

RIJKSARCHIEF IN UTRECHT

ARCHIEF
UNIE
BAPTISTENGEMEENTEN

Nr.

876 -44

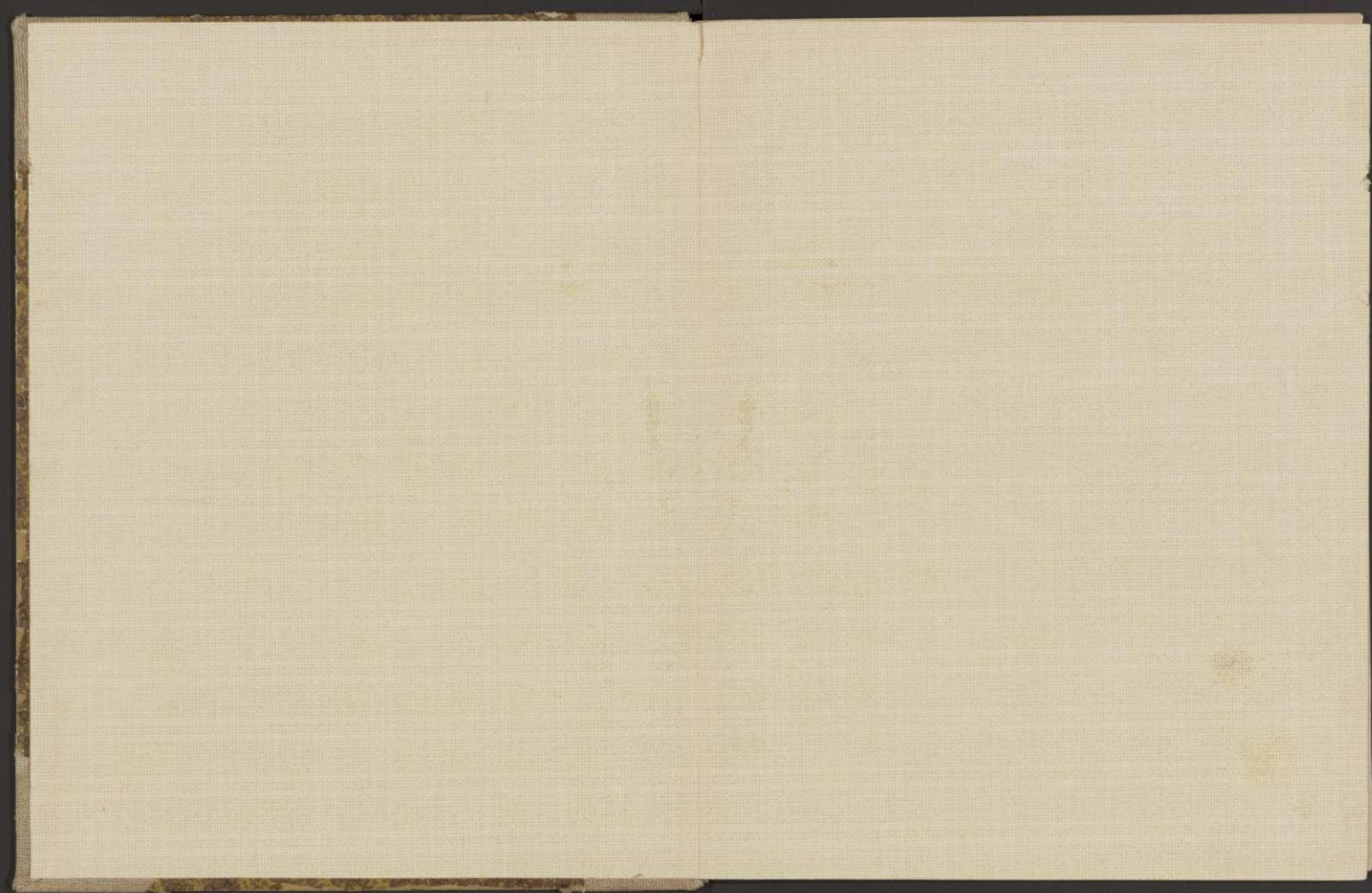
Christen

1942

RECHT

EENTEN

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. KUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DEJONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ONZE LEZERS
EN LEZERESSEN.

Namens de redactie van ons weekblad bied ik u allen onze hartelijke gelukwensen aan bij de intrede van het nieuwe jaar.

God heeft ons en ons werk in negentienhonderdeenveertig willen sparen. Zijn trouw bleek onverzwakt en Zijne liefde was elke morgen nieuw. Vele week- en dagbladen moesten, wegens papier-schaarste, hun verschijnen staken. Tot op heden bleef het ons vergund met u langs deze weg in verbinding te blijven, waarvoor wij zeer dankbaar zijn. Voeg uw gebed zich bij het onze, dat dit voorrecht blijvend zij.

Het is ons een vreugde geweest de oprechte belangstelling onzer lezers en lezeressen te mogen opmerken. Uwe waardering is ons op allerlei wijze gebleken. Dat zal ons aansporen u ook in het nieuwe jaar dat te bieden, dat u in deze tijden sterk kan maken: voedsel voor uw innerlijk leven. Wij hebben geen ander doel dan het hoogste: het geloof in God in u te versterken, de liefde tot uwe broeders en zusters in en buiten dit land aan te kweken en de hoop op de komst van onzen Heer in u levendig te houden.

Wij bevelen ons in uwe voorbede aan, opdat ook ons schrijven zij tot meerdere ere Gods.

Die de ladder opklimt moet niet naar beneden zien, doch omhoog. Anders duizelt het hem. Het zou ons in deze wereld duizelen, indien wij niet naar boven konden zien.

Wij heffen 't hoofd omhoog.
God zij met ons.

E.-R.

AAN ZEER STILLE
WATEREN

MET GOD 1942 IN.

Immers is Hij mijn rots-
steen en mijn heil.

Ps. 62 : 3.

„Mijn rotssteen”.

En „mijn rotssteen” is betrouwbaarder dan de beste schuilkelder!

Hoe kwistig is het beeld, dat de dichter hier van God gebruikt!

We vinden het een paar malen in de bijbel terug.

Hier hebt ge het: „Gij bezet mij van achteren en van voren”. (Ps. 139 : 5).

„Mijn rotssteen”. „Gij bezet mij”. Met andere woorden: Gij omroet mij!

God is een omringende tegenwoordigheid ten einde te beveiligen. Mischien komt niets de gedachte van den gewijden zanger zo dicht nabij als de bescherming, die een moeder haar kind geeft, juist wanneer het begint te lopen. In letterlijke zin ommoedert zij het om het voor struikelen te bewaren.

„Mijn rotssteen”. Gij ommoedert mij!

En hier hebt ge het weer: „Bindt het geld in uwe hand” (Deut. 14 : 25). Gij moet weten, dat de Israëlieten het tiende gedeelte van de opbrengst van hun land den Heere moesten offeren. Indien de plaats, waar het offer gebracht behoorde te worden, te ver verwijderd lag, dan mochten zij de tienden in geld omzetten en dat geld brengen. In de aangehaalde woorden wordt voorgeschreven op welke wijze dat geld moest worden gebracht. „Bindt het geld in uwe hand”. Het was namelijk heilig geld. Binden. Maar hoe? Wel, gij plaatst een geldstuk in de palm van uw hand en legt daarna uw vingers er stevig overheen. Wie krijgt het er uit?

En nu mogen wij dit beeld laten spreken van Gods verhouding tot ons.

Onze Heer wil ons bewaren als een kostbare juweel, als heilig goed in Zijn gesloten hand. Zijn machtige vingers zullen ons toedekken en er zal geen ruimte zijn nog komen, waardoor wij aan ze ontglippen. „Niemand zal ze uit Mijne hand rukken”.

Mijn rotssteen. Gij ommoedert mij. Gij omvingert mij!

***

„En mijn heil”.

Dus niet alleen beveiligt Hij, maar Hij sterkt daarbij ook.

Beveiliging werkt niet zelden de zwakheid in de hand en dat wil onze God niet. Wat lopen er een menigte weke broedertjes, allen liefhebbers van het zachte woord, hier op aarde rond! Onze God wil beveiligen en tegelijk ons vormen tot gezonde, krachtige mensen, die Zijn naam eer aandoen; tot mensen, die in stormen en koude blakeren van levenslust! Heil wil niet enkel zeggen eerste hulp bij ongelukken. Het houdt niet minder in nazorg, tot dat de patient in staat is de volle verantwoordelijkheid voor elke dag van zijn leven te aanvaarden. Heil doelt op geestelijke overvloed en een gaan van kracht tot kracht. Heil stuurt in de richting van den overwinnaar, aan wiens voeten de ziellose lichamen zijner tegenstanders liggen. Heil doelt op een zoon, een dochter, in wie Vader een welgevallen heeft.

***

Mijn rotssteen: Gij ommoedert mij; Gij omvingert mij.

Mijn heil: Gij maakt mij innerlijk sterk en gezond en wel in staat mijn lot, wat het ook worden moge, als een, die triomferen zal, te aanvaarden.

Mijn! Mijn! Mijn!

A, wij willen geen blodaards zijn. Weg zwakke stemmen en slappe knieën! Wij willen sterk zijn, stand houden, moed grijpen. Hij is met ons, die het in ons en voor ons doen zal.

Op Hem wil ik vertrouwen,
in al mijn moeite en strijd;
op Hem mijn hope bouwen
en eren Zijn beleid.
Met Hem heb ik 't gewaagd.
Mijn lichaam, ziel en leven
heb ik den Heer gegeven.
Hij doe wat Hem behaagt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Vrijmoedigheid. Vrijmoedigheid is een woord, waardoor het nieuwe leven golft. Men heeft wel eens gezegd: ook woorden moeten worden wedergeboren. De woorden, die de Heilige Schrift gebruikt om de nieuwe, goddelijke in Christus verschenen werkelijkheid uit te drukken, zijn nieuw geworden. Hun betekenis heeft zich gewijzigd. Doordat Christus er het leven in overgestort heeft, heeft zich hun inhoud en strekking gewijzigd. Ze staan nu voor een andere werkelijkheid dan voorheen. Het bijbelse woord vergeving is een wedergeboren woord. Het betekent in het Nieuwe Testament meer dan het voorheen betekende. Om de bijbel te kunnen verklaren, heeft men meer nodig dan kennis van de oude talen, meer nodig dan een woordenboek. Daarvoor moet men den geest van dat boek kennen. Een der door Christus vernieuwde woorden is ook „vrijmoedigheid”. Bijbelse, althans Nieuw Testamentische vrijmoedigheid is een soort dronkenschap, heilige geestelijke dronkenschap. Op de onkundige omstanders op de grote Pinksterdag te Jeruzalem, maakten de discipelen de indruk van dronken te zijn. Paulus schijnt deze vergelijking ook voor den geest te staan, als hij zegt in de brief aan de Efeziërs: wordt niet dronken in wijn, waarin overdaad is, maar wordt vervuld met den Geest.

Dronkenschap is een opgedreven, verhoogd levensgevoel; het opgebeurd zijn in een schijnwerkelijkheid, die boven de normale ligt. Daar deze „mooiere” werkelijkheid waarin de alcohol overzet, echter slechts een schijnwerkelijkheid is, volgt op haar een reactie, een ontzuivering: een neerploffen op een lager peil, dan waarop men oorspronkelijk leefde. Dronkenschap ondermijnt.

Wie echter vervuld wordt met den Geest van God, ontvangt nieuwe levenskracht, levenskracht vanuit een andere, buiten hemzelf gelegen bron. Deze stuwt hem omhoog, geeft hem een verhoogd levensgevoel. Ze is geen roofofbouw, maar overheveling. Deze toestand van

„dronkenschap” van opgedreven worden door het nieuwe leven, uit zich als — wat het Nieuwe Testament noemt — vrijmoedigheid.

Deze vrijmoedigheid moet de christen niet „wegwerpen”; dat wil zeggen, dat hij moet weigeren te gaan leven uit de aardse, zondige werkelijkheid, waarin de zonde hem en deze wereld bracht. Hij moet — op hope tegen hope — altijd uitgaan van de werkelijkheid zoals ze in Christus aan het licht getreden is en aan het licht zal treden in alle gelovigen. Die werkelijkheid is de overwinnende, de tegenwoordige, met de zinnen tastbare verdringende. „Werpt uwe vrijmoedigheid niet weg” — het wil zeggen: handhaaf uw leven op het peil waarop God het in Christus bracht door den Heiligen Geest. „Houdt het daarvoor, dat ge wel der zonde gestorven zijt, doch Gode levende zijt door Christus Jezus onzen Heere!”

Verloochen het Wonder niet, o kind van God!

„De dingen, die (daarvan) verschillen”. Dit zijn woorden uit Fil. 1: 10. Paulus bidt daar van God voor de Filippiëzen, „dat hun liefde meer en meer overvloedig worde in erkenenis en gevoelen, opdat” — zo gaat hij dan verder — „gij moogt beproeven de dingen die (daarvan) verschillen”. Men vraagt onwillekeurig: waarvan verschillen? De uitdrukking is zeer gedrongen. De nieuwe vertaling is ook op dit punt duidelijker en geeft Paulus' woorden zo weer:

„En dit bid ik, dat uwe liefde nog steeds meer overvloedig moge zijn, in helder inzicht en alle fijngevoeligheid om te onderscheiden, waarop het aankomt”.

Zie, dat is nu verstaanbaar uitgedrukt. We moeten in het leven, waarin zo vaak positie bepaald, gekozen moet worden, weten: „waarop het aankomt”. Het wezenlijke moeten wij van het bijkomstige leren onderscheiden. Er zijn dingen, die men voorheen de „twijfelachtige” noemden. Bekend is deze aanduiding uit de spreuk: „Eenheid in het nodige, vrijheid in het twijfelachtige en in alles de liefde”. Nu vinden we de uitdrukking „twijfelachtige” hier niet gelukkig. Er zijn dingen, die niet direct geboden of verboden zijn. De vraag of men ze zal doen of laten, is afhankelijk van de omstandigheden, de omstanders. De een beoordeelt ze anders dan de ander. Waar de Heere geen bindend voorschrift gaf, mogen we op die punten elkander ook niet binden. Het zijn die dingen, waaromtrent ieder „in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd moet zijn”. Het zijn geen dingen, waarvoor we onverschillig mogen zijn — onverschilligheid mag de houding van

een christen in geen enkele zaak kenmerken. Neen, ieder moet zijn standpunt en houding zelf bepalen, volgens de algemene gezichtspunten, die het Evangelie voor ons doen en laten geeft. Waar de liefde de vervulling der wet, dat is van de wil van God is, moet zij als leidraad, als norm voor onze houding gekozen worden.

Vrijheid in gebondenheid. De vrijheid van den christen is dus nooit volstrekt. Het is nooit zo, dat „hij zelf mag weten, wat hij doen zal”. Neen: Gods kind is altijd en in alle vragen een aan God gebondene. Hij staat altijd en tegenover iedereen onder de Wet der Liefde. Deze wet bepaalt de grenzen van zijn vrijheid. Doet hij iets, waardoor hij niet meer „in de liefde wandelt” dan is hij te veroordelen. Een tuchteloos, bandeloos leven wordt in de Schrift den christen zomin toegestaan als wie ook. Wie het Evangelie der vrijheid zo verstaat, heeft het volkomen verkeerd verstaan. — Wat de Apostel in de boven aangehaalde woorden uit Fil. 1 wil, is zuivering en scherping van het zedelijk oordeel. De christen is niet als een klein kind, dat men vroeger in een leiband liet lopen. Wil dat zeggen, dat hij tuchteloos mag leven? Neen! Maar de teugels zijn hem van binnen aangelegd. Hij is niet van de gebondenheid overgegaan in de ongebondenheid, maar de teugels zijn verlegd. Israël — het volk van God in zijn babyjaren — liep aan een leiband: de Wet, bestaande in geboden en inzettingen. Het volk des Nieuwen Verbonds wordt ook geleid door een wet, maar niet meer de wet bestaande in geboden en inzettingen, doch door de wet des Geestes des levens”. (Rom. 8).

Het is voor den christen niet meer „gebod op gebod en regel op regel” — neen: de Geest is voor hem de Interpreter van de wil van God, gelijk voor Israël de wet der geboden het was. In zekeren zin is het leven voor hem moeilijker geworden. De ouden behoeften maar een boek op te slaan, waarin was vastgelegd, hoe in het wisselende leven de geboden en inzettingen moesten worden toegepast. De christen weigert zulk een handleiding; hij staat in een persoonlijke betrekking tot God. Die rechtstreeks tot hem spreekt door Zijn Geest. En omgang met den Levenden Geest van God te onderhouden stelt hogere eisen, dan een serie geboden en afgeleide geboden te raadplegen.

Wat Christus bevolen heeft. De Heere Jezus heeft eenmaal, bij het afscheid, Zijn Apostelen opgedragen allen, die uit de volken Zijn discipelen zouden worden, te leren te onderhouden, al wat Hij hun geboden had. Een lezer van De Christen meende een inconsequentie te ontdekken in de serie Losse

Schakels in De Christen van Vrijdag 28 Nov. j.l. Eerst wezen we op de vrijheid en persoonlijke verantwoordelijkheid van den gelovige en zeiden daarna, dat de gemeente hén moet keuren, die wenssen deel te nemen aan het Avondmaal des Heeren. Het al of niet door de georganiseerde gemeente heen tot het Avondmaal komen, moest — meent die lezer — aan den afzonderlijken christen worden overgelaten.

Dat is onjuist. Op de vraag, wat iemand te doen heeft, die tot het geloof in Christus gekomen is, geeft de Bijbel een rechtstreeks antwoord. Daarom trent hebben we een duidelijke aanwijzing van onzen Heer. Hij heeft daarom trent een opdracht gegeven en deze opdracht is niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. Maar al ware ze dat: de opdracht ligt er. In hoeveel dingen we elkander ook moeten vrijlaten — níét in die dingen, waarom trent de Heer een bepaalde opdracht gegeven heeft. De ons toegekende vrijheid bestaat niet hierin, dat de christen vrij is de geboden van den Heere al of niet te volbrengen. Die vrijheid bestaat nooit: ten opzichte van niets. De Schrift zegt slechts dit, dat er omstandigheden kunnen zijn, waarin ieder voor zichzelf moet uitmaken, wat de Heer in dezelve van hem vraagt. Maar nooit of te nimmer zegt ze, dat een christen het recht zou hebben den wil van Christus al of niet te volbrengen.

De gemeente heeft van allen, die zeggen te geloven, gehoorzaamheid aan den Heere te eisen. In sommige zaken, waarover de Heer geen directe bevelen gegeven heeft, moet ze de beslissing aan het geweten der enkelingen overlaten. Maar de rechtstreekse voorschriften des Meesters, moet elke gelovige opvolgen. Doet hij het niet, dan sluit hij zich buiten haar gemeenschap, welke ook het aanzitten aan de Dis des Heeren insluit.

„Onze Vader”. De vraag, die voor ons ligt, luidt:

„Nooit wordt door den Heere Jezus over God gesproken als „onze Vader” behalve in het gebed, dat Hij Zijn discipelen geleerd heeft (Matth. 6 : 9—13), maar dat wordt ingeleid met de woorden: „Gij lie den bidt aldus: Onze Vader”, enz. Zo is het ook in Joh. 20 : 17. In Matth. 12 : 49 en 50 noemt de Heere hen toch broeders en zusters. Waarom spreekt de Heere Jezus dan nooit van „Onze Vader” daarbij Zijn discipelen insluitende?”

Uit Matth. 12 : 49 en 50 blijkt duidelijk in welke zin de Heiland sommige mensen Zijn verwanten noemt. Hij zegt daar in antwoord aan hen, die Hem geboodschapt hadden, dat Zijn moeder en broeders daar buiten stonden zoe-

kende Hem te spreken: — „Wie is Mijn moeder en wie zijn Mijn broeders? en verklaart, terwijl Hij de hand uitstrekt over Zijn discipelen: „Ziet, Mijn moeder en Mijn broeders!” Met deze woorden zegt de Heiland, dat er een inniger graad van verwantschap is tussen Hem en Zijn discipelen dan er bestond tussen Hem en Zijn bloedverwanten. Van welke aard deze verwantschap is voegt Hij er dan onmiddellijk aan toe: „Want zo wie de wil Mijns Vaders doet. Die in de hemelen is, dezelve is Mijn broeder en zuster en moeder”.

Wanneer de Heere Jezus op grond van deze verwantschap tot Zijn discipelen gesproken zou hebben van „Onze Vader”, dan zou Hij daarmee gezegd hebben, dat Zijn Zoonschap slechts een etisch (de levenshouding betreffend) karakter had. Nu draagt dit Zoonschap zeer zeker óók een ethisch karakter, maar niet uitsluitend, gelijk dat hier wel van de discipelen gezegd werd. Jezus was niet slechts krachtens Zijn levenshouding, doch krachtens Zijn wezen, Gods Zoon. Om dit verschil te laten uitkomen, mocht Hij niet, zichzelf met Zijn discipelen samenvattende, zeggen: „Onze Vader”. In een geheel andere zin dan dit van de discipelen gold, is God de Vader van Jezus.

L.

ZENDING.

De invloed van het Evangelie.

Ongeveer vijftig jaar geleden bezocht Rev. Joseph Clark als zendeling voor de eerste maal Bolobo. Mr. Grenfell was op reis, maar twee jongere zendelingen waren bezig de grond klaar te maken voor de bouw van huizen voor het station, dat toen nog in zijn beginstadium was.

Tot die tijd was de invloed van de zending daar nog weinig gevoeld. De inlandse bevolking was nog wild en oorlogszuchtig. De inlanders hadden weinig respect en toonden helemal geen vrees voor den blanken man.

Doch laten we zendeling Clark zelf vertellen.

„De tweede morgen na mijn aankomst was er een groot lawaai dicht bij het zendingshuis. Mannen liepen luid schreeuwend heen en weer, zwaaiende met oude geweren, bogen en pijlen, speren en messen. Sommigen hadden zich het gezicht en het hele lichaam

met rode en witte klei gestreept ge-verfd, met witte kringen om de ogen, zodat zij er afschuwelijk uitzagen.

Ik hoorde, dat er een strijd was tussen twee gedeelten van het dorp. Om die woestelingen te trachten te kalmeren, zou ongeveer dezelfde uitwerking hebben gehad als te proberen een onweer te doen ophouden. Eén van de zendelingen en ik gingen naar het oorlogstoneel en klommen daar in een boom om zo mogelijk iets van de strijd te zien, maar door het hoge gras, dat meer dan drie meter hoog kan worden, konden we weinig waarnemen. Er werden echter een paar mannen gedood en sommigen werden gewond. En toen waren allen overtuigd, dat aan de eer van beide partijen voldaan was.

Bij ieder huis hingen fetischen, die het moesten bewaren voor boze geesten en de toverdokter was hoog in aanzien en zeer gevreesd. En daar was reden voor, want die toverdokters waren gewoonlijk wreed en harteloos. Zij waren blijkbaar van mening, dat als het Evangelie daar vrije loop had, zij daardoor schade zouden lijden, evenals vroeger hun voorlopers in Efeze. Zij trachtten door allerlei bangmakerijen het volk af te schrikken.

Dertig jaar later ('t is ongeveer twintig jaar geleden, dat zendeling Clark deze woorden schreef, d. H.) had ik weder het genoegen drie dagen te Bolobo door te brengen. Sommigen van de lieve broeders, die daar gewerkt hebben, zijn ingegaan in de vreugde huns Heeren. Groot zijn de veranderingen, die daar gedurende de laatste dertig jaar ontstaan zijn. Toverdokters zouden ge er thans tevergeefs zoeken. Fetischen ziet men er zelden meer, evenmin als geweren, bogen en spiesen. Maar ge ontmoet net geklede mannen en vrouwen, die u vriendelijk groeten en waarvan sommigen boekdrukkers en boekbinders zijn, anderen meubelmakers, werkers in ivoor- en houtsnijwerk, onderwijzers en evangelisten, die blijde getuigen van den Heer, die voor hen stierf.

De dienst op de Zondagvoormiddag was voor mij iets groots. In de nette kapel waren ongeveer 650 inboorlingen bijeen, waarvan zeker wel 500 beneden de veertig jaar waren. Terzelfder tijd vond er op een andere plaats een prediking plaats voor jongeren, en daar waren nog plusminus een 120 aanwezig om het Evangelie te horen. En om al die jonge mensen te horen zingen: „Kroont Hem, kroont Hem aller Heer”, was een heerlijk loon voor hen, die met lijdzaam geloof hadden gewacht, om het zaad te zien uitspruiten, dat met volharding op zo schijnbare rotsgrond gezaaid was. Het wachten in het geloof werd beloond. Het uitgestrooide zaad droeg overvloedig vrucht tot eer

van Hem, op wiens bevel het werk was gedaan.

In de namiddag werd er in vier verschillende lokalen op het stationvergaderd en ik mocht het goede werk aanschouwen, dat daar verricht werd.

Daarna gingen we nog naar het dorp, waar geregeld openluchtsamenkomsten werden gehouden. Ook nu waren er 250 hoorders. Vijf jonge inlanders spraken het volk toe, terwijl de zending een ernstig slotwoord sprak.

De dag werd gesloten met een dankstond in het huis van één der zendingen. Met harten vol dankbaarheid jegens God voor de tekenen van Zijn liefhebbende en verlossende kracht, die wij die dag hadden mogen aanschouwen, gingen wij ter ruste, in de hoop nog verder in Zijn wijngaard te mogen dienen".

* * *

Uit de duisternis tot het licht.

Hier heb ik nog een heel kort levensverhaal van een zekeren Litoi, die door middel van de arbeid der zending vanuit de duisternis geleid werd tot het licht.

Litoi, een man van de Turumbustam, schreef eens de volgende brief aan de zendingen te Yakusu, toen hij vroeg om gedoopt te mogen worden. 't Was maar een korte brief, die echter alles bevatte waaruit blijken kon, dat hij geschikt was om lid der Gemeente te worden.

Hij schreef als volgt: „Toen ik een kind was, werd mijn vader gedood in een gevecht met de Arabieren. Mijn moeder vluchtte het bos in, met mijn ouder broertje aan de hand en mij op de rug. Zij wilde naar Banlo, waar de familie van mijn vader woonde. 's Nachts sliepen wij op een beschut plaatsje, maar een luipaard kwam en greep mijn broertje bij ons weg. Mijn moeder nam mij weer op de rug en vluchtte in de duisternis verder. In haar angst viel zij over een boomwortel, waarbij mijn been brak.

De volgende dag vonden mij de familie van mijn vader. Ik leerde lopen met een stok, maar zoals gij weet ben ik altijd mank gebleven.

Ik kon niet op de jacht gaan zoals de anderen en was blij, dat ik bij u werken kon, toen u de kerk bouwde. Toen heb ik leren lezen en begon de liefde van God te kennen en wat Jezus voor ons gedaan had, en wenste ik met Zijn Gemeente verbonden te worden. Ik ben naar mijn volk teruggekeerd en heb mijn brood verdiend met in de tuin te werken en handel te drijven, totdat er besloten werd om ons dorp van het bos naar de rivier over te brengen. Ik heb mijn vrienden ook verteld van Gods heil, en sommigen van hen geloven evenals ik.

8114

Nu heb ik ook een kind en ik wil hem dit alles ook leren, opdat hij en ik samen deze weg mogen bewandelen".

Gedenken wij in onze gebeden toch ook de arbeid der zending. Vooral hen, die vanwege de oorlogshandelingen weinig van hun families horen en voorlopig niet met verlof naar hun vaderland kunnen terugkeren. Ook Zr. G. Reiling, die van ons is uitgegaan en in het grote Congoland werkt, willen we niet vergeten.

Laat ons met kwistige hand het zaad des Evangelies uitstrooien. Nog is het dag. Maar de nacht komt, waarin niemand werken kan.

d. H.

ONZE NIEUWE LIEDERENBUNDEL.

Vragen 2 en 3. Deze beide vragen zijn eigenlijk reeds beantwoord in het voorgaande. Wij kunnen bij de tweede nog wijzen op de belemmerende invloed van allerlei maatregelen in verband met de oorlog. En wat de derde betreft, delen wij het volgende mee.

Na de beschreven teleurstelling hebben wij deze zomer bij een bezoek te 's-Gravenhage met name gevraagd naar die „96 liederen", die in de Geestelijke Liederen in het geheel niet voorkomen. Wij kregen daarop ten antwoord, dat de voornaamste ervan, namelijk de profetenliederen, dit najaar zouden verschijnen. Nu is het intussen Kerstfeest geweest. De vertraging is ontstaan door het overlijden van den tekenaar der muziek. Wij vernamen, dat Ds. Hasper om het oponthoud niet langer te doen duren, ze in handschrift toevoegt achter de uitgave van het referaat, dat hij in September hield op de Conferentie voor praktische theologie te Arnhem. Daarin komen tien profetenliederen voor, dus twee meer dan in onze bundel staan. En 15 andere liederen zijn eenvoudiger geharmoniseerd dan in de koorzettingen der Geestelijke Liederen, en bovendien voorzien van voorspelen, naspelen en tussenspelen. Laat ons hier even mogen opmerken, dat die tussenspelen er volledigheidshalve bij staan. Als regel moeten bij het zingen der gemeente geen tussenspelen gebruikt worden. Het verzwakt de kracht van de gemeentezang.

Het referaat van Ds. Hasper, dat tot titel draagt: „EEN REFORMATISCH KERKBOEK", verschijnt vlak voor of vlak na Kerstfeest. Het is volgens het prospectus een boek geworden van 208 bladzijden met vele

illustraties. Het zal zonder twijfel van grote betekenis zijn, wanneer niet alleen onze predikanten, onze organisten en zeer belangstellende gemeentelieden het bezitten, maar dat het ook aangeschaft wordt door onze jeugdverenigingen. Een ingenaaid exemplaar kost f 2.90, een gebonden f 3.90. Niemand weet, hoe het met zulk een boek in de tegenwoordige tijd van papierschaarste loopt. Vandaar, dat onze Commissie aan den uitgever (A. Jongbloed te Leeuwarden) verzocht heeft een ingenaaid exemplaar dadelijk bij het verschijnen toe te zenden aan elken predikant van onze gemeenten. De jeugd wil er wel voor zorgen, dat even 29 dubbeltjes bij elkaar gelegd worden en dat een deputatie zich naar den dominee begeeft met het vriendelijk verzoek, hem het boek te mogen aanbieden ten geschenke. De jongelingen mogen het dan wel even medenemen om het thuis te bezien en te overleggen, hoe zij de gelden zullen omslaan om een gebonden exemplaar aan den organist te geven voor het kerkorgel. Een gemeente, waar niet één exemplaar welkom is, mag het onbeschadigd terugzenden aan den uitgever. Maar wij vertrouwen als Commissie, dat dit nergens gebeuren zal. Integendeel, dat er vele exemplaren bij besteld zullen worden. Dit kan ook via de boekhandel.

Vraag 4. Bij de verwording van het Nederlandse kerkgezag moest fundamenteel werk geleverd worden, om het weer te verbeteren. Dit is geschied door Ds. Hasper. Maar in de eerste opzet is zijn werk een particuliere aangelegenheid geweest. De kerken hebben niet van het begin af willen mededoen, om samen een redactie van teksten en zangwijzen vast te stellen. Achteraf zal het wel blijken, dat dit goed is geweest. De apostel Paulus zegt, dat alle dingen zullen medewerken ten goede voor degenen, die geroepen zijn. Wanneer nu het werk van Ds. Hasper (dat, gelijk men weet, vóór de eerste wereldoorlog begonnen is) waarlijk een roeping heeft te vervullen in ons land (onze Commissie is daarvan ten stelligste overtuigd), zullen alle vertragingen, teleurstellingen, tegenwerkingen, critieken enz. eindelijk blijken ten goede van het werk geweest te zijn. Nu is daar, zolang de grote kerkgemeenschappen het werk niet geaccepteerd hebben, gelegenheid om het nog te verfijnen en voor kerkelijk gebruik meer geschikt te maken. Met het oog hierop zijn zeer vele melodieën gemakkelijker geschreven, namelijk door weglating van de maatstrepen in oude melodieën. Vermoedelijk zal Ds. Hasper in zijn referaat daarover wel iets hebben gezegd. Wij gaan daarop niet verder in. Ook de woorden der liederen zijn

veranderd. Hieromtrent kan de Commissie mededelen, dat zij indertijd begreep, dat er wijzigingen zouden komen. Het leek ons toen verstandig toe te vragen, of wij in onze bundel mochten opnemen de redactie van tekst en melodie, zoals deze of voor zover deze gereed was voor de tweede druk der Geestelijke Liederen. Nederland beleefde een overgangstijd. Eerst wanneer de grote kerkgemeenschappen zich geheel hebben bereid verklaard te willen samenwerken met de Stichting tot verbreiding van het geestelijk lied, kan door voortgezet onderzoek en voortgezette proefneming in de praktijk over enige jaren gesproken worden van een redactie, die weer een halve eeuw of langer blijven kan. Alleen door samenwerking zijn in een klein land de dingen tot stand te brengen, die voor één mens of één groep of één kerk te zwaar zijn.

Wij hopen, dat uit onze gemeenten meer stemmen zullen opgaan als die van den Heer Hof. Onze Commissie herhaalt haar dank voor zijn belangrijke en waarderende beschouwingen.

Op twee plaatsen moge ons een opmerking veroorloofd zijn. De Heer Hof zegt: „Zo moet gezegd worden, dat Calvijn met het badwater ook het kind heeft weggeworpen”. Dit zal wel moeten zijn: „Zo mag gezegd worden, dat Calvijn met het badwater gelukkig niet het kind heeft weggeworpen”. Wij denken, dat wij bij deze opvatting wel gesteund zullen worden door de studie over „EEN REFORMATORISCH KERKBOEK”.

Ten tweede: de zuivere notatie van de Psalmmelodieën is niet verricht door Marinus de Jong, leraar in contrapunt aan de Mechelse Muziekschool. Wij weten zeer stellig, dat deze notatie het persoonlijk werk is van Ds. Hasper. Hoewel hij bij verschil van zienswijze tussen zijn medewerkers ook persoonlijk de beslissingen neemt ten aanzien van allerlei vraagpunten bij de harmonisering der melodieën, wordt dit werk steeds door anderen verzorgd. In een aantekening vóór in de harmonisaties der Psalmen lezen wij, dat de koorzetting der Psalmen tot grondslag heeft de voor koren geschreven muziek van CLAUDE GOUDIMEL, gestorven in het jaar 1572. De verlegging van de melodie uit de tenor naar de sopraan en de verwijdering van de toevallige verhogingen zijn het werk der dagelijkse medewerkers van Ds. Hasper. Dat is dan, gelijk de ingewijden weten: de Heer Jacq. P. Bekkers, leerling van zijn eersten belangrijken medewerker Cesar Hindersdael, en Mevrouw K. de Graaf, secretaresse van de Stichting en algemeen secretaresse van het Comité Kerkzang. Daarna hebben deze medewerkers alles weer uit-

voerig bestudeerd met Marinus de Jong, leraar aan de interdiocesane muziekschool te Mechelen. Ds. Hasper gaat blijkbaar niet gaarne over het ijs van één nacht.

(Een drukfout herstelle de lezer van DE CHRISTEN in het nummer van 12 December, blad 8091, eerste kolom. „Het psalmboek voor ons land was in 1566 gereed”. Er staat 1562.)

DE COMMISSIE VAN VOORBEREIDING.

WAAROM IK CHRISTEN BEN?

Dat is maar niet zo een vraag.

En 't is niet een vraag, waar zo maar op goed geluk af een antwoord op gegeven kan worden.

Want 't gaat immers hierin om mijn zijn, om dat wat ik „ben”. De vraag naar de zin van mijzelf, van mijn „ik”, is voor mij een levenskwestie. Vooral nu, nu ik mijn wezen vind in mijn Christen-zijn. Want dat ik Christen ben, ligt in deze vraag opgesloten en wordt er door betuigd. Het „waarom” staat hier in 't geding. Op welke grond rust mijn Christen-zijn? Dat is een vraag van belang. En 't antwoord is van 't hoogste belang.

Is mijn christen-zijn mijn lot, doordat 't buiten mijn willen en toedoen ontstaan is, zoals dat b.v. met mijn Nederlanderschap het geval is? Want mijn Nederlander-zijn is iets, wat mij overkomen is door geboorte en geschiedenis. Heb ik deze dan in handen gehad, of iets daarbij te beschikken gehad? Immers neen. Ik werd eenvoudig gesteld op deze bodem, in dit bloed, in deze levensfeer.

Wat is 't nu met mijn Christen-zijn? Speelden geboorte en geschiedenis daarin ook niet die rol? Wanneer ik 't goed naga, dan kan ik vaststellen, dat mijn geboorte mij bracht in een gezin, waarover de Geest van Christus hing; en de „geschiedenis” stelde mij in 't milieu der gemeenschap, die den Christus dient. En waren dat nu niet bepalende invloeden, die ik niet zelf gekozen had, maar die mij eenvoudig omringden? Is 't dan eigenlijk niet zo, dat mijn Christen-zijn het gunstige product is van deze samenwerkende factoren?

Maar deze overweging doet mij met beslistheid zeggen: neen! Wat zich als geleidende sfeer deed gelden, heeft niet meer dan christelijkheid gekweekt. Daaraan heb ik 't te danken, dat ik een christelijk mens werd. Mijn manier

van doen werd daardoor gestempeld, zeer zeker met een te waarden stem-pel. Doch is mijn Christen-zijn niet meer dan een uitvloeisel daarvan? Ik antwoord met stelligheid: neen!

Dat mijn ik zijn zin vond in mijn Christen-zijn, is daaraan te danken, dat mijn willen en mijn toedoen daarbij werden ingeschakeld! Dat juist heeft mijn „zijn” geraakt. Een keuze werd van mij geëist, een beslissing van mij gevraagd. Het ging erom, welke geest de inhoud en de richting van mijn leven zou aangeven. Zou het geschonden en bevestigd ik mijn hart regeren? Of zou 't zijn gezet door Christus, die voert uit dood tot leven, uit nacht tot licht, uit zonde tot heil, uit verlorenheid tot zaligheid? Daarbij was mijn ganse wezen betrokken! En . . . mijn ziel stortte zich met intensiteit uit in de overgave aan Hem en 't volgen van Hem, die mijn „ik” redde van zichzelf en dit in Zichzelf opnam. Mijn ik bestaat niet meer dan in mijn zijn-in-Christus. Dat is mijn wezen. Is 't daarom te verwonderen, dat ik Hem, die mij tot deze vernieuwing door verlossing geleid heeft, huldig als mijn Heer? Dat ik Hem van harte aanhang als mijn Heiland? Dat ik nu bij voortduring mij met mijn gehele wezen, mijn volle wil voor Zijn genadewerk open stel, en dat aan mij laat geschieden? Ik houd mij gans en al aan Hem, die door Zijn dood mij 't heil verwierf. Hij bezielt en zaligt mij! Hij heeft de keuze van mijn hart. Het wonder Zijner liefde is de adem mijner ziele!

Is dan mijn Christen-zijn alleen aan mijn wil, mijn overgave te danken? Vindt 't de oorsprong en voedingsbodem slechts in mijn keuze? O, met ganse zielszekerheid betuig ik nu andermaal: neen. Wel is 't niet zonder de inschakeling van mijn willen en beslissen, maar toch: niet bij mij, doch bij Hem lag 't initiatief! Zijn keuze van mij was er eer dan mijn keuze van Hem. Zijn liefde tot mij was er voor de mijne tot Hem. Dat ik Hem toebehoor, Hem de mijne weet, Hem volg, ligt aan Zijn ontferming jegens mij. Het waarom van mijn christen-zijn ligt in dit ene woord: barmhartigheid! De reden daarvoor, dat ik christen ben, ligt niet in mijzelf, doch in Hem. Dat juist betekent de grond, de echtheid, de diepte, de waarde en 't bestand van mijn christenstand! Hem zij de eer!

N. Pekela.

T. JANSMA.

UIT DE GEMEENTEN

ROTTERDAM—Z. Woensdag 17 Dec. was voor onze gemeente weder een hoogtijdag. Twee jonge zusters hadden te kennen gegeven, dat het hun hartewens was om de doop te mogen ontvangen. Terwijl een derde zuster, die vroeger reeds elders gedoopt was, haar opname in de gemeente verzocht had.

Deze drie jonge levens hebben door de belijdenis hunner zonden en hun heerlijk getuigenis, dat zij gaven, getoond, dat zij waardig waren hun verzoek ingewilligd te zien.

De voorganger der gemeente had voor deze gelegenheid Ex. 30:17—21 als punt van overdenking gekozen. Hij bepaalde ons inzonderheid bij het koperen wasvat, waarin de priesters gebaad werden om, alzo gereinigd, bekwaam te zijn de priesterdienst te vervullen. Nadat zij gebaad waren gingen zij in de Tabernakel om te dienen.

Deze symbolen verklarende werd de gemeente er bij bepaald, dat iedere zondaar, die zich bekeert, tot het wasvat moet komen. Het N. T. wasvat is geplaatst op Golgotha, waar de zondaar gereinigd wordt door het verzoenend bloed des Heeren, om daarna de gemeente binnen te treden en als priester te dienen al de dagen zijns levens.

Daar de priesters des O. T. dagelijks de handen en voeten bezoedelden, moesten zij ook dagelijks naar het wasvat. Zo ook wij, daar wij dagelijks besmet worden, moeten wij als priesters des N. T. dagelijks gereinigd worden door het bad des waters door het woord.

De uitnodiging was: zondaar, kom tot Jezus; geredde zondaar: laat u dopen; gedoopten: toon uw geloof uit uwe werken.

Hierna werden, na de gebruikelijke vragen te hebben beantwoord, de zusters in het watergraf begraven om, daaruit opgerezen, hun plaats in de gemeente in te nemen.

Na de dienst meldden zich enige jonge mensen voor de doop aan.

Tevens mochten wij weder vier abonnees voor De Christen noteren, zodat ook in deze richting vooruitgang te bespeuren is.

Een donkere wolk pakt zich echter boven de gemeente samen, daar wij a.s. Mei ons gebouw moeten verlaten en het moeilijk is een gebouw te vinden, waarin wij al onze diensten kunnen doen plaats vinden.

Wij hopen echter dat eer ons contract ten einde loopt, wij kunnen juichen „Rehoboth — de Heere heeft ons ruimte gemaakt”.

Met gemeentegroet en een gezegend Nieuw Jaar,

J. TESSERS, Secr.

2e EXLOERMOND. Geliefde broeders en zusters. Zondag 14 Dec. was voor de gemeente een blijde dag. Met verwachting betrad de gemeente en met haar belangstellenden ons kerkgebouw. Des morgens had door de dienst van

Ds. Weenink de bevestiging van den nieuw beroepen herder en leraar Ds. C. Brandt plaats. Na het zingen van psalm 68:2, 10 bepaalde spreker zijn gehoor bij de woorden uit Gal. 3:1: „denwelken Jezus Christus voor de ogen geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde”, waarna de gemeente en haar nieuwe voorganger de hun gestelde vragen met ja beantwoordden. Daarop knielde Ds. Brandt neer en onder handoplegging van twee ouderlingen werd deze in gebed den Heer opgedragen, hetwelk de gemeente bevestigde met het zingen van gezang 215:4.

Des middags kwam de gemeente met nog meerdere belangstellenden dan des morgens weder tezamen om haar nieuwen voorganger in zijn intreepredikatie te beluisteren. Na het zingen van psalm 33:7 en 11 zong het zangkoor het lied: De Heer is mijn Herder — waarna Ds. Brandt een gedeelte las uit Lukas 3, om vervolgens het woord tot de gemeente te richten, sprekende over de verwachting van de arbeid. Spr. zeide: „Ik verwacht veel, want alleen zij, die veel verwachten zullen veel ontvangen”. Over zijn taak, zoals hij die zich gesteld zag, zeide hij: „Ik wil u leren meer te hopen; ik wil u leren meer te geloven; ik wil u leren meer lief te hebben; ik wil u liefhebben door dat ik Christus liefheb. Mijn stem zal zijn als die des roependen in de woestijn; ik wil zijn een wegbe-reider opdat door de liefde tot onzen Zaligmaker in onze gemeente de bergen geslecht en alle dal gevuld zal worden”. Na deze intreepredikatie sprak broeder ouderling E. Grooten namens de gemeente Ds. Brandt een hartelijk welkomswoord toe, waarin het vertrouwen werd uitgesproken, dat het onderling verkeer en de gezamenlijke arbeid voortdurend door liefde mogen worden gekenmerkt.

Vervolgens werden voorganger en gemeente in hartelijke bewoordingen toegesproken door den afgevaardigde br. D. Olijslager, daarna voerden het woord: br. Bos, afgevaardigde van de Veenkoloniale Bond, afgevaardigden van de zustergemeenten Stadskanaal, Nw. Weerdinge, E. Erfscheidenveen. Ds. Brandt bracht alle sprekers dank voor hun hartelijke woorden, waarna met het zingen van Gez. 38 de dienst werd besloten.

Des avonds kwam de gemeente voor de derde maal samen tot het houden van de begroetings-samenkomst. Daarin werd het woord verleend aan een afgevaardigde van de jeugdgroep Z.-O. Drente alsmede aan afgevaardigden van verschillende jeugdverenigingen onzer gemeente. Dat er veel verwachting in de gemeente en haar jeugd leeft, bewees waarlijk de gulle wijze, waarop Ds. en Mevr. Brandt vanwege de gemeente en haar jeugdveren. werden begroet. Ook van oudvoorgangers der gemeente waren gelukwensen binnengekomen. Hierna werd nog door enkele broeders het woord gevoerd. Enkele zusters van de gemeente te Hoogezand gaven nog enige liederen ten gehore uit onze nieuwe liederenbundel, waarna Ds. Brandt deze vergadering sloot met dankzegging.

Het was voor de gemeente en al hare takken van arbeid een rijk gezegende dag en wij bidden God, dat Hij de

gemeente en haren voorganger tot rijke zegen moog stellen.

D. WEVER.

AMSTERDAM. Alle wereldgebeuren ten spijt had Amsterdam haar feestdagen.

Dankbaar werd het feit gedacht, dat de gemeente 75 jaar geleden werd gesticht. In een bijzondere dienst, waarbij de pers vertegenwoordigd was, werd stil gestaan bij de daden des Heeren, waardoor Gods genade in de gemeente openbaar was geworden. Een bijzondere deurcollecte bracht als dankoffer f 200.— bijeen.

Ook kwam de gemeente bijeen om haar jarigen voorganger te feliciteren. Als bewijs van erkentelijkheid werd hem een envelop met inhoud en een fruitmand aangeboden.

Toen kwam de kroon der feesten. De kerk was overvol, terwijl de kerstboom zijn licht met gulheid over de schare wierp. In zang, bede en prediking werd gedacht aan de gave Gods. Velen werden verrast met een kerstgeschenk. 's Namiddags vierde de gemeente met 80 kinderen het kinderfeest.

De 2e Kerstdag was 't feest voor allen tegelijk, waarbij thee en gebak de stemming nog verhoogde. Dit feest was voor Ds. Planting aanleiding om over zijn 45-j. ambtsperiode enkele herinneringen mede te delen.

Groningen 98 leden, na 15 jaar 300 leden.

Amsterdam 72 leden, na 30 jaar bijna 200 leden.

Verder noemde hij de gemeenten, welke hij zijdelings gediend had. Hoeveel mensen er door zijn arbeid tot bekering waren gekomen was niet te zeggen, wel wist hij, dat er door hem ongeveer 1000 personen gedoopt werden. Hij besloot zijn rede met een „Soli Deo Gloria”.

W. V., secr.

VRIESCHELOO. Nu het jaar 1941 ten einde spoedt, is het ons een behoefte des harten u het een en ander van onze gemeente mede te delen. De moeilijkheden zijn ons dit jaar niet gespaard gebleven. De laatste maanden hebben wij een tijd van beproeving doorgemaakt. De Heer der gemeente heeft zowel voorganger als gemeente op bijzondere wijze bijgestaan.

Wij danken onze Unie-Commissie, de Veenk. Bond alsmede de broeders Voorgangers van elders, voor alles wat zij voor ons in die moeilijke dagen zijn geweest.

Eerste Kerstdag heeft onze br. voorganger de gemeente weer voor de eerste maal met het Woord gediend. Beide kerstdagen zijn gezegende dagen geweest. Vele broeders en zusters hebben van hun Heer getuigd. Een broeder en een zuster hebben de doop aangevraagd, terwijl een andere broeder beleed voortaan den Heer te willen dienen.

Gods Woord houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken. Beef Satan! Hij, Die ons geleidt, zal u de vaan doen strijken!

Met hartelijke br.gr.,

Uw br. in Chr.,

H. BL.

MEDEDELINGEN

Verantwoording Pensioenfonds.

In dank ontvangen voor het pensioenfonds van

de gem. te Delfzijl	f 15.—
„ Groningen	- 59.55
„ Rotterdam—Z.	- 2.50
	f 77.05

Er komt nog wat voor dit boekjaar! Ik zal na 31 Dec. nog enkele dagen wachten met het afsluiten der boeken, opdat alles, wat voor 1941 bestemd is er ook op geboekt worde.

Postr. 109502. K. REILING.

De gemeente te Leeuwarden heeft een beroep uitgebracht op Ds. G. W. Tijman te Sneek.

CORRESPONDENTIE

Aan sommigen hier en daar. Hartelijk dank voor uw vriendelijk meeleven mij betoond.

E.-R.

ADVERTENTIE

Verloofd:

EBELINA VAN WANROOY

en

SIMON EISINGA.

1 Januari 1942.

Boekelo

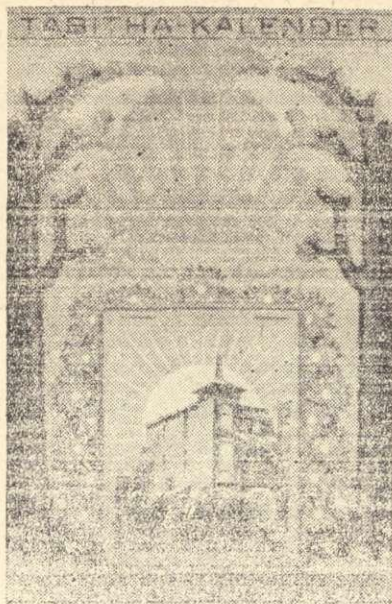
Treebeek, Treebeekplein 80.

NIEUWJAARSGROETEN.

EVERT INBERG

Muntendam (Gr.)

p. f.

Is u reeds in het bezit van deze kalender? Stel niet langer uit. Bestellingen worden nog aangenomen door:

G. A. BUITENHUIS,
Vaillantlaan 47¹¹, den Haag.

Baptiste Jeugd,

De Heere zegene in 1942

U en uw gave!

„SPEK DE BUS”.

Familie en vrienden wensen wij

Gods zegen

in het nieuwe jaar.

Fam. L. DE HAAN.

Haarlem, Tetterodestr. 47.

Onze hartelijke gelukwensen
aan familie en vrienden voor 1942.

W. DE JONG
G. DE JONG—Hof.

Apeldoorn, Boschweg 45.

Bij het begin van de nieuwe jaargang is het een mooie gelegenheid om nieuwe abonnee's voor ons blad te winnen

Met ingang van 1 Jan. '42 is de abonnementsprijs slechts 78 cent per kwartaal, franco per post

Het gezin W. MEIJER S.zoon
H. MEIJER—Klaster

wenst alle brs. en zrs.

een gezegend 1942.

Aadorp 92 — post Almelo.

Wij wensen alle broeders, zusters en vrienden

de zegen des Heeren

in 1942.

Fam. C. GORTER

Fijn Wasseriej

Sneek, 1e Woudstraat 34—36.

Aan alle broeders en zusters in Christus

Gods zegen

toegewenst.

Fam. C. SCHOLTEN.

Brunssum.

Wij wensen alle broeders, zusters en vrienden

Gods zegen

in het nieuwe jaar.

Fam. BRANDENBURGH.

Workum, Markt.

WEEKKALENDER

Alleen met God.

Het leven ketent ons aan alle kanten en er schijnt in deze wereld geen tijd en ruimte voor contemplatie. De wilde vaart waarin wij voortgedreven worden, wanneer wij werkelijk niet buiten maar in het leven willen staan, verbiedt elke inkeer. Het verkeer op de wereldstraat kent niet anders dan spitsuren. Men loopt daarom gevaar bij het vele dat zich aan iemand opdringt en bezighoudt, innerlijk te verarmen, uitgehold te worden. Het leven voltrekt zich gedurig aan de oppervlakte en de cosmopoliet bij de gratie van krant en radio kan over alles meepraten, doch hij mist de volle klank van een oude viool. Hij redeneert wel, vooral, hij praat wel, maar resoneert niet. Een christen behoudt zijn diepte door de omgang met God. In de stilte van de nacht, van de woonkamer of provisiekast, overal steekt hij af naar de diepte. Dat maakt hem niet ongeschikt voor het leven, integendeel, hij kan er tegen.

Zondag 4 Jan. Gen. 32 : 23—31.

Wanneer een mens met zijn leven voor God komt schaamt hij zich. Dan staat het verleden op, dan toont zijn wezen zich aan hem. God ontmoeten betekent ineenstorting van elk gebouw, dat de mens heeft opgetrokken, het beduidt de dood. Doch God heeft geen behagen in verbrijzeling alleen, doch verheugt Zich in de waarachtige opbouw. God kome u tegen vandaag en laat Hem niet los.

Maandag 5 Jan. Ex. 3 : 1—10.

Niemand heeft ooit God gezien en ofschoon wij soms menen Zijn voetstap te kunnen zien in natuur en geschiedenis, zo tonen beide gebieden ook weer zulke trekken, dat ze ons verschrikken en elk Godsbeeld verduisteren. De Zoon heeft Hem onthuld. Doch ons past grote eerbied, wanneer wij tot Den Opperheer naderen. De Heer is God, Aanvang en Einde. Hij is de eeuwig Zijnde.

Dinsdag 6 Jan. Deut. 31 : 1—8.

De spreuk der Friezen: Wij buigen niet voor mensen, alleen voor God, is de spreuk der christenen. Mensen, die met God omgaan leren Zijn macht en wijsheid verstaan en het vertrouwen, dat zij in Hem koesteren groeit gestadig.

Zij worden als eikebomen der gerechtigheid, standvastig, onbeveeglijk, sterk. God is hun rotssteen en hoog vertrek.

Woensdag 7 Jan. Ps. 71 : 1—12.

Uw geloof in God is niet een soort premie tegen allerlei verdrukking. Verre van dat. Bij het algemeen leed, dat elk te dragen krijgt, voegt zich nog het bijzondere, dat gedragen moet worden om Zijns Naams wil. Omgang met God kan de omgang met mensen onmogelijk maken en dat kan vele moeiten veroorzaken. Doch het is mij goed nabij God te zijn.

Donderdag 8 Jan. Matth. 6 : 1—8.

Hoevaak zijt gij alleen met God? Neem tijd om te knielen, spreek dikwerf met God. Er zijn tijden, dat men in zijn gezin moet voorgaan, doch ook tijden, dat men de eenzaamheid moet zoeken. De Heer bad op een berg alleen of Hij was de nacht over in het gebed. En gij?

Vrijdag 9 Jan. Openb. 1 : 9—20.

Johannes, die den Heere op aarde kende en bijzonder bemind werd door Hem, zag Hem hier in wonderheerlijke schoonheid en macht. Ons zal zulk een openbaring wel niet ten deel vallen; dat is ook niet nodig: wij worden door geloof zalig en wanneer gij gelooft zult gij ook Zijn heerlijkheid aanschouwen. Komt, laten wij aanbidden — dien Koning.

Zaterdag 10 Jan. 1 Sam. 3.

Er is een eigenaardig woord in dit hoofdstuk: Doch Samuel kende den Heere nog niet; en het Woord des Heeren was aan hem nog niet geopenbaard. Kent gij den Heere en is Zijn Woord, Jezus Christus, aan uwe ziel geopenbaard? Luister toch naar de stem van den Heiland. Wees toch stil en luister. Gij, van het leven gegrepene, meegesleurde: de Heere heeft u iets te zeggen.

HUIZINGA.

Bij de intrede van 1942 wensen wij alle brs. en zrs.

Gods besten zegen

toe.

De Heer maakt hier alles wel.

Coevorden, Januari 1942.

v. Heutszingsel 52.

H. KONING

J. KONING—Boelens.

Bij de intrede van 1942 wensen wij alle broeders en zusters

een rijk gezegend jaar

toe.

Fam. J. v. d. HEIDE
Veenhuizen.

Heere, geef ons en voor ons land en ganse volksgemeenschap

Psalm 115 : 13-18.

H. VISSER

B. VISSER—de Boer.

Sneek, Januari 1942.

W. Lodewijkstraat 45.

De fam. TRAPPEL wenst de broeders en zusters

een Gezegend Nieuwjaar.

Amsterdam 1942.

Gods zegen toegewenst

bij de intrede van het jaar 1942, aan alle vrienden en bekenden.

Fam. S. PLANTING.

Alkmaar, Prins Bernhardlaan 12.

Wij wensen familie en vrienden

Gods zegen

in het jaar 1942.

K. LINDEMAN

G. LINDEMAN—Dokter.

Terapel, Hoofdkade.

W. KRUIT en Echtgenote wensen familie, vrienden en bekenden

Gods zegen

in het nieuwe jaar.

Terapel—West.

Fam. S. MEIJER,

Brandstoffenhandelaar

Aadorp 92 — post Almelo

wenst alle broeders en zusters

een gezegend 1942.

Wij wensen alle lezers van dit blad

Gods onmisbare zegen

in 't nieuwe jaar.

Fam. H. DE JONGE

Nieuw Weerdinge.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZAAIER, ZAAI!

„En Hij (Jezus) sprak tot hen vele dingen door gelijkenissen, zeggende: Ziet, een zaaier ging uit om te zaaien”.

Matt. 13 : 3.

Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het woord Gods — zo schrijft Paulus in zijn Romeinenbrief.

Gelijk de zaaier met kwistige hand het zaad aan de schoot der aarde toevertrouwt, zo moet het woord van het Koninkrijk gepredikt worden in de gehele wereld. Deze prediking kan geschieden door woord en geschrift, door lied en levenshouding.

„Ziet, een zaaier ging uit om te zaaien”.

Het zaad is volgens Jezus het woord des Koninkrijks. Dat is de boodschap van Godswege, het Evangelie van den geopenbaarden Christus.

In Gods kracht zaaier te mogen zijn, op hoop van zegen, is een groot voorrecht.

* * *

Op 10 en 11 Juli 1912 werd te Amsterdam de 32ste Algemene Vergadering van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland gehouden. De Commissie der Unie deed aan deze Vergadering het voorstel een Evangelisatiebladje uit te geven. Dit commissievoorstel, ingeleid door Ds. Planting, werd aangenomen.

In October van hetzelfde jaar verscheen het eerste nummer van „De Zaaier”. Een maandblad ten dienste van evangelisatiewerk door geschriftverspreiding.

„Zaa uw zaad in de morgenstond en trek uw handen des avonds niet af”.

De eerste vijf nummers van „De Zaaier” werden door Ds. Mense verzorgd. Daarna kwam de redactie te berusten bij Ds. B. Planting. Vanaf April 1913 tot op heden zijn er bijna 350 nummers onder redactie van Ds. Planting verschenen.

In de herfst van dit jaar zal „De Zaaier” dus dertig jaar oud zijn. In al deze jaren heeft dit maandblad niets anders beoogd dan het goede zaad uit te strooien.

Zaaier, zaa!

* * *

Zaaier, zaa!

„Ziet, een zaaier ging uit om te zaaien”.

Waarom uitgaan en zaaien? Waarom besloot de Algemene Vergadering voor 30 jaar een evangelisatieblad uit te geven.

In de eerste plaats, omdat men zelf de roepstem van den Meester had gehoord. Men had het woord van het Koninkrijk gehoord en verstaan.

In de tweede plaats, omdat men zich gebonden wist aan het grote zendingsbevel van Jezus Christus: Gaat henen en predikt het Evangelie. Wees een zaaier en zaa!

En zeer zeker ook, opdat de zegen (de vrucht) op Gods tijd openbaar zou worden.

We mogen dankbaar zijn voor de arbeid van „De Zaaier”; een arbeid, welke in onze dagen getrouw voortgang vindt.

Wij allen kunnen aan deze arbeid deel nemen. Allen, die het woord van het Koninkrijk hebben gehoord, mogen en moeten staan in 's Meesters dienst. Tot een ieder van hen komt de roepstem: Zaaier, zaa!

„Zaa bij het komen der zon reeds uw zaad;
Zaa het, als hoog aan de hemel zij staat.
Zaa het, als glanzend de avondster lacht,
Zaa het tot zelfs in de duistere nacht”.

d. H.

HET VOORDEEL VAN DE AANWEZIGHEID VAN AFSTAND.

De halfgesloten vuist in dienst van de afstand.

Het jaar 1942 had nog maar nauwelijks zijn pelgrimstocht begonnen, of wij werden aangenaam verrast door het bezoek van een oude kennis. Toen hij goed en wel achter een kopje thee — of was het misschien geen thee? Onze taal heeft geen gelijke tred gehouden met de vele creaties van het menselijk vernuft, zodat wij heel vaak gebruikelijke termen bezigen voor splinternieuwe dingen — zat, viel zijn oog op een wandversiering, een tekening van een geëerd kunstenaar, voorstellende een bloeiende cactus.

„Dat is mooi werk”, zeide hij, nadat hij een poosje door een halfgesloten vuist getuurd had.

„Bepaald meesterlijk gedaan”, vervolgde hij.

„Jij kunt het beter weten dan ik”, merkte ik op, „maar waartoe dient die halfgesloten vuist?”

„Om een beetje afstand te krijgen en om de aandacht beter te kunnen concentreren”, luidde het antwoord van onzen nieuwjaarsgast, die als amateurschilder al heel wat lauweren heeft mogen oogsten.

„Zo is het mij vroeger op de tekenlessen ook voorgedokt”, meende ik te moeten aanvullen, „maar ik heb er tot nog toe weinig hulp van kunnen krijgen, misschien ligt het aan mijn vuist!”

* * *

Afstand is nodig om te kunnen waarden.

Een schilderstuk is vlak bij bezien niet zelden een klad-doeke, een verzameling van allerlei klodders verf, die schijnbaar doelloos zijn aangebracht. De afstand verricht niet minder dan een wonder. De metamorphose is on-

vergetelijk: strepen en lijnen en plekken, allen onbegrijpelijk vanwege haar opvallendheid, liggen vervloeid in één machtig, sprekend motief. We dachten voor een chaos te staan en wij staren waarlijk op een kosmos: alles leeft, alles werkt mee in een orkest.

Wij zijn vol bewondering voor de maan, en in deze tijden van voorgeschreven duisternis meer dan vroeger. Wij zijn — tenminste op het platteland — ware maan-verheerlijkers geworden. Maar wat is de maan van nabij gadeslagen? Wij behoeven heus niet onszelf naar de maan te wenschen! Hier velden vol leven en bloei, of in rust om zich tot nieuw leven voor te bereiden; daar niet anders dan dorre rotsblokken, woest en ledig. Hier bossen en wouden, afgewisseld door meren en zeeën; daar slechts onbegroeide steenbrokken in droeve eentonigheid. Veertien dagen achtereen stort de zon haar schroeivende hitte over de kale rotsen uit en daarna breidt zich even lang een donkere nacht uit over het doodse landschap. Star en levenloos zo vervolgt de maan de eeuwen door haar pad door de ruimte.

Maar de afstand doet ons met bewondering voor de maan vervuld zijn, alsmede voor het ganse heil der hemels. Met den zanger van vroeger dagen verklaren wij: „de hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt Zijner handen werk”.

En is het ook niet de afstand, die ons Jezus zo mooi, zo aanbiddelijk maakt? Wat benijden wij soms de discipelen om hun omgang met Jezus! En toch behoeven wij dat niet te doen. Erasmus zegt werkelijk niet te veel: „Gij zoudt Hem lang zo goed niet zien, als gij Hem zaagt met uw eigen ogen”. Zijn eigen discipelen wisten vaak niet, wat zij van Hem moesten denken. En wat dachten zij gewoonlijk klein van Hem! Zijn eigen broeders, die het leven in Nazareth met Hem deelden, zagen aanvankelijk helemaal niets in Hem! Wij verbazen ons meermalen over de blindheid van Zijn familie en vrienden. Ja, maar zij hadden geen afstand. Er moest eerst afstand komen. En toen de afstand kwam, toen werd Hij voor hen niets minder dan de vervulling der Schriften!

* *

Wij moeten afstand aanbrengen.

Wegens gebrek aan afstand ontgaat ons de wondermooie schoonheid, dat menig leven eigen is.

„Des dichters roem had eindelijk ook het dorp zijner inwoning bereikt”, merkt een goed vriend op in een woord, waarmee hij een bundel verzen van den auteur inleidt. „Ook het dorp zijner inwoning”. Dit zinnetje spreekt voor zichzelf. De dorpelingen kenden geen afstand. Zij staarden op de kleine menselijke dingen van hun beroemd

geworden medeburger en zij hadden geen visie op den geheelen mens.

Redwood vertelt van een zekeren Bottle, die niet had wat hij dringend moest hebben namelijk werk, en die wel bezat wat hij helemaal niet wilde hebben, namelijk een dronken vrouw. Juffrouw Bottle staakte het drinken en begon te bidden en haar man kreeg emplot. Zij werd Heilssoldate, zeer tegen de zin van haar echtvriend, maar toen ze eens na een ernstige operatie uit het ziekenhuis ontslagen werd, werd ze door Bottle verrast met een Hallelujahood! Door een wonderlijke samenloop van omstandigheden konden ze spoedig na haar terugkeer hun armzalige krot verlaten en een keurig nette woning betrekken, voorzien van alle gemakken, zelfs van een badkamer met heet en koud water.

Waarlijk boeiend weet Redwood ons deze beide geredde zielen te beschrijven. Zij zijn wonderen van Gods genade geworden. Maar ik vraag mij af, hoe een buurman in de krottenwijk ze aan ons zou voorstellen. Ik vermoed, dat hij heel wat lelijks te voorschijn gaat brengen, waarbij het mooie beeld van den bekenden Heilssoldaat-journalist zo goed als geheel verloren gaat.

En toch geloven we, dat de visionair veel dichter bij de waarheid staat dan de buurman, die Bottle elke dag van nabij gadeslaat.

Redwood heeft het onontbeerlijke element aangebracht, waarbij alleen een mens overzien kan worden, nl. afstand.

Laat ons proberen in onze omgang met elkander, in de beoefening van de gemeenschap met de heiligen, afstand te scheppen. Het is het gemis aan afstand, dat de gemeenschap der heiligen niet zelden tot een gemeenschap van onheiligen verknoeit met al de aankele van ergernis en bitterheid voor elk der goedbedoelende deelnemers. Er zijn kinderen, die hun ouders de tederste en hartelijkste brieven schrijven en die van hun ouders dezelfde soort correspondentie ontvangen. Met vakantie thuis echter duurt het geen drie dagen of beide partijen zien verlangend uit naar het ogenblik van de afreis! De afstand, die alles zo mooi maakte, ging bij de thuiskomst jammerlijk verloren.

Waarom bewaarde Jezus steeds een onuitputtelijk geduld jegens Zijn vrienden? Waarom liet Hij ze nooit los? En zij hadden toch zeer vele lelijke dingen aan zich? Hij zag ze op een afstand! „Gij zijt Simon bar Jona. Gij zult genaamd worden . . . Petrus!”

* *

Afstand en opgewektheid gaan hand in hand.

Het verdient onze aandacht, dat de leiders van grote expeditie-tochten, waaraan zware ontberingen zijn verbon-

den, gewoonlijk de bezwaren van hun onderneming te boven komen, terwijl hun helpers onderweg van uitputting sterven. De reden is, dat de volgelingen doorgaans niet verder zien dan het lijden, dat ze dagelijks hebben te verduren, terwijl de aanvoerders, begeesterd door hun visie, de moeilijkheden aan zich weten te onderwerpen. Het geheim van hun overleving is de afstand.

Het is bij de afstand en bij de afstand alleen, dat wij ons goed humeur bewaren.

Geen afstand — en wij zijn in onszelf, in elkander, in sommigen in het bijzonder, in onze arbeid onder jongeren en ouderen, in mensen en dingen van deze dagen zo diep teleurgesteld, dat wij ons losmaken van onszelf en van elkander en de weg van den eenzame kiezen.

Maar afstand! En wij worden niet gegriefd door wanhebbelijkheden; en wij staren verbaasd op schouwtonelen, die ons nopen God te danken en te bidden; en het leven met elkander is ons niets minder dan een schoon wonder; en de arbeid voor Gods Koninkrijk opent de heerlijkste perspectieven; en de droeve wereld van thans is ons slechts voor een korte tijd: dra is ze voorbij, spoediger dan velen van haar bonzen durven denken, en keren wij het aangezicht naar de nieuwe dag.

Maar afstand!

Maar de half gesloten vuist!

De half gesloten vuist maakt ons mensen van de blijde hoop!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

Het nieuwe jaar.

Het was stil in Haarlem bij de overgang van oud en nieuw. In vele kerken werd op de oudejaarsdag reeds om 4 uur 's middag een dienst, de laatste dienst in het jaar 1941, gehouden. De grote Hervormde en Gereformeerde kerken kunnen niet verduisterd worden. Wij kwamen als Gemeente om 8 uur 's avonds bijeen in onze kerkzaal. Was het verleden jaar op Oudejaarsavond pikkedonker, deze keer behoefde de duisternis voor niemand een verandering te zijn om voor het laatst in het oude jaar de wereldomvattende boodschap van Gods heil aan te horen. De opkomst was dan ook zeer bevredigend.

Doch op Haarlems straten was het stil. Een ieder wilde schijnbaar in eigen familiekring het oude jaar „vieren”. In vele huizen waren de ouders met hun getrouwde kinderen bijeen. En omdat

men vóór twaalfen niet thuis wilde zijn, bleef men tot vier uur in de morgen bijeen.

Ook om 12 uur geen sirenegeloei of klokgelui, geen schoten of lawaaimakend straatvuurwerk. Alles was rustig en bleef rustig. In stilheid scheidden we, althans hier in Haarlem, van het oude jaar en in stilheid zijn we hier een nieuwe tijdperiode ingetreden. En dat in een tijd, waarin het krijgsgewoel en de onrust der volkeren groot is. Een tijd, waarin vele miljoenen tijd noch gelegenheid vonden voor een stille overpeinzing bij gelegenheid van de overgang van oud naar nieuw.

Op Nieuwjaarsdag was het veel drukker op straat, in tram en trein. Het weer was trouwens ook buitengewoon zacht. Men zag vele ouders met hun kinderen onderweg naar familie en vrienden.

Natuurlijk werden ook nu weer vele goede wensen uitgesproken. En er zullen er maar weinigen geweest zijn, die bij het uitspreken van hun goede wensen niet hebben gedacht aan de volkerenvrede. Het nieuwe jaar begint als oorlogsjaar; zal het ook als zodanig eindigen? Wie van ons vermog met zekerheid een antwoord te geven?

Als christenen willen we, nu we nog staan op de drempel van een nieuw jaar, de staf Gods in onze handen nemen. Gelijk Mozes eens deed (Ex. 4: 20). Deze staf Gods is de staf van Gods bijstand, van Zijn trouw en van Zijn liefde. En is het niet waar, wat ik dezer dagen hoorde en ook las, dat de ware vrede niet betekent afwezigheid van oorlog maar nabijheid van God? Hoewel we dit weten, zo blijft toch altijd onze bede om een spoedige beëindiging van de verschrikkingen van de oorlog.

* * *

Vrede uit genade.

Uit een Kerstboodschap 1941 geef ik hier enkele gedachten ter nadere overweging door.

„Van ouds hebben de mensen elkaar „vrede” toegewenst. „Sjaloom leka”, lezen we in het Hebreeuwse Oude Testament. „Salem aleikum”, zegt de Arabier tot zijn gast, „vrede zij u”. De apostel Paulus in tal van zijn brieven, neemt die vredesgroet over, maar laat er een ander woord aan voorafgaan: „Genade zij u en vrede!” Want Paulus weet: de ware vrede is de vrede uit genade, uit die genade, welke Christus openbaart. Wie door Jezus Christus de genade kent van Gods bevrijdende vergiffenis en reddende erbarming, die heeft de vrede gevonden, de diepe vrede des harten, de vrede in God. Beter kunnen we elkaar met Kerstmis niet toewensen, en het valt als balsem op onze gewonde harten: „Genade zij u en vrede van God onzen

Vader, en van Jezus Christus onzen Heer”.

Nu begrijpen wij ook, waarom deze wereld geen vrede kent. Zij ligt afgewend van God. Zij ligt in den boze, maar zij is er zich niet van bewust. Daarom weet zij van Gods genade niet af. Maar daarom ook mist zij de vrede; daarom bereidt zij altijd de oorlog voor. Een genade-loze en daardoor vrede-loze wereld.

Genade-loos is zij nog in ander opzicht. Doordat zij geen genade ontvangt, kan zij ook geen genade schenken. Zij erkent immers geen schuld en wendt zich dus niet tot God. Van Jezus Christus en Zijn evangelie is zij vervreemd. En de oorlog versterkt en verhardt die vervreemding, een proces, dat wij allen, ook in eigen geest, bemerken. Verstoken van de genade kan zij geen genade schenken, maar daarom ook geen vrede geven. Tussen genadeloze mensen bestaat geen vrede. Hun ontbreekt de dankbaarheid en daardoor de grootmoedigheid.

De Griekse taal van het Nieuwe Testament kent voor genade en voor dankbaarheid één woord: het woord „charis”, dat beide kan betekenen. In deze verbondenheid ligt een diepe zin. Niets maakt een schuld bewust mens zó dankbaar als de genade. En die dankbaarheid stelt hem in staat om te doen, wat hij uit zichzelf niet zou vermogen: genade te bewijzen jegens zijn medemens. Meestal gaan wij ongenadig om met elkander. Doch de begenadigde mens doet anders; tenminste als hij de genade begrijpt. Verwezen wordt dan naar de gelijkenis van den onbarmhartigen schuldenaar uit Matt. 18.

En even verder lezen we:

„In dit licht wordt het ons duidelijk, waarom de volken in 1919 geen waarachtige vrede vermochten te sluiten. In de laatste Volkenbondvergadering heeft de Voorzitter, de Ierse president De Valera, gezegd: „als men een werkelijke vrede wil sluiten, laat men het dan doen vóór de oorlog; ná de oorlog is men er niet toe in staat”. Hij bedoelde: dan is de gezindheid zó vijandig geworden, dat de voorwaarden voor de werkelijke vrede ontbreken. Zo was het althans in 1919. Van gemeenschappelijke schulderkenning was geen sprake; de schuld werd éézijdig en volledig op „den ander” gelegd. De dag der wrake was gekomen? Wee de overwonnenen! Genadeloos ging men te werk. Wie geen genade nodig heeft (d.i. niet nodig méént te hebben), handelt genadeloos. Daarom was de vrede, die tot stand kwam, gedoemd om te breken. De waarachtige vrede is uit de genade”.

Zullen de volkeren straks inzien, dat de waarachtige vrede uit de genade is? We moeten bekennen, dat we in dezen niet erg optimistisch zijn. Zolang de

volkeren de beginselen van het Evangelie van Jezus Christus als waardeloos ter zijde schuiven, zal er niet kunnen zijn wat Paulus aanduidt met de woorden: „genade en vrede van God onzen Vader door Jezus Christus onzen Heer”.

* * *

Onvoldoende Schriftkennis.

Ik heb er al eens meer op gewezen, dat men van tijd tot tijd uitspraken leest of hoort, welke getuigen van onvoldoende Schriftkennis bij hen, van wie de uitspraken afkomstig zijn.

Zo hoorde ik eens in een rechtzaal een advocaat pleiten voor een boosdoener, die vier mannen bij de uitoefening van hun plicht van het leven had beroofd. In hoeverre was de moordenaar schuldig? Stond hij ook onder de invloed van anderen, toen hij z'n snode daad verrichtte? Was zijn geestvermogen wel normaal? U kent deze en soortgelijke vragen wel, waaraan de pleiter gewoonlijk bijzondere aandacht gaat schenken. De advocaat, van wien ik sprak, hield een zeer lange rede, waarin hij o.a. ook kwam te spreken op een vrouw — haar naam herinner ik mij nog zeer goed — die wel een zeer slechte invloed op den moordenaar moet hebben gehad. Onder haar verderfelijke invloed stond volgens de advocaat zijn cliënt. „En zo zien we het weer bewaarheid worden: de vrouw was listiger dan al het gedierte des velds”. Het bleek duidelijk, dat onze meester in de rechten aan de zondeval van het eerste menspaar dacht. (Gen. 3). In dit hoofdstuk staat echter: „de slang nu was listiger dan al het gedierte des velds”.

Nog een ander voorbeeld van onvoldoende Schriftkennis.

In „Ons Maandblad”, orgaan van de Coöperatieve Verbruiksvereniging „De Eendracht” U.A. heeft onlangs een artikel gestaan met als titel: De dienaars gaan voorbij. . . . de Dienst blijft. (Woorden van den dichter Boutens.) Een overdruk van dit artikel werd, naar ik vermoed, huis aan huis in Haarlem bezorgd.

In dit artikel wordt gesproken van de plicht, van de noodzakelijkheid en van de zegen van het dienen.

Hier een citaat: „Worden staats-hoofden niet de eerste dienaren van de Staat genoemd? En inderdaad, niemand is, gelijk de Schrift zegt, te groot, om aller dienaar te zijn”. Doch wat zegt de Schrift in Matt. 20: 25—26? „En als Jezus hen (Zijn discipelen) tot Zich groepen had, zeide Hij: Gij weet, dat de oversten der volken heerschappij voeren over hen en de groten gebruiken macht over hen. Doch alzo zal het onder u niet zijn; maar zo wie

onder u zal willen groot worden, die zij uw dienaar".

Dat is nog wel eventjes anders. Jezus zegt: eerst dienen, dan groot worden. In het citaat gaat het over hen, die groot zijn, om daarna te dienen.

Doch nog veel duidelijker spreekt het volgende citaat van een onvoldoende Schriftkennis. „Bij herhaling wijs ik u op die plicht, daarbij herinnerende aan de bekende Mattheus-tekst uit het Boek der Boeken, waarin we lezen, dat we niet gekomen zijn in de wereld om gediend te worden, maar om te dienen

en onze ziel te geven tot een rantsoen voor velen".

Ja, heus! zo staat het er: dat WE niet gekomen zijn in de wereld, om gediend te worden en zo voort. Welk een oppervlakkige lezing van Matt. 20 : 28. De schrijver schijnt ten enen male onkundig te zijn aangaande de inhoud van het Mattheüs-Evangelie. Hij heeft de klok horen slaan, doch weet niet waar de klepel hangt. Deze verkeerde aanhaling van een tekst uit Mattheüs zou ons godslasterlijk in de oren klinken, ware het niet, dat we

overtuigd zijn van de „goede" bedoeling van den schrijver, bij wien we een schrijnend tekort aan Schriftkennis constateren. Niet wij zijn gekomen, om ons leven te geven tot een rantsoen voor velen, doch in Matt. 20 : 28 vinden we een Zelfgetuigenis van Jezus, den Zoon des mensen. Hij kwam niet om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen.

d. H.

DE UITWEG.

Op de vraag, hoe de mens uit zijn ellende komt, geeft het Evangelie een eigen antwoord, een antwoord, dat nooit eerder en nooit elders vernomen werd. Sommigen zeggen: door de geboden te onderhouden; anderen: door de begeerte om te leven te doden. Maar het Evangelie zegt: door een kind van God te worden.

En hoe wordt men dat?

Men wordt het niet buiten Christus om. Zovelen als Hem aangenomen hebben, hún heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden. Men wordt het niet zonder een innerlijke verandering te ondergaan, zonder wedergeboorte.

Neemt een mens Christus aan, dan blijft dat niet zonder invloed op zijn leven; dan verandert er in hem wat; dan verandert hij zelf: hij wordt een nieuw schepsel. In allen, die Christus aangenomen hebben, is die verandering begonnen zich te voltrekken. Zij zijn uit God geboren.

Johannes zegt dit in zijn Evangelie zo:

Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden (namelijk) die in Zijn Naam geloven.

Maar dan versterkt de Apostel deze uitspraak onmiddellijk. Het is zijn gewoonte waarheden positief en negatief vast te leggen. Na ze positief te hebben omschreven, volgt in de regel de ontkenning van het tegendeel, de negatieve begrenzing. Zo voegt hij, na in hoofdst. 1 : 12 gezegd te hebben, wie kinderen Gods zijn, er direct aan toe, wie het niet zijn:

Welke niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn.

De prediking der waarheid gaat bij Johannes steeds samen met bestrijding der dwaalleer. Hij wil voorkomen, dat

men zou denken, dat de weg des behouds, die het Evangelie opent, niet de volstrekt enige en voor allen geldende zou zijn.

Wie verkrijgt het ware, het eeuwige leven?

Wie kind van God wordt!

En hoe wordt men kind van God?

Door den Zoon van God aan te nemen.

Inderdaad — zo hoorde Johannes zeggen — voor sommigen is dat de weg, maar niet voor ieder. Er zijn mensen, die kunnen het op een andere wijze verkrijgen.

De volstrektetheit van het Evangelie werd geloofchend. Ontkend werd niet, dat Jezus Christus een weg, maar dat Hij dé weg zou zijn. En 't is daartegen, dat Johannes nadrukkelijk opkomt en zegt: die Hem aangenomen hebben, zijn kinderen Gods geworden, en er aan toevoegt: dezen en anders geen!

Christus is DE WEG tot het LEVEN.

Doodlopende wegen zijn:

1. De weg van het bloed.

Het Evangelie spreekt van het Koninkrijk van God: over zijn aard en zijn komst en over de voorwaarden, waarop wij het kunnen binnengaan. Ten opzichte van dat Koninkrijk plaatst het alle mensen, tot welk volk of geslacht ze ook mogen behoren, op één lijn. Het zegt, dat ze allen buiten dat Koninkrijk staan; allen absoluut ongeschikt zijn om het in te gaan. Na de toestand der wereld te hebben besproken is de gevolgtrekking van den Apostel Paulus: ze hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods; héél de wereld is voor God verdoemelijk. Hij wist elk onderscheid, dat gemaakt werd tussen mens en mens, volk en volk, godsdienst en godsdienst ten opzichte van dat Koninkrijk uit.

Door de blik te scherpren voor deze waarheid, de waarheid die ons raakt in onze betrekking tot het hoogste, is het gevoel voor de verschillen tussen de mensen, terug gedrongen. Waar het Evangelie van de gelijkheid van alle

mensen voor God ingang vond, is het rasbesef binnen onschadelijke perken gebannen. Het heeft, waar het Evangelie beslag op de mensen legde, zijn gevaarlijke scherpte verloren, die scherpte, waardoor de een den ander verachtte en de verschillen tussen de mensen, inplaats van als aanvullende verscheidenheden beschouwd te worden, tot uitsluitende verschillen vergroeiden.

Een vergroeid en daarom voor de vrede onder de mensen gevaar biedend superieureitsgevoel heeft het Evangelie overal onderdrukt, waar en bij welk volk het datzelfde ook aantrof. En zo vaak en waar het het hoofd ook opsteekt, wordt het door het Evangelie tegengestaan.

Rassenhoogmoed, het geloof in de voortreffelijkheid van eigen bloed, gepaard met verachting van anderen, is de oorzaak geweest van haast onnoemelijk veel lijden op aarde. De rassenhoogmoed had de ziel van het Joodse volk bedorven, vergiftigd. De leer der uitverkiezing, die, wanneer ze goed verstaan wordt, tot ootmoed stemt, had de Joden in de dagen van het Nieuwe Testament, geestelijk verwoest. Innerlijk onevenwichtig, weigerden ze zich met andere volken op een lijn te laten stellen. Zij zagen in zichzelf het koningsvolk der toekomst.

Het vreemde is, dat aan deze uiting van een ziekelijk zelfbewustzijn, in christelijke chiliastische kringen nog voet gegeven is. Daar werd voor de Joden een extra plaats gereserveerd tot in de toekomstende eeuw toe. Dat deze verklaring der Oud-Testamentische profetieën berusten op de fout, dat men het Oude Testament niet Nieuw Testamentisch uitlegt, en niet leest van de vervulling in Christus uit, kan, dunkt ons moeilijk worden weersproken.

De Joden verbonden hun geestelijke en tijdelijke voorkeurspositie ten opzichte van de andere volken aan een natuurlijk gegeven: Abraham tot hun vader te hebben. Hun rassenhoogmoed liet zich ook gelden ten opzichte van het Koninkrijk van God. Niet dat zij een heiden, een mens „uit de volken" de zaligheid ontzegden, maar deze

INGEZONDEN.

De nieuwe zangbundel.

We kunnen de Commissie van voorbereiding dankbaar zijn voor de uitvoerige uiteenzetting, die zij heeft gegeven omtrent de voorgeschiedenis van de nieuwe zangbundel en voor de blik, die zij ons gaf achter de schermen van haar omvangrijke arbeid. Op één ding wilde ik toch nog graag terugkomen. In mijn eerste artikel schreef ik aangaande de wijzigingen, die Calvijn in

de eredienst aanbracht: „Zo moet gezegd worden, dat Calvijn met het badwater ook het kind heeft weggegooid”. De Commissie vermoedt, dat ik wel zal bedoeld hebben: „Zo mag gezegd worden, dat Calvijn met het badwater gelukkig niet het kind heeft weggegooid”, en dit vanwege de kostbare schat der psalmen, die hij heeft nagelaten. De Commissie vergist zich echter, ik ben wel degelijk van mening, dat Calvijn beide, kind en badwater, heeft weggegooid, terwijl Luther, en met hem de kerken van Duitsland, Engeland

en Scandinavië het kind hebben behouden. En om bij de beeldd spraak te blijven: de psalmen zou men kunnen beschouwen als een aangenomen kind. Op een en ander zou ik graag nog iets dieper willen ingaan.

In de kerk van vóór de hervorming, dus vóór 1500, was de inrichting van de eredienst dezelfde als die van de Rooms-Katholieke kerk tot op heden. Zij heet: de Mis. De onveranderlijke bestanddelen, die daarin nooit ontbreken en in 't Latijn op Gregoriaanse melodieën worden gezongen, zijn in de

kwam langs een andere weg dan zij in het Koninkrijk Gods. Der Joden zaligheid was gegeven met hun afstamming van Abraham. „Wij hebben Abraham tot een vader”, schijnt het stille overleg te zijn geweest, waarop de prediking tot bekering, door Johannes den Doper gebracht, bij hen afstuitte. Het bloed, het abrahamitische bloed besliste over hun behoud meenden zij. Omdat zij het volk waren, uit Abraham gesproten, diens bloed door hun aderen stroomde, zouden zij zalig worden. Daarom achtten zij zich kinderen van God te zijn.

Een heiden, die zich tot God bekeerde en besneden werd, zou, zo zeiden zij, ook wel zalig worden, maar hij mocht Abraham niet „onze” Vader noemen. Hij moest zeggen: „Abraham, uw vader”. Gaat daar tegen Paulus' woord niet in:

Indien gij van Christus zijt, zo zijt ge Abrahams zaad en naar de beloften erfgenamen. Gal. 3: 29.?

Al werd de gelovige heiden ook zalig, op één lijn met Israël stond hij daarom nog niet.

Hun bloed gaf hun zelfs nog boven den bekeerden heiden een voorsprong.

Met deze ras-hoogmoed hebben de apostelen op het voetspoor van hun Meester radicaal gebroken. En onder de Apostelen Paulus voorop. Al wat mij gewin was, — wat ik als Israëliet boven anderen voor had — heb ik schade geacht. En wijl ze de betekenis van het bloed ten opzichte van het Koninkrijk Gods zo beslist geloofend hebben, heeft der Joden ras-hoogmoed hen zo bitter vervolgd. En was het niet wellicht omdat de Gemeente te Jeruzalem gearzeld heeft om elke betekenis van het bloed ten opzichte van het messiaanse heil te ontkennen, dat ze bezweken is?

Het rad der rassenwaan wentelt voort.

Het oude woord: „niet uit den bloede” is geen kleurloos woord geworden.

Uit de werken van Stanley Jones horen we dat het Evangelie in India stuit op de rassenhoogmoed van den Hindoe, die, óók voor God niet op één lijn wil staan met de paria's, de nakomelingen der oorspronkelijke bevolking van dat grote schiereiland.

Welke verschillen er nu echter ook mogen zijn tussen de rassen en welke waarde aan deze verschillen mogen zijn toe te kennen — in de Gemeente, die Christus uit de volken voor God vergadert, mogen ze niet meespreken. In Christus is Jood noch Griek, barbaar noch vrije. Op het terrein, waar het gaat om de eeuwige dingen, heeft het bloed geen stem.

II. De weg van het vlees.

Ook daartegen moet gewaarschuwd worden, als zouden wij, als mensen, reeds in de rechte betrekking tot God staan. De leer, dat alle mensen van nature kinderen Gods zouden zijn, is — hoe vaak wellicht ook in Christelijke Kerken verkondigd — in strijd met het Evangelie. De vooronderstelling van het Evangelie is juist, dat we dat niet zijn. „Hij maakt zondaars tot Gods kinderen”, is het veeleer. Wie den mens, buiten Christus om, kind van God laat zijn, verdringt Christus. „Niemand kent den Vader, dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren”. De kennis van het vaderschap Gods is niet met de natuur gegeven, maar vrucht der openbaring van Christus — een openbaring, die niemand kan schenken dan Hij alleen. We hebben om op onze plaats te komen voor God, meer nodig dan opvoeding, onderwijs en vorming. Een verkondiging, die niet weet van Christus, als de enige hoop voor den zondaar, is door de Gemeente ten allen tijde afgewezen.

Die oppervlakkigheid, die de vloek der zonde niet kent en 't Kruis niet verstaat, kweekt een godsdienst, waarmee de ziel verloren gaat. Ook de beste mens is een verloren mens. Niet verbetering of veredeling redt ons uit onze werkelijke nood, maar de wedergeboorte, die ontstaat in een ziel, die den Zoon van God aanneemt.

III. De weg van de menselijke wil.

Hier ligt misschien het grootste gevaar, 't gevaar, waarin duizenden vastgelopen zijn. Het is de strik, die vlak voor onze woning gespannen is: het zelf willen doen, zich eerlijk inspannen en dan proberen te geloven, dat men op grond daarvan door God zal worden aangenomen.

De godsdienst van zelf doen heeft duizend vormen. De wereld is vol van haar. Ze vermoet in plaats van vrede te geven. Het is de verborgen ellende van Rom. 7. Het goede, dat ik wil, dat doe ik niet, maar het kwade dat ik haat, dat wordt tot daad! De hel spot met dat „zelf doen”.

IV. De enige weg.

Zovelen als er uit God geboren zijn, zijn kinderen Gods. En het is door Christus, dat dit leven uit God het deel wordt van een zondaar.

We hebben het vermogen „neen” te zeggen tot Christus, Christus af te wijzen, en we hebben het vermogen Hem aan te nemen en wie dat doet, is bevoegd zich een kind van God te noemen.

Misschien is dit uw grote moeilijkheid, dat ge geen werkelijk verlangen naar Christus hebt. Maar het Evangelie heeft ook hoop voor hen, die wel weten, dat ze een ander leven nodig hebben, doch er niet naar dorsten. In de harten van profeten en Apostelen heeft de Heilige Geest dit accord der Liefde aangeslagen: Ik ben gevonden door degenen, die naar Mij niet vroegen en gevonden door degenen, die Mij niet zochten!

Waarlijk, het Evangelie is de Boodschap ener grote Hope!

L.

gebruikelijke volgorde: Kyrie eleison (Grieks), Gloria, Credo, Sanctus en Agnus Dei. Deze vaste delen, aangevuld met toevoegingen, die van de tijd van het kerkelijk jaar afhangen, vormen de gang der liturgie, die, als een rijk geschakeerde eenheid, in elke godsdienst-oefening door koor, volk, priester en orgel aan God wordt opgedragen. Tegen deze delen van de mis kan door een protestant geen enkel dogmatisch bezwaar ingebracht worden, zoals een vertaling van de tekst, die hier, terwille van de ruimte achterwege moet blijven, aanstonds zou bewijzen. Het zouden zelfs in onze gemeenten bij uitstek bekende klanken blijken te zijn. Luther heeft ze dan ook in zijn schema van een eredienst overgenomen (die Deutsche Messe, 1526). Calvijn heeft dit alles met wortel en tak uitgeroeid. Deze liturgisch schone delen van de mis, die dan ook slechts in de kerken van calvinistisch stempel zijn uitgebannen, waren in mijn artikel **het kind**, dat met het badwater werd weggeworpen.

In de mis vindt, na het Credo, door de gebeden van den priester de consecratie plaats, dat is de verandering van brood en wijn in het wezenlijke lichaam van Christus, hetwelk dan in de er op volgende communie wordt genuttigd. Dit kan een protestant, met zijn geheel andere opvatting van het Avondmaal, natuurlijk niet voor zijn rekening nemen en zo werden onze vaders wel verleid tot krasse uitdrukkingen als: vervloekte afgoderij der paapse mis. Met **het badwater** ru, dat de hervormers wegwierpen, bedoelde ik deze consecratie, en verder ook kerkelijk toegelaten dwalingen (afslaat-handel!) en grof bijgeloof. Naar mijn overtuiging zou thans onze nederlandse eredienst niet zo verarmd en niet zo koel verstandelijk zijn geworden, als niet Calvijn, maar Luther hier te lande de meeste invloed had gehad. Aan de waarde van de destijds nieuw ingevoerde psalmen wordt daardoor niet tekort gedaan, hoewel zij thans vrijwel het enigste, liturgische bestanddeel van onze godsdienstoefeningen vormen.

Het zal wellicht een aantal lezers interesseren, hoe Luthers ontwerp van 1526 voor de eredienst er uitzag, waarbij de keuze werd gelaten tussen het gebruik van latijn of Duits en ook tussen gregoriaanse melodieën of evangelische koralen. Genoemd schema luidt als volgt:

Geestelijk lied of Duitse Psalm (gregoriaans).

Kyrie eleison (in het Grieks).

Collecta (kort gebed, gregoriaans).

Epistel (gregoriaans),

Duits lied.

Evangelie (gregoriaans).

Geloofsbelijdenis, in het Duits (door de gehele gemeente gezongen).

Prediking.

Paraphrase van het Onze Vader en

8124

Vermaning (tot hen, die aan het H. Avondmaal willen deelnemen)

Inzettingswoorden.

Communie.

Sanctus in het Duits of Agnus Dei, eveneens in het Duits).

Collecta (kort gebed)

Zegen.

Vergelijking leert, dat Luther in de structuur van de eredienst van de oude kerk weinig veranderde en als 200 jaar later J. S. Bach te Leipzig met de verzorging van de muziek is belast, is alles nog in hoofdzaak zo gebleven.

Ik ben mij er zeer goed van bewust, dat een pleidooi voor de wederinvoering van een dergelijke, niet alleen tot het verstand maar ook tot het gemoed sprekende godsdienstoefening niet met gelatenheid, maar bij velen zelfs met tegenzin zal worden aangehoord; het herinnert al te veel aan Rome! Dat doet het althans in ons land inderdaad. Maar indien ergens, dan geldt hier: Onderzoek alle dingen en behoudt het goede! Alom in ons land houdt men liturgische diensten, ten bewijze, dat men zich van de verarming bewust wordt; men is bezig het met het badwater weggeworpen kind weer op te sporen. Wanneer zal het echter zo ver zijn, dat het weer als huisgenoot aan tafel zit en onze zondagse eredienst weer een schone samenwerking vormt van koor, gemeente, predikant en orgel?

De Commissie van voorbereiding zij hier nogmaals dank gebracht voor de eerste poging, die zij in deze richting heeft gedaan door in de nieuwe zangbundel ook op te nemen een: **Orde van den Eredienst!**

Dr.

A. HOF.

HET OPMERKZAAMHEIDS- PROBLEEM IN DE ZONDAGSSCHOOL.

In mijn notities over de catechetik vond ik van den vader der paedagogiek, Joh. Amos Comenius (1592—1670) de volgende uitspraak:

„Het licht van het leren is de opmerkzaamheid. Zoals men n.l. in het duister en bij gesloten ogen niets kan zien, ook al is het nog zo dicht voor ons, zo zal ook dat, wat gij zegt, aan de zinnen van iemand voorbijgaan, die niet opmerkzaam is. Zoals men echter bij nacht een licht moet ontsteken om een ander iets te laten zien, zo zal de onderwijzer(es) eerst de opmerkzaamheid in een kind moeten wekken”.

Dat is nu het probleem: Hoe kunnen wij de opmerkzaamheid in een kind wekken en boeien, opdat al het goede en schone, wat wij het in ons godsdienstonderwijs door de vertelling trachten mee te geven, ook werkelijk tot zijn recht komt.

Veelal doen we het onbewust door de wil van het kind te mobiliseren, b.v. in de vermaning: „Jongens, opletten”, of „Nu moet je eens goed oppassen”.

Daarbij gaan we dan toch van de veronderstelling uit, dat als de kinderen maar oppassen of opletten willen, zij het ook kunnen.

En zo is het dan ook inderdaad. Hebben wij de wil tot opmerkzaamheid kunnen wekken dan is reeds veel gewonnen.

En omdat de gewoonte kan worden tot een tweede natuur, willen we direct maar beginnen door te zeggen, dat de gewoonte ook hier een grote rol speelt. Reeds in de kleinkinderklassen zal men moeten beginnen om de kleintjes er aan te wennen, dat wanneer er verteld wordt, ze goed moeten opletten. Wordt dat n.l. in het begin vergeten of verwaarloosd, dan zit men altijd met onoplettende kinderen in de Z.S. te sukelen. In enkele gevallen wordt dit den kinderen thuis reeds bijgebracht, doch lang niet bij allen en daarom rust op ons veelal de taak om de kinderen dat bij te brengen. Daarom is de taak van de onderwijzeres in de kleinste klassen heus niet de gemakkelijkste. Toch zal de ervaring van de meesten zijn, dat ze de kinderen wel opmerkzaamheid kunnen leren. Hoe is het dan te verklaren, dat in de vervolglassen de kinderen dikwijls zo onoplettend zijn.

Moeten we daar de oorzaak mis-schienen ook bij ons zelf gaan zoeken, gedachtig aan het woord van Overbeck: „Laat ons beter worden, dan zal het ook beter gaan”? Immers werkt het voorbeeld nog het meeste uit. Daarom is het zo nodig, dat we ons grondig voorbereiden op de les en dat we dat dan vooral biddend doen, opdat ons hart warm zal zijn, vol geestdrift zult ge dan voor de klas treden met een boodschap en in uw vertelling zult ge de kinderen boeien en meesleuren, zodat ge niet eens behoeft te zeggen: „Nu opletten jongens”.

Als we n.l. zelf de geschiedenis al flauw vinden en zonder voorbereiding voor de klas gaan staan, dan hoeft het helemaal geen betoog, dat de kinderen er vast niets aan zullen vinden en zich gruwelijk zullen vervelen, en dan kunt ge nog zo dikwijls zeggen: „Opletten a.j.b.”, ze zullen het eenvoudig dan niet kunnen.

Dus is een eerste vereiste zelf geheel en al bij de zaak te zijn, door zo in uw vertelling op te gaan, dat ge alles om u heen vergeet, tot zelfs de tijd toe.

Ik herinner me nog dat Dr. Neuschäfer met zulk een vuur kerkgeschiedenis kon doceren, dat hij niet de bel hoorde als het lesuur weer voorbij was.

Door zo te zijn in uw vertelling zult ge oplettende kinderen in uw klas hebben of althans krijgen.

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN

ENSCHDEDE. Geliefde broeders en zusters.

Het jaar 1941 was voor onze gemeente, ondanks vele moeilijkheden, een gezegend jaar. Er werden ons nog vele kansen geboden en we hebben ze niet onbenut voorbij laten gaan. Integendeel, we hebben gewerkt, terwijl het nog dag was. Het zaad des Evangelies is rijkelijk gezaaid. En het heeft en zal zijn vruchten voortbrengen. Een tiental nieuwe strijders mochten we voor het eerst of bij vernieuwing in de gemeente begroeten.

De diensten kenmerken zich door een steeds groeiende belangstelling. Ook het werk onder de jeugd is bemoedigend en stimulerend voor de gemeente.

Onze voorganger, br. Brongers, die in het voorbije jaar br. Bos heeft vervangen is een enthousiast strijder voor het werk des Heeren en ondervindt veel steun van zijn echtgenote, welke eveneens toont, dat ze de wapenen kan hanteren. Voorwaar, we hebben vele redenen om dankbaar te zijn! Vol vertrouwen gaan we dan ook het nieuwe jaar tegemoet, gelovende dat Hij, Die ons in het afgelopen jaar nabij is geweest, ons ook verder niet alleen zal laten maar met ons zal zijn.

Komst, sterkt opnieuw de moed!

De wandelstaf heffen,
om hemelwaarts te streven;
zo wordt het einde goed!

U namens de gemeente Gods zegen toewensend.

E. H.

Jaarwisseling '41—'42.

NOORDBERGUM. Geliefde broeders en zusters. Het is lange tijd geleden dat u iets van onze gemeente hoorde. Zo gaat het wanneer wij menen niets nieuws te kunnen melden. En toch is het zo goed, wanneer we nu en dan eens een levensteken geven in ons Unie-orgaan. Dit is toch vaak haast het enigst contact, dat onze gemeenten onder elkaar hebben. Wanneer we weer eens iets van elkander lezen, dan voelen we dat we niet als gemeente alléén staan, maar dat we vele brs. en zrs. hebben, verspreid over ons gehele vaderland.

Nu geliefden, wij kunnen u ook niet melden van grote groei in ledental, maar dit is ook niet het enigste wat het vermelden waard is; we hebben anders nog zo veel om dankbaar voor te zijn en van te spreken. Zijn we niet wat angstvallig 1941 ingegaan en heeft onze grote God en Vader het niet wel gemaakt?

De arbeid in de gemeente gaat haar

geregelde gang; de morgendiensten konden wel drukker bezocht worden, maar de middagdiensten worden steeds goed bezocht.

In de Kerstdagen mocht onze geliefde voorganger ook aan velen het heerlijke aloude Evangelie verkondigen. Ook aan velen, die anders niet vaak een kerk aan de binnenkant zien. Dit is een zegen ook in zulke harten het zaad des Evangelies te mogen zaaien; moge de Heere wasdom geven. Bij Hem is niets te wonderlijk en Zijn zondaarsliefde is zo oneindig groot. Het is ook heerlijk in deze duistere tijden te mogen zingen: Er is uit 's werelds duistere wolken een licht der lichten opgegaan. Dat we maar steeds ons mogen richten naar dat „Licht“, dan is onze weg niet donker, maar dan hebben we een heldere baan.

Nadat we de eerste Kerstdag twee kerkdiensten gehouden hadden, hield onze jeugd des avonds een jeugdkerkdienst, die heel best bezocht werd. Ook op deze samenkomst werd op allerlei wijze het „Brood des Levens“ aangeboden. Opgeluisterd door onze muziekvereniging was het een goede avond.

De tweede Kerstdag was aan onze kinderen gewijd, waar ook nog vele anderen van profiteerden.

Zo zien we, dat we steeds nog vele redenen hebben tot dankbaarheid jegens Hem, Die het nog wonderwel maakt. En al is het dan ook stikdonkere nacht in deze oude wereld, wij gaan voorwaarts, onze blik gericht op dat „wonderbare Licht“.

De secr. A. K.

HAARLEM. De achter ons liggende kerstdagen zijn voor onze gemeente rijk gezegend geweest. Eerste kerstdagmorgen bracht onze geliefde voorganger met vuur het aloude kerstevangelie. Ons „Salem“ was tot in alle hoeken bezet. De dienst werd opgeluisterd door een soliste en ons zangkoor. Voldaan over dit goede begin gingen we huiswaarts. 's Middags kwamen we andermaal samen met de kinderen. Boven verwachting was het zondagsschoolpersoneel er in geslaagd met medewerking van veel vijltige, liefdevolle handen, elk kind een kledingstuk te doen toekomen, wat vooral in onze tijd van grote betekenis is.

De 2e kerstdag trokken voorganger en zangkoor naar IJmuiden om door woord en lied daar het kerstevangelie te brengen. Onze broeders en zusters daar leven min of meer in de verstrooiing en waren erg blij met de komst van de Haarlemmers. 's Middags hadden we in Haarlem ons gebruikelijk liefdemaal. Ook thans waren er zeer velen opgekomen en werd door woord en lied getuigenis gegeven wat Jezus voor ons is. Heerlijk is het dat hiervoor tot dusver nog de gelegenheid bestaat. Laten wij allen, oud en jong, deze gelegenheden benutten. Werkt zolang het dag is; de nacht komt waarin niemand werken kan. Veel te gauw was het weer tijd om te sluiten.

Zondag 4 Januari hadden wij een druk bezochte doopdienst. Een zuster en twee broeders werden in 's Heeren dood begraven. Ds. de Haan bepaalde zijn gehoor bij 1 Petrus 3: 21: „De doop — een vraag van een goed geweten tot

God“. Een heerlijke Avondmaalsviering sloot deze zo gewijde dag. Behalve de dopelingen, werden drie teruggekeerde leden welkom geheten. Ook mocht de voorganger enige brs. en zrs. van elders begroeten. Nog lang zullen deze herinneringen lichten in ons hart. Niettegenstaande deze donkere tijden is het voor ons vrede op aarde, vrede, die de aanwezigheid van God is. Van deze plaats wensen wij al onze medeverbondenen en vrienden Gods beste zegen toe, ook voor 1942.

Voor den scriba,
S. KUURSTRA.

FOXHOL. Geliefde broeders en zusters. Mochten we u in De Christen van 26 Dec. j.l. iets mededelen omtrent de zegen, die we de laatste tijd hier te Foxhol mogen genieten, we willen niet nalaten u weer hier van deelgenoot te maken.

1e Kerstdag hadden we 's morgens Wijdingsdienst, waarin we door onze br. voorganger bepaald werden bij de geboorte van onze Heiland. 's Middags hielden we Kerstfeest met de kinderen van de Zondagsschool. Ongeveer een tachtig kinderen namen hieraan deel. Heerlijk klonken de Kerstliederen uit de kindermonden, aandachtig werd geluisterd naar de vertellingen door het personeel gedaan. Moge het zaad, in deze kinderhartjes gestrooid, hun later tot eeuwigheidszegen worden.

's Avonds hield de gemeente Liefdemaal, waar een ruim twee honderd mensen aanwezig waren. In woord en lied werd hier door oud en jong getuigd van de liefde van hun Heiland.

2e Kerstdag hielden we een samenkomst voor jong en oud. Ook hier werd door velen op heerlijke wijze de grote blijdschap en vrede naar voren gebracht, welke men gevonden had in Jezus Christus, den Verlosser en Zaligmaker der wereld.

Een zestal jonge mensen vonden vrede aan de voet van het Kruis.

Oudejaarsavond hadden we een wijdingsdienst, waarin we in het bijzonder bepaald werden bij het jaar, dat voorbij was gegaan. Hierna hadden we oudejaarsavondviering, waar ook thans weer door woord en lied getuigd werd van het heil in Jezus gevonden.

Nieuwjaarsdag hadden we 's avonds prediking, waar we in het bijzonder bepaald werden bij de grote vraag wat zal het jaar 1942 ons brengen? We weten het niet, maar wat er ook moge gebeuren, van de liefde van onze Heiland zijn we verzekerd.

Zondag 4 Jan. was ook weer een heerlijke dag voor de gemeente. Twee jonge zusters hadden de wens te kennen gegeven den Heiland te willen volgen in het watergraf. Een grote schare woonde deze plechtigheid bij. Na de predikatie, gehouden naar aanleiding van Hebr. 12: 1, waarin we er op werden gewezen, dat een Christen alles moet afleggen wat hem in de loopbaan kan hinderen, werd, nadat de dopelingen ten aanhore van de gemeente belijdenis des geloofs hadden afgelegd, de doop aan hen voltrokken.

Hebt gij Mij lief?

Deze vraag keert van tijd tot tijd terug. En het eind der overdenking spreekt zich uit in het woord van den gevraagde: Heer, Gij weet alle dingen. Gij weet ook, dat ik U liefheb.

Hoe schoon is de liefde. Welk een hemelse bloem op de barre velden dezer aarde. Worden wij niet als vanzelf tot een gelukkige glimlach gedwongen, wanneer wij twee mensen zien, die elkander liefhebben? Wat maakt de liefde mooi en vriendelijk en zorgvol. Anders is de liefde van den vader en de moeder. Hier is vlees van mijn vlees en beschermend strekt zich de arm om het bedreigde kind, aarzelend laat de hand het leven los en gelijk een leeuwin, wanneer de jongen bedreigd worden, zo verheft zich de moeder en de vader, wanneer hun kind enig gevaar, van welke kant ook, dreigt. En weer anders is de liefde, het erbarmen, dat door het hart van haast ieder mens vaart, wanneer hij een ander schepsel ziet lijden, een dier, een mens. Ontferming trilt in het hart en de hand strekt zich uit ter hulpe. En hoe is ten slotte de liefde tot den Heiland der wereld en onzer ziel? Teed're liefde van den Heer, voor die liefde buig ik neer. Van die liefde vraag ik meer — liefde o zo groot. De liefde Gods slaat op de kusten van ons hart en bescheiden werpen wij een golfslag onzer liefde terug in die wijde zee. Hoe schoon is de mens in zijn liefde, indien hij waarlijk liefheeft.

Zondag 11 Jan. 1 Kor. 13.

Het lied der liefde bij uitnemendheid — het hooglied. Alle klokken luiden hier en warm licht straalt, gelijk als van de kaars. Laat dan uw licht schijnen en uw liefde warmen.

Maandag 12 Jan. Mark. 12: 28—34.

Wanneer de liefde niet den ganzen mens verteert, zo is zij niet echt. Ware liefde brengt elk offer en zij weet het niet. Ware liefde beheerst heel den mens. En die God, den Schepper en Vader in Jezus Christus, liefheeft, wordt door die liefde opgezogen gelijk water door een windhoos. En de weerschoon, uitstraling van die liefde is het licht voor de mensen.

Dinsdag 13 Jan. Matth. 10: 34—42.

De liefde loopt de steilste en harde wegen zonder een boos woord. Zie, wat de jongeman verlicht uit liefde tot haar, die zijn hart vult; wat de vrouw als een lichte last neemt, terwijl ze een zwaar leven heeft bij den man, dienaar zij haar man noemt. Geen vuur verteert, geen rivier dooft. Die Jezus liefhebben wand'len op de kruisweg. Achter Hem aan.

Woensdag 14 Jan. Ef. 5: 22—33.

Alle vaderschap is slechts een zwak beeld van het Vaderschap Gods en elk huwelijk een poging de liefde van den Bruidegom voor de Bruid en omgekeerd te tekenen. Wij hebben steeds te denken aan wat Christus de Gemeente wilde zijn en de man zal de vrouw dienen. En de vrouw overlegge slechts wat de Gemeente haren Heer verschuldigd is.

Donderdag 15 Jan. Spr. 17: 9—17.

Overwin het kwade door het goede en een liefdevol woord keert de grimmigheid af. O, onze woorden. En onze daden. De Geest van onzen Heer Jezus Christus wone in onze harten.

Vrijdag 16 Jan. Mark. 14: 3—9.

De liefde tot den Meester kan tot daden leiden, die door anderen niet kunnen worden begrepen. De liefde voert soms tot handelingen, die het nuchter verstand als dwaas stempelt. Doch de Liefhebbende begrijpt die daad en schat haar naar haar motief en bedoeling. Het hart begrijpt het hart.

Zaterdag 17 Jan. Luk. 6: 27—36.

Men kan zijn vijand vernietigen, doch daarmee vernietigt men ook zichzelf. In dit Schriftgedeelte wordt ons de liefde tot hen voorgelaten, die daarop alle recht verloren hebben; die in ons de felle wil tot wraak wakker roepen. Groter, goddelijker dan de verpletterende vuist is de zegenende hand. Heer, vermeerder ons geloof daarin.

HUIZINGA.

Bij de avondmaalsviering welke nadien werd gehouden, werden beide jonge zusters bij monde van onzen voorganger namens de gemeente hartelijk welkom geheten en werd de wens uitgesproken, dat zij voor de gemeente en de gemeente voor hen tot een rijke zegen mochten zijn. Nu behoren ook deze Kerstdagen, oud- en nieuwjaarsdag weer tot het verleden, en gaan we moedig voorwaarts, want een gids gaat aan onze zij. Brs. en zrs., laten wij met vertrouwen de toekomst tegemoet gaan, ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus Christus.

Met hartelijke groeten,

namens de gemeente,
Secr. R. MAATJES.

MEDEDELINGEN

Het adres van den scriba der gemeente te Haarlem is vanaf 11 Januari a.s.

G. H. TER BRAAK,

Bloemhofstraat 29 rood.

Hebben alle abonnees die ik per 1 Jan. j.l. een stortingsformulier zond, het abonnementsgeld voor het 1ste kwartaal 1942 op mijn postrekening gestort?

Zo niet, wil het dan a.u.b. ten spoedigste doen, liefst direct, dan vergeet u het ook niet.

Bij voorbaat dank.

DE ADM.

ADVERTENTIE

Fam. KOELMA,
Mijnsheerenlaan 189 b, Rotterdam—Z.
wenst alle brs. en zrs. een
gezegend 1942.

Gevraagd:
net MEISJE

in gezin met 3 kinderen. Met huiselijk verkeer.

Mevr. KAN, Muntstraat 16, Hoorn.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

DES VOORGANGERS LAST EN GEZAG.

Hebr. 13 : 7, 17.

We zijn er eigenlijk een beetje mee aan — met onze voorgangers. Ik bedoel: hoe moeten we ze noemen? Naar buiten heten we dominee en dat is misschien ook nog het verstaanbaarst voor oningewijden, maar uit gemeenteberichten blijkt telkens weer, dat men het liefst spreekt van onzen voorganger. Nu, het laatste woord is schoner, zinniger, beter. Het is een Nederlands woord met achtergrond. Men wordt ook wel eens als broeder begroet en wie zal de broederschap betwifelen. Toch is die aanduiding van een voorganger onjuist, want wel behoort elke voorganger een broeder te zijn, doch elke broeder is geen voorganger. Heel zelden ontmoet men de merkwaardigheid, dat alle broeders broeder heten, doch de voorganger in de aanspraak: mijnheer. Achter dat woord ligt de goede wil een onderscheid aan te duiden doch het voert ons in de killere sfeer van het publieke leven.

Door de Bijbel hebben wij het woord voorganger ontvangen, ofschoon het daarin ook weinig voorkomt. In het Oude Testament heet het hier en daar van een nieuwen koning, dat hij tot voorganger over zijn volk gezalfd is. In het Nieuwe Testament vinden we het slechts een keer bij Lukas, waar de Heiland zegt: en die voorganger is, als een die dient (22 : 26). In het andere boek van Lukas — de Handelingen, spreekt hij ook eens van mannen, die voorgangers waren onder de broeders (15 : 22). In de brief aan de Hebreërs tenslotte, en dan alleen in het 13e hoofdstuk worden deze broeders voorgangers genoemd (: 7, 17, 24).

Nu is de betekenis van het in het Nieuwe Testament gebruikt woord zeer

rijk. Een eegoumenos, dat is voorganger, is een gids; is iemand, die de stad toont; is ook de man, die voor in de voorhoede optrekt en leiding geeft. Hij is de leider, de man, die de weg weet, waar anderen aarzeland tasten, onzeker voortgaan, zoekend en ongerust. Hij heeft de vaste stap van een, die weet hoe de weg loopt, de houding van iemand, die weet, vanwaar en welke gevaren dreigen. Hij voert anderen met zich mede en brengt hen, waar zij van zich uit nooit gekomen zouden zijn. Hij draagt de verantwoordelijkheid, dat is tegelijk een zorg en rijkdom, heerlijkheid en kruis.

Het is hun last, taak het Woord Gods te spreken. Zij moeten het heilig verlangen hebben, om, wanneer zij spreken, mond Gods te zijn. Hun boodschap moet geboren zijn uit het geschreven Woord en gedragen worden door den Heiligen Geest. Zij getuigen van de genade Gods, dat God gesproken heeft en Zijn Woord is het Licht en Leven. Door het spreken Gods komen wij uit de doolhof, uit de benauwen, de ravijnen, uit het zinloze tot het zinvolle, wijde, grote leven. Op die weg der genade Gods wil de voorganger leiden en u de pracht dezer landouwen tonen. Volgt zijn geloof na. Niet zijn leven in de eerste plaats, ofschoon de uitkomst van zijn wandeling wellicht een illustratie van zijn geloof zal zijn. Doch hij wijst u hoe te geloven, namelijk met hart en ziel. Gelijk hij heel zijn hart op Christus zet en in de rots der eeuwen het anker des geloofs werpt, zo behoort gij hem daarin te volgen en te vinden, dat hij u goed geleid heeft.

De voorganger waakt voor uw ziel. Daaraan denkt gij waarschijnlijk niet. Gij let er wellicht meer op, of hij u wel vriendelijk groet en wie weet welke dingen gij meer in elk geval van hem verwacht. Doch hij doet voor u meer, dan gij verwacht: hij waakt voor uw ziel. Gelijk een herder zijn wakend oog laat gaan over de kudde en gelijk in

diepe nacht op eenzame post de soldaat de duisternis tracht te doorboren, teneinde den sluipenden vijand te vinden, zo waakt de ziel van uw voorganger over u en speurt hij met scherpe blik naar alle zijden om naderend gevaar tijdig te kunnen terzijdestellen of ongevaarlijk maken. Hij denkt aan u, ook wanneer gij daarvan niets merkt of zelfs het tegendeel denkt. Hij waakt voor uw ziel.

Want hij draagt verantwoordelijkheid voor u. Hij moet rekenschap afleggen van zijn beheer voor Hem, Die u Gode kocht met Zijn bloed. Van hem zal uw ziel geëist worden. U zal gevraagd worden hoe gij in uw gezin, uw zaak, de werkplaats, in de gemeente geleefd hebt, hij zal ondervraagd worden, hoe hij zijn taak als gids, als leider heeft opgevat. Al de hem toevertrouwen zullen dan opstaan en zij zullen zijn roem zijn of zijn schaamte.

En dacht gij, dat de weg van een voorganger een rechte, brede weg was?

Paulus noemt meerdere malen de gelovigen, die hij in het Evangelie geteeld heeft en die in een gemeente verenigd zijn, zijne kinderen. Er bestaat in menig opzicht een zeer nauwe relatie tussen voorganger en gemeente. Aan zijn kant is de verantwoordelijkheid, die zijn oog scherpt, zijn zorg actief houdt — aan haar kant de gehoorzaamheid en voorzichtigheid. Gelijk aan de verhouding tussen vader en kind en kind en vader.

Zijt uwen voorgangeren gehoorzaam, en, om deze gedachte te versterken, zijt hun onderdanig. Hier rijst als een berg de verantwoordelijkheid van den man, die voor gaat, want de gehoorzaamheid der gemeente noopt hem tot daden, die geboren zijn uit louter liefde en wijsheid. Maar hier rijst uit de vlakte der gelijkheid ook de roeping der gemeente: zij behoort hem te gehoorzamen, onderdanig te zijn. De voorganger ontleent zijn gezag niet aan de goedkeuring van het grootste deel der gemeente, zijn gezag wordt hem door

het Woord verstrekt — en een iegelijk zie toe, hoe hij dat gebruike. Want ook daarvan zal hij rekenschap afleggen aan Hem, Die hem deze verantwoordelijkheid schonk. De gemeente buige zich voor den voorganger, indien hij zich betoont als een dienstknecht des Heeren; indien zijn leven uitwijst, dat hij zorg draagt voor de gemeente en hij zich van zijn verantwoordelijkheid wel bewust is.

Eindigen wij niet bij den paus in Rome? Dat behoeft geenszins en wij zullen daar niet eindigen wanneer wij, voorganger en gemeente, bij het Woord leven. Onderwerpen wij ons allen en alleen aan dat Woord.

De God nu des vredes, Die den groten Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen Testaments uit de doden heeft wedergebracht, namelijk onzen Heere Jezus Christus, Die volmake ons in alle goed werk, opdat wij Zijn wil doen mogen; werkende in ons hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus; Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Waarin een onderscheid is. Er is door den Heer gewild verschil tussen christen en christen. Doch waar ligt dat verschil en ten opzichte waarvan is er verschil? Het verschil ligt in de gave, die de Heer der gemeente zijn leden schenkt en in de plaats, die Hij ze aanwijst. Dat verschil moet erkend, daarmede moet gerekend worden. Hierin drukt zich de soevereine wil van het Hoofd der Gemeente uit, die door alle leden moet worden geëerbiedigd. De Apostel neemt in de gemeente een andere plaats in, dan de niet-Apostel. De ambtsdrager onderscheidt zich van den niet-ambtsdrager door de plaats, die hij inneemt — een plaats, die op hem een grotere verantwoordelijkheid legt ten opzichte der gemeente, dan zijn broeders en zusters hebben, die niet tot het ambt geroepen zijn. Het feit, dat zij het ambt hebben ontvangen, staat zeker in verband met hun persoonlijke kwaliteiten, doch niet deswege, doch vanwege hun ambt moet men hen bijzondere eer waardig achten. Dit is een onderschikking — niet als van den mindere onder den meerdere, doch als mensen, die niet alle tot het bekleden van dezelfde plaats geroepen zijn.

Waarin geen onderscheid is. De Apostel Petrus spreekt in zijn tweede zendbrief tot hen, die „even dierbaar
8128

(kostbaar) geloof als wij hebben verkregen”. Aangaande het geloof zijn allen even rijk begiftigd. Alle christenen hebben een geloof van dezelfde waarde — en waar het geloof het beslissende is, heerst er ten opzichte van het heil, gelijkheid onder hen. Een kind kan voor een rijksdaalder evenveel kopen als een man. De vraag wie de rijksdaalder neerlegt, verandert niets aan zijn waarde. De rijksdaalder heeft een eigen, zelfstandige waarde. En zo is het ook met het geloof. Aan het geloof kent God de zaligheid toe — onverschillig, wie Hem dat geloof toont. Het heil, dat God geeft is een werkelijk, een volkomen heil — een heil, waaraan niets ontbreekt. Aan dat heil ligt het volbrachte werk van Christus ten grondslag. Er mogen trappen in de heerlijkheid zijn; er moge voor sommigen een grote beloning in de hemel wachten, — dat is iets anders. Die ongelijke beloning houdt ook geen verband met het geloof, doch met de trouw: „Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal Ik u zetten”.

Evangelisatiewerk voor heden! In het December-nummer van het Maandbericht van het Nederlands Bijbelgenootschap wordt onder het hoofd „Bijbelverspreiding” iets medegedeeld, dat we gaarne aan deze plaats doorgeven. We zijn geremd in ons gewone evangelisatiewerk. De donkere straten houden velen thuis. Ons Kerstnummer is niet verschenen. Wat kunnen wij doen? We kunnen, als we den Heere Jezus en het heil der zielen willen zoeken, dit doen: er met Bijbels en Nieuwe Testamenten op uit gaan en ze den mensen te koop aanbieden. Verteld wordt in genoemd Maandbericht, dat men in een niet nader aangeduide stad in ons goede vaderland is rondgegaan met de vraag naar de aanwezigheid van de Bijbel, naar het gelezen worden van de Bijbel en de poging om te brengen tot Bijbellezers en waar een Bijbel ontbreekt te brengen tot het aanschaffen van een Bijbel of Nieuw Testament. Twee aan twee trok men daartoe uit. Men bood bij voorkeur het Nieuwe Testament aan in de nieuwe vertaling, gelovende, dat die vertaling het meest tot de van de Bijbel vreemden zou spreken. Men wapende zich ook met een aantal bijbelroosters, die door het Ned. Bijbelgenootschap worden uitgegeven.

Voorbereiding. De medewerkers kwamen enkele malen bijeen ter voorbereiding tot dit werk. „Hoe lezen wij de bijbel?” was voor die avonden het onderwerp. Aangehouden werd van welk gezichtspunt uit de Bijbel gelezen en dus ook over de Bijbel gesproken moet worden. Geen aardrijkskunde, geen

geschiedenisboek is de Bijbel, maar Boodschap van God. Enkele bijbelgedeelten werden tezamen overdacht en daarna gezamenlijk gebeden. Later kwam men samen om over zijn arbeid en bevindingen te rapporteren. Heel wat Bijbels en Nieuwe Testamenten werden verkocht. Velen beloofden de Bijbel weer te zullen gaan lezen. Hier en daar werd een exemplaar van onder het stof van een zolder te voorschijn gehaald. Mensen, die het al sinds lang nietmeer gedaan hadden, verschenen weer in de kerk. Men stuitte óók op onverschilligheid en er bleek „nawerk” nodig te zijn. Er was contact gekomen, reden voor een tweede bezoek en er werden uit deze bijbelactie evangelisatie-avonden geboren.

En wij? Is dat nu geen mooi werk om aan te pakken. „Doe iets voor Jezus”. Hier opent zich een deur; krijgt ge een kans tot werken. Probeer eens op deze wijze het Evangelie te verbreiden en zielen in aanraking met de Blijde Boodschap te brengen! Na een gemeenschappelijke voorbereiding zal het wel gaan! Op de knieën maar! Wanneer de gemeente zo „geactiveerd” wordt — wie zou dan niet juichen? In elke stad en dorp kan men zo toch werken? Welke gezegende „gemeentevergaderingen” (de bijbelse) zouden daaruit geboren worden! Wie begint eens en schrijft er ons over?

De nood-leugen. Mogen we, om onszelf of anderen uit nood te redden, ons van een leugen bedienen? — Niet altijd is op deze vraag onder de christenen een gelijkkluidend antwoord gegeven. De vraag komt hierop neer: is er iets, dat zelfs nog boven de waarheid staat en dus zelfs ten koste van de waarheid gediend mag worden?

Er kunnen zich omstandigheden voordoen, dat het heel verleidelijk is om van eer leugen gebruik te maken. Het schijnt soms alsof we ons uit een grote moeilijkheid kunnen redden, door de waarheid los te laten. Verkeren we in een gevaarlijke positie, dan kan de leugen een heel verlokkelijke nooddeur zijn. Soms is lang overleg buitengesloten en moeten we plotseling en snel antwoorden. We overzien de situatie niet, zien gevaar en in-der-haast, overhaast spreken we iets uit, dat onwaar is. Er is een gezegde dat luidt: „Een leugentje om bestwil zondigt niet”.

Schijn-succes. Het succes, dat door een noodleugen behaald wordt, zal eerst een gevoel van opluchting geven, maar moet op de duur teleurstellen. Goethe zeide: „Zo de leugen ook al een ogenblik baat kan geven, zo zal ze noodzakelijkerwijze op de duur toch schade doen”. De volksmond zegt: „De leugen heeft korte benen”. Vroeg

of laat zal uitkomen, dat men gelogen heeft en dan kan het laatste kwaad erger zijn dan het eerste. Had men voorheen het vertrouwen, dan heeft men het er door verloren. Wie opzettelijk onwaarheid spreekt heeft aangestoten tegen de fundamenten van het leven. Zijn gebouw kan er van aan het wankelen komen. In elk geval loopt het er schade door op. Het zelfrespect daalt er door.

Waarom de noodleugen? Zou een poging om zich door een leugen uit de nood te redden, niet voortkomen uit kleingeloof? Leeft een mens buiten God, voor eigen rekening en is zelfhandhaving voor hem de hoogste plicht, licht zal hij er toe komen om zich van een leugen te bedienen. Anders gaat het hem, die God in erkenning houdt, die weet, dat hij er is om Gods wil en in plaats van zichzelf te handhaven, groeppen is zich door God te laten handhaven. De Heere onze God heeft ons allerlei vermogens gegeven om ons leven te onderhouden en te beveiligen. Verschillende middelen mogen wij gebruiken ter zelfverdediging. Maar wie gelooft, dat tot deze middelen in bepaalde gevallen ook de leugen zou behoren? De leugen als laatste redmiddel — natuurlijk, dus eerst dan te gebruiken, als alle andere zijn uitgeput? Zou dit middel niet altijd buiten de grenzen van het geoorloofde liggen? Zou het niet Gods bedoeling zijn, dat wij, als we in omstandigheden komen, waarin we ons met andere middelen dan een leugen, niet meer kunnen beschermen, het aan Hem zullen over laten om voor ons te zorgen? Zijn er bij den Heere Heere geen uitkomsten tegen de dood? „Of wij blinden, of wij zinken, wat Gij doet is even goed”, zegt een gezangvers.

Deze houding is verre van gemakkelijker.

Men mag geen onwaarheden zeggen, maar behoeft ook niet alles te zeggen, wat waar is. Dat kan vaak heel liefdeloos zijn. Hoe men zich moet uiten; hoever men zich moet uitspreken — ach, dat zijn vragen, waarvoor geen algemene regels te geven zijn. De Heere geve ons verstand in alle dingen! En indien iemand wijsheid ontbreekt om in deze verwarde wereld steeds de weg te vinden, dat hij ze van God begere, die een iegelijk mild geeft en niet verwijt! Zo bewaren we de vrede Gods — de ware vrede!

Einde of vrucht? In dagen van beproeving — onverschillig waardoor we beproefd worden — zien we uit naar het einde. Dat spreekt vanzelf. Maar toch mag dat niet het enige of eerste zijn. De christen moet naar iets anders vragen. God staat immers overal achter! Achter het gebeuren in ons

persoonlijke, kleine leven en achter het gebeuren, dat een geheel volk, ja, heel de wereld aangrijpt. Het heeft zin — dit leven, Godlof! Het heeft zin, het gebeuren op het grote wereldtoneel. Daarom is het te aanvaarden. God kennen wil zeggen: de zin van het leven te hebben gevonden. Er zit leiding achter. Het wordt bestuurd. Dat wil zeggen dat het een doel heeft; ergens toe dient; dient tot iets, dat er boven ligt: een opper-leven. Op een of andere wijze is dat, wat wij beproeving noemen, afgestemd op het levensdoel. Nu geldt het de beproeving als zodanig te aanvaarden. Dat is de overgave in de weg van God; het zich laten inschakelen en zich laten afstemmen. Wanneer de beproeving eindigt is van minder belang dan dit, dat ze niet tevergeefs doorgemaakt wordt. Er moet iets achter blijven, iets gewonnen zijn. „Nooit was Uw liefde ons nader, dan toen G' ons lijden zond”. Onze verhouding tot God moet er door gelouterd, verinnigd worden. Daarom: hunker in de dagen van beproeving niet zozeer naar het einde, doch bidt om de vrucht, opdat het einde spoedig zal kunnen komen.

EEN WERELD ZONDER KIESPIJN . . .

Wat een dokter schrijft.

In een zeer lezenswaardig boekje, dat enige tijd geleden door een dokter in het licht werd gegeven, wordt onder meer stilgestaan bij de vraag, hoe het met de mensen gesteld zou zijn, als er geen pijn meer was.

We geven gaarne een gedeelte van het antwoord door: „Geen pijn meer wil natuurlijk zeggen: meer ziekte, meer sterfgevallen, want wij zouden onze waarschuwendeschildwachten missen. De meelasten in vroeger dagen maakten gebruik van ratels om hun komst aan te kondigen; ziekten doen hetzelfde maar door middel van pijn . . . Hoe zou het ons zijn, indien zij ons voortaan niet meer van haar voorgenomen bezoeken verwijsden? In een wereld zonder pijn zouden zij zich onverwacht vertonen en zonder tegenstand bezit nemen van het begeerde gebied. In ons mooi en goed land zou het wemelen van tehuizen en sanatoria voor incurabelen. Waarlijk we zouden als vliegen sterven; hoge ouderdom zou een opzienbarend verschijnsel zijn. De gemiddelde leeftijd van den mens zou in de buurt van vijf en twintig jaar liggen . . .”

***

De heerlijke betekenis van de onheerlijke kiespijn.

Geen pijn meer. De veronderstelling

trekt onze aandacht; ze maakt ons nieuwsgierig, maar in haar algemeenheid kunnen we haar nauwelijks overzien. Laat ons een concreet geval voor de geest brengen: geen kiespijn meer.

We moeten nu wel even glimlachen. Wij schouwen in onze mijmeringen op kloeke mannen, wier onsymmetrische gezichten in warme wollen doeken zijn gehuld. Zij springen als acrobaten rond niet omdat zij pijn hebben maar juist omdat zij die niet hebben! Geen kiespijn meer! En zij niet alleen doch niemand op deze aarde. De kiespijn, die vreselijke plaag van elk schepsel, is gebonden en in de poel des vuurs geworpen. Wat voor gevolgen zullen haar verbanning en vernietiging hebben? Wij mogen, dunkt ons, gerust veronderstellen, dat een zeer belangrijk gedeelte van de bevolking minder zorg zal besteden aan het gebit. Deze veronachtzaming maakt, dat tanden en kiezen door bederf worden aangetast, wat in de letterlijke zin een slechte mond geeft. Deze slechte mond draagt er schuld aan, dat de spijsverteringsorganen niet behoorlijk meer kunnen functionneren. En op rekening van dit euvel moet geschreven worden de fysieke ontwiching van het gehele menselijke ras.

Het is duidelijk, dat pijn voor ons lichaam een taak heeft, zelfs een zeer belangrijke taak. Ze attendeert ons op naderende gevaren; ze waarschuwt ons om goed op onszelf toe te zien en tijdig maatregelen te nemen tegen een of andere ons besluipende vijand.

***

Wat onontbeerlijk is voor het kweken van sommige christelijke deugden.

Maar pijn, smart heeft niet alleen voor het lichaam een taak. Haar werkgebied strekt zich veel verder uit.

Wij roepen wel tot God om ons van de kwellende smarten te verlossen, doch wij doen zelve vaak heel weinig om ze te voorkomen! Ja, het gebeurt zeer dikwijls, dat wij ze tarten. Wij zijn in zekere zin geboren avonturiers en hebben er lust in om gevaren en pijnen en dood te trotseren. Willen wij een veilig en zacht leven hebben, dan moeten wij niet gaan vliegen. En er is nog nooit meer gevlogen dan tegenwoordig. Straks als de oorlogen tot het verleden behoren, zal er nog meer mensdom de lucht beklimmen.

Wat voor zin hebben de uiterst gevaarlijke Pool-expedities gehad? Was de wetenschappelijke winst werkelijk evenredig aan de offers, die ze aan lijden en leven hebben gekost? Misschien wel; misschien niet. In elk geval hebben ze absoluut geen invloed uitgeoefend op de stand van onze boterpot en melkkan, nu niet en voorheen ook niet. Niettemin zwierven soms twee of drie expedities tegelijk in de Poolstreken rond, zich te weer stellend tegen al de felheid van de Arctische koude en tegen de ten allen tijde dreigende dood.

Wat voor zin heeft het de Jungfrau of de Matterhorn te beklimmen? De tocht kost ontzaglijke inspanning en vraagt een zware tol van het uithoudingsvermogen. Ze is bovendien uiterst gevaarlijk. En wat is de netto winst? Wat een drukte

om niets, zouden ze hier zeggen. Toch hebben wij vrienden, die er enthousiast over zijn. Zij kunnen menige avond volpraten over hun ervaringen op die bergtochten opgedaan. De mensen reizen van Amerika en Indië teneinde deze reuzen „te doen”!

Wij mogen van de oorlog denken wat wij willen, doch het is een niet te ontkennen feit, dat hij vele eerlijk-menende idealisten tot zich trekt; jonge mannen, die hitte en koude, ontberingen en schot- en scherfwonden, verminking en dood vastberaden het aangezicht bieden. Waarom toch? vragen wij.

Zeker, waarom toch? Waarom pijn of smart en leven in de waagschaal gesteld? Is het nodig?

Het antwoord vinden wij in de ons ingeschapen aandrift tot onbewust, doel-treffend handelen.

Wij allen weten intuïtief, dat de forse, nobele eigenschappen der ziel niet gekweekt worden bij centrale verwarming en dons. Neen, zij worden gesmeed op het aambeeld van pijn en smart.

Waar zou de moed zijn zonder ge-vaar? Waar zou de kracht zijn zonder beproeving? Waar zou het geduld, de lankmoedigheid, wezen zonder tuchtiging?

Waar zou de ziel, de wonderbare mensenzien zijn zonder de beproevingen, de smarten, die het scheepsel, geschapen naar Gods beeld, zijn voornaamheid geven?

Een wereld zonder pijn, smart, zou een wereld zijn zonder ware zieleadel; zonder zuivere vreugde; zonder heldhaftigheid, zonder geloof. Geen rijkere, betere wereld zou het zijn, zoals sommigen wellicht denken, maar een armere, een gedegenereerde wereld. Zij zou het honderdste part van de genietingen niet aanbieden, die wij de onze mogen noemen!

***

De waarde van de smart.

Wij hebben met bovenstaande het mysterie van de smart niet opgelost. Wat wij slechts hebben gedaan, is het met de top van onze vinger even aanraken.

Er is een pijn, een smart, die niet tot de omschrevene behoort.

Waarom uw kind moet lijden en ster-ven, en andere kinderen blijven leven, weet ik niet. Niemand weet dat dan God alleen. En indien Hij het niet weet . . . ? Maar Hij weet het!

En op deze binnenwaartse drevan van het duistere mysterie van de smart hoor ik als het ware Jezus Christus, de Heiland der wereld ons toeroepen: „Ik wil u geen wezen laten”.

Heerlijk is het deze verzekering van Hem te mogen hebben. Doch deze verzekering stemt ons toch ook tot nadenken.

En wij trekken er deze conclusie uit: de eeuwige God, de Schepper der einden der aarde, de Gever van het leven, beschouwt smart en pijn zo essentieel, zo noodzakelijk voor de volmaking van Zijn kinderen, dat Hij oneindig liever met ze lijdt dan dat Hij ze van ze wegneemt.

En hiermede is de waarde van de pijn, de smart voor een ieder onzer bepaald.

8130

Ze is van de allergrootste betekenis. „Hebben wij niet drie mannen in het midden des vuurs, gebonden zijnde, ge-worpen? . . . Zie, ik zie vier mannen los wandelende in het midden des vuurs en daar is geen verderf aan hen: en de gedaante des vierden is gelijk van een zoon der goden”.

Stadskanaal.

J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

De taak van Titus.

Van deze taak lezen we in de brief van Paulus aan zijn jongeren ambtgenoot Titus. Paulus had hem op het eiland Creta achtergelaten met de bedoeling, dat hij in orde zou brengen hetgeen nog verbetering behoeft. Zo moest Titus, in opdracht van Paulus, ouderlingen aanstel-len in de Gemeenten. Natuurlijk heeft hij daarin de Gemeenten gekend. Want Pau-lus stelt zeer nadrukkelijk de eisen vast, waaraan opzieners moeten beantwoorden.

Deze taak was daarom zo moeilijk, omdat velen van geen tucht wilden weten. Dat waren de ijdele praters en de mis-leiders, die hun inzichten stelden boven die der Gemeente. Paulus is zeer radicaal, wanneer hij schrijft dat hun de mond gesnoerd moet worden! Waarom de mond gesnoerd? Omdat deze ijdele praters en misleiders, „vooral die uit de besnijdenis zijn”, de weg van orde en tucht niet believen te gaan. Omdat deze tuchtelozen, zelfs met de Schrift in de hand, niet anders doen dan wanorde stichten. Het inzicht der Gemeente zegt hun niets. Eigen mening en inzicht wordt overschat.

De taak van Titus was in geen enkel opzicht een benijdenswaardige taak. Toch moest ze gedaan worden. En we mogen aannemen, dat Titus haar ook in de kracht Gods en geleid door Zijn Geest volbracht heeft.

***

De gemeentelijke weg.

Wanneer men de gemeentelijke weg wil gaan, dan kan dit slechts met verloochening van zichzelf. „Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij”. Dan zal men vertrouwen hebben in een uitspraak der Gemeente, en zal men geen neiging bij zich laten opkomen om de stem der Gemeente niet te achten. De nodige bescheidenheid zal dan niet kun-nen ontbreken.

Acht men zich echter in zijn geweten gebonden eigen inzichten tóch te prefe-reren boven die der Gemeente, zo neme men na rijp beraad, dus geenszins over-haastig dat besluit, waarvoor men de verantwoordelijkheid ten volle moet aan-vaarden.

Titus moest de christenen van Creta de gemeentelijke weg wijzen. O.i. be-hoort het mee tot de taak van een pre-diker van het Evangelie, om de nieuw-

geborenen de weg naar de Gemeente te wijzen. Zij die geloven, moeten gedoopt worden en alzo in gemeentelijk verband worden opgenomen. Zo heeft men in de Gemeente niet alleen mannen en vrouwen in het geloof, maar ook baby's in het geloof. Doch het persoonlijk geloof, hoe zwak en hoe klein ook, beslist. Dit ge-loof, wordt in de doop beleden. Dan is de doop uitbeelding en consequentie van het geloof, dat er aan voorafgaat. Geen christen heeft het recht om de doop te veronachtzamen. De gemeentelijke weg waarschuwt zowel voor een onderschatting als ook voor een overschatting van de doop.

De gemeentelijke weg is de weg van de georganiseerde christenheid. Men zal niet buiten regelingen en bepalingen, buiten orde, kunnen. Wanneer men de Gemeente ook inderdaad als Gemeente ziet, dan zullen haar huishoudelijke vergaderingen in de geest der liefde en saamhorigheid kunnen gehouden worden. Dan zal de lust, om de gemeenteverga-dering tot een terrein van twist en twee-dracht te maken nimmer de overhand krijgen. Wie staat onder de tucht des Geestes, die zal bij alle verschil van in-zicht en mening z'n bedrage leveren tot een ordelijk verloop van de huishoude-lijke vergadering. En zo'n vergadering kan dan heel best besloten worden met een gemeenschappelijke viering van het heilig avondmaal.

De gemeentelijke weg is de Schriftuur-lijke weg. Zij, die deze weg al jaren be-wandelen, weten dat hij ook de beproefde weg is.

***

Incasseeur Gods beloften.

Stanley Jones schrijft in één van zijn boeken het volgende:

„Een bedelaar kreeg van zijn vriend een chèque, die bedoeld was om zijn armoede te veranderen in welvarendheid. Maar de bedelaar nam de chèque, liet er uit dankbaarheid een lijstje om maken en hing dat op in zijn kamertje.

Zo doen wij ook met de heerlijke aan-biedingen van God. Inplaats van die te incasseren, zoals de bedoeling is van een chèque, hangen we ze als motto's aan onze muren en gaan dan voort te leven in geestelijke armoede. Die beloften worden niet gegeven om er naar te kijken, maar om ervan te leven”.

Wanneer we deze regelen van Stanley Jones lezen, is één van onze eerste ge-dachten: wat een onverstandige bedelaar. Zelf heb ik wel even getwijfeld aan de waarheid van dit verhaaltje. Want bede-laars zijn doorgaans op hún terrein wel uitgeslapen.

In elk geval is waar, dat wij christenen heel dikwijls Gods beloften laten voor wat ze zijn. Prachtige spreuken, heerlijke aanbiedingen en eeuwenoude teksten, met sierlijke en minder sierlijke letters aangebracht op hout of doek of papier, hangen aan de muren van onze woon- en slaapvertrekken. Men kan met behulp van mooie teksten zelfs wel muizegaten in het behang aan het oog onttrekken.

Gods beloften mogen we echter aan-vaarden! In Christus zijn ze ja en amen. Door het geloof in Hem mogen we ze

incasseren. God wil niet, dat Zijn kinderen in geestelijke armoede zullen leven.

We leven in een tijd van leuzen en motto's. Doch gelijken ze niet vaak op een chèque in een lijstje? Kunnen de mensen van leuzen leven?

Een christen mag ook in onze dagen gelovig bouwen op 's Heeren beloften. Hij mag ze gaan incasseren. Het kantoor des hemels is op alle uren van alle dagen open. Hem zal geschieden naar zijn geloof.

***

Door het geloof.

Dat is het grote thema van Hebreë 11. In deze drie woorden ligt het geheim en de kracht en de overwinning van die levens, welke de Hebreënschrijver in genoemd hoofdstuk de revue laat passeren.

Een andere verklaring is niet mogelijk. Hier zwijgt het verstand, omdat alle menselijke berekeningen blijken te falen.

Daar herinner ik u b.v. aan Mozes. Het is eenvoudig voor het verstand onbegrijpelijk, dat hij Egypte's rijkdom en macht vaarwel zei om zich te scharen aan de zijde van een onderdrukt slavenvolk. Volgens de schrijver van de Hebreënbrieff waren het niet eens de factoren van dichtbij, zoals de stem van het bloed, waardoor zijn keuze bepaald werd, maar alleen de overwegingen welke door het geloof ontstaan en tegelijk worden omgrensd.

We mogen gerust zeggen, dat de verachting door Mozes van Egypte's rijkdom en macht een onoplosbaar raadsel is voor deze wereld, doch een opgelost feit voor het geloof.

Zeker, vele waren zijn voorrechten. Hij werd gehouden voor de zoon ener Egyptische prinses. Als zodanig werd hij door velen benijd. Aan Pharao's hof was hij een man van aanzien. Hij werd door velen geëerd. Alle genietingen, welke mensen kunnen bekoren, stonden hem ten dienste. Doch Mozes verachtte de „vrijheid" van het Egyptisch hofleven en koos de zijde van het in slavenboeien geketend volk. Hij verwierp 's werelds eer en macht, en koos de verdrukking met Gods volk. Hij gaf alle weelde en overvloed prijs en verkoos ontbering en smaad.

Hoe kwam Mozes toch tot deze keuze?

Zeker hij was een mens van gelijker beweging als wij zijn. Als zodanig zal hij ook de verbondenheid aan zijn volk gevoeld hebben. Werd hij in zijn allerprilste jeugd niet door zijn eigen moeder gevoed en verzorgd? Doch ver boven dit alles uit reikte zijn geloof! Door het geloof liet hij zich niet alleen leiden door het zichtbare en het waarneembare, doch rekende hij voor alle dingen met het onzichtbare. Door het geloof kon hij de moeilijkheden overwinnen, waarin hij zichzelf gebracht had. Dit geloof werd wel beproefd, doch niet beschaamd.

En waardoor kon Mozes in zijn keuze blijven volharden? Omdat hij zag op de vergelding des loons. De eer van Egypte zou veranderen in smaadheid. Haar begeerlijkheid zou tot schande worden. Haar macht zou in machteloos-

heid eindigen. Haar rijkdom zou vergaan. Haar adel zou bezwijken voor de dood. Haar vreugdekreten zou in jammerklachten verstommen. Doch op de smaadheid om Christus' wil zou eeuwige eer volgen. De schande zou tot heerlijkheid worden. De machtelozen zouden met macht bekleed worden.

„Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Farao's dochter genoemd te worden; verkiezende liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben. Hij achtte de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn dan de schatten in Egypte, want hij zag op de vergelding des loons".

Door dit geloof heeft hij Egypte verlaten en heeft hij zich vastgehouden als ziende den Onzienlijke.

Dit was geen kansspel naar menselijke berekeningen, maar een gaan in en door het geloof. Dit geloof legt ook ons christenen het lied op de lippen: „Al den weg leidt mij mijn Heiland".

d. H.

HET OPMERKZAAMHEIDS- PROBLEEM IN DE ZONDAGSSCHOOL.

Verder zou ik u willen zeggen, verwerf u de liefde van uw kinderen. Hebben zij u n.l. lief, dan zullen ze zich interesseren voor alles wat ge te zeggen hebt, en zich inderdaad moeite geven om opmerkzaam te zijn, ook dan als ge eens niet zo interessant vertelt.

Om de liefde van de kinderen te verwerven moet u één met uw kinderen worden, u moet zich trachten in te leven in het leven van het kind, het kind moet het gevoelen, dat ge het volkomen begrijpt en een open oor hebt voor al zijn problemen, en dat ge niet alleen in de Z. S., maar ook daarbuiten zich om het kind moet bekommeren. Dan wordt ge de vriend(in) van de kinderen, en ge zult opmerkzame kinderen in uw klas hebben, ook ge moet het al radicaal verkeerd doen. Dat kan n.l. door een in voor de kinderen totaal onverstanebare taal te vertellen. Gestel eens dat ik (als ik dat n.l. kon) deze inleiding in de maleise taal u ging voorlezen, u zou zich ongetwijfeld gruwelijk vervelen, nietwaar?

Dikwijls spreken wij tot het kind in een taal, die de zijne niet is. Is het dan een wonder, dat ze niet opmerkzaam zijn?

Daarom moeten we trachten ons de taal van het kind eigen te maken, door

werkelijk bevattelijk voor hen te vertellen.

De opmerkzaamheid betekent voor het kind een grote krachtsinspanning en het is daarom tamelijk vermoeiend voor hem, vandaar dat we ook steeds voor afwisseling moeten zorgen en in geen geval langer moeten vertellen dan 15 minuten. Onderbreek uw vertelling gerust door eens een vraag te stellen, of door het zingen van een lied. Het gaat er immers niet alleen om, dat de kinderen goed stil zijn, maar in 't bijzonder toch daarom, dat ze ook begrijpen waarom het gaat. Innerlijk moeten ze daarom verwerken datgene, wat gij vertelt, en door het stellen van een vraag kunt ge er achter komen of het kind meewerkt en de zaak begrijpt of niet. En terwijl ge dan het kind leert, zult ge merken, dat ge steeds opnieuw nog weer vele dingen te leren hebt.

Een grote moeilijkheid voor ons is wel, dat een groot aantal van onze Z. S. kinderen ook de christelijke school bezoeken en daar door geschoolde krachten de bijbelse geschiedenissen horen vertellen. Als ze dan Zondags bij ons in de Z. S. zitten kennen ze in vele gevallen de geschiedenis reeds tamelijk goed. En dan is het voor de knapen ook heel wat om nog stil en opmerkzaam te zijn, vooral als er dan ook nog langdradig verteld wordt, om nog niet eens te zeggen: als de vertelling wordt voorgelezen (want dat gebeurt helaas ook nog). Dan duurt het maar een ogenblik of de hele Z. S. is een hopeloze bende.

Zorg er voor om in uw onderwijs zo aanschouwelijk mogelijk te zijn.

Moet ge vertellen van den goeden Herder, een geschiedenis, die de kinderen al vele malen gehoord hebben, neem dan eens een plaat van den goeden Herder mee in de klas en bekijk met uw kinderen eens rustig die plaat. Maak vooral de kinderen opmerkzaam op de kleine onderdelen, de kleding van den herder of hoe hij het lammetje op zijn schouders draagt, vertel hun van de stok en van de staf, wat de herder daar allemaal mee moet doen. Hebt ge geen grote plaat, behelp u dan desnoods maar met een prentbriefkaart, die u grote diensten kan bewijzen.

Lang niet van alle geschiedenissen kunt u natuurlijk een plaat krijgen, b.v. niet van de geschiedenis, dat de kudde zwijnen van de steile afstort in de zee: tracht het dan zo te vertellen, dat ze het zien en desnoods er 's nachts van dromen. Of als ge vertelt van de schotel linzemoes van Ezau, dan moet de kinderen het water om de tanden lopen. Daarom moet u bij de voorbereiding er goed over nadenken, hoe ge de behandelende geschiedenis nu zult vertellen, welke voorbeelden

ge zult gebruiken om de kinderen het duidelijk te maken. Preek niet, maar boei de kinderen.

Ook moeten wij er ons voor wachten om de zinnen van een kind niet af te stompen. Als een stempel dikwijls gebruikt wordt, zal hij tenslotte geen goede afdruk meer maken. Zo zal datgene wat een kind dikwijls gezien of gehoord heeft geen indruk meer op hem maken. Wij moeten er daarom op bedacht zijn om het kind steeds nieuwe indrukken mee te geven. Neem maar eens een lastig, ongedurig kind mee in de trein. Mag het anders nog zo onrustig zijn, nu zit het stil met zijn neus tegen het venster gedrukt, opdat hem maar niets zal ontgaan, en vol bewondering zult ge hem steeds horen uitroepen: een locomotief, een paard, een windmolen enz. Zo zult ge het kind ook steeds iets nieuws moeten bieden.

Daarvoor is het aan te bevelen, dat ge voor elke geschiedenis een pakkend onderwerp gaat kiezen, b.v. de geschiedenis, dat Jezus de storm op zee stilt, onder de gedachte: Nu willen we eens horen, hoe wij leren kunnen, dat we in het ergste onweer nog niet bevreesd behoeven te zijn.

Dat is weer iets nieuws en de kinderen zullen weer opmerkzaam zijn.

Deze nieuwe indrukken moeten dan tevens ook sterk zijn. De psychologie leert n.l. dat indrukken, die te zwak zijn niet eens over de drempel van ons bewustzijn dringen, dus niet tot ons bewustzijn doordringen.

Denk maar eens aan de miljoenen stofjes, die ons voortdurend omringen, en die we toch niet zien, aan de miljoenen zachte tonen, die ons omringen (denk aan de radio) en die we gelukkig zo niet kunnen horen. Nu zijn de zinnen van een kind meestal ongevoelend en wij moeten er voor zorgen, dat hun de indrukken niet ontgaan. Wees daarom nooit overhaastig en spreek luid genoeg, zodat allen u kunnen verstaan.

Dan moeten de indrukken verder ook eenvoudig zijn. Het kind kan maar één ding tegelijk zijn opmerkzaamheid schenken. Bijvoorbeeld: het kind speelt thuis met een mooie pop en draagt het moederlijk in de armen. Daar komt vader aan en roept het kind. Nauwelijks heeft het kind zijn vader ontdekt, of het laat de pop vallen en strekt de handjes naar papa uit. Natuurlijk valt de pop op de grond en de porceleinen kop breekt stuk.

Beide dingen: naar vader te gaan en op de pop te letten kon de kleine nog niet doen. Daarom is het zo goed, dat er stilte in de klas heerst, anders zal het kind daardoor worden afgetrokken. Ook moet ge er op bedacht zijn niets opvallends in of op uw kleding te hebben, want al de aandacht van het kind zal daarop geconcentreerd zijn

en terwijl het muistil zit en ge denkt, dat het goed luistert, zal het toch van uw hele vertelling niets horen.

In uw vertelling moet ge ook niet teveel uitweiden over de verschillende bijkomstigheden. Blijf bij uw onderwerp, denk er aan dat het kind maar één ding tegelijk zijn opmerkzaamheid kan schenken.

En zoals het kind door alles wat leeft wordt aangetrokken, b.v. een zoemende vlieg, zo moet ge uw kinderen mee laten leven in de geschiedenis. De Heiland werd in Zijn rondwandeling op aarde door Zijn discipelen gevolgd — uw kinderen moeten dan die discipelen zijn, zij moeten Jezus volgen, zij moeten zien wat Hij doet en horen wat Hij zegt, dan leven ze mee. Dat boeit de interesse, een gevoel van spanning komt er in het kinderhart en opmerkzaam volgen ze u in de vertelling, uw slaperige klas wordt tot nieuw leven gewekt.

Daarom is het gemeenschappelijk gezang van grote betekenis voor de Z.S. Als ze maar zingen kunnen, dan zijn ze er allemaal bij en een gezongen lied onthouden ze ook veel beter dan de vertelling.

Ook naar aanleiding van een kinderlied kunt ge soms zeer goed een praatje met het kind gaan maken of het ook begrijpt wat het zingt.

Want voor alle dingen komt het er toch maar op aan, dat het kinderhart voor de liefde van Jezus geopend wordt, dat zijzelf proeven en zien, hoe vriendelijk de Heer is, en dat ze op kinderlijke wijze het mogen weten: een schaapje van den goeden Herder te zijn.

Om dat doel te bereiken zullen we toch de volle opmerkzaamheid van het kind moeten hebben, vandaar de inleiding van dit onderwerp.

K. PRINS:

(Gehouden op een Zondagsschoolconferentie.)

UIT DE GEMEENTEN

TREEBEEK. De feestdagen waren goede dagen voor de gemeente. Oudejaarsavond kwamen we wederom tezamen. Onze voorganger sprak over Jezus Christus, gisteren en heden, en Dezelfde tot in alle eeuwigheid. In dit vertrouwen besloten wij het jaar.

Nieuwjaarsmorgen mochten we beluisteren Colossenzen 3 : 1: Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn. 's Middags was de hele gemeente tezamen om Liefdemaal te houden. Onze voorganger sprak een

openingswoord, waarna de gemeente gelegenheid kreeg om getuigenis te geven. Oud en jong kwam naar voren, waaruit bleek, hoe goed het is, als broeders en zusters van een zelfde huis samenkomen. Aan het eind van dit tezamen zijn kwamen vier jongemensen tot overgave.

Zondag 4 Jan. Op de eerste Zondag in 't nieuwe jaar werd een zuster op haar belijdenis gedoopt en de gemeente binnengeleid. Br. v. d. Molen, onze ouderling, sprak haar een welkom toe en gaf onze zuster de woorden mee uit Ps. 103 : 2: Loof den Heere mijne ziele! en vergeet gene van Zijn weldaden. Hier na vierde de gemeente nog het Avondmaal. We zijn dankbaar voor de genoten zegeningen in het pas begonnen jaar, Vol vertrouwen gaan we verder, ziende op onzen Leidsman en Voleinder des geloofs.

Met hartel. groeten, uw br. in Chr.,
S. E.

NIEUW-WEERDINGE. Nu wij het nieuwe jaar weer zijn ingetreden, wil ik U gaarne meedelen, dat het ons als gemeente Gode zij dank goed gaat.

1e Kerstdagmorgen kwamen we met een grote menigte samen om het heerlijke Kerstevangelie te beluisteren, terwijl onze Zangvereniging een mooi Kerstlied voor ons zong. 's Middags vierden onze drie Zondagsscholen op drie plaatsen Kerstfeest rondom de versierde kerstbomen. De gezichten der kinderen straalden van blijdschap en ze genoten van al het goede, dat hun nog kon worden aangeboden.

2e Kerstdagmorgen kwamen we samen in een opdragsdienst. Meer dan honderd kinderen stonden rondom onzen voorganger, toen zij in 't gebed aan den Heer werden opgedragen. 't Waren ernstige ogenblikken en onze bede is, dat al deze kinderen vroeg den Heiland mogen zoeken en vinden.

's Middags hadden we ons liefdemaal, waarvoor veel belangstelling bestond. Velen getuigden van de liefde van Jezus en spraken van hun grote blijdschap te mogen weten Zijn eigendom te zijn.

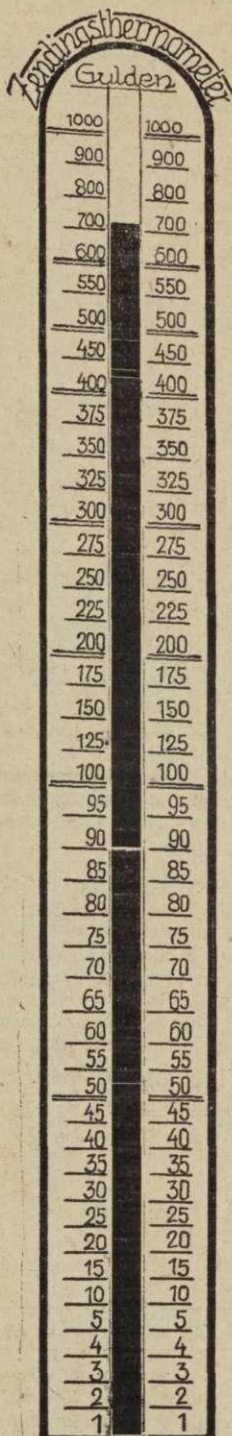
's Avonds gaf onze Zangvereniging een uitvoering, waarvoor de belangstelling zo groot was, dat ons kerkgebouw allen geen plaats kon bieden.

Oudejaarsavond waren we bijeen om even stil te staan en terug te blikken. De zegeningen des Heeren waren vele, zowel gemeentelijk als persoonlijk en ons getuigenis is „Eben—Haezer”.

Nieuwjaarsmorgen mochten we een schone prediking beluisteren naar aanleiding van het woord: „Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn”. En in dit vertrouwen gaan wij de toekomst tegemoet en we bidden dat allen getrouw bevonden mogen worden, ook in 1942.

5, 6 en 7 Januari hadden we Evang. samenkomsten waar Ds. Hardenberg en onze voorganger getuigden van Gods grote zondaarsliefde. Behalve de laatste avond, toen het geweldig sneeuwde, was de kerk telkens geheel bezet. Zangvereniging, kwartet en soliste verleenden medewerking. 't Waren goede avonden en alhoewel geen zielen tot overgave

ZENDINGSACTIE

Herauten gevraagd.

Door de gewijzigde omstandigheden is het nu wel gewenst meer mondelinge boodschappers op te roepen. Daarom: herauten gevraagd, die voortaan op de jeugddiensten het resultaat van de Zendingsactie verkondigen. Wij achten het onze eer geen schade te lijden voor de Zending door alle veranderingen! God wil uit verlies zeker winst brengen, mits wij getrouw zijn, slagvaardig en liefdevol.

Het is ons een vreugde de volgende verantwoording te doen:

Vriescheloo f 4,—; K. L. Ongersma, Urk f 1,—; Sneek f 5,—; Treebeek f 10,05; N. Weerdinge f 16,72; E. Erfscheidenveen f 25,—; P. Noordijk, Hoogkerk f 3,—; Hengelo f 16,74; Haarlem f 3,90; Amsterdam f 4,35; Muntendam f 4,95; Stavoren f 4,—; Haulerwijk f 3,20; Hoogezand f 3,30; Groningen f 9,—; N. Pekela f 2,35; Utrecht f 2,30; Rotterdam—Zuid f 5,—; Sneek f 6,—; P. Noordijk, Hoogkerk f 3,—; den Haag Singel f 5,10; Amsterdam, metererondje f 14,95 en Zondagsschool f 4,75; E. Erfscheidenveen f 18,71; Treebeek f 5,82; Heerenveen f 2,—; Muntendam f 3,95; Stadskanaal f 40,— zijnde een gave van een N. B. J. B. er aldaar; Hengelo f 18,90; N. Pekela f 3,67; N. Weerdinge f 7,12.

De thermometer stijgt tot f 709,49.

U ziet, wij hebben geen tijd voor wee en ach. Maar Zondag wordt tijdens de dienst, de blijbaar gebracht „de thermometer steeg tot f 709,49”!

Herauten, doet uw plicht!!

Met hart. groet: „Spek de bus”,

Uw vriend,

G. PLANTING.

A'dam, Lutmastr. 170. Giro 223785.

kwamen, geloven we dat het uitgezaaide zaad op Gods tijd vruchten zal dragen.

Met h. br.gr.,

De Secr.

VRIESCHELOO. De gemeente alhier had Zondag een goede dag. Wij hadden drie jonge mensen, een zuster en twee broeders in ons midden, die beleden hadden het eigendom des Heeren te zijn en de wens te kennen hadden gegeven om gedoopt te worden. Niettegenstaande het koude winterweer en de met sneeuw bedekte straten, was de opkomst goed. Een andere jonge broeder, die eveneens beleden had het eigendom des Heeren te zijn, kon wegens lichamelijke ongesteldheid nietgedoopt worden. Wij wensden hem een spoedig herstel toe en zo de Heer het wil, hopen wij hem op de 1e Zondag in Februari a.s. door de doop in de gemeente op te nemen. Wij gaan voorwaarts en wij winnen voet voor voet, op den vijand door de kracht van Jezus' bloed. Komt gij zondaars, sluit u aan bij deze stoet, wij gaan voort tot zegepraal.

Namens de gemeente,

Uw br. in Chr.,

H. Bl.

MEDEDELINGEN

Allen, die nog betalingen hebben te doen inzake „De Kindervriend” worden vriendelijk verzocht de gelden ten spoedigste te willen storten op mijn gironummer.

G. VAN VEEN

Nw. Weerdinge, post 3e Kruisdiep
giro 418988.

CORRESPONDENTIE

J. R. F. te M. Uw brief aan den rechten man doorgegeven. Hartelijk gegroet. E.-R.

LEESTAFEL.

De boodschap van
den profeet Amos.

Walter Lüthi, een jonge en vurige predikant in Basel, is velen onder ons geen onbekende meer. Deze dienaar des Woords uit het land van de hoge bergen vindt onze tijd slag op slag terug in de tijd van Daniel (De komende Kerk) en Amos. Daarom zijn

WEEKKALENDER

God weet voor mij mijn weg.

Is er een rampzaliger leven denkbaar, dan een leven zonder God in de wereld? Het leven in deze wereld zonder God is dodelijk vermoeiend en uitdrukkingen van een denker als: ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid. Wat voordeel heeft de mens van al zijn arbeid? Het ene geslacht gaat en het andere geslacht komt, deze uitdrukkingen, die een bodemloos pessimisme verraden, laten ons zien, hoe vermoeid een mens worden kan van het aanschouwen der dingen. De gedachte alleen aan de mogelijkheid van zonder God in deze wereld te moeten zijn kan tot wanhoop voeren. Want wat betekent dan dit leven? Dan heeft niets een aanvang noch einde. Zulke gedachten beangstigen en we staren in het verschrikkend gezicht van een waanzinnige. Doch nu is God tot ons gekomen in Jezus Christus en de wereldgeschiedenis krijgt zin en mijn eigen leven. Ik ben niet langer een zinloos stofje, zwervend in een naamloze massa, dolend over een in 't heelal voortgeslingerde wereld, ik ben geen worm, vermorzeld onder ijzeren voeten van het noodlot — ik ben een mens van God geschapen en mijne tijden zijn in Zijn hand.

Zondag 18 Jan. Ps. 37 : 1—9.

Aan het eind der voor te lezen verzen komt het woord: . . . zullen, de aarde erfelijk bezitten. Deze uitdrukking komt niet minder dan vijf keer voor in deze psalm. Ik zal u de verzen noemen, dan moet u nalezen, wat eraan voorafgaat. Hier in vers 9 luidt het: die den Heere verwachten. Wat staat in : 11, : 22, : 29 en : 34?

Maandag 19 Jan. Fil. 4 : 10—19.

We kunnen het niet loochenen — de omstandigheden hebben soms een grote invloed op ons leven, vooral ook dingen betreffende het levensonderhoud. Als men nu waarlijk gelooft, dat God onze weg leidt, zal men dan ook zuchten, klagen, in het stof gaan? Paulus was alles juist goed. Zo moet het gaan, zei hij, als hij niets te eten had. En bood hem een goede vriend een flink maal aan, dan zei hij dat weer en dankte God. Hij vermocht alle dingen. Kom, God weet wat we nodig hebben.

Dinsdag 20 Jan. 1 Tim. 6 : 6—10.

Men moet nooit rijk willen worden. Dus: nooit daarop de ganse wil concentreren. Zoekt eerst het koninkrijk Gods. Geld en bezit is mooi, maar het is bijkomstig. Geeft God het, dan is het goed en zullen wij rentmeesters zijn. Geeft Hij het ons niet, ook goed, als we maar het dagelijks brood hebben. We zijn niet slordig met de centen, maar we knielen er evenmin voor.

Woensdag 21 Jan. Hebr. 13 : 1—6.

U merkt, deze Schriftgedeelten willen ons gedurig verzekeren van de zeer relatieve waarde van eigendommen. Nu, dat leert ons de dag ook wel. Meer dan geld is broederlijke liefde, herbergzaamheid, barmhartigheid.

Donderdag 22 Jan. Spr. 15 : 6—17.

De wijsheid van den Prediker is voortreffelijk en wij zouden er wel aan doen deze korte gezegden als een roze krans langzaam door biddende handen te laten gaan. Tast vers voor vers af en bewaar ze in uw hart.

Vrijdag 23 Jan. Mark. 10 : 17—23.

Het is waar — rijkdom kan een groot bezwaar zijn om tot een waarlijk zoeken van God te komen, vooral bij jongeren. Hier is een prachtige uitzondering. We willen niet vergeten, dat ook armoede soms een zwaar wolkendek over de ziel kan leggen. Laten wij God danken, indien onze zielen bevrijd zijn van de gebondenheid en dat we de weg tot Hem kennen.

Zaterdag 24 Jan. Spr. 30 : 1—9.

Voed mij met het brood mijns bescheiden deels. Hebt gij dat nog? Het is misschien een beetje anders dan vroeger, maar ontbreekt het u en de uwen werkelijk aan dat wat ge tot het leven nodig hebt? Wij, in de stad hebben het misschien een weinig zuiniger met een en ander dan de dorpelingen, doch wij willen God danken voor wat Hij ons nog dagelijks geeft.

HUIZINGA.

de ervaringen van den eersten en de woorden van den tweeden profeet van zo actuele betekenis. De vroeger vaak onverstaanbare taal van dezen boer Amos groeit hier uit tot een verschrikkende bazuinstoot, tot een luiden der noodklokken.

De schrijver zegt zelf in zijn voorwoord: „Het Bijbelwoord is ons in onzen tijd, of dat ons bevalt of niet, zeer letterlijk een lamp en een licht geworden op den weg, dien wij en onze volkeren, wij en onze gemeenten gaan moeten. Het verstaan van al de gebeurtenissen van dezen tijd is werkelijk nergens te vinden dan in den Bijbel”.

In dit boek (144 bldz.) vinden wij de weergave van preken van de herfst 1936 tot de herfst 1938 in Bazel gehouden.

Om een paar regels te citeren: „Op de straten van Europa wemelt het van menschen, die wel wilden dat zij een kracht ontmoetten, een kracht, die hen aangreep, hen omhoog hief, hen meesleurde en hen losmaakte van zichzelf” . . .

„Ook wij, die vanmorgen hier een kerk binnengegaan zijn, zouden wel een kracht willen ontmoeten, die ons in beweging bracht. Maar wanneer wij deze kracht juist in de kerk verwacht hebben, dan kwam dat toch zeker voort uit het verlangen, dat God, Hij en geen ander, Hij en niet de een of ander, ons zou aangrijpen, omhoog heffen, meesleuren en van onszelf zou losmaken, en ons nooit meer loslaten ons leven lang”.

De schrijver leidt zo het derde hoofdstuk in. En in deze geest, verontrustend en opdrijvend, wakker schuddend en schreeuwend, vertaalt hij de 9 hoofdstukken van het boek van den boeteprediker Amos.

Geef het uw voorganger in elk geval.

Het is een uitgave van Erven J. Bijleveld te Utrecht, die het in de handel brengt voor fl 2.10 ingen., fl 2.90 geb.

ADVERTENTIE

Verloofd:

DORA K. ALBERTSMA
en

PAUL C. AMBACHTSHEER.

Arnhem, Karel v. Gelderstr. 87.
Rotterdam, Aelbrechtsstraat 42.

18 Januari 1942.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

WEES STIL
EN WEET DAT IK GOD BEN!

Ps. 46 : 11.

Lang, zéér lang was de lijst gegroeid onzer z.g. lichamelijke „levensbehoeften”. Eigenlijk was het al zó geworden bij ons mensen van de 20ste eeuw, dat deze lijst automatisch langer werd naarmate de tijd voortschreed.

Nu eens werd dit aan het lijstje toegevoegd en dan weer dat en er zou geen einde aan gekomen zijn mits de tijden niet veranderd waren. En nu de tijden veranderd zijn, beginnen wij een grote les te leren, n.l. dat vele van deze „levensbehoeften” eigenlijk niet als zodanig bestempeld kunnen worden. Zeker, wij ontveinzen ons niet dat vele dingen het genot vaak hebben verhoogd en tot de streling onzer zinnen hebben bijgedragen — maar nu wij ze ontberen moeten, leven wij toch ook nog!

Feitelijk beperken zich deze „levensbehoeften” van den mens tot drie dingen: Brood, kleding en warmte. Al het andere, ofschoon begeerlijk, is niet strikt nodig. Men kan er zonder als het moet!

Kort, zéér kort was de lijst van z.g.n. geestelijke „levensbehoeften” van velen geworden. Er waren er die deze lijst tot een minimum hadden beperkt van één keer naar de kerk gaan, n.l. op oudejaarsavond, omdat die avond nu eenmaal een eigen, aparte sfeer met zich medebracht, die men niet helemaal wilde of kon onderdrukken. Sommigen echter hebben allang deze lijst eenvoudig afgeschaft omdat die overbodig was geworden: goed genoeg voor onze onwetende voorvaders, doch van totaal geen nut voor ons geslacht, dat leeft in deze „verlichte eeuw”. Zodoende was ook de eerste voorwaarde tot geestelijke groei en ontwikkeling, n.l.

„de stilte” afgeschaft. Het moderne leven was véél te druk en te kort en de tijd véél te kostbaar, dan dat de rust der stilte gezocht kon worden. De uren, die men nog beschikbaar had, moesten zoek gebracht worden in spel en sport en uitgaan.

Is het wonder dat vele mensen de stilte zelfs niet meer kunnen verdragen? Zij ontvlieden de plaatsen en gelegenheden waar die te vinden is en draaien de knop van het radiotoestel om, om bij het getangel van de jazz-band toch maar „leven” te hebben.

Hoe hebben de mensen zich vergist! Wij kunnen alleen bij het dagelijks brood dezer wereld niet leven, wij hebben méér van node. „Zoek eerst het Koninkrijk der Hemelen en al het andere zal U toegeworpen worden: want Uw hemelse Vader weet wat gij van node hebt”, zeide eens Jezus, de Zone Gods. En Hij kende het menselijk hart als niemand anders; kende het tot in alle schuilhoeken en tot op de bodem. Wij hebben het Koninkrijk der Hemelen van node. Wij hebben God van node! Zonder Hem moge er veel „leven” zijn in de betekenis van drukte en vertier — doch „het Leven” is niet buiten Hem te vinden, want Hij alléén is de Bron van het eeuwige, waarachtige Leven!

Wij zullen terug moeten naar God. Ieder van ons persoonlijk en wij allen gemeenschappelijk. Terug naar Hem, uit Wien en door Wien en tot Wien alle dingen zijn.

Hoe zullen wij Hem vinden? Waar? Wanneer? Het lijkt voor velen een onmogelijk iets. De wereld schijnt vol te zitten met alles en nog wat, behalve met den Geest van God, die zoek is. En zij klagen met Job: „O, dat ik wist waar ik Hem kon vinden”.

Is het Uw oprechte begeerte God te vinden? Geen oppervlakkige zucht of onwezenlijke wens; maar een oprechte begeerte en intens verlangen — juist dáárom, omdat het leven op dit ondermaanse anders tē moeilijk, tē vreemd en tē hopeloos is? Vrees dan

niet, maar geloof alleenlijk, geloof het Woord van Hem Wiens lippen nimmer onwaarheid spraken, ook niet toen zij de woorden formuleerden: „Die zoekt — zal vinden; die klopt — zal worden opgedaan; die bidt — zal ontvangen”.

Luister eens naar een echt Godvruchtig man uit het grijze verleden. Ook hij was „bijna” eens verzonken in het moeras der wanhoop: en voelde toen opeens de sterke arm Gods naar hem grijpen „in de stilte” — en hoorde opeens Gods duidelijke stem tot hem spreken „in de stilte”. Neen, het was geen fantasie, doch Gods Geest die hem tot nieuwe hoop en leven bracht, tot nieuwe geestelijke groei en vertrouwen, alles door middel van de „sprekende stilte”.

De aarde had hare plaats figuurlijk gesproken voor deze vrome van ouds veranderd; alle oude zeden en gewoonten waren van gedaante verwisseld. De wateren der zeeën waren beroerd geworden en begonnen te bruisen, zodat het elk ogenblik land en mensen dreigde te verzwelgen. De koninkrijken hadden zich bewogen en de oorlogen volgden snel op elkander. Zijn hart beefde van schrik en vrees. Waar was God? — Hij riep en schreeuwde en kermde: maar zonder resultaat. De wereld en haar gewoel hadden hem te zeer in hun macht.

Toen zocht hij op een heldere avond het vrije veld op, de wereld een ogenblik ontvluchtend. Alles ademde rust. Geen vogeltje kwinkleerde; alleen de sterren vervolgden in eeuwige rust de hun toegewezen loopbaan.

„Wie heeft die alle geschapen?” fluisterde een stem. En dezelfde stem antwoordde: „Ik ben het, Uw God”. — De nacht schreed voort en de stilte miste hare uitwerking niet. In de morgen rees ten slotte de zon in onbeschrijflijke pracht boven de kim, deze bewogen aarde met hare beroerde zeeën beschijnend — en dezelfde stem fluisterde weer: „Wie laat de zon schijnen in zulk een heerlijkheid over

de goeden en bozen?" en antwoordde opnieuw: „Ik ben het, Uw God”.

Toen knielde de wanhopige neer, breidde zijne handen uit en aanbad in de stilte van de morgenstond Hem, die de oorsprong en het einde aller dingen is.

Hij was gevonden door en had gevonden: God. Dezelfde God Die zich later in volle heerlijkheid openbaarde in Zijn eniggeboren Zoon Jezus Christus, opdat een iegelijk die in Hem geloof niet verderve doch het Eeuwige Leven ontvange.

In de stilte en rust geneest de diepe wonde, gemaakt door de vriendelijke hand van den chirurg.

In de stilte en rust zal elke diepe geestelijke wonde genezen van elk mens, die heden ten dage geopereerd wordt door die Onzichtbare Hand, die schijnbaar ongevoelig, meedogenloos en willekeurig snijdt, doch die in waarachtige en oneindige liefde en wijsheid slechts wondt om waarlijk te genezen.

„Wees stil — zoek de stilte — luister: en weet dat Ik God ben”.

Rust mijn ziel, Uw God is Koning
Heel de wereld Zijn gebied,
Alles wisselt op Zijn wenken
Maar Hij zelf verandert niet.

A. A. HARDENBERG.

N. Apeld. Courant.

LOSSE SCHAKELS

Gelijk de kinderkens. Een kind wilde eens graag iets hebben, dat de ouders hetzelfde niet konden geven. Ze zeiden, dat ze het den Heer maar moest vragen. Een korte tijd daarna vroegen ze: „En, heb je 't den Heer gevraagd?” „Ja, moeder”. „En wat heeft de Heer geantwoord?” „Hij heeft „neen” gezegd”.

Aan 't bovenstaande werden we herinnerd, toen we in het blad onze Engelse geloofsgenoten o.a. dit lazen: „Hoe menige jonge man en vrouw heeft geluisterd naar verhalen van het zendingsveld en het besluit gevat zichzelf te geven in de dienst van den Meester om de Blijde Boodschap bekend te maken in verre landen, om ook pioniers te zijn, herauten van het Kruis, Gezanten van den Koning. Maar God zeide „Neen!” en het was hun roeping thuis te blijven, verstoken van het gedroomde ongewone en avontuurlijke”.

Het blad eindigt het art. met deze woorden:

„Het moet God veel kosten neen te zeggen en het verdriet van Zijn kinderen te zien, maar Hij weet, dat de

dag zal komen, dat ze Hem niet slechts zullen prijzen voor de gebeden, waarop het antwoord „ja” was, maar Hem met dezelfde vreugde zullen danken voor de keren dat het „neen” was”.

De gezonken „Spes”. De verslagen van De Raad van Scheepvaart ontgaan niet altijd mijn blik. 't Is soms leerzame lectuur. Voor enige tijd kon men lezen, dat deze Raad het vergaan van de kustvaarder „Spes” had behandeld. Vooral wordt bij zulke gelegenheden nagegaan, wat de oorzaak van de ramp was en . . . aan wien de schuld.

Wat was nu de oorzaak van het vergaan van dit Nederlandse stoomschip? Het had een dubbele oorzaak. De ene was, dat er een te geringe bemanning aan boord was, waardoor het werk niet naar behoren gedaan kon worden, toen het weer onstuimig begon te worden. De andere reden was, dat kapitein en bemanning elkander niet verstonden. De kapitein was een Nederlander en de bemanning bestond uit Denen. Nu verstond de kapitein geen Deens en de bemanning verstond geen Nederlands. De kennis van een derde taal was ook niet hun beider bezit. Daar stonden ze nu in het noodweer. De kapitein zei wat en de bemanning verstond het niet en het op een andere manier verduidelijken, ja, daarvoor was nu de tijd te kort. Het schip ging naar de kelder. De „Spes” verdween in de golven. Ook dit schip, welks resten al of niet aan een of ander strand zijn te zien, is een „baken in zee”. Niet werken met een te geringe bemanning. Dan raakt deze en gene overwerkt en ook dat bederft de stemming. Voorts: proberen elkanders taal te spreken. Heel wat jammeren komen voort uit misverstand. Men bedoelt hetzelfde maar verstaat elkaar niet. Ieder wil graag het schip boven water helpen houden, maar men kent zijn plaats en taak niet. Het Pinksterfeest heeft „taaleenheid” geschonken en schenkt dat nog steeds. Elkander begrijpen is voorwaarde voor vruchtbaar samenwerken.

Maken en opleiden. Toen Spurgeon zijn school stichtte verklaarde hij, dat het geen inrichting bedoelde te zijn om dienaren des Evangelies te maken maar om zulken op te leiden. Van elken kwekling, die werd opgenomen, werd verlangd, dat hij twee jaren in de Evangeliearbeid gestaan had en voor de arbeid geschikt gebleken was.

Ontwikkeling is goed, is op de duur voor het werk een vereiste, maar blijft een zaak van de tweede orde. Het eerste en onmisbare is de roeping Gods. Aan te wijzen, wie Hem zullen dienen, blijft Christus' uitsluitend recht. Hij heeft dat aan niemand overgedragen.

„Verdiend?” We moeten elke gedachte aan verdienst loslaten of wij zullen de genade van God tekort doen. Dat wat ons overkomt is evenmin naar verdienste als dat wat ons gespaard blijft. We hoorden eens bij gelegenheid van een Unievergadering een broeder zeggen: dat hij altijd geprotesteerd had, als er gezegd werd: die broeder of zuster verdient te worden uitgesloten. „Als 't daarom gaat” — zo vroeg hij — „wie heeft er dan iets anders verdiend?” 't Gaat echter nooit naar verdienste, mag het althans niet, want de enige vraag is of we in genade staan en we met berouw over onze zonden de vergeving in 't geloof hebben aangenomen. O, dat de genade toch de alleen heerschappij in onze gemeenten behoude!

Verzwegen woorden. Er is veel, dat niet in de Bijbel staat, maar dat onze opmerkzaamheid niet trekt, omdat we niet verwachten het daar te zullen aantreffen. We missen er echter enkele zinnen wier afwezigheid ons opvalt, omdat ze opzettelijk verzwegen zijn. Het feit, dat ze er niet staan is nu een prediking. —

We leren iemand kennen uit wat hij zegt, maar soms, en beter, uit zijn zwijgen. Dat iemand zekere dingen niet zegt, niet over de lippen laat komen, bepaalde woorden niet bezigt, karakteriseert hem soms beter dan iets anders. En zo is de Bijbel in dié gevallen, waarin hij zekere woorden inhoudt, niet minder belangrijk, dan in het vele, dat hij zegt.

Gij herinnert u hoe de verloren zoon, toen hij ontwaakt was, bij zichzelf herhaalde wat hij tot zijn vader zou zeggen. Hij kon slechts een beroep doen op diens goedheid en hopen, dat deze hem als huurling zou willen aannemen. Toen het rijp in hem geworden en het besluit genomen was, stond hij op en ging tot zijn vader.

Dan, verder lezende, vinden we de woorden: „maak mij als een van uw huurlingen” niet weer. Dat is geen ontauwkeurigheid van den Evangelist — neen — deze woorden werden werkelijk niet gesproken. Toen de verloren zoon den vader ontmoette, zag hij alles in een geheel ander licht. De werkelijke vader was een geheel andere dan hij zich gedacht had. De woorden „maak mij als een van uw huurlingen” werden gesmoord in de plooiën van diens kleed, zó als de vader hem aan het hart drukte. Hij wilde op grond van zijn schuldbelijdenis, vragen: maak mij als een van uw huurlingen, maar de liefde van den vader ging veel en veel hoger. De zir door den zoon begonnen als schuldbelijdenis, werd door den vader afgemaakt met de verzekering van de wederaanneming als zoon.

De verzwegen woorden zeggen ons, hoeveel God groter is dan ons hart. De verloren zoon verwachtte vergeving zijner zonde, en als vrucht daarvan een huurling te mogen worden. Dat hij weer aangenomen zou worden als zoon, vermoedde hij niet.

Toen hij zijn zonde beleden had, drukte de vader hem aan 't hart. Dat was vergeving; dat was vrede. Maar wat er toen volgde overweldigde hem en regenereerde hem: dat was boven bidden en denken: hij werd aangenomen — niet als knecht, maar als kind! — De oude schuld werd vergeven: dat was genade; bovendien kreeg hij al het verzondigde terug en werd hersteld als kind: dat was de overvloed der genade.

God slaat de belijdenis der zonde veel en veel hoger aan dan wij. Met de belijdenis onzer zonde bereiden we Hem een blijdschap, groter dan wij weten. — Door het verzwijgen der woorden: „maak mij als een van uw huurlingen“, opent de Zaligmaker ons twee werelden; laat Hij ons zien in het hart van den mens, en dan van een mens in zijn zuiverste ogenblikken, en in het Hart van God.

Gij gelooft, dat er bij God genade is; dat ge bij Hem vergeving en vrede zult ontvangen? — Het is waar, zegt de Heiland, ga slechts! Maar weet, dat ge niet slechts genade, maar een overvloed van genade zult ontvangen!

Jezus Christus heeft de laatste woorden verzwegen, om ons en alle geslachten te leren: er is niet evenveel genade als er zonde is; neen, er is meer genade dan zonde. Hoe machtig de zonde ook werd, de genade is altijd veel overvloediger.

L.

ZENDING.

De geschiedenis van zuster Hsu.

In de loop der eeuwen heeft er heel wat martelaarsbloed gevloeid. Honderd duizenden christenen hebben hun geloof in den Heiland der wereld met hun leven moeten bezegelen. De martelaarsgeschiedenissen zijn legio.

Duizenden Chinese christenen werden in 1900, het jaar van de opstand der Boxers, vermoord. De ouderen onder ons zullen zich deze opstand uit krantenberichten en uit verhalen van ooggetuigen nog wel herinneren. Deze opstand

was een reactionnaire volksbeweging, die op een krachtadige wijze protest aantekende tegen de bezetting van Chinese gebieden door Europese mogendheden in de jaren 1898—1900. De Boxers noemden zichzelf de „broeders van de rode vuist“, genoemd naar een vereniging, die „bescherming der dynastie en dood aan de vreemde duivels“ in haar programma had staan. Deze volksbeweging werd begrijpelijkerwijs gesteund door de regering. Het verzet richtte zich tegen al wat europees of amerikaans was. Natuurlijk kwamen ook de zendingsposten in groot gevaar. En eveneens gold de haat vande „broeders van de rode vuist“ ook die Chinezen, die aanhangers waren geworden van het „vreemde“ geloof, door Europeanen en Amerikanen in China gepredikt.

De opstand werd vrij spoedig onderdrukt door de sterke arm van die mogendheden welke onderdanen in groot gevaar verkeerden. Doch inmiddels waren vele kerken in puinhopen veranderd en vele duizenden blanke en geel-bruine christenen vermoord. Een ontzettende slag was aan de zending in China toegebracht.

Zuster Hsu (Hsu betekend rustig) was één der heldinnen uit het vreselijke Boxerjaar 1900, toen duizenden christenen hun geloof met hun bloed moesten bezegelen.

Zij woonde in Fan Ssu Hsien, waar een kleine Gemeente was. In haar woonplaats kwamen in die verschrikkelijke maar gelukkig korte vervolgingstijd 22 mannen, vrouwen en kinderen om het leven. Zij en haar echtgenoot waren reeds sedert drie jaar zeer belangstellende bezoekers van de godsdienstoefeningen der christenen, toen haar man, die geweldig groot en fors was gebouwd, de blijdschap der verlossing in Christus deelachtig werd. Vóór zijn bekering was hij de schrik van zijn omgeving. Toen hij een volgeling van Christus was geworden, werd hij zo zacht als een lam. Al spoedig werd hij een ijverige verkondiger van het Evangelie en zong met zijn stentorstem* de liederen Sions, terwijl zijn vrouw van harte meezong. Hij was toen 36 jaar, zijn vrouw 34.

En nu begint de lijdensgeschiedenis van deze twee christenen.

Op een Zondag van dat ontzettende jaar 1900 was de kleine Gemeente van Fan Ssu in het kerkje bijeen, toen een troep Boxers kwam aanstormen. Dank zij het moedige optreden van den evangelisten konden de meeste aanwezigen ontkomen. De evangelist smeekte namelijk de woestelingen hem te doden en de anderen vrij te laten, want als er één verantwoordelijk was voor het feit, dat de anderen christenen waren, dan was hij het en hij was bereid voor zijn broeders en zusters te sterven. Enkele ogenblikken later was de trouwe en moedige evangelist reeds vermoord. Onmiddellijk drongen de woestelingen het kerkje binnen, om ook de anderen naar het leven te staan. Doch in die korte ogenblikken van oponthoud hadden zij kans gezien om te ontsnappen. De achtervolging werd dadelijk ingezet.

* Stentor was een heraut der Grieken, toen Troje belegerd werd. Zijn stem moet luider geklonken hebben dan die van vijftig andere soldaten.

Broeder Hsu was naar een dorp even buiten de stad gevlucht. Doch zijn vlucht zou hem niet baten. Hij werd gegrepen en naar het kerkje gesleept. Daar doorstaken de Boxers hem met een speer en hakten hem een arm af. Toen zij zagen, dat hij nog niet dood was, lieten ze hem in het kerkje achter, dat toen in brand gestoken werd.

Zijn echtgenote had kans gezien naar een dorp tussen de noordelijke heuvels, ruim een uur van de stad verwijderd, te vluchten. In dat dorp woonden enkele vrienden van haar, die getoond hadden, belang te stellen in de arbeid der zending. De volgende dag ging zij in gezelschap van enige mannen, vrouwen en kinderen verder het gebergte in, waar de nacht gezamenlijk in een spelonk werd doorgebracht. De derde dag trokken ze nog verder en verborgen zich in een diep dal, waar de nacht onder de blote hemel en in stromende regen werd doorgebracht. De vierde dag bereikten zij de top van een berg, maar kwamen toen tot hun schrik tot de ontdekking, dat de Boxers hen op het spoor waren. De mannen ontkwamen, doch de vrouwen werden gegrepen en als vee naar het dorp tussen de noordelijke heuvels teruggedreven.

Omdat allen, behalve zuster Hsu, tot dit dorp behoorden, werd hun toegestaan daar te wachten totdat een boodschap gezonden was naar den overste in de stad. In die tussentijd vermaakten de Boxers zich met deze ongelukkige vrouwen te slaan.

Toen kwamen er soldaten uit de stad met het bevel, dat allen gebonden daarheen gebracht moesten worden. Maar de dorpeelingen smeekten de Boxers en de soldaten zolang, dat al de vrouwen en kinderen vrijgelaten werden; behalve zuster Hsu.

Ze sleepten haar naar de stad en brachten haar naar den overste. Hier werden haar de klederen afgescheurd en zij werd veroordeeld als een ahangster van de „vreemde leer“. Zij zou haar straf niet ontgaan. En welke was nu haar straf. De wreedaards maakten een zware roede van drie perziktakken, zoals ze gebruikt worden om duivelen uit te drijven, en gaven haar daarmee 400 slagen. Vervolgens wierpen ze haar meer dood dan levend in de gevangenis. Hier bleef ze drie maanden lang, terwijl haar in deze tijd een schandelijke behandeling ten deel viel. De smid kreeg toen opdracht om lange spijkers te maken, waarmede zij en nog een jonge man uit haar familie aan de muur van de stad zouden gespijkerd worden, als afschrikwekkend voorbeeld voor allen, die zich met de vreemdelingen inlieten. Doch na veel bidden en smeken van haar ouden vader werd zij vrijgelaten, nadat een afkoopsom was betaald.

Hoewel zuster Hsu standvastig bleef in haar geloof, zo had ze de eerste tijd toch niet de moed om openlijk voor haar geloof uit te komen. Het heeft nog jaren geduurd, voordat ze haar geloof beled in de doop, op dezelfde plaats waar haar man zo moedig voor zijn Meester stierf.

De Boxeropstand was een vreselijke slag voor de arbeid der zending. Op

nieuw moesten weer kerken gebouwd worden. Hoewel zeer velen de martelaarsdood stierven, zo kwamen anderen de opengevallen plaatsen weer innemen, getrouw aan het grote zendingsbevel van den Heiland: „Gaaf dan henen, maakt al de volken tot Mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb”.

En zullen ook wij niet getrouw zijn aan 's Meesters opdracht?

O, 'machtig' Evangeliewoorden — Spoedt heerlijk voort en overwint!

d. H.

BIJ DE HAARD.

Ja, die mensen zijn maar goed uit, die niet bij de weg behoeven te zijn. Hè, wat kan die wind snijden. Regelrecht de oren van je hoofd en je schreit over je handen, alsof ze kiespijn hebben. Maar ik mag nu ook even met de rug tegen de kachel zitten en de schrijfpiano op tafel voor me om wat te laten horen. Laatst kwam de eindredacteur me tegen en hij zegt, waarom ik nooit meer wat aan hem stuur. Nou, ik meende, dat er in de laatste tijd genoeg was en dan van vrij wat degelijker inhoud dan van een amateur. Maar de man zat op de bodem van z'n kopijkast te grabbelen. Ik vind kopij een raar woord voor wat je kunt laten drukken. Vroeger zei ik kopie met een c, maar dat mocht niet meer, want dat zeg je tegen het aftreksel van een schilderij.

Nou dan, er is genoeg te schrijven tegenwoordig, maar het papier wordt krap, dat kun je wel zien aan de krant. Wat hebben ze ook een lappen nodig voor de bonnen. Maar die komen later in de papiermolen en dan krijgen we ze weer. Alles is maar een kringloop, net een fietsband. Tenminste bijna alles. Ons oud kleingeld is stil heengegaan en daarom kon ik laatst onder de prijs in de trein want ik had een cent te min en de jufvrouw kon het niet wisselen. Vooruit dan maar.

Alles is geen kringloop. Als je hier of daar over 't Perron heen en weer loopt te stampen en te blazen, terwijl een ijswind je overtuigt, dat je geen kleren aan hebt, dan denk je toch vaak aan die mannen daar in het Oosten. Of dat nou vijanden of vrienden zijn doet er voor mij niet toe. Want ze hebben allemaal het leven lief en anderen hebben hun leven lief. D'r zullen wel velen niet van die sneeuw- en ijsvelden terugkeren en ze zullen straks gemist worden in de kring, een schakel uit de ketting. Ik zat dezer dagen met een jongeman in de trein, die een week geleden uit het militair hospitaal ontslagen was. Had een schot in z'n been gekregen Mei '40, maar kon nu weer gaan, om het mooi te zeggen. Of er nog veel gewonden waren. Nog een negenhonderd staan er op de

lijst, zei hij. Ik kan dat getal niet controleren, maar waarom zal 't niet waar zijn. Goed, wanneer wij met ons leger in vier dagen vechten na twintig maanden nog een negenhonderd hebben, wat moet de wereld dan vol ellende en pijn en bitterheid zijn, want de zaak staat aan alle hoeken in brand en overal vallen ze, de besten van het volk; als een bloem des velds. De snee is wel breed en diep en lang. En verschrikkelijk ruw. De wonden van granaatscherven, dum-dumkogels en bajonetten helen haast niet. 't Is geen wonder, dat je tegenwoordig vaak het Onze Vader hoort bidden.

Misschien is u wel eens over de grenzen geweest. Tegenwoordig wenst niemand dat haast, maar vroeger ging het volk in hele kudden, met een belhamel aan 't hoofd. Zoiets, dat over die onzichtbare grens gaan, is altijd wel interessant. En spannend vanwege de douane, die de koffers betast, doorsnuffelt, omkeert. Ik heb eens meegemaakt, dat een heer opeens ontzettend royaal met sigaren werd en er mij ook een handjevol gaf. Zeer erkentelijk. Doch toen de ambtenaar als een dreigend onweer zonder schade overgetrokken was, collecteerde hij zijn schatten weer bijelkaar. Dat was niet eerlijk. Maar pas op. Dat napluizen uwer bezittingen op reis beperkt zich nu niet alleen meer bij enkele grensplaatsen. Een paar weken terug komt er opeens een mijnheer de coupé binnenstappen en kondigt zich aan als man van de rijkscontroledienst. Tassen, koffers en dergelijke dingen openmaken. Nou, hij ving niets. Natuurlijk niet. Maar er zijn ook slimmerikken onder de reizigers. Als ik wat mee neem, zegt er later een, dat niet helemaal vertrouwd is, dan pak ik dat alleen in en leg het een eindje van me vandaan 't Is niet van mij. Dat heeft iemand vergeten, zeker. Ja, mensen, kun je nog wel eens bij de neus nemen. Maar ik dacht aan het feit, dat je straks met je hele bagage voor God komt en dan zal het niet zo glad zitten om te zeggen: dat is niet van mij. Ieder zal z'n eigen pak dragen en God weet precies wat bij ons hoort en wat bij een ander. De controle aan die grens is streng en geen vriendje doet voor ons een goed woordje. Tenzij dat Christus je Voorspraak is in die dag. En je weet ook nooit, wanneer die controle is. Zo maar opeens kan 't gebeuren, op reis, of aan je schrijftafel of wastobbe. Rijkscontroledienst. En de boeken worden geopend.

Wat kan 't bar koud worden in de trein, of ook, wezen. Als je niet vlak achter de locomotief zit ga je er rood in en kom je er blauw uit. En de ramen natuurlijk dichtgevroren. Maar blazen, tot je keel droog wordt. Onder 't slikken vriest je patrijspoort wel weer dicht. Dan moet u met een stukje vloeit het water wegvegen, dat door het ontdooien ontstaan is. Op droog glas komen geen bloemen. Maar die pracht varens en pluimen, die we winterbloemen noemen, deden me toch even denken aan sommige Baptisten. Zij bloeien, nadruk op

zij, zij bloeien vooral in de koude en hun glorie spreiden ze tentoon en breiden ze uit over de hele vlakte, in dagen van strijd en kommer. Als de beste leden met hun gebed gaatjes in de hemel willen blazen, maken zij zich op om maar te vriezen. Zij hebben het altijd wel gezegd. Zij hebben steeds gewaarschuwd. Zij waren de wachters op Zions muren. Steeds maar jagen zij de koude wind over de smeltende plekjes. Totdat de moede zich in de hoek terugtrekt en tot het eindstation doordut. Of, totdat er een met een vloeipapierje heel die winterse heerlijkheid gewist en de blik de wijde witte verten omvatten mag, waarover een late winterzon een zachtrode gloed gelegd heeft.

Laat het zo eerst weer genoeg wezen. Met groeten van

DEN ZWERVER.

VERLEDEN EN HEDEN.

Wij hadden samen een gesprek over de gang van zaken in de gemeente. En hoe gaat dat, hij als jonge man — door en door kritisch aangelegd — had nogal het een en ander aan te merken.

Dit deugde z.i. niet, dat had beter gedaan kunnen worden, en vooral onze Baptistische vaders waren toch maar onpractische mensen geweest, enz. Enfin, U zult zich ongetwijfeld wel zulk een gesprek kunnen indenken, nietwaar? Nu is het inderdaad een bekend verschijnsel, dat een jonger geslacht zich gewoonlijk niet waarderend uitlaat over hetgeen door ouderen is verricht. Zo zal het altijd wel geweest zijn, en wellicht ook blijven.

Nu vond ik in één van mijn couranten-uitknipsels van 1939, van de hand van Prof. Casimir hierover het volgende:

„De geleerde schrijver meent, dat de schuld van bovengenoemd verschijnsel voor een deel ligt bij het onderwijs, dat wat b.v. de vaderlandse historie betreft, vaak breed uitweidt over een grijs verleden, maar laat liggen, wat in een vorige periode is geschied”.

Hij stelt dan enkele vragen:

„Wie bracht de fiets, de auto, het vliegtuig, de radio? Wie gaf leiding aan de stichting van jeugdherbergen en open-de scholen en posities ook voor de vrouwen? Wie baande de weg ook voor minder gegoeden om goed onderwijs te ontvangen; wie heeft het schoolleven vrolijker gemaakt; wie heeft grote gebieden ontsloten?”

Hebt gij, jeugd van deze tijd, Eindhoven gebouwd, de mijnwerken van Limburg, de zoutwinning te Boekelo?

Weet gij iets van de schoolstrijd en van alle moeiten en zorgen, die de ouderen hebben doorgemaakt om hun doel te bereiken? Wie heeft gezorgd voor woningbouw, voor de sociale wetgeving?

Laat de jeugd toch vooral het nabijge

verleden bestuderen en dan nog eens terugkomen".

Tot zover de schrijver.

Inderdaad, er ligt in deze opmerkingen veel waarheid.

Ik meende dan ook mijn jonge vriend dit onder het oog te moeten brengen. Natuurlijk zijn er in het verleden fouten gemaakt. Welk geslacht bezondigt zich daaraan niet?

Maar denk toch eens aan al dat goede, dat onze vaderen verricht hebben. Met welk een voorbeeldige trouw hadden zij hun belijdenis lief. Trots verguizing en verachting bleven zij standvastig. Ik herinner me zeer goed hoe een oude man tot mij zei, toen ik gedoopt werd: „Jonge broeder, nu is het een erezaak om gedoopt te worden, toen ik gedoopt ben gooiden ze mij na met slijk en stenen".

Hoe groot was hun offervaardigheid, of hebt gij misschien reeds een steentje bijgedragen voor het kerkgebouw, waarin ge nu Zondags met de gemeente vergadert?

Zijt gij misschien op de gedachte gekomen om de Unie te stichten als de gemeenschapsband, die de gemeenten tezamen bindt? Wie opende de weg om jonge mannen op te leiden voor predikant? Wie stelde evangelisten aan? Wie durfde besluiten om een eigen zangbundel uit te geven, om zo ons kerkgezang op een beter en hoger peil te brengen?

Zijt gij dat geweest, mijn jonge, critische vriend?

Of er dan helemaal geen fouten gemaakt zijn? Natuurlijk, dat zei ik toch reeds. Maar hier heeft de jeugd toch dat ook weer voor, dat zij de fouten van de ouderen kan vermijden.

Daarom is de taak van het heden zo groot. Is het niet Bilderdijk, die gezegd heeft: „In 't verleden ligt het heden, in 't nu wat worden zal"? Wanneer we op het laatste letten, wacht inderdaad de jeugd een zware taak. Wij verwijlen gaarne bij de toekomst, maar in het heden zal het fundament voor de toekomst gelegd moeten worden.

En met enkel sceptisch te staan tegenover het verleden, komen we daarmee niet klaar. 't Is nu de zaak om aan te pakken en dan desnoods maar nieuwe wegen te ontdekken, maar dan nooit zonder biddend opzien tot God. Die ons in Christus Jezus geroepen heeft om te werken zolang het dag is, want de nacht komt in denwelke niemand werken kan.

In het heden moeten we trouw zijn, standvastig, onbeweeglijk, sterk.

En bovenal als ge heden Zijn roepstem hoort, verhardt uwe harten niet, maar laat u leiden.

K. PRINS.

TOEEIGENING VAN DE BELOFTEN.

door Ds. D. Smith.

Vraag: Wat is precies bedoeld met „de beloften van God" voor de op zich zelf staande gelovige? Men hoort en leest vaak, dat gelovigen in 't gebed zouden „rusten op de beloften" en „pleiten op de beloften". Kunnen zulke verzen als Jer. 31 : 3 en anderen gesproken tot het huis van Jakob of Juda, persoonlijk toegepast worden op iedere afzonderlijke gelovige in deze dagen? Of verzen als Deut. 31 : 8 aanvankelijk door Mozes tot Jozua gesproken. Mag ik pleiten bij God, dat Hij beloofd heeft mij nooit te begeven noch te verlaten?

Antwoord: De hoogste hoedanigheid van de Bijbel is, dat hij een vermelding van menselijke ervaringen geeft. De heilige schrijvers waren niet de woordvoerders van een openbaring uit de lucht. God sprak tot hen en openbaarde in hun ervaringen Zijn karakter en oogmerken aan hen, en als zij schreven getuigden zij eenvoudig weg aan de wereld 't geen zij aldus in de zekerste van alle mogelijke wegen geleerd hadden. Ze spraken wat ze wisten en getuigden wat ze gezien hadden.

Hier ligt het redelijke van de beloften. Daar zijn drie dingen in een belofte: 1. een ervaring, 2. een beginsel (de trouw van God), 3. een gevolgtrekking. Let b.v. op deze belofte: „De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den Heere. Zo zal Hij zich zijner ontfermen; en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldigheid". Jes. 55 : 7. In de eerste plaats is daar een ervaring. De profeet is zelf een zondaar geweest en de Heere heeft hem genade bewezen. Achter deze ervaring ligt de trouw van God en de vastheid van Zijn handelingen. De wetten van de natuur zijn vastgesteld en onveranderlijk, en ze zijn onveranderlijk, aangezien God niet grillig of willekeurig is. En omdat de wetten in het Rijk der Genade ook door God zijn ingesteld, zijn zij niet minder onveranderlijk dan de wetten der natuur. De onveranderlijkheid van God is het beginsel, en de gevolgtrekking is dat, wat God gedaan heeft in één leven, dat wil Hij doen in ieder leven die een soortgelijke ervaring, eenzelfde nood en eenzelfde geloof heeft.

„Ik was een zondige en onrechtvaardige man" zegt de profeet, „en ik ver-

liet mijn verkeerde weg en mijn onrechtvaardige gedachten en de Heere heeft mij genade bewezen en mij gegeven". Dat is de ervaring. En het beginsel is: De Heere is getrouw, dezelfde gisteren en heden en tot in eeuwigheid. Daarom wil God aan ieder zondig en onrechtvaardig mens, die zijn weg en zijn gedachten verlaat hetzelfde doen wat Hij aan mij gedaan heeft; dat is de gevolgtrekking.

Ontleed iedere belofte, welke ook, in de Bijbel en ge zult deze elementen er in vinden, en aldus vertoont zich de regel: heb de oude ervaring, en de oude zegen zal de uwe zijn.

Maar geef ook acht op de oude ervaring in zijn geheel. In de vierde eeuw beging de keizer Theodosius een grote misdaad — de ter dood bringing van ongeveer 1500 van de burgers van Thessalonica. Hij kwam naar de kerk van Milaan en wou binnentreden en deelnemen aan het Heilig Avondmaal. St. Ambrosius ontmoette hem aan de deur en verbood hem binnen te gaan voor hij in het openbaar boetedoening voor zijn misdaad gedaan had. De keizer voerde aan, dat als hij schuldig was aan moord, dan ook koning David, de man naar Gods hart. Ernstig antwoordde St. Ambrosius: „Gij hebt David nagevolgd in zijn misdaad, volg hem na in zijn berouw". Dat is de regel. Opdat we mogen ontvangen de oude zegen hebben we nodig de oude ervaring in heel haar volheid — de oude zieleoefening, het oude berouw, geloof en gehoorzaamheid, dat door Gods Geest in het hart gewekt moet worden.

Het komt mij voor dat daar veel onredelijkheid is in de ondoordachte praat, die men zo dikwijls hoort. B.v. die uitdrukking „pleitend op de beloften" is onschrijftuurlijk. De vervulling van de beloften hebben we in zekere zin in onze eigene hand. Als wij de voorwaarden vervullen zullen de resultaten zeker volgen. De landman pleit niet op de belofte dat zaaiing en oogst niet zullen ophouden. Neen, hij zaait zijn zaad en verwacht de resultaten. Gij herinnert u hoe de Heer deze les eens aan de discipelen leerde (Lukas 17 : 5, 6). Zij baden: „Vermeerder ons geloof" en wat was Zijn antwoord? „Gij hebt niet meer geloof nodig" zeide Hij, „maar meer toewijding". Een weinig geloof is genoeg om grote dingen te doen en door de beoefening van het geloof dat ge bezit wordt het vermeerderd. De redenen waarom de beloften ons niet toekomen liggen niet bij God, maar omdat wij de voorwaarden niet vervullen.

Verlangt ge naar rust? denk dan aan de belofte van den Heer: „Leer van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart en gij zult rust vinden voor uwe zielen". Bidden om rust is niet de weg om ze te verkrijgen. De

weg is om de voorwaarden te vervullen. Van Jezus leren, Zijn Geest te vatten — Zijn zachtmoedige en nederige Geest; Zijn houding tegenover het leven aanvaarden — Zijn moedige, vriendelijke, geduldige houding, ergernis, wedijver onder elkaar en klagen opgeven, gewillig wat ook komt met liefde en gelovig te aanvaarden uit Gods hand: doe dat en gij zult rustig worden.

Aldus ziet ge, de beloften die voor de heiligen van ouds gemaakt werden zijn ook voor u en voor mij, en ze worden de onzen op het moment als we de geest van die heiligen tot de onzen maken. Vervul de voorwaarden en de resultaten zullen noodzakelijk volgen. Het is omdat we dat niet vasthouden en daarnaar handelen, dat ons geestelijk leven vaak zo wanordelijk en onbevredigend is.

Vert. A. E.

ONZE NIEUWE LIEDERENBUNDEL.

Volgens berichten uit verschillende delen van het land zijn er op 150 plaatsen KERSTZANGDIENSTEN gehouden, waarbij meer dan 50.000 Christenen met elkander het feest van de geboorte van Jezus Christus hebben gevierd. Het verblijdende daarbij is, dat op zoveel plaatsen Hervormden en Gereformeerden en Lutherschen nu eens in één kerkgebouw verenigd waren. Bij den oproep daartoe schreef het Kerkbeurtenblad voor de Hervormde Kerk te Amsterdam terecht: „Op deze wijze wordt over ons land een band gelegd door de tienduizenden, die ze zullen bijwonen. Geeft dit niet een machtig idee van de eenheid in Christus, die er onder ons volk is, dat van die tienduizenden één zang opstijgt ter ere van God?”

In de plaatsen, waar onze Gemeenten gevestigd zijn, is er over het algemeen niet veel samenwerking met andere kerkgemeenschappen. Maar, al komen wij dan niet samen in één kerkgebouw, er is toch al een zekere eenheid, wanneer wij in afzonderlijke

gebouwen hetzelfde lied zingen en denzelfden Heer belijden. Nu weet onze Commissie niet, of er in sommige Gemeenten wat voor gevoeld wordt om voortaan ook mede te doen met de uitnodiging om gezamenlijk hetzelfde programma te gebruiken en dus dezelfde Evangeliën en Brieven en Profeten te lezen, dezelfde Psalmen en Lieder aan te heffen. Gerekend wordt daarbij op een gemengd koor en op kinderkoren of schoolklassen. In andere plaatsen — ook waar men de dienst in eigen kerkgebouw had — zijn de samenkomsten zó wonderlijk geslaagd, dat wij in elk geval ervoor zullen zorgen, dat ook aan onze predikanten of kerkeraden een programma voor de Paasdienst wordt toegezonden.

Hebben onze jongelui al wat geld bijeen om hun dominee's en organisten het dezer dagen verschijnend boek: „Een Reformatorisch Kerkboek” aan te bieden? Het wordt, gelijk wij reeds schreven, aan de predikanten op zicht gezonden.

Met het oog op de spoedig komende Lijdenstijd beginnen wij ook uit ons eigen Liederboek weer systematisch te oefenen. Deze week zetten wij op ons program: Intocht in Jeruzalem, liederen 69—74.

DE COMMISSIE VAN VOORBEREIDING.

UIT DE GEMEENTEN

ROTTERDAM—Z. Maandag 24 November j.l. had de oprichting plaats van onze grote Meisjesvereniging. De leeftijd is van 15 jaar en ouder. Onze vereniging draagt de naam „Dient elkander door de liefde”. De eerste avond waren zeven meisjes aanwezig en ook onze voorganger, Ds. Slort, om de oprichtingsavond te leiden. Nadat de voorganger de avond geopend had met gebed, sprak hij een kort woord tot ons. Daarna gingen wij over tot het kiezen van een bestuur. Bij vrije stemming werd als leidster gekozen mej. E. Vermeer, als secretaresse ondergetekende. De jonge vereniging schijnt levens-

vatbaarheid te hebben, de tweede maar waren dertien meisjes tegenwoordig, er werd ook een penningmeesteres gekozen.

Wij hopen dat Meisjesverenigingen van dit schrijven nota willen nemen, opdat zij zich bij eventuele gelegenheden met ons in verbinding kunnen stellen.

Namens de Meisjesvereniging,
M. C. v. ELDIJK, secretaresse.

Groene Hilledijk 250a.

Rotterdam—Z.

OPTREDEN OF VOORGAAN.

In het Kerkbeurtenblad voor Amsterdam en omstreken schrijft ds. W. A. Hoek naar aanleiding van de uitdrukking: „A.s. Zondag hoopt voor U op te treden ....” Hij zegt, dat hij het gebruik van het werkwoord optreden dikwijls is tegengekomen, maar dan op een behoorlijken afstand van kerk en wat der kerk is. Een goochelaar, aldus ds. Hoek, treedt op. Eveneens een cabaret-artist. Ook mag men het, om ons in hooger artistieke gebieden te begeven, van een tooneelspeler zeggen of van een zangeres. Maar hiërmede houdt het ook op. En toch wordt het met een ijskoud stichtelijk gezicht en in een naïeviteit, een reiner zaak waardig, van de predikers van het heilig evangelie gezegd! Hetgeen nòch tegen dat evangelie, nòch tegen zijn predikers, maar wel tegen de spraakmakende gemeente pleit. Al mag het bij ons uiterlijk niet zó bont toegaan als in Constantinopel in de dagen van den welsprekenden Johannes Guldenmond, toen gevierde kanselredenaars, zooals hij, na een mooie preek op applaus en gewuif met zakdoeken werden onthaald, innerlijk zijn de Christenen van de vierde eeuw zeker niet onze tegenvoetters. Wij houden ons wat kalmer en fatsoenlijker, doch daarmede is het ook uit. Een uitdrukking als „optreden” weerspiegelt veler geesteshouding.

Hoe veel dichter echter zijn wij bij het evangelie met het woord „voorgaan”. Eén gaat er, lezend, biddend, geloofsliederen opgevend, het evangelie ontvouwend voor; de anderen volgen hem. Dat laatste klinkt zeer lijdelijk, maar het

is veel actiever dan het schijnt. Wie volgt, is in beweging. Hij gaat, waar de voorganger gaat. Stijgt diens pad, het zijne stijgt eveneens. Allen trekken langs ééne weg. En wonderlijker wordt het nog, wanneer wij bedenken, dat nòch voorgangers, nòch volgenden dien weg behoeften te banen. Hij is gebaad door Hem, Die zeggen kon: „Ik ben de weg”. Den voorganger, die het evangelie predikt volgen, is tenslotte niets anders dan ootmoedig en blijmoedig met hem mede Christus volgen. Zoo gezien, worden de figuren der voorgangers dan ook van ondergeschikte beteekenis. De een van hen is een Chrysostomus oftewel Guldenmond, en de ander bezit slechts een matig talent. Het doet er zoo veel niet toe. Als de weg maar niet verlaten wordt.

Het „optreden” behoort bij de vlakke nieuwsgierigheid der Atheners uit Handelingen 17 en bij de wuivende en klappende Byzantijnen, het „voorgaan” evenwel bij een gemeente, die het om niets anders dan om het zondaarsreddend evangelie en de aanbidding in geest en waarheid is te doen.

IN DE KERK.

In één van onze middagdiensten.

De prediker spreekt over 's menschen rechtvaardiging, z'n heiligmaking en z'n heerlijkmaking. 't Gaat dus over het nut van de opstanding van Christus.

Heerlijker kan het toch niet.

Wij zouden denken, wat zal de gemeente met aandacht de preek van den prediker volgen. En toch, niet alleen, dat er bij sommigen geen belangstelling is, erger nog!

Eén van onze gezangen zegt: God is in ons midden, God is tegenwoordig. Zal ook daaraan worden gedacht, wanneer men tijdens de preek plotseling een schaarje te voorschijn haalt en zijn nagels gaat manicuren, of dat men met een lucifer zijn gebit schoon gaat maken?

Ik geloof stellig, dat men deze dingen niet zou doen, wanneer men bij elkander op visite zou zijn, maar wel in het huis van God?

Laten wij toch niet vergeten, dat het

waar, dat het werkelijk is, dat God tegenwoordig is, en dat wij in Zijn huis zijn. Laten wij dat bedenken, voor, tijdens en na den dienst.

(Uit ons maandblaadje, orgaan der rechtzinnige Hervormden.)

MEDEDELINGEN

Ds. G. W. Tijman heeft voor het beroep der gemeente te Leeuwarden bedankt.

H. F.

Verantwoording Pensioenfonds

In dank ontvangen voor het pensioenfonds:

van de gem. te Nw. Pekela	f 25.—
„ „ „ „ Vriescheloo	- 10.—
„ „ „ „ Arnhem	- 3.10
	f 38.10

Hiermee sluit dan het boek voor 1941. Voor 1942 ontving ik al weer een gift van N. N. groot f 25.—. Met hartel. dank en beste wenschen voor het nieuwe jaar, de Uwe in 's Heeren dienst.

Hengelo (O.). K. REILING.
Jac. Catsstr. 34. Postr. 109502.

Gedurende de laatste weken zijn er vele abonnee's die één of meer nieuwe abonnee's op ons blad hebben aangebracht.

Wij zeggen hen voor hunne medewerking hartelijk dank en wekken andere abonnee's op, hun goede voorbeeld te volgen.

Met h. br.gr.,
Uw ADM.

Van de rust des gemoeds.

Laat krijgen en schanden en roven en branden,
verwoesten, verwoesten de landen,
laat komen de donder, de winden en stromen,
wat schaadt het, wat schaadt het de vromen!

Als zware geruchten een ander doen zuchten
en woelen, en woelen, en vluchten,
dan zit hij in vrede, in ruste, in vreugden,
omsingeld, omsingeld met deugden.

Zijn schat is onzichtbaar en groter in waarde
dan Hemel, dan Hemel en aarde.
Zijn krachten en heersing gaat alles te boven,
wat zou men, wat zou men hem roven?

Verliest hij zijn have en leven te gader,
zo komt hij, zo komt hij te nader
zijn Heere, zijn oorsprong, zijn rijkdom, zijn leven,
waarom dan, waarom dan gebleven?

JOANNES LUYKEN.

Trouw zijn wij God.

Trouw — dat is vasthouden, waar loslaten gemakkelijker ware. Dat is met krachtige vuist de vaandelstok omklemmen, ofschoon de golven des doods ziedend naderbij rollen. Dat is de handen aan het brandend stuurwiel houden, midden in vlammen staand, tot het schip van alle passagiers verlaten is. Dat is de geschiedenis van John Maynard. Trouw, dat is de liefde van Jan Wandelaar voor de sleepvaart en de lange deining, vertelt ons Nederlands glorie. Trouw is liefde, maar de room er van. Zoals melk room geeft, wanneer ze een tijd gestaan heeft. Trouw is het beste van de liefde. 't Is bewezen liefde. Trouw is geen gloeiend blik. Het laat niet varen wat de hand begon. Het verloochent niet onbarmhartig wat het gisteren liefhad. Trouw zijn is niet blind zijn voor feiten en door dik en dun meegaan, het rooft de zelfstandigheid niet — maar zij gaat mee, zolang zij niet bedrogen wordt. Laat ons de trouw prijzen, bewonderen en God danken, dat er nog mensen zijn, die weten wat voor gevoel en wetenschap en eigenschap dat is. Trouw zijn wij God, luidt ons devies. Dat komt dan, omdat God ons niet in de steek laat, maar trouw blijft tot de dood. Daarom: trouw voor trouw.

Zondag 25 Jan. Ps. 33 : 1—12.

De Heer is God en niemand meer; verheerlijkt Hem, gij vromen. God is niet afgietsel van onze wil, postulaat van ons verstand, product van onze onvervulde begeerten — God is en Zijn zijn en wezen worden ons getoond in het Oude en Nieuwe Testament. Ook in het Oude, ten volle in het Nieuwe.

Maandag 26 Jan. Mal. 2 : 1—7.

Het is duidelijk, dat sommige mensen, die over het Oude Testament allerlei minder fraaie dingen zeggen, niet begrijpen, waarover zij schrijven en spreken. Zij zien over het hoofd dat God menselijk, zeer menselijk met mensen zal moeten spreken, willen zij Hem verstaan. Naarmate zij Hem leren verstaan, kan Hij hen verder leiden en tot het anders onverstaaenbare voeren. Deze woorden bewijzen Gods opvoedende wijze van handelen met het volk, dat Hij verkoren heeft, openbaringsorgaan te zijn.

Dinsdag 27 Jan. 1 Sam. 20 : 1—17.

Zolang de zon schijnt zal men spreken van de trouwe vriendschap, die bestaan heeft tussen den herderszoon en kroonprins. Maar is Jonathan wel eerlijk in wat hij zal zeggen tot zijn vader? Is dat niet juist het merkwaardige, dat de bijbel de mensen precies zo tekent als zij geleefd hebben. De bijbel retoucheert niet en dat kan van de meeste verhalen niet gezegd worden.

Woensdag 28 Jan. Jes. 62 : 1—7.

God is getrouw en al struikelen wij soms nog in de overvloed Zijner beloften, Hij zal alles maken, dat wij ons verwonderen moeten. Naar het gemaakt bestek zal 't al verrijzen. God is getrouw.

Donderdag 29 Jan. Ex. 18 : 13—27.

Trouw aan God zal ook daaruit kunnen blijken, dat wij niet menen alles alleen te kunnen en te moeten doen. Want dan zijn we meer trouw aan onszelf en zoeken ons rijk. Die het gaat om God en Zijn rijk zal gaarne anderen in de dienst stellen en ze leren aan Hem en Zijn zaak hun hart en verstand en kracht te wijden.

Vrijdag 30 Jan. Joh. 13 : 13—20.

Wij zijn allen dienstknechten. Dat wil niet zeggen, dat we allen dezelfde dienst hebben. Een gebouw heeft stenen buiten en stenen binnen, voor en achter, zichtbaar en onzichtbaar, doch geen steen kan gemist worden, vooral niet de onzichtbare. Boven ons staat de Heer, Die een iegelijk zijn plaats wijst en waaraan wij allen gehoorzaamheid verschuldigd zijn; en aan elkander de liefde en de zorg, de trouw.

Zaterdag 31 Jan. Openb. 2 : 8—11.

Zijt getrouw tot de dood. Tot de dood van je eigen ik. Ook daar, waar je eigen karakter een slag krijgt, je eigen zij tenondergebracht wordt. Ook getrouw tot de lichamelijke dood, hetzij die natuurlijk komt of gewelddadig. Christus is een gewelddadige dood gestorven, doch Hij leeft. Zo zal Hij ons in de leeuwenkuil en vuurmuil nabij zijn en de kroon des levens geven.

HUIZINGA.

ADVERTENTIE

Inplaats van kaarten.

Met dank aan God geven wij U kennis van de geboorte van ons Zoon

JACOB.

Alles wel.

J. A. SCHOLTE

A. C. SCHOLTE—Fokkens.

Heerenveen, 17 Januari 1942.

Asterstr. 14.

S. PROST Sr.

wedn. van K. Hulleman
en

C. CORPORAAL

geven U kennis van hun voorgenomen huwelijk, dat D.V. zal voltrokken worden op 28 Januari a.s.

Kerkelijke inzegening door den Wel-Eerw. Heer Ds. B. Planting, n.m. 3 uur in de Baptiste Kerk te Amsterdam, Kerkstraat 204.

Hoorn, Januari 1942.

Zo God wil en zij leven hopen
onze geliefde Ouders

A. HAAGSMA

en

H. VISSER

de 27ste Januari de dag te herdenken, waarop zij

25 jaar geleden

in 't huwelijk traden.

Hun dankbare Kinderen,

T. HAAGSMA

J. HAAGSMA en Verloofde

R. HAAGSMA

H. HAAGSMA

Sj. HAAGSMA

H. HAAGSMA

P. HAAGSMA.

Leeuwarden, O.-Grachtswal 35.

Zo de Heer wil hopen onze
geliefde Ouders en Grootouders

W. H. PLANTFEBER

en

E. B. PLANTFEBER—Ort

de 30 Jan. de dag te herdenken
hoe zij

voor 40 jaar

in de echt zijn verbonden.

Dat de Heere hen nog lang
moge sparen is de wens

hun dankbare Kinderen
en Kleinkinderen.

Loenen a. d. Vecht,

Oud Over B 124.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN

ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE

POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONS GETUIGENIS.

Johannes getuigt van Hem.
Joh. 1 : 15.

Gij zult Mijne getuigen zijn.
Hand. 1 : 8.

Johannes de Doper getuigde van Christus. Hij sprak uit, wat hem aangaande Christus geopenbaard was. Hij had gezien, dat de Heilige Geest op Jezus nedergedaald en gebleven was en nu wist hij dat deze Jezus de Zoon van God en de Verlosser der wereld was.

Enkele jaren later zeide de Heere Jezus tot die mannen, die Hem gevolgd waren en Zijn heerlijkheid gezien hadden: „Gij zult Mijne getuigen zijn”. In hun woord en leven wilde Hij zich aan de wereld openbaren.

Die taak is de taak der gemeente, de eeuwen door. Zij mag de stem zijn van God, den Sprekende, door welke Hij de wereld Zijn werk laat weten.

Daarom is Christus de inhoud van ons getuigenis. We moeten bekend maken wat God in Christus openbaart.

Wij geven getuigenis van Zijn aanwezigheid.

Omdat we geloven hebben we „een woord voor de wereld”. „We zouden het in deze tijd en wereld niet kunnen uithouden zonder geloof en zonder geloof onze moed voor de toekomst niet kunnen bewaren”.

Door dit geloof weten we er iets van, (als bij voorsmaak) wat het ware leven in God is, en draagt ons de blijde en zekere verwachting van de komst van Zijn Rijk.

We mogen weten wijl we daarvan iets ondervonden hebben dat Christus midden onder ons is. Hij stond aan de oever van de Jordaan, midden onder de schare, maar zij kenden Hem niet en omdat zij Hem niet ken-

den, konden zij zich niet in Hem verblijden. „Maar opdat Hij aan Israël zoude geopenbaard worden ben ik gekomen, depende in het water”, zegt Johannes. En daarom staat de gemeente in de wereld.

Wij mogen getuigen van een tegenwoordigen, maar velen nog onbekenden Zaligmaker. Hij IS er! is de boodschap van de Kerstnacht. Zalig woord! Men wacht vaak op Christus terwijl Hij er reeds IS. We verkeren in een wereld, die God liefheeft en aan welke Hij een Zaligmaker heeft gegeven.

Hoeveel danken wij allen aan Hem! Hoeveel hebben wij, luisterende naar het Evangelie, van Hem ingeademd, in ons opgenomen! Het is door Hem, dat de zonde ons hindert als een splinter in 't oog; het is door Hem, dat we weten dat we „anderen” moeten worden. Het is Zijn hand, die de klopper op het hart laat vallen. Hij is stil naderbij gekomen, op ons toetreden. Hij is in ons leven — of Hij ook in ons hart is? O, mocht de druk van Zijn tegenwoordigheid zó sterk worden, dat uw hart er onder open boog en Hij kon binnen treden!

Wij geven getuigenis van Zijn grootheid. Voor deze grootheid (een grootheid van andere dan aardse orde!) opent de Heilige Geest de ogen. In haar en in haar alleen ligt de hope der wereld. Om haar te ontkomen zijn de eeuwen nodig, doch slechts de eeuwigheid zal haar geheel kunnen openbaren. We kunnen den Heiland slechts zien in Zijn grootheid, naarmate we Hem gelijk worden en dan, dan . . . vallen we, overstelp, als dood aan Zijn voeten.

Wordt de grootheid van Christus niet reeds alom gevoeld? Zo vaak de wereld iets veroordeelt met de woorden: „dat is niet Christelijk”, buigt ze voor Christus en erkent Zijn grootheid. Men beroept zich op Hem, omdat men intuïtief gevoelt; wat Hem tegen zich heeft, heeft geen toekomst. Ontroeren-

ROEPING.

Het vroege morgenuur in heilig zwijgen heeft duin en zee ter zoete rust gewijd; één vogel zingt op roerelose twijgen, onwetend, wie zijn trillend lied benijdt.

Hoe orgelt door mijn loverkerk zijn kwelen en roert de zomen der oneindigheid. Daar wil mijn ziel de melodien stelen der reine wellust, die bij God haar beidt

Mij riep zijn heil'ge wil tot zingend leven en peinzend dool ik langs mijn liefste paden en fleem: „O, Vader wraak mijn falen niet.

Gij hebt Uw liefde aan mijn hart hergeven; het zoekt zo zondeblind en schuldbeladen de nieuwe slag van 't U gewijde lied”.

de waarheid: het geweten der wereld is in Hem verankerd. Hij stijgt ten troon.

We geven getuigenis van Christus' Liefde. Is deze Grote, aan Wien geen ontkomen is, te vrezen? Het antwoord is: Hij heeft deze wereld lief. Hij neemt haar in Zijn armen en beurt haar op naar de hemel. Hij droeg haar zonde weg.

Er is geen betere boodschap.

De Heere heeft al onze ongerechtigheden op Hem doen aanlopen.

Nu is Hij een Oorzaak van eeuwige Zaligheid.

Wie durft geloven?

L.

LOSSE SCHAKELS

Een rechtvaardig oordeel. Wie een mens eerlijk wil beoordelen, moet rekening houden met alle factoren, die zijn leven vormden. Aan den een mag een strengere maatstaf worden aangelegd dan aan den ander.

De Heere Jezus heeft eens gezegd, dat, van wien veel gegeven is, ook veel geëist zal worden. Geen landbouwer verwacht van elke bodem vrucht van gelijke kwaliteit. — Bij de beoordeling van de bevolking van hen, die in verschillende takken van de gemeentelijke arbeid bereikt worden en van de leden onzer gemeenten, moet daar aan wel gedacht worden. Zie uw jonge mensen, uw doopcandidaten, uw broeders en zusters, mede-gemeentelieden, tegen hun „achtergrond”. Ga na de omgeving, waaruit ze stammen, waarin ze opwiesden, het karakter hunner jeugdijaren.

Verwacht niet dat iemand, die in een godsdienstloze, misschien ruw-wereldse omgeving groot werd, onmiddellijk na zijn bekering alles fijn-christelijk zal aanvoelen en een scherp besef zal hebben voor hetgeen betaamt. Hoe moest hij er aan komen? Er is wel in zijn leven een nieuw begin, een nieuw uitgangspunt gekomen, maar geheel doordrongen heeft dat hem zeker nog niet. Waarom zou hij anders nog moeten leren te onderhouden wat Christus bevolen heeft? Ge moet, zult ge hem in uw beoordeling geen onrecht doen, niet vergelijken met het ideaal, maar toetsen aan zijn verleden. 't Eerste zou en u en hem ontmoedigen; het laatste zal u beiden dankbaar maken.

Volharden bij het ideaal. 't Is eigenlijk meer dan een ideaal — de volkomene christen. Het is de in Christus voorhandene en in Hem gegrepen werkelijkheid. Wanneer we hen, die in nauwer of losser band met ons komen te staan, aanvaarden, zoals afstamming en omgeving hen gemaakt hebben, dan wil dat niet zeggen, dat we ons daarmee tevreden zouden mogen stellen. We hebben een taak tegenover hen: een doorgaande verandering moet bij hen inzetten. Er moet bewuste en opzettelijke invloed op hun inzicht en gevoelsleven worden uitgeoefend. De keus van hun voordrachten of andere bijdragen op samenkomst of feest bevalt u niet altijd en het meest betreurt gij het, dat juist diè bijdragen voor hen het hoogtepunt van de avond vormen. Wat daartegen te doen? De indirecte weg inslaan, gedachtig aan het woord: overwin het kwade door het goede. In ieder geval: niet zonder meer rechtstreeks en onmiddellijk afkeuren. Uw afkeurend oordeel zweeft immers voor hen in de lucht. Ze zijn dan beschaamd en komen

niet graag terug. Maar waarom niet? Omdat ze zichzelf niet opnieuw willen blameren. Is daarmee zoveel gewonnen? Is niet te vrezen dat er in stilte een verwijdering tussen u en hen is ingetreden, die uw invloed opheft? — Zeker: het kan zo bont worden, dat direct ingrijpen geboden is, maar als regel is het beter het inzicht door een rustig gesprek te verhelderen en het gevoelsleven, het zedelijk oordeel van zijn wereldse bestanddelen te zuiveren.

De lange weg. Dat is een lange weg maar een korte van verbieden geeft niet meer dan een schijnsucces. — De Heere Jezus kende een geloof als een mosterdzaadje. De Heiland kende het kleine, onooglijke begin. Hij zag in dat nietige begin echter het leven. Wij moeten toezien dat we — hoe goed we 't ook bedoelen — dat begin, omdat het zo klein is, niet doden. „God is geduldig, want God is eeuwig”, en zijn wij niet arbeidende in de dienst van God? We moeten niet proberen een goed cijfer bij de wereld te krijgen. Wanneer we 't welbehagen Gods najagen, dan komt het ook met het andere wel in orde. — We moeten geen culturele maatstaf aanleggen; evenmin een zedelijke, doch bedenken, dat onze boodschap een heilstijding is. Niet krachten, in den mens geleggen, hebben wij aangeboord; wij streven er niet naar, dat de mens zich in eigen kracht verheffe. We wensen hem in verbinding te zien komen met Christus en te leren uit die verbinding te leven. Zie hen tegen hun achtergrond; zie hen in het licht van den Verlosser en ge ziet ze — hoeveel hun nog moge ontbreken, hoe groot en talrijk hun fouten nog mogen zijn, hoopvol aan! Er liggen, óók voor hen, heerlijke beloften in Christus. Houd ze vast, trek ze aan; weiger los te laten en zoek geen resultaten te forceren! Niet „slap” in uw optreden! Niet laks, maar . . . de liefde gelooft alle dingen; ze hoopt alle dingen. Ze is lankmoedig. Mochten we in deze liefde maar wortelen en funderen.

Teken-laal. In zijn leerzaam boek: Met Paulus door het Romeinse Rijk van D. J. Baarslag, Deel II blz. 105, geeft de schrijver een duidelijke toelichting op die handeling, die ons de Gemeente binnenleidt. Deze beeldt het Evangelie zo zuiver, zo eenvoudig en toch zo volledig af, dat ze wel de sleutel tot deze hemelse boodschap genoemd mag worden. De toelichting van Baarslag luidt:

„De levensvernieuwing in Christus” zou als opschrift kunnen staan boven hetgeen nu volgt (hfdst. 6). Het is tevens alweer een bestrijding van de Libertijnse rich-

ting, die zich op Paulus zelf beriep, om te leren, dat het er helemaal niet toe deed of men wat meer of minder zonde op zijn rekening had; deze dwaalleraars durfden te zeggen: „hoe meer zonde, hoe groter genade” (6 : 1). „Dat zij verre!” roept Paulus verschrikt en ontzet uit.

Paulus antwoord echter — en dit is tekenend voor het nieuwe leven „in Christus” — niet een „gij zult!”, als op Sinaï, maar een „gij zijt. . . .” En dat met een beroep op hun doop, die zinnebeeldig voorstelde een ondergang in de dood en een herrijzen tot een nieuw leven, waarbij de vorige zonden uit het verleden geheel waren afgewassen.

Tot deze mensen, die de doop hadden zien toedienen aan volwassenen na belijdenis van zonden, oudtijds wel door onderdompeling en stellig zinnebeeldig een onderdompeling voorstellende, sprak dit beeld heel wat duidelijker dan bij ons, die bij doop alleen denken aan kleine onwetende kinderen en aan een toespraak tot de ouders, die op bepaalde vragen antwoorden. De doop verzinnebeeldigt niet alleen de dood van den ouden mens, maar ook de opstanding van den nieuwen. Vandaar dat Christus zelf van Zijn Kruisdood en Zijn opstanding tevoren kon spreken als van een „doop” waarmede Hij moest worden „gedoopt”.

Wat volgt daaruit? De schrijver gaat voort en zegt:

„Zo zal over den werkelijk-gedoopten mens volgens Paulus de heerschappij over de zonde niet wederkeren; zijn wil is anders gericht dan tevoren; hij staat niet meer „onder de Wet” maar „onder de Genade”; hij strijdt tegen de zonde en die strijd kan bang en zwaar genoeg zijn en met struikelen en vallen (en opstaan!) gepaard gaan; maar die strijd vindt dan toch plaats in het bewustzijn van de uiteindelijke zege.

Paulus redeneert dus eigenlijk zó: iemand is een christen of hij is het niet. In het eerste geval zal hij het nieuwe leven vertonen en het zal niet in hem opkomen, dat wat meer of minder zonde er niet op aan komt; indien iemand evenwel andersom getuigt, dat zijn hart, door er maar op los te zondigen niet verontrust wordt, wel dat is juist het klaarste bewijs, dat hij geen christen is”.

Waarom afgeweken? De schrijver geeft, ter bevestiging van zijn vermoeden, dat de doop oudtijds wel door onderdompeling zal zijn bediend, enkele teksten aan, die wij maar hebben weggelaten. Het feit dat de doop door

onderdompeling geschiedde, is aan geen redelijke twijfel onderhevig. Geen ter zake kundige ontken dat meer, voorzover ons bekend. — We hebben het citaat gegeven in de nieuwe spelling, die reeds een poos ons blad „siert”. —

Maar na een uiteenzetting van de doop, gelijk ze in dit citaat gegeven wordt, vraagt men zich opnieuw af: waarom toch van de praktijk der Apostelen afgeweken! of liever: waarom keren we, nu ook a.g. de Apostolische doopleer — dooppraktijk het N. Testament opnieuw ontdekt is, nu ook daarin niet tot onze oorsprong terug? Welk gezag heeft toch de afwijking, de dwaling, dat we er zo aan vasthouden?

L.

KENNIS,

ONS BENIJD DOOR DE WIJZEN EN VERSTAN- DIGEN.

Wat Socrates niet wist.

Wij kunnen het woord „wijzen” niet noemen, of wij verbinden het onwillekeurig met allerlei namen, die in de geschiedenis van het menselijk denken figureren als grootmeesters.

Athene staat op het hoogste punt van haar roem. Haar edelste zoon, Socrates, omringd door zijn studenten, onderwijst en antwoordt ten einde de vruchten van zijn overdenkingen uit te delen. Weldra zal hij de giftbeker drinken, die een einde aan zijn glorierijk leven gaat maken. Maar eerdert hij die opneemt, moet hij resumeren, wat hij op de zwerftochten van zijn geest heeft kunnen verzamelen: „Indien de dood de mens naar een andere plaats voert; indien het waar is, wat wij van de doden hebben menen te kunnen beweren; dan zijn degenen, die leven, onsterfelijk; tenminste indien het waar is, wat wij steeds hebben onderwezen. De ure is gekomen; ik moet sterven, gij blijft leven; en wie gelukkiger zal zijn — gij in uw leven of ik in mijn dood, is voor ons allen verborgen. Het is God alleen bekend”.

Socrates, de vorst der denkers, kon wat de meest vitale vraagstukken van het leven betreft, het niet verder brennen dan „indien”.

Socrates, de rechtschapenste en liefhebbendste wijsgeer van vroeger; een man, in wien de mensheid waarlijk ontroerend schoon is opgebloeid, kon op de brandende vragen van elk lid van elke generatie niet anders ageren dan met opgetrokken schouders.

Van waar zijt gij gekomen? Ik weet het niet.

Wie zijt gij? Ik weet het niet.
Waar gaat gij heen? Ik weet het niet.

***

Een stap van duizend jaren.

Voor ons, kinderen van de twintigste eeuw, die wij vroeger als verlicht hebben willen zien, maar waarin wij nu haast geen licht meer kunnen ontdekken, is een stap van een duizend jaren een bagatel. Waarom die niet gedaan?

Paulinus heeft deel gekregen aan de visie van zijn leermeester Augustinus. Hij wil de wereld voor de heerschappij van God opeisen en begeeft zich als zendeling naar de ruwe Britten. In een ruime zaal in Northumbria zijn koning Eadwine en zijn wijzen vergaderd om te luisteren naar wat die nieuwelinge heeft te zeggen. De dag wijkt terug voor de nacht en een reuzen armlamp brandt in het midden. Enige vasallen staan met lichtende fakkels in de vuisten rondom den vorst. De priesters, die de altaren der goden bedienen, protesteren tegen de ketterse leer van den vreemdeling. Wodan en Thor en alle andere goden zullen toornig worden, indien de beledigingen van dezen mens nog langer worden verdragen. Er wordt levendig gediscussieerd over het voor en tegen van wat de zendeling had gesproken. Plotseling vliegt een vogel, aangetrokken door het licht door een glasloos raam naar binnen. Enige keren cirkelt hij verbijsterd om de armlamp en de fakkeldragers en verdwijnt door de tegenovergestelde vensteropening in het duister van de winter. Diepe stilte, rijk aan angstige vragen, bevangt een ieder. Eindelijk staat een oude edelman op, wiens lichamelijke zwakheid hem nadenkend en ernstig van aard had gemaakt. Hij ziet in deze zonderlinge gebeurtenis een gelijkenis, en zegt: „Alzo, o koning, is het leven des mensen, namelijk als de vogel, die zich plotseling in deze zaal heeft vertoond, er enige ogenblikken heeft rondgevlogen en daarna is teruggekeerd tot de duisternis. De mens komt uit de nacht; hij beweegt zich een korte wijle in het licht van de dag, om dan voor altijd te verdwijnen in de nacht, die hem even heeft losgelaten”.

Dat was het hoogste, wat van het leven des mensen gezegd kon worden.

Vanwaar komt hij? Uit de nacht.

Waar is hij nu? In de dag.

Waar gaat hij heen? Naar de nacht.

De wijzen der eeuw stamelen: als die vogel...

***

Een man met het hoofd van een reus en het lichaam van een dwerg.

Och, wat zijn duizend jaren voor ons! Zoveen hebben wij reeds gezegd, dat wij ze nauwelijks tellen.

Waarom zullen wij dan nog niet eens een trede van dezelfde lengte doen?

Wij zijn nu in Koningsbergen in Duitsland en ontmoeten daar iemand, die opvallend klein is van formaat. Treft ons zijn lengte, niet minder treft ons de grootte van zijn hoofd in verhouding tot zijn lengte. Ja, wat treft ons niet in Immanuel Kant! Op twintigjarige leeftijd besloot hij voortaan diep en regelmatig adem te halen, teneinde zich tegen de dood te verweren, die hem dicht op de hielen zat, en zich zo lang mogelijk uit de doodskist te houden. Verder besloot hij om met gesloten mond acht keer per dag de gehele lengte van de lindenlaan af te wandelen, waaraan hij woonde. Nu weten wij allen wel, dat de uitvoering heel vaak wat afdingt op een besluit. Maar bij Kant had ze toch geen kans. Niet minder dan zestig jaar heeft hij in ononderbroken trouw zijn besluiten gehouden. Hij ondernam zijn wandeltochten zo regelmatig, dat hij de klok werd van al de bewoners van de lindenallée. Zijn burens wisten, dat het precies half vier was, als zij hem zagen uitgaan in zijn grijze, geklede jas en met de Spaansrietten stok in de hand om nieuwsgierige en praatlustige lieden op een afstand te houden. Zij zagen in hem slechts de kleine kruidenier, die koffie en thee afwoog.

Kant is de pionier geworden van de nieuwe wijsbegeerte. Hij heeft een plaats ingenomen onder de grootste denkers der eeuwen. Toch belijdt hij, dat hij zichzelf voelt als een matroos op een oneindige oceaan. Hij heeft zich in zijn leven hoofdzakelijk bezig gehouden met drie vragen: Van waar kom ik? Wie ben ik? Waar ga ik heen?

Zijn antwoord op deze vragen verschildt in niets van dat van de geleerden onder de voorgelachten.

Waar kom ik vandaan? Ik weet het niet.

Wie ben ik? Ik weet het niet.

Waar ga ik heen? Ik weet het niet.

***

Columbus en Amerika.

Portugals beroemdste zoon zeilt met een onvast schip het wijde westen in.

Zijn stuurlieden smeken hem om toch terug te keren. De bemanning gaat immers een zekere dood tegemoet. Er is nu eenmaal geen land achter de zonsopgang. Gezagvoerder zowel als alle mensen aan boord hebben zich laten misleiden door een hersenschim.

Maar Columbus is en blijft onverzettelijk; zijn commando-taal kent slechts één woord: „Doorvaren!”

De zeelui protesteren luid; het begint haast op een oproer te gelijken. Zij willen hun leven niet langer wagen voor wat een illusie is van hun aanvoerder. Doch Columbus houdt niet op

te bulderen: „Doorvaren! Doorvaren! Doorvaren!”

Hij had vele landen van Europa bezocht en bij hun koningen en machtingen om steun aangeklopt; om schepen. Waarom? Om Amerika te ontdekken? Welneen, hij had Amerika reeds lang ontdekt in zijn dromen. Maar om naar Amerika te trekken!

Later verzekert hij: „Het was geen raden. Ik was zeker van mijn zaak!”

Van waar kom ik? Columbus wist het. Van een oude wereld, in de ijzeren grepe van haar eugen verleden.

Wie ben ik? Columbus wist het. Een avonturier geleid door zijn intuïtie op de baren van de oceanen.

Waar ga ik heen? Columbus wist het. Naar de nieuwe wereld!

***

De dingen zien zoals zij zijn.

Ja, Columbus wist het.

Nu moet ge niet denken, dat wat Columbus wist, het ei is van Columbus voor de vragen, waarmede Socrates en Kant en al de geslachten der mensen hebben geworsteld.

Nee, dat is het niet. Wat het wel is? Een sprekende illustratie van wat de discipelen van Jezus in vrede mogen bezitten en wat voor de rijken en wijzen en verstandigen dezer aarde verborgen is.

Van waar zijn wij?

„Wij zijn overgegaan uit de dood in het leven”, aldus Johannes, en aldus wij met hem.

Er zijn er, die hun jaren tellen niet van hun wieg maar van hun bekering af. Wij hebben van ouden gelezen, en hebben ouden ontmoet, die een kinderleefijd noemden voor het getal hunner jaren. Het verschil tussen het leven met Christus en het leven van vroeger is zo sterk, dat het leven van vroeger in het licht van het leven van thans geheel verdwijnt.

Van waar zijn wij? Wij weten het, halleluja! Wij zijn overgegaan uit de dood in het leven.

Wie zijn wij? Wij weten het, en wij danken onze kennis niet aan de intuïtie, zoals Columbus, maar aan de openbaring van den Heiligen Geest aan onze harten. Wij zijn varende op de zee van Gods liefde.

Waar gaan wij heen? A, dat is voor ons geen raden! Dat is een weten, een heerlijk weten.

Wij varen heen naar Sion,
naar 't heerlijke, hemelse Sion.
Wij varen heen naar Sion,
de heerlijke stad onzes Gods.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HEB DE BROEDERSCHAP LIEF!

Hemel en hel wonen naast elkaar op de eerste bladzijden van de Heilige Schrift. Er is geen schoner verhaal van de schepping der wereld denkbaar, dan de berichtgeving, die wij daarvan hebben in het Boek. Nergens wordt het ontstaan van den mens op zulk een verheven en bevredigende wijze verteld als op zijn jongste bladzijden. En ook nimmer zal ons iemand schoner en rijker de verschrikkelijke val van dien naar Gods beeld geschapen mens kunnen mededelen. Hoe diepzwart wordt tenslotte het geheel, als wij Kain en Abel naast elkaar zien voortschrijden, totdat de eerste zijn broeder met een zware slag ter aarde velt en zij voor het eerst het bloed van den koning der schepping drinkt. „Waar is Abel, uw broeder?” En hij zeide: „Ik weet het niet; ben ik mijns broeders hoeder?”

Deze satanische onverschilligheid voor het welzijn van den ander treedt nog eens in al haar dodende macht op, als een van wroeging stervende man door de drukke straten van Jeruzalem slingert, op weg naar de geestelijkheid. Zijn koude vochtige vingers woelen in stukjes zilvergeld en hij stoot het uit: „Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed”. Maar zij zeiden: „Wat gaat ons dat aan? Gij moogt toezien”.

En wie onzer kent niet het verhaal van den Meester, waarin Hij ons een priester en leviet tekent die den uitgeschudde wandelaar laten liggen waar hij ligt. Het zal hun een zorg zijn of die sterft of niet. Zij hebben bepaald grotere dingen te doen, dan levens te redden.

Er gaan nieuwe geluiden door onze landen. De kreet van de klassenstrijd is verstomd en aan de politieke verdeeldheid is, voor het uitwendige in elk geval, een eind gemaakt. Voorts tracht men ons op allerlei wijze eraan te herinneren, dat wij, Nederlanders, één volk zijn. Een familie als het ware. Leden van één gezin. De natuurlijke verbondenheid moet alle gespletenheid overkoepelen. We zijn niet langer vreemdelingen voor elkaar, of zelfs vijanden, doch leden van een lichaam, die allen samen moeten werken tot welzijn van het geheel. Wel zal zo de enkeling offers moeten brengen, doch zolang deze niet zijn persoonlijkheid, zijn mens zijn tegronderichten, zal hij die willen leren te brengen. Ook wanneer hij een individualist is van het zuiverste water. En die hebben we in Nederland nogal.

Dieper, hechter en omvattender dan ooit een eenheid en saamhorigheid hier in een volk beleefd kan worden, is de

eenheid der gelovigen. Die onverbreekelijk is. Die tenslotte niet ophoudt bij de grenzen van ons vaderland, noch bij die van Rusland, Japan of Afrika. Moge voor het oog die eenheid zoek zijn, en door sommiger gedrag zelfs tot een aanfluiting worden, wij weten, dat overal ter wereld mannen en vrouwen de Naam van onzen Heere Jezus Christus prijzen en Hij trekt ze tot Zich uit alle volken en continenten. In Hem vormt zich als vanzelf, natuurlijk, de gemeenschap der heiligen. En wanneer de blanke en kleurling, geel of zwart, elkaar ontmoeten bij het kruis, dan scheidt hen samen niets van de liefde Gods. De Heer overwint alle tegenstellingen, ook gewekt door de beroeringen dezer dagen. Dit mag de Gemeente nimmer prijsgeven, in strijd noch in vrede.

Die eenheid manifesteert zich echter niet alleen in het groot, zij doet dat ook in het klein en ieder onzer kent het beeld, dat Paulus ons tekent van de Gemeente. Aan het verscheurde en verdonkerde Korinthe schrijft hij, dat zij samen één lichaam vormen. Allerlei tegenstellingen wilden de gemeente daar uitelkaar trekken. Men bestreed elkaar en het liefdemaal werd zelfs een prediking der onderlinge liefdeloosheid. Gij zijt één lichaam. En gelijk het lichaam aan alle delen zichzelf verzorgt, beschermt, zo dienen ook de leden der gemeente zorg voor elkander te dragen.

Die zorg voor elkaar bestrijkt heel het leven van den andere. Het trappen in een spijker, het stofje in het oog wordt door alle leden van het lichaam gevoeld en alle delen werken samen ter bestrijding van het euvel. Zo daar iemand gebrek onder ons heeft, zo vloeie langs de geordende weg — de voeten der apostelen of de handen der dienaren — van onze overvloed tot de nooddriftige. En indien er ziekte is, zo is daar onze zorg en liefde en het gebed. Wanneer er tegenslag komt in zaken zijn wij daaronder niet onverschillig. Wandelt een zoon of dochter in verkeerde richting, zo schouderen we niet de ouders om de slechte opvoeding, die ze hun kind gaven, maar denken aan het leed, dat ze nu hebben. Alleen God weet het volle verleden en rekent het niet toe. Waarom zouden wij dan, die niets weten dan het bijkomstige? Neen, wij hebben zorg voor elkaar. Als er een lid op een spoor verdooit, waarvan het einde niets dan duisternis baart, dan schreeuwen we niet zijn zonde uit voor de geachten, doch onze zorg zal onstem een klank verlenen, die hem met weemoed vervult, daar zij hem doet denken aan de dagen van weleer.

* Gij, die uw leven aan de gemeenschap dankt; gij die uw geestelijk leven dankt aan het woord uwer ouders, aan dat van uw voorganger, aan de broeders in de eeuwen voor ons — zult

gij leven, alsof gij alleen op de wereld waart? In de woestijn zult ge sterven zeg ik. De zorg voor de ander maakt rijk en doet leven. Sterven niet allen reeds bij hun leven, die alleen voor zich leven? Als een zoutpilaar blijven ze achter. Wij zijn elkanders leden. Niemand is gelijk aan de andere en de een neemt een betere, ook verantwoordelijkere, plaats in dan de volgende, doch wij horen bij elkaar. Komt reiken wij elkander de trouwe broederhand. Wie durft nog te zeggen: „Ben ik mijns broeders hoeder?”

Heb de broederschap lief. Gij zult het, wanneer gij den groten Broeder van ons allen bemint.

HUIZINGA.

CHRISTUS EN TWIJFEL

.....door Ds. D. Smith.
.....

Vraag: Hoe is de houding van Christus tegenover eerlijke twijfel? Veroordeelt Hij hem? Is hij altijd te vermijden?

Antwoord: De twijfel is zeker onvermijdelijk voor ieder die denkt en voelt. Een geloof, dat geen vragen stelt, niet twijfelt, is in 't geheel geen geloof maar meer een kwestie van overerving. Geloof wordt niet in ontvangst genomen, maar gewonnen en slechts door inspannende en onophoudelijke activiteit van verstand en hart tegenover een Godverloochenend wereld-aspect gehandhaafd.

Naar mijn mening is er iets sterkends in de gedachte, dat ieder mens voor hemzelf het mysterie van het leven doordringen moet en zijn eigen weg tot zekerheid vinden. Het onderzoek en de ontdekking zijn altijd nieuw en altijd wonderbaar. Voorzeker ziet de Heer met een vriendelijke en deelnemende blik naar de strijd van de ziel. Eerlijke twijfel is een zoeken naar de Waarheid en daar Hij de Waarheid is, is het een zoeken naar Hem.

„Het is mogelijk”, zegt u, „voor mensen om, zonder het christelijk geloof in zijn geheel te houden, het karakter op een hoog peil te brengen. Wat te zeggen van mensen van een lager staand type van karakter, die eerlijk zijn in hun twijfel? Is hun min-

der hoogstaand leven, zonder het christelijk geloof, onvermijdelijk?”

Ik vrees dat er mensen zijn van een laag type van karakter, die, zonder door twijfel verontrust te worden, het christelijk geloof aanvaarden; en de waarheid, zo schijnt het mij, is, dat de kracht van het christendom niet voortvloeit uit het aannemen van een geloof, maar uit iemands persoonlijke houding tegenover den Heer Jezus Christus.

Let op twee betekenisvolle feiten:

1. Het geloof van de eerste discipelen was, om maar iets te noemen, heel schraal. De joden hadden nooit gedacht dat de Messias goddelijk zou zijn. „Wij allen”, zegt Trypho de Jood in Justin Martyr's Dialoog, „verwachten, dat de Christus geboren zou worden als mens van den mens”. Ze schilderden Hem slechts als een machtige Bevrijder, bijzonder door God begiftigd, een Koning van Davids geslacht, die de heidenen zou verdrijven en Davids troon in meer dan zijn oude glans zou oprichten.

Als Petrus en Johannes en hun kameraden Jezus als den Messias aanvaardden was dat alles wat ze omtrent Hem geloofden. Het was niet dan tot na de opstanding dat ze Zijn goddelijkheid erkenden. Toch nam Hij ze met die zeer onvoldoende theologische uitrusting op deze termen als Zijne discipelen aan, en ging voort ze in de dingen van Zijn Koninkrijk te onderwijzen en ze voor te bereiden voor de grote ontdekking, die hen wachtte, toen de Heilige Geest kwam en de ogen van hun verstand opende.

Als een mens tot Jezus kwam in de dagen van Zijn rondwandeling op aarde, bood Hij hem niet een geloof aan met de eis het als voorwaarde voor het discipelschap te aanvaarden. Jezus zeide alleen maar: „Volg Mij” en als de mens gewillig was zich geheel over te geven en bereid zijn lot met den Zoon des Mensen, die niets had waarop Hij het hoofd kon neerleggen, te delen, dan was dat genoeg. De voorwaarde voor het discipelschap was geen theologische rechtzinnigheid, maar persoonlijke toewijding. Natuurlijk was dit slechts het begin en zij, die de school van Jezus binnentraden, werden steeds meer ten volle in de verborgenheid van Zijn Persoon en Werk ingeleid, totdat zij

de volkomene openbaring verkregen; maar Hij ontving ze in hun volslagen onwetendheid, als ze slechts gewillig waren aan Zijn voeten te zitten.

2. Onze liederenboeken zijn een duurzaam (blijvend) protest tegen de onschriftuurlijke neiging 't geloof als toetssteen voor het discipelschap te maken. Ze bevatten „O Heiland, zegen ons” en andere liederen van Faber, en Faber was Rooms Katholiek. Ze bevatten „Rots der Eeuwen” van Toplady en „Jezus, Dien mijn ziel bemint” van Wesley, en Toplady was een Calvinist en Wesley een Arminiaan. Ze bevatten „Nader mijn God tot U” van Sara F. Adams en zij was een Unitarian. Toch zingen we al deze liederen niet met een gevoel van gebrek aan overeenstemming en dat komt omdat ze uitstortingen van de ziel zijn, en de ziel, in Tertullian's mooie uitdrukking, is „van nature een christin”. Wat de mensen één maakt is niet theologische overeenstemming, maar een sterk verlangen naar Christus.

En dat is het wat de mensen tot christenen maakt. Hij nam Petrus en Johannes aan, ofschoon zij vooralsnog geen wetenschap van Zijn goddelijkheid hadden, omdat zij Hem liefhadden en begeerden en gewillig waren Hem te bezitten als hun Meester; en Hij erkent als Zijn eigendom allen die, hoe onvolkomen in geloof en verward door twijfel, Zijn zedelijke heerschappij erkennen en hun harten tot Hem voelen uitgaan in verlangen en liefde.

Vert. A. E.

ONZE NIEUWE LIEDERENBUNDEL.

Wanneer het in onze gemeenten geweten werd, hoeveel vreugde brieven en ingezonden stukken over het lied in de eredienst ons geven, zouden nog veel meer personen de moeite nemen eens met ons van gedachten te wisselen. Laten ook de eenvoudigsten komen met hun opmerkingen of raadgevingen. Zo bouwen wij onze gemeenten.

In ons antwoord gaat het nooit om gelijk te willen hebben; wij trachten alleen te verduidelijken, ons zelf en anderen rekenschap te geven van hetgeen wij gedaan hebben; wij willen van anderen leren en ook naar de mate van onze gaven anderen onderrichten.

De Heer Hof heeft in het nummer van 9 Januari uiteengezet, wat hij met zijn beeldspraak van „het kind en het badwater” bedoelde. Het komt ons in alle bescheidenheid voor, dat de Roomse Kerk hem nooit zal toegeven, dat in de heilige mis de „consecratie” (de wijding van brood en wijn) en de daarop volgens de Roomse leer plaats hebbende „transsubstantiatie” (verandering van brood en wijn in het wezenlijke lichaam en bloed van Jezus) vergeleken zou mogen worden met het „badwater” en dat de daaromheen hangende gezangen het „kind” zouden wezen. Het was Calvijn om „het kind”, liever: het „Kind” te doen. Om dit te behouden, dat wil zeggen: om Jezus Christus als den enigen Redder en Heiland geestelijk te doen leven in de harten, legde hij de nadruk op de prediking van Jezus Christus, die in elke eredienst door Zijn geestelijke tegenwoordigheid de waarheid wil doen ervaren van Zijn belofte, dat Hij bij ons is „al de dagen, tot aan de vol-einding der wereld”. Om te beoordelen of de eredienst van Luther rijker is geweest dan die van Calvijn, zouden wij eigenlijk mensen uit de tijd van Luther en Calvijn moeten worden. En om Calvijn dan recht te doen, zouden wij ook weer moeten weten, hoe in zijn dagen de mis bediend werd. Wanneer het toen met de gezangen voor en na de mis geheel in orde zou zijn geweest, is het onbegrijpelijk, dat er ten tijde van het concilie van Trênte kardinalen waren, die zich afvroegen, of het maar niet beter was om heel het priestergezag af te schaffen. De Heer Hof zegt: „Calvijn heeft dit alles met wortel en tak uitgeroeid”, maar hier staat dan tegenover, dat Calvijn de Gemeente van Christus zingen heeft geleerd. Hiertoe is het in de Roomse Kerk toch eigenlijk nooit gekomen. De priesters gebruiken het sacrament ten behoeve van het volk; de priesters zingen ook ten behoeve van het volk; de priesters doen allerlei dingen ten behoeve van het volk; 8148

BEDE

Klinkt daar, Vader, in mijn zangen
Geen verlangen
Naar Uw aangezicht?
Min ik meer het effen duister
Dan den luister,
Van Uw eeuwig licht?

Meer de onbewogen ruste
Dan de lusten
Van den morgenstond?
Meer het slapende vergeten
Dan het weten
Van der dingen grond?

Is daar in mijn hunkrend wachten
Geen gedachte
Aan beloofd genot?
Kan mijn peinzen zich niet heffen
Tot beseffen
Van Uw liefde — God? . . . .

— Houd tot U mijn lichtschuw' oogen
Opgetogen,
Zon, die ongedoodt
Mij de aarde en hemel beide
Zou verblijden,
Zoo ik beter had geloofd.

JACQUELINE E. v. d. WAALS

maar Calvijn heeft evenals Luther de Gemeente actief gemaakt, gelijk het was in de eerste Christengemeenten. Op dit punt wordt een bijzondere voorlichting gegeven door het pas verschenen boek van Ds. Hasper: „Een Reformatorisch Kerkboek”.

De Heer Hof verblijdt zich over de „ORDE VAN EEREDIENST”, die in onze nieuwe bundel is opgenomen. In de loop van het jaar zullen wij over de inrichting van de eredienst uitvoerig schrijven.

Broeder Jan R. Fijn Sr. te Maas-

tricht vraagt ons, of de overgang van de muziek, zoals wij die gewoon waren te zingen uit de evangelisatieboeken van Johannes de Heer, tot de meer voorname melodieën, die wij thans in onze bundel hebben, niet een „sprong” is. Was het beter geweest onze gemeenten geleidelijk op te voeren „tot hoger plan” en dus „stap voor stap” voorwaarts te gaan? Wij zouden ons willen afvragen, hoe de vragende broeder zich dat „stap voor stap” zou willen voorstellen? Wij voor ons hebben onder het „stap voor stap” steeds verstaan, dat wij bereid moesten zijn

om in onze gemeenten weer als kinderen te leren zingen. Wij geloven, dat er bewust een keus gedaan moet worden in betrekking tot de stijl van het lied in de eredienst, en dan moeten wij beginnen met de eerste schreden, dat wil zeggen: wij moeten het onderscheid tussen twee stijlen in leren horen, en dan de goede stijl zelf leren zingen. Dat gaat geleidelijk en de gemeenten, die regelmatig notitie nemen van hetgeen onze Commissie schrijft en ook daarnaar handelen, zullen het reeds verder gebracht hebben, dan zij een jaar geleden dachten dat mogelijk was.

Bij gebrek aan voorspelen is het zeer goed, de melodie eenmaal te spelen. Dat moet dan in het goede tempo geschieden en in de zuivere toonsoort. Het gebeurt reeds in vele gemeenten en het is goed, dat de heer Fijn hierop nog eens uitdrukkelijk wijst.

Over de samenwerking met anderen ter verkrijging van een eigen boek met begeleidingen hebben wij reeds geschreven op 26 December j.l. Deze gedachte houdt ons voortdurend bezig. Ook anderen vragen daarnaar. Er moest maar eens wat kapitaal komen, dat een eigen geharmoniseerde bundel mogelijk maakte!

DE COMMISSIE
VAN VOORBEREIDING.

UIT DE GEMEENTEN

HEERENVEEN. Het is ons een behoefte wat te laten horen van onze kleine groep. Over het algemeen is 1941 een stil jaar geweest. Gedurig is er gearbeid. Br. Scholte, onze evangelist, werkt moedig en onverdroten. Hij zaait aan alle wateren. We hadden zeer goede Kerstdagen, de eerste dag met de Zondagschool, de tweede dag met gemeente en vrienden. Beide keren was ons gebouw vol. 12 December werd een zuster door de doop aan de gemeente toegevoegd en 19 Januari weer een zuster. Beide zusters zijn door huisbezoek, jeugdwerk en zusterhulp in de sfeer van Pniël en

dan aan de voeten van onzen Verlosser gekomen. Hem zij dank. Ds. Huizinga komt elke maand tot ons over.

Geruimen tijd zijn er reeds plannen Heerenveen zelfstandig te maken. De laatste hinderpalen schijnen nu te worden opgeruimd. We hopen zeer, dat op de agenda voor de Algemene Vergadering ook voorkomt ons verzoek om in Unieverband opgenomen te worden.

Rest nog mede te delen, dat Br. Duursma geen secretaris meer is maar ondergetekende. Br. Duursma blijft penningmeester.

Met broedergroet,

E. DE HAAN.

ENSCHEDÉ. Het is Donderdagavond. Buiten is het vinnig koud. Terwijl we ons opmaken in de behaaglijk warme huiskamer om naar de wekelijkse bidstond te gaan, komt de vraag bij ons op of het maar niet verstandiger is om thuis te blijven, wijl je buiten bijkans bevriest. Doch, diep in de kragen van onze jassen gekropen, wagen we het er maar op, wetende dat de gemeente en ons persoonlijk leven het van node hebben.

Als we enige tijd later in ons vergaderlokaaltje verschijnen hebben er zich al enigen verzameld rondom het heerlijk warme kachelkje. Wanneer ook de voorganger verschenen en de tijd van beginnen daar is, nemen we plaats. Ter opening zingen we enkele liederen, waaronder „Veilig in Jezus' armen”. En terwijl we dit lied zingen denken we er niet aan, dat het door een bijzondere oorzaak, nog lang in onze harten zal naklinken.

De voorganger houdt een toespraak over „het Koninkrijk der Hemelen”, onderwijl dringt het ronken van naderende vliegtuigen tot ons door en even later schudt ons lokaaltje op haar fundering. Oorzaak: het inslaan van bommen in de nabijheid. Even lijkt het er op, dat het mis zal gaan in de samenkomst, doordat iemand over haar zenuwen heen raakt en een ander adviseert tegen de muur te gaan liggen om zich zo te beveiligen. Het voorstel van den voorganger lijkt ons beter, n.l. om over te gaan tot gebed. Als we onze harten uitstorten voor — en ons leven stellen in de hand van Hem, Wien alle macht gegeven is, in de hemel en op aarde, loeien de sirenen, te kennen gevende dat er gevaar dreigt, dat het onveilig is.

Heerlijk is het dan, temidden van al dat lawaai te mogen weten: veilig in Jezus' armen te zijn. Dat niets ons zal gebeuren buiten de wil van onzen Vader in de Hemel.

Ja, inderdaad: Veilig in Jezus' armen. En gij, lezer(es)? Zijt ook gij veilig? Veilig in Jezus' armen?

Jan. '42.

H.

MEDEDELINGEN

De 18e Febr. a.s. zal D.V. de Gewestelijke Conferentie van Zusterhulp te Stadskanaal

gehouden worden. Aanvang 11.30 uur. Zusters uit dit gewest worden hier-toe hartelijk uitgenodigd.

Agenda:

- 1 11.30 uur koffiedrinken.
- 2 12 uur Openingswoord door de presidente der ontvangende afdeling.
- 3 Voordracht afd. Foxhol.
- 4 Referaat afd. E.-Erfcheidenveen door mevr. Lindeman.
- 5 Zang afd. Stadskanaal.
- 6 Samenspraak afd. Muntendam.
- Pauze.
- 7 2.30 uur Afgevaardigde N.B.V.B.
- 8 Voordracht afd. Delfzijl.
- 9 Referaat afd. Groningen door mevr. Mosterd—Pikkert.
- 10 Zang afd. Stadskanaal.
- 11 Vrij woord.

De secretaresse,

A. W. BOITEN—Hippen.

ADVERTENTIE

God verblijdde ons heden door de geboorte van een Dochtertje

TRIJNTJE.

Alles wel.

R. MIEDEMA

J. MIEDEMA—van der Leij.

Marsum (Fr.), 24 Januari 1942.

No. 333.

Tijdelijk: Harlinger trekweg 1, Leeuwarden.

WEEKKALENDER

Wij hebben een
machtigen Heiland.

Bovenstaand opschrift kent gij als de eerste regel van een lied, dat nu en dan in onze samenkomsten wordt aangeheven. En niemand onzer twijfelt aan de waarheid van dit woord. Want wij bezingen Hem, Dien alle macht gegeven is. Zijn macht strekt zich uit over alle werelddelen en Hij is Dezelfde in San Francisco en Moskou. Zijn macht taant niet bij het voortschrijden der tijden, want Hij, Die Maria Magdalena verlostte, verlost nu den slaaf zijner lusten. Zijn macht breidt zich uit over de woeste baren van een meertje in Palestina en over de barnende wereld dezer dagen. Hij regeert de stormen der natuur en der hartstochten. Nu zien wij nog niet dat Hem alle dingen onderworpen zijn, zomin als wij des nachts de zon aanschouwen, doch het nietzien kan alleen een dwaas tot het ontkennen van het onloochenbare en eertijds ervarene en door de geschiedenis bevestigde voeren. Des Heilands macht verlost den zuchtenden mens en Hij zal in Zijn dag wonderbaar zijn in de ogen Zijner gekochten en vreselijk voor allen, die Hem geweigerd hebben te aanbidden en te huldigen. Prijst nu den naam van Jezus.

Zondag 1 Febr. Matth. 10 : 5—15.

Onze onmacht, christenen, moeten wij wijten aan ons ongeloof en misschien nog aan menige zonde, waarmede wij niet kunnen laten in het verborgene te spelen. O wij ellendigen, die de wereld zouden kunnen verbazen door de openbaring van ongewone krachten; die daardoor zozeer de verkondiging van het Evangelie zouden onderstrepen. Zullen wij in waarheid geloven wat wij zingen: Wij hebben een machtigen Heiland?

Maandag 2 Febr. Mark. 4 : 35—41.

Ja, zult ge zeggen, die geschiedenissen zullen wel waar zijn; maar wat hebben wij daaraan? Niets. Wat hebben wij aan de wondere kracht der christenen ten tijde van Nero, of van Alva? Wat baat ons het leven van Adoniram Judson en Carey en Bunyan en Nommensen en Blumhardt? Dit: hunne levens bewijzen ons, dat Hij is Dezelfde en dat, waar Hij slechts een man,

een vrouw vindt, die Zijn werktuig wil zijn, Hij Zich zal bewijzen een Heiland te zijn. Die stormen bezweert.

Dinsdag 3 Febr. Joh. 5 : 1—9.

De verzuchting kan bij iemand oprijzen: ach, ik zou wel willen, dat de Heer Zich in mij kon verheerlijken, maar ik ben te gebonden, een te verstokte zondaar, een onverbeterlijk individu. Als Jezus een man, die 38 jaren lang ziek geweest is in weinige seconden doet huppelen, zou Hij ons dan niet kunnen genezen van onze innerlijke breuken? O Heer, kom mijn ongelovigheid te hulp.

Woensdag 4 Febr. Luk. 8 : 26—39.

Duizend duivels knevelen mij en zelfs de zucht om verlossing wordt gesmoord in de begeerte tot het lasterlijke. Is het uw verlangen om verlost te worden? Wilt gij waarlijk vrij worden? Zie, het is geen wonder, dat Jezus soms vroeg: Wat wilt gij dat Ik u doen zal? Want willen wij wel waarlijk ons aan Hem verliezen? Dan zal Hij komen en alle boze geesten zenden waar ze horen.

Donderdag 5 Febr. Matth. 8 : 5—17.

Indien gij wilt, Hij is machtig. Hij is steeds bereid om in te gaan op uw smeking, al is uw geloof als een mosterdzaadje. Tot welk een zegen zou uw leven kunnen worden. Nu trekt gij wellicht een donker spoor over de aarde, dan zou uw leven een lichtende baan tekenen. Moet ik gaan met lege handen? Gered om te redden.

Vrijdag 6 Febr. Ps. 98.

Zingt den Heere een nieuw lied. Het lied der overwinning. Het lied van het Lam, van den Leeuw uit Juda's stam. O, prijst nu Zijn liefdemacht. Groot is de God van het Oude Verbond en heerlijker nog treedt Hij ons tegen in Zijnen Zoon. Alle macht Gods is in Hem uitgevaren en de wereld binnengegaan ter redding van ons, die verloren waren.

Zaterdag 7 Febr. Joh. 3 : 1—8.

De Geest gaat heden uit over de van haat en bloed rokende en dampende aarde en er is nauwe-

Dinsdag 10 Febr. 1942 hopen D.V. onze geliefde Ouders

H. KLEINHUIS
en

A. KLEINHUIS—Bellinga
hun

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Dat de Heere hen nog vele jaren moge sparen is de wens van hun dankbare Kinderen

ULPEN
JAN
TRIJNTJE.

Aan boord „Linquenda” (dom. N. Pekela).

Briefadres: Noorderkwartier 12a, Veendam.

Heden overleed door een noodlottig ongeval onze lieve Zoon, Broeder, Zwager en Oom, den Heer

K. LINDEMAN

in de leeftijd van 32 jaar.

Hij rust thans in vrede.

Wed. G. LINDEMAN—
Danker
en Kinderen.

Enschede, 22 Januari 1942.
Geraniumstr. 47.

Schriftelijke BIJBELLESSEN

Inl. M. HETTEMA te Hulshorst

lijks ruimte voor Hem. Doch indien gij bidt: Kom o Gij Geest en doorwaai mijn hof, mijn hart en schep een rein hart en vaste geest in mij, dan vangt het nieuwe leven aan. Dat de Geest des Heeren u en mij aanroere. Geest des Heeren, kom en geef nieuw leven weer. God zegene ons. En Hij wil het.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

TOEKOMSTMUZIEK ?

Het waren beloften en meer niet dan beloften, die Abraham van God op verschillende tijden ontving:

„Ga gij uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal, en Ik zal u tot een groot volk maken en u zegenen en uw naam groot maken”.

„Uwen zade zal Ik dit land geven”.

„Hef nu uwe ogen op en zie van de plaats, waar gij zijt, noordwaarts en zuidwaarts en oostwaarts en westwaarts, want al dit land, dat gij ziet, dat zal Ik u geven en uwen zade tot in eeuwigheid”.

God speelde voor Abraham op de fluit wat toekomstmuziek.

En Abraham? Wij, nuchtere, praktische, materialistische, egoïstische Groningers en Drentenaren en Nederlanders, wij vertrouwen onszelf maar nauwelijks als wij lezen, dat hij op die mooie toekomstmuziek zijn leven instelt. Dat hij ze geloofde, vinden wij vrij normaal; dat zou immers elk fatsoenlijk mens doen; maar dat hij geen post op de begroting ging aanbrengen voor risico. Wij geloven graag en van ganser harte, doch wij verzuimen nooit een flink bedrag voor risico uit te trekken. Dat is immers een gezonde christelijke boekhouding! Wij geloven. Natuurlijk! Maar wij onderscheiden ons in bijna niets van de wereld? Dat komt vanwege onze risico-post!

Abraham geloofde Gods toekomstmuziek zonder risico-post; en hij geloofde ze finaal. Hij geloofde ze zo finaal, dat hij familie en vrienden en vaderland en de voordelen van een beschaafde wereld, en wat zijn welme-

nende mede-burgers zouden noemen „de schoonste perspectieven” prijs gaf.

A, denk niet, dat hij een mens is geweest, waar niet veel bijzit; zo'n Jan Goedbloed zonder een greintje gezond verstand en ondernemingsgeest; zo'n pantoffelheld of keukenkoning. Hij was een man met rijke gaven van hoofd en hart; een man, die zich overal in de wereld en ten allen tijde een toekomst zou hebben geschapen. Had hij de militaire loopbaan gekozen, hij zou een Kedorlaomer tot zijn vasal hebben gemaakt.

Maar hij had God gehoord. En de woorden van God, de beloften van God waren voor hem niets minder dan realiteiten. Daarin moest hij leven en zich bewegen. Zij waren voor hem de realiteiten, waarbij de eisen en de mogelijkheden van elke dag ten achter moesten worden gesteld.

„Abraham geloofde en het is hem gerekend tot rechtvaardigheid”.

***

God heeft in Jezus Christus ons ook toekomstmuziek laten horen.

Toekomstmuziek aangaande onszelf. Wees stil en luister:

„Wij zullen Hem — d.i. Jezus — gelijk wezen”.

„Gelijkerwijs wij het beeld des aardens gedragen hebben, also zullen wij ook het beeld des hemels dragen”.

Wij zullen „den beelde Zijns Zoons gelijkvormig” worden.

Het klinkt bijna te mooi om waar te zijn! Wij zijn ons maar al te goed bewust van onze aandriften, onze zonden, onze lelijke eigenschappen, waarmee wij ons als verlorenen verzoend hebben.

Onze verbeelding wordt beklad door een onreinheid, die grinnikt in Vandalenwerk. Zullen wij ooit het beeld Zijns Zoons dragen?

Wij hebben driftbuien, waarin wij met bittere woorden een dolk in het hart steken van hen, die ons lief zijn. Zullen wij ooit met zachtmoedigheid worden bekleed?

Wij zijn zelfzuchtig, naar ons toe harkend; ongeneigd om ons belangeloos voor de naaste of voor de gemeente of voor de gemeenschap te geven. Zal het ooit zover met ons komen, dat wij elke dag met vreugde en dankbaarheid ons onder de leuze scharen: Het is zaliger te geven dan te ontvangen?

Onze levenslijn vertoont grillige hoogten en diepten. Wij zijn enthousiast voor Gods Koninkrijk voor een dag of wat; wij verloochenen onszelf met geestdrift voor een schoon doel voor hoogstens tien minuten, dat is de tijd, die nodig is om het ontroerende lied van de zelfovergave zingen. Wij zijn beginselvast zolang er geen gevaar is en wij niets prijs behoeven te geven. Zullen wij ooit volharden tot het einde? Zullen wij ooit standvastig zijn, onbewegelijk, sterk, altijd overvloedig in de arbeid des Heeren?

***

Het is opmerkelijk, dat in het Nieuwe Testament zeer dikwijls naar Abraham wordt verwezen.

Paulus doet het in zijn brief aan de Romeinen en in die aan de Galatiërs. De schrijver van de brief aan de Hebreëen doet het. Jacobus volgt in hetzelfde spoor.

De schrijvers van de boeken van het Nieuwe Testament, de leiders van de eerste gemeenten zeggen allen tot allen: „Zie naar Abraham”.

En waarom doen zij dat? Omdat het geloof in alle kinderen van God in wezen gelijk is; en omdat Abraham op de beste wijze illustreert hoe een discipel van Jezus op de woorden van God moet ageren. Hij moet namelijk de woorden en beloften van God behandelen, zoals Abraham ze heeft behandeld.

Dat is geloven. Dat doet hem recht staan tegenover God. Dat doet ook God recht staan tegenover Zijn kind.

Het beeld van Jezus zal in ons prijken. Jezus zelf zal onze erfenis wezen.

Het is Gods woord. Een dichter riep

eens uit: „Het is geweldig in God te geloven". Zo is het.

Geloven wij Gods eigen woord?
Geloven wij als Abraham?

Stellen wij ons er op in?

Zijn wij reeds aan het trekken?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Vrijheid of anarchie? Paulus vond het soms nodig aan een gemeente dezelfde dingen tweemaal te schrijven. Men kan zover van elkaar afstaan of zo vervreemd zijn van de waarheid, dat een enkel gesprek, een enkele schriftelijke of mondelinge uiteenzetting onvoldoende is. Een dwaling kan zulk een taai leven hebben, dat men lang tegen haar in 't offensief moet blijven.

We wezen er aan deze plaats vaker op, dat zich verschillende vragen in het leven voordoen, waarvoor ieder christen zelf een oplossing moet zoeken. Men kan allen niet dezelfde gedragsregels voorschrijven, omdat niet allen dezelfde rijpheid van inzicht bereiken hebben of zich in hetzelfde stadium van geestelijke ontwikkeling bevinden. Ieder moet in die dingen in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd zijn. Daarom is het ook niet geoorloofd in deze zaken elkander te veroordelen. Ieder staat of valt zijn eigen heer, zegt Paulus. Té grote bezorgdheid voor elkaanders geestelijk welzijn is daarbij ook verkeerd. Té grote bezorgdheid heeft hier dan de zin van misplaatste bezorgdheid. We moeten elkander ook eens kunnen loslaten, d.w.z. aan de rechtstreekse zorg van God overlaten. Niet ál te dicht op elkaars ziel gaan zitten — dat veroorzaakt maar onnodig conflicten. Afstand bewaren zonder elkaar uit het oog te verliezen en zonder de gemeenschap op te heffen. Hoe groot die afstand moet zijn, die voorwaarde is voor gezegende gemeenschapsoefening, dat moet ge „beproeven".

Geen anarchie. Met de vrijheid hier boven bepleit, zal niet de anarchie in bescherming genomen worden. Geen willekeur mag er heersen op het terrein van christelijke leven, dáár evenmin als elders. De vrijheid, waarmee we begenadigd zijn betekent niet, dat we geen Heer zouden hebben en ieder zou mogen doen, wat hijzelf voor 't beste houdt en late, wat hij voor minder ernstig of noodzakelijk aanziet.

Er zijn dingen, waaromtrent we slechts in rechtstreekse, persoonlijke verbinding met Christus beslissen. Maar er zijn ook zaken, waaromtrent

voor allen bindende voorschriften gegeven zijn. De handhaving dezer voorschriften is opgedragen aan bepaalde instanties en personen. De Heere Jezus gaf Zijn discipelen de wereld en eeuwen omvattende opdracht, de gedoopten te leren te onderhouden wat Hij hun geboden had. De Heere Jezus heeft de Gemeente gewild, dat is het geordend samenleven der Zijnen. Hoe dat door Zijn Apostelen verstaan is, zegt ons het Nieuwe Testament. De doop is niet in de vrijheid van den christen gesteld. Hij is uitdrukkelijk voorschrift des Heeren Jezus voor allen. Wie in de gemeente opgenomen wil worden en daarmede als erkend christen deel zal nemen aan het Avondmaal, moet zich laten dopen. Daarop, — op de naleving van dit voorschrift van haar Heer, heeft de gemeente toe te zien en te laten toezien. Christenen hebben een Heer, en de gemeente heeft toe te zien dat de christenen dat tonen te weten. Zij moet gehoorzaamheid aan Hem onderwijzen, en eisen. Geen anarchie in de christenheid.

Levens-eenheid. Wat de gemeente kenmerkt — ja wat haar gemeente doet zijn is levens-eenheid. Waar deze ontbreekt kan wel een organisatie, een instituut worden opgericht en gehandhaafd, gegrond op eenheid van inzicht. Deze denk-eenheid kan vele of weinige waarheden omvatten, ja kan niet anders dan lóúter waarheden betreffen — een gemeente vormt een zodanige organisatie daarom toch nog niet. Ze kan dan een orthodoxe kerk zijn en een orthodoxe kerk kan voor de verbreiding der waarheid goed werk doen, maar daarnaast blijft de behoefte aan de gemeente, wier uitgangspunt, levenswortel en levensvoorwaarde de persoonlijke gemeenschap met Christus is.

Na dit te hebben vooropgesteld, moeten we er voor waarschuwen om nu niet het kind met de windselen weg te werpen. De leden van het Lichaam van Christus worden door woord en wandel als christenen openbaar, maar als Lichaam van Christus worden ze openbaar door de doop. De doop, als zichtbare uitdrukking van de persoonlijke stervens- en levensgemeenschap der enkele gelovigen, is gemeentevormend. Een verheerlijker van de Naam van Jezus, en een christelijke wandel zijn wel uitingen van het feit, dat de betrokkene lid van Christus' Lichaam is, maar ze zijn niet gemeente-vormend. De eenheid des levens tussen de gelovigen is van beslissend belang voor de openbaring en vorming der Gemeente, het organisch geheel der gelovigen, maar maakt dezelve niet overbodig. Integendeel: op grond van deze eenheid moet men er juist toe overgaan.

Eenheidstreven. Overal, waar verdeeldheid aan de dag treedt, wordt ook de behoefte gevoeld de eenheid aan het licht te brengen. Dat is te verstaan. Op het verdelende wordt licht te veel nadruk gelegd. Dan is het goed dat eens bijzonder gewezen wordt op datgene wat men gemeenschappelijk bezit. Men moet aan het verlangen naar eenheid dan echter een goede vorm geven en het op een voor allen aanvaardbare wijze propageren. Forceren helpt niets. Er moet onkunde en wanbegrip worden weggenomen. Men moet geholpen worden tot een zoveel mogelijk objectieve beschouwing van een anders gekleurde medebroeder. Men moet elkander leren kennen — voor zover mogelijk — zoals men is. Vooral niet uit de hoogte veroordelen en de minder geestdriftige eenheidschristenen niet voor bevooroordeeld uitmaken noch hun houding aan misschien nog lelijker beweegredenen toeschrijven. Dat „verenigt" allerminst. 't Brengt zelfs niet nader.

Men moet ook niet zeggen de verbroekeling te willen bestrijden door een nieuwe groep te gaan vormen! Dat is wel een heel vreemd aandoende manier om de eenheid onder de christenen te willen demonstreren en dienen. Ook zo'n kring krijgt weer haar eigen naam en karakter, trekt sommige ontevreden en onbevredigden uit andere kringen tot zich, doet ander werk meer of minder schade en naast hen ook weer enig goed, maar . . . . . waar blijft de eenheid, om wier wille ze gesticht werd?

Een betere weg. De o.i. betere weg duiden we in de vorige schakel al aan. Te wijzen op de diepere eenheid tussen de gelovigen in Christus is wel goed maar is half werk. Het is nodig, dat Gods kinderen zich klaar bewust zijn en blijven van wat hen samenbindt. 't Zijn banden, niet van de aarde, maar door God zelf gelegd. Maar wat hen gescheiden doet leven zijn geen dingen, die slechts in de inbeelding bestaan doch voor hen dingen van ernstige waarde. Deze kunnen misschien worden weggenomen of tot hun juiste proporties worden teruggebracht of op hun juiste plaats gezet. Maar zal dat zover komen, dan moet er een gesprek gevoerd worden. Men moet samenkomen, een ontmoeting hebben, van gedachten wisselen en inzichten aan elkaar toetsen. Is dat gebeurd, dan geve men elkander de broederhand en overdenke voor zichzelf en in eigen kring het gesprokene nog eens. Men toetse anderer standpunt en opvatting aan de schrift en de ervaring. Later kome men opnieuw samen om de resultaten van rustig nadenken elkander mede te delen en verder te bespreken. Dan zal ten laatste wel

blijken wat kan, réeds kan en wat nog niet rijp is voor verwezenlijking. Langs deze weg voortgaande breekt men elanders werk niet af, verkettert elander niet onverdiend, doch baant de mogelijkheid tot een niet-geforceerd samengaan éerst, en samen wonen allicht mettertijd.

Wie neemt voor dit werk het initiatief?

L.

KRABBELS voor jongeren, die ook door ouderen gelezen mogen worden.

Maar vlied klein gedoe.

Ergens las ik van een soldaat, die de gehele Boerenoorlog had meegemaakt. De receptie thuis was natuurlijk zo feestelijk mogelijk. Toen al de speeches van welkom waren uitgesproken, moest hij aan het woord. Ieder dacht een spannend verhaal te zullen horen, maar tot grote teleurstelling van allen kon hij het niet verder brengen dan de verzekering, dat hij altijd goed gezond was geweest en het eten der veldkeukens prima in orde!

Er zijn mensen, die mee optrekken in de legerscharen van onzen God, en die u alleen maar kunnen vertellen of zij al of niet last hebben van likdoorns en of zij al of niet behoorlijk worden gevoed. Zij hebben, dat is duidelijk genoeg, in het geheel geen begrip van de geweldige voorwaartse beweging van volkeren en natiën naar de stad onzes Gods.

***

Waarvoor dienen de mensen?

Een moeder wandelde met haar dochtertje voorbij een kleigroeve. De arbeiders waren juist bezig zware brokken klei in de kipkarren te gooien.

„Moeder”, vroeg het meisje, „waarvoor dient klei?”

„Om er stenen van te bakken, mijn kind”.

„En waarvoor dienen de stenen, moeder?”

„Om er huizen van te bouwen”.

De nieuwsgierige vraagster was niet van zins het vragen spoedig op te geven.

„En waarvoor dienen de huizen, moeder?”

„O, de huizen zijn voor de mensen, voor vaders en moeders, en ook voor de kleine kinderen”.

Moeder dacht, dat aan de vraaglust van haar dochtertje nu wel een einde was gekomen, maar ze had misgerekend.

„Voor vaders en moeders en voor kleine kinderen. O, moeder, en waar-

voor dienen vaders en moeders en broers en zusjes en wij allemaal?”

De jonge moeder moest wel even het stilzwijgen bewaren om na te denken. Toen gaf ze een magnifiek, een onverbetterlijk antwoord: „Ik denk, dat vaders en moeders en kinderen en alle grote en kleine mensen moeten dienen om God blijde te maken”.

***

En waarvoor dienen wij?

Welke bedoeling draagt ons leven? Om over likdoorns of over het eten te klagen? Om over het een of ander, dat ons minder goed bevalt, tot in lengte van dagen met een lang gezicht te lopen? Om te filosoferen over bagatellen? Om eeuwig erover te mopperen, dat niet alle christenen in ons straatje wonen? Om ons eraan te ergeren, dat het Jeruzalem van God zich verder uitstrekt dan ons eigen knus dorpje?

Of om ons te vergewissen van de taak, die God ons heeft toevertrouwd om ons daarna met toewijding en vreugde aan die taak te verbinden? Kon onze Heiland niet verklaren, dat Hij ten allen tijde deed, wat den Vader welbehagelijk was? Gods vreugde was Zijn sterkte!

Toen Judson, de moedige zendeling in Birma, gevraagd werd, wat hem had bewogen zendeling te worden, zeide hij eenvoudig: „Om den Heere Jezus te behagen”. En welk een gezegend leven is het zijne geweest!

Er was een tijd dat Grenfell niet goed wist, wat hij doen moest met zijn leven. Enige vrienden rieden hem aan naar New-Foundland te gaan. Hij vroeg zijn moeder, wat zij ervan dacht. Deze wijze vrouw weigerde hem van antwoord te dienen. In plaats daarvan bood zij hem een spreuk aan met deze inhoud: „Leer mij elke dag te doen wat U welbehagelijk is”. En de jonge man, die niet wist, wat hij doen moest, is de wereldvermaarde Dr. Grenfell van Labrador geworden, de geneesheer-evangelist, die in de onherbergzaamste oorden der aarde de Eskimo's lichamelijke hulp biedt en ze geestelijk voert van de duisternis tot het licht.

Waarvoor dienen wij? Zijn wij van enige betekenis voor de gemeente? Voor de verbreiding van het evangelie? Voor het Koninkrijk van God in ons eigen land en over de wereld?

Vlied klein gedoe.

***

Een reformatorisch kerkboek.

Dit is het nieuwste werk van Ds. Hasper, waarop wij gaarne nog eens de aandacht vestigen. Het handelt over het kerkelijk lied en het is van groot belang, dat alle onze voorgangers het lezen. Het is niet onze bedoeling hier een beoordeling van dit uitnemende

meer dan twee honderd bladzijden bevattende boek te schrijven. Dat laten wij gaarne aan een of meer van onze voormannen over. Wij wilden alleen maar de jongeren eraan herinneren, dat van hen verwacht wordt, dat zij den uitgever Jongbloed, Leeuwarden, postgiro 5625, het bedrag van f 2.90 zenden. Jongeren in onze gemeenten, toe, maak dat even voor elkaar. Lacht tegen den postambtenaar aan het loket als gij uw girobiljet presenteert met overlegging van het luttele bedrag. En gaat daarna lachend naar uw voorganger en zegt hem, wat gij gedaan hebt! Doet ge het?

Uw voorganger heeft het boek reeds ter inzage toegezonden gekregen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

Zonde en dood.

Dat zijn twee begrippen, waarmee de bijbellezer meer of minder vertrouwd is. En ook de niet-bijbellezer maakt met beide alle dagen kennis. De invloed der zonde en haar fatale gevolgen kan door geen mens geloofchend worden. Het vele vragen naar het „waarom” zal hieraan niets kunnen veranderen. Het feit als zodanig, dat de zonde er is en de dood z'n grimmige vingers uitstrekt naar alle mensen, kan niet geloofchend worden.

Er is maar één boek, dat zich afdoende bezig houdt met al die vragen, welke zonde en dood tot haar uitgangspunt hebben. En dat boek is de Bijbel!

De bijbel wijst op het verband tussen zonde en dood. Toen de mens zondaar werd begon ook de heerschappij van de dood. In Rom. 5 : 12 lezen we: „gelijk door één mens de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood, zo is ook de dood tot alle mensen doorgestaan”. Paulus denkt hier natuurlijk aan het verhaal van de zondeval uit Genesis 3. In dezelfde Romeinenbrief zegt Paulus, dat de dienstbaarheid aan de zonde onherroepelijk leidt tot de dood. 6 : 16. De zonde werkt zich uit in de dood. Want het einde van de zonde is de dood (6 : 21). En nog duidelijker: „want het loon, dat de zonde geeft, is de dood” (6 : 23). Zo kan Paulus spreken van de wet der zonde en des doods. (8 : 2).

En inderdaad is één van de meest vreselijke en gevreesde verschijnselen in de wereld het bestaan van de dood. In normale gevallen ontvluchten zowel mensen als dieren de dood. De dood wordt terecht als een vijand beschouwd.

Hij wordt ook gevreesd door den mens. In de bijbel wordt de dood ook aangeguid als een vijand. Lezen we niet in dat bekende vijftiende hoofdstuk van de eerste brief aan de Gemeente te Korinthe, dat de laatste vijand, die te niet gedaan wordt, de dood is? De apostel gaat nog een stap verder, wanneer hij getuigt, dat de dood verslonden is tot overwinning. In de Nieuwe Vertaling staat: „de dood is verzwolgen in de overwinning”.

De tijd komt, dat de dood niet meer zal zijn. (Openb. 21 : 4). Dan zal het met zijn heerschappij zijn afgelopen. Dan kan hij geen overwinningen meer behalen. En geen buit zal hem meer in handen vallen. „Maar Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onzen Heere Jezus Christus” (1 Kor. 15 : 57). Dan is de wet der zonde en des doods krachteloos geworden.

Doch tot op heden is de dood nog steeds een vijand van den mens. Dat hij bestaat en hélaas bestaan moet, vindt z'n oorzaak alleen in de zonde. „En hélaas bestaan moet” . . . Ja zeker — bestaan móét. Want gestel eens, dat de dood in deze zondige wereld niet zou heersen, hoe betreurenswaardig zou dan de toestand van de mensen zijn. Ze zouden leven, voortzwoegen, onder de wet der zonde en het einde zou maar niet in het zicht komen. Deze veronderstelling, alsmede de gevallen, waarin bij mensen, die naar lichaam en ziel zwaar lijden, over de dood gesproken wordt als een uitkomst, ontnemen in wezen toch niets aan de verschrikking van de dood.

Hoe zwaar zag Paulus het mensdom, het menselijk geslacht, lijden. Hij hoorde met zijn geestelijk geïnteresseerd oor als het ware de schepping zuchten onder de zwepslagen van zonde en dood.

Maar hij wist meer. Hij wist, dat de wet der zonde doorbroken was door de genade van God. En Gods genade had getriumfeerd in de liefde van Christus; een liefde, die het offer bracht voor de zonde. In Christus was God de wereld met zichzelf verzoenende. Bovendien geloofde en beleed hij: „de dood is verzwolgen in de overwinning”. Niet de dood zou het laatste woord spreken, maar het leven, het eeuwige leven, het gans andere leven.

* * *

Christus' getuigenis van zichzelf.

We hebben in de Evangelien vele uitspraken van Christus, waarin Hij van zichzelf getuigt. Deze getuigenissen moeten of waar of verwerpelijk zijn. Een derde mogelijkheid bestaat niet.

Eén van deze uitspraken luidt: „Niemand komt tot den Vader dan door Mij”. Een woord uit de afscheidsrede van den Heiland. Hij zag het kruis voor

zich opdoemen. De Vader reikte Hem de drinkbeker van bitter lijden, welke tot de laatste druppel geledigd zou moeten worden. De betekenis van de kruisdood stond Hem duidelijk en klaar voor ogen. Zijn weg zou zijn de weg der verzoening. De weg naar het Vaderhart. De zondaar zou om Christus' wil begenadigd worden. Het loon der zonde is de dood, maar de genadegift van God door Jezus Christus het eeuwige leven.

„Niemand komt tot den Vader dan door Mij”.

De weg der zaligheid en de weg ter zaligheid leidt over Golgotha. De dwaling miskent dat. Ze ergert zich aan Jezus Middelaarschap. Dwalingen zijn als zovele moerasdampen, opstijgende uit het verdorven mensenhart. Het dwalende hart neemt een aanstoot aan die ene ware weg, welke leidt naar het leven; de weg, die Jezus zelf is.

Het dwalende hart, van nature eigen-gerecht, loochent de breuk, die er is. Want het ontkent de betekenis en het wezen der zonde met al haar vreselijke gevolgen voor enkeling en gemeenschap. De scheiding tussen God en de ziel als gevolg van de zonde wordt niet aanvaard. En hoe kan het ook anders? Het dwalende hart heeft van de heiligheid en de gerechtigheid Gods slechts een verward begrip.

Daarom komen wij tot de conclusie, dat een godsdienst, die den Middelaar wegcijfert, slechts leugen en zelfbedrog is.

Moge dan de dwaling Christus' Middelaarschap ontkennen en daardoor miskennen, zo buigt zich het geloof voor de uitspraak van Jezus Christus: „Niemand komt tot den Vader dan door Mij”.

Iemand die waarlijk gelooft in hetgeen de Schriften van Christus getuigen, bezit een aan zichzelf ontdekte ziel. Die ziet zijn schuld en zijn ellende in Gods licht. Die weet van die onoverklimbare muur, door de zonde opgetrokken. Of om het anders te zeggen: die weet hoe de ondempbare kloof tussen God en mens alleen door Christus werd overbrugd. Levende uit dat bewustzijn kon de apostel Paulus uitroepen: „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen?” Maar dan ook deze woorden: „Ik dank God door Jezus Christus”.

„Niemand komt tot den Vader dan door Mij”.

Christus' zelfvernederendheid leidde tot Zijn borgstelling. De zonde werd verzoend. Aan het geschonden recht voldaan. Sion zal door recht verlost worden.

In de weg des geloofs ervaart men ook de waarheid van Christus' uitspraak. Men leert het wezen der verlossing kennen. Door Christus wederom tot God gebracht.

Welk een heuglijk feit, dat door de engelen in de hemel bezongen wordt. We waren eertijds verre, doch zijn nu door Christus nabij gekomen.

Wie het wezen der verlossing leert kennen, die smaakt en proeft dat de Heere goed is. Dat is de zaligheid der verlossing. „Niemand komt tot den Vader dan door Mij”. De Vadersnaam wordt ons op de lippen gelegd. We zijn beminden des Heeren. We mogen ons Zijn kinderen weten. Hij zorgt voor ons. Hij behoedt en bewaart, kastijdt ons wanneer dat nodig is. Door Zijn Woord en Geest onderlicht Hij de Zijnen. Hij schenkt ons een hemel reeds op aard' en een hemel nog in het zicht. Het erfdeel zal de Zijnen niet ontgaan.

Wie in de weg des geloofs de waarheid van Christus' woorden heeft ervaren, die zal zich bewust moeten zijn van z'n roeping, waarmede hij geroepen is. Een ieder, die door het geloof ervaart, dat de dienst door Jezus Christus ook hem geldt, zal het als een voorrecht beschouwen te mogen treden in de dienst voor zijn Heiland en Heer.

* * *

Israëls God.

Het O. Testament leert ons, dat Israël het volk van Gods bijzondere genegenheid was. Israël was het volk door Hem verkoren. Het begrip der verkiezing, als handeling der vrijheid opgevat, vindt eerst bij God zijn volle verwezenlijking.

God koos Israël niet om iets voortreffelijks, dat in dit volk gevonden werd. „Er ging dus”, zo schreef Ds. J. van Andel in één zijner werkjes, „van het voorwerp zijner keuze geen invloed uit, die, werkende op Zijn wil, aan Zijn keuze zekere richting gaf. Hoe geheel anders is dit bij ons! Wij menen wel, dat wij volkomen vrij handelen, als wij een verbond der liefde met iemand aangaan, en toch is dit zo niet. De liefde ontstond in ons niet tengevolge van een vrijmachtig besluit om te beminnen; eer was zij een macht over ons voor wij het wisten. Onbewust werden zij beheerst door de wet, dat verwante wezens, zo de gelegenheid er toe gegeven wordt, onwillekeurig zich tot elkander voegen; onwillekeurig bogen zij voor de overmacht, welke het beminde voorwerp, door zijn zedelijke of natuurlijke voortreffelijkheid, op ons uitoefende. Vóór wij kozen, was onze keus reeds door onze natuur bepaald en onze wil stempelde slechts, wat de natuur reeds in orde gebracht had. Zo zijn wij in onze keus wel vrij, in de zin van ongedwongen, gelijk ook het dier vrij is, zolang het niets tegen zijn natuur in behoeft te doen; maar dit is toch de volle, de scheppende vrijheid niet. 't Is vrijheid in, niet tot de keuze.

Volstrekt vrij van alles wat zijn keuze bepaalt, is alleen God, als Jehova, die nooit door iets buiten zich bepaald wordt, zodat Zijn besluit ten volle oorspronkelijk is". En dan vervolgt Ds. van Andel: „Vat men nu de verkiezing op, gelijk behoort, als een met het hart genomen besluit om lief te hebben, en geenszins als een kille bepaling omtrent iemands lot, dan treedt de vrijheid Gods des te heerlijker in het licht; want in niets is het moeilijker vrij te zijn dan in zaken des harten. De liefde is geen macht over God, maar een macht van God".

Wanneer God kiest, dan is Hij in Zijn keuze van elke beperking vrij. Geen invloeden van buiten af kunnen Hem tot Zijn keuze dwingen. Zijn kiezen is enkel vrijmacht en enkel vrijheid. Over deze aangelegenheid zijn reeds vele verhandelingen geschreven. En dat is ook wel te begrijpen, omdat Israëls God ook de God der openbaring is. God wil ook gekend worden. Wanneer Ds. Louw in de tweede les van zijn Lesboekje over Geloofsleer over de waarde van de Bijbel schrijft, dan begint hij die les, terecht met deze woorden: „In de bijbel staat opgetekend wat God in de loop van vele eeuwen gedaan en gesproken heeft, opdat wij Hem zouden leren kennen, liefhebben en dienen". Daarom wilde God, dat ook het volk Israël Hem zou kennen. God wilde niet als een onbekende tegenover het volk Zijner keuze staan.

Gemeenschap met God is alleen mogelijk wanneer ook wij Hem mogen kennen. Zo heeft Hij aan Israël niet alleen Zijn daden getoond, maar Hij heeft ook gezegd wie Hij is. Hij gaf Zijn Naam te kennen! En openbaarde aldus Zijn wezen, want in het O. Testament is de naam uitdrukking van het wezen.

Gods heilsopenbaring sluit Gods zelfbenoeming in!

In Athene vond Paulus een altaar, dat was opgericht voor den onbekenden God. Zo iets zou in Israël ten enen male onmogelijk zijn. Daar in Israël was Gods Naam „de lichter, die het licht in zich bevat, waarbij men den Onzichtbare aanschouwt". Een God zonder naam, zo heeft men terecht opgemerkt, is een rots zonder kloof.

We zien dan ook de lijn der Godsopenbaring door het ganse Oude Testament lopen tot in het Nieuwe Testament, waar deze lijn al duidelijker zichtbaar wordt.

Israëls God is de Vader van onzen Heere Jezus Christus.

Hij (Jezus Christus) heeft ons den Vader verklaard!

En niemand komt tot den Vader dan door Hem.

d. H.

HET GEHEIMZINNIGE SCHRIFT.

Geachte lezer, ik heb aan u een vriendelijk verzoek. En dat is, dat u tegelijkertijd met het lezen van dit stukje ook Daniel 5 uit uw bijbel leest. Want als u dat niet doet hebt u maar heel weinig aan hetgeen hier staat en dan zou ik u vriendelijk willen verzoeken door te willen lopen. In dit geval maar door te bladeren. Maar ge wilt de bijbel toch wel eens openen, nietwaar?

Ik ga met u de feestzaal van Belsazar binnen. Het is een grote zaal. Ongeveer 17 Meter lang en 53 Meter breed. Er wordt feest gevierd, zoals de oude koningen dat zo geweldig konden. Maar op het ogenblik, dat de bijbel ons aan dat feest doet deelnemen, is de hele boel van streek en danig in de war. Zo midden onder het feest ziet de koning, dat alle mensen verschrikt het drinken uit gouden en zilveren bekers staken en bleek staren naar de wand boven zijn hoofd. En als de koning zich om en omhoog wendt, ziet hij tot zijn grote ontsteltnis een deel van een geheimzinnige hand. Juist tegen de handpalm kijkt hij aan en hij ziet, hoe die hand bezig is een voor hem en de anderen onleesbaar tekenschrift te schrijven. Reeds gevoelt hij de ogen van den rechter, diep in zijn boezem, n.l. het geweten op zich gericht en er siddert een donker vermoeden door zijn binnenste, n.l. dat God spreekt. En dan is de koning één en al vreze en beven. Lezer, ik heb Daniel 5 gelezen en herlezen onder gezellig lamplicht en bij een prettig brandende kachel, maar . . . ziende naar het schrift op de muur van de feestzaal heb ik niet gesidderd. Gods bedoeling is, (ik hoop, dat gij het straks zien zult) dat gij zult vrezen en beven en zal de lezing van dit Woord u ongevoelig laten? We moeten straks amen zeggen op het bestraffend woord, aan het adres van Belsazar door Daniel gericht. We weten ook, dat binnen enkele ogenblikken deze machtige vorst de geest geven zal. „In diezelfde nacht werd Belsazar, der Chaldeeën koning gedood". Maar we willen zijn nagedachtenis eren ook daarin, dat hij in „vreze en beven" was, toen Gods Woord zijn troon en rijk en Babel sidderen deed. „Ik heb zo genoten onder de prediking", zo roepen we luid, als het woord van God ons streelde en aaide. Maar het kan ook zo heilzaam voor ons zieleleven zijn, als we de punt van het tweesnijdend scherpe zwaard voelen inglijden, dodend en pijnlijk, tot leven en genezing in ons zieleleven. Men volge Belsazar na en blijve niet koud en ongevoelig onder het Woord des Heeren, waar en hoe het dan ook tot ons moge komen.

Zie, daar komt een oude waardige

vergrijsde koningin binnen en zij komt ons antwoord geven op de vraag: Hoe zullen wij het geheimzinnig schrift des Heeren verstaan? Immers Belsazar is vast gelopen en zijn schreeuwen wordt al luider, schreeuwen, waarin de angst een uitweg zoekt en op dat angstig roepen van den koning komt die lieve, statige koningin aanschrijven. Belsazar is vastgelopen met het woord van God, omdat eerst de tovenaars, sterrekijkers, waarzeggers, Chaldeeën en hoe ze verder ook heten mogen, omdat die eerst uit de weg moesten. Schrijver dezes en vele lezers van dit stukje hebben ook vele tovenaars, Chaldeeën, waarzeggers, sterrekijkers, enz. Ik bedoel uw gouden hoofd, uw rijkdom van denken en zinnen, van peizend wegen en overwegen, maar o wee, als ge u stelt tegenover het oude boek. Ik heb Daniel 5 eerst een twintig maal moeten lezen, voordat het Woord van God doorbrak in mijn ziel en hoe kwam dat? Wel, de tovenaars moesten mijn zieledeur uit. Al die eigen gedachten, meningen en inzichten, al eigen denken en weten, want Hij is de a l l e e n w i j z e God! En als die staf van geleerden en geleerdheid, die voor uw hartespiegel zich verdringt, eerst maar weg is, dan verstaan we de roep van de oude koningin: Laat Daniel komen, laat de Geest van God het Woord van God verklaren!

Reeds is Daniel de feestzaal binnengekomen en goedkeurend gemompel golft van rij tot rij onder de feesthoudende menigte. Maar: (zo zei eens Prof. de Hartog en we zeggen het hem van harte na) „een profeet op papier, daar kun je vroom je handen over vouwen, maar wee als je den levenden profeet in je midden krijgt".

Laat ons nu eerbiedig naar Daniel luisteren, want als we naar hem luisteren, in wien de Geest der heilige Goden is, dan wordt ons iets openbaar van het geheimzinnig schrift op de muur van Belsazar's feestzaal. Deze koning heeft zwaar gezondigd tegen God, den God van Israël, door de gouden en zilveren vaten van de tempel te Jeruzalem te misbruiken en er de goden van Babel mee te eren. En waarom was deze zonde zo zwaar? Daniel's woord dreunt door de zaal heen en siddert tegen de troon op, als hij zegt: „Hoewel gij dat geweten hebt . . ."

Wat wist Belsazar? Hij wist uit het leven van zijn voorvader Nebucadnezar, dat hij God den Heere moest eren. Had de God Israëls Nebucadnezar niet vleugellam ter aarde doen storten op het ogenblik, dat zijn zelfvergoding tot het hoogste steeg en was hij toen niet als een dier geworden in die periode van waanzinnigheid en krankzinnigheid? En . . . had de Heere God hem niet opnieuw ten troon verheven,

toen Nebucadnezar bij het eerste stralen zijner gedachten begonnen was aan den God Israëls openlijk ere en hulde toe te brengen? „Dit hebt gij geweten, o koning Belsazar”, zo klinkt het vermaan van Daniel. Belsazar heeft gezondigd tegen beter weten in en daarom: „Mene”, geteld zijn uw dagen, „tekél”, gewogen is uw ijdel, licht leven en „peres”, de afgrond van verscheuring en ontbinding opent zich voor uw voeten. Het is uit!!

Nog voor een enkel ding uw aandacht, lezer. Ge hebt het wel gemerkt, dat Daniel een ander woord onder dat vreemde schrift geschreven heeft en wel: *Soli deo gloria*. We kennen deze spreuk zo goed en weten allen, dat het betekent: Aan God alleen de eer! Staat deze spreuk nu werkelijk geschreven op de tempel van heel uw leven en op elk gouden en zilveren, ja elk stenen vat van dat leven? Open de deuren eens van uw levenstempel en ga van de voorhof (uw lichaam) naar het heilige (uw ziel) en zo naar het heilige der heiligen (de geest) en ge zult een menigte van gouden en zilveren vaten vinden. De gouden en zilveren vaten van denken, willen en gevoelen, van streven, begeren en lusten, van voorstelling, verbeelding en neiging. O, wat een menigte van vaten en kostbaarheden heeft de Schepper van uw leven in uw tempel gelegd. O, als er maar één vat, één mogelijkheid, één gave of talent niet Hem gewijd is, maar in dienst van deze wereld met haar god en overste staat, o, gevoel dan het verontwaardigd en droeftoornend oog van den ouden ziener Daniel in u branden en . . . „heiligt u, gij, die de vaten des Heeren draagt!”

Wat had Belsazar moeten doen? Onmiddellijk alle vaten des Heeren laten wegdragen van de afgodische tafels en wat doet hij? Wat doen de overigen? Men vereert den ouden prediker, die zelf o zo gaarne die verering van zich wijken zag, men vereert hem met geschenken en met ere en met applaus, maar de zonde blijft, de vaten blijven!! Is het wonder, dat dan het hoofdstuk zo somber eindigt met het vermelden van de dood des Konings?

Lezer, wat zult gij doen, als God de Heere door Daniel 5 heen u oproept tot een leven, aan Hem gewijd? Zult ge een keten hangen van eer en hulde om de schouders van den redacteur, omdat hij dit blaadje zo goed verzorgd? Zult ge de statenbijbel weer weggrensdelen en Daniel er tussen drukken en niet doen naar zijn woord? Neem het besluit (een besluit, dat bij ieder, die dit leest, blijdschap wekken zal en door God geheiligd en geadeld worden zal) het besluit om boven de tempel van uw leven te plaatsen: *Soli deo gloria*. En Gods vinger in uw leven en de

palm Zijner handen zal u nimmer verschrikken, maar vreugde en vrede in u wekken. Hij zegene u rijkelijk.

H. C. VAN DER FLIER.

E.-e.veen.

MOED.

Moed, Jozua, gij staat voor een zware en moeilijk te volbrengen taak. Doch heb goede moed, want Ik ben met u.

Dit was geen overbodige bemoediging voor den man, die tot taak had, Israël naar de overzijde van de Jordaan te leiden en het beloofde land met hen te veroveren.

Jozua wist, wat Mozes veertig jaar lang met Israël doorstreden had in de woestijn. Hij was er getuige van geweest, hoe het volk bij de minste tegenslag van God was afgefallen, niet eenmaal, maar herhaalde malen. Hij wist hoe het de oorlog verfoeide. Wat moest daarvan terecht komen, als zij straks op vijandige bodem zouden staan?

Jozua wist ook, hoe het land er aan de andere kant van de Jordaan uitzag. Enige jaren geleden had hij er met Kaleb en nog tien anderen veertig dagen in rondgezworven. Hij was er door getrokken van Oost naar West, en van Noord tot Zuid. Hij had de versterkte steden gezien, de rotsvestingen bewonderd. Hij had de geduchte strijdswagens in gevechtsformatie ten aanval zien rennen, terwijl de zo gevreesde beroepssoldaten zich oefenden in hun wrede beroep.

Wat moest Israël tegen zo'n leger beginnen?

Hij, Jozua, kon over geen vechtwagens beschikken, hij was een generaal zonder paard, eigenlijk een generaal zonder leger, want hij had niet één behoorlijk geoefend en goed uitgerust soldaat. Hoe zal dit gaan Jozua? Durft gij uw Rubicon overtrekken?

Moed Jozua, Ik ben bij u.

Die Ik, daar komt het hier op aan; Hij was geen Onbekende voor Jozua. Hij was er bij, toen de Heer Zijn volk uitvoerde uit Egypte. Hij was achter

de wolkkolom aan door de Rode Zee gegaan.

Dat waren bemoedigende dingen voor hem.

Dat zijn bemoedigende dingen voor ons.

Want evenals Jozua voorheen, staat de Gemeente van Christus nu voor een zeer zware taak. Haar taak is eigenlijk nog zwaarder, dan die van Jozua, want toen ging het daar om tijdelijke dingen, nu gaat het om eeuwige dingen.

Daarom kunnen en mogen wij ons van onze opdracht niet afmaken.

Gemeenten, bedenkt wat grote dingen u toevertrouwd zijn.

Hoe zwaar de strijd ook mag zijn, Christus roept u toe: „Moed, want Ik ben met u”.

Jezus is bij ons in de strijd tegen die onzichtbare, maar niettemin zeer reële vijanden, die geestelijke boosheden in de lucht. Dat laatste klinkt wel een beetje middeleeuws; toch heeft een zeer nuchter en practisch man als Paulus ons hierover ingelicht en wij doen goed zijn waarschuwingen ter harte te nemen. Paulus had een afkeer van oudwijfse fabelen, maar hij rekende met de macht der duistere geesten, die het op 's mensen ondergang gemunt hebben.

Tegen hen wordt gestreden des Zondags, als wij samenkomen, om het Woord te horen. Denkt gij er aan wat een strijd de prediker te strijden heeft, die u des Zondags of in de week de boodschap brengt? Zij zijn onze belagers, die ons van de weg willen dringen en tot staan brengen.

Gemeenten, bedenkt wat een zending gij te vervullen hebt.

Christen, helpt gij mede te strijden, of hebt gij de moed opgegeven.

Jezus roept u toe: „Ik ben met u, heb goede moed!”

Als Jezus het schild houdt, wie zou er dan wel durven deserteren.

John C. Patan vertelt in zijn autobiografie, dat hij zich eens op een nacht in zo'n groot gevaar bevond, dat hij, om een veilige schuilplaats te hebben, in een boom klom. „Ik hoorde”, zegt hij, „het aanhoudend zoemen der muskieten en de kreten der wilden. Toch zat ik daar tussen de takken als in de armen van Jezus. Nooit, in al mijn smarten, was de Heer dichter bij

mij, en sprak Hij lieflijker tot mijn ziel, dan toen in die door de maan verlichte nacht, waarin ik heel mijn hart uitsprak voor Jezus. Alleen, nochtans niet alleen. Indien het kan dienen tot verheerlijking van mijn God, dan zal ik er niet voor terug deinzen om vele nachten, te midden van zulke gevaren in de bomen door te brengen, de geestelijke tegenwoordigheid van mijn Verlosser te smaken en mij te verheugen in Zijn vertroostende gemeenschap".

Nog is voor de christenen het signaal „staakt het vuren" niet gegeven, nog duurt de strijd. Sluit daarom de gelederen en trekt den vijand tegemoet.

Want uw Heiland is met u.

Het gaat om Zijn zaak.

Het gaat om Zijn gemeente.

Het gaat om het winnen van zielen voor Hem.

Hij stelt de u passende uitrusting ter uwer beschikking. Neem ze aan. Neem haar uit Zijn handen en strijd in Zijn kracht.

Hij is met u.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

T R O U W.

Blijf Hem maar trouw!
De Heiland staat u bij,
de Heer der heerlijkheid!
Blijf Hem maar trouw!
Hij komt tot u en mij
in deze harde strijd.
In glorie zal Hij straks verschijnen
en uw benauwdheid zal verdwijnen.
Blijf Hem maar trouw!

Blijf Hem maar trouw!
Wees sterk, houd stand, grijp moed,
opdat de vijand wijk!
Blijf Hem maar trouw!
De Heer maakt alles goed
in 't eeuwig Koninkrijk.
Al worden groter nog uw plagen,
geteld zijn uwe strijdensdagen.
Blijf Hem maar trouw.

Naar Chr. Blumhardt
„Geestel. liederen".

UIT DE GEMEENTEN

LEEWARDEN. Waarde broeders en zusters in den Heer. Het is al lange tijd geleden, dat via onze papieren bode enige mededelingen werden gedaan over het gemeentelijk leven hier ter plaatse. Hetgeen nog niet wil zeggen, dat er geen vermeldenswaardige berichten waren door te geven. Het achter ons liggende jaar 1941 was alleszins een goed jaar voor de gemeente, zes zielen mochten wij op hunne goede belijdenis door de doop de gemeente binnenleiden. Onze waarde br. voorganger verkondigde zonder onderbreking iedere Zondag de boodschap van verlossing en vrede, de opkomst in onze godsdienst oefeningen is zeer goed te noemen, daar geregeld ons kerkgebouw bezet is; de arbeid onder de jeugd (Zondagsschool en de diverse verenigingen), alsmede die onder de rijpere jeugd en de volwassenen staat in een goede sfeer van geestelijke welstand, zodat wij dienaangaande vol goede hoop de toekomst tegemoet gaan. De offervardigheid is voorbeeldig te noemen. Dus alles tezamen genomen hebben wij redenen te over, God dankbaar te zijn voor Zijne veelvuldige genade aan ons geschonken. Wel is waar trokken in 't laatst van het jaar donkere wolken over de gemeente, doordat onze geachte br. voorganger

een op hem uitgebracht beroep van de gemeente Rotterdam—C. heeft aangenomen, en kregen wij in 't begin van dit jaar onze eerste teleurstelling te incasseren, doordat br. Ds. G. W. Tijman van Sneek voor het op hem uitgebracht beroep heeft bedankt. Daardoor zijn wij weer geplaatst voor het beroepingsprobleem, maar niet versagd. „De Heer zal voorzien" en Hij zal t.z.t. een dienaar zenden, die de opengevallen plaats komt vullen. Zondag 25 Jan. j.l. hebben wij als gemeente onze jaarvergadering in dankbare stemming mogen vieren, gezien de boven vermelde gegevens. 27, 28 en 29 Jan. j.l. mochten wij opwekkingssamenkomsten houden; de brs. K. Baptist, A. A. Hardenberg en G. Vegter alsmede onze pastor hebben het zaad des evangelies uitgestrooid; alhoewel wij direct geen zichtbare vruchten aanschouwden, geloven wij toch dat hier eeuwigheids-werk is verricht en openbaar zal worden. Gezien de weersgesteldheid (streng vorst, sneeuw enz.) kunnen wij tevreden zijn over de opkomst in deze vergaderingen. Zondag 1 Febr. was het weer eens een hoogtijdag in de gemeente, doordat die dag een jonge broeder op zijn goede belijdenis des geloofs gedoopt werd, nadat deze broeder voor God, gemeente

en wereld beleden had, dat Jezus zijn persoonlijke Verlosser en Zaligmaker was geworden. Deze morgendienst, waarin onze voorganger sprak naar aanleiding van Markus 16 vers 15 en 16 werd door een talrijke schare bijgewoond. Na de middagdienst schaalden wij ons als gemeente met den jongen broeder om de dis des N. T., waarbij hij bij monde van onzen br. ouderling v. d. Heide welkom werd geheten en na het gebruik van brood en beker gingen wij vol blijdschap des harten huiswaarts. En nu geliefde broeders en zusters staan wij weer voor een nieuw jaar; geve de God des vredes ons in dit jaar de vrede des harten en de vrede in het wereldgebeuren, opdat de wereldbrand geblust moge worden. Doch niet onze wil maar Zijn wil geschiedde. Maranatha.

Uw toegenegen broeder in Christus,
De secr. H. FENNEMA.

Mijn Vader steunt mij.

Zalig hij, die in dit leven, Jakobs God ter hulpe heeft. Want dit leven kan zwaar zijn. Dat heeft Dr. Gunning gezegd, toen hij het lied dichtte: Ga niet alleen door 't leven, die last is u te zwaar. En Paul Gerhard werd zo geslagen, dat hij zijn gemoed luchtte in het wondermoede: beveel gerust uw wegen, al wat u 't harte deert. Der trouwe hoed' en zegen, van Hem, Die 't al regeert. In dat lied komen de regels voor: Den Heer moet gij vertrouwen . . . en: Mijn lijdend hart blijft hopen . . .

Mijn Vader steunt mij. Het is geweldig zo van God te mogen spreken. Mijn Vader. Dat hebben we aan Jezus te danken, want, „die Mij ziet, ziet den Vader”. De onbekende God treedt uit de nevelen te voorschijn, niet met het vlamvend zwaard van gerechtigheid en toorn, doch met uitgebreide, doorboorde handen. Zie, hier is uw God. Uw God, Die wolken, lucht en winden, wijst spoor en loop en baan. God, die de sterren telt, de stormen bestuurt, de golven gebiedt te zwijgen, God — mijn Vader.

Mijn Vader steunt mij. Het is een schoon woord — steunen. Ik denk dan aan de machtige stenen stutten, die de zijkanen van de hoge kerkmuren schragen, dat zij de hoge gewelven zullen kunnen dragen. Stonden zij er niet, de muren zouden bezwijken; doch nu steken zij het hoofd omhoog en tonen stad en land het brede, grote dak. Of ik zie de appelboompjes in de hof, zwaar buigend onder de sappige last. De zorgzame hand heeft er een stok onder gezet.

Eindloos houdt Gods liefde stand. 's Levens last valt zwaar te dragen; maar der liefde zachte hand houdt niet op met ons te schragen. Ons nabij bij dag en nacht, houdt de liefde trouwe wacht. Mijn Vader steunt mij.

Zondag 8 Febr. Jes. 58 : 6—14.

Is er ook iemand, die wij kunnen steunen? Wellicht maakt dit bijbelgedeelte u opmerkzaam op een vergeten plicht. Doe, wat uw hand vindt om te doen en velen zullen u zegenen.

Maandag 9 Febr. Matth. 14 : 22—33.

Indien het gaat, zingt ge straks: Als de levensstormen woeden rondom mij op zee of land; dan

zal ik mijn toevlucht zoeken in de schaduw van Gods hand. Hij bedekt mij, Hij dekt mij. En geen kwaad komt ooit nabij mij. Hij bedekt mij, 'k rust dan veilig in de schaduw van Gods hand. En al slaan de golven tegen u aan — mijn Vader steunt mij.

Dinsdag 10 Febr. Ps. 89 : 16—27.

Zal hij, die den sterkste tot vriend heeft, beven? Wat zal hem een mens doen? Waarom zou ons harte vrezē, wandlend aan des Heeren hand? Zij worden niet beschaamd, die op den Heer vertrouwen. Want zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Hoe groter uw geloof, hoe rustiger uw hart. Geef m' een geloof, zo vast, zo sterk, dat 'k bergen in Uw naam verzet.

Woensdag 11 Febr. Ps. 42.

Mijn Vader steunt mij. Maar wat, wanneer ik de weg alleen moet gaan? Als het bidden niet baat en mijn stamelende woorden weer terugvallen in mijn moede ziel? Ja, het is moeilijk te gaan in het duister. Als alle geloof waanzinnig lijkt en het spreken daarover haast onverdragelijk. En toch, Hij laat u nimmer alleen. Daarvoor liet Hij Zijn Zoon alleen, om met u mee te kunnen gaan.

Donderdag 12 Febr. Jona 2.

Zeker, soms moeten wij klagen, vanwege de benauwdheid onzer ziel. Wanneer de zonde ons op verboden paden gevoerd heeft en wij in 't eind verdwalen en alles ons onze schuld vertelt. Dan vinden wij geen uitweg meer en vallen wenend voor Hem neer, Die ons gemaakt heeft en verkooren. Midden in de nacht gaat dan het licht der genade schijnen en Zijn woord verkwikt ons.

Vrijdag 13 Febr. 2 Kor. 11 : 16—30.

Het is den discipelen een vreugde geweest te mogen lijden om de naam van Jezus. Paulus verhaalt hier van zijn lijden, doch het is geen klaagzang, eerder een zegelied. Want zijn Vader ondersteunt hem. Ook in het leed ligt dan een lied; zelfs een van buitengewone schoonheid. Hebt gij ooit om des Heeren wil geleden?

heeft tot nog toe geen kennis genomen van de vertaling van het N. T. door het Ned. Bijbelgenootschap? Er zal onder ons wel niemand zijn, die niet eens of meerdere malen deze nieuwe vertaling in handen gehad heeft en er uit gelezen. Het Ned. Bijbelgenootschap zal het ten eerste op prijs stellen, mede met het oog op de overzetting, ook van het O. T., om wenken, op- en aanmerkingen en alles wat het belang van deze schone arbeid kan ten goede komen te ontvaugen. Het zijn niet alleen de predikanten doch ook de leken, dus al onze brs. en zrs., die opgewekt worden hun oordeel of goede raadgevingen hierover in te zenden. De commissie, die daarvoor door de Unie is aangewezen om als tussenschakel te dienen en zich dus met deze zaak belast, zal met belangstelling alsnog tot begin Maart mededelingen hieromtrent in ontvangst nemen.

U adresseert ze maar aan den

Secretaris dezer Commissie:

Ds. A. A. HARDENBERG,
Anno Paulownalaan 25,
Apeldoorn.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

En werd er in uw hart geen lied uit geboren?

Zaterdag 14 Febr. Ps. 46.

Nog eens: Waarom zou ons harte vrezē, wandlend aan des Heeren hand? Met mijn God ga ik door een bende en spring ik over een muur. Ofschoon een leger tegen mij opstond, zo vertrouw ik hierop, o Heer, leer ons Uw grootheid zien, opdat wij nimmermeer vrezē. Want Gij zijt mijn God.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONMONDIGE CHRISTENEN.

Van zulke christenen spreekt Paulus, wanneer hij in zijn eerste brief aan de Gemeente te Korinthe schrijft:

„En ik, broeders, kon niet tot u spreken als tot geestelijke mensen, maar slechts als tot vleselijke, nog onmondigen in Christus. Melk heb ik u moeten geven, geen vast voedsel, want dat kondt gij nog niet verdragen. Ja, dat kunt gij ook nu nog niet, want gij zijt nog vleselijk” (3 : 1 v.v.)

Dat onder zulke christenen dikwijls nijd gevonden wordt, en twist en tweedracht, daarover behoeft men zich allerm minst te verwonderen. Ze zijn in hun geestelijke groei blijven steken. Van een opwassen in de genade en in de kennis van onzen Heere Jezus Christus is slechts heel weinig sprake. Ze belijden nog steeds wat ze eens beleden in hun doop, doch hun levensopenbaring is van dien aard, dat ge er weinig in vindt van de gezindheid van Christus. In elk geval worden ze niet beheerst door de liefde van Christus. Het zijn nog kinderen in het geloof. Soms kinderen van twintig, dertig, veertig jaar en nog ouder. En nog altijd kunnen ze geen vaste spijs verdragen. Ze moeten met melk gevoed worden.

Maar deze christenen kunnen het je soms lastig genoeg maken; vooral wanneer ze door anderen, omdat ze reeds zo lang tot de Gemeente behoren, voor vol worden aangezien. Of, wat ook wel voorkomt, wanneer ze zich zelf voor moedig houden.

De sterken zijn schuldig de zwakken te dragen. Steeds zullen de sterken gelegenheid hebben zich in het geduld te oefenen, hun zwakkere broeders en

zusters naar de juiste maatstaf te meten, zonder zich op hun meer geestelijk bezit te beroemen. Onmondige christenen moeten meer medelijden opwekken dan verachting. Alleen de christelijke liefde zal de onderlinge verhouding weten te bepalen. In deze geest der liefde schrijft Paulus dan ook zijn ernstig woord van vermaning. Hij tekent in juiste bewoordingen de geestelijke toestand der onmondige christenen te Korinthe. Zijn ware gedachten over hen gaan niet schuil onder een bloemrijke woordenkeuze. Ze kunnen hem begrijpen, wanneer ze slechts willen.

* * *

Welke kenmerken vertoont het leven van onmondige christenen?

We willen er hier een paar noemen.

In de eerste plaats merken we dan op, dat het leven van onmondige christenen gekenmerkt wordt door conflicten. Innerlijke conflicten, met als gevolg conflicten met anderen. Ze behoren tot de Gemeente, soms al gedurende een hele reeks van jaren, doch bezitten nog steeds de eigenschappen van baby's in het geloof. Ze leven hun eigen leventje en worden door de geringste oorzaken reeds geschokt in hun geloofsleven. Ze kiezen heel spoedig partij in hun meningen over personen of aangelegenheden in de Gemeente. „Ergeren” doen ze zich natuurlijk heel spoedig. Hun geestelijk vermogen is echter dusdanig gering van inhoud en afmeting, dat ze doorgaans het wezenlijke van het bijkomstige niet kunnen onderscheiden en het welwezen der Gemeente uit het oog verliezen, zo ze ooit oog daarvoor gehad hebben. Met al hun „geschreeuw” en bewijsvoeringen blijven ze echter baby's in het geloof. Paulus verklaart ze voor onmondig.

Onmondige christenen, zo merken we vervolgens op, leiden een leven, dat staat in het teken van de nederlaag. 't Is een leven van vallen en opstaan. Ze struikelen ge-

durig weer. Het komt voor, dat ze zich daarbij nog beroepen op den heiden apostel Paulus. Niet zelden verwijzen ze ons naar hetgeen Paulus in Romeinen 7 heeft geschreven. „Het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik. En het goede, dat ik wil, dat doe ik niet”. Doch de roemtaal, die dezelfde apostel in het daaropvolgende hoofdstuk aanheft, wordt gewoonlijk buiten beschouwing gelaten.

Een jongen, die een boodschap voor zijn moeder in de stad moest doen, kreeg de vermaning mee: niet over het kermisterrein te gaan. Zoonlief beloofde moeder, dat hij het kermisterrein zou mijden. Doch de jongen kon de verzoeking niet weerstaan en vertoefde enige tijd op de plaats, waar hij volgens z'n eigen woorden niet zou komen. Moeder hoorde er van en informeerde naar de oorzaak van zijn ongehoorzaamheid. De jongen sprak in de volgende woorden over de tweestrijd, welke hij gevoerd had. „Ja, moeder; ik wilde ook niet naar de kermis, maar aan het ene been trok Satan en aan het andere Jezus. En de Satan was sterker”.

En de Satan was sterker!

Geen wonder, wanneer er in eigen kracht gestreden wordt. Dan volgt de nederlaag onherroepelijk. Men delft dan steeds het onderspit. En het leven komt te staan in het teken van de nederlaag.

Als een laatste opmerking willen we hier nog vaststellen, dat het leven van onmondige christenen een leven is zonder groei. Zulke levens missen de gezonde geestelijke groei en wasdom. Bij het voortschrijden der jaren blijft de geestelijke achterstand en wordt zelfs groter. Door het toedienen van vaste spijs raken ze onmiddellijk van streek. Bij gerezen geschillen tekenen ze protest door b.v. een geruime tijd uit de diensten weg te blijven of door bepaalde „conflicten” uit te vechten op de rug van den penningmeester der Gemeente. Ze houden hun maandelijksse bijdragen in en proberen zo hun

eigen meningen kracht bij te zetten. Deze onmondige christenen begrijpen soms niet, dat ze zelf in het middelpunt van hun denkwereldje staan. Zouden ze wel ooit mannen en vrouwen in het geloof, eikebomen der gerechtigheid worden? Ze spreken als een kind en ze doen als een kind.

* *

Geve God ons allen genade, om bewust een leven te leiden door de kracht Zijns Geestes, tot verheerlijking van Jezus' Naam. Wast op in de genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus! Hebben we niet in onze doop beleden: ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij? Dat de liefde van Christus ons allen beheers! Hebben we allen de gezindheid van den Heiland? De Geest maakt openbaar!

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Heerlen—Treebeek.

Als secretaris fungeert nu H. Niemeijer, Treebeekstraat 154 te Treebeek. De Gemeente heeft Ds. D. Slort van Rotterdam gekozen tot consulent. Ds. Slort heeft deze benoeming aangenomen.

* *

Adressenlijst.

Willen de secretarissen omgaand even opgeven alle veranderingen in namen en adressen van functionarissen hunner gemeenten. Die veranderingen kunnen dan in de binnenkort af te drukken adressenlijst worden opgenomen. Doe het nu direct, anders vergeet ge het toch weer.

E. DE HAAN.

Heerenveen, Dracht 32.

LOSSE SCHAKELS

De Kerk — Wanneer we de Kerk onze waardering, afwijzen, dan doen we dat niet als blinden. Geen vooroordeel voert daarbij het woord. We aanvaarden ons zelfstandig, gescheiden bestaan als gemeenten niet als een historisch gegeven, niet als een erfstuk, dat uit pieteit tegenover het voorgeslacht bewaard wordt, maar we doen het principiëel; 8160

de Schrift staat tussen ons en de Kerk; onze betrekking tot den Heer van ons leven beslist ook hierin over ons. Ons standpunt is dus niet historisch bepaald, maar draagt een zuiver religieus karakter.

Daarom oordelen we over de Kerk zonder hardheid en enghartigheid. We staan niet als „partij” tegenover haar, maar zien Christus tussen haar en ons in staan.

We kennen het nut der Kerk. We kennen en respecteren haar als een instituut, dat in de loop van eeuwen een grote, opvoedende en vormende invloed op het leven veler volken heeft uitgeoefend. Voorzover in haar de Blijde Tijding verkondigd werd is ze ongetwijfeld velen leidsvrouw tot den Zaligmaker geweest. We hebben geen behoefte deze, de Kerk sierende, dingen te ontkennen of te verkleinen. We zijn er veeleer dankbaar voor. We danken God, die Zijn woord zegent waar het ook verkondigd wordt. Het sluit geenszins Zijn goedkeuring in over hen, die het verkondigen, noch over de organisatie, het instituut, waarbinnen het geschiedt. Dit laatste houde men wel in 't oog, teneinde geen onjuiste conclusie omtrent het oordeel Gods over die organisatie of dat instituut te trekken. Zijn woord zegent God — een andere vraag: wat zich met dat woord dekt.

De Kerk — Ons bezwaar tegen de ons bezwaar. Kerk is, dat ze voorgeeft te zijn wat ze niet is en weigert toe te geven wat ze wel is. De Kerk is (in het beste geval en ze is dat vaak) evangelisatie- en opvoedingsinstituut. Maar ze is niet wat de Nieuwtestamentische gemeenten waren. Ze is — om 't kort te zeggen — niet „gemeente”. Haar bouwwoorde, haar karakter is een ander. Zelfs als ze theoretisch een goed fundament heeft, bouwt ze zichzelf niet op dat fundament op. De Gemeente is een geestelijk huis, bestaande uit levende stenen. Ze is een vergadering van „ware Christgelovigen”, van zulken, die „van harte geloven”, die een persoonlijk geloof bezitten.

De Kerk handelt echter alsof dat wel zo ware. Ze bedient aan al haar leden de doop. Ze heeft en erkent geen ongedoopte personen als leden. Ze laat ze belijdenis afleggen, bevestigt ze als lid, laat ze toe tot het Avondmaal, verklaart ze verkiesbaar en verkiest ze tot ambtsdragers.

De eenvoudige begrijpt niet, dat dit alles, zo geheel conform het N. Testament, anders verstaan moet worden dan het daar bedoeld is. Dat wordt hem niet gezegd. Als protestant wordt hij opgevoed bij de autoriteit der Schrift, norm ook voor kerkelijk handelen. Hij werd gedoopt — hij leest in de H. Schrift van de doop en — als vanzelfsprekend aannemende, dat zijn Kerk de Schrift naleeft, gelooft hij dat van

zijn doop geldt wat de Schrift van de doop zegt en dus ook van zichzelf, wat de Schrift van de gedoopten zegt.

Kerk en Schrift. Een groot verschil ontgaat hem. In de Schrift is de vooronderstelling van de bediening van de doop, dat er een belijdenis van persoonlijk geloof heeft plaats gehad. Elke gedoopte had beleden te geloven in den Heere Jezus als zijn persoonlijke Heer en Zaligmaker. Aan zijn doop ging dat echter niet vooraf, zodat deze in zijn geval niet die betekenis en waarde heeft. Zijn doop (ofschoon formeel die der Schrift, als een doop in de naam des Vaders, des Zoons en des H. Geestes) is iets anders dan de doop, van welke het N. Testament gewaagt. Hij is toegelaten tot het Avondmaal en verbindt daaraan bijbelse waarde. Zo gaat het ook met zijn verkiesbaarheid tot een ambt.

Dit vertrouwen is de Kerk echter niet waard, wijl deze handelingen bij haar niet op dezelfde voorwaarden berusten als in de Schrift. Nu kan 't gebeuren dat het kerklid niet tot de werkelijkheid aangaande zijn eigen geestelijke toestand doordringt: de sacramenten — den gelovigen toekomende (zijn ze niet omschreven als „middelen om het geloof te versterken”?) — heeft hij ontvangen en dies houdt hij zich voor gelovig en gaat het woord, dat tot bekering oproept, aan hem voorbij. Zulk een oproep is voor ongelovigen, maar hij, gedoopte Avondmaalsganger, valt daar toch niet meer onder!

Dat is het gevaar voor het geestelijk welzijn der zielen, dat in het kerksysteem ligt opgesloten. Het schuift zich tussen de ziel en de Waarheid.

Gemeente-herstel. Men spreekt soms van „Kerkherstel”. Bedoelt men daarmee de terugkeer van „Kerk” tot N.-Testamentische gemeente, dan verheugen we ons over het in die leuze zich uitende besef der vergroeiing.

Wanneer de Kerk eerst de mensen doopt, aanneemt en tot het Avondmaal uitnodigt en hen daarna in de prediking voorhoudt, dat ze zich nog moeten bekeren, dan mogen haar leden haar terecht vragen, hoe ze hen eerst kon behandelen als gelovigen en hen achteraf als ongelovigen gaat aanspreken? Zulk een tegenspraak kan geen ziel verdragen. Of we hadden recht op de „sacramenten”, op het lidmaatschap van het instituut, dat ons zeide gemeente van Christus te zijn, maar dan achteraf geen bekeeringsreis meer gesteld; of we hebben de bekering nog van node, doch dan had men ons niet die tekenen moeten geven, die dienen om het geloof te versterken (wat dus voorhanden moet zijn)!

De Kerk echter te verzoeken met deze inconsequentie in haar houding te breken staat gelijk met haar te vragen om zichzelf op te heffen. Daarom brak Prof. Barth, toen hij op de vraag na zijn felle rede tegen de Kinderdoop, wat nu te doen zij, antwoordde: persoonlijk alles bij het oude laten en wachten tot de Kerk de Kinderdoop opheft, de spits van zijn betoog en begroef hij zijn eigen kind levend. Want dat is het juist wat de Kerk niet doen zal, dewijl ze het niet doen kan, zonder haar Kerk-karakter te verliezen.

Feisser's Feisser's weg kende deze weg. kromming niet. Hij bleef recht uit lopen en mondde uit in de kleine gemeente van gelovigen, die in 1845 te Gasselter Nieuweveen, Dr Feisser's standplaats, tot openbaring kwam.

Feisser wilde eerlijk de Schrift uitleven. Meer niet. Met zijn Kerk te breken was geenszins zijn wens. „Reformatie aan de Reformatie” was zijn leus. Hij wilde niet dopen wat een Paulus en Petrus ook niet gedoopt zouden hebben. Hij weigerde als ambtsdragers te bevestigen, die daarvoor de bijbelse vereisten niet bezaten. In één woord: hij wenste de Kerk te zetten op de bodem van het N. Testament. Hij wenste de inzettingen weer te binden aan het geloof, zodat ze geen lege plechtigheden bleven, doch geestelijke inhoud kregen.

Met deze eisen botste hij tegen de Kerk op. Men wees hem af — niet omdat men hun schriftuurlijke juistheid ontkende, maar wijl ze in strijd waren met de bepalingen der Kerk en haar haar historische basis zouden ontnemen.

Feisser kwam alleen te staan. Hij wenste dat niet, maar vond bij de Kerk geen gehoor. Daarom verwachten wij van de houding van hen, die Barth's raad aanvaardden en met hun inzicht omtrent het onschriftuurlijke karakter van de Kinderdoop blijven wachten totdat de Kerk zichzelf op dit punt gaat herzien, generlei gevolgen. Men zal — zo geen andere krachten gaan werken — in de Kerk blijven zoals het is. De persoonlijke verantwoordelijkheid moet in elk geval tot persoonlijke gehoorzaamheid leiden.

L.

OOG EN OOR.

Het vijfde boek van Mozes.

De boeken van wijlen Ds. J. van Andel (overleden 29 Juni 1910) behoorden algemene bekendheid te genieten onder allen, die de Bijbel van

harte liefhebben en ingeleid wensen te worden in de heilswaarheden.

Op het ogenblik ben ik bezig met het lezen van „De Mozaïsche Wet”. Geen aantrekkelijke titel, zult ge zeggen. Ik wil dat niet ontkennen. Doch ik voeg er aan toe, dat deze opmerking nu juist niet pleit voor hen, die haar maken. Leest u eens dit werkje. Destijds heb ik het voor een heel zacht prijsje gekocht bij de uitgeverij Boeyenga te Sneek.

Natuurlijk zou ik gemakkelijk enkele gedeelten uit „De Mozaïsche Wet” voor u kunnen overschrijven. Laat ik echter mogen volstaan met één citaat te geven uit het hoofdstuk „Karakter der Wet”.

In dat hoofdstuk schrijft Ds. van Andel onder meer over de zeer hoge betekenis van het vijfde boek van Mozes, Deuteronomium. Leest u zelf:

„In dit boek gaat de wetgever over in den profeet; de taal des konings tot den knecht maakt er onmerkbaar plaats voor de taal des vaders tot den zoon. De goddelijke wil begint er zich van zijn wettisch omhulsel te ontdoen, en in de liefelijke gestalte van vaderlijk gebod te voorschijn te treden. Veelvuldig richt zich dat boek tot den geestelijken mensch, als stond het volk reeds op het hooger standpunt, waarop de Pinksterdag het brengen zou. Voorzeker wordt het wetgevend karakter er niet in gemist; het vult bestaande wetten aan, inzonderheid verbindt het den eeredienst aan het toekomstig nationale heilgdom, en het volk tijdens de hooge feesten aan de gewijde plaatsen; ook geeft het wetten koning en profeet betreffende. Maar zijne hoogere en blijvende beteekenis ligt toch in zijne overeenstemming met geest en strekking der latere profetie. Immers stelt het steeds op den voorgrond, dat aan de wetgeving de aanwezigheid eener allereederste bondsbetrekking ten grondslag ligt, die zich kennelijk in de veertigjarige leiding des volks door de woestijn heeft bewezen. Op dezen grond eischt het 's volks dankbaarheid. 't Is het gebod der liefde tot God en zijn volk, dat Deuteronomium vooropstelt, als datgene, waaraan, gelijk Jezus zegt, de gansche Wet hangt. Men zou kunnen zeggen, dat dit boek tot de vorige wetboeken in dezelfde verhouding staat, als het laatste der evangeliën tot de voorafgaande drie; het dringt tot in het hart en den geest der dingen door, het bevat de Wet des Geestes. Nog ééne schrede verder en wij hebben de Bergrede. Te begrijpen is het waarlijk niet, hoe men, na Deuteronomium gelezen te hebben, nog zeggen durft, dat het Mozaïsme zich tevreden stelt met de daad, en omtrent de gezindheid onverschillig is. Alsof dit boek niet geschreven schijnt, om dien waan te

weerspreken, en te voorkomen dat het kind in den knecht ondergaat!”

* *

O, gij onverstandigen!

De invoering van het nieuwe kerkboek in de diensten der Gemeente stuit bij sommigen op verzet. Daarover verwondere men zich niet. Dat verzet was er vroeger ook, wanneer een nieuwe berijming werd ingevoerd. Zij, die de berijming en de zangwijze van het oude Psalmen en Gezangenboek willen behouden, dienen er toch aan te denken, dat deze berijming en zangwijze ook eens nieuw waren. En toen waren er óók die zich bezwaard gevoelden. Goed beschouwd kiezen zij, die zich nu bezwaard gevoelen, positie tegenover hen, die zich vroeger bezwaard gevoelden. Terwijl de redenen van bezwaar van nu en toen zo ongeveer dezelfde waren.

Alle bezwaren van de bezwaarden van nu te willen ontzenuwen zal een vrij ondankbaar werk blijken te zijn. Omdat er onder de bezwaarden zijn, die zich bewust of onbewust afkeren van bewijzen, welke aan duidelijkheid en schriftuurlijkheid niets te wensen over laten. Ja, er zijn er zelfs onder hen, die het nieuwe kerkboek nog nimmer aandachtig inzagen, of het hebben getoetst aan de Schrift. (De beoordeling van de berijming en de melodie kan niet aan een ieder worden toevertrouwd. Daarover kunnen zich meer terzake kundigen uitspreken. En dat is, wat ons nieuw kerkboek betreft, ook wel geschied.)

Toch wil ik één bezwaar hier noemen. „We willen zingen uit Gods Woord en niet alles, wat de mensen zo maar hebben gemaakt”.

Ik moet dan even opmerken, dat er onder de bezwaarden weer verschillende groeperingen zijn aan te wijzen. Er zijn er, die alleen maar Psalmen willen zingen. Het aantal dezer bezwaarden slinkt om begrijpelijke redenen meer en meer. Verondersteld, dat de berijming van het jaar 1773 geheel schriftuurlijk zou zijn, dan stellen deze bezwaarden zich met het zingen van het geestelijk lied toch nog gedeeltelijk naast de Schrift. Lees maar wat Paulus schrijft in Ef. 5 : 19 en Col. 3 : 16. Ik kan me trouwens moeilijk voorstellen, dat er christenen zijn, die b.v. met de kerstdagen geen ander lied dan een Psalm willen aanheffen.

Maar wat nu dat zingen uit Gods Woord betreft.

In ons oude Psalmen en Gezangenboek vinden we de berijming van het jaar 1773. Deze berijming werd toen gekozen uit drie andere berijmingen. Een ieder kan dat zelf lezen helemaal voor in dit boek.

Is deze berijming wel helemaal schrift-

tuurlijk? Neen! Blijven we alleen maar bij de Psalmen. Lees dan eerst eens aandachtig de onberijmde eerste Psalm. Neem vervolgens uw Psalmboek en lees eveneens aandachtig de berijming. Wat staat er in het vierde vers? Ik zal het even overschrijven en dan een paar zinnen spatiëren:

Psalm 1 : 4, waar staat :

„De Heer toch slaat der menschen
wegen gā,
En wendt alom het oog van zijn genā
Op zulken, die, oprechten
rein van zeden,
Met vasten gang het pad
der deugd betreden;
God kent hunn' weg, die eeuwig
zal bestaan,
Maar 't heilloos spoor der boozen
zal vergaan”.

In zijn nieuw boek „Een Reformatorisch Kerkboek” zegt Ds. H. Hasper, dat er niet alleen niets van in de Hebreeuwse Psalm staat, maar dat het

een gedachte is, die met alles wat de bijbel leert, in strijd is.

Wanneer nu in ons nieuw kerkboek de berijming uit het jaar 1773 is losgelaten, en dat om veel meer redenen dan alleen de onschrijftuurlijke berijming van Psalm 1, dan kunnen we dat alleen maar toejuichen, zou ik zo menen.

Doch ik voer hier geenszins het pleit voor de invoering van het nieuwe kerkboek in onze Gemeenten — dat kan ik gerust overlaten aan de deskundigen. Alleen heb ik hier maar even willen wijzen op de waarlijk onverstandige wijze, waarop sommigen tegen het nieuwe kerkboek zijn. Ook hier blijkt, dat de geschiedenis zich herhaalt.

* * *

„Psalmen” en „vrije liederen”

Een kort citaat uit „Een Reformatorisch Kerkboek” van Ds. Hasper geef ik hier nog door.

„Veel te veel wordt, wanneer over

het „Reformatorisch” beginsel: de innerlijke gebondenheid van het kerkelijk lied aan de Heilige Schrift, gesproken wordt, gedaan alsof het grootste deel der Schrift voor het lied in den eeredienst eigenlijk niet in aanmerking komt. Er is natuurlijk geen bezwaar tegen, dat men spreekt van „Psalmen” en „vrije liederen”, wanneer maar niemand denkt, dat die „vrije” liederen in zichzelf van lichter allooi zijn dan de Psalmen! Zij moeten op precies dezelfde wijze gebonden zijn aan de Heilige Schrift. Het kan niet genoeg herhaald worden: wie zegt, dat in de Kerk alleen „Gods Woord” moet worden gezongen en zich op grond daarvan beperkt tot de „Psalmen” in engeren zin (waarmede in de praktijk bedoeld wordt: een Psalm-berijming!), vergist zich. Eigen-dunkelig maakt hij eene onderscheiding, die noch door den bijbel doch door onze confessie gemaakt wordt”.

De „Psalmen” en de „vrije liederen”, die wij gaan zingen in onze diensten,

DE GROTE EN BITTERE SCHREEUW, GANS ZEER.

God is aan Ezau, Izaäks eerstegeborene voorbijgegaan en heeft de zegen gelegd op Jacob, den jongsten zoon.

Wie was Ezau? Wat legt de Schrift hem ten laste?

Hij was een „onheilige” heet het in Hebr. 12 : 16.

Hij was „onverschillig” zegt de nieuwe vertaling.

Hij was een „profaan mens” een op het aardse gerichte, voor het aardse levende mens.

Ezau was het type van den wereldling.

Wij willen voor de wereldlingen een zegen zijn, en daartoe is het nodig, dat we hen verstaan. Gemakkelijk is dat niet want de waarheid omtrent den mens ligt nimmer aan de oppervlakte.

Vluchtig gelezen, wordt er in de Schrift van Ezau geen goeds gezegd. Voor zijn voorbeeld wordt gewaarschuwd. Hoe hard klinken de bekende woorden: Jacob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat. Hoe licht verstaan we die woorden alsof met Ezau ware afgedaan en we hem en zulken als hij is, maar moesten opgeven.

Vergeten we, echter niet, dat Ezau geen duivel was, maar een zondaar, een gevallen mens, maar toch een mens, wiens diepere behoeften, die zo lang gesluimerd hadden en verloochend wa-

ren, zich eens zo aangrijpend uitten in de kreet: „Zegen mij, ook mij, mijn vader!”

Dat is, zoal nog niet de bewuste, beleden, dan toch de sluimerende behoefte van iedere ziel: zegen mij, ook mij.

Deze kreet is een verrassing.

Hij zal een verrassing geweest zijn voor Izaäk en Rebekka en ook voor Jacob. Dat zullen ze niet gedacht hebben, dat er „zoiets” in Ezau zat.

Ezau was een „onheilige”, zegt de brief aan de Hebreërs. Driemaal is dat woord in de brief aan Timotheus vertaald met „ongoddelijk”. Ezau was iemand, die buiten God om leefde. Geen slecht mens in de gewone zin van het woord, maar iemand, die aan de wereld genoeg had — zoals het althans scheen en hijzelf ook meende.

En deze man zien we zich neerwerpen voor het ledikant van zijn vader en met een schreeuw van verbijs-tering grijpen naar de zegen.

Hoe kan dat nu?

Is dat Ezau?

Stelt hij daar nu nog prijs op, op de zegen?

Is hem dáaraan nu ineens zoveel gelegen?

't Was nog niet zo lang geleden, dat hij verklaard had, dat hem niets ging boven de spijs, die vergaat. Hij vond het goed dat zijn naam in de aarde geschreven stond, met de namen aller goddelozen. Een schotel linzenmoes — daarvoor gaf hij zijn eerste-

geboorterecht prijs. Een bijbel — wat heeft men daar nu aan? Een kerkgang — welke waarde steekt daar nu in? Morgen sterf je immers toch.

De geestelijke dingen, de dingen, die de ziel raken, lagen Ezau zo ver.

En nu is hem de zegen ontgaan. Schikt hij er zich nu zo gemakkelijk in? Is hij, nu 't menens geworden is, nog dezelfde Ezau?

Neen! Nu het er op aan komt, is hij weg van smart! Nu scheurt er uit de diepte zijner ziel een schreeuw naar boven, een grote en bittere schreeuw, gans zeer!

't Is de schreeuw der verloren hoop! Wie had gedacht, dat Ezau zich dat zo zou aantrekken?

Izaäk niet.

Rebekka evenmin.

Was dat Ezau?

Was dat hun oudste zoon?

Ontsteltenis greep Rebekka aan.

Nu, nu moest Jacob weg, nog diezelfde avond.

En Jacob?

Was dat zijn tweelingbroeder?

Hoe had hij zich dan in hem vergist!

Zeker: hij was bang geweest, o zo bang dat Izaäk, zijn vader, het bedrog zou ontdekken. Maar Ezau? Ach, aan Ezau had hij daarbij nooit gedacht. Die, die gaf immers niets om dit soort dingen?

En nu? Wat was dat? Wat voor schreeuw scheurde daar door de lucht en deed alles als van schrik verstijven? Dat was dus Ezau, de werkelijke Ezau?

Zo kan men zich vergissen in de onverschillige mensen.

moeten gebonden zijn aan de Heilige Schrift.

Dat de oude Psalmberijming, daterende uit het jaar 1773, dat niet altijd is, kan een ieder, die zich de moeite van onderzoek wil getroosten, zelf vaststellen. Waarom kan men dan bezwaar hebben tegen een nieuwe berijming, welke de waarheden der Schrift zo duidelijk mogelijk wil vertolken? Bovendien zal het rythmisch zingen, wanneer dat goed geschiedt, zeer veel bijdragen tot verheffing van de zang der Gemeente. Over het zingen van geestelijke liederen in de eredienst bestaat onder ons wel geen verschil van mening. En gegrunde bezwaren tegen het leren zingen van nieuwe geestelijke liederen (ik denk hier ook aan de doopliederen in het nieuwe kerkboek) zal wel niemand onzer hebben.

* *

Geen huurlingen.

Als dienaren des Woords moeten we

geen huurlingen zijn. We moeten onze roeping verstaan.

We kennen allen de gelijkenis van den goeden herder. (Joh. 10). Jezus zegt daar aan welk kenteken de huurling te herkennen is. In het uur van gevaar, zo zegt Jezus, denkt de huurling meer aan eigen redding dan aan de beveiliging der schapen. Wanneer de wolf komt, zo vliedt de huurling, omdat de schapen niet zijn eigen zijn. De goede herder daarentegen zal in het uur van gevaar bij zijn schapen willen blijven. De goede herder stelt zijn leven voor de schapen.

Niemand verwondere zich daarover, dat de huurling in gevaarvolle ogenblikken vliedt. Het welzijn der schapen is voor hem van minder belang dan z'n eigen leven. Overigens kan zijn werk onberispelijk zijn. In „Vademecum Pastorale”, van Ds. J. van Andel, na zijn dood samengesteld en persklaar gemaakt door Ds. C. Lindeboom, wordt van den huurling gezegd: „Hij draagt eens herders kled, hij doet eens her-

ders werk, maar eens herders hart heeft hij niet”. En dan vervolgt Ds. van Andel: „Daarom meene niemand dat hij een recht herder is, enkel omdat hij onberispelijk is in zijn werk. Een huurling kan veel doen om des loons wil. Is het genoeg zich te oefenen om de gelijke preken te leveren, zulke, die aan het geweten der hoorders de bevestiging ontpersen, dat hij zich vrijgemaakt heeft van het bloed hunner ziele? Geenszins, er moet liefde in onze preeken zijn. Adolphe Monod schreef onder eene na zijn dood uitgegevene preek, waarin hij zeer krachtig de verdorvenheid van een mensch had aangewezen: er is gebrek aan liefde in”.

Een prediker van het Evangelie, die zijn hart op de rechte plaats draagt, zal op geen huurling gelijken, en nog minder een huurling zijn. De dienaar des Woords, die een herders hart heeft, doet zijn werk niet alleen goed, maar geeft zich zelf in zijn werk. Wanneer dat onder normale omstandigheden reeds merkbaar wordt, hoeveel te meer in

Zo kunt ge u vergissen, vaders, in uw dwarse jongens, die ge haast niet naar de kerk kunt krijgen. Zo kunt ge u vergissen, moeders, in uw kinderen, wier wereldsgezindheid u zoveel zorg en nachtrust kost.

Hoeveel gaat er soms om in die „wereldse” mensen, in die jongelui, die zo onverschillig zijn voor wat hun het hoogste moest zijn. Hoeveel gaat er vaak in hen om en . . . breekt soms zo plotseling bij hen door! Heerlijke verrassingen zijn dat.

De ziel overwint.

Hoe onderdrukt, hoe driest verloochend, hoe lang vertrappt. Als het licht boven de glans der zon even de afgrond verlicht, die zich onder haar opent, zal ze „schreeuwen, met een grote en bittere schreeuw, gans zeer”.

Deze kreet is een waarschuwing.

Hij is een waarschuwing allereerst voor hen, die — als Ezau — menen, dat ze nergens om geven.

Ze leven buiten de diepste werkelijkheid om.

Zeg het hun: Gij hebt een ziel.

Gij hebt een ziel!

Gij kunt niet buiten God, buiten Zijn zegen.

Gij kunt niet buiten den Zaligmaker, die om uwe overtredingen verwond, om uwe ongerechtigheden verbrijzeld werd.

Gij vergist u in uzelf!

Zou Ezau ooit gedacht, ooit toegegeven hebben, dat hij er nog eens zo

voor zou komen te staan? Zo vurig zou bidden?

De dingen, die tevoren geschreven zijn, zijn tot onze lering geschreven. Ezau's kreet is geboekstaafd tot lering van allen, die aan God voorbij gaan.

Ezau „schreeuwde met een grote en bittere schreeuw, gans zeer”.

Hoe was het te wensen, dat deze kreet allen Ezau's geestverwanten in de oren drong! Hun ziel moest er door ontwaken. O, als ze Ezau eens zagen kruipen, hoorden kermen als een, die zijn kans om gezegend (ja, ja, gezegend — „meer niets”), om gezegend te worden, veracht heeft! Aan die dingen „had hij niets” — zo leek het; zo dacht hij — en nu . . . ? wie brult daar: zegen mij, ook mij, mijn vader!? Wie?

Er staat ergens: Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, als of God door ons bade; wij bidden van Christus' wege: laat u met God verzoenen! Wie zo tegenover den zondaar staat: als gekniel, als met gevouwen handen — die kent zijn nood, de oerangst der ziel: de grote en bittere schreeuw, gans zeer!

Zo vraag den zondaar met tedere klem: werp hem niet weg, uw kans om gezegend te worden. Het uur komt, dat de Eeuwigheid uw leven onderscheppen zal en alles, alles u ontwijken zal, waaraan ge nu de voorkeur geeft. Hoop heeft dan slechts hij, die zijn anker op Golgotha uitwierp.

Vergeet niet: ten laatste zal de ziel zich verheffen en haar recht laten gelden. Haar behoeften zullen te luid spreken, dan dat ze verwaarloosd zouden

kunnen worden. Ze moet vergeving hebben, zé moet gereinigd worden. Erken dit niet te laat.

Deze kreet is een bemoeidiging voor allen, die den zondaar liefhebben.

Er is veel oppervlakkige, veel gewilde onverschilligheid. Daar achter zitten vragen: wordt gestreden. Probeer eens dat uitgesproken te krijgen. Welk een wereld van vragen opende zich toen de Samaritaanse vrouw er toe gebracht was te spreken met Jezus als sprak ze in zichzelf!

Zeg den onverschillige: er spreekt ook een andere stem in u; ge hebt geen vrede. Misschien dat ge oor en hart wint voor een woord van Christus' zondaarsliefde.

Weet en weest verzekerd dat allen een Heiland nodig hebben, een Helper, een vertrooster. Ieder heeft behoefte aan het mededogen van den Hemelsen Vader en aan de liefde van Christus, die voor ons stierf en overwon.

Misschien zijt ge een omweg gegaan en hebt tot hiertoe weerstreefd — ge zult er den Heiland slechts des te vuriger om beminnen, als ge u nu nog aan Hem toevertrouwd en Hij u toch nog aanneemt.

We komen vaak te laat op de knieën.

Maar de Heere zal met vreugde zegenen en niet verwijten, als we maar komen.

L.

het uur van gevaar. Die zijn eigen leven lief heeft, zal het verliezen — geldt wel in de eerste plaats van hen, die als herders in dienst staan van den groten Opperherder.

De plaats van een herder is bij de kudde. Vooral in het uur van gevaar. De wolf gaat rond, kennelijk met de bedoeling om te grijpen en te verstrooien. Hij sluipt om de kudde heen. Broeders collega's, weest wakende en verstaat uw roeping! Hij, Die u roept tot het ambt, is getrouw, Die het ook doen zal. Het is niet voldoende, wanneer gij eens herders kled draagt en eens herders werk doet, maar bidt God vooral om eens herders hart!

d. H.

BIJ DE HAARD.

Zelfs het plekje bij de haard wordt al ongezellig. Willen we nu wat warmte, dan schuiven we de tafel aan de kant en zetten ons dicht bij elkaar, de voeten naar het zwakke schijnsel gekeerd, om de kachel. En gaan dan verhalen.

Er was eens een tijd, dat de vliegende Hollander in gedaante van een moderne diesel over de lange linten van twee spoorstaven voortijlde. En het was alsof de aarde niet geraakt werd. Toen hadden we nog geen brochure met wat onbetrouwbare gegevens omtrent vertrek en aankomst van stampende, schokkende boemels, doch boekjes en treinen, die opelkaar sloten als een ouderwetse sluitappel.

Vest op die brochures noch op de daarin aangegeven vervoersmogelijkheden vertrouwen. Laat ik eerst zeggen, dat ik de spoorwegen geen verwijt doe. Ik bewonder de mannen, die bij nacht en ontij uit de verwarmde coupé zwaaien en al wadend, glijdend en roepend hun taak langs de trein vervullen. Dat het is zoals het nu is, is hun schuld niet. Dat kan de seinwachter, die ons een half uur of langer vlak voor 't station laat staan ook niet helpen. Wie kan tegen de elementen strijden?

Ik zal u niet verhalen de teleurstellingen op het gebied van treinen, die plotseling niet lopen; die je letterlijk in de kou laten staan of ook zitten. Wat baat ons al het zuchten, het klagen, wee en ach.

We stonden in het station ergens in Nederland, waar ons de blijde mare werd kondgedaan, dat de aansluiting niet aansloot. Die trein reed niet. Dat betekende: niet meer thuis kunnen ko-

men. Echter werd die teleurstelling weggeschoven door de belofte, dat de volgende trein, twee uren later, ons toch nog verder zou brengen. Dus wel naar huis, al werd het dan ook nacht.

Twee uren streken langzaam voorbij en eindelijk hijgde het locomotiefje een trein binnen. Gezeten zijnde werden al de klaagzangen dezer dagen in orde afgewerkt, waarna een somber zwijgen zich over de vermoeiden vlijde. Totdat nieuwe aanvoer van verkleumden weer wat leven in de brouwerij bracht.

Er stapte een vrouw binnen. We waren toen juist met z'n vieren, ieder een hoek. Een praatje was gauw aan de gang. Daar is maar een enkel woord voor nodig. Toen vertelde zij haar leed, daar in de nacht, zonder zelfs een spaarbrander boven ons. Haar man werkte in Duitsland en nu was hij ziek. In tien dagen had ze niets van hem vernomen. Hij was al over de vijftig. Ook twee zonen waren erheen omdat ze hier geen werk hadden. Maar hoe het nu wel met haar man zou zijn. Zo ver van elkaar. Ja, de muren vloegen op haar aan. Ze was er maar een dag uitgebroken, naar haar zuster gaan. Golf na golf van leed vloeide in die duistere ruimte en we raakten de rand van de oceaan van ellende, die de einden der aarde bespoelt vandaag.

Ik zat op mijn plaats en luisterde en sprak een enkel woord, zo in 't algemeen. Toen verstilde alles en geen onzer brak dat zwijgen, wijl niemand het rechte wist te zeggen. Ik bad God mij toch wat te laten zeggen, wat haar misschien kon helpen en stak toen van wal. Vertelde haar hoe ik kortgeleden met een duitse vader gereisd was, wiens enige zoon omgekomen was bij de ondergang van de Bismarck. Vol trots en leed liet hij mij een foto van den jongen kerel zien, nu ergens op de bodem der zee. Hij sprak van de droefheid, radeloosheid zijner vrouw. Uit alles schreeuwde de nood van zijn eigen hart. Vroeg hem toen, of hij gelovig was, kortom, het hele onderhoud gaf ik weer en aan het slot vroeg ik haar, of zij haar troost niet ook kon vinden bij God. Zeker, u is naar uw zuster geweest en het is goed aan een vertrouwd hart je nood bekend te maken, doch u gaat er weer mee naar huis. Ja, dat is waar. Maar neen, zij kon daar geen troost in vinden.

Zie, ik heb thuis een zoon, zei ik, en die is nogal gemakkelijk uitgevallen. Als hij wat nodig heeft en hij heeft het niet direct bij de hand, dan kan hij het niet vinden. Hij kijkt niet eens goed uit z'n ogen, hij zoekt het niet. Als hij het zou zoeken, zou hij het vinden. Zo zijn jongens; tenminste sommigen. U zegt, dat u geen troost kunt vinden. Hebt u het dan ook wel waarlijk gezocht? Is het er u om te

doen geweest? Zeker, het leed overrompelt, overstroomt je wel eens, doch God wil ons helpen.

Toen stopte stampend de trein en zij verliet ons. Met haar leed. Weet gij hoeveel leed er is om u? We zitten hier nu gezellig bij de haard en waarom ook niet. Daar kun je dankbaar voor wezen, maar is het ook, dat gij morgenavond iemand kunt opzoeken om zo mogelijk wat van God daar te brengen? Grijp toch de kansen, want kort is uw zijn hier. Wellicht wacht iemand op uw liefde.

Verder een goeie avond gewenst van

den Zwerver.

UIT DE GEMEENTEN

STAVAREN. Waarde broeders en zusters! Het is ruim twee maanden geleden dat u uit Staveren een kort gemeentebERICHT las. (Sedert wanneer las u iets van uw eigen gemeente, lezer? E.R.) U wilt weten hoe het nu op het ogenblik in de uiterste Zuidwesthoek van Friesland met de gemeente er voor staat.

Nu brs. en zrs. wij kunnen den Heer danken voor Zijne genade aan ons be-
wezen. Ongetwijfeld zult ge zeggen: dat is kort; maar het is genoeg. Zijne genade was groot, oneindig groot.

Op onze jaarvergadering gingen wij al die zegeningen nog eens één voor één na. Zowel geestelijk alsook financieel staat het er goed voor in de gemeente.

Een onzer brs. ouderlingen moest bedanken voor zijn ambt vanwege zijn hoge ouderdom. Ongeveer 40 jaar bekleedde deze oude broeder een bestuursfunctie in de gemeente met liefde en ook vooral in gebed verrichtte hij zijn arbeid trouw. Zodoende moest de gemeente een nieuwe ouderling verkiezen, een onzer diakenen werd gekozen, waarna wij stemden om een diaken. In beide vacatures werd dan ook voorzien.

Zondagmiddag 1 Febr. werden ouderling en diaken bevestigd door onzen voorg. br. Vegter, waarna wij aanzaten aan de dis des nieuwen verbonds.

Op de 1ste, 2e en 3e Febr., Zondag, maandag en dinsdagavond hielden wij evangelisatieavonden, alwaar het evangelie op gloedvolle wijze ondersteund door gebed, heerlijk werd verkondigd door de brs. voorgangers Tijman, Huizinga, de Jong en Vegter.

Zichtbare zegeningen zagen wij nog niet, maar wel iedere avond, ondanks sneeuwval en strenge koude, een stampvolle kerk met een aandachtig gehoor.

En nu: wij willen wachten, totdat God de wasdom schenkt, waardoor vele gebeden verhoord zullen worden op Zijn tijd.

Secr. R. SMITS.

ROTTERDAM—Centrum, Zondag 29 Maart a.s. zal D.V. voor de gemeente een blijde dag zijn. Op die dag zal Ds. F. E. Huizinga onder ons zijn werk aanvangen. Naar wij vertrouwen zal voor de gemeente Rotterdam—C. een nieuw tijdperk aanbreken en wel een tijd van opbouw.

De gemeente zag gaarne, dat de zuster-gemeenten, als blijk van medeleven, zich lieten vertegenwoordigen door een of twee afgevaardigden. Ook niet afgevaardigde broeders en zusters van zuster-gemeenten zijn hartelijk welkom.

Als plaats van samenkomst noem ik u het schoolgebouw Molenwaterweg no. 28. Dit is een zijstraat van de Proveniersstraat, welke straat in Rotterdam algemeen bekend is.

De diensten worden als volgt gehouden:

Voorm. 10 uur. Bevestiging door Ds. K. Reiling te Hengelo.

Nam. 4 uur. Intreepredikatie van Ds. F. E. Huizinga.

Nam. 6 uur. Begroetingsamenkomst. (Wijziging voorbehouden).

Indien wijziging plaats mocht vinden zal dit tijdig in De Christen ter kennis worden gebracht.

Afgevaardigden en gasten zijn hartelijk welkom, alleen wordt van hen verwacht, dat zij zelven voor proviand zorgdragen of wel hun distributiebescheiden meenemen.

Voor de goede orde ontving ik gaarne voor 8 Maart a.s. opgave van de namen der afgevaardigden en gasten, alsmede opgaaf welke samenkomsten zij wensen bij te wonen. Een en ander is nodig om zo nodig tijdig maatregelen te treffen, welke kunnen leiden tot een behoorlijke verzorging.

Inzonderheid verwacht ik bericht van hen, die nachtlogies wensen.

Namens de gemeente,
W. VISSER, Secretaris,
Koekkoekplein 21,
Rotterdam—Noord.

Toezegging van beroep.

In een artikel over de theorie en de practijk van de beroeping van predikanten schrijft het maandblad van de vereniging van kerkvoogdijen in de Nederlands Hervormde kerk over de toezegging van beroep:

„Dit is de manier van doen, dat men een predikant, zoolang de wettelijke formaliteiten om hem officieel te kunnen beroepen nog niet zijn vervuld, reeds een brief schrijft, waarbij men hem belooft hem te zullen beroepen, zoodra die formaliteiten zijn vervuld. Deze „toezegging” gaat in de practijk zelfs zoo ver, dat men haar feitelijk als beroep beschouwt; dat men dus ook een „toezegging” kan „aannemen” of daarvoor „be-

danken”. De gemeente kan door niets worden gedwongen haar „toezegging” gestand te doen, hoewel het volgens de algemeene regelen van moraal en fatsoen en dat zeker in de christelijke kerk, zeer onbehoorlijk is een gegeven belofte niet na te komen.

De zoogenaamde „toezegging” heeft veel schaduwzijden. Zij opent den weg voor den bemoeizieke predikant, die vertrekt, om zich ongevraagd te bemoeien met de vervulling der vacature, die door zijn vertrek zal ontstaan. Hij schept zich dan de gelegenheid om een vriend of een familielid in zijn plaats te doen beroepen (wat op zichzelf nog niet verkeerd behoeft te zijn) maar het ergste is, dat hij door zijn ongevraagde bemoeienis de gemeente te kort doet in het vrije beroepsrecht.

Het praktijkverschijnsel van de zoogenaamde „toezegging” heeft echter ook haar goede kanten, want, indien de predikant een man op zijn plaats is geweest, is hij vervuld met liefde en zorg voor en over de vervulling der vacature die zal ontstaan. Hij heeft zijn gemeente lief en mag geacht worden in breeden zin het beste over haar te kunnen oordeelen. De gemeente stelt vertrouwen in hem en dat met recht en in de moeilijkste van haar beslissingen n.l. de beroeping van een predikant, zou zij gaarne van zijn voorlichting willen profiteren. Dit is de goede kant van de zoogenaamde „toezegging van beroep”. Van dezen goeden kant der „toezegging” mag echter, indien men het gewone fatsoen in de kerkelijke practijk wil blijven betrachten, geen predikant gebruik maken, tenzij hij door de gemeente, die hij zal verlaten, om zijn voorlichting wordt gevraagd, want ook in de kerkelijke practijk blijft het waar, dat „aangeboden diensten zelden aangenaam zijn”. Merkwaardig en verheugend is het, dat de gemeenten dit over het algemeen wel voelen en menige predikant, die aan zijn gemeente de keuze van een opvolger wilde opdringen, heeft dit reeds ondervonden.

Nog een andere lichtzijde aan de zoogenaamde „toezegging” is deze, dat zij het beroepingswerk zeer bespoedigt. Reeds daarom alleen al kan een bescheiden gebruik van het toezeggingsrecht een zeer nuttige rol spelen, want het beroepingswerk is meestal een langdurige zaak en het is voor een gemeente als regel altijd beter, dat een vacature zoo spoedig mogelijk wordt vervuld.”

MEDEDELINGEN

In grote dank ontvangen voor de Binnenlandse Zending (Commissie voor Inwendige Zending):

Gem. Harlingen	f 38.34
Bapt. Zondagsschool	
te Harlingen	- 16.10
Bapt. Zondagsschool „De Goede Herder” te Groningen	- 10.—

Gem. Sneek	- 40.—
A. te S.	- 50.—
N. N. te ?	- 100.—
T. te D.	- 100.—
Enige vrienden	
te Wilhelmshaven (D.)	- 3.76
Gem. Nieuwe Pekela	- 31.16
Gem. Leeuwarden	- 50.—
Gem. Staveren	- 85.—
Enige zusters te Staveren	- 15.25
Gem. Haulerwijk	- 63.86
N. N. te N.	- 50.—

Een prachtlust deze keer. Laten Gemeenten welke nog niets voor de Zending hebben toegezonden dit goede voorbeeld volgen en spoedig ook hun bijdrage aan ondergetekende gieren. Denk er vooral aan dat de boeken over dit boekjaar afgesloten worden per 31 Maart a.s. Het zou prachtig zijn als dit jaar alle Gemeenten genoemd kunnen worden in mijn verslag omtrent de ontvangen gelden bestemd voor de Zending. Dit lijstje behoeft een nadere toelichting. T. te D. schrijft bij het toegezonden bedrag: bestemd als dank voor de aanstelling van een arbeider bij de C. I. Z. N. N. te ? deelde mede verheugd te zijn met de uitbreiding van het werk der C. I. Z.

Ook enkele vrienden te W., welke met belangstelling het werk der C. I. Z. volgen, hebben een bedrag van uit de vreemde aan ondergetekende toegezonden.

Voor verdere toezendingen mij gaarne aanbevolen houdende.

Nu nog een enkel woord bestemd voor onze brs. penningmeesters. Mag ik u vriendelijk verzoeken, die nog niet de contributie van de Unie aan mij hebben betaald, dit spoedig te willen doen. Reeds eerder heb ik u beleefd verzocht dat ik het op prijs stel de post **Vorderingen** zo laag mogelijk te zien op de Balans. Dit kan wanneer u allen daaraan medewerkt en mij vóór of op 31 Maart a.s. mij de verschuldigde bijdrage gireert.

Meer dan eens komt het voor dat deze aangelegenheid eenvoudig wordt uitgesteld. Neem u thans voor deze kleine moeite spoedig af te werken. Voor uw administrateur een grote voldoening en heel wat minder werk door op tijd de verschuldigde bijdrage te betalen.

Vertrouwende op uw medewerking en bij voorbaat mijn vriendelijke dank.

Uw Administrateur
H. KONING,

Postrek. 275770. Adm. Unie van Bap.
Coevorden, Gem. in Nederland.
v. Heutszsingel 52.

WEEKKALENDER

Ik geef mijzelf aan U.

Dat is het hoogste en laatste wat men doen kan. Dat is heel wat anders, dan alleen maar op tijd de gemeentelijke bijdrage af te zonderen, of regelmatig ter kerke te verschijnen en de verschillende verenigingen te bezoeken, of hier en daar eens een hand uit te steken, waar de toestand daartoe noopt. Ik geef mijzelf aan U, dat betekent op z'n minst weg-zijn in zalige gevoelens, in staat te zijn hier en nu naar de einden der aarde te reizen of diacones te worden, met al de offers weloverdacht, die dan geeist worden. Ik geef mijzelf aan U, dat is een woord voor een bepaalde geestelijke stand, die bijzonder gedijt op een wijdingssamenkomst.

Dit lied mogen zij zingen, die met de regelmaat der zon hun contributies betalen, hunne aardse plichten met grote getrouwheid waarnemen, minder prettige bezoeken met innerlijke overgave als een taak Gods volbrengen, schaars bezochte vergaderingen en bidstonden, waar helemaal geen dronkenmakende „sfeer” is, steunen en stuwen door hun hartelijk meeleven en werken.

Ik ben bang voor die woorden: Ik geef mijzelf aan U, want de meesten menen er niets van. In waarheid bidden zij altijd nog om de verheerlijking van eigen naam en de komst van eigen rijk, om het geschieden van eigen wil, en dat onder het mom van de totale toewijding. Doorzoek u zelf nauw.

Zondag 15 Febr. Luk. 18 : 31—43.

Jezus opent ons de ogen voor onszelf, voor de anderen, voor God. Hij is niet alleen gekomen om God te onthullen, doch ook, opdat wij onszelf zouden zien. Hij opent de ogen der blinden. Moge Hij het vandaag doen bij ieder, die over zijn levensweg voortstormt.

Maandag 16 Febr. Luk. 19 : 11—27.

Natuurlijk, als men maar karig bedeed is met gaven, dan is het gevaar groot ze te laten verkommeren. Ik maakte u reeds eens attent op het sprekende, dat de man zijn talent in een zweetdoek

had weggelegd, hij, die juist zowel talent als zweetdoek met ijver had moeten gebruiken. Ik geef mij zelf aan U, volkomen. Zullen onze moeders en vaders niet betere ouders worden, [wij betere kinderen, als we daarmee ernst gaan maken. Maak een begin.

Dinsdag 17 Febr. Rom. 12 : 1—8.

Godsdienst is niet een zaak van gevoel alleen, ofschoon men bij sommigen wel de indruk heeft. Als ze niet halfweg de hemel zijn, zitten ze helemaal in de put. Natuurlijk, het is volkomen een zaak des harten, doch niet zo dat wij niet nuchter zouden moeten blijven, ook de wil tot een volhardende, gedurige overgave moet gestaald worden. Ik dien. Ik dien God, door mijn broeder, mijn naaste te dienen. Gelijk Christus, Die God diende en ons daardoor.

Woensdag 18 Febr. Fil. 3 : 1—14.

Wat baat het voor God uit een domineesgeslacht geboren te zijn, of uit christelijke ouders? Het komt erop aan, dat wij willen dienen, onszelf ten offer willen geven. Ieder zal bij zichzelf gedurig zijn tekort ontdekken. Tekort aan de wil tot volkomen overgave en dienst. Toch wetende, dat alleen in de restloze terbeschikkingstelling onze vrede en glorie ligt.

Donderdag 19 Febr. Matth. 10 : 5-20.

De weg der dienaren is de weg van het kruis en die die weg niet wil gaan zal geen vrede kennen. Het is een heerlijke weg, wanneer die gegaan wordt in geloof. Niets en niemand kan den gelovige deren. Hij schrijdt voort, niet wetende waar hij komen zal. De ster gaat hem voor en de roeping trekt hem onweerstaanbaar op de steile kam van het geloof zonder voorbehoud. Geef uzelf aan Hem, volkomen.

Vrijdag 20 Febr. Luk. 14 : 25—33.

Er is een ontzettend refrein in dit gedeelte. Ontzettend, uit de voegen scheurend: die kan Mijn

ADVERTENTIE

D.V. de 23 Febr. 1942 hopen
onze geliefde Ouders

JAN DE JONGE

en

LUKJE TENT

de dag te herdenken dat zij

voor 25 jaar

in de echt werden verbonden.

Dat de Heer hun nog lang moge
sparen is de wens van

hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Gezang 207.

Eindhoven, Febr. '42.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

discipel niet zijn. En gij wilt toch des Heeren volgeling wezen. Luister dan naar Zijn Woord en breek door, schud af, ontvlied. Bezin eer gij begint. Doch, wanneer gij begonnen zijt, dan moge vlees noch duivel erin slagen u van uw doelstelling en Gods roeping te scheiden.

Zaterdag 21 Febr. Luk. 7 : 36—7 : 3.

Hij is 't waard. Hij is 't waard. Ween bij Hem de tranen van berouw. Geef Hem de kus der liefde en de zalf der toewijding. Dien Hem daarna met uwe goederen. Met uw zaak, uw spade, uw keukengerei, uw dweil. Dien Hem met uw hart, uw hoofd, uw hand. Geef toch alles aan den Heiland. 'k Geef mij gans aan U o Heer. Daartoe helpe Hij u. God zegene U met een algehele toewijding.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

ERGERT U NIET.

U kent ongetwijfeld dat spel, dat den mens zo heerlijk in de gelegenheid stelt zich krachtig te ergeren. Wij spelen het nooit meer. Ook elk spel heeft z'n eigen tijd. Ik vermoed dat vandaag meer geluksspelen aan de orde zijn.

Wat is ergeren? Een officiële definitie kan ik niet overschrijven, want ben door kolenschaarsie verstoken van mijn schatkamer; maar ik behoef er geen boeken voor. Als iemand zich ergert is hij boos. Zijn gemoedsrust is verstoord door een woord of daad of maatregel en hij zou kunnen bijten als een getergde hond. Men kan zich aan een mens, zijn gedrag of woorden ergeren, zoals men zich ergert aan een uitstekende steen, waarover ieder moet struikelen.

Johannes struikelt over Jezus. Dat lag niet aan Jezus, doch aan de voorstelling, die Johannes zich van Diens verschijning gevormd had. Het ging hem zo ongeveer als Naäman, die geërgerd naar zijn land terugtoog, omdat de zaken niet het verloop hadden, die hij zich voorgesteld had. In een moment van hemels licht had Johannes gesproken van het dragend Lam. Doch hier, in de schemering der vesting, verdonkert dat licht en verliest de Heer de bovenaardse glans voor hem. Jezus wordt hem steeds meer een rabbi, of misschien een profeet; niet meer. Waar blijft de Messiasheerlijkheid, de Koningskracht, het gebaar van den Heer? De man van de woestijnen wordt verpletterd tussen de vier muren van een gevangenis en zijn wijd en hoog geloof schrompelt ineen. Hij ergert zich aan Jezus. De werkelijkheid breekt de verwachting, dat wil zeggen, zijn werkelijkheid breekt zijn verwachting.

En zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden.

Maar wie zal zich niet ergeren aan die schamele kribbe, ja, aan heel de wonderlijke geboorte en hare geschiedenis! Wie zou bij zoveel struikelblokken op de been kunnen blijven? En ieder ergert zich aan Zijn gang door Zijn volk. Wat schooiers, pooiers en verraders plus wat naïve vissers van het eerlijke water gaan achter Hem aan, terwijl Hij het land doortrekt, hier een lamme doen lopend, een stomme doen sprekend, een ellendige vertroostend. Ach mensen neen, de Messias, dien wij verwachten, is een andere. Dat is er een van staal en steen, van woorden als een onweer, van daden als een wegvagende orkaan. Onze Messias zal den Romein in 't stof doen buigen, zal ons macht verlenen en glorie met donder en geweld. Onze Messias? Duizenden zullen aan zijn rechterhand vallen en tienduizend aan zijn linkerhand en het zal hem niet raken. Onze Messias zal den verdrukker verdrukken en wij vooral zullen hem daarin bijstaan. Vooral wanneer jezelf in de gevangenis zit, in de schemering, in het nauw. Wat helpt dan de prediking der liefde en van geduld en vertrouwen en geloof. Wat komt het er dan op aan of 'er een stuk of wat meer of minder op de aarde rondtasten — wij, die het licht hebben, willen leven. Laten ze toch alsjeblieft ophouden met dat venten met liefde en zo voort. Dat kan wel op een zomerse dag in vacantielijd, maar niet nu.

Ergert u zich ook aan Jezus? De wereld spat aan stukken, de Gemeente wordt uit elkaar gereten. Rondom u staan de muren der ongerechtigheid. Herodes en zijn geweldigen zwelgen wijn en de dochters dansen en de soldaat wet zijn zwaard. O Heer, dat Gij de hemelen scheurdet.

Want wij denken U nu het liefst als de God der stormwinden en brekende rotsen. Als een Geweldige. Die de hemelen scheurt en nederdaalt om heel dit verloren mensengeslacht tot de

orde te roepen. Heer, sla er in. Laat vuur van de hemel neerdalen. Verteer ze. Openbaar nu Uwe heerlijkheid.

God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende. Nog schrijft Jezus door de landen en boodschapt u: de blinden worden ziende, de kreupelen wandelen, de drinkers laten het glas staan, de onverschilligen worden geraakt, de zwetsers schamen zich en miljoenen prijzen Gods genade.

Zeker: Nog eenmaal zal Hij komen . . . maar die dag zoudt gij gelovig afwaechten, ook al wordt ge inmiddels onthoofd. Let op het einde. Want God regeert en door Zijn lankmoedigheid is het, dat Zijn genade nog nodigend over de wereld waart. Ergert u niet broeder. Christus is vol van genade én waarheid. Elke onrechtvaardigheid werkt toorn en ergernis, doch er zijn ook boeken bij God.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Petrus — Petrus was een discipel, geen lafaard. die veel van zich deed spreken. Zijn aard bracht dat mee. Hij uitte zich gauw en leefde meer op intuïtie dan op rustig overleg. Hij deelde daarom ook in het lot van deze mensen die „snel bewegen, ras ontroerd” zijn: hij werd licht verkeerd verstaan. Gelukkig had hij een Meester, die door dat temperament heen keek en het hart verstond, dat in die boezem klopte. Petrus had het moeilijk vanwege zijn lichtbewogen, licht ontvlambare natuur. Soms merkte hij te laat, wat hij eigenlijk gedaan of gezegd had, en moest hij de onaangename gevolgen dragen.

Men heeft Petrus wel voor laf gehouden, dewijl hij op de vraag van een dienstmaagd antwoordde met ver-

oochening van zijn Heer. De vraag is echter of deze verloochening uit vrees voortvloeide en het niet meer geschiedde uit liefde tot Jezus, dewijl hij meende, dat hij zijn Meester voor moeilijkheden bewaren kon, door te ontkennen, dat er tussen hen een band lag.

Ook dit is natuurlijk maar een veronderstelling, doch welke te maken wordt ingegeven door de gedachte, dat we uit Petrus' houding nergens de indruk krijgen, dat het hem aan moed ontbrak — ook niet aan de moed om alleen te staan. Hij was het, die het zwaard trok om zijn Meester te verdedigen, toen de soldaten in de hof van Gethsemané de handen uitstaken om Jezus te vangen. Toen de Heiland hem dit verbood, begreep Petrus de situatie niet meer en verborg hij zich. Als vrees voor de eventuele gevolgen van zijn zwaardslag hem vervuld had, dan zou hij zeker niet achter de stoet zijn aangeslopen en zich op de voorhof gewaagd hebben. Een angstig gemoed was wel een andere richting ingeslagen. Hij wilde het „einde“, de overwinning des Heeren zien.

Petrus' moed. In Lukas 5, vers 1 tot 11 is ons een verhaal bewaard van grote betekenis voor de zelfopenbaring van den Heere Jezus en — in verband daarmee en als gevolg daarvan, voor de vorming der discipelen. Die traden in die ure een nieuwe periode hunner geestelijke ontwikkeling in. Hun betrekking tot Christus en Zijn werk werd toen ook een andere.

De Heere Jezus zeide, na Zijn rede tot het volk beëindigd te hebben: steek af naar de diepte en werp uw netten uit om te vissen. Hij zeide dit tot Simon Petrus in 't bijzonder. Het was dag en Simon Petrus was een visser. Hij was aan de zee van Gennesareth groot geworden en opgeleid in het vissersbedrijf. Hij kende dat door en door. En nu zou hij op lichten dag de boot afzetten en de plaats opzoeken waar men de netten placht uit te werpen? En hij zou nu, op dit uur van het etmaal, gaan vissen? Dat kon een leek doen, maar een geroutineerd zee-man? Hoe zou die zich met zo iets te doen blamen! We voelen welk een strijd dit woord van zijn Meester in hem verwekt. Tegenspreken? Neen! Weigeren? Nog minder. We horen hoe 't in hem gist: wij hebben de gehele nacht gevist en niets gevangen... Dan komt de overwinning, de overgave: „maar op Uw woord...“ Simon Petrus geeft zichzelf prijs; hij trotseert de spot, die zijn dwaasheid zal uitlokken. Riskeert het, dat hij zal worden uitgelachen. Hij doet het. Dat is een belangrijk bewijs van moed: bespotting riskeren. In deze daad school Petrus' daadwerkelijke overgave. Op dit punt,

8168

waar de verzoeking om zichzelf te handhaven het grootst moest zijn, werd hij door den Heer getoetst en het bleek welk een gezag de Persoon van den Heere Jezus reeds voor hem had. Geloof maakt moedigheid.

Beidt uw tijd. Zo hebben onze vaders de wijsheid van het Spreukenboek geformuleerd. Laat ons deze zinspreuk in ere houden! We zijn een haastig geslacht. We zijn gejaagd menigmaal. „Gauw!“ „Gauw!“ zit ons op de hielen. We moeten ons niet laten jagen, zomin als we mogen treuzelen. Er zijn dingen, die hun tijd vragen; zij hebben een eigen levenstempo. Wie ze te vroeg plukt, krijgt onrijpe vrucht, die niet duurzaam is.

Er kunnen zielen dwalen. Dwalende zielen zijn in gevaar en moeten in het oog gehouden worden. Maar met hun terechtbrenging moet men niet overhaasten. Sommige moeten, helaas! een poos gedwaald hebben, hetzij in of buiten gemeentelijk verband, voordat zij in die toestand gekomen zijn, dat men ze van de doolweg kan terughalen. Wanneer men ze een poos „aan hun lot overlaat“, zoals het verwijt van een onvriendelijken broeder zal luiden, dan is dat maar schijn. Men houdt hem in het oog, gelijk de geofende zwemmer den spartelenden drenkeling. Men draagt hem „van verre“ in zijn gebeden en beidt het ogenblik, dat de tijd rijp is om de hand tot redding hem toe te steken. Wie op tijd gered werd is goed gered, maar wie te vroeg er weer bij gehaald wordt, springt opnieuw in 't water. Geestelijke arbeid doen wil zeggen met processen rekenen. Die kunnen gunstig of ongunstig beïnvloed worden, maar mogen nooit worden genegeerd of geforceerd. Hoed u voor laksheid of nalatigheid, maar beoefen geduld. Ken tijd en wijze.

Te haastige hulp. De hulp kan ook te gauw komen. „Alle ding heeft zijn bestemde tijd“, zegt de Prediker. Het is van groot belang die tijd te kennen. Een medelijdend hart kan wel eens te haastig te hulp willen snellen. Ziet zulke gevoelsmens een ander wachten, dan kan het dat gemakkelijk toeschrijven aan gebrek aan gevoel, of — nog erger — aan liefde.

Nu zal het wel eens waar wezen wat in bepaalde gevallen ons wordt voorgehouden: „wie spoedig helpt, helpt dubbel“, maar die spreuk klopt niet altijd. Wie spoedig helpt, helpt ook wel eens van de wal in de sloot. „De wijze kent tijd en wijze“, zegt de Spreukendichter. We lezen soms in de psalmen: „Heere, haast U tot mijn hulp“. De dichter moest dus wachten. En in de Openbaring lezen we:

„Hoe lange nog Heere, dat Gij wacht...?“ Het was wachten en dat wachten viel lang. Te haastige hulp brengt geen zegen, maar schaad. Wanneer een goed zwemmer een drenkeling ziet spartelen, zal hij niet altijd zich haasten tot diens hulp. 't Kan zijn dat hij dat worstelen van den drenkeling een poos oplettend maar werkeloos gadeslaat. Merkt hij, dat de krachten van den man in nood uitgeput raken, dan is zijn kans gekomen. Nu zal de drenkeling zich laten redden in volledige passiviteit. Nu kan hij geen kracht meer gebruiken om zijn redder in diens bewegingen te belemmeren en zo zijn eigen redding bemoeilijken en bovendien het leven van zijn redder nog in gevaar brengen. Wie helpen wil, écht helpen, moet tijd en wijze weten. Moet zich kunnen haasten en ook kunnen wachten.

Eer waardig achten. Daar het mij niet bekend is, dat er ook maar een gemeente in ons land is die een „ere-voorganger“ of „ere-ouderling“ of „ere-diaken“ heeft, heb ik vrijmoedigheid de vraag aan te snijden of het wel juist is dergelijke titels in de gemeente in te voeren. Maar versta mij wel: ik zie mijn broeders graag geëerd en wil hen, „die wél regeren“ (1 Tim. 5 : 17) naar apostolische opwekking met veel genoeg dubbele eer waardig achten. Maar wat ik betwijfel is of we iemand eershalve een ambt mogen geven of in een ambt laten. Een stad kan tot ereburgers benoemen mannen, die zich jegens haar verdienstelijk gemaakt hebben. Maar de gedachte aan verdienste moet van het gemeentelijke erf geweerd blijven. Verdienste heeft hier niemand. Als we gedaan hebben wat we konden, moeten we nog zeggen: „wij zijn onnutte knechten“. 't Was alles genade van Gods zijde en van onze kant uiting van wederliefde en dankbaarheid. De gemeente moet die mannen en vrouwen, die de Heere tot bijzondere diensten roept en begenadigt „erkennen“. Hun de hun toekomstige plaats en invloed inruimen, hun gezag erkennen. Hebben zij trouw betoond en in hitte en koude stand gehouden, dan moet dat gewaardeerd worden, doch niet daardoor dat men hen van voorganger tot „ere-voorganger“ maakt, want die kan de gemeente m.i. net zo min hebben als „ere-leden“. De oud-voorganger komt immers de ere van Dienaar des Woords te zijn, ook al staat hij niet meer in de uitoefening van zijn ambt.

Wie is geroepen? We denken bij deze vraag aan hen, die geloven door den Heiligen Geest te zijn geroepen om te prediken. Over de vraag, waaruit dat kan worden afgeleid heeft Wes-

ley, de grote opwekkingsprediker o.a. het volgende gezegd:

„Stel de vraag: 1. Kent u God als een God die zonden vergeeft? Woont God in u? Verlangt u naar niets en zoekt u niets als God? En is u heilig in al uw wandel? 2. Heeft u gaven en genade voor dit werk? Heeft u een voldoende helder en gezond verstand, juist oordeel in goddelijke zaken, een goed begrip van wat het zegt zalig te worden door het geloof. Heeft God u de gave geschonken van te kunnen spreken? Spreekt u zuiver, vloeiend en duidelijk. 3. Is er iemand, die door uw prediking oprecht van zonde overtuigd geworden en tot God bekeerd en worden de gelovigen door haar opgebouwd. 4. Waar deze kenmerken bij iemand voorhanden zijn, geloven we dat God hem tot het predikambt beroepen heeft. We aanvaarden ze als bevredigend bewijs dat hij door den Heiligen Geest beziel wordt”.

Ontwikkeling. „Hoe ik over geleerdheid denk”, zegt Wesley, „dat is, gelijk ik vaker verklaard heb, het volgende: Ze is heel nuttig voor een leidsman der zielen, maar ze is niet volstrekt noodzakelijk. Wat ik voor absoluut noodzakelijk houd is oprecht geloof, liefde tot God en den naaste, brandende ijver voor de voortgang van het Rijk van Christus, zich parend aan een hart en een leven, dat God volkomen is toegewijd. Dit houd ik in hoogste mate voor noodzakelijk; dan degelijke Schriftkennis, gezond inzicht, begrijpelijke manier van zeggen en de bereidwilligheid afschrapsel der wereld te zijn”.

L.

einde van zijn streng bestuur zal zijn gekomen, maar ook het vrolijk brandende vuur in onze haardkachel. Ja, er blakert een heerlijk vuur in ons heiligdom, en dat in een tijd van nijpende brandstoffschaarste. Wij danken dat voorrecht niet aan de mildadigheid van een kolenbureau — op ons herhaaldelijk verzoek werd halsstarrig een weigerend antwoord gegeven —; en ook niet aan besmette bonnen, die wij in de zwarte handel voor peperduur geld hebben gekocht; maar aan enkele goede vrienden in de gemeente, die een warme preek zeer op prijs stellen.

Wij mijmeren over heteerstkomende nummer van ons weekblad en houden ons bezig met de vraag, wat wij onzen medeverbondenen in Jezus Christus zullen vertellen. We zouden een novelle kunnen schrijven over onze jongste Europese reis van den Haag naar Stadskanaal, waarbij wij in Utrecht strandden en daar in een der wachtkamers zuster Christine van Tabitha ontmoetten, van wie het ons bleek, dat zij ook tot de treinbreukelingen behoorde! Wij zouden ook een twintig minuten kunnen doceren over het een of ander onderwerp van gisteren of vandaag: b.v. de betekenis van zuurkool voor de volksgezondheid. Wij zouden . . . . Maar het liefst zouden wij de bringer willen wezen van een boodschap; zoiets als aanplakken van affiches. Doch waar is de boodschap? Waar zijn de affiches? Het woord is schaars in onze dagen en het papier eveneens.

* * *

Onverwacht vreemd bezoek.

Zoals gezegd zitten wij te mijmeren. Er wordt op de deur geklopt en werktuigelijk roepen wij: binnen!

Verbaasd staren wij den indringer aan. Hebben wij dat rustige gezicht van het oost-friese type, met ringbaard en kort geknipte knevel, niet vaker ontmoet? Wie mag hij toch zijn? Een keuterboertje, die zijn schaapjes op het droge heeft gekregen? Of een ouderwetse evangelist van een afgelegen gemeente.

Een vriendelijke lach speelt om zijn brede mond. „Nommensen”, zegt hij, terwijl hij de hand toesteept.

„Wat blijft? Nommensen? Ludwig Ingwer Nommensen, de vermaarde zendeling onder de Batakkers, hier?” roep ik uit.

„Vermaard, dat weet ik niet, maar dat ik hier ben, lijkt geen twijfel”, merkt onze bezoeker kalmjes op. „Ik ben op weg van Sumatra naar het dorpje van mijn jeugd en dacht deze keer over Stadskanaal te reizen, maar ik kom tot de minder prettige ontdek-

king, dat ik vandaag niet verder kan. De sneeuw en de vorst hebben het spoor- en busverkeer in boeien gelegd”.

Mijn gast nestelt zich gemakkelijk in een aangeboden ligstoel. Ik voel mij gelukkig en vereerd met zijn tegenwoordigheid. Denk eens in, niemand minder dan de apostel van het evangelie van Christus Jezus onder de Batakkers zoekt voor een korte wijl een onderkomen in een Baptiste pastorie.

* * *

Meer onverwacht vreemd bezoek.

Weer wordt er op de deur geklopt. Weer roepen wij: binnen!

Wie is deze mens? Is het van namiddag misschien het uur der vreemdelingen voor mij? Het lijkt er wel wat op.

„John Williams”, komt er van zijn lippen.

Ik kan mijn oren niet geloven. Opgewonden vraag ik: „John Williams van Erromanga? John Williams, die met zijn schip „De Boodschapper des vredes” de eilanden van de Stille Zuidzee heeft bevaren om aan menseneters den Heiland der wereld te verkondigen? John Williams, die door een zwarte met een zware knots is doodgeslagen en het grote offer van het eigen leven heeft gebracht? John Williams, die door de engelen en gedienschte geesten en zaligen met gejuich naar het Vaderhuis is geleid? John Williams, die door den Koning der koningen en Heere der heeren zelf aan Zijn tafel met de woorden: „Gij goede en getrouwe dienstknecht” is begroet?”

„Dezelfde”, antwoordt hij eenvoudig. „Ik ben maar zo vrij geweest hier aan te bellen, al ben ik ook niet Baptiste. Ik heb vernomen, dat u zich voor de arbeid der zending in gewesten in het verre Oosten, die thans, helaas, oorlogsgebied zijn geworden, interesseert. Ik dacht niet beter te kunnen doen dan eens persoonlijk kennis met u te maken. Wij leven in tijden, waarin de christenen en vooral hun leiders het woord van den apostel ter harte moeten nemen: „Houdt u manlijk. Weest sterk”; tijden, die te ontzaggelijk zijn om zich te verliezen in wezenlijk bijkomstige dingen”.

* * *

Nommensen en Williams bij ons aan tafel.

Daar slaat de gong. Het is half zes in de late namiddag.

„Broeders, zeg ik, hoe hebt gij mijn hart verkwikt! Gij hebt mij doen genieten van het tweede boek van de Handelingen der apostelen. Wat heeft God toch opzienbarende dingen gedaan

paald aantal teksten met een bepaalde inhoud bevinden.

Voorschriften, aan de hand waarvan men Gods leiding zal kunnen leren kennen, zijn moeilijk te geven. Omdat de mensen (ook de christenen) zo totaal van elkander kunnen verschillen. En omdat er op Gods aardbodem haast geen veranderlijker wezens rondlopen dan de mensen. Van onze kant uit geredeneerd kan er slechts sprake zijn van onstandvastigheid, onzekerheid en besluiteloosheid. Doch God is de Onveranderlijke. Die God, die tot Mozes zeide: Ik zal zijn, Die Ik zijn zal. Bij Hem is geen verandering, zelfs geen schaduw van omkering. En deze God is de God der openbaring. Van Zich uit spreekt God tot ons door Zijn Woord en werkt Hij in ons door Zijn Geest. Daardoor en daarmee is de mogelijkheid van Zijn leiding gegeven. Hoe menigmaal lezen we niet in Oud en Nieuw Testament, dat God wil leiden! Ik behoef maar een concordantie op te slaan, om een heel aantal teksten, waarin van Gods leiding gesproken wordt, voor me te zien.

Door het geloof mag men weten, dat Gods leiding ervaren kan worden. Dit geloof kan men zich denken als de verbinding tussen den christen met al z'n werkelijkheden en God, in Wien we ons de hoogste werkelijkheid hebben te denken. Waarom zou een christen inzake een te nemen beslissing dan niet mogen rekenen met gewone menselijke factoren, wanneer hij zich maar bewust blijft van het feit, dat Gods ingrijpen in zijn leven soms een totale ommekeer teweeg kan brengen? Het geloof in God schakelt het menselijke denken niet uit, maar schakelt het in en weet het op z'n juiste waarde te taxeren. Geloven is meer dan begrijpen, is ook meer dan vooruitzien. Een ware gelovige zal niet anders kunnen dan Gods leiding begeren. Hij ga in de stilte en stelle zich open voor de werking van Gods Geest. Den oprechte zal het licht opgaan.

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Waarde brs. en zrs. Reeds geruime tijd hebt u niets uit de gemeente te Muntendam vernomen. Gaarne willen we u echter bij dezen iets uit de gemeente laten weten. Lange tijd is het ons op alle gebied zeer goed gegaan. Doch thans trekt wederom een donkere wolk zich boven de gemeente samen, doordat onze geliefde voorganger zijn arbeid, welke hem na aan het hart ligt, 8172

een maand geleden wegens ziekte moest neerleggen. En al is het zo, dat we alle hoop niet laten varen, toch verkeren we wel enigszins in zorg. Zondag 15 Febr. hadden we onze jaarvergadering, welke onder leiding van een der brs. ouderlingen stond. Het was een goede middag. Uit de verschillende verslagen mochten we beluisteren, dat het afgelopen jaar voor de gemeente, zowel op geestelijk als financieel gebied goed is geweest. O.m. werd onze 2den penningmeester br. P. Jager een woord van dank toegesproken voor de arbeid, welke hij 25 jaren in de gemeente had verricht. Ook het verenigingswerk heeft een goed jaar achter zich, en het mag zich in een flinke opkomst verheugen. Temeer daar de jeugd van heden zeer moeilijk te bereiken valt. In ledental zijn we iets achteruit gegaan, doordat brs. en zrs. met attestatie zijn vertrokken. Drie zusters heeft de Heer, waarvan we weten, dat ze thuis zijn, tot zich genomen. Ook mochten we nieuwe brs. en zrs. door de doop aan de gemeente toevoegen, zodat de ledige plaatsen, al is het dan niet geheel, door hen weer zijn ingenomen. Den Heer zij hier voor dank. Zulke momenten doen de gemeente goed, het stemt haar dankbaar, als zij vruchten mag ontvangen op de arbeid.

Meermalen was onze voorganger ternauwernood in staat het Woord te brengen, maar zo lang hij kon is het Evangelie op wonderbare wijze gebracht. Daarom, geliefden, doen we een vriendelijk beroep op uw aller voorbede, zowel voor onzen voorganger en zijn gezin als voor de gemeente, hopen de Heer een voorspoedige genezing zal schenken. Het zou kunnen voorkomen, dat de gemeente, zolang dat nodig is, een beroep doet op uwen voorganger om ons een Zondag te willen dienen. Volgaarne zagen we dat u hem daarvoor gelegenheid zoudt willen geven, om zodoende met Gods hulp de gemeente te Muntendam voort te helpen.

De secr. B. V.

HARTELIJK DANK

brengt onze commissie voor inwendige zending aan alle bekende en onbekende gevers en geefsters, die, volgens de laatste lijst, niet minder dan 653,47 gulden bijeenbrachten. Dat geeft den burger moed. Meer dan uit woorden spreekt uit deze cijfers waardering en medeleven. Het verheugt ons zeer te merken hoe dit werk een plaats gewonnen heeft in de harten van velen. Onze werkers mogen daaruit opmerken, hoe hun gestadig arbeiden met belangstelling wordt gadeslagen. Het moge hen ook inspireren met onverdroten ijver voort te gaan. Het is toch altijd nog waar, dat iemand, die in het middelpunt der aandacht staat, zich aangespoord voelt, dubbel zijn best te doen.

De Heer drijve u tot uw taak en verlene u Zijn Geest. De strijd is zwaar, want hoofden en harten worden door de tijd haast geheel opgeëist. Onverschilligheid, verzuim en afwijzing wil u ontmoedigen. Doch de Heer heeft ons de opdracht gegeven voort te gaan totdat Hij komt. Dat Hij u vinde, alzo doende. Onze hartelijke groeten aan de pioniers en aan allen, die steunen door gebed en gave.

Uw medewerker,

HUIZINGA,

Secr. C. I. Z.

MEDEDELINGEN

Het op onregelmatige tijden verschijnen van ons weekblad is te wijten aan de slechte postverbindingen. Ik verzoek de redacteuren daarmede ook rekening te willen houden.

v. d. Fl. te E.-E.v. Bedankt voor die blijde tijding. Ik heb niets meer van U.

E.-R.

Aan de werkers der C. I. Z.

Voorzover mij nog niet het u ter ondertekening gezondene teruggestuurd en een overzicht over de stand van zaken gezonden werd, verzoek ik u dringend dat zo spoedig mogelijk te doen. Doe het nog deze week.

HUIZINGA, Secret. C. I. Z.

De gemeente te Leeuwarden heeft Ds. A. A. Hardenberg van Apeldoorn beroepen.

H. F.

De Baptisten Gemeente te Hoogezand heeft, onder biddend opzien tot God, tot haar Herder en Leraar beroepen Ds. Hekhuis te Delfzijl.

De Secr. S. KLUIN.

Secretaris der Gemeente te Sneek is nu:

W. MODDERMAN

Willemstr. 9 — Sneek

De Gemeente te Arnhem

hoopt D.V. op Dinsdag-, Woensdag- en Donderdagavond 24, 25, 26 Febr. Evangelisatie-avonden te houden in ons lokaal Tuinstr. 16, des avonds half acht.

Dinsdagavond sprekers Ds. A. A. Hardenberg en Ds. J. B. de Neef.

Woensdag- en Donderdagavond sprekers Ds. K. Reiling en Ds. J. B. de Neef.

H. KIP, Secr.

Penningmeester der Gemeente te Leeuwarden is thans: E. A. Schlüter, Noordvliet 11, Leeuwarden.

Verantwoording.

In dank ontvangen voor het Pensioenfonds

van de Gem. te Haulerwijk f 25.—

„ Zst. P.—Str. te 's-Gr. - 10.—

Dat begint dus al weer mooi in het nieuwe jaar. Wie volgt, zonder een speciale aanschrijving?

Met hartel. br.gr.,

Hengelo (O.). K. REILING.

Jac. Catsstr. 34. Postr. 109502.

WIE nog een Jaargang 1941 van „JONG LEVEN” in zijn bezit wenst te hebben, moet er vlug bij zijn! Er zijn namelijk nog slechts 3 volledige jaargangen 1941. En hierbij geldt: wie eerst komt, die eerst maalt!

Ook zijn er van de meeste nummers van de laatste jaargang nog meerdere exemplaren aanwezig. Wie dus een nummer mist, kan deze aanvullen. Bovendien zijn er nog exemplaren van verschillende nummers van voorgaande jaargangen.

En u betaalt per exemplaar van alle verschenen nummers slechts 2½ cent! Bestelt dus het gewenste spoedig rechtstreeks en/of gireert meteen het verschuldigde bedrag aan

Ds. T. JANSMA.

Girono. 386228. Nieuwe Pekela.

Onze jonge mensen van Z.-O. Groningen

willen wij gaarne herinneren aan hun Gemeenschappelijke Jeugdkerkdienst op Zondag 1 Maart a.s. te Stadskanaal. Deze Jeugddiensten hebben zich altijd in een goed bezoek mogen verheugen en wij vertrouwen, dat dit ook nu het geval zal zijn. Laat de harten bereid zijn tot het ontvangen en doorgeven van zegen, die de Heer van den Hemel en van dit leven ons toegedacht heeft!

Met hart. groeten,

Nieuwe Pekela. T. JANSMA.

ZENDINGSACTIE.

Keur goed,
alles goed.

Het gaat hier niet over de keur op goud en zilver, maar over de keur op onze kerkelijke jeugddiensten. De keur bepaalt de innerlijke waarde, heeft betrekking op inhoud en kwaliteit. De jeugddiensten schijnen soms minder goed te zijn, als er eens geringe opkomst is, tengevolge van duisternis, koude of veranderde tijd van samenkomsten. Zulk een tijdelijke onderbreking van uitwendige groei, bepaalt echter niet haar keur. Die wordt bepaald door haar innerlijke kracht, wat bij Baptisten niets anders kan betekenen dan Zendingsliefde en offervaardigheid. Wilt ge dus de keur der jeugddiensten weten, dan moet u letten op de Zendingsthermometer, de registreerder van Zendingsliefde. Bij een geregeld volgen van deze verantwoordingen kunt u een goede taxatie maken van de innerlijke kracht der Baptiste jeugd. Hier volgt de opgave over de laatste weken, van de opbrengst van Zendingscollecten: Eindhoven f 17,—; Haarlem f 1,20; Vriescheloo f 10,—; Leeuwarden f 4,50 en f 6,50; Stavoren f 8,—; K. L. Ongerma, Urk f 2,—; Harlingen f 8,70; Enschede f 7,44; Amsterdam f 1,75. De thermometer wijst f 776,58.

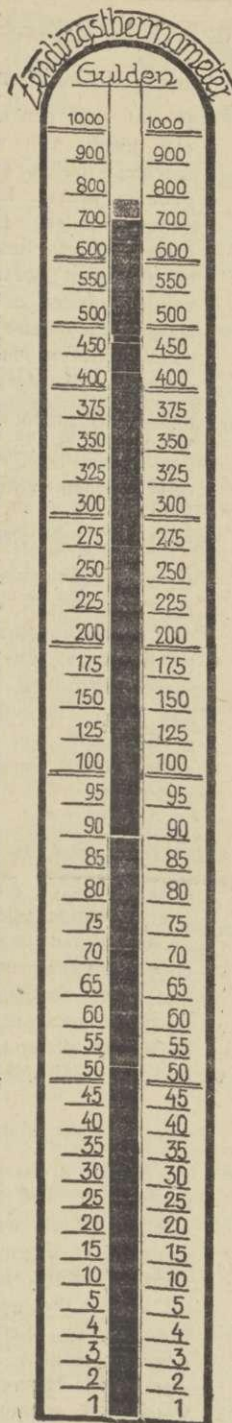
De beste Gemeentebouw is Zending, zending naar binnen en naar buiten. Waar de jeugddiensten in dit teken staan, de keur goed is, daar is alles goed. De Heer vermeerderde onze liefde!

Met hart. groet

„Spek de bus”,

Uw G. PLANTING.

A'dam, Lutmastr. 170.
Giro 223785.

ADVERTENTIE

28 Februari '42 hopen D.V.
onze geliefde Ouders

THOMAS SMIT

en

TRIENTJE SMIT—Kok
de dag te herdenken dat zij voor
40 jaar
in het huwelijk zijn getreden.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun

dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Enschede, Februari '42.
Tollensstraat 85.

Heden overleed in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

HAME CORPORAAL

in de ouderdom van ruim 83 jaar, echtgenoot van TJAAKJE VOORDEWIND.

Tj. CORPORAAL—

Voordewind

Almelo:

G. CORPORAAL

F. CORPORAAL—de Jong

Aan boord:

K. CORPORAAL

A. CORPORAAL—Muthert

Amerika:

E. CORPORAAL

T. CORPORAAL—Manrho

Amerika:

D. CORPORAAL

C. CORPORAAL—Meijer

Groningen:

C. HORLINGS—Corporaal
H. HORLINGS

en Kleinkinderen.

Stadskanaal, 13 Febr. 1942.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

8173

WEEKKALENDER

Bidt voor elkander.

Ik meen eens gelezen te hebben van een man, die een gedurig gebed tot God deed voor allerlei mensen, dat hij op zijn spiegel in de slaapkamer verschillende namen geschreven had, opdat hij, wanneer hij zich voor de dag gereed maakte, biddend aan hen zou denken. Ach, sommiger gebed is zo arm en openbaart niets anders dan een onophoudelijke wenteling om het eigen welzijn. Hun wereld reikt niet verder dan de voordeur. Wat daarbuiten geschiedt veroorzaakt hoogstens een lichte rimpeling. Met welk een diepe instemming kan men luisteren naar het gebed van iemand, die meelijdt in het leed van anderen; die worstelt om de zielen, van die verdwalen; die biddend door ziekenhuizen, gevangenissen, slagvelden en werelddelen trekt; die den buurman en den Moorman tot God omhoog heft. O, indien er toch meer door en onder ons gebeden werd. Welke diensten behoren tot de slechtst-bezochte? De bidstonden. Nota bene. Hoe zal de lamp branden als de centrale niet werkt. Moeten er juist nationale of anderssoortige rampen komen om ons op de knieën te brengen? Het komt mij voor dat een bidstond in gewicht niet achterstaat bij een predikdienst. Biddende handen openen gevangendeuren, hemeldeuren, hartedeuren. O waak en bid. Bid voor uzelf en voor elkander. Bid zonder ophouden. Bid of sterf.

Zondag 22 Febr. Gen. 18:16—33.

Hier is een man, die bidden kan. Lees en leer.

Maandag 23 Febr. Ex. 32:25—35.

De dominee voldeed u niet, uwe kinderen spatten alle kanten uit, de gemeente trekt u niet meer, er is niemand, die naar u omziet. En ik zeg u, dat gij niet meer bidt. Biddende mensen leven; levende mensen stralen uit en trekken aan. Luister hoe deze Mozes bad. Hier en ook op andere tijden. De groten in Gods Rijk waren bidders. Op de knieën overwint ge.

Dinsdag 24 Febr. Ezech. 22:23—31.

Ja, tot zulk een ellende vervalt een gezin, een volk, een gemeente, indien er niet meer gebeden wordt. Bressen zijn er genoeg vandaag. Bressen, waardoor velen naar buiten verdwalen en omkomen; waardoor verdervende geesten willen binnensluipen. En niemand bidt. Zielen gaan verloren en niemand is ontroerd. Broeders verongelucken en geeneen steekt een hand uit. De liefde van velen zal verkoelen en het gebed zal niet meer worden gehoord.

Woensdag 25 Febr. Rom. 8:35—9:5.

Geen heden of verleden, geen engel of duivel, niets kan een wig drijven tussen Paulus en de liefde Gods. En toch — hoe roerend groot is zijn liefde tot zijn volk. Zie, zulk een liefde geeft leven aan een machtig gebed. Heer, vervul mijn hart met liefde.

Donderdag 26 Febr. Ps. 34.

Leef uw leven met den Heer. Niet sommige ogenblikken van de dag of van de week moet gij voor Hem reserveren. Doe alles met Hem. Smaakt en ziet, dat de Heere goed is; welgelukzalig is de man, die op Hem vertrouwt. Daarvan is dit ganse lied vol.

Vrijdag 27 Febr. Matth. 11:16—30.

Er is een grens gezet aan de macht van het gebed. Onze macht eindigt waar de onwil van anderen begint. Of men dan zingt of klaagt, lokt of dreigt, het is alles tevergeefs. De steden hadden zich niet bekeerd, ofschoon Christus zelve er gewerkt had. Hij verwijt hun dat. Verwijt is gerechtvaardigd bij onwil, niet bij onmacht. Daarentegen prijzen wij God als de Bron des heils, wanneer ons hart geopend wordt en wij het hart van Jezus vinden.

Zaterdag 28 Febr. 1 Tim. 2:1—8.

Wij behoren voor de overheid te bidden, totdat de overheid het gebed verbiedt door haar

Heden nam de Heere tot Zich onze Zuster

DIEUWKE ALKEMA

(Weduwe van M. TICHELAAR)

in de ouderdom van bijna 88 jaar.

Zij mocht zich verlost weten door het dierbaar bloed van Jezus. Dat was steeds haar getuigenis.

De Bapt. Gemeente
Harlingen.

Harlingen, 7 Febr. 1942.

Heden behaagde het de Heere van onze zijde weg te nemen mijn geliefde Vrouw en der kinderen zorgdragende Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

HINDERIKA KARS

in de ouderdom van 63 jaar.

2 Tim. 4:7.

In de hoop op een zalig wederzien, lenigt onze smart.

Uit aller naam,
H. MEIJER.

Hengelo (O.), 5 Febr. 1942.
Deurningerstr. 210.

handelingen. Niet alleen voor haar echter, doch voor alle mensen. En bidden is een heilig, heerlijk werk. Wij treden voor de troon van den Wereldheer. En alle dingen zijn mogelijk dengene die gelooft. Laten wij samenkomen in onze gemeenten en bidden. Zo begonnen alle opwekkingen.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN

ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERINGE

POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTUS' ONMACHT.

En ook de Oversten met hen beschimpten Hem, zeggende: anderen heeft Hij verlost, dat Hij nu zichzelf verlosse, zo Hij is de Christus, de Uitverkorene Gods. Luk. 23: 35.

Het bijzondere aan de kruisdood was niet de pijn, waarmede het sterven aan een kruis gepaard ging, maar de vloek, die er op lag en de schande, die er aan verbonden was. Het was vooral de geestelijke marteling, waaraan de gekruisigde Heiland was blootgesteld, die Zijn lijden zo zwaar maakte. Daarom staat er van Hem geschreven, dat Hij het kruis heeft verdragen en de schande veracht.

De grootste schande was het, naar het oordeel der wereld, die Christus omsloot, zwakte zijn.

En zwak was Christus, dat bewees het kruis: „want hoewel Hij gekruisigd is in zwakte”.

Om wat hun toescheen Christus' onmacht te zijn, beschimpten Hem de Oversten, beschimpt Hem de wereld.

Dat Zijn vastgenageld zijn aan het kruis aan iets anders was toe te schrijven, n.l. aan Zijn liefde, die Zijn macht in toom hield, verstonden zij niet. En omdat ze dat niet verstonden, ontging hun de zegen van het Kruis.

***

Hoor de kreet: Geef ons het bewijs van Uw macht en we zullen geloven dat gij zijt de Christus, dat God U gezonden heeft en achter U staat.

Dat is de wereld; de wereld van toen en de wereld van nu. Zij gelooft in de macht. Van de macht verwacht zij het. Voor haar

knielt zij. Daarom is zij vol van vrees en wreedheid, van wrevel en wraakzucht. In welk een toestand heeft deze afgod haar gebracht! Ze is weggeleden naar de poorten der hel, deze de macht verheerlijkende wereld.

Wie de macht heeft meent er recht op te hebben gehoorzaamd te worden. Macht is bij de wereld recht. De macht legitimeert op aarde.

Toon, dat Gij de macht hebt en wij zullen geloven, dat Gij zijt de Uitverkorene Gods, onze Leidsman.

***

Deze woorden moeten Christus diep gewond hebben. Immers: Hij had de macht. Hij wist dat. Hij wist, dat Zijn macht onbegrensd was en daarom aarzelde Hij nimmer. Hij wist ook in de uren van Golgotha, dat Hij in staat was elk wonder te verrichten en op het verlangen der wereld in te gaan.

Maar Hij wijst de verzoeking daartoe af.

Niet in machtopenbaring moeten we God zoeken, want God is . . . . . Liefde!

Christus had een hogere macht, dan van Hem verlangd werd te betonen, n.l. de macht om aan het Kruis te blijven. Dat moest Hij niet, maar dat kon Hij.

***

Mijn broeders! De wereld moge geïmponeerd worden door macht — wij knielen niet voor dezen afgod. Macht bewijst voor ons nooit iemands recht op leiding, op gehoorzaamheid. Wij geloven in den Gekruisigde; wij geloven in de wereldverwinnende kracht der Liefde. Niet macht maar Liefde is de sleutel, die toegang geeft tot het hart. Liefde, die voor ons sterven kon, de schande trotserende.

Daarom kón, móést van Christus erkend worden: anderen heeft Hij verlost, het besef der persoonlijke, innerlijke vrijheid geschonken. Ze zijn niet

opgezweept, in een roes gebracht, buiten zich zelf geraakt van opwinding, maar integendeel tot zichzelf gekomen. Ze hebben zichzelf hervonden in een ontmoeting met God.

Ziet, met de strikken nog om uw ziel, op naar 't Kruis, en ge gaat getroost en vrolijk zingen:

Mijn Verlosser hangt aan 't Kruis, en Hij hangt er mijnentwegen, mij ten zegen.

Van de vloek maakt Hij mij vrij, en Zijn sterven zaligt mij!

L.

LOSSE SCHAKELS

Bibliotheek of boekenlijst. Enkele broeders mede-arbeiders zijn blijkbaar nog zeer verdiept in de hun toegezonden circulaire betreffende dit onderwerp. Wanneer het hun mogelijk zou zijn in de maand Maart nog tot een conclusie te komen en mij die mede te delen, zou dat door mij gewaardeerd worden. Indien niet, dan zou ik ook dat graag vernemen.

Adderen-gebreed. Volgens Mattheus heeft Johannes de Doper Farizeën en Saduceën, die kwamen om door hem gedoopt te worden, aangesproken met „adderengebreed”. Volgens Lukas zeide hij dit tot „al de scharen”. De Nieuwe Vertaling heeft dezelfde uitdrukking. Haar nadeel is, dat ze ons zo weinig zegt. Ze maakt op ons de indruk van een scheldwoord — een woord, dat veroordeling, verachting inhoudt, zonder ons iets naders omtrent deze mensen te zeggen. We zouden, lezende met de behoefte om het gelezene te verstaan, hoogstens eens kunnen nagaan welke, aan de adder herinnerende eigen-

schappen, deze mensen gehad kunnen hebben. Maar de vraag is deze: zouden we het soms in andere richting moeten zoeken?

Wiens na- In Joh. 8 : 44 zegt de komelingen? Heere Jezus tot de Farizeën: Gij zijt uit den Vader den Duivel en wilt de begeerten uws vaders doen. In zijn eerste brief noemt Johannes allen, die blijven door-zondigen, die aan de zonde vasthouden, in haar volharden en zich verhardden: kinderen des Duivels. Zou in deze woorden, die op een verwantschap tussen mens en Duivel wijzen niet een herinnering liggen aan de belofte uit Gen. 3? Daar zegt God tot den Verleider: Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad. De Verleider, die in de gedaante van een slang was opgetreden, aangesproken en vervloekt werd, zou op aarde „zaad“, nakomelingen hebben. Die zou hij hebben onder de mensen. De mensheid zou zich splitsen. Uit de Vrouw zou de Verlosser geboren worden, die een deel der mensheid het stempel van Zijn Geest zou opdrukken. Wat buiten de invloedssfeer van Zijn Geest zou blijven, zou het kenmerk blijven dragen van het contact, dat de Verleider had weten te leggen tussen zichzelf en den mens.

Niet allen staan in dezelfde mate noch op gelijke wijze onder des Duivels invloed, maar sommigen zijn in vergaande zin zijn instrument.

Daarom kon zowel tot de scharen, die uitliep om zich door Johannes te laten dopen, als tot een, meer op de voorgrond tredende groep onder hen, gezegd worden: gij adderengebroad.

Maar dan verstaan we deze zo ruw klinkende aanspraak ook. Ze zijn zaad, kinderen der Slang. Ze staan aan de zijde van Gods vijand en (onbewust) in zijn dienst. Niet een afstotend scheldwoord sprak Johannes uit, maar een ontdekkende herinnering — de herinnering aan de verschrikkelijke gevangenschap, waarin ze beseffen moesten zich te bevinden. Uit deze gevangenschap kwam Christus hen bevrijden — niet uit die ener wel vreemde, doch slechts aardse overheersing. Dat wilde Johannes dat zij zouden inzien en erkennen, al eer hij hen doopte.

De Sabbath als toetssteen. Uit het N. Testament merken we, dat in die dagen de Sabbath dienst deed om iemand te toetsen op zijn zuiverheid. Het was een gemakkelijk te hanteren toetssteen. Men hechte aan het correcte naleven der Sabbathvoorschriften grote waarde. Wanneer Israël maar tweemaal de Sabbath naar eis zou houden, zou de Messias komen, meen-

de men. Geen wonder, dat Sabbath-overtredingen zeer ernstig bestreden en zwaar gestraft werden. Zelfs den goddeloze liet men toe (zegt Schlatter) te offeren, in de hoop, hem zo te winnen. Wie echter in 't openbaar de Sabbath ontwijdde, werd van het altaar gescheiden en hem werd het recht om te offeren ontnomen.

Conflicten in de Evangelien. De Heere Jezus schikte zich niet naar de voorgeschreven wijze van Sabbath-vieren. Het verdienstelijke karakter, dat men daaraan gegeven had, zal Hem tegen gestaan hebben wijl het Israël afstompte tegen de genadeboodschap. Daar de Heer optrad als Rabbi, dat is als een leraar met discipelen en een grote invloed had op de scharen, werd het Hem zeer kwalijk genomen, dat Hij de Sabbath niet vierde naar farizees voorschrift. En waar de, huns inziens, correcte wijze van Sabbath-vieren, als kenmerk van echt Israëliet-zijn gold, moesten zij den Heere Jezus als leraar afwijzen. Hij kwam op het punt der Sabbath-viering in conflict met de leidslieden — een conflict, dat des te heviger was, naarmate de invloed des Heeren zich in kringen liet gelden, voor welke zij geen erkend gezag bezaten. Hén noemde de Heiland ten slotte, wegens de vergaande gevolgen, die zij uit hun opvatting en positie lieten voortvloeien: dieven en moordenaars. (Joh. 10 : 8.)

De geboden doorzien. In Markus 3 lezen we o.a. het verhaal van de genezing van den man met de verdorde of verlamde hand. Die genezing had op een Sabbath plaats in een synagoge. Er heerste spanning in die samenkomst. Reeds had de Heiland op het punt der Sabbath-viering geen gunstige reputatie. Zij, die meenden over Israëls heil te moeten waken, zaten daar om te zien of Jezus op deze dag een genezingswonder zou verrichten. Zij wilden dat dan officieel vaststellen en een proces tegen Hem aanhangig maken.

De Heere Jezus stelt nu zelf de vraag of de Sabbath door een genezing al of niet ontwijd wordt, aan de orde. Gelijk steeds, gaat hij op de bezwaren in; wenst ze onder het oog te zien en te ontzenuwen. Ofschoon hoogste autoriteit, wenste Hij toch steeds inzicht te schenken en overtuiging te wekken.

Maar de wijze, waarop de Heer het probleem stelt, doet ons toch wat vreemd aan. Nadat de patient op bevel in het midden plaats genomen heeft, stelt de Heer den omzittenden de vraag:

Is het geoorloofd op Sabbath-dagen goed te doen of kwaad te

doen? een mens te behouden of te doden? Mark. 3 : 4.

„Goed doen“ en „Goed doen“ en „kwaad doen“. „kwaad doen“ wordt dan nader omschreven als „een mens behouden“ en „een mens doden“.

Natuurlijk was het geoorloofd om op Sabbath goed te doen en het kwaad doen op die dag even goed als op andere dagen verboden. Maar waar het hier ging om de vraag of men op Sabbath een zieke al of niet genezen mocht, luidde het, op dit geval de vraag toegepast: een mens te behouden of te doden.

Wie een zieke beter maakt, behoudt hem. Wie een zieke beter kan maken, moet dat doen. Verzuimt of weigert hij dat te doen, dan „doodt“ hij hem. Dat is de logische gevolgtrekking uit zijn houding. Zo legden (en wie zal zeggen: ten onrechte?) de farizeërs de Wet uit. Dat zagen zij in het 6e gebod liggen; deze strekking had het naar hun inzicht. De Heiland sluit zich daarbij aan en vraagt nu: Als Ik in staat ben dezen zieke te genezen en het weiger te doen, ben Ik volgens de Wet een doodslager — ook naar uw opvatting van het 6e gebod. Ik ben er toe in staat. Wat staat mij dus te doen?

Op die vraag, wier eerlijke beantwoording door de farizeërs een zelfveroordeling betekend zou hebben, bleven de aangesprokenen zwijgen. Is het te verwonderen, dat de Heer hen op dit zwijgen rondom met toorn aanzag — met toorn en toch met nog een ander gevoel tevens: droefheid over de verharding van hun hart? — Hoe heeft Christus geleden onder de openbaringen van de macht der zonde!

L.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Prijs den Heer met blijde galmen, gij, mijn ziel, hebt rijke stof. Zo jubelt het nog na in onze harten vanwege de vele zegeningen, die we als gemeente te Exloërmond de laatste tijd hebben genoten; waarvan ik u gaarne iets wil meedelen.

Zondag, de eerste Februari, was voor de gemeente een ware feestdag, want op deze dag werden acht broeders en zusters, die in het midden der gemeente de goede belijdenis des geloofs hadden afgelegd, door de doop de gemeente binnengeleid. Niettegenstaande het koude winterweer en de met sneeuw bedekte straten, was voor deze doopdienst

zeer grote belangstelling. Het kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet en onze voorganger mocht aan deze grote schare de betekenis van de doop, ook voor deze tijd, bekendmaken. Na afloop van deze dienst vierde de gemeente met een groot aantal broeders en zusters het Avondmaal, waar onzen nieuwen leden door een der ouderlingen een hartelijk woord van welkom werd toegesproken. Dat de gemeente dankbaar huiswaarts keerde zal u zich wel kunnen voorstellen.

Zo gaan wij dan bemoedigd voort, in vast vertrouwen op Zijn woord.

Met hartelijke broedergroet,

D. W.

MEDEDELINGEN

ATTENTIE.

Wegens papierschaarste verschijnt „De Christen” enkele weken in 4 pagina's.

Te zijner tijd volgt hierover een nadere mededeling.

LEEWARDEN. D.V. Zondag 15 Maart 1942 hoopt Ds. F. E. Huizinga voorm. 10 uur zijn officiële afscheidsprek in de gemeente te houden, terwijl dan nam. 3 uur in meer intieme kring, nog een bijeenkomst zal worden gehouden. Afgevaardigden en belangstellenden van zustergemeenten zijn hartelijk welkom, doch van dezulken ontvangt onderstaande gaarne vroegtijdig bericht. Denk om uw distributiebescheiden.

Namens het bestuur der
Bapt. Gem. te Leeuwarden,
de secr. H. FENNEMA.

Adres:

Transvaalstraat 23, Leeuwarden.

Friese voorgangers en evangelisten

vergaderen D.V. WOENSDAG 4
MAART a.s. te Leeuwarden,
Noordvliet 11.

Aanyang 10 u. v.m.

Attentie!

De gewestelijke vergadering van
Zusterhulp wordt D.V. 11 Maart
te Stadskanaal gehouden.

Aanvang 11.30 uur.

Zusters, komt allen zoveel mogelijk
en laten wij die dag biddende voor-
bereiden.

De Secretaresse,

A. W. BOITEN—Hippen.

Brs. Correspondenten.

Op de j.l. gehouden Unievergadering
is besloten dat alle Administrateurs der
Unie per 30 Maart de boeken moeten
afsluiten.

Om hieraan te kunnen voldoen ver-
zoek ik allen, die het 1e kwartaal nog
niet hebben afgerekend dit ten spoed-
digste te doen, in elk geval vóór 20
MAART e.k.

Mag ik op aller medewerking rekenen?

Met br.groet,

H. DE JONGE,

Adm. „De Christen”.

Van de Administratie.

In dank ontvangen voor de Com-
missie voor Inwendige Zending van de
Gem. den Haag een bedrag van f 40.00.

Verder een enkel woord over onze
nieuwe zangbundel. Niet over de in-
houd of uitvoering. Ik laat zulks aan
de deskundigen over. Zo goed als alle
Gemeenten zijn destijds éénstemmige
boekjes toegezonden óf in depot óf voor
eigen rekening.

Gaarne zou ondergetekende thans
vernemen hoe het met de verkoop gaat.
Kunnen wij niet afspreken dat degenen
die met de verkoop zijn belast mij be-
richten hoeveel exemplaren zijn ver-
kocht. Vul meteen een postgirobiljet in
en zend mij van het verkochte aantal
remise. Deel op het strookje mede hoe-
veel exemplaren nog in Uw bezit zijn
en het aantal waarvan remise wordt
toegezonden.

Door spoedige toezending worden
heel wat kosten bespaard, om niet te
spreken over meerder werk. Verder

verzoek ik U allen, die nog één en
ander met de Unie-administratie heb-
ben te verrekenen dit vóór of op 1
Maart a.s. te willen doen. Willen de
betrokkenen maatregelen nemen dat
hieraan wel wordt voldaan, want in
een goede huishouding moeten geen
onbetaalde rekeningen voor komen.

Vertrouwende op voortdurende me-
dewerking, met hartelijke groeten.

H. KONING,

Postrek. 275770. Adm. Unie van Bapt.
Coevorden, Gem. in Nederland.
v. Heutszsingel 52.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

ADVERTENTIE

Met dank aan God geven we kennis
van de geboorte van een dochter, die we

ALI

noemden.

A. KOST

H. KOST—Hofkamp.

Eindhoven, Corn. Bloemaertstr. 19.

Heden overleed na een lang-
durig, smartelijk, geduldig gedra-
gen lijden, in de volle zekerheid
des geloofs, onze geliefde Man,
Vader, Behuwd-, Grootvader en
Zwager

WILLEM AUKES

in de leeftijd van 66 jaar.

Namens de Familie:

Wed. J. AUKES—Timmer.

Arnhem, 17 Februari 1942.

Veluwestraat 42.

Nieuwe kracht.

Wij wachten altijd op het wonder. Op de onstuimige, sleurende kracht van een storm, verwekt door Gods Geest. Wij wachten op de stimulans, de inspiratie, de overweldiging, die ons in staat moet stellen grote dingen te doen voor God. Heimwee naar een Pinksterfeest. In de regel echter is kracht niet het gevolg van een inspiratie of onverwachte aandrift, doch eerder resultaat van een ingespannen oefening. De man, die een stier door de arena op zijn schouders ronddroeg, was daarmee begonnen toen het dier nog een kalf was. De directeur van het concern begon met postzegels van het kantoor te halen en bekende zendelingen lazen in hun jeugdijaren boeken van ontdekkingsreizigers, leerden talen, terwijl ze het weefgetouw bedienden. Die wat worden wil, nee, die zit niet stil. Ook niet in het Godsrijk. Die zit niet dromend neer. Die begint een Zondagsschool, werft lezers op dit blad of de Zaaier, neemt deze en gene mee naar de godsdienstoefening, bidt den Heer vuriglijk om de bekering en ontdekt, dat hem voortdurend nieuwe krachten toevloeien. Zijn geestdrift taant niet, zijn liefde is elke morgen nieuw. Want God, Die nimmer moe wordt of mat, is zijn Bron.

Zondag 1 Maart. Jes. 40 : 26—31.

Wanneer gij iets van Gods almacht wilt lezen, kijk dan voor uzelf eens na, wat vanaf vers 12 geschreven staat. Leer uw God kennen in Zijn grootheid. Het versterkt u.

Maandag 2 Maart. Joz. 14 : 6—11.

Niets ruïneert zozeer als de woeste dienst der zonde, maar de Godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomstigen levens. Iedere dienst-knecht van God wordt niet oud, want sommigen verteert de ijver voor het huis des Heeren. De waarde en schoonheid van een leven ligt ook niet in de lengte, doch in de zegen, die het afwierp.

Dinsdag 3 Maart. Nah. 1 : 1—7.

Ja, wij raken soms een beetje verlegen met onzen God. De spotters schijnen steeds meer pijlen op hun boog te krijgen. Petrus heeft ze al gesignaleerd en gezegd, dat hun spot alleen vrucht was van Gods haast eindeloos geduld en eigen ongebreidelde begeerlijkheid. Zijn dag komt nog. Welzalig de vrome, die wandelt in 't licht, want die dag zal duister zijn.

Woensdag 4 Maart. 2 Sam. 22 : 29-37.

Dit zijn woorden uit een lied van David, ten dage als de Heere hem verlost had uit de hand van al zijne vijanden. Ik weet niet welke vijand uw geluk bedreigen. Geen werk, ziek, zonde? Kent gij ook het lied, waarin woorden als deze voorkomen: . . . waar 'k machtloos nederzinke of bitter lijd, is God. God het enig vaste punt in het heelal. Werp in Hem het anker der ziel uit.

Donderdag 5 Maart. Efez. 6 : 10—18.

Hebt gij misschien het gevoel in u, dat voor Simson tot een ontzetting werd: zijne kracht was van hem geweken. Hij hanteerde wel de oude wapens, maar er zat geen vaart meer achter. Gij citeert de Schrift en reciteert gebeden, doch automatisch, levenloos, zonder weerklank. Bid als Petrus, die zonk: Heer, behoud mij. En geef nieuw leven weer. Als in tijden van ouds.

Vrijdag 6 Maart. 2 Kor. 12 : 1—10.

Geestelijke weerbaarheid, activiteit kan, ontdekt door den bezittenden mens, tot hoogmoed leiden. Men acht zich geroepen tot deze critiek en die daad; waant zich uitnemender, o ja, soms zo gecamoufleerd, dat men het zelf niet in de wortel erkent; handelt op eigen initiatief zonder te luisteren naar de manende stem der anderen en toont zo klaarlijk behoefte te hebben aan een doorn, die redden kan.

Zaterdag 7 Maart. Efez. 3 : 14—21.

Als er geen wind is, kan men

Heden overleed in volle verzekerdheid des geloofs onze geliefde Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

RINSE MIEDEMA

Weduwnaar van
Wiebigje van der Werff
in de gezegende ouderdom van
79 jaar en 9 maanden.

Hij mocht zich verlost weten
door het dierbaar bloed van Jezus,
dat was steeds zijn getuigenis.

Namens de Kinderen

Leeuwarden

JAN MIEDEMA

TRIJNTJE MIEDEMA-Karel

Harderwijk

JITSE MIEDEMA

HENDRIKA MIEDEMA—
Pascal

Huizum

RIEMER MIEDEMA

HILTJE MIEDEMA—Pascal

AUIKE MIEDEMA

GRIETJE MIEDEMA-Popta
Kleinkinderen en
Achterkleinkind.

Harlingen, 23 Februari 1942.

Heden nam de Heere tot Zich
onzen broeder

RINSE MIEDEMA

Wedn. van W. v. d. WERF
in de leeftijd van bijna 80 jaar.

God te dienen was zijn leven.
Nu mag hij juichen voor Diens
troon.

De Bapt. Gemeente
Harlingen.

Harlingen, 23 Febr. 1942.

niet zeilen, en als het niet regent,
wil er niets groeien. En indien
gij uwe knieën niet buigt, zo
zult ge op den duur niet blijven
staan. Let op het drievoudig:
opdat, waardoor u duidelijker
wordt waarom Paulus bidt voor
de Efeziërs. De Heer sterke ons
en geve ons een gezegende
Zondag.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

OM DE LASTEN NIET.

„Maar waarom gaat u dan niet in Holland wonen?” vroeg ik aan een alhier verblijvend landgenoot, die mij een droevig beeld had getekend van de situatie, waarin hij zich bevond. Het was hem, zo zei hij, bijna onmogelijk om zich de primaire levensbehoeften aan te schaffen en zijn gezin van het nodige te voorzien. Daarenboven vertelde hij mij, dat het in het vaderland zoveel beter was dan hier. Waar hij volkomen gelijk in had.

„k Zal u hier geen vergelijkende rantsoenen geven, want moest ik dat doen, menigeen zou wellicht zijn ogen eens uitwrijven en vragen: lees ik goed? Doch genoeg over het Belialskind, dat rantsoenering heet.

Gij brandt natuurlijk al van nieuwsgierigheid om te vernemen, welk antwoord ik op mijn vraag ontving. Het is hier boven afgedrukt.

„De belastingen zijn me daar veel te hoog”.

Wat een egoïsme, vindt u niet? Wel de voordelen willen genieten, die het vaderland geeft en niet mee willen dragen in de lasten. Vele schatten had de rentenier reeds opgestapeld, nog meer moest er bij. En dan nog bang zijn voor de lasten, die het vaderland hem op zou leggen.

„k Moest direct denken aan de houding van velen tegenover de gemeente. Zij willen wel genieten van het goede, dat zij geeft. Gaarne gaan ze met haar op, om zich te voeden met de verkondiging van het woord. Het is hun een lust om in haar midden te vertoeven en te horen, wat de Heer bij monde van Zijn knecht te zeggen heeft. Met haar bejubelen zij onzen Verlosser.

Met haar willen ze zich door het bad van het Woofd, maar niet door het waterbad, reinigen, om straks zonder vlek of rimpel voor Christus geplaatst te worden.

Zij willen alles met de gemeente, en toch zonder de gemeente doen, want zij willen niet de lasten der gemeente dragen.

Zeker, de gemeente legt ons lasten op, de last der gemeenschap en financiële lasten. Zolang men geen lid is van de gemeente, behoeft men noch de ene noch de andere te dragen. Men kan voor een paar losse centen, als men ze tenminste nog krijgen kan, zeer veel genieten. (?)

Dit behoort toch niet zo te zijn.

Dan zijn er anderen, die zich afzijdig houden of terugtrekken vanwege de lasten der gemeenschap.

Dit moet, mijne broeders, alzo niet zijn.

Niet omdat er soms zulke moeilijke karakters in de gemeente kunnen zitten, moeten wij haar verlaten. Integendeel wanneer er dingen zijn, waar gij persoonlijk het moeilijk mee hebt, ga dan de weg der zelfovergave. Leef voor alle dingen uw doop uit en laat het zien dat uw oude „ik” met Christus gestorven is, dat gij u totaal aan Hem hebt overgegeven, niet met het woord alleen, maar voor alles met het hart. Met het centrum van uw leven.

Laat de Heer en Zijn Gemeente in het midden van uw leven staan. Bedenk dat de gemeente van Christus is, daarom behoud uw plaats en dien, dien de gemeente, zo dient gij Christus. Wend u niet tot het z.g.n. vrije of aliantiewerk, gij zult er geen bevrediging vinden, maar voeg u en blijf bij de gemeente van Christus.

De Heer heeft duidelijk Zijn wil te kennen gegeven, n.m. dat Hij wil dat de gemeente zijn zal, daarom is zij. De Heer roept zondaars tot bekering, niet om hen alleen te laten voortwandelen, neen, Hij roept ons tot gemeenschap met Hem en met elkander.

Betoon de gemeente geen platonische, maar wel daadwerkelijke liefde.

Leef niet als egoïst, maar als christen.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

DE ZATERDAGAVOND
8 UUR CLUB.

BAPTISTEN EN BIRMA.

Afstanden spelen geen rol meer.

't Is waar, het gebeurt wel eens in deze tijd van wintermisère met haar verkeersstagnaties, dat we voor een reis van Stadskanaal naar Groningen, zijnde een afstand van ruim veertig kilometers, ongeveer het vierde gedeelte van een etmaal nodig hebben. U lacht en zegt: „dan doet u het zeker op de pedes plani, op uw plat-voetjes?” Maar denkt ge, dat de gelukkige bezitter van plat-voetjes vlugger stapt dan een normaal gevoet mens? Neen, neen, niet gelopen, noch gefietst, noch geschaatst, noch gesjeesd, maar getreind en dat gedurende bijna zes hele uren! Wat ook in onze dagen in prijs moge zijn gestegen, het zitten in een trein en het verblijf op de stations zeer zeker niet.

Wanneer wij echter beweren, dat afstanden geen rol spelen, bedoelen wij, dat met de week de wereld ons kleiner wordt en wijzelf groter.

Wij zitten of hangen in een met reizigers afgeladen compartiment van een spoorwagon of al spoedig door-kruisen wij met elkaar alle continenten. Zelfs de burgers van de meest afgelegen dorpen doen mee als mensen die ter zake kundig zijn. Wij zijn er niet zelden verwonderd van. Waar is het isolement gebleven, dat eeuwen lang de heerlijkheid was van den Groninger en den Drentenaar?

Maar wij zouden het hier over Baptisten en Birma hebben. Moeten wij nog Birma of Burma of Barma of rijk der Mranma — gij kunt de naam kiezen, die u het beste ligt — aan u voorstellen? Het zal wel niet nodig wezen. Enige jaren geleden heeft het de aandacht getrokken om zijn revolutionnaire stromingen tegen het Europees imperialisme. En thans komt het bijna elke

dag, bij u aan de achterdeur kloppen. De reden is, dat het land — ongeveer zo groot als Duitsland, met een bevolking gelijk aan anderhalf à tweemaal die van ons land — in de oorlogszone is getrokken en het er op het ogenblik niet alleen pijpestelen in figuurlijke zin maar ook bommen in de letterlijke zin regent.

* * *

Baptisten stellen belang in Birma meer dan in menig ander land, omdat hun zendingsarbeid aldaar zich buitengewoon gunstig heeft ontwikkeld. Vóór het uitbreken van deze wereldoorlog was de helft van de christelijke bevolking — indien niet meer dan de helft — Baptistisch. De Baptisten waren er verenigd in meer dan twaalfhonderd gemeenten met ruim twee honderd zendingen, bijna drie duizend inlandse predikers en meer dan honderdduizend leden. Een en ander komt praktisch hier op neer, dat de getalsterkte van de Baptisten in verhouding tot de bevolking tien tot vijftien maal die van ons is.

Niet alleen is het de groei van de zendingsarbeid, die Baptisten met belangstelling voor Birma vervullen.

Ook is het de pionier van die zendingsarbeid. Birma is het land, waarvoor de grote Adoniram Judson zich heeft opgeofferd.

Een volk, dat zijn helden niet eert, is het leven niet waard. Het gaat onvermijdelijk zijn ondergang tegemoet. Waar eerbied voor het offer is heengegaan, klopt de dood op de deur om binnen te treden. Dit is een wet, waaraan christelijke gemeenten zowel als volken onderworpen zijn.

Baptisten kennen hun helden, onder wie Judson een der eerste plaatsen inneemt.

Wie onder ons herinnert zich niet gaarne het wonder van zijn bekering? Och, kom, laat het mij nog eens vertellen, al was het alleen maar om mijzelf eraan te goed te doen.

* * *

Judson werd de 9de Augustus van het jaar 1788 te Malden in Massachusetts, Amerika, geboren. Aan de hogeschool, die hij bezocht, werden de nieuwste ongelooftheorieën door bijna alle studerende gretig ingedronken, en Judson, ofschoon zoon van de pastorie, was tezamen met een boezemvriend de leider van deze „Aufklärung”. Hij be-roemde er zich op godloochenaar te zijn.

Bijna afgestudeerd en gereed om een literaire en artistieke loopbaan te beginnen, besloot hij een ontspannings-tocht te paard door enige staten te ondernemen. Op zekere avond laat klopte hij bij een herberg aan met het verzoek om onderdak. De waard deelde hem mede, dat hij slechts een enkele

kamer beschikbaar had, maar naast een vertrek, waarin iemand zwaar ziek lag en vermoedelijk zou gaan sterven. Voor de bezoeker was dit natuurlijk geen bezwaar. Met de dood houdt immers toch alles op!

De wand tussen de beide vertrekken was uiterst dun. Judson hoorde het hijgen en het zuchten van den onbekende in de stikdonkere nacht . . . .

Sterven!

Het hart van den jongen man begon te sidderen. Hij wilde slapen, maar kon geen wenk in de ogen krijgen. Hij trok de dekens over zijn hoofd en . . . . nog konden de kreten van angst en wanhoop tot hem doordringen.

Wie zou dat zijn? Doch dat hij, Adoniram Judson, zo bang kon worden!

Hij raapte zijn moed bij elkaar en begon over zijn dwaasheid te lachen.

Veronderstel, dat zijn kameraden hem hier eens gadesloegen, en veronderstel, dat zijn boezemvriend hem nu had gezien! Wat moest hij dan wel van hem denken?

Hoor! Weer een diepe zucht. Een rilling loopt den godloochenaar over de leden.

Eindelijk werd het stil in de aangrenzende kamer.

Toen Judson voor dag en dauw was opgestaan en den waard ontmoette, informeerde hij luchtigjes naar de toestand van zijn buurman.

„Hij is dood!” luidde het antwoord kort.

„Dood? En hoe heet hij?”

„O”, zeide de herbergier, „een goedhartig mens. Student op het Providence-College. Hij heet . . . .”

En hij noemde de naam van Judson's beste vriend!

Judson kon zijn emoties niet beheersen. Hij snelde naar zijn slaapkamer en wierp zich op de vloer neer en riep die éne Naam aan, die hij tevoren nooit anders gebezigd had dan in spot: God!

Hij keerde naar huis terug en liet zich inschrijven als student in het Andover Theologisch seminarie niet als toekomstige candidaat voor de bediening des woords noch als gelovige in godsdienst maar „als iemand die zeer ernstig belang stelt in godsdienst en de waarheid begeert te kennen”. Eerdat het eerste studiejaar tot een eind gekomen was, werd hij krachtadig bekeerd en sloot hij zich bij een groepje studerende aan, die de stoot hebben gegeven aan het in 1810 opgerichte Amerikaans Comité voor de Buitenlandse zending. Dat comité van interkerkelijke kleuren was de eerste zendingsvereniging in de Verenigde Staten.

Reeds in zijn seminarie-tijd had de doop der gelovigen een ernstig onderwerp van zijn overwegingen uitgemaakt. Tijdens zijn zeereis van vijf maanden naar India zette hij de studie van het

doopvraagstuk voort. En het duurde niet lang na zijn aankomst in Calcutta, dat hij, zoon van een vrome, kinderdopende predikant, de bijbelse doop zelve onderging.

* * *

Judson's grootste werk is geweest, dat hij de bijbel aan de Birmezen heeft gegeven.

In 1834 was hij met de vertaling gereed gekomen. Nadat de laatste hand eraan gelegd was, legden hij en zijn helper het complete manuscript voor zich neer, en wijdden het in diepe ontroering op hun knieën aan de dienst van Jezus Christus, opdat Birma de weg des levens lere kennen.

Hij stierf op twee en zestig jarige leeftijd op zijn thuisreis.

De gedachte in zee te worden begraven vervulde hem met vreugde.

Die blauwe, onafzienbare zee, waarin zijn levenloos lichaam zou worden neergelaten — een gelijkenis van de zee van Gods liefde, waarin hij zijn ziel eens en voor altijd heeft mogen werpen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

GIJ EN DE BROEDER, DIE ZONDIGT.

I.

Wat is onze taak tegenover den broeder, die zondigt?

Die vraag is van groot belang, maar brengt ons ook in aanraking met vele moeilijkheden. Onze juiste plaats tegenover onzen broeder in te nemen is op zichzelf al geen lichte zaak, maar wordt dubbel moeilijk als die broeder gezondigd heeft. Als we dan mistasten zijn de gevolgen, en voor hem en voor ons ernstig. En . . . hoe licht tasten we juist mis tegenover den broeder, die zondigt! We hebben meer dan gewone wijsheid nodig als we den broeder niet slechts een broeder, doch een geneesheer moeten zijn. Welk een kennis van de aard en de bewegingen van de menselijke ziel is dan vereist!

Onze Heer en Zaligmaker heeft ons echter ook in deze zaak niet aan onszelf overgelaten. Met grote oplettendheid ging Zijn oog over de kring Zijner discipelen, in welke Hij de Gemeente der eeuwen zich weerspiegelen zag. Hij kende de botsingen, die daar plaats hadden en de spanningen, die daar optraden. En Hij zag de oorzaken van deze, de toekomst van Zijn werk bedreigende gevaren. Met veel lankmoedigheid heeft Hij Zijn jongeren in hun zwakheden gedragen, onderwezen, berispt. En Zijn woorden moeten door allen, die Hem als hun Leidsman er-

kennen, gehoord, overdacht en behartigd worden.

In de z.g.n. Bergrede geeft Mattheus een samenvatting van dat onderwijs. Wie ze ook maar oppervlakkig leest of hoort, voelt onmiddellijk, dat dat onderwijs op de praktijk van ons leven gericht is. Het zijn een reeks aanwijzingen voor de wandel van den christen.

Deze aanwijzingen zijn zo ongewoon, zo streng naar het schijnt, dat onwillekeurig de gedachte post vat: wie deze aanwijzingen ernstig zou nemen, er naar zou gaan leven, zou zichzelf vernietigen. Zó te leven in deze wereld zou de ondergang betekenen.

Daarom hebben sommigen beweerd: wat Christus hier zegt, geldt niet het leven in deze wereld, maar in Zijn Koninkrijk, dat, naar men meende, spoedig openbaar zou worden. Anderen weer menen, dat de Heere Jezus deze dingen alleen gezegd heeft om ons de spiegel van het volmaakte leven voor te houden en zo het bewustzijn van zonde in ons op te wekken.

Dat zowel de ene als de andere opvatting onjuist is, blijkt wel uit de ernstige omljsting, waarin de Heere, vóór Hij eindigde, al Zijn aanwijzingen gezet heeft en die wij, na te hebben overdacht, wát Christus ons zegt in de woorden, die wij wensen te onderzoeken, nog kort in het oog zullen vatten.

De Heere zegt in de bergrede Matth. 7: 1-6:

Oordeelt niet, opdat ge niet geoordeeld wordt.

Want met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden; en met welke mate gij meet, zal u wedergemeten worden.

En wat ziet gij de splinter, die in het oog uws broeders is, maar de balk, die in uw oog is, merkt gij niet?

Of, hoe zult gij tot uw broeder zeggen: Laat toe, dat ik de splinter uit uw oog uitdoe; en zie, er is een balk in uw oog?

Gij geveinsde! werp eerst de balk uit uw oog, en dan zult gij bezien, om de splinter uit uws broeders oog uit te doen.

Geef het heilige den honden niet, nog werpt uw paalen voor de zwijnen; opdat ze niet ter eniger tijd dezelve met hun voeten treden, en zich omkerende, u verscheuren.

De Heere Jezus zegt ons hier ten aanzien van den broeder die zondigt:

1. wat wij niet moeten doen;
2. wat onze taak ten opzichte van hem wel is;
3. hoe die taak moet worden aan-gevat;
4. hoelang we met dit werk moeten voortgaan.

We moeten dit wel in het oog houden, dat het hier niet onze roeping tegenover den wereldling, den zondaar betreft, doch onze onderlinge verhouding als christenen. Het gaat om de praktische uitvoering van het „vermaant elkander“, „hebt acht op elkander“, waartoe we heel de Schrift door worden opgewekt.

De Heiland spreekt hier in verschillende beelden, die den discipelen bekend geweest moeten zijn. Zij wisten wat Hij bedoelde, toen Hij sprak van de „maat“, waarmede wij kunnen meten en gemeten kunnen worden, maar wij moeten, om Hem te verstaan eerst naar het Palestina van de dagen van onzen Heer en dan weer met dit woord terug om het op onszelf toe te passen. Want als we het niet goed verstaan, zó verstaan als de discipelen het verstonden, kunnen we het ook niet volbrengen.

En volbracht; gedaan moet het worden.

„Oordeelt niet!“

Dat wil niet zeggen: beoordeel niet, maar veroordeel niet!

Den naaste, den broeder beoordeelen, móeten we. We kunnen trouwens niet anders. We moeten onze houding bepalen ten opzichte van elkaar; we moeten voortdurend keuren, kiezen, beoordeelen. Dat oordeel over onzen naaste en zijn daden vormt zich, niet zonder ons weten, maar wel zonder dat we er ons bepaald toe zetten. We keuren goed, keuren af, nemen aan of verwerpen. Dat kunnen we niet nalaten en dat mógen we niet nalaten. De Heilige Schrift wekt ons daartoe op: *Beproeft de geesten of ze uit God zijn. Beproeft alle dingen.* Het is er verre van dat we alles en iedereen zo maar klakkeloos zouden mogen aanvaarden. Integendeel: juist een christen moet goed leren onderscheiden en beoordeelen. Hij ontving daartoe den Heiligen Geest.

De christenen moeten elkander beoordeelen, want anders kunnen ze elkander ook niet vermanen. Niet dat heeft de Heere Jezus afgekeurd, dat men de splinter in het oog van zijn broeder ziet en wil wegnemen, maar dit zeide Hij, dat, wie dat wil doen, scherp moet kunnen zien, opdat die actie wel zal kunnen slagen.

Het kwaad moet gezien, opgemerkt worden, maar niet om dan te verdooimen (veroordeelen), maar om terecht te gaan helpen. Dat is het grote verschil. Hoe ontzettend veel is er geleden, verwoest, door het optreden als rechter, inplaats van als helper. Jacobus toorn er tegen in diepe verontrusting, uitroepende: *er is een enig Wetgever, die behouden kan en verderven, doch wie zijt gij, die een ander veroordeelt?* — We leven in de Bedeling der ge-

nade, nog niet in die der afrekening. Wentelen wij elkander toch de volle, zaligende vreugde daarvan toe. Wel zegt de Geest van God: gij zijt een zondaar, maar nimmer: gij zijt een verdoemde. God is gezeten op een genadetroon. Laat uw medemens, een zondaar gelijk gij, genieten van dit milde genadeseizoen en grijp niet vooruit op de tijd dat God, de Heilige, vonnissen zal voltrekken.

Niet veroordelen — het is genadetijd!

Hoevele zielen zijn weerhouden van de wandel met de christenen uit vrees — een vrees, voortkomende uit een gevoel van zwakheid. Ze durfden zich niet onder de Vaan van Christus te scharen, ziende te weinig de toegestoken, helpende hand. Inplaats van het aanmoedigende: waag het maar! hoorden ze meer dreigende oordeelvellingen.

Er wordt zoveel geleden aan heimelijke wonden.

In een van zijn geschriften vertelt de grote Deen Kierkegaard, dat er ergens in Noord-Engeland een graf ter beschikking gesteld was voor „den ongelukkigste“. Wien het tenslotte werd toegekend, herinneren we ons niet precies meer, maar wat ons trof en wel bijbleef, was, dat er zulk een stroom van mensen kwam, uit alle windstreken en hoeken der aarde, ieder menende de ongelukkigste te zijn en dus recht te hebben op dat graf.

Er is zoveel te klagen, er is zoveel geweent,

En zoveel leeds te dragen . . . .

Als ge maar goed luistert, luistert met een oor, waarachter de liefde heeft post gevat, dan hoort ge alom zuchten: *help mij mijn lasten dragen!*

Troost, troost mijn volk! Dat is boodschap, o Gemeente van Christus. Dat is uw taak. Ach, wee ons, als men zijn wonden voor ons verbergt, want zegt de Heiland: met de maat, waarmede gij meet, zal u weder gemeten worden.

Er zijn bij God twee maten: de maat van het recht en de maat der barmhartigheid. God handelt hier met ons allen naar het richtsnoer der barmhartigheid. Maar lees in Matth. 18: 21-25 wat dien dienstknecht is weder-varen, dien zelf barmhartigheid was geschied, doch die weigerde zijn schuldenaar barmhartigheid te bewijzen! De Rechter herriep zijn eerste oordeel en mat hem nu met de maat, waarmede hij zijn mededienstknecht had gemeten: die van het recht en . . . leverde hem den pijnigers over totdat hij alles zou hebben betaald.

Wie niet genade wil laten gelden, toont niet van genade te willen leven. Over zulken zal een oordeel zonder barmhartigheid gaan — een

WEEKKALENDER

Jezus roept u.

En Hij doet dat door wat van Hem opgetekend staat, door het getuigenis dat die Hem kennen van Hem geven, Hij doet het door den Geest, Die uitwaait over de landen en in boomtoppen ruist en grashalmen buigend doet glanzen. Hij roept en in Zijn stem vibreert mede de stem Gods want God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon. Tot deze twee Roependen voegen zich de Geest en de Bruid, zeggende: Kom. En die het hoort, zegge: Kom. En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet. Die stem, geboren uit en gedragen door de liefde, kan in het midden van oorlogsgedruis vernomen worden, op de slagvelden, in de ziekenhuizen, ook op het wijde, stille, zegenende veld, waar de boer eenzaam ploegt, of in het kantoor met lawaaiërie machines en telefoon. Hij roept, bij dagen en bij nachten en Zijn roep is van Een, Die mint en het goede voor u zoekt. Zijn stem is als die van moeder, van vader, als van den goeden Herder. Kent gij die zachte stem van Jezus? Mijne schapen horen Mijne stem, en zij volgen Mij.

Zondag 8 Maart. Matth. 22 : 1—9.
Gij hebt ook uw uitvluchten. Daarmee wilt gij Hem ontvluchten en het werkelijke feest. Maar kent gij een armer mens dan een vluchtende?

Maandag 9 Maart. Matth. 11 : 20—30.
Een gewaarschuwd man telt voor twee en waarschuwingen verzwaren het leed over de ondergang: had ik maar geluisterd. Zo verandert de klank der liefde in een kreet van verwijt. Nog roept u de Heiland en nog is er plaats. O, weiger niet, zeg toch niet: neen. Wend u niet af van Hem, Die u roept: Kom tot Mij.

Dinsdag 10 Maart. Joh. 1 : 35—52.
Een schoon gedeelte, vol leven en innerlijke verheuging. Hoor het getuigenis: Wij hebben gevonden. . . . Dat kunnen wij toch ook zeggen. Wij hebben vrede gevonden, genade en barmhartigheid, troost en leiding door onzen Heere Jezus Christus. De deuren zijn opengezet en wij mogen uit onze gevangenis van waan en zonde en slavernij naar buiten treden in de heldere lucht van de bergen Gods.

Woensdag 11 Maart. Matth. 4 : 18-25.
Er is niet alleen een roepen tot het heil, ook tot de dienst. God heeft de een geroepen om schoenen te maken of een huis te timmeren, anderen om kinderen

te onderwijzen, enkelen om alleen te leven voor het brengen van de goede tijding her en der in de wereld. Al wat gij doet, doet dat den Heere.

Donderdag 12 Maart. Luk. 9: 57—62.
Het volgen van Jezus is niet gemakkelijk. De wereld heeft de spot ermee, de eigengerechtigte drijft den volgeling in het onzekere, de verbondenheid met de zonde blijkt veel dieper en taaier dan men ooit vermoedde, weshalve Jezus ook al eens sprak van de toren, die nooit afgebouwd werd. Gedenkt de vrouw van Lot, die wel uittoog, maar niet met haar hart; of denk aan Orpa, die meeging en weende en kuste. . . . en terugkeerde. Het valt niet mee Christus te volgen.

Vrijdag 13 Maart. 1 Sam. 3: 1—18.
Sommigen vergissen zich — ze menen, dat mensen wat zeggen, hen roepen en het is God. De wervende stem van God is in die van uw vader, uw vrouw, uw voorganger. Zeg ook eens: Spreek, want uw knecht hoort. Luister toch eindelijk.

Zaterdag 14 Maart. Matth. 23: 24—39.
Dat is dan het laatste. Men gehoorzaamt de roepstem of men is ongehoorzaam. Ongehoorzaam is ieder, die Jezus niet volgt, waar Hij ook heen gaat. Schriftgeleerden en Farizeërs dierven het heil, omdat ze naar zichzelf luisterden en niet naar de stem van Hem, Die God vertolkte, liet spreken. Wees toch stil en luister, zondaar, hoor Zijn stem.

HUIZINGA.

oordeel waarin God het heilig recht de vrije loop zal laten.

Met liefde en ontferming moet gij in 't offensief gaan tegen den zondaar. Zo redt ge allicht zijn leven.

Zo redt ge het uwe, drukt u de Heiland op het hart.

Maar dat horen we nog aan het slot van onze overdenking van deze verzen van Matth. 7 de volgende maal, D.V. L.

UIT DE GEMEENTEN

ARNHEM. Eindelijk, zult u wel zeggen, horen wij ook iets uit Arnhem. Nu, het gaat ons Gode zij dank heel goed. Onze broeder voorganger heeft de arbeid der gemeente weer nieuw leven ingeblazen. Enkele leden, die al jaren in de verstrooiing leefden, zijn weer teruggekeerd. Dinsdag 17 Febr. werd een broeder, die al enkele jaren aan zijn ziekbed was gebonden, na een geduldig gedragen lijden tot heerlijkheid bevorderd. Toen wij de dodenakker betraden werd ons ter kennis gebracht,

dat een broeder, die hier met zijn schip lag, zijn vrouw moest afstaan. Haar heengaan was vrede.

Vorige week hielden we drie Evangelisatie-avonden. Ds. A. A. Hardenberg, Ds. K. Reiling en onze voorganger mochten de blijde boodschap der Verlossing brengen aan een aandachtig gehoor. Ons lokaal was geheel gevuld. Al zagen we geen zichtbare zegeningen, toch zijn we als gemeente gesterkt en we gaan bemoedigd voorwaarts. De secr. H. K.

GRONINGEN. De gemeente te Groningen heeft haar jaarvergadering weer mogen beleven. Dankbaarheid en geloofsvertrouwen waren de grondtoon van alle uitgebrachte verslagen.

Ondanks het feit, dat wij door kolenschaarste uit eigen kerkgebouw „verdreven” zijn, voelen wij ons één, en volkomen thuis in „Het Tehuis”, gelegen in het centrum der stad, waar wij vanaf Februari des namiddags onze godsdienstoefening houden. Voormiddags wordt het bezoek verdeeld, door twee diensten te houden in een bijlokaal van onze kerk. Met Pasen hopen we weer in eigen bedehuis samen te mogen komen en doop en avondmaal te houden.

Een goede opkomst getuigt van het verlangen Gods Woord te mogen beluisteren. De gemeente gevoelt haar grote verantwoordelijkheid jegens de wegzinkende, zichzelf opheffende wereld.

Broeders en zusters, medeverbondenen door het bloed van onzen Verlosser, gaat voort in Zijn kracht, predikende en getuigende van het fundament van het leven. Er is een schreeuwende begeerte om redding en vrede. Halleluja, dat wij als Zijn afgezanten dit mede mogen verkondigen. De gemeente te Groningen wekt u op door te strijden. Laten wij elkaar gedenken in onze gebeden! De secretaris.

Heden nam de Heere tot Zich onze lieve Vader, Behuwd- en Grootvader

JOHANNES BLAAUW,

Weduwn. van Neeltje de Boer, in de ouderdom van bijna 76 jaar. „Veilig in Jezus' armen”.

J. G. KIWET—Blaauw

H. KIWET

G. HEIJNEN—Blaauw

G. M. HEIJNEN

T. KUILDER—Blaauw

J. KUILDER

K. BLAAUW

D. M. BLAAUW—

van de Baaren en Kleinkinderen.

Hengelo (O.), 26 Febr. '42.

Uitslagsweg 66.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

De redactie van de nummers, welke op 20 en 27 Maart en 3 April a.s. behoren te verschijnen, berust bij

Ds. L. DE HAAN,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

AAN ZEER STILLE
WATEREN

ZIE, DE MENS.

Joh. 19 : 5.

Daar werd Jezus dan naar buiten gebracht voor de bonte, rumoerige menigte, met Zijn bleek, bebloed gelaat waarop de uitputting van een geestelijke worsteling in de voorafgegane slapeloze nachten en de ondervraging plus de nodige slagen en stompen in de vroege ochtenduren voor ieder nog te lezen stond.

Een toonbeeld van zwakheid en diep menselijk lijden. En alsof dit niet genoeg ware, werd Hem tot smaad en hoon een doornenkroon op Zijn hoofd gedrukt, een purperen mantel om Zijn schouders geworpen en een rietstaf in Zijn hand geduwd.

Een waar toonbeeld van verachting en bespottig.

Zó zag Hem Pilatus, zó zag Hem de menigte, zó ziet Hem een iegelijk, die in gedachten Zijn lijdensweg volgt.

Beschouwd in het licht dezer wereld, kan niets anders van Hem gezegd worden dan wat geschreven staat in de profetie van Jesaja:

„Hij had geen gedaante noch heerlijkheid en als wij Hem aanzagen zo was er gene gestalte dat wij Hem zouden begerd hebben.

Hij was vrucht en de onwaardigste onder de mensen. Een Man van Smarten”.

Welk natuurlijk hart voelt zich tot een zodanigen aangetrokken? Welk mens durft naast den geslagen en vertrapten Jezus van Nazareth te staan? Voorwaar, niemand! Zelfs Zijn eigen discipelen niet, neen, ook de drie intiemste volgelingen niet, want ook die waren verward en gedesillusioneerd gevloten.

Hij staat daar alléén, van allen verlaten en schijnbaar zelfs van God verlaten!

„Zie, de mens”, spreekt Pilatus, alsof hij zeggen wilde: „Loont het de moeite nog ons allen druk te maken over dezen mens? Verdient Hij nog enige aandacht? Zullen wij Hem niet laten voor wat Hij is, een Verworpen van God en mens en dies op vrije voeten stellen?”

Doch dan breekt nog eens weer in donderend geschreeuw de ganse bende los: Kruis Hem, kruis Hem!

Wel mag de vraag gesteld worden: Waarom Pilatus' bemoeïing om Jezus los te laten en waarom de hartstocht van de menigte om Hem te doden?

Dat Pilatus alles in het werk gesteld heeft Jezus te bevrijden, tonen ons de Evangelieën overduidelijk. Niet alleen op de hierboven beschreven wijze trachtte hij „den Mens” te ontslaan van verdere rechtsvervolging, maar Hij stelde Hem ook tegenover Bar-Abbas, den moordenaar, om aldus de schare, tevergeefs echter, te dwingen Hem vrij te laten; ja, hij zond Jezus zowaar naar Herodes om van alle verantwoording ontheven te worden, doch alle pogingen leden schipbreuk. En als hij dan tenslotte den Onschuldige overlevert tot de kruisiging, is het met een bang, bezwaard gemoed en wast hij voor alle aanwezigen zijn handen met water in onschuld, alsof deze daad zijn zonde kan wegwassen.

Zou Pilatus werkelijk zoveel rechtsgevoel gehad hebben? Was het niet veeleer Jezus' sterke, vastberaden geest, die van geen weifelen of compromis zoeken wist, die Pilatus van zijn stuk

bracht? Was het niet veeleer Jezus' ongeschokt vertrouwen in de onoverwinnelijkheid van de Waarheid en de onoverwinnelijkheid van de Macht der Reinheid en der Liefde, dat dezen Romeinsen landvoogd zijn gewone koelbloedigheid deed verliezen? De blik van Jezus' barmhartige maar tevens rechtvaardige ogen, de fiere, ongebroken houding van Zijn geslagen en bebloed lichaam trof den aardsen rechter tot diep in zijn ziel en klaagde zijn eigen armzalig leven van wereldse pracht en praal en zijn eigen zondig hart van schikken en plooiën aan.

„Wat is Waarheid?” had deze aardse rechter smalend gezegd met schouderophalen, doch daarmede was hij niet klaar gekomen voor den Hemelsen Rechter. Instinctief en onbewust was hij verzekerd, dat Jezus de Waarheid getuigenis gaf en de Waarheid in eigen Persoon was.

„Vanwaar zijt gij?” was geen ijdele vraag van blote nieuwsgierigheid, doch veel meer een angstkreet van een in het nauw gedreven zondaarshart.

Helaas miste Pilatus de geestelijke kracht Jezus los te laten en in aanbidding voor Hem neder te knielen als voor Gods Zoon. Doch wie vindt deze geestelijke kracht wel in zichzelf? Het is slechts door de genade Gods geschonken, door innig, oprecht gebed, dat een hart kan belijden:

„Deze mens is Gods Zoon en mijn Verlosser! Gedenkt Zijn Woord van belofte. Die om deze genade bidt, die ontvangt”.

Waarom eiste de felbewogen menigte op instigatie van de priesters de dood van Christus? Was het toonbeeld van zwakheid en spot niet voldoende om hen in mededogen van verdere actie te doen afzien? Neen! Ook voor hen kon de spotkleding, de spotkroon en de spotscepter de Majesteit van „dezen Mens” niet verbergen. Zijn blik en Zijn houding kenden zij maar al te goed: die waren als van een Machthebber en niet die van een Schriftgeleerde. Had Hij in bevende angst en

kruiperige onderdanigheid om genade gesmeekt en de Waarheid van Zijn Leer en Leven herroepen, misschien, ja wel zeker, had men Hem dan in nederbuigende trots Zijn Leven geschonken. Dan was hun angst voor Hem verdwenen en hun hoogmoed gestreeld en hun dag van de overwinning gekomen! Maar „deze Mens” vroeg niet om genade der mensen, het was Pilatus, die op listige wijze genade vroeg om n.l. vrijgesteld te worden van medeverantwoordelijkheid voor Zijn dood. Als dan de overwinning niet verzekerd kan worden door zijn verachtelijke onderwerping dan zal het zeker gelukken door Zijn dood. Zij riepen dan des te meer: Kruis Hem, kruis Hem!

Hij werd gekruisigd. Zijn vloekhout stond op Golgotha opgericht tussen die van twee misdadigers en niemand kon deze hoofdweg voorbijgaan of zag dit schouwspel van menselijk lijden en sterven en las het opschrift boven Zijn hoofd, geschreven in de bekende talen, in 't Hebreeuws, in 't Grieks en in 't Latijn:

„Jezus, de Nazarener, de Koning der Joden”.

En Jezus stierf . . .

Weldra viere wij Pasen; het feest van de blijde, haast ongelooflijke, doch ware tijding: Jezus is uit het graf verzezen! Wat zoekt gij de levenden bij de doden? Hij is hier niet meer. Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft! Hij leeft tot in alle eeuwigheid voort, want Hij is Gods Zoon. Verre van door God verlaten te zijn was God in Jezus, in „dezen Mens” de wereld met zichzelf verzoenende, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, doch het Eeuwige Leven hebbe. Daar staat Hij, de Held, die dood en graf overwon, het ware toonbeeld van Kracht en Majesteit.

Welk een vreugde als de natuurlijke Zon opgaat en terugkeert om met haar stralen van warmte en licht de Lente en de Zomer met hun nieuw leven te brengen, maar welk een onuitsprekelijke zaligheid als de Zon der Waarheid en Liefde opgaat om nimmer meer te verdwijnen, doch voor eeuwig den oprechten gelovige te bestralen en tot Nieuw Leven te wekken.

Komt en laten wij aanbidden „dezen Mens”, „dezen Koning”, ja „Gods Zoon”, en ingaan in Zijn Eeuwig Koninkrijk. „Die in Hem gelooft heeft het Eeuwige Leven”.

Apeldoorn. A. A. HARDENBERG.

OOG EN OOR.

De Zoon des mensen in de aanval.

In de Evangelien lezen we één en andermaal, dat Jezus tot Zijn discipelen spreekt van Zijn lijden en sterven en van Zijn opstanding. De discipelen moeten bepaald weinig geloof gehecht hebben aan deze woorden. Ze waren ook zo in strijd met hun eigen beschouwingen over den Messias.

De lijdensaankondigingen strookten in het geheel niet met hun dromen over het komende Rijk. Wanneer een Jood in Jezus' dagen hoorde spreken van het Koninkrijk Gods, dan wekte dat bij hem geheel andere gedachten dan bij ons. Dan ging hij — zo merkt Prof. Dr. H. Th. Obbink in één van zijn geschriften op — in de geest terug naar lang vervlogen dagen; dan dacht hij aan de glorie van Israël, toen Jeruzalem het middelpunt vormde van al z'n verwachtingen, toen nog het woord van de tweede Psalm gold: „Ik heb mijn Koning gezalfd over Zion, mijn heilige berg”. Dat waren dus de dagen van David en Salomo. En dat was nog eens een heerlijke tijd. Want in die dagen hielden Assur en Babel en Egypte terdege rekening met de machtspositie van Israël. Dat was de tijd, toen het goud van Ofir moest komen om tezamen met de cederen van de Libanon de tempel te Jeruzalem te versieren; de tijd, toen de koningin van het Zuiden kwam om zich over Salomo's wijsheid te verbazen.

En het spreekt wel haast van zelf, dat ook de discipelen van Jezus op die tijd terugzagen als op de gouden eeuw! Het was de tijd van de echte theocratie, het inbegrip van alle zegeningen, zowel geestelijke als ook stoffelijke zegeningen. Israël scheidde die twee niet.

De discipelen wilden hun Meester wel in de aanval zien, maar dan met het zekere eindresultaat: de aanvaarding van het Koninkrijk. Zelfs na de opstanding van Christus lopen ze nog steeds met deze vraag rond: „Heer, zult Gij in deze tijd aan Israël het Koninkrijk weder oprichten?”

Goed beschouwd stond heel het optreden van Jezus temidden van Israël in de aanval. Hoort het Hem tot Zijn discipelen zeggen: „Zie, wij gaan op naar Jeruzalem”. De beslissende fase was toen aangebroken. In Jeruzalem zou Hij worden verraden en overgeleverd in de handen van zondige mensen. Hij zou moeten lijden en sterven. Doch in Zijn lijden en sterven zou Hij actief zijn. Stervende zou Hij overwinnen.

Dit alles is niet naar den mens. Hoe zou de natuurlijke mens de dingen die des Geestes Gods zijn kunnen begrijpen. Jezus' aanvalsmethoden ver-

schillen zó zeer van die der mensen, dat ze alle menselijk begrip te boven gaan. Geen zwaard en geen leger. Zelfs de hulp van hemelse legerscharen wordt niet ingeroepen. De Heiland doorworstelt de strijd alleen. Zijn „verhoging” zal zijn aan het kruis. Doch bewust gaat Hij de weg. Hij wijkt niet ter rechter noch ter linker zijde. Stervende zal Hij glorieus overwinnen.

Zo gezien is Jezus inderdaad in de aanval, wanneer Hij tot Zijn discipelen zegt: „Zie, wij gaan op naar Jeruzalem”. „Jeruzalem”, zo heeft Maria C. J. Snelhage geschreven, „dat is de wereld vol zelfzucht, liefdeloosheid, machtsbegeerte en haat. Deze wereld trekt Jezus binnen. Met welke wapenen? De wapenrusting Gods: doet wel degenen die u haten, bidt voor wie u smadelijk behandelen, overwint het kwade door het goede.

In de verte verrijst het kruis, onvermijdelijk daar waar Gods wegen en 's mensen wegen elkaar snijden. Maar van dit kruis zal het klinken: het is volbracht, het werk in gehoorzaamheid verricht, het openbaren van Gods vergevende liefde aan een van God vreemde wereld”.

Christus is overwinnaar. Zijn Rijk komt en is komende.

Hij heeft Apollyon, den zieleverderver, overwonnen. Hij is de Verzoener onzer zonden, doch niet alleen van onze zonden, maar van de zonden der gehele wereld.

Waarlijk, Gods rijk zal op aarde niet worden verslagen!

Zóó als de Heer door het kruis werd ten hemel gedragen, zoo rukt Zijn macht u uit den strijd en den nacht, tot de overwinning gaat dagen!

(Nieuwe Bundel, lied 341).

Laat ons hieraan denken in deze lijdensweken.

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

NW.-WEERDINGE kan U berichten, dat het haar nog steeds goed gaat. Ondanks de strenge winter en gladde wegen werden de diensten goed bezocht en onze voorganger doet met veel liefde en ijver zijn werk.

Zondag 25 Jan. hadden we onze jaarvergadering. Uit de verslagen bleek duidelijk, dat de Heer ons als gemeente in 1941 rijkelijk had gezegend. Bleef in 1940 ons doopvont gesloten, in 1941 werden dertig broeders en zusters door de doop de gemeente binnengeleid.

25, 26 en 27 Febr. j.l. hadden we Evang. Samenkomsten. Br. Scholten

uit Rumpen (Lb.) en onze voorganger hebben de blijde boodschap der verlossing mogen brengen aan vele mensen. De kerk was elke avond flink bezet, de laatste avond konden we de grote menigte nauwelijks een plaats bieden.

Een man, vader van een gezin, die voor korte tijd niets van de Godsdienst wilde weten, vond vrede voor zijn ziel. Halleluja!

Zondag, 1 Maart was het een hoogtijdag voor de jeugd van Z.-O. Drente, doordat er een Gemeenschappelijke Jeugd-Kerk-Dienst werd gehouden in de kerk alhier.

Reeds ver voor de aanvang van de middagvergadering was de kerk gevuld met N. B. J. Bers van de vier jeugdgroepen.

Precies half vier opende Ds. Brandt de middagvergadering en bepaalde ons bij het onderwerp, dat we kolonisten waren van het hemelrijk en als zodanig ook ons leven hier op aarde hadden in te richten. Ter Apel en Emmer-Erfscheidenveen zorgden voor een goede bijdrage, terwijl de zang van Exloërmond heel mooi enkele liederen ten gehore bracht.

De improvisaties brachten de lachspieren eens goed in beweging en br. Veenstra, die tijdelijk in Ter Apel werkzaam is, hield een inleiding over: Idealen, waarop een bespreking volgde.

Van 6 tot 7 uur werd er een koffiepauze gehouden, maar reeds kwart voor zeven moesten de deuren worden gesloten vanwege de te grote toeloop.

Nadat allen min of meer een plaatsje hadden gekregen bleek ons, dat er 500 N. B. J. Bers in de kerk waren, en dat we helaas meer dan 100 teleur moesten stellen.

Precies 7 uur opende Ds. Prins de avondvergadering, die geheel door Nieuw-Weerdinge werd verzorgd met een Non-stop-program, dat ongetwijfeld een blijvende indruk bij alle aanwezigen heeft achtergelaten.

Nu behoort ook die dag reeds weer tot het verleden, maar het deed ons goed op deze wijze weer eens samen te zijn en zo de Naam des Heeren te verheerlijken.

Met h. br. groet

de Secr.

's-GRAVENHAGE—Oost. Maart 1942. Zondag 1 dezer had de gemeente het voorrecht een nog jeugdige broeder, zoon van leden der gemeente, door de doop aan haar te zien toegevoegd.

Het is inderdaad verblijvend aldus te mogen constateren, dat de met toewijding door onzen geachten voorganger in ons midden verrichte, opbouwende arbeid, tevens vruchten der uitbreiding afwerpt.

Wij zijn den Heer voor een en ander hartelijk dankbaar.

Het is ons te meer een oorzaak van vreugde, omdat wij als Baptiste Gemeente immers geheel afhankelijk zijn van de werking des Geestes, zulks in tegenstelling met andere kerkgenootschappen, welker ledental vrijwel gelijke tred houdt met de gezinsuitbreiding harer leden.

Het schijnt echter voor vele kinderen Gods moeilijk te zijn om eigen opvatting omtrent doop en gemeentevorming aan de zo duidelijk omschreven bijbelse waarheid te toetsen.

Dit bracht onzen voorganger er toe bij deze gelegenheid de vraag: „Wat is de doop in vorm en betekenis in bijbels voorbeeld en bevel” aan de hand van de H. Schrift op een eenvoudige, doch alleszins duidelijke wijze te beantwoorden.

Die oren heeft om te horen, die hore! Verlene God met het vermogen om te horen, ook de kracht tot gelovig volbrengen van Zijn wil. Zo worde Zijn Naam verheerlijkt en de gemeente gebouwd en uitgebreid.

Met br. gr.,

de Secretaris.

HENGEL (O.). Lief en leed wisselden ook in ons gemeentelijk leven elkaar af. Op 30 Januari j.l. had de voorganger ons uitgenodigd op de verjaarsvisite. Velen hadden aan de uitnodiging gevolg gegeven en waren gekomen, niettegenstaande de sneeuwstorm woede. Onder leiding van ouderling Dijkhof werd de avond in gepaste feeststemming doorgebracht. Vele goede woorden en wensen werden uitgesproken en verschillende geschenken overhandigd. Dat de Heere Ds. Reiling nog lang moge sparen is de wens en bede der gemeente.

Naast deze blijdschap kwam de droefheid en rouw in enkele gezinnen. In de maand Februari haalde de Heer drie onzer leden Thuis. De 5e dezer ging zr. Hinderika Meijer—Kars, 63 jaar oud, heen na een zware ziekte, weg van haar gezin, dat haar zo gaarne had behouden. Zij had de goede strijd gestreden, de loop geëindigd, het geloof behouden. Voorts was haar weggelegd de kroon der rechtvaardigheid.

Zaterdag 21 Febr. overleed zr. Jenneke Meijer—ter Braak, in de ouderdom van slechts 47 jaar. Een langdurige ziekte had haar krachten gesloopt. Zij ging heen tot Hem, Wiens eigendom zij zich wist.

Donderdag 26 Febr. verwisselde onze oude broeder Johannes Blaauw het tijdelijke met het eeuwige. Hij mocht de leeftijd van bijna 76 jaar bereiken. In de slaap haalde de Heer hem tot Zich. Hij wist zich: „Veilig in Jezus' armen” omdat Christus hem gekocht had met Zijn bloed. En dit heeft hij niet verzwegen voor de wereld. Hij heeft zich het Evangelie van Christus niet ge-

schaamd en het is hem, die geloofde, geworden een kracht Gods tot zaligheid.

Voor de gemeente,

H. J. OLIJSLAGER, secr.

APELDOORN. Het gaat ons als gemeente zeer goed. Verschillende taken van arbeid functioneren behoorlijk, en diverse perspectieven openen zich voor de toekomst. Ook de jaarvergadering, vorige maand gehouden, legde er getuigenis van af, dat de gemeente in vele opzichten een grote activiteit aan de dag had gelegd. Sedert enige weken heerste onder ons een gespannen sfeer. Onze geliefde voorganger ontving n.l. een beroep van de gemeente te Leeuwarden. Ontspanning volgde, toen onze voorganger na de ochtenddienst van 8 Maart de gemeente mededeelde, dat hij na rijp beraad het beroep had aangenomen. Voor onze groeiende en bloeiende gemeente is het een harde slag. Veel is ons hierdoor ontnomen, doch we zijn geenszins ontmoedigd want we hebben een machtigen Heiland, Die ons niet verlaat en ons te Zijner tijd een anderen voorganger zal schenken. Moge hij, die van ons gaat, en dien wij met enige weemoed nastaren, in zijn nieuwe omgeving tot een rijke zegen worden gesteld. Vol goede moed gaan wij voorwaarts en hopen binnenkort met goede berichten terug te komen.

G. W. GROENHUIJZEN,

correspondent.

MEDEDELINGEN

Subsidie.

Gemeenten, die menen, op grond van hun arbeid en financiële toestand, op subsidie aanspraak te mogen maken, verzoek ik zo spoedig mogelijk, in elk geval deze maand, mij hun aanvraag, eventueel vergezeld van inlichtingen, toe te zenden.

HUIZINGA,

Secret. C.I.Z.

Adres tot 21 Maart: A. d. Hoven 105, Leeuwarden.

Na 22 Maart: Walenburgerweg 72a, R'dam-C.

Ds. J. Hekhuis, Delfzijl, heeft het beroep der gemeente te Hoogezand aangenomen.

Desgelijks Ds. A. A. Hardenberg, Apeldoorn, dat der gemeente te Leeuwarden.

Daar zij licht.

Het begin en het einde geven te denken. We lezen: De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op de afgrond. We eindigen: En aldaar zal geen nacht zijn, en zij zullen geen kaars noch licht der zon van node hebben, want de Heere God verlicht hen. Nu leven wij tussen de eerste en tweede morgen en licht en duisternis wisselen elkaar af, in het natuurlijke zowel als in het geestelijke, ofschoon wij immer in het licht zouden wandelen. Wij verheugen er ons over dat eens de dag aanbreekt en de schaduwen vlieden, die nu nog dikwerf het leven op aarde verkillen. God is begonnen deze aarde in het Licht te zetten, daartoe verscheen het Licht der wereld en wat Hij begonnen is zal Hij voleinden. Eens zullen de eerste dingen zijn voorbijgegaan. Laat ons in die hope leven.

Zondag 15 Maart. 2 Kor. 4 : 1—6.

Hoeveel duisternis is er in de zielen der mensen. We rijden door de schemering en zitten achter zwarte gordijnen. Doch in de huizen der kinderen Gods kan het Licht schijnen, want Christus is verschenen en Hij heeft in onze harten gestraald. Dit licht kan niemand doven en mag niemand verhinderen uit te stralen. Zorg ervoor, dat gij dit niet verduistert.

Maandag 16 Maart. Gen. 1 : 1—5.

Lees deze machtige, onvergelykelijke woorden langzaam en denk daarbij niet alleen aan het wonder des lichts, maar vooral aan Hem, Die zeide: In het begin des boeks is van Mij geschreven. De afgronden van ons hart zijn in Zijn licht gerukt en openbaar geworden afgronden te zijn, die ons dwongen tot de afgronden Zijner liefde.

Dinsdag 17 Maart. Jes. 60 : 1—6.

Eens zullen de ogen opengaan voor het Licht, dat in Christus verschenen is. Telkens heerlijker verrijst temidden der zwartgeblakerde ruïnes de gestalte van Hem, Die gezonden werd en Die steeds meer gelijk krijgt. Ons gebed gaat op tot God, dat Hij den blinden Christus laat zien, Die alleen verlossen kan.

Woensdag 18 Maart. Jes. 9 : 1—6.

Juist in deze lijdensweken, die ons willen bepalen bij Christus, Die de duisternis inging, die der zonde en des doods: gedenken wij dankbaar, dat Hij werd ge-

boren, van Wien we zingen, dat Hij is opgegaan als de Zon in de stikdonkere nacht, waarin wij vertwijfeld zochten naar waarheid en vrede en veiligheid. Komt, laten wij aanbidden dien Koning.

Donderdag 19 Maart. Joh. 1 : 1—14.

De ganse bijbel spreekt van Jezus, het Oude Testament verborgen, het Nieuwe openlijk. Hij is het Licht. Hij openbaart, beschaamt, lokt en bevrijdt, gelijk het licht zulks altoos doet. En Hij wint het ook. Moge Hij het ook winnen in uw door de leugen en waan verduisterd hart.

Vrijdag 20 Maart. Hand. 26 : 12—20.

Het is genade, wanneer God een mens in Zijn licht zet. Dat mag hem eerst in nood brengen, daarna gaat hij met dat licht de duistere wereld in en draagt het alle verhoudingen des levens binnen. Wandelt gij nog in het donker der zonde en onwetendheid? Vallen niets dan schaduwen over uw leven? Waarom gaat gij toch niet tot den Vader der lichten, Die niet wil dat de mens omkomme maar leve. In het licht is het leven.

Zaterdag 21 Maart. Joh. 8 : 12—20.

Elk jaar weer aanschouwen wij het wonder van het keren der tijden, verordineert door God. Lente komt er in de ziel van hem en haar, die wandelt in het Licht van God. De winter van mijn harte, dank God, die is voorbij. Van het kruishout vlamt de zon der liefde, versmeltend alle tegenstand, verterend alle kwaad. Zon der wereld, schijn in onze harten.

HUIZINGA.

Kalenderlezers(essen). Vermoedelijk zal ik nu enige weken de kalender niet kunnen verzorgen.

Ik zal Ds. de Jong verzoeken dat voor mij waar te nemen, totdat ik u vanuit Rotterdam—Centrum opnieuw kan groeten. God zegene u het lezen van Zijn Woord. H.

Te koop gevraagd

een goed onderhouden, niet te grote

Schrijfmachine

Brieven met inlichtingen en opgaaf van prijs onder letter M aan de administratie van dit blad.

In dank ontvangen voor de Inwendige Zending van:

Gem. Treebeek	f 37.13
B. te N.	- 5.—
Gem. Utrecht	- 16.25
Gem. Nieuw Weerdinge	- 50.—
Zendingsvereniging	
Gem. Apeldoorn	- 10.—
O. te H.	- 25.—

H. KONING,

Postrek. 275770. Adm. Unie van Bapt. Coevorden, Gem. in Nederland. v. Heutszsingel 52.

Vriendelijk verzoek

aan al onze abonnee's die geregeld per post betalen om het abonnementsgeld voor het 2e kwartaal te willen storten op mijn postrekening 42318 vóór 28 Maart.

Wilt U er even om denken: 't is nu 78 cent.

Met vr. groet,

DE ADM.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van den heer S. Houkes, voorheen te Groningen?

Bij voorbaat mijn dank.

DE ADM.

ADVERTENTIE

Plotseling nam de Heer tot Zich onzen 87 jarigen ouden Broeder

SJOERD J. ZWAAN.

Namens de
Bapt. Gem.

Stavoren, 2 Maart 1942.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

ANNA KNIGGE,

echtgenote van H. PINKSTER in de ouderdom van 51 jaar en 6 maanden.

Openbaring 14 : 13.

Nw. Weerdinge, 3 Maart 1942.

A. C. KULK—Pinkster
E. KULK

en Kleinkinderen.

Utrecht, Kapelstraat 29 bis.

Schriftelijke BIJBELLESSEN

Inl. M. HETTEMA te Hulshorst.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN
ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

De redactie van de nummers, welke op 27 Maart en 3 April a.s. behoren te verschijnen, berust bij

Ds. L. DE HAAN,

Tetterodestr. 47, Haarlem.

OOG EN OOR.

Het Evangelie in de aanval.

Nu ik dit opschrift heb neergeschreven moet ik plotseling denken aan het nieuwe boek van Dr. J. H. Bavinck „Alzoo wies het Woord”, een studie over de voortgang van het Evangelie in de dagen van Paulus. Bepaalde uitspraken van den schrijver staan me op het ogenblik evenwel niet voor de geest, doch het is meer de indruk, welke de schrijver in zijn boek op me gemaakt heeft. Een bijzonder leerzame studie. We worden de wereld, waarin Paulus leefde, binnengeleid. Toen Paulus geroepen werd tot de Evangelieverkondiging, was het zaad des Evangelies reeds op verscheidene plaatsen op de wijde wereldakker tot ontkieming gekomen. De rondreizende predikers hadden met een ijver en liefde, elken Evangeliedienaar waardig, de boodschap van Christus verkondigd. De aanval was alrede begonnen. Paulus werd de samenbindende en stuwende kracht van allen, die in dienst stonden van den Oversten Leidsman onzer zaligheid. Hij is de bekwame strateeg geworden, die de aanvallen persoonlijk leidde, welke ondernomen werden op de bolwerken van Jodendom en heidenom. We maken kennis met de wereld waarmee Paulus heeft geworsteld en leren de moeilijkheden verstaan, waarvoor de Gemeenten in het apostolisch tijdvak geplaatst werden.

Misschien dat ik later nog wel eens gelegenheid vind, om een enkele citaat uit het in alle opzichten aan-te-bevelen boek van Dr. J. H. Bavinck hier weer te geven.

Doch op het ogenblik denk ik meer aan het Evangelie in de aanval in de wereld van nu. Want het is wel erg moeilijk om vanuit de gegevens, welke we bezitten over de prediking van Paulus, conclusies te trekken ten aanzien van de wijze, waarop in onze dagen het Evangelie verkondigd moet worden. De moderne wereld, waarin we leven, plaatst elken Evangelieverkondiger voor aparte moeilijkheden en geheel nieuwe problemen. Want altijd blijft het Evangelie in de aanval. Daarom zal de boodschap zo gebracht moeten worden, dat de hoorders haar kunnen verstaan, zonder dat ze wordt ingekleed enkel naar de smaak van de hoorders. Want de boodschap van het Evangelie is nooit naar den mens, wel altijd voor den mens. Het Evangelie moet ingaan op wat als vraag leeft in de harten. Gaat het aan de hoorders voorbij, dan kan het even goed niet gebracht worden.

Daarom is het ook in onze dagen een grote moeilijkheid, dat het Evangelie veel te veel in geijkte en merendeels verouderde termen gepredikt wordt. Men is zo weinig concreet in zijn prediking en daardoor heeft men geen actuele boodschap voor een ontredderde wereld. En dat, terwijl het Evangelie steeds actueel is en concreet wil zijn.

We vinden in de bijbel echter geen schema van punten waarnaar in onze dagen gepredikt moet worden. Toch hebben we leiding nodig. Een verkondiger van het Evangelie mag z'n boodschap niet doen opgaan in enkele krachttermen, die het dan moeten doen, en waardoor hij gerekend kan worden tot hen, die het maar eventjes durven! te zeggen, Evangelieverkondiging is niet een stukje waaghalzerij. Men kan eerst dan een bringer van de goede boodschap zijn, wanneer men enigszins vertrouwd is met de nood dezer wereld,

wanneer men het zuchten der lijdende mensheid heeft gehoord, en wanneer men verstaat hoe de dag nadert, waarop de Gemeente met haar enigen Heer verenigd zal worden.

Wanneer het Evangelie in de aanval is, dan zal het geen gebruik maken van overweldigingsmethoden, maar dan zal het een duidelijke boodschap hebben te brengen, opdat de verlorenen gewonnen mogen worden. Heeft de Heere Jezus niet gezegd, dat de Heilige Geest in alle waarheid wil leiden? En mogen wij ons dan niet op deze leiding verlaten? De Geest zal mede getuigen.

Daarom kan de Evangelieverkondiging niet ongemerkt voorbij gaan aan de wereldebewegende vraagstukken van onze tijd. De verkondiging te willen beperken tot zielsaangelegenheden zonder meer is in lijnrechte strijd met het wezen van het Evangelie. De aanvalskracht van het Evangelie kan door wetten, verordeningen en bepalingen van de zijde der overheden en machten wel in haar voortgang tijdelijk worden gestuit, doch gebroken zal ze nimmer worden. De juiste verkondiging van het Evangelie zal de wereld, waarin het gebracht wordt, slechts willen dienen en winnen voor den groten Koning, Jezus Christus. En daar zal de prediker de koninklijke weg moeten gaan en zal hij zijn toekomst rustig en vertrouwend kunnen overlaten aan den Heer.

Dat ook onze Gemeenten de banier des kruises zullen hoog houden. En dat de nieuwe geloofslideren mogen klinken tot eer van Hem, die ons Gode kocht met Zijn bloed. Broeders en zusters, schaaft u in de gelederen van Hem, die het geloof tot aanschouwen brengt. Geen versnippering van krachten. Hoort, hoe de bazuinen geblazen worden. Verblijdt u, want de Heere is nabij. De verheerlijkte Christus spreekt tot Zijn Gemeenten: „Zijt getrouw tot in de dood en Ik zal u geven de kroon des levens”.

* * *

En het was nacht.

Zo lezen we in het dertigste vers van Johannes 13.

In gedachten gaan we terug naar de vooravond van het Joods Paasfeest, en wel naar de vooravond van dat Paasfeest, waarop het Lam Gods als het enige en volmaakte offer voor de verzoening onzer zonden werd geslacht.

Jezus en Zijn discipelen hadden samen het Pascha gegeten. Ook Judas de verrader had mee aangelegen.

Daarna vond de voetwassing plaats. Jezus wuste de voeten Zijner discipelen. Ook de voeten van Judas den verrader. De voetwassing behoorde tot de werkzaamheden van een slaaf.

Zo gaf Jezus Zijn discipelen een voorbeeld! Gelijk Jezus hen had gedaan, moesten ze ook elkander doen.

Daarna zeide Jezus: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden”.

Grote ontsteltenis in de kring der discipelen.

Petrus moest er meer van weten. Op zijn verzoek informeerde Johannes.

Daarop werd de verrader aangewezen. Door daad en woord. En toch verstonden de discipelen het niet. Merkwaardig. (Vs. 26—29.) De sluier bleef nog enige tijd hangen.

Judas dan, de bete genomen en de woorden van Jezus gehoord hebbende, ging terstond uit. En het was nacht.

Was het alleen haat, waardoor Judas tot zijn snode daad gedreven werd? Zo ja, waarom ontving hij dan nog geld?

Lag hij gevangen in de ijzeren greep van het geld? Was het hem alleen om geld te doen? Zo ja, waarom verried hij zijn Meester dan voor slechts 30 zilverlingen? (Een bedrag van f 18.— in normale tijden.) Hij had toch gemakkelijk enige duizenden zilverlingen kunnen vragen. En zouden die hem niet gegeven zijn ook?

Of was Judas diep in Jezus van Nazareth teleurgesteld? Had hij gehoopt op een goed betaalde baan in het Rijk van den Messias? En zag hij steeds meer al z'n illusies in rook vervliegen?

Of hoopte hij op een machtsdaad van Jezus, in geval de hogepriesters Hem naar het leven zouden staan?

In elk geval moet het een vreselijke lage ziel zijn, die voor slechts 30 zilverlingen zó iets kan doen.

Judas dan, de bete genomen hebbende, ging terstond uit. Hij liep het verraderspad. En hij zou ook z'n verradersloon ontvangen.

En het was nacht. In letterlijke en figuurlijke zin.

Het leven van Judas eindigde ook in stikdonkere nacht. Geen straal van hoop meer. Maar gewetenswroeging. De vorst der duisternis had in het leven van Judas getriumfeerd.

8188

Vreselijk, wanneer mensenlevens eindigen in duisternis . . .

Er is goed nieuws voor u. Gij behoeft uw leven niet te eindigen in de nacht van de buitenste duisternis.

Het licht dezer wereld is reddend verschenen!

Jezus wil ook uw Redder zijn.

d. H.

GIJ EN DE BROEDER, DIE ZONDIGT.

(Slot.)

De Heere Jezus heeft ons de gehoorzaamheid aan Zijn Woord, dus ook hetgeen in Matth. 7 : 1—6 staat, met grote ernst op het hart gebonden. Streng zijn Zijn voorschriften. Het ongeloof schuift ze van zich af als onaanvaardbaar en het geloof zegt: wie is tot deze dingen bekwaam?

Nu eindigt de Heere Jezus de reeks Zijner voorschriften met in het licht te stellen, hoe noodzakelijk het is, zich aan Zijn Woord te houden. Wie Mijne woorden verneemt en doet, komt behouden door het gericht; maar wie ze verneemt en, om welke reden ook, niet doet, verliest zijn ziel.

Niet dat de Heiland in de bergrede de weg wijst, waarop zondaren hun zaligheid kunnen verdienen, maar het is de weg, waarin de discipelen het heil, dat ze door het geloof in Christus bezitten, smaken en bewaren kunnen. Anders dan in deze vormen kan het nieuwe leven zich niet uiten. Wil iemand de nieuwe wijn in oude lederzakken bewaren, dan verliest hij alles en wil iemand met een vernieuwd hart het oude leven voortzetten, dan zal het oude leven het nieuwe hart doden.

Elkander ten goede helpen, dat is het, wat de Heere Jezus in de zes verzen van Matth. 7 van ons eist. En Hij zegt ons, hoe wij dat kunnen doen. — Daar Christus het van het houden van Zijn woorden laat afhangen of ons leven in het oordeel zal vaststaan, of, fundamenteel, zal instorten, is het nodig, dat we Hem goed verstaan.

Wat eist de Heere Jezus hier van ons, en waarvoor waarschuwt Hij ons?

Het eerste is, dat we niet onverschillig voor elkanders zonden mogen zijn. Onverschilligheid daarvoor is liefdeloosheid. Wanneer het lelijk is, als men weigert kennis te nemen van iemands ziekte, ofschoon hij daardoor pijn lijdt, misschien zelfs zijn leven in gevaar is, hoe veel afkeurenswaardiger is dan

overschilligheid voor de zonden van een ander, die een ernstiger pijn veroorzaken en schrikkelijker in haar gevolgen zijn, dan welke ziekte ook? — We moeten als werktuigen des Meesters werken aan elkanders heil.

Maar hoe? Want dat is een tere zaak.

Als de Apostel Paulus ons opwekt te werken aan elkanders heil, voegt hij er waarschuwend aan toe, dat dit moet geschieden „met vrees en beven”. Fil. 2 : 12. Dat heilige werk mag niet geschieden met ruwe hand, maar moet eerbiedig en voorzichtig gedaan worden. Dat is hetzelfde, wat de Meester ons hier voorhoudt. De taak ligt er, maar 't is een moeilijke taak. Ze kan slechts volbracht worden in den geest van ootmoed.

Ge merkt een splinter op in het oog van uw broeder. Dat wil zeggen, ge ziet, dat er door hem een overtreding begaan is.

Elke zonde, groot of klein gaat in het „oog”, dat is: in het geweten zitten. Het geweten is het geestelijk oog, het oog waarmede het hart, de geestelijke persoonlijkheid waarneemt. Wanneer ge dat hebt opgemerkt, dan komt het moeilijke: den broeder, die dat aangaat, te bewegen om dat te erkennen. Natuurlijk weet hij het wel. De Geest van God zegt het hem. Een splinter in het oog is erg hinderlijk en een kind van God, dat gezondigd heeft, is er verre van, gelukkig te zijn. Blijft daarvan verzekerd — hoe kras hij het wellicht ook tegenover u ontkent; hoezeer hij misschien ook in een toestand van verdoving gekomen is door het zondevergift. Gelukkig is hij niet-hoogstens gevoelloos. De ware blijdschap en rust zijn verdwenen. De Duivel kan wel succes geven, heel veel zelfs, maar heilige vreugde aan het hart mededelen kan hij niet. En die mist de broeder en blijft hij missen, zolang de splinter in zijn oog blijft zitten, het geweten niet rein gewassen is.

Aan het bezoek aan een ander, om hem te helpen, moet zelfonderzoek vooraf gaan. Wel mogelijk zit er een „balk” in eigen oog, staat men persoonlijk aan veel grotere fouten schuldig dan de broeder, die men over zijn zonde wenst te onderhouden. Wie eigen zonden, fouten en tekortkomingen kent zal heel schuchter met een ander over diens zonden spreken. Hij zal de rechte toon weten te treffen — de begrijpende, liefdevolle toon, die het oor wint en het hart ingaat, de toon, waaruit gevoeld wordt: hier is iemand om mij te helpen. Niet harde woorden, maar tere woorden zal zo iemand spreken, aldoor maar uitgaande van het feit: u is niet gelukkig en ik kom, opdat u weer gelukkig zult worden.

Ge moet beginnen met uzelve te vernederen, naast den ander te gaan staan en dan zult ge scherp kunnen zien om hem de splinter uit het oog te verwijderen. Dan zal u dat wellicht worden toegestaan en dat moeilijke werk kunnen slagen. Ge zult een in stilte, in 't verborgene lijdende ziel tot een zegen kunnen zijn, als ge „zachtmoedig zijt en nederig van harte". Vergemakkelijk den overtreder de terugkeer door u te zijnen behoefte te vernederen. **ZONDER OFFER GEEN REDDING.**

Jezus gaf voor ons Zijn leven,
Plengde aan 't Kruis voor ons

Zijn bloed,

Opdat wij ons al ook geven

Voor des broeders eeuwig goed!

De ziel zal u eens dankbaar zijn, die tot u zal kunnen zeggen: dat u zich toen tegenover mij hebt willen vernederen, is mijn redding geweest!

Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij Zijn leven voor ons gesteld heeft, en wij zijn schuldig voor de broeders het leven te stellen. 1 Joh. 3: 16.

Dat is Christendom. Dat is het nieuwe gebod: gij zult elkander liefhebben gelijkerwijs Ik ulieden liefgehad heb. Dat is de gerechtigheid, overvloediger dan die der Schriftgeleerden en Farizeën. Het is in één woord: de verwerkelijking van Golgotha in onze onderlinge verhoudingen. Zonder Golgotha wordt geen zaligheid bewerkt.

Maar . . . niet altijd zult ge slagen, gehoor vinden. Zelfs Golgotha vermogen niet allen te winnen — direct te winnen. Wat dan te doen?

Dan komt de raad van vers 6, het vreemd-aandoende woord van de honden, dien men het heilige niet moet geven en van de zwijnen, dien men zijn paarden niet voor moet werpen.

Met het „heilige" is het geofferde en met de „paarden" zijn de liefdevolle, goddelijke woorden bedoeld.

Er kan, als ge iemand bezoekt met het doel een splinter uit zijn oog te verwijderen, een ogenblik komen, dat ge moet ophouden en heengaan! Wanneer ge merkt dat de ander van geen schuld wil weten, zich steeds meer in zijn zonden verstijft, en in plaats van door uw zachtmoedig en liefdevol pogen vertederd te worden zich verhardt, dan moet ge ophouden met u te offeren en te pleiten en te vermanen. Als ge door zoudt gaan, zoudt ge niets anders bereiken, dan dat hij zich steeds verder aan den Duivel uitlevert. Ge beoogt het goede en bereikt het kwade — dat mag niet, dus: ophouden en heengaan.

Zo iemand is op dat ogenblik den hond gelijk, die terugkeert tot zijn eigen uitbraaksel, de uitgespuwde onreinheid weer opneemt. Want zoals een hond het onreine weer opneemt, zo neemt zo iemand de zonde, voorheen begaan,

weer voor zijn rekening, verdedigt ze, verenigt zich er weer mee, en begaat ze zodoende als 't ware opnieuw! Hij is gelijk — om dezelfde reden, aan een zwijn, dat gebaad zijnde, terugkeert tot de wenteling in het slijk, tot de onreinheid, die het verlaten had. Blijkt iemand die gezondigd heeft, bij uw bezoek in zulk een gemoedstemming te verkeren, dan doet ge beter af te breken en het later nog eens te proberen. Misschien zal een ziekbed hem ontvankelelijk maken; misschien zal God door andere middelen dat hart bereid maken zijn schuld te erkennen en zijn zonde los te laten! Gedurende die tijd vergeet gij hem niet. Gij hebt hem niet opgegeven — ziet toe dat ge dat niet doet! Neen: gij gedenkt hem in uw voorbede en slaat hem, schoon van verre, nauwkeurig gade!

Het is nodig om zijnentwil, omwille van zijn zieleheil, dat ge ophoudt en heengaat.

Het is ook nodig om uw zelfswille.

Zijn heftige zelfverdediging zou gepaard kunnen gaan met schandelijke aanvallen op u en verwijten jegens u. Dat zou u kunnen prikkelen en in uw verontwaardiging zou uw menselijk gevoel kunnen gaan spreken en de overhand krijgen en . . . het zou een twistgesprek worden! een gevecht van mens tegen mens! En wie den Heer wil dienen, moet niet twisten.

Dan zoudt ge tenslotte huiswaarts keren, verhit, onrustig, innerlijk verscheurd, diep ongelukkig. In de eenzaamheid zoudt ge eerst voor uzelf tot den Heiland moeten gaan om genezing van eigen verscheurd gemoed, zeggende: Heere Jezus, ik hoopte een ziel te winnen, maar ben zelf verslagen, verscheurd.

Daarvoor wacht u! zegt de Meester.

Geef het heilige den honden niet en werp uw paarden niet voor de zwijnen. Wacht gelegener tijd af!

Ach, denkt menigeen, het is niet mogelijk te doen, wat Christus hier eist. De eisen, die Hij in de bergrede stelt, ruïneren den mens, zij richten hem te gronde. En . . . inderdaad: onze oude mens kan het niet. Die sterft aan de opvolging van deze geboden!

Maar . . . u ruïneren? Neen! Integendeel: wie deze Mijne woorden hoort en dezelve doet is als een man, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft en het is niet gevallen! Doen! Dit doen is de enige mogelijkheid op behoud.

De enige!

Die het niet doet? Die Christus' woorden voor onuitvoerbaar houdt?

Hij is gelijk een man, die zijn huis op los zand bouwde. Het viel en zijn val was groot! Ieder, die niet wil leven

gelijk de Heere Jezus Christus hier voorschrijft, ruïneert zichzelf!

Welk een ernst omlijst de woorden van Christus en hameren ze in onze zielen vast!

L.

MEDEDELINGEN

De Gemeente te Delfzijl bracht een beroep uit op Ds. K. Reiling van Hengelo (O.).

Friese Bondsdag van Bapt. Gemeenten in Friesland D.V. op Paas-Maandag 6 April 1942 te Leeuwarden in de Bapt. Kerk a. h. Hoogpad, omvattende de Gemeenten Leeuwarden, Harlingen, Noordbergum, Zandbulten en Drachten.

Agenda:

Morgenvergadering.

9—9.30 uur Bidstond, leider S. W. Veldman
10—12.30 uur

a Opening door den voorz. Ds. H. Bakker

b Mededelingen

c Te behandelen hoofdthema „Ik ben de opstanding".

1 De werkelijkheid der opstanding door Ds. H. Bakker

2 De zegen der opstanding door Ds. G. Visser

3 De heerlijkheid der opstanding door K. Baptist

Pauze

Middagvergadering.

2—4 uur Getuigenisdienst.

Friese Bondsdag van Bapt. Gemeenten in Friesland D.V. op Paas-Maandag 6 April 1942 te Sneek in de Bapt. Kerk, omvattende de gemeenten Sneek, Heerenveen, Heeg, Workum en Staveren.

Agenda:

Morgenvergadering.

9—9.30 uur Bidstond

10—12.30 uur

a Opening door den leider Ds. G. W. Tijman

b Mededelingen

c Te behandelen hoofdthema „Ik ben de opstanding".

1 De werkelijkheid der opstanding door Ds. H. Visser

2 De zegen der opstanding door J. Scholte

3 De heerlijkheid der opstanding door Ds. G. Vegter

Pauze

Middagvergadering.

2—4 uur Getuigenisdienst.

Namens het bestuur van de

Friese Bond,

de secr. H. FENNEMA.

P.S. In de pauze's zal koffie worden geschonken bij het nuttigen der meegenomen proviand.

Gewestelijke Jeugdkerkdienst te Hoogezand.

Op 28 Maart a.s. hoopt het Gew. N.-O. Groningen een Jeugdkerkdienst te houden in de Kerk te Hoogezand. Alle Jongeren zijn daar hartelijk welkom.

WEEKKALENDIER

Zij hebben allen gezondigd.

Twee studenten hielden hun eerste evangelisatietoespraak. De geestelijke maaltijd was voorbereid volgens de regelen der kunst en met jeugdig vuur gaven ze getuigenis van de grote verlossing. Toch kon een oude broeder na afloop der vergadering niet nalaten te vragen: „Lieve broeders, maar waarvan heeft de Heer je nu eigenlijk verlost?” Ja, waarvan? Hoe spoedig wordt het vergeten. Hoe weinig wordt er aan gedacht en van gesproken. Is dit niet de oorzaak, dat het leven van velen, die zich christenen noemen, zo mateloos oppervlakkig is? Zullen we Golgotha vinden als de heuvel der vertroosting, dan moeten we de plaats, waar het ruwhouten Kruis stond, met het bloed van Gods Zoon, eerst betreden als een plechtige plaats, waar Gods Geest ons zegt: De zonde is heel erg!

De Tabithakalender legt deze week de vinger bij die plaatsen in Gods Woord, waar de Geest u zegt uit welk een grote nood de Heere u verlost heeft.

Moge uw hart in liefde ontvlammen.

En gij onbekeerde kinderen en huisgenoten?

Haast u om uws levens wil.

Zondag 22 Maart. Gen. 3.

Bittere gevolgen had het eten van de verboden vrucht. Was het nu zo erg? Het was toch maar een appel! Van alle bomen mocht de mens vrij eten, maar van die ene boom moest hij afblijven. God had gezegd: „Gij zult van die niet eten, noch die aanroeren”. D.w.z. Daar hebt ge af te blijven. Die boom is van Mij. Alles stond op deze ene kaart. Ze deden het toch, willens en wetens. Dat is zonde! Heel erg! Het is volslagen opstand. Zoiets wordt in Gods huis niet gedoogd. De deur gaat open; het kind wordt buiten gezet; dan klappt de deur achter hem in 't slot.

Ge leest ook van de belofte. Zo groot is de liefde des Vaders, dat Hij zal bewerken, dat het kind nooit en nimmer vrede met deze toestand heeft. vs. 15. Uw Vader zelf heeft in de volheid des tijds een andere deur geopend.

Maandag 23 Maart. Jak. 1: 12—18.

Meestal moet er in ons levenshuis eerst een ruit breken al eer we

erkennen, dat de geschiedenis van Gen. 3 onze geschiedenis is. En toch de belijdenis: mijn geschiedenis en mijn schuld zijn twee dingen. Het arglistig hart mag het eerste erkennen, het verzet zich lang tegen het tweede. Al wordt het niet luid uitgesproken, het wordt wel gedacht: „Het is Gods schuld, dat mijn leven een grote mislukking is!” Als een kind lucifer heeft en brand sticht is dan niet hij schuldig, die zulk gevaarlijk speelgoed in kinderhanden gelegd heeft?

De apostel Jakobus zegt: Zo doet God niet. Dat doet God nooit. vs. 13. God is enkel licht. vs. 17. Ge moet de schuld zoeken bij u zelf. Ik heb gezondigd o God! Vers 14 en vs. 15 is uw geschiedenis! Vers 18 ook?

Dinsdag 24 Maart. Openb. 12: 7-12.

Hier openbaart Gods Geest de verborgen achtergrond van uw leven en het wereldgebeuren. Zonde is — het zich stellen aan de kant van Satan. Wie aan deze kant staat zal met Gods vijand worden neergeworpen. Zalig zij die de strijd tegen de zonde opnemen. Er is kracht om te overwinnen in het bloed van het Lam.

Woensdag 25 Maart. Rom. 3: 9-23.

Tijdens het uitbreken van de oorlog waren eens in Den Haag de straten afgezet. Urenlange kolonnen soldaten trokken voorbij. Te vergeefs fietste ik van de ene straat in de andere om de Valkenboschkade te bereiken. Niet langs deze weg! Hier niet door! Het was overal hetzelfde. Zo snijdt Gods Geest den zondaar overal de pas af, om hem in zijn nood heen te drijven naar Golgotha. Dit schriftgedeelte zegt, dat het een afgesneden zaak is voor den mens, die nog iets van zijn eigen vroomheid verwacht. De gehele wereld is voor God verdoemelijk. Maar, Halleluja, Jezus redt!

Donderdag 26 Maart. Rom. 6: 15-23.

Het is Licht of duisternis. Slechts twee wegen zijn er, tweërlei dienst. Het is bij u: Of de zonde dienen, dat is een leven, waarover de mens zich moet schamen met als einde de uiteindelijke mislukking. Of in Jezus Christus geloven en God dienen — d.i. een leven Gode gewijd met het uit-

Heden in Jezus ontslapen onze geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

HENDERIKA VEENHUIS

in de ouderdom van 49 jaar.

Groningen, 14 Maart 1942.

Albertstraat 21

E. v. d. PLOEG

P. J. v. d. PLOEG

C. v. d. PLOEG—Smit
en Kleinkind.

zicht de eeuwigheid gans met haar eindeloze banen. Vol van het Licht van Gods aangezicht. Waar staat gij?

Vrijdag 27 Maart. Matth. 4: 1-11.

Deze geschiedenis moet ge zien in het licht van Gen. 3. Weer hangt alles af van één mens. Weer staat alles op één kaart. De tactiek van den vijand is dezelfde gebleven. Maar Jezus, uw Verlosser, kiest het geestelijke boven het natuurlijke, het onzichtbare boven het zichtbare, God boven het geschapene. Hij blijft het gehoorzame kind van God. Hij heeft voor mij Gods wet vervuld, voor mij, Halleluja.

Zaterdag 28 Maart. Matth. 26:

31—46.

Weer zijn we in een hof! Zij hebben allen gezondigd! Ook zij, die het dichtst bij Jezus staan. Denk met smart aan uw jammerlijk versagen. Zie bovenal op Jezus, die in onze plaats wilde staan. Hij is de Zoon van God, van hetzelfde Wezen als de Vader, „die het geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn”. Hij is de Eeuwige. Hij kan zeggen: „Wie Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien”. Hij is waarlijk mens geworden. Hij heeft geboden, werkelijk geboden. Bidden doet ge, als ge u zelf niet meer helpen kunt, als voor uw voeten de afgrond gaapt. Zo was het met uw Jezus, toen Hij zich gaf om uw schuld te dragen. Zie wat het Hem gekost heeft om op onze plaats te komen. Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Zijn wij zwak, belast, beladen en terneergedrukt door zorg, Dierbre Heiland, onze toevlucht, Gij zijt onze hulp en borg.

JAC. DE JONG.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LEEUWARDEN

ACHTER DE HOVEN 105

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE

POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN

—CHRISTUS—

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

Kopy voor 't e.k. nummer van ons weekblad, dat nu weer in z'n oude omvang verschijnt, moet nog gezonden worden aan

Ds. L. DE HAAN,

Tetterodestr. 47, Haarlem.

AAN ZEER STILLE WATEREN

De nalatenschap van Jezus.

„Mijn vrede geef ik u”.

Joh. 14 : 27.

Het is een goede gewoonte onder mensen om eerdad zij deze wereld verlaten schikkingen te treffen aangaande hun zaken en bestemming te geven aan hun onroerende en roerende goederen.

Wij maken ons testament en testamenten hebben betrekking op dingen, die gezien en betast worden.

Zij, die een deel mochten erven, achten zich gelukkig, terwijl degenen, die recht meenden te hebben op een deel en niet in aanmerking kwamen, met bitterheid zijn vervuld. De overige mensen bespreken den ontslapene en zijn nalatenschap en vragen zich af, hoe groot de omvang van het vermogen geweest is en wie er beter van is geworden.

***

Het is een dure plicht van iedereen om zijn zaken te regelen. Uitgezonderd zijn alleen degenen, die niets bezitten.

Klinkt het niet paradoxaal, wonder spreukig, als wij zeggen, dat ook Jezus, Zijn testament gemaakt heeft en met zorg Zijn bezit onder Zijn vrienden verdeelde? Was er wel iemand armer dan Hij, nadat Hij Zijn werk gedaan

had en zich voorbereidde tot de dood? De eenvoudige woning in Nazareth met haar sobere meubeltjes had Hij lang achter [zich gelaten; voor Zijn arbeid — de beste van Zijn tijd en van alle tijd, immers onderwees Hij het Godsrijk en genas Hij zieken en riep Hij doden terug tot degenen, die ze beminden — heeft Hij nooit één penning ontvangen. Zijn enig tehuis gedurende de laatste drie jaren van Zijn leven was de woningen van vreemden of de helling van een berg. Vrome vrouwen schonken Hem van het hare opdat Hij in Zijn behoeften kon voorzien. Toen Hij eens aangesproken werd om een tempelbelasting moest Hij eerst een wonder verrichten. De dorpse kleren, die Hij gewoon was te dragen, vervielen wettelijk aan de soldaten, die Hem terecht stelden. Niemand op deze wereld heeft ooit geleefd of is gestorven met minder aardse goederen dan Hij.

***

Maar er zijn tweeërlei goederen — schatten, die vergaan; en ook schatten, die door de mot en de roest niet kunnen worden gedeerd.

Jezus bezat het heerlijkste en zoetste van alle levensgeheimen — vrede — en vulde daarmee de handen en harten en levens van Zijn trouwe vrienden.

Wat een rijkdom aan vrede had Jezus? Hij kon niet op huizen, noch op boerderijen, noch op zakenpanden wijzen als Zijn eigendom. Er was nog meer, dat Hij niet had: onvrede!

Hij had in overvloedige mate spot en haat en bitterheid van anderen; Hij had smarten te verduren als maar weinigen. Er was meer, dat Hij had: vrede!

Er zijn tweeërlei vreden. De ene is de overeenstemming met het zienlijke, tijdelijke. Wie de taal spreekt van de grote schare, wie dezelfde werken doet als zij; wie weigert wat door vlees en bloed wordt weggestoten; hij omzeilt heel wat slecht weer. Zijn pad is een effen pad. Hij weigert door zijn geweten tot konsekwenties gedreven te wor-

den. Hij verzoent zich met de tijd en de omstandigheden. De vrede, die regelrecht van de wereld afstamt, is de zijne in overvloedige mate.

De andere is de overeenstemming niet met de wereld, die voorbij gaat, maar met de wereld, die blijft; met het eeuwige, met Gods bestellingen en toelatingen; met God zelf.

***

„Mijn vrede geef ik u”.

Wat een vrede is het, die Jezus na-laat!

„Zie, de Mens!” Wat voor mens? Pilatus? Hoor deze zenuwachtig zeggen: „Weet gij niet, dat ik macht heb?” Hij is de stadhouder, de drager van de macht van den Romein; hij is ook een toonbeeld van besluiteloosheid, van zwakheid, van onvrede.

Jezus? Zijn gehele gestalte is met rust bekleed. De reine majesteit glanst van Zijn bleek gelaat en handen. Hij kan de vrouwen van Jeruzalem troosten; aan het kruis Zijn vijanden vergeven; en in diepe vrede Zijn geest leggen in de handen van God.

Bezitten wij dat gouden kleinood van alle tijden; ons deel van Jezus' kostelijke nalatenschap; Zijn vrede?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Verplichten. Mag een gemeente haar leden de verplichting opleggen om een bepaald gedeelte van hun inkomen te betalen als gemeentebijdrage? Mij dunkt, er zal wel niemand zijn, die zou willen ontkennen dat de gemeente haar leden verplichtingen mag opleggen. Ze stelt voorwaarden voor het lidmaatschap. Ze heeft deurwachters. Ze keurt hen, die wensen binnen gelaten te worden. Dat alles ligt in de rede. Ze heeft een eigen wezen hetwelk ze moet handhaven. Daarom moet ze toezien of degenen,

die zich in haar wensen te laten opnemen, er wel bij behoren. Ze moet ook zulken, van wie openbaar wordt dat hun opnemings op een vergissing berustte, weer uit haar midden verwijderen. Er zal wel nauwelijks iemand gevonden worden, die deze dingen ontkent.

Maar hoe staat het nu met de vraag: mag de gemeente aan hen, die als lid werden opgenomen, verplichtingen opleggen? Als dat mag, dan hebben natuurlijk de leden die verplichtingen te aanvaarden. De gemeente moet, eenmaal tot aanzijn gekomen, zichzelf handhaven. Ze moet datgene doen, wat voor haar voortbestaan vereist wordt. Ze heeft een taak te vervullen en het ligt voor de hand, dat ze van haar leden mag verlangen te doen, wat nodig is om die taak te kunnen volbrengen. Dat zal ten allen tijde en onder alle omstandigheden niet hetzelfde zijn. In de ene gemeente zal van de leden wat anders moeten worden geëist dan in een andere. Wat heden nodig is kan morgen overbodig geworden zijn. En welk lid zou willen weigeren te doen, wat gedaan moet worden tot instandhouding der gemeente of tot haar welzijn? Van ieder mag verlangd worden, dat hij eigen belang zal ten achter stellen bij het belang van het geheel.

De gemeente-bijdrage. Wanneer de vrijwillige gaven zo mild vloeien, dat de gemeente alles kan doen wat ze behoort te doen, zal ze er vermoedelijk niet aan denken, de zaak van een vaste en geregelde bijdrage aan de orde te stellen. Dat eerste is echter niet altijd regel. We moeten onszelf maar niet idealiseren. Wij hebben een prikkel nodig; soms een vermaning zullen we doen wat we behoren te doen. We hebben ook niet altijd de rechte kijk op wat in de gemeente en tot instandhouding van haar huishouden nodig is. Onkunde doet ons somwijlen ook beneden het vereiste minimum blijven. Dan moeten we beter worden ingelicht en wanneer we dan horen, dat het noodzakelijk is, dat we, zeg: een twintigste van ons inkomen aan de gemeente afstaan, met welk recht zouden we dan kunnen weigeren om dat te doen? Dat is ons niet duidelijk. Zouden we ons op onze vrijheid mogen beroepen? Maar niemand is toch vrij om zijn plicht te verzaken? Dat is toch niet de vrijheid waarmee Christus ons vrijgemaakt heeft? Hij heeft ons niet vrijgemaakt voor de zonde doch van de zonde.

Mag men het de gemeente kwalijk nemen, dat ze bepaalde, dat de leden dat moeten doen en dit bekend maakte? Toch zeker niet. Ze moet zich toch rekenschap geven van haar positie en taak en vaststellen, wat voor de vervulling van die taak door de leden ge-

daan moet worden. Wij zijn van oordeel dat de gemeente ons mag aanwijzen om bepaalde werkzaamheden te verrichten en het voor ons vanzelfsprekend moet zijn, om ze te doen. En als we goed staan zullen we dat niet als een juk gevoelen, maar gewillig doen wat naar recht van ons geëist wordt. Niemand heeft het recht van zelfbeschikking. De Heer beschikt over ons allen en over al het onze. Er zijn aangelegenheden, waarin we zelf, onder des Geestes leiding, moeten uitmaken wat de Heer van ons vraagt. Maar waar het gaat over de gemeenschap, het verbonden zijn aan zedelijk zwakke broeders moet dragen. Bovendien kan hij er zich boven plaatsen door meer te geven en te doen, dan de gemeente — toch altijd als minimum — heeft vastgesteld. Zo houdt hij, om 't zo eens te zeggen, de eer aan zich. Maar zo: met boven het vereiste uit te gaan moet het eergevoel reageren. Het is zeker niet eervol een ander voor zich te laten betalen en zo zichzelf ten zijnen koste te verrijken. Men spaart (of verbruikt) zo vreemd geld. Elke regel door de gemeente vastgesteld, zal natuurlijk met oordeel des onderscheids moeten worden toegepast, d.w.z. individueel moeten worden toegepast.

Voorschrift en eergevoel. Het is mogelijk dat iemand het als een vernedering gevoeld, dat hem wordt voorgeschreven, wat hij doen moet. Hij moet dan maar bedenken, dat hij ook daarin het juk der gemeenschap, het verbonden zijn aan zedelijk zwakke broeders moet dragen. Bovendien kan hij er zich boven plaatsen door meer te geven en te doen, dan de gemeente — toch altijd als minimum — heeft vastgesteld. Zo houdt hij, om 't zo eens te zeggen, de eer aan zich. Maar zo: met boven het vereiste uit te gaan moet het eergevoel reageren. Het is zeker niet eervol een ander voor zich te laten betalen en zo zichzelf ten zijnen koste te verrijken. Men spaart (of verbruikt) zo vreemd geld. Elke regel door de gemeente vastgesteld, zal natuurlijk met oordeel des onderscheids moeten worden toegepast, d.w.z. individueel moeten worden toegepast.

De onwillige. En wanneer iemand nu onwillig blijkt en blijft om te doen wat de gemeente noodzakelijk acht dat haar leden doen? Wel: de gemeente is het zichzelf schuldig zich tegen zodanige leden te beschermen, en zij kan dit doen, door hua invloed op de gang van zaken in de gemeente te verminderen. Zolang ze niet doen wat ze redelijkerwijze behoren te doen, sluiten men hen uit van elke gelegenheid de gemeente te vertegenwoordigen en invloed op haar werkzaamheden uit te oefenen. Zulke leden kunnen geen representatieve plaats innemen en geen vertegenwoordigende taak vervullen. Tot de gemeentevergaderingen geven men hun geen toegang en men ontneme ze ook de verkiesbaarheid tot enig ambt of enige functie in de gemeente of haar arbeid. Wie zelf niet op zijn plaats is en toont dat hij niet

kan gehoorzamen, kan ook geen leiding geven. Orde moet er zijn. De gemeente is niet de plaats waar — in naam der vrijheid — de anarchie hoogtij mag vieren. God is een God van orde. En waar de Geest des Heeren is, daar is besef van saamhorigheid.

In alle dingen moet de gemeente echter met grote voorzichtigheid en ootmoed zoeken vast te stellen, wat ze om 's Heeren wil, moet vragen. Als dat geschiedt, dan zal de Geest des Heeren eenstemmigheid bewerken en alle dingen zullen in de liefde geschieden. Geen heerschappij van een meerderheid over een minderheid. Een nederig den Heere Jezus dienen — niet anders zillt achter elk besluit dat de gemeente neemt en dan — wordt dat gevoeld, zal niemand de onderwerping zwaar vallen!

L.

OOG EN OOR.

Jezus en de scharen.

Jezus was dikwijls omringd door grote scharen. Dit feit kan gemakkelijk geconstateerd worden door een ieder, die de Evangelien leest. De toeloop was soms zo groot, dat duizenden de nabijheid van Jezus zochten. „Zij zoeken U allen“, zo spraken eens de discipelen tot hun Meester.

Wij mogen aan de hand van uitspraken van Jezus gerust vaststellen, dat Hij de scharen niet zonder meer negeerde. Zo iets zouden we ons trouwens moeilijk van den Heiland der zielen kunnen voorstellen. Zeker, Hij had oog voor den enkeling, meer dan ooit iemand vóór of na Hem heeft gehad, doch Zijn ogen gingen ook over de scharen. En hoe ging Zijn oog over de scharen . . . . „En Jezus de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen“.

Hij zag de nood des harten en de innerlijke gebrokenheid. De godsdienst van Israël was verward tot vormen, dienstdienst en plichtsbetrachtingen en dat alles à la menselijke inzettingen. Men had gebod op gebod en regel op regel gestapeld. De theologie van die dagen had zich ijverig over de wet gebogen en alles haarfijn uitgeplozen, doch niet gemerkt, dat het leven inmiddels was gevloeden. Er was ook in die dagen geen openbaar gezicht. De stem der profetie had reeds een paar eeuwen gezweven. Tot op Johannes den Doper, den heraut van het Koninkrijk der hemelen. En Jezus zette de prediking van Johannes den Doper voort, met dit

verschil, dat in Hem als de Prediker het Koninkrijk der hemelen belichaamd was.

En wanneer nu de scharen Jezus volgden, dan trok Hij zich niet terug in de veste der ongenaakbaarheid en legde geen koele onverschilligheid aan de dag, maar dan had Hij ook een boodschap voor de duizenden. En wanneer Hij dan Zijn boodschap aan de scharen doorgaf, dan rekende Hij allerminst op een langdurig applaus, maar dan stelde Hij een rustige overweging Zijner woorden vóór alle dingen op prijs. Want Jezus speculeerde niet op de opgewondenheid der scharen. Hij dong geenszins naar de gunst van de brede volksmassa. En wanneer men in die dagen propagandaministeries gekend had, dan zou Hij nimmer één Zijner discipelen tot minister van propaganda hebben benoemd.

Juist wanneer vele scharen Jezus volgden, ademden Zijn woorden een geest van kalmte en bezadigdheid. De grote toeloop van mensen maakte Hem niet hoogmoedig, evenmin als Hij terneergeslagen was wanneer de menigte Hem verliet.

Nimmer heeft Hij de mensen willen vangen in het net van propagandaleuzen. Een verhit brein achtte Hij allerminst geschikt voor een rustige overweging. Aan een bezielend idealisme paarde de Heiland de nodige zakelijkheid. Vooral geen overhaast besluit nemen. Straks staat ge alleen. En ook daarmee moet ge rekenen. Ontnuchtering heeft ons soms vlugger in haar greep dan we voordien hebben vermoed. Doch men kan ook veel ontnuchtering voorkómen. En ook hier geldt: voorkómen is beter dan genezen.

We kunnen niet anders dan des Heilands houding tegenover de scharen bewonderen.

Aan de hand van een Schriftgedeelte willen we nu bovenstaande wat nader verduidelijken.

***

Bezin, eer gij begint.

Jezus is op weg naar Jeruzalem; naar die stad, welke profeten heeft gedood en gestenigd en ook den Zoon des mensen zal uitwerpen. Reeds één en andermaal heeft Jezus Zijn discipelen gesproken van Zijn lijden en sterven, straks wanneer Hij zal zijn overgeleverd in de handen van snode zondaren. Doch de discipelen verstaan het niet.

En terwijl Jezus nu op reis is naar Jeruzalem, wordt Hij behalve door Zijn discipelen ook door vele scharen vergezeld. (Luc. 14 : 25).

En deze scharen zullen nog minder verstaan van Zijn uitgang te Jeruzalem. Ze volgen Jezus, doch verstaan niet wat deze navolging voor hen betekent. Ze zijn enthousiast, doch hebben geen oog

voor de ware grootheid van den Zoon des mensen. Zeker, ze volgen Jezus, doch het is een volgen onder misverstand, uit berekening of met bijbedoelingen. Daarom gaat Jezus hen tot de orde roepen. Ze moeten zich geen illusies maken. Over de navolging van den rabbi van Nazareth, die zichzelf Gods Zoon en Zoon des mensen noemt, mogen ze wel eens heel ernstig nadenken. Een woord, dat tot bezinning roept, is zeer zeker op z'n plaats.

„Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn. Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan Mijn discipel niet zijn.”

Mensen, bezint u. Bezint u heel ernstig. Slechts hij kan Mijn discipel zijn, die begrijpt dat de liefde tot Mij gaat boven welke andere liefde ook. De weg terug ligt voor u open. De weg vooruit is de o zo moeilijke weg van zelfverloochening en kruisdragen. Bezint u alsnog. Gij loopt Mij wel na, doch ge zijt Mijn discipelen nog niet. Laat alle misverstand opgeheven worden. Alle menselijke berekeningen kunt u gerust laten varen. Wanneer u Mij blijft volgen, omdat u goed beschouwd uzelf zoekt, dan zal de ontnuchtering spoediger komen dan u vermoedt.

Wanneer de mensen voor Jezus en Zijn dienst gewonnen zullen worden, dan moeten ze slechts door waarheid gewonnen worden. Echte liefde tot de mensen is altijd oprecht.

Dit alles geldt ook voor ons. Het Evangelie volgt nimmer een overrompelingspolitiek. Het roept de mensen tot bezinning, tot inkeer. Juist omdat het gaat om de hoogste waarheid, om de waarheid Gods, welke in Christus Jezus gestalte verkreeg.

***

Wie een toren wil bouwen.

„Want wie van u”, zegt Jezus, „die een toren wil bouwen, zet zich niet eerst neder om de kosten te berekenen, of hij het werk zal kunnen volbrengen? Anders zouden, als hij fundering gemaakt had, en het werk niet kon voltooien, allen, die het zagen, beginnen hem te bespotten, zeggende: Die man begon te bouwen, maar hij kon het niet voltooien.”

Deze woorden bevatten, gelijk we onmiddellijk merken, een ernstige waarschuwing aan het adres van allen, die niet voldoende beseffen, dat het ware volgen van Jezus slechts uiting kan zijn van een keuze des harten, welke beslissend is voor alle andere verhoudingen in het leven.

Jezus wil geen naamdiscipelen. Met wat franje en décor alleen is Hij niet tevreden. Luid en langdurig applaus weet Hij

op de juiste waarde te schatten. Schijnvertoon is voor Hem een vertoning van het onechte. Door Heere Heere-roepers laat Hij zich geenszins overbluffen. Hij zoekt het niet in schone stylistische zinswendingen. Zijn woorden moeten zó duidelijk te verstaan zijn, dat niemand van de Hem volgende scharen daarover in onzekerheid verkeert. Een aparte uitlegging moet niet nodig zijn.

Wie een toren wil bouwen . . .

Nu, wat doet die?

Die gaat eerst de kosten berekenen! Een werk beginnen is nog iets anders dan het werk voltooien. Gaat hij niet rekenen, overleggen, raad inwinnen — dan zou het kunnen gebeuren, dat hij het werk niet zou kunnen voltooien. En natuurlijk zouden de mensen dan zo iemand gaan bespotten. En terecht! Hoe dwaas, om een bouwwerk te beginnen en het niet kunnen voltooien, omdat men niet van te voren de kosten heeft berekend.

Verstaan we de waarschuwing van Jezus?

***

De navolging van Christus kost wat.

De dienst des Heeren is een kostbare zaak.

„Een kostbare zaak”?

Laat ons dadelijk alle misverstand uit de weg ruimen.

Zeker, de gaven van Gods genade kosten niets. De zaligheid wordt niet door verdienste, noch door geld, noch door gelofte of boetedoening verkregen. Wie dorst heeft, die kome en drinke van het water des levens om niet. De genadegift van God is het eeuwige leven. We worden om niet gerechtvaardigd door Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is.

En toch mogen we vaststellen, dat de navolging van Christus wat kost. Iemand, die Jezus Christus volgt, geeft zich daarmee in het strijdperk. Hij glijdt niet in vrome overpeinzingen verzonken zo maar de hemel binnen. Maar hij beseft, dat hij leeft in een boze wereld, waarin hij getrouw moet zijn aan zijn roeping. Als een strijder van het kruis volgt hij het Lam, waar de weg ook henegaat. Hij moet den boze weerstaan. Want wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.

John Bunyan zegt in zijn zo bekend boek „Eens Christens reize naar de eeuwigheid”, dat het zweet kost om de heuvel „Moeilijkheid” te beklimmen; en dat het grote zorg en moeite kost om neer te dalen in het „Vallei der Verootmoediging”; dat het wat kost wanneer de strijd moet worden aangebonden tegen Apollyon den zieleverderver.

Wie Jezus Christus wil volgen, die

berekene de kosten. En deze kosten kunnen groot zijn.

Waar het gaat om eeuwige belangen, daar trede geen zorgeloosheid, geen onverschilligheid, geen onbezonnenheid of roekeloosheid aan den dag. Dat zou niet wijs, maar dwaas en onverstandig zijn.

Jezus zelf helpt mee de kosten te berekenen, wanneer Hij de scharen laat weten, dat de liefde tot Hem boven welke andere liefde ook moet gaan; wanneer Hij spreekt van de zelfverloochening en het dragen van het kruis achter Hem aan.

Eén ware volgeling is den Heiland meer waard dan negenennegentig meelopers. Eén meer dan 99!

Kwaliteit gaat Jezus boven kwantiteit. De hoedanigheid is meer waard dan de hoeveelheid.

Jezus wil overtuigde volgelingen; volgelingen, die zich de kosten van het discipelschap getroosten. Jezus wil een levende Gemeente, waarvan alle leden lichten zijn in een donkere omgeving.

Het lijkt soms of Hij de mensen, die Hem willen volgen, afwijst of doet afschrikken door de wijze, waarop Hij over het volgen van Hem spreekt. Het lijkt soms. Inderdaad. Doch in werkelijkheid staan de zaken anders. Jezus wil niemand overrompelen door wat men tegenwoordig zou kunnen noemen: propagandaleuzen. Hij wint volgelingen door als het licht van de volle absolute waarheid te schijnen in de duisternis. Geen onbezonnenheid, geen ondoordachte daad. Maar een weloverwogen conclusie. En een algehele overgave des harten.

Niet lichtvaardig spreken: „Heere, ik zal U volgen, waar Gij ook henen gaat”. Weét wat ge doet. Geen volgen onder misverstand of met oogmerken.

Christus is de overste Leidsman onzer zaligheid, die wil dat Zijn dienaren alles goed overwegen voor zij lotgemeen met Hem worden.

***

Het loont de kosten.

Want de dienst van Jezus is goed! Deze dienst is de kosten waard, hoe hoog ze ook mogen zijn. Wat deert ons dan de spot der mensen. Hoe bitter de haat, hoe fel de vijandschap en hoe zwaar de vervolging ook moge zijn, zij die Jezus volgen, smaken een vrede die alle verstand te boven gaat, kennen een blijdschap gelijk de wereld die niet biedt, en staan in gemeenschap met God den Vader door Jezus Christus, hun Heiland en Heer.

Jezus; ga ons voor;
leer ons in Uw spoor
voort te gaan met vaste schreden;
leid hen die U trouw beleden,
verder aan Uw hand
naar het Vaderland.

Richt ons leven lang
Jezus, onzen gang!
Brenge Gij ons op ruwe wegen,
sterk ons daar met Uwen zegen!
Neem ons na den strijd
op in heerlijkheid!

(Nieuwe Bundel; lied 157 : 1, 4).

d. H.

DE GRENZEN VAN DE KERK

door Ds. David Smith.

Vragen.

1. Kort geleden hoorde ik een predikant zeggen, dat hij allerlei soort mensen in zijn kerk ontving en nooit vroeg wat ze geloofden, zolang het leven in orde was. Is dat Christendom?
2. Is liefde tot den naaste gelijk aan liefde tot God?
3. Denkt u, als de mensen goed leven en toch niet bekeerd zijn, dat ze voor eeuwig in het vuur geworpen zullen worden?

Antwoord.

Dat is een probleem, dat zich bijzonder naar voren drong in de eerste dagen van het Christendom, toen de kerk haar houding moest bepalen tegenover heidense religie, wijsbegeerte en letterkunde. Sommige van de kerkvaders beschouwden de oude godheden als boze geesten en, niet in staat de schoonheid en waarheid van veel van het onderwijs der oude wijsgeren te loochenen, beweerden ze, dat zulke beginselen aan de Oud-Testamentische Schriften ontleend waren. Maar daar waren anderen, die een ruimer en meer juiste kijk op de zaak hadden en die leerden dat er geen plek op aarde was, waar de tegenwoordigheid en werking van den Heiligen Geest voor altijd ontbroken had. St. Justin Martyr sprak van een kiem, zaad, in de menselijke ziel, lang voor het Woord vlees was gemaakt, en van uit dat zaad ontsproot in de oude wereld de rijke oogst van wijsheid en goedheid. Christus was het Licht der Wereld lang voor Hij verscheen. En Clement van Alexandrië, die de Griekse gedachten en literatuur, die zoveel voor hem gedaan hadden, liefhad, ofschoon ze zijn diepste nood niet bevredigen konden, formuleerde een uitvoerige en rijke leerstelling. Juist zoals voor de joden hun wet een tuchtmeester geweest was om hen tot Christus te brengen, zo was voor de Grieken

hun wijsbegeerte geweest. De geschiedenis niet alleen van Israel maar van de gehele wereld was een voorbereiding voor den Zaligmaker, een onbewust verlangen naar Hem, die de Wens is van alle volken.

Maar is daar Bijbelse autoriteit voor? Denk aan de schilderij van onzen Heer over het laatste oordeel, Matth. 25 : 31—46. Als de Zoon des mensen zal komen in Zijn heerlijkheid, en alle volken voor Hem vergaderd zullen worden, ook de heidenen, die het Evangelie nooit gehoord hebben. Niemand van hen kende Hem en ze werden gezet aan de rechterhand of aan de linker, overeenstemmend met hun gedrag tegenover hun bekoefte medemensen. Wat zij aan hen gedaan hadden beschouwde Christus als aan Hem gedaan.

Hier hebben wij de leer, die Johannes met grote nadruk in zijn eerste brief verkondigt, n.l., dat liefde de gehele godsdienst omvat — liefde tot God zich openbarende in liefde tot de mensen, en liefde tot mensen geïnspireerd door de liefde waarmee de Vader al Zijn kinderen heeft liefgehad. Jezus zegt dat zij, die God niet kennen, doch hun medemensen liefhebben, onbewust God liefhebben, en als zij Hem kenden, zouden ze Hem liefhebben ook. Het is het beginsel, dat mensen geoordeeld en veroordeeld zullen worden in overeenstemming met hun gelegenheden en zij, die het getrouwt zijn geweest naar het licht dat zij genoten, zullen de hoogste aanbeveling ontvangen. Niemand zal veroordeeld worden, omdat hij niet heeft geloofd in een Zaligmaker, waar hij nooit van gehoord heeft.

Het beginsel heeft een verdere toepassing. Daar zijn in onze dagen ernstige mensen die, zoals ze veronderstellen, vijandig tegenover het christendom staan. In waarheid echter is het niet het christendom dat ze verwerpen, maar een caricatuur ervan. Het is hun, mischien in hun jeugd, in een verdraaide en onaantrekkelijke vorm aangeboden en hun hart is er tegen in opstand gekomen. U weet welke barbaarsheden de Amerikaanse Indianen van hun Spaanse overwinnaars moesten verdueren en daar is een leerzaam verhaal van een Indiaan, die aan de brandstapel gebonden was en lastig gevallen werd door een Franciscaner monnik die, 't kruisbeeld in de hand, poogde den man te bekeren, dan zou hij naar de hemel gaan. „Zijn er ook Spanjaarden in de hemel?” vroeg hij. „Zeker”, antwoordde de monnik, „de hemel is er vol van”. „Dan”, zo zeide het slachtoffer, „ga ik liever niet naar de hemel”.

Soortgelijke dingen vallen altijd weer voor. Natuurlijk is het niet eerlijk het christendom te beoordelen naar zijn belijders, maar daar is geen andere weg. Jezus zelf heeft het zo aangewezen. Gij

zult Mijne getuigen zijn, zeide Hij aan de avond van Zijn vertrek tot Zijne discipelen. Weloverwogen vertrouwde Hij de bewaring van Zijn naam en Zijn zaak, die Hem dierbaarder was dan het leven, aan hen toe. „Staat in Mijn plaats”, zeide Hij. „Weest Mijne vertegenwoordigers, zoals Ik ben geweest, zo weest gij in de wereld, opdat als Ik ver weg ben, de wereld een beeltenis van Mij voor hunne ogen moge hebben”. Daar is voor het geloof geen struikelblok zo groot als een onchristelijke christen. Hij is een valse getuige en het is geen wonder, wanneer de mensen zeggen: „Als dat christendom is, wil ik er niets mee te doen hebben”.

BESCHULDIGDE, STA OP.

De laatste dag van een groot proces, dat voor het assisenhof dient, is aangebroken. Bij drommen stromen de toehoorders de zittingszaal binnen. Reeds geruime tijd voor de zitting begint, moet de rijkswacht alle toegangswegen afzetten, de zaal is vol.

Het uur van beginnen slaat. Daar verschijnt het hof, de beschuldigde wordt naar de beklagdenbank geleid, de advocaten nemen hun plaatsen in, de spanning in de zaal stijgt.

De voorzitter verrijst van zijn zetel en opent de zitting, de advocaten krijgen om beurt het woord, voor een laatste pleidooi.

Na het stellen van een drietal vragen aan de jury trekt het hof zich terug om over de straf te beraadslagen.

Terug in de zaal. De procureur des konings staat en gebiedt: „Beschuldigde, sta op!” De aangeklaagde staat op en hoort sidderend zijn vonnis aan. Alles heeft hij in het werk gesteld om toch maar aan de greep van het gerecht te ontsnappen; lang heeft hij zijn onschuld staande gehouden, doch tenslotte moet hij zwichten voor de bewijzen.

Wat een verschil met een rechtsgeving, waartoe God uitnodigt in Micha 6.

Daar gaat de Heer zelf vrijwillig in de beklagdenbank zitten. Wie heeft ooit zoiets vreemds gehoord, vrijwillig in de bank der beklagden. Daar neemt niemand uit zichzelf plaats, neen, al wie daar zit, zit er gedwongen.

Behalve God, Die gaat er vrijwillig heen.

Hoe is dat mogelijk, zo vragen wij ons af, dat de Heer de minste plaats wil innemen. Want de beklagde neemt de minste plaats in, hij heeft niet over

zich zelf te beschikken; er wordt over hem beschikt.

En nu zien we hier God, Die waarlijk vrij is, Zijn vrijheid opgeven, opdat zondaars over Hem beschikken zouden.

Hoe is dat mogelijk, zo vragen wij nogmaals.

Dat is alleen mogelijk op grond van Zijn grote liefde voor u. Gods liefde voor u doet Hem plaats nemen op die verachte schandbank.

Wat deed uit 's hemels zalen
op aard U nederdalen,
o Heer der heerlijkheeden?
Uw grote liefde alleen!

Hier zien wij tot wat grote dingen Gods liefde in staat is, zij is in staat om zich zelven prijs te geven. Zij zoekt zich zelven niet, maar zij zoekt u.

„Komt, trotse bergen”, zegt de Heer, „en luistert naar wat Israël zeggen zal. Laten zij hun beschuldigingen in uw graniet uithouwen, opdat de komende geslachten kunnen lezen, waarin Ik tegenover mensen Mijn woord niet gehouden heb.”

Staan er op Israëls bergen opschriften, waarin Israël zijn God beschuldigt van ontrouw en zichzelf verheerlijkt, zoals de grote veldheren van weleer de rotsen van de Cilische passen met inschriften overdekt hebben, waarin zij hun roem vermelden?

Neen, geen enkel.

Ook aan u vraagt de Heer, of gij soms iets tegen Hem in te brengen hebt.

Heeft Hij ook aan u niet heel veel geschonken, zodat Hij met recht mag verwachten, dat gij aan Zijn roepstem gehoor zult geven.

God heeft in Christus onze beschuldigingen aangehoord, in Hem heeft Hij ze aanvaard en er de straf voor gedragen. Zover is Hij gegaan, om u uit uw eenzaamheid te verlossen. Eenzaam zijn we in onze zonden, maar God roept ons in de Liefde tot Zijn gemeenschap.

Van nature staan wij in de haat, het: Ben ik mijns broeders hoeder? ligt ons vooraan in de mond, doch zodra wij gehoor geven aan de Stem, die van boven tot ons komt, zien we de wereld en onze medemens met andere ogen aan.

Neen, wij hebben geen beschuldigingen aan het adres van den Allerhoogste. Hij daarentegen wel aan ons, doch Hij is bereid ze in te trekken, als wij slechts in Christus tot Hem gaan.

Tongeren (B.). H. SIKKEMA.

HASPERS REFORMATORISCH KERKBOEK.

Onze eigen nieuwe
liederenbundel.

Waardering.

In de plaats, waarvan U beneden aan dit stukje de eerste letter vindt, wordt reeds enige tijd uit „Lofzangen en Gebeden” gezongen. Begrijpelijkerwijs ging het invoeren van deze bundel niet zonder strijd. Het oude boek van Psalmen en Gezangen, zoals het daar op de kerkbanken rust en de komst van den bezoeker van het godshuis verbeidt, is ongeveer door een sfeer vol ernst en wijding en wanneer deze sfeer eenmaal doorbroken wordt, is het bijna een zeldzaamheid, dat een helder denken de redelijkheid van zulk een verandering onmiddellijk doet inzien. Het gemoed wordt warm voor hetgeen in de kelders der traditie koppig giste; de gedachten worden verward en komen tot een ouderwets rumoerig parlement. Het was voor één der predikers uit de venen dan ook symbolisch, toen op de Zondag, dat in zijn kerk voor de eerste maal deze Liederen Sion's werden aangeheven, een oude broeder met steeklig-blanke ringbaard en soms(!) jongensachtig-ondeugende oogjes na afloop van de Eredienst in Lofzegging en Gebeden van de Raad der Gemeente afscheid kwam nemen om, zoals het heette, nimmer terug te keren. En U moest nu eens even een kijkje in dat kappelke kunnen nemen en ook eens even achter het Olde Bouk staan tijdens de Eredienst. Dan zag U tot Uw blijdschap en verwondering ook de helderwitte ringbaard terug en U hoorde ook de oude broeder van het Eeuwig Congé de nieuwe liederen galmen. Een eeuwige jzugd in het dorrende lijf werd de bodem voor groeiende waardering van het Nieuwe Lied.

En nu, geachte lezer, ter zake. Ik meen, dat het Prof. Jonker geweest is, die ergens schrijft over een oude inktpot op zijn bureau. Als wij die oude inktpot vonden, zouden we hem als waardeloos terstond naar de mesthoop verwijzen, maar niet alzo voor Jonker. Die inktpot is een geschenk van zijn vader, die reeds lang Tehuis is en het staren naar die oude inktpot roept een wereld van lieflijke herinneringen wakker en met de jaren werd die inktpot voor Jonker al meer onmisbaar. Dit kan als beeld dienen voor veler houding ten opzichte van Lofzangen en Gebeden; en hoewel ze deze parel van grote waarde niet ter mesthoop ver-

wijzen, doen ze toch denken aan Galilio in de Praatjes, o nee, de Handelingen der Apostelen: „Hij trok d'r zich geen spier van aan”.

Voor zulken weet ik een prachtig boek. 't Is van Ds. Hasper en draagt als titel: Een reformatorisch kerkboek. Toen ik dat boek las en eerst Calvijn voor me kwam te staan en hij na een schriftuurlijk betoog met resoluut gebaar zijn stempel op Lofzangen en Gebeden zette en toen Ds. Hasper me daarna in de vergaderingen binnenleidde van onze vrome vaderen, en ik hun heldhaftige daden zag en tevens hun gemodder en geploeter (heus, die vrome vaderen waren ook al niet beter dan ik) en toen ik ten slotte iets zag van het reuzenwerk van den geachten schrijver (bijna wilde ik zeggen: zijn lijden en sterven voor het Nieuwe Lied) toen nam ik in gedachten het fonkelend nieuwe liederenboek der Baptiste gemeenten in Nederland om er met ganzeveer, gedoopt in Vader Jonker's inkt-pot, mijn naam in te zetten. Velen, velen moeten „Een reformatorisch kerkboek” lezen en een stroom van brieven gaat naar den redacteur van „De Christen”, om hem te danken voor het feit, dat hij de aandacht op dit standaardwerk liet vestigen.

E.

v. d. FLIER.

UIT DE GEMEENTEN

DELFIJL. Het is ons als gemeente te Delfzijl een behoefte u weer eens deelgenoot te maken van onze vreugde en droefheid. Een gezegende tijd ligt achter ons. De wintermaanden kenmerkten zich door bijzondere zegeningen op velerlei gebied. Dit kwam vooral tot uiting op onze gehouden jaarvergadering. De verschillende verslagen maakten melding van geestelijke eenheid, liefde en offervardigheid.

We merken, dat de Geest des Heeren werkzaam is in onze gemeente.

Enkele jonge mensen kwamen tot overgave des harten, terwijl eveneens een vijftal jonge zusters en een broeder de wens te kennen gaven den Heer gaarne te willen gehoorzamen ook in de doop.

Dat ons deze dingen vreugde en hoopvol stemmen laat zich begrijpen.

Maar ook droefheid bleef ons niet gespaard. Het was als een donderslag uit een heldere hemel, toen onze voorganger ons mededeelde dat hij — in vaste overtuiging te handelen naar 's Heeren wil — het beroep naar de gemeente Hoogezand moest aannemen. Wij hadden dit niet verwacht, en hoewel wij onzen geliefden voorganger node zullen moeten missen, willen wij toch stil zijn en berusten in Gods wil.

8196

5½ jaar mocht onze broeder met veel zegen onze gemeente dienen.

Banden der liefde zijn er gelegd, die niet licht verbroken zullen worden. En het is dan ook onze wens en bede, dat het onzencheidenden voorganger en zijn echtgenote straks in hun nieuwe standplaats wel moge gaan.

Dat de Heer, die onze gemeente wonderbaar en liefdevol steeds heeft willen bewaren ons spoedig weer een voorganger naar Zijn wil moge schenken is onze innige bede.

Namens de gemeente,

P. W. BRONGERS, secr.

LEEWARDEN. Geliefde broeders en zusters in den Heer. Zondag 1 Maart 1942 hebben wij als gemeente weer een hoogtijdag mogen beleven, omdat er 2 zusters op haar goede belijdenis des geloofs door de doop aan de zichtbare gemeente werden toegevoegd. In deze doopdienst bepaalde onze broeder voorganger zijn aandachtig gehoor (ons kerkgebouw was overvol) bij de bekende geschiedenis van den kamerling. Geliefden het was een uur van hoog geestelijk gewot toen wij ons met de nieuwe leden schaarden om de tafel des Heeren en de éénheid in Christus beleden bij brood en beker.

14 dagen later, 15 Maart 1942, was het tijdstip aangebroken, waarop onze geliefde en hooggeachte voorganger Ds. F. E. Huizinga, in de ochtenddienst afscheid nam van de gemeente. Dat onzecheidende broeder niet alleen in de gemeente maar ook daar buiten op velerlei terrein een grote plaats innam, bleek uit de grote belangstelling. Voordat de dienst een aanvang nam, moesten velen zich reeds met een staanplaats tevreden stellen. Gezongen werd van Gezang 2 de verzen 1 en 3; gelezen Matth. 28; vervolgens gebed en hierna lezing uit Exodus 14, terwijl tot afscheidstekst werd gekozen de woorden: „Zeg den kinderen Israëls dat zij voorttrekken”. Zeer duidelijk werd op de betekenis van deze woorden voor het volk van Israël in de oude tijd ingegaan, waarna de toepassing volgde. „Dit geldt ook voor u gemeente. Laat geen droeve stemming zich van u meester maken. Gods wonderen in water, lucht en op aarde zeggen, dat Hij enkel regeert. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Zien wij terug, hoe voor ruim elf jaar de gemeente een 60-tal leden telde, en thans een bloeiende gemeente met 225 leden; en letten we op de gebouwen; voorheen onze opperzaal en nu een prachtig kerkgebouw met kerkorgel, met grote opkomsten in de godsdienstoefeningen, dan is dit alles van den Heere geschied. Het is een wonder in onze ogen. Trekt voort in gemeenschap met elkander in het onverwoestbare geloof aan den Christus. God verloor Israël om Zijns Naams wil. Hij verkoos het verachte, opdat het Zijn Naam zou dragen. Ook wij zijn verkozen, niet om onszelfs wil, maar om Gods wil, opdat wij lichtende lichten zouden zijn in deze donkere wereld. Nogmaals, trekt voort in de mogendheid des Heeren Heeren, totdat Christus weder zal komen”.

De 's middags gehouden bijeenkomst,

welke een intiem karakter droeg en alleen toegankelijk was gesteld voor gemeentelieden, afgevaardigden en genodigden, alsmede de verschillende verenigingen, stond onder leiding van br. H. v. d. Heide, die als inleidend woord las Ps. 121, dezelfde psalm waarmede br. Ds. Huizinga zijn intrede hier heeft gehouden. „Veel dank zijn wij naast God aan onzencheidenden br. voorganger verschuldigd voor het vele, ja zeer vele, werk hier te Leeuwarden in 's Heeren kracht verricht”. Ik zou te veel plaatsruimte moeten opeisen, om alles te resumeren wat er werd gesproken en door wie. In het kort: van iedere vereniging was er een spreker(ster), die de tolk was en een stoffelijk blij van waardering schonk voor al de arbeid.

Afgevaardigden van Friese Gemeenten zoals Sneek, Harlingen, Noordbergum, Zapdulten, Stavoren, Drachten en Heerenveen, kwamen met hun goede woorden naar voren. De Friese jeugd werd vertegenwoordigd door br. K. Baptist. Namens de Unie (hoewel niet officieel) br. E. de Haan, voor de C. I. Z. br. Olijslager en namens de Friese bond br. Ds. H. Visser. Vervolgens van enige plaatselijke organisaties enz. Alles tezamen genomen hebben wij een onvergetelijke dag gehad. Onze zangvereniging heeft bij dit alles haar onwaardeerbare steun geschonken. Aan het eind heeft br. Ds. F. E. Huizinga in enkele goed gekozen woorden dank gebracht voor al het goede hem gegeven en toegewent.

Onze wens en bede is, dat Christus de Heer, het Hoofd der Gemeente, hem te Rotterdam tot grote zegen mag stellen.

Met broederlijke groeten in den Heere,
de Secr. H. FENNEMA.

TROUW.

Blijf Hem maar trouw!
De Heiland staat u bij,
de Heer der heerlijkheid!
Blijf Hem maar trouw!
Hij komt tot u en mij
in deze harde strijd.

In glorie zal Hij straks verschijnen
en uw benauwdheid zal verdwijnen.
Blijf Hem maar trouw!

Blijf Hem maar trouw!
Wees sterk, houd stand, grijp moed,
opdat de vijand wijk!
Blijf Hem maar trouw!
De Heer maakt alles goed
in 't eeuwig Koninkrijk.
Al worden groter nog uw plagen,
geteld zijn uwe strijdsdagen.
Blijf Hem maar trouw.

Naar Chr. Blumhardt
„Geestel. liederen”.

ZENDINGSACTIE.

Zand of rots.

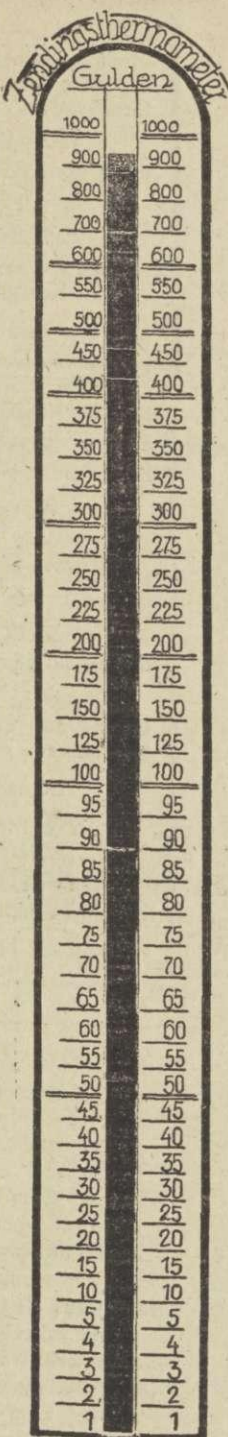
Onze geestelijke arbeid heeft vele dingen gemeen met de arkebouw van Noach. Een andere zaak is, of wij even heldhaftig ons werk doen als hij. Immers, Noach behoort tot de bijbelse helden. Hij durfde het aan om alleen te staan. Temidden van zijn tijdgenoten met hun „productieve arbeid” — dewelke zeer bevorderlijk was voor eten, drinken en trouwen — stond Noach met zijn schijnbaar „onproductieve arbeid”, het bouwen van een ark. Tegen alle menselijk weten en verwachten in bleef hij vertrouwen op een woord van God. Zijn werk was geen stimulans voor de „beschaving” van toen, maar veroordeelde haar geheel. Zijn werk was niet naar den mens, niet bevorderlijk voor productie of ontwikkeling, maar predikte omschakeling (beking) of de ondergang.

De prediking van de arke des behouds, Jezus Christus, heeft in de wereld niet de roem van winstgevend of productief. Zij is niet naar den mens. Maar letten wij niet op de schijn die de wereld daarvan heeft, maar op het eindresultaat. Immers, Noach's werk, de ark, bleek per slot het enige productieve werk te zijn. Zonder hem en de ark zouden na de zondvloed geen werkers meer geweest zijn. Noach's werk, hoe ook veracht, was het enige dat de wereld redding bracht, maakte een voortgaan mogelijk.

Zij, die van harte delen in de schijnbaar onproductieve arbeid in 's Heeren wijngaard, zullen door de wereld niet met „helden” betiteld worden. Hun arbeid en prediking heeft echter eeuwig productief werk ten doel, n.l. anderen te behoeden voor de noodlottige dwaasheid alsmaar te bouwen zonder de Rots der Eeuwen, Jezus Christus!

Wij arbeiden in een veel gunstiger positie dan Noach. Wij staan niet alleen. Wij kennen de uitkomst van Noach's werk. Wij kennen de „Arke des Behouds”.

Wij doen ons werk in het geloof, dat als straks alles vergaat, de nieuwe aarde en de

nieuwe hemel van Christus verschijnt, plaats biedend aan hen, die hier bijtijds het anker der ziel wierpen achter der Eeuwen Rots. Bouwen op de Rots doet onze Zendingssactie:

Nw. Weerdinge f 9,13; Noordbergum f 5,15; Haulerwijk f 4,—; N. Pekela f 8,05; Utrecht f 3,70; Sneek f 6,50; Groningen f 13,42 Nw. Weerdinge f 8,68; Stadskanaal f 58,20; Leeuwarden f 7,—; Haarlem f 2,45; Muntendam f 6,95; den Haag—Oost f 4,—; N. Pekela f 3,48; Stavoren f 4,—; Nw. Weerdinge, gem. Jeugdkerkdienst f 14,73; Amsterdam f 2,—; Treebeek f 6,77.

De thermometer stijgt tot f 944,79. Het eind draagt de last, of eind goed al goed.

„SPEK DE BUS”!

Met hart. groet,

Uw G. PLANTING.

A'dam, Lutmastr. 170.

Giro 223785.

MEDEDELINGEN

Veenk. Bond. v. Bapt. Gem.

De gemeenschappelijke Paasdienst wordt gehouden op 2e Paasdag in de Bapt. Kerk te Stadskanaal. Aanvang 10 uur.

Leider Ds. H. Hornstra van Vriescheloo.

De agenda is ruim voorzien.

Bidstond.

Twee referaten resp. door de brs. Ds. C. Brandt en Ds. T. Jansma.

Medewerking verlenen de Mondaccordeonclub en Polyphonie van Stadskanaal.

Tot besluit getuigenissen.

Sluiting 4.15 uur.

We verwachten een grote opkomst.

In de pauze wordt koffie gepresenteerd.

Bid den Heer om een Paaszegen.

De secretaris.

ADVERTENTIE

Heden nam de Heer tot zich onze geliefde Zuster en Tante

JANTJE LOTT—

geb. Olieslager

sedert 1910 Wed. van Dirk Lott in de gezegende ouderdom van ruim 83 jaar.

Er blijft dan een rust over voor het volk van God.

Namens de Fam.,

G. OLIJSLAGER—Potjewijd.

Nieuwe Pekela, 23 Maart 1942.

Heden nam de Heere tot zich, na een langdurige ziekte, onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

JOHANNA HENDRIKA

HAVERKATE

echtgenote van A. Sotthewes in de ouderdom van 70 jaar.

Uit aller naam,

A. SOTTHEWES.

Hengelo (O.), 19 Maart 1942.

Tuindorpstraat 98.

Door middel van het Ned. Roode Kruis bericht ontvangen van het overlijden van onze geliefde Zuster, Schoonzuster en Tante

HERMINA BARR—Eikenaar

op 15 Febr. 1942, in de ouderdom van 51 jaar, wonende te Toronto (Canada).

J. ZERBST—Eikenaar

A. H. ZERBST

en Kinderen.

Utrecht, Rijnlaan 128bis.

Plaats Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

8197

WEEKKALENDER

Zie het Lam Gods!

De Stille week! Zo pleegt men de week voor Pasen te noemen. Stille week. Bij het lezen van deze woorden gevoelt ge de ellende van de oorlog des te schrijnender. Toch kan deze week voor u een week van stilte en inkeer tot uzelf worden. De orkaan mag loeien en de golven mogen bruisen, in de diepten van de oceaan heerst de stilte. Zo kan het ook in uw onrustige ziel zijn, als zij in de diepte rust in den Almachtigen God, Die ons tot rust gebracht heeft in den Geliefde. Zie het Lam Gods! Deze boodschap brengt de vrede. Het is niet het sterven op zichzelf dat ons hart in ban slaat van Jezus' heilige Passie. Het is Zijn sterven als Lam Gods. Millioenen brengen vandaag het offer van hun leven. Toch is Jezus' sterven iets anders. Het staat alleen. Het is het sterven van het Lam Gods. Hij buigt voor de wil van den Vader. Stil en gelaten, lijdzaam en onderworpen gaat Hij de bittere zondaarsdood. Dit moet ge zien. Zie! Luistert aandachtig lieve kinderen als Vader leest en zie op Jezus. Om te zien hebben we verlichte ogen nodig. Lees daarom biddend de aangegeven Schriftgedeelten.

Zondag 29 Maart. Matth. 26: 1—16.

Jezus voorzegt Zijn dood. Hij heeft wetend, wat Hem te wachten stond, de voeten gezet op de weg van het Lam. Eén oog is er geweest, dat scherper zag dan de anderen vs. 12. Het oog der liefde alleen ziet het Lam Gods.

Maandag 30 Maart. Luk. 23: 1—12.

Slechts éénmaal hoort ge hier den Heer spreken. Als de getrouwe getuige heeft Hij het beleden, dat Hij het is, die Israël verlost met eeuwige verlossing.

Dank mijn Heiland voor Uw lijden, voor Uw bittere, bange nood.

Dinsdag 31 Maart. Jes. 50.

„De knecht des Heeren gesmaad en geholpen!” zo luidt het opschrift van dit hoofdstuk. Herkent

ge dezen knecht des Heeren? Gij hebt dezelfde bijbel als Jezus. Denkt het u in, met welke gevoelens Hij dit woord gelezen heeft. Neem het troostrijke tiende vers met u mede in de dag of overdenk het op uw legerstede. Het Lam Gods leert het u verstaan, dat vertrouwen leidt tot zegepraal.

Woensdag 1 April. 1 Petr. 1: 13—25.

Neem de wereld geeft mij Jezus Hem is heel mijn hart gewijd Hij heeft ook Zijn eeuwige vrede Door Zijn lijden mij bereid. Wij die eertijds niet Gods volk waren zijn door Christus Godsvolk geworden. Nu moeten alle bruggen, die naar het oude zondeleven leidden, worden afgebroken. Gij zijt duur gekocht.

Donderdag 2 April. Hebr. 12: 1—7.

Het spreekwoord zegt: een goed begin is het halve werk. Maar voor den athleet, die in de loopbaan loopt om de lauwerkrans, komt het aan op het volhouden. Hij die het begin is, schenkt u de kracht om de strijd des geloofs voort te zetten en de Voleinder des geloofs, die u voorgaat staat er u borg voor, dat Hij nooit laat varen het werk Zijner handen. Lezers, het is de grote vraag of ge reeds Zoon d.w.z. aangenomen zijt.

Daar is niemand weggezonden, die om schuldvergeving bad.

Vrijdag 3 April. Jes. 53.

Dit hoofdstuk moesten al onze kinderen uit het hoofd leren. Het is Gods eigen commentaar op het Kruisevangelie. Godvruchtige mannen hebben met vlamme woorden gesproken van hetgeen ze op Golgotha hebben gezien. Wij zijn er dankbaar voor, maar het gaat met Jes. 53 als met de psalmen, ge begint er mee en ge eindigt er mede. Hier leert het hart de betekenis van Jezus' sterven en zegepraal verstaan.

Zaterdag 4 April. Openb. 5: 5—14.

Zie het Lam Gods. Het heeft overwonnen. Het overwint en

Heden ontsiep in zijn Heer en Heiland na een kortstondige ziekte onze lieve Man, Vader en Grootvader

JAN WIERSEMA

in de ouderdom van bijna 77 jaar.

J. WIERSEMA—Kruit,
Kinderen en Kleinkinderen.

Nieuw Weerdinge, 17 Maart '42.
3e Kruisdiep.

Enigste kennisgeving.

D.V. Maandag de 13e April
hopen onze geliefde Ouders

R. v. d. BERG
en

A. v. d. BERG—Hommes
de dag te herdenken dat zij

voor 25 jaar

in de echt zijn verbonden

Onze wens is: dat zij nog vele jaren voor elkaar gespaard mogen blijven.

Hunne dankbare Kinderen,
ATE en Verloofde
JANNY en Verloofde
GRETHA en Verloofde
en ALI

Treebeek-Heerlen (L.), Mrt. '42.

het zal overwinnen. Deze zekerheid is gegrond in de betekenis van Jezus' dood. Zo zeker als geheel Israël werd uitgeleid uit Egypte, zal de ganse duur gekochte Gemeente Christi door het Lam gebracht worden voor de Troon van God. Er wordt er niet één gemist. Ook de wereld zal Jezus als het Lam Gods leren prijzen. Slechts vanuit de verte schouwen we iets van de heerlijke tijd van het Koninkrijk. Dan zal het Lam de strijd zelf aanbinden op een ons nu nog onbekende wijze tegen de machten der duisternis. Maar dit weten we: Hij kan zichzelf niet verloochenen en Hij zal het zo maken, dat de ganse schepping den Eeuwige zal aanbidden.

JAC. DE JONG.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

De eindredactie berust thans weer bij Ds. F. E. Huizinga, die inmiddels is verhuisd en thans woont:

Walenburgerweg 72a,
ROTTERDAM-C.

AAN ZEER STILLE WATEREN

En het was omtrent de zesde ure en daar werd duisternis over de gehele aarde tot de negende ure toe.

Lucas 23 : 44.

Duisternis heerste rondom de drie kruisen op Golgotha van 's middags 12 uur tot 's middags 3 uur.

In die duisternis zal het een beklemmende stilte geweest zijn daar op Golgotha. De Heiland zwijgt dan geheel. De eerste kruiswoorden vallen vóór het invallen dezer duisternis, de laatste kruiswoorden zijn aan het einde der duisternis vlak en vlug achter elkander gesproken. Daartussen liggen drie uren van zwijgend lijden. De schare met haar schaterende spot zal wel onder de indruk van deze wonderlijke en beklemmende duisternis gekomen zijn en meer in bange vrees dan in schatering gewacht hebben wat dat worden zou. Maar voor den Heiland waren deze uren geen verademing. Als de schare met haar spot en de priesters met hun valse tronies uit het oog verdwijnen en de duisternis de drie kruisen vereenzaamt, treedt een vijand naar voren, die de vorst der duisternis heet en die

het geweld des doods heeft, nl. de satan. Onder de donkere rouwsluier, die God over Golgotha werpt, worden de laatste en zwaarste uren doorstreden. Dan bestormt de satan met zijn duizendtallen de burcht Sions en grijpt Jezus naar de keel om Hem, den Zone Gods in het geweld des doods en der duisternis te doen verzinken en te verwurgen. Psalm 42 zegt het zo treffend, als daar de dichter profeteert van al de golven en baren van Gods toorn tegen de zonde, die daar zijn benauwde ziel vervaren zullen. Het is een zee, een schrikkelijke afgrond; en golf na golf slaat over de ziel van Jezus heen; al de golven, al de baren van Gods toorn tegen de zonde; dat moet een schrikkelijke diepte geweest zijn, waarin de Heiland zich voelt verzinken en waarin de vorst der duisternis de bezoldiging der zonde aan Hem die geen zonde gekend heeft mag voltrekken. Wat eenmaal de verlorenen in de hel eeuwig zullen doorstrijden, leed Jezus daar centraal en op eenmaal. Hij leed het als Borg en als Middelaar in onze plaats om ons van ramp en ongeval te ontslaan. Hij heeft aan het kruis de helse smarten doorgestreden en doorgeleden en vangt in zijn ziel al de pijlen des bozen op. Onder de zwarte rouwsluier die uitwendig over Golgotha gelegd is wordt inwendig door een nog grotere duisternis en diepere afgrond gewaad. En de Christus gaat daarin onder, al dieper en al dieper, totdat de bange klacht, die deze diepe uren van duisternis afsluit, naar omhoog scheurt: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!” Dit kruiswoord zegt open, wat er in die drie uren duisternis gegroeid is, namelijk een stijgende benauwing onder de druk van den vijand onzer zielen, een steeds grotere zielenood, totdat 's middags om drie uur het diepste punt bereikt is en uit diepte van ellenden deze kreet der verlatenheid klaagt en bidt naar omhoog.

O, God is een hoorder der gebeden, ook van dit gebed. Het is of de hemel

IK ZAG EEN LAM, STAANDE ALS GESLACHT

O Lam van God, Gij hebt
gedragen
Al mijne schuld in duistren
nacht;
Gij werdt voor mij aan 't kruis
geslagen,
Daar hebt Gij 't al voor mij
volbracht!
Wat biedt de wereld mij nu
meer?

Gij stierft voor mij!
Gij zijt mijn Heer!

O Lam van God, neem Gij
mijn handen,
Leid veilig mij; Gij kent mijn
lot;
Met U zal 'k eeuwig veilig
landen
In 's hemels haven bij mijn God.
Hoe 't hier ook storm' bij 't
golfgeklots —
Gij zijt mijn Heer!
Mijn vaste Rots!

op het diepste gewacht heeft om dan dadelijk ook de volkomen uitkomst te schenken. Nauwelijks heeft de schreeuw over de Godverlatenheid over Golgotha geklonken, of van den hoge wordt de duisternis vaneen gescheurd, uitwendig en inwendig en in het terugkerend zonnelicht klinken in het midden van de glans der bevochten overwinning snel achtereen de laatste kruiswoorden. Uit de duisternis tot het licht is het dan maar één streep. Juichend klinkt de lofzang: Het is volbracht. De duisternis verdwijnt en wordt ver-

vaagd en in het vrolijk licht klimt de Zoon op naar het Vaderhuis.

Christenen, gedenkt wat de Heiland geleden heeft, opdat wij een goed sterfbed kunnen hebben, waar de duisternis geen macht meer heeft en verkondigt de dood Uws Heeren totdat Hij komt. Zie den mens! En zie Uw koming!

AANGAANDE DE TOESTAND VAN DS. BARENDREGT.

Muntendam, 24 Maart 1942.

Geliefde broeders en zusters,

Door de vele brieven, die wij van alle kanten ontvangen, beseffen wij maar al te goed het brede medeleven dat daar is met mijn man in zijn ziekte. Langs deze weg wil ik trachten grote scharen belangstellenden enig bericht te doen toekomen. De 11e Januari werd mijn man plotseling zo ziek, dat hij z'n werk niet meer kon doen.

Het scheen in de eerste weken niet zo heel erg te zijn. Een onderzoek in Groningen bracht niets aan 't licht. Toen hij echter weer thuis was, verdergerde plotseling zijn toestand in vermeerdering van pijn en in toename van de koorts. Sinds vijf weken leeft hij in een temperatuur van 39—40°. Dat hem dat ontzagelijk aanpakt behoeft geen betoog.

Hij ligt op 't ogenblik in 't Diaconessenhuis te Groningen. Maar wat z'n twee doctoren ook doen, het lukt hun niet de oorzaak van de koorts te vinden. Zijn bevinden is echter de laatste dagen boven verwachting goed, wat voornamelijk komt door de genade die God hem geeft om veel en goed te kunnen eten. Broeders en zusters, 't is voor ons weer een zware beproevingsweg, maar we bevelen ons in uwe voorbede en belangstelling aan.

Een woord van hartelijke dank voor de vele, vele blijken van liefde en het grote medeleven waarmede de Gemeente Muntendam ons steunt en verblijdt, is hier wel op z'n plaats.

Uw zr. in Christus,
E. BARENDREGT—Louw.

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Algemene Vergadering.

Evenals het vorig jaar moet begonnen worden mede te delen, dat op het ogenblik nog niets vast staat omtrent de mogelijkheid van het houden der Algemene Vergadering. Plaats van samenkomen is ook nog niet vastge-

8200

steld, datum zal wel Woensdag 8 Juli worden. Ook moet de Algemene Vergadering wel weer tot één dag blijven beperkt. Zodra meer bekend is, zal dat worden medegedeeld. We kunnen met de voorbereiding echter beginnen en zullen dat ook doen.

* * *

Voorstellen voor de agenda.

Artikel 2d van het huishoudelijk reglement luidt daaromtrent:

„Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen, in schrift en getekend en van toelichting voorzien, aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden minstens acht weken voordat de Algemene Vergadering gehouden wordt”.

Verder luidt het in art. 2e:

„Voorstellen kunnen worden gedaan door de Commissie der Unie, de subcommissies der Algemene Vergadering en door de Gemeenten”.

Vóór 10 Meidien voorstellen dus aan het Unie-bureau toegezonden te worden.

* * *

Candidaten.

Commissie der Unie bestaat uit de volgende broeders:

Ds. H. Bakker
K. Drent
Ds. L. de Haan
Ds. J. Louw
D. Olijslager
Ds. K. Reiling
Ds. J. W. Weenink.

Dit jaar treden af Ds. L. de Haan en br. D. Olijslager en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar, art. 3b h. r.

Redactie „De Christen” vormen de brs. L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink. Ze treedt in haar geheel af en de redacteuren zijn herkiesbaar, art. 9 sub 1a h. r. De redacteur van de Zaaier Ds. B. Planting treedt eveneens af en is herkiesbaar. Tegencandidaten voor de aftredende redacteuren kunnen natuurlijk worden gesteld.

Volgens art. 3d h. r. heeft elke gemeente, alsook de Uniecommissie het recht voor elke vacature één kandidaat te stellen. De namen der kandidaten moeten minstens acht weken vóór de Algemene Vergadering aan de secretaris der Unie worden bericht. Dus ook vóór 10 Mei.

De Gemeenten gelieven er aan te denken, bij het stellen der kandidaten de betreffende personen om hun toestemming te vragen.

* * *

Het Jaarverslag.

Het jaarverslag gaat van 1 Mei 1941—30 April 1942. Art. 3h van het h. r. zegt dienaangaande:

„De secretaris der Unie zal aan de Algemene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten, welke secretarissen acht weken vóór de Algemene Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden”.

Broeders secretarissen aan U de daad. Geen lang verslag, duidelijk alle voornaamste gebeurtenissen memoreren. Heel de Unie (ook Uw eigen Gemeente) zal U dankbaar zijn.

* * *

Afgevaardigden.

Omtrent afgevaardigden zegt het huishoudelijk reglement, art. 2b:

„Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelten daarvan, benevens haar predikant of voorganger één afgevaardigde zenden”. De predikant of voorganger moet in dit geval door de Algemene Vergadering erkend zijn. Is dit nog niet het geval, dan komt de betreffende broeder niet ambtshalve, doch als afgevaardigde van zijn Gemeente ter vergadering. De betreffende Gemeenten dienen bij het opgeven van de afgevaardigden hiermede wel te rekenen. „Van hun benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan de secretaris der Unie, minstens zes weken vóór de Algemene Vergadering wordt gehouden”. De namen der afgevaardigden moeten dus vóór 24 Mei worden opgegeven.

* * *

Meivergadering van de Commissie der Unie.

De data, waarop de Uniecommissie in haar voorjaarsvergadering bijeen komt zijn nog niet vastgesteld. Zodra mogelijk zullen deze in ons orgaan worden bekend gemaakt. Brieven, stukken, enz. vóór de Meivergadering van de Commissie zende men aan den secretaris: E. DE HAAN, Dracht 32, Heerenveen.

VERZEKERD ZIJN.

Er is niets zó kwellend, afmattend en zenuwslopend in deze wereld als de twijfel en onzekerheid. Het leven tussen hoop en vrees houdt een spanning in die op den duur niet langer te dragen is. Vóór beter is het om het ergste te weten dan in de onzekerheid gelaten te

worden. Voelt gij niet hoe het in het hart van den candidaat of veroordeelde bonst en hamert totdat de uitslag of uitspraak hem bekend is geworden? Zaaft gij niet de bleekheid en gespannen trekken op het gelaat van de moeder of de geliefde vrouw in de oorlogsdagen totdat zij wist dat haar kind of man gevallen was of nog leefde? In deze tijd weten wij het allen meer dan ooit tevoren: beter het ergste bericht dan helemaal géén bericht; beter door het grootste leed heen te worstelen dan niet te weten of men treuren moet of zich verblijden kan.

Oh dat onzekere, die twijfel — die als een wormpje knaagt aan de wortel van ons geluk en die als een bloedzuiger ons het leven afzuigt. Welke vijand kan groter zijn dan de onzekerheid?

Doch wij leven nu eenmaal in een wereld van het onzekere. Ondanks de vele „verzekeringen” die wij sluiten tegen brandschade, diefstal, ouderdom enz. enz. worden wij omringd door ’t onzekere: tot zelfs ons eigen leven toe, want kan ook dit niet elk ogenblik worden afgesneden als een bloem des velds?

„Wij moeten tegenwoordig maar bij de dag leven” hoort men nu dikwijls zeggen. Van harte stemt elk Christen daarmee in want hij heeft geleerd van Eén die ons ganse bestaan doorziet dat elke dag genoeg heeft aan zijn eigen kwaad.

Maar kunnen wij dan in deze wereld nergens een plaats vinden van 100 pct. zekerheid; waar wij zelf en ons gezin en onze vrienden absoluut veilig zijn tegen ziekte, ellende, armoede, strijd en dood? Neen, nergens! Nergens is er zulk een rots of eiland te vinden waarop wij ons leven mogen bouwen beveiligd tegen elke storm. ’t Element van ’t onzekere is een duurzaam element hier op het ondermaanse en niemand kan dit ontlopen. Vandaar dat het menselijk leven „strijd” en „spanning” inhoudt: soms dragelijk, soms tot krankzinnig wordens toe ondragelijk.

Toch mag en kan ons menselijk leven gebouwd worden op een Rots der Zekerheid, der Eeuwige Zekerheid. Spreekt niet een der grootste figuren aller tijden dit kostelijk en zielsverrukkend woord: „Want ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven . . . ons zal kunnen scheiden van de Liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere” (Rom. 8: 38, 39). Neen, dit is geen wijsmakerij, geen verdrachtsel, geen fabeltje waarmee men een klein kind voor een ogenblik zoet wil houden: het is het Woord der Waarheid! De apostel Paulus had het zelf in zijn hart ervaren dat dit gesproken woord van hem op werkelijkheid berustte en gaf het daarom door aan anderen opdat ook zij hetzelfde mochten ervaren: want het is geen ervaring die wij zelf maar stilletjes mogen

behouden en heimelijk bewaren, doch een blijde boodschap, een Evangelie dat wij moeten uitdragen. „Wee mij, wanneer ik het Evangelie van Gods genade en Liefde in Christus onzen Heer niet verkondig” roept dezelfde apostel ergens anders uit.

Welk een heerlijkheid: God heeft ons lief! Neen, daaraan geen twijfel ondanks de zonde en schuld van het menselijk hart; daaraan niet getornd in weerwil van de ellende en tragedie van het menselijk leven. God heeft ons lief!

„En hoe weten wij dat dan?” vraagt een moede ziel, een opstandig hart, een „verstandig” mens. Ik strijd — doch heb tevergeefs gestreden; ik lijd — doch heb tevergeefs geleden; ik onderzoek — doch heb tevergeefs onderzocht. Hoe moet ik dat dan te weten komen?

Arm, tobkend, zwoegend, strevend mensenhart van elke eeuw, ook van deze 20ste eeuw, ja ook van dit jaar 1942, er is maar één weg en die weg is: het geloof in Jezus Christus! Ja, wij weten het allen wel als wij de arena van het menselijk geslacht vanaf den beginne der schepping aanschouwen en op de grond van dit strijdperk bloed en tranen zien en daarin het gezucht en gekerm horen opstijgen, dat het moeilijk is een God van Liefde te rijmen met dit alles. „Hoe zou het God weten en zou er rekenenschap zijn bij den Allerhoogste?” is de kreet van menige ziel. „Ja”, zegt Paulus en met hem alle Christenen. „Ja, Hij weet het! Maar Hij weet óók en deelt ons dit mede door het geloof, dat het ganse schepsel te zamen zucht en te zamen als in barensnood is tot nu toe”, d. w. z. dat er een doel is waarheen al dat zuchten en lijden ons voeren moet n.l. tot God Zelf!

Heer, waar dan heen?
Tot U alléén!

Dat zijn de eerste regels van een zeer bekend lied. Waarlijk, zó is het. Achter heel dit Universum, achter héél het menselijk lijden en strijden en leven ligt het grote hemelse doel: ons te maken tot kinderen Gods, ons te vormen tot de gestalten van Jezus Christus. En als wij Jezus zien, Zijn vrede en Zijn diepte, eeuwige vreugde aanschouwen in het Zichzelf geven in volmaakte Liefde aan de in zonde verloren mensenkinderen om die te schenken Zijn eigen Leven van Liefde en Vrede en Vreugde: en als wij overpeinzen het wonder van hoe ver deze Liefde wilde gaan om ons van het verkeerde pad van eigen hoogmoed, onwil en zelfzucht terug te halen n.l. tot aan en in het Kruis — dan breekt Zijn Goddelijk Licht dóór in de duisternis van onze nachtelijke ellende en twijfel.

„Alzo lief heeft God de wereld ge-

had, dat Hij Zijn enig geboren Zoon gegeven heeft opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige Leven hebbe”.

Deze tekst spreekt voor zich! En ’t kruis van Golgotha spreekt voor zich! Waartoe dan nog onze povere, stamelende woorden?

Gij mens van het onzekere: geloof! Geloof in Jezus Christus met Uw gehele hart en verstand, met overgave van Uw gehele wil en wezen — en wees zeker van Gods Liefde voor U: een Liefde die redt al waart gij ook duizendmaal verloren, een Liefde die verlost al waart gij ook met tienduizend ketenen gebonden, een Liefde die een doel heeft met Uw persoonlijk leven n.l. om het te reinigen en te heiligen en het zó te doen ingaan in Zijn Koninkrijk der Heerlijkheid.

Halleluja, Gode zij dank en eer in Jezus Christus!

A. A. HARDENBERG.

GODS LIEFDE EN CHRISTUS' LIJDEN.

Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft . . .

Johannes 3: 16.

Een van de zwaarste problemen voor ons denken en ons gevoel ligt in de tegenstelling van Gods liefde en het lijden, dat Hij op aarde toelaat. „Hoe kan God het toelaten” is een sombere of bange vraag, die in menig leven naar voren komt. Gaan we verder langs die lijn van gedachten, dan moet het lijden van Christus het allergrootste raadsel zijn. Want Christus heeft dat lijden ’t allerminste verdiend: iemand als Christus moest voor alle lijden gevrijwaard zijn; Hij verdiende met Zijn heilig hart het minste leed en het hoogste geluk.

En nu is het treffende in Gods boodschap, in het Evangelie, dat Gods liefde juist in dit lijden openbaar wordt. Nooit zou de heiligheid van Jezus’ hart en leven zó duidelijk zijn geworden als nu in en door dat lijden. Nergens voelen wij zo wie Jezus eigenlijk is, dan wanneer Hij voor ons staat als de man met de doornenkroon. Hoe vreselijk zonde en liefdeloosheid is, zien wij door de gedragslijn van Zijn vijanden tegenover Hem. Wat ontferming en vergevende liefde, Goddelijke liefde, eigenlijk inhoudt, speuren we nergens zo duidelijk als in den

Mens, die toen Hij uitgescholden werd, niet wedschold en toen Hij leed, niemand dreigde — die onder de vreselijkste foltering, Hem aangedaan, bad: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

In den Christus leren we begrijpen, hoe God ons wil liefhebben. En de hemelse Vader laat toe, dat Zijn heilig kind dit zó aan de wereld laat zien, en houdt dit Goddelijk voorbeeld aan den zelfzuchtigen mens ter navolging voor. Maar ook: God vergeldt de kruisdood van Zijn Zoon niet, door de wereld te vervloeken en te verdelen, maar Hij verhoort het gebed van den Kruisdrager en schept Zijn kruis om tot een macht van verzoening en heil: het reine offer wordt Goddelijk aanvaard, ons tot zegen.

J. RIEMENS.

GODS WEG TER ONTKOMING.

door Ds. James Reid.

„Ulieden heeft geen verzoeking bevangen dan een menselijke maar God . . . zal een weg ter ontkoming maken”.

1 Corinthe 10 : 13. Eng. Vert.

Verzoeking van de een of andere soort is een deel van ons lot. Als we de roepstem van Christus horen zijn we niet vrijgesteld. Feitelijk worden we meer bewust van de strijd tussen goed en kwaad, welke het wezen der verzoeking is.

Het is voor het hart een grote verlichting, dat we allen verzocht worden. Menigeen is vernederd en zeer veronturust door het gevoel, dat hij alleen staat. Hij ziet naar anderen en merkt niets van één of ander innerlijke strijd als waarmee hij te kampen heeft. Hij kan beginnen zichzelf te beschuldigen van bijzonder zondig te zijn. Maar als hij zijn hart opent voor een vriend, zal hij merken dat die vriend zich eveneens bewust is van deze lagere begeerten. Het heft een directe last op. Het is een deel van Christus' vriendelijkheid voor ons dat Hij Zijn eigene verzoeken geopenbaard heeft en tot hun troost moet Hij aan de discipelen van die worsteling in de woestijn verteld hebben. Zijn verzoeken waren Zijn eigene verzoeken. Maar in de grond waren ze als de onze, ofschoon op een verschillend peil. Ze zijn deel van het eeuwenlange conflict, waarin we de overwinning behalen.

Wat bedoelt Paulus door te zeggen dat God „een weg ter ontkoming” wil maken? Bedoelt hij, dat we een weg

moeten vinden om de verzoeking te ontwijken? In sommige gevallen kan dat zo zijn. Als we een moeilijke strijd strijden tegen een of andere begeerte, dan is het beter, waar we kunnen, de plaatsen en het gezelschap, waar we aan verzoeking zijn blootgesteld, te vermijden. Het is dwaas onszelf willens en wetens daarheen te begeven, waar de geest het onderspit moet delven van het vlees. Het antwoord van den voorman op een Zwitserse bergpas, aan wien gevraagd werd hoe dicht hij aan de rand van de afgrond kon rijden, getuigde van gezond verstand als hij zeide: dat hij er zich altijd zo ver mogelijk van af hield!

Maar de weg van ontkoming heeft een diepere betekenis. Al onze verzoeken komen in de regel van de krachten van onze eigene natuur. Hun wortel is een of andere begeerte of instinct die naar uitdrukking zoekt. Dezen worden vastgegrepen door een wens, een appèl vanuit de wereld buiten ons. 't Geweten verzet zich tegen deze oproep en we strijden tegen deze begeerte. Dat is de gewone weg. Maar daar is een andere weg. Het is om een hogere vaargeul voor deze krachten te zoeken, waarin ze een veilige uitweg kunnen vinden. Daar is een betere weg waarin ze gebruikt en bevredigd kunnen worden.

Neem bijv. het strijdend instinct. Sommige mensen denken, dat strijd en twist onvermijdelijk zijn, omdat zij in zichzelf en anderen bewust zijn van dat instinct. Maar toch, daar is een betere weg om het te gebruiken dan elkander te bestrijden. Daar is een betere uitweg voor het hartstochtelijk temperament dan in een ruzie zich te uiten. Daar kunnen fijne dingen met deze kracht gedaan worden. We kunnen ze zetten tot opbouwend werk. We kunnen ze gebruiken om moeilijkheden te overwinnen, om ons te ontdoen van wanorde en verkeerdheid. We kunnen ze in dienst stellen tegen dingen, die het leven van anderen verwonden en verwoesten. Wat een strijd was daar in Christus' liefdesoffensief.

Daar is een voorbeeld ter navolging om aan de verzoeking te ontkomen. Als wij Christus leren kennen en Zijn oogmerk ons vastgrijpt dan opent zich de weg uit alle verzoeking. Hij wijst ons wegen en middelen, waaraan we onze kracht kunnen wijden. Hij toont ons de noden van anderen, in welke we onszelf kwijt kunnen worden. Als we anderen hebben leren zien in hun waarde voor God, willen we nooit tegen hen zondigen. De wens ze schade te doen, welke door blinde hartstocht wordt geleid, zal veranderd worden in de wens ons best voor hen te doen. Als we de wereld zien in Zijn licht, dan zal haar nood onze energie opeisen voor een of ander reddingswerk. De discipelen waren na de opstanding de-

zelfden van natuur als toen ze met elkaar twistten en van het kruis wegvluchtten. Maar die natuur was van zelfzucht gereinigd geworden en had door Zijn liefde een uitgang gevonden in broederschap en dienstvaardigheid. Dat is Gods weg ter ontkoming. Het is het prijsgeven van onze eigene oogmerken en een ingaan in Gods doelstellingen. In Christus' tegenwoordigheid wordt dat doel duidelijk en verplichtend, zodat de wensen, die ons eens geheel in beslag namen, haaraantrekking verliezen. Dat bedoelt God met Zijn weg ter ontkoming.

Dat betekent niet dat verzoeking gemakkelijk te overwinnen is. Daar is aldoor een strijd. Dat zou het allerergste voor ons zijn, als daar geen strijd was in welke we hadden te overwinnen. Want het is door de keuze en de overwinning dat ons zieleleven zich ontwikkelt. De kunstenaar kan door een groot visioen gegrepen worden, maar de poging het op het doek te brengen kan zeer zwaar zijn. Zo is het met verzoeking. De strijd is dikwijls moeilijk. Het gevecht was dikwijls heet, zegt Stevenson van zijn strijd tegen luiheid.

De werkelijke strategie is onszelf te verstaan en te weten hoe Gods weg ter ontkoming te vinden. Het is niet alleen de verzoeking weerstand bieden, ofschoon dat somtijds gedaan moet worden, maar de overwinning ligt in de keuze van de uitweg. Met andere woorden: de werkelijke strijd is, ons hart en onze gedachten naar Christus te keren. Daarin schieten we dikwijls te kort.

Eens hebben we ons door het kwaad laten vastgrijpen, de strijd kan verloren zijn voor hij begonnen is. Maar als we in het kwade uur gestadig aan Christus denken, dan zien we wat we kunnen doen of worden in Hem. Hij wil opnieuw beslag op onze harten leggen en ons bij de hand vastgrijpen. De nevel zal voor onze ogen opklaren en Zijn vrede zal ons hart binnendringen — de vrede, die onze harten en zinnen bewaren zal in Christus Jezus.

Vert. A. E.

PAASGEBRUIKEN IN OUDE TIJDEN.

Paasvuren — Paasei —
Palmpaas — Paashaas
en Paaswater.

De oude heidense volken beschouw-

den Pasen als het grote Lentefeest, dat gevierd werd bij de dag- en nacht-evening.

De oorspronkelijke betekenis van het feest, waarop de oude volkeren hun vreugde te kennen gaven over de Opstanding der Natuur, ligt kennelijk ten grondslag in de Angelsaksische benaming van het feest Eostermanoth, van waar het Engelse „Eastern” en het Duitse „Ostern” zijn afgeleid. Het Duitse Ostern kan ook afgeleid zijn van „Ostara”, dat betekent de godin van het Morgenrood, de lente en de wasdom.

In de al-oude boekery van het klooster Corvey in Westfalen bevindt zich een oud handschrift dat een gebed bevat tot deze Germaanse godin, dat aldus luidt:

„Ostara, moeder der aarde, laat deze akker groeien, laat hem groenen en bloeien en vrucht dragen”.

De paasvuren.

Over de paasgebruiken is heel wat folklore-geschiedenis in omloop. Evenals bij andere heidense natuurfesten, ontbrak ook op Pasen het ontsteken van vuur niet. Volgens oude overleveringen moest dit een maagdelijk vuur zijn, „Nodfyr”, dat verkregen werd door twee stukken hout tegen elkaar aan te wrijven, daar, gelijk het volksgeloof het wilde, de reinigende kracht verloren ging wanneer het vuur enige tijd onderhouden was.

Herinneringen aan dit oude gebruik zijn o.a. de Paasberg bij Lochem, Ede, Wageningen en de Paasbult bij 's-Heerenberg. Hier en daar worden nog altijd paasvuren ontstoken, alhoewel Bonifacius zich reeds afkeurend over deze heidense gewoonte heeft uitgelaten. De jeugd verzamelt dagen van te voren brandstoffen onder het zingen van een deuntje als:

Heb i ock 'en olde mande
Die wi tot Pasen brande
Heb i ock 'en bossien riet
Aors hebben wi veur 't Paosvuur niet.

De Roomse Kerk heeft dit gebruik overgenomen in haar Paaskaars of Paaslamp.

Op Sabbatum Sanctum of Stille Zaterdag vindt nog altijd de wijding plaats van de paaskaars, die aangestoken wordt met een „wassen drietak” welke op zijn beurt ontstoken werd door maagdelijk vuur dat door een priester uit een steen was geslagen.

Symbolische betekenis.

In oudere tijden had het Paasvuur het karakter van een zoenoffer aan de hogere machten; het was het offervuur aan de verspersoonlijkste goden der vruchtbaarheid. Hiermede werd waarschijnlijk Wodan bedoeld, de zonnegod, wiens symbool het rad of wiel van de

zonnwagen was. Met deze mythische voorstelling houdt de gewoonte, in sommige streken van Duitsland in zwang, verband, die hierin bestaat dat men wielen, gevuld met stro, rijnshout enz. brandend van de bergen laat rollen. Een ieder beschouwt het als een gunstig voorteken, wanneer een brandend wiel op zijn akkerveld terecht komt, daar hij dan hopen mag op een rijke oogst.

Behalve in het Oosten van ons land worden ook nog wel in Brabant paasvuren ontstoken.

Het Paasei.

Van de Paas-attributen speelt ook het Paasei een voorname rol. De geschiedenis van het Paasei klimt tot de grijze oudheid op. De mythe laat uit het ei de wereld ontstaan. In een oud Fins helden-epos, Kalewala, lezen wij dat een vogel op Ilmatar's knie zijn nest bouwde en daarin zeven eieren legde, waaruit het heelal ontstond.

Eieren zijn de eeuwen door als symbolen der vruchtbaarheid beschouwd, zij waren zowel gewijd aan de hierboven genoemde Ostara, de godin der Lente als aan Holda, de godin van plantkundige en dierlijke vruchtbaarheid. In vroeger dagen werden de eieren zelfs als heilig beschouwd. Hieruit is het bijgeloof ontstaan, dat heksen in ledige eierdoppen woonden. Daarom moesten na het gebruik der eieren de schalen vergruizeld worden. De Buddhisten beschouwen het koken van eieren als zonde, omdat het er in schuilende leven verwoest wordt.

Het Christendom heeft het oude symbool van de Opstanding der natuur, niet bij machte zijnde het uit te roeien, geannexeerd en het in verband gebracht met de Opstanding van Jezus. In de Vlaamse Duikalmak vinden wij dan ook bij Paasdag aangetekend: „Een ei is een nieuw stenen graf, hetgeen er in is, schijnt dood, maar het kan levende uitbreken, 't is het beeld van ons Heeren Verrijzenisse”. En reeds ten tijde van Cyprianus, die in 258 als slachtoffer der Christenvervolging viel, moet zich te Carthago, waar hij bisschop was, een geschilderd tafereel van Jezus' opstanding bevonden hebben, voorstellende een ei, liggende in een grasveld waarover de zon haar gouden stralen spreidde.

Het lied van de Palmpaas.

Zowel hier te lande als in het buitenland worden de Paaseieren vaak gekleurd. Deze gewoonte vindt waarschijnlijk hierin zijn oorsprong, dat de eieren door den priester gewijd werden. In overeenstemming met de kleur van het mis- en altaarkleed, welke laatste verwisselt naar gelang de plechtigheden die in de R.-K. Kerk gevierd worden, werden de Paaseieren gekleurd.

In vroeger dagen versierde men een ei gaarne met een of andere voorstelling, bijv. een lam, een engel, een Christuskindje.

Daar oudtijds het eten van eieren gedurende de Grote Vasten verboden was, — in Engeland heet de Zaterdag voor As-Woensdag, op welke het verbod inging nog Egg-Saturday (ei-Zaterdag) — werd het Paasei met uitbundige vreugde begroet. Er is een spreekwoord dat van deze vreugde spottend zegt:

Vastenavond is een gek, en Pasen een eierbek.

Op Palmzondag, de Zondag vóór Pasen, gaf de jeugd reeds haar vreugde bloot:

Nog één Zondag, dan hebben wij
een ei

Eén ei is geen ei
Twee ei is één ei
Drie ei is een Paasei.

Op het Paasweifeest in de Achterhoek wordt thans nog gezongen:

Palme, palme Pasewei,
Hoe rijk zijn wij
Wij hebben nog ene Zondag
En dan gaan we naar de Pasewei.

En als vervolg en als variatie op het oude lied:

Eén ei is geen ei.
Twee ei dat is één ei.
Drie ei, dat is het rechte Paasei.

Daar het ei na de periode der onthouding weer als iets aparts gold, was het een algemeen gangbaar gebruik geworden, elkaar Paaseieren ten geschenke te geven. Voorts gaf het Paasei aanleiding tot het grappige spel waarmee groot en klein zich kunnen vermaken het z.g.n. eiertikken, hetwelk in de Paaswei hier en daar in de Oostelijke provincies een geliefkoosd gebruik was. Ook de eierdans behoorde tot de feestvermaken.

Zelfs maakten de jeugdige geliefden in vroeger dagen van de gelegenheid gaarne gebruik om het Paasei te benutten als een soort „postillon d'amour” door het bewuste ei, waarin zich dan een of ander kostbaar kleinood bevond, aan het voorwerp der liefde te overhandigen. . . .

De Paashaas.

Op Hollandse en vooral Duitse prentbriefkaarten, welke men elkaar als Paasgroet toezendt, prijkt meestal naast het ei de Paashaas. Dit heeft betrekking op de oude legende, dat de oude nooit geziene Paashaas de Paaseieren legde in de struiken. Deze legende vindt weer zijn oorsprong in een oud volksgeloof, dat de haas, in verband met zijn sterke voortplanting, hield als symbool der animale vrucht-

baarheid. Door bemiddeling van Ostara was het de haas, wegens een vroegere bestaansvorm mogelijk om in een vogel te veranderen en op de feestdag der goden eieren te leggen. De Duitse jeugd zingt onder het zoeken naar eieren in de Paaswei:

O, Osterhase, o Osterhase
Leg dij Eier bald ins Gras.

Daar de legende van de Paashaas op een heidens gebruik berust, en hij zelfs met de heksen in verband werd gebracht, moest men zich meer aanpassen aan de Christelijke idee. Men leerde de kinderen, dat de oude klokken welke op Schortel Woensdag naar Rome gingen om door den Paus gewijd te worden na terugkeer, zoals Guido Gezelle ons mededeelt:

„Gehele vlaggen eiers werpen, slinks en rechts, als zij den eersten luiden op Paasavond”.

Het Paaswater.

De gewoonte om in de vroege morgen van Pasen water te gaan scheppen, aan hetwelk dan een heilzame kracht wordt toegekend, is in Nederland zo goed als wel uitgestorven. In Duitsland is dit gebruik nog hier en daar in zwang. De oorsprong van dit gebruik is waarschijnlijk te zoeken in een oud bijgeloof volgens hetwelk het de gewoonte was, dat de priesteressen van Ostara zich in de lente in een bron wisten en hiermede te kernen gaven dat de godin op aarde nieuw leven wekte, gelijk het bad de lichaamskracht vernieuwde.

Het Paaswater moest gehaald worden uit een stromende beek tussen middernacht en zonsopgang. Natuurlijk was het de gewoonte om een bepaald vers op te zeggen. Een vers luidde aldus:

„Dit water schep ik
Christus' bloed aanbid ik
Dit water en Christus' bloed
zijn voor zeven en zeventig soorten
van koorts en goet”.

Elders was het de gewoonte om zich op Paasmorgen met de dauw te wassen, de regen of de sneeuw, die des nachts op een stuk linnen was opgevangen.

Hier en daar bloeit nog een kiempje van het oude geloof in de moeite die sommige moeders zich geven om wat Maarts sneeuwwater te vergaren, ten einde door wassing hiermee de ogen van zich en de hunnen te versterken en te behoeden voor ziekte.

Paasgelach en Paaspalm.

Het Paasgelach is een gebruik, dat alleen van vroeger eeuwen dateert. Het gebruik bestond hierin, dat de priester de gemeente als vergoeding,

voor de gedragen ontbering der Grote Vasten in schaterlachen deed uitbarsten.

Als laatste Paas-attriboot zij nog te vermelden de Paaspalm. Op Palmzondag worden de palmtakken plechtig ingewijd, waarna een ommeegang door de kerk volgt. Na afloop van de dienst neemt ieder zijn Paaspalm mee naar huis ten einde die in zijn woning te bewaren of hem in zijn tuin te planten. Zo is de palmtak, welke eens als symbool van de overwinning van de zomer op de winter, één der herinneringsteken van het vóór-Christelijk Paasfeest, door het Christelijk geloof geannexeerd of wel „gekerstend”.

Bovenstaand artikel stond enkele jaren geleden in de „Nieuwe Utrechtsche Courant”. Ik neem aan, dat er onder de lezers van ons weekblad zijn, die met belangstelling kennis nemen van een korte beschouwing over Paasgebruiken in oude tijden.

d. H.

GESLOTEN DEUREN.

Als het dan avond was, op dezelfde eerste dag der week, en als de deuren gesloten waren, daar de discipelen vergaderd waren, om de vreze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden en zeide tot hen: vrede zij ulieden!

Joh. 20 : 19.

Het ogenblik, waarop Christus zich overgaf in de handen der vijanden, was voor de discipelen een der moeilijkste uit hun leven. Dat Hij het zóver zou laten komen, hadden ze niet kunnen aanvaarden.

Toen ze zagen, dat hun Meester zich vrijwillig liet binden, moet er in hun hart iets gebroken zijn. Daarmede gaf Hij, voor hun gevoel, zich zelf en Zijn zaak op en bleven zij achter als mensen, die de grote hope huns levens op eenmaal zagen instorten.

„Hem verlatende, zijn ze allen gevloeden”.

Men lette op de laatste woorden!

Hun heengaan was een vlucht, zoals een totaal verslagen leger niet meer terug trekt, doch vlucht.

Welke wegen ze ook mogen zijn ingeslagen — ze troffen elkaar op één punt. 't Zal de plaats geweest zijn, alwaar ze gedurende de feestdagen nachtverblijf hielden. Dáár vinden we hen samen, als de verrezen Heiland hen verschijnt; maar samen in de stemming

van vluchtelingen, in paniekstemming. En geduldig, doch met vaste hand bouwt de Heere Jezus hun innerlijk leven weer op.

* * *

We merken dat een geestelijke wederopbouw niet zo plotseling gaat. Op de opstandingsdag vindt de Heere Jezus de jongeren achter gesloten deuren en acht dagen later weer. Nog was hun ziel de schok niet te boven gekomen.

De deuren baatten niet — ze gaven, hoe goed gesloten ook, geen rust. De oorzaak der onrust zat in 't hart.

— De onrust is een deel van onszelf. Waarom hebben we dat zolang vergeten?

De discipelen stonden niet recht tegenover hun Meester. Ze waren Hem kwijt geraakt en dáárom moesten die deuren dicht. We kunnen de onrust, die vrucht is van de verkeerde daad, niet verdrijven door de blik op een paar gesloten deuren.

Als de discipelen in volle gemeenschap met hun Heiland hadden gestaan, waren die deuren niet gesloten geworden vanwege de vijandschap der Joden. Het gevoel van veilig en geborgen te zijn ligt in niets anders dan in de tegenwoordigheid van den Levenden Verlosser. ALS de Heere Jezus met ons is, als Hij door 't geloof woont in ons hart, is Hij als een vurige muur rondom ons. Zolang Jezus voor u een dode Jezus is, verbergt ge u achter gesloten deuren en . . . hebt toch geen vrede.

De oorzaak van vrees en onrust bevindt zich binnen ons.

* * *

De Heere Jezus kwam tot deze mannen, terwijl de deuren gesloten waren.

Hij wist, dat ze Hem nodig hadden. Hij kende hen door en door; Hij zag, wat er in hun harten omging en . . . Hij heeft een hart, dat door de nood wordt aangetrokken. Hij kwam en toonde hen de tekenen der nagelen in handen en voeten. Omdat Hij zichzelf opgegeven, ten offer gegeven had, kon Hij vergeving schenken. Hij betaalde een prijs, die opweegt tegen de ernst der zonde.

Gij hebt achter uw gesloten deuren Christus nodig — Christus, de uit de dood verrezen Zaligmaker met Zijn Vredeboodschap.

Zolang de zonde niet is vergeven is het verderf nog in en de hel nog voor u. We voelen dat duidelijk in onze beste ogenblikken. We hebben onze ruwe, brutale uren, waarin we onze zonden loochenen — maar telkens en telkens komen de betere uren weer en we weten dat de zonde er nog altijd is, wijl ze niet beleden en niet vergeven is.

Daarom komt Christus in uw een-

zaamheid. Wie stil is ervaart Zijn tegenwoordigheid.

De Heere Jezus kwam tot de discipelen, die zich verborgen hadden, omdat Hij hen nodig had. Hij heeft alle eeuwen door mensen nodig om Zijn werk op aarde voort te zetten.

Vergeten we niet, dat we opgezocht en gered worden om te dienen!

L.

MEDEDELINGEN

Ds. J. HEKHUIS hoopt D.V. op Zondag 19 April afscheid te nemen van zijn gemeente te Delfzijl.

Deze dienst zal worden gehouden in de Gereformeerde Kerk te Delfzijl aan de Marktstraat, des namiddags 5 uur.

Wij ontvangen gaarne afgevaardigden van zustergemeenten.

Indien voor nachtlogies moet worden gezorgd, zou ondergetekende zulks gaarne vernemen, zo mogelijk acht dagen te voren.

Met hart. br.groeten,

P. W. BRONGERS, secr.
Waterstraat 30, Delfzijl.

Ook te Groningen

wordt Paasmaandag D.V. weer de gemeenschappelijke „Paasdienst” gehouden. We beginnen 's morgens half 10 met een bidstond. Wie kan, kome; en neme zijn boterham mee.

Als vriendelijke handen ons helpen zullen wij voor Koffie en Thee (surr.) zorgen.

de Comm.

Subsidie.

Gemeenten, die menen op grond van arbeid en toestand aanspraak te mogen maken op subsidie, moeten daarvan onmiddellijk kennis geven aan den Secretaris. De aanvraag moet vergezeld gaan van alle inlichtingen, samenhangende met haar werk en financiële toestand. Verslag en begroting mogen niet ontbreken. Doe het nu!

HUIZINGA, Secret. C. I. Z.

Walenburgerweg 72a,
R'dam—C.

Mededelingen van den Administrateur.

Door omstandigheden, buiten mijn schuld, zijn enkele adresveranderingen niet tijdig aangebracht en hebben enkele nieuwe abonnee's „De Christen” niet regelmatig ontvangen.

Ik vertrouw echter dat het nu in orde zal zijn. Mochten er abonnee's zijn die „De Christen” niet geregeld of aan een onjuist adres ontvangen, dan verzoek ik hen beleefd mij zulks te willen berichten met opgave van het juiste adres.

Abonnee's die geregeld per post betalen, zond ik dezer dagen een stortingsformulier. Mag ik hen vriendelijk verzoeken 78 cent te storten op mijn postrek. 42318 als abonnementsgeld voor het 2e kwartaal.

Met vr. groet.

De Adm.

LEESTAFEL.

Levensnood en Levenskunst*)

Dit boek ligt al enige tijd op bespreking te wachten.

De reden van het uitstel moet niet gezocht worden in den schrijver van deze regelen maar in dien van het boek.

Wat hij deze den lezer in ongeveer tweehonderdvijftig bladzijden aanbiedt, is geen roman, die ge in een enkele avond doorholt; ook geen stichtelijke vertroosting uit een altijd gevulde en gemakkelijk lopende pen. De schrijver is een man van liefde voor de mensen, die geestelijk uit het evenwicht getrokken zijn; hij is een man van kennis van wat de wetenschap, en ook de jongste branches der wetenschap, deze in levensnood verkerende zielen heeft te bieden; hij is een man van ernst, die met grote zorg de levensnood der nerveuzen bepaalt en haar oorzaken vaststelt; hij is een overtuigd gelovige, die niet aarzelt op Christus te wijzen en de inkomst in het hart van dezen Verlosser van de levensnood en van alle nood prijst als een heerlijke uitkomst ter verkrijging van het verloren evenwicht en van een mooie levenskunst.

De bedoeling van dit boek is om voor algemeen ontwikkelde belangstellenden o.a. artsen, verplegers, verpleegsters, geestelijken enz. een handleiding te wezen voor hun omgang met en adviezen aan nerveuzen.

En niet alleen voor dezen maar ook voor de nerveuzen zelve, zulks in aansluiting aan de behandeling van den medicus of den geestelijke.

* Dr. W. J. de Haan. „Levensnood en Levenskunst”. H. J. Paris, Amsterdam. Prijs ingn. f 3.75; geb. f 4.75.

Het gebeurt nog al eens, dat een dokter mij om mijn medewerking vraagt ten behoeve van enkele van zijn zenuw-zieke patiënten. En dat zal ook wel het geval zijn met de meeste, zo niet alle predikanten in dorp en stad. Bovendien brengt de ons toebetrouwde arbeid mee, dat wij ons heel vaak met nerveuzen hebben bezig te houden. En o, wat kunnen wij ons gemakkelijk, vroom gemakkelijk van deze arme lieden afmaken! En wat vinden ze weinig baat bij ons! En veel smaad van ons en onze medegemeenteleden! Immers wordt het uitblijven van beterschap geschoven op hun onwil en ongeloof. Maar het is niet onmogelijk, ja zelfs waarschijnlijk, dat het uitblijven van hun beterschap op rekening moet worden gesteld van onze gemakzucht of onkunde of nalatigheid. De apostel zegt: „Een iegelijk zie niet op het zijne, maar ook op hetgeen des anderen is”. Wat Paulus practisch hiermede wil zeggen, is, dat een ieder in de plaats van een ander moet staan. Dan ziet hij, zoals die ander ziet; dan voelt hij, zoals die ander voelt. In de huid van de ander is ons oordeel over de ander geheel anders. Dit boek van Dr. de Haan helpt ons om in de nerveuze medemens te treden, om hem te begrijpen, en om hem te dienen met onze kennis van onszelf, de wereld en God, dus om hem een goede raad te geven.

De wens van den schrijver is, dat zowel de medische als pastorale zielszorgers dit werk voldoende opbouwend vinden voor de hulpzoekenden die zich tot hen wenden, zodat ze het als hulpmiddel bij hun uiterst moeilijk werk kunnen en willen gebruiken. Wij delen deze wens van ganzer harte. Waar dit boek niet alleen voor vakmensen maar ook voor ontwikkelde belangstellenden is bedoeld, had de schrijver vooral in het eerste deel de overvloed van technische namen gerust kunnen beperken tot een uiterst minimum.

De stof is in drie delen ondergebracht: *Stoornissen, Geneeswijzen, Levenskunst.*

Stoornissen is verdeeld als volgt: I Oorzaken der nerveuze stoornissen; II Nerveuze en geestelijke stoornissen; III Psycho-neurosen

Geneeswijzen wordt aldus gesplitst: I Lichamelijke behandeling; II Geestelijke behandeling.

Levenskunst wordt op deze wijze behandeld: I Paedagogische beschouwingen; II Levensleed en Levensvreugde.

De gedetailleerde inhoud van dit laatste deel ziet er zo uit:

Paedagogische beschouwingen.

1. Individuele opvoeding.
  - a) Lichamelijke b) Intellectuele ontwikkeling c) Aesthetische vorming.
2. Sociale opvoeding.
  - a) Mensenkennis b) Gemeenschapszin c) Culturele ontwikkeling.
3. Religieus-ethische opvoeding.
  - a) Waarom? b) Waartoe? c) Waarvoor?

Jezus leeft.

Wat betekent deze Paasjubel?

Is het de hoofdzak van Pasen, dat we het nu zeker weten, dat er een leven na dit leven is? Dit hadden de discipelen reeds uit het Oude Testament geleerd en onze heidense voorvaders van de grote Griekse wijsgeren. Lees de opstandingsberichten en het zal u duidelijk worden, dat het in de Paasjubel om hogere dingen gaat.

In de lijdensweken zijn we in de geest het Lam gevolgd, dat „de zonde der wereld wegneemt”. Hebt ge u ook aangesloten bij Jezus op Zijn bittere gang naar het kruis? Ja, zegt ge, want ik weet, dat het hier om mijn zonden gaat. Mijn broeder, gij zult paasfeest vieren. Hij leeft, die ons vlees aannam „om Zijn volk zalig te maken van hunne zonden”. Dit heeft Hij gedaan: „Hij is eenmaal geopenbaard in de voleinding der eeuwen om de zonde te niet te doen door zijnzels offerande”. Hebr. 9 : 26. Als de Overwinnaar van dood en graf, de Zijnen op de Paasdag tegemoet treedt met genade en vrede, dan weten we het, dat onze grote Hogepriester leeft, die een verzoening is voor onze zonden en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld. 1 Joh. 2:1.

Jezus leeft! Dit betekent: wij zijn verlost! Wij hebben een Zaligmaker, „die Zijn volk verlost heeft met een eeuwige verlossing”.

Zondag 5 April. Matth. 28 : 1—10.

Gewapend met zegelklei en stempel waren de overpriesters naar Jezus' graf getogen. „Bij het eenzame graf verzegelden zij den steen: ronde plakzels van natte zegelklei, half op de steen, half op de aansluitende rotswand en dan het zegel erin gestempeld”. De wacht opgesteld bij het verzegelde graf. Ziezo, nu kunnen de volksleiders gerust zijn. Hiermee is de zaak van Jezus afgedaan. Verblinde dwazen, die niet weten, dat zij slechts instrumenten zijn, die moeten medewerken om Gods onveranderlijke Heilsraad uit te voeren. Lieve broeders en zusters, lees en herlees het heerlijke Mattheüs-bericht, dat u zegt, dat ge een God hebt, die beschikt over aardbevingen en engelen om vijanden in het stof te werpen, hindernissen weg te wentelen en bevreesde discipelen wonderlijk te troosten met de beste boodschap, nl.: „Jezus, uw Zaligmaker leeft!”

Maandag 6 April. Luk. 24 : 1—12.

Liefde tot den groten Dode drijft de zusters in de vroege naar het

graf. Maar het wereldoverwinnend geloof is weg. Herkent ge in deze mensen de discipelen, die bij hun terugkeer van één der zendingsreizen jubelden: „Heer, ook de duivelen zijn ons onderworpen in Uw Naam!” Ziet ge in deze discipelen uw beeld? Diep in het hart brandt nog het liefdevuur. Maar geestelijk gelijk ge de dorre beenderen uit Ezechiëls visioen. Zijt ge misschien evenals de vrouwen de overwinningwoorden van Jezus kwijtgeraakt? Ga biddend naar de bondsdag of de samenkomsten, open uw hart opnieuw voor het levendmakende Woord van Jezus en ge zult spoedig weer uitgaan om de grote werken Gods te verkondigen.

Dinsdag 7 April. Joh. 20 : 11—18.

Wie den Zaligmaker kwijt is, is alles kwijt. Jezus leeft! Dit wonder is de haak, waaraan geheel uw wereld, uw leven, uw geloven, hopen en liefhebben hangt. Eén woord van den Heiland, die de Zijnen blijft zoeken totdat Hij ze vindt, verdrijft de winter der ziel en zij jubelt: Want Jezus kwam. Hij scheurt het wolfgordijn. Gods Liefde straalt nu op mij wonderrein. Neen nimmer wil ik nu meer droevig zijn. 'k Volg Hem naar 't Licht omhoog.

Woensdag 8 April. Luk. 24 : 36—48.

Wat een moeite kost het den verzezen Heiland om dit wonder in de harten der discipelen te brengen. „Ziet Mijne handen en Mijne voeten, want Ik ben het zelf, tast Mij aan en ziet, want een geest heeft geen vlees en benen gelijk gij ziet!” Mijn broeder en zuster: zwicht voor de feiten van het evangelie. Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.

Donderdag 9 April. Joh. 20 : 24—29.

Er zijn in Christus' rijk eersten en laatsten. Er zijn slakken en renpaarden, maar, als ze er maar komen. Waarom was Maria Magdalena de eerste en Thomas één van de laatsten? M.i. is het beste antwoord op deze vraag omdat Maria een Maria en Thomas een Thomas was en genade werkelijk genade is. Zoekt ge zekerheid, vrede, werkelijkheid. Jezus openbaart zich waar Zijn volgelingen samenkomen. Bezoek vlijtig de samenkomsten en bidstonden. Daar zal zonder twijfel het Woord vallen, dat door den Heer bestemd is om u geestelijk ziende te maken.

Levensleed en Levensvreugde.

1. Erotiek en sexualiteit.

a) Erotiek b) Sexualiteit c) Schuld en vergeving.

2. Omgang met mensen.

a) Belangstelling, luisteren en eerbied b) Verdraagzaamheid, bescheidenheid, vriendelijkheid c) Vertrouwen, waardering, tact.

3. Levensbezinning.

a) Levenservaringen b) Geestelijke groei c) Harmonisch leven.

Met een uitvoerig Literatuur-overzicht besluit de schrijver zijn goed geschreven, tot verstand en hart sprekend, keurig harmonisch opgebouwd, waardevol boek.

Stadskanaal.

J. W. WEENINK.

ADVERTENTIE

Verloofd :

DIRKJE BÖRGER
en
DIRK SWAMA.

Haarlem, v. Zeggelenstraat 5.
Wildervank, Oosterdiep, B 70.

Tuis 'Haarlem 5 April 2.30 tot 4.30.

Vrijdag 10 April. Joh. 21 : 1—14.

Dit is zulk een schone geschiedenis voor allen die waarlijk paasfeest gevierd hebben. Jezus leeft! Deze diepste overtuiging des harten is de krachtbron bij het vervullen van uw roeping en plicht in blijde en droeve dagen. Gehoorzaamheid aan Zijn Woord is nog steeds het geheim van de zegen op elk terrein des levens.

Zaterdag 11 April. Matth. 28 : 16—20.

Het majestueuze slot van het evangelie spreekt ons deze week nog eenmaal van Jezus' ambt, opdracht en belofte. De Zaligmaker leeft! Kent ge reeds deze troost in leven en in sterven? Zondaars, hoe ver ook afgezworven, dit: De Zaligmaker leeft! mag de pleitgrond zijn in uw dagelijks gebed. Broeders, dit moet u inspireren om te wachten op en te werken voor het komende Rijk. De Zaligmaker leeft! Met deze boodschap draag ik de arbeid aan de Tabitha-kalender weer over aan Ds. Huizinga en neem afscheid van de lezers. De Zaligmaker leeft, dit is het geheim, dat we zelfs in oorlogstijd ons ten allen tijde kunnen verblijden.

JAC. DE JONG.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGER WEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

Het verzuim van Thomas.

„En Thomas, één van de twaalfen, gezegd Didymus, was met hen niet, toen Jezus daar kwam”. Joh. 20 : 24.

In deze mededeling, ons verstrekt door Johannes de evangelist en de apostel, ontdekken we duidelijk een verzuim, waaraan Thomas zich heeft schuldig gemaakt. Want het was Thomas, die zich een tijdlang aan de gemeenschap onttrok. Dit zich-onttrekken aan de gemeenschap der broederen heeft slechts enkele dagen geduurd. Gelukkig maar voor Thomas. Toch was dit verzuim van Thomas oorzaak, dat hij langer dan de andere discipelen in duisternis verkeerde. Thomas bleef nog zuchten en bidden, terwijl de anderen reeds jubelden en dankten, omdat de opgestane Heer aan hen verschenen was. De oorzaak hiervan moeten we heel eenvoudig zoeken in de nalatigheid van Thomas.

Waar was Thomas aan de avond van de opstandingsdag? Tien discipelen waren bijéén in een opperzaal, besprekende hetgeen ze die dag gehoord en gezien hadden. Zeer waarschijnlijk waren ook nog anderen met hen vergaderd. Bovendien verschenen ook nog de twee Emmausdiscipelen, om hun wederwaardigheden aan de bijeenvergaderden mede te delen. En toen het ten tijde van de avond licht werd in die opperzaal, omdat Jezus in de kring Zijner discipelen verscheen, was het nog duisternis bij Thomas. En dat alles ten gevolge van zijn eigen verzuim.

1. Dit verzuim van Thomas noemen we een *begrijpelijk verzuim*.

Was Thomas niet de zwaartillende discipel? Vreesde hij niet steeds het ergste?

Wanneer Thomas de toekomst een-

maal donker inzag, dan moest men wel over bijzondere overredingskracht beschikken om hem van inzicht te doen veranderen. Hij was nu eenmaal niet anders.

Wanneer Jezus in het Overjoodse vertoefte en daar bericht krijgt van de ernstige ziekte van Zijn vriend Lazarus, dan maakt Hij eerst na twee dagen aan Zijn discipelen bekend, dat Hij van plan is naar Bethanië, alwaar Lazarus inmiddels reeds gestorven is, te gaan. Wanneer de discipelen van Jezus' besluit horen, dan zeggen ze: „Maar rabbi, de Joden hebben U nu onlangs gezocht te stenigen en gaat Gij wederom derwaarts?” Gaat toch a.u.b. niet naar het voor U zo gevaarlijke Judea — dat is de mening der discipelen. Doch Jezus gaat en weet waaróm Hij gaat. En dan vat Thomas zijn mening in de volgende woorden samen: „Laat ons ook gaan, opdat wij met Hem sterven”. Kan het nóg somberder gezegd worden?

In de nacht, waarin Jezus gevangen genomen wordt, heeft Hij wederom gesproken van Zijn heengaan. „Uw hart worde niet ontroerd; . . . Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben. En waar Ik heenga, weet gij, en de weg weet gij”. Doch Thomas zeide tot Hem: „Heere! wij weten niet waar Gij heengaat, en hoe kunnen wij de weg weten?”

Het schijnt dat de lijdensaankondigingen van Jezus wel enige indruk hebben gemaakt op den van nature zo zwaartillenden Thomas, terwijl de andere discipelen hun specifiek menselijke gedachten over den Messias en zijn Rijk maar bleven vasthouden.

Doch het gevreesde werd werkelijkheid. Na Gethsemané kwamen de zogenaamde verhoren. Het doodsvonnis werd bekrachtigd. En toen kwam Golgotha . . .

Beseft u wat dit alles voor Thomas geweest moet zijn? Zijn leven was gebroken! Zijn kracht vergaan! Hij was

dus hélaas tóch niet te somber geweest in zijn verwachtingen.

En nu, weigerde hij getroost te worden.

Toen Jezus was opgestaan, werd de blijde boodschap der opstanding het eerst door de uit de Evangelien bekende Galilese vrouwen verkondigd. „Zegt het Zijn discipelen”, zo luidde de opdracht. En we nemen aan, dat deze vrouwen zich plichtsgetrouw van haar taak gekweten zullen hebben. Later op de opstandingsdag zijn ook Petrus en Johannes nog bij het ledige graf geweest. En had Simon Petrus niet zelf den Heere gezien? En in de kring der discipelen werd dit alles druk besproken. Vrouwelijke en mannelijke ooggetuigen gaven verslag van hetgeen ze gehoord doch bovenal gezien hadden.

Doch Thomas weigerde getroost te worden . . .

Daarom bleef hij alleen in de afzondering.

Een en ander is te begrijpen, maar toch moeten we hier spreken van een verzuim.

II. Het is een schuldig verzuim.

Wat kan de mens zich soms aardig, doch doorgaans onaardig, verontschuldigen, wanneer hij zich isoleert van de gemeenschap. Natuurlijk heeft de persoon, die zich onttrekt aan de gemeenschap daarvoor zijn redenen. Het zou al te dwaas zijn zo hij of zij ze niet had.

Dacht u, dat Thomas ook niet zijn „geldige” redenen heeft gehad, om rustig — of moet ik zeggen: onrustig? — op z'n alleentje te blijven?

De discipelen met de vrouwen bijéén. De Gemeente van Jezus Christus vergaderd! Grote bewogenheid onder de vergaderden. Persoonlijke ontmoetingen met den Opgestane worden bekend gegeven. Getuigenissen worden uitgesproken en herhaald. Bange vrees en blijde hoop vechten om de heerschappij in de harten der aanwezigen. Doch de vrees moet wijken. De hoop krijgt allengskens de overhand.

Ze tokkelt op de snaren der zielen en het geloofslid (al is het eerst ook nog wat schuchter) kan weer worden aangeheven. Want is het geloof niet een vaste grond der dingen die men hoopt?

En wanneer aan de avond van de opstandingsdag de twee Emmausdiscipelen naar Jeruzalem terugkeren, dan gaan ze niet naar Thomas maar wel naar de saamvergaderden! En daar in de kring der discipelen worden ze versterkt in hun heerlijke opgedane ervaringen.

Doch Thomas is er niet bij.

Waar mag Thomas wel zijn?

Thomas verzuimt! prachtkansen. Hoe begrijpelijk het ook moge zijn voor een natuur als Thomas, toch moeten we spreken van een schuldig verzuim.

Had de hemelbode niet gezegd tot de vrouwen, die zeer vroeg in de morgen van de eerste dag der week grafwaarts waren getogen: „Gaat henen, zegt het Zijn discipelen”? De discipelen, waartoe ook Thomas behoorde, moesten de boodschap der opstanding vernemen.

En had de Opgestane niet zelf tot Maria Magdalena gezegd: „Ga henen tot Mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, tot Mijn God en uw God”?

Doch Thomas gedroeg zich, als waren deze woorden niet voor hem bestemd. Hij bleef volharden in z'n alleen-zijn.

Daarom spreken we van een schuldig verzuim.

III. Een schadelijk verzuim.

Thomas schaadde zichzelf!

En hoe kon het anders?

Thomas was geen aanschouwer van de heerlijke zelfopenbaring van Jezus den opgestanen Heiland. Terwijl de discipelen zich alrede verblijdden, verkeerde Thomas nog in grote droefheid. De discipelen wandelden in het opstandingslicht, doch Thomas was nog omgeven van nachtelijk duister. Met andere woorden: de zegen van de avond van de opstandingsdag, dat is dus de zegen der gemeenschap!, ontging ten enenmale Thomas.

Een week later was Thomas wel tegenwoordig. Wel een bewijs, dat Thomas een eerlijke tobber is geweest. Niet wegbleef van de gemeenschap om eens op te vallen of om te protesteren. Hij vond zichzelf helemaal niet belangrijk. Hoe goed kende Jezus hem. De wijze, waarop Jezus onzen Thomas tot een stoutmoedig en blij geloof bracht, is ontroerend.

Zouden dezulken, die zich om de één of andere reden van de gemeenschap isoleren, niet van Thomas kunnen leren?

Ik bedoel van Thomas leren, hoe het niet moet.

„En Thomas, één van de twaalfen, gezegd Didymus, was met hen niet, toen Jezus daar kwam”.

Wanneer een ieder, die wegblijft uit de samenkomsten der Gemeente, nog maar op Thomas geleeke, dan zou zo iemand spoedig weer gewonnen zijn. Want Thomas heeft z'n alleen-zijn, z'n alleen-willen-zijn slechts enkele dagen volgehouden. En dat was gelukkig voor hem.

Zoekt de gemeenschap met God en met Zijn kinderen. Gij vaart er wel bij.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

De Doop — geen waterkwestie. Allerlei misverstand heeft zich om de Doop vastgezet. Men vindt het zelfs daar, waar men het niet zou verwachten. Op een Wereldcongres der Baptististen, hoorden we een Amerikaans spreker eens zeggen: „Wij Baptisten geloven niet aan het water of in het water”. Ook die broeder oordeelde het nodig dat te verklaren. Wij kennen aan het doopwater als zodanig generlei betekenis toe. Wij geloven niet, dat dat water als zodanig iets doet, of dat God door of in dat water iets doet. Dat zou men eerder kunnen zeggen van dien predikant uit de Lutherse Staatskerk in Duitsland, die, om de zegen van de kinderdoop aannemelijk te maken, verklaarde: „God is in het water”.

Van het water als zodanig geldt, dat het de vuilheid des lichaams wegneemt en wordt de doop bediend aan iemand, die zonder geloof is, dan gebeurt er, ondanks de plechtigste omlijsting en schoonste woorden, inderdaad niets anders. Een Doop, die niet met geloof gemengd is, is een lege handeling.

De Doop — geen kwestie van veel of weinig water. We hebben geschil met wie ook over de hoeveelheid water, die bij de Doop gebruikt wordt. We hebben niets tegen iemand, die in meer of in minder water gedoopt is dan wij. Is iemand in de Noordzee gedoopt — wij vinden het goed. Stond bij iemands Doop niet meer dan twee kubieke meter water ter beschikking — wij denken er niet aan om hem derhalve de toegang tot de gemeente te ontzeggen. Het enige, wat wij vragen is, of iemand gelooft is. Is hij dat, dan heeft hij aan een der voorschriften van den HEER der gemeente voldaan, en

het is ons goed. Want wie zijn wij, dat wij iets zouden toedoen of afdoen van hetgeen de Heere Jezus heeft bevolen? Wij dopen niet omdat er een soort doopmanie in ons gevaren is. Wij dopen ook niet omdat we zo op plechtigheden gebrand zijn, of omdat wij het nu eens anders willen doen dan alle anderen of de meeste anderen. Het is geen holle oppositie-lust, die ons drijft. Verre van dat. Het was ons naar den mens aangenamer als we de doop als slagboom tussen ons en vele andere kinderen Gods konden laten vallen. Maar wij hebben hem niet gelegd en zijn ook niet bevoegd hem op te heffen. Dat doet aan onze liefde tot de broeders niets af. Dat vermindert onze waardering voor de arbeid van anderen met geen streep. We geven grif toe dat we vanwege de Doop niets beter zijn dan welke christenen ook. We erkennen gaarne en van harte, dat er onder de niet-gedoopte gelovigen grote mannen geweest zijn, bekwame en toegewijde arbeiders — mannen, die in de wijngaard des Heeren meer gearbeid hebben dan wij. Hun „verdiensten” te verkleinen d.w.z. te verkleinen de genade, hun geschonken, blijft verre van ons. We zouden er niet slechts hen, maar bovenal hun en onzen Heer mede kleineren.

De Doop geen graadmeter. We zouden niet graag willen, dat men de

Doop ging hanteren als graadmeter van geestelijk leven en noch veel minder als toetssteen van iemands christen-zijn. Dan zou de Doop een onjuist karakter krijgen. We moeten wel toezien dat we de Doop niet gaan verbinden met iemands voortreffelijkheid of . . . gebrek aan voortreffelijkheid, en nimmer zo over de Doop spreken, dat de mensen de indruk kunnen krijgen als ware dat zo. De kwestie van de Doop is voor ons louter een kwestie van gehoorzaamheid aan het woord van Christus en het voorbeeld Zijn Bodens. Wanneer de Doop gemeentevormend is, geldt hij voor allen, ook voor den verdienstelijksten broeder uit 's Heeren grote wijngaard. Zijn pionier-arbeid is geen vrijbrief ten opzichte van de Doop. Geldt de Doop, dan geldt hij voor allen.

De toe-passing. De Doop is gemeentevormend dus gaat aan de deelneming aan het Avondmaal de Doop vooraf. Dat is de regel. Deze regel moet als zodanig, n.l. als regel gehandhaafd worden. Maar ook deze regel kent haar uitzonderingen. Juist

wij de kracht van de Doop geenszins in het doopwater als zodanig zit of aan het doopwater als zodanig gebonden is (gelijk de Roomsen leren) kan iemand, die om redenen van overmacht niet

gedoopt kan worden, lid der gemeente zijn en aan het Avondmaal deelnemen. Juist wijl wij de Doop niet overschatten (dat is: vals schatten) kunnen wij zo iemand ongedoopt als lid der gemeente aanvaarden. De oude Kerk volgde een andere weg: ze verving in die gevallen de Doop door een begieting. Dat vloede voort uit haar doopoverschatting: de gedachte, als ware de genade van God aan de Doop onlosmakelijk verbonden. Wilt wij deze opvatting verwerpen, ontmoet het bij ons geen bezwaar om iemand, die om redenen van overmacht niet, gedoopt kan worden, ongedoopt in de gemeente op te nemen. We beschouwen zo iemand niet als een onvolwaardig lid (gelijk de oude Kerk de besprengden voor onvolwaardige leden hield).

Uitzonderingen. We noemden boven al één uitzondering op de regel: dat de Doop voor allen geldt. We kunnen ons ook voorstellen, dat een gelovige, niet lid van één onzer gemeenten en ook ongedoopt, een ernstige behoefte aan het Avondmaal heeft en niet in staat is elders dan in een onzer gemeenten aan het Avondmaal deel te nemen. We zouden er geen bezwaar tegen hebben den betrokkene een of een paar keer aan het Avondmaal te laten deelnemen, onder voorwaarde echter, dat hij van de doopvraag een zaak maakt van biddend schriftonderzoek. Van het resultaat van dat onderzoek zouden we onze verdere houding tegenover hem laten afhangen.

En veronderstel eens dat een man, wiens geloofsleven door heel de Christenheid bekend was, op doorreis een gemeente zou binnentreden, die gereed stond zich te zetten aan de Dis des Heeren, en deze broeder zou de behoefte openbaren om, de dood van zijn en onzen Heer te verkondigen bij brood en beker, dan zouden we — als uitzondering op de regel daartegen geen bezwaar hebben. Wel te verstaan: tegen dien broeder op doorreis! Zou hij zich in de plaats metterwoon vestigen, dan gold voor hem hetzelfde als we zoeven opmerkten: we zouden van hem (aangenomen dat hij geregeld met ons het Avondmaal wilde vieren) verlangen de Schrift aangaande de Doop biddend te onderzoeken en hem niet stéeds als ongedoopte toelaten tot de Dis des Heeren. Dat we hem die ene keer toelieten was omdat zijn bekering buiten twijfel stond; omdat hij op doorreis was en omdat hij dat voor die éne keer vroeg, en wij niet van hem konden verlangen aangaande een zo ernstig vraagstuk als de Doop is, in de enkele minuten, die nog vóór het Avondmaal ter beschikking stonden, een beslissing te nemen.

Wij zijn niet doopsgezind!
Wij lijden niet aan doopmanie.
Wij wensen niet anders dan naar 's Heeren geboden te leven en die met inzicht en op geestelijke wijze te handhaven.

Veel eisen. De gedachte, dat het de gemeente beter gaat naar mate zij minder van haar leden en van hen, die haar leden willen worden, eist, is onjuist. Wel verlaagt men het peil der gemeente daardoor en verzwakt haar. Door weinig te eisen gaat de gemeente, als we het zo mogen zeggen, in kwaliteit achteruit. De Heere Jezus gaf grote beloften, maar stelde ook hoge eisen. Wie achter Mij wil komen en zijn kruis niet opneemt, kan Mijn discipel niet zijn! Hij verlangde van allen, die zich bij Hem wensten aan te sluiten — en dat met grote nadruk — dat zij met de rug naar het leven zouden gaan staan. Wie Hem wou volgen moest bereid zijn te verlaten al wat hij had; hij moest haten vader en moeder, vrouw en kinderen, ja zelfs zijn eigen leven. Velen zeiden, dat deze rede hard was en keerden Hem de rug toe. Maar 't is nu eenmaal zijn minimum. En de uitkomst van Zijn eisen heeft hun wijsheid aan het licht gebracht. Onbewegelijk stond de gemeente, die onder die voorwaarde uit de volken vergaderd was. Ze had rotssteen-karakter gekregen. Ze kon wat doorstaan! Ze kon wat doen! Ze kon aanvallen en haar aanvalskracht was onweerstaanbaar. De bloden moeten uitvallen. Met hen, die niet aan zware eisen willen voldoen, bouwt men, mijn broeders! — het werk der eeuwen niet.

Wat veel is en wat goed is. Niet het vele is goed, doch het goede is veel. Het komt allereerst op de hoedanigheid der gemeente aan. Uit hare hoedanigheid zal ze kunnen groeien als een gezond en krachtig lichaam. Lijdt de hoedanigheid, dan blijft het sukkelen met al het geklaag en tijdverspillen, dat daaraan verbonden is.

De ervaring leert ons wel, dat die gemeenschappen, die er niet tegen opzien aan het lidmaatschap betrekkelijk strenge eisen te stellen, van haar leden veel te vragen, het beste groeien. Zij breiden zich zienderogen uit.

„Alle waar is naar zijn geld”. Daar ligt in deze regel een waarheid, die ieder aanvoelt. Als het lidmaatschap der gemeente goedkoop is; als het voldoende is, dat men de gemeente zo iets als een aalmoes toeschuift, dan is weinig bezieling voor de gemeente en haar taak te verwachten. Dat bindt niet. Dat verwekt niet het besef van de hoge waarde der gemeente. Men gaat dan naast de gemeente bevrediging zoeken, inplaats dat ze centraal wordt in het

leven en voor het bewustzijn harer leden.

Met geld is veel uit te drukken. God heeft in Zijn wijsheid de gemeente afhankelijk gemaakt — gelijk heel de arbeid voor Zijn Koninkrijk op aarde —, van de bijdragen dergenen, die zeggen, dat ze de Zijnen zijn. Nu is de bijdrage, die wij geven, een spiegel van ons innerlijk leven een uiting van de mate, waarin wij ons betrokken voelen in het werk des Heeren, een maatstaf van ons verantwoordelijkheidsbesef.

Vanwege dit karakter van onze gaven, moet er op aangedrongen worden dat ze groot zijn. Het moet geen bedelarij worden, noch waar het gaat om de contributies noch waar het gaat om de collecten. De wijze, waarop we wel eens collecten hebben horen aanbevelen, voelden wij aan als een belediging voor de toehoorders. Vleierij noch dreigementen komen daarbij te pas. Het vagevuur en de hemel moeten er maar buiten blijven. Het gaat om Christus, en de leden der gemeente moeten voor het werk geven om Christus' wil, wat ze hunnen Heer schuldig zijn

Een taak der ambtsdragers. Men, dat wil zeggen de betrokken ambtsdragers, moeten de leden daarover inlichten. Niet ieder, die lid der gemeente wordt, weet welke de behoeften zijn en hoe groot dus zijn aandeel moet zijn in de bestrijding van de uitgaven der gemeente. Als men de leden daarover niet rustig inlicht wordt hun geven een gevoelszaak, zonder diepere zin en waarde — inplaats van een zaak van plicht en roeping. Dan ligt er in het geven geen opvoedende kracht, een kracht, die mannen en vrouwen tot karaktervolle en verantwoordingsbewuste mensen maakt. Wien het teveel is, zijn plicht te doen — houd dien in het oog. Zo iemand is geestelijk niet verlicht en daarom nog niet op zijn plaats. Bearbeid hem in liefde; verhelder zijn inzicht, opdat er een gezonde overtuiging en een heilzaam besluit in hem opwake. Goed geven is een stuk praktisch Christendom. En wie weigert en blijft weigeren, behoort tot de onvolwaardige leden geteld te worden, die leden, die niet in aanmerking kunnen komen voor de bediening van enig ambt noch voor de vervulling van een functie in de arbeid der gemeente, naar binnen en naar buiten.

Een lastig geval. Er is geen predikant die bij ieder in de smaak valt. Dat feit is heel eenvoudig en vanzelfsprekend en heeft ook niets verontrustends. Van elk der verkondigers der Goede Tijding geldt, dat sommigen hen „graag mogen horen” terwijl er zijn die „er niets aan hebben”. Dit feit te constateren is eenvoudiger dan het

op te lossen. En toch moet er wel iets aan gedaan worden — als dat tenminste kan. Bij hen, die beweren dat ze een dominee niet „begrijpen” of „niets ontvangen” onder zijn prediking, werkt de sympathiezenuw niet. Er zit in hun ziel een zekere tegenzin, die ze zelf in de meeste gevallen allerm minst kunnen verklaren. De verklaring, die ze zelf van het feit, dat ze onder de prediking „ledig uitgaan” geven is er in vele gevallen naast. Er zijn maar weinig mensen die hun psychische reacties behoorlijk kunnen ontleden. De kijk naar binnen is bij weinigen goed ontwikkeld. Daarom helpt redeneren over het geval ook heel weinig. Het is bij den bezwaarde niet weg te redeneren, omdat de oorzaak niet in het bewustzijn is opgenomen of omdat de betrokkene in het aangeven van de oorzaak er zelf naast tast.

**Hoe te ver-
helpen?** Een dominee hoorde eens van een broeder, dat deze uit de samenkomsten der gemeente wegbleef, omdat hij aan zijn preken „niets had”. De dominee ging er heen en vroeg den broeder of dat inderdaad de reden van zijn kerkverzuim was. De broeder, zo op den man af gevraagd, stemde dat toe.

— „Kom u a.s. Zondag in de kerk en ik zal God bidden om u onder de prediking te zegenen”, stelde dominee voor.

— „Goed dominee”.

— „En dan belooft u mij, dat u deze week voor mij zult bidden”.

— „Dat belooft ik, dominee”.

De volgende Zondag was deze broeder aanwezig en hij is een getrouw kerkganger bij dezen zelfden predikant gebleven. Hij werd door de prediking gezegend.

L.

GEESTELIJKE REACTIES

Reacties in het algemeen.

Met de lichamelijke reacties zijn wij het beste vertrouwd. Wij geloven wel, wat men ons tot in den treure verzekerd heeft, namelijk, dat wij een lichaam hebben en ziek zijn, maar toch verstaan wij verstandelijke en geestelijke waarden het beste, als ze in termen van het lichaam worden uitgedrukt.

Wie kan niet meepraten over lichamelijke vermoeidheid? Zelfs de sterksten onder ons ontkomen er niet aan. Als de spierenbundels geruime tijd tot hun uiterste gespannen zijn geweest; als de kracht, die ze doorstroomde, tot het

laatste restje verbruikt is; — dan treedt de reactie op. Wij leggen het bijltje erbij neer en gaan naar huis om door voeding en rust de accumulator te vullen.

Ook ons verstand weigert een ononderbroken blijvende werkzaamheid. Het roept om de dagverdeling van prof. Werker. Als het een tijd met opgestroopte hemdsmouwen en uitgetrokken jas bezig is geweest; als het de kracht, waarover het de beschikking had, geheel heeft weggezogen, dan wordt het de gevangene van de reactie. We zijn niet meer in staat om onze gedachten behoorlijk te concentreren en verlangen naar het een of ander verzetje, hetzij een licht boek, of een wandeling, of een babbelte over het onderwerp van de dag.

En wat zullen wij van onze geest zeggen, wij bedoelen dat deel van onszelf, waarmede wij de gemeenschap met God persoonlijk en met God in Zijn heerlijke schepping onderhouden? Wij zijn gewoon over haar te denken en te spreken, alsof ze nooit vermoeid kan wezen. Vergissen wij ons misschien? Kan ze toch wel uitgeput geraken? Of vormt ze een uitzondering op ons lichaam en verstand? Wij zijn van gevoelen, dat ze eveneens aan de wet van de reactie onderworpen is.

***

Gevaaren van de reacties.

Dat lichamelijke reacties gevaaren meebrengen voor onze corpus, behoeft nauwelijks opgemerkt. Waar het lichaam in staat van reactie verkeert, daar achten zijn geallieerde vijanden het juiste tijdstip gekomen om tot het offensief over te gaan. Uitputting is de moeder van legio ziekten en kwalen. Niet zonder reden is de leiding van de dienst der volksgezondheid thans bezorgd over de dag van morgen voor jong Nederland.

En de verstandelijke reacties? Zij vormen eveneens een niet te onderschatten gevaar voor den verstandelijk vermoeide. Vermoeidheid en oververmoeidheid hebben op de duur uitputting tot resultaat, die allerlei nerveuze klachten meebrengt. Men kan niet meer behoorlijk zijn gevoelens afreageren; de opgewektheid maakt plaats voor neerslachtigheid; alles is te veel; in niets schept men behagen. Alleen de plicht dwingt nog.

Ook de geestelijke reacties roepen vijanden tegen ons wakker. Grote geestelijke activiteit, hetzij in het naspeuren wat de scheppende hand van God gewrocht heeft, hetzij in het genieten wat onder het mediteren de Geest des Heeren aan geestelijke keurgerechten opdiend, hetzij in het worstelen met God in onze gebeden, hetzij in het volbrengen van een geloofswerk — grote geestelijke activiteit sleept on-

vermijdelijk de reactie mee, de geestelijke ontspanning en verslapping, die een intenser gevaar zijn dan wij aanvankelijk bereid zijn toe te geven.

Voorbeelden? A, ze zijn voor het grijpen. Maakt elke biographie ons dat niet duidelijk? Mozes had op de berg veertig dagen en veertig nachten bij God getabernakeld en toen hij tot zijn volk terugkeerde, glinsterde het vel van zijn aangezicht. Is het niet opmerkelijk, dat hij juist toen de zonde beging, waarvoor hem een ingang in het beloofde land ontzegd werd? Ja, het was toen zijn gelaat blonk van God, dat hij weer in zijn oude zonde verviel en in zulk een woede losbarstte, dat hij de stenen tafelen in zijn hand en de wet in zijn hart in stukken smeed.

Of denk aan den koning van de Karmel. In eenzame kracht staat Elia op de top alleen tegenover een schare van Baäls priesters en Baäls profeten en tegenover Izebel en Achab. Hij knielt neer voor God; hij werpt zich in zijn nood, die de nood is van het ganse volk, in God. Hij arbeidt geestelijk als een geweldige en hij behaalt een indrukwekkende zege. Elia is ontzettend persoonlijk de invloedrijkste, de sterkste persoonlijkheid van geheel Israël. Maar eerdad de nacht van diezelfde ongetelijke dag daalde, staan berg en beek verstoeld over zijn gedaanteverwisseling: zij zien hem als een arme, troosteloze vluchteling op weg naar de Horeb!

Of laat mij u in herinnering brengen het geestelijk wonderland, waarin de apostelen een week lang met Jezus hebben vertoeft. Hun ziel had in dat wonderland de ene ontroering na de andere beleefd. Zij hadden zich over de voornaamheid en heerlijkheid van Jezus verbaasd als nimmer te voren. Aan de feestdis van Martha hadden zij hun ogen niet kunnen afwenden van haar broeder. En op de laatste dag hadden zij de vroege uren van de avond doorgebracht in de opperzaal, waar zij met verwondering en aanbidding Jezus gadesloegen in alle Zijn handelingen. En welk een weelde voor hoofd en hart moet hun het gedachtenismaal hebben geschonken, dat zij mochten viëren onder de zegenende bekoring van Jezus' persoonlijk, lichamelijke aanwezigheid! En met welk een aandacht zullen zij ingeschouwd hebben, toen Jezus voor hen het hart ontsloot en zij vaag onderscheidden, wat de dag van morgen omsloten hield! En zie, diezelfde nacht was nog niet eens heel ver gevorderd, of wij worden opgeschrikt en wreed in onze sympathieën voor hen verstoord. Toen zij namelijk in de Olijvenhof kwamen, „vluchtten alle discipelen, Hem verlatende”.

Of luister naar wat een dichter ons

vertelt van een jonge vrouw, die moede van haar zonden en zoekende bevrijding en vrede laat op de dag een kerk binnenging en op de treden van het altaar nederknielde. De gehele avond streed zij daar haar ontzagelijke strijd. En toen zij eindelijk de wierook zag oplaaien in zilverlicht, zwol haar hart van vreugde, want zij wist nu een vergeven zondares en kind des hemels te zijn. Nog diezelfde nacht werden haar voeten gegrepen door de oude strikken, die de Boze haar had gespannen en eer de volgende dag doorbrak, was ze gestorven als slachtoffer van haar bandeloos leven.

Gewillig is uw geest, maar 't vlees
is zwak.
't Zal onverhoeds u tot trouwlozen
maken.

***

Hoe aan die gevaren te ontkomen?

Wij moeten op onze hoede zijn als de geestelijke reacties ons in haar grepe houden.

Wat kunnen wij doen? Wie kan ons helpen?

Jezus heeft Zijn discipelen voor de geestelijke reacties herhaaldelijk gewaarschuwd. „Waakt!” En deze waarschuwing doet Hij ook in deze tijd weerklinken in de oren van al de Zijnen.

„Waakt! Waakt! Waakt!”

Neen, Jezus verwijt niets en niemand. Verwijten doen de zonen en dochteren der duisternis; doen helaas wij. Hij kent het woord verwijten niet. Hij begrijpt Zijn vrienden, ook wanneer zij gevallen zijn als slachtoffers van de verzoeken. Hij richt dan zelfs een woord van deernis tot hen. Welk een Jezus!

Hooft Jezus Zijn sommatie geven: „Waakt!”

Waakt als mensen, die weten hoe snel een geestelijke hoogtijd door een geestelijke crisis kan worden overvallen.

Waakt als dezulken, die hun zaligheid met vreze en beven uitwerken.

Waakt als degenen, die weten, dat God waakt en Hij een welbehagen heeft in en Zijn kracht verpand aan de wakenden.

Waakt! En als dan de morgen komt, behoeven wij ons voor niets en voor niemand te schamen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

IN ROTTERDAM.

Me dunkt, we moesten maar eerst eens een praatje houden, eer we aan

de slag gaan. Er zijn altijd enigen in den lande, die een beetje belangstelling hebben voor hoe het ons gaat, waar we wonen en welke de eerste indrukken zijn. Ga er dan maar eens rustig bij zitten, ik zal proberen wat te vertellen.

Ik zit hier nu hoog en droog op mijn vandaag gereed gekomen ruime, lichte studeerkamer. Dat klinkt een beetje zwaarwichtig — studeerkamer, maar er staan een massa boeken in de kasten en twee schrijftafels, terwijl voorts ook van een dominee verwacht wordt dat hij studeert; het woord ruikt mij wat veel naar oude folianten.

Wanneer ik uit het rechte raam zie, rijst stoer vanachter een, vroeger buiten de stad staand melkfabriek de toren van een prachtige nieuwe Hervormde kerk omhoog. Door het linkerraam kijkend stoot ik op een hoog huizenblok, doch daarachter weet ik de naald van een mooie, ook nieuwe, Gereformeerde kerk. En nog verder naar links zou ik weer een kerk kunnen zien, eveneens nieuw. Zie, de een heeft oog voor kroegen, de andere voor kerken. Zeg mij wat gij ziet en ik zal u zeggen, wie gij zijt. Het is toch prachtig, dat er zoveel Godshuizen staan in dat nieuwe gedeelte van Rotterdam, dat Blijdorp heet, aan de rand waarvan onze tent is opgeslagen. Wij zitten nu juist in een oudere woning. Zij is wel niet van alle gemakken voorzien, maar we kunnen 't er best in — op, vooral tegenwoordig. Als ik al de eisen hoor, die soms aan woningen gesteld worden, denk ik dikwerf aan onzen Heer, Die hol noch nest had, gelijk de vos en de vogel, of aan de zendelingen, die in hutten verbleven. Wat een weelde heb je dan nog om je heen.

In welk gedeelte van de stad de woning ligt? Niet ver van 't D.P. station, dicht bij het nieuwe dierenpark, tussen West en Noord in. Veilig? Een mens is gauw klaar met grote woorden, maar ik zou haast zeggen: net zo veilig als ergens anders op de wereld. 't Is toch per slot van rekening zo, dat onze tijden in Gods hand zijn; en dat leer je hier misschien beter verstaan dan op de drentse heide of friese greide. Je bidt hier wat meer en misschien waarachtiger, omdat je je afhankelijkheid meer speurt dan vroeger.

Natuurlijk, voor je plezier ga je hier niet wonen, maar daarvoor kwamen wij hier ook niet. Talrijke stedelingen trekken des avonds nog met heel het huisgezin buiten de stad, teneinde min of meer van rust verzekerd te zijn. Zeg daar niets van voor en aler gij zelf nachtelijke onrust hebt meegemaakt. Dat maar velen leren schuilen bij Hem, van Wien reeds eeuwen her iemand zeide: Gij zijt ons een schuilplaats.

Hoe het ons hier nu bevalt? Daar is voorshands weinig van te zeggen. We

moeten ons eerst oriënteren. Een mens uit het Noorden zal wel wat anders geaard zijn als een van de Maas, en een oorspronkelijk platteland zal wel nimmer een rasechte stadsman worden, doch achter elke jas, hoe gescheurd of edel van snit klopt een menselijk hart en dat is tot de einden der aarde gelijk in vreugd en nood. Omtrent het werk is evenmin iets uit te stippelen. De gemeente vergadert in een schoollokaal en dat alleen des Zondags. Neen, jeugdwerk is er nog niet en hoe dat aangepakt moet worden is op het ogenblik een vraag. Hoezeer speurt men het gemis van een eigen gebouw hier in het centrum. Zullen we zo iets in de toekomst mogen aanschouwen? Wij zijn niet gekomen om te rusten en ons neer te leggen bij de leegte of terug te deinzen voor het haast onbegonnen werk, wij zullen ons deel doen. Meer mag men van een mens niet verwachten. De gemeente en hare geestelijke belangen zullen voorlopig op de voorgrond staan, doch daarin is ook een eigen woning begrepen, want wat leven heeft een gezin, dat bij anderen inwoont. De tijden zijn wel niet gunstig en de stormen zullen eerst uitgeraasd moeten zijn, maar het zou onverstandig zijn met plannenmaken te wachten tot het stil weer wordt. Ook het maken van plannen heeft zijn bekooring, en werkt stimulerend. Er zal dus wel een bouwfonds moeten komen. Ik zeg dit vast voor dezulken, die bang worden voor hun geld en nog veel meer voor hen, die met ons mee willen werken in deze grote stad, welker nood ons verplicht te arbeiden. Hier moeten wij allen schouder aan schouder staan. Dit mag niet het werk van één gemeente of één mens zijn, hier hebben wij allen een taak. En welk een grote en schone.

In Leeuwarden lazen we bij de aanvang: Ik hef mijn ogen op naar de bergen — wij hebben dat hier gedaan en zullen dat blijven doen. Van God is onze verwachting. Wij bevelen ons in uwe voorbede aan. Strijdt met ons in de gebeden tot God. Hij geve ons deze stad tot eer van Zijn Naam.

HUIZINGA.

ZIJN STAMBOOM.

In onze dagen herleeft het onderzoek naar de stamboom.

Velen willen om allerlei redenen nauwkeurig weten van wat voor bloed zij afstammen. Met grote ijver wordt er gespeurd in oude, muf riekende folianten. Dossiers, die eeuwen lang onder stof begraven waren, worden in

hun rust gestoord en voorzichtig onderzocht, omdat deze of gene er iets in hoopt te vinden over zijn of haar stamboom.

Toen ik dezer dagen in Neêrlands zuidelijkste stad op het archief kwam om er iets na te kijken, zat daar een jongeman te werken, die bijna alle tafels met vele archiefstukken, die hij nasnuffelde in beslag namen en nog steeds droeg de bediende nieuwe stapels aan.

Deze jongeling meende namelijk van voorname familie te zijn en nu deed hij alle moeite zijn stamboom na te speuren.

Zei Uilenspiegel ook niet, dat hij van hoge afkomst was, daar zijn vader torenwachter was?

En zegt Helen Keller niet in haar autobiografie, dat er geen koning is, of er is wel een slaaf onder zijn voorouders, en dat er geen slaaf is, of er is wel een koning onder zijn voorouders?

Wij gingen weer door de lijdensweken en gij werdt heel zeker telkens weer bij het lijden van Christus bepaald.

Maar was Zijn familie niet reeds een kruis voor Hem?

Kierkegaard zegt, dat het zwaarste lijden van Christus geweest is, dat Hij voor Zijn moeder tot het zwaard moest worden, dat door haar ziel ging. Dat Hij voor Zijn discipelen tot een teleurstelling moest worden.

Zou Hij ook niet onder Zijn stamboom geleden hebben?

Bekijk dat lijstje namen eens aandachtig in Matth. 1 of Luk. 3; wat staan daar een namen in. Namen, waar onverkijkelijke geschiedenissen aan verbonden zijn. Een komt zo waar nog van Moab voort.

De mens van vandaag zoekt naarstig naar zijn stamboom om er mee te kunnen pronken.

Jezus kon slechts het hoofd buigen voor de Zijne en zwijgen.

Maar is Zijn geslachtsregister ook niet als een profetie? Ze worden met grote eerlijkheid vermeld, de ontuchtigen, die tot Zijn familie behoren. En in wiens gezelschap vinden wij Hem bij Zijn omwandeling op aarde. Het uitvaagsel met hetwelk deftige mensen niet willen verkeren. Om tot ons te naderen, daarom kwam Jezus door zo'n familie tot ons.

Hij vernederde zichzelf zo diep, opdat Hij u tot de hoogte van het kindschap Gods verheffen zou. Hoe diep gij ook gevallen zijt, Jezus wil u helpen, als gij Hem slechts vertrouwen wilt.

Allen mogen u met de vinger nawijzen en verachten, Jezus is ten allen tijde bereid u in Zijn familie op te nemen.

Zo goed er plaats in is voor Thamar, Rachab en Ruth, zo goed is er ook plaats in voor u.

Hij roept u, zonden beladene toe: „Kom tot Mij en Ik zal u rust geven”.

Ga tot Hem.

Heb Hem lief met uw hele hart.
En Hij zal zich niet schamen u Zijn broeder of zuster te noemen.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

UIT DE GEMEENTEN

ROTTERDAM—Z. Gel. broeders en zusters. Door verkoop van haar gehuurd gebouw was de gemeente te Rotterdam—Z. genoodzaakt elders een onderkomen te zoeken. Wij waren zeer verblijd dat ons reeds spoedig een zaal werd aangeboden, waar wij vanaf 1 April weer met de afdelingen de diensten en de vergaderingen kunnen houden.

Ons gebouw is gevestigd aan de Groepstraat no. 27.

De diensten zijn als volgt:

Zondags 10 uur v.m.

„ 4.30 uur n.m.

veranderingen voorbehouden.

Een zaak spijt ons echter zeer — onze eigen doopgelegenheid is door deze verandering verloren gegaan. Daar echter dit laatste n.l. de toediening van de doop een bevel des Heeren is en alzo tot de dienst der gemeente behoort, hopen wij dat Hij, Die alle dingen in Zijne hand heeft, ons weer spoedig hierin zal te hulp komen.

Voor de Gemeente
te Rotterdam—Z.,

de Secr.

R'DAM—CENTRUM. Zondag 29 Mrt. '42. Geliefde broeders en zusters in den Heer. Eindelijk is de lang verwachte dag aangebroken. De inleiding van Ds. F. E. Huizinga zal een feit worden. Ds. K. Reiling van Hengelo was voor dit doel tot ons overgekomen. Hij las de gemeente met allen, die waren gekomen, om met ons deze feestdag mee te vieren, voor 2 Timotheus 3 vanaf vers 14 t.m. 4 vers 8. De voorgelezen verzen werden behandeld, inzonderheid hoofdst. 4 : 1 en 2. Duidelijk werd den voorganger en de gemeente voorgesteld : roeping, taak en strijd, die wacht. Gewezen werd vooral op Hem, Die roept, de taak aanwijst en kracht naar kruis verleent. Na voleinding der predikatie werd Ds. F. E. Huizinga bevestigd, nadat de geroepen voorganger, de roepende gemeente en de kerkeraad door een duidelijk „Ja” hadden gezegd, Gods wil met Gods hulp te willen volbrengen. Een gezegende morgen was het deel van alle aanwezigen.

Des namiddags 4 uur kwam de gemeente weer bijeen. Was de zaal des morgens reeds geheel gevuld, des middags was zij meer dan vol. Ondanks alle hulpzetels moest een deel der aanwezigen genoegen nemen met een staanplaats. De intrede van Ds. F. E. Huizinga vond plaats onder veel, zeer veel belangstelling. Hij las de aanwezigen voor Psalm 121 en daarna hetgeen geschreven is in Exodus 33 : 12 t.m. 17, en bepaalde zijn gehoor

inzonderheid bij vers 14 en 15. Duidelijk en eenvoudig werd ten gehore gebracht onder welke voorwaarde de voorganger en gemeente zouden optrekken. Slechts indien des Heeren aangezicht met ons gaat, om ons gerust te stellen, zal het gaan. Goddank, Hij gaat mee en als Hij met ons is, wie zal tegen ons zijn? Na het uitspreken der intreedpredikatie sprak de oudste ouderling der gemeente, br. J. M. Kouwen een hartelijk welkomswoord tot den gekomen voorganger. Na hem sprak br. Drent van Hengelo als vertegenwoordiger der Uniecommissie een zeer gepast welkomswoord. Dan volgde een korte pauze, waarna de begroetingssamenkomst plaats vond. Tijdens deze samenkomst werden de aanwezigen verrast met de traktatie op koffie met bijbehoren. Vele afgevaardigden voerden het woord t.w. van Leeuwarden, 's-Gravenhage Oost, Haarlem, 's-Gravenhage Singel, Rotterdam Zuid, Arnhem, de N. B.J.B. Gewest Holland en de Vrije Evang. Gemeente te R'dam, terwijl schriftelijke gelukwensen waren ingekomen van de Gereformeerde Kerk (H.V.) te Rotterdam, Vereniging Stads-Evangelisatie Jeruel te R'dam, Ds. H. Visser te Sneek en de gemeenten te Amsterdam en Enschede. Een en ander werd steeds afgewisseld door zangkoor, mandoline-muziek, kwartet en kinderkoor. Al met al een rijke, blijde avond. De stralende aangezichten der aanwezigen gaven getuigenis van genoten vreugde en blijdschap.

Tenslotte mag ik niet onvermeld laten, dat de leider van de begroetingssamenkomst, Ds. Reiling, woorden van dank sprak, gericht aan onzen geachten consulent Ds. J. de Jong van 's-Gravenhage, aan Ds. D. Slort van R'dam—Z. voor betoonde zorg en liefde aan de gemeente te R'dam—C. Ja aan allen die hadden medegewerkt ten goede. Ds. Huizinga bedankte Ds. Reiling voor de goede diensten en keurige leiding aan allen bewezen. En hoe kon de gemeente met alle belangstellenden instemmen met het vurig dankgebed, dat werd uitgesproken door Ds. Reiling : Loof God, loof Zijn Naam alom.

De secr. V.

AMSTERDAM vierde dezer dagen haar hoogtijden. Goede Vrijdag deden een drietal personen belijdenis van hun geloof in Christus, terwijl bovendien een zuster weder werd opgenomen in haar midden.

De eerste paasdag was een grote schare samen gekomen om het feit der opstanding te gedenken, terwijl deze dag werd besloten met een doopdienst. Velen moesten zich daarbij met een staanplaats vergenoegen.

Bij de dis des Heeren werden de pas gedoopten hartelijk verwelkomd bij monden van een der ouderlingen.

Was het een teleurstelling dat de voorg. der gemeente wegens verkoudheid niet met het Woord kon dienen, niettemin was het een voldoening, dat hij de doop kon verrichten.

W. V., secr.

DELFSIJL. De eerste Paasdag was voor onze gemeente een zeer belangrijke dag.

Maakten we in ons vorig gemeente-bericht melding van vijf jongemensen, die de doop hadden aangevraagd, thans kunnen wij u mededelen, dat in de Paas-morgendienst aan zes zusters en een broeder, allen tussen 16 en 21 jaar, de doop is voltrokken.

Voor deze dienst was een geweldige belangstelling. Ons kerkgebouw was overvol, zodat wij nauwelijks aan allen een zitplaats konden verstrekken.

Onze geliefde voorganger had tot tekst gekozen 2 Tim. 2 : 8a: „Houd in gedachten dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt”.

In een kernachtige toespraak, welke onder bijna ademloze stilte werd aangehoord, werd deze tekst uiteengezet en tevens werd heengewezen naar de laatste woorden van onzen Heiland: die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.

Na deze toespraak werden den dopelingen nog enkele vragen gesteld, welke met een duidelijk: ja werden beantwoord, waarop de plechtige doop volgde.

Aan het einde van deze dienst kwam nog een jonge zuster tot volle overgave. Dit is echter niet de enige.

In de afgelopen week hadden reeds drie jongemensen vrede gevonden aan de voet van het Kruis.

Aan het einde van de namiddagdienst mochten we met een groot aantal broeders en zusters aanzitten aan de dis des Heeren.

De zeven nieuwe leden werden bij monde van ouderling Pleijzier hartelijk welkom geheten. Voorwaar wij hadden een dag om nooit te vergeten.

Alhoewel wij teleurgesteld waren wegens het bedanken van ds. K. Reiling, is er toch grote vreugde en dankbaarheid in onze harten, waar wij kennelijk ervaren, dat de Heer in ons midden is en ons rijkelijk zegent.

Dat de Heer ons spoedig een voorganger mag schenken naar Zijn wil, die het werk van onzen scheidenden broeder kan voortzetten is onze innige bede.

Met hart. br.gr.,

P. W. BRONGERS, Secr.

HEERENVEEN. Het is ons een behoefte weer eens iets van Heerenveen te laten horen. 9 Maart j.l. is de gemeente hier zelfstandig geworden. Ds. Huizinga, waaraan we zoveel hebben te danken, leidde de oprichtingsvergadering. Lidmaatschap van de Unie is direct aangevraagd.

Br. Scholte gaat met moed voorwaarts en zaait aan vele wateren.

De opkomst in de diensten is goed. We hadden goede Paasdagen. De Paascollecte voor de C.I.Z. bedroeg ruim 30 gulden. Tweede Paasdag gingen we met 30 leden en bezoekers naar de Bondsdag in Sneek en keerden rijkelijk gezegend huiswaarts.

Secr.

MEDEDELINGEN

Van den eindredacteur.

Allereerst wil ik de broeders de Haan en de Jong hartelijk danken voor de moeite, die zij zich als waarnemend eindredacteur en kalenderverzorger hebben willen getroosten. Het was mij een vreugde voor deze drukke tijd ontheven te zijn van de anders aangename taak. Mijn nieuw adres prijkt inmiddels op de voorpagina, zodat niemand zich meer behoeft te vergissen. Wel verzoek ik dringend steeds de kopy zo vroeg mogelijk te zenden, het papier slechts aan een zijde te beschrijven, advertenties altijd naar den administrateur te zenden. Op rouwberichten moogt ge, indien nodig, een uitzondering maken. Moge het ons gegeven zijn nog lang metelkaar door ons blad verbonden te blijven.

E.-R.

Besturenconferentie

D.V. op Woensdag 22 April 1942 v.m. 10 uur in het vergaderlokaal der Bapt. Gem. te Leeuwarden, uitgaande van de Friese Bond van Bapt. Gemeenten in Friesland.

Agenda:

- a Opening door den voorzitter Ds. H. Bakker.
- b Notulen.
- c Referaat „Gesloten of open avondmaal” door Ds. G. Visser.
- d Referaat „Hoe krijgen wij nieuw leven in de gemeente” door J. Scholte.
- e Referaat „Periodiek aftreden van bestuursleden” door K. Baptist.
- f Mededelingen over gemeentelijke arbeid enz. door één der ouderlingen uit iedere gemeente.

De secretaris,

H. FENNEMA.

P.S. In de pauze (12.30—14 uur) wordt koffie geschonken, sluiting der vergadering om 4 uur.

Ds. K. Reiling heeft voor het beroep naar de gemeente te Delfzijl bedankt.

Secret. Bapt. Gem.
Delfzijl.

U GOOIT MIJ TOCH NIET
WEG

?

ALS U MIJ GELEZEN HEBT,
GEEF MIJ VERDER

!

ADVERTENTIE

Met grote dankbaarheid aan God geven Ds. en Mevr. HARDENBERG—Zuithoff kennis van de geboorte van hun Zoon

HENDRIK ALBERTUS.

Apeldoorn, 4 April '42.

Anna Paulownalaan 25.

Ondertrouwd:

WYTSE DE VRIES

en

AAFKE SCHUIL.

Huwelijksinzegening D.V. op Donderdag 23 April door den WelEerw. Heer Ds. G. Bouritius in de Baptisten kerk te Deventer, des middags 12 uur.

Schriftelijke BIJBELLESSEN

Inl. M. HETTEMA te Hulsthorst.

8213

WEEKKALENDER

Hij maakt waarlijk vrij.

Nu moest gij eigenlijk eerst het 15e hoofdstuk uit de Handelingen der Apostelen lezen. Lukas vertelt ons daar van een zeer belangrijke vergadering in Jeruzalem, die haar geboorte vond in een strijd tussen Paulus en Barnabas enerzijds en aan de wet gebondene christenen anderzijds. Deze laatsten reisden Paulus achterna en ontzagen zich niet Paulus in een slecht daglicht te stellen, teneinde daardoor de bodem voor hun eigen leer voor te bereiden. Paulus leerde, dat de wet niet voor de christenen was, daar zij toch den Geest van Christus ontvangen hadden, terwijl de wetsgetrouwen predikten, dat een mens alleen zalig kon worden, indien hij zich onderwierp aan de wet en de besnijdenis. Een prachtig principieel onderwerp, waarover in die gedenkwaardige samenkomst in Jeruzalem is gesproken. Gij moet eens nagaan wat Petrus zegt, Petrus, die weet hoe God ook den heidenen den Heiligen Geest gegeven heeft. Luister dan naar den eerbiedwaardigen Jakobus, aan wiens woord veel waarde werd geacht. Merk op welk een tactvol compromis wordt gevonden en met welk een blijdschap de broeders tot de gemeenten terugkeren, wetende dat de Geest het van de letter gewonnen heeft en de gemeente der bevrijden niet zal verloren gaan in een vereniging van reglementenrijders. Onze Heer maakt vrij, maar dan ook waarlijk vrij en zet ons onder Gods wijde hemel en met het kompas in het hart, varende in volle verantwoordelijkheid en volkomen vrijheid.

Zondag 12 Apr. Gal. 1 : 1—10.

De brief is waarschijnlijk gericht aan Ikonium, Lystra en Derbe, gemeenten, ontstaan door de arbeid van Paulus en Barnabas. De vrezers voor de vrijheid, die misschien niets dan ontaarding dachten, wanneer de verboden toegangen van de wet werden weggenomen, die daarnaast ook de besnijdenis als daad van gehoorzaamheid propageerden, brengen onrust in de gemeente en Paulus vloekt ze met onverbiddelijke scherpste. Afblijven — snijdt zijn stem. Geen wet,

geen wetje, geen artikel dan die : door genade alleen en geboren uit den Geest.

Maandag 13 Apr. Gal. 1 : 11—24.

Luistert niet naar Paulus, dien afvallige — zo spraken de ijveraars voor de wet. Hij is niet eens een apostel door den Heer geroepen en uitgezonden. In antwoord daarop verhaalt Paulus nog eens met uitspanning geboren woorden zijn roeping. Hoer hoe hij zijn getuigenis bezegelt: ik getuig voor God, dat ik niet lieg. Het gaat hier om het zijn of niet zijn der gemeente der verlostten. Moeten de bevrijden weer in de dienstbaarheid gebracht worden? Dat mag niet.

Dinsdag 14 Apr. Gal. 2.

Leest u met mij het hele tweede hoofdstuk, ook al geeft de kalender het niet aan. Paulus gaat door met bewijzen aan te halen voor zijn gezag. Niet om hem, doch om zijn boodschap. Hij vertelt hier van Hand. 15. Haalt ook aan hoe hij den apostel onder Israel — Petrus heeft durven bestraffen, omdat hij een bestraffing van Jakobus wilde vermijden, door welke daad der vreze meerderen fondeerden. In vers 16 staat dan zijn evangelie, verkorte uitgaaf van die gedachte in de Romeinenbrief. Rechtvaardig door Christus en door Hem alleen. Dus maar raak leven? Onmogelijk, dat verbiedt Christus in mij.

Woensdag 15 Apr. Gal. 3 : 19—29.

Het is de wet niet mogelijk een mens tot het leven te leiden, integendeel, aan de wet ontdekt de mens zijn hopeloos verderf, zijn totale onmacht. De wet is goed en juist daarom veroordeelt zij ons en drijft ons zo in de armen van Hem, die de armen zalig spreekt. Die weten bij God geen tegood te hebben en op genade te zijn aangewezen. Wie wil nu voor den drijver heengejaagd worden als hij achter den Herder mag wandelen?

Donderdag 16 Apr. Gal. 4 : 1—20.

Een knecht staat onder het

Op de 3e April 1942 nam de Heer na een zeer korte ongesteldheid van ons weg onzen Vriend

FRANS N. SMITS

in de ouderdom van 45 jaar.

Hoewel niet lid onzer gemeente, was hij toch een trouw bezoeker, en geloven ook wij, wat wij hoorden uit zijn laatste gesprekken, dat hij daar is, waar Christus het Hoofd zal zijn.

Namens de Bapt. Gem.
te Staveren,

R. SMITS, Secret.

Staveren, 6-4-'42.

uitwendig gebod, de zoon kent het hart des vaders. Wie zou knecht willen zijn, indien hij zoon is? Zo echter doet een mens, die de vrijheid in Christus prijsgeeft voor de onderwerping aan reglementen. Misschien doen sommigen het uit hoogte- of ruimtevrees. Zij ijlen tot het volbrengen van allerlei voorschriften en wetten, indertijd aan de Joden gegeven, hopen daarin Gods wil te doen; hetwelk geen gerechtigheid werkt, die voor God geldt. O keer, terug tot uw zoonschap en wees geen knecht.

Vrijdag 17 Apr. Gal. 5 : 1—15.

Die meent door het vervullen van diverse voorschriften zalig of zaliger te worden, miskent het offer van Christus. Aanvang, wezen en voleinding der zaligheid liggen in Hem alleen. Iedere andere opvatting betekent verachting en verkrachting van het kruis.

Zaterdag 18 Apr. Gal. 5 : 16—26.

Wij weten veel te goed, dat het einde der wet door Christus niet betekent een bandeloos leven. Juist niet. Waarlijk vrij van de wet is de Christen en juist de Christen is met handen en voeten gebonden aan zijnen Heer. Tot zijn verdriet? Neen. Hij zal zich soms onthouden, afzonderen, in oppositie bevinden en dat is niet aangenaam, doch de vreugden van het hart zijn dermate diep en vol, dat hij het kruis van Christus draagt zijnde tevens de sleutel tot Gods schatten.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET DUBBELE WONDER.

„De ure komt en is nu . . . .”

„De ure komt . . . .”

Joh. 5 : 25, 28.

Waar Gods wereld de onze roert geschiedt het wonder. De door Hem bewogen wateren brengen genezing en wanneer Zijn Geest de hof doorwaait zal het lente worden in het verlangend hart van Nicodemus. De komst van Jezus Christus uit Gods wereld in deze betekent de doorbraak van het licht en het leven. Onberekenbare krachten dringen het gebied van den vorst des doods binnen, werpen hem terug en dwingen hem tot een volledige nederlaag.

Een man, die acht en dertig jaren lang gekluisterd lag, heeft zijn matje opgenomen en is de tempel ingewandeld. Doch grotere werken zullen den Zoon getoond worden en door den Zoon aan ons. Want de Zoon verlost niet alleen het lichaam, doch ook de ziel, niet alleen de ziel, doch ook het lichaam. De ure komt en is nu, dat doden zullen leven en de ure komt, waarin allen de graven zullen verlaten. Welk wonder is groter? Dit, dat een dode weerkeert tot het leven, d.w.z. het lichaam herrijst, of dat een verslaafde, gebondene, innerlijk voor Gods wereld verstorvene, herboren wordt? In beide gevallen zijn het onverklaarbare wonderen, ofschoon het ene wonder wel het andere kan bevestigen. Gelijk het eens gebeurde, dat Jezus tot iemand zeide: „Uwe zonden zijn u vergeven”, en dat mensen onmogelijke bewijst waar te zijn, door den man daarna te doen opstaan van het bed, waarop vier vrienden hem droegen. Zo mag ook hier het wonder der wedergeboorte u overtuigen van de wederopstanding.

Het is een wonder dat een mens een

ander mens kan worden. Dat bereikt men niet in schoonheidsinstituten noch kledingmagazijnen, niet in hogescholen of gevangenissen. Niets vermag een mens een nieuw hart en leven te geven. Tenzij dan dat Gods wereld hem raakt, de stem van den Zoon hem bereikt, de kracht van den Geest in hem werkt. Dan wordt Simon Jonaszoon een Petrus en de ketterjager Saulus een dienaar der sectaristen. De beul wordt een redder en de verdwaasde wandelt in het licht. O de mens is zo arm in zijn wereld. Hoe weet de leraar de wereld der wijsheid voor den zoeker te ontsluiten, de sterrenkundige het oog te openen voor de wonderen van het heelal. Hoe toont ons Jezus Christus door Zijn verschijning onze armoede, onze ellende, ons ver-zijn van God, onze innerlijke dood. Gelijk de rijkdom de armoede onthult en de dag ons de nacht openbaart, zo is Jezus Christus gekomen en in Hem de volheid Gods. Hij toonde ons het ware leven in zijn schoonheid en gezegende uitwerking. De ure is nu dat de Zoon over de wereldstraten wandelt, wel zonder Zijn stem te verheffen en doch zo luide sprekend, dat het u in de oren galmt: Mensenkind, komt tot de rijkdom van God. Tot Zijn vergeving, Zijn liefde. Ontwaak toch en sta op. Christus maakt vrij. Hij brengt niet alleen het heimwee naar leven, naar waarachtig vol leven, Hij is gekomen om ook het leven te geven. Roep Hem aan gelijk de uit het leven gestoten melaatsen. Roep — om des levens wil. Hoor wat de man zei: Al het oude is voorbijgegaan — het is alles nieuw geworden. Zie naar den oppertollenaar, die het door bedrog ontvreemde bij dien zakenman op de toonbank zet en zegt: Ja, ik leef nu. Ik leef uit God, door God en tot God. Van Hem zijn alle dingen.

Een veranderd mens is een wonder. Gods heerschappij brak in hem door. En de bladeren zijn tot genezing der heidenen. Na dit innerlijk herstel komt het uiterlijke. Wij beschikken niet over

het leven. Het wordt ons gegeven, het wordt genomen. God en de Zoon hebben het in Zichzelf en de Zoon kon het afleggen en wederom nemen. Wij echter moeten sterven. Wij moeten. En de dood is onze broeder niet, al gaat het tot grotere zaligheid. De dood scheidt ons van ons lichaam en het is door ons lichaam, dat wij ons openbaren. Door onze mond, de hand, het oog. De geest behoeft het lichaam en het is schoon, dat Christus niet alleen als Geest verrees, doch dat ook het lichaam in de opstanding betrokken werd. Het graf was ledig. Ziehier de tekenen der nagelen, de speerwonde. Ik geloof in de opstanding van het lichaam. Hoe? Lees wat Paulus daarvan zegt in zijn opstandingsgezag. Onmogelijk, zegt gij? Zeg mij dan hoe het mogelijk is, dat een dronkaard, een liederlijk mens, een onberispelijk burger omgetoverd wordt in een gegrepene Gods, die de deugden zijns Heeren verkondigt. De stem van den Zoon en den Geest dringen onze wereld binnen en scheppen, roepen tot het leven. Zo zal het zijn in die dag, waarop de dood weggevaagd zal worden als een nevel en de allesoverwinnende roep des Zoons over de aarde zal gaan. „En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God”.

Er is een opstanding des levens voor de gelovigen. Zij zullen het ongeschonden leven hebben, eeuwig in Gods nabijheid. Wij zullen Hem eeuwig prijzen.

Er is een opstanding der verdoemenis. De toorn Gods zal zijn op de ongelovigen, die de reddende hand Gods weggeslagen hebben, zuchtend of vloekend.

Iemand zal gaan door de paarden poort. Zult gij dat zijn?

HUIZINGA.

OOG EN OOR.

Nederlands Bijbelgenootschap.

Het jaarverslag van het Nederl. Bijbelgenootschap werd dit jaar vroeger dan gewoonlijk gepubliceerd. In voorgaande jaren geschiedde de publicatie meestal eind Mei, zodat de leden het verslag in handen kregen een vijf à zestal maanden na afloop van het jaar. Voor dat late verschijnen van het jaarverslag bestonden gegronde redenen. De Indische verslagen kwamen doorgaans vrij laat binnen, hoewel in de laatste jaren mede door de vluigere postverbindingen hierin een belangrijke verbetering was ingetreden. En onder de huidige omstandigheden ontbreekt het Indische gedeelte van het jaarverslag begrijpelijkerwijs geheel. Daarom kon het jaarverslag dit jaar aanmerkelijk vroeger verschijnen. Zodat de leden en de begunstigers van het Nederl. Bijbelgenootschap reeds in de maand Maart het verslag onder de ogen kregen. Of ze het allen reeds gelezen hebben?

Het viel mij op, dat de secretarissen en penningmeesters van de afdelingen niet allen op tijd hun verslagen hadden ingezonden. Volgens de bepalingen en voorschriften moeten genoemde functionarissen hun verslagen vóór 31 Januari bij het hoofdbestuur hebben ingezonden. Doch op 12 Februari ontbraken er nog 156 verslagen van secretarissen en 145 verslagen van penningmeesters. Opstellers van jaarverslagen en statistieken — zo merk ik terloops op — moeten van tijd tot tijd wel heel wat zelfbeheersing aan de dag leggen.

Waar het vorige jaarverlag tot eind April 1941 liep, daar bestrijkt het thans gepubliceerde verslag feitelijk slechts een periode van 8 maanden. In de toekomst zal het jaarverslag steeds gaan over het volle kalenderjaar.

* * *

We willen thans enkele opmerkingen en mededelingen uit het jaarverslag aan de lezers van ons weekblad doorgeven.

Het is te begrijpen, dat de gevolgen van het voortduren van de oorlogstoestand zich ook deden merken in de arbeid van het Nederl. Bijbelgenootschap. Ons land is nog steeds bezet gebied. De verbinding met Indië is reeds een geruime tijd verbroken. Er kon zelfs niets over de arbeid in Indië in het jaarverslag worden opgenomen. En dat, terwijl in een normaal jaar de helft van het verslag aan Indië is gewijd. We lezen, dat de Indische commissie uit het hoofdbestuur zelfs niet één maal vergaderde. En dan schrijft de algemene secretaris:

„Tegenover dit ontbreken van enig verslag over de Indische arbeid staan weder verschillende nieuwe takken van arbeid hier te lande, voortvloeiende uit

de bijzondere tijdsomstandigheden waaronder wij leven, zoals de bijbelvoorziening van hen die in het buitenland te werk gesteld werden en verschillende andere arbeid meer. Aan gelegenheden voor nuttige en zegenrijke arbeid heeft het gelukkig het Bijbelgenootschap ook in dit jaar niet ontbroken.

Dat het Bijbelgenootschap zonder al te grote moeite en bezwaren deze arbeid heeft mogen verrichten en dat het daartoe in deze moeilijke oorlogstijd ook de middelen mocht ontvangen, zodat de arbeid niet te zeer door financiële zorgen gedrukt werd, stemt tot grote dankbaarheid jegens God, die ons de zegen wilde schenken en die aan ons Bijbelgenootschap zulk een jaar van vruchtbaar werken heeft willen geven, dat het hier volgende verslag niet mag klagen, maar kan danken voor ontvangen zegen.”

* * *

De veranderingen in het hoofdbestuur laten we hier onbesproken.

Zoals gewoonlijk werd de Algemene Vergadering wederom op de derde Woensdag van Juni gehouden, welke bezocht werd door een kleine 300 personen.

Des morgens werden de jaarverslagen in behandeling genomen, waarbij inzonderheid ook gesproken werd over de taak van het Nederl. Bijbelgenootschap in de tegenwoordige tijd. Des middags kwam de vraag aan de orde: „Wat kan het Bijbelgenootschap doen om met name de rijpere jeugd tot het lezen van de Bijbel te brengen?”

De sterke stijging van de omzet in de laatste jaren voor de oorlog is bijzonder opvallend. Vergelijkt u maar. De omzet in de drie jaren 1935 tot en met 1937 bedroeg 325524 exemplaren, terwijl in de drie daarop volgende jaren (1938 tot en met 1940) dit aantal steeg tot 750147 exemplaren!

Werd in het vorig jaarverslag mededeling gedaan, dat in de zomer 1940 de bijbelvoorziening der gemobiliseerden werd stopgezet (125449 bijbels en bijbelgedeelten werden ter beschikking gesteld) zo kon thans worden medegedeeld, dat het Bijbelgenootschap zich voor nieuwe taken geplaatst zag. Bijbels en bijbelgedeelten werden gaarne ter beschikking gesteld van hen, die met de verwoesting van hun huis ook hun bijbel verloren hadden, of die in het buitenland te werk gesteld werden, of die in werkkampen leefden. Deze arbeid is gedurende het gehele jaar 1941 voortgezet. Er gaat vrijwel geen dag voorbij, dat er geen aanvragen van deze aard bij het Bijbelhuis in Amsteroam binnen komen. Aan alle aanvragen kon tot dusver voldaan worden.

Ook werden bijbels en bijbelgedeelten in de Duitse taal uitgereikt.

De Synode der Protestantse kerken in België klopte ook bij het Nederl.

Bijbelgenootschap aan om steun voor de bijbelverspreiding in dat land. En de Belgische protestanten klopten niet aan dovemansdeuren.

* * *

Verschillende Nederlandse uitgaven van bijbels en testamenten zagen in grote oplagen het licht.

Ook de blinden worden niet vergeten door het Bijbelgenootschap. We lezen:

„De in het vorige jaarverslag aangekondigde brailledruk van Ezra, Nehemia en Esther is inmiddels verschenen, zodat thans met uitzondering alleen van Leviticus, Numeri en Kronieken de gehele Statenbijbel in brailledruk verkrijgbaar is. Van de Ned. Chr. Blindenbond kwam het verzoek om ook de nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament in braille-druk verkrijgbaar te stellen. Het Hoofdbestuur besloot aan dit verzoek te voldoen en het is te verwachten, dat in de loop van dit jaar de eerste delen zullen kunnen verschijnen.”

Ook bijbelse landkaarten en bijbelroosters kwamen in grote aantallen van de pers.

En de prijzen der verschillende uitgaven? Daarin kwam geen verandering! Wel zijn er tengevolge van de tijdsomstandigheden een aantal nummers uitverkocht, die tijdens de duur van de oorlog niet meer vervangen kunnen worden. Dit betreft in de eerste plaats bijna alle uitgaven in vreemde talen, waarvan thans aanvulling van de voorraad niet mogelijk is. Ook betreft dit de luxeuitgaven, omdat leer voor banden niet meer verkrijgbaar is. De in leer gebonden banden kunnen dus alleen geleverd worden zo lang de voorraad strekt.

Huwelijksbijbels met een familier register en/of een aanbiedingsformulier daarbij ingebonden worden nog steeds op aanvraag verstrekt.

Een aantal nieuwe uitgaven zijn in voorbereiding.

* * *

De verkoop van het Nieuwe Testament van de

Nieuwe-Nederlandse Vertaling

ging geregeld voort. De meesten van ons zullen alrede kennis gemaakt hebben van de nieuwe vertaling. Over verloop van naar we hopen niet al te lange tijd zal de nieuwste vertaling van de hele bijbel voor ons liggen.

Hoe ging het nu met de verkoop van de nieuwe vertaling van het N. Testament? In het vierde kwartaal van 1941 werden er van deze vertaling 12882 exemplaren verkocht. De omzet in 1941 was 3831 exemplaren van de grote en 27721 van de kleine uitgaaf; samen 31552, waarmee het totaal tot eind 1941 steeg tot 115283. Het totaal-

cijfer is nog veel meer, omdat hierbij niet medegedeeld is de verkoop in Indië. In 1940 verscheen de uitgaaf dezer vertaling op Java. Doch berichten over de verkoop aldaar ontbreken ten enenmale.

De afdeling Amsterdam heeft het goede voorbeeld gegeven, door een exemplaar van de nieuwe vertaling aan te bieden aan alle schoolbibliotheken van de hoofdstad, terwijl deze dan tevens, waar het Oude Testament in nieuwe vertaling nog niet gereed is, daarbij de gehele bijbel in de Statenvertaling kunnen ontvangen. Ongeveer 325 scholen hebben bij de afdeling A'dam deze uitgaven ten behoeve der bibliotheek aangevraagd.

De vertalingscommissie hield twee maal twee dagen zitting, om alle met betrekking tot de vertaling ingekomen opmerkingen en critieken te behandelen. Dat de ingekomen opmerkingen en critieken ernstig bestudeerd worden blijkt wel uit het feit, dat in een volgende druk nog verschillende wijzigingen zullen worden aangebracht.

Op verzoek van het Bijbelgenootschap zijn door verschillende kerken commissies benoemd, welke de opmerkingen en critieken, die met betrekking tot de nieuwe vertaling in deze kerken gemaakt worden, verzamelen om ze daarna aan het Bijbelgenootschap door te geven. In de commissie voor onze Gemeenten werden, zoals reeds werd medegedeeld, door de Unie Commissie benoemd Ds. J. Louw, Ds. A. A. Hardenberg en Ds. H. Bakker.

Het Hoofdbestuur van het Bijbelgenootschap richtte dit verzoek tot de verschillende kerken, nadat de Synode der Nederl. Hervormde kerk alrede een commissie ter behandeling van de nieuwe vertaling benoemd had.

De vertalingscommissie voor het Oude Testament zet haar arbeid onverdroten voort. Door enkele wijzigingen in de arbeidsverdeling dezer commissie en haar subcommissies hoopt men thans vlugger het doel te kunnen bereiken.

Aflevering 1941. Voor hen, die zich voor cijfers interesseren, verstreken wij de volgende gegevens. De omzet in Nederland (de aflevering in Indië over 1941 is totaal onbekend) is bemoedigend. Het totaal aantal afgeleverde exemplaren bedroeg 161094 (in 1940 bedroeg dit aantal 145898).

Deze verspreiding was aldus verdeeld: 55223 bijbels (1940: 47536), 381 — dat is maar weinig — Oude Testamenten (1940: 324), 71818 Nieuwe Testamenten (1940: 81400) en 33673 Evangelien en andere bijbelgedeelten (1940: 16638).

Als bijzonderheid willen we ook hier vermelden, dat er door de expeditie van het Bijbelgenootschap voortdurend op gelet moet worden of er ook bijbels voor hamsterdoeleinden! worden aangevraagd. Ook hamsteren is een teken des tijds. Wie van ons had vroeger ooit gedacht aan de mogelijkheid van bijbels hamsteren?! Het is te begrijpen, dat nu er geen leer voor banden meer te verkrijgen is, de nog aanwezige beperkte voorraad van in leer gebonden bijbels alleen afgeleverd moeten worden aan mensen, die deze voor gebruik nodig hebben. Ook voorraadvorming van niet in leer gebonden bijbels wordt tegengegaan.

Van de binnenlandse organisatie vermelden we slechts dat er geen nieuwe afdelingen werden gesticht, zulks als gevolg van de tijdsomstandigheden; dat het afgelopen jaar een aanzienlijke toename van het aantal leden en begunstigers te zien gaf. Het aantal leden en begunstigers is de 40.000 gepasseerd. Op allerlei wijze werd er door de afdelingen nieuwe activiteit ontwikkeld.

We zijn dankbaar voor de gezegende arbeid, welke het Nederl. Bijbelgenootschap nu al zovele jaren onder ons volk mag doen. De tijden zijn moeilijk en de noden vele. We mogen niet op onze lauweren gaan rusten. Nóg is het de dag der zaligheid. We willen daarom de tijd benutten. En wie meehelpt om de bijbel onder ons volk te brengen, die doet geen nutteloze arbeid. Gods Woord houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken. Beef, satan! Hij, die ons geleidt, zal u de vaan doen strijken!

d. H.

Onderstaande is van de hand van Ds. Jansma, N. Pekela. Het bedoelde een inleiding te zijn op de kortgeleden gehouden gemeenschappelijke Paasdienst te Stadskanaal. Ongetwijfeld interesseert u de inhoud en hebt gij uw eigen oordeel over de geestelijke stand onze gemeenten. Zijt gij het eens met Ds. Jansma? Ziet gij andere, machtigere motieven, die het werk drukken? Of is er geen druk te speuren? Wat dunkt u? Gedegen opmerkingen zullen we gaarne ter lezing doorgeven.

E.-R.

DE GEESTELIJKE SITUATIE ONZER GEMEENTEN.

Daarover gaan wij vanmiddag samen

eens praten. Wat 't dus niet is? 't Is geen bespreking over de kerkelijke situatie onzer gemeenten. Dit zou inhouden een nadere bepaling van de verhouding jegens andere kerken. Waar er in de huidige omstandigheden weinig definitiefs valt te zeggen betreffende de kerkelijke verhoudingen, zou ook een bespreking dienaangaande mogelijk een leeg gevoel achterlaten.

Waar 't ook niet over zal gaan? Over de geestelijke positie onzer gemeenten. Daarbij toch zou 'n onderzoek naar en een vaststellen van de plaats in 't grote geheel van de geestelijke stromingen en van 't geestesleven van heden voorop staan.

Wat 't onderwerp, de geestelijke situatie onzer gemeenten, dan wel in zich sluit? Eenvoudig de feitelijke toestand binnen de grenzen onzer gemeenten. Hoe ziet 't er in onze gemeenten uit in zake de geestelijke houding? 't Gaat hierbij dus om 't ontwerpen van 't beeld onzer gemeenten zoals die zich voordoen, 'n bespiegeling over wat er in onze gemeenten aan de hand is.

Hoe ik er eigenlijk wel toe kom om hierover te willen handelen? Nu, dat is gegroeid en voortgevloeid uit opmerkingen, die mijn luisterend oor opmerkten in de gesprekken onderling, in de gesprekken op allerlei comitévergaderingen, hier en elders; uit opmerkingen, die in ons weekorgaan „De Christen” deze en gene redacteur uit de pen gevloeid waren. Er is iets aanwezig in de gemeenten her en der, wat sommige harten bezig houdt, omdat ze er een oog voor gekregen hebben; harten, die een diep gevoel hebben voor 't welzijn onzer gemeenten. 't Is een vragen: hoe is 't toch wel in onze gemeenten? Wat voor geest is 't toch heden? Het is — laten we 't maar positief zeggen — een klagen over een zekere loomheid.

Op de basis van die werkelijkheid nu gaan we ons in deze inleiding en de bespreking bezinnen op de mentaliteit, op de „stemming” in de gemeenten. Eerlijk gezegd vind ik 't jammer, dat ik hier voor u sta. Moest 't niet iemand zijn, rijk in ervaring en rijp in jaren, die daarover 't woord ging voeren? Want 't gaat immers om een diepteschouw. En ik, ik met nog maar geringe ervaring, ik zal dit nu op mij nemen? Toch waag ik mijn povere pogingen in dezen, want 't gaat mij slechts om 't geestelijk welzijn onzer gemeenten. Dat dringt mij om 't te noemen. En ik geloof, dat ik in goed gezelschap ben, n.l. in 't gezelschap van hen, die ook 't beste voor de gemeenten bedoelen en zoeken. Laten we 't daarom sámen gaan bezien.

Zo luisterende naar de stemmen uit onze gemeenten, wat horen we? Zo

ziende naar de gedragingen onzer gemeenten, wat merken we op? Dit: 't florerende en gloriërende is er wat af en er heeft zich iets in de gemeenten genesteld, dat wel lijkt op een zekere beklemming, om niet te spreken van verlamming. De onbevangene houding is er niet en een zekere bevangenheid heeft ruimte gekregen. Men kan 't niet precies omschrijven, wat 't is, en daarom zal elke betiteling ervan met voorzichtigheid gekozen en ook zo bejegend worden. Maar ik meen wel haast 't rechte aangeduid te hebben, als ik in 't zo juist genoemde kristalliseerde wat zo uit allerlei gemeenten opklonk en tot ons doordrong. De ongeremde vrijmoedigheid is zwak aanwezig of zelfs zoek geraakt. Daarvoor is een zekere terughoudendheid, een gereserveerdheid, 'n schuwheid, 'n schichtigheid aan de dag getreden. De stemming kenmerkt zich door 'n zekere gelatenheid, zo iets als gedruktheid, lusteloosheid.

Nu weet ik, dat ik van sommigen kan verwachten, dat ze zullen zeggen: „ja, maar dat merk ik zo niet in onze gemeente; daar is toch wel zegen”. O, zeker, zegen kan er zijn, en zal er zijn. Gelukkig. Daar zorgt de Heer wel voor! Doch ik weet, dat er zijn — en dat zijn zij die de mentaliteit doorvoelen en doorschouwen — die zullen zeggen: „ja, waarlijk, zo is 't; 'k heb 't nog niet zo onder woorden gebracht, maar dat moet 't wezen, wat ik ook aanvoel”. Wat daarbij dan tegelijk blijkt? Dat men niet behoeft te tobben over de eigene gemeente, waar men in thuis hoort! 'n Enkele meende misschien al: „dat is nou alleen bij ons 't geval”. En nu hoort men, dat 't een meer voorkomend iets, een algemeen verschijnsel is. Men voelde zich al benauwd ziende op de eigen gemeente; en nu voelt men zich opgelucht, horende dat 't elders idem is. Natuurlijk is 't niet overal in gelijke mate en in een eendere gestalte; ook in dezen blijft er natuurlijk verschil over. Maar ja, de sfeer onzer gemeenten, de geestelijke situatie is als aangedaan en omhangen met een waas.

Waarom is dat nu toch wel te wijten? Wat voor oorzaken kan dat wel hebben? Gezien de structuur van ons werk komt men er als vanzelf toe persoonlijke oorzaken te zien. „O, dat ligt 'm aan de voorgangers. Die man daar, de spil waar alles om draait, degene van wien 't geestelijk peil afhangt, zou hij 't niet zijn, aan wien de geestelijke situatie van heden ligt?” Inderdaad, of 't niet ook aan de voorgangers ligt, wat voor mentaliteit de gemeente heeft? Natuurlijk wel. 'n Heel stuk zelfs. Wie onzer verstaat niet 't belang en de zwaarte van hun „voorgaan”? En zijzelf zijn 't, die de hand in eigen boezem weten te

steken. Wanneer u een kijkje in de binnenkamer en in de hartkamer van de voorgangers zou kunnen nemen, dan zou u 't kunnen opmerken hoe 't weten in de onvolmaaktheid te verkeren hun tot een bewustheid en dit tot leed was en is. Doch wat deze gesignaleerde huidige stemming betreft, zijn 't de voorgangers, die deze gewild en bewerkt hebben? Neen! Ik geloof, dat ik wel namens al mijn collega's spreek, als ik zeg, dat zij onder die stemming van heden innerlijk lijden en er tegen worstelen in hun werk en . . . er tegen bidden bovenal! De goedgezinden, die dieper zien, zijn 't dan ook, die zich er verre van houden de voorgangers als zondebok te bestempelen of als 't zwarte schaap te behandelen.

„Dat is wel duidelijk”, weten direct anderen, „dat ligt 'm aan de bestuurders. Als die in alles maar meer voorop gingen en vooraan stonden, dan zouden wij wel volgen in bereidheid en vrijmoedigheid”. Of ook onze bestuurders zelf niet weten, dat hier op een teer punt de vinger wordt gelegd? Wat is er niet al door 't voorbeeld van broeders bestuursleden de gemeente binnengedrongen niet alleen in gunstige, doch ook in ongunstige zin! Maar of zij alleen 't zijn, die moeten gelden als de aanwijsbare oorzaak van de apathie, de lusteloosheid der gemeenten? Ik voel mij gedrongen om te zeggen: „niet aldus!” en ik geloof dat alle weldenkende en schouwende leden hiermee instemmen: aan 't verrijzen van de geconstateerde „down” stemming hebben onze ambtsdragers niet wat kunnen toedoen en afdoen.

„Wel, 't is klaar”, hoor ik zuchten, „'t ligt aan onze houding, 't Deugt bij ons, leden, zelf niet”. En men gaat in zichzelf wroeten en aan zichzelf peuteren, omdat men zichzelf beschuldigt. Inderdaad, of niet mee 't leven der broeders en zusters 't een en ander, dat zich voordoet, heeft gekweekt? Wel valt te zeggen, dat toch zeker de stemming in de gemeenten mee bepaald wordt door de heilige of onheilige wandel der leden. Dat is 't getuigenis van Schrift, geschiedenis en practijk. Maar of dat, wat nu speciaal ter bespreking staat, uitsluitend daaraan ligt? Laat mij 't u mogen zeggen: knies daar maar niet al te zeer over. Want er doen zich heel wel andere oorzaken voor!

Welke zijn deze dan?

't Zijn die zakelijke oorzaken, die a. h. w. op onafwendbare wijze de levensstijl met zich mee brengen. Op dezen ligt, dunkt mij, de klemtoon als zijnde die, die ons in deze geestelijke situatie hebben gebracht.

Daar is de maatschappelijk ontwrichting en ontreding, die reeds een aantal jaren gaande is. Deze legt min of meer beslag op de harten en gees-

ten. En wie wil dit keren? Immers wij staan er allen nu al jaren middenin. Waar de gemeenten met die ontwrichting in 't heden en voor de toekomst rechtstreeks te doen hebben gekregen, is daardoor niet 'n nevel rondom 't leven der leden opgestegen, 'n nevel die de zonneglans tempert?

Laat me direct 't tweede noemen. We leven nu geruime tijd alle tezamen in 'n land, dat bezet gebied is. Ik zeg u, dat gaat ons niet in de koude kleren zitten. Dat heeft zo fundamenteel met 't bestaan te maken, dat men dat maar niet zo zonder meer verwerken kan. Mensen met een brok in de keel zijn bevangen, geremde mensen. Die bevangenheid nu is in onze geestelijke houding merkbaar.

Daarbij komt dan dadelijk de derde oorzaak naar voren. Wij moeten leven zonder ons voldoende te kunnen uiten. Dat mag in elke oorlogstijd wel min of meer 't geval zijn, doch zoals 't in de gegeven omstandigheden is, is 't voor onze mensen niet gemakkelijk. Het dagelijks bedacht moeten zijn op elk woord, dat men zegt vermoeit en laat ook zijn weerslag en neerslag in de geestelijke situatie zien; er is een zekere schichtigheid, gedruktheid gekomen. De mensen, die onzeker worden in het zeggen hunner gedachten zijn geremde mensen! En die mentaliteit is merkbaar in de geestelijke situatie.

Wat moeten wij daaraan doen? Dat hangt er maar van af, hoe wij deze situatie onzer gemeenten bezien. Is deze stemming te billijken of te verwerpen?

Laat me dan eerst dit mogen zeggen: eensdeels is deze sfeer te verstaan en te billijken! We moeten er niet te veel over klagen, dat 't zo is. Neen, er maar niet over jammeren. En 't willen forceren tot een geestelijke houding in onze gemeenten, waarbij 't genoemde zich niet voordoet. Wij moeten zielkundig 't kunnen verstaan, wat er in de mensen omgaat en hoe ze daarop moeten reageren. En dan is 't alleszins te doorvoelen: 't kan haast niet anders dan zo. „Alles heeft zijn bestemde tijd”. Ook deze stemming is 't natuurlijk uitvloeisel van 't gebeuren, waarin onze mensen staan! Daarom moet ons die loomheid en die terughoudendheid niet al te zeer benauwen. De boog kan niet altijd gespannen blijven. Men leeft niet altijd op dezelfde hoogten.

Leest maar de bijbel en ge merkt, hoe daar de schommelingen zijn opgetekend. Is daar niet de klacht, die in bange nooddijd opstijgt uit duizenden harten: „Hoe lang, Heere?” Nu, in zo'n tijd leeft men niet in glorie en enthousiasme naar buiten, doch eerder gematigd, stil weggedoken in de beschutting der teruggetrokkenheid.

Laat spreken de historie. Vertelt deze

niet van een tijd van catacomben en van hagepreken? Dan kan men toch ook wel zeggen, dat daar niet de openbare vrijmoedigheid werd gevonden, maar eerder de stemming der geslagenheid, die de afgeslotenheid deed opzoeken. En was dan toen niet deze weg, min of meer de weg van de vlucht, dé aangebrachte en aangegeven weg? Zo zou men in de stemming der bevangenheid en lusteloosheid de voor de hand liggende reactie mogen en moeten zien op dat, wat de huidige omstandigheden dwingend bewerken. Dat moet men kunnen aanvoelen. En daarom: niet maar klagen en 't willen forceren. Maar 't dragen en 't brengen voor God!

Want ik wil en moet naar de andere zijde ook zeggen: in ons leven en geestelijke houding moet de geest des Heeren de leiding en overhand houden! Deze is 't, die ons roept tot blijmoedigheid en vrijmoedigheid. Wij moeten wel in 't oog houden, broeders en zusters, dat wij persoonlijk onder 't beslag van Zijn geest en werkelijkheid blijven. Dan krijgt de werkelijkheid hier ons er niet onder, maar dan groeien we boven de werkelijkheid, die ons benauwt, uit alsziende den Onzienlijke! Daarin liggen weer de eerste beginnellen van 'n doorbraak van Zijn macht in ons leven om ook in de verlammen- de omstandigheden te staan in Zijn kracht.

Ligt 't dan toch niet mee aan ons persoonlijk, dat zich deze geestelijke situatie, die wij noemden, voordoet? En wij zeggen: „Ja! Ons hart heeft zich laten verstrikken en verschrikken door dingen van beneden en heden”. Wat dan nu? De harten omhooggeheven in 't gebed en de wegen gewandeld aan Zijn hand! Laat ons in de kwellingen en knellingen, die ons beklemd en geremd doen zijn, staan in de wetenschap dat we met een machtigen Heiland en Overwinnaar te doen hebben! Zoals 'n vrome moeder in 't moeilijke bestaan van heden getuigde: „'t Is net, alsof de glorie er wat af is, maar toch houd ik mij aan den Heer!” Zo zij 't met ons allen: laat er een gedruktheid zijn, maar wij houden ons aan den Heer! Hij bestendigt de innerlijke blijmoedigheid in de nood en in de druk.

Als we ons in dit verband eens afvragen: „Wat was 't geheim van Paulus' veelbewogen leven? Hoe bleef hij fit onder de vele druk?”, dan horen we 't antwoord in zijn eigen oproep tot Timotheüs: „houd Jezus Christus in gedachtenis als uit de doden opgewekt!” En ik weet deze inleiding niet beter te besluiten dan door aan te halen de woorden van Hebr. 10 : 32—39 in de vertaling van Prof. van Nes:

„Gedenkt aan de dagen van weleer, waarin gij na verlicht te zijn verlijden

hebt doorworsteld, nu eens aan de kaak gesteld in smaad en verdrukking, dan weder als deelnemers in 't lot van hen, die in dien toestand verkeerden! Gij hebt immers met de gevangenen medegeleden, en met blijdschap het aanvaard, als gij van uw bezit beroofd werdt, inziende, dat gij een beter en blijvend bezit hebt. Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, die u groot loon mag doen verwachten! Want volharding hebt gij nodig om na den wil Gods gedaan te hebben de belofte te verkrijgen. Want nog maar „een zeer korte tijd, en die komt zal komen zonder talmende. Mijn rechtvaardige zal uit 't gelóóf leven, en, als hij versáágt, dan heeft mijn ziel geen welgevallen aan hem”. Maar wij behoren niet tot hen, die versagen ten verderve, doch tot hen, die 't leven zullen winnen door gelóóf”.

N. Pekela.

T. JANSMA.

PAASFEESTVERSLAGEN

De gemeenschappelijke dienst op paasmaandag te GRONINGEN hebben we ook dit jaar weer mogen houden. Wegens de beperkte reisgelegenheden moest de gemeente van Haulerwijk op het appél ontbreken, terwijl Delfzijl, ook wegens de reisgelegenheid, pas om 12 uur arriveerde.

Deze remmende omstandigheden hebben echter geen invloed kunnen uitoefenen op het verloop van onze samenkomst. Precies halftien begonnen we met een bidstond.

Reeds aanstonds bleek dat de broeders en zusters in de goede geest tot ons waren gekomen.

Op hartelijke wijze werd den Heere dank gebracht voor het voorrecht der gemeenschap, en gesmeekt om een zegen voor de dag.

Toen we om tien uur de deuren openen stroomden de bezoekers binnen, zodat ons kerkgebouw spoedig tot in alle hoeken was bezet. Uit volle borst steeg het paasjubellied op tot eer van Hem, Die ons Gode kocht. Met stille aandacht werd geluisterd naar inleidingen, toespraken en getuigenissen.

Aan het slot werden allen opgeroepen, die in de loop van het laatste jaar in Jezus hun Verlosser hadden gevonden. 28 jonge mensen stonden op. Hun werd verzocht op het podium te komen en samen een lied te zingen. Het lied van deze jongbekeerden klonk ons tegen als een juichkreet der overwinning. Het was een heerlijk slot op een vergadering waar we 's Heeren gemeenschap op treffende wijze hadden ervaren.

De Secr.

SNEEK. Het verheugt ons uit onze gemeente goede berichten te kunnen geven. Was voor enige tijd geleden de gemeente in spanning door het beroep op onzen voorganger uitgebracht door de gemeente te Leeuwarden, groot was de blijdschap toen de voorganger mededeelde, dat hij besloten was onder ons te blijven.

Deprediking is niet ongezegend gebleven. Paaszondag hadden wij 's morgens half acht een wijdingsdienst met de Gereformeerden en Ned. Hervormden in de Ned. Hervormde Kerk. Ook onze voorganger mocht daar de Paasboodschap aan een grote schare mensen brengen.

's Middags hadden wij doopsbediening waarbij twee jonge mensen aan de gemeente werden toegevoegd. Na de dienst vierden wij als gemeente in blijde stemming met de nieuwe leden het H. Avondmaal.

2e Paasdag hadden wij het genoegen de 31e Friese Bondsdag met de gemeenten van Staveren, Workum, Heeg en Heerenveen te houden. De vergadering begon om 10 uur met een korte bidstond onder leiding van Ds. H. Visser. Na deze bidstond was de leiding in handen van Ds. Tijman. Ter inleiding sprak deze een woord naar aanleiding van Lucas 24 : 13 over de Emmausgangers. Voor deze morgenvergadering was het hoofdthema: „Ik ben de opstanding”. Ds. H. Visser mediteerde over „De werkelijkheid der Opstanding”. Br. J. Scholte, Evangelist te Heerenveen over „De zegen der Opstanding” en tot slot sprak Ds. G. Vegter van Staveren een pakkend woord over „De heerlijkheid der Opstanding”.

De middagvergadering van 2—4 uur was een getuigenisdienst, waarvan vele ouden en jongen een dankbaar gebruik maakten. Ter afwisseling zong de zangvereniging van Sneek enkele passende liederen, terwijl Staveren zorgde voor opstel en voordracht. Ook speelde de mondorgelclub van Sneek enkele aardige liederen.

Zo behoren deze Paasdagen weer tot het verleden. Dat wij nog in de gelegenheid zijn dergelijke samenkomsten te houden tot versterking van de gemeenschapsband mag ons dankbaar stemmen.

M.

UTRECHT. Zondag 22 Maart. Geheel onverwachts werd op deze Zondag in onze gemeente een doopdienst gehouden. Een jonge broeder, zoon van „varende” leden onzer gemeente had reeds met Kerstmis besloten zijn leven in dienst van onzen Meester te stellen en wenste toen ook gedoopt te worden. Doch door een spoedig vertrek kon de doopplechtigheid niet plaats vinden en moest deze uitgesteld worden. Deze Zondag echter waren onze broeder en zuster met hun zoon weer in ons midden en mochten wij getuige zijn van de opname van den jongen broeder in de gemeente.

's Middags om 3 uur begon de dienst, daar Ds. Hardenberg weer vroeg naar Apeldoorn terug moest. Deze bepaalde ons bij het bekende vers uit het 6e hoofdstuk van de Romeinenbrief: „Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in

de dood . . . " enz. De Heer zegende ons bij de overdenking van dit toepasselijke vers. Na de doopsbediening vertrok Ds. Hardenberg en ging onze Br. Zerbst ons voor bij de viering van het H. Avondmaal. Hij riep ons jonge lid een hartelijk welkom toe en sprak hem, met het oog op zijn zwerfend leven, een bemoedigend woord toe. Met een dankbaar hart voor de rijke zegen, die wij ontvingen, keerden wij huiswaarts.

Deze zegen door te geven is hetgeen God nu van ons vraagt.

Met hart. groeten.

Namens de gemeente,
F. B.

DELFIJL. Er is een spreekwoord, dat zegt: „Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”.

Welnu de gemeente te Delfzijl is zeer verblijd, dat de laatste tijd zovele jonge mensen hun hart aan den Heiland gaven. Telkens weer horen wij hiervan. Mochten we de 1e Paasdag zeven jonge mensen zien opnemen in onze gemeente, Zondag 12 April waren we wederom getuige dat 2 jonge zusters en een broeder door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. Groot was de belangstelling voor deze doopdienst, aandachtig werd geluisterd naar de uitlegging der Bijbelse waarheden, op zeer duidelijke wijze door onzen geliefden voorganger ds. Hekhuis uiteengezet.

Nog één Zondag zullen wij onzen voorganger in ons midden hebben, dan zal hij zijn taak in de gemeente te Hoogezand aanvangen.

Gelet op de bloeiende toestand onze gemeente, is het onze voortdurende bede, dat we spoedig weer een nieuwen voorganger mogen begroeten, en dat nog velen worden gebracht aan de voet van het kruis.

Met hart. br gr.,

P. W. BRONGERS, secr.

APELDOORN. Met grote dankbaarheid mogen we terugzien op de gezegende evangelisatie-avonden aan 't eind van de vorige maand gehouden. Als spreker hadden we in ons midden Ds. D. Slort van Rotterdam—Z. Met rijke hand werd het zaad des Evangelies gestrooid en hoewel we geen zichtbare resultaten zagen, werden we allen gesterkt in ons geloof in Christus Jezus.

Ook hadden we Zondag 22 Maart des avonds Zr. Christine in ons midden, die door woord en lichtbeelden ons vertelde van de gezegende Tabitha-arbeid.

1e Paasdag was er hier des morgens om 8 uur een Paaswijdingsdienst op het Marktpllein. Predikanten van verschillende kerken — waaronder ook onze geliefde voorganger — brachten de heerlijke boodschap dat onze Verlosser leeft! Twee muziekcorpsen verleenden medewerking. Ook als gemeente beleefden we weer gezegende dagen. Jezus Christus leefde ook onder ons, en met Hem gaan we van overwinning tot overwinning. Ook voor onzen voorganger waren het bijzonder blijde dagen, want God ver-

trouwde hem en zijn vrouw een dierbaar pand toe. Moge Hij het verder alles wel maken.

G. W. GROENHUIZEN,
correspondent.

LEEUWARDEN. Pasen 1942. Gel. broeders en zusters. Zondag 5 April was voor de gemeente een goede dag. Nadat wij aan de avond van Goede Vrijdag met Ds. H. Visser een wijle vertoeft hadden onder het kruis en bij de graflegging van onzen Heiland, ruiste het op bovengenoemde Zondag in onze ziel en door ons kerkgebouw: „Daar juicht een toon . . .”, omdat wij wisten, dat onze Verlosser en Zaligmaker uit het graf was verrezen. Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is voldaan. Bij monde van br. Ds. H. Visser kregen wij het aloude, doch versterkende en verkwikkende opstandingsevangelie te horen. In de namiddagdienst mochten wij een zuster op de goede belijdenis van haar geloof in den Heiland door de doop de gemeente zien binnentreden. Het was een gezegende ure. Na de doopsbediening schaaften wij ons om de dis des N. T., waar onze br. ouderling v. d. Heide een welkomswoord tot deze zuster sprak. Na gebruik van brood en wijn gingen wij versterkt in 't geloof huiswaarts. 2e Paasdag was ook een bijzonder goede dag (zie 't verslag Friese bondsdag). Nuzien wij vol belangstelling de dag tegemoet, waarop onze nieuwe herder en leraar zijn werk in de gemeente zal aanvangen. Moge de Heer hem hier tot rijke zegen stellen en tot onze opbouw in het geloof.

Met br. groeten in den Heer,

H. FENNEMA, Secr.

VERSLAG

gehouden Friese bondsvergadering te Leeuwarden
op Paas-Maandag 6 April 1942.

Geliefde broeders en zusters in onzen verrezen Heiland. Waren wij om de moeilijke reisgelegenheden dit jaar genoodzaakt onze bondsdag in twee vergaderingen te doen plaats hebben, n.l. te Sneek en Leeuwarden, toch zijn wij niet teleurgesteld in de opkomst, daar ons kerkgebouw vrijwel gevuld was met bezoekers. De goede gewoonte getrouw werd eerst een bidstond gehouden onder leiding van br. S. W. Veltman van Drachten. Het was een gewijde ure en daarmee was meteen een goede grondslag gelegd voor het verdere van de dag.

De morgenvergadering werd gepreledeerd door den bondsvoorzitter Ds. H. Bakker van Harlingen, die na lezing van 1 Cor. 15 en gebed, de aanwezigen een hartelijk welkom toeriep en vervolgens enige zakelijke mededelingen deed; na gehouden appél bleek dat allen present waren, n.l. Drachten, Zandbulten, Noordbergum, Harlingen en vanzelfsprekend de ontvangende gemeente. De hoofdschotel van deze vergadering vormde het: „Ik ben de opstanding”, verdeeld in drie onderdelen t.w. de werkelijkheid, de zegen en de heerlijkheid der opstanding. Als

le spreker betrad br. Ds. H. Bakker het podium, die zijn gehoor bepaalde bij de werkelijkheid. We lezen van de opstanding praktisch niets in de evangeliën, wel van het ledige graf. Maar Jezus zegt zelf: „Ik ben de opstanding”. Men moet geloven, want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen en dan ziet men de goddelijke en hemelse werkelijkheid in de opstanding: de Heer is waarlijk opgestaan. Het zaad moet eerst sterven, daarna opstaan en vrucht dragen tot in alle eeuwigheden. Br. Ds. G. Visser bepaalde ons bij de grote zegen der opstanding. In de verschillende brieven, ons achter gelaten door de apostelen, wordt ons van de zegen der opstanding gesproken. De vloek der zonde, de dood, dragen wij in ons, maar de zegen der opstanding is het leven ons door Jezus geschonken door Zijn verrijzenis. Br. K. Baptist sprak over de heerlijkheid der opstanding. Opstanding wil zeggen terugkeren. De mens aanvankelijk geschapen om te leven, sterft de dood; de dood is onnatuurlijk en is niet van God, maar van Satan. De val der mensheid is in den eersten Adam. Jezus, de tweede Adam, beladen met onze zonden, is gedoemd te sterven. Toen triumpheerde Satan, maar Jezus is de opstanding, niettegenstaande steen, zegel en wacht. Dood waar is uw prikkel, hel waar is uw zegepraal. Dit is de heerlijkheid der opstanding. Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is voldaan. Jezus leeft en wij zullen met Hem leven. Halleluja.

Hierna hadden we pauze en werd onder een aangename kout en welriekende koffie (surrogaat) de proviand genuttigd. De middagvergadering werd geleid door br. Ds. G. Visser, die na lezing van 2 Kor. 30 ons aan de hand daarvan enige vertroostende en opbouwende woorden toevoegde. De vergadering was een getuigenisdienst, waarin verschillende broeders ons getuigden van de blijde zekerheid der opstanding, elkander opbouwende en verkwikkende in het geloof en de onbekeerde zielen wijzende op het verlossende werk van Christus door Zijn verzoenend sterven en opstanding. Met grote dankbaarheid voor al het goede genoten in de achter ons liggende Paasdagen keerden wij naar onze woningen. Moge de Heer al de arbeid zegenen tot de komst van Zijn rijk hier op aarde.

De Secr. H. FENNEMA.

N.-WEERDINGE. Paaszondag was voor ons in de gemeente een dubbele feestdag, omdat wij het voorrecht hadden twee zusters en een broeder op hun hartelijke belijdenis door de doop de gemeente binnen te leiden. Voor deze doopdienst was grote belangstelling, de kerk was meer dan bezet, en aan deze grote schare verkondigde onze voorganger het heerlijke Opstandingsevangelie. 't Zangkoor zong bij deze gelegenheid een mooi lied. Na afloop van deze dienst vierden we het Avondmaal, waar de nieuwe leden een hartelijk welkomswoord werd toegesproken, alsmede ook een zuster, die enige jaren buiten de gemeente had geleefd, doch weer teruggekomen was.

Paasmaandag kwamen we 's morgens weer bijeen om een prediking te beluisteren naar aanleiding van Jezus' verschijning aan Zijne discipelen.

's Middags had de gemeente liefdemaal, waartoe ook de gemeenten te Ter Apel en Emmer-Erfscheidenveen waren uitgenodigd. Vele broeders en zusters getuigden van het heil, dat zij in Jezus hadden gevonden.

's Avonds was er een feestelijke vergadering voor de Jeugd, die grote belangstelling had.

't Waren drukke doch gezegende Paasdagen, waaraan wij met dankbaarheid mogen terug denken.

Met h. br.groeten.

De Secr.

GRONINGEN. Medeverbondenen in Christus Jezus. De Heer is waarlijk opgestaan. Welk een ontdekking! De discipelen herademden. Nieuw leven werd hun ingeblazen. Het is realiteit voor allen en alles wat zich roert en beweegt en zal zich openbaren ten leven of ten dode, tot heil of ondergang. Hoe heerlijk deze waarheid reeds nu te aanvaarden in het geloof. Ook de gemeente Groningen heeft dit weer in alle blijdschap mogen herdenken.

Nadat op Goede Vrijdag in een avonddienst het sterven van den Heer werd overdacht, bepaalde onze voorganger ons 1ste Paasdag v.m. bij de droefheid der vrouwen en de weggewentelde zware steen voor het graf. Zo zullen alle stenen in het hart der zee geworpen worden, alle hindernissen, die het Koninkrijk Gods in de weg staan, grondig opgeruimd.

Des namiddags was de kerk tot in alle hoeken bezet, enkelen moesten zich met een staanplaats tevreden stellen. Zo waren een 600 à 700 bezoekers getuige van de doop van een zevental personen. De betekenis van de doop werd duidelijk en klaar voorgesteld naar aanleiding van Rom. 6. Het mannenkoor Gloria Dei zong verdienstelijk enige liederen.

Het Heilig Avondmaal vierden we met vele broeders en zusters, ook van andere gemeenten. Bij monde van één onzer ouderlingen werden de nieuwe leden warm toegesproken en welkom geheten aan de dis des Nieuwen Verbonds in het grote geestelijke gezin.

De dankbaarheid der leden en vrienden der gemeente kwam zeer duidelijk tot uiting in een Paasdankoffer.

We gaan gesterkt en moedig voort in 's Heeren kracht en bidden God, dat wij ontvankelijk mogen zijn voor nog groter zegen, die de Hemelse Vader wil schenken, opdat ook onze gemeente haar roeping en grote verantwoordelijkheid in deze tijd moge nakomen.

10, 11 en 12 Mei hoopt de gemeente haar evangelisatie samenkomsten te houden.

Met br.gr.,

B. H., secr.

MEDEDELINGEN

In verband met de moeilijke financiële positie van de gemeente te Deventer heb ik gemeend de gemeente te dienen door per 1 Mei a.s. eervol ontslag te vragen als voorganger dezer gemeente.

In het levensonderhoud van mij en mijn gezin hoop ik voortaan te voorzien door werkzaamheden op een bureau.

Naar ik hoop zal deze mededeling er toe bijdragen, dat in omloop gebrachte onware geruchten worden gedemonteerd.

Uw br. in Chr.,

G. BOURITIUS.

Ds. J. Hekhuis hoopt D.V. op Zondag 26 April zijn intrede te doen in de gemeente te Hoogezand. De diensten zijn als volgt geregeld:

Voorm. 10 uur Bevestiging door Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal.

Nam. 3 uur Intrede van Ds. J. Hekhuis.

's Avonds 7.30 uur Begroetingssamenkomst.

De intreprediking van Ds. Hekhuis, welke om 3 uur aanvangt, wordt gehouden in het kerkgebouw van de Doopsgezinde Gemeente te Sappemeer t.o. de R. K. kerk.

Gaarne ontvangen we afgevaardigden van andere gemeenten. Degenen, die nachtlogies wensen, wordt verzocht hiervan mededeling te doen aan ondergetekende.

Met hart. br.groeten,
de uwe in Christus,

S. KLUIN, secr.

Foxhol, Meerweg 7.

De gemeente te Delfzijl heeft onder biddend opzien tot God een beroep uitgebracht op Ds. D. Slort te Rotterdam—Z.

De gemeente te Apeldoorn heeft onder biddend opzien tot haar herder en leraar beroepen Ds. D. Slort van Rotterdam—Zuid.

Secretaris der Bapt. Gem. Groningen is

B. HOF, van Swinderenstr. 26.

Nr 1 Mei: J. C. Kapteynlaan 14a.

Vermanen . . .

en niet vertwijfelen.

Verleden week vroeg ik

„het papier slechts aan één zijde te beschrijven” en

„advertenties naar den administrateur te zenden”.

Prompt stuurde men mij deze week alzijdig beschreven bladen en advertentie.

In gemoede: wát leest gij uit ons blad. Alleen burgerlijke stand?

E.-R.

Attentie s.v.p.

Hebben alle abonnee's die ik een stortingsformulier heb gezonden het abonnementsgeld voor het 2e kwartaal reeds ingezonden?

Zo niet, wil het dan a.u.b. voor 21 April doen. Na die datum geen geld meer zenden, omdat dan de kwitanties worden afgegeven.

De Adm.

ADVERTENTIE

Ondertrouwd:

WYTSE DE VRIES

en

AAFKE SCHUIL.

Huwelijksinzegening D.V. op Donderdag 23 April door den WelEerw. Heer Ds. G. Bouritius in de Baptisten kerk te Deventer, des middags 12 uur.

Toekomstig adres: Mr. de Boerlaan 127, Deventer.

Ondertrouwd:

JOH. C. BOERTJENS

en

MINI H. HEIJNEN.

Huwelijksvoltrekking 16 April.

Kerkelijke inzegening door den WelEerw. Heer Ds. J. Hekhuis in de Baptiste Kerk n.m. 3 uur.

Receptie Abel Tasmanplein 1, n.m. 5 tot 6 uur.

WEEKKALENDER

„Verblijdt U“.

We kennen die vermaning. Een beetje moeilijk gaat het soms wel. Buiten wordt het lied wel eens aangeheven: Laat ons vreugde maken — waarin de zangers dan belijden, dat ze vreugde moeten maken. Wat gemaakt moet worden is in de regel surrogaat, het echte wordt geboren. Vreugde ook. Nu, gij kunt vreugde het leven schenken, indien ge slechts wilt gedenken hoe de Heer u gezegend heeft. Kijk eens terug. Waar hebt ge 't aan verdiend? En ge moppert nu wel gedurig, doch denk eens na. Hebben niet duizenden en nog eens duizenden een moeilijkere weg dan gij? En bovendien, gij kunt met uw zorg en vrees tot Hem gaan. Die nederziet op de aarde. Voorts, welk een perspectief heeft uw leven ontvangen door het geloof. De muur is doorbroken, het gordijn gescheurd, gij staat midden in de eeuwigheid, ofschoon nog onderworpen aan de tijd. Vergelijk uw leven bij dat van iemand, die zonder God in de wereld leeft en zeg mij of dan de wolken geen gouden randen krijgen, of er geen dankbaarheid en stille blijdschap in u geboren wordt.

Zondag 19 Apr. Ps. 40 : 1—12.

God legt een nieuw lied in onze mond. Het is het lied des levens. Wij zijn verlost uit de nood des harten, des geestes en tot rust geleid. Wij hebben de ontoereikendheid van al het aardse gespeurd en zijn bevredigd geworden door Gods genade. Laat ons vandaag, van zorg ontslagen, Hem roemen. Die ons blijdschap geeft.

Maandag 20 Apr. Luk. 15:11—24.

Er is geen vrolijkheid in het hart van dien vreugdemaker daar onder zijn vrienden. En helemaal niet meer als hij de zwijnen oppast. Er was ook geen vrolijkheid bij den ouden vader, want hij dacht aan den jongen. Totdat de verdwenene weerkeerde, geslagen, berooiden eerlijk in zijn ellende. Wat heeft een mens buiten God? Geen vrede, geen vrienden, geen vader, geen thuiskomst.

Dinsdag 21 Apr. Fil. 1 : 3—14.

Paulus denkt niet aan de banden, hij denkt aan de gemeente en aan de voortgang, die het evangelie vindt. 't Is maar waar ge uw aandacht op vestigt. Wat u eigenlijk interesseert. Als ge zelf in het middelpunt staat, zult ge gedurig iets te jammeren hebben. Zie eens hoe Paulus zijn leed vergeet, vanwege de vreugde over de zege van Gods Woord. Laat Zijn zaak u het zwaarst wegen.

Woensdag 22 Apr. Fil. 4 : 1—9.

Dat is dan het gedeelte bij uitnemendheid, dat u wil opwekken steeds blijde te zijn. Zorgen? Zeker, ze zijn er. Doch tors ze niet mee; leg ze neer bij God. Midden in het zware leven, wil Hij die vrede geven, die niet voortvloeit uit onverschilligheid, roekeloosheid, doch uit de wetenschap, dat Hij het wel zal maken. Zo worden hart en zinnen be waard voor verbittering en verwarring.

Donderdag 23 Apr. 2 Kron. 30 : 21—27.

Het kan gebeuren, dat men het jammer vindt een eind aan een bepaald samenzijn te maken. Het is zo weldadig op de berg, waar alles heerlijker is dan beneden. De Israëlieten besloten om nog zeven dagen feest te vieren en dat ging zo zuiver toe, dat het gebed geen verhindering ondervond. Zie, dat is de ware vreugde; men moet erbij kunnen bidden en danken. Dat kan men ook bij echte vreugde, al is het een gewoon natuurlijke van oorsprong.

Vrijdag 24 Apr. Ps. 100.

Ach, dat de ganse aarde juichte. De schepping kan het niet meer, sedert ze in smarten des doods gebonden is. De mensheid doet het niet, want rondom laait de brand van de haat en de afgunst. Wij willen bidden voor de ganse aarde. En zelve naderen voor het aangezicht van Hem, Die de bron is van de ware vreugde.

H. A. MOSTERT

en

S. J. AEILKEMA

geven kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op 21 April 1942. Huwelijksinzegening door den Wel-Eerw. Heer Ds. J. W. Weenink, des nam. 4 uur in de Bapt. kerk te Stads-kanaal.

Groningen,

Meeuwerderb. 1a
Stadskanaal,
t.o. Paterslaan

April 1942.

Thuis 6—8 u. t.o. Paterslaan.

Toek. adres: Hoornschediep 81.
Groningen.

Dezer dagen nam de Heere tot Zich onze gel. Broeder

JAKOB NORDER

in de ouderdom van ruim 46 jaar.

Zijn heengaan was vrede door het geloof in den opgestanen Heiland.

De Bapt. Gem.
Muntendam.

Muntendam, 9 Febr. '42.

GEVONDEN:

een N. B. J. B.-insigne No. 199.

Terug te bekomen op vertoon van verbintenskaart bij G. R. v. d. PLOEG, Moorweide 22, E.-Compascuum.

Zaterdag 25 Apr. Ps. 47.

Opnieuw een lied, waarin een volk zijn vreugde uiting geeft. Een diepe bron van vreugde is altijd weer het besef, dat God de Heere is en niemand meer. Die alles in de schepping in Zijn hand houdt, zal ook met een wederstrevende mensheid tot Zijn doel komen. Dan zal ook het leed voorbij zijn en ziende op die dag, kunnen we ons verblijden.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEBT GIJ MIJ LIEF.

Petrus had genoeg van het ledig zitten en doelloos rondzwerven; zijn onrustig karakter dreef hem tot arbeid. En daar de zaak van het Koninkrijk Gods voorlopig, misschien zelfs wel voor goed, van de baan was, nam Petrus het besluit om te gaan vissen.

Wat nu Petrus? Gaat gij naar uw oude ambacht terugkeren? Zijt ge vergeten, dat Jezus, toen Hij u enkele jaren geleden aan de oever van dit meer riep tot Zijn leerling, dat Hij er toen aan toevoegde: „en Ik zal u tot een visser van mensen maken”?

Nee, dat heeft Petrus niet vergeten. Maar hij heeft den Heer verloochend.

Die verloochening was de oorzaak van de vreselijke duisternis in zijn ziel. Hoe had hij Jezus toch kunnen verloochenen, Jezus, aan Wien hij met alle vezelen van zijn leven verbonden was.

Een straal van hoop was gelukkig bij hem naar binnen gevallen — op die opstandingsmorgen, toen Jezus aan hem verschenen was. Hij had het voorrecht genoten een der eersten te zijn, die door den opgestanen Heer werden begroet. Daarmede had Jezus duidelijk te kennen gegeven dat Hij Petrus, ondanks diens verloochening nog beminde, ja, dat Hij naar dezen, in het donker rondlopende, verlangde.

Jezus verlangde er naar om het licht weer te ontsteken.

Hoe stond het echter met de aan dezen discipel toevertrouwde opdracht? Zou zijn apostelschap bestendig worden, of zou de Heiland hem daarvoor niet meer willen gebruiken.

Die nacht vingen ze niets.

Het was een echt ontmoedigende tocht; de hele nacht gezwoegd zonder ook maar een visje te vangen. Op die ter neder drukkende nacht volgde echter

voor Simon Petrus een onvergetelijke morgen.

Toen werd het dwars door de aller-dichtste duisternis heen weer licht, heerlijk licht in zijn ziel.

„Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?”

Hoe sneed die vraag dezen vurigen man door de ziel. Hebt gij Mij meer lief dan die anderen hier tegenwoordig? Eens heeft Petrus zulks durven beweren. Daarom stelt de Heer deze vraag nu zo scherp.

Jezus stelt haar evenwel niet alleen aan Petrus. Ook tot u en mij richt Hij haar.

Hoort gij niet hoe de godsvraag ook in uw oren klinkt, misschien wel door uw ziel snijdt: „Hebt gij Mij lief?”

Dezer dagen in Antwerpen werd ik bij deze vraag bepaald. Als een bliksemstraal vloog zij door mijn brein, toen ik langs het Steen wandelde en even later over de Groenplaats ging. Wat hebben er zich op die twee plaatsen vreselijke tonelen afgespeeld. Hoevele christenen, vooral Dopersen, zijn in het Steen doorgemarteld, of op de Groenplaats langzaam smeulend verbrand geworden. Het is ongelooflijk wat kwellingen men hun vaak aandeed. En toch leest men nooit in de acten, dat ze hun beulen uitscholden of haatten.

Integendeel, vaak hoorden de beulen tot hun grote verwondering, dat hun slachtoffers voor hen baden.

De bloedgetuigen hadden Jezus lief; daarom konden zij bidden voor degenen, die hen naar de brandstapel brachten.

Bidden konden zij voor hen, die hen tergend langzaam in de Schelde verdronken.

Bidden konden zij voor hen, die hen onder de gruwelijkste foltering en ledematen braken. Dat was hun antwoord op de vraag van Jezus.

In oorlogstijd dreigt al wat lieflijk is onder te gaan en steekt het ruwe

en wrede de kop omhoog. De haat eist zijn plaats op. Hij tracht onze harten te verstikken.

Kunt gij met Petrus zeggen: „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb?”

Druk dan ook Jezus' voetstappen.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Vergadering Unie Commissie.

De voorjaarsvergadering van de Commissie der Unie zal D.V. op 11 en 12 Mei te Stadskanaal worden gehouden. Brieven, stukken en anderszins voor deze vergadering gelieve men te zenden aan den secr. E. de Haan, Dracht 32 te Heerenveen.

* * *

Algemene Vergadering.

Hoewel plaats van samenkomen nog niet is vastgesteld en hoewel nog toestemming moet worden gevraagd, zullen we ons toch met de voorbereidingen moeten bezig houden. Wil dus goede aandacht schenken aan het volgende.

* * *

Voorstellen voor de agenda.

Artikel 2d van het huishoudelijk reglement luidt daaromtrent:

„Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen, in schrift en getekend en van toelichting voorzien, aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden minstens acht weken voordat de Algemene Vergadering gehouden wordt”.

Verder luidt het in art. 2e:

„Voorstellen kunnen worden gedaan

8223

door de Commissie der Unie, de sub-commissies der Algemene Vergadering en door de Gemeenten".

Vóór 10 Meidienen voorstellen dus aan het Unie-bureau toegezonden te worden.

* * *

Candidaten.

Commissie der Unie bestaat uit de volgende broeders:

Ds. -H. Bakker
K. Drent
Ds. L. de Haan
Ds. J. Louw
D. Olijslager
Ds. K. Reiling
Ds. J. W. Weenink.

Dit jaar treden af Ds. L. de Haan en br. D. Olijslager en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar, art. 3b h. r.

Redactie „De Christen” vormen de brs. L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink. Ze treedt in haar geheel af en de redacteurs zijn herkiesbaar, art. 9 sub 1a h. r. De redacteur van „De Zaaier” Ds. B. Planting treedt eveneens af en is herkiesbaar. Tegencandidaten voor de aftredende redacteurs kunnen natuurlijk worden gesteld.

Volgens art. 3d h. r. heeft elke gemeente, alsook de Uniecommissie het recht voor elke vacature één kandidaat te stellen. De namen der kandidaten moeten minstens acht weken vóór de Algemene Vergadering aan de secretaris der Unie worden bericht. Dus ook vóór 10 Mei.

De Gemeenten gelieven er aan te denken, bij het stellen der kandidaten de betreffende personen om hun toestemming te vragen.

* * *

Het Jaarverslag.

Het jaarverslag gaat van 1 Mei 1941—30 April 1942. Art. 3h van het h. r. zegt dienaangaande:

„De secretaris der Unie zal aan de Algemene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten, welker secretarissen acht weken vóór de Algemene Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden”.

Broeders secretarissen aan U de daad. Geen lang verslag, duidelijk alle voornaamste gebeurtenissen memoreren. Heel de Unie (ook Uw eigen Gemeente) zal U dankbaar zijn.

* * *

Afgevaardigden.

Omtrent afgevaardigden zegt het huishoudelijk reglement, art. 2b:

8224

„Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelten daarvan, benevens haar predikant of voorganger één afgevaardigde zenden”. De predikant of voorganger moet in dit geval door de Algemene Vergadering erkend zijn. Is dit nog niet het geval, dan komt de betreffende broeder niet ambtshalve, doch als afgevaardigde van zijn Gemeente ter vergadering. De betreffende Gemeenten dienen bij het opgeven van de afgevaardigden hiermede wel te rekenen. „Van hun benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan de secretaris der Unie, minstens zes weken vóór de Algemene Vergadering wordt gehouden”. De namen der afgevaardigden moeten dus vóór 24 Mei worden opgegeven.

LOSSE SCHAKELS

Kajafas. Kajafas had besef van zijn verantwoordelijkheid. We kunnen hem vooral leren kennen uit zijn houding in de zitting van de Joodse Raad, die beschreven wordt in Joh. XI: 46 tot 57. Die vergadering was bijeengeroepen naar aanleiding van de opwekking van Lazarus. „Velen uit de Joden, die tot Maria gekomen waren, en aanschouwden hadden, hetgeen Jezus gedaan had, geloofden in Hem”, besluit het verhaal van dat grote wonder. Dit resultaat van 's Heeren liefdedaad was voor Kajafas aanleiding — om een vergadering van het Sanhedrin te beleggen — dat college, dat tegenover het Romeinse gezag de verantwoordelijkheid droeg voor de orde in Palestina. Maar niet alleen de verantwoordelijkheid, hen door Rome opgelegd voelden ze, maar ook die, die ze hadden tegenover God, Wiens volk, al was het dan ook met beperkte bevoegdheid, zij bestuurden. Van deze laatste verantwoordelijkheid geven zij blijk tijdens de zitting, die Johannes schetst.

Verwarde gedachtenwisseling. De meningen schijnen in deze vergadering nogal uiteen gelopen te hebben. We leiden dat af uit het feit, dat we van enkele raadsleden weten, dat ze anders tegenover den Heere Jezus stonden, dan de meerderheid van het college vgl. Luk 23: 54. We maken deze gevolgtrekking ook uit Kajafas' opmerking, waarin hij het resultaat van het debat vaststelt: „Gij weet niets en gij overlegt niet”. Met andere woorden: gij ziet de zaak veel te eenvoudig! Denkt eens door, mannenbroeders! Blijft niet staan bij het feit op zichzelf, maar geeft u eens rekenschap van wat

de gevolgen zullen zijn en vraagt u dan eens af, of ge die voor uw rekening kunt nemen.

Het gezichtspunt. Kajafas zegt zijn mederaadsleden dan onder welk gezichtspunt het geval van Jezus van Nazareth gezien moet worden. De vraag of die Nazarener een goet of slecht mens is, of hij het eerlijk meent of als volksbedrieger moet worden aangemerkt, is thans van ondergeschikt belang. Het gaat niet om een enkeling, maar om het geheel. Gijlieden beziet de zaak vanuit den persoon van dien Jezus, maar uw plaats hier eist iets anders van u; gij hebt als mannen, die Israëls heil is toevertrouwd, deze aangelegenheid te bezien vanuit het volksbelang. Daarbij valt de vraag naar den persoon van den Nazarener en uw persoonlijke verhouding tot Hem geheel weg. Het volk is meer dan een enkeling uit dat volk, wié deze enkeling dan ook moge zijn. Die Jezus van Nazareth kan een goed mens zijn, een weldoener — de vraag, waarom het hier en voor ons gaat is geen andere dan deze: is Hij voor het volksgeheel gevaarlijk of nuttig? De enkeling is niets, het volk alles.

Kajafas' gevoelen. En dan geeft Kajafas als zijn mening te kennen, dat de persoon van den Nazarener hoogst gevaarlijk is voor Israëls voortbestaan. Het volk heeft er, zo is zijn gevoelen, in de laatste tijd nog niet zo slecht voorgestaan als thans. Laten we den Nazarener begaan, dan breekt er gewis een opstand uit tegen het gezag van Rome en de uitslag kan geen andere wezen, dan dat de Romeinen, om aan de eeuwige onrust in dit hoekje van de wereld een einde te maken, ons volk van hier verbannen en ons het weder betreden van de voorvaderlijke bodem voor goed verbieden. Tegen een gevaar zó ernstig, moeten wij de passende maatregelen weten te nemen of we zijn onze positie en ons ambt onwaardig.

Bezorgdheid voor Israëls welzijn heeft Kajafas bewogen en bewoog de Raad, althans in meerderheid, om te besluiten, dat de Nazarener gedood moest worden. Ze zagen het niet anders.

Verblind. Men moet Kajafas niet plaatsen onder de schavuiten. Hij was geen man, die opzettelijk het slechte deed. Hij kon zich — geloofde hij — verantwoorden voor wat hij deed. Hij (gelijk eens zijn mederaadslid, Paulus) meende waarlijk Gode een dienst te doen, door zich tegenover Jezus van Nazareth te plaatsen. Zijn motief was van hoog gehalte: Israël te bewaren voor de ondergang. Hoe vaak merken we echter dat bedoeling en daad zich niet met elkaar dekken. Juist dat openbaart het schrikkelijke van het zondaar

zijn. Zonde verblindt. Zonde berooft ons van de waarachtigheid, dat is: de overeenstemming tussen de werkelijkheid en ons denken. Zonde maakt ons tot „geveinsden”, tot gemaskerden, die zelve niet weten, dat ze een masker dragen. Zonde maakt ons tot mensen, die een masker voor de ziel gegroeid is en die het onderscheid tussen schijn en wezen zich niet meer bewust zijn. We menen „waarlijk Gode een dienst te doen”, en doen tegen de Naam van Jezus vele wederpartijdige dingen. Niets stemt droeviger dan dat op te merken. Niets maakt wantrouwender tegen onszelf dat deze ontdekking — een ontdekking, die niemand van zichzelf maakt of maken kan, doch slechts door de werking van den Heiligen Geest gedaan kan worden.

De ware verlossing. Bij het overdenken van deze dingen voelen we wel, dat de verlossing, die we nodig hebben, eigenlijk geen andere is, dan de verlossing van ons „ik”, onze ziel zelf. In ons innerlijk vergroeid, verdeeld, verdubbeld zijn, in onze onwaarachtigheid, die we van onszelven niet eens kennen, laat staan kunnen opheffen, ligt wat waarlijk onze ellende genoemd kan worden.

En dan denken we aan de woorden van den Gezegende (die zo naamloos onder deze onze ellende geleden heeft, denk aan de eerste woorden, die Hij sprak aan het Kruis: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!”) — ik zeg, dan denken we aan deze Zijn woorden: „Zo wie achter Mij wil komen verloochene zichzelven . . .” Dat éerst: zichzelven verloochenen. Dáár de genezing aanvaarden. En dan denken we aan de eerste zaligspreking (de eerste!): „Zalig zijn zij, die van zichzelven afstand gedaan hebben . . .” En we verstaan de verzuchting uit een onzer liederen

O, van mij zelve verlost te zijn!

Zolang dat niet begeerd wordt, dewijl de noodzakelijkheid daarvan niet wordt ingezien, zal ons oordeel samenvallen met dat van Kajafas: het is ons beter dat Jezus ondergaat dan dat wij ondergaan. Zolang zien we onze belangen als aan de Zijnen tegenovergesteld.

Kajafas was geen slecht mens; geen zondaar, groter dan anderen. Kajafas ben ik en Kajafas zijt gij, totdat de Heilige Geest ons aan onze onwaarachtigheid heeft ontdekt en het masker ons van de ziel gelicht heeft.

Wij prijzen u Heer, voor 't ontdekkende licht,
Dat het hart heeft geopend,
Uw werk heeft verricht.

Maar bij dat prijzen zitten de tranen nog in de keel.

Matth. 27 : 52 en 53. De vraag is op onze schrijftafel gekomen: Hoe moet ik die verzen verstaan? Daar staat: en de graven werden geopend en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt en uit de graven uitgegaan zijnde, na de opstanding, kwamen zij in de heilige stad, en zijn velen verschenen.

Hoe dat te verstaan is? Zoals het er staat, natuurlijk, en wat er staat is toch duidelijk genoeg, dunkt ons. Toen Christus stierf beefde de aarde en scheurden de steenrotsen en had er plaats wat er in de beide, hier afgedrukte verzen, te lezen staat.

Het waren ongetwijfeld ongewone dingen, maar daarom behoeven we er toch geen vraagteken achter te zetten? Het is natuurlijk alles gebeurd, wat Mattheus hier mededeelt en het is precies zo gebeurd. Mattheus schreef geen roman, doch beschreef feiten. Het Evangelie, dat hij ons heeft achtergelaten, is geen fantasie-produkt maar vrucht van waarneming, geheugen en onderzoek. Hij schreef dit boek in een tijd en voor mensen, waarin en waaronder dit alles had plaats gevonden. Die zouden hem wel gauw tot de orde geroepen hebben, als hij hun fantasie-produkten als feiten had voorgezet.

Nu moeten wij maar oppassen, dat wij er niet over gaan fantaseren, b.v. welke heiligen dit voorrecht tebeurt viel? en waar ze gebleven zijn? want dat wordt ons niet gezegd.

Een nuttige vraag is deze: waaróm wordt dit ons medegedeeld?

Een vaak herhaalde vraag. Een vraag, die nog al eens wederkeert, is deze: Als iemand sterft, gaat zijn ziel dan direct naar de hemel (of de hel) of is er nog een tussenweg, waar de ziel blijft tot de jongste dag?

Van praktisch belang is deze vraag niet. Of we er nu ja of neen op zeggen, onze roeping blijft er dezelfde om. Doen we hiér slechts wat Gods Woord ons voorhoudt, dan kunnen we de toekomst, ook die over het graf, rustig tegemoet gaan.

Een direct antwoord op de vraag of de toestand, waarin de zielen na de dood treden, definitief is, geeft ons de Schrift niet. We moeten dat afleiden uit andere gegevens. Het heil is in Christus volkomen, doch nog niet volkomen uitgewerkt. Het oude is voorbijgegaan en er is iets nieuws ontstaan. Dat nieuwe breidt zich uit ten koste van het oude. Het verdringt het bestaande, totdat het tháns voorhandene in het niet wegzinkt, door het nieuwe „verslonden” wordt.

Daarom kan de toestand, waarin de

gestorvenen getreden zijn, slechts een voorlopige zijn. Ze zijn wachtende op de dag der voltooiing, de dag, waarop alle dingen nieuw gemaakt zullen worden. Ze wachten daarop, doch niet allen op dezelfde plaats en met hetzelfde vooruitzicht.

De Vaders. Volgens Lukas heette de vader van Jozef Heli en volgens Mattheüs was het Jacob. Hoe is dat te verstaan? Prof. Bornhäuser bespreekt die vraag in een van zijn werken over het N. Testament. Natuurlijk moet dat verschil een heel eenvoudige verklaring hebben, maar wij staan te ver van die tijd en zijn gebruiken af, om dat te verstaan. De eerste lezers der Evangelien hebben dat verschil en ook de andere verschillen tussen de beide stambomen van Jozef natuurlijk ook wel opgemerkt. Ze hebben er zich echter niet aangestoten, omdat ze de reden van dat verschil verstonden. Wanneer Lukas het Evangelie van Mattheüs geraadpleegd heeft, moet hij opzettelijk een andere stamboom hebben opgenomen dan Mattheüs deed. Beide stambomen moeten uit de familie van David afkomstig zijn, want wie zou die stamboom anders bewaard hebben? Ieder bewaart toch zeker zijn eigen stamboom en — zo hij die heeft — stambomen? De Iraëlieten deden dat, gelijk we wel merken uit de verhandelingen, die er plaats gehad hebben na de terugkeer der Joden uit Babel. En vooral deden dat dié families, die uit het geslacht van David waren. Als een latere keizer een paar broeders van Jezus naar Rome laat komen, omdat ze davididen zijn en hij derhalve hun invloed op het volk vreest, dan blijkt daaruit afdoende, dat de davidische afstamming van Jozef buiten kijf stond.

Twee Vaders? Wanneer we denken aan het z.g.n. leviraatshuwelijk, dan begrijpen wij dat iemand twee vaders kon hebben: een natuurlijke en een wettelijke vader. Het kon ook uit anderen hoofde. Het is mogelijk dat met Jacob dié linie uit Davids geslacht eindigde, wijl deze man kinderloos bleef. Dan heeft hij Jozef ingezet als degene, in wien zijn linie zich zou voortplanten, en op wien de beloften, aan zijn geslacht verbonden, overgingen. Men wist immers niet in welke linie de Messias geboren zou worden? Jacob mocht aannemen, dat het in zijn linie kon zijn en daarom moest hij zorgen dat, bij het uitsterven van zijn linie er een andere davidische linie was, waarop de belofte van de geboorte van den Messias eventueel kon overgaan. Hij koos daartoe de linie van Heli. Deze wijze van een zoon „gewinnen” was volkomen geoorloofd in Israël. Dit inzetten van een zoon als drager van de, op een geslacht rustende belofte, heet

in de bijbel ook „gewinnen”. En in deze zin is het dan te verstaan dat Jacob Jozef „gewon”, en zijn mede de verschillen tussen de beide stambomen van Jozef uit te leggen. De ene stamboom (die bij Lukas) is die van Jozef's natuurlijke vader en de andere is die van zijn „rechtsvader”.

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN

Kerkgang.

Hij ging niet meer
naar de kerk.

Ik heb hem gekend, toen hij nog een hartelijk meelevend lid was van een van onze bloeiende stadsgemeenten. Zijn vol gezicht en vlezig lichaam, zijn heldere blauwe ogen en korte, zekere wijze van spreken, zijn gulle hand en alles dat tot het hem eigene behoorde, maakten hem tot een welkome bezoeker in bijna elke Baptiste woning. Hij had vele warme vrienden onder de broeders, want hij gaf in rijke mate warme vriendschap aan allen en een ieder wist, wat hij vermoedelijk zelf nooit geweten heeft, namelijk, dat hij de weg naar het ouderlingschap bewandelde.

Ik heb hem gekend, toen later de vloed van het leven hem als speculant wierp op de oever van deze streken. Nauwelijks had ik hem ontdekt, of ik stevende dadelijk op hem af, want gaarne toch wilde ik de aangename kennismaking van weleer vernieuwen; ik sprak woorden van welkom in de plaats van onze inwoning, welkom in onze gemeente, welkom in het kleine leger van Christus' dapperen. „Wij kunnen je gebruiken, man!” verzekerde ik hem. Hij antwoordde met bittere woorden van critiek op de Baptisten, die hij de rug had toegekeerd, met hatelijkheden aan het adres van zijn vroegere voorganger, enkele kerkeradersleden en sommige broeders. Mijn uitnodiging had niet de gewenste gevolgen: in onze godsdienst oefeningen verscheen hij slechts eenmaal; van onze gemeente nam hij geen notitie. Van wat ik van anderen heb vernomen, was hij afgedreven naar het kamp van de onkerkelijken en spotters.

Ik heb hem gekend, toen hij als een man, wiens krachten gesloopt zijn, steunend op een stok op zonnige namiddagen bij de weg strompelde. Hij was altijd alleen. Niemand scheen belang in hem te stellen. Vrienden bezat

hij blijkbaar niet meer. Ging ik hem voorbij, dan staarde hij mij aan, alsof hij mij zich vaag herinnerde. Arme stumpster, verlaten van God en mensen!

Ik heb zijn doodsbericht in de courant gelezen. Onwillekeurig presenteerde zich aan mij weer onze eerste ontmoeting in de kille, donkere achterkamer van zijn woning, met al de bijzonderheden, daaraan verbonden.

Wat een zielig leven is met zijn verscheiden heengegaan! Wat had hij niet kunnen zijn! Wat is hij geworden!

En intussen is de gemeente, aan welker voorganger en sommige broeders hij zich geërgerd heeft, in weerwil van al haar tekortkomingen uitgebroken in menigte en heeft zij hemel en aarde doen daveren van vreugde over het thuisbrengen van honderden verdoelde zielen. En intussen is zij voor een schare, die niemand tellen kan, in het dorstige land van het leven niets meer en niets minder geweest dan een heerlijk Elim met zijn twaalf waterfonteinen en zeventig palmbomen.

„Want wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen, maar wie zijn leven zal verliezen om Mijnen wil, die zal het behouden”.

* * *

De hedendaagse wetenschap en de kerkgang.

Er is een tijd geweest, dat de wetenschap het met de kerk en de kerkgang niet kon vinden. Wanneer wij het hier over wetenschap hebben, bedoelen wij niet de wetenschap op zichzelf maar de mensen, die menen, dat zij haar uitverkoren kinderen zijn. Zou een man van ontwikkeling vroeger er ooit aan gedacht hebben om de kerk te bezoeken? Hij glimlacht over onze naieve veronderstelling. Onze vaders wisten wel, hoe zij het moesten aanleggen: zij zorgden ervoor, dat de stroom van goud ongehinderd uit onze koloniën bleef vloeien; dat zij de politiek beheersten en de vette baantjes in handen hielden, en dat het volk, het domme volk zich te goed kon doen aan godsdienstige geschillen! En tot heel diep in de negentiende eeuw beschouwde de upper ten de kerkgang als het laatste menselijke restje, waarvan de „Uebermensch” nog verlost moest worden.

Er is echter een opzienbarende ommekeer gekomen in de mening der leiders en voormannen op het gebied der kennis. Och, wij wisten al lang, dat die ommekeer komen zou; ze kon toch niet uitblijven. Wetenschap is een van beide: of de fantasie van onze wil om ongelovig te zijn, en dan tuimelen haar bevindingen toch in de nacht van de afgrond; of de zuivere weergave der feiten, met conclusies, die afsteken naar de diepte en tot in God reiken. Uit God is immers alles voortgekomen en naar God keert alles terug!

De laatste jaren zijn de ogen opengestaan voor eenvoudige, overal voorkomende, welsprekende feiten, die alle met beslistheid wijzen op de zegen van de kerkgang en de dienst van God. Weet ge wat het bureau voor de psychologie van het beroep in New York, dat in de jaren 1933 en 1934 psychologische onderzoekingen verrichtte op meer dan vijftien duizend werkloze mannen en vrouwen, heeft ontdekt? Een der conclusies, die niet in het rapport gepubliceerd werd, was, dat de individuen, die religieus of kerkelijk meelevend waren, aanzienlijk betere persoonlijkheden waren dan zij die dit misten.

Dat is een getuigenis, dat aller aandacht verdient; een getuigenis, dat elke kerkverzuimer en kerkverzaker tot ernstig nadenken moet stemmen. Let wel: mannen van wetenschap, van wie de meeste — indien niet alle — uitgesproken onkerkelijk zijn, bestuderen duizenden mensen in hun waken, werken en slapen en komen tot de onvermijdelijke conclusie, dat kerkgang een grote zegen is voor het individu, gezin en geslacht. Hier behoeft niets meer aan toe gevoegd te worden.

* * *

Hij zat weer onder de preek.

Geen wonder van de laatste jaren werd drukker besproken dan dat.

Hij was, om Dr. Link's eigen woorden te bezigen, „belijdend lid ener kerk” geweest. Zijn leven was van kind af aan sterk door het geloof beïnvloed. Van zijn vierde jaar af had hij de Zondagsschool bezocht; Zondagmorgen- en avonddiensten woonde hij sinds zijn zesde jaar geregeld bij. Later had hij zich op een van de openbare samenkomsten als bekeerde bekend gemaakt. Hij werd toen leerkracht op de Zondagsschool en leidde een bijbelcursus in de jongelingsvereniging. De omgang met professoren en studenten aan de universiteit, zowel als zijn honger naar wetenschap deden hem geloof en kerk prijsgeven. Twintig lange jaren had hij hard gewerkt om de lijdende mensheid te helpen. Twintig lange jaren gezonde en lijdende mensen geobserveerd en bestudeerd. En twintig lange jaren de schaduw van de kerk vermeden.

Nu zit hij weer in de kerkbank met al de fragmenten van zijn gezin, voor zover hij die nog mee kon krijgen.

En dit is zijn excuus:

„Dat ik naar de kerk ga, komt hierdoor, dat ik het anderen zo vaak heb aangeraden. Ik doe het, omdat ik liever zou willen uitslapen, iets, wat ik alleen op Zondag kan doen. Ik doe het, omdat ik liever het Zondagsochttenblad zou willen lezen. Ik doe het, omdat ik weet, dat het mijn oude vader genoeg zal doen, als hij het hoort. Ik doe het,

omdat ik er zonder twijfel mijn schoonouders zal aantreffen. Ik doe het, omdat ik weet, dat ik vriendelijk zal moeten doen tegenover de mensen, die mij grotendeels niet in het minst interesseren; omdat, als ik niet ga, mijn kinderen zullen denken: „dan hoeven wij ook niet naar de catechisatie”; omdat men misschien iets van mij zal vragen, wat ik liever niet zou doen; omdat ik het misschien in het geheel niet met de preek eens ben. Ik doe het, omdat ik niet kan geloven in alles wat deze kerk — of welke kerk ook — leert. Kortom, ik doe het, omdat ik er het land aan heb en ik weet, dat het goed voor mij is”.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

Een verborgen raadsbesluit Gods?

Deze vraag wordt niet in algemene zin gesteld, doch is bedoeld om te worden gezien in verband met Marc. 4 : 10—12. Dus geen diepzinnige, theologisch gefundeerde beschouwingen worden verwacht naar aanleiding van de hierboven gestelde vraag. Want was de vraag in algemene zin bedoeld, dan zou men het antwoord heel kort kunnen samenvatten in de woorden: de vraag stellen betekent de vraag beantwoorden! Doch nu wil de gestelde vraag helpen zoeken naar de betekenis van het aangeduide Schriftgedeelte.

Wat staat er dan in Marc. 4 : 10-12?

We lezen daar — en ik volg nu de vertaling van Prof. Dr. Brouwer —:

„En toen hij alleen was, vraagden hem zij, die bij hem waren, met de twaalf, naar de gelijkenissen. En hij zeide tot hen:

Aan u is de verborgenheid van het koninkrijk Gods gegeven;

maar tot degenen die buiten staan, komt dit alles in gelijkenissen,

opdat zij, ofschoon zij zien, niets waarnemen,

en ofschoon zij hooren, niets verstaan,

opdat zij zich niet soms bekeeren

noch ook vergeving vinden”.

Nietwaar? — deze woorden accentueren heel sterk de vraag, of hier niet gedacht moet worden aan een verborgen raadsbesluit Gods. En dat daarom het volk Israël in Jezus' dagen, wan-

neer we dat volk bij een akker (dat wel met het goede zaad bezaaid werd) vergelijken, niet tot een gelovig vrucht dragen kon komen. Op dat zij zich niet soms bekeren noch ook vergeving vinden!

Wanneer we Schrift met Schrift vergelijken, dan zullen we al heel spoedig tot de conclusie moeten komen, dat de eerste gedachte, die als een opwelling bij ons boven komt, niet de juiste kan zijn. Want Jezus heeft dikwijls de nadruk op 's mensen verantwoordelijkheid gelegd. Om er maar een paar teksten, alleen bij Marcus, te noemen: 3.35; 4.20; 4.24; 6.11.

* * *

Drie verklaringen van Mr. 4 : 10—12.

Deze drie verklaringen — wellicht zijn er nog meerdere te geven — vond ik in het boek „De Vier Evangelisten” van Prof. Dr. A. M. Brouwer.

Prof. Brouwer zegt op bladz. 76, dat we bij de uitspraak over het doel van de gelijkenissen (Mr. 4 : 10—12) voor een moeilijkheid staan, die reeds in de oude kerk is gevoeld. Mattheüs heeft de moeilijkheid niet, als hij Jezus laat zeggen:

„Daarom spreek ik tot hen in gelijkenissen, omdat zij zien zonder te zien, en hooren zonder te hooren of te verstaan”.

En dan schrijft Prof. Brouwer:

„De lezing bij Markus — en ook Lukas — kan op drie wijzen worden uitgelegd.

Ten eerste: Jezus sprak de gelijkenissen, opdat Zijn onderwijs alleen verstaanbaar zou zijn voor hen, die Hem wilden volgen. Want bij den toenemenden tegenstand onder het volk gevoelde Jezus, dat een duidelijk verstaan van Zijn bedoelingen de mensen nog verder van Hem zou vervreemden. Zijn voornaamste werk zou dan nu zijn, de weinigen die Hem trouw bleven, dieper in te leiden. Maar niet alle gelijkenissen kunnen zoo verklaard worden. Er zijn er die toch duidelijk een nadere verklaring van Jezus' bedoeling willen geven.

Daarom is het ten tweede ook heel goed mogelijk, dat het Grieksche voegwoord, bij Markus en Lukas door opdat vertaald, beter weer te geven is met zoodat (wat het in het jonger Grieks even goed kan beteekenen); of, wat in de uitlegging op hetzelfde neerkomt, dat, evenals in het Hebreeuwsch, het gevolg min of meer ironisch aangeduid wordt als doel. Dan wil het zeggen: „gij hebt het geestelijk inzicht ontvangen waardoor gij het geheim van Gods koninkrijk verstaat,

maar voor hen die buiten staan, neemt al Mijn onderwijs den vorm aan van gelijkenissen, met het eenig gevolg dat zij, ofschoon zij zien, toch niet opmerken enz.”

De derde mogelijkheid is deze, dat in Markus 4 : 12 de aanhaling van Jesaja (6 : 9, 10) een toelichting is niet van Jezus, maar van den verzamelaar van Zijn woorden afkomstig. Het Grieksche voegwoord wordt in Matth. 18 : 16 op dezelfde wijze gebruikt. Dan beteekent „opdat”: zoo is in vervulling gegaan het oude profetenwoord. In dit geval geven Markus en Lukas, evenals Mattheüs, eenvoudig de gedachte van de oude kerk weer, dat de onontvankelijkheid van velen voor Jezus' onderwijs vervulling was van een profetische uitspraak. Ik acht deze laatste verklaring nog de beste. In elk geval is in verband met het onderwijs van Jezus niet aan te nemen, dat Hij opzettelijk de bekeering zou hebben willen tegenhouden”.

* * *

Zending in Suriname en haar offers.

Het is algemeen bekend, dat de Evangelische Broedergemeente (de Herrnhutters) in de laatste twee eeuwen zeer veel zendingen heeft afgevaardigd naar het zendingsveld in Suriname.

We lazen over het aantal zendingen en het hoge percentage aan sterfgevallen onder deze dappere mannen en vrouwen enkele cijfers, die verre van droog en dor te zijn u aanstaren met een welsprekendheid en duidelijkheid, zodat ge in stille eerbied en met grote bewondering denkt aan al die onbekende discipelen van Jezus Christus, die hun leven niet liefgehad hebben tot in de dood. Mannen en vrouwen, die gehoorzaam aan het grote zendingsbevel van den Meester familie, vrienden en vaderland vaarwel zeiden en de grote gevaren, welke hen bedreigden, niet hebben geacht. Hun harten brandden van liefde voor God en de naaste.

In 1735 — dus ruim 2 eeuwen geleden — vertrokken de eerste drie zendingen als pioniers naar Suriname. Reeds na 50 jaar hadden 93 broeders en 35 zusters de reis naar het verre land ondernomen. In 1835, toen dus deze zending haar eerste eeuwfeest vierde, telde de lijst der zendingen 212 namen (140 mannen en 72 vrouwen). Weer 50 jaar later bedroeg dit aantal respectievelijk 258 en 196; dus samen 454. Terwijl kort voordat het tweede eeuwfeest gevierd werd dit aantal was gestegen tot 353 mannen en 342 vrouwen; dat maakt tezamen 695.

Dat de Broedergemeente gedurende 2 eeuwen bijna 700 broeders en zusters heeft mogen en kunnen afvaardigen en

* spatiëring van mij, d. H.

dat nog wel naar één zendingsveld, is iets dat ons beschamend stil maakt. Hoeveel liefde, toewijding, offerzin hebben deze zendingen niet geopenbaard! Welke moeilijkheden moesten ze niet overwinnen en welke ontelbaar vele gevaren niet doorstaan. Ze wisten van het hoge percentage sterfgevallen in Suriname en toch meldden zij, die Christus' roepstem hadden gehoord, zich aan. De opengevallen plaatsen werden aangevuld en steeds meerdere plaatsen werden bezet. De boodschap van het Evangelie drong al dieper in de oerwouden door.

Doch laat ik nu eerst de cijfers welke spreken van het grote aantal sterfgevallen mogen verstrekken. Deze cijfers zijn gerubriceerd over de verschillende gebieden van Suriname. Het aantal sterfgevallen, dat nu wordt verstrekt, bestrijkt dus een tijdvak van bijna 200 jaar Suriname-zending.

Gestorven zijn te Pilgerhut en andere posten van de Indianen-zending: 29. Op verschillende posten van de Boschland-zending: 17. In de districten: 62. Te Paramaribo: 136. Dat maakt samen 244!

Van deze 244 broeders en zusters, die in Suriname zelf werden opgeroepen, stierf bijna de helft beneden de 35 jaar. En meer dan de helft binnen de eerste 5 jaren van werkzaamheid op het zendingsveld. Welk een teleurstelling, welk een leed. Bovendien moesten op de verschillende posten meer dan 70 kindergraven gedolven worden.

En nog altijd gaat de arbeid voort. Zwaar zijn de offers, maar ook groot is de zegen van God.

Zijn ook wij bereid tot de dienst? En wanneer de Meester roept, zullen wij dan gaan?

Neem mijn liefde — daarmee, Heer, leg ik 't laatste voor U neer; neem mijzelf — ik wil voortaan als Uw kind door 't leven gaan.

* * *

Algemeen Verslag Nederl. Bijbelgenootschap over 1941.

De Financiën.

Plaatsten we verleden week enkele gegevens uit het jaarverslag van het Nederl. Bijbelgenootschap, zo willen we thans een ogenblik letten op de financiële resultaten van het afgelopen jaar. Het jaar 1940 sloot met een nadelig saldo van bijna acht duizend gulden, terwijl de vooruitzichten voor het jaar 1941 nog minder waren. Ten eerste werd bij de aanvang van het jaar de omzetbelasting ook ingevoerd voor boeken. Hierdoor steeg de onkostenrekening over 1941 met bijna 4½ duizend gulden. Ten tweede kwam de vereveningsheffing. Resultaat: een nieuwe uitgave van 1200 gulden. En ten derde

kwamen als nieuwe lasten een aantal uitgaven in verband met de tijdsomstandigheden. Er waren verkeersmoeilijkheden met als gevolg hogere verzendkosten. Aan de Synode der Belgische Protestantse kerken werd voor de bijbelvoorziening bijzondere steun gegeven. Ook de bijbelvoorziening in eigen land vroeg meer dan de beraamde kosten. En ten slotte werd meerdere spoed betracht met betrekking tot de nieuwe vertaling van het Oude Testament. Dat kostte ook al weer enkele duizenden guldens. Alles met elkaar kwamen de uitgaven voor bovengenoemde posten ruim 20 duizend gulden boven het daarvoor in het vorige jaar benodigde bedrag.

Doch ook gunstige factoren waren merkbaar. Ten eerste een belangrijke verhoging van de omzet. Ten tweede een aanzienlijke vermeerdering van nieuwe leden en begunstigers, waardoor de contributies stegen. Ten derde hebben een groter aantal kerken dan het vorige jaar een collecte gehouden voor de arbeid van het Bijbelgenootschap. Door deze drie gunstige factoren verwacht men een minder groot tekort als eerst werd gevreesd. De volledige afrekening zowel van den algemenen penningmeester als van de afdelingen zal binnenkort in een boekje met gegevens gepubliceerd worden.

We kunnen niet anders dan dankbaar zijn voor al de arbeid, welke het Bijbelgenootschap in het afgelopen jaar heeft mogen verrichten. En nog altijd vindt deze arbeid van de bijbelverspreiding een rustige voortgang. God gebiede Zijn zegen over al deze arbeid.

Uw Woord is mij een lamp voor
mijnen voet,
mijn pad ten licht om 't donker op te
klaren.
't Zal daar zijn troost in druk mij leven
doet,
in 't land der vreemd'lingschap mijn
ziel bewaren.
't Verkwaamt mijn hart met vreugden
door zijn gloed:
't bestraalt mijn gangen al mijn
levensjaren.

d. H.

MEDEDELINGEN

Obligatie Lening Bapt. Gem. Leeuwarden.

Betaalbaar is per 1 Mei 1942 coupon no. 17 bij Amsterd. Bank of den penningm. E. A. Schlüter, Noordvliet 11, Leeuwarden.

Een vraag.

Rotterdam — Centrum.

Wie van de gemeentelijke zangkoren in ons vaderland zou ons zangkoor een dienst kunnen en willen bewijzen? Het zangkoor R'dam—Centrum, dat in het bombardement zijn liederenvoorraad verloor, doet zijn uiterste best om door zang de gemeente te steunen. Het ontbreekt echter aan voldoende muziek. Gaarne ontving het enige muziekstukken (per muziekstuk bij voorkeur twintig exemplaren), opdat de actie kan worden voortgezet. Misschien zijn er zangverenigingen, die kunnen helpen en iets kunnen missen, omdat zij het niet meer gebruiken. De zangnummers zullen worden gezongen tijdens de godsdienstoefeningen.

U kunt uw zending aan mij richten en door mij zal het ter bestemder plaatse worden bezorgd.

De secr.,

W. VISSER.

Koekkoekplein 21,
Rotterdam—Noord.

Van de Administratie:

In dank. ontvangen voor de Commissie voor Inwendige Zending van:

N. N.	f 10.—
Gem. Muntendam	- 50.—
„ Delfzijl	- 25.—
„ Amsterdam	- 60.—
„ Stadskanaal	- 200.—

Hiermede is het boekjaar 1941/1942 afgesloten. Dank voor de vele grote en kleine bijdragen. T.z.t. zal nadere specificatie volgen in het financieel jaarverslag.

Voor dit komende jaar houd ik mij wederom gaarne voor toezendingen aanbevolen. Veel arbeid wordt in Gods Koninkrijk verricht en gevolg daarvan is dat ook veel geld nodig is. Zend daarom geregeld uw bijdragen. Het begin is er reeds. Verder deel ik mede dat vanaf 1 April alle ontvangen geldzendingen in dit blad door mij verantwoord worden en kunnen desbetreffende afzenders de goede ontvangst zien. Dit in verband dat vele afzenders mij verzochten de ontvangst schriftelijk te bevestigen. Geeft meteen besparing portiekosten en het reu van storting geld kan beschouwd worden als kwitantie.

In dank ontvangen voor de
Binnenlandse Zending (C. I. Z.)
van:

Gem. Nieuwe-Pekela een bedrag
van f 15,88

Post Heerenveen, op-
brengst Paascollecte als
dankoffer - 30,84

Gem. Haulerwijk bijdra-
ge over April - 70,83

Voor de Unie van:

Gem. Rotterdam—Z af-
lossing geldlening een
bedrag van f 50,00

Met hart. groeten,

Uw Administrateur,

H. KONING.

Coevorden, v. Heutszingsel 52.
Postrekening No. 275770.

9e jaar Zendingsactie.

Totaalopbrengst
zendingscollecten: f 1068,78

Stadskanaal	f 158,40
Nw. Weerdinge	- 110,45
Groningen	- 64,50
Hengelo	- 63,28
Leeuwarden	- 60,20
Delfzijl	- 60,—
E. E.veen	- 51,12
Amsterdam	- 46,10
Stavoren	- 45,50
Muntendam	- 38,65
Sneek	- 36,50
N. Pekela	- 35,76
Heerlen	- 35,53
den Haag Singel	- 27,30
Eindhoven	- 23,—
Vriescheloo	- 20,40
Haulerwijk	- 20,12
Haarlem	- 18,57
Enschede	- 18,14
Harlingen	- 16,78
Utrecht	- 12,90
Heerenveen	- 12,72
R'dam Zuid	- 12,—
Zandbulten	- 11,50
Noordbergum	- 10,30
Foxhol	- 10,—
Ter Apel	- 8,76
den Haag Oost	- 8,40
Hoogezand	- 5,53
2e Exlmond	- 5,—
Drachten	- 4,22
Apeldoorn	- 2,65
P. Noordijk, Hoogkerk	- 8,—
K. L. Ongersma, Urk	- 6,50

Voor enkele plaatsen, waar blijkb-
baar geen jeugdkerkdiensten wor-
den gehouden, zoals Almelo, Arn-
hem, Deventer, Zwolle, Rotterdam
Centrum, Borne, Heeg, Hoorn en
Workum, hopen wij, dat deze ge-
zegende diensten spoedig weer
mogelijk mogen zijn en alsdan ook
de zendingsliefde weer openbaar
worde.

Spek de bus!

ZENDINGSACTIE.

Een jaar van
10 maanden.

Onmogelijk? De lief-
de tot de zendingsactie
van zovele jonge harten
maakt het onmogelijke
mogelijk. Het 9e jaar
zendingsactie begon in
de loop van de maand
Juni 1941 en is genood-
zaakt zijn loop te be-
eindigen op 15 April
1942, wijl de 9e regis-
treerder der zendings-
liefde niet hoger stijgen
kán! Door dit heuglijk
feit is er weer een re-
den om te danken en
goedsmoeds te zijn. De
zegen uitgaande van
de Jeugdkerkdiensten
wordt, door Gods ge-
nade, een stroom gelijk,
verkwikkend menig
dorstig hart.

De thermometer was
op 15 April gestegen
tot

f 1068,78,

en dat gedurende een
jaar van 10 maanden
en enkele luttele dagen.
Dit resultaat geve a.s.
Zondag, op elke jeugd-
dienst bekend gemaakt,
alle jongeren (en oude-
ren) een dankzegging
in het hart en een lof-
lied op de lippen. Hal-
leluja!

De laatste stijging tot
f 1068,78 was het gevolg
van de zendingsop-
brengst der diensten te
Enschede f 6,14; Hen-
gelo f 8,75; K. L. On-
gersma, Urk f 1,—;
Emmer Erfscheidenveen
f 7,41 (incl. ererondje;
Rotterdam Zuid f 3,—;
Haulerwijk f 3,97; Stads-
kanaal f 18,—; 2e Ex-
loërmond f 5,—; Sneek
f 8,—; Amsterdam f 2,90;
Nw. Weerdinge f 9,69;
Groningen f 12,27; den
Haag Singel f 6,58;
Muntendam f 4,95; Sta-
voren f 5,75; N. Pekela
f 3,30; Heerenveen f 2,50;
Drachten f 4,22; En-
schede f 4,56; Eindhoven
f 6,—.

Ik voorzie, dat de zendingsactie wordt gelijk
een vruchtboom, die tweemaal per jaar zijn
vrucht geeft.

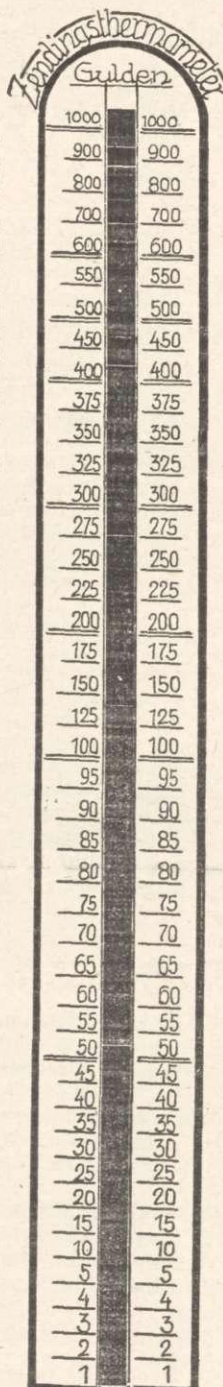
Het 10e jaar zendingsactie zij weder met
geheel ons hart onzen Heer en Koning gewijd.
„Spek de bus”.

Nevenstaand totaal overzicht vraagt vriende-
lijk uw aandacht.

Met hart. groet,

A'dam, Lutmastr. 170

G. PLANTING.
Giro 223785.

CORRESPONDENTIE

Br. S. te B. Uw ingezonden stuk
is absoluut negatief. U klaagt alleen
maar. En dan is die klacht zeer ge-
bonden, vermoed ik, aan uw omgeving.
Het is zeker onder ons uitzondering,
gelukkig, dat een deel der gemeente
op Zondag in marsen meeloopt of de
kermis bezoekt. Zulke zaken behoren
in de gemeente, waar zulks zou plaats-
grijpen, ernstig onder het oog te wor-
den gezien. M.i. gaf uw brief niet het
algemeen beeld onzer gemeenten weer.
Overigens verheug ik mij, dat gij ook
op de muren staat en wacht houdt.
God sterke ons.

E.-R.

ADVERTENTIE

Verloofd:

ATI ROOS

en

PIET BOON.

Den Helder,
Brakkeveldweg 22 } 26 April '42.
Texel,
de Cocksdoorp 61 }

Thuis 26 April '42, Den Helder,

Zo God wil hopen onze ge-
liefde Ouders

J. H. ASSINK

J. ASSINK—Otte

hun

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Dat zij nog lang gespaard mo-
gen blijven is de wens van

RIKI en OEBELE
en RINI.

Hengelo (O.), 28 Apr. 1942.
Mariastraat 23.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN
in „De Christen”

8229

in de plaatsen waar de Satan heeft getroond. Komt, laat ons onze lichamen versterken met een bescheiden bete. U hebt de gong gehoord? Mijn vrouw wacht ons . . .

„Maar ik heb geen bonnen bij mij”, zegt br. Nommensen droogjes.

„Ik verkeer in dezelfde ongunstige omstandigheden”, zegt br. Williams.

„Och, wat zouden bonnen, mijne broeders. Is mijn hart niet brandende in mij geworden? We danken God uit het diepst van onze ziel voor de heerlijke, inspirerende gemeenschap, die wij vanmiddag met elkander mochten smaken. Ons brood is uw brood; onze drank uw drank; onze dis uw dis; ons huis uw huis; al het onze is het uwe. Komt en laat ons aan tafel gaan.”

Wij hebben getafeld en wij zullen dat blijde uur nooit, nooit vergeten. Mijn vrouw en ik bewaren aangename herinneringen aan vele gasten. Maar gene van hen heeft ons zoveel vreugde bereid en innerlijk geheiligd en gesterkt als deze beide reuzen van het Koninkrijk der hemelen. Het delen van het brood met ze was ons als een verkeren met Gods geweldigen in Gods voorhoven.

* * *

Nommensen en Williams aan de gemeente voorgesteld.

Acht lange slagen dreunen over ons dorp.

‘t Is acht uur van de dag, die de pioniers van de verre Indische archipel ons onuitwisbaar in het geheugen hebben gegraveerd.

De gemeente is tezamen gekomen om op bestel van haar Heer en Hoofd brood en beker te nemen ten einde Zijn wrede dood aan het Kruis te gedenken.

Behoeven we nog te vermelden, dat onze gasten met ons zijn opgegaan?

Toen het geschikte ogenblik was aangebroken, stelde ik ze aan de broeders en zusters voor: Ludwig Ingwer Nommensen, de man, die met een harmonica gewapend de Batakkers in het Koninkrijk van Christus heeft gespeeld; die talloze keren zijn leven niet heeft geacht, opdat hij Batakkers voor Jezus mocht winnen; die nu ruim vier en twintig jaar geleden het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld; wiens zielloos lichaam door tienduizenden inboorlingen naar zijn laatste rustplaats werd gevolgd. Ludwig Ingwer Nommensen, die elke dag de vrucht van de wijnstok nieuw drinkt aan de bruiloftsdis des Lams; die als strijder en lijder voor den Heiland der wereld ons allen verre op de achtergrond dringt.

En John Williams, de smidsjongen, die de heraut is geworden van de liefde 8170

Gods in Christus Jezus aan de insatans boeien geklonken stammen van Oceanië; wien door zijn eigen bekeerlingen van Samoa, allen rovers en moordenaars en menseneters van voorheen, gebeden en gesmeekt werd niet naar de woeste horden op de Nieuwe Hebriden te trekken; die echter van blijven niets wilde weten en in gehoorzaamheid aan zijn zender naar Arromanga ging, waar hij de martelaarsdood is gestorven. John Williams, een held, die meer voor de uitbreiding van het rijk van Jezus heeft gedaan, dan een onzer en wij allen tezamen; met wien Jezus zelf dagelijks het brood breekt aan Zijn tafel in het hemelse Jeruzalem.

„O, broeders en zusters”, zei ik, „het was mijn vrouw en mij een ongekende vreugde en zegen deze gasten aan onze tafel te zien gezeten. Is het ons allen hier geen oorzaak om God te danken voor hun aanwezigheid? Welk een levendige visie geven zij ons van de verheerlijkte, strijdende en ongeboorte gemeente des Heeren, geschaard als zij zijn aan deze dis. Jezus zegt: „En ik, zo wanneer ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal ze allen tot mij trekken”.“

* * *

Nommensen en Williams geweigerd.

Nauwelijks heb ik deze woorden gesproken, of er staat een broeder op, die informeert of onze beide voorname gasten wel op hun belijdenis ondergedompeld zijn. Ik ben even verlegen met deze vraag, want eerlijk gezegd had ik er nooit aan gedacht. Ik antwoord, dat elk onzer mocht wensen zo diep ondergedompeld te zijn in den Heiligen Geest en het heilige vuur als Nommensen en Williams.

„Ik bedoel niet in den Heiligen Geest en het heilige vuur, maar in water”, merkt onze broeder nu op. Och ja, het gaat onze broeder niet om Heilige Geest en heilig vuur maar om water, en niet om een beetje, maar om heel veel water.

„Is dat nog van wezenlijk belang voor ons, broeders”, antwoord ik, „gezien het feit, dat deze beide mannen, die zich vorstelijker hebben gedragen dan een onzer, welkom zijn aan onze tafels in onze eigen woningen, en ook welkom zijn aan de dis van den Bruidgom in het Vaderhuis boven? Zij zijn blijkbaar welkom aan alle dissens. Aan deze misschien niet?”

„Ik ben erop tegen, dat zij met ons mede aanzitten, zolang zij niet eerst gedoopt zijn, zoals wij het gedoopt zijn verstaan”, repliceert onze broeder, en . . . sommigen knikken instemmend . . . !

* * *

Bovenstaand weefsel heb ik geschreven om u te laten weten, dat er in elk

geval één Baptist is, die geen voorstander is van het zogenaamde „gesloten” avondmaal.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

Leert nood bidden?

Niet van alle spreekwoorden kan worden gezegd, dat ze een waarheid uitbeelden, waaraan niet meer valt te tornen. Het lijkt me trouwens heel moeilijk, om een waarheid in een korte pittige uitspraak vast te leggen. Een waarheid vastleggen? — ik geef dadelijk toe, dat deze formulering niet bijzonder gelukkig is. Een waarheid kan dikwerf vele zijden hebben, zodat van „vastleggen” in vele gevallen geen sprake kan zijn. Laat ik dan liever zeggen, dat een spreekwoord een bepaalde gedachte wil uitbeelden; een gedachte, welke burgerrecht heeft verkregen en soms eeuwen oud kan zijn.

En toch zijn er tijden, waarin je achter sommige spreekwoorden een vraagteken gaat plaatsen. Zo'n vraagteken hoeft dan nog niet dadelijk een botte ontkenning te betekenen, of een brute loochening van een gedachte, welke door vele geslachten als een waarheid werd erkend. Een vraagteken wil ook als een vraagteken beschouwd worden.

Zo denk ik dan hier aan het bekende spreekwoord: nood leert bidden. En nu de vraag: leert nood bidden?

Een oog en oorschrijver moet z'n ogen en oren goed de kost geven. Hij moet een goede waarnemer en opmerker zijn. Hij moet kunnen zien, soms van dichtbij en misschien nog vaker van op een afstand. Bovenal moet hij kunnen luisteren. Daarmee wil al weer niet gezegd zijn, dat hij, die deze regelen schrijft, zich zonder meer aan u gaat voorstellen als een goede waarnemer en opmerker. De nodige bescheidenheid siert elk mens. Maar toch kan men er ernstig naar streven, om zo goed mogelijk z'n waarnemende en opmerkende gave te gebruiken.

Wanneer ik dan nu vaststel, dat we in een tijd van grote en velerlei nood leven, dan zal ik zeer waarschijnlijk op geen tegenspraak stuiten. We zullen altijd weer de feiten moeten laten spreken. Dat ligt m.i. vooral op de weg van een Evangeliedienaar. Geen schuilevinkje spelen en zich ook niet oostindisch doofhouden. En nog minder aan de hand van een bonte serie bijbelteksten zo iets als van een banvloek slingeren naar de hoofden van hen, die vanwege bepaalde noodtoestanden in-

derdaad wat uit het lood geslagen schijnen te zijn. Ik heb in deze tijd wel eens een toespraak van een — let wel: van een verkondiger van het Evangelie! gehoord, waarin de houding van vele christenen in deze tijd dusdanig werd gebekeld, dat ik mij afvroeg: maar waarde broeder, zoudt u zich niet eens wat moeite willen geven om de christenen, die volgens u zich niet christelijk openbaren, trachten te begrijpen? Niets menselijks is toch ook een Evangelieverkondiger vreemd?! Deze opmerking mijnerzijds betekent allerm minst een goed praten van een levenshouding, welke door Christus in Zijn woord wordt afgewezen. Als christenen hebben we elkander niet te oordelen. Voordat men anderen wil onderrichten, leren of vermanen — hier is van oordelen helemaal geen sprake — moet men trachten, heel ernstig trachten hen te begrijpen. De ware Evangeliedienaar spreekt niet vanuit de hoogte tot een luisterende schare, maar daalt tot haar af. Bovendien moet hij eerst tegen zichzelf gepredikt hebben, voordat hij zijn boodschap doorgeeft aan anderen.

En nu stellen we nog eens de vraag: leert nood bidden?

Ik geloof, dat de tijd, waarin wij thans leven, recht geeft om deze vraag te stellen. En wel om de volgende redenen. (Natuurlijk ga ik uit van de veronderstelling, dat we leven in een tijd van grote en velerlei nood). Legt men z'n oor te luister, dan verneemt men doorgaans geen gebeden, welke uit de nood des levens worden opgezonden tot God. Men hoort dan heel vaak stoute beweringen, krasse uitdrukkingen, vermetele zegswijzen. De gebezigde woorden vormen geen klacht tot God doch veeleer een aanklacht aan het adres van den Schepper van hemel en aarde. Sommigen spuwen gal en bitterheid; anderen bepalen zich tot ironische opmerkingen, waaruit duidelijk de verbitterde stemming spreekt. Weer anderen zijn innerlijk totaal losgeslagen van alle hogere waarden. Och, u begrijpt me wel. Denkende aan al deze mensen, zou men geneigd zijn tot de opmerking: nood leert roepen, schreeuwen, aanklagen, beschuldigen, vloeken! En inderdaad — dat alles leert de nood óók. Dus in algemene zin genomen mag men met recht betwijfelen of nood wel altijd leert bidden. De ervaring leert, dat de nood velen bittere woorden leert spreken.

Nood kan leren bidden. En ook dát leert de ervaring. Gelukkig. Deze les hebben velen in onze dagen geleerd, hoeveel moeite en inspanning dat ook gekost moge hebben.

Wij willen het niet ontkennen, dat wij maar al te vaak, en haast altijd maar al te gemakkelijk, als begripenden willen staan tegenover de gang der wereldgeschiedenis. Als gelovigen hebben wij

leren beseffen, dat wij God geenszins ter verantwoording kunnen roepen. De gelovige belijdt in ootmoed doch tevens met grote stelligheid: De Heere regeert. Ook dan, wanneer rondom Hem wolken en donkerheid zijn.

Voor al in nacht en stormgebruik zal zijn bede zijn: „Heer, vermeerder mijn geloof”. Natuurlijk heeft hij z'n vragen en kent hij z'n strijd, doch hij richt zijn vragen niet tegen God maar tot God. De nood des levens drijft hem tot het gelovig gebed. En wanneer anderen in de grote nood onzer dagen gaan schimpen en spotten, vloeken en tieren, dan laten ze niets anders horen dan de taal van het ongelooft.

Laat ons als christenen acht geven op de tekenen der tijden. Op de bladzijden van het lijvige boek der wereldgeschiedenis staat ook de geschiedenis van Gods Gemeente op aarde te lezen. En we weten, dat de poorten der hel deze Gemeente niet zullen overweldigen. Daarom willen we waken en bidden, ook nu.

* * *

Gods wegen.

Terwijl ik bovenstaande regelschrijf, moet ik denken aan een korte overdenking van de hand van Prof. Dr. G. J. Heering, geschreven voor de achterzijde van een scheurkalender voor dit jaar. 't Is een overdenking naar aanleiding van dat bekende woord uit Jesaja 55: „Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere”. Omdat deze overdenking kort is en zo goed past bij hetgeen hier boven is gezegd, neem ik haar in deze kolommen voor u op:

„Wie nadenkt over Gods wegen, denkt na over het groote Mysterie.

Wij overzien slechts onzen eigen weg en dien van hen die ons het naaste staan, althans voor zoover die wegen achter ons liggen, maar wie overziet dat groote kruisnet van de wereld en haar geschiedenis, waar telkens honderden wegen bij komen en honderden afgaan? Wat is de zin van al die elkaar kruisende wegen, waar loopen ze op uit? Wat is de hoofdrichting, wat is hun einddoel, wat is de wereldgang?

Wij weten het niet. Onze gedachten zijn daarop niet ingericht. De profeet Jezaja heeft gelijk: Gods gedachten zijn niet onze gedachten en Gods wegen niet onze wegen.

„Gods wegen?” vraagt men ons. Dien wirwar van wegen zonder doel, dien chaos van gebeurtenissen en bewegingen zonder beheerschen zin, noemt gij Gods wegen? Voor ons is het niet anders dan een samenloop van duizen-

den toevallige omstandigheden, een blind spel van krachten. Het komt uit zooals het uitkomt. Het toeval of wilt ge liever: het noodlot beheerscht leven en wereld.

Maar zij, die het leven ernstig zien — en dat kan men alleen als men aan een zin van dat leven gelooft — zij kunnen zich niet neerleggen bij „chaos”, „toeval” of „noodlot” als laatste gezichtspunt. Als de wereld zinloos is, dan zou immers ook hun leven in die wereld zinloos zijn.

Met de groote figuren uit den bijbel, met de groote denkers aller eeuwen blijven zij spreken van een diepen zin achter de wereld der verschijnselen en in die wereld werkende, blijven zij spreken — in godsdienstige taal — van Gods gedachten en Gods wegen, die hooger, véél hooger zijn dan de onze, zoo hoog als de hemelen zijn boven de aarde”.

* * *

Gods leiding.

Wat kunnen sommigen vertrouwelijk en echt knusjes spreken over de leidingen des Heeren. Ze nestelen zich stevig op hun praatstoel en spreken al maar door, alsof ze het hebben over gewone alledaagse gebeurtenissen. Ze hebben toch zo duidelijk Gods stem gehoord en ze schijnen veel meer te zien dan de doorsnee-christen. Zodra gij hen een luisterend oor geeft, en soms schijnt ook dat nog niet eens nodig te zijn, wordt ge ingeleid in een groot aantal belevenissen, welke alle cirkelen rondom dat ene: de „leiding Gods”.

Zeër zeker mag een christen in zijn leven de leiding Gods ervaren. En zal hij ogenblikken kennen, waarin hij uit volle overtuiging en met een dankbaar gemoed zingt van die leiding. Doch eveneens komt het voor, dat een christen in bepaalde aangelegenheden worstelt om de zekerheid aangaande de weg, die hij zal moeten gaan. En dan herinnert hij zich vroeger genomen besluiten en de daarna opgedane ervaringen, zich afvragende, of hij toen en toen niet eigen begeerten, d.w.z. de ingevingen van het eigen hart is gevolgd, in plaats van zich onvoorwaardelijk te stellen onder Gods leiding.

Gods weg kan voor ons soms verborgen zijn. Op een stem uit den hemel wordt dan tevergeefs gewacht. Kwelende onzekerheid houdt de gemoedsrust verre. Men huivert enigszins bij de gedachte als zou het willekeurig openslaan van de bijbel uitkomst brengen. Met dat willekeurig openslaan van de bijbel behoort men m.i. voorzichtig te zijn. Eveneens met het trekken van een tekst uit een mandje, waarin zich een be-

WEEKKALENDER

Mijn lichaam voor God.

Het is altijd een moeilijkheid de gulden middenweg te bewandelen. Zulk een wandeling mist de glorie van het enthousiasme; op de middenweg gaan de bezadigden, dezulken, die de zaak van twee kanten kunnen bekijken. Ook ten opzichte van het lichaam schijnt het moeilijk te zijn tot een rechte waardering te komen. De een denkt alleen in spierenbundels, terwijl de andere meent te moeten zuchten over deze kerker der ziel. Leest men, wat gedaan wordt voor de lichamelijke ontwikkeling, dan kan men zich niet aan de indruk onttrekken, dat de reactie op de vroeger haast alleen intellectuele opvoeding te scherp is. Zulk een eenzijdigheid drijft anderen weer in de daar-van-daar verstgelegen hoek. Vooral onder de Christenen is de waardering van het lichaam wel eens te gering geweest en heeft men vergeten, dat dit kunstwerk Gods onze belangstelling waard is. Dat dit teken van Gods scheppingsvermogen door ons niet verwaarloosd of zelfs veracht mag worden, doch dat wij het lichaam als een tempel van Zijn Geest hebben te bezien en te verzorgen. Die verzorging beduidt reinheid, beweging en rust. Men mag zijn lichaam niet afbeulen maar evenmin aanbidden. De Geest moge u in alle waarheid leiden.

Zondag 26 Apr. Luk. 9 : 10—17.

Het eerste gebed in het Onze Vader, dat ons aangaat, luidt: Geef ons heden ons dagelijks brood. Is het niet schoon, dat onze Heer daaraan eerst denkt, en daarna het gebed om schuldvergeving komt? De Heiland is niet alleen gekomen om onze zielen ruimte tot leven te geven, doch ook om het lichaam te helen en te voeden. Hij trekt niet alleen wissels op de toekomst, Hij geeft ook kasgeld voor het heden.

Maandag 27 Apr. Rom. 12 : 1—6.

Al wat God gebracht werd moest onberispelijk zijn. Wanneer wij hier opgewekt worden ons lichaam te offeren, dan wil dat zeggen, dat we onze lichamelijke krachten zo goed mogelijk ter ere Gods moeten gebruiken. Men kan zijn krach-

ten verspillen, vermorsen, versplinteren. Men kan ze ook bundelen, concentreren en verstandig benutten in Gods koninkrijk.

Dinsdag 28 Apr. Rom. 6 : 12—18.

De geest werkt zich uit in het lichaam. Van het hart uit gaan de wegen des levens. Hoevelen vervullen door het lichaam de boze gedachten van het altoos begerend hart en voeden zo het lichaam op tot het begeren der dingen, die uitputten, ruïneren, slopen. Hun hart en lichaam vergroeien tot het vlees, dat zich ten dode drinkt en den gansen mens meevoert in die dood. Geef God ook het lichaam.

Woensdag 29 Apr. Jak. 2 : 1—12.

De rijkdom van een mens ligt voor een deel in zijn lichaam, in geen geval echter in wat hij om dat lichaam heen hangt. Er zijn er, die van zichzelf een kapstok, een etalagekast maken. Tenslotte zijn er velen, die voor die rijkdom buigen. Niet wat buiten aan het lichaam hangt, doch wat daarbinnenin woont, dat maakt den man.

Donderdag 30 Apr. Matth. 17 : 14—21.

Wat kunnen sommige lichamen ondermijnd worden door ziekten. Van het schoon gebouw, uit Gods hand voortgekomen, blijft dan niets dan wat puin, een stuk muur achter. De komst van Jezus betekent niet slechts verlossing van schuldgevoel en zondemacht, doch ook het herstel van het lichaam tot oorspronkelijke heerlijkheid. Hij kan volkomen zalig maken.

Vrijdag 1 Mei. Jak. 5 : 13—18.

Een paar verzen maar. Doch verzen, waarover ik zeker een handjevol brochures en boekjes heb. Men heeft het volle recht, misschien zelfs de plicht, de woorden van Jakobus te volgen, indien dat volgen dan vrij zij van elke sensationele inslag, van de spanning van het experiment. Hier moet in geloof gegaan worden, gebeden en ontvangen. Wanneer het geloof ontbreekt, aan welke zijde

Gevraagd

te Hengelo (O.) in klein gezin

FLINK MEISJE

voor dag en nacht, zelfstandig kunnende werken. Enigszins bekend met koken.

Brieven onder no. 23 Bureau v. d. blad.

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij **werkzame Agenten** bij geschiktheid vaste toelage.

N.V. Nederlandsche Varia Verzekering Mij.

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen.

*****

ook, zo zal er heling zijn noch troost. Troost ingeval God de krankheid tot Zijn doel nodig acht, gebruiken kan.

Zaterdag 2 Mei. Kol. 1 : 24—29.

Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan Uw eer. Mijn ziel en geest en lichaam Heer, leg ik op Uw altaar neer. Aanvaard ook mijn lichaam als een vat ter ere. Dat er harmonie zij in mijn wezen en alle delen samen werken. Dat geen begeerte of lijden mij uit elkaar torne, doch alles U ter beschikking sta als wilig werktuig.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM.C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.79 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

VRAGEN OM DEN HEILIGEN GEEST.

Indien dan gij, die boos zijt, weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelsche Vader den Heiligen Geest geven, dengenen, die Hem bidden?

Luk. 11 : 13.

Wanneer wij den Heiligen Geest niet konden ontvangen, zouden wij beter onze kerken kunnen sluiten, de deuren ervan dichtspijkeren, een zwart kruis er boven op plaatsen en zeggen: „o God, erbarm U onzer”. Wanneer gij predikanten, niet dien Geest bezit, predik dan niet, en wanneer gij, hoorders, den Geest niet bezit, blijft dan thuis. Dood en verdoemenis wegen op een kerk, die niet naar den Heiligen Geest verlangt.

Aan wie dacht Spurgeon, toen hij deze regels schreef? Aan hen, die gewoon zijn de kerken te bezoeken, die de preekken aanhooren zonder ze op zichzelf toe te passen, die de armoe en ellende kunnen aanzien zonder er door bewogen te worden, die de roepstemmen hooren smeeken, zonder hundiënsten aan te bieden. Hun correct Christendom is levenloos en maakt den indruk op een paradebed ontspanning te zoeken.

Het is, zoals Johannes in Openbaringen 3 : 1 zegt: „Ik weet uwe werken, dat gij den naam hebt, dat gij leeft, maar gij zijt dood”. Wat ontbreekt u dan? De harteklop van den Heiligen Geest.

De klopp van het bloed is het bewijs, dat het lichaam leeft; de klopp van den Geest is de waarborg van het leven onzer ziel. De eene is even noodig als de andere en de tweede is van nog

meer gewicht dan de eerste, omdat het leven van het lichaam slechts een korten tijd duurt, terwijl het leven der ziel eeuwig is. Maar wij zijn zulke dwaze menschen: wanneer de klopping van het bloed abnormaal wordt verzwakt, maakt iedereen zich ongerust. Maar wie maakt zich ongerust, wanneer de polsslag van de ziel niet wordt vernomen? En toch hangt van dezen polsslag onze geestelijke energie hier op aarde af zoowel als ons eeuwig geluk hiernamaals.

Vandaar dat Jezus zegt, wanneer Hij tegen elkander afweegt de zorg van menschen en de zorg van God: „Indien dan gij, die boos zijt, weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelsche Vader den Heiligen Geest geven aan degenen, die er Hem om bidden”.

Hoeveel te meer.

Welk een liefde en welk een onderpand.

O, Vader, laat mij dien heilzamen polsslag gevoelen. Dat is Uw Geest, die de levensverwekker is geweest van de Schepping tot aan Pinksterfeest toe en die dat blijven zal voor de menschen tot het eind der eeuwen, zich meester make van mijn ziel, mijn natuurlijke gevoelens wederbare, een nieuwe aandrift schenke, en van mij make Zijn levende getuige in het oog van ongelovigen.

Dit is een gebed uit de bundel van Alexandre Westphal. Gij weet waarom ik u juist dit gebed heb uitgezocht. Menigeen onder ons meent te moeten constateren, dat het ergens hapert, stukt. Dat er over de hele linie een matte stemming heerst. Die gedachte wordt versterkt, door wat uit andere kampen nu en dan tot ons overwaait.

Anderen, met opwekkende ervaringen van recente datum, zullen niet direct tot pessimistische beschouwingen geneigd zijn. Hun plaatselijke vorderingen zetten heel het werk in warme gloed.

De nuchtere en waakzame vervalt noch in de wanhoop, noch in de zelfverzekerdheid. Hij zal zijn oog speurend

langs het hele front laten gaan, langs al de muren van Jerusalem. Hij zal vragen naar de innerlijke kracht der gelovigen en naar hun houding ten opzichte van vriend, vijand en verdoolde. Hij zal willen horen, dat vele zielen tot verlossing komen, die getuigen van de genade Gods.

En dan zal hij misschien enige onzekerheid bij zich voelen opkomen. Hij mist zoveel, wat hij verwachtte en vindt zoveel, dat er niet moest zijn. Deze ontdekkingen zullen hem tot zichzelf doen inkeren en wellicht ontmoet hij in eigen hart een schreiende behoefte aan de stuwung, de inspiratie, de overwinningskracht van den Heiligen Geest. En daaruit wordt het gebed geboren:

Heer, Gij weet, dat ik steeds de laatste reserve mis, die ik nodig heb, om een volkomen overwinning te behalen. Het voornemen, de wil en de aanvankelijke uitvoering, het begin is er wel, doch de doorslaande kracht van Uw Geest ontbreekt mij. Als ik getuigen wil, ontbreekt mij op het laatste ogenblik de moed. Als ik U belijden wil voor de menschen, schaam ik mij en daarvoor schaam ik mij voor U. Als de Boze mij verleidt, moet ik zo dikwijls het slagveld als een overwonnenen ruimen. Heer Jezus, mijn hart is zo boos, zo koud en zo zwak.

Geef mij een doop van Uw vuur en Uw kracht.

Indien gij gelooft, zult gij de heerlijkheid Gods zien.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

**Gemeente-
stukken.** In elke gemeente zijn notulenboeken, ledenboeken en boeken, waarin inkomsten en uitgaven

ven der gemeente zijn vastgelegd. 't Gaat met deze bescheiden gelijk met goede wijn: ze worden waardevoller naarmate ze ouder worden. Wat, terwijl men er midden in zit, van weinig betekenis schijnt te zijn, blijkt na b.v. vijftig jaren, voor de ontwikkeling der gemeente van belang te zijn geweest. We begrijpen de betekenis van onze woorden en handelingen nooit terwijl we er nog midden in leven. De historie oordeelt over hun waarde. Daarom moet elke gemeente alles, wat op haar leven en werken betrekking heeft zorgvuldig bewaren. De broeders, die thans deze bescheiden in handen hebben en met hun bijhouding belast zijn, moeten wel begrijpen, dat ze gemeenteeigendom hanteren, d.w.z. eigendom, dat niet alleen aan het thans levende geslacht toekomt maar evenzozeer eigendom is der toekomstige geslachten. De gemeente is niet te identificeren met het geslacht waartoe wij behoren, maar moet gezien worden als de geslachten omvattende.

Hoe te bewaren? Er moest in elke gemeente een centraal adres zijn, waar dië gemeentestukken bewaard worden, waarin het oude en jonge verleden der gemeente leeft. Het is niet goed, dat de secretaris de notulenboeken bewaart, de penningmeester alle financiële bescheiden en er weer verschillende andere adressen zijn, waar de gegevens gevonden kunnen worden — althans te vinden moesten zijn — de takken van de gemeentelijke arbeid betreffende. Notulenboeken en ledenlijsten moeten geen zwerfstenen gelijken, die op de verschillende plaatsen terecht zijn gekomen. Behoorde er niet in elke gemeente een broeder of zuster te zijn aangewezen, die belast is met het bewaren van alle archiefstukken der gemeente en van hare vertakkingen? Deze broeder of zuster moest beschikken over een goede bewaarplaats, het liefste een brandkast, opdat een eventuele vuurgloed niet bescheiden vertere, waarin de daden van het verleden officieel zijn vastgelegd.

Wie is de kwaaam? Als archivaris kan niet iedereen maar optreden. Toch is het nodig dat het werk van een archivaris — op hoe eenvoudige wijze ook — in elke gemeente, de grotere zowel als de kleinere, geschiedt. Een eenvoudige handleiding zou goede diensten kunnen bewijzen. Wanneer de Unie-Commissie erin slaagde zulk een handleiding door bekwame hand te laten opstellen, zou dat een bezwaar wegnemen, dat in vele gemeenten allicht zou worden gevoeld.

Unie-archief. De Unie heeft al sinds jaar en dag een eigen archief.

Dat wisten zeker alle leden van geünieerde gemeenten nog niet. Daarin kan men allerlei gegevens uit het verleden van het Unieleven vinden. Ook dit archief is helaas niet volledig — misschien omdat de Unie-Commissie niet van de aanvang af aan deze zaak haar aandacht geschonken heeft. Zo vindt men er b.v. de zo belangrijke geschriften van Dr. Feisser uit de periode van zijn strijd en overgang niet. Die worden bewaard in de bibliotheek der . . . theologische Hogeschool te Kampen. Daarin vindt men een volledige verzameling diër uitgaven.

Gemeenten, die een eigen blad uitgeven, moesten van elk Nr een exemplaar aan den Unie-archivaris doen toekomen.

Naam en adres van dezen functionaris zal binnenkort wel weer eens in De Christen vermeld worden.

Een bureau. We wachten nog op de tijd, dat we een Unie-bureau zullen hebben, het liefst een eigen pand in een der voor Baptist Nederland centraal gelegen steden, alwaar een broeder zetelt, die de werkzaamheden van secretaris, archivaris en administrateur verricht.

Dan ware elke gemeente ook een eigen bureau toe te wenschen: een adres, waar men zich kon vervoegen voor alle gegevens, de gemeente en haar arbeid betreffende. De ledenlijst moest daar worden bijgehouden, eveneens de ledenlijsten van elke tak van gemeentelijke arbeid, de adreslijst van alle gemeenteleden, van de leden van de comité's, die de nevenarbeid der gemeente behartigen. Eveneens een lijst, bevattende de namen met geboortedata der kinderen van de gemeenteleden en bevriende gezinnen — in één woord: een plaats, waar men zich in weinig tijds op de hoogte kon stellen van alles, wat de gemeente en haar arbeid betreft. In kleinere gemeenten kon de pastorie die plaats zijn, mits dan maar niet het hoofd van den predikant de bewaarplaats der gegevens uitmaakt, doch alles netjes zwart op wit bewaard wordt.

Agenda-punt. Zouden bovenstaande gedachten een punt kunnen worden op de agenda van de e.k. vergadering van ambtsdragers in uw gemeente?

Hemel en hemelen. Soms is er in het Nieuwe Testament sprake van „hemel” en soms van „hemelen”. Willekeurig is dit gebruik niet. In het Onze Vader komen wij het woord zowel in het enkelvoud als in het meervoud tegen. De aanhef luidt: Onze Vader, die in de hemelen zijt, terwijl de derde bede vervat is in de woorden: Uw

wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.

In de aanhef staat het woord heel algemeen. Het staat erop zichzelf, terwijl het in de derde bede verstaan moet worden uit zijn tegenstelling. Wanneer in het Nieuwe Testament op de hemel gedoeld wordt in onderscheid van een ander deel van het heelal dan staat het woord in het enkelvoud. Onder de uitdrukking „hemelen” schijnen we een aanduiding te moeten zien van het geheel der schepping — de aarde mede inbegrepen. Onze Vader, die in de hemelen is, is onze alomtegenwoordige Vader; Vader zowel nu, in dit leven, als straks, in het hogere leven; Vader zowel hier op aarde reeds als straks in een andere woning van Zijn groot Huis.

Weten en kennen. Ook tussen weten en kennen maakt het Nieuwe Testament onderscheid en dat op zeer duidelijke wijze. Het eerste heeft betrekking op feiten en gebeurtenissen, die we direct, zonder meer, onmiddellijk weten, zonder inspanning onzerzijds. Het tweede doelt op dat weten, dat wij geleidelijk, door inspanning verwerven. In Joh. 8 : 55 b.v. zegt de Heere Jezus:

en gij kent Hem (n.l. God) niet.

Hier is een woord gebruikt, dat betekent: leren kennen, ervaren. Gij zijt niet tot de kennis van God gekomen, zegt daar de Heiland tot de Judeërs. — Maar dan gaat Hij verder en zegt: en indien ik zeg, dat ik Hem niet ken, zo zal ik ulieden gelijk zijn, dat is een leugenaar, maar ik ken Hem en bewaar Zijn Woord.

Beide keren is hier het woord gebezigd, dat ziet op de onmiddellbare zekerheid, het directe weten.

Het is jammer dat deze verschillende woorden ook niet altijd verschillend zijn weer gegeven.

Gewicht van heerlijkheid. Deze uitdrukking bezigt de Apostel Paulus in de de mooie slotverzen van 2 Kor. 5. De heerlijkheid is een gewicht. Dat we dat zo vaak vergeten hebben! Een koning heeft heerlijkheid. Is het een lichte zaak koning te zijn? Stelt het geen hoge eisen aan wie het waarlijk wezen wil? Een gouden kroon — dat symbool der koninklijke heerlijkheid — is zwaar. Die haar dragen zal moet sterk zijn. — De heerlijkheid is een gewicht — ook de heerlijkheid, aan Gods kinderen toegezegd. Koningen en priesters zullen zij zijn. Zij zullen een dubbele kroon dragen. Zullen ze dat kunnen? Ge verlangt naar de dag uwer kroning, o kind van God? Zult ge de heerlijkheid van die dag kunnen verdragen? Zijt ge er sterk genoeg voor? Zal u die last niet te zwaar zijn?

Ons lichaam is te zwak om de heerlijkheid te dragen, verbonden aan het kindschap Gods; onze ziel is er te zwak voor. We moeten „versterkt worden naar den inwendigen mens”. Dat is nodig vanwege de zwaarte van het heerlijkheidskleed, dat God ons heeft toegedacht en Christus voor de Zijnen in gereedheid brengt. Zou het ons hier, in de staat onzer vernedering, worden omgehangen, we zouden eronder bezwijken. Daarom onthoudt God het ons hier. Maar de dag der vernieuwing komt, de dag waarop lichaam en ziel sterk genoeg zullen zijn, om de heerlijkheid te dragen, waarmede God Zijn kinderen wil bekleden. Of allen gelijke heerlijkheid zullen ontvangen? Een kleed van dezelfde zwaarte? Zal dat niet afhangen van de sterkte van den inwendigen mens? Van zijn draagkracht? Wel mogen we bidden versterkt te worden met kracht. We zullen een last moeten dragen — een last van heerlijkheid, zeker, maar toch een last. Zouden onze ervaringen, ook de moeilijke, niet moeten dienen om onze kracht, d r a g k r a c h t, te verhogen?

L.

OOG EN OOR.

Blijmoedig geven.

In 2 Kor. 9 lezen we, dat Paulus een beroep doet op de milddadigheid van de leden der Korinthische Gemeente. Een paar broeders zullen de gaven in ontvangst nemen, welke zijn afgezonderd voor de financieel noodlijdende Gemeente te Jeruzalem. „Ik achtte het dus noodzakelijk de broeders op te wekken, van te voren tot u te gaan en uw vroeger toegezegde milde gave vooraf in gereedheid te brengen, zodat zij klaar ligt als een milde gave en niet als een afgeperste gift”. En dan voegt de apostel er een vermanend woord aan toe: „Bedenk dit: wie karig zaait, zal ook karig oogsten, en wie mildelijk zaait, zal ook mildelijk oogsten. Een ieder doe, naardat hij zich in zijn hart heeft voorgenoemen, niet met tegenzin of gedwongen, want God heeft den blijmoedigen geveer lief”.

We hebben hier het raam, waarbinnen elke collectetoespraak behoort te blijven. Geen geschreeuw om een flinke buit. Niet met kunst en vliegwerk een grote oogst trachten binnen te krijgen. Iemand die voor de zaak des Heeren om een milde bijdrage vraagt, behoeft geen knieval te doen voor de gevers. Het verantwoordelijkheidsbesef moet gewekt worden. Men moet zich rent-

meester willen weten over z'n bezittingen. Wie met tegenzin of gedwongen geeft, raakt wel iets kwijt, maar krijgt er niets voor in de plaats. Wie de kunst verstaat om blijmoedig te geven, plukt zelf in de eerste plaats de vruchten van z'n milddadigheid. Alleen de platvloerse materialist blijft bij z'n bewering: „wat men weggeeft, is men kwijt”. Doch een christen, die de milddadigheid beoefent, kent de waarheid van het woord: „het is zaliger te geven dan te ontvangen”.

* * *

En nu de praktijk?

Och, laat ik eerst even mogen doorgeven, wat ik eens van den destijds bekenden en populaireren predikant Funcke las.

Funcke deed meermalen een beroep op de milddadigheid zijner vrienden, wanneer ergens nood gelenigd moest worden, of wanneer de arbeid in 's Heeren wijngaard zulks vroeg. Zo richtte hij op zekeren dag zijn schreden naar een bevrienden heer, bij wien hij niet voor de eerste keer aanklopte. Doch toen deze heer den predikant zag aankomen, was hij niet al te best in z'n hum, want hij vermoedde alrede het doel van zijn komst.

Voordat Ds. Funcke nog iets had kunnen zeggen, werd hij reeds ontvangen met de woorden: „Wat wil je nu weer?”

„Ik wil niets”, antwoordde toen Funcke, keerde zich om en wilde vertrekken.

Maar toen schrok onze slecht geluimde heer toch even. Hij verontschuldigde zich over zijn minder gepaste begroeting en vroeg toen heel wat beleefder: „Zegt u eens, wat is het doel van uw komst?” Daarop kreeg hij ten antwoord: „Nu, dat zal ik u zeggen. Ik zoek iemand, die blijmoedig en om 's Heeren wil helpen wil in een dringend geval, dat behoorlijk door mij is onderzocht. Ben ik thans aan het juiste adres?”

„Dat bent u. Hoeveel heeft u nodig?”

De verdere bespreking en regeling van het door Ds. Funcke onderzochte geval ging nu van een leiendak. Ds. Funcke was zeer verblijd. Doch Ds. Funcke niet alleen!

Inderdaad — de praktijk leert ons duidelijk welke moeilijkheden (algemene en ook bijzondere of aparte moeilijkheden) moeten worden overwonnen voor en aler er blijmoedig gegeven wordt. Deze moeilijkheden groeien o zo gemakkelijk uit tot een innerlijk conflict. Mogelijkheden om te helpen laat men „rustig” voorbijgaan, elke voorkomende gelegenheid om zich aan z'n financiële verplichtingen te onttrekken wordt benut. In zulke gevallen is een gesloten beurs nog niet het ergste;

doch veeleer moet de „patiënt” een geestelijke gezondheidskuur ondergaan. De zielen moeten genezen.

* * *

Wat er zou kunnen gebeuren!

Wanneer de offergeest eens vaardig werd over al onze leden, wat zou er dan niet kunnen gebeuren. Och, we hebben een tijdje geleden wel eens aan de zilervloot van Australië gedacht. 't Is waar — één scheepke kwam destijds veilig de Uniehaven binnen. Doch op het ogenblik staat er niemand van ons meer aan de haven te wachten op het volgende schip. Zonder de haveningang te gaan versperren, doen we toch verstandig de handen uit de mouwen te steken en aan de slag te gaan. Er zijn er onder ons, die alleen wel een arbeidskracht in de wijngaard des Heeren zouden kunnen onderhouden. Al zijn we dan ook niet vele edelen en vele rijken, we zouden met elkander het binnenlands front danig kunnen versterken. Financieel zwakke Gemeenten met grote kansen en schone gelegenheden zouden geholpen kunnen worden. Pioniers zouden kunnen worden aangesteld. Onze eerste diaconessen zouden in het gemeentelijke werk kunnen worden ingeschakeld. Elke Gemeente vooral in onze grote steden zou er best een paar Gemeente(wijk)-zusters kunnen gebruiken. Het Moederhuis zou belangrijk moeten worden uitgebreid voor al die tientallen aankomende diaconessen.

En weet u aan welke dringende noodzaak ook zou kunnen worden voldaan? Wanneer onze grotestadsgemeenten de beschikking konden krijgen over flinke, ruime kerken of desnoods kerkgebouwen. Ik zal niet proberen al deze Gemeenten te noemen, want dan zou ik gemakkelijk één te veel of te weinig kunnen noemen. Maar ik denk aan onze beide Gemeenten in Rotterdam. Daar moesten minstens twee behoorlijke Baptisten kerken zijn. En dan Utrecht. O, wat hebben we in mijn tijd aldaar alle mogelijke moeite gedaan om de Gemeente een betere plaats van samenkomen aan te bieden. En dan mag ik Haarlem niet vergeten. Onze vroede vaders hebben destijds in de Spaarnestad veel geld verprutst voor een weinig doelmatig vergaderlokaal. Ja, dat zeggen we nu. In elk geval ontbrak toen het geld voor een nieuwe kerk met de nodige bijgebouwen.

Meer namen zal ik maar niet noemen. Want er zijn ook Gemeenten, welke vanwege de financiële lasten niet toekomen aan de uitbouw.

Wij zoeken daarom broeders en zusters, die blijmoedig en om 's Heeren wil gaan helpen in een serie dringende gevallen, welke alle afzonderlijk door de Commissie der

Unie zullen worden onderzocht.

Alle hens aan dek!

Hoe zou onze administrateur in Coevorden glunderen, wanneer hij van tijd tot tijd nog voor het eerste kopje thee, dus op z'n nuchtere maag, van de postcheque- en girodienst een aantal bijschrijvingen ontving! Wat zou de C. I. Z. aan vele aanvragen gehoor kunnen geven! Stel je dit alles toch eens voor. Wat zou er niet kunnen gebeuren!

* * *

Als hij van jou is,
neem hem dan maar.

In het boek „Langs Bijbelsche Paden” van H. V. Morton vond ik een aardig en vooral leerzaam verhaaltje, hetwelk de kinderlijke bekoring van het woestijnleven tot uitdrukking brengt en door den schrijver Rufinus in één van z'n boeken moet zijn opgetekend.

Voor de waarheid er van kan ik natuurlijk niet instaan, maar leerzaam is het verhaaltje in elk geval.

Er waren eens twee kluizenaars in de oudheid, die jaren lang samen vredig geleefd hadden. Ten laatste zei de één tegen den ander eenvoudigweg: „Laat ons eens twisten, zoals andere mensen doen”, waarop de ander toen antwoordde, dat hij niet wist hoe hij moest twisten. Daarop antwoordde de eerste: „Kijk eens, ik zal deze steen in het midden tussen jou en mij plaatsen. Dan zal ik zeggen, dat hij van mij is en jij zegt, dat het niet waar is, maar dat hij van jou is. En op deze wijze zullen wij ruzie krijgen”.

En de steen in het midden plaatsen, zeide hij: „Deze steen is van mij!” En de ander zeide: „Nee, hij is van mij!” De eerste zeide toen weer: „Ik zeg je, dat hij niet van jou is, maar van mij”. De ander gaf tot bescheid: „Als hij van jou is, neem hem dan maar”. Kortom, zij zagen geen kans om ruzie te krijgen, daar zij zo zeer aan vrede gewend waren.

Kunnen wij niet van deze twee kluizenaars leren?

We kennen dezulken, ook in onze Gemeenten, die alleen maar actief zijn, wanneer er getwist wordt. Wanneer de arbeid rustig voort gaat en het beekje vredig kabbelt, dan behoren zij doorgaans niet tot de getrouwen. Maar niet zodra stagneert de arbeid ergens, of ze zijn er helemaal bij en blakeren op eenmaal van activiteit. Dan kennen ze geen hogere belangen dan die van het welzijn der Gemeente. En vooral wanneer de begrippen „recht” en „gerechtigheid” er bij worden gesleept, dan kent hun gerechtvaardigde! toorn geen grenzen en ze werpen zich op als de strijders voor het heil der Gemeente.

Wanneer er zich moeilijkheden in de arbeid der Gemeente voordoen, dan

moeten deze moeilijkheden niet „aangedikt” worden door allerlei veronderstellingen, losse gezegden of onjuiste geruchten. Gebeurt dat wel, dan moeten de moeilijkheden steeds weer worden gereduceerd, teruggebracht tot haar juiste proporties. En het is nog altijd waar, dat de Geest openbaar maakt. De gezindheid is van het grootste belang, wanneer er verschil van mening of inzicht is. We moeten de verwijdering niet willen! Komt die toch, dan moet ons dat smarten. In geen geval mag de verwijdering door ons toedoen groter worden.

* * *

Hemelvaartsdag Utrecht.

Ik herinner hier alleen maar even aan onze gemeenschappelijke jeugdkerkdienst, die D.V. op hemelvaartsdag te Utrecht gehouden zal worden. Br. Gebel heeft als actieve verbindingsman zijn best gedaan. Nu is het antwoord aan onze jongeren. De volgende week hopen we nog een opwekkend woord te schrijven.

d. H.

GEEN ZORGEN, MAAR . . . ?

In Ons Orgaan, het om de veertien dagen verschijnend blad der Vrije Evangelische Gemeenten, heeft in een der laatst verschenen nummers een lijstje gestaan, dat aan onze vroegere statistiek herinnert. In de verte althans. Het was een uittreksel van een handboekje, dat blijkbaar elk jaar door de Bond der gemeenten ten behoeve van predikanten en leden wordt uitgegeven.

Volgens dat lijstje zijn er 30 gemeenten bij de Bond aangesloten, die samen 5281 leden tellen. Er zijn 4 „Verenigingen tot stichting ener V.E.G.”, 2 vacatures. Men telt bij hen 28 predikanten, een hulpprediker en een lerend ouderling, 2 emeriti en 6 predikantsweduwen. Voorts zijn er 2 kandidaten theologie en een student Tenslotte 3 zendeling-leraren en 4 zendingzusters.

Het doorlezen van het rijtje cijfers doet ons wellicht direct aan onze gemeenten denken, aan hare voorgangers en aan de dag van morgen. Want we kunnen ons op het ogenblik niet alleen bij het huidig beeld bepalen; door verschillende omstandigheden worden wij gedreven te denken aan de naaste toekomst van ons werk.

Natuurlijk ben ik het met u eens, wanneer u zegt, dat ook de toekomst onzer gemeenten in de handen van Hem ligt, Dien alle macht gegeven is

in hemel en op aarde; dat geen menselijke stuwung in staat is de gemeente te bouwen; dat geen vernielende storm in staat is haar omver te rukken. De Heer moet het huis bouwen. De Heer moet het bewaren.

Doch er is in die Schriftverzen, waaraan deze gedachten ontleend zijn, ook sprake van bouwlieden en wachters. Want God bouwt zelden, tenzij de bouwlieden de handen uit de mouwen steken en Hij betreft ongaarne de wacht, tenzij dan dat er wachters op de muren staan. God wil, dat wij medearbeiders zijn. Hij wil ons betrekken in Zijn heerlijk werk. Het is onze verheerlijking, dat Hij dat met en door ons doen wil. Ofschoon Hij het buiten ons doen kan.

Waar wij nu klaarlijk weten, ervaren hebben, uit de Schrift geleerd worden, dat God aarden vaten gebruikt om daarin de vlam van Zijn liefde te steken of daarin de olie der genade mee te geven, daarom zitten wij soms stil door de gedachten, die bij ons opklimmen, wanneer we naar sommige cijfers zien. Er is tot dusverre niet luidop over gesproken en men schreef er ook niet van, doch wij allen kijken met toenemende vrees naar de krimpende som onzer voorgangers. Immers, met elke dag wordt dat getal kleiner. Elke dag brengt enkelen nader tot het uur, waarin zij ons niet meer zullen kunnen dienen en zij uit de rij zullen zwenken, ons eenzamer achterlatend. Waar blijven de zonen, die in de voetstappen der vaderen zullen gaan? Waar de mannen, die hun goede posities willen opgeven, teneinde de zaak des Heeren op een andere wijze te gaan dienen? Juist omdat de opleidingsmogelijkheden steeds beperkter worden, is een beroep op dezulken gerechtvaardigd, die enkele jaren terug goed onderwijs hebben genoten of die door hun werkkring gedreven werden zich te ontwikkelen. Nee, niet omdat het werk van de ontwikkeling zou afhangen, het is overbodig dat te herhalen, het werk hangt af van de bereidheid van des mensen hart zich door God te laten leiden, doch het zal altijd ieders wil blijven de beste boodschap aan die toe te vertrouwen, die in staat zullen zijn zo goed mogelijk die tijding bekend te maken.

Tegelijk echter zal deze steeds duidelijker wordende noodtoestand ieder onder ons uitdrijven tot een gedurig en vurig gebed tot den Heer ons toch te vergunnen nog langer en krachtiger te mogen getuigen van het heil. Naast het gebed om een aan- en ingrijpende opwekking, die al de gemeenten geheel moge bewegen, moeten wij vragen om geëligde mannen, die willig worden offers te brengen en uit te gaan. Bidt dan den Heere, dat Hij arbeiders uitstote in Zijn wijngaard.

De Pinksterdagen naderen en wij zullen gedenken, hoe eenvoudige mannen, die drie jaren lang onderwijs van den Meester genoten, uit de verborgenheid te voorschijn traden om voortaan vissers van mensen te zijn. Het waren mannen, die in dienst gesteld werden. Zij hebben alles verlaten en zijn Zijn stem gevolgd. Roept Hij misschien ook u?

Achter op het Tabitha-kalenderblaadje van deze weken staat de vraag: Zal ik diacones worden? De schrijver antwoordt: men worde het niet uit zucht naar eer en waardering of omdat men elders in het leven vastgelopen is. Men mag het worden, wanneer het hart de liefde Gods ervaren heeft en nu bewogen wordt liefde te bewijzen, zonder aan loon te denken. De jongedochter moet het worden, indien zij voelt anders het hemels gezicht ongehoorzaam te worden. Deze woorden zou ik willen herhalen voor allen, die ook op het door ons bedoeld terrein stemmen vernemen, die tot de dienst willen bewegen. Onderzoekt u zelve, gij mannen en ziet of de Heer een taak heeft voor u.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

TREEBEEK, 20-4-'42. Waarde broeders en zusters. Het is al weer enige tijd geleden, dat u iets van de gemeente uit Limburg mocht horen. Toch wil dat niet zeggen, dat het ons hier slecht gaat; het spreekwoord zegt: geen bericht — goed bericht. Het gaat ons goed. Onze voorganger, br. Soesan, werkt met veel liefde voor de gemeente. De opkomst is 's morgens zeer goed, alhoewel het des middags beter kon wezen. Onze voorganger heeft in de gemeente een aandachtig gehoor gevonden, zodat ook de zegeningen niet achterwege blijven, al zien we niet dat er mensen tot bekering komen. Gods Woord keert niet ledig weder.

De Paasdagen waren voor de gemeente heerlijke dagen. Twee jonge broeders en een zuster hadden te kennen gegeven, dat hun leven nu niet meer van hen was maar van Christus, en dat ze Hem ook wilden volgen in de doop. Heerlijk Evangeliewoord: Jezus neemt de zondaars aan. Eerste Paasdag 's middags had de gemeente het doopfeest. Onze voorganger leidde deze jonge mensen door de doop de gemeente binnen. Jubel was er in de harten van de broeders en zusters. Na deze plechtigheid schaarde de gemeente zich om de dis des Heeren, en bij monde van broeder ouderling ten Cate werd hun een welkom van de gemeente toegeroepen.

De tijden zijn donker, maar moedig gaan we voorwaarts.

De gemeente te Treebeek groet u met het: Ora et labora.

De Secr. H. NIEMEIJER,
Treebeekstr. 154.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het ontvangen en lezen van ingezonden stukken is in de regel een vreugde, daar over het algemeen blijkt hoezeer verschillende broeders in het werk meelevens en begeren, dat het een gezegende voortgang moge hebben.

Groningen, 20-4-'42.

Geachte redactie.

Naar aanleiding van het artikel in De Christen van 17 April j.l.: „De geestelijke situatie onzer Gemeenten” het volgende:

Wanneer het waar zou zijn, dat er in de gemeenten apathie heerst, moet direct naar een krachtig middel omgezien worden, deze vijand te bestrijden en te verpletteren. Geestelijke verlamming zou, naar den mens gesproken, het verschrikkelijkste zijn, wat de gemeenten zou kunnen treffen: een levende gemeenschap wordt tot een dood ding, waarbij onwillekeurig gedacht wordt aan de woorden voor de gemeente te Laodicea: Ik weet uwe werken, dat gij noch koud zijt, noch heet (Openb. 3: 15).

Mogelijke oorzaken van genoemde verslapping kunnen moeilijk alle neergeschreven worden. Vermeende redenen, die ertoe geleid hebben, hangen ook af van de bril, waardoor wordt gezien.

Doeltreffender lijkt het mij het geneesmiddel van de kwaal te noemen. Het is activiteit. Nog is er de gelegenheid onze krachten te ontplooiën en kan van gedachten gewisseld worden hoe dit het beste te doen. Ook voor de gemeenten is het waar: de vlijtige hand zal gezegend worden.

Om actief te zijn in de goede zin van het woord moet er zekerheid bestaan, waar die activiteit op uitloopt. Iemand die in de lucht slaat, blaast en hijgt, spant zich in, maar het geeft geen nuttig effect.

De wil, de begeerte tot offeren, spreken, werken, bidden moet aanwezig zijn, maar tevens geleid worden voor een doel. Dit doel moet de gemeente vast voor ogen staan, hoog en verheven. En is dat er niet voor de gemeente des Heeren? Het is een rotsvaste waarheid, dat nooit meer bereikt wordt als voorgesteld kan worden.

Het doel worde duidelijk omschreven. Afggevraagd kan worden of de gemeente er is ter wille van zich zelf. Is men lid om alleen maar getroost, gesticht te worden, te kunnen genieten van een goede preek, muziek of zang? Of is alles het middel om innerlijk geladen te worden, om daarna de opgenomen energie weer door te geven, om als licht- of warmtebron te kunnen dienen?

Vele talenten liggen nog in een zweet-

doek. Ze moeten er uitgebaald, de krachten in de gemeenten gemobiliseerd. Die werkt wordt warm en krijgt liefde voor de arbeid.

Een moeilijke taak is het de ontwaakte krachten in goede banen te leiden, en het vereist een hechte organisatie, een juiste verdeling van arbeidskrachten.

Naar mijn mening behoort de kerkeraad met aan het hoofd de voorganger het voorbeeld voor ijver en werklust te geven, tevens de gemeente dienende door hun vurig gebed.

De vraag, hoe en in welke richting activiteit te ontwikkelen, zal door iedere gemeente apart opgelost moeten worden.

Uitwisseling van ideeën en werkwijzen kan nuttig zijn en nieuwe gloed verwekken in onze gemeenten.

Hoogachtend,

B. HOF,
v. Swinderenstr. 26.

Brieven, die spreken.

Geachte redactie.

Ruim een jaar was ik werkloos en verkeerde dientengevolge in moeilijke financiële omstandigheden.

Zeldzaam heeft onze Vader in Jezus Christus ons gezegend en doorgeholpen in dat jaar. We zijn verstoken van de gemeenschap met de broeders en zusters in de gemeente; we leven, om het zo te noemen, in de verstrooiing; en toch, wat hebben wij een wonderlijk genadige God. Niet gebonden aan plaats of persoon hebben wij Zijn zegeningen ervaren. 't Is een jaar van gebed, hopen en wachten geweest, doch ook van verhooring, vervulling en ontvangen.

En ik zou haast zeggen als kroon en slot van het jaar: werk en ruime verdienste.

Doch terzake, ons hart is vol dankbaarheid.

Ik kon me weer abonneren op „De Christen”.

Bij het verzenden van het abonnementsgeld hebben we het dubbele overgemaakt, opdat daarvan aan een werkloze „De Christen” kan worden gezonden.

Is de tijd van betalen weer verschenen dan verwacht ik een seintje van den administrateur. Dus tot wederopzegging toe twee abonnementen. Eén voor den onbekenden werkloze, van wien ik hoop, dat hij alles van zijn God verwacht. Die hem boven bidden en denken geven zal, en één voor ons.

Een broeder en zuster in Christus.

Geliefde broeders en zusters. Al is in de plaats mijner inwoning geen Bapt. Gemeente, toch komt hier gere-

geld onze papieren boodschapper zijn nieuws brengen.

En wanneer wij de gemeenteberichten van de laatste tijd nagaan, dan valt ons direct op dat onze trouwe God nog niet ophoudt te zegenen, maar dagelijks tot de gemeente toedoet. Deze berichten doen ons allen goed, ja geven ons zelf moed en vertrouwen.

Wij hebben niet het voorrecht geregeld iedere Zondag in de gemeente te kunnen opgaan, omdat wij 40 K.M. van onze gemeente verwijderd zijn. Die dagen dat wij in haar midden zijn, voelen wij ons zo echt thuis en keren huiswaarts met een grote zegen. Wij hunkeren er als 't ware naar, dat God ons nog weer eens een standplaats geeft waar een gemeente is.

Kom ik dan nog wel eens in een gezin waar ons weekblad minder op prijs wordt gesteld, dan is dit in de meeste gevallen een gezin, dat het voorrecht heeft geregeld in de gemeente te kunnen opgaan. Mijn antwoord is dan altijd weer: jullie moesten maar eens een paar jaar in een plaats wonen, waar geen gemeente is, dan zou ons blad bij jullie meer waardering vinden. Ik ben er van overtuigd een tolk te zijn voor al onze broeders en zusters, die in de verstrooiing leven, wanneer ik een oproep doe aan al onze secretarissen en verslaggevers om nog meer uw ontvangen zegeningen in De Christen te vermelden. Wij hunkeren naar goede berichten en danken God voor Zijn grote liefde aan ons bewezen.

Toont, dat gij de belangrijke plaats in uw gemeente waard zijt, de zegen zal niet uitblijven.

Onze gemeenschappelijke arbeid in het gebed gedenkende, verblijf ik met br.groeten,

een verstrooide.

Met de morgenpost bereikten mij twee brieven, waaruit ik het wezenlijke u ter lezing en overdenking doorgeef. Het eerste behandelt de mogelijkheid van het verwisselen van voorgangers, het tweede grijpt terug op het referaat van Ds. Jansma over „de geestelijke situatie onzer gemeenten”.

Br. G. E. te E. schrijft, naar aanleiding van het feit, dat kortgeleden een voorganger onder ons twee beroepen gelijktijdig te verwerken kreeg, het volgende:

Over deze dingen nadenkende, ben ik tot de overtuiging gekomen dat de gemeenten in dezen een noodzakelijke leiding van node hebben. Een gemeente heeft een voorganger nodig. En een voorganger een gemeente. Dezen moeten natuurlijk bij elkander komen. Maar

dat kan toch ook wel op een andere manier. De voorgangers zouden toch immers ook aangesteld kunnen worden. Wij zouden in dezen als gemeenten een lichaam nodig hebben, welke de voorgangers aanstelt. Maar dat lichaam is er immers wel in de Unie Commissie. Alleen zou nodig zijn dat de Unie Commissie hiertoe de bevoegdheid kreeg, te verlenen door de Algemene Vergadering.

Ik meen dat we in de gemeenten gezagdragers behoeven met verantwoordelijkheidsgevoel. Ik denk bij dezen ook vooral aan onze jonge, onervaren pas van de school komende voorgangers, welke dikwerf na enkele jaren voor moeilijkheden komen te staan. Ik meen dat, wanneer een afgestudeerd voorganger vijf jaar een gemeente gediend heeft, deze dan van plaats moet verwisselen. Uitzonderingen daargelaten. Bij enige goede wil is het toch best uitvoerbaar om die jonge voorgangers met elkander te verwisselen. Geld en positie mogen in dezen geen rol spelen. Het moet natuurlijk met goed accoord gaan, dat begrijpt ieder. Niemand zal ooit tegen een ander kunnen zeggen: dat moet. De Unie Commissie zal in dezen haar wil niet kunnen en mogen opleggen aan de gemeenten of voorgangers. Maar zoiets zullen we billijkheidshalve toch ook niet van de Unievoorgangers verwachten. Het is zo bij ons, dat we geloof moeten hebben in God, maar dat sluit toch niet uit, ik zou zeggen: dat sluit ook in, dat we geloof hebben in elkander. De gemeenten zouden gevraagd kunnen worden naar hun goedkeuring, aangaande de door de Unie voor hen gedachte voorgangers. God, Wiens dienaars wij zijn, is immers de God der orde en niet der wanorde. Niet van de onzekerheid maar der zekerheid. Dat wij niet in de orde wilden leven en de zekerheid niet verkiezen, ligt bij ons, maar niet bij God.

Tenslotte wil ik nog even de vraag stellen of dan een voorganger altijd met een minimum salaris tevreden moet zijn? En dan zeg ik neen! Maar dat hangt ook weer af van hetgeen door zo iemand gepresteerd wordt. Als de Unie Commissie en de vacante gemeente samen menen, dat een hogere salariering gewenst is, dan zal dat ook kunnen gebeuren.

Met hoogachting,

uw br. in Chr.,

G. E.

Br. E. Over deze zaak wil ik wel een paar woorden met u wisselen, andere en meer bevoegde broeders gaarne uitnodigende deze zaak mee aan te snijden.

De eerste vraag, die wij steeds ge-

neigd zijn te stellen, en het is goed, dat wij dat doen, is deze: is het principieel juist. In het onderhavige geval: is het principieel juist een broederraad te benoemen, die de bevoegdheid ontvangt, alle aangelegenheden, die samenhangen met het aanstellen of verwisselen van voorganger, in overleg met gemeente en voorganger, zelfstandig te regelen? Ontnemen wij daar de gemeente niet een recht en ontslaan wij haar daarin niet van een plicht die eigenlijk een wezenlijk kenmerk van haar zelfstandigheid is?

Wij zijn gegroeid in de laatste jaren. Het besef, dat wij als Baptisten een gemeenschap vormen, is onmiskenbaar sterker geworden. De mogelijkheden, geschapen door onze samenwerking, heeft de ogen geopend voor het dodende, dat er ligt in de wil om in alle dingen absoluut zelfstandig te handelen. Dat twee meer weten dan een, en meer kunnen, zonder dat daarbij een der twee volkomen genegeerd of achteruit geschoven wordt, hebben we in ons Unieleven in praktijk gebracht en daarvan reeds geprofiteerd. Wij vormen een Unie van vrije gemeenten, die terwille van werken en belangen, onuitvoerbaar en onbereikbaar voor de enkele gemeente, zich tesaam verbinden, bewust zijnde van het feit, dat om grotere voordelen te winnen, kleinere offers gebracht moeten worden.

Wij hebben de samenwerking als een zegen ervaren. Daarin werd de enkele gemeente gediend door de wijsheid en het vermogen der gehele gemeenschap. Waarom ook die samenwerking niet tot uiting gebracht, waar het gaat om de verdeling der beschikbare arbeidskrachten onder ons?

Maar komen wij daar niet op een terrein, dat nu toch werkelijk alleen die ene gemeente aangaat? Waar zij het alleen-recht heeft? Daar zou men kunnen vragen: Waarom, op grond waarvan heeft de gemeente dat recht? Omdat het honderd jaar lang zo ging? Is het principieel dat een gemeente een voorganger beroept, dan dat verantwoordelijke mannen, geroepen en gekozen, geëerd in al de gemeenten, over deze zaken gaan? Op welk principe berust het beroepen door de gemeente? Kan men hier wel van een bijbels principe spreken? Al wat oud is en tegemoetkomt aan onze individuele wezenstrekken is nog niet Schriftuurlijk.

Trouwens, in de praktijk is het immers toch ook reeds zo, dat gemeenten, die een beroep wensen uit te brengen, in de regel hier of daar om advies vragen, inlichtingen verzamelen en op grond van de bijeengegaaarde gegevens overgaan tot beroepen. Zij geven daarin zelf te kennen, dat zij gaarne gediend worden door de ervaring en kennis van anderen, van wie

zij weten, dat er liefde in het hart is tot het hele werk.

Andererzijds zouden er ook bezwaren kunnen worden ingebracht tegen het in het leven roepen van zulk een broederraad, vanwege de grote verantwoordelijkheid, die daarin op de schouders van een kleine groep gelegd wordt. Vanwege de grote gevaren, die er schuilen in het feit, dat deze broeders ook mensen zijn met al de aankelevan dien. Doch laat ik eindigen met het woord van br. E.: dat we ook geloof moeten hebben in elkander.

(Volgende week de andere brief. E.-R.)

LEESTAFEL

OUDER WORDEN? door W. J. Oehler. No. 5 van de serie: het nieuwe leven. Uitg. H. J. Paris, Amsterdam.

Zoeven heeft de uitgever er mij aan herinnerd, dat dit boekje nog niet voor het voetlicht van onze lezers is gebracht, terwijl het toch reeds in het vorig jaar is verschenen. Ik zet mijn voorhoofd eens in een paar rimpels en peins en het duurt niet lang of ik herinner mij levendig met welk een groot genot ik de wijze woorden van Oehler heb gelezen. Ik ga in mijn bibliotheek op zoek naar „Ouder worden?"; daar heb ik het: waarlijk het wemelt er van onderstreepte regels en kanttekeningen. Het schijnt, dat ik mijn indrukken niet onder het oog en aan het oor van de vrienden van dit blad heb gebracht. Dat is bepaald te betreuren, want practisch komt het hierop neer, dat door mijn nalatigheid hun gedurende vele maanden iets moois — of laat mij het gerust maar sterker zeggen — iets kostelijks onthouden is. Het zij mij vergund u nu maar dadelijk met „Ouder worden?" bekend te maken. Het is niet, wat sommigen misschien al enige tijd tevergeefs gezocht hebben n.l. een receptenboek tegen het ouder worden en voor een verjongingskuur! Als het dat eens was, wat zouden onze oudjes er dan gretig naar grijpen! Het biedt iets, dat veel uitnemender is. Hier volgen enkele paragrafen:

„Men zou den indruk kunnen krijgen, dat ik hier het hooglied van den ouderdom wilde zingen. Maar zoo is het niet bedoeld. Ik weet — en ik heb dat ook op de eerste bladzijden uitgesproken —

dat het moeilijk is om oud te worden. Maar juist omdat het zoo moeilijk is, en het menigeen zelfs te moeilijk schijnt te zijn, daarom heb ik dit boekje willen schrijven om dezen of genen te helpen.

Elke levensperiode heeft haar eigen gevaren en ondeugden. Bij de jeugd is het b.v. de lichtzinnigheid, of de overschatting der eigen krachten — bij den ouderdom zien wij het tegendeel, de groote angstvalligheid. Wat zijn oude menschen toch benauwd voor hun paar jaartjes, en hoeveel moediger en makkelijker ziet de jeugd toch de dood in het aangezicht . . . . Een ander gevaar is de gierigheid, die ook weer op de een of andere manier met de angstvalligheid samenhangt. Het is niet toevallig, dat men spreekt van een „oude vrek". De gierigheid is bepaald een ziekte van den ouden dag. . . . Een ander gevaar is de ijdelheid. Er bestaat een ijdelheid van den ouderdom, die trotsch is op de patriarchale baard of zilveren haren. Wij moeten echter niet eerbied afdwingen, maar eerbied waardig zijn . . . ."

Oud worden met God, dat is de kunst, dat is de genade, dat is het geheim van een gezegenden levensavond, waarvoor het woord geldt: „Ten tijde des avonds zal het licht zijn".

„Oud worden met God", hoe moet ik dat aanleggen? . . . . Het beteekent op God ingesteld en georiënteerd te zijn, zooals de magneetnaald op de pool . . . .; dat beteekent zijn leven onder het oog van God te leiden, alles uit 's Vaders hand aan te nemen, steeds naar Zijn wil te vragen, zich in alles door Hem te laten leiden, alles met Vader te bespreken, alles te Zijner eere te doen en altijd in de eerste plaats aan Zijn zaak te denken . . . ."

Het bovenstaande geeft duidelijk blijk van de practische, vrome geest, die den schrijver bezielt. Onze ouden moeten dit boekje lezen. Wij geven onze gemeenten in welwillende overweging al haar leden boven de vijftig jaar dit boekje aan te bieden. Het kost slechts enkele kwartjes per exemplaar en zij beleven er voor rijksdaalders genot van.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

De gemeente te Delfzijl deelt met grote dankbaarheid mede, dat Ds. D. Slort van R'dam—Z het op hem uitgebrachte beroep heeft aangenomen.

Het verslag van de afscheidsdienst van Ds. J. Hekhuis wordt de volgende week geplaatst.

P. W. B., Secr.

CORRESPONDENTIE

H. te L. Uw opstel, zoals gij het gezondene noemt, kan t.z.t. wel een plaatsje vinden, doch gij zult mij in elk geval uw naam moeten willen noemen. Die wordt niet gepubliceerd.

E.-R.

ADVERTENTIE

God schonk ons heden een welgeschapen Dochter die we noemen

GRETHA ANNA.

Alles wel.

D. OLIJSLAGER

G. S. OLIJSLAGER—Muller.

Alteveer, 29 April 1942.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen"

WEEKKALENDER

Een dagwerk
voor den Heiland.

Wat is het toch, dat wij ons zo licht schamen voor den Heiland? Waarom spreken wij zo weinig van Hem. We praten van de vroege morgen tot de late avond over bonnen en bommen, en zingen mee in het sombere koor, dat heel de dag door gehoord kan worden van huis tot huis. We hebben een lied, dat zo begint: Spreek mij toch meer van mijn Heiland. . . . . Waarom spreken wij niet meer van Hem? Over God, ja, dat gaat nog. Op de een of andere wijze spreken de meesten nog wel over Hem. Doch hoort gij ergens de naam van onzen Heere Jezus Christus? Ofschoon Hij zeide: Die Mijn Naam zal belijden voor de mensen, tot hem zal ik Mij bekenen voor Mijnen Vader. Hoelang werkt gij al op hetzelfde kantoor — hebt gij ooit met iemand over Jezus gesproken? Met hoeveel duizenden zijt ge reeds in uw leven in aanraking geweest — ik herhaal de vraag. Waarom zwijgen wij? De Pinksterdagen naderen. Maar is de Geest dan niet alrede uitgestort? O God, sta met Uw Geest ons bij, opdat dit alles in ons zij, steeds meerder in ons wordt bevonden. Laat de leuze zijn: Spreek over Jezus.

Zondag 3 Mei. Luk. 16 : 1—9.

We gaan ter kerke, vieren het avondmaal, hangen voorzichtig ons costuum op het stokje en gaan over tot het gekwebbel van de dag. Hoe scherp is de man in de wereld in zijn zaken. Jezus prijst niet de oneerlijkheid, maar wijst op de gevatheid. De man stelt zich veilig en verplicht de anderen hem straks te onderhouden. Er zit wat chantage in. Ons is geleerd oprecht te zijn, doch ook de mogelijkheden uit te buiten. Spreek over Jezus.

Maandag 4 Mei. Matth. 25 : 14—30.

Wat voert ge uit met uw leven? Met de gaven van uw verstand, hart en hand? Nee natuurlijk, ge kunt u over alles niet druk maken. Waarover maakt gij u wel druk. Misschien bekommert gij u over vele dingen, ofschoon gij weet, dat de Heer reken-

schap zal afeisen over elk uur en woord. Is Hij onrechtvaardig? Een aards heer moge het zijn, God is het niet. Maar Hij werkt tot nu toe en verwacht het ook van u, Christen. Spreek over Jezus.

Dinsdag 5 Mei. Spr. 6 : 6—11.

Ledigheid is des duivels oorkussen en de ervaring leert, dat de mopperaer in de regel een luiaard is. Hij smijt met stenen, inplaats van er een muur van te bouwen. Dat mag niet in het dagelijkse leven. Dat mag ook niet in het leven van een Christen. Hoe kan het licht niet schijnen? Men kan het doven. Die niet werkt, verarmt, en die niet getuigt, versterft. Spreek over Jezus.

Woensdag 6 Mei. 1 Thess. 2:1—12.

Hier is een man aan het woord, die recht van spreken heeft. In hem laaiden de vlammen van het liefdevuur en zijn leven was een kruistocht, kris en kras door de landen, teneinde overal van het leven Gods in Jezus Christus te getuigen. Wij leggen ons bij de feiten neer, trekken ons terug in de binnenkamer, vanwege de vrees voor de heidenen. Alsof Christus niet ware opgestaan, de Geest niet is gekomen. Heer ontvlam uw volk, dat het spreke.

Donderdag 7 Mei. Gen. 2 : 4—15.

God schiep den mens niet om op zijn rug te liggen. Hij gaf hem de schoonste hof om die te bouwen en te bewaren. God is een God van activiteit en heeft een afkeer van lauwen en tragen. God geeft overvloed aan degenen, die die verdienen. Hoe staat het met u? Moet gij klagen over uw geestelijke toestand? Ik vrees dat ge lui zijt. Spreek over Jezus.

Vrijdag 8 Mei. Spr. 30 : 4—9.

De Schriftgedeelten van deze week drijven den nietsnut wel in de hoek. Steeds weer worden we aangespoord tot ijver. God zal dan voor het dagelijks brood zorgen. Hij laat het koren en de aardappelen groeien en verwacht, dat wij wijs ge-

Heden overleed in haar Heere en Heiland onze geliefde Zuster

GRIETJE ITINA HOF

in de ouderdom van 73 jaar.

Groningen:

R. HOF

H. HOF—Hijlkema

T. HOF

H. HOF—Houkes

Haulerwijk:

J. HOKS

W. HOKS—Hof

GRIETJE HOKS.

Haulerwijk, 24 April 1942.

Heden, de 24e April, nam de Heer na een geduldig gedragen lijden tot Zich onze Zuster

GRIETJE ETIENA HOF

in de ouderdom van 73 jaar.

55 jaar was zij een trouw lid der Gemeente, vol des geloofs en alzo haar sterven gewin.

Namens de Gem. Haulerwijk,
L. JANSMA, Secr.

noeg zullen zijn, die als redelijke mensen onder elkaar te verdelen. Deze man bidt om een bescheiden deel. Meer hoeft een mens ook niet. Het mindere of het meerdere splitjen ons zo licht van God af.

Zaterdag 9 Mei. Gen. 8 : 15—22.

Wij willen God danken voor het dagelijks brood. En laat ons bidden, dat de oorlog spoedig een einde neme, opdat alle mannen weer, in plaats van de vernietiging te beogen, terug kunnen keren tot de ploeg en de stal, tot werkbank en steiger. Zie, niettegenstaande wij boos zijn — God is goed. Goed voor het lichaam door de kerende zon, goed voor de ziel door Jezus Christus. Laat ons van Zijn goedheid niet zwijgen. Opdat een ieder het weet. God zegene u morgen in de gemeente.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

(Hemelvaart).

Wat staat gij en ziet op
naar de hemel?

Hand. I : 11.

Toen de discipelen met den Meester op de Olijfberg stonden werd Hij plotseling voor hen opgenomen. Daarmede werd hun voorgehouden, dat Zijn lichamelijke tegenwoordigheid bij hen geëindigd was.

Onafgewend houden de jongeren de blik gericht op de wolk, die hun Meester draagt, totdat stemmen in hun naaste omgeving hen uit hun mijmering wekken: Wat staat gij en ziet op naar de hemel?

Met deze vraag worden ze bij zich-zelfen bepaald.

Verschillende gebeurtenissen kunnen ons tot nadenken en stilstand brengen en ons bepalen bij de vraag, wat voor ons de hemel is.

In menig oog, dat opziet naar de hemel, ligt twijfel.

Het is altijd aandoenlijk iemand naar de hemel te zien staren met een blik zonder verwachting.

Dicht bij de hemel begint het leven.

Als vanzelfsprekend gelooft het kind aan de hemel en zijn engelen. Maar onder het opgroeien wordt openbaar dat het menselijk leven een gevallen leven is en zijn steunpunt in God verloren heeft. De zondaar in het kind ontwaakt. De blik, eens met blijdschap naar de hemel gericht, wordt doffer. De in het kind ontwaakte zondaar verheft zich en steeds verder wijkt de hemel. De twijfel komt op. De eens nabije werkelijkheid schijnt inbeelding te zijn geweest. Bidden?

Het wordt nagelaten. Een tegenzin in God komt op. In zijn ellende gaat de zondaar, in wien het kind verloren ging, de hemel haten.

Eens bad hij de hemel te mogen ingaan en nu? Nu weet hij, dat dat niet kan. Hij weet dat hij bevlekt is en zijn zonde hem in schuld voor God gedompeld heeft.

Zonde, onvrede, armoede — dat is waarheid. De hemel . . . is er wel een hemel?

Wat staat gij en ziet op naar de hemel?

Velen zijn tot nadenken, tot stilstand gebracht.

Wie weet uitkomst? Wie weet een oplossing der levensvragen?

Elke oplossing is een voorlopige oplossing en als zodanig niet meer dan de inleiding tot een nieuwe crisis. Voor 't gedroomde paradijs kwam altijd weer het rokende slagveld; de verwoesting van levens en landen.

Vanwaar zal onze hulpe komen?

Christus is de Heilige Steen, die de afgrond afsluit, waaruit de duivelen opstijgen en waarop de ladder staat opgericht, die tot in de hemel reikt. Die betekenis kan Hij voor ons hebben: door Hem de hel gesloten en de hemel geopend.

Sommigen zien op naar de hemel met weemoed in 't hart.

Hoe bleven de discipelen achter? Naar 't scheen: verweesd, van bescherming ontbloot. Daar lag Jeruzalem: de kuil der moordenaren; rondom een vijandige wereld en de Heere zo ver weg!

Een ogenblik wankelden ze — en wij verstaan het.

Maar we zullen niet verlangend omzien. Het was ons nut dat Hij wegging. Nu staat Hij boven tijd en ruimte en leidt van de hemel uit Zijn wereldomvattend werk. Daar bidt Hij voor ons en bereidt alles voor op onze ontvangst.

Halleluja! Onze zangen zijn voor eeuwig Hem gewijd, die ons 't Godsrijk doet ontvangen als het loon op Zijnen strijd! Hij liet zich aan 't kruis verhoogen, minde ons tot in den dood met een liefde oneindig groot. Welk een machtig mededoogen, dat Hij voor ons stort Zijn bloed, door Zijn leven leven doet!

Johanna Elisabeth van de Velde-Hermesen
1762—1844.

Wij mogen opzien naar de hemel met een hart, dat Hem verwacht tot zaligheid. Christus komt weder. Niet het einde, neen, de voleinding gaan we tegemoet: een leven in volmaakte gehoorzaamheid, kennis en liefde.

Hij komt plotseling. Hij komt in een tijd van grote volkerennood. Hij komt als alles zal zijn vastgelopen. Dan komt Hij en brengt Gods oplossing. „Gelijk de bliksem” uitschiet uit een donker zwerf, zo zal Christus komen als de atmosfeer onder de volken drukkend benauwd zal zijn.

Heft uwe hoofden opwaarts — gij die van Christus zijt.

Verwacht Hem,

„Die, in Zijn hemelen opgenomen, het troostwoord uitsprak:
wacht Mij! Waakt!”

L.

Dogmatiek en bijbelvertalen. Een vreemd woord lezen we in Openbaring 19 : 8.

En haar (n.l. de vrouw des Lams) is gegeven, dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad; want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen.

In een rede van Dr Edelkoort over bijbelvertalen, welke rede is opgenomen in de laatste twee nummers van de Mededelingen van het Ned. Bijbelgenootschap, zegt hij o.a. dat bijbelvertalers zich geen vrijpostigheden mogen veroorloven, zoals de Statenvertalers b.v. gedaan hebben toen zij 2 Sam. 8 : 18 vertaalden: maar Davids zonen waren prinses, terwijl er staat: maar Davids zonen waren priesters. Zij konden dat niet rijmen met het priesterschap van de stam van Levi en het geslacht van Aaron „en dus — ja, schreven zij heel kalm, dat Davids zonen „prinses” waren”.

Dan gaat hij verder en merkt op dat de vertalers zich ook geen vrijpostigheden mogen veroorloven uit dogmatische overwegingen. „De dogmatiek moet ons niet vertellen, hoe de Schrift zal luiden, maar de Schrift moet ons zeggen, hoe de dogmatiek zal zijn”.

„Rechtvaardigmakingen”. In de Nieuwe Vertaling luidt Openbaring 19 : 8:

en haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden, want dit fijn linnen zijn de rechtvaardige daden der heiligen”.

Wat met de rechtvaardigmaking van den zondaar bedoeld wordt, weten wij. Maar wat zijn nu „rechtvaardigmakingen”. Van de rechtvaardigmaking bestaat toch geen meervoud? De Statenvertalers zijn allicht bevreesd geweest, dat deze tekst als hij vertaald werd, zoals nu de Nieuwe Vertaling hem weergeeft, de Roomse opvatting in de hand zou werken. De Statenvertalers geven er de volgende kanttekening bij:

„Of rechtvaardigheden namelijk, niet waardoor wij in onszelfen, maar waardoor wij voor God rechtvaardig zijn, welke is de rechtvaardigheid van Christus, die ons door het geloof wordt toegerekend; 2 Cor. 5 : 21. En is als een zuiver wit kleed, waardoor onze naaktheid voor Gods aangezicht wordt bedekt. Zie Rom. 13 : 14; 1 Cor. 1 : 30; Gal. 3 : 27 en hiervoren hoofdst. 7 : 13, waaruit de heiligmaking des Geestes hare oorsprong heeft, die hierna maals ook in ons zal volmaakt worden”.

Het kleed. Wanneer de Heilige Schrift in geestelijke zin van klederen spreekt, moeten wij dan niet steeds denken aan het leven naar zijn openbaring? De uitwendige kant van het leven dus? De levenswandel? De nieuwe mens is inwendig, is de verborgen mens des harten, maar dat niet in de zin als zou men van zijn aanwezigheid niets kunnen bespeuren. Die inwendige, verborgene mens openbaart zich, treedt naar buiten, drukt zich uit in de wandel. En zoals ons kleed onzen uitwendigen mens omhult en openbaart, men aan het kleed enigszins kan zien, met wien men te doen heeft: met een man of een vrouw b.v., zo openbaart de wandel wat inwendig is. Zeker het is de Heere, die ons bekleedt, want onze „rechtvaardige daden” hebben hun oorsprong en kracht in Hem, maar 't is de Bruid zelve, die deze levenskracht omzet in een reine wandel, in een kleed van „smetteloos fijn linnen”. Wee hem, dien de Koning aantreft in de bruiloftsmaal, geen bruiloftskleed aangedaan hebbende.

Broeders! laten wij om onze klederen denken.

Tijd besparen. Op voorstel van de vier predikanten, die de Gereformeerde kerk van Apeldoorn telt, heeft de Kerkeraad dier gemeente besloten dat de predikanten twee Zondagen achtereen dezelfde preek zullen houden. Willen ze vier Zondagen achtereen dezelfde preek houden, dan is hun dat toegestaan. Dat geldt zowel voor de voormiddag- als voor de namiddagdienst. De reden voor dit verzoek der predikanten en voor het besluit van de Kerkeraad was, dat er dan meer tijd vrij kwam voor gemeentelijke arbeid.

God zelf. Er zijn waterige gezangen in het kerkboek, dat reeds meer dan een eeuw meegedaan is. Maar er zijn ook geestelijke liederen in van grote diepte en kracht. Ik denk nu aan gezang 58. Vol en diep klinkt de Evangelische toon door dit lied heen. Zo als het daar bezongen wordt, hoort het, aan zijn schuld en zwakheid ontdekt hart, het gaarne. Het is de blik van boven, van God uit, die daar zielsverkwikkend werkt. Daarin ligt altijd de rechte troost. Er zijn b.v. lijdensgezangen, waarin het kruis van den mens uit gezien wordt en waarin niet anders dan menselijk gevoel zich uit. Maar de verlossende blik op Christus' grote daad mist ge er in. Dat het God was, die daar handelde, dat wij het waren, die daar werden geoordeeld — dat zich daar een heilsfeit voltrok — dat schijnt den dichter te zijn ontgaan.

Hoe treffend spreekt het 4de vers van gezang 58 over de vastheid des

heils; hoe schiet hier de ene hemelse zonnestraal na de andere naar beneden!

Wie zou die nu nog verklagen,
Wien God zelf verkoren heeft?
Wie zou daar 't verdoemen wagen,
Waar God zelf de vrijspraak geeft?
Neen, geen hel kan mij vervaren,
Wien God zelf wou vrij verklaren,
Wien geen schuld, hoe groot,
verdoemt,
Daar mij God rechtvaardig noemt.

Heerlijk dreunt door het loflied dat „God zelf” heen. Hij is de bron! In Hem ligt de beslissing over mijn lot. Hij heeft gesproken — mij vrij gesproken. Causa finita! Gezegend, geheiligd, beslist is mijn lot!

Houdt u aan dat „God zelf”!

Mozes zwaar van tong? In Exodus 4 : 10 zegt Mozes tot den Heere God: Ik ben geen man wel ter tale . . . want ik ben zwaar van mond en zwaar van tong. In hoofdst. 6 : 11: Daarbij ben ik onbesneden van lippen. Stefanus zegt echter in Hand. 7 : 22 van Mozes, dat hij machtig was in woorden en in werken. — De vraag is opgeworpen hoe dat met elkander in overeenstemming te brengen is.

Mozes was, toen God hem riep voor Zijn bijzondere dienst, erg onder de indruk van zijn onbekwaamheid. Veertig jaren eerder, toen hij naar de inspraak van zijn eigen hart meende het werk van Israëls bevrijding ter hand te moeten nemen, was hij er van overtuigd daartoe bekwaam te zijn. Hij rekende er mede, dat de Israëlieten dat zouden erkennen. Daarbij liep hij echter een groe teleurstelling op. Hij werd door Israël afgewezen. Nadat vele jaren verstreken waren en Mozes in de eenzaamheid der woestijnvlakten vertoefd had, kwam de roep Gods tot hem. En nu is Mozes een en al bezwaar. Hij kan niet. Hij voelt zich geheel onbekwaam. Maar nu laat God hem juist niet los. Nu acht God hem juist geschikt, want nu zal Mozes terugtreden en God in hem naar voren kunnen komen. God heeft hen nodig, die zwak zijn, opdat Zijn kracht in hen tot openbaring zal kunnen komen. Een orgel, dat vochtig staat en speelt zonder bespeeld te worden, is onbruikbaar. Als dat gebruikt wordt krijgen wij onzuiver spel.

Mozes' bezwaar. Mozes voelde zich ongegeschikt tolk te zijn van Gods gedachten, omdat hij zich moeilijk uitte. Zo meende hij althans. De vraag blijft hier open of dat niet op zelfonderschatting bij Mozes berustte. In elk geval dacht Stefanus er anders over. Gehoord had hij Mozes nooit, maar hem beoordelende naar hetgeen van zijn woorden schriftelijk bewaard ge-

bleven is, noemde hij hem „machtig in woorden en in werken”. Ook in woorden. Misschien sprak Mozes inderdaad moeilijk, maar we weten welke grote bezwaren Cicero heeft overwonnen al eer hij de befaamde redenaar der oudheid werd. Toen Mozes verzekerd was dat hij het grote werk zou moeten doen, zal hij zich natuurlijk met heel zijn ziel er voor gegeven hebben en alles gedaan hebben om deze taak goed te kunnen vervullen. Hij zal spreek-oefeningen gehouden hebben, want God helpt ons nu eenmaal in de weg der middelen en niet buiten ons eigen toedoen om. Zo kan hij de moeilijkheden, die hij met spreken had, overwonnen hebben en — schoon aanvankelijk „van huis uit” „niet wel ter tale” een man geworden zijn, „machtig in woorden en in werken”.

„Onze bekwaamheid is uit God”, maar dat sluit hard studeren, geregeld oefenen niet buiten. Die zich onttrekt met een „ik kan niet” ontbrekt het aan geloof. Het kan, dewijl HIJ kan, die u roept!

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Kerkgang en kerkdwang.

Kinderen der vrijheid.

„Wij laten onze kinderen vrij. Willen ze naar de kerk gaan, dan is ons dat heel goed; willen ze niet naar de kerk gaan, dan is ons dat ook goed. Wij zijn zelf anders opgevoed. Mijn vrouw en ik komen uit een milieu van onverdacht orthodox allooi. Tweemaal per Zondag moesten we naar de kerk en ons kerkpad was bijna een uur gaans. En in de week mochten wij de catechisatie niet verzui- men. Onze ouders waren van de echte ouderwetse stempel. Zij bedoelden het opperbest en dank zij vaders straffe hand hebben wij aan thuis blijven nooit durven denken. In ons trouwen zijn wij de kerk kwijt geraakt en tot nog toe hebben wij geen behoefte erin terug te keren. Wij zijn het beiden hierin eens, dat wij onze jongens moeten vrijlaten. Wij vinden kerkdwang voor ze uit den boze. Hoe denkt u hierover?”

Een voorganger in zijn herderlijke arbeid ontmoet dikwijls mensen, die spreken, zoals boven is weergegeven. En als ze daarbij het: „hoe denkt u hierover” op hem afvuren, dan is dat eigenlijk niets anders dan een vriendelijke uitnodiging aan zijn adres om hem te laten

zeggen, dat hij grote bewondering heeft voor zulk een ruime opvatting van de oudertaak.

* *

Misleiding.

Maar deze opvatting is toch niet zo ruim als ze op het eerste gezicht lijkt. Bij nadere overweging is ze ijkvol gebondenheid, die wel niet gevisualiseerd wordt in een stugge puriteinse vader doch niettemin even werkelijk en even invloedrijk aanwezig is.

Let op de houding van deze wijze ouders tegenover de kerk in verband met de houding die zij aannemen tegenover andere inrichtingen en zaken. Laten ze hun kinderen ook eten, zoals de natuur hun voorlicht, dat wil zeggen met hun beide handen? Nemen zij er genoegen mee, dat zij hun mond volproppen met behulp van de lepels, die elk mens van den Schepper heeft meegekregen bij zijn intrede in de wereld? Waarom oefenen zij vijf, zes en meer jaren hun ouderlijk gezag uit om de hunnen netjes, d.i. met mes en lepel en vork te leren eten? Hebben de dierbare panden, die in elk geval van kerkdwang ontslagen moeten zijn, ook de vrijheid om al of niet naar school te gaan? Hoe staat het met het slapen? Kunnen deze bevoorrechte mensjes uit de veren komen, wanneer het hun belijft? En hebben ze permissie om elke bioscoop te bezoeken en daarin of daarbij om te hangen, totdat ze trek aan een boterham krijgen?

Dwang, tucht is een zeer belangrijke formerende factor in een kind. De moderne opvoedkundigen keren zelfs weer terug naar de oude, beproefde lichamelijke kastijding. Maar waar een kerkgang, dank zij de vrijzinnigheid of onverschilligheid van de ouders, niet tot het dwanggebied van de kinderen wordt gemaakt, daar is de weelde van de ongebondenheid de zoete gebondenheid om de kerk niet te bezoeken.

Bovendien is het voorbeeld van de ouders doorgaans de zachte hand, die de hunnen dwingt. Ouders, die de kerkgang hebben prijsgegeven, kunnen eigenlijk niet zeggen, dat zij de hunnen vrij laten. Zij doen het niet.

* *

Wat zijzelve aan de kerkdwang danken.

Het feit wordt eerlijk door de ouders beleden: zij kerken niet meer. Wij krijgen daarbij een beeld te aanschouwen van de kerkelijke sfeer, waarin beide zijn opgegroeid.

Wat de oorzaak van de aflegging hunner kerkelijke gewoonten geweest is? Laat de practijk het maar zeggen. Sommige ouders vertellen mij begrepen te hebben, dat de concrete bijzonderheden van het geloof, de kerk en de kerken, de geloofsregels en de leerstellingen, het ambt en heel het gedoe van het godsdienstige leven slechts bijgelovige vergissingen zijn van eenvoudige zielen, die uitdrukking probeerden te geven aan hun religieuze gevoelens. Andere ouders hebben niets van deze aard mede te delen. Zij zoeken een goed heenkomen in allerlei persoonlijke conflicten, waarbij de schuld aan

de zijde van den tegenpartijder ligt. Maar wij krijgen sterk de indruk, dat de grootheid des levens hun harten heeft overwoekerd. En weer anderen hebben in de jaren van hun afhankelijkheid zo veel knellende vormen en zo weinig vrijmakende geest van de godsdienst ondervonden, dat zij de kerk de rug hebben toegekeerd, zodra zij dat zonder al te veel hinder konden doen.

Maar intussen danken zij aan de kerkdwang, die zij hebben afgeschud en waarnaar zij smalend heenwijzen, meer dan zij zich bewust zijn of rekenschap willen geven. Hun harten hebben die begrippen van goed en kwaad en van schoonheid en bedorvenheid geabsorbeerd, die de kerk hun door het evangelie heeft voorgehouden. Zij hebben aldus veel over de goede en minder goede manier van leven geleerd. Zij bezitten een zedelijke overtuiging, die in laatste instantie gefundeerd is in God en de bijbel. Het is dit anker, dat hun op de holle zee des levens bewaart voor drift. Ook zullen zij in donkere dagen zich den God van de kerk herinneren en zich in Hem sterken.

* *

Tragisch tekort aan moreel besef.

En hoe staat het nu met hun kinderen? Hun begrippen van goed en kwaad zijn hun bijgebracht niet door God en de bijbel doch door de ouders en de mensen. Is dat ook zulk een hecht fundament? Zal dat in hen net zoveel uitwerken? Zullen de kinderen zonder de dwang van de godsdienstige leerstellingen die vaste fundering voor de eigen opbouw en handhaving verkrijgen, die onmisbaar is voor een geslaagd leven? Wij betwijfelen het ten zeerste. Wat bij de ouders nog bijbels en goddelijk is, is bij de kinderen ouderlijk en menselijk. En dit heeft onvermijdelijk verwildering van zeden en zedeloosheid en ondergang ten gevolge. Een geslacht, dat zich van God afwendt en Zijn openbaring terzijde legt, laadt een grote verantwoordelijkheid op zichzelf. Niet alleen dat het zichzelf schaadt, maar het opent voor zijn nageslacht bovendien een levenszee, waarop het geen stuur kan houden en de speelbal wordt van storm en baren. Het maakt het weerloos tegen de machten der lucht en der hel, die door de mensen varen. Het tekent een contract, waarbij het zijn eigen nakroost met lichaam, ziel en geest uitlevert aan revolutie, tyrannie, kortom aan een maatschappij vol ontbindende krachten, waarin te verkeren weinig der ogen is en knersing der tanden.

„Hoe denkt u hierover?”

De vraag wordt geopperd opdat wij het ruime standpunt zullen bewonderen.

Het standpunt is niet ruim.

Een ruim standpunt bestaat niet om de eenvoudige reden, dat een punt nooit ruim kan wezen. Hebt u wel eens een ruime punt gezien?

Maar de vrager is blind en dwaas, en het onrustbarende in hem is, dat hij zelf er diep van doordrongen is helderziende en verstandig te zijn.

Hij is kennelijk buiten zichzelf. Hij timmert met een zeker superioriteitsge-

voel aan de doods-kist van zijn kinderen en kindskinderen.

Het getuigenis van de feiten.

Wat zeggen de sobere feiten? Onze fantasieën mogen ons voor een wijle aangenaam bezig houden, maar wij kunnen er niet van leven. De feiten moeten wij hebben, de waarneembare feiten. Deze spreken een beslissende taal. Het is verstandig aan hun taal ernstige aandacht te schenken. Het is dom en zot naar hun taal niet te willen horen.

Wat tonen ons de feiten, de nuchtere feiten aan?

Ziehier de bevinding van een onderzoek op karakter van tienduizend volwassenen niet lang geleden door psychologen in Amerika gedaan: „Bij de bestudering bleek, dat de kerkangers uitgesproken betere karaktertrekken hadden dan de onkerkelijken”. Eenzelfde onderzoek op kinderen had tot resultaat: „dat die de Zondagsschool en de bijbelklassen en kerk bezochten betere karaktertrekken hadden dan andere kinderen”.

Aldus wordt de bijbel geprezen door de moderne wetenschap. Och, hoe kan het ook anders! De bijbel is immers niets anders dan een boek van feiten, waaruit enkele conclusies getrokken zijn.

Kerkgang en kerkdwang.

Het is nog niet zo verkeerd naar de kerk te gaan.

Het is nog niet zo verkeerd daarbij al uw kinderen mee te nemen.

Stadskanaal.

J. W. WEENINK.

OOG EN OOR.

De mens naast ons.

Van de hand van den Doopsgezinden predikant, Frits Kuiper, verscheen kort geleden een boek, dat tot titel heeft: De Gemeente in de wereld. Het bestaat uit vijf delen:

Het ledenregister en het boek des levens,
Luisterend onder de preekstoel,
De verborgen omgang met God,
Christus voor Pilatus en
De schoonheid van het leven op aarde.

Deze vijf delen worden steeds in vijven onderverdeeld.

Het vierde hoofdstuk van het derde deel (De verborgen omgang met God) draagt nu tot opschrift: De mens naast ons. Terecht zou men zich daarover kunnen verbazen en de vraag kunnen stellen, of een hoofdstuk over den mens naast ons wel thuis hoort in het gedeelte over de verborgen omgang met God.

Ds. Kuiper heeft zich van deze vraag rekenschap gegeven. En dat niet alleen, hij beantwoordt de vraag ook op de hem eigen pakkende wijze. Leest u maar.

8242

„Want daarmee (namelijk de verborgen omgang met God), zo zal men dikwijls horen, heeft een ander toch niets te maken. Deze veel verbreide opvatting is onjuist. De ander hoort er wel degelijk bij. Wij hebben dat reeds eerder terloops opgemerkt, o.a. toen we over de viering van het avondmaal spraken. Maar juist hier, in het gedeelte, waarin wij het meest persoonlijke van het geloofsleven bespreken, moet aan den ander nadrukkelijk aandacht worden geschonken. Want de mens naast ons beheerst ons gehele bestaan op aarde, ook ons verborgen leven met God.

De mens naast ons is er van het eerste begin af. Het scheppingsverhaal spreekt er in één adem van, dat God den mens schiep „naar Zijn beeld”, en dat Hij hem schiep „man en vrouw” (Gen. 1 : 27). In andere vorm keert dat in het paradijsverhaal terug: „ook had de Heere God gesproken: het is niet goed, dat de mens alléén zij: Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij”. (Gen. 2 : 18). De mens, zoals wij hem kennen, zoals wij zelf zijn, is een mens naast anderen, hij is man of vrouw, kind van ouders en mogelijk vader of moeder van kinderen. Ook de meest eenzame, ook hij die zich geheel alleen op de wereld acht, is nochtans op zijn minst kind van twee mensen. Geen mens wordt geboren zonder dat er twee anderen onmiddellijk met zijn bestaan verbonden zijn. De verhouding van den mens tot God gaat daar niet buiten om. Zowel in zijn levensoorsprong als in zijn levensbestemming heeft God den mens gemaakt tot een wezen, dat naast anderen leeft.

Er is daarom geen enkel levensterrein, waarop niet het leven van den ander voor ons zijn positieve of negatieve betekenis heeft. Hetzij wij zijn steun nodig hebben, hetzij wij ons van zijn beïnvloeding moeten trachten los te maken, hij speelt een rol in ons bestaan. Dit is ook in ons persoonlijk geloofsleven het geval”.

* * *

Het persoonlijk geloofsleven.

De relaties, waarin wij staan tot anderen, bepalen mee de richting en de inhoud van ons geloofsleven. Dat geloofsleven heeft een zichtbare maar ook een onzichtbare zijde. De zichtbare zijde wordt waargenomen door den mens naast ons. En bij de onzichtbare zijde van het persoonlijke geloofsleven kan men denken aan de verborgen omgang met God. Doch steeds zal de mens naast ons van invloed blijken te zijn op dat geloofsleven.

Werd Abrahams geloofsleven niet mede bepaald door de verhouding, waarin hij stond tot zijn naaste familie, om van de andere bloedverwanten maar niet te spreken? En toen Abraham den Naam des Heeren aanriep (Gen. 12 : 8), deed hij dat als iemand die op 's Heeren woord gegaan was uit zijn land en uit zijn maagschap en uit zijns vaders huis. In Gen. 13 lezen we dat Abraham en Lot gaan scheiden. Ook toen werd Abrahams geloofsleven mede bepaald door den mens naast hem, in dit geval Lot.

We zouden in dit verband zeer vele voorbeelden uit de bijbel kunnen noemen.

Doch denken we aan ons eigen geloofsleven.

Wanneer ik geloof, dan geloof ik als iemand die een deel vormt van de gemeenschap. Ook dan, wanneer ik in de eenzaamheid Gods aangezicht zoek, blijft mijn geloofsleven nochtans afhankelijk van de verhouding, waarin ik sta tot den mens naast mij. Om het even, of ik mij dat bewust of niet bewust ben.

Jezus Christus heeft o.a. op het persoonlijk geloofsleven meermalen de nadruk gelegd. En wie zag duidelijker dan Hij de band, die dit geloofsleven bond aan het leven van den naaste? Hoe kan iemand in de juiste verhouding tot God staan, wanneer de verhouding tot den naaste is scheefgetrokken? Dat Jezus het persoonlijk geloofsleven zag in z'n verhouding tot anderen, blijkt dunkt me duidelijk uit de bergrede (Mt. 5—7), om van andere schriftgedeelten maar niet te spreken.

De kracht van het geloofsleven ligt — en men versta mijn woorden in dit verband toch niet verkeerd — niet in z'n isolement.

Abraham werd geroepen door den Heere, om Zijn roepstem te zijn in de wereld van toen en ook in de wereld van daarna.

Jezus Christus maakt Zijn discipelen tot boodschappers. Daarom zingen ook wij thans: „Wij hebben een woord voor de wereld”.

Een ieder zie z'n geloofsleven als omsloten door deze tijd, doch plaatse het tevens in het licht der eeuwigheid.

* * *

Spurgeon en de doop.

Bij gelegenheid van een zendingsbijeenkomst op het platte land maakte de bekende Spurgeon eens enkele opmerkingen over de doop, welke we hier ter nadere overweging doorgeven. Deze opmerkingen zijn dus niet van de allerlaatste tijd, want het is dit jaar 50 jaar geleden, dat Spurgeon in den Heiland ontsliep.

Het was een bijeenkomst, waarop de binnenlandse (wanneer schaffen we het woord „inwendige” eens af?) zending aller aandacht vroeg. En Spurgeon was één der sprekers. Zo kunnen we ook begrijpen, dat hij reeds bij de aanvang van zijn toespraak zeide de hoop te koesteren, dat hij niet alleen voor christenen sprak, doch ook voor echte Baptisten.

Spurgeon zeide onder anderen: Wanneer iemand bekeerd wordt en hij wordt niet gedoopt, dan ontbreekt er iets, waarvan menigeen die zich christen noemt zich geheel niet bewust is. Is de doop der gelovigen werkelijk een verordening van Jezus — en Zijn woord zegt dat dit zo is — dan ontbreekt ieder, die Hem niet in gehoorzaamheid volgt een kenmerk van een ware discipel.

Hier kan niemand Spurgeon misverstaan. Zijn opmerking is even eenvoudig als bijbels gefundeerd. Doch Spurgeon heeft nog meer te zeggen.

Ofschoon de doop slechts een kleine

zaak is in vergelijking met het geloven in den Heere Jezus Christus, zo is dat dan toch slechts een reden meer, waarom alle waarachtige volgelingen zich daaraan behoren te onderwerpen. Ik heb een jongen vriend gekend, die slechts weinige gaven maar veel liefde voor zijn Heiland had. Hij werd ziek en vreesde, dat hij sterven moest. Hij gevoelde een sterk verlangen naar de doop, maar zijn zuster zeide tot hem: „Ach, Izaäk, de doop zal je niet zalig maken”. Zijn antwoord was terstond: „Dat weet ik wel. Ik zou niet gaarne wenschen gedoopt te worden, als ik niet wist dat ik door Jezus gered was geworden! Wij moeten eerst gered en daarna gedoopt worden”. „Nu ja, Izaäk, maar je bent gered en zult weldra de hemel binnengaan”, antwoordde daarop zijn zuster. En toen Izaäk weer: „Dat weet ik wel. Ik heb er ook niet aan gedacht, dat de doop in staat zou zijn mij voor de hemel te bereiden. We mogen ons niet laten dopen, zolang wij niet bepaald weten, dat wij uit genade door het geloof in onzen Heere Jezus Christus behouden zijn. Door Zijn verdienste kunnen wij alleen hopen in de hemel te komen”. „Maar waarom wil je dan gedoopt worden?” „Zie”, sprak Izaäk, „wanneer ik in de hemel kom, zal ik den Heere Jezus zien; en dan zal Hij tot mij zeggen: Izaäk, deze kleine daad hadt ge uit liefde tot Mij kunnen doen. En wanneer Hij zo tot mij zal spreken, weet ik niet hoe ik Hem antwoorden zal”.

* * *

Wat Generaal Cortez deed.

Wanneer de zaak van de doop groter was, zodat onze zaligheid er van af hing — en wij zouden haar volbrengen, dan zou het immers pure zelfzucht zijn. Doch de Heere Jezus gaf ons de verordening van de doop, opdat wij slechts Zijn voorbeeld zouden volgen om zodoende aan de wereld te zeggen: „Wij zijn dood”. En doden moeten begraven worden. Daarom, zo sprak Spurgeon op bovengenoemde Zendingsbijeenkomst, komen wij tot de doopvont, om door de doop met Christus begraven te worden en der wereld te zeggen: „Gij zult niet in staat zijn ons weder onder uw heerschappij te krijgen, want wij zijn dood en met Christus begraven. Wij zijn der wereld gekruisigd en zullen nooit weer tot u wederkeren.”

De doop is voor de gelovigen hetzelfde als wat eenmaal generaal Cortez deed, toen hij in Zuid Amerika landde. Hij voerde zijn leger landwaarts in, waar het een geducht aantal vijanden ontmoette. Daarop zond de generaal één zijner onderbevelhebbers naar de kust en liet alle schepen verbranden en gaf aan zijn manschappen te kennen, dat zij moesten overwinnen of sterven. Terugtrekken was onmogelijk.

Op dezelfde wijze laten wij christenen onze schepen wegzinken en zeggen aan vriend en vijand: „Wij keren nooit weer terug”.

Wie gedoopt is, draagt het merktken van Christus in zijn lichaam. Het is als het watermerk in ons fijn schrijfpapier;

het kan niet verwijderd worden. Gedoopten kunnen hun belijdenis te schande maken, maar hun doop kan niet teruggenomen worden. Van het hoofd tot de voeten dragen zij het merktken van Christus in zich.

Spurgeon wenste zeer, dat alle hoorders een diepe indruk mochten hebben van hetgeen de doop ons voor ogen stelt, namelijk dat wij met den Heer gestorven, begraven en opgestaan zijn.

Bovenstaande opmerkingen van Spurgeon over de doop worden door de meerderheid van de christenen in ons land hélaas niet onderschreven. Doch ze geven duidelijk Spurgeons doopsopvatting weer, welke volgens ons naar de mening der Schrift is. Toen de jonge Charles Haddon tot bekering kwam, heeft hij zijn geloof beleden door zich te laten dopen. Hij was toen nauwelijks 16 jaar oud. Zijn moeder schreef hem in die tijd, dat ze God menigmaal had gebeden om de bekering van haar zoon, doch dat ze niet had gebeden dat hij Baptist zou worden. Waarop hij toen antwoordde: „Moeder, dan heeft God u meer gegeven dan waarom u Hem gevraagd heeft”. Dat was Spurgeon als jongen. Dit antwoord was typerend voor zijn verder leven. Gelijk een ieder weet, die Spurgeons levensbeschrijving kent.

d. H.

INGEZONDEN STUKKEN.

Hier volgt nu wat br B., na enige inleidende zinnen schreef over „de geestelijke situatie in onze gemeenten”.

Inderdaad is er in onze gemeenten een geest te bespeuren, welke een zekere terughoudendheid bewerkt en de vrijmoedigheid geheel remt.

Voorname merkt men dit wanneer we nog eens opgeroepen worden tot het geven van een getuigenis of om voor te gaan in het gebed.

Over de oorzaak hiervan kan men nu verschillend denken.

Het wil mij voorkomen, dat deze nu juist niet geheel gezocht moet worden in het drielat, door Ds. Jansma aangehaalde, argumenten, verband houdende met de drukkende tijdsomstandigheden. 't Kan zijn dat deze er enige invloed op uitoefenen, alhoewel de geschiedenis ons wel leert, dat de kinderen Gods in bange en ernstige tijden zich nauw aaneensloten en des te vuriger tot God baden om uitkomst en verlossing, daarbij een volle geloofsovertuiging aan de dag leggende.

Ik voor mij geloof, dat we de oorzaak op een ander terrein moeten zoeken.

Nu wil ik niet graag deze zoeken bij onze geachte voorgangers, noch bij onze bestuurders, want met Ds. J. neem ik zeer gaarne aan, dat ook zij niets liever zien, dan dat er een opgewekte stemming in onze gemeenten heerst en dat de Naam des Heeren in en door hare leden in rijke mate wordt verheerlijkt en groot gemaakt.

Maar toch vraag ik in gemoede: zou-

Breekt groot door den nacht het
Morgenlijk rood —
dan ga ik naar huis op de wolken.

Haalt mij weg uit mijn arbeid de
vorstlijke Dood —
dan ga ik naar huis op de wolken.

Als gij mijmeren zult, waar ik heen
ben gegaan —
dan ga ik naar huis op de wolken.

Ik klop aan de poort van den hemel
aan —
ik ga naar huis op de wolken.

Ik ben maar een schamele zwerveling —
ik ga naar huis op de wolken.

Met de engelen sta ik voor Heer Jezus
en zing —
ik ga naar huis op de wolken.

O Gij, mijn Verlosser, Die alles schiep —
ik ga naar huis op de wolken.

Hier staat Uw soldaat en hij volgt
Dien hem riep —
ik ga naar huis op de wolken.

Onbekende dichter.

Gedicht overgenomen uit de bundel:
De neger zingt.

den ze helemaal vrij te pleiten zijn van dusdanige toestanden?

Het gaat hier over de ongeremde vrijmoedigheid, welke zoek is geraakt en plaats gemaakt heeft voor een zekere terughoudendheid.

Laat me eens vragen: Hoe verkrijgt men eigenlijk vrijmoedigheid?

Is het niet hoofdzakelijk in die samenkomsten, waar men als kinderen Gods bijeen is om door woord en lied de Naam des Heeren te verheerlijken en groot te maken, en tevens te getuigen van Gods grote zondaarsliefde en het heil, dat men gevonden heeft in Jezus Christus? En waar men dan tevens den Heere gaat bidden om de werking des Heiligen Geestes, opdat zondaars harten ontsloten en verlost mogen worden uit Satans macht?

Om eens iets te noemen:

Voorheen werd haast in elke Baptisten gemeente liefdemaal gevierd, hetzij met Pasen, Pinksteren of Kerstfeest; en welk een rijke zegen ging daarvan uit. 't Waren hoogtijdagen voor de gemeente! Als broeders en zusters kwam men tezamen, meestal in combinatie met leden van andere gemeenten, om de Naam des Heeren groot te maken. Vooral de verschillende getuigenissen deden zo goed, want de onderlinge gemeenschapsband werd er door versterkt, en bovendien kwamen zondaars tot bekering.

Men had volop vrijmoedigheid om te getuigen.

En thans, helaas — in verschillende gemeenten zijn ze afgeschaft.

Ik herinner me nog een liefdemaal in een onzer gemeenten, welke 's middags om 2 uur begon en 's avonds om 6 uur zou eindigen, om dan samen de dood des Heeren te verkondigen. Maar — de Geest des Heeren was zo werkzaam in die samenkomst, dat de muren van het kerkgebouw als 't ware bewogen. En juist tegen die tijd, waarop het sluitingsuur was bepaald. Meer dan twintig zielen kwamen tot Jezus, terwijl afgedwaalden terugkeerden. Tot 10 uur 's avonds was men nog bijeen.

Een onvergetelijke ure!

„Onze jeugd wil dat niet meer . . .”

Is dat wel zo? Ik voor mij geloof het niet. 't Is niet de jeugd, die hiervoor aansprakelijk gesteld mag worden, wijl dit toch immers bij de leiding berust. — Wanneer het bestuur met zijn voorganger besluit om liefdemaal te houden, dan zal toch de jeugd niet zeggen: „Nee, we willen dat niet”.

Ook de jeugd, voor zover ze leden der gemeente zijn, moet innerlijk opgebouwd en versterkt worden in het geloof, en dat juist wordt men door deze samenkomsten. — En waar er onder de jeugd zijn, die nog verre staan, moeten ook deze toegebracht worden en den Heiland leren kennen. Daarvoor lenen deze samenkomsten zich bij uitnemendheid.

Het zou ook geen kwaad kunnen, wanneer er zo af en toe des Zondagsmiddags een opwekkingssamenkomst werd gehouden op de wijze als boven bedoeld.

Deze samenkomsten toch zijn al te veel op de achtergrond geschoven. Zeer sporadisch worden ze maar meer gehouden. En hierin moet m.i. ook de oorzaak gezocht worden, dat de vrijmoedigheid tot getuigen zo langzamerhand gaat verflauwen en plaats maakt voor een zekere terughoudendheid. En wanneer eenmaal de vrijmoedigheid gemist wordt, dan is het gevaar aanwezig dat er zo langzamerhand een geestelijke achterstand intreedt.

Ik geloof werkelijk dat we in dezen weer terug moeten naar het oude.

Wanneer de gelegenheid daarvoor geboden wordt, dan twijfel ik er niet aan of ook de vrijmoedigheid om te getuigen zal terugkeren, ondanks de drukkende tijdsomstandigheden.

Niet, wanneer dat zo eens of twee keer per jaar geschiedt.

De tijden zijn ernstig. Laat ons dan de tijd benutten door elkander op te bouwen en te versterken in het allerheiligst geloof en tevens aan te sporen om waken te biddende te zijn.

Maranatha — Jezus komt!

Groningen.

R. BOLMAN.

Een vraag br. B. Zijn de door u bedoelde samenkomsten werkelijk allen zo gezegend en stichtelijk geweest als de ene, die u aanhaalt? Indien ze voor allen zo zegenrijk waren, zouden ze zeker nooit zo langzamerhand op de achtergrond gekomen zijn. Dat ze, volgens u, min of meer geweerd worden, is niet omdat ze zo begeerd waren, doch omdat ze minder begeerd werden. Overigens, in ver-

schillende gemeenten en bonden kent men nog de getuigenisdiensten op bepaalde tijden.

Ik weet niet broeder of het terugkeren tot het oude ook het terugkeren tot het leven zou betekenen. Vooropgesteld, dat toen het ware leven aanwezig was en dat het nu zo ongeveer dood in de pot is. Wellicht denken anderen anders over vroeger. Of ze met het heden tevreden zijn? Zouden er geen andere oorzaken voor de verkoeling zijn aan te wijzen, dan wat ons tot dusver gewezen is? En geen betere wegen tot herleving, dan de raad door u gegeven? Misschien wil iemand daarover nog wat zeggen.

E.-R.

UIT DE GEMEENTEN

DELFIJL. Zondag 19 April heeft onze geliefde voorganger Ds. J. Hekhuis afscheid genomen van onze gemeente.

Voor deze afscheidsdienst was een buitengewone belangstelling, zodat ons eigen kerkgebouw veel te klein was. Wij stelden het dan ook zeer op prijs dat de Gereformeerde Gemeente te Delfzijl haar ruim kerkgebouw voor deze dienst aanbood, hetgeen door ons dankbaar werd aanvaard. Naar schatting waren des middags om vijf uur plm. 600 personen aanwezig, o. w. de burgemeester van Delfzijl, alsmede wethouders en gemeente-secretaris, vertegenwoordigers der Ned. Herv. Gemeenten te Delfzijl en Farmsum, Geref. Gemeente, Vrijzinnig Hervormden en Leger des Heils. Verder afgevaardigden van de gemeenten te Groningen, Hoogezand en Siddeburen, alsmede vertegenwoordigers van het Ned. Bijbelgenootschap, Elim en N. C. G. O. V., een deputatie der brigade Marechaussee te Delfzijl en ds. Meijering em. pred. der Geref. Gem.

Tot tekst had onze scheidende voorganger gekozen Jacobus 5 : 8a: „Zijt dan lankmoedig, versterkt uwe harten, want de toekomst des Heeren genaakt”. Spreker bepaalde ons niet bij de weemoed van het scheiden, doch veelmeer bij de toekomst des Heeren, en welk een blijdschap wij hebben, wanneer wij door genade deel mogen hebben aan de komende heerlijkheid.

Aan het einde van deze ernstige predikatie zong onze zangvereniging zeer verdienstelijk enkele gepaste liederen, waarna onze voorganger het woord richtte tot den burgemeester, de verschillende gemeenten, corporaties en personen.

Hierna gaf Ds. Hekhuis het woord allereerst aan den burgemeester, die er op wees, dat de scheidende voorganger veel voor de gemeente Delfzijl had gedaan, en dat niet alleen voor de Bapt. Gem., maar voor de gehele burgerlijke gemeente. Gij hebt u — aldus de burgemeester — in Delfzijl zeer veel vrienden, doch geen enkele vijand verworven. Spreker besloot zijn toespraak met de

beste wensen voor ds. Hekhuis en echtgen. Vervolgens sprak ouderling Pleijzier, die wees op de goede verstandhouding tussen bestuur, gemeente en voorganger. Wij hadden nooit gedacht, dat u thans van ons zou scheiden, maar wij wensen te berusten in de wil Gods. God zegene u rijkelijk in de gemeente te Hoogezand.

Ds. v. d. Flier, Ned. Herv. Pred. te Farmsum, sprak namens het Ned. Bijbelgenootschap en namens zijn gemeente. Spreker bracht hartelijk dank voor het waarnemen van het voorzitterschap van het bijbelgenootschap. Gij hebt zeer meegewerkt aan de betere verstandhouding van de verschillende kerkelijke gezindten, aldus spr. Verder spraken nog de kapitein van „Het Leger des Heils”, Ds. v. d. Heiden namens de Vrijz. Herv. Gem., Ds. Wildschut namens de Gereformeerde Gemeente, de heer Sinnema namens de N. C. G. O. V. en tenslotte alle vertegenwoordigers der aanwezige zustergemeenten.

Ds. Hekhuis dankte allen en zei alleen te kunnen zeggen: Soli Deo gloria.

Met het zingen van Gez. 180 : 1 werd deze plechtige bijeenkomst gesloten.

Des Maandagsavonds kwamen we meer intiem te zamen, als gemeente en vele vrienden, om afscheid te nemen van onzen gel. voorganger en echtgenote. Ons kerkgebouw was geheel gevuld. De leiding berustte bij ouderling Pleijzier. Veel hartelijke woorden zijn die avond gesproken, welke alle getuigen van de band der liefde, die er ligt tussen voorganger, gemeente en vrienden. Alle verenigingen brachten hun beste wensen over aan onzen br. voorganger en echtgenote en brachten hartelijk dank voor de toewijding en bewezen liefde. Verschillende cadeaux werden overhandigd. De zang- en muziekvereniging verleenden hun zeer gewaardeerde medewerking.

Tenslotte dankte br. Hekhuis ontroerd voor al de blijken van liefde en zeide met de aangenaamste herinneringen Delfzijl te verlaten. Staande zongen we hierop: Dat 's Heeren zegen op u daal.

Met hart. br.gr.,

P. W. BRONGERS, secr.

HOOGEZAND. Geliefde brs. en zrs. in Christus Zondag 26 April was voor onze gemeente een grote en blijde dag. Die dag werd Ds. Hekhuis als herder en leraar aan de gemeente verbonden. Na 's morgens door Ds. J. W. Weenink in zijn ambt te zijn bevestigd, naar aanleiding van Jesaja 50 : 4, vond 's middags de intrede plaats in de Doopsgezinde Kerk. Onze voorganger had tot onderwerp gekozen 2 Petrus 1 : 5-7. Op indrukwekkende wijze werd uiteengezet, dat aan het geloof gepaard moet gaan: deugd, kennis, matigheid, lijdzaamheid, godzaligheid en broederlijke liefde. Met warme overtuiging toonde de spreker den gelovigen, dat deze zevenvoudige vrucht bij het geloof aanwezig behoort te zijn. Na de prediking verkreeg de burgemeester van Hoogezand het woord, welke hoopte op een prettig samenwerken en Ds. Hekhuis alle hulp en steun toezegde. De predikant der Doopsgezinde Gemeente sprak hierna een hartelijk

woord. Een tiental afgevaardigden voerden nog het woord; n.l. van de Unie Commissie en C.I.Z., van de Noordelijke en Veenkoloniale Bond, van de gemeenten te Delfzijl, Groningen, Foxhol, Siddeburen, Muntendam en Stadskanaal. Velen van de brs. en zrs. uit Delfzijl waren gekomen om bij deze plechtigheid tegenwoordig te zijn. Ruim 600 personen woonden deze dienst bij.

's Avonds vond de begroetingssamenkomst plaats. Evenals 's morgens was ook 's avonds onze kerk overvol. Door het bestuur der gemeente werd onze voorganger een hartelijk welkom toegeroepen, waarna nog vele toespraken volgden. De zangvereniging verleende, evenals 's middags, haar medewerking. Onder het genot van koffie en koek hadden we een rijkelijk gezegende avond.

De gemeente is Gode dankbaar, dat ze Ds. Hekhuis als haar herder en leraar mag begroeten.

Broeders en zusters in ons vaderland. We vragen uw voorbede voor de arbeid in Hoogezand. Hier ligt een ruim arbeidsveld met vele perspectieven. Onze geliefde voorganger is zich ten volle bewust, dat God hem in deze arbeid roept. Geve de Heere hem met veel vrucht te werken in Zijn Wijngaard, opdat vele zielen mogen komen tot Jezus, en de gemeente mag gebouwd, versterkt en uitgebreid worden. Dat bewerkte de Heere.

Namens de gemeente,
uw br. in Christus,
S. KLUIN, Secr.

MEDEDELINGEN

De gemeente te Rotterdam—Zuid heeft Ds. H. C. v. d. Flier te Emmer Erfscheidenveen tot haar voorganger beroepen.

Voor de gemeente,
J. TESSER.

Wij gaan naar Utrecht.

Op hemelvaartsdag hopen we 's morgens en 's middags een gemeenschappelijke jeugdkerkdienst te houden in de Doopsgezinde kerk aan de Oude Gracht te Utrecht. Om 10 uur vangt de ochtenddienst aan. Laten al onze jongeren op tijd aanwezig zijn. Reken er mee, dat de treinen vol zullen zijn. Neemt dus niet de allerlaatste gelegenheid.

En wanneer ge komt, komt dan in de blijde verwachting, dat God ons wil openen de venst'eren des hemels.

Natuurlijk gaan we als jongeren oude en nieuwe geloofslieden zingen. Vrienden, neemt de nieuwe LIEDEREN-BUNDEL mee!

Verwacht grote dingen van God.

En wanneer we straks, zo God wil, zullen samen zijn, dan zullen we ons aan elkander verbonden weten als nimmer te voren en we zullen zingen en spreken tot eer van Jezus Christus onzen Heer.

Hef den strijkkreet aan, zie Gods
vijand staan,
op! ontplooi de vaan voor den Heer!
Gord u met Gods kracht! 't Woord,
dat redding bracht,
geeft u overmacht en velt hem neer.

Op dan allen, schaaft u onder
't vaandel;
keert u, weert u, geeft het
wachtwoord door!
Machtig, krachtig klinkt uw hosanna;
ter bescherming gaat u Jezus voor.

d. H.

Hemelvaartsdag - Delfzijl.

Jongeren in de provincie Groningen. Wij nodigen jullie hartelijk uit tot het bijwonen van de Jeugdkerkdienst, welke wordt gehouden op Hemelvaartsdag te Delfzijl. Aanvang 's morgens 10 uur. Het zal een goed samenzijn worden, indien we komen, grote dingen verwachtende van onzen Heiland.

Secret. Gew. N.O. Groningen.

Van de Administratie.

In dank ontvangen voor de Binnenlandse Zending (C.I.Z.) van:

B. te D.	f 500.—
Gem. Enschede	- 64.—
Friese Bond	- 95.—

Voor de Unie van:

Gem. Eindhoven	f 55.80
A. Duursema, 2e Exloërmond	
voor liederenbundels	- 16.80

De eerste maand van dit boekjaar zet goed in en de voortekenen van de tweede maand zijn vooral niet minder. Vooral in deze tijd, nu ons werk naar uitbreiding vraagt en gepaard moet gaan met grotere offervaardigheid, nu moeten ook meerdere en grotere bijdragen het Uniebureau binnen komen vloeien. Heel Baptist Nederland moet gezamenlijk de schouders zetten onder ons Uniewerk.

Hoe zal de volgende verantwoording er uit zien? De daad aan u. Postrekening is als altijd Nr 275770.

Hartelijke groeten,

Uw administrateur,

H. KONING,

Coevorden, v. Heutszsingel 52.

CORRESPONDENTIE

Br. H. te G. Uw brief ontvangen. Zal U wel eens antwoorden. Lees ook het verdere daarover in ons blad.

E.-R.

ADVERTENTIE

Woensdag 20 Mei hopen wij met onze geliefde Ouders

CORNELIS GORTER

en

MARTHA GORTER—Nijman

de dag te herdenken dat zij

voor 40 jaar

in de echt werden verbonden.

Dat de Heere hen nog vele jaren voor ons spare.

Noordbergum:

D. VISSER—Gorter

Ds. G. VISSER

en Kinderen

Harlingen:

A. HAMER—Gorter

J. HAMER

en Kinderen

Den Haag:

T. DE JONG—Gorter

Ds. JAC. DE JONG

en BENNY

Sneek:

P. GORTER

S. GORTER

W. GORTER.

Sneek, Mei 1942.

1e Woudstr. 36.

Receptie van 4—5.30 uur in
Hotel Hanenburg.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

WEEKKALENDER

Wij hebben
een heerlijken Koning.

Hij is onze hulde zo waard. Zo zingen wij in een onzerliederen. Voorwaar, indien daar ooit een lofzang gezongen moet worden, dan moet dat lied Jezus gelden. De koningin van Scheba kon geen woorden meer vinden, toen ze alles bij Salomo gezien en gehoord had, doch wij vermogen nu reeds niet al Zijn heerlijkheid en liefelijkheid te verkondigen, ofschoon ons de helft nog niet is aangezegd en wij Hem in Zijn koninklijke heerlijkheid nog niet gezien hebben. Toen Johannes Hem zag in majesteit, Dien hij op aarde zo goed gekend had, viel hij als dood aan Zijne voeten. Die Koning gaf voor ons Zijn leven. Hij overtrof Jonathan, die den herder zijn mantel gaf, ook zijne klederen, ja tot zijn zwaard toe, en tot zijn boog toe, en tot zijn gordel toe. Zo heeft onze Koning ons verheerlijkt en ons het kleed der gerechtigheid Gods omgehangen, ons het zwaard des Geestes verleend en alle wapenen verstrekt, die wij nodig hebben op de weg naar Hem toe. Onze ogen zullen den Koning zien in Zijn schoonheid. Christus, help winnen, opdat wij voor U mogen staan om U het nieuwe lied te zingen, Koning der eeuwen.

Zondag 10 Mei. Ps. 45 : 1—12.

Schoon is de schepping, schoon de wijsheid, de kunst in klank en kleur, doch schoner is Jezus Christus in Zijn komst, leven, sterven, verrijzen, opvaren, wederkomen en heersen. Eens kwam hij als een menskind en werd in een kribbe gelegd, eens reed Hij op het veulen van een ezelin de koningsstad binnen, eens zal Hij wederkomen in eer en in glorie. Nu reeds ruist langs de wolken Zijn lieflijke naam, dan zal de ganse aarde vol zijn van Zijn heerlijkheid.

Maandag 11 Mei. Rom. 1 : 1—7.

Ieder onderdaan heeft een eigen lied op den Koning, doch bij allen is het een zang der dankbaarheid en liefde. Hij heeft ons verlost uit de strikken, uit het net, uit de waan, uit de dood. Het leven is in Hem geopenbaard geworden en die in Hem

gelooft, heeft het leven. Ik zie een poort wijd openstaan, waardoor het licht komt stromen.

Dinsdag 12 Mei. Ef. 1 : 15—23.

O, dat God ons den Christus tone in Zijn allesverwinnende heerlijkheid. Dat het niet zij of blijve een vreemde tijding uit verre tijden, doch dat de Geest ons alles verlevendige. Dat wij mogen beseffen welke krachten ons in den Koning gegeven zijn en welk een Koning wij hebben ontvangen van Israëls God.

Woensdag 13 Mei. Luk. 24 : 36—53.

Moge in ons nog de geest onderworpen zijn aan het stof, of tenminste soms gehinderd worden door wat Paulus het vlees noemt, in onzen Koning zien wij de geesttriumferen over het stof, het leven over de dood. De oorspronkelijke heerlijkheid des mensen is nu voor eeuwig hersteld in Hem. Dat lichaam vaart ten hemel. Zo worden aard en hemel een en blikken wij hier de toekomstige wereld binnen.

Donderdag 14 Mei. Hand. 1 : 1—12.

Wij wachten op de vervulling van het woord, dat Hij zal wederkomen. Dat zal een glorievolle dag worden. Dan zal de Verworpenen, Miskende, Die geen plaats vindt bij de geboorte, geen steen heeft in Zijn leven en in een ander mans graf ligt in Zijn dood, dan zal Hij met al Zijne heiligen verschijnen. Gelijk de bliksem, zo plotseling, zo lichtend, zo verschrikkelijk-heerlijk. Wij willen niet opzien naar de hemel, maar ons buigen over de aarde en werken, totdat Hij komt.

Vrijdag 15 Mei. Ps. 93.

Over deze psalm heb ik eens een preek gehoord van een medestudent en heb toen geluisterd naar de stormende wateren van de rivieren, van de grote wateren, van de geweldige baren der zee. In een Kerstvacantie overleed hij. Toen verdroogde zijn levensrivier. Zo verstillen alle bruisende stromen, doch de Heer is in der eeuwigheid

Heden overleed in zijn Heer en Heiland onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

SIJTZE HOUKES

in de ouderdom van 64 jaar.

B. HOUKES

A. HOUKES—Veltman

S. E. DE VRIES—Houkes

S. DE VRIES

S. HOUKES

A. HOUKES—Blaauwbroek.
en Kleinkinderen.

Leeuwarden, 30 April 1942.

Bij welke familie kan Rotterdamse jongen van 12 jaar gedurende de Zomervacantie

logeren tegen kleine vergoeding?

Liefst op boerderij.

Brieven onder No. 12 aan het bureau van dit blad.

Schriftelijke BIJBELLESSEN

Inl. M. HETTEMA, Hulshorst.

en Hij geeft het water des levens.

Zaterdag 16 Mei. Hebr. 1 : 1—14.

De naam van Jezus Christus zij geprezen van de opgang der zon tot haar nedergang en alle volkeren mogen hunne stemmen verheffen ter ere van Hem, Die de aarde en hare bewoners verlichtte door Zijn komst. In Hem heeft God tot ons gesproken, gelijk een vader met een verdoold kind. Aan Hem heeft God Zich verheerlijkt, want Hij verheerlijkte God hier beneden. Jezus-naam vol wondre min en verborgen lichtglans, bron van waarheid en leven. Heerlijke Koning, wij knielen voor Uw zetel neer.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

WIJ HEBBEN EEN HEERLIJKE KONING.

Mij is gegeven alle macht
... gaat dan heen ...
Matth. 28 : 18, 19.

„Mij is gegeven alle macht ...”
Amen! Amen! fluistert het over vele lippen.

Die man daar in purperen mantel is ons geen onbekende. Zijn rechte houding; de diepe lijnen van zijn gelaat; zijn strakke blikken verraden den kapitein van Kapernaum. Naast hem staat zijn huisknecht, die blakert van gezondheid. De tranen biggelen over hun wangen.

Ook hebben wij dezen mens vaker ontmoet. Wie kan hij toch wezen? A, ons geheugen begeeft ons niet: hij is de man, die zijn ziel en geweten verkocht had voor varkens en het toevluchtsoord werd van talloze boze geesten. Hij was de schrik van stad en dorp, een arm, ontredderd, deerniswaardig schepsel. Zie, hij kan zijn ontroering nauwelijks verbergen.

En wie kan toch de jonge man wezen, die rechts van den kapitein staat? Het is, alsof een oude vrouw hem op de arm leunt. Zou ze misschien zijn moeder wezen? Beiden hebben aandachtig de ogen op Jezus gevestigd. Waarlijk, zij zijn het: de weduwe te Nain met haar uit de doden wedergekeerde jongen.

„Mij is gegeven alle macht ...”
Het zijn woorden door Jezus gesproken tot Zijn genodigden.

En als Jezus nodigt, vergeet Hij niemand; blokkeert Hij de weg voor niemand; maakt Hij alle dingen gereed voor alle Zijn vrienden.

„Mij is gegeven alle macht ...”

Amen! Amen! fluistert het over vele lippen.

* * *

Ongeveer zestig jaren gaan voorbij. Wat kan een mens in die spanne tijds niet meemaken! De geschiedenis van de eerste zestig jaren van het evangelie is er een van bloed en tranen. En Johannes heeft die ganse geschiedenis beleefd: gevangenis, vuur en zwaard, wilde beesten en rivieren zijn de midelen; waarnaar de wereld heeft gegrepen om haar overmacht te bewijzen.

De oude Johannes is balling op het eilandje Patmos.

In een aangrijpend visioen schouwt hij op een boek.

Het is een vreemd, mysterieus boek, zoals nog nimmer verschenen is of verschijnen zal. Het is het boek van de lotgevallen, de geschiedenis van de mensheid, niet getotaliseerd, maar geïndividualiseerd; de geschiedenis van personen, volken, natieën, hun opgang, blinken en verzingen.

Wie zou de schrijver ervan zijn? Wie de uitdenker ervan? De vraag verontrust Johannes dusdanig, dat hij, als hij daarop geen antwoord krijgt, in tranen losbreekt. Is er dan niemand in de hemel noch op de aarde noch onder de aarde, die waardig is het boek te openen? Is dus de conclusie onvermijdelijk: het leven met al zijn tragiek zowel van den enkelen mens als van volken en natieën is de speelhof van tomeloze krachten?

Plotseling komt een der verlostten dezer aarde naar hem toe en zegt: „Ween niet; zie de Leeuw uit de stam van Juda, de wortel Davids, heeft overwonnen om het boek te openen en zijn zeven zegelen open te breken”. En werkelijk neemt deze het boek!

En als Hij het genomen heeft — Hij, de Grootmachtige, de Leeuw en het Lam beide — dan ziet de oude apostel de tienduizenden rondom diens troon nederknielen en hoort hen aanbiddend stamelen: Amen!

„Mij is gegeven alle macht ...”
Amen! Amen! fluistert het over vele lippen.

„En het Lam kwam en heeft het boek genomen ...”
Amen! Amen!

* * *

Alle macht.
Zieken en zondaren, zwakken en moeden dient ze zelfs tot het wonder toe.

Alle macht.
Landen en volken wijst ze de weg; graaft ze een graf of roept ze tot de opstanding.

Wij hebben een heerlijken Koning.
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Attentie.

Het secretariaat van de Unie onzer Gemeenten wordt tijdelijk waargenomen door:

Ds. L. DE HAAN,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

Willen allen, die dit aangaat, hieraan denken?

LOSSE SCHAKELS

Vreze en beven. De uitdrukking „vreze en beven” keert in de Schrift enkele keren terug. We lezen ze in 2 Kor. 7 : 15. Daar schrijft Paulus van Titus:

En zijn innerlijke bewegingen zijn te overvloediger jegens u, als hij u aller gehoorzaamheid overdenkt, hoe hij hem met vreze en beven hebt ontvangen.

In Efese 6 : 5 vermaant Paulus de dienstknechten (slaven):

Gij dienstknechten zijt gehoorzaam uwen heren maar het vlees, met vreze en beven, in eenvoudigheid uws harten gelijk als aan Christus.

In Fil. 2 : 12 wekt dezelfde Apostel zijn lezers op:

Alzo dan, mijn geliefden, gelijk gij altijd gehoorzaam geweest zijt, niet als in mijn tegenwoordigheid alleen, maar veelmeer nu in mijn afwezen, werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven:

En in I Kor. 2 : 3 zegt de Apostel van zichzelf:

En ik was bij ulieden in zwakheid en in vreze en in vele beving.

Het laatste vers luidt in de Nieuwe Vertaling:

Ook kwam ik in zwakheid, met veel vrezen en beven tot u.

De Nieuwe Vertaling brengt Paulus' verklaring in dit laatste vers, zichzelf betreffende, dichter bij het gebruik van de woorden „met vreze en beven” in de andere verzen.

Wat bij dit gebruik opvalt. We merken uit boven aangehaalde verzen, dat het gebruik van de uitdrukking „met vreze en beven” bij den Apostel Paulus vaker weerkert. Ze past voor hem dus in een bepaald verband. En welk, wat voor een verband is dat? Lezen wij deze verzen dan merken we, dat het daarin steeds gaat om een verhouding in de betrekkingen van mens tot mens. Titus is door de Korintheers ontvangen „met vreze en beven”. De dienstknechten moeten hunne heren gehoorzaam zijn met „vreze en beven”. Paulus zegt (I Kor. 2 : 23) dat hij tot de Korintheers kwam (vanwege de oppositie in de gemeente tegen hem) „met veel vrezen en beven”.

Bij deze opsomming sloegen wij nu over Fil. 2 : 12. Dat vers is bekender dan de anderen, hier aangehaald. De gebruikelijke uitlegging laat hier het gewone gebruik van de uitdrukking „met vreze en beven” geheel buiten beschouwing en legt dit vers uit, alsof de Apostel hier sprak over een taak, die de christen heeft te volbrengen ten opzichte van zichzelf.

Wenk voor de uitlegging. In het feit, dat de uitdrukking „met vreze en beven” door den Apostel Paulus in de andere aangehaalde verzen, steeds

gebezigd wordt als hij het heeft over de onderlinge verhouding van mensen, ligt een aanwijzing voor de vraag hoe Fil. 2 : 12 is te verklaren. Zonder overtuigende redenen mogen we niet aannemen, dat de Apostel op één plaats een vaker bij hem weerkerende uitdrukking, in anderen zin bezigt dan hij het gewoonlijk doet. We moeten dus uitgaan van de veronderstelling, dat in Fil. 2 : 12 de uitdrukking „met vreze en beven” gebezigd is als steeds en aannemen, dat de Apostel Paulus hier spreekt over een zaak, de roeping van mens tegenover mens of van christen tegenover christen rakende. — Dat wordt ons in dit vers echter wat moeilijk gemaakt omdat er onmiddellijk aan vooraf gaan de woorden: werkt uws zelfs zaligheid. Deze moeilijkheid moet worden opgelost, zullen we hier „met vreze en beven” in de bij Paulus gebruikelijke zin mogen opvatten.

Uws zelfs zaligheid? Zegt de Apostel inderdaad tot de Filippenzen: werkt uws zelfs zaligheid? Uit het woord, door den Apostel hier gebezigd, blijkt dat niet. „Uws zelfs” is n.l. niet de uitsluitende betekenis van dat woord. Het wordt ook gebruikt door Paulus in Efese 4 : 32:

Maar zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevend elkander, gelijkterwijs ook God ulieden in Christus vergeven heeft.

Dan lezen we het in Kol. 3 : 13:

verdragende elkander en vergevende de een den ander, zo iemand tegen iemand enige klacht heeft; gelijkterwijs als Christus u vergeven heeft, doet gij ook also,

en in vers 16 van datzelfde hoofdstuk van de brief aan de Kolossenzen:

en vermaant elkander met psalmen en lofzangen en geestelijke liederen, zingende den Heere met aangenaamheid in uw hart.

In I Thess. 5 : 13:

en zijt vreedzaam onder elkander.

De in de aangehaalde verzen gespatieerde woorden zijn die, waarop het voor ons doel aan komt. Daar vindt ge „elkander”, „de een den ander”, als weergave van het woord, in Fil. 2 : 12 vertaald met „uws zelfs”. Het is dus duidelijk, dat ook in Fil. 2 : 12 vertaald mag worden: „elkander” of „de een den ander”. En waar de daarmede één gedachte vormende woorden „met vreze en beven” steeds, gelijk we zagen, op de roeping van mens ten opzichte van mens ziet, van den een ten opzichte van den ander, pleit

het Schriftgeheel er voor Fil. 2 : 12 weer te geven als volgt:

Alzo dan, mijne geliefden, gelijk gij altijd gehoorzaam geweest zijt, niet als in mijn tegenwoordigheid alleen, maar veelmeer nu in mijn afwezen, werkt aan elkanders heil, met vreze en beven.

Het tekst-verband. Bij de verklaring van een tekst spreekt het verband, waarin de tekst voorkomt een belangrijk woord mee. Waarover spreekt de Apostel in dit hoofdstuk? Lezen we vers 4 in de Nieuwe Vertaling, dan ontvangen we op die vraag een duidelijk antwoord. Daar staat n.l.:

en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar ieder lette ook op dat van anderen.

Het hoogste belang dat de anderen hebben is hun heil. Welnu zegt Paulus: let daarop, op het belang van de anderen en dan in vers 12: werkt daaraan, bevordert dat.

De uitdrukking „vreze en beven”, zegt zoveel als: in ootmoedigheid, schuchterheid, bescheidenheid. Wil men de anderen dienen, dan moet ootmoed, bescheidenheid eigen manier van optreden kenmerken. Men komt immers om te dienen? En bescheidenheid kenmerkt de houding, het optreden van den dienstknecht.

Belangrijk is het daarom ook op te merken dat aan de woorden in vers 4: en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar ieder lette ook op dat van anderen, dit voorafgaat:

doch in ootmoedigheid achte de een den ander uitnemender dan zichzelf.

En in deze geestesgesteldheid lette men dan op het belang (het heil) van anderen, werke men aan hun zaligheid.

Een God van orde. Als de Apostel Paulus daarop wijst, dat de godsdienstige samenkomsten der gemeente een ordelijk verloop moeten hebben, dan ondersteunt hij die aanwijzing met de woorden: God is geen God van wanorde, maar van orde. 't Is niet moeilijk te zeggen hoe de Apostel aan die wetenschap kwam. Alle werken Gods getuigen daarvan. Overal treffen wij rangorde aan en vanwege de rangorde: orde. De tegenstander Gods heeft een naam ontvangen, die hem aanduidt als de veroorzaker van wanorde, de verstoorder der orde, als degene, die alles doorelkaar werpt. Maar daarom is hij dan ook Gods tegenstander. Gods werken zijn door harmonie, orde gekenmerkt. We merken dat in de dierenwereld. En ook in de mensenwereld is een goddelijke schikking waar te nemen: een verschil van talenten,

den mensen toevertrouwd. Orde moet ook het werk kenmerken, dat wij in Gods Naam en opdracht verrichten. Ieder moet daar op „zijn plaats” komen. Het hoofd zoekt men niet aan het einde van een arm; een hand niet aan een been; een oog niet aan een der vingertoppen. Gods werk is niet maar een veelheid doch ook een geheel. Er is eenheid in de veelheid, de verscheidenheid, die Gods werk bezit.

Gemeente en „vergadering”. De saamgevoegde gelovigen zijn een Gemeente, geen vergadering. Een vergadering is een . . . vergadering, meer niet. Een gemeente is een organisme. We vormen als gelovigen geen „vergadering”, maar erkennen de orde in de verscheidenheid, die God, ook in het werk der herschepping, handhaafde door gemeente te zijn. De gemeente toch is de geordende saamvoeging der gelovigen; hun saamvoeging met erkenning der twee elementen, die Gods werken kenmerken: de verscheidenheid en de eenheid. De verscheidenheid verhindert ons niet ons één te weten, omdat iets gemeenzaams allen doortrekt: één Heer, één geloof en één doop. De „vergadering” rekent niet met de verscheidenheid tussen de saamhorigen. Ze is een orde met verloochening der rangorde: de orde van een tas stenen doch niet de orde van een welsaamgevoegde muur. De vergadering blijft — hoe lang ze ook bestaat en hoe groot ze ook is en hoe deugdelijk de enkele stenen ook zijn —: een hoop stenen. De gemeente herinnert aan een woonhuis, waarin de enkele stenen — vele of weinige, mooie en minder deugdelijke — tot een geheel zijn samen gevoegd.

We zijn niet „beter” doordat we ons in een gemeente laten opnemen of tot een gemeente instituëren, maar ordelijker, dewijl we niet slechts de eenheid der gelovigen daarmede erkennen, doch ook de verscheidenheid in de eenheid.

L.

OOG EN OOR.

Hemelvaartsdag.

Wanneer deze regelen gelezen worden, behoort de hemelvaartsdag reeds weer tot het verleden. Verscheidene predikdiensten zijn er in onze Gemeenten gehouden, terwijl een groot aantal onzer jongeren verschillende jeugdkerkdiensten hebben bezocht.

Natuurlijk hebben wij ook dit jaar naar de betekenis van de hemelvaart

van Christus gevraagd. In de aller-eerste plaats van Jezus Christus zelf daarbij — in verband met Zijn aardse loopbaan — op het nauwst betrokken. De hemelvaart van Jezus was het einde van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid bij Zijn discipelen. En daardoor kreeg deze hemelvaart tegelijk betekenis voor de discipelen van onzen Heer. Het is vooral Lukas, die daarop in enkele sobere mededelingen wijst.

Doch ook voor ons christenen van deze tijd is de vraag naar de betekenis van Jezus' hemelvaart van belang. Vermaant het schriftwoord ons niet, om in een tijd van weedom en smarten op te zien naar de hemel, van waar wij Jezus Christus hebben te verwachten?

Op hemelvaartsdag heffen we onze hoofden op waarts, wetende dat ons heil en onze toekomst des Heeren zijn. Zonder de betekenis en de werkelijkheidszin van het leven van elke dag te verkleinen en te veronachtzamen, weten wij als christenen dat onze ware toekomst daar is, waar Jezus Christus voor de Zijnen een plaats bereidt. Het land der belofte zoeken we derhalve niet hier maar boven!

Deze gedachten zijn niet slechts van theoretisch belang doch veel meer van praktische betekenis. Het leven van een christen, die de toekomst des Heeren verbeidt, zal daardoor ten sterkste beïnvloed worden. Aan dat leven wordt niet een willekeurige doch een zeer bepaalde richting gegeven.

De apostel Paulus zegt ergens in z'n brieven: „Ja, we zijn alrede mede gezet in de hemel in Christus Jezus”.

Daarom weten al Gods kinderen, dat indien de aardse tent, waarin zij wonen, wordt afgebroken, zij een gebouw van God hebben, in de hemelen, niet met handen gemaakt, een eeuwig huis.

Onze toekomst ligt niet in dit zichtbare leven, maar daar, waar God alles in allen zal zijn.

Wel wijst de bijbel ons op het verband tussen dit leven en het toekomstige leven. „Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.” (2 Kor. 5 : 10).

Letten we toch steeds op dit verband. Dit leven en het toekomstige leven hebben heus met elkander te maken! Men kan ze niet scherp van elkander scheiden. Het zijn geen twee gebieden, die of ver uit elkaar liggen, of aan elkaar grenzen zonder de minste aanknopingspunten. Neen — beide levens en/of levenssferen grijpen gedurig in elkaar. Bij Jezus' hemelvaart moeten de achterblijvende discipelen afstand doen van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid. Toch is Jezus bij hen en blijft Hij bij de Zijnen, al de

dagen, tot aan de voleinding dezer wereld. En wanneer de Zoon des mensen komen (wederkomen) zal in Zijn heerlijkheid (Mt. 25 : 31 v.v.), dan zal met overstelpende duidelijkheid blijken, hoezeer beide levensgebieden met elkander te maken hebben gehad.

Terwijl ik over het verband tussen dit leven en het toekomstige leven nadacht, kwam het mij voor dat de verhouding tussen het Oude en Nieuwe Testament wel als illustratie zou kunnen dienen. Oud en Nieuw Testament hebben toch ook heus met elkaar te maken. Het zijn geen twee boeken of boekdelen, welke van elkander te scheiden zijn. Daarvoor zijn er té veel aanknopingspunten. In het O. Test. ligt het N. Test. verborgen. En in het N. Test. vindt het O. Test. z'n vervulling. Ditzelfde verband meen ik ook te zien tussen dit leven en het toekomstige leven.

* *

Op de Olijfberg staan de discipelen en zien op naar de hemel. Dat is te begrijpen. Ware het anders geweest, dan zouden we dat onbegrijpelijk vinden. Spoedig worden ze tot de werkelijkheid teruggeroepen. Ja, nog erger — ze moeten eerst de weg terug. En ook de weg terug is vaak een moeilijke weg. Maar ze behoeven de Olijfberg niet af te dalen zonder troost, zonder de belofte van 's Heeren wederkomst. Ze worden zich bewust, dat ze staan in het zichtbare, alledaagse leven, maar ze mogen tevens weten van het toekomstige leven. Nog sterker uitgedrukt: door het geloof zijn ze alrede mede gezet in de hemel in Christus Jezus.

Ook wij mogen de werkelijkheid van het harde en vaak moeitvolle leven niet negeren, doch zullen tevens niet vergeten, dat de dingen, welke men ziet, slechts tijdelijk zijn. De dingen, welke men niet ziet doch in het geloof omhelst, zijn eeuwig. God, dien men niet ziet, is de God der eeuwen. De goden der mensen, zowel van deze tijd als van vorige tijden, zijn slechts van kortere of langere duur.

Jezus Christus is voor ons geen mythe, geen hersenschim en geen fantasieproduct van een overspannen mens-kind, doch God geopenbaard in het vlees! We geloven in het wonder van Bethlehem. Immanuel! God in het vlees, wie toch zal dit mysterie verklaren? Wij geloven in Zijn kruisdood alsook in Zijn opstanding. Maar we geloven niet minder in Zijn hemelvaart. En willen de les der historie leren. Altijd weer. Repeteren kan geen kwaad. Aan het geloof in Jezus' hemelvaart paart zich als vanzelf het geloof in Zijn wederkomst.

Hoog, omhoog, mijn ziel! Naar boven! Hier beneden is het niet.

't Ware leven, lieven, loven is daar,
waar men Jezus ziet.
Wat men hoort of ziet op aard
is des mensen hart niet waard.
Wil men leven, lieven, loven,
hoog, omhoog, mijn ziel! Naar boven!

d. H.

WEL ZORGEN, DOCH . . . !

Voor twee weken luidde het opschrift enigszins anders. Toen was het een vraag, die iemand in een donkere hoek kon drijven. Luistert u maar: Geen zorgen, maar . . . ? Met zo'n woord gaat men uit de verlichte kamer in de verduisterde straat, vol vreze voor elke stap verder. Dit opschrift keert de rollen om. In een uitroepings-teken kan wat opwekkends zitten. Dat is in dit geval ook de bedoeling. Zijn we zo gauw over de zorg van verleden week heen? Neen. De bezwaren blijven. Het getal onzer voorgangers is slinkend. Er is niet één in opleiding. Duurt deze situatie nog enige tijd voort, dan is het niet moeilijk zich voor te stellen welke gevolgen dat waarschijnlijk voor het werk mee zal brengen. De vooruitzichten zijn niet geruststellend. En het is niet verstandig daarvoor de ogen te sluiten of een bijbelwoord aan te halen, dat ons van onze verantwoordelijkheid schijnt te ontheffen. Wij zijn aan onze roeping verplicht de toekomst van ons gezamenlijk werk in het oog te houden en desbetreffende maatregelen zo mogelijk te nemen, wel bewust van het feit, dat onze tijden in Gods hand zijn.

In het vorig artikel beriepen we ons op broeders, die het voorrecht hebben gehad een meer uitgebreid onderwijs te volgen, zich nader met de vraag bezig te houden of zij misschien ook uit de omstandigheden, uit het eigen hart, uit de hemel boven een stem horen, die hen tot actievere dienst roept.

Kunnen alleen broeders met bedoeld onderwijs die stem horen? Geenszins. Doch zij zouden misschien meer in staat zijn aan de weg te timmeren, zoals de volksmond dat zeer juist uitdrukt. Zeker, een geleerde broeder zonder roeping moet het niet wagen dit veld te betreden. Hij valt bij het eerste gevecht en zal zijn eigen schande dragen. Doch ik weet welke voordelen het heeft in allerlei zaken wel onderwezen te zijn. En hoe nodig dat is in een tijd, waarin de kinderen kennis opdoen, die soms gevaarlijk gemengd is met ondeugdelijke wereldwijsheid. Ieder voelt hoezeer het nodig is, dat dan

dien mannen de leiding worde toevertrouwd, die niet met de te leidenen in de doolhof verdwalen. Indien een overtuigd is, dat singulier begaafde mannen tot een grote zegen kunnen gesteld worden, dan ben ik dat. Doch indien een weet hoezeer deze zelfde mannen begeerden meer kennis te hebben verzameld, dan ben ik dat eveneens. De begaafden, die ongeletterd zijn, zullen altijd trachten nog zoveel mogelijk te verwerven en zullen in de studie niet een bedroeven of wederstaan van den Geest zien, integendeel, een dure plicht.

Nu de weg tot gedisciplineerde studie voor ons zo goed als geblokkeerd is, zijn wij dus genoodzaakt terug te tasten op wat vroeger in sommigen vergaard werd. En dan wenden wij ons alleen tot hen, die door de ernst van de toestand reeds eerder wakker geschud werden, maar nog bleven liggen.

Ik kan mij niet losmaken van de overtuiging, dat meerderen onder ons een wekstem vernomen hebben, nu en dan nog vernemen. Midden in hun dagelijks werk en in de rust van de avond ligt er een onbestemde druk op hun ziel. Hier en daar horen zij: Wilt gij tot Mijn akker gaan? Doch de een heeft een huis gekocht, de andere zit druk in zaken en de derde is getrouwd. Ontegengesteld, alles eist zijn tijd. Daarom: ook de Heer heeft recht op uw capaciteiten, ontwikkeling, begaving. Niet alleen uw firma, uw zaak, uw land, uw eigen ik mag op alles beslag leggen.

Nu is het al een oud spreekwoord, dat een profeet niet in zijn eigen vaderland geëerd wordt. Dan is het nog altijd de zoon van den timmerman, die daar spreekt en nooit de van God geroepene. Dit zal ongetwijfeld sommigen weerhouden van hun diensten aan te bieden in de gemeente, waarin zij nu leven en een bescheiden plaats innemen en een bescheiden taak getrouw vervullen. Doch waarom zou niet een onzer commissies kunnen worden aangewezen, waarbij deze broeders hun verlangen kenbaar kunnen maken. Dat wil zeggen, dat zij gaarne vacante of hulp-behoevende gemeenten des Zondags willen dienen. Deze commissie zou een onderzoek naar den persoon moeten instellen, naar de wijze waarop zij hun huidige werk in de gemeente verrichten, naar hun begaving — doch wat zal ik daarover nu uitweiden.

Wat ik bedoelde is: die krachten los te maken, waaraan wij waarschijnlijk binnen korte tijd grote behoefte zullen hebben.

Dan is het opschrift gerechtvaardigd: wel zorgen, doch . . . !

Als we nu de volgende week eens konden gaan schrijven over: geen zorgen, want . . . !

HUIZINGA.

GIJ ZULT MIJNE GETUIGEN ZIJN.

Dezer dagen ben ik begonnen met het lezen van een levensbeschrijving van den bekenden Lord Radstock, wiens naam in de vorige eeuw in alle hoofdsteden van Europa bekend was. Een nobel, hoogstaand mens, verkerend in de eerste kringen des lands; een evangelist, die zich niet schaamde voor zijn Heer, in welk gezelschap hij ook verkeerde.

Hij wordt beschreven als een zeer gevoelig persoon, die in zijn vroege jaren merkwaardige gedachten koesterde. Zo meende hij eigenlijk een prins te zijn, die over onbeperkte krachten kon beschikken; niemand echter kende dit geheim. Deze fantasieën zijn een gelijkenis, vormen een voorspelling van zijn koninklijke levensbaan. Als een prins van God heeft hij geleefd en getuigd van zijn Broeder, den Kroonprins.

Hij wilde voor zijn vaderland strijden in de Krimoorlog, 1854—1856, doch toen hij arriveerde werd de vrede getekend. Bij een reis over de slagvelden liep hij koorts op en kwam aan de doodsrivier. Hij was niet klaar om te sterven. God verhoorde zijn gebed terug te mogen keren in het leven, dat nu aan den Heer gewijd zou worden.

Toen hij in Londen terugkeerde vroeg hem iemand wat hij van plan was te doen voor Jezus. Hij begon met bezoeken af te leggen in een ziekenhuis en las daar zieken en stervenden voor. Met welk een plichtsbefel hij dit deed wil het volgende u duidelijk maken. Een halfbloed van Manila, die geen woord engels verstond, werd het hospitaal binnen gebracht. Zijn vergrimd gelaat werd weggevreten door een verschrikkelijke kanker. De jonge edelman kende geen spaans, maar was vastbesloten in verbinding met den man te komen. Hij nam een spaans Nieuw Testament en begon hem daaruit voor te lezen, gedurig opziende naar het gelaat van den patient om te ontdekken of deze hem zou kunnen verstaan. Hij las onder meer: Maar God, die rijk is in barmhertigheid, door Zijne grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus . . . . Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave. En niet te vergeten: Joh. 3:16. Twee, drie weken lang las hij deze en dergelijke woorden. 's Mans uitdrukking veranderde, de verpleegsters betuigden zijn ommekeer. En toen later iemand hem bezocht, die spaans kon spreken, vond hij den man met vrede in zijn hart. De dag daarop stierf hij.

Gij zult mijne getuigen zijn. In woord

en wandel. Op 't kantoor en bij het distributiebureau. Op de bank in het park en in de trein. En zo iemand van u wijsheid en vrijmoedigheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, die boven bidden en denken schenken kan. Wat zoudt gij kunnen doen voor Jezus?

Een atheïst schreef eens: „Indien ik werkelijk geloofde, wat miljoenen zeggen te geloven, dat God te dienen inderdaad mijn leven voor de eeuwigheid die bestemming zou geven, die zij verwachten, dan zou die godsdienst mij alles betekenen. Ik zou alle aardse vreugden als schuim verachten, aardse zorgen als dwaasheid beschouwen, en aardse gedachten en gevoelens als ijdelheid betrachten. Godsdienst zou in de morgen mijn eerste gedachte zijn en des avonds mijn laatste eer ik afscheid nam van de dag. Daarin alleen zou ik willen werken. Ik zou slechts denken aan de morgen van de eeuwigheid. Een ziel gered voor de hemel zou mij alle leed willig doen dragen. De aarde met haar vreugden en smarten zou mij nimmer kunnen belemmeren. Ik zou alleen zien op de eeuwigheid voor mij, op de onsterfelijke zielen rondom mij, die weldra voor eeuwig gelukkig of rampzalig zouden zijn. Ik zou tot de wereld gaan en tijdig en ontijdig tot haar spreken en mijn tekst zou zijn: Wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld wint en zijn ziel verliest?”

Een persoonlijke vraag naar zijn zieletoestand door een ijveraar Gods, de ziekte van een zijner broers, een preek van Moody en bovenstaande woorden dreeven C. T. Studd, een uiterst sportieve jongeman, tot het besluit zijn leven den Heer voor immer te wijden. En zo glorieus zijn loopbaan als sportsman geweest was, zo heerlijk werd zijn leven als zendeling in China, Indie en Afrika. Wetende, dat geen mens van zichzelf iets kan doen, bad hij God om den Heiligen Geest, welken hij, als een kind, door volkomen overgave en geloof, ontving.

Al zijn aardse bezittingen verdeelde hij. Toen hij 25 jaar oud was kon hij over ongeveer 350.000,— gulden beschikken. Doch in de evangeliën las hij van den rijken jongeman, die tot Christus kwam en van Hem heenging. 13 Januari 1887 verzond hij in het geheel een 300.000,— gulden. Moody bouwde er zijn bijbelinstituut mee. Müller kon zijn wezen voeden, zendingsgenootschappen deelden in de zegen. En hij hield nog een beetje kasgeld over. Want hij ging trouwen.

Eer dat geschiedde, gaf hij zijn bruid de rest van het grote erfdeel. Zij zei: „Charlie, wat zei de Heer tegen den rijken jongeling?” „Verkoop alles”. En ook de laatste aardse reserves werden weggegeven. In die brief schrijft hij, dat het hem haast gegaan was als Ananias, doch dat zijn vrouw er op

stond, alles te geven, zijnde de bank des hemels de veiligste. Het zou nu zo gaan: Vraag en ontvang, opdat uwe vreugde vol zij.

Onder aan de brief, die aan generaal Booth gericht was, schreef hij nog: „N.B. Verantwoord de gift als komende van: Ga heen en doe desgelijks”.

Nu, deze man is een getuige geweest. In handel en wandel. Hij heeft op zijn God vertrouwd in alle toestanden, heeft gevaren doorstaan en zijn leven niet geacht. Hij werd allen alles om enkelen voor Christus te winnen. Hij heeft de kruisbanier doen wapperen in werelddelen en in de kracht van den Heiligen Geest wonderen van genade gewrocht.

Zal ons leven vruchtloos voortsterven?

Geef, Heiland, dat Uw heil'ge Kerk niet uit het oog verliest, dat Gij haar daad vraagt! Maak

haar sterk als 't volk, dat Gij verkiest. De tijden raken nu ten eind; de mensheid hijgt en zwoegt en kwijnt: o God, voer haar door lijden heen tot Uwe zaligheên!

Is uw leven voor anderen ten zegen? Vraag eens: „Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal?”

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. Hoewel wij reeds enkele weken geleden een berichtje in ons weekblad lieten opnemen, menen wij niet onvermeld te mogen laten het feit, dat wij Zondag 3 Mei twee zusters en drie broeders door de doop in de gemeente mochten opnemen. Onze voorganger sprak voor een geheel gevulde kerk naar aanleiding van 2 Tim. 2: 11—13. Aan het Avondmaal werden de nieuwe leden welkom geheten door ouderling br. S. van der Werf.

Wij zijn dankbaar dat God onze arbeid zegent, dat de gemeente wordt uitgebreid. Hopelijk is dit bericht mede een stimulans voor hen, die tobben over de geestelijke situatie in onze gemeenten.

M.

ALMELO. Geliefde broeders en zusters. Sinds lange tijd heeft de gemeente te Almelo niets meer van zich laten horen. Maar dat niet omdat het ons hier slecht gaat; neen, het gaat ons hier zelfs heel goed. Wel zijn er ogenblikken geweest, dat er een tijdje enige angst in onze harten kwam. Dat was in de afgelopen winter, toen onze voorganger Ds. Hooghwinkel nogal ernstig ziek is ge-

weest. Toen ging er bij verschillende broeders en zusters wel eens de vraag op: nu hebben wij nog maar weer zo kort een voorganger en zouden wij hem nu ook al weer moeten afstaan? Maar God is een hoorder der gebeden, hij heeft het gebed dat zo dikwijls is opgezonden om herstel van Ds. H. willen verhoren. En thans brengt hij dan weer de prediking aan de gemeente, vrienden en bekenden en dit woord werd niet tevergeefs gebracht, want reeds zijn een broeder en twee zusters, die lange tijd uit de gemeente zijn geweest, op hun verzoek weer in de gemeente opgenomen.

Voorts willen wij nog mededelen, dat er iets nieuws bij ons in de gemeente is gekomen, n.l. het opdragen van pasgeboren kinderen aan den Heer. Niet zoals in de meeste gemeenten van ons wordt gedaan. Het opdragen hier, zoals wij dit ook op 19 April l.l. hebben gehad, geschiedt in bijzijn van beide ouders. Onze voorganger sprak bij deze gelegenheid naar aanleiding van het vers: Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet, want derzulken is het Koninkrijk Gods. Hij bepaalde ons er bij, dat niet gedacht moest worden, dat dit opdragen een surrogaat is voor de kinderdoop, maar alleen dat ook de kinderen der gemeentelieden in de gemeente behoren, en dat voor dezen gebeden moet worden. Ons kerkgebouw was bij die gelegenheid vrij goed bezet. Op 17 Mei hopen wij weer een soortgelijke dienst te mogen hebben.

De bijeenkomsten worden goed bezocht en wij zijn dankbaar gestemd voor al de zegeningen, die God ons geeft.

Met hart. br.gr. namens de gemeente,
B. DE ROO, secr.

STADSKANAAL. Onze gemeente heeft vele redenen den Heere te loven en te prijzen voor al de zegeningen, die Hij ons heeft geschonken in de tijd, die ligt tussen deze en die der laatste mededelingen in ons orgaan.

Ik weet, dat er meerdere broeders en zusters zijn die het wenselijk achten, waarvan sommigen het zelfs als een plicht beschouwen, steeds alle belevenissen voor opname in „De Christen” door te zenden aan onzen redacteur. Dit zal om vele redenen niet doenlijk zijn, doch steeds onze dankbaarheid en vreugde voor ons te houden evenmin, reden, waarom ik U enkele mededelingen doe van de herdenkingsdienst, die op Zaterdag 2 Mei j.l. 's avonds 8 uur in ons kerkgebouw is gehouden, ter gelegenheid van de 30 jarige Echtvereniging van onzen geliefden voorganger en zijn echtgenote.

Deze dienst stond onder leiding van onzen ouderling br. H. Huizing, wien het door de comm. van voorbereiding heel gemakkelijk was gemaakt, omdat het vooraf opgemaakte programma zonder verdere aankondiging werd afgehandeld, wat heel best ging, daar iedereen zo'n programma ter hand was gesteld.

De herdenkingsdienst, begonnen met gemeenschappelijk gezang van Ps. 103: 1, 4 en 7, werd met gebed en een kort woord geopend door den leider, waarna lezing volgde van Ps. 23. In een korte toespraak die daarna de leider hield tot

het bruidspaar, merkte deze op, dat ofschoon het jubilerende echtpaar niet gezegend is geworden met kinderen, het toch door God rijkelijk is gezegend om de genade te mogen ontvangen een grote schare van mensen te leiden tot Jezus.

Br. G. Metz hield als vertegenwoordiger der gemeente een toespraak en overhandigde den voorganger als een blijvende herinnering aan deze jubileumdag een leetuur-bak. Tevens feliciteerde hij het bruidspaar met hun 30 jarige echtvereniging niet alleen, maar tevens met hun 30 jarige vechtervereniging! Zoals deze laatste benaming door den spreker werd uitgelegd had hij gelijk, want waarlijk bruid en bruidegom hebben 30 jaren gevochten het werk van den duivel te niet te doen en evenveel jaren gestreden voor de eer van hun Meester: Jezus Christus.

Zuster Speelman-Kruit sprak het bruidspaar toe namens Zusterhulp afd. Stads-kanaal. Deze zuster vertolkte in zeer goed gekozen woorden al datgene, wat omging in de harten van al de zusters dier vereniging, hetgeen nog werd aangedikt door aanbieding van een prachtige bloemenmand.

De meisjesvereniging Rhodé liet haar erkentelijkheid uitkomen in toespraken, spreekkoor en liederen, alles samengesteld door één der leden van Rhodé, dat leidde tot een groot succes, terwijl tot slot eveneens een bloemenmand mede blijk gaf van de dankbaarheid jegens het bruidspaar.

Alle jeugdverenigingen lieten zich vertegenwoordigen door br. G. Rozema, die aan het bruidspaar dank bracht voor het vele werk voor alle verenigingen gedaan en liet namens de verenigingen het jubilerende echtpaar een bloemenmand aanbieden.

Het slotwoord werd gesproken door den bruidegom zelf die, mede namens zijn echtgenote, dank bracht voor de erkentelijkheid hun deze avond bewezen. De gedachte van de gemeente, op deze wijze het 30 jarige jubileum te vieren, had hun goed gedaan. Inderdaad was hun echtvereniging bestemd geworden voor een vechtervereniging, maar in eensgezindheid! Beiden, bruid en bruidegom hoopten dan ook, dat God hen nog meer en meer geschikt mocht maken te vechten, door middel van 't gebed, woord en daad, voor Zijn Koninkrijk.

Een korte receptie, gehouden in de zaal achter de kerk, bood gelegenheid, het jubilerende echtpaar met hun familie te feliciteren.

F. M., corr.

APELDOORN. Zoals reeds eerder gemeld is, gaat onze geliefde voorganger, ds. A. A. Hardenberg ons verlaten, mogelijk reeds de volgende maand. Naar aanleiding van dit a.s. vertrek bracht de gemeente een beroep uit op ds. D. Slort van R'dam—Zuid, die echter dat van Delfzijl aannam. Hierna werd een beroep uitgebracht op ds. H. C. v. d. Flier van Emmer Erfscheidenveen, welk beroep hij aannam.

Wij gaan weer vol goede moed verder, 8252

bidgende dat de Heere hem hier tot een rijke zegen moge stellen. Moge het ook in de toekomst onze gemeente welgaan.

G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Wellicht zien velen uwer met belangstelling uit naar een bericht van de gemeente te Muntendam, en wel inzonderheid naar een paar woorden over de toestand van haar gel. voorganger. Hoe gaarne we ook wilden, we kunnen nog niet schrijven, dat er maar enige verandering komt. En hoewel niet hopeloos, is de toestand zorgelijk; onze voorganger is ernstig ziek. Het gaat zo afwisselend. Soms is het een enkele dag tamelijk goed, en voelt hij zich weer wat beter, doch het kan zo maar weer omslaan, en loopt de temperatuur van beneden normaal tot ver daarboven. Het laatste onderzoek heeft uitgewezen, dat er een ernstige storing in het bloed is, vandaar dat deze week bloedtransfusie is toegepast. Aanvankelijk scheen het of het daar enigszins van in de goede richting zou gaan, doch de laatste berichten waren al weer minder gunstig. Moeilijk is het dit alles te moeten aanzien, zonder maar iets te kunnen doen, dat mee zou kunnen werken tot beterschap. Alleen maar afwachten, alles overgeven in de hand van den Heer. Zijn arm is nog niet verkort en zo het de wil des Heeren is zal ook hier beterschap kunnen komen. We zijn er van overtuigd dat vele gemeenten in dezen meeleven, en onzen voorganger en zijn gezin, welke moeilijke dagen gaan doormaken, dagelijks met ons voor de troon der genade brengen. Het kwam ons zelfs ter ore, dat enkele gemeenten speciaal hiervoor een bidstond hebben gehouden. Voor deze daad van innige broederschap, welke bij dezen tot openbaring komt, zeggen we hartelijk dank. Ook van de brs. voorgangers ondervinden we veel medewerking. Tot dusver hebben we bijna elke Zondag een voorganger gehad, die de diensten vervulde, en wat de toekomst aangaat behoeven we ons voor deze aangelegenheid geen zorg te maken. Ook u erw. brs., naast God, hartelijk dank.

In de gemeente gaat het overigens zeer goed, evenals in het verenigingswerk. Alles gaat zijn geregelde gang. Toch missen we onzen dagelijksken herder, en al ziet men het zo niet, men voelt het aan, en verneemt het nu, wanneer men voor het werk geplaatst wordt. Voorlopig laten we het hierbij, hopen de u spoedig iets beters te kunnen melden.

Met hart. br.gr.,
B. V., secr.

VROUWELIJK KERKEWERK.

„Hervormd Nederland” schrijft, dat het kerkewerk voor vrouwen te Utrecht bestaat.

„Daar zijn diakenen, die reeds vele jaren krachtdadig in hun werk bijgestaan worden door hun vrouwen. Zij zijn dankbaar voor die assistentie, omdat zich in de diaconale praktijk vele gevallen voordoen, waarin een vrouw beter kan helpen dan een man. Daar is bijv. het onderhoud en de aankoop van kleding en schoeisel. Een vrouw krijgt gemakkelijker de linnenkast te zien dan een man. Daar zijn huishoudelijke moeilijkheden, vooral in deze tijden van bonnen en punten, waarin een huisvrouw wel en een man niet raad kan geven. Utrechtsche diakenen achten den steun van vrouwen ook van groote waarde bij ziekte, zij meenen, dat vele ondersteunden hun hart gemakkelijker uitstorten bij een vrouw dan bij een man. Al deze dingen — zoo schrijft één hunner — maken mij tot een groot voorstander van kerkewerk voor vrouwen en dan niet alleen op diaconaal gebied, maar op alle terreinen van kerkelijken arbeid. Er is veel werk te doen. Ik twijfel er niet aan, of vele bekwame krachten staan gereed zich met liefde en toewijding te geven. Dezer dagen worden twee zusters uit het Utrechtsche diaconessen-huis, in samenwerking tusschen het bestuur van dit huis en de diaconie ingeschakeld in het werk der diakenen, om sozialen arbeid te verrichten op dit terrein.”

OFFERS DER ZENDING.

Er is hier te lande bericht ontvangen, dat een der schepen, waarmee in Nederlands Indië geïnterneerde Duitsers voor de komst der Japanners van Siboga naar Brits Indië werden overgebracht, nabij het eiland Nias met 328 opvarenden te gronde is gegaan. Tot de slachtoffers behoren 3 Duitse zendelingen in Nederlandse dienst, n.l. F. Boger van Halmahera, F. W. Hering van Posso en E. J. Schneider van Nieuw Guinea, verder de zendelingen W. A. Bode, revisor van de Maleise bijbelvertaling, en H. G. Thiel, Indisch predikant der Indische Protestantse kerk, vier zendelingen der Bazeler zending op Borneo, n.l. K. Reiter, G. Trostal, G. Schweitzer en G. Weisser, en de zendelingen H. Schmitt en A. Stauffer van de Doopsgezinde zending op

Midden-Java. Leze zendelingen waren deels in Nederlandse dienst; meerderen van hen zijn oud-leerlingen van de zendingsschool te Oegstgeest. Hun vrouwen en kinderen waren, voorzover zij van Duitse nationaliteit waren, reeds eerder afgereisd naar Japan.

MEDEDELINGEN

2e Pinksterdag — Ter Apel.

Jeugd van Z.-O. Drente, denkt u aan onze Pinksterconferentie op 2e Pinksterdag te Ter Apel in de Gereformeerde kerk aldaar?

Het conferentie-thema luidt: „God in ons”.

Het programma ziet er keurig verzorgd uit.

Komt dan allen en bereidt u biddend voor op een heerlijke Pinksterzegen. De conferentie begint 's middags om 4 uur. Zorgt er a.u.b. voor om op tijd te zijn.

De fietsen kunt u onder controle tegen een kleine vergoeding stallen bij de kerk.

In en bij de Baptiste kerk te Ter Apel wordt in de koffiepauze koffie geschonken; vergeet dus uw boterhammen niet; wenst u suiker in de koffie, gelieve dat dan zelf mee te nemen.

Tot ziens op de 2e Pinksterdag.

Met hartelijke jeugdgroet,
namens het comité,
de secretaresse,

ANNIE WIJNHOLDS.

Beroepen en aangenomen naar de gemeente te Apeldoorn, ds. H. C. v. d. Flier te Emmer-Erfscheidenveen.

Van den administrateur.

Mij werd een brief gezonden uit Hoorn met opdracht om een advertentie te plaatsen in „De Christen”. De afzender verzuimde echter zijn naam en adres te vermelden.

Ik kan nu de advertentie niet laten plaatsen, omdat ik niet weet, aan wie e.v. ingekomen brieven moeten wor-

den gezonden en de nota gepresenteerd.

Wie kan mij nader inlichten?

Nog een vraag.

Wie kan mij het t.w. adres opgeven van Mej. E. v. d. Meer, voorheen Karel de Stoutestr. 1 te Rotterdam?

Uw ADM.

ADVERTENTIE

CORNELUS GORTER Wz.

en

SIJTSKE HAMER

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op 1 Juni a.s.

Kerkelijke inzegening 's middags 12.30 uur in de Baptisten Kerk Oppenhuizerweg te Sneek door den WelEerw. Heer Ds. G. W. Tijman.

Sneek, Mei '42.

Galigastraat 11.

3e Selfhelp 9.

Receptie op de trouwdag bij Lunchroom Deenik, Grootzand, Sneek, van 4—5.30 uur.

Toekomstig adres: Markt A 181, Workum.

Plaast Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

Op Zondag 24 Mei hopen D.V. onze geliefde Ouders

JAN DE JONG

en

IJBELTJE DE JONG—Petersma
hun

40-jurig Huwelijksfeest
te vieren.

Dat God hen nog vele jaren voor ons mag sparen is de bede van

hun dankbare Kinderen,
Behuwd- en
Kleinkinderen.

Eindhoven, Mei 1942.

Bezemstraat 32.

Zaterdag 16 Mei a.s. hopen D.V. onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

JAN PLEIJZIER

en

STIENTJE BORG

hun

35-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Eben-Haezer.

Hun dankbare Kinderen,
Behuwd- en
Kleinkinderen.

Delfzijl, Mei '42.

Kerkstr. 13.

Receptie van 3.30—5 uur.

Zondag de 17e Mei hopen D.V. onze lieve Ouders

J. BRUGGE

en

G. M. H. BRUGGE—Rammelaar
hun

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Dat God hun nog lang voor ons moge sparen is de bede van

hun dankbare Kinderen
en Behuwdkind.

Groningen, Mei '42.

Nieuwstraat 90a.

WEEK KALENDER

Nooit alleen.

Hoe onuitsprekelijk eenzaam moet die mens het hebben, die werkelijk alleen op de wereld is. Die zijn weg alleen moet vinden. Op wien niemand wacht. Die nergens een eigen stoel heeft. Die, door de ramen glurend en de vertrouwde sfeer van een familieleden als een droom aanschouwend, zijn eigen armoe als een wonde schrijnend voelt. Indien zulk een mens God niet kent, hoezeer moet hij ontvankelijk zijn voor de boodschap, waarin God tot hem wil naderen, opdat hij nimmer alleen zij. Wanneer hem slechts dat woord op de rechte toon gezegd wordt. Hoe verlaten mag zich soms een zendeling in de oerwouden van nauwelijks ontdekte werelddelen voorkomen. Waar de donkere gedaanten een vreemde taal uiten, waar hij geen enkel woord in zijn landstaal verneemt, met niemand spreken kan over wat zijn hart beweegt. Daar is het niet vreemd, dat de eenzame blanke met God wandelt des daags en des nachts. Ach ja, misschien was het juist voor ons goed, dat wij wat meer alleen waren. Wij praten zoveel. Al maar praten. Of lezen. Nooit eens luisteren naar de stem der sterren, naar het woord van het geweten, naar Hem, Die niet verre is. Wij zouden wellicht minder alleen in de wereld zijn, indien we meer alleen met God waren.

Zondag 17 Mei. Joh. 15 : 26—16 : 11.

Een gevoel van oneindige verlatenheid moest den discipelen wel overvallen, toen Hij van hen gegaan was. Weg. Hoe heeft de Heer telkens vóór dat feiten plaatsgrepen, daarop trachten voor te bereiden, opdat ze niet zouden vertwijfelen, wanneer al het overweldigende plaatsgreep. Nu is de Geest onder ons. Dat Hij vandaag in onze kerkgebouwen, in onze harten Zich openbare.

Maandag 18 Mei. Jer. 31 : 31—34.

God gaat steeds verder met hen, die Hij eenmaal geroepen heeft. En de ontrouw der mensen heft Zijn trouw niet op. Telkens machtigere invloeden laat God op de Zijnen inwerken en de wetten, die hun na-

tuurlijk wezen vijandig waren, tegenstonden, inperkten, overwinnen hun hart en zij zeggen later dat de wet goed is en de Geest, Die in alle waarheid wil leiden. De wet is als de twee spijlen van de ladder, hemelwaarts wijzend; de Geest geeft de dwarslatten bovendien.

Dinsdag 19 Mei. Ps. 143.

Er trekt in deze dagen weer een sterk verlangen door onze harten. Neen, zeker niet, wij zijn niet alleen. Doch de armen van Mozes schijnen soms zo laag naar beneden te hangen. Een vermoeide strijdt nog wel voort, maar hij raakt niemand meer behoorlijk. De gelovige wil nog wel, maar hij strompelt en struikelt. Dat dan in dat dal der verootmoediging de handen zich maar mogen uitbreiden. Geef nieuw leven weer, wek de doden op Heer.

Woensdag 20 Mei. Mich. 3 : 5—12.

Wanneer Gods Geest in een mens zich wil openbaren, wanneer een mens zich restloos overgeeft aan de leiding van dien Geest, dan zal hij voor sommigen een lastige steen worden, een onaangenaam menskind, een, die in een gezelschap merkwaardig openhartig voor de dag komt. Hij zal recht en gerechtigheid liefhebben en uitgaan in de kracht des Heeren. O, dat God ze uitzende, mannen zonder vrees. Die durven zeggen wat krom is en verdraaid en ellendig. Die de gebrokenen van hart kunnen leiden tot Jezus.

Donderdag 21 Mei. Joh. 16 : 16-23.

Het is juist Johannes, die al deze tere woorden van den Heer heeft onthouden; wien ze in de ziel vielen als koele druppelen. Gelijka een moedersprekt met haar kind, zo voorzichtig, zo geleid door haar liefde, zo spreekt Jezus met de Zijnen, en droogt Hij tranen, die wel eens zullen opwellen. Het moge donker worden, wij reizen naar het licht.

Vrijdag 22 Mei. Joh. 16 : 24—33.

Jezus heeft deze wereldorde overwonnen en de satan is uit

De 18e Mei zo de Heere wil hopen onze geliefde Ouders

L. ONGERSMA

M. ONGERSMA—Nijboer hun

25-jarige Echtvereniging te herdenken.

Ziende op hetgeen achter ons ligt, heeft de Heere in bijzonder grote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd

Hun dankbare Kinderen.

KOEN

WIETSKE

WILHELMINA

JOHAN

ANNA

BOUKJE

Houtigehage, o/d Drachten, Mei 1942.

zijn macht gestoten. Wel valt hij nog gedurig aan, vooral op de gemeente, het lichaam des Heeren, maar hij heeft de slag verloren. Zijn macht is gebroken. Christus heeft getriomfeerd en zonde en dood teruggeworpen uit de wereld, waarin de satan het geïmporteerd had. De nieuwe wereld des levens en der gerechtigheid is komende. Het gaat door de pijn van het kruis naar de glorie Zijner regering.

Zaterdag 23 Mei. Hand. 1 : 4—14.

Dat deze dag ons biddende vinde. Als het kan, doet het gezamenlijk in uwe kerkzalen. En doet het anders in de woning. Stel uw ziel open, mijn broeder en zuster. De wereld heeft behoefte aan mensen met God. De gemeente heeft de inspiratie en wijzelf, wij hebben den Geest zo nodig. Heer, wij zijn als een dorstig land. Heer, hoor ons gebed en verheerlijk Uw naam. God geve ons allen heerlijke Pinksterdagen. Pinksterfeest door den Pinkstergeest.

HUIZINGA.

bede? Of zal het monden in een zang der vreugde: zij werden allen vervuld!?

Bereidt, bereidt uw harten . . .

Heer, ik geef m' aan U volkomen . . .

LOSSE SCHAKELS

Het Evangelie van Mattheus. De vraag, welk Evangelie het „oudste“, dat wil zeggen: het eerst geschreven is, staat nog open. De vier Evangelien zijn wel niet allen terzelfder tijd en evenmin geheel onafhankelijk van elkaar ontstaan. Maar of Mattheus Markus heeft geraadpleegd of omgekeerd, is nog niet uitgemaakt. Sommigen veronderstellen, dat Mattheus zijn Evangelie twee maal geschreven heeft: een keer in het Aramees, de landstaal der Joden in Palestina en later in het Grieks. Dat laatste zal dan nodig geweest zijn, omdat vele in Palestina wonende Joden geen Aramees kenden, dewijl ze buiten Palestina geboren en getogen waren. Om door hen te worden verstaan, was het nodig gebruik te maken van de Griekse taal. Bovendien was het Grieks, de wereldtaal dier dagen zo algemeen in Palestina, dat wel zowat elke Jood die taal gebruiken kon. Daarom was het nodig dat Mattheus zijn Evangelie ook in het Grieks overbracht. In welke taal onze Heer gewoonlijk sprak als Hij de scharen onderwees is moeilijk te zeggen. Dat dit in de Griekse taal was, is niet buiten gesloten.

Mattheus bestaat uit vijf delen. Het Evangelie, zoals het voor ons ligt, telt 28 hoofdstukken. Deze indeling in hoofdstukken is echter niet van Mattheus zelf. Ze dagtekt uit veel later tijd. Eveneens de vers-indeling. — Mattheus heeft zijn Evangelie geschreven in zes delen of hoofdstukken. Het eerste loopt van hoofdstuk 1 : 1 tot hoofdstuk 7 : 27; het tweede van hoofdstuk 7 : 28 tot 10 : 42; het derde van hoofdstuk 11 : 1 tot hoofdstuk 13 : 52; het vierde deel van hoofdstuk 13 : 53 tot hoofdstuk 18 : 35; het vijfde deel van hoofdstuk 19 : 1 tot hoofdstuk 25 : 46 en het zesde deel van hoofdstuk 26 : 1 tot 28 : 20.

Elk deel wordt afgesloten met de woorden: „En het is geschied als Jezus deze woorden (gelijkenissen) geëindigd had“. De delen zijn ongelijk van lengte. De lengte kan dus niet gegolden hebben als maatstaf voor de indeling. Dus moet de reden in iets anders gezocht worden. Wie de delen eens nauwkeurig doorleest vindt misschien het gezichtspunt, waarnaar de stof, in elk deel medegedeeld samen gevoegd is.

8256

Enkele aantekeningen. Bij enkele verzen plaatsen wij een aantekening. Een paar van deze opmerkingen hebben we vroeger al eens geplaatst. In hoofdstuk 3 : 16 wordt gezegd, dat toen Jezus gedoopt was, Hij den Heiligen Geest op zich zag nederdalen gelijk een duif, en op Hem komen. De Heilige Geest kwam op hem „in lichamelijke gedaante, gelijk een duif“ zegt Lukas. Waarom in de gedaante van een duif? — De duif schijnt reeds in oude tijden dienst te hebben gedaan als overbrenger van boodschappen.

Misschien heeft de geschiedenis met de duif, die Noach uitliet uit de ark, daartoe aanleiding gegeven, misschien deed Noach dit, omdat de duif hem reeds bekend was als boodschapper. In psalm 68 lezen we:

Al laagt gijlieden tussen twee reien van stenen . . . vleugelen ener duive, overdekt met zilver en welker vederen zijn met uitgegraven, geel goud.

Als de Almachtige de koningen daarin (in het land) verstrooide werd het sneeuw wit op de Salmon.

Hier kan zeer goed gedacht zijn aan het oplaten van de duiven, nadat de overwinning behaald was. Een vlucht rondvladderende duiven, die bezig is zich te oriënteren, kan heel treffend vergeleken worden met het neerdwarselen van een sneeuwvui, dewijl borst en onderkant der vleugels met witte veren bedekt zijn. „De boodschappers van goede tijdingen was een grote heerschare“ zegt de psalmist dan ook in vers 12.

Dewijl Hij „Boodschapper van Goede Tijding“ was daalde dan de Heilige Geest op den Heere Jezus neer in de gedaante van een duif.

Hoofdstuk „Goede Tijding“ die deze 3 : 17. „duif“ bracht werd hoorbaar in de woorden, waarmede haar nederkomen vergezeld ging:

„Deze is mijn Zoon, mijn Geliefde, in denwelken Ik mijn welbehagen heb“.

Gods „welbehagen“ is meer dan een gevoel. Zouden er bij God wel ooit blote gevoelens zijn? Zijn welbehagen is Zijn plan, Zijn voornemen. We mogen dit misschien ook afleiden uit de bekende woorden:

Mijn raad zal bestaan en Ik zal al mijn welbehagen doen.

Naar de aard der Hebreeuwse poëzie zeggen de beide versdelen hetzelfde of haast hetzelfde met verschillende woorden. Ze drukken één gedachte uit in twee parallel lopende uitdrukkingen. Dan is dus „Raad“ en „Welbehagen“ bij God hetzelfde. Zegt God nu van

den Heere Jezus: „in denwelken Ik mijn welbehagen heb“ dan betekent dat zoveel als: in denwelken Ik mijn Raad, mijn Voornemen zal uitvoeren, tot werkelijkheid maken.

En zegt de Heere Jezus dat zelf niet (Hebr. 10 : 7): Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God. In het begin des Boeks is van Mij geschreven!

Matth. 5 : 48. In dit vers staat een woord, wel geschikt om ons vrees aan te jagen. Het is de „bewijstekst“ voor, wat men met een onvriendelijk woord wel noemt de „volmaaktbaarheidsdrijvers“, waarmede men christenen bedoelt, die zeggen, dat de volmaaktheid méér dan een ideaal is. Vele jaren geleden heeft in De Christen een gedachtenwisseling gestaan over dit onderwerp, waarbij nu wijlen Ds de Wilde o.a. ook deze tekst besprak. Hij luidt:

Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, die in de hemelen is, volmaakt is.

Ds de Wilde wenste toen de z.g.n. volmaaktbaarheidsdrijvers te weerleggen met de plaats, die de komma's in dit vers hebben. Maar de komma's zijn er niet door Mattheus geplaatst, doch door de vertalers en iedere vertaler, kan ze plaatsen gelijk hij meent, dat het moet. De vraag blijft daarom wel, hier zowel als in de andere verzen van de bijbel, hoe de komma's gezet moeten worden.

Wat is echter „volmaakt zijn“? Is onze opvatting van de volmaaktheid die der Heilige Schrift? Kan de betekenis van dat begrip zich niet verschoven of geheel gewijzigd hebben? Volmaakt zijn — betekent het in de bijbel niet zoveel als: gaaf, ongeschonden zijn, een geheel vormen, niet innerlijk verdeeld wezen? Wanneer we ook hier maar weer acht geven op het verband van 's Heeren uitspraak (en hoe belangrijk is het steeds op dat verband te letten), dan worden we in die richting gewezen. Waartegen de Heere Jezus gewaarschuwd had, dat was het gespleten hart, het hart, dat tegelijk liefhad en haatte — den naaste liefhad en den vijand haatte. Daartegen verzet zich de Heiland en eist een, zichzelf tegenover allen gelijk blijvende levensopenbaring: liefde. Zo is het bij den Vader, die in de hemelen is. Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. En in aansluiting daarop volgen dan de woorden:

Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader die in de hemelen is, volmaakt is.

Gelet op het verband schijnt er dus alles voor te pleiten, dat „volmaakt zijn“ ziet op de eenheid der persoonlijkheid.

Matth. 18 : 20. De tegenwoordigheid van Christus is onafhankelijk van het aantal aanwezigen. Christus is voor Zijn werken niet afhankelijk van het getal, evenmin als van ruimte en tijd. Wanneer „twee of drie” discipelen tezamen zijn „in Zijn Naam”, zodat ze in Christus de grond van hun bijeenzijn en het doel van hun werken hebben, dan is Hij in hun midden en kunnen ze wettig handelen. Dan is het quorum, het voor het nemen van besluiten vereiste aantal, aanwezig. Geen enkeling mag doen als ware hij de enige discipel van Christus op aarde en onafhankelijk van de anderen beslissingen nemen. Niet in de hand van één der discipelen (Petrus) legde de Heere Jezus de leiding van Zijn werk, maar Hij droeg het aan de gezamenlijke jongeren op.

Van den laatsten tot de eersten. In hoofdstuk 20 : 1 tot 16 staat de gelijkenis van de arbeiders, op verschillende tijden gehuurd. Als de avond valt, heeft de afrekening plaats. Men werkte in het Oosten voor dagloon. De eigenaar van de wijngaard zegt tot zijn rentmeester :

Roep de arbeiders en geef hun het loon, beginnende van den laatsten tot den eersten.

Waarom moest de rentmeester beginnen met den laatst gehuurden arbeider zijn loon uit te betalen? Wilde de heer, dat de eerst gehuurden zouden weten, dat de laatst aangenomen arbeiders evenveel zouden ontvangen als zij? Misschien was daarbij geen enkel opzet in 't spel, doch lag het geheel in de reden, dat bij den laatsten begonnen werd. Wij moeten aannemen dat de rentmeester (die van zijn doen verantwoording moest afleggen aan den eigenaar), de namen der arbeiders opschreef met daar achter de tijden, waarop zij gehuurd waren. Wanneer dat op een rol werd geschreven, dan kwam bij de afrekening natuurlijk de laatst ingeschrevene het eerst aan de beurt en de eerst ingeschrevene het laatst. Zo was het niet meer dan toevallig, dat de eerst aangenomen arbeiders te weten kwamen, dat hun kameraden, die het laatst waren aangenomen hetzelfde loon ontvingen als zij. — De Heere Jezus zegt met deze gelijkenis, dat het „loon” dat voor arbeid in Zijn wijngaard wordt gegeven, eigenlijk geen „loon” doch „beloning” is.

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Om God of u of mijzelf te
leren kennen ga ik naar
een ander.

Waarom ik niet met u begin.

Ik zou met u kunnen beginnen om u te leren kennen.

Gij prijst de liefde tot aan de bovenste wolken en eerlijkheid en trouw zijn, als ik u geloven mag, de attributen van uw leven. Als een fontein laat uw mond een eindeloze stroom van welklinkende woorden en spreken neer aan uw voet ter huldiging van God en deugd.

Goed, ik begin om u te leren kennen met u. Ik ga mij u uitdenken; ik ga mij een voorstelling van u maken. Verwondert het u, dat ik het beeld, dat ik van u in mij opricht, vervaardig uit de edelste materie? Vindt ge het niet flatterend en naar de begeerte van uw hart, dat ik u opsier tot een onkreukbaar mens, een broederlievend lid der gemeenschap, een zichzelfopofferend zoon van zijn volk? Zoals gezegd, begin ik met u en met het resultaat moogt gij meer dan voldaan wezen. Gij kunt u zelf vergenoegd een paar tikjes op de schouder geven en zeggen: „Jongen, dat is je uitstekend afgegaan. Voor hem in elk geval ben je een hele Piet!”

Maar wat staat mij aangaande u te wachten op de dag van morgen? Gij valt mij niet mee; gij stelt mij teleur; gij schokt mijn gevoelens; gij kruisigt mijn kinderlijke verwachtingen. Mijn ziel, die zich aanvankelijk in u verlustigde en in bruidsgewaad naar u heensnelde, trekt huiverend en snikkend zich van u terug.

Ik meende u te kennen, doch ik ken u niet. Ik heb mij een beeld van u opgericht, doch gij zijt dat beeld niet. Wie zijt gij? Een projectie van iets van mijzelf?

Dit is duidelijk, dat ik niet met u begin om u te leren kennen.

***

Ik vind u bij een ander.

Waar dan? Met wien dan?

Ik ga naar een ander. Ik sla gade, wat gij aan een ander doet en daar bij die ander vind ik u; bij die ander heb ik u. Wat gij aan een ander verricht, uw instelling op een ander, uw invloed op hem; wat een ander van u ontvangt en door u wordt, dat draagt mij met elkaar u in de armen. Zoveen heb ik drie kinderen op visite gehad, die niet tot de rijken en edelen mogen worden gerekend. Hun kleren en klompen wijzen in de richting van huiselijke zorgen in deze tijd van ontbering en hun bleke neuzen vertellen ons een verhaal, dat in stad en dorp en in de stad nog meer dan in het dorp de ronde doet. Maar wat waren ze netjes in hun gedragingen

en beleefd in hun woorden. Mijn vrouw en ik zeiden tot elkander, nadat wij ze uitgelaten hadden: „Die zijn gezegend met een uitnemende moeder!” Aan het werk kent men den meester.

Om u te leren kennen, moet ik niet met u beginnen. Ik kom verkeerd uit.

Ik moet naar een ander toe. Het is die ander, die mij u openbaar maakt.

***

Waar vind ik God dan?

En wat moet ik doen om God te leren kennen?

Zal ik ook met Hem beginnen? Ik kan mijn oor te luister leggen naar wat Hij van zichzelf zegt, maar ik versta Hem niet, want mijn oren zijn gehouden. Hoe nu verder? Ik kan proberen mij Hem uit te denken; ik kan trachten mij een voorstelling van Hem te maken; in mijn hart een beeld van Hem op te richten. Maar waar kom ik dan uit? En wat is het, dat ik van Hem op mijn ziel projecteer? Een vergroting misschien van iets van mijzelf?

En wat zijn de gevolgen voor mij, als ik met Hem begin? Een reeks van conflicten, waaruit ik als een stuurschip, henendrijvend schip tevoorschijn kom; een mens, die zichzelf speelbal ziet van de omstandigheden; een fatalist.

Wat moet ik doen om God te leren kennen?

Ik moet met den ander beginnen.

Met wie? Met wat?

Ik begin met Jezus!

Met verwondering sla ik gade, wat God aan Jezus doet. Ik zie Hem over Jezus buigen en Hem stap voor stap volgen op Zijn levensweg. Ik zie Hem Jezus in Zijn boezem verbergen boven op de berg, zodat diens gedaante blinkende wordt gelijk de zon. Ik zie Hem Jezus aangorden met de kracht van Zijn eigen woord. Ik zie Hem op Golgotha in oneindige bewogenheid Zijn aangezicht afkeren, zodat het drie uren duister wordt. Ik zie Hem aan het kruis Jezus in tedere liefde een kus op de lippen drukken en ik hoor deze vertrouwelijk zich tot Hem wenden en zeggen: „In Uwe handen beveel ik mijn geest”.

Ja, ik begin met Jezus. Ik ga verder met Jezus' discipelen van alle tijden. Ik eindig bij mijzelf.

En ik weet, wie God is.

Hij is de Vader van onzen Heere Jezus Christus. Hij is een God van barmhertigheid.

Hij is onze Zaligmaker.

***

Op zoek naar mijzelf.

En mijzelf dan? Wat moet ik doen om mijzelf te leren kennen?

Naar een ander gaan. Het is immers in den ander, dat wij de persoonlijkheid, en ook die van ons, ontdekken.

Er is een tijd geweest, dat men zichzelf het beste meende te kunnen vinden in de afzondering. Men scheidde zich van de wereld af en nam zijn toevlucht tot het kluizenaarsleven, hetzij in een eenzame grot of boven op een pilaar in een drukke stad. Men zocht het klooster en de monnikspij en men was ervan over-

tuigd langs deze weg tot zichzelf te zullen komen. Maar men heeft zich vergist; men bleef vreemdeling in eigen huis.

Men komt nooit tot zichzelf dan door middel van den ander. Het is de ander die ons onszelf terugkaatst en aldus bekend maakt. Hij peilt de diepten van ons hart. Hij roept uit ons te voorschijn wat in ons verborgen is en zich aan ons oog heeft onttrokken. Hij schudt in ons uit zijn slaap wakker wat de apostel noemt: de werken des vleses, zijnde „overspel, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid, afgoderij, venijngeving, vijandschappen, twisten, afgunstigheden, toorn, gekijf, tweedracht, ketterijen, nijd, moord, dronkenschappen, brasserijen en dergelijke”.

Ja, onze zelfkennis wordt ons door den ander bijgebracht. Dat is ook een van de redenen, waarom Jezus hebben wil, dat Zijn discipelen zich bij een zichtbare, plaatselijke gemeente aansluiten. Vele van degenen, die Zijn Naam belijden, blijven hierin in gebreke. Zij hebben allerlei bezwaren, of zij zijn zo geestloos, dat zij geen bezwaren hebben. Maar de bundel van hun bezwaren, of hun afwezigheid van geest komt praktisch hierop neer, dat zij bang zijn zichzelf eerlijk in de ogen te zien.

De gemeente van Christus, de plaatselijke gemeente, zoals de Heer die heeft bedoeld, is geen tuchtschool, waarvan elk lid zich de weelde veroorloven mag om zich te verbeelden directeur te zijn; zij is een school voor de beoefening van de zelfkunde. En de handleiding, die op die school gebruikt wordt is, de ander!

Nog één opmerking slechts. Wij leven in fel bewogen tijden. Wij hebben te doen met allerlei mensen, wier gezelschap wij niet begeren, doch die dat ons opdringen. Het gevolg is, dat wij hier en daar een woord kunnen beluisteren, dat niet thuis hoort in onze christelijke vocabulaire. Het is het woord haat.

Doet de ander in ons opkomen gevoelens, die zeer veel overeenkomst vertonen met haat? Kunnen wij haten?

Toen de dappere Jozeph Johannes Fourie in de Boerenoorlog gefusileerd zou worden, schreef hij tien minuten voor zijn dood aan zijn vrienden: „Ik ben jong en mijn leven is zoet, maar dank God, Hij heeft mij van alles losgemaakt. Ik heb niets, dat mij hindert; geen haat . . . . God komt de wrake toe . . . .”

Geen haat! Is het niet geweldig?

De ander maakt God openbaar.

De ander maakt u en mijzelf openbaar.

En als het portret van mijzelf, dat de ander mij voorhoudt, soms niet mocht gelijken op het portret van God en Jezus, dat diezelfde ander uitstraalt, dat dan de stille plaats mij op de knieën vinde en hore smeken:

Maak mij een beeld van U.
Zo vol van ootmoed, liefde en
trouw,
maak mij een beeld van U.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Bidden.

Volgens Luther is geloof niet anders dan enkel gebed. „Wie niet bidt noch God aanroep in zijn nood, die houdt Hem zeker niet voor een God en geeft Hem geen Goddelijke eerbewijzen”. Hier is nog een uitspraak van Luther: „Zonder gebed vindt men God niet”.

Iemand die waarachtig gelooft, zal niet anders kunnen dan in oprechtheid te bidden. Hapert het in het gebedsleven, dan zal het geloofsog niet helder meer zien.

Fechner heeft gezegd: „Neem het gebed uit de wereld weg en het is, alsof gij de band der mensheid met God verscheurt en de tong van het kind tegenover zijn vader stom gemaakt hebt”. Wat blijft er nog over van het godsdienstig leven, wanneer het gebed geheel verstomt? Is het gebed niet de natuurlijke uiting van een hart, dat de gemeenschap met God zoekt?

En daarom is het gebed inderdaad de welbewuste poging om met God in gemeenschap te komen. En deze God is de God der openbaring; of anders gezegd: Hij is onze Vader in Jezus Christus.

Wanneer men bidt, oprecht bidt, dan voelt men Gods hand rond z'n kleine leven.

Door het bidden worden hemelkrachten gemobiliseerd, en worden ons de hemelvenstren geopend, ook al blijven deze venstren menigmaal langer gesloten dan men wel wenselijk acht. Daarom is bidden ook: jezelf verlaten — je overgeven. De grondtoon van het vertrouwen mag niet ontbreken. „Heel, ik vertrouw, in nacht en stormgebruis”.

Misverstand.

Het is een veel voorkomend verschijnsel, dat misverstand de toenadering onder twee of meerdere mensen remt of soms geheel tegenhoudt. Er behoort nu juist geen sprake te zijn van een ernstig of minder ernstig geschil. Men leeft, om zo te zeggen, naast elkander. De verhouding tot elkander kan formeel zelfs in orde zijn. Een ieder heeft z'n eigen gedachten over den ander. Men spreekt deze gedachten niet uit, tenminste wanneer men niet behoort tot de gilde van praters. Van toenadering is dan geen sprake, laat staan van een verhouding, waarin men eens van hart tot hart met elkander spreekt.

Dit aangeduide verschijnsel komt ook wel voor onder christenen. Van weerskanten gesloten karakters. En zo lang er ook van weerskanten gezwezen wordt, blijft de toenadering behoren tot één van de vrome wensen. Het erge van zo'n geval is meestal, dat men een dergelijke verhouding min of meer als normaal gaat beschouwen. Het schijnt niet anders te kunnen. En zo langzamerhand legt men zich maar bij het onvermijdelijke neer.

Doch waarom zou een dergelijke verhouding tussen twee christenen, die beide

van goede wille zijn, bestendig moeten worden? Wanneer de één eens de stoute schoenen aantrok en begon met wat toenadering te zoeken . . . . En wanneer er dan eens heel openhartig gesproken werd, hoe zou onmiddellijk de verhouding onder elkaar anders worden! Wanneer het ijs maar eerst gebroken is. Iemand, die een christen is, zal zijn christen-zijn toch niet kunnen verloochenen. Laat in een dergelijke situatie het hart maar eens spreken. Dat kan heel goed zonder dat men in overgevoeligheid de paden van het rustig denken uit het oog verliest.

Het is niet altijd even gemakkelijk om de weg naar het hart van een ander te vinden. Met verstandelijke overwegingen alleen zal men maar zelden slagen. Heel zelden. Misschien wel nooit. Er moet nog wat bij komen. Gods Geest moet het verstand voortdurend verlichten. En bovenal gaat het niet zonder de liefde. De sleutel der liefde past op elk mensenhart. De liefde doet wonderen. Ze schept de juiste sfeer, waarin een vruchtdragend onderhoud kan plaats vinden. Hoe meer je wegwijst wordt onder de mensen, des te sterker wordt deze overtuiging.

Misverstand kan er zijn. En dikwijls is dat helaas het geval. Doch misverstand hoeft er niet te blijven. Bedroef den Heiligen Geest niet. Vertrouw je toe aan de leiding des Geestes. En merk op, wanneer God je in de leerschool neemt. Oog en oor open! Dat de weg naar den ander bewandeld worde. Wellicht is de ander ook reeds op weg. De ontmoeting zal gezegend worden en rijke vruchten dragen.

d. H.

DE GEESTELIJKE SITUATIE ONZER GEMEENTEN.

Sedert enige weken worden door een referaat van Ds. Jansma en ingezonden stukken van een paar broeders onze gedachten bij het bovenstaande bepaald. Zeker, ook voordien gingen onze gedachten wel eens de gemeenten door, we lieten ons wat vertellen, zeiden zelf iets, schreven er misschien zo terloops een regeltje over, doch van een stille bezinning kon nauwelijks gesproken worden. Wat wij er nu van zullen zeggen, wil ook niet de aanspraak maken vrucht te zijn van zulk een diepgaande en verstrekkende overdenking — daarop is waarlijk het huidige leven niet ingesteld, tenminste hier niet. Evenmin zou ik durven beweren in staat te zijn werkelijk een zuiver oordeel te hebben over de stand aller gemeenten. Daarvoor is mijn kennis te lokaal en mijn geest wellicht niet inquisitief genoeg. Niettemin, ieder heeft nu zijn gedachten en waarom zal hij ze niet zeggen, als hij de bedoeling heeft het geheel te willen dienen.

Ds. Jansma staat naast hen, die menen, dat er in de gemeenten een zekere terughoudendheid, gelatenheid moet worden geconstateerd. Men kan spreken van be-

UIT DE GEMEENTEN

klemming, zo niet verlamming. De vraag, die zich onmiddellijk opdringt is: is dat waar? En daarop kan toch alleen maar weer een antwoord gevonden worden, wanneer we eerst hebben vastgesteld hoe wij ons een gemeente mogen voorstellen, waarin van geestelijke welstand gesproken kan worden.

Nemen wij het Nieuwe Testament ter hand teneinde het beeld der beschreven gemeenten te aanschouwen, dan zien we onmiddellijk na de Pinksterdagen een schare gelovigen, die in eendracht tezamen leven; waarvan men zou kunnen zeggen, dat het drievoudig snoer van geloof, liefde en hoop hen heeft gebundeld. Om slechts luttel dagen daarna de jammerlijke ontdekking te doen, dat er een scheur door het vast gebouw loopt. De Grieken murmureerden tegen de Hebreërs; de liefde bleef niet brandend. Van de zonde van Ananias en Saffira kunnen we in dit verband zwijgen. Bladeren we door de geschiedenis van Petrus en Paulus — want vooral hun werkzaamheid wordt beschreven in de Handelingen — en komen we tot de brieven, dan constateren we, dat we uit de Romeinenbrief eerst tegen het einde enige dingen vinden, die een weerspiegeling mogen zijn van het beeld der gemeente te Rome. Paulus geeft dan in het algemeen vermaningen, die altijd overal toegepast kunnen worden, maar wijst in 't bijzonder op de houding, die tegenover de overheid is aan te nemen, terwijl hij ook aandacht schenkt aan het broederlijk samenleven der „sterken” en „zwakken”. De gemeente te Corinthen wordt wel vriendelijk gegroet, doch wat Paulus van haar schrijven moet is geenszins verheffend. Verering van mensen; miskenning van de ware werkers; zonden, die men nauwelijks wel beschreven zien. Juist hier maant het woord: Gij zijt duur gekocht. Adeldom verplicht. En die meent te staan, die denke eraan, hoevelen in de woestijn zijn omgekomen. Van wereldaantastende opwekkingen leest men niet Nauwelijks een aansporing in die richting, indien men dan daartoe kan aansporen. Gemeentelijke vragen, dogmatische uiteenzettingen, ethische richtlijnen en vermaningen. Dat vindt men telkens terug in de brieven, zowel hier als verderop, zowel van Paulus als van Petrus, Jakobus en Johannes. Brieven, die aan ons gericht konden zijn.

Als er geprezen wordt, dan geschiedt het zo: Zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs, en de arbeid der liefde, en de verdraagzaamheid der hoop op onzen Heere Jezus Christus — en — Alzo wij 'van uw geloof' in Christus Jezus gehoord hebben, en van de liefde, die gij hebt tot alle heiligen; om de hoop, die u weggelegd is in de hemelen.

Men spreekt van lauwheid, geslagenheid, doch men vraagt zich af: waar is de peilschaal, waarop dit kan worden afgelezen? Het kan zijn, dat men met begerige ogen naar het Pinksterfeest blikt; naar de geweldige opwekkingen, die soms over de landen streken als regenbuien; naar de jaren, in dewelke wij steeds maar de wateren bewogen zagen door daarin afdalende mensen, die den Heere

wilden belijden. Men mag ook zeggen, dat deze buitengewone betuigingen der heerlijkheid Gods helemaal niet buitengewoon behoren te zijn, doch dat het als abnormaal moet worden aangemerkt, wanneer de stroom geruisloos voortvloeit. Wat zullen wij zeggen? Is ons oordeel over een bepaalde periode juist? Is het niet zeer onderhevig aan toevallige omstandigheden. Nog daargelaten, dat wij eigenlijk toch niet in staat zijn uit te maken hoeveel oncontroleerbare krachten en zegeningen in het verborgen ervaren worden en van Gods kinderen kunnen uitgaan. Doch het is waar — de geopenbaarde dingen zijn voor ons. En dan meent men te mogen opmerken, dat het stokt; het gaat stroef. Hier zou men de vraag moeten stellen: is er geloof in den Heer. Is er liefde tot de broeders en is er hoop op den komenden Jezus Christus? Waar het geloof in God, den Alheer, de liefde onder elkander en de hoop op Jezus' komst verdonkerd is, beslagen, verwaasd — daar mag het hartongerust worden en is er oorzaak tot zorg, die drijve tot gebed van allen, die den Heere Jezus liefhebben.

Er is zorg. Want inderdaad schijnen hier en daar deze drie peilers van het geestelijk leven te wankelen. Opnieuw luidt de vraag: waar ligt de oorzaak? In de omstandigheden, in de buitengewone gebeurtenissen, die om en met ons plaatsgrijpen. Wij willen niet ontkennen, dat er inderdaad veel geschiedt, wat ons zo absorbeert, dat we er haast in omkomen. Het schip, dat zo rustig aan de kade lag, is op drift geraakt, een storm werpt zware golven over het dek en stuurteloos drijven wij — waarheen? Alles vloeit. En het vloeit zo snel vandaag. Rondom ons liggen de wrakstukken van huizen, die op zand waren gebouwd. Redde zich wie kan. We staren in de bijna ledige broodtrommel, op tal van ledige stoelen, in verbeterd gezichten, op verschroeide aarde, over slagvelden, verwoeste steden, horen van oude en nieuwe systemen en nog veel meer — hoe kan een mens dat al verwerken. Hoe kan een mens daarbij nog geestelijk standhouden? Het is waar. De omstandigheden werken verwarrend. En toch moet dan ook weer gezegd worden, dat dikwerf in zulke tijden Gods kinderen zich afwendden van deze tegenwoordige wereld en beter dan tevoren werden bepaald bij de dingen, die boven zijn en daardoor dieper gingen wortelen, hun taak beter gingen verstaan. Het ineensstorten der tijdelijke bouwwerken bracht hen, die zich soms in deze wereld al als thuis gevoelden, weer tot inkeer. Ze gingen zich bezinnen op hun eigenlijke onverderfelijke en onverwelkelijke geestelijke schatten, ontsloten in Christus. Vinden wij dat dan in onze gemeenten? Een hernieuwd graven naar de waarden in het Woord? Of kunnen we alleen maar zeggen dat het alles in een nevel schijnt gehuld, de rechte sfeer ontbreekt, zonder direct de juiste oorzaak te kunnen aanduiden? De vreugde des heils verdween. Hoe? Waardoor? Alleen door wat rondom geschiedde en geschiedt? Of moeten wij nog dieper tasten?

(Slot volgt.)

HUIZINGA.

De samenkomsten te Groningen van 10, 11 en 12 Mei.

Broeders en zusters in den Heer. De gemeente te Groningen voelt zich gedrongen u allen deelgenoot te maken van haar blijdschap en dankbaarheid. God heeft in haar midden nieuw leven verwekt. Tien zielen zijn gebracht aan de voeten van den Heer en vonden vrede. Halleluja.

Op de bidstond des Vrijdagsavonds werden de samenkomsten door vele gelovigen aan den Heer opgedragen en ongetwijfeld ook in de binnenkamer van vele gemeentelieden.

Voor de diensten ging de kerkeraad in het gebed met de dienaren des Woords, ds. v. d. Flier, ds. Tijman en onze voorganger ds. Louw, opdat de hemel geopend mocht worden en God zich mocht openbaren door het zenden van Zijn Geest.

Des Zondags n.m. 5 uur werd geopend met het lied: 'k Heb een boodschap van den Heer . . . . . Ds. v. d. Flier sprak over moedeloosheid en zijn metgezel luiheid en hoe ze te verdrijven zijn door de handen aan de ploeg te slaan, nadat zorg en twijfel bij den Heer zijn achtergelaten.

De tweede avond bracht ds. Tijman de blijde boodschap naar aanleiding van Col. 2: Handschriften, die tegen ons getuigden, ons geopenbaard in het geweten, de wet en het heilige leven van Jezus. Daarvoor in de plaats kan komen een kwijting van schuld die God geeft aan ieder, die het kruis van Christus aanvaardt.

Ds. v. d. Flier getuigde daarna van de zekerheid dat Christus genoeg is. Toen de laatste samenkomst was aangebroken was de Geest des Heeren duidelijk waarneembaar. Het mannenkoor „Gloria Dei”, het kerkkoor „De Lofstem”, het Evangelisatiekoor hadden hun liederen ter ere van God doen horen, de gemeente had God gesmeekt door lied en gebed het verlorene niet los te laten. Gods gezanten hadden zojuist nog gesproken over „de zekerheid des geloofs” en „Ik moet naar Jezus”.

De laatste ogenblikken zijn onvergetelijk. En ademloze stilte heerste in het half verlichte Godshuis. We gevoelden ons in het voorportaal van de hemel, toen zes zondaren op het podium neerknielden, verlossing vonden en daarna één voor één God dankten voor hun verzoening. Daarna voegden zich bij hen nog twee broeders, die de voorafgaande nacht vrede hadden gevonden. Ze werden allen toegesproken door onze voorganger, waarna de gemeente hen toezong: Dat 's Heeren zegen op u daal’.

Na deze ontroerende heilige ogenblikken kwamen nog twee zusters, die het kerkgebouw al hadden verlaten, terug. In de kerkeraadskamer knielden we met hen neer en groter werd het gejuich in de hemel: weer twee waren gered uit de klauwen van den Satan. God beware hen allen!

Er is geplant en natgemaakt, God heeft de wasdom gegeven en hoeveel kiemen

zullen zich nog ontwikkelen? Wij blijven geloven. Welk een voorrecht een deel te mogen zijn van de gemeente des Heeren, waarin God nederdaalt en zich openbaart, elk lid wil gebruiken in Zijn dienst tot bekering van zondaren om Zijns Naams wil.

Geve God, dat wij op onze plaats mogen zijn, volkomen bewust van onze roeping als kinderen Gods. Als dan Gods Geest werkt, beven de muren en trillen de ramen, de Satan slaat op de vlucht, dan komen stromen van zegen.

Uw broeder in Chr.,
B. H., secretaris.

„Gewest Holland“.

Op Hemelvaartsdag hebben wij onze Jeugdkerkdienst gehouden in de Doopsgezinde kerk te Utrecht. Tot in alle hoeken meer dan gevuld. Naar schatting plm. 400 jongeren. Prachtig hè! En daarom zongen we uit volle borst ons openingslied: „Geprezen zij des Heilands Naam. Kroont Hem!“

Een regelmatig verslag geef ik nu niet, 't moeten dūmaal flitsen zijn.

Welkom werden alle afdelingen geheten, niet door handgeklap, maar met het kernachtig woord: „Blijft trouw“. Zo ook ds. Doornkamp, ds. Huizinga en ds. Soesan.

Ds. Doornkamp bepaalde ons bij de vraag uit Ex. 4: „Wat is er in uw hand?“ Het is de tijd van surrogaten, omdat de goede grondstoffen ontbreken. Deze tijd maakt vele jongeren sceptisch. Doch de weg van het scepticisme voert naar de hel. Een verkeerde weg dus en geen goede vulling voor onze hand. Als Jezus ons vraagt: „Wat is er in uw hand?“ moet het antwoord zijn „onze genegenheid, ons talent, onze toewijding, onze trouw, en dat door U en voor U“.

Naamraadwedstrijd en declamatie hadden volle aandacht.

De gezellige pauze werd door allen op prijs gesteld. Dank voor de gastvrijheid, Utrecht.

In de middagvergadering, geleid door ds. J. de Jong, bepaalde ds. Huizinga ons bij het woord van den Heer: „Mij is gegeven alle macht!“ Geïnspireerd door het pas gezongen lied uit onze nieuwe bundel (no. 358) „Wij hebben een woord voor de wereld“. Die woorden moeten niet alleen gezongen maar beleefd worden. Als onze Meester alle macht heeft waarom dan gevreesd? Als deze woorden waar zijn, weg dan schaamte, weg dan siddering. Die met ons zijn, zijn meerder dan de tegenstanders. Duizenden en nog eens duizenden gaan onder, omdat zij 't verwachten van deze tijd. Als wij een woord voor de wereld hebben, die sterft aan haar twijfel en strijd, laat ons door ons geloof dan tonen, dat wij tot daden zijn bereid. Gaat dan heen, is de opdracht des Heilands. Als wij zingen „Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan Uw eer!“ laat het dan ons eigen leven zijn en niet dat van onzen broeder of onze zuster. Wij staan nooit alleen in de strijd. „Ziet, Ik ben met u alle dagen!“ Jezus is bij mij, schrede voor schrede. Het gaat naar de dag, waarop de pro-

8260

clamatie van Jezus Christus zal worden gehoord. Staat dan als Militia Christi: „Blijft trouw!“

Ds. Soesan uit Heerlen, ook met 30 jongeren aanwezig, heeft ons een ernstig woord gebracht en nodigde de onbekeerden toch niet zonder Christus verder te gaan.

Het gezang der koren zowel als de samenzang van alle verried ernst en toewijding.

Aan het einde was het al goed. Zeer vele getuigenissen verblijden aller hart. Jonggeboornen in den Heere getuigden door het lied van hun geloof. En de Geest der opzoekende Liefde ging door de rijen. Afgedwaalden kwamen tot schulderkenning en grepen opnieuw de uitgestoken hand van hun Zaligmaker.

Een achttal jongeren gaven te kennen niet zonder Jezus verder te willen gaan; terwijl ook enigen zich voor opname in de gemeente melden.

Voorwaar een zeer bewogen stonde van onze Jeugddienst. Engelen in de hemel en mensen op dees' aarde hebben zich verheugd. Neem de wereld geef mij Jezus.

Geef Jezus eer. Waar Zijn Naam wordt geprezen, vlieden de duivelen en vallen ter neer.

Jeugddienst 1942. Lang zal de herinnering ons hart doen branden, denkende aan de alles overwinnende macht van onzen Heiland. Zijn Koninkrijk komt en wij weten, dat eeuwig Zijn Rijk zal bestaan.

Voorwaarts N.B.J.B.ers. Blijft trouw.

Met werkersgroet, uw secretaris
A. GEBEL.

MEDEDELINGEN

Friese Jeugd:

bezoekt de JEUGDKERKDIENT te Leeuwarden op de 2e Pinksterdag.

9.30 uur bidstond; leider br. Zwaan.
10—12 uur Morgenvergadering.

Opening door den voorzitter Ds. G. W. Tijman.

Onderwerpen:

Kracht! door Ds. G. Vegter.

Vreugde! door Ds. G. W. Tijman.

Verder medewerking van de:

Mondorgelclub van Noordbergum.

Fluitclub van Heerenveen.

Zang van Leeuwarden.

Zang van Drachten?

12—1.30 uur Pauze.

1.30—4 uur Middagvergadering.

Samenzang Friese liederen.

Bijbels naamraadspel van Noordbergum.

Bijdrage van Workum.

Getuigenissen.

Sluiting.

Wij zorgen ervoor dat wij onze boterham meenemen.

Elke afdeling zorgt ook voor: 1/2 pond koffiesurrogaat, 1 pond suiker, 1 liter melk of zendt van te voren de daartoe benodigde bonnen aan A. Schluter, Perks-waltje 4 te Leeuwarden.

Laat ons voor deze dag veel verwachten van Hem, die Zijn Geest in aller harten wil uitstorten.

Uw secretaris,

K. BAPTIST.

Post: Kollummerzwaag.
(Zandbulten officieel onbekend).

Rotterdam.

Namens de Bapt. Gem. te R'dam—Z. deel ik u mede, dat Ds. v. d. Flier voor het beroep bedankt heeft en dat Ds. Vegter van Stavoren door de gemeente is beroepen tot haar voorganger.

Tevens doe ik u weten, dat Ds. Slort 31 Mei a.s. n.m. 4.30 uur zijn afscheidsprek zal uitspreken in de Rehobothschool aan de Bas Jungeriusstraat te Rotterdam—Z.

Zij die daarbij wensen tegenwoordig te zijn, heten wij hartelijk welkom.

Voor de gemeente,
J. TESSEN, secr.

De gemeente te Enmer Erfscheidenveen heeft Ds. Jac. de Jong te 's Gravenhage tot haar voorganger beroepen.

Voor de gemeente,
H. SJOERDS.

De gemeente te Delfzijl deelt mede, dat Ds. D. Slort D.V. Zondag 7 Juni a.s. zijn intrede hoopt te doen.

De diensten zijn als volgt:

v.m. 10 uur bevestiging door Ds. J. Hekhuis van Hoogezand.
n.m. 3 uur intrede Ds. D. Slort.
's Avonds 7.30 uur begroetingssamenkomst.

Afgevaardigden van zustergemeenten worden bij dezen hartelijk uitgenodigd. Indien tevens voor logies moet worden zorggedragen, zou ondergetekende zulks gaarne vóór 31 Mei a.s. vernemen.

Met hart. br.gr.,

P. W. BRONGERS, secr.

Delfzijl, Waterstraat 30.

Gewestelijke Jeugddienst op Hemelvaartsdag te Utrecht.

Het is niet mijn bedoeling een verslag te geven van onze mooie dag in Utrecht. Zowel wat betreft de opkomst als de dienst zelf heeft het onze verwachtingen overtroffen; onze gebeden zijn verhoord.

Verder geef ik nu het woord aan de jongeren; ik hoop verschillende verslagen in De Christen te lezen.

Het doel van dit stukje is om mede te delen, dat er bij ons in de kerk een mooi bijbeltje is achtergebleven. Er staat geen naam in, alleen op het schutblad de inhoud van Ps. 37 : 5 en 1 Petrus 5 : 7, 17 Augustus 1938. Gekregen van je Moeder.

Ik vermoed wel, dat de eigenaar of eigenares met schrik het verlies zal hebben bemerkt. Schrijf aan onderstaand adres en ik zal u het bijbeltje opsturen.

Met br.groeten,

A. H. ZERBST.

Utrecht, Rijnlaan 128 bis.

ADVERTENTIE

Ondertrouwd:

WIEBE DE JONG

en

GRE VAN VELDHUIJSEN.

Eindhoven, Bezemstraat 32) Mei '42
Haarlem, Nassaulaan 64 B)

Thuis in Eindhoven: 1e Pinksterdag
3—5 uur.

Zo de Heer wil en zij leven
hopen onze geliefde Ouders, Be-
huwd- en Grootouders

JANNES REILING

en

LAMMECHIEN FORSTEN

de 27ste Mei te herdenken dat zij

voor 60 jaar

door de band des huwelijks wer-
den verbonden.

Soli Deo Gloria.

Hun dankbare Kinderen,
Behuwd- en
Kleinkinderen.

Drouwenermond, Mei 1942.

Gelegenheid om te feliciteren
van 4—5.30 uur.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

De 28ste Mei a.s. hopen onze
geliefde Ouders, Behuwd- en
Grootouders

G. L. KRUIZINGA

en

J. KUILMAN

hun

40-jarige Echtvereniging

te herdenken.

Ten zeerste dankbaar voor dit
feit, hopen wij dat de Heer hen
nog menigmaal deze dag in wel-
stand doe gedenken.

Hun dankbare Kinderen,
Behuwd- en
Kleinkinderen.

Vriescheloo, Mei 1942.

Zondag 31 Mei hopen D.V.
onze geliefde Voorganger

Ds. HEKHUIS en Echtgenote
hun

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Geve de Heere, dat ze nog
lang gespaard mogen blijven, en
voor elkander, en voor de arbeid
en voor de gemeente — dat is
de bede van

de Bapt. gemeente
te Hoogezaand.

Heden behaagde het den Heere
na een kortstondige ongesteldheid
uit ons midden weg te nemen,
onze lieve Vrouw, Moeder, Be-
huwd- en Grootmoeder

SIEBRIGJE DIJKSTRA

in de ouderdom van ruim 71 jaar.

De diepbedroefden,

J. SCHREGARDUS
J. HEMRICA—Schregardus
L. HEMRICA
S. SCHREGARDUS
M. SCHREGARDUS—
v. d. Net

W. SCHREGARDUS

G. KOK, verl.

JOHANNES HEMRICA
JAN HEMRICA

Heden overleed zacht en kalm
in haar Heer en Heiland onze
lieve Moeder, Behuwd-, Groot-
en Overgrootmoeder

MARTHA EYZENGA

(Wed. van G. HULLEMAN)

in de ouderdom van bijna 83 jaar.

Uit aller naam,

Fam. HULLEMAN.

Fam. WALDNER.

Apeldoorn 12 Mei '42.
Stationsplein 7.

Gevraagd

een eenvoudige

Huishoudster

plm. 50 jaar, bij een alleenstaand man,
die meer let op een goed en gezellig
tehuis dan op hoog loon; liefst Baptist.

Brieven onder nummer 21 aan 't
bureau van dit blad.

Wedn., 4 k. v. 5—11½ j., vr. per
1 Juni a.s. een gelovige christin als

Huishoudster

in net arb. gezin.

Br. fr. onder no. 67 bureau „De
Christen.

Net meisje, 24 jaar, met een doch-
tertje van 1½ jaar

**zoekt een betrekking als
HUISHOUDSTER**

in een klein gezin.

Brieven onder letter H aan 't bu-
reau v. d. blad.

Abonneert U op
„De Christen”

„Wordt vervuld
met den Geest”.

Ge zult wel eens gelezen hebben van schipbreukelingen, die ergens in een onmetelijke oceaan op een eilandje neergeworpen waren. Ze zullen eerst dat eilandje wel onderzocht hebben, maar dan zijn ze ongetwijfeld teruggekeerd naar de kust. Op een vooruitstekende rotspunt hebben ze zich met hun vieren neergezet en hunne ogen hebben onophoudelijk de horizon afgetast. Al maar weer, gelijk de draaiende bundel uit de vuurtoren, is hun blik over de wateren gegleden. Gierig hebben ze gezocht naar rookpluimen, naar een vlek aan de kim. Op zekeren dag is er een schip aan de rand verschenen. Het is nader gekomen. Als dwazen zijn ze opgesprongen, hebben met hun kleren gezwaaid, lappen aan stokken gebonden — ja, ze zien ons. Toen is er een steen in het hart gezonken, want zie, het schip verwijderd zich weer. Ze zijn onopgemerkt gebleven. Daar liggen ze, wanhopig, met het gezicht in 't zand. Aan zoiets denk je, wanneer het Pinksterfeest nadert. Gij niet? Nu zal het komen, de machtige vervulling, openbaring, de zegpraal, de manifestatie hier in onze kerk, in deze stad. We zwaaien, wenken — bidden, pleiten: en zie, ginder vaart het schip voorbij. Kijken wij niet met zulke ogen naar het eerste Pinksterfeest? Hoe dan ook, in uw hart zal de begeerte zijn: Heer, vervul mijn hart. O, kom in mijn hart. Neem mijn leven. Maak mij tot een kanaal. Zie hier ben ik. Uit welk hart zal niet de bede klimmen: O God, verheerlijk Uw naam en de naam van Jezus Christus door den Heiligen Geest. Breek door, Breek door en triumfeer.

1e Pinksterdag. Hand. 2 : 1—13.

Eerste Pinksterdag. Ja, was het maar waar zal iemand zuchten. Waarom verlangt gij naar zulk een dag. Is uw verlangen zuiver. Is het alleen maar uw menselijk hart, dat macht, invloed, aanzien, het buitengewone zoekt? of bedoelt gij waarlijk Gods ere, Jezus' glorie en het heil van onsterfelijke zielen. God zegen u, broeders en zusters. Dat Hij Zich openbare in uw midden.

2e Pinksterdag. Hand. 2 : 14—24.

Hoe is de dag gisteren geweest? Indien gij van God gezegend zijt wil daarvan dan vandaag getuigen. Wij zwijgen teveel, als we moesten spreken. En omgekeerd: wat praten we veel, als zwijgen beter zou zijn. God zegene onze jonge mensen, die op verschillende plaatsen bijeenkomen. Hij bewege hen tot grote daden. Heer, neem ons gevangen.

Dinsdag 26 Mei. Hand. 2 : 36—47.

Waar Gods Geest komt, worden Christenen bevrijd en staan ze op om Christus alle eer te geven. Daar ziet de zondaar zich, zoals God hem ziet en ontzet hij zich over zichzelf. »Wat zullen wij doen?» Moge deze vraag nog uit menige ziel opklinken. Aan wanhopigen reikt God de hand. Hebt gij Gods boodschap reeds aangenomen? Zijt ge reeds gedoopt? Word gehoorzaam en treed de gemeenschap des geloofs, der liefde en de hope binnen.

Woensdag 27 Mei. Rom. 8 : 1—11.

De een luistert naar de begeerte stem van eigen hart, de andere naar de tere stem van Gods Geest. De een zit in z'n draaimolen, met al de vreugd en het leed daarvan, draait en komt niet verder, draait de duistere nacht in — de andere heeft zijn voet op de bergweg gezet en klimt, moeizaam; doch steeds verder grijpt zijn blik, steeds reiner wordt de lucht, steeds geweldiger de werken Gods. Leeft gij naar het vlees of naar den Geest?

Donderdag 28 Mei. Rom. 8 : 14—23.

Soms willen we in de draaimolen zitten en soms op de bergweg klimmen. Het komt er maar op aan, waar gij waarlijk thuis zijt. waarheen uw hart werkelijk trekt. Ieder ziet wat hij zoekt in zijn hart. De een ziet een haerlijk woud, de andere slechts duur hout. Ik heb mensen leren kennen, die alleen maar in geld konden denken; enkelingen vond ik, die steeds het Godsrijk zochten. Het komt er op aan, wie het laatste woord bij u heeft: de Geest of het beest. Gij zegt:

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij **werkzame Agenten**, bij geschiktheid vaste toelage.

**N.V. Nederlandsche
Varia Verzekering Mij.**

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen.

ik wil luisteren naar den Geest, dat is de bedoeling van mijn hart; maar de wereld lokt mij soms. Ja, wij verwachten de volkomen verlossing.

Vrijdag 29 Mei. Ef. 3 : 14—21.

Het is altijd ontroerend iemand te horen pleiten voor derden. Is het niet een kostelijk gebed, dit van Paulus? Wil er op letten, waarom hij bidt. Een drievoudig opdat kan u dat zeggen.

Zaterdag 30 Mei. 1 Kor. 2 : 1—10.

Mijn eigen geest onderzoekt mijn eigen diepten. Ik ken mijn eigen geheimen door mijn geest. Zo kent Gods Geest de diepten, de geheimen Gods. Die Geest is uitgestort en nu kunnen wij God in den Zoon en door den Geest kennen, voorzover een mens die kennis vatten kan. Wat zou daarbij vergeleken aardse wijsheid kunnen betekenen?

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 1.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

KRACHT.

„... maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt.”

Hand. 1 : 8a.

Jezus had Zijn discipelen kracht toegezegd. En kracht hadden ze ook wel nodig, wilden ze berekend zijn voor hun geweldige taak.

Voor kracht wordt het woord dynamis gebezigd. Paulus gebruikt hetzelfde woord wanneer hij zegt, dat het Evangelie een kracht Gods tot zaligheid is. We vinden dit woord terug in het woord dynamiet. We weten allen van de explosieve kracht van dynamiet, al kennen de meeste mensen ook niet haar scheikundige samenstelling.

Maar gij zult kracht ontvangen! Kracht? Wat voor kracht?

Geen dommekracht zonder meer, zodat men lasten van zoveel maximum zwaarte de baas kan worden. Ook geen kracht bij welke aanwending men voor onberekenbare en funeste gevolgen komt te staan. Maar een kracht, welke haar oorsprong vindt in God en tegelijk afhankelijk is van Goddelijke werkingen. Paulus spreekt van een kracht Gods! Lucas in ons tekstwoord stelt deze kracht afhankelijk van den Heiligen Geest. „Maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt”.

De Statenvertalers spreken van de kracht des Heiligen Geestes. Ofschoon bovenstaande vertaling juist is, zo is de bedoeling in beide vertalingen toch wel duidelijk. Jezus spreekt van een kracht, welke dóór den Heiligen Geest den discipelen ten deel zal vallen.

Getuigenkracht!

Kracht, om in de ure der beproeving en in tijden van vervolging standvastig te blijven, onbeweeglijk sterk. Kracht,

om te dragen de zware lasten, welke God te dragen geeft. Kracht, om te weerstaan de oprukkende benden van den vijand der zielen.

Een christen, die door den Heiligen Geest geleid wordt, beschikt inderdaad over grote voorraden krachtreserves. Hij zal wankelen noch bezwijken, doch moedig zijn getuigenis laten horen. En al grimt ook de open hel hem aan, toch zal hij het geloofslid laten schallen. Want die bij hem zijn, zijn sterker dan die tegen hem zijn.

* *

De Pinksterdagen liggen achter ons. Hebt gij het Pinksterfeit kunnen herdenken? En ervaart gij nu de kracht van boven?

Alleen door de kracht van Pinksteren wordt de wereld vernieuwd. De kracht van de gespierde arm en van de gebalde vuist kan niet anders dan ongelukken veroorzaken. Niet de sterke man is uiteindelijk voor deze wereld ten zegen, maar de man die is aangedaan met kracht des Heiligen Geestes. De krachten der vernieuwing zijn van Goddelijke oorsprong en worden door den Heiligen Geest gemobiliseerd in wederomgeboren harten, tot heil van het mensengeslacht.

Wat God door Zijn Geest vermag, wordt ons in aanschouwelijk onderwijs getoond in Jezus Christus. Daarom zullen we als christenen getuigen van Christus moeten zijn. De discipelen moesten daarmee beginnen te Jeruzalem! Doch ze mochten hun getuigenarbeid niet onvoorbereid aanvangen. Ze moesten toegerust en uitgerust zijn. In eigen kracht zou hun arbeid, hoe goed ook bedoeld en hoe zuiver ook van opzet, één grote mislukking worden. Een Ander zou de discipelen moeten gorden. Het geloof in eigen kunnen zouden ze moeten prijsgeven. De door de discipelen opgedane ervaringen hadden reeds in die richting gewerkt. In plaats van kracht uit eigen reserve zouden ze ontvangen kracht van hemelse oorsprong. Door deze kracht zijn

Jezus' discipelen geworden tot onverschrokken belijders van Zijn Naam, tot manmoedige getuigen van de boodschap van redding en vrede, tot helden van het kruis van Jezus hun Heer. Ze hadden een boodschap voor deze wereld.

* * *

Kennen wij allen deze kracht?

Zo ja, dan zullen we in moeilijke tijden de moed niet verliezen; dan zullen we in nacht en stormgebruis niet van koers veranderen; dan zullen we niet vrezen al gaan we ook door het dal van de schaduw des doods; dan zullen we in beproeving en in lijden, als de nood klimt hemelhoog, ervaren dat God in Christus bij ons is; dan zullen we onbewogen blijven al veranderde de aarde ook van haar plaats.

En wanneer het in ons leven Pinksteren is geworden, dan zal het ook Pinksteren moeten blijven. De Geest maakt openbaar. Door den Geest moet onze levenswandel bepaald worden. Waar de Geest werkt moet alle futloosheid wijken; daar zullen lauwheden en traagheid op de vlucht slaan, en nieuw leven zal worden gewekt.

„Maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt”.

„Wijd opent God de deuren van 't rijk der zaligheid; de hemelen gaan scheuren, zwaar van zijn heerlijkheid. Gods Geest, eertijds met beven en ademloos verwacht, vaart neer — en heel ons leven vervult Hij met Zijn kracht”.

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU

De voorjaarsvergadering
te Stadskanaal.

Op Maandag 11 en Dinsdag 12 Mei vergaderde de Commissie der Unie te Stadskanaal. Alle leden, benevens de Unie-administrateur, waren aanwezig. De secretaris, ongeveer een half jaar in functie en deze voorjaarsvergadering mee voorbereid hebbende, kon helaas niet ter vergadering komen, omdat hij noodgedwongen elders vertoeft. Daarom is het secretariaat onzer Unie tijdelijk: Haarlem, Tetterodestr. 47. Men gelieve hiervan goede nota te nemen.

De secretaris had heel wat correspondentie verwerkt in een serie mededelingen, waarvan de leden kennis namen. Een van de mededelingen was, dat de eerste druk van het lesboekje over Geloofsleer van Ds. Louw is uitverkocht en dat opdracht is gegeven voor een tweede druk.

We nemen ook kennis van een schrijven van br. Bouritius, waarin deze broeder nader uiteenzet, waarom hij per 1 Mei 1942 eervol ontslag heeft gevraagd als Voorganger van de Gemeente te Deventer.

Het aantal onzer Voorgangers is slinkende, terwijl dat der vacante Gemeenten daardoor stijgt. Met als gevolg, dat in verscheidene Gemeenten het beroepingswerk ter hand moet worden genomen, waardoor er nog al enige wisseling komt in de standplaats der Voorgangers. We willen hopen, dat de opleiding der kwekelingen binnen afzienbare tijd weer haar normaal verloop zal krijgen. Het aantal kwekelingen zal dan zo groot mogelijk moeten zijn. De financiële zijde zal dan ongetwijfeld de volle aandacht en van de kwekelingen, en van onze Uniegemeenten moeten hebben.

We horen een overzicht van de werkzaamheden van de Commissie tot Opleiding. Wegens ziekte van Ds. Barendregt is Ds. Hardenberg tijdelijk benoemd tot docent, die zijn werk eerst kan aanvaarden wanneer hij in Leeuwarden woont. Enige broeders meldden zich aan voor opleiding tot Voorganger. Er zijn er, die zich rechtstreeks aanmelden bij den secretaris der Unie, terwijl anderen de juiste weg bewandelen door hun verzoek via hun Gemeente kenbaar te maken. Laat ik hier mogen doorgeven wat in artikel 5 van het huishoudelijk reglement onzer Unie staat over de opleiding tot de dienst des Woords: „Broeders, die wenssen opgeleid te worden voor het ambt van dienaar des Woords moeten door hun Gemeenten aan de Commissie der Unie worden voorgedragen. De Unie Commissie laat een onderzoek instellen naar hun roeping en ontwikkeling.

8264

Wanneer de uitslag van dat onderzoek bevredigend is en de Algemene Vergadering hen aangenomen heeft, worden de candidaat-kwekelingen, indien nodig, zoveel mogelijk door de Unie in de gelegenheid gesteld een behoorlijke opleiding te ontvangen. Plaats en duur der opleiding zal door de Unie Commissie in overleg met de candidaat-kwekelingen worden bepaald”.

De C. t. opleiding nu brengt rapport uit aan de Unie Commissie over broeders, die zich geroepen weten tot de dienst des Woords.

Het rapport van de Commissie voor Inwendige (binnenlandse!) Zending (C. I.Z.) werd eveneens gelezen. We horen van alle broeders, die door deze Commissie zijn aangesteld. De berichten waren bemoedigend. Uit de begroting van de C.I.Z. bleek, dat deze arbeid steeds omvangrijker wordt. Op voorstel van de C.I.Z. werd br. J. Scholte te Heerenveen benoemd als Evangelist.

Ook heeft de Unie Commissie contact gezocht met andere op-zichzelfstaande Gemeenten en kringen van gelovigen. De voorzitter rapporteert en ons blijkt, dat het resultaat vrij pover is. In een enkel geval zal het gezochte contact onder Gods zegen kunnen leiden tot meer toenadering.

De financiële verslagen hadden daarna de volle aandacht. Het administratieve werk onzer Unie heeft in de loop der jaren een behoorlijke omvang gekregen. Dit werk vraagt grote nauwkeurigheid, veel ijver en vooral veel liefde tot onze gemeenschappelijke arbeid. De administrateur kon de vele vragen beantwoorden en verstrekte verschillende inlichtingen. Ook vernamen we welke Gemeenten (het zijn er gelukkig maar enkele) nog in contributieschuld staan bij de Unie. De afgevaardigden van de e.k. Algemene Vergadering kunnen straks naar hartelust in deze verslagen snuffelen. Wanneer ze vragen hebben, dan zullen ze die vroegtijdig aan den administrateur kenbaar moeten maken, want indien we straks samen kunnen komen, zal er wel geen tijd zijn om de vragen mondeling te stellen. Van br. Koning vernamen we ook hoe het staat met de verkoop van de nieuwe liederenbundel. Vele Gemeenten hebben het nieuwe kerkboek reeds in gebruik. De anderen zullen ongetwijfeld volgen.

* * *

De e.k. Algemene Vergadering.

De agenda zal in het volgend nummer worden oggenomen.

Hebben alle Gemeenten reeds de namen der afgevaardigden opgegeven? De namen der afgevaardigden moesten vóór 24 Mei zijn opgegeven. Ik vermoed zo, dat een aantal

Gemeenten nog niet van zich hebben laten horen.

Ook het Uniejaarverslag zal spoedig moeten verschijnen. De Gemeenteberichten moesten vóór 10 Mei in het Uniebureau zijn. Hier kan ik met zekerheid vaststellen, dat een aantal secretarissen of De Christen niet lezen of niet berekend zijn voor hun taak. Waarom kiezen de Gemeenten geen actieve mannen?

De Unie Commissie heeft de Gemeente te Groningen aangezoekt ook dit jaar weer de gastvrouw van de Algemene Vergadering te willen zijn. Het zal weer een ééndaagse Unievergadering zijn. En Groningen leek ons daarvoor wel de meest geschikte plaats. Toestemming om te vergaderen moet nog worden aangevraagd. Als dag en datum werd Woensdag 8 Juli vastgesteld.

Vier Gemeenten hebben voorstellen voor de agenda ingediend, welke voorzien zullen worden van een prae-advies. De agenda zal geenszins meer tijd vragen dan verleden jaar. Het uur van aanvang moet nog worden vastgesteld. Daartoe zal het spoorboekje wel even ter hand genomen moeten worden. De afgevaardigden van de meest zuidelijke Gemeenten zullen wellicht één of twee nachten moeten overblijven. Misschien hebben deze broeders wel familie in de buurt van Groningen. En op het platte land is het nog wel te wezen. Doch verreweg het overgrote deel der afgevaardigden kunnen in één dag uit en thuis zijn. Wanneer Groningen het verzoek van de Unie Commissie aanvaardt, zal de secretaris der Gemeente wel willen helpen bij het verschaffen van nachtlgies voor deze of gene.

Ik eindig met nog eens te berichten, dat het secretariaat tijdelijk door mij wordt waargenomen. Adres:

Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Besleid. In elke organisatie weet men van mensen, die zichzelf hebben uitgeschakeld. Ze traden toe, met goede voornemens beziel. Het belang van het werk wóóg bij hen. Ze wilden niets liever, dan dat werk zien groeien en daar het hunne toe bijdragen. Welke hun bijdrage zou zijn, dat wisten ze wel. Ze hadden misschien daarover al lang nagedacht en verwachten nu niet anders, dan dat zij de gelegenheid zouden krijgen die bijdrage te leveren, en dat die bijdrage aanvaard zou worden.

Zij hadden hun kijk op de behoeften en de kansen en op die wijze, die zij zich gedacht hadden, zouden die behoeften vervuld en die kansen het beste benut worden. Dus gaven zij zich en . . . oogstten teleurstelling. De bodem bleek van andere samenstelling te zijn, dan zij zich hadden voorgesteld. De bewerking bleek anders te moeten plaats vinden; het plantje, dat zij er voor hadden meegebracht, wilde niet wortelen en stierf als onder hunne handen. Geen wonder, dat hun liefde op een proef gesteld werd, hun liefde tot het werk n.l. Die moest nu blijken hoger te staan dan hun liefde tot hun eigen ideeën. Zo als zij het zich hadden gedacht bleek het werk, dat zij lief hadden, niet, of althans voorlopig niet te kunnen worden geëindigd en wat nu? De crisis kwam!

De fout. De fout school wellicht hierin, dat ze vooraf hadden bepaald welke hun bijdrage zou zijn inplaats van eerst eens rond te zien, te polsen en te peilen en daarna vast te stellen, op welke wijze en waarmede ze het werk konden dienen. Natuurlijk was er wel een plaats voor hen en was er ook behoefte aan hun bijdrage, doch die plaats en bijdrage waren anderen, dan zij gemeend hadden. Ze kwamen bevooroordeeld — met een goed vooroordeel, maar nochtans als zulken, die al te véél wisten, terwijl ze als leerlingen hadden moeten komen. Daarom vonden ze geen aansluiting en geen ingang. Ze kwamen als mensen, die, volkomen te goeder trouw, meenden dat ze het wel wisten. Ze begingen misschien de grote tactische fout van te zeggen: „bij ons te . . . !” Ze begonnen met te willen wieden of uitroeien en . . . we raken ten slotte aan alles gehecht — zelfs aan het onkruid! Een meisje had een pop met één arm, één been en zonder kop. Nu gebeurde 't eens dat een schoolkameermeester haar met dat voorwerp spelen zag en op dat verminkte stukje speelgoed smaalde. De reactie was — niet, dat het meisje het weggooide — neen, dat ze het extra tegen zich aandrukte. Voor haar zat aan dat stuk speelgoed een herinnering van geluk vast, waarom het haar dierbaar was. — Als mensen, die (en vaak terecht) willen verbeteren, eens bedachten, dat het in de grote mensen-wereld evenzo gaat, dan zouden ze zichzelf minder teleurstellingen bereiden en anderen minder ergernis geven. Als ge gelooft, dat ge den mensen wat te zeggen hebt, stop ze dan niet al sprekende de oren dicht! Vergete toch niemand de diepe wijsheid in het woord van den Gezegende: niemand die ouden wijn drinkt begeert terstond nieuwe, want hij zegt: de oude is beter. Luk. 5 : 39.

Dienen. Tot dienen behoort ook critiseren. Tot dienen behoort planten en bouwen, maar ook „uit te rukken en af te breken en te verderven en te verstoren” Jer. 1 : 10. We zien dat geenszins over het hoofd. Maar het een zowel als het ander moet met voorzichtigheid gebeuren, „opdat” — zegt de Mond der Wijsheid — „opdat gij het onkruid vergaderende, ook mogelijk met hetzelfde de tarwe niet uittrekt”. Matth. 13 : 29. Er zijn gevallen, waarin men het onkruid helemaal niet moet gaan uitwieden; er zijn akkers en er zijn tijden, dat men, terwille van de tarwe het niet moet doen, zoals er ook akkers en tijden zijn, waarin men het, omwille van de goede vrucht wel moet doen. De vraag, wat in het belang van het goede zaad is, moet telkens de doorslag geven.

De Heere Jezus heeft Zijn levensdoel bereikt; Hij bereikt het nog dagelijks, Godlof! maar Hij zeide van zichzelf, dat Hij niet gekomen was om gediend te worden maar om te dienen. Die gestalte geeft in de regel ingang. Naar hem, die zo komt, wil men wel luisteren. Zou menige poging om het werk vooruit te helpen niet schipbreuk geleden hebben, omdat die gestalte, de gestalte van den dienstknecht, te veel ontbrak?

Wees niet overhaast. Begin met goed uit uw ogen te kijken en goed te luisteren. Probeer eerst eens te verstaan, waarom het zo is en gedaan wordt als gij het aantreft. Geen arts zal de therapie vaststellen aler hij nauwkeurig de diagnose gesteld heeft. Waarom zouden wij in de geestelijke dingen anders handelen? Misschien ontbreekt het ons aan de kennis en kundigheden, nodig voor het vaststellen der diagnose; laat ons dan dubbel voorzichtig zijn met te zeggen, hoe het moet. We kunnen in de geestelijke sfeer zo licht wat bederven en als medicijn willen toedienen, wat nadelig werkt.

Reactie. Wat nu te doen, als onze plannen gefaald hebben? Houden we ons zelf goed in 't oog! Waarom ging het eigenlijk? Wat was de opzet van ons bemoeien? Het heil van het werk? Goed, dat we dan niet ontstemd en het ontrouw worden, als onze plannen niet worden aanvaard. Zo licht mengt onze eigen natuur, ons „ik” zich in ons werk. Onbewust zoeken we onszelf. Daarom moeten we teleurstellingen beschouwen als middelen, die God gebruiken wil ter doding van den ouden mens! „Ik sterf dagelijks” — dat gaat niet vanzelf. Teleurstellingen kunnen dienen tot reiniging van ons innerlijk leven, daardoor n.l., dat ze voor eigen oog verborgen onreinheid aan het oppervlak brengen. En dan niet boos worden op hen, door wier toedoen het naar boven kwam, maar boos worden

op ons zelf en om reiniging vragen en daarna, met vermindering van de oude fouten, opnieuw begonnen en u in 't werk gesteld. De tweede keer zal het allicht beter slagen dan de eerste maal. Misschien zijt ge er wat kleiner door geworden en staat er niet geschreven: „Ik zal mijn hand tot de kleinen wenden”?

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

De mens en vrijheid.

Theologische snippets.

Een zeldzame triologie.

De psalmist zegt: „Ik loof U, omdat ik zo vreeslijk wonderbaar ben toebereid: wonderbaarlijk zijn Uwe werken.”

Wie kan niet met deze woorden van den gewijden zanger instemmen? Wie zichzelf overdenkt, raakt verloren in de schoonheid der schepping en de heerlijkheid van God.

De mens heeft een lichaam van verbijsterende structuur. Elk onderdeel is rijk aan zin en sluit volkomen in het geheel. Bovendien is elk onderdeel zo gedetailleerd en perfect afgewerkt, dat het het machtigste menselijke kunststuk ver in de schaduw stelt.

De mens heeft een ziel, dat is leven, ingesteld op het lichaam. Dat leven deelt zich mede aan alle onderdelen en maakt ze tot een heil van milliarden bouwlieden, die dag en nacht zonder ophouden arbeiden aan het onderhoud en de vernieuwing of de uitbreiding van het lichaam. Zij breken hier wat weg en timmeren elders wat bij; zij graven kanalen of werpen verschansingen op en zij verrichten hun arbeid doorgaans zo gracieus, dat de bewoner mede daardoor in een opgewekte stemming verkeert.

De mens heeft een geest. De bijbel zegt ons: „God had hem de adem des levens ingeblazen, also werd de mens tot een levende ziel”. De adem des levens. Een levende ziel. Een geest. Dat is het, dat de mens onderscheidt van het dier. Dat is het bijzondere van den mens, het humanum. Dat is iets van het wezen van God zelf; zijna scheppende capaciteit, zijn zin voor reinheid, waarheid, gerechtigheid en liefde. Dat is het, dat hem tot kind

van God maakt en hem in staat stelt om Gods gangen een weinig te volgen en Gods daden een weinig te begrijpen. Dat is het, dat hem gevoel geeft voor harmonie op het gebied van samenleving, van kleur en klank, van aarde en hemel. Dat is het, dat hem dringt om het aangezicht naar God te keren en de armen naar Hem uit te strekken.

* * *

De volgorde in deze triologie.

Zoals opgemerkt is de mens een zeldzame triologie.

Maar een kwestie van groot belang is, hoe de volgorde moet wezen. Wat komt eerst?

God en mens kunnen het niet zelden zeer slecht met elkander hierover eens worden.

God wil de geest nummer een plaatsen van de voordracht; dus geest, ziel, lichaam, of geest, lichaam, ziel, maar in elk geval de geest aan de spits.

Als Paulus bidt, dat onze geheel oprechte geest en ziel en lichaam door den God des vredes zelf geheiligd en bewaard worde, spreekt hij voor wat de nummering der triologie betreft, geheel naar het hart van God.

Wij daarentegen draaien de volgorde gaarne om. Wij zijn van natuur omdraaiers van bijzondere bedrevenheid van alle Gods bestellingen. Zelfs als Jezus zegt: „Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn . . .” kunnen de vromen dat woord nog niet laten voor wat het is en draaien zij het om! Houdt deze draailust misschien verband met onze ingeboren hekel aan de tweede plaats?

Wij denken allereerst aan ons lichaam en daarna aan den geest. En wij denken aan ons lichaam zo intens, dat er heel dikwijls geen kracht en geen tijd meer overblijft om aan den geest te denken. Als vanzelfsprekend dienen wij ons aan met het lichaam in de voorhoede: lichaam, ziel en geest!

En wat zijn de gevolgen van deze ommekeer?

Waar het lichaam de eerste is, huilt het beest. Velen zeggen, dat zij van de apen afstammen. Zij weten het beter dan ik, doch wat ik wel weet, zelfs heel goed weet, is, dat vele apen van mensen afstammen.

En waar de ziel, het leven met als onderdeel het verstand, de eerste is, raast de gewetenloze menselijke machine. Zie slechts rond bij de primitieven in andere werelddelen. Zij hebben geen plaats voor de ouden en zwakken. Die ruimen zij op. En luister naar wat hypermoderne voorlichters hebben te verkondigen. Het richt in weerwil van het wetenschappelijk sausje, waarmee zij hun theoriën opdissen, heel sterk naar de oer stammen van Australië!

Is het niet een tragedie, dat de mens,

geschapen als hij is naar Gods beeld, steeds bij het verkeerde eind begint en altijd weer premier stelt, wat God als sluitstuk heeft bedoeld?

De bijbel bevat het verhaal van de zondeval. Indien dat niet zo ware, zouden wij zedelijk gebonden zijn een dergelijk verhaal samen te stellen.

* * *

Gods Geest en onze geest.

Als onze geest de eerste is geworden in onze triologie; als wij bekeerd zijn geworden van de dwaling van onze wegen, dan laat God zich niet onbetuigd: Zijn geest komt ons hart binnestromen. Het zijn niet degenen, die het lichaam of het verstand voorop plaatsen, die Gods Geest deelachtig worden. Zij blijven vreemdelingen van dien Geest. Zij zijn niet met de rug naar God gekeerd en de poort, waardoor de Geest Gods kan binnentreden, hebben zij gesloten. Het zijn degenen, wier grootste ontdekking is geweest, dat zij kinderen van God zijn; degenen, die de hemelen aftasten naar God; die de handen hebben opgeheven naar Hem; voor wie het ruisen van Zijn kleed als muziek is in hun oren; die zich bewust zijn geworden van de scheppingsbestemming, welke God den mens heeft gegeven; het zijn alle dezulken, die gezegend worden door Zijn toenadering; op wier lippen Hij de kus van het kindschap drukt en door wier neus Hij de adem des levens blaast. Zij hebben een deel van Gods wezen ontvangen in den geest, dien zij bezitten; en door dat deel te eren met de ere, die het toekomst, worden zij door God geëerd met een volheid van God zelf.

Is het zo niet gegaan met de apostelen en discipelen in Jeruzalem? De ten hemel gevaren Jezus verhoogde in hun harten het verlangen om God te mogen bezitten, zoals Hij God had gehad. Zij smeekten God om zulk een bezit en zij deden dat in Jezus' naam. Zij vergaderden keer op keer en geen oom of tante, geen zakenvriend of regenbui kon hun verhinderen de vergadering te bezoeken. Zij waren geest, ziel en lichaam en wilden in God op en ondergaan. En aldus is het geschied, dat de Heilige Geest van God over hen kwam gelijk een geweldige gedreven wind.

* * *

Gods Geest en vrijheid.

De apostel zegt: „De Heere nu is de Geest en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid”. Hij bedoelt, dat waar de Geest Heer is, de vrijheid gevonden wordt. En zo is het. Het hart, dat de Geest als Heer heeft; waarin de Geest van God gevaren is door de poort van den eigen geest, mag zich

in een ongebreidelde vrijheid verblijden.

Wat is vrijheid? Niet alles, dat ons als vrijheid wordt opgediend, is vrijheid. Een schaap, dat gij op het middaguur in de Spuistraat te 's-Gravenhage of in de Kalverstraat te Amsterdam aan zijn lot overlaat, is niet vrij in weerwil van uw goede bedoeling om het iets van de wereld te laten zien.

Vrijheid is afhankelijk van onze bestemming. Vrijheid is het ongehinderde uitleven van onze bestemming.

Wat is onze bestemming?

„Opdat wij kinderen van onzen hemelschen Vader zouden zijn”.

Wilt ge een mooi kind zien van onzen hemelschen Vader? Wij wijzen u op Jezus. Wat was Hij vrij. Wat kon Hij veel missen! Wat kon Hij veel dragen! Hij leefde, leed en stierf als een vrije.

Wij wijzen u ook op de apostelen en discipelen, nadat zij den Heiligen Geest hadden ontvangen. Waren zij geen voorbeeldige kinderen des Vaders? Het is alsof wij in hun woorden en gedragingen, in hun welwillendheid en vastberadenheid, in hun enthousiasme voor God en den medemens Jezus herkennen. Maar dat doen wij zeker! De Heilige Geest heeft kennelijk van Jezus genomen en dat in hen aangebracht. Wat waren zij vrij.

Kinderen van onzen hemelschen Vader zijn vrij, want in het kindschap van Vader vindt de mens zijn scheppingsbestemming.

En het kindschap van Vader heeft als *conditio qua non* de invaring en de vervulling van 's Vaders Geest.

Stadskanaal. J. W. WEENINK:

OOG EN OOR

Een vreemdsoortig bewijs.

Onlangs kreeg ik een traktaat in handen waarvan het opschrift luidt: Rekenkunde als een bewijs voor de ingevang der Heilige Schrift. Het was een overdruk van een artikel dat gestaan moet hebben in een destijds bestaand blad, dat zich „Genade en Vrede” noemde en zich uitgaf voor een Orgaan tot verbreiding van het Evangelie en de kennis der Waarheid, waarvan het Bureau voor redactie en administratie gevestigd was te Zutphen, Oude Wand 21.

Hoe kwam „Genade en Vrede” aan dat artikel?

Er was eens een Amerikaan — het is al een geruime tijd geleden — die een artikel in briefvorm liet opnemen

in het Zondagsblad van „The New York Sun”. De naam van dezen Amerikaan doet minder ter zake. In dat artikel werd een aanval gedaan op de grondwaarheden van het Christendom. Tevens werd een kampioen voor het christelijk geloof uitgedaagd van repliek te willen dienen. Deze kampioen moest dan met feiten aantonen de waarheid van de christelijke godsdienst.

Natuurlijk was er toen wel iemand, die met den bestrijder van de waarheden van het christendom een pengevecht wilde leveren. De handschoen werd opgenomen. Een behoorlijk lang artikel werd in bovengenoemd blad opgenomen. En in dat artikel zou dan de rekenkunde als een bewijs voor de ingeving der Heilige Schrift moeten gelden.

‘t Is alles echt amerikaans. In ons land schijnen er van tijd tot tijd ook mensen op te duiken, die voor een dergelijke methode van bewijlevering schijnen te voelen.

Nu dan — onze apologet (kort gezegd: geloofsverdediger) heeft zich met ijver gekwetend van de taak, welke hij vrijwillig op zich nam. Na het lezen van zijn betoog vragen we ons toch wel af, of zijn ijver niet een betere zaak waardig was geweest. Doch laat ik den lezers niet van te voren trachten te beïnvloeden. Of is dat misschien alreeds geschied? Nu, u kunt u zelf overtuigen.

Mijnheer Panin, zo heette de verdediger van de waarheid van het christendom, schreef als volgt:

„Welnu, ik zal enige feiten geven.

De eerste 17 verzen van het Nieuwe Testament bevatten de geslachtsrekening van Jezus Christus. Deze bestaat uit twee delen. De verzen 1—11 houden in het geslachtsregister van Abraham, den Vader van het Joodse volk, tot aan de ballingschap, toen de Joden ophielden een onafhankelijk volk te zijn; vers 12—17 bevatten de geslachtsrekening van de ballingschap tot Christus.

Laat ons het eerste deel dezer geslachtsrekening onderzoeken. Het bevat 49 verschillende woorden of 7 zevenvouden, waarvan 42 of 6 zevenvouden naamwoorden zijn, en 7 geen naamwoorden. Van de naamwoorden zijn 35 of 5 zevenvouden eigennamen, en 7 niet. Van de eigennamen zijn 28 of 4 zevenvouden mannelijke voorzaten van Jezus, en 7 niet.

De 49 woorden zijn ten opzichte van het Griekse alfabet aldus verdeeld: De woorden aanvangende met de letters alpha tot epsilon zijn 21 in aantal of 3 zevenvouden; met zeta tot kappa 14 of 2 zevenvouden; met mu tot chi ook 14 of 2 zevenvouden.

De 49 woorden bestaan uit 266 letters of 38 zevenvouden, die over de letters van het alfabet verdeeld zijn;

niet maar op goed geluk, maar bij zevenvouden en wel aldus: De woorden onder alpha tot gamma hebben 84 letters of 12 zevenvouden; onder delta 7; onder epsilon tot zeta 21 . . . .” En dan gaat de schrijver nog even zo door met zijn bewijsmateriaal te leveren.

Vervolgens gaat hij de geslachtsrekening in haar geheel beschouwen. Hij wil zijn lezers niet vermoeien! met een opsomming van al de getallen, die daarin voorkomen. Daarmede zouden volgens hem bladzijden te vullen zijn. Hij wil dan alleen een enkel feit noemen, herinnerende daaraan, dat de Grieken geen cijfers maar in plaats daarvan de letters van hun alfabet gebruikten. Hun eerste letter (alpha) gebruikten ze voor 1, de tweede (beta) voor 2, de derde (gamma) voor 3, de vierde (delta) voor 4 enz. Ieder Grieks woord kan dus als een rekenkunstige som gezien worden, verkregen door de opstelling van de waarden van de afzonderlijke letters.

En dan gaat onze apologet-rekenkunstenaar verder met z'n betoog:

„De gehele geslachtsrekening bevat 72 verschillende woorden”. (Jammer, dat het er geen 70 zijn!) „Laat ons voor deze 72 woorden hun getalwaarde schrijven en de getallen samentellen. We verkrijgen dan voor hun som 42364 of 6052 zevenvouden. En deze 6052 zevenvouden zijn ten opzichte van de letters van het alfabet weer verdeeld bij zevenvouden, en wel aldus: De woorden onder alpha tot beta hebben een waarde van 9821 of 1403 zevenvouden enz.”

Is u nog niet overtuigd? Wee u, gij ongelovige!

Lees dan het volgende en lees het aandachtig:

„Ik moet nu nog op een ander punt wijzen. De 72 woorden komen voor in 90 vormen. (Kon de schrijver er geen 91 of 13 zevenvouden van maken? d. H.) Als wij de getalwaarden van die 90 vormen samentellen, krijgen we 54075 of 7725 zevenvouden, welke in 7 groepen van zevenvouden verdeeld zijn over de letters van het alfabet”.

En hiermee zal ik maar het citeren staken. Want de schrijver komt nog met een zestal feiten aandragen. En deze 7 feiten (of 1 zevenvoud) moeten dan samen het bewijs leveren voor de woordelijke ingeving van ieder titel en ieder jota van het Nieuwe Testament. Op dezelfde duidelijke (?) wijze zou ook bewezen zijn, dat het Oude Testament woordelijk ingegeven is.

We kunnen ons voorstellen, dat voor dien ongelovigen Amerikaan door deze rekenkunde niet het bewijs voor de ingeving van de Heilige Schrift geleverd is geworden.

Moet op een dergelijke wijze, door zulke vreemdsoortige bewijzen, de waarheid van het Evangelie verbreid wor-

den? Zou dergelijke lectuur wel kunnen dienen tot verdieping van de kennis der waarheid? Zou onze Heiland en Heer, toen Hij Zijn zendingsbevel gaf, ook gedacht hebben aan een dergelijk gegoochel met woorden en getallen? We weten het wel beter.

Zeker, we weten van getallensymboliek. In het Oosten bestond reeds heel vroeg een sterke neiging om aan getallen zinbeeldige waarde toe te kennen. Deze neiging is niet tot het Oosten beperkt gebleven, maar kan heden over de gehele wereld waargenomen worden. Lezenswaard is hetgeen Prof. Dr. A. M. Brouwer hierover schrijft in zijn boek „De vier Evangelisten”.

De becijferingen en berekeningen van den heer Panin, hoe goed destijds ook bedoeld, kunnen we niet waarderen. Een dergelijke bestrijding van zijn „bewijs” zou niet eens de moeite lonen. Onze waardering van de Heilige Schrift komt gelukkig voort uit andere motieven. Bovendien reikt het persoonlijk geloof in God ver uit boven welke inspiratie-theorieën inzake de Heilige Schrift ook.

d. H.

DE GEESTELIJKE SITUATIE ONZER GEMEENTEN.

(Slot.)

Wanneer het geloof in God als staal draad is, dat het schip aan de vaste wal houdt; wanneer de liefde tot Gods kinderen als het draadje cirkelt, dat alle kralen verbindt; wanneer de hoop op de komst van Jezus Christus de ten hemel strekkende stok is, waarlangs de rank omhoogwentelt; wanneer dat geloof en die liefde en die hoop in de gemeente zijn, zo spreke men niet van verzwakking, verkoeling, versterking.

Indien echter onder de druk der tijden en onder de invloed van onbekende machten geloof en liefde en hoop, de drie peilers, wankelen — wat dan?

Verleden week gaven we toe, dat omstandigheden invloed kunnen uitoefenen. Doch dat men misschien ook dieper moet tasten. In dat woordje tasten geven wij meteen te kennen, dat we ons op een terrein begeven, waar men slechts zeer voorzichtig zich mag en kan bewegen.

Met in het woordje tasten bedoelde reserve, zou ik u willen vragen of wij ook onze ogen moeten scherpen, teneinde de tijden te kunnen onderkennen.

In Matth. 24 schildert Christus met vurig penseel de avondhemel der menselijke geschiedenis. Gij zult horen van oorlogen — nog is het einde niet. Na de oorlog zal er hongersnood zijn — dat is een onontkoombaar gevolg en daaropvolgend, even zeker: pestilentie; en de aarde zal ontroerd worden onder zoveel leed. Doch, zegt de Heer verder, het wordt nog erger. De haat zal zich tegen u keren. Dan zullen velen doorslaan; zij zullen struikelen. En omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zo zal de liefde van velen verkouden. Tegenstand, ongerechtigheid, liefdeloosheid en dat van buiten en van binnen zal voor ons een teken zijn, dat de dag ten einde gaat. Daarom moeten wij steeds gevoelig blijven, ten einde in staat te zijn veranderingen te registreren. En indien deze ongunstig zijn, zo is dat voor den Christen een sein waakzaam te blijven. Daartoe maant zeker onze tijd.

Nauw met bovenstaande samenhangend, maar evengoed ook een zaak, die op zichzelf kan staan en daarom niet noodzakelijk met de eindtijdsituatie verbonden is, dat wij nimmer uit het oog moeten verliezen, dat Satan wel overwonnen is en van zijn troon gestoten, doch dat hij geenszins gebonden is en dat onze strijd niet gaat tegen vlees en bloed, doch tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer bedeling, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. Onderschaten wij niet gedurig de verborgen machten, geleid door den gevallen engel, die steeds de gemeente aantasten, zowel in haar geheel als het enkele lid en dat middellijk en onmiddellijk? Het is niet verstandig zich te laten ontmoedigen, wanneer men denkt aan de macht en de mogelijkheden van den Verderver der zielen, doch het is nog onverstandiger zijn aanwezigheid te ontkennen. „De vijand rukt vast aan met opgestoken vaan. Hij draagt zijn rusting nog van gruwel en bedrog, maar zal als kaf verdwijnen”. Hij is nog niet verdwenen, en wanneer wij menen een tijd van beklemming mee te maken, zullen wij dan niet onder meer mogen denken aan zijn invloed? Indirect, doch ook direct. Openbaar, doch ook geheimelijk. Verschrikkelijk, doch ook gecamoufleerd. Bruut, doch ook geraffineerd.

Tenslotte: we moeten ons ernstig de vraag stellen of wij ons leven wel steeds stellen onder de leiding van den Heiligen Geest. Er is eens opgemerkt, dat God in deze laatste dagen tot ons spreekt door de praktijk. Maar de stem der geschiedenis mag nooit op één lijn gezet worden met het geschreven woord. Daarmee komen we in het vaarwater van andere kerkgenootschappen, die wij beschuldigen daarin teveel te drijven. Het zou dwaas zijn om niet uit de ge-

schiedenis te willen leren, maar nog dwazer onze richtlijnen daaraan te ontnemen of ze ons daardoor te laten opdringen. Hebben wij voldoende gedacht en gesproken over, geleefd uit het feit, dat God Zijnen Geest heeft gegeven, om ons in alle waarheid te leiden? Hebben wij misschien soms ook teveel gezeild op de koers van ons verstand? Zeker, God heeft ons dat verstand gegeven en wij geloven ook dat Hij het wil heiligen, maar ik vrees ervoor, dat wij zouden durven beweren dat verstand altijd willig te hebben laten gevangen nemen door dien Geest. Wij prediken het bloed van Christus en wee ons, wanneer wij dat verzaken. Evenzeer echter is het nodig, dat wij de vervulling met Gods Geest verkondigen. Het is niet voldoende, dat het huis gereinigd en versierd is. Wij moeten aan onszelf de vraag richten: hebben wij dien Geest gehoorzaamd, naar Hem geluisterd, of is het ook, dat wij Hem bedroefden, weerstand boden, ja Hem blusten? Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken, dat wij hierin te weinig teer geweest zijn.

Het ligt niet aan ons opwekkingen in het leven te roepen — de Geest waait waarheen Hij wil — maar misschien zouden de gevoelens van beklemming en verlamming wijken, indien wij ons zeer diep bogen en God baden in Jezus' naam ons onze lauheid en onverschilligheid te willen vergeven en ons toch, tot meerdere glorie van Zijn naam, te willen gebruiken. Zo zouden wij meer dan overwinnaars worden. God heeft Zijnen Zoon gegeven en Zijnen Geest uitgestort. Is niet het woord aan ons? En — daar aan voorafgaand de daad: die der zelfovergave aan Hem? Zijn koninkrijk kome, ook in ons.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE, Mei 1942. 3 Mei was voor onze gemeente een gezegende Zondag. Dat wil niet zeggen, dat wij op andere Zondagen niet gezegend worden! Onze geachte voorganger brengt het woord, in opdracht van zijn Zender zó, dat we het praktisch kunnen toepassen en uitleven. Maar genoemde eerste Zondag gaf ons bijzondere blijdschap te smaken. Wij mochten namelijk drie zusters op belijdenis des geloofs tot de doop zien komen. Twee van hen staan nog aan de ingang van het leven en kunnen,

als God hen daartoe verkiest en de kracht verleent arbeidsters worden voor Zijn wijngaard. De andere zuster dient den Heer reeds jaren, maar is, na kennisneming van onze beginselen en het veelvuldig bezoeken onzer samenkomsten, tot de overtuiging gekomen, dat zij het bevel des Heeren, gedoopt te moeten worden, ook dient op te volgen. Een grote schare was hiervan getuige. Aan de dis des Heeren werden zij, onder overreiking van een wandtekst in lijst als aandenken, door onzen oudsten ouderling welkom geheten. Onderling versterkt in het geloof en met het voornemen meer getrouw den Heer te volgen, verlieten wij ons kerkgebouw.

Met de broedergroet aan al onze medeverbondenen in Unieverband,

de secretaris

F. H. DE RUIJTER.

HARLINGEN. Brs. en zrs. in onzen Heere Jezus Christus. Graag maken we u deelgenoot van de blijdschap over ondervonden zegeningen. Zondag 3 Mei n.l. mocht de gemeente haar doopvont openen, om een zuster te zien afdalen en in nieuwigheid des levens op te staan. Dat was de daad der gehoorzaamheid, die volgde op haar belijdenis, waarin dit tot volle uitdrukking kwam en waarvoor ze den Heer hartelijk dankbaar was. 's Avonds aan de Avondmaalsdis werd ze welkom geheten in de strijdende gemeente op aarde, bij monde van één der ouderlingen. Onze bede is, dat de Heer mag geven, dat er meerderen volgen.

Zondag 17 Mei j.l. mocht de gemeente in feestelijke herdenking haar 40 jarig bestaan vieren. Reeds eerder zou aan dit feit als zodanig gevolg zijn gegeven doch om bijzondere omstandigheden moest de eigenlijke datum worden verschoven. Wel werd reeds eerder een herdenkingsdienst gehouden. Door woord, lied en muziek is de naam van God en Zijn Zoon Jezus Christus grootgemaakt, voorzover wij mensen, daartoe in staat zijn. Veel werd er ook gesproken over 't begin. Nu dat is, zoals alle dingen, uiterst moeilijk geweest. 't Waren slechts een 8-tal brs. en zrs. die overgingen tot oprichten van een gemeente van gelovig gedoopten. Zij, die daarbij behoorden zijn haast allen opgenomen in de triumferende Gemeente hierboven. Er gaat een dankbare snaar trillen in ons binnenste voor die pioniers, die, gedreven door de liefde van God, zich gaven om het getuigenis van Jezus Christus en 't Woord van God uit te dragen. God heeft de gemeente te Harlingen willen zegenen. En in weerwil

ADVERTENTIE

Kennen de nieuwe leden van de gemeente ten uwent ons weekblad?

Wilt U ons hun adres zenden?

van veel zwakheid gaat de arbeid in onze havenplaats voort.

Moge het de gemeente gegeven zijn voor velen de geestelijke haven te worden, waar hun levensschip voor anker kan gaan.

Namens de gemeente,
J. H., secr.

MEDEDELINGEN

Leeuwarden.

D.V. Zondag 28 Juni 1942 hoopt br. Ds. A. A. Hardenberg zijn intrede te doen als voorganger in de gemeente te Leeuwarden. De diensten zijn als volgt geregeld:

's Voormiddags 10 uur Bevestiging door Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.

's Namiddags 4 uur Intrede van Ds. A. A. Hardenberg.

's Avonds 6 uur Begroetingssamenkomst.

Afgevaardigden en belangstellenden van zustergemeenten zijn hartelijk welkom.

Namens het bestuur,
de secr. H. FENNEMA.

Heden behaagde het den Heere na een kortstondige ongesteldheid uit ons midden weg te nemen, onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

SIEBRIGJE DIJKSTRA

in de ouderdom van ruim 71 jaar.

De diepbedroefden,

J. SCHREGARDUS
J. HEMRICA—Schregardus
L. HEMRICA
S. SCHREGARDUS
M. SCHREGARDUS—

v. d. Net

W. SCHREGARDUS

G. KOK, verl.
JOHANNES HEMRICA
JAN HEMRICA.

Dokkum, 13 Mei 1942.

Heden is zacht en kalm in vast geloofsvertrouwen in zijn Heer en Heiland van ons heengegaan onze lieve Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

HINNE PLANTING

in de ouderdom van 68 jaar.

Haulerwijk:

J. C. PLANTING—de Vries

Alkmaar:

S. PLANTING

A. PLANTING—Hoks

Meppel:

G. VANSTAALDUINEN—

Planting

A. VAN STAALDUINEN

Haulerwijk:

G. PLANTING

D. PLANTING—Hoks
en Kleinkinderen.

Haulerwijk, 22 Mei 1942.

Heden, de 22e Mei, nam de Heere tot Zich onze gel. Broeder

H. PLANTING

in de ouderdom van bijna 69 jaar.

Zijn heengaan was vrede door het geloof in den opgestanen Heiland.

Namens de gem. Haulerwijk,
L. JANSMA, Secr.

Zacht en kalm in haar Heer en Heiland ontslapen, is van ons heengegaan onze lieve Moeder en Behuwdmoeder

EMMA WEBER

sedert 1917 weduwe van
H. J. KAUP

in de ouderdom van ruim 79 jaar.

Stadskanaal, 23 Mei '42.

E. BüGEL—Kaup

D. BüGEL

Nijmegen:

J. H. KAUP

L. KAUP—Schmidt.

Het behaagde den Heere om, na een langdurig doch geduldig gedragen lijden, van mijn zijde weg te nemen mijn innig geliefden Man en der kinderen zorgdragenden Vader,

ANDRIES PIETER BARENDREGT,

Predikant bij de Baptisten Gemeente in de ouderdom van bijna 44 jaar.

De verlossing, die in Christus Jezus is, geeft ons de blijde zekerheid elkander bij Hem te zullen weerzien en sterkt ons in onze droefheid.

Namens wederzijdse Familie,

E. BARENDREGT—Louw
MARGARETHA ELIZABETH
MAAIKE HENDRIKA
EEFJE
THEODORA JOHANNA.

Muntendam, 26 Mei 1942.

Baptisten Pastorie.

De rouwdienst is bepaald op Zaterdag 30 Mei a.s. te 1.30 uur 's nam., van uit de Herv. Kerk te Muntendam.

In de morgen van Dinsdag 26 dezer heeft de Heer onzen geliefden Voorganger

A. P. BARENDREGT

tot Zich genomen, in de ouderdom van bijna 44 jaar.

Veilig in Jezus' armen

Veilig aan Jezus' hart.

De Baptiste Gem. van
Muntendam.

Muntendam, 26 Mei 1942.

„Dit gevoelen zij in U“.

Welk gevoelen? Welke gezindheid? De gezindheid, die in Christus Jezus was. Die al Zijn heerlijkheid afgelegd heeft en Zich omgord heeft met een linnen doek, slavendienst verrichtend. Die men veracht heeft, verworpen, gekruisigd en Hij heeft stervend gebeden. Die gezindheid wone in u. Gooien wij zo onszelf niet weg? Verbiedt ons zelfrespect ons niet zulk een houding? Het is waar — onze menselijke wil wordt plotseling van staal, ons voorhoofd van ijzer, wanneer wij in 't gedrang komen. Dan verheffen wij ons ten strijde en ik heb dikwerf mensen ontmoet, die voorgaven zeer devote Christenen te zijn, die echter onhandelbaar werden, zodra ze verzocht werden zichzelf te offeren voor de zaak van Christus. Hoe weinig speurde men in hen de gezindheid van Hem, Die niet de weg van de minste weerstand ging doch van het grootste offer. Zij, die het offer van zichzelf afwijzen gaan, hoeveel weerstand zij dan ook bieden, toch de weg van de minste. Want wie is sterker voor den mens dan zijn eigen ik?

Zondag 31 Mei. Mark. 12: 28—34.

De Tabithazusters denken vandaag aan het feit, dat hun tehuis voor vier jaren geopend werd. Moge dit werk zijn tot meerdere glorie Gods en tot heil van mensen. Dat zal het zijn, wanneer de gezindheid van Christus in aller harten woont. Dat de liefde tot God en de liefde tot onzen naaste de twee polen worden, waartussen ons leven wentelt.

Maandag 1 Juni. Hebr. 13: 12—21.

Dit is een zeer practisch en inhoudrijk gedeelte, dat gij wel doet goed te lezen. Ieder krijgt een woord, in het bijzonder degene, die den Heiland wel niet uit het oog verliest, maar die tegelijkertijd de wereld een beetje naar de ogen kijkt. Er is ook een woord voor gemeenteleden. Als uw voorganger straks rekenschap zal afleggen — zal hij dan over u zuchten? Dat toch de gezindheid van den groten Herder in ons allen zij.

Dinsdag 2 Juni. Fil. 2: 5—11.

God verheugt Zich over dien mens, die zichzelf aan Hem geeft en elke weg wil gaan, indien deze slechts dient om de wil Gods te vervullen. Christus stond recht tegenover Zijnen Vader en zuiver in liefde voor een wereld verloren in schuld. Een goddelijke gezindheid vulde Zijn hart. Zal ons leven ten zegen zijn, zo moeten wij ook Zijnen Geest hebben.

Woensdag 3 Juni. Matth. 5: 20—26.

Hoe licht leidt ons de toorn niet op de steile slingerpaden van ons natuurlijk hart. Vlijmscherp schieten onze woorden uit. We dopen ze in minachting. Christus heeft ons voorgehouden en voorgeleefd in welke gezindheid wij tegenover elkander moeten staan en uw hart zal eerst rust hebben, als gij het Lam volgt, waar het ook gaat.

Donderdag 4 Juni. 1 Petr. 2: 5—10.

Zijn wij niet de uitverkorenen Gods, Zijn uitgelezen schare die iets van de heerlijkheid des hemels hier op aarde moeten laten glanzen? Ziet, hoe fier ze zijn; hoe verdragen zij verachting en miskenning; en hoe lief hebben zij elkander. Zij zijn een ander geslacht, een nieuw volk.

Vrijdag 5 Juni. Hebr. 10: 19—25.

Wij, die door Jezus Christus onze zaligheid verkregen hebben en door Hem tot een eenheid gebundeld zijn, laten wij in het geloof volharden en de hoop vasthouden — wij worden niet beschaamd — en toch aan elkander met liefde denken, elkaar in het oog houden, verantwoordelijkheid voor elkaar gevoelen. We kunnen toch niemand aan de weg laten liggen. Ze moeten allen mee naar de stad onzes Gods.

Zaterdag 6 Juni. Fil. 2: 12—18.

De wereld ziet op ons. En dan komt het er niet op aan of we zwarte kousen aan hebben of witte; of we op Zondag

Bejaarde man en vrouw vragen

Meid-Huishoudster.

Liefst omstreeks 40 jaar.

J. DE BOER,
Nieuwekade 7, Bolsward.

Gevraagd:

in Baptist gezin zonder kinderen, waarvan de vrouw langdurig ziek is,

een flinke Huishoudster.

Indiensttreding zo spoedig mogelijk.

Brieven aan de administratie van dit blad onder No. 8 met opgave van adres(sen) voor informaties.

Burg. wed., Chr. beg. (met jongen van 10 jaar) zoekt plaatsing als

Huishoudster

bij Heer alleen of klein gezin, liefst in Apeldoorn of omstr. Salaris geen vereiste, wel gezellig huiselijk verkeer.

Brieven onder No. 6 aan het bureau v. d. blad.

Plaatst Uv

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen“

breien of niet; of we statig schrijden of opgewekt springen — dan komt het er op aan, dat we lichten. Dat de gezindheid van Christus in ons zij. Dat men zeggen kan: ook die is met Jezus. Dat is het voornaamste.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 1.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT WIJ WETEN EN NIET WETEN.

„Wij weten immers dat wij, wanneer onze aardse tentwoning wordt afgebroken, van Gods wege een gebouw hebben, een niet met handen gemaakt, een eeuwig huis in de hemelen”.

2 Kor. 5 : 1.

Het heengaan van Ds. A. P. Barendregt heeft ons allen geschokt. Wij dachten het wel, maar hoopten nog op het wonder. Er werd zoveel voor hem gebeden; wij achtten zijn aanwezigheid zo nodig; hij was zulk een begaafd evangelist, die zovelen nog de boodschap des heils had kunnen brengen. Vandaag wordt zijn stoffelijk overschot in de aarde neergelegd en wanneer gij dit leest, is het weer stil geworden rondom het kerkgebouw, in welks schaduw het lichaam rust. De geliefde man en der kinderen zorgdragende vader, de vriend der jeugd, de herder en leraar zijner gemeente, de verkondiger van de goede boodschap in kerk, gebouw en tent, is hier niet meer. Niet alleen zijn gezin en de gemeente, die hij diende, ons geheel werk is een man ontnomen, dien wij, zoals wij het zien, node konden missen. Dat de gemeenten hem als een dienaar van Christus beschouwden, bewezen zij niet alleen door hem als hun voorganger te begeren, doch hem ook gedurig in verantwoordelijke posities te plaatsen. Hij is uit ons midden weggerukt en hij laat een plaats open, die moeilijk door iemand anders zal kunnen worden ingenomen. Wij zullen zijn inzicht en oordeel, zijn liefde en wil tot werken missen.

Wij hebben allen in deze dagen biddend aan de zijde van zijn vrouw gestaan en bevelen haar en haar kin-

deren in de hoede des Heeren, Die niet sluimert noch slaapt; Die Zich ook niet vergist, doch weet wat Hij doet; al begrijpen wij Zijne wegen en handelingen niet.

Zijn aardse tentwoning is nu afgebroken. Wij weten, dat ons dat wacht, tenzij de Heer eerder verschijnt. Paulus heeft dat laatste gehoopt. Hij wilde zo gaarne met de onsterfelijkheid overkleed worden; het punt des tijds beleven, waarin wij van het leven verslonden worden. Ofschoon hij wist, wat na dat ogenblik zou komen, huiverde hij toch voor het moment van de dood. En wij met hem. Terwijl anderzijds zijn verlangen uitging naar het wijlen bij den Heer, dat hij naar de vorm niet nader omschrijft, maar dat ongetwijfeld winst zal betekenen. Bij den Heer is hij thuis. Hier is hij nu eenmaal een vreemdeling, een bijwoner, die hier niet thuis hoort. Zo was het met den heengegane broeder en is het met ons. Wij zijn hier niet thuis in deze wereld. Vele dingen doen ons pijn en heimwee naar het volmaakte doet de handen opheffen tot de woningen, die Hij bereid heeft. Broeder Barendregt is nu bij den Heer en geniet Diens nabijheid. Daar zullen wij ook komen, wanneer we de stap in de eeuwigheid moeten doen. Dat weten wij. Dat weten wij door genade. Wij weten, dat het genade is daar te mogen verschijnen.

Wij weten niet wanneer dat zijn zal. Het is mogelijk, dat onze Heer spoedig verschijnt en dan betekent dat voor ons een verandering, een transformatie, een plotseling doorgestoten worden in de andere bedeling met geheel onze persoonlijkheid. Het kan ook zijn, dat wij eerder van de aarde moeten scheiden. Wanneer? Morgen? Het andere jaar? — Waardoor? Een slopende ziekte, een ineenstorting, een bomskerf? Wij weten het niet. — Waar zullen we zijn? Ja, waar zal de Heer ons vinden? In de dingen des Vaders of zwerfende op doolwegen?

Het verscheiden van onzen broeder

worde ons tot zegen. Wie weet hoe weinig tijds ons nog gebleven is. Verspillen wij niet in onbelangrijke dingen de kostbare uren, die onophoudelijk ons voorbij snellen. Het is kort dag. Eer wij 't weten is de avond gekomen en de nacht gedaald. Komt broeders, voortgetreden, voortgestreden. Want wij weten het niet, hoe lang nog, hoe kort.

Wij gedenken met dankbaarheid wat God ons allen her en der in den lande door den verstorven arbeider geschonken heeft. Hij is nu bij den Heer. Dien hij diende. God zij met hen, die hier nog bleven. En Hij zij met ons, totdat de dag, het uur aanbreekt, waarop wij Hem zullen zien en, de heiligen aller eeuwen. De naam des Heeren zij geloofd.

HUIZINGA.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Algemene Vergadering.

We kunnen thans mededeelen, dat onze e.k. Unievergadering D.V. op Woensdag 8 Juli a.s. te Groningen gehouden zal worden.

Het aanvangsuur is zo gesteld, dat de afgevaardigden uit Holland, aangenomen dat de trein niet te laat is, nog op tijd aanwezig kunnen zijn. En 's avonds om 6 uur kan men nog weer uit Groningen vertrekken om net op tijd binnen te zijn. De afgevaardigden van een enkele Gemeente zullen wellicht nachtlogies begeren. Boterhammen gelieve een ieder zelf mee te nemen.

We kunnen er zeker van zijn, dat de Gemeente Groningen haar best zal doen om de afgevaardigden een kop koffie aan te bieden. Goede surrogaat-koffie met een beetje goede melk smaakt

nog niet zo slecht. Of er ook suiker in komt? Wie weet. Laten wij het beste maar hopen.

Het zal me niets verwonderen of de actieve secretaris van Groningen plaatst nog wel een oproep in ons wekelijks orgaan.

In dit nummer vindt u ook de agenda.

* * *

Nagekomen bericht.

Afgevaardigden voor de Alg. Verg. D.V. 8 Juli te Groningen, die logies wensen kunnen zich vóór 15 Juni in verbinding stellen met onze broeders

P. H. C. Deursen, Albertstr. 21a, Gron.
en

L. v. Dam, Paterswoldschew. 101 a, „

Deze broeders hebben zich beschikbaar gesteld als commissie van ontvangst.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Kerk en kind. In zijn werk „Der Evangelist Matthaeus“, zegt Adolf Schlatter in de bespreking van de verzen, de zegening der kinderen betreffende (Matth. 19 : 13—15) o.a. „Wij weten nu, dat de Palestijnse kerk de onmondigen en de volwassenen tesamen omvatte“.

Deze gevolgtrekking uit de zegening der kinderen is niet nieuw maar wel onjuist. Immers wat gebeurde er en welke woorden sprak de Heere Jezus daarbij? Ouders brengen kinderen tot Hem opdat Hij ze zegenen zal. Dit was misschien al vaker voorgekomen. Het feit, dat de discipelen de ouders daarin zochten te verhinderen kan worden toegeschreven aan de situatie, die er op dat ogenblik rondom den Heiland heerste. Lukas zegt n.l.: En zij brachten óók de kinderkens tot Hem. Ze deden dat op een moment, dat de Heere Jezus zeer in aanspraak genomen was. Dat schijnt voor de discipelen de reden te zijn geweest om de ouders te beletten met hun kinderen door de scharen heen te dringen, teneinde ze tot den Heere Jezus te brengen.

De Heiland merkt dat echter en keurt dat in Zijn jongeren af, met de woorden: Laat de kinderkens tot mij komen en verhindert ze niet, want derzulken is het Koninkrijk Gods. En als Hij dat gezegd had, omving Hij ze met Zijne armen en de handen op hen gelegd hebbende, zeggende Hij ze.

Heeft de Heere Jezus door deze handeling getoond, dat Zijn woord betref-

fende de kinderen betekent, dat zij tot Zijn gemeente behoren?

In de eigenlijke zin was Zijn gemeente er toen nog niet, want over haar spreekt Hij in Matth. 18 als iets voor die dagen nog toekomstigs. Men kan alleen zeggen, dat Hij bezig was materiaal te vormen en te verzamelen voor de bouw der gemeente. En hoe vormde Hij dat en zonderde Hij dat af van het overige Israël? Hij verwierf het door de prediking van het Evangelie en zonderde dat van de rest der mensen af door de doop, Joh. 4 : 1 laat ons daaromtrent niet in het onzekere. Het is ook zeer wel mogelijk, dat als de Heiland zegt, dat ieder die achter Hem wil komen (in Zijn toekomstige gemeente wil worden opgenomen) zichzelf moet verloochenen en zijn kruis opnemen, dat op niets anders ziet dan op de doop en een uitnodiging is om zich te laten dopen. De Heiland heeft doop en kruis ook voor zichzelf nauw verbonden gezien. Mark. 10 : 39.

Doop en kind. De leden Zijner toekomstige gemeente ontvangen dus het teken des doops. En wat geschiedde er nu met de kinderkens, die tot Hem gebracht werden? Dat de discipelen gewoon waren hen te dopen is, gezien hun houding, al niet zeer waarschijnlijk. In elk geval laat de Heere Jezus de kinderkens niet tekenen als leden Zijner toekomstige gemeente. Hij zegent ze. Doordat Hij ze de handen oplegt en verder den jongeren aangaande deze kinderkens niets opdraagt, heeft Hij zelf, de Heere, voor wat Zijn gemeente aangaat, een duidelijk onderscheid gemaakt tussen kinderkens en belijders. Dat onderscheid hebben wij te eerbiedigen. Het is voor ons van groot belang dat het verhaal van de kinderzegening door de Evangelisten is opgenomen. Nu hebben wij een beslissing van Christus zelf betreffende de vraag: welke de positie is der kinderkens ten opzichte van Zijn gemeente. We behoeven nu niet verder te vragen; het gissen kan achterwege blijven; het maken van gevolgtrekkingen, als uit de besnijdenis of uit „verbondsbeloofte“ of uit het voorkomende karakter der genade, kunnen nu allen achterwege blijven. Christus heeft de kinderkens het teken onthouden, dat Zijn gemeente op aarde kenbaar maakt.

Genade en kind. Wat Christus door Zijn stelsel is, dat Zijn liefde niet eerst behoeft te worden opgewekt of Zijn genade verdiend moet worden. Hij zegent zulken, bij wie nog van geen verdienste sprake kan zijn. Daarin komt het soevereine karakter der genade sprekend uit. — Voor ons ligt daarin een rijke lering. Ook wij brengen onze kinderen tot den Heiland. Wij kunnen dat even

werkelijk doen als die ouders, waarvan de Evangelieën verhalen. Zo goed als wij, volwassenen, „tot Hem kunnen komen“ ook al wijlt Hij niet meer zichtbaar onder ons, zo kunnen we onze kleinen tot Hem brengen, al is Zijn lichamelijke tegenwoordigheid opgeheven. We zullen dat niet te vergeefs doen. De Heere Jezus ontvangt ze en geeft ze wat. Of ze, tot onderscheid der jaren gekomen zijnde, het bewust zullen aanvaarden en vasthouden wat Hij hun gaf, dat weten we niet, maar daarvoor zullen ze dan zelf de verantwoordelijkheid dragen. Doen ze het, dan staat de gemeente voor hen open, dan moeten ze als levende stenen worden ingevoegd in dit geestelijke gebouw.

Daarom is er naast de doop plaats voor het opdragen van kinderkens aan den Heere Jezus. Niet alsof dat een op zichzelf staande daad mocht blijven, los van het leven. Er moet zich een erkenning in uitspreken, die door de houding en het gedrag der ouders voortdurend bevestigd wordt. Men mag niet de kinderkens laten opdragen, en ze tegelijk praktisch van den Heere Jezus gescheiden houden. Men moet ze dan voorbiddend gedenken, onderwijzen, meenemen onder de prediking van het Evangelie en zelf daarin getrouw voortgaan. Men moet ze niet naar de kerk „sturen“ maar meenemen naar die geheiligde plaats.

Gemeente en Christenheid. Gemeente en Christenheid moeten worden onderscheiden. Onze kinderen behoren tot de Christenheid. Dat is geen zaak van hun keuze maar van Gods bestel. Ze staan onder de invloed van het Evangelie. Het zijn geen „heidenen“ al hebben ze zeer zeker de bekering nog van node. De sfeer waarin ze denken en ademen is vervuld van de geest van het Evangelie. Dat is een grote zegen — veel groter dan wij vaak bedenken. Op het behoud van deze sfeer moet ons werken gericht zijn. Tegen de versterking van haar moeten we waken. Zij, die onder het heidendom werken, erkennen de grote waarde van „Christenheid“. De afwezigheid van „Christenheid“ verzwakt de arbeid zeer.

„Derzulken“. De Heere Jezus heeft gezegd, toen Hij de kinderkens zeggende, dat „derzulken“ het Koninkrijk Gods was. Hij heeft niet gezegd: deze kinderen of, in 't algemeen: de kinderen zijn in het Koninkrijk van God. Maar Hij zeide dat den „zodanigen“ het Koninkrijk Gods was. En deze gedachte sprak Hij vaker uit, Matth. 18 : 5. Hij zegt bij de kinderzegening wat Hij reeds eerder gezegd had, dat alleen zulken, die een kinderlijke gezindheid hebben,

het Koninkrijk Gods kunnen ingaan. Anderen niet. Den wijzen en verstandigen is het verborgen, den kinderken echter geopenbaard. Deze bezitten het orgaan dit Koninkrijk te zien en kunnen het daarom ingaan.

L.

AGENDA

van de

62e ALGEMENE VERGADERING

van de

UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

op Woensdag 8 Juli 1942

in de kerk der Gemeente Groningen.

11.30 uur. Teken van de presentielijst en inleveren van de stembiljetten.

1. 12 uur. Opening der Vergadering
  - a. korte bidstond
  - b. openingswoord door den voorzitter van de Commissie der Unie, Ds. K. Reiling.

2. Mededelingen.
  - a. ingekomen stukken.
  - b. benoeming financiële commissies.

3. Opname van de presentielijst.

4. Verkiezing van een leider der Vergadering.

Deze moet gekozen worden uit de leden van de Commissie der Unie: H. Bakker, K. Drent, L. de Haan, J. Louw, D. Olijslager, K. Reiling en J. W. Weenink.

5. Bespreking van de jaarverslagen.

- a. van den secretaris der Unie
- b. van den administrateur der Unie
- c. van den administrateur van De Christen
- d. van den administrateur van De Zaaier
- e. van den depôthouder.

Vragen betreffende de financiële gegevens moeten — indien ook maar enigszins mogelijk — veertien dagen van te voren bij den Unie-administrateur worden ingediend. Daardoor kunnen onnodige vragen ter Vergadering voorkomen worden. Dit is van groot belang met het oog op de tijdsduur van de Vergadering.

6. Rapporten van de financiële commissies.

7. Vaststelling van de begroting 1942 — 1943.

8. Verkiezingen.

- a. Twee leden van de Commissie der Unie.

Aftredende zijn: Ds. L. de Haan en br. D. Olijslager.

Candidaten: K. A. van Beek van Apeldoorn, J. Doornkamp van Groningen, Ds. A. A. Hardenberg van Leeuwarden, Ds. F. E. Huizinga van Rotterdam, W. Modderman van Sneek, J. Reiling Jzn. van Stadskanaal, W. Veenstra van Amsterdam, H. A. Waldner van Apeldoorn, A. H. Zerbst van Utrecht.

- b. Redactie „De Christen”. Aftredend: L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink.

Candidaten: de aftredenden en A. A. Hardenberg.

- c. Redactie „De Zaaier”. Aftredend: B. Planting.

Candidaten: B. Planting en F. E. Huizinga.

9. Voorstellen van de Commissie der Unie.

- a. De Algemene Vergadering besluite de Gemeente Heerenveen in de Unie op te nemen.

- b. De Algemene Vergadering geve aan de Commissie der Unie mandaat, om gelden te lenen aan Gemeenten als belegging.

- c. Ds. G. W. Tijman, voorganger van de Gemeente Sneek en Ds. C. Brandt, voorganger van de Gemeente 2e Exloërmond als Unievoorgangers te erkennen.

10. Voorstellen uit de Gemeenten.

- a. 's-Gravenhage — Oost.

De Algemene Vergadering benoeme een commissie, wier taak het zal zijn door plaatsing van terzake strekkende artikelen in de Unie-periodieken en de uitgifte van een smaakvol Jaarboekje de Baptiste beginselen op breder basis kenbaar te maken en stelle het daartoe benodigde bedrag beschikbaar.

Toelichting: De bedoeling is door het instellen van een commissie als bedoeld de activiteit in de Gemeenten op te voeren en het saamhorigheidsbesef aan te kweken, alsook door geschrift meerdere bekendheid aan de Baptiste beginselen te geven, hetgeen vooral voor de grote steden o.i. zeer gewenst is.

Indien de tijdsomstandigheden algehele uitvoering in de weg staan, bepale de Alg. Verg. zich tot de benoeming van de commissie, welke alsdan aanstonds een deel van haar taak vervulle en intussen de overigens gewenste ge-

gevens kan verzamelen en voorbereidend werk verrichten.

Prae-advies: De Unie Commissie ziet de noodzakelijkheid hiervan niet in.

b. Groningen.

1. De Unie Commissie legge in overleg met betreffende Gemeenten sprekerslijsten aan, om te voorzien in sprekers voor vacante Gemeenten en ter vervanging.

Toelichting: Indien iemand gevraagd wordt met het Woord te dienen in een bepaalde Gemeente, is het ten eerste gewenst, dat dit gebeurt in overleg met de Gemeente, waarvan hij lid is, opdat hij uitgaat namens zijn Gemeente en zich er door gedragen weet.

De betrokken Gemeenten zijn dan beide verantwoord.

Prae-advies: De Commissie der Unie voorziet veel werk en weinig praktisch nut.

2. Op de Algemene vergadering worde steeds schriftelijk gestemd als het personen betreft.

Toelichting: Dit voorstelspreek voor zichzelf.

Prae-advies: In het huishoudelijk reglement, artikel 2f, wordt gezegd „bij voorkeur schriftelijk”. Dit voorstel komt neer op een reglementswijziging. De Commissie der Unie is er niet voor.

3. Ieder, die gelooft, dat hem ten onrechte het lidmaatschap ener ge-uniëerde Baptiste Gemeente ontnomen is, kan in beroep gaan bij de Unie Commissie.

De uitspraak der U. Commissie bindt de betrokken Gemeente en den appellant.

Dit besluit is niet van terugwerkende kracht en geldt slechts voor Gemeenten, die zich vrijwillig onder hetzelfde stellen.

Toelichting: De mogelijkheid bestaat, dat een Gemeente op on-schriftuurlijke gronden een lid uitsluit, dat daardoor voor alle Gemeenten buitengesloten is.

De U. C. zou, indien op haar een beroep werd gedaan, onbevooroordeeld kunnen handelen, een objectief oordeel kunnen uitspreken, daar ze buiten „de kwesties” staat.

Prae-advies: Hier is de Unie Commissie voor.

- c. Haulerwijk.

De Algemene Vergadering besluite artikel 7b van de Statuten onzer Unie aan te vullen met de woorden: „met dien verstande dat in één Gemeente niet meer dan één commissielid woonachtig mag zijn.

Toelichting: Daar de Unie bestaat uit Baptiste Gemeenten in Nederland, vindt de Gemeente Haulerwijk het wenselijk dat ook alle leden van

de Commissie zo veel mogelijk over het gehele land verspreid zijn. Daar de Unie Commissie bestaat uit 7 leden, acht zij het niet juist dat, zoals het laatste jaar is geschied, twee leden uit één Gemeente gekozen worden. Haulerwijk gelooft, dat de aanneming van haar voorstel het gehele werk ten goede zal komen.

Prae-advies: Een bepaald besluit dienaangaande te nemen acht de Commissie der Unie niet noodzakelijk.

d. Sneek.

De Commissie der Unie wijst van de jongere predikanten elke maand één aan, die gedurende een gehele maand elke week een artikel inzendt bij den eindredacteur van ons weekblad „De Christen“.

Toelichting: Ons weekblad „De Christen“ wordt gedurende een reeks van jaren verzorgd door dezelfde redacteurs. Andere voorgangers hebben het recht artikelen in te zenden doch daarvan wordt niet veel, althans niet voldoende gebruik gemaakt. Het is daarom voor Gemeenten moeilijk om bij het jaarl. aftreden van redacteurs eens een anderen tegencandidaat te stellen, omdat men met andere schrijvers geen ervaring heeft.

Van de hand van jongere predikanten verschijnt nimmer iets in „De Christen“. Teneinde in de toekomst eens een nuttige wisseling in de redactie door te voeren, wil het ons gewenst voorkomen dat den jongeren predikanten door de Unie wordt voorgeschreven, dat op de beurt af elk van hen gedurende een maand een artikel inzendt bij den E.-R. Het zal dan openbaar worden welke capaciteiten op dit gebied tot nu toe gesluimerd hebben. De Gemeenten, die nu wel eens een wisseling in de redactie zouden wensen, zien dit voornemen dan aanmerkelijk begunstigd, doordat men een kandidaat kan stellen waarvan men weet dat hij voor de taak berekend is.

Prae-advies: De Unie Commissie is tegen dit voorstel. De jongere predikanten hebben alle vrijheid artikelen voor „De Christen“ te schrijven.

11. Voorlezing der notulen.

12. Om 17.15 uur precies sluiting.

De koffie en broodmaaltijd wordt gehouden van 13.15—14 uur.

d. H.

P.S. De lijst van afgevaardigden hoop ik de volgende week te doen opnemen.

GEEN ZORGEN, WANT . . . . .

Voor de derde keer heeft zich het opschrift in woord en karakter gewijzigd. De eerste maal luidde het: Geen zorgen, maar . . . . ? Het volgende daarop: Wel zorgen, doch . . . . ! Nu staat er: Geen zorgen, want . . . . ! Misschien wilt u zich de moeite geven het verschil daarin gelegen te ontdekken. Met een paar woorden kan veel gezegd worden.

Er is oorzaak voor dit optimistisch woord. Er zijn onder ons dezulken, die op onze eenvoudige beschouwingen, gegeven door de omstandigheden, die ons min of meer verontrusten, gereageerd hebben. Ik neem aan, dat er meerderen zijn, die eveneens aangestoten zijn, maar die om verschillende redenen zich terughouden. Ofschoon mij bekend is, dat zij gaven ontvingen, die juist in de aangelegenheid, waarover wij handelden, van grote betekenis zijn. Waarom zullen zij zich, zodra wij een daartoe op- en ingerichte bureau hebben, niet melden? M.i. is er alleszins ruimte voor zulk een bureau, waar vacante of kleinere gemeenten aanvragen om hulp voor de Zondagen of bijzondere bijeenkomsten kunnen indienen en waar ijverige, begaafde en gunstig bekendstaande broeders zich kunnen melden, teneinde, na een ter zake dienend onderzoek en toestemming door en van de nader aan te wijzen subcommissie, de nodige gemeenten te bezoeken.

Wij kunnen binnenkort een grotere inzet van lekebroeders verwachten. Het zou mooi zijn, wanneer de commissie voor binnenlandse zendings, zowel over goede krachten als goed kapitaal kon beschikken, om ledige plaatsen aan te vullen. Het komt mij voor, dat wij met het oog op de toekomst achter de naaste toekomst, de schare der vastangestelde werkers niet ongebreideld kunnen uitbreiden. De verplichtingen, die daardoor op onze gemeenschap rusten, zijn niet gering. En zouden bezwaarlijk kunnen worden.

Vandaar, dat wij moesten kunnen overgaan tot een enigszins georganiseerd inschakelen van die krachten, die wel nodig zijn, doch nog niet gebruikt worden. Die, doordat ze in de maatschappij een positie hebben, wat betreft de financiën, het werk niet ten laste zullen komen. Enige broeders, allen in de „wereld“ werkzaam, hebben mij geschreven, dat zij gaarne op de een of andere wijze zouden willen dienen. Ik kan over de broeders en hunne capaciteiten en kwaliteiten niet oordelen; ik ken ze onvoldoende. Doch zij zouden zeker geen bezwaar maken tegen een samenspreking met hen, die zouden worden aangewezen de schakel te vormen tussen werk-geefster en werk-nemer.

Misschien wil een gemeente, die ook in de toekomst ziet, of een vacante gemeente, die moeilijkheden bij haar pogingen om sprekers te krijgen ondervindt, een voorstel, waarin de doorgegeven gedachten verwerkt zijn, formuleren en aan de algemene vergadering voorleggen. Daarvoor is het eigenlijk wel te laat, maar waar hier het gemeenschappelijk werk het onderwerp vormt, zal iedere Unieman bereid zijn naar wensen te

luisteren, die dat werk voortbrengt en betreffen.

De broeders, die mij schreven bereid te zijn tot de dienst, dank ik en hoop met hen, dat zij de gelegenheid zullen ontvangen te tonen, dat zij willen dienen. Wellicht kunnen zij ook eens met hunne voorgangers over bovenstaande gedachten spreken en door hem de gemeente verzoeken de genoemde weg te bewandelen. Die denkt aan de toekomst van ons werk, zal toestemmen, dat hier iets te doen en te bereiken valt.

Overigens: ik heb geen zorg, want de wil tot werken is er. De arbeider moet alleen nog maar op het veld gezet worden.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

In Memoriam

zr. Martha Hulleman geb. Eijzinga

APELDOORN. Dinsdag 12 Mei nam de Heere tot Zich een onzer oudste leden, zuster Martha Hulleman geb. Eijzinga. Vele jaren heeft ze onder ons getoefd en niet ongezegend. Voor vele jongeren was ze tot een voorbeeld. Allerlei gelegenheden werden door haar aangegrepen, om zielen te winnen voor Christus Jezus. Iedere dag maakte ze een wandeling naar parken en lanen, gewapend met Zaaiers en andere lectuur, en een ieder, met wie ze in aanraking kwam bood ze een Zaaier aan, hen vriendelijk wijzende op de ernst en de bedoeling van ons leven.

Ook in het midden der gemeente was ze in haar goede dagen een oude getrouwe. Geen samenkomst of bidstond mankeerde ze, en haar vurige en innige gebeden getuigden van een innige verbondenheid aan haar Heer en Heiland. Een leven van veel dienens heeft ze achter zich.

Thans is ze ons voorgegaan, Hem aanschouwende, Dien ze op aarde met inzet van al haar krachten diende. Een ledige plaats in ons midden laat ze achter, doch haar gedachtenis en haar lichtend spoor zal tot zegening zijn.

Hoe zacht zien wij de vromen de dood hier zonder schromen, blijmoedig tegen gaan! Waar al de vreugd van 't leven den zondaar moet begeven, daar vangt de vreugd des Christens aan.

G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

De gemeente NW. WEERDINGE kan u berichten, dat het haar Gode zij dank goed gaat.

Pinksterzondag was voor ons weer een dubbele feestdag, omdat twee broeders en twee zusters, die in 't midden der gemeente hun geloof in Jezus als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker hadden beleden, nu gedoopt werden.

Ofschoon het tegen kerktijd regende, was de kerk geheel bezet en met grote aandacht werd geluisterd naar de Pinksterboodschap over het thema „Het derde geslacht”. Ons werd duidelijk gemaakt het ontstaan van dit geslacht en wat van haar verlangd moet worden, terwijl de ongelovigen met liefde werden opgewekt zich aan Jezus over te geven, opdat ook zij tot dit geslacht mogen behoren.

Bij de avondmaalsviering die hierna volgde, werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten alsook de vele gasten, die in ons midden waren.

Verkwikt en versterkt keerden we dankbaar huiswaarts met de bede in 't hart: „Daal als in tijden van ouds op ons neer”.

Pinkstermaandag mochten we een prediking beluisteren naar aanleiding van Joël 2 : 28—32 over het onderwerp „Geesteslente”, waardoor we rijkelijk gezegend zijn geworden.

In 't vaste vertrouwen, dat God ons ook verder zal zegenen gaan wij blijmoedig verder.

Met h. br.groeten,

De Secr.

HAULERWIJK stond dezer dagen in teken van rouw en blijdschap. De 25e April nam de Heer onze zuster Grietje Iltena Hof uit ons midden weg op de leeftijd van 73 jaar. 55 jaar was deze zuster een trouw lid en in haar kracht een medewerkster in verschillende arbeid der gemeente.

Op 22 Mei ontviel door de dood aan de gemeente onze ere-ouderling br. H. Planting. Vele jaren stond deze broeder in de voorste geleiden der gemeente. Veel werk is door hem verricht in 't belang van Gods Koninkrijk; als Zondagsschoolonderwijzer, van 1908 tot 1922 was hij diaken en van 1922 tot 1942 ouderling. Op de laatstgehouden gemeetevergadering stelde onze broeder zich wegens lichaamszwakte niet weer herkiesbaar, maar werd door de gemeente als ere-ouderling gesteld. De Heer nam hem thans op bijna 69 jarige leeftijd uit ons midden weg, om hem in te leiden in de plaats der verlostten.

Dat deze zuster en broeder ons steeds voor ogen mogen staan en hun trouw ons allen mogen aansporen om in alles op onze plaats te zijn.

In deze dagen van rouw gingen ook door velen de gebeden tot God om de open plaatsen te willen vullen en de Heere heeft ons ook in dezen willen verhoren. Wij kwamen op Zondag 31 Mei tezamen met blijdschap en dankbaarheid in ons hart, daar twee zusters de wens hadden te kennen gegeven om door de doop tot de gemeente te worden toegedaan. Na het lezen van Efeze 4 : 1—5 bepaalde onze voorganger ons bij de betekenis van de doop. Deze uiteenzetting werd met alle stilte beluisterd door een aandachtige schare. Na deze toespraak werden de dopelingen nog enkele vragen gesteld, welke met een duidelijk „ja” werden beantwoord, waarop de plechtige doop volgde. Waarna we ons met een groot aantal mochten scharen om de dis des Heeren. Voor-

waar wij hadden een goede dag, om nooit te vergeten. Dat ze steeds in alles mogen betonen eenswillend met den Heer te zijn.

Wij willen hopen en geloven, dat ook de uiteenzetting van 's Heeren doop in veler harten moge doorwerken, opdat meerderen mogen komen met de wens om ook den Heer in dezen te volgen en Zijn Gemeente moge worden uitgebreid.

De Secr. L. JANSMA.

MUNTENDAM. Geliefde broeders en zusters. Zaterdag j.l. is voor onze gemeente een zeer moeilijke dag geweest. Voor de tweede keer moesten we een voorganger ten grave dragen. Voor de familie en de gemeente een gevoelig verlies, we mogen wel zeggen voor de gehele Baptiste beweging in Nederland, want door het gehele land was Ds. Barendregt een gaarne gezien iemand, van wien men vele wijze lessen mocht ontvangen. Hoezeer men meeleefde tijdens zijn ziekte en overlijden is deze dagen wel tot openbaring gekomen, vooral in de rouwdienst, welke Zaterdag is gehouden. Velen van hen, die onzen geliefden voorganger gekend hebben, waren aanwezig. Alles weer te geven is niet mogelijk en we zouden te veel ruimte vergen. Toch zal het goed zijn u iets te doen weten omtrent deze dienst, die onder leiding van Ds. Reiling uit Hengelo stond en op ons allen een diepe indruk gemaakt heeft.

Ondanks grote droefenis verzocht Ds. Reiling toch te willen zingen van Ps. 84 : 3, waarna gelezen werd uit Ps. 31 : 10—15, waar de Psalmist zijn droefheid den Heere bekend maakt en kracht vindt in de woorden: „Maar ik vertrouw op U, o Heere, Gij zijt mijn God!” Vervolgens ging Ds. Reiling voor in gebed. Ouderling br. Kok sprak namens onze gemeente, en verzekerde, dat de overledene ons lief en dierbaar was geworden in de tijd dat hij hier stond als herder en leraar. Veel is er in en buiten de gemeente gebeden voor zijn herstel, doch de Heer heeft het anders gewild en hem opgeroepen naar Zijn eeuwig tehuis. In dankbare herinnering zal de gemeente haren voorganger blijven gedenken. Br. Jan Bosma vertolkte in roerende woorden het leed, wat zowel mevr. Barendregt en kinderen, als het gehele verenigingsleven had getroffen. Voorts spraken de Edelachtbare Burgemeester van Muntendam en Ds. J. Hensel, predikant der Hervormde gemeente. Ds. Weenink tegenwoordigde de Unie en al het werk wat hieronder behoort. Wataanvankelijk is gezegd, bracht ook zijn Eerw. naar voren, n.l. dat Ds. Barendregt veel, zelfs heel veel voor de Beweging heeft gedaan. Namens de gemeenten te Harlingen, Emmerichscheidevren, Haarlem, Den Haag (Oost) spraken resp. de ouderling Spannenburg, Ds. v. d. Flier, Ds. de Haan en Ds. Doornkamp. Daarna werd door het zangkoor gezongen: „Zalig wie de kroon eens erven”, waarna het ontroerende ogenblik kwam, dat alle aanwezigen nog eens den overledene konden zien. Onder het spelen van toepas-

selijke muziek werd daarna het stoffelijk overschot grafwaarts gedragen, waarbij andermaal het zangkoor heeft gezongen. Bij monde van Ds. Louw werden woorden van dank gesproken namens de familie voor de betoonde belangstelling. Hierop sloot Ds. Reiling met dankgebed, waarop deze droeve plechtigheid was beëindigd. De herinnering echter zal nog lang bij een ieder onzer voortleven.

Zondag waren we weer bijeen in ons eigen kerkgebouw. Wonderlijk was het dat we juist deze dag onzen geliefden ouden Ds. Visser in ons midden hadden. Wie had het beter kunnen zijn dan deze reeds hoogbejaarde dienaar van het Evangelie! Op wonderbare wijze heeft Ds. Visser ons deze dag gediend. Zowel de familie Barendregt als de gemeente zijn vertroost en bemoedigd geworden door het heerlijke woord des Evangelies, n.l. dat we elkander weer zullen zien bij Hem, waar geen tranen meer zullen zijn, en alle droefheid veranderd is in eeuwige vreugde.

De Secr.

HENGELO, 2e Pinksterdag. Een zonnige hemel, eeuwenoude eiken, fiere dennen, gloedvolle toespraken, een lusterende schare, jubelende zangkoren uit Enschedé en Hengelo, spelende jeugd, ziedaar een prachtcombinatie, wel in staat iemands hart te verwarmen.

Over de teleurstelling van de door weers- en andere omstandigheden niet gehouden Gemeentedag in de vrije natuur op Hemelvaartsdag waren wij reeds heen en de vriendelijke blauwe hemel beloofde 's morgens reeds veel goeds. Gods kinderen kunnen zich vaak moeilijk zonder klagen en mopperen over teleurstellingen heen zetten en vergeten dat Gods vriendelijkheid, ook in de natuur, genade is. Wij, dat zijn Almelo, Borne, Enschedé, Hengelo en omstreken hebben van die genade geprofiteerd op de goedgeslaagde Pinkstermeeting in de Deldense bossen op Groot-Buuren.

Ds. Reiling riep ons in een pittige toespraak een algemeen welkom toe.

Ds. Hooghwinkel bepaalde ons bij kracht van den Heiligen Geest en wekte ons op van het defensief in het offensief te komen. Pred. Zijlstra wees ons op de gave des Heiligen Geestes waardoor wij van pomp-christenen tot fontein-christenen worden, door onze lijdelijke houding te laten varen en tot actief christendom over te gaan. Ds. Brongers vroeg: „Wat blijft nu nog over?” en antwoordde: „Deze opwekking: Wederstaat den Heiligen Geest niet. Laat Hem zijn gang gaan en wij komen in het offensief en worden actieve daad-christenen”.

Vreugde was in onze harten over ontvangen zegen en eensgezinde samenwerking tussen lang gescheiden kinderen Gods.

Toen wij huiswaarts keerden en alles overdachten kwamen we tot de conclusie: aan God ligt het niet. Hij heeft ons Zijn Heiligen Geest gegeven. Het woord is aan ons.

De correspondent.

Jeugddag Delfzijl.

Daar we geloven, dat ook ouderen belangstellen in de arbeid onder de jeugd, willen we hier iets vertellen over de jeugdkerkdiensten in N. O. Groningen.

Tot onze grote blijdschap was het mogelijk deze Winter geregeld samen te komen. Het heeft er wel is waar wel eens om gespannen als bijna alle vervoermiddelen ons in de steek lieten en de weersgesteldheid zo slecht bleek, dat het geen pretje was om enkele tientallen kilometers per fiets af te leggen. Maar . . . we hebben de moed nimmer laten zakken! De opkomst in de vier diensten, die we dit seizoen mochten houden, was buitengewoon goed. De sfeer uitstekend! Ik geloof, terugziende en nadenkende over de onderwerpen, die we hebben besproken, dat dit het gezegendst jaar is geweest. Er schijnt een nieuwe geest te varen in onze jeugd. Er komt meer vrijmoedigheid in het bidden en getuigen. Is dat niet fijn? O, mogen de verlangens en idealen, die er leven in de jongeren toch maar meer en beter begrepen worden door de oudere broeders en zusters. — In een tjokvolle kerk zijn we samen geweest, hebben we geluisterd en gezongen. En onze harten hebben zich geopend voor de weidaden Gods. Wat mij is opgevallen in de opstellen, die we hoorden, ook weer te Delfzijl, is wel dit: de jeugd wil Jezus volgen. Ze ziet het dienen als het schoonste hier op aarde. Ze houdt echter niet van schijnchristendom. Niet van een dor christelijk leven, dat geen waarlijk Leven is! Wij hebben een Jezus nodig voor de praktijk van het leven.

Er is veel goeds besproken te Delfzijl. Om maar eens te noemen dat mooie opstel over „Judas”. Wat is daar een tijne bespreking op gevolgd. De grote vraag werd opgeworpen: Wanneer kan het plaats vinden dat we afdwalen? Het antwoord hierop was: Als wij Jezus tot onze volgeling willen maken. Eerst wij, dan Jezus. Daaruit komt verdeeldheid voort. We spannen Jezus maar al te vaak voor onze begeerten en idealen. Het grote conflict in het leven is: De mens eerst, dan Jezus. Eén verlangen moet er zijn in ons en wel: Jezus volgen, ook al begrijpen we Hem niet. 't Moet worden: Heer Jezus, neem mijn beide handen. Hij moet ons geheel hebben!

O ja, we hebben nog veel meer moois beluisterd in Delfzijl. Meerdere toespraken vonden weerklink in ons hart. We verblijdden ons over het spontane getuigen. Delfzijl kwam nog voor de dag met een orkest, dat er zijn mag. Zelfs de koffie in de pauze was uitstekend. (Hoe krijgen ze 't voorelkaar!)

Voor de a.s. herfst zullen we niet weer samenkomen en kunnen elkaar dus niet opwekken. Maar ons is een woord meegegeven en we willen het doen ook: Volharden, altijd volharden. Ook als we elkaars steun missen en het donker wordt.

De Heer leve ons als jeugd een blijmoedig vertrouwen en de kracht, nodig, om te kunnen volharden!

LUIT SIESLING, Gew. Secr.

Vervolg op pag. 7, 1e kolom.

ZENDINGSACTIE.

Schoonmaak-
zeggen.

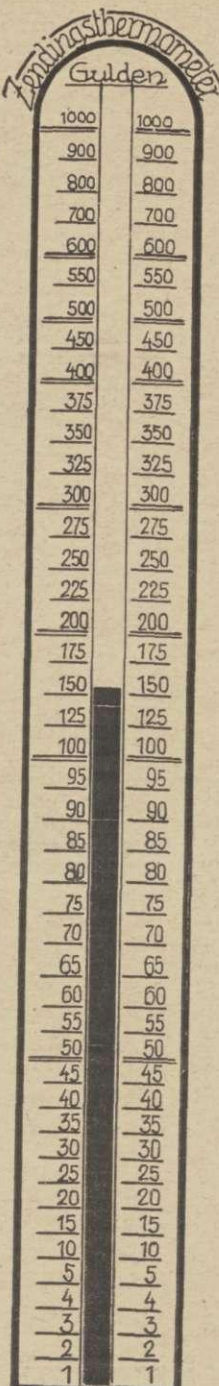
De Schoonmaak, hoogtijdagen voor de vrouwen, behoort zowat weer tot het verleden. De huisvader maakte zich een beetje uit de voeten, of assisteerde met het opruimen (meestal verplaatsen) van oude paperassen.

Ook voor jonge mensen kan het z'n nut hebben, bij de schoonmaak, oude bescheiden weer eens door te snuffelen. Er komen soms dingen te voorschijn waar je nu om licht, maar ook zaken, waarbij je even de ernst van toen weer doorleeft. B.v. een oud opstel, je eerste pogingen om ten zegen te zijn voor anderen. Een oude brief, die je herinnert aanconferentie-vrienden. Een kaart met tekst, vermeldend het woord, dat u werd meegegeven bij uw doop. Genoten zegeningen, eens gedane beloften leven weer op in het hart. En nu ge rustig De Christen leest en het u interesseert hoe de Zendingsactie floreert, denkt ge misschien aan dat „oude” even terug. Herinnert ge u de blijdschap en vrijmoedigheid waarmee ge eens dat opstel voorlas? Herinnert ge u de spontane hulp, die ge met heel uw hart beloofde aan des Heeren dienst? Uw vreugde als ge uw beetje zakgeld offerde voor „Spek de bus”?

En bij die „schoonmaakherinneringen” vragen wij ons af: „betaalde ik al mijn oude geloften,” „is er groei, is er wasdom bij mij,” „ben ik geringer en is de Heer toegenomen in mij”?

En dan toetsen wij ons niet aan die enkele grootse dingen uit ons leven, maar aan die veel voorkomende kleine dingen. Juist in deze kleine zaken bemerken wij in ons persoonlijk leven en in onze gemeenschap het éérst of er groei, stilstand of achteruitgang is. Voor wasdom der gemeenschap is groei van persoon voor persoon noodzakelijk, moet een ieder de den Heer gedane beloften ook voldoen.

Daarom verheugen wij ons zeer in een voorspoedige Zendingsactie, omdat de trouw in het kleine van zovelen, de wasdom van Christus in onze jeugd openbaart.

Vandaar onze vreugd over de volgende verantwoording:

Delfzijl f 54,73; Emmer Erfscheidenveen f 25,—; Nw. Weerdinge f 5,84; Treebeek f 7,17; Haulerwijk f 2,58; Noordbergum f 5,60; Stavoren f 4,—; N. Pekela f 10,71; Stadskanaal f 8,—; Haarlem f 5,70; Amsterdam f 3,—; Leeuwarden f 16,—; Enschedé f 5,67; Utrecht opbrengst collecte, raadsl. conferentie f 2,50.

De 10e zendings thermometer stijgt direct tot f 156,50.

Moge het 10e jaar zendingsacties tonen, dat de Baptiste jeugd Christus wil toebehoren, dat wij onze oude goede voornemens afstoffen en opnieuw ter harte namen en dat velen de eens gedane belofte van liefde en trouw opnieuw beschouwen als de éérste levenstaak. Met hart. groet: „Spek de bus”.

Uw G. PLANTING.
A'dam, Lutmastr. 170.
Giro 223785.

MEDEDELINGEN

Apeldoorn.

De gemeente te Apeldoorn deelt mede, dat ds. A. A. Hardenberg D.V. Zondag 14 Juni a.s. zijn afscheidsprediking hoopt te houden. De diensten op die dag zijn als volgt: v.m. 10 uur prediking ds. A. A. Hardenberg; n.m. 3.30 uur afscheidsprediking ds. A. A. Hardenberg in het gebouw van de Vrije Evangelische Gemeente a.d. Roggestraat; 's avonds 7.30 uur afscheidsavond voor de gemeente in eigen kerk aan de Hoogakkerlaan.

Afgevaardigden van zustergemeenten en verspreide leden worden bij dezen hartelijk uitgenodigd. Indien voor logies moet worden gezorgd, dan stelle men zich vóór 12 Juni in verbinding met den secretaris der gem. br. H. de Vries, Celebeslaan 18.

Voor de gemeente,
G. W. GROENHUIJZEN,
Correspondent.

Adreswijziging.

Het adres van Ds. D. Slort, vroeger te Rotterdam—Z., is nu:

Corn. Houtmanstr. 3,
DELFIJL.

Broeders Correspondenten die het 2e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk dit nu zo spoedig mogelijk te doen.

In afwachting,

Uw Adm.

Tot onze spijt moest een artikel van de hand van Ds. J. W. Weenink, gewijd aan het leven van Ds. A. P. Barendregt, wegens het te laat in ons bezit komen, blijven overstaan tot de volgende week.

Verslag van de Jeugdkerkdienst te Leeuwarden.

Het is mij een aangename taak u iets te mogen vertellen van onze mooie jeugddag, die wij de 2e Pinksterdag te Leeuwarden hebben gehad. De Baptiste jeugd van Friesland was uit heel ons gewest op komen dagen. Van Staveren en Workum was men de avond tevoren al gekomen, aangezien ze er des morgens niet bijtijds konden zijn. Ze waren gastvrij ontvangen en geherbergd door verschillende gemeenteleden, die wij bij dezen hartelijk dank zeggen. Om 9.30 uur begon onze bidstond onder leiding van Ds. G. Visser. Dit was al een goed begin. In 't bijzonder werd gedacht aan onzen zieken jeugdvriend Ds. Barendregt, nu reeds heengegaan, alsook aan onzen peiningsmeester br. E. de Haan. Om 10 uur begon onze morgenvergadering met het zingen van lied no. 131: Niets te zijn, gans niets te zijn, slechts zittend aan Zijn voet. De secretaris las een ingekomen schrijven voor van onzen vroegeren voorzitter Ds. Huizinga. Hij was in den geest bij ons, zijn hart ging op deze dag nog eens weer terug naar de jeugddagen in Friesland, en geen wonder ook. Onder zijn leiding kwamen ze tot bloei. Hem groet de Friese jeugd en wenst hem bij dezen toe, dat hij in Rotterdam met even veel zegen voor de jeugd moge werken, als dat hier het geval was. De Friese jeugd groet ook haar bestuurslid br. E. de Haan; ongetwijfeld heeft ook hij in den geest bij ons vertoefd. De nieuwe voorzitter Ds. G. W. Tijman van Sneek werd als zodanig ingeleid. Hij begon met het woord van David (1 Sam. 17:39b): „want ik heb het nooit beproefd”. Hij voelde zich als David, wien Sauls pantser te groot en te zwaar was; doch hij zou ook zijn taak aanvaarden in de kracht Gods. Ds. G. Vegter sprak tot ons over „Kracht” en Ds. Tijman over „Vreugde”. Beide onderwerpen werden met grote aandacht beluisterd. Inderdaad is het zo, dat de christen-jongemannen hun kracht en vreugde niet moeten zoeken in de dingen der wereld, doch in hun Heiland. Wie in de bezielende kracht van den Heiligen Geest uitgaat om zielen voor Jezus te winnen, zal ook de vreugde daarvan ervaren. Verder luisterden wij naar zang van Leeuwarden en muziek van Noordbergum. Deze goede morgenvergadering werd, na het zingen van lied 723, met gebed gesloten door den secretaris. De middagvergadering begon om 1.30 uur. Onze Friese jeugdlieiders werden nog eens uit volle borst gezongen. Onder leiding van Ds. G. Visser hadden wij toen ons Bijbels naamraadsel. Drie dames en drie heren stonden op het platform om zich metelkander te meten ten opzichte van het beantwoorden der gestelde vragen. Weer bleek, evenals verleden jaar, dat de dames het van de heren glansrijk konden winnen, en met de prijzen gingen strijken.

Wij beluisterden nog weer de muziek van Noordbergum. S. Maat van Heerenvreen vroeg onze onverdeelde aandacht voor zijn voordracht: „Krêft nei krús”. Van de afdeling Drachten beluisterden wij enkele mooie zangnummers. Het laatste uur was gewijd aan getuigenissen.

Dat was een goede ure; vele jonge mensen gaven met vrijmoedigheid hun getuigenis. En het zichtbaar resultaat van deze dag? Nu dat was schoon: op de uitnodiging om nu de besliste keuze te doen voor Jezus, waren er een drietal jonge mensen, die door opstaan te kennen gaven, dat ze nu hun hart aan den Heer wilden geven. De Heer zegene hen; Hij zal hen ook genade geven om Hem te kunnen volgen. Het was een goede dag voor ons allen en de Naam des Heeren zij geprezen.

Met hartelijke jeugdgroet,
de secretaris K. BAPTIST.

P.S. Willen allen er eens goede nota van nemen dat mijn adres is:
Post KOLLUMMERZWAAG.

CORRESPONDENTIE

Br. D. te H. Mij was reeds van bevoegde zijde een verslag gezonden. Dank overigens voor uw activiteit.
E.-R.

P. M. te H. Uw brief met uwe opmerkingen belangstellend gelezen. U motiveert uwe gedachten niet, wat gedachtenwisseling eigenlijk onmogelijk maakt. U zegt: misschien willen onze gemeenten te veel kerk zijn. . . . Wat bedoelt U daarmee? Hebt u wel eens over het principieel verschil tussen kerk en gemeente nagedacht? Met vr. gr.
E.-R.

ADVERTENTIE

Heden werden wij door Gods goedheid verblijd door de geboorte van een flinken Zoon welke wij
HENDRIKUS
noemden.

H. PAALMAN
H. PAALMAN—Toby.
Zwolle, 31 Mei 1942.

Inplaats van kaarten.

JACOB MULDER
en
JANKE DE WIT

geven hierbij kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Maandag 8 Juni.

Kerkelijke inzegening 's namiddags 3 uur in de Bapt. Kerk te Leeuwarden door den WelEd. Heer J. Scholte.

Oranjewoud, Geruislozeweg 255.
Leeuwarden, Bloemfonteinstr. 2.

Receptie op de trouwdag te L'warden van 4.30—5.30 uur.

ABE JAN NAUTA

en

BETSKE SIPMA

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben 12 Juni a.s.

Kerkelijke bevestiging n.m. 3 uur (off. tijd) in de Bapt. Kerk te Zandbulten door den WelEd. Heer Evangelist K. Baptist.

Zwagerveen)
Dokkum) 15 Mei 1942.

Receptie op de trouwdag te Dokkum 7 uur (off. tijd).

Toekomstig adres: Zwagerveen 55.

De 11e Juni a.s., zo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

LOURENS DE BOER

en

ANTJE DE BOER

hun

50-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Ps. 23 : 1.

Hun dankbare Kinderen en
Kleinkinderen,

J. DE BOER
E. DE BOER—Wuurman
LOURENS
REINSK.

Hollum op Ameland, Juni '42.
Burenlaan 52.

De 31ste Mei overleed zacht en kalm ten huize „Ebenhaëzer”, Boschlaan, Ter-Apel, onze geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

JENNEKEN BUENK.

sedert 15 Febr. 1922 Weduwe van JOHAN WEENINK,
in de ouderdom van 84 jaar.

Uit aller naam,

J. W. WEENINK.

Stadskanaal, Juni '42.

WEEKKALENDER

Geestesgaven en
Geesteskrachten.

Terwille van het vele, dat deze week in ons blad een plaats moet vinden, zal de kalender zeer kort gehouden worden. We bezuinigen alleen op wat wij ervan zeggen. Ge hebt daardoor meteen meer tijd voor het Woord zelf. Het motto voor deze week luidt best en het is mijn oprechte wens, dat we allen vol mogen zijn met Gods Geest. Waarmee is uw hart gevuld? Zaken, zorgen, zonde? Stort uw hart uit, opdat God het kan volstorten.

Zondag 7 Juni. Efez. 4 : 1—16.

Een zeer schoon gedeelte, waarin onze eenheid in Christus betuigd wordt. Daarna wat Christus schenkt aan de gemeente. Opdat de Zijnen bevestigd mogen worden. De Heer zij vandaag in uw midden, als gij bij elkander zijt, als gij Zijn dood gedenkt en Zijn leven ervaart.

Maandag 8 Juni 1 Kor. 12 : 1—11.

Wij hebben den Geest ontvangen. Immers noemen wij Jezus onzen Heer. En wij menen wat wij dan zeggen. Wij zijn Zijne slaven. Gods Geest wil weer uit u werken, gelijk uit een tempel de klanken naar buiten stromen. Heeft de Geest vrije doortocht en mag Hij u gebruiken? Als tempel, hand, stem en voet?

Dinsdag 9 Juni. Rom. 12 : 1—8.

Alles in en aan mijn lichaam werkt samen tot heil van dat lichaam en elk onderdeel is door deze samenwerking gebaat. Het deel dient het geheel en komt daardoor tot de juiste ontwikkeling, waarde en eer. Zo zal het ieder lid in de gemeente gaan, die eerst aan de gemeente denkt en alleen aan haar. Het zal er wel bij varen.

Woensdag 10 Juni. Hand. 6 : 8—15.

De eerste martelaar was een man vol van geloof en kracht, een man, alleen van hem staat het bijzonder vermeld, een man vol des geloofs en des Heiligen

Geestes. Als men uw geschiedenis moest schrijven, zouden deze heerlijke kenmerken ook genoemd moeten worden? Alles aan hem getuigde van den Godsgeest in hem.

Donderdag 11 Juni. Hand. 19 : 8—20

Neen, niet de hele gemeente is een vergadering van Stefanussen, Petrussen, Paulussen. Niet ieder is een Zeisberger, Nommensen, Carey of Adriani. Maar wat die mannen waren, waren zij door Gods Geest. En die Geest wil ook door u werken. Begin met naar Hem te luisteren en Zijn aanwijzing op te volgen. Gij zult grotere dingen zien.

Vrijdag 12 Juni. Mark. 16 : 14—20.

De grootheid van een mens ligt niet in zijn geleerdheid, naam of bezit, ofschoon deze dingen op zichzelf misschien lofwaardig, benijdenswaardig zijn, de grootheid ligt in zijn bereidwilligheid de wil Gods te doen en niets en niemand te vrezen, dan zijn Heer te ontstemmen door vrees en kleingeloof. Indien gij gelooft, zult ge de heerlijkheid Gods zien.

Zaterdag 13 Juni. Ezech. 47 : 1—12.

Bekend gedeelte dit en zeer zinrijk. De stroom is het beeld van het heil vloeiend uit de woonplaats Gods. Welk een zegen zal ontspruiten waar Zijn bronnen zich ontsluiten. Staat er niet geschreven: Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien? Is uw leven voor anderen ten zegen? Een kanaal Gods, een rivier, die vol is? Of een stervend beekje, een droge bedding?

HUIZINGA.

In de volle zekerheid des geloofs is vrij onverwachts in de leeftijd van 65 jaar van ons heengegaan onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

MARTINA MARTHA VRUGT,

geboren van der Bent

C. VRUGT

J. Geelstr. 9 rood

A. M. M. DE VRIES—Vrugt

A. DE VRIES

Den Haag

C. VRUGT

J. M. VRUGT—Willemse

TILLY VRUGT

Haarlem

en Kleinkinderen.

Haarlem, 1 Juni 1942.

Maandagavond 1 Juni 1942
nam de Heer tot Zich één onzer
oudere leden

Zr. MARTINA MARTHA VRUGT,

geboren van der Bent.

Ze bereikte de leeftijd van ruim
65 jaar.

Haar heengaan was vrede.
Trooste God de treurende familie.

Namens de Bapt. Gemeente
te Haarlem.

Heden nam de Heere tot Zich
in Zijn heerlijkheid, na een kort-
stondig doch hevig lijden, onze
innig geliefde, onvergetelijke Zus-
ter en Tante

Mej. ULRICA TILLEMA

in de ouderdom van 77 jaar en
8 maanden.

Groningen :

G. TILLEMA

Amersfoort :

H. TILLEMA

Alkmaar :

E. P. SCHOONHOVEN

G. G. M. H. SCHOONHOVEN

Groningen :

A. M. S. G. WOUDA

J. WOUDA

Groningen, 28 Mei 1942.

Oosterweg 45.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM.C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

Er blijft dan een rust over
voor het volk Gods.

Hebr. 4 : 9.

„Alle dingen worden zo moede, dat niemand het zou kunnen uitspreken”, zegt de Prediker. Met „alle dingen” bedoelt hij de zon, die hijgt naar de plaats, waar zij oprees; de wind, die rondgaat in zijn ommezingen en de beekjes, die naar hun plaats van oorsprong weerkeren.

Israëls wijze, die het boek Prediker schreef, was een vermoeid mens. Hij voelde zich afgemat door de eentonigheid van het natuurgebeuren.

In de natuur is geen vooruitgang. Alles beweegt zich in een kringloop en 't is den Prediker alsof hij de natuur hoort hijgen van dat lopen, dag-in dag-uit, altijd in dezelfde kring.

Waarom maakt de kringloop der natuur den mens onuitsprekelijk moe? Omdat den mens de eeuwigheid in het hart gelegd is, omdat hij bestemd is voor een leven, waarin eeuwige vooruitgang mogelijk is.

Van de rust van dat leven spreekt de tekst.

Dat leven kent geen opgaan, blinken en verzinken, kent geen cirkelgang, maar is een opgang van heerlijkheid tot heerlijkheid.

* * *

De verzekering van onze tekst: „er blijft een rust over voor het volk van God”, heeft voor al wat mens heet een lieflijke klank, want het gaat iederen mens als Israëls wijze: de kringloop van het aards gebeuren mat het hart af — en dat des te sterker, naar mate de eeuwigheid, hem in het hart gelegd, zich meer doet gelden. Het geloof omhelst de belofte: er ligt een leven voor u open, dat strookt met de eeuwigheid, u in het hart geleegd.

O, DAAR TE ZIJN!

O, daár te zijn, waar nimmer tranen vloeien,
waar 't hart geen angst, geen kommer kent noch pijn,
waar doorn noch distel groeien. O, daár te zijn!

O, daár is 't schoon, in 't Vaderland der vromen!
Daar is geen kruis, daar wordt geen doornenkroon
van 't buigend hoofd genomen. O, daár is 't schoon.

O daár, daárheen, waar puinen zijn noch graven.
Dorst hier het hart naar Gods gerechtigheeden,
't kan zich daar eeuwig laven. O daár, daárheen!

O, daár zijt Gij, o Bron van zalig leven!
Daár zijn wij vrij, daár van de zonden vrij,
van smart en angst ontheven — o, daár zijt Gij.

JAN DE LIEFDE.

Van welke aard is die rust?

Herinnerd wordt aan Gods schepingsarbeid. Dat werk voltooide Hij op de zesde dag. Op de zevende dag trad de rust in: dat was de rust van het volbrachte werk. Want God maakte Zijn werk niet alleen af, Hij maakte het ook goed.

Omdat de schepping af en goed was, was er nergens een spoor van onrust. Alles diende zijn bestemming. Geen menselijk hart klopte onrustig; geen geweten sloeg. Alles leefde naar des Scheppers wil en tot des Scheppers ere. Overal heerste harmonie; ieder schepsel en heel de schepping ademde vrede. Er was geen verwijdering; geen kloof, geen vijandschap. Het paradijsleven was een Sabbatsleven, een leven vol van rust. En voor die rust, en om die rust te smaken was de mens gemaakt. Zijn leven was een Sabbatsleven totdat . . . hij uit zijn plaats viel. Toen kwam er verwarring, vrees en onrust.

Nochtans: onze bestemming is dezelfde gebleven. Dat blijkt ook uit onze behoefte aan rust. Maar hier op aarde is de Sabbat gebroken, de rust verdwenen.

Maar Gods Sabbat is niet gebroken en Hij heeft de rust, Zijn rust ons opengesteld. Hij wenst ons in Zijne rust te doen ingaan, de rust van het heilswerk door Hem volbracht.

De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede; ze zijn als een voortgedrevene zee, die kan niet rusten: hare wateren werpen schuim en modder op.

Dat is de zondaar, het zondaarsleven: ze kunnen niet rusten.

Afleiding, verstrooiing, vroom wezen — niets baat. Ze zijn vermoeid, vanwege des levens last. Maar wat ze missen in hun boezem en niet vinden in de wereld is voorhanden. Voorhanden in Christus.

Voorhanden — voor wie?
Voor Gods volk, voor dát volk,

waarvan Christus het Hoofd is. Wie tot Hem komt, zich aan Hem onderwerpt, vindt rust voor zijn ziel.

Dat is het wezen der zaligheid: rust, heilige, onverstoorbare rust.

Die is voorhanden. Hoe lang nog?

Heden indien ge Zijn stem hoort, verhard uw hart niet.

Hebben we reeds eenmaal tevergeefs die stem gehoord?

Hebt ge eens geweigerd gehoor te geven, toen ge geroepen werdt? Misschien met een „nog niet”? Dan bepaalt God wederom een andere dag: Heden. Indien u 't hart slaat, ge u schuldig voelt, vermoeid als zondig mens — dan roept God u nu wederom.

Zijt ge achtergebleven? Afdewaald? „Wederom” roept u God.

Er is een rust, een Sabbatsrust voorhanden.

Velen hebben, onder omhelzing der belofte, het hoofd gebogen voor de jongste slaap.

L.

LOSSE SCHAKELS

De twee bokken. De rijkdom van Christus' offerande is voorafgeschaduwd in het Israëlietisch offerceremonieel. In Hem hebben alle offeranden hun vervulling gevonden. — De grootste dag in Israëls godsdienstig leven was de grote Verzoendag, op welke heel het volk moest vasten en de Hogepriester zelf in functie kwam. Op die dag werd het Heilige der Heilige betreden en op en voor het verzoendeksel, dat de ark bedekte, bloed gesprengd. Alles wat die dag gedaan moest worden staat beschreven in Lev. 16. Twee bokken moesten naar het heiligdom gebracht worden. Eén daarvan werd geofferd en de andere werd de woestijn ingezonden. Dat laatste geschiedde eerst, nadat de Hogepriester den eersten bok geofferd en diens bloed op de ark gesprengd had. Dan legde hij beide handen op den nog levenden bok, ten teken van de overdracht van de zonden des volks op dat dier, dat daarop uit de bewoonde omgeving verwijderd werd.

Die bok verduidelijkte Israël de waarde van het offer van den eersten bok. Door dat offer waren de zonden des volks verzoend, weggenomen: daarom moest de tweede bok uit het midden des volks verwijderd worden. Hij droeg de zonde des volks weg.

Daarom zegt de brief aan de Hebreërs, die zijn priester-lezers aan deze dingen herinnert, dat Christus, door Zijns zelfs offerande, de zonde teniet

gedaan heeft. De betekenis van Christus' daad vinden we terug in het verenigd lot van beide bokken, die op de Grote Verzoendag in verband met Israëls zonden iets ondergingen. Daardoor, dat Hij voor onze zonde stierf, heeft Christus ze weggedragen.

De twee vogels. Bij de reinigingsceremonie van een melaatse waren twee vogels gemoeid. In Lev. 14 wordt deze ceremonie uitvoerig beschreven. De genezene werd besprengd met water, waarboven een vogel geslacht was, welks bloed zich dus met het water had vermengd. Dan werd een tweede vogel genomen, die in dat zelfde water gedoopt werd en daarna vrij gelaten. — We hebben o.i. ook in deze handeling iets te zien van de rijkdom van het offer van Christus. Het was Christus, die Zijn bloed gaf voor de reiniging onzer zielen, die voor ons stierf, en het is Christus, die voor ons uit de doden opstond. Ook de levende vogel is een beeld van Hem. Eén vogel kon hier net zomin de rijkdom van Christus afbeelden als de ene bok op de Grote Verzoendag dat kon. Het is niet de mens, wiens herkegen vrijheid door de tweede vogel gesymboliseerd wordt, maar de volle Christus, die wij weer vinden in den gedode en den, de vrijheid invliegende, vogel. Christus, gestorven om onze zonden en opgestaan om onze rechtvaardigmaking, is de Zaligmaker.

Eerbied voor het leven. Tegenover het leven past geen andere houding dan die van eerbied. Het is niet onze schepping; het is God, Die daarop Zijn stempel gezet heeft. Hij heeft het geschapen; het komt Hem toe. We hebben met het leven iets ontvangen, dat groter is dan ons verstand. De aan kennis rijksten staan er met ootmoed tegenover. Zij, die dichter dan anderen bij de verborgen diepten van het leven staan, zijn het terughoudenst in hun oordeel; het voorzichtigst in hun optreden. Het leven is een mysterie. Het heeft wijder vlak, groter ruimte nodig, dan waarover onze blik gaat. Het zou vreemd, heel vreemd zijn, als de bestaansvorm, waarin het leven zich thans aan ons openbaart, alles zou zijn, en dat, wat wij de „dood” noemen, het einde der mogelijkheden zijn zoude. Wij kunnen in dit lichaam, de grens, die „dood” heet, niet overschrijden; het ontbreekt ons aan de organen om onze waarneming uit te strekken naar hetgeen er ligt aan de andere zijde. Wat niet tot de levensorde behoort, waaraan wij thans onderworpen zijn, onttrekt zich uit de aard der zaak aan onze waarneming. Het anders te verlangen ware in strijd met de wetten van het redelijk denken. Maar alles noopt ons aan te nemen, dat het leven

voor een deel, welks grootte ons onbekend is, buiten het gebied van ons waarnemingsvermogen ligt. Het is meer, dan zich kan uitdrukken in de materie, waaruit de ons bekende schepping bestaat.

Openbaar en verborgen. Bedenk bij al wat van het leven openbaar wordt, dat ook altijd een deel verborgen blijft en vermoedelijk het grootste deel. Ge kunt over dat, wat openbaar wordt, niet goed oordelen, zolang ge dat, wat verborgen blijft, niet kent. Uw kennis, die „ten dele” is, maakt uw oordeel vals. Daarom is het rechterambt ons niet toebetrouwd. Rechter kan alleen God zijn. Elke menselijke uitspraak, ook die in Zijn Naam geveld wordt, is voorlopig. De grote Revisie komt met herstel van alle aangedane onrecht en met handhaving van elk vertreden of misacht recht. Wie zich zijn onkunde bewust is, blijft graag ver van elke rechterstoel. De praemissen, waarop ons oordeel rust, zijn altijd te smal. Vele factoren en wellicht beslissende blijven bij menselijke oordeelvellingen buiten het gezichtsveld. Daarom zegt de Heilige Schrift een en andermaal: wrekt uzelf niet beminden, want er is geschreven: Mij komt de wraak toe. Ik zal het vergelden zegt de Heere. Ieder geve zijn lot in handen van God, den Kenner der harten. En een ieder zij er verre van om rechter en wetgever te willen spelen. Bemoei u niet met eens anders doen. Gij kwetst in uw bemoeizucht maar. De wereld heeft meer behoefte aan uw verbandtrommel dan aan uw weegschaal.

De valse profet. In Matth. 7 waarschuwt de Heere Jezus tegen de valse profeten. Het begint met het vijftiende vers van dat hoofdstuk. Ze komen, zegt de Heer, in schaapsklederen, doch zijn van binnen grijpende wolven. Hun valsheid blijkt uit hun levenswijze. Is die verkeerd, dan deugt de profeet niet. De valse profeet is op zijn voordeel uit. Men kent hem aan zijn hebzucht. Hij heeft de aard van de wolf en doet zich voor als een schaap. Hij komt in schaapsklederen: zachtmoedig en vriendelijk. Doch achter deze houding verbergt hij zijn ware bedoeling: hij wil zich bevoordelen. Hij beschouwt de profetische werkzaamheid als een bron van inkomsten. Hij is wel profetisch werkzaam; hij profeteert wel en dat goed ook: in de Naam des Heeren (Matth. 7: 22), maar het valse ligt in zijn doelstelling.

In een oud geschrift wellicht uit het midden van de tweede eeuw onzer jaartelling, lezen we onder de verschillende aanwijzingen en waarschuwingen, die daarin aan de gemeenten gegeven worden, a.g. de valse profeten:

„En iederen profeet, die door den Geest spreekt, moet ge niet op de proef stellen en becritisieren. Want alle zonde zal vergeven worden, maar deze zonde zal niet vergeven worden. Intussen is niet ieder die door den Geest spreekt een profeet, maar slechts als hij op dezelfde wijze als de Heer leeft. Aan de leefwijze zal de valse en de ware profeet gekend worden. En geen profeet, die door den Geest een gedekte tafel bestelt, eet daarvan, tenzij hij een valse profeet is. Verder is iedere profeet, die de waarheid leert, maar niet doet wat hij leert, een valse profeet”.

Tussen echt en vals. Duidelijk blijkt reeds uit bovenstaande, waar de scheidslijn loopt tussen echt en vals. De Heere Jezus heeft Zijn discipelen uitdrukkelijk verboden eigen voordeel in hun werk te zoeken. Ze mochten het niet gebruiken om aangenaam logies te krijgen of zich goud in de gordel te verzamelen. Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet — De wereld dier dagen had in dit opzicht een genezing nodig. Overal liepen godsdienstleraars rond, die van hun prediking een geldwinning zochten te maken. Paulus was er zorgvuldig op bedacht in niets aan dit slag oplichters te herinneren. Hij weigerde zelfs de hem door den Heer toegekende vergoeding voor zijn arbeid in ontvangst te nemen — althans in bepaalde plaatsen en omstandigheden. Dezelfde Apostel waarschuwt in I Tim. 6 : 5 voor leraars, die menen, „dat de godzaligheid een gewin zij”. De Nieuwe Vertaling zegt: „dat ze de godsdienst als iets winstgeevends beschouwen”. Eigenlijk: de godsdienst beschouwen als een bron van inkomsten; een geldwinning. „Wijk af van dezulken!” is zijn vermaan.

De arbeider en zijn loon. Bovenstaande wil niet zeggen, dat de Schrift het ongeoorloofd zou achten, dat de profeet vrijgesteld wordt van andere arbeid. Neen, dat vindt ze zeer goed. Ze eist dat soms, want ze past op hem het woord uit de wet toe: Gij zult den dorsenden os niet muilbanden. Wie een kudde weidt, leeft van de melk der kudde. De arbeider is zijn loon waardig, zeide de Zaligmaker. Dat hoeft niet op zijn zuinigst te worden uitgerekend — want zulk een schraal toemeten getuigt zeker niet van de werking van den Heiligen Geest in de harten. Afgunst moet daarbij ook niet meespreken. Vergeet niet, dat gij, als gij flink zijt, uw maatschappelijk inkomen verhogen kunt, welke mogelijkheid den evangelieprediker is afgesneden. Geldzucht maakt hem tot een valse profeet, maar geldgierigheid maakt de gemeente ook openbaar als verstoken te zijn van Gods Geest.

L.

ANDRIES PIETER BARENDREGT

Een woord van herinnering.

Hoe gaarne toch hadden wij Barendregt voor onze arbeid willen behouden. Hij kon eenvoudig niet gemist worden. Zijn de velden niet wit om te oogsten? Zijn de arbeiders niet weinige? En dringt de grote nood aan geschikte werkkrachten niet om den Heer des oogstes te bidden?

Wij staan voor een mysterie, dat zich in allerlei vormen en kleuren onder de mensen vertoont, en op ons betrekkelijk weinig indruk maakt, maar dat ons thans in zijn grepe houdt en kwelt, omdat het onze eigen weg gekruist heeft in de dood van br. Barendregt. Wij huiveren, als wij aan de ledige plaats denken, die hij heeft achtergelaten. En het enige, wat wij kunnen doen en met bereidheid des harten willen doen, is dat, waartoe hij ten allen tijde anderen en niet in het minst zichzelf opgewekt heeft: te geloven, dat wat God doet, welgedaan is. Wij willen geloven, dat zijn heengaan goed is voor hemzelf, voor zijn echtgenote en kinderen, voor ons, voor de gemeenten, voor de wereld. Ons gezichtsveld is zo klein en Gods gezichtsveld strekt zich uit tot de oneindige verten. En wij zeggen het den dichter na: „Gij wilt toch niet regeren, als een, die alles weet”.

Barendregt was een jonge man van voor in de twintig jaren, toen hij op bestel van de toenmalige leiders der Unie zich te Stadskanaal vestigde ten einde zich voor te bereiden voor het seminarie te Hamburg. Hij verscheen met al de bijzonderheden van een platteland aan zich, welke door een kort verblijf in de residentie van ons land niet hadden geleden. Hij was openhartig, spontaan, hulpvaardig, kortom precies zo'n jongmens als hier met open armen en enthousiaste harten zou worden ontvangen. Hij gaf zich zoals hij was, geheel en geheel onbemand, brandende van ijver voor den Koning van zijn leven. Wat heeft hij zich in die tijd aan de zomen van het Stads- en Musselkanaal vele vrienden gemaakt! Geen wonder, hij was altijd opgewekt; de humor gulpte hem over de lippen, en hij meende het zo echt. Wat mocht hij graag zingen; en wat kon hij zingen! En wanneer hij in die tijd soms vaderlijk vermanend optrad, dan werd hem dat hartelijk vergeven, want hij was nu eenmaal een fijne man, in wien ieder een geschikte voorganger zag.

Barendregt is voorganger geworden en een voorganger, die niet beschaamd

heeft. De gemeenten Harlingen, Emmerfseheideveer, Haarlem, den Haag — Oost en Muntendam hebben hem als voorganger gehad. Een respectabele rij in de korte spanne van achttien jaren, dat hij als voorganger het woord gebracht heeft. Niet dat hij op verandering belust was, of de trekkende pastor wilde wezen, die er de voorkeur aan geeft om oude broden op te warmen in plaats van verse te bakken. Maar het was hem nu eenmaal onmogelijk om de roep van een geteisterde gemeente te weerstaan. En een enkele keer is die roep tot hem gekomen. Er zijn onder ons ten allen tijde voorgangers geweest — vroeger, naar het mij voorkomt, meer dan thans — die de gave hebben om op welsprekende wijze af te breken. Zij dienen God met al hun talenten en krachten, maar geheel anders dan God het wil. Zij strompelen doorgaans weg tegen de tijd, dat de gemeente begint wakker te worden uit haar verdooving en ontwaakt in smart en armoede. En wat dan? Dan moet er maar weer een man zijn, vol geloof en moed, die zich over de gedupeerde en ontuchtterde en gedunde broederenkring ontfermen wil; een man van barmhartigheid en visie. Barendregt heeft meer dan eens de taak van zulk een man gehad. En met welk een liefde en nauwgezetheid heeft hij ze vervuld. Neen, die moeilijke taak was niet de begeerte van zijn hart, gelijk hij mij wel eens verzekerd heeft; ze was hem een opdracht van God en als zodanig aanvaardde hij ze. En zijn onze harten niet vervuld van dankbaarheid, als wij schouwen op de resultaten? Onze broeder heeft niet tevergeefs gearbeid aan de terugkeer van de kinderen van Juda in de verstrooiing.

Barendregt was evangelist in hart en nieren. God had hem heerlijk voor de schoonste arbeid in Zijn Koninkrijk, namelijk die der evangelisatie, toegerust. Wat was hij rijk aan fantasie! Wat was hij kinderlijk gebleven in het geloof! Wat kon hij boeiend vertellen! Wat vermocht hij te pleiten bij God en mensen! De tent van de drie noordelijke provincies charterde hem al heel spoedig als een vaste medewerker; later zelfs als lid van haar comité en secretaris. Op evangelische samenkomsten in onze gemeenten was hij een geziene verschijning. Hij was in zijn element als hij kon evangeliseren. Zijn ogen glinsterden, zijn gelaat droeg de volle lach, zijn zwarte haren tarten regelmaat als zijn mond zich opende om den zondaar de weg des levens te wijzen. Hoe aardig kon hij met zijn duizenden vriendjes in „De Kinder-vriend” keuvelen, en wat greep het jonge grut gaarne naar zijn plaatjes en praatjes. En dan niet te vergeten zijn jeugdbijdragen in onze Kerstnummers.

Barendregt trok in zijn geestdrift voor Jezus groten en kleinen tot zich. De evangelistenschool had zijn liefde geheel en al, en vele zullen de stille tranen zijn geweest, die hij heeft laten vallen, eerdat hij er toe kwam om wegens lichamelijke zwakheid als docent zich terug te trekken.

Maar Barendregt moet vooral genoemd worden in verbinding met onze N.B.J.B. Hij is immers jarenlang haar ijverige en bezielende secretaris geweest. Ik zie hem nog op onze nationale jeugdconferenties als de zonnige speaker, die om zich heen een aureool van vrolijkheid schept. Wat waren die conferenties soms mooi! Wat trokken ze van alle delen van het land een belangstelling! Maar wat een liefde en zorg, wat een kracht en tijd had Barendregt ze in de voorbereiding gegeven. En zullen wij nu ook niet het maandblad van de N.B.J.B. „Jong Leven” aan de naam van onzen broeder vastmaken? Hij is van de oprichting af en gedurende zes jaren haar redacteur geweest. „Spanen stuwkracht” is de titel van het inleidende artikel, dat hij in het eerste nummer van de eerste jaargang schreef. „Span- en stuwkracht” heeft hij ten allen tijde aan de N.B.J.B. en haar ondernemingen gegeven.

Barendregt is van ons heengegaan. God heeft hem geroepen en hij heeft gedaan, wat hij immer heeft gedaan: God gehoorzaamd. Was het zijn lust? Het was zijn plicht en hij zal zijn vreugde erin vinden. God zegent de plichtbetrachters met de hemel, hetzij hier op aarde of hierboven.

We moeten telkens terugdenken aan een woord, dat hij tot mij zeide op de dag van zijn bevestiging in zijn laatste emeente. „Ziezo, broeder Weenink, ik heb het gevoel, dat ik hier verankerd blijf”.

Waarlijk hij is in Muntendam verankerd gebleven.

Zijn broos lichaam in het graf.

Zijn geest bij God.

God, op Wien hij heeft vertrouwd en Dien hij met al de liefde van zijn hart een ieder heeft aanbevolen, make zijn geloof in Hem heerlijk waar aan zijn echtgenote en kinderen, aan gemeente en het ruimere arbeidsveld.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

JOHANNES 21 : 11.

In het eerste gedeelte van Johannes 21 (vs. 1—14) lezen we de geschiedenis van de verschijning van Jezus aan zeven Zijner discipelen aan de zee van Tiberias.

In het elfde vers lezen we: „Simon Petrus ging aan boord en trok het net op het strand, vol grote vissen, honderd drie en vijftig. En ofschoon er zoveel waren scheurde het net niet”.

Petrus ging dus aan boord om het net los te maken en het daarna verder op het strand te trekken.

Doch wat betekent dat aantal grote vissen, dat nauwkeurig vermeld wordt? Honderd drie en vijftig!

Dr. C. Bouma is in zijn korte verklaring van het Evangelie naar Johannes van gevoelen, dat „men ten onrechte in dit getal een symbolische betekenis heeft gezocht. Volgens Dr. Bouma wijst dit getal slechts op de grote hoeveelheid vissen, die de Heere deed vangen. De Heere „schenkt mild en overvloedig”.

Deze verklaring is, dat merken we onmiddellijk, wel de gemakkelijkste. Men omzeilt dan meteen de vraag naar de waarde van de getallensymboliek.

Dr. J. Th. Ubbink in zijn tekst en uitleg van het Evangelie van Johannes zegt, dat in het noemen van het getal grote vissen, ongetreft de kleine, wel de herinnering van den ooggetuige spreekt. Of en welke verborgen zin in „153” schuilt is moeilijk te bepalen, volgens Dr. Ubbink. Hij vindt hier een gelegenheid voor allerlei spitsvondigheden. Bij 153 zou men ter wille van het betekenisvolle ogenblik nog 't eerst geneigd zijn naar een „diepere” zin te vragen. Doch welke? Volgens Dr. Ubbink is uitleggen geen oplossen van raadseltjes, hetgeen we volkomen met hem eens zijn. We onderschrijven eveneens zijn opmerking dat de eerste lezers beter van de bedoeling op de hoogte waren dan wij.

De bekende Schriftverklaarder Godet merkt in zijn commentaar op het Johannes' Evangelie op, dat het getal 153 tot de zonderlingste uitleggingen aanleiding heeft gegeven. Zo zijn verscheiden kerkvaders van mening geweest, dat 100 heenwijst naar de heidenvolkeren, 50 naar de Joden en 3 naar de drie-eenheid. En dan worden nog een paar verklaringen genoemd, waarna de eigen opvatting als volgt wordt weergegeven: Het getal betekent eenvoudig, dat de discipelen zich de moeite getroost hebben de vissen te tellen, waaruit dan weer blijkt, dat zij niet in het minst hebben getwijfeld aan de wonderbare visvangst.

Dr. A. M. Brouwer meent echter, dat getallensymboliek aan het verhaal van de wonderbare visvangst ten grondslag ligt, wanneer het net honderd drie en vijftig vissen bevatte. Dit getal is te nauwkeurig opgegeven dan dat het „toevallig” zou zijn. („De vier Evangelisten”, bladz. 196.)

Augustinus en anderen na hem geven wel een geheel bijzondere beschouwing van het getal 153, om een gehele serie andere vreemdsoortige en „gezochte” verklaringen maar rustig te laten voor wat ze zijn. Augustinus en, op zijn voorgang, een aantal middeleeuwse theologen hebben uitgevonden, dat 153 de som is van de rekenkundige reeks 1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15+16+17. Dat is beslist een ontdekking! En dan gaan ze natuurlijk verder mediteren: zeventien is samengesteld uit zeven en tien. Het getal tien van de tien geboden is de wet, het getal zeven in zijn ongebrokenheid de Heilige Geest. Door Christus, die de 153 vissen doet vangen, krijgen wij de samenvoeging van wet en Geest, die nodig is om Gods wil te volbrengen.

Toch willen we hier nog even doorgeven, dat de Schriftuitlegger Zahn in zijn commentaar op het Nieuwe Testament heenwijst naar een oud bericht bij Hieronymus, waarin gezegd wordt dat er 153 vissoorten zijn. Dan zou de betekenis natuurlijk zijn, dat waar de discipelen van Jezus tot vissers der mensen gemaakt werden, zij in het net van het Evangelie alle soorten vis, dat is alle soorten mensen zouden vangen. Doch eilieve, nauwelijks hebben we ons een weinig vertrouwd gemaakt met deze „verklaring”, of daar nemen we kennis van een professorale mededeling, dat in dat oude bericht niet staat van 153 maar „ongeveer 150”!

Ik eindig nu met de beschouwing van Prof. Dr. A. M. Brouwer weer te geven. (Zie „De vier Evangelisten”).

Bij overweging van een en ander „kunnen wij tenslotte alleen maar zeggen, dat Johannes 21 inderdaad de getallen-symboliek toepast: zeven discipelen, drie episoden, drie vragen aan Petrus, honderd drie en vijftig vissen. Maar wat dit laatste als som van de cijferreeks 1 tot 17 beduidt, moeten wij in het midden laten. Misschien de volheid der gezaligden. Verder zullen wij wel niet mogen gaan; de bespiegelingen over de verbinding van zeven en tien zijn door het getal 153 niet verdedigbaar”.

d. H.

UIT DE STAD AAN DE ROTTE.

Rivieren hebben altijd een grote rol gespeeld in het leven der mensen. Reeds bijna op het eerste bijbelblad lezen we: En een rivier was voortgaande uit Eden . . . en op het laatste: En hij toonde mij een zuivere rivier.

Rivieren hebben volkeren gescheiden en de landsgrenzen gevormd. Op de school al leerden we, dat er in het oosten van ons land een provincie over de IJssel lag en menige stad ontleende haar naam aan het water, dat haar het leven gaf. Denk slechts aan Schiedam, Amstelredam en aan deze, van waaruit ik u schrijf: Rotterdam.

Deze regelen mogen sommigen als antwoord op hunne vriendelijke brieven beschouwen, die mij onlangs in zo groot getal bereikten; waarvoor ik allen hartelijk dank. Mijn financiën zouden genuïneerd worden, wilde ik ze stuk voor stuk beantwoorden. Dit massaal antwoord betekent niet, dat ik elk niet persoonlijk gedenk en bedank.

Onlangs wandelde ik van het Maasstation huiswaarts. Ik had juist een goede vriend aan de zorgen der Nederlandse Spoorwegen toevertrouwd en, het niet overmatig druk hebbende, besloot ik een dubbelteje te verdienen en terug te lopen. Niet ver van genoemd station staat aan de rand van de zandzeevlakte hoogverheven een molen. Vroeger stond deze herinnering aan dorpse tijden midden in de drukke wereldstad, nu is hij weer alleen en gedurig zwenken de wieken. Een artist(e) heeft een prachtig uithangbord vervaardigd en het gedicht aan de ene zijde laat ik nu volgen:

Door alle stormen onverstoord
Maakt deze molen rustig voort
Aan God is immers 't laatste woord.
Vanouds de grutterij „De Noord”.

Wat kan je zo'n woord op dat punt juist verkwikken. Menige Rotterdammer zal even door deze rijm vastgehouden worden en het getuigenis omtrent Gods almacht lezen. Wanneer men zich daar omkeert en rondom ziet, dan staat dat woord voor de ogen: Aan God is immers 't laatste woord. Het is goed daar te zeggen: Rust, mijn ziel, uw God is Koning. Want wanneer men ergens aan den mens kan vertwijfelen, dan is het bij die oude molen, hoog, verheven, rustig, met aan de voet de resten van een verpulverde stad. Doch zolang de winden de wieken nog drijven en de zon het slanke lijf van het fier bouwwerk nog beschijnt, zolang nog worden wij herinnerd aan Gods liefde en lankmoedigheid. Daarom is er hope, ook voor deze stad aan de rivieren.

In dit verband wil ik nog op een aardig schilderwerk wijzen, dat hier aan een der gevels van een broodfabriekslilaal prijkt. Tal van noodwinkelvanden vertellen u wat gij daarbinnen moogt verwachten. Deze, hier zeer bekende, firma, verleende een kunstenaar de opdracht, enige bijbelse tafereelen te ontwerpen. Waarin deze man wonderwel geslaagd is. Linksboven ziet ge Jozef, temidden zijner broederen. Hij staat daar in zijn veelkleurige rok aan zijn ongelovige en onwillige broers de droom der schoven te vertellen. Rondom de ene goudgele schoof buigen zich de anderen. Daarnaast zien we hoe mannen met lege zakken de voorraadsschuren binnengaan, om die achter weer met volle zakken te verlaten. Dat slaat op de voorraad in de schuren door Jozef in Egypte gebouwd. Daaronder is Ruth bezig op de korenvelden aren te zoeken en daarnevens zit Elia aan een smal beekje, terwijl raven komen aanvliegen met brood en vlees. Tenslotte ontdekken we David, staande naast den priester Achimelech, die hem de toonbroden aanreikt. Niet iedere voorbijganger zal de platen ontdekken, en wanneer wel, ze begrijpen, maar voor iemand, die in de bijbel een weinig thuis is, is deze muurschildering een oorzaak van vreugde. Want er ligt toch een getuigenis in en een verwijs naar de Schriften, die ons willen leiden tot het Brood des levens.

Maar meer van dit genre heb ik tot heden niet mogen ontdekken. Men zou dan misschien ook een te goede indruk van de stad krijgen, wat deze dingen betreft. Ja, soms grijpt ontroering je hart aan, als je voorbij die mensenspakhuizen fietst. Hoeveel duizenden, die nooit luisteren naar de boodschap van God. Jammer genoeg kunnen we geen openluchtsamenkomsten houden. Daardoor bereikten we dikwijls dezulken, die de weg naar onze kerk of zaal niet vonden. Laat me aan dat laatste niet denken, want hoe zullen ze het straatje vinden, waarover wij naar ons schoollokaal wandelen? Zeker, God kan ons daar ook in menigte laten uitbreken en ons wonderen laten aanschouwen, maar wij hebben onzerzijds toch ook de plicht het den mensen zo gemakkelijk mogelijk te maken en ze niet eerst in een doolhof te laten rondwanden, eer ze de plaats der ruste bereikt hebben. Moge God ons ook hier ruimte maken en dat geven, waaraan wij zo zeer behoefte hebben: een eigen tehuis.

HUIZINGA.

LIJST VAN AFGEVAARDIGDEN.

Als afgevaardigden voor de e.k. Algemene Vergadering werden door de Gemeenten de volgende namen opgegeven.

Almelo:

Amsterdam: B. Planting, P. Berkhout, G. Planting, G. J. van Rekum, W. Veenstra (reserve A. Zijp).

Apeldoorn: H. C. v. d. Flier, T. Hofkamp, H. A. Waldner.

Arnhem: J. B. de Neef, S. van Gelderen, H. Kip.

Delfzijl: D. Slort, H. Engelsman, J. Pleijzier.

Deventer: A. Pas en ?

Drachten: R. Folkerts.

Eindhoven: J. Knecht.

Emmer-Enschede: W. Baptist, G. Ensing, J. de Jonge, F. de Jonge, G. Olijslager, W. Wolters.

Enschede: G. Brongers en ?

2e Exloërmond: C. Brandt, E. Grooten, W. Stel, J. Vriezema.

Foxhol: W. Wolters, R. Maatjes.
's Gravenhage: J. de Jong, J. Boiten, W. Boiten, A. Gebel, P. J. Paets tot Gansoijen, H. B. de Ruijter.

's Gravenhage - Oost: H. Doornkamp, C. Meijner, H. J. Steenbergen.

Groningen: W. Balsters, B. Blaauw, H. Bolman, A. Bos, H. Bos, P. H. C. Deursen, J. Doornkamp, G. Drenth, K. Heiklaar, B. Hof, N. K. Siccama, C. Staal.

Haarlem: D. Baartse, G. H. ter Braak, G. C. Brussee, J. H. Mol.

Harlingen: J. van Wier en ?

Haulerwijk: S. Slort, J. Bos (reserve L. Jansma).

Heeg:

Heerlen - Treebeek: H. Soesan, R. v. d. Berg.

Hengelo (O.): D. ter Braak, F. Diepstra, Jac. Germeraad, G. M. Heijnen, H. E. Kuipers, W. Lindeman, W. Pots.

Hoogezand:

Leeuwarden:

Muntendam:

Nieuwe Pekela:

Nieuw Weerdinge: K. Prins, R. Boonstra, W. Habing, H. de Jonge, H. Poppen, R. Reiling.

Noordbergum:

Rotterdam - C.: F. E. Huizinga, J. W. Moll, W. Visser.

Rotterdam - Z.:

Siddeburen:

Sneek: G. W. Tijman, S. v. d. Werf Szn., W. Modderman.

Stadskanaal: H. Alfrink, H. Huizing, Tj. van Komen, B. Kruit, Th. v. d. Laan, G. Metz, J. Reiling Jr., L. Wils.

Stavoren:
 Ter Apel: P. de Boer, W. Veenstra.
 Utrecht: A. H. Zerbst, J. Maarsen Sr., F. Bos.
 Vriescheloo: H. Hornstra, H. Blank, E. Christians, B. Derks, G. L. Kruizinga (reserve R. Hamster, H. Hesselings).
 Workum:
 Zandbulten: K. Baptist, H. Kempenaar.

Leden van de Unie Commissie zijn: H. Bakker, K. Drent, L. de Haan, J. Louw, D. Olijslager, K. Reiling, J. W. Weenink.

d. H.

P.S. De volgende week hopen we het eerste deel van het Uniejaarverslag te doen opnemen.

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

FOXHOL, 1 Juni 1942. Het is al weer enige tijd geleden, dat we door De Christen iets van ons hebben laten horen. Welnu, brs. en zrs, het gaat ons goed hier in Foxhol.

Door Gods zegen en onder leiding van onzen voorganger br. Wolters kunnen we met voldoening terugzien op de tijd, die sinds de laatste berichten weer achter ons ligt.

Op onze Jaarvergadering bleek uit het jaarverslag, dat onze gemeente een aantal had van 17 leden, welke door de doop aan de Gemeente werden toegevoegd.

In Februari en Mei hadden we samenkomsten, waarin door verschillende broeders de blijde boodschap van Gods rijke genade werd gebracht. We mochten de voldoening smaken dat een zestal jonge en oudere mensen, die het leven zo niet verder wensten te gaan, des Heilands zijde kozen. Geprezen zij Zijn naam.

In Pinksterdag hadden we het voorrecht drie zusters en een broeder door de doop de gemeente binnen te leiden. Overvol was ons kerkgebouw bij deze gelegenheid. Voor een aandachtig gehoor kon onze voorganger de betekenis van de doop uiteenzetten, die onder het zingen van: „Hoe zalig is het volk, dat naar uw klanken hoort”, aan hen werd voltrokken.

Bij de daarna gehouden Avondmaalsviering werden ze hartelijk welkom geheten, en werd de wens uitgesproken, dat ze zelf gered zijnde, nog velen tot een zegen en tot steun en sieraad van de gemeente mochten zijn. Zo trekken we voorwaarts in het kleine Foxhol, met Hem, Die ons Gode gekocht heeft met Zijn bloed.

De secr. R. MAATJES.

HAARLEM. Ofschoon wij niet van grote dingen kunnen gewagen, mogen wij toch de zegen des Heeren bij de gemeentelijke arbeid heerlijk ervaren. Ook onder de jeugd wordt met liefde en ijver gewerkt. Kort geleden op de Hemelvaartsdag, togen wij met vele jongeren, waarbij ook enkele ouderen, naar de jeugdconferentie te Utrecht. Onder die ouderen bevonden zich ook br. en zr. Vrugt—v. d. Bent. Niemand kon toen vermoeden, dat deze reis voor br. Vrugt een ernstige ziekte tengevolge zou hebben zo ernstig zelfs, dat men voor zijn leven vreesde en hij in het Diaconessenhuis moest worden opgenomen. Intussen bereikte ons de tijding, dat ook zuster Vrugt ernstig krank was, welke ziekte haar in enkele dagen naar de dood voerde. Met innige deelneming denken wij aan onzen broeder, die nog steeds ernstig ziek, zo zwaar getroffen is. Vrijdagmiddag ruim 12 uur waren vele leden der gemeente met de fam. Vrugt op de dodenakker te Heemstede waar de teraardebesteding zou plaats hebben. Evenals in het sterfhuis werd ook hier in de aula het woord gevoerd door Ds. de Haan, die ons Schriftwoorden voorlas uit Openb. 21 en 1 Corinth 15. Ook werd een afscheidswoord gesproken door een zwager van de overledene. Een oudere zuster der gemeente getuigde van de zegen die zij, nog onbekeerd zijnde, door zuster Vrugt had ontvangen. Hierop togen wij grafwaarts, waar een schoonzoon de aanwezigen dankte voor de betoonde deelneming. Ds. de Haan las nu nog de apostolische geloofsbelijdenis en ging ons voor in dankgebed.

Zuster Vrugt is niet meer in ons midden, maar wij staren haar na in de heerlijke zekerheid van een hereniging in het Vaderhuis bij Jezus. Troostte de Heer de beproefde familie, en moge ook voor onbekeerden de roepstem klinken: „Bereid uw huis, want gij zult sterven”!

G. H. t. B., scriba.

ROTTERDAM-Z. Wegens zijn vertrek naar Delfzijl heeft op 31 Mei j.l. ds. D. Slort afscheid genomen van de Baptiste gemeente te Rotterdam—Zuid.

Ds. Slort hield een predikatie over Hebr. 13 : 8. Daarna herinnerde de scheidende voorganger ons er aan, dat hij op 23-jarige leeftijd, nu twaalf jaar geleden, geroepen werd om in Evangelisatiearbeid werkzaam te zijn. Op 27 Nov. 1935 werd de Baptiste gemeente te R'dam—Z. gesticht met ongeveer 50 leden. Thans telt de gemeente 140 leden.

Na de predikatie dankte ds. Slort zijn collega uit R'dam—Centrum, ds. Huizinga, voor diens aanwezigheid, evenals de afgevaardigden van de gemeenten te Den Haag—Oost en Z. Binnensingel en R'dam—Centrum. Woorden van afscheid en dank werden ook gesproken tot de kerkeraad, den heer Tessers die de post Pernis bediende, tot leiders en leden van Zangkoor, Naakranks, Zondagsschool, Jeugdverenigingen, Bond van jonge Baptisten, Meisjesvereniging, tot den organist en tenslotte tot de leden der gemeente.

Ds. Slort werd hierna toegesproken door br. Tessers namens de gemeente, br. de Ruijter namens den Haag—Singel, br.

Dreves namens Den Haag—Oost, br. Visser namens R'dam—Centrum, br. Verhagen namens afdeling Pernis, br. Benis namens Zangkoor, zr. Kling namens Zondagsschool, zr. v. d. Poel namens Zusterhulp en zr. J. Boonen namens het jeugdwerk. Enige sprekers boden geschenken aan. Ds. Slort heeft hen allen hartelijk dank gezegd.

Het zangkoor heeft de toespraken met liederen afgewisseld.

Als dit verslag onder uw aandacht wordt gebracht heeft Ds. Slort inmiddels zijn intrede in Delfzijl gedaan. De Heer stelle hem daar tot grote zegen.

Voor de gemeente te Rotterdam—Z. de Secretaris.

STAVOREN geeft een kort berichtje door. Tot onze verbazing ontving onze geliefde voorganger de vorige maand een beroep uit Rotterdam.

Niet dat wij onzen voorg. geen beroep gunnen, maar wij zijn recht dankbaar, dat hij ook mede om zijn nog zo kort verblijf onder ons het beroep niet heeft aanvaard. Ofschoon wij hem steeds van harte liefhebben, is door deze daad die liefde nog sterker en hechter geworden.

Onze bede is dan ook, dat de Heer hem ook hier nog tot rijke zegen mag stellen, opdat er velen mogen komen, die verlost van schulden, zich zullen geven aan den Heer en aan de gemeente.

Wij willen nog mededelen dat onze voorganger het consulentchap der gemeente te Workum heeft aanvaard.

Moge ook daar het werk gezegend worden, opdat ook die gemeente tot bloei mag komen.

Secr. R. SMITS.

Z. O. Drente.

Enkele grepen uit de Gemeensch. Jeugdkerkdienst, gehouden op de 2e Pinksterdag in de Geref. kerk te Ter Apel.

„God in ons” was het motto van deze Jeugdkerkdienst.

In de middagvergadering die geleid werd door Br. Veenstra, sprak Ds. Brandt tot ons over het onderwerp: „God en het kwaad”. Waarom laat God eigenlijk het kwaad toe? Veel gemakkelijker was het immers toch als God het kwaad uit deze wereld wegnam. Toch doet God dit om verschillende redenen niet. God wil dat wij uit vrije wil het goede zullen kiezen. Christus heeft op Golgotha het kwaad volkomen overwonnen en toch blijft het kwaad maar onder ons voort bestaan, nu meer dan ooit zou men bijna zeggen, waarom? — Omdat God ook het kwaad doet medewerken ten goede. Aandachtig werd er naar deze fijne toespraak geluisterd.

‘t Mondorgelclubje met zijn „temperamentvolle” directeur liet een paar aardige nummertjes horen, ook het mannenkwartet van E.-E.veen zong een viertal mooie liederen.

In de pauze moesten we met ons meegebrachte boterham naar het Baptistenkerkje wandelen, waar de koffie werd geschonken. Een lange rij jongemensen in kleurige toiletten en lichte jassen. Van over het water klonk het bellen van een draaimolen en het getingtingel van een

piepend draaiorgel tot ons door. Kermis. „Weg gij wereld met uw lusten". God in ons — de wereld er uit. De koffie door Ter Apel aangeboden smaakte ondanks de ontbrekende suiker heel goed; een woord van dank voor de moeite.

De avondvergadering werd geleid door Ds. v. d. Flier. Door opstaan werden de verschillende groepen verwelkomd. Het kerkkoor van E. E.veen zong eentweetal mooie natuurliederen, die zeer in de smaak vielen.

Ds. Weenink sprak tot ons als afge- van de Jeugdraad. Hij vertelde ons het één en ander van de tijd toen hij als jongbroekje zijn arbeid in Stadskanaal begon. Dat is nu 30 jaar geleden. 2 Mei j.l. mochten hij en Mevr. herdenken dat ze 30, samen zo als hij zeide, 60 jaar getrouwd waren. Ds. Weenink heeft een goed werk op Stadskanaal gedaan. Hij is begonnen om de jeugd te trekken, daarom hield hij eerst kinderpreken daarna jeugdpreken. Zo heeft hij de jeugd ge- wonnen.

Ds. Prins bepaalde ons bij ons motto „God in ons". Op het Pinksterfeest, het feest van de uitstorting van den Heiligen Geest, moeten we meer dan ooit ervaren, dat God in ons is. In de Handelingen lezen we, dat Petrus staande met de elven zijn stem verhief. Waarom zei Ds. Prins, moet ik hier alleen staan te ge- tuigen, kom naast me staan en vertel wat de Heilige Geest aan uw ziel heeft gedaan. Spontaan kwamen enkele jonge mensen naar voren om te getuigen van hun „Verlosser".

Als een kindje zwak en klein,
Wankel ik naar Jezus heen,
Voelend, ik moet bij Hem zijn,
En bij Hem alleen.

zong het kerkkoor van E. E.veen.

Zo, zeide Ds. v. d. Flier, moeten wij tot Jezus komen, hulpeloos als een kindje, zwak en klein. Niet fier rechtop, maar als een gebroken mens, die zich bewust is zonder Christus niet verder te kunnen leven. Voelend dat bij Jezus alleen de rust is te vinden. Onder stil gebed werd de uitnodiging gedaan om tot Jezus te komen. Wij zagen geen zichtbare vrucht, maar we zijn er van overtuigd dat de vrucht niet is uitgeble- ven. Waar de Geest Gods werkt, kan de vrucht niet uitblijven. Wij hebben nog maar in weinige jeugdkerkdiensten de Geest Gods zo nabij gevoeld als op deze 2e Pinksterdag. Precies 9 uur werd deze jeugddienst door den leider gesloten. Zeer voldaan, rijk gezegend gingen we huiswaarts. Een woord van dank komt toe aan het Gereformeerd kerkbestuur, dat geheel belangeloos het mooi kerk- gebouw aan ons heeft afgestaan en zo het zijne heeft bijgedragen tot het welslagen van deze Gemeensch. Jeugd- kerkdienst.

E. ANNIE WIJNHOLDS,
secrese.

MEDEDELINGEN

Emmer Eerscheidenveen.

Namens de Baptiste Gemeente al- hier deel ik u mede, dat Ds. J. de Jong voor het beroep bedankt heeft en dat Ds. H. Bakker van Harlingen door de gemeente is beroepen tot haar voor- ganger.

Tevens dat Ds. H. C. v. d. Flier D.V. Zondag 21 Juni zijn afscheids- prediking hoopt te houden des namid- dags 4.30 uur.

Belangstellenden en afgevaardigden van zustergemeenten worden bij dezen hartelijk uitgenodigd.

Voor de gemeente,
H. SJOERDS, secr.

Eindhoven.

De gemeente te Eindhoven heeft on- der biddend opzien tot den Heere en vertrouwend op Zijn leiding, beroepen als haar herder en leeraar, Ds. H. Bakker te Harlingen.

De secretaris,
J. KNECHT.

N. B. V. B. „Zusterhulp".

De 10 algemene vergadering zal D.V. gehouden worden te Groningen op Donderdag 2 Juli in de Bapt. kerk, Meeuwerderweg.

Aanyang 11.30 uur.

Voor de zusters die van buiten ko- men wordt om 11 uur koffie geschon- ken. Een schepje suiker nemen we allen mee, ook de boterham moet niet ver- geten worden.

11.30—1 uur zakenvergadering.

1—2.30 uur pauze.

2.30 uur middagvergadering.

Inleiding en bespreking referaat zr. de Haan—Engelsman.

Toespraak Ds. Louw, afgevaardigde der Unie.

Zang van de afdelingen Groningen en Muntendam.

Declamatie door de zusters Zwaan— Smits en Speelman—Kruit.

Het geheel beloofd goed te worden. Bereidt deze dag biddende voor en komt allen, opdat de band versterkt worde.

Secr.esse.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's die geregeld per post betalen om vóór 28 Juni e.k. 78 cent te willen storten op mijn post- rek. 42318, als abonnementsgeld voor het 3e kwartaal.

Mag ik op aller medewerking re- kenen?

De ADM.

ADVERTENTIE

Inplaats van kaarten.

DIRK DERKS

en

MARTHA KIP

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. op Dinsdag 16 Juni a.s.

Huwelijksinzegening 's namiddags 7.15 uur in de Bapt. Kerk te Hengelo door den WelEerw. Heer Ds. K. Reiling.

Hengelo (O.), 2 Juni 1942.

Elizabethstraat 3.
Venderinksweg 33.

OEBELE LINDEMAN

en

RIKIE ASSINK

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben 19 Juni a.s.

Kerkelijke bevestiging n.m. 7.15 uur in de Bapt. Kerk door den WelEerw. Heer Ds. K. Reiling.

Hengelo (O.), 6 Juni 1942.

Wilgenweg 46.
Mariastraat 23.

Receptie na afloop der kerkdienst in het jeugdgebouw.

Toekomstig adres: Mariastraat 23.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen"

8285

God leidt mij.

Wanneer wij dit motto voor deze week lezen, dan kunnen wij niet anders dan bidden: Heer, help mij dat te geloven. Geef mij de genade mij daaraan te kunnen overgeven, vasthouden. Want, wanneer dat onomstotelijk in mijn hart staat, dan zal ik niet vrezen: Wat zal een nietig mens mij doen. Dat is het juist Heer. Ik geloof zo weinig van wat ik zeg te geloven. Indien ik slechts een deel geloofde van wat ik voorgeef te geloven, dan zou ik een onverstoorbare vrede van binnen hebben. O God, giet het mij in, hamer het in mij vast, dat Gij mij leidt. Waarheen dan ook, ik zal niet vervaard zijn. Wat de tijden dan mogen brengen, ik zal rustig temidden der schuimende golven op deze rots staan en glimlachen. Ik zal on-aantastbaar, onoverwinnelijk zijn, ja, meer dan overwinnaar. Heer, dat ik mij nu buig voor U en het gelove zonder bedenking, twijfel: Al de weg leidt mij de Heer. Kom mijn kleingeloof te hulp. Ik wil geloven.

Zondag 14 Juni. Ex. 14: 10—18.

Hoe zou ik de sterkte en de wonderen van het geloof kunnen aanschouwen, indien het niet beproefd werd? Dus moet ik ook de tegenspoeden verwelkomen als gelegenheden, waarin God Zich aan mij op deze wereld kan verheerlijken. Hij zal het alles maken, dat g' u verwond'ren moet. Voor hen, die 't heil des Heeren wachten zijn bergen vlak en zeeën droog. Ik trek voort.

Maandag 15 Juni. Ex. 15.

Het is geen wonder dat we in Exodus zitten. De tocht door de woestijn. Hoor heden het lied der overwinning. Geen hand heeft iemand uitgestoken, dan de hand van den man des geloofs, die de staf voerde, en een heerlijke verlossing heeft God tweegebracht. Ik wil geloven.

Dinsdag 16 Juni. Ps. 23.

Lied der ruste. Lied van den onkwetsbare. Lied van den mens, die bij God wijlt. Een onberoerd park midden in het

uitmergelend verkeer op de hoofdstraat des levens. Zing het eens bij uzelf, waar ge ook verblijft. Daalt er geen hemeldauw in uw ziel? Toen Marion von Klot op 22 Mei 1919 door de Bolsjewiki ter dood werd gebracht, zeide zij: „Gij weet de weg voor mij — dat is genoeg. O God, laat mij nu niet zwak worden”. Heer, ik wil geloven.

Woensdag 17 Juni. Jes. 35: 1—10.

Hoe gemakkelijk gaat het, wanneer de muziek speelt. Het ene ogenblik vallen de soldaten haast om van moeheid, het andere strekken zich de leden en ze marcheren. Wat heeft de mensheid tot dusver anders gedaan dan marcheren op toekomstmuziek? Wij christenen, doen dat ook. Wel hebben we al de speellieden Gods in ons, doch eerst wanneer Christus Koning zal zijn zal alles spelen, wij en heel de schepping. Binnen in ons en buiten ons. Wat een wereld.

Donderdag 18 Juni. Jes. 55: 6—13.

God leidt in de regel door het duister naar het licht. In elk geval naar het licht. In de regel door het duister. Al Gods mannen en vrouwen, die Hij Zich had verkoren, stierven als het tarwegraan. Maar in de dood lag het triomferend leven. Laten wij Gods wegen niet vrezen. Ze zijn soms steil, maar gaan naar boven.

Vrijdag 19 Juni. Hand. 5: 17—25.

Waar ge nu de bijbel openslaat, ge vindt altijd hetzelfde: een almachtige Heer, Die oceanen klieft, in de woestijn de tafel toebereidt, gevangenis-muren verzet of Zijn en onze hemelse dienstbaren uitzendt tot bijstand. Johannes de Doper werd vermoord, Jakobus ook en later Petrus en Paulus. En hoevelen wel. Doch hun sterven was gewin, voor henzelf en voor de wereld. Heer, help mij U altijd te vertrouwen, ook als het schijnt, dat Gij niet bij mij zijt.

Zaterdag 20 Juni. 1 Kor. 1: 18—30.

We besluiten deze schone

H. DEURSEN
(Wedn. van H. Visser)

en
WIA VAN BERGEN

geven U kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats vinden Maandag 22 Juni a.s.

Kerkelijke inzegening in de Baptiste Kerk 's voorm. 10.30 uur door den WelEerw. Heer Ds. J. Louw.

Groningen, Juni 1942.

Hoornschediep 79.

Trompstraat 13.

Receptie van 3—5 uur Trompstraat 13.

Getrouwd:

TJ. BOOIJ

en

R. WEIJER

die namens wederzijdse familie hartelijk dank zeggen voor de vele blijken van belangstelling bij hun huwelijk op 4 Juni ondervonden.

Heerenveen, Juni 1942.

't Meer 187.

Voorlopig adres:

Staderhof 2, Leichlingen

Rhein Wuppe Kreis (Rhl. D.).

Twee dames zoeken voor 14 dagen in Aug.

Pension buiten

b.v. op boerderij.

Brieven aan Mevr. C. H. v. d. KRAAN, Freerickstr. 5, H'berg, R'dam—N.

Schriftgedeelten met een woord, dat heden nog door de feiten bevestigd wordt. Zowel wat betreft de wijsheid der wereld als de dwaasheid van God. Alles is even dwaas: Gods Zoon in de kribbe, een Lam aan het hout, het afschraapsel verkoren, de verworpenen gezocht. Opdat het zij tot in eeuwigheid: Soli Deo Gloria.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE GEMEENTE DOOR EEN VERKEERDE BRIL BEKEKEN.

Zilver of goud heb ik niet,
maar hetgeen ik heb, dat geef
ik u . . . .

Hand. 3 : 5.

Dat is de boodschap van de gemeente aan het mensdom, dat als die kreupel geborene aan de poort genaamd de Schone ligt en klaagt en kreunt en droomt te midden van een machtig mooie wereld van God met haar bergen en dalen en natuurfeestijnen en blauwe en bonte hemelen.

Wordt wat zij heeft door haarzelf van minder waarde geacht dan het edele metaal? Doet het haar leed dat zij niet de beschikking heeft over wat van haar gevraagd wordt? Het voegwoord „maar” zou dat vermoeden in ons kunnen opwekken. Doch niets is minder waar dan dat. Zij ziet in, haar haar typerend bezit geen ersatz, geen hulpproduct; integendeel zij is ervan verzekerd dat, wat haar afgebedeld wordt, in waarde verre ten achter staat bij wat zij heeft te bieden.

Ach wat is zilver, wat is goud?
Wat drukt men u in handen?
Een kruimpje, dat de nood behoudt
en opklaart aan haar randen.

'k Geef geest en kracht! Oneindig meer
zijn zij den mens van waarde.
Zij maken zilver, maken goud
en maken jong wat is veroud
en scheppen 'n nieuwe aarde.

* * *

Het mensdom beziet de gemeente
door een verkeerde bril.

Hoe beziet het haar? Is het niet
hoofdzakelijk als een instituut voor de
beoefening van de weldadigheid? Zulk

een instituut is zij niet, al zal het haar vaak grote vreugde geven in stoffelijke noden de helpende hand te bieden. Zeker, zij geeft gaarne den arme met een opgewekt en dankbaar hart; zij vertoont zich dikwijls in deze wereld in het sierlijke kleeid der barmhartigheid; doch zij doet dat, niet-omdat zij een vereniging is tot verlichting van de armen, maar omdat zij is, wat zij is. En wat is zij? Zij is het lichaam, waarin de Heilige Geest van God woont. Zij is het lichaam van Jezus. Mag ik het zo zeggen? Zij is Jezus voor onze tijd.

Mag de gemeente een bedelaar steunen? Maar dan blijft hij bedelaar en God houdt niet van bedelaars, van paupers. God houdt van arbeiders; Hij zelf werkt te allen tijd; en wie niet wil arbeiden en daarbij tracht op aalmoezen te leven is een Godtergende zondaar. „Zilver of goud heb ik niet . . .”

Hoe vreselijk zwaaf heeft vóór de wereldbrand ons het probleem van de werkloosheid gewogen! Hoe pietluttig hebben de leiders van ons volk met een beetje zilver en goud geprobeerd dat probleem onschadelijk te maken! Wat is bereikt? Niets anders dan dat het kwaad in helse woede thans meehelpt een wereld te verscheuren.

En de gemeente heeft aan het pietlutterig gedoe der voormannen trouw meegedaan. Was het niet haar taak geweest om als Jezus en zijnde Jezus haar stem te verheffen tegen het gruwelijk egoïsme en individualisme van klassen en groepen en enkelingen? Had zij niet het zware geschut van haar machtig woord moeten richten op een maatschappelijke structuur, die honderdduizenden tot paupers vernedert? „Zilver of goud heb ik niet, maar wat ik heb . . .”

En de gemeente wordt ook door de wereld gezien als een instituut voor het aankweken van maatschappelijke deugden.

Het is goed.

Het is goed, dat Gij God zijt,
dat ik het niet ben —

Ik zou geen regen laten dalen,
geen zon meer laten stralen.

Ik zou ze allen laten sterven,
die zo mijn grond bederven;

die zo elkander doden
en zo al mijn geboden

verkrachten en vertreden
en lachen om mijn zeden.

Ik zou . . . .

maar wie ben ik?

'k Ben één van hen en schuldig,
en Gij zijt ook met mij geduldig.

Zovaak ik Uwe wetten schond,
zovaak Gij mij genade zondt.

Waarom zou ik mij dan verheffen
en andren met mijn toorn treffen?

Ik moet hier stil zijn en niet wagen
de andren bij U aan te klagen.

Het is goed, dat Gij God zijt. . .
de Zwerver.

Dat is ze ook al niet. Ze is geen school voor de aflevering van brave burgers. Wat ons niet zelden met verbazing aangrijpt, is, dat vele christenen er precies zo over denken. Als een broeder zijn zaak moet sluiten, omdat hij gedwongen is te liquideren, of als een gezin zich los tornt van kerkelijke tradities; of als een lid zich op de ene of andere wijze misdragen heeft, dan kunnen wij dikwijls de klacht vernemen: „Wat zal de wereld ervan zeggen?”

Alsof de wereld onze hoogste instantie is en haar maatschappelijke deugden het programma van ons eindexamen. De gemeente is geen instelling ondergeschikt aan de een of andere maatschappij-vorm, welke tot taak heeft om langs godsdienstige wegen den mensen die eigenschappen bij te brengen, die deze maatschappijvorm nodig heeft om

zich te kunnen handhaven en daarom door haar als deugden worden aanbevolen.

De gemeente is een instelling boven staat en tijd.

Zij is ingeschakeld noch op een koning, noch op een president.

Zij is het onmiddellijke rijk van Gods Geest.

Zij weet zich geroepen de deugden des Geestes te verkondigen.

* * *

„Maar hetgeen ik heb, dat geef ik u”.

De gemeente heeft iets voor elken tijd, voor elke vorm van samenleving, voor elk volk en ras, voor elk werelddeel.

Zij heeft het Woord, het scheppende Woord, het wonderwerkende Woord van God. Zij heeft het. Zij heeft het.

„Hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij gehoord hebben met onze oren, en onze handen getast hebben van het Woord des levens, dat verkondigen wij u”.

Zo heeft zij het.

Wij hebben een woord voor de wereld,
die sterft aan haar twijfel en strijd;
het woord, dat slechts waarheid
en liefde
de weg tot de vrede bereidt.

Wij kennen den Heiland der wereld,
Wiens liefde de kruisdood verdroeg;
in Wien God nog altijd blijft zoeken
het hart, dat naar Hem nimmer vroeg.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIE-BUREAU

De agenda van de Alg. Vergadering.

De secretaris van de Gemeente Groningen schrijft, dat in de agenda van de e.k. Algemene Vergadering een fout geslopen is. Onder het punt Verkiezingen, redactie „De Zaaier”. Daar staat: aftredend is B. Planting en kandidaten zijn B. Planting en F. E. Huijzinga. En dan lees ik in de brief: „De bedoeling van Groningen is niet den laatstgenoemden broeder als tegencandidaat te plaatsen, maar als tweede redacteur”.

Groningen wil dus uitbreiding van de redactie van „De Zaaier”. Dit is m.i. een voorstel tot uitbreiding van de redactie van ons evangelisatieblad. Een fout is er heus niet in de agenda geslopen. Want van de bedoe-

ling van Groningen was er in de bewuste brief niets te lezen. Alleen het gevoelen van Groningen komt een beetje laat ter onzer kennis. Als een nagekomen voorstel zou deze gelegenheid de aandacht der Alg. Verg. kunnen krijgen. Groningen zou ook na overleg haar candidaatstelling kunnen intrekken en een volgend jaar met een voorstel komen, dat uitbreiding van de redactie beoogt. In elk geval hopen we het wel eens met elkaar te worden.

* * *

Verder verneem ik, dat de commissie van ontvangst te Groningen al druk doende is de nodige ingrediënten in te zamelen, opdat de afgevaardigden straks bij hun boterham en wellicht ook nog wel daarvoor en daarna van een kopje koffie of thee kunnen profiteren. De bewoners van de Grunostad „hebben de hulp van buiten niet nodig en ze hopen toch dat ze het den gasten goed kunnen geven!” Bravo! Wanneer het weer drukkend warm wordt, en dat schijnt tijdens de Unievergadering haast regel geworden te zijn, dan zal enige lafenis dubbel op prijs worden gesteld.

* * *

Kascontrôlecommissies.

Mag ik de broeders, die door den secretaris zijn aangezocht zitting te willen nemen in een kascontrôlecommissie, verzoeken zo spoedig mogelijk te willen rapporteren? De rapporten worden gaarne ingewacht: Haarlem, Tetterodestr. 47.

* * *

Een verzoek.

Wanneer Gemeenten bij gelegenheid van de bevestiging en intrede van een voorganger graag een vertegenwoordiger van de Commissie der Unie in haar midden zien, dan gelieve men zulk een aanvraag tijdig naar den Uniesecretaris te sturen. En niet, zoals het onlangs nog geschiedde, een paar dagen van te voren. Er moet immers over zulk een aanvraag gecorrespondeerd worden. En daarna moet een broeder worden aangezocht. Soms kan de broeder, die wordt aangezocht, niet. Dan moet een ander gevraagd worden.

Secretarissen, begrijpt u thans mijn verzoek? Och, er is eigenlijk niets te begrijpen. Een beetje meer accuraatheid en de zaak loopt als gesmeerd. Een verontschuldiging dat men ziek is geweest, baat niet, want er zijn in de Gemeente toch nog wel meer die de pen kunnen voeren?

Indien enigszins mogelijk laat de C. d. Unie zich steeds persoonlijk ver-

tegenwoordigen bij gelegenheden als boven aangeduid. Waar zulks niet mogelijk is, geschiedt het schriftelijk.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

„Wij zijn kwaad op u”. Dat waren de woorden, waarmee eens een broeder zijn predikant bij diens huisbezoek begroette. Deze antwoordde eenvoudig: „dan geef ik U een week om weer goed te worden” en ging weg. — De zaak was deze, dat in het familieleven van den broeder een voor hem niet geheel onbelangrijk feit herdacht was, n.l. dat hij eens was geboren. De dominé had hem op die dag niet met een bezoek vereerd en nu kwam hij, bij dominé's eerste bezoek na die, voor hem zo gewichtige datum, plompverloren met de verklaring: „dominé, wij zijn kwaad op U”.

Nu is het volgens Matth. 5 : 22 niet geoorloofd om op een broeder te toornen. De tekst luidt:

Doch ik zeg u, zo wie op zijn broeder toornig is, die zal strafbaar zijn door het gericht.

De Statenvertaling heeft de tekst wat gemakkelijker te dragen gemaakt door dat hij er ingevoegd heeft staan: „ten onrechte”.

Volgens het verband behandelt de Heere Jezus daar de vraag, welke gevallen begrepen zijn onder het gebod: Gij zult niet doden. En dan valt er volgens de verklaring van den Heiland onder dit verbod ook het toornen op een broeder.

Wie dat doet, maakt zich schuldig aan doodslag.

Tegen het antwoord, dat die predikant den aanklager gaf, zou men slechts dit kunnen inbrengen, dat hij dien man een week gaf om weer goed te worden. De Apostel zegt, dat het voor zonsongang nog moet worden opgeruimd.

Hoe men niet moet beginnen. Men moet niet beginnen met boos te zijn en te beschuldigen, maar met inlichtingen te vragen. Men moet de opkomende ontevredenheid maar eerst de kop indrukken en de oprijzende toorn afwijzen. Eerst informeren. De broeder, boven genoemd, had kunnen beginnen met te zeggen: dominé ik was j.l. ...dag erg teleurgesteld dat U niet even kwam. En dan had de predikant hem kunnen zeggen, om welke reden hij hem die teleurstelling had moeten

bereiden. Na die opheldering zou er geen reden om kwaad te zijn zijn overgebleven en allicht had de broeder aanleiding gehad om zijn pastor vergeving te vragen, omdat hij ontstemd geweest was over hem en in gedachten hem ten onrechte beschuldigd had. Want hoe licht sluip niet een kwade gedachte bij ons naar binnen en schrijven we iets, dat een ander doet of nalaat, toe aan minder mooie motieven. En dit zondigen in gedachten is ook zondigen. En ook voor dit zondigen moeten wij vergeving vragen.

Wat onze taak niet is. Het is geenszins onze taak alle mansvrienden te wezen. We zijn als evangeliedienaren niet geroepen de mensen tevreden te stellen. De Evangeliedienaar is niet op de mensen doch op Christus georiënteerd. Hij zal zich trachten aangenaam te maken bij de gewetens van alle mensen. Bij de gewetens — goed te verstaan — niet bij hun vlees! Dat kan hij wel eens tegen zich krijgen en dat heeft hij te bestrijden — een beroep doende op het geweten. Naast hun geweten heeft hij te gaan staan en tegen hun vlees positie te kiezen. Met pluimstrijkende woorden mag hij niet omgaan en populariteit mag hij niet zoeken. Wordt hij populair, dan moet hij dat aanvaarden, maar daarbij goed de ogen open houden voor de gevaren, die daaraan verbonden zijn. Zoeken mag hij ze nooit. Want doet hij dat, dan gaat het in zijn werk om zijn eigen persoon en niet om Christus. Hij moet voortdurend toezien dat niet hij middelpunt wordt en de mensen helemaal of voor vijftig percent zich tot hem bekeren. Hij moet achter Christus blijven staan en tot Christus leiden en dan terug treden.

„Mag U dominé wel horen?” De predikant was nog maar kort in de gemeente. Een der ouderlingen ging met hem de gemeente door en op een van die bezoeken stelde de welmenende ouderling deze vraag aan den broeder, wiens woning betreden was. De bedoeling was goed. Hij was overtuigd, dat de aangesprokene een bevestigend antwoord zou geven, waarover hij zich verblijden zou en — naar hij mocht aannemen — de dominé ook. Het stellen van deze vraag was nochtans verkeerd. Niet dat het verkeerd zou zijn, wanneer iemand verklaart door het woord van een predikant gesticht en geholpen te zijn. Het is klein als men dat niet kan. Maar een ouderling moet zulk een vraag hiérom niet stellen, omdat dat als 't ware een uitnodiging is, om zich boven het Woord te stellen; een insluiten van de gedachte, dat de predikant de gemeente te behagen heeft. Onwillekeurig kan een predi-

kant onder de invloed van zo'n vraag en antwoord komen en zich op de gemeente gaan oriënteren — inplaats van op Christus. De ouderlingen mogen zeker verlangen, dat óók de predikant in zijn werk het welbehagen des Heeren zoekt en zich onder het oordeel en de tucht des Geestes stelt, maar ze moeten hem niet leren naar het welbehagen der mensen te jagen. Ze moeten den predikant zeggen: leef en predik en arbeid zo, dat Uw hemelse Zender een welgevallen in U heeft, en tot de gemeenteleden moeten ze zeggen: leeft en arbeidt en spreek zo, dat Uw opzieners over U tevreden kunnen zijn en den Heere kunnen danken over U.

„Uwe dienaren” In 2 Kor. 4 : 5 bepaalt de Apostel Paulus de verhouding van den Evangelieverkondiger naar twee kanten. Hij zegt daar wat de dienaar van het Evangelie is ten opzichte van Christus: Wij prediken niet onszelf, maar zijn herauten, uitroepende dat Jezus de Heere is en we zijn uwe dienaren om Jezus' wil.

Die uitdrukking: „uwe dienaren” wordt dus nader bepaald door de woorden: „om Jezus' wil”. Het wil niet zeggen, dat de Evangelieprediker in de dienst der gemeente zou staan. Dat ware in strijd met Paulus' vermaan: wordt geen dienstknechten van mensen. Neen: de Evangelieverkondiger is een dienaar, zoals zijn Meester het was. De Heere Jezus zeide van zichzelf: Ik ben niet gekomen om mij te laten dienen, maar om te dienen. En op een andere plaats: Ik ben in het midden van U als een, die dient. Niemand zal willen zeggen dat de Heere Jezus een dienstknecht van mensen was. Hij was Gods Knecht en juist daarom geen knecht van mensen. Niet naar mensen richtte Hij zich. In die zin is ook de dienstplicht van elken Evangeliedienaar te verstaan. Hij staat in uitsluitende dienst van Zijn Meester en heeft deze dienst uit te voeren onder de mensen en tot hun welzijn. De aanwijzingen ontvangt hij uit de hemel, door den Geest van God: Onze bekwaamheid is uit God. De wil des Heeren heeft hij onder de mensen bekend te maken en ten opzichte van de mensen te volbrengen — onverschillig of dat tegen den mens ingaat of de instemming van de mensen heeft. Hij heeft die wil te volbrengen — niets voor zichzelf daarbij zoekende. Hij kan er het kruis bij verwachten en heeft het dagelijks op te nemen en zo zal hij ook delen in de bijzondere vreugde, die in de arbeid onder het kruis gesmaakt wordt. Die blijdschap is het, die de Heere Jezus noemde: „Mijne blijdschap” en waarvan Hij tot de Zijnen zeide: „Mijne blijdschap geef Ik U”.

Men probeer dus niet den dienaar van den Meester los te maken en aan

de gemeente te binden, want in zijn band aan Christus ligt juist het heil der gemeente. Maar de gemeente helpe hem in het zoeken van hetgeen den Heere welbehagelijk is; helpe hem door hare gebeden, door haar raadgevingen en door haar waardering en liefde. Want faalt hij en moet hij gemeesterd worden, dan moet Christus dat doen en Christus zal het doen, als de gemeente Zijn plaats ten opzichte van Zijn dienaar maar open laat.

L.

JAARVERSLAG

van de

UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

over het tijdvak

1 Mei 1941—30 April 1942.

1. Algemeen overzicht.

Uit de bescheiden van den secretaris, die naar we zeker weten heel graag zelf het jaarverslag had geschreven, bleek me, dat reeds voorbereidingen voor het samenstellen van en gegevens vóór het verslag waren getroffen en verzameld.

In het boven aangeduide tijdvak bleef de oorlog woeden en heeft hij zich zelfs aanmerkelijk uitgebreid. Thans zijn alle werelddelen in de oorlog betrokken. De lekkende vlammen van deze wereldbrand slaan naar alle kanten uit. Ook ons volk gaat gebukt onder het zware leed van de oorlog. Zal ons volk ook gelouterd worden? Deze vraag kan het hart zo benauwen, dat de vrucht tenslotte ook nog wrang zal zijn.

Ook onze Gemeenten ondervinden de nadelen van de oorlogstoestand. Bijeenkomsten en diensten zijn beperkt en soms onmogelijk. Vele gemeenteleden arbeiden ver van huis en Gemeente. Laten we ook voor hen allen bidden en voor hen, die ze moeten achterlaten.

Doch ondanks dit alles kunnen we God danken voor datgene, wat nog gedaan kon worden; danken voor genoten en doorgegeven zegen. Alle Gemeenten hebben nog kunnen werken, en God heeft aan deze en gene Gemeente een bijzondere zegen geschonken.

Twee Gemeenten mochten dit jaar een jubileum gedenken. Muntendam herdacht het 50 jarig en Amsterdam het 75 jarig bestaan der Gemeente.

Dit jaar is er geen statistiek samengesteld, zodat het juiste aantal leden

onzer Gemeenten niet bekend is. Wanneer men de gemeenteberichten doorbladert, komt men tot de conclusie, dat de toename in het laatste jaar niet overweldigend groot is geweest. De Gemeenten Enschedé en Ter Apel werden in de Unie opgenomen.

Opvallend is, dat in het laatste jaar zoveel oudere broeders en zusters ons door de dood zijn ontvallen. God heeft ze thuis gehaald. En wij die achterbleven moeten voortgaan te arbeiden met meer trouw, met meer geloof, met groter toewijding en liefde.

2. Ons gemeenschapsleven.

Op de tweede Pinksterdag van 1941 werd te Stadskanaal een landdag gehouden.

De 61ste Algemene Vergadering werd 9 Juli te Groningen gehouden. Het aantal afgevaardigden was geenszins kleiner dan de voorgaande jaren. Ook nu weer moest de Alg. Vergadering tot één dag beperkt blijven. Het was een zeer goede vergadering. In „De Christen” werd een verslag opgenomen.

De Broederschap van Baptiste predikanten kwam in October te Groningen in een ééndaagse conferentie bijeen.

Besturen-conferenties werden gehouden te Stadskanaal en Leeuwarden.

Er kon ook nog een Zondagsschool-conferentie worden gehouden.

Gemeenschappelijke jeugdkerkdiensten konden op verschillende plaatsen door-gang vinden.

Paasmaandag werden de traditionele bondsdagen gehouden.

Zusterhulp hield haar jaarvergadering op 2 Juli te Groningen. Een gewestelijke samenkomst vond te Stadskanaal plaats.

De secretaresse van Zusterhulp, zr. Olijslager—Muller, schrijft:

De Nederlandse Baptiste Vrouwen Beweging „Zusterhulp” werkte, ondanks de deprimerende invloeden, door aan het doel dat ze zich stelde. De jaarvergadering werd te Groningen gehouden en was door een groot aantal zusters bezocht. Ook de Gewestelijke conferenties mochten zich in een grote belangstelling verheugen. De berichten uit de afdelingen stemmen tot vreugde, omdat allerwege activiteit valt waar te nemen. Het ledental liep iets terug. De offervaardigheid der zusters is te prijzen. Het bijeengebrachte bedrag aan geld was hoger dan het vorige jaar. Een flink bedrag konden we beschikbaar stellen voor het werk der C. I. Z.

Ons maandblad „De Kandelaar” heeft in menig gezin haar licht doen schijnen. Wel liep het aantal abonnees iets terug, doch daarover zijn we niet ontmoedigd. Het Hoofdbestuur bleef in 8290

dezelfde samenstelling gehandhaafd. We zijn ons bewust, dat we ook in deze bewogen dagen een taak hebben te volbrengen. Onze verwachting is van Hem, Die is de Koning der koningen en Heer der aarde”.

De Nederlandse Baptiste Jeugd Beweging is het afgelopen jaar weer actief geweest. Haar secretaris, Ds. Prins, deelt ons het volgende mede:

„Grote dankbaarheid vervult ons hart bij het overdenken van alles wat in het afgelopen jaar in en door onze Beweging kon worden gedaan. Want trots de huidige tijdsomstandigheden bleef het ons vergund om door te werken met en onder de jongeren voor de eer van Jezus' Naam.

Voor zover ons bekend is kon het werk in al onze afdelingen rustig worden voortgezet en bleek de liefde voor onze N. B. J. B. bij al onze jongeren groot te zijn. In 't bijzonder kwam dit tot uiting in de grote offervaardigheid voor de zendingsactie: „Spek-de-bus”.

De 15e Nat. Conferentie, op Woensdag 16 Juli 1941 te Groningen, was een grote hoogtijdag in onze beweging en mag beslist geslaagd worden genoemd. Tevens werden er in al onze gewesten goed geslaagde en gezegende Gemeenschappelijke Jeugdkerkdiensten gehouden.

Het dagel. bestuur van de Jeugdraad vergaderde enige malen te Stadskanaal, terwijl op 12-1-42 de Jeugdraad in Zwolle in vergadering bijeenkwam.

Als groot verlies moeten we meedelen, dat ons jeugdorgaan „Jong Leven” niet meer mag verschijnen. Aanvankelijk werd er eerst een Jeugdbrief in „De Christen” geopend, maar door te grote bezwaren werd daar ook weer vanaf gezien. Thans wordt het contact met de afdelingen bewaard door het zenden van een maandelijks brief, die gelijktijdig op dezelfde Zondag in alle Jeugdkerkdiensten wordt voorgelezen.

Zo kunnen we dankbaar opzien naar boven, naar den Gever van al het goede en gaan we in vast vertrouwen op onzen God ook de toekomst tegemoet”.

Voorts geven we hier het overzicht over het Tabithajaar 1941—'42. We nemen hier over wat de secretaresse van Tabitha, zr. Boiten—Attema, schrijft:

„Dit jaar was voor Tabitha wel een jaar vol gebeurtenissen. We zagen zusters in opleiding gaan en anderen namen haar plaatsen weer in.

De zrs. Gré Bos, Anieta v. Netten en Annie Stel vertrokken voor haar verdere opleiding. De zrs. Bep Odenaal, Wubbi Poppen en Hanna Postuma namen haar plaatsen in.

Intussen zijn de zrs. Grietje Hazewinkel, Gré Bos en Anieta v. Netten al weer met vakantie thuis geweest.

Zij waren blij en dankbaar en gingen ook vol moed weer terug.

De vorige maand mochten we de verblijdende tijding horen, dat weer 3 zusters haar eindexamen met goed gevolg aflegden.

Het waren Catharina Kijf, Grietje Hazewinkel en Richtje Riemersma.

Zr. Catharina is momenteel met een maand vakantie bij ons.

Dit jaar werd voor het eerst een Tabitha-kalender uitgegeven; plm. 3000 stuks werden verkocht.

Zr. Christine had met de Tabitha-film overal een warme ontvangst. De liefde, waarmee zij door de verschillende Gemeenten ontvangen werd, vergoed zeker wel de schier onoverkomelijke moeilijkheden, waarmee deze reizen gepaard gingen. Sneeuw noch koude noch treinvertraging, niets heeft haar kunnen weerhouden om in woord en beeld te laten zien wat Tabitha wil.

Bij de vele zegeningen, welke Tabitha mocht ontvangen, bleven ook zeker de teleurstellingen niet uit.

Zo was het ons een grote teleurstelling, dat zr. Bep Odenaal ons wegens ziekte moest verlaten.

De gasten bleven dit jaar voor ons gespaard en allen bleven bij ons. De geest onderling is buitengewoon. Met de Kerstdagen mochten we weer tezamen het geboortefeest van onzen Heiland vieren. Allen hadden zich voor deze avond voorbereid. Niet één gast bleef achter. Ieder droeg iets bij, hetzij door zang, declamatie of muziek tot het welslagen van deze avond.

Het was dan ook weer een gezegend Kerstfeest, waaraan zowel gasten als zusters en genodigden met liefde terugdenken.

Dit zijn slechts enkele grepen uit het afgelopen Tabithajaar.

Het komende jaar gaan we dan ook vol moed in. Wetende dat onze Hemelse Vader nooit het werk zal laten varen, hetwelk Zijn hand begon.”

3. Onze Commissies.

De Commissie der Unie kon haar vergaderingen als gewoonlijk houden. Ze kwam drie keer samen: in de maand Mei, de dag vóór de Alg. Vergadering en in October.

De Commissie tot Opleiding wordt in haar werkzaamheden erg geremd door de oorlogstoestand. Op de voorjaarsvergadering van de Comm. der Unie gaf ze een overzicht van de door haar verrichte werkzaamheden. We hopen, dat de tijd spoedig mag aanbreken, waarop de C. t. Opl. haar activiteit kan ontplooiën.

De Commissie voor Inwendige (dat wil zeggen: binnenlandse!) Zending, kortweg aangeduid door de initialen C. I. Z., heeft geenszins stilgezeten. Ze rapporteerde over de

door haar in het werk gestelde broeders en onderzocht ook dit jaar weer de subsidieaanvragen. Het werk van de C. I. Z. vindt algemene belangstelling, zowel van de zijde van de N. B. J. B. en Zusterhulp, alsook van de Gemeenten en particulieren.

Door de werkzaamheden van de C. t. Opl. en de C. I. Z. wordt de arbeid van de Unie Commissie niet weinig vergemakkelijkt. De leden van deze commissies worden elk jaar op de Octobervergadering door de Unie Comm. benoemd.

De Unie Radio Commissie beëindigde in verband met de veranderingen op omroepgebied haar werkzaamheden.

De secretaris van de Commissie, die in contact staat met het Nederlands Bijbelgenootschap, deelt mede, dat, ofschoon het over 't algemeen stil is gebleven in onze Uniegemeenten betreffende opmerkingen op de Nieuwe Vertaling van het N. Testament, er toch enkele zijn binnengekomen. Deze opmerkingen werden op een vergadering in April besproken en daarna ter overweging doorgezonden aan den secretaris van de Revisie Commissie.

4. Onze Periodieken.

De administrateur van ons weekblad „De Christen” meldt, dat het blad onzer Gemeenten regelmatig kon verschijnen. Het aantal abonné's is met ruim 100 toegenomen. Per 1 April 1942 waren er 1050 betalende abonné's. Behalve met de abonné's in Duitsland en België is het contact met de buitenlandse lezers van „De Christen” nog steeds verbroken. Voorzag men verleden jaar een nadelig saldo, dit is door het toenemen van het aantal abonné's gelukkig niet uitgekomen. Er is nog een winst gemaakt van f 58 85.

Door de bijzondere tijdsomstandigheden werd in 1941 geen Kerstnummer uitgegeven.

De administrateur van „De Zaaier”, tevens Unie-depôthouder schrijft:

„Over de arbeid met „De Zaaier” kan gezegd worden, dat het werk geregeld voortgang kon vinden, al zijn de moeilijkheden groot. Door de barre winter en de verduisteringsmaatregelen konden lang niet alle afnemers het peil handhaven waarop zij stonden. Sommigen gaven te kennen dat de arbeid geheel moest worden stopgezet. Daar tegenover kan echter ook vermeld worden dat velen hun best hebben gedaan en enkelen nieuw of opnieuw begonnen zijn.

Over 't geheel genomen kan gezegd worden, dat wij over het dieptepunt heen zijn en het werk weer langzaam vordert. Geregeld worden 7500 ex. per maand gedrukt.

In het Depôt is het als gewoonlijk zeer rustig. De oude blaadjes, die nog aanwezig zijn, blijven vrijwel onaangestast. In hoofdzaak beperkte zich de verkoop tot wat doopkaarten en de lesboekjes van Ds. Louw, die totaal uitverkocht werden, maar waarvan een herdruk zeer spoedig gereed zal zijn. Het is wel gebleken dat deze lesboekjes in een behoefte voorzien.”

„De Kindervriend” en „Jong Leven” moesten hun zegenrijk werk beëindigen. Wegens papierschaarste mochten ze niet meer verschijnen.

De administratrice van „De Kandelelaar” meldt, dat het orgaan van de Nederl. Bapt. Vrouwenbeweging „Zusterhulp” nog steeds in de zeer bevoorrechte positie verkeert, dat het zijn licht onbeperkt en ongehinderd mag laten schijnen. Het verschijnt maandelijks met een oplage van 800 exemplaren en wordt met dankbaarheid en vreugde verzorgd.

Van de Tabithabode hebben we niet veel vernomen.

5. Personalia.

Op 18 Juli 1941 werd Ds. Keimpe Kuipers, één van de oude garde, door zijn hemelsen Meester thuisgebracht en tot heerlijkheid bevorderd. Een werkzaam leven werd afgesloten. Ruim 10 jaar genoot hij nog van een welverdiende rust. Hoe leefde hij met onze Gemeenten mede. Gedurig weer liet hij van zijn belangstelling blijken. Zijn nagedachtenis blijft onder ons in hoge ere.

Ds. H. D. Hooghwinkel en Ds. G. Brongers kwamen onze gelederen versterken. In Twenteland begonnen beiden hun gemeentelijke arbeid. De eerste werd 20 Juli 1941 te Almelo, de laatste 5 Sept. van hetzelfde jaar te Enschedé in de arbeid bevestigd, alwaar br. R. Bos een week eerder zijn werk beëindigde.

In de herfst van '41 legde Ds. Monnsma zijn arbeid onder ons neer, terwijl Ds. G. Bouritius in dit voorjaar zijn ambt en zijn arbeid te Deventer vaarwel zeide. (We verwijzen hier naar het gemeentebericht van Deventer onder de rubriek Onze Gemeenten).

Ds. J. B. de Neef aanvaardde een beroep naar Arnhem en werd daar 21 Sept. '41 bevestigd.

Ds. H. Doornkamp verwisselde 2e Exloërmond met Den Haag—Oost en werd 16 Nov. '41 tot zijn dienstwerk ingeleid.

Ds. C. Brandt deed 14 Dec. '41 zijn intrede te 2e Exloërmond.

Ds. F. E. Huizinga aanvaardde een beroep naar Rotterdam—C. en werd daar 29 Mrt. van dit jaar bevestigd.

Op 26 April '42 hield Ds. J. Hek-

huis, die een week tevoren van de Gemeente te Delfzijl afscheid genomen had, zijn intrede in de Gemeente te Hoogezand. Vermelden we hier ook nog, dat Ds. Hekhuis op 17 September 1941 zijn 25 jarig ambtsjubileum onder grote belangstelling mocht vieren.

Inmiddels had Ds. D. Slort van Rotterdam—Z. een beroep naar Delfzijl aangenomen. En begin Maart had Ds. A. A. Hardenberg van Apeldoorn reeds zijn beroep naar Leeuwarden aanvaard.

En inmiddels gaat het beroepingswerk door. Ook blijven de bedankjes niet uit. Het resultaat van de roep der Gemeenten „Kom over en help ons” in het nieuwe Uniejaar zal in een volgend jaarverslag vermeld kunnen worden.

Het tekort aan Voorgangers wordt groter. En nog altijd kan de opleiding van de Uniekwekelingen zo goed als niet ter hand genomen worden. Meerdere broeders melden zich voor de opleiding aan. Mogen de gesloten deuren spoedig weer geopend worden.

(Slot volgt.)

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Zondag 14 Juni was het voor de gemeente een gezegende dag. Die dag nam onze geliefde voorganger afscheid van onze gemeente. In de morgendienst werden we bepaald bij de zaligspreekingen, en in 't bijzonder bij de armen van geest, van wie het koninkrijk der hemelen is.

's Middags 3.30 uur vond de afscheids-prediking plaats in het gebouw van de Vrij Evang. gemeente. Groot was de belangstelling, waaronder we opmerkten afgevaardigden van de gemeenten te Deventer en Arnhem, van de Vrije Evang. gemeente, Evang. Luth. kerk en het Leger des Heils. De prediking, die wij beluisterden was naar aanleiding van de zegenbede: „De genade en de liefde van onzen Heere Jezus Christus zij met u allen”. Prachtig werden we gewezen op de liefde van onzen Heiland en vermaand die liefde in onze gemeenten te bewaren en te bestendigen. Ook genade komt van de hemel, want op deze wereld geldt alleen recht en eer, doch Christus wil een ieder onzer Zijne genade schenken, wanneer wij ons daarvoor openstellen.

Bij monde van ouderling br. v. Beek werd ds. Hardenberg namens de gemeente toegesproken, hem dankende voor zijn gezegend werk. Ds. Mieses sprak namens de Vrije Evang. gemeente, hem dankende voor de goede samenwerking en overhandigde een boekwerk. Vervolgens

spraken nog de kapitein van het Leger des Heils, de vertegenwoordiger van de Evang. Luth. kerk en de afgevaardigden van Deventer en Arnhem, allen ds. Hardenberg dankende voor de liefdevolle samenwerking. Staande werd onze voorganger de zegenbede toegezongen.

's Avonds waren we als gemeente bijeen om afscheid te nemen van onze geliefden voorganger en echtgenote. Onder leiding van br. v. Beek hadden we een prachtige avond. De zangvereniging en mandolineclub verleenden hun medewerking en vooral laatstgenoemde club deed het prachtig, gezien het geweldige applaus. Voordrachten werden gehouden en namens de diverse verenigingen spraken enige afgevaardigden.

Ds. Hardenberg dankte, innerlijk bewogen, voor al de liefde in de gemeente ondervonden, zowel in blijde als droeve dagen en sprak de beste wensen uit voor de gemeente onder den nieuwen voorganger. Aan het slot van deze samenkomst werd staande gezongen, begeleid door orgel en mandolineclub: „'k Wil U, o God, mijn dank betalen". Velen namen met een warme handdruk en een hartelijk woord afscheid van ds. Hardenberg en echtgenote. Onze bedden volgen hem en zijn gezin, opdat zij ook in Leeuwarden rijk gezegend worden.

G. W. GROENHUIJZEN,
correspondent.

HEERENVEEN. Gel. broeders en zusters in Christus. Alhoewel wij een tijdlang niets van ons hebben laten horen, hebben wij toch geen reden tot klagen. De arbeid gaat geregeld door. Het kerkbezoek is stijgende. Een jonge broeder, die al lange tijd met ons opging, doch nu in Duitsland werkzaam is, vond daar vrede voor zijn hart. Zo zagen wij de vruchten van het zaad, dat gestrooid is. Tijdens zijn eerste verlof werd hij door br. Scholte gedoopt en vierden wij met broeders en zusters het Heilig Avondmaal. Thans heeft weer een zuster de doop aangevraagd. Wij gaan vol vertrouwen verder, in de overtuiging dat het niet ons maar Gods werk is, en dat Hij het werk Zijner handen niet zal laten varen.

Met br. groeten,
J. DUURSMa, w.n. secretaris.

HENGelo, 7-6-'42. Als er zielen tot Jezus komen, dat voor mensen en gemeente belijden, aan de Heilige Schrift gehoorzamen en zich door de doop bij de gemeente voegen, is er vreugde en blijdschap in de harten van alle gelovig gedoopte christenen. Zo was het in Hengelo en zo zal het overal zijn. Als wij deze dingen door middel van ons orgaan onder uw aller aandacht brengen, doen wij dat, opdat u met ons verheugd zult zijn. Het was aan drie jonge zusters dat de doop voltrokken werd, nadat onze voorganger ons eerst bepaald had bij de bekende geschiedenis van den gevangenenbewaarder. Deze cipier moet bekend geweest zijn met de boodschap des evangelies waardoor zijn vraag:

Heere wat moet ik doen om behouden te worden? te verklaren is, aldus Ds. Reiling. Omdat hij gehoord had van den Heere Jezus, kon hij, op advies van Paulus, zijn vertrouwen op Hem stellen, behouden en gedoopt worden. Datzelfde hebben de drie jonge dames ervaren met hetzelfde resultaat. Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde tot in eeuwigheid.

De correspondent.

WEID MIJNE SCHAPEN.

Practische leidraad voor
den ouderling.

Wij hebben uit Leeuwarden zeer veel goeds meegenomen. Dat „zeer veel goeds" kunt ge zo ruim mogelijk nemen. Onder dat zeer vele bevinden zich ook enige boeken ons ter herinnering aan de leden daar geschenken. De titel een dezer boeken is in het opschrift medegedeeld.

Dit boekje is geschreven door een gereformeerd predikant voor ouderlingen van die gemeente. Er staat dus wel eens wat in wat onze ouderlingen niet kunnen beamen. Maar er staat ongetwijfeld meer in, waarmee wij van harte kunnen instemmen. De schrijver heeft waarlijk een warm hart voor de kudde des Heeren.

Nadat deze predikant eerst gesproken heeft over de liefde tot Christus, die noodzakelijk is tot een goede vervulling van het ambt, handelt hij over de liefde tot de gemeente. „Een ouderling moet hart voor de schapen hebben. Zij moeten hem „eigen" zijn, zoodat hij zich aldoor belanghebbende weet. De schapen zijn van zijn Heer en hij zal ze zich niet af laten stelen, want de Heer zal hen van zijn hand eischen". „Met interesse alleen zal 't op den duur nooit gaan. Zonder ware liefde tot de gemeente houdt gij dezen arbeid niet vol. Want gij komt bij wonderlijke broeders. En de zusters zijn soms ook verre van gemakkelijk. Wat een lastige karakters zitten er tusschen. Menschen, die op alles en nog wat aanmerking hebben en U eindeloos om de oren weten te zeuren. Mooi-praters die U door hun vleitaal om den tuin probeeren te leiden. Gij hadt ze wellicht nooit als uw broeders of zusters gekozen en ge vindt sommige ongeloovigen tienmaal zoo aardig en wellevend. Het interessante is er bij een derden en vierden rondgang door uw wijk soms al schoon af. Gij kunt zelfs in uw verantwoordelijke positie heel wat verdriet krijgen van allerlei verkeerde verhoudingen en dwarse menschen. Als het dan om Uzelf ging, of om een rustig leven als gemeente-lid, dan zoudt ge zeggen: ik houd er maar liever mee op, ik behoef mijn levensgenoegen toch niet te laten vergallen. Alleen, als gij liefhebt, Christus liefhebt en dus Zijn kerk, dan houdt gij vol. Ook in een moeilijke gemeente, waar veel geharrewar onder de broeders is. Uw liefde is immers niet opgewekt door de aantrekkingskracht van al die gemeentelieden. Doch uw liefde tot

Christus breidt zich vanzelf uit tot allen, die met Hem in betrekking staan".

Onder het hoofd: U ambtsdrager weten, vinden we onder meer: „Gij komt als gezanten van Christus' wege. Gij hebt een boodschap over te brengen. En gij moet zorgen, U van die taak behoorlijk te kwijten. Wij stellen u terecht den eisch, dat de menschen ons dan ook als ouderlingen en niet als dien schoenmaker of arbeider, als dien bakker of fabrikant zien. Maar — begin dan ook met Uzelf zoo te zien, niet als hun werkgever of groenteboer, maar als ouderling".

„Gij komt bij intellectuele menschen, en meneer praat met veel geleerde woorden. Voel U nu maar niet een eenvoudig behangertje. Of zit er niet over te prakkezeeren, dat dit een goede klant van U is, of worden kan. Weet U een dienstknecht van Jezus Christus. Die meneer en mevrouw zijn ook maar arme zondaren, hoe mooi zij ook in de kleeven zitten. En zij zullen van genade moeten leven, precies als gij. En — een rijke gaat bezwaarlijk in het Koninkrijk Gods. Tracht hen te helpen met het Woord des Heeren. En, als die geleerde man niet is of wordt als de kinderkens, dan zal hij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan. Doch — gij komt van Christus' wege, om U er weer met hem in te verblijden, dat geen ding bij God onmogelijk is."

„Ik wil in dit verband — Wie geeft, die ontvangt — toch nog een van die vereischten van Paulus U noemen: een opziener moet „gaarne herbergen" (1 Tim. 3: 2). Ziet, als een broeder tot ouderling verkozen is, dan beklagt hij zich vaak (of zijn vrouw en kinderen doen het), dat hij zoveel van huis zal moeten zijn en hij zijn vrouw en gezin veel alleen zal moeten laten. Doch zijn ambt vraagt van hem en van zijn vrouw en gezin nog grooter offer dan dat hij wat vrije avonden buitenshuis door moet brengen. Hij moet met zijn hart ook zijn huis voor de menschen openzetten. Hij moet vooral de vele alleenstaande jonge menschen in huis halen. Met zijn vrouw moet hij menig rustig uurtje thuis opofferen en zich geven aan eenigen van de velen, die geen mensch hebben, die over hun ziel bekommerd is, en die snakken naar de gezellige intimiteit van een christelijk gezin. Of hij met z'n vrouw om dat offer nu werkelijk te beklagen is? Integendeel. Wie hier geeft, die ontvangt".

Dit is maar een snuifje broeders uit de doos vol pittige en vruchtbare waarheden. Ds. Wiersinga schrijft over: Waarover het gesprek moet gaan — hoe dat gevoerd moet worden en de toon. Sprekt dan van sabotage van het huisbezoek en over nog meerdere zaken, geput uit de ervaring. Ik wilde onze ouderlingen en mijne broeders-medearbeiders, misschien voor sommigen overbodig, opmerkzaam maken op dit boekje.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Baptiste Gemeente
's-Gravenhage.

Zondag 28 Juni a.s. hoopt onze gemeente D.V. haar 50-jarig bestaan te herdenken. Om 10 uur v.m. zal Ds. B. Planting van Amsterdam de gedachtenisrede uitspreken en om 5 uur n.m. heeft de viering van het jubileum plaats. Afgevaardigden van zustergemeenten zijn hartelijk welkom. Door de distributiemoeilijkheden is spoedig bericht gewenst.

Namens de kerkeraad,
de secretaris,

F. H. DE RUIJTER.

Den Haag, Mijtenstraat 163.

Apeldoorn.

De gemeente te Apeldoorn bericht, dat Ds. H. C. v. d. Flier D.V. Zondag 5 Juli zijn intrede hoopt te doen. De diensten zijn op die dag als volgt:

v.m. 10 uur bevestiging Ds. H. C. v. d. Flier door br. ouderling K. A. van Beek;

n.m. 3.30 uur intrede Ds. H. C. v. d. Flier;

's avonds 7.30 uur welkomstsamenkomst voor gemeente en vrienden.

Al deze diensten vinden plaats in het gebouw „Patrimonium” aan de Roggestraat.

Afgevaardigden van zustergemeenten en verspreide leden nodigen wij bij dezen van harte uit. Moet voor logies worden gezorgd, dan stelle men zich vóór 2 Juli in verbinding met den secretaris der gemeente: br. H. de Vries, Celebeslaan 18.

Voor de gemeente,

G. W. GROENHUIJZEN,

Correspondent.

Zusterhulpnieuws!

Zusters. De j.v. zal D.V. 2 Juli in Groningen gehouden worden. Deze week schreef ik aan al de secr.essen. Voor hen, die niet in het bezit van dat schrijven kwamen, dit berichtje.

We willen graag spoedig bericht van de afgevaardigden, die nachlogies moeten hebben. Als ze het uur van aankomst melden, worden ze alle van de trein gehaald. We willen ook graag dat de afdelingen, die met een groot getal komen, een extra brood- en suikerbon meebrengen. Dit is voor koek. Dan vragen we al de zusters voor die dag hun eigen brood en suiker mee te nemen.

Laten we allen die dag biddende voorbereiden, Hem ter eer en ons werk ten zegen.

Met zr.groet,
L. SCHÜLTE—Hoeksema.

Unievergadering te Groningen.

Broeders, die kunnen schrijven en die logies wensen in Groningen ten tijde der Unievergadering, moeten deze week nog schrijven. Anders kan de commissie er niet voor instaan, dat zij er voor kan zorgen.

Schrijft aan

P. H. C. DEURSEN.

Groningen, Albertstraat 21a.

Baptisten Gemeente te Wilhelmshafen, Hollmanstrasse 24, Duitsland houdt hare samenkomsten als volgt:

Zondagsvoorm 10 uur Prediking.

Zondagsnam. 4 uur

Zondagsavonds 7 uur Jongeliedenvergadering.

Dit is voor de broeders, die in Duitsland werken.

Van de administratie.

In dank ontvangen voor de Binnenlandse Zending (C. I. Z.) van:

Gem. Ter Apel	f 52,—
Gem. Drachten	- 20,35
Gem. Enschedé	- 64,—
J. G. te H.	- 10,—
N. N. te D.	- 20,—
Gem. Haulerwijk	- 70,83
Gem. Ter Apel	- 52,—
Gem. Groningen	- 260,—
Gem. Enschedé	- 80,—
N. N. te K.	- 20,—

Voor de Unie voor liederenbundels van:

A. H. Z. te Utrecht	f 75,58
J. M. G. F. te B.	- 8,40
H. J. O. te H.	- 36,—
A. D. te E.	- 50,—
G. O. te N.	- 69,66
P. H. te W.	- 4,79
T. d. J. te G.	- 8,40

Hartelijke groeten,

Uw administrateur,

H. KONING,

Coevorden, v. Heutszsingel 52.
Postrekening 275770.

Verantwoording.

Voor het Pensioenfonds in dank ontvangen van de	
gem. te Harlingen	f 26,30
" Deventer	- 13,—
" E. E.veen	- 25,—
" Nw. Weerdinge	- 50,—
Zusterhulp Borne	- 5,—
	f 119,30

Het is mij een genoegen, thans eens weer met een mooi rijtje bijdragen de aandacht op het fonds te vestigen. Ik heb ze daartoe een beetje opgespaard; dat zullen sommige penningmeesters wel bemerken. In deze dagen worden ook de verslagen over 1941 verzonden. De penningmeesters worden verzocht vooral goede aandacht te schenken aan de bijlage.

En nu maar weer moedig voort. Mijn postrekening kent zeker ieder. 't Is no. 109502.

Met br.gr.,

K. REILING.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's die geregeld per post betalen om vóór 28 Juni e.k. 78 cent te willen storten op mijn postrek. 42318, als abonnementsgeld voor het 3e kwartaal.

Mag ik op aller medewerking rekenen?

De ADM.

ADVERTENTIE

Heden verblijdde ons de Heere met de geboorte van een dochter, die wij noemden

MARIJTJE.

A. J. NOORDHOEK
M. NOORDHOEK—Tromp.

's-Gravenhage, 11 Juni 1942.

De Bullstraat 55.

Met dank aan God, geven we met blijdschap kennis van de geboorte van onze dochter

GRETHA ALIDA.

J. P. OLIJSLAGER
J. OLIJSLAGER—Pape.

Alteveer, 15 Juni 1942.

Post Nw. Pekela.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

8293

WEEKKALENDER

Hoe word ik overwinnaar?

Er zijn al wat boeken verschenen over het overwinningsleven, het triomferend leven. Waaruit mag blijken, dat velen ontevreden zijn met wat zij in en van zichzelf moeten constateren. De duivel leeft nog en de oude Adam laat zich gelden. Men heeft z'n goede voornemens, het gemeend gebed en zie, de wand schijnt te steil te zijn of te glad; telkens valt men weer terug in zonden, die men lang overwonnen, uitgestorven waande. Hoe word ik overwinnaar? Wanneer zal dat struikelen eindelijk ophouden en ik stralend over de bergtoppen wandelen, waar zelfs het spattend vuil mij niet bevekt? Ach, weet ge, de weg weet gij: laat ons steeds met Jezus wand'len. Indien onze ogen slechts altijd op Hem gericht waren. Maar we zetten misschien graag stiekum de bloemetjes nog eens buiten. O, de vleespotten van Egypte. Het beloofde land is nog zo ver en de belovende vruchten vliegen ons haast in de mond. Met de ene voet staan we in 't heilige land en met de andere in deze wereld. Hier helpt geen aankondiging van de medicijn, ook geen omschrijving, hier baat slechts het slikken, het kiezen, het leren van Hem, en wij zullen rust vinden.

Zondag 21 Juni. Fil. 4 : 6—9.

Overwinning op de zorg wordt behaald wanneer men het hart leegstort bij God en Hem laat regeren. Dat geeft vrede in het moede hart. En voorts de gedachten op het goddelijke gericht. Want uwe gedachten stollen tot woorden en daden.

Maandag 22 Juni. Efez. 6 : 10—18.

Indien we maar onzen vijand met de vuist konden overwinnen, we zouden een kruistocht organiseren. Deze vijand verschijnt in allerlei gestalten en op alle plaatsen op elk uur van de dag en de nacht. We staan in een altijddurende worsteling, gelijk de bouwers van Jeruzalem: met zwaard en troffel. „Verlos ons van den Boze”. En zo wij strijden moeten: Jezus, help winnen.

Dinsdag 23 Juni. Richt. 16.

Een lang hoofdstuk, dat u niet

lang zal worden, indien gij meeleeft in dit dramatisch gebeuren. Een man gaat onder, want hij speelt met zichzelf, met anderen, met God. Die met de genade Gods speelt, verliest.

Woensdag 24 Juni. Spr. 1 : 7—19.

Er zijn vele wegen waarlangs de verderver der zielen ons nadert. Het blijkt, dat hij altijd nog weer sommigen vangt langs de weg van het geldelijk gewin. Geld wordt hun de sleutel op alle deuren; vandaar de razende jacht. Alle methoden zijn goed, wanneer ze slechts wat opleveren. Is dat uw zwakke plek?

Donderdag 25 Juni. 2 Tim. 2 : 2-13.

Timotheus, lichamelijk niet sterk, Paulus heeft het zelfs eens over zijn menigvuldige zwakheden, is ook geestelijk niet zo weerbaar als zijn leermeester. Hij is bedeesder, minder resoluut. In dat licht moet gij deze brieven aan hem lezen en ook deze regelen. Wij behoeven ook geen helden te zijn, indien we slechts trouw blijven.

Vrijdag 26 Juni. Joh. 8 : 45—51.

Overwin ook de smadingen der smaders. Het ligt ons zo hen te verpletteren. Maar hij is sterker, die zichzelf overwint. Jezus wordt hier zwaar beledigd, doch Hij geeft het over aan Hem, Die rechtvaardig oordeelt. Protesteren tegen het onrecht, het boze, verkeerde en verdraaide is niet alleen ons recht, ook onze plicht; doch nimmer met het vuur van den ouden mens gewerkt.

Zaterdag 27 Juni. 2 Kor. 12 : 1-10.

Paulus roemt, maar niet zichzelf. Veeleer de genade Gods, die zo groot geweest is in zijn leven. Door die genade heeft hij overwonnen over vijanden, zorgen en zonden. Zullen wij overwinnen? De wereld van nu achter ons laten? Als een nieuw schepsel hier wandelen? Lots vrouw trok wel uit, doch niet voort. Orpa ging een eind mee, doch keerde terug. Velen zijn in de woestijn gestorven. Doch Gods genade is genoeg, voor wie er bij willen leven.

HUIZINGA.

Zondag 28 Juni hopen D.V. onze geliefde Ouders.

TJEERT HARDER

en

KLAZINA WESTERHOF

hun

25-jarige Echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare Kinderen en Kleinkind.

Groningen, Kruisstraat 11.

Heden ontsiep in volle vrede, na een geduldig gedragen lijden, mijn lieve Man en der kinderen zorgvolle Vader, Zoon, Broer, Oom en Zwager

ELBERTUS WILLEM PULL

in de ouderdom van 53 jaar.

Uit aller naam,

H. PULL—Steenbergen.

ANNIE

WIM

HENNY en Verloofde.

Haarlem, 15 Juni 1942.

Schreveliusstr. 28.

Mede namens onze kinderen zeggen we hartelijk dank voor de zeer vele blijken van belangstelling bij onze 60-jarige Echtvereniging ondervonden.

J. REILING

L. REILING—Forsten.

Drouwenermond, Juni '42.

Gevraagd per 1 Juli

net Meisje

v. g. g. v. voor dag en nacht in gezin met kleine kinderen te Den Haag. Huiselijk verkeer. Loon nader overeen te komen.

Brieven Mevr. KORTHOFF, Bezemstr. 32, Eindhoven.

Elke Baptist een Evangelist

Schriftelijke Lessen.

Inl. M. HETTEMA, Hulsthorst.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONZE BROEDERSCHAP.

Gij zijt allen broeders.

Matth. 23 : 8.

Dat is, bij al de ellende, die wij doorleven, toch nog altijd de droom der hongerigen: de broederschap. Een wereldbroederschap. Rondom de aarde een mensheid, die elkaar de hand reikt en bij 'het gezang der miljoenen haar feest der verlossing viert. Telkens weer hebben handen naar die toekomst gegrepen en ze dichterbij willen trekken, ja, in het bereik der nu levenden willen brengen, en steeds weer week die hemel weg, gelijk de hemel, die ginder de aarde schijnt te raken.

„God heeft uit enen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt” en dat kunnen we nooit vergeten noch verloochenen. Hoe fel tijdelijk de haat kan branden, als een bliksem kan neervaren, als een vulkaan kan uitbraken, in het einde merkt men een broeder tegenover zich te hebben, een mens, van God geschapen. De ondergrondse verbondenheid blijkt met name in tijden van nood. Als in ons land het water verwoestingen aanrichtte, dan stonden alle landgenoten gereed tot de hulp. Wanneer in China enige miljoenen de hongerdood zouden sterven, dan golfde het meelevende rondom de aardbol en schepen met voedsel kliefdien de zeeën.

Heinrich Lersch wae metaalbewerker, en, daar Duits onderdaan, soldaat in de vorige wereldoorlog. Daar werd hij tot dichter. Eens heeft hij een dode kameraad uit het prikkeldraad weggehaald, terwijl alles dreunt van het donderend geschut en inslaande granaten. Wat ziet hij, als hij zijn wapenbroeder draagt? Het is een vijand. Toen zei hij:

Es irrten meine Augen —
mein Herz, du irrst dich nicht;

es hat ein jeder Toter
des Bruders Angesicht.

Zijn oog dwaalde, faalde, ja, maar niet zijn hart. De man was geen wapenbroeder, maar wel een broeder, een mens, van een moeder geboren, van God gewrocht.

Waarom dan komen wij niet tot het samenwonen als broeders?

Hoe konden de volken in broederschap gaan, door lijden gelouterd, bevrijd van de waan, dat macht en het heer-zijn de mensen verheft en dat die den ander in 't harte maar treft, de meerdere is en zal blijven bestaan.

Maar in die waan leven nog de volken, leeft nog de enkeling. Kain leeft nog en Abel moet elke dag sterven. Lamech zingt zijn zang, en wij zweren bij het zwaard. Wij zijn verleid. De duivel heeft ons verblind, verward. Hij jaagt ons nog gedurig tegen elkaar in het harnas. Hij hitst ons op. Hij vermag zelfs de Christenen tot haat en twist te bewegen. Hij speelt wilde melodien op zijn instrument en voert ze allen in een blinde razernij. Hij leidt deze danse macabre en als een rechte vanger der zielen trekt hij allen in de afgrond des doods. Gelijk gij zelf kunt zien. Hoe nu?

Gij zijt allen broeders.

Hoort Hem, gij kinderen Gods, hier in deze stad, in dit land, in dit werelddeel, op deze planeet. Hij is het, die ons de ogen geopend heeft voor onze bodemloze slechtheid, voor onze totale verdorvenheid, voor onze jammerlijke zwakheid den Verderver te kunnen weerstaan. Aan Zijn eigen dood toont Hij ons onze godtergende gezindheid. Daar breken wij, slaan ons voor 't hoofd en op de borst en schreeuwen om vergeving en verlossing. Zie, Hij breidt Zijne armen uit en vergeeft en schept een nieuw leven in ons en onder ons. Hij roept ons uit tot Zijne broeders. Wij zijn allen broeders van Hem en van elkaar. Broeders van het

nieuwe leven. Burgers van Zijn wereld. Reikt elkaar de hand. Christenen aller landen, toont uw broederschap. Toont, dat zij verheven is boven alle dodende aanvallen.

Gij zijt allen broeders. Gij, verdeeld in honderd kerken, versplinterd en uitelkaar gevlogen als een hemellichaam; die alleen nog in de wrijving kunt stralen, bedenkt dat gij broeders zijt in Christus en dat een lichtende zon meer is dan een verbrandende en ter aarde stortende scherf. Kinderen van een Vader, reikt elkaar de hand. Verloochen niet uw inzicht, maar minder nog uw eenheid in Hem. Die de minste wilde zijn. Hoe lieflijk is het als zonen van een Vaderhuis, als broeders willen samenwonen, verenigd onder 't kruis.

Gij zijt allen broeders. Leden ener gemeente, allen zo verschillend geaard, van her en der samengeroepen: hoort Hem. Weest uw broeders hoeder en dient elkander, gelijk Hij ons gediend heeft. Handhaaft niet uzelf, maar vervult het woord van onzen Heer: opdat zij allen één zijn. De wereld gaat tegronde aan de ik-zucht, doch wij zullen bloeien, indien wij allen in Hem blijven. Wij zijn allen broeders. Zo is nu reeds onze wandel in de hemelen.

HUIZINGA.

JAARVERSLAG

van de

UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

over het tijdvak

1 Mei 1941—30 April 1942.

6. Varia.

Buitenlandse Zending.

Spraken we verleden jaar in het jaarverslag de hoop uit, dat de betrekkin-

gen met het zendingsterrein in de Congo dit jaar weer normaal zouden zijn, zo is deze hoop tot op dit ogenblik nog geenszins verwezenlijkt. Na haar laatste verlof vertoefte zendeling G. Reiling al weer 5 jaar in centraal Afrika. We kunnen aan elkander denken en voor elbinder bidden. God zegene onze zending. Moge de deur naar de buitenlandse zending weer spoedig geopend worden.

Liederenbundel.

In vele Gemeenten wordt alrede uit de nieuwe liederenbundel gezongen. We weten dit alleen bij informatie en van horen en zeggen. De commissie van voorbereiding plaatst geen artikelen van voorlichting meer in ons weekblad. Toch zouden we wel eens stemmen uit die Gemeenten willen beluisteren, welke ook de nieuwe geloofslieden zingen. De verkoop van het nieuwe kerkboek stemt alleszins tot dankbaarheid. Hopelijk is de dag niet verre meer, waarop al onze Gemeenten de nieuwe bundel hebben ingevoerd.

Uniekwekelingen.

Nog altijd kan de uitzending van onze Uniekwekelingen niet verwerkt worden. En intussen melden zich broeders aan voor de opleiding. Wij allen hunkeren naar het ogenblik, waarop deze broeders voor een degelijke en grondige opleiding kunnen worden uitgezonden. Dat dit ogenblik spoedig moge komen.

7. Onze Gemeenten.

Ik geef hier het woord aan de secretarissen der Gemeenten.

ALMELO. Als wij een blik werpen op het jaar dat weer achter ons ligt, dan zijn wij dankbaar gestemd voor al de zegeningen die God ons gegeven heeft. Want zagen wij in het eerste halfjaar van '41 de toekomst wel eens wat donker in doordat de Gemeente Almelo financieel niet bij machte was zelf een voorganger te beroepen, zo werden wij wederom van Uniewege in staat gesteld een beroep uit te brengen. Beroepen werd candidaat br. H. D. Hooghwinkel, en deze nam dit beroep aan. Op 20 Juli des morgens werd deze broeder door Ds. K. Reiling in zijn ambt bevestigd en des middags deed Ds. Hooghwinkel zijn intrede.

In September trad Ds. H. in het huwelijk. Doch kort na zijn huwelijk werd hij op het ziekbed geworpen, hetgeen voor hem en zijn echtgenote en de Gemeente een grote teleurstelling was. Want in die tijd werden ook drie evangelisatiesamenkomsten gehouden, waarbij onze voorganger niet tegenwoordig kon zijn. Deze ziekte hield enige weken aan, toen kon onze broeder wederom

zijn arbeid hervatten. Doch dit was helaas van korte duur. Want na twee weken werd hij wederom ziek, en wel in ernstiger mate dan de vorige keer, juist voor de Kerstdagen. Dit was weer een grote tegenslag. Maar wij kennen de wegen des Heeren niet. Hij alleen weet wat goed voor ons is. Dat mogen wij steeds ervaren. Er is in die tijd veel voor Ds. H. zijn herstel geboden en het gebed is verhoord geworden! Want hij brengt nu al weer enige maanden de blijde boodschap van verlossing en deze boodschap zal niet tevergeefs worden gebracht. Er staat immers geschreven: Gods woord zal niet ledig wederkeren. En hierop vertrouwend gaan wij moedig voortwaarts.

AMSTERDAM. Amsterdam had het voorrecht geregeld in 's Heeren zaak te kunnen werken. Twee harer ereouderlingen werden tot heerlijkheid bevorderd, alsmede br. K. Kuipers, rustend voorganger, en nog een andere broeder. Bovendien gingen twaalf personen met attestatie naar andere Gemeenten, terwijl zes personen zich aan de gemeenschap onttrokken.

Tegenover deze verliezen werden vijf personen door de doop in de Gemeente opgenomen, zes kwamen met attestatie van elders en een drietal werd weder opgenomen. Het ledental kwam daardoor op 185.

Moedig, hoopvol gedacht zij haar 75 jarig bestaan en vierde met haar voorganger Ds. B. Planting diens 45 jarig ambtsjubileum.

Verdonkeringen en verkeersbelemmeringen ten spijt konden de vergaderingen zich doorgaans in een goede belangstelling verheugen, terwijl de evangelisatiearbeid zich met vernieuwde energie doet gelden.

APELDOORN. Het afgelopen jaar heeft een gestaag verloop gezien van de arbeid in onze Gemeente.

Al kunnen wij niet gewagen van snelle gemeentegroei, toch zijn de diensten goed bezocht en de onderlinge verhouding is zeer goed. En:

Waar vrede is gebiedt de Heer Zijn Zegen.

Dat onze geliefde voorganger het beroep naar Leeuwarden heeft aangenomen, heeft ons allen ontroerd. Afcheid nemen baart smart. Doch wij weten dat God Zijn werk in ons midden zal voortzetten, en we zien uit naar de komst van den nieuwen voorganger.

De Gemeente **ARNHEM** is dankbaar voor het afgelopen jaar. We mochten dit jaar Ds. J. B. de Neef als voorganger der Gemeente een hartelijk welkom toeroepen. De arbeid wordt gezegend. De opkomst is goed.

De verenigingen beginnen te groeien. Vol vertrouwen in onzen Heer gaan wij biddend voortwaarts.

De gemeente **DELFIJL** kan op een gezegend jaar terugzien. De arbeid werd geregeld voortgezet. De opkomst onder de prediking was zeer bevredigend. Een paar keer mochten we zien dat brs. en zrs. door de doop in de Gemeente werden opgenomen. Het jeugdwerk verkeerde in bloeiende toestand. Alle verenigingen worden flink bezocht; vooral de jongeliedenvereniging, waar steeds velen aanwezig zijn en verschillende jongemensen vrede vonden voor hun zielen. De band der liefde in de Gemeente werd versterkt.

Het was voor de Gemeente zeer onverwachts, dat zij haar geliefden voorganger, Ds. J. Hekhuis, moest afstaan aan de Gemeente Hoogezand. De Heer make alle dingen wel.

In **DEVENTER** is de koek ook op de bon, dus niet allemaal „koek en ei”. We moeten ons in de Gemeente tegenwoordig ook maar grotendeels behelpen, want zoals bekend heeft onze br. voorganger Ds. Bouritius per 1 Mei j.l. zijn ambt als voorganger neergelegd. Met de financiën ging het de laatste jaren bergafwaarts en einde Maart stelde de penningmeester ons voor het feit, dat er geen voldoende gelden aanwezig waren om aan de lopende verplichtingen te voldoen. Toen sprak onze br. voorganger het verlossende woord door bovengenoemde mededeling. Gelukkig was er een andere bron, waaruit hij en zijn gezin zich laven kon. Allerlei commentaar kwam los. Valse geruchten moesten worden gedementeed; en als het waar was, dat er te weinig van Ds. Bouritius uitging, dan was het ongetwijfeld ook waar, dat de voortdurende moeilijkheden, vanaf het begin van zijn optreden, een verlamdende invloed op hem hebben uitgeoefend. Ondanks alles was hij steeds in ons midden zachmoediger dan Mozes, want die sloeg een keer met z'n staf op de rots, maar uit zijn mond hebben we nooit een verkeerd of boos woord gehoord. In br. van der Goot heeft de Gemeente een beproefden ouderling, die ons meestal voorgaat. Verschillende sprekers willen ons met het woord dienen. De takken van arbeid blijven gehandhaafd.

DRACHTEN. Het was voor onze Gemeente een jaar van afwisseling. In de afgelopen winter wilden wij iedere maand een evangelisatieavond houden. Octobermaand ging goed. Doch toen kwam een uitgaansverbod 's avonds na 8 uur. Toen dit verbod was opgeheven, zetten we deze arbeid weer voort. In Januari hadden we weer een evangelisatieavond. Doch toen kon onze ge-

liefde voorganger, br. S. W. Veltman, wegens lichamelijke ongesteldheid zijn ambt niet meer bedienen. De toegezegde hulp voor deze avonden van verschillende broeders werd toen voor de Zondagse diensten gevraagd. We hebben thans haast iedere Zondag een andere spreker. Wat de toekomst ons gaat brengen, weten we niet, doch we geloven dat God ook zal waken over Zijn werk in onze Gemeente.

Door verschillende omstandigheden konden onze jeugdkerkdiensten een geruime tijd niet gehouden worden. Doch thans vindt alle arbeid der Gemeente weer voortgang. We danken daarvoor onzen God en Vader.

EINDHOVEN. In het afgelopen jaar vond de arbeid in onze Gemeente geregeld voortgang. De jeugd is zeer actief. Moeilijkheden in de gemeentelijke arbeid bleven ons niet bespaard. We geloven in Gods bewarende genade en gaan vertrouwend op Hem de toekomst tegemoet. We willen zijn en blijven trouw aan God en aan de Gemeente. Hij zal ons niet begeven noch verlaten. Van Hem is onze verwachting.

EMMER ERFSCHIEDENVEEN.

De diensten hadden alle hun gewoon verloop. Ze werden flink bezocht, ofschoon vele broeders waren verhinderd doordat ze in 't buitenland moesten werken. De bijbellesing en bidstonden werden dit jaar in verschillende buurten in huissamenkomsten gehouden. Dit vanwege de hinder van duisternis en lange afstanden. Er is dankbaar gebruik van gemaakt. Vier brs. en zrs. werden gedoopt. 't Ledenaantal liep met één terug. Oorzaak vertrek met attestatie naar elders. Voor 't jeugdwerk was veel belangstelling. De bijbelklassen enz. werden flink bezocht. Met dankbaarheid voor de vele zegeningen zowel geestelijk als stoffelijk gaan we in vertrouwen voorwaarts.

ENSCHDEDE. Ondanks velerlei moeilijkheden groeit het ledental van bovengenoemde Gemeente gestaag. Het afgelopen boekjaar mochten we 15 nieuwelingen begroeten en was de opkomst in de Zondagsdiensten bevredigend. Ook het jeugdwerk gaat in stijgende lijn. Een kleine meisjesvereniging werd opnieuw begonnen, terwijl er tevens een bibliotheek werd opgericht. Zo gaan we bemoedigd voort, hopende dat het nieuw begonnen jaar zegenrijk mag zijn en ook dat ons aller wens, een beter en praktischer vergadergelegenheid, in vervulling mag gaan.

2e EXLOËRMOND. Het ging de Gemeente alhier, de omstandigheden in aanmerking genomen, vrij goed. De opkomst onder de prediking bleef sta-

biel. In het jaar 1941 ging Ds. Doornkamp van de Gemeente heen, om zijn arbeid aan te vangen in de Gemeente den Haag (Oost). De Gemeente zat niet stil, maar bracht een beroep uit op Ds. Brandt van Hoogezand. Deze nam het beroep naar de Gemeente alhier aan. Op 14 December 1941 vond de bevestiging en intrede plaats. Onze Gemeente was slechts vier weken herderloos. Onder leiding van br. Ds. Brandt gaat de Gemeente weer verder met het voortzetten van haar arbeid. De Gemeente is vol goede moed. Ze hoopt onder biddend opzien tot den Allerhoogste de banier des kruises hoog te houden. En wij bidden van God, dat Hij het werk van de Gemeente rijkelijk moge zegenen.

De Gemeente FOXHOL mag zich verheugen in een voortdurende groei. Een 17-tal leden werd in het jaar '41—'42 door de doop tot de Gemeente toegedaan. De diensten worden flink bezocht. Jeugddiensten gaat best. We hebben geregeld elke Zondag zo ongeveer een veertig jonge mensen. Bidstonden konden beter bezocht worden. We hebben alle reden om ook over het afgelopen jaar onzen God te danken voor de rijke zegen, welke we mochten ontvangen, ondanks de nood der tijden.

's-GRAVENHAGE. In enkele zinnen is de toestand van onze Gemeente in het verlopen Uniejaar geschetst. Geen grote gebeurtenissen vonden er plaats. Onze geachte voorganger gaf blijmoedig getuigenis van het Evangelie, waardoor enkele zielen tot het geloof en de doop kwamen. De bidstonden waren goed bezocht, ook door broeders en zusters uit andere kringen. De Bijbelklas (catechisatie) genoot een levendige belangstelling van heilbegeerte jonge mensen. De verenigingen, wel enigszins geremd door de koude, bleven voortgaan met haar werk. De zegen des Heeren rust kennelijk op onze arbeid.

's-GRAVENHAGE-OOST. Dankbaar gedenkt de Gemeente de door Ds. de Neef in haar midden verrichte arbeid en prijst zich gelukkig in Ds. Doornkamp een zo waardigen opvolger te hebben mogen ontvangen.

Bêhalve de Zondagsdiensten konden, niettegenstaande de belemmeringen, ook de weekdiensten en het verenigingswerk op vrijwel normale wijze worden voortgezet.

Een nieuwe tak van arbeid werd ter hand genomen n.l. het Evangelisatiewerk onder vrouwen uit de lagere klasse der bevolking. Ofschoon nog in de aanvang, is deze wijze van werken niet zonder vrucht gebleken.

Ook het Evangelisatiewerk op bredere basis heeft de volle aandacht.

De Gemeente hoopt onder leiding van haar geachten voorganger haar van den Heer opgelegde taak ook in de toekomst blijmoedig en met meerdere toewijding te kunnen verrichten.

De Gemeente te GRONINGEN mocht ook in het jaar 1941 de veilige plaats zijn, waar wij ons verschanst en afgezonderd gevoelden, te midden ener in haar grondvesten krakende wereld.

De voorganger bracht het nieuw leven verwekkende woord met bezieling aan een dikwijls groot gehoor.

De verschillende takken van gemeentelijke arbeid hebben rustig door kunnen werken in 's Heeren dienst.

Naar buiten uit is het werk bemoeilijkt of neergelegd door de tijdsomstandigheden.

Een achttal personen werd gedoopt. Vier zijn ons door de dood onttrokken. Tot ons overgekomen met attestatie 14 personen en vertrokken naar andere Gemeenten 20, onttrokken 1, wederopname 1.

Nieuw leven was merkbaar en zal onder de warmtegevende stralen van de liefde van Christus verder ontkiemen en tot bloei geraken. Dat blijve onze bede en verwachting.

Moeilijkheden zijn ons niet onthouden, maar wij zijn gesterkt door het opnieuw ondervonden bewijs, dat God getrouw is en Zijn werk handhaaft en fundeert.

HAARLEM. Onder leiding van haar trouwen voorganger Ds. de Haan streed de Gemeente in 's Heeren kracht de goede strijd des Geloofs; en al kunnen wij niet van opzienbarende dingen gewagen, toch hebben wij 's Heeren zegen bij onze strijd heerlijk ervaren, zowel bij de gehouden Evang. Samenkomsten als bij de gewone wekelijkse prediking. Vooral de laatste tijd worden die samenkomsten mede door het gebruik van de nieuwe zangbundel steeds aantrekkelijker. Ook tijdens de wintertijd werden de jongeren in de strijd bekwaamd door catechetisch onderwijs, waar velen gebruik van maakten. De gehouden extra Paascollecte leverde weer een gunstig resultaat op, zodat, mede door de hulp van sommige leden, de hypoth. schuld der Gemeente aanmerkelijk verlaagd kon worden. In navolging van andere Gemeenten verkozen wij een diacones, die thans volijverig werkzaam is. Ook door het jeugdwerk wordt het rijk der duisternis afbreuk gedaan. Zo gaan wij voorwaarts, strijdend in des Heeren kracht.

HARLINGEN. 't Ging in de Gemeente Harlingen in 't afgelopen jaar goed. Er werden tot de Gemeente toegedaan door de doop. 't Werk in de

Gemeente had geregeld voortgang. En zij mag zich verlustigen in een goede prediking des Woords, waarvan wij weten, dat het niet ledig wederkeert. Ook mocht de Gemeente herdenken, hoe het werk, voor 40 jaar werd begonnen. En hoe de Heer der Gemeente dat werk heeft gezegend. Onder moeite en tegenslag is het geschied, doch met Paulus roemende: „dan genade van God verkregen hebbende, staan wij tot op deze dag”. Dat is het en zal het aldoor blijven, dat het Gods genade is die alles bewerkt.

Schenke de Heer aan de Gemeente die genade in de toekomst, om te zijn een schijnend licht in deze donkere wereld.

HAULERWIJK. De Gemeente mocht de 28ste Januari haar 60-jarig bestaan herdenken. Soli Deo Gloria!

Alhoewel ook moeilijkheden ons niet bespaard gebleven zijn, zo is de arbeid niet ongezegend geweest.

De gemeentelijke arbeid wordt trouw verricht en als vruchten op de arbeid hadden wij het voorrecht 3 broeders door de doop in de Gemeente te mogen zien opnemen. Met attestatie uit andere Gemeenten gekomen 2. Toename 5. Daar er echter 3 leden door de Gemeente werden uitgesloten en tevens 3 met attestatie vertrokken, ging het ledental der Gemeente met 1 achteruit.

Zijn de tijden moeilijk, vol vertrouwen op onzen God gaan we de toekomst tegemoet, omdat we weten, dat Hij ons niet zal begeven noch verlaten.

HEEG. Onze Gemeente wordt klein en er gebeurt niet veel nieuws. Wij kunnen zeggen, dat de Gemeente rijkelijk gezegend is geworden. De Heere schenkt ons het voorrecht nog, dat wij elke Zondag mogen opgaan om Zijn Woord te beluisteren. De leesdiensten worden door den br. ouderling gehouden. Onze bidstonden worden altijd goed bezocht en worden geleid door onzen ouderling. Niemand werd ons door de dood ontnomen. De Gemeente telt thans 19 leden. Ook hadden wij een enkele keer een spreker, terwijl br. H. v. d. Werf van Sneek ons eens in de maand met het Woord komt dienen. De zondagsschool gaat gezegend. Ze wordt door een honderdtal kinderen bezocht.

HEERLEN—TREEBEEK. Het gaat in onze Gemeente Gode zij dank goed. Onze voorganger, Ds. Soesan, werkt met veel liefde voor de Gemeente. Kerkbezoek is des morgens zeer goed, des middags kon dat echter beter. Doch het zaad des Evangelies wordt met kwistige hand gestrooid, en wij geloven dat het vrucht zal dragen.

We zien mensen tot overgave komen

en door de doop aan de Gemeente worden toegevoegd. Ook gaat de Gemeente voort op de weg der heiligmaking. Onze Gemeente beveelt zich met haar voorganger in uw voorbede aan.

Op de zendingspost Lutterade gaat het heel goed. We gaan moedig voortwaarts.

HENGELLO (O.) De Gemeente Hengelo (O.) heeft goed nieuws te melden. De diensten werden over het algemeen goed bezocht, al heeft de winter zijn invloed wel degelijk doen gelden.

Begin van dit jaar hebben de Gem. van Gedoopte Christenen en de onze elkaar gevonden. 2e Pinksterdag hebben beide Gemeenten met die van Almelo en Enschede een openluchtsamenkomst gehouden in het Deldenerbos.

In Juni werd tezamen met Almelo onze 2e predikant beroepen. 20 Juli deed Ds. Hooghwinkel zijn intrede; zijn arbeidsveld is speciaal Almelo en Borne. 30 Sept., 1 en 2 Oct. hield de Gem. evangelische samenkomsten, terwijl 19 Oct. er een zangavond was onder leiding van Ds. Haspers. 2e Kerstdag: liefdemaal, waar velen getuigden van hun Heiland. Goede Vrijdag maakte Ds. Reiling tot blijdschap der Gem. bekend, dat hij bedankt had voor het beroep der Gem. te Delfzijl.

De arbeid der verenigingen kon grotendeels doorgang vinden. De jongeliedenvergaderingen werden flink bezocht; gemiddeld waren 100 jongeren aanwezig. In samenwerking met de jeugd der andere Baptiste Gemeenten in Twente werden jeugddagen gehouden. Ook werden propaganda-avonden belegd door de Jongelieden-, zangen- en reciteervereniging.

Dit jaar zijn er 9 personen gedoopt, terwijl een 6-tal leden ons door de dood ontviel. De Gemeente telt thans 322 leden.

HOOGEZAND: geen bericht.

LEEÛWARDEN. Het achter ons liggende Uniejaar is voor de Gemeente L. een alleszins goed jaar geweest. We mochten Gode zij dank nog iedere Zondag ongestoord de boodschap van verlossing en vrede brengen en vruchten aanschouwen op de verrichte arbeid, doordat zielen vrede vonden in het bloed des kruises. Op de goede belijdenis des geloofs werden ze in de Gemeente opgenomen. Het verenigingsleven in al z'n gelederen gaat gezegend voort. Doordat onze voorganger, Ds. F. E. Huizinga, het beroep naar Rotterdam—C. aannam, werden we in de moeilijkheden der beroepsproblemen geplaatst. Doch het Hoofd der Gemeente heeft het „Rehoboth” bewaard, doordat br. Ds. A. A. Hardenberg v. Apeldoorn het op hem uitgebrachte beroep heeft aangenomen. Mo-

ge de Heer Zijn onmisbare zegen over ons uitgielen.

Onze post te Heerenveen ging het ouderlijke huis verlaten door zich als zelfstandige Gemeente te institueren. Mogé de Heer deze jonge Gemeente, onder leiding van br. J. Scholte, tot rijke zegen stellen in de plaats harer inwoning. Vol verwachting gaan wij de toekomst tegen.

MUNTENDAM.* Op deze dag was onze Gemeente bijeen, om een blik te slaan op het jaar dat voorbij ging. De vergadering stond onder leiding van één onzer ouderlingen, omdat onze geachte voorganger door ziekte verhinderd was. Het was een bijzonder samenzijn, daar we ons zo geheel afhankelijk gevoelden, vooral nu onze Gemeente zonder herder moest worden voortgeleid. Toch mochten we in Gods tegenwoordigheid een gezegende jaarverg. houden. Na opening en inleiding kregen we te horen, wat in het afgelopen jaar de Gemeente was wederwaren. In de maand April kwamen we weer voor het eerst sinds enkele weken tezamen in ons gerestaureerd kerkgebouw. Door Gods goedheid en de offerzin der Gemeente konden we ruimschoots de onkosten dekken, welke met deze restauratie gepaard gingen. De 18de Mei '41 is voor de Gemeente een ware feestdag geweest, omdat zij toen haar 50-jarig bestaan mocht vieren. We hebben gezien hoe uit een klein groepje pioniers de Heer een vrij grote Gemeente heeft willen bouwen. Daarmee waren echter de herdenkingsdagen nog niet ten einde. Want op 22 Juni herdacht de Zondagsschool tezamen met de 3 andere scholen haar 50-jarig bestaan. Bijzondere Conferenties werden er dit jaar niet gehouden. Toch zijn we echter elke Zondag versterkt geworden door het Woord van God. Hoewel er geen zielen tot overgave zijn gekomen, zo werd de Gemeente door de prediking gesticht en onderwezen. De arbeid onder de jeugd kon geregeld doorgang vinden. Deze arbeid gaat heel goed; evenals de arbeid van Zusterhulp. Onze Evangelisatiepost te Veensloot is dit jaar iets op de achtergrond geraakt, hetgeen zijn oorzaak vond in het feit, dat onze voorganger niet alles kon bearbeiten. De nieuwe zangbundel deed ook zijn intrede, waarmee we nu reeds vrij goed vertrouwd geraken. Vele bundels zijn reeds bij de leden en vrienden geplaatst. Het ledental der Gemeente is iets gedaald, doordat verschillende brs. en zrs. met attestatie vertrokken. Tevens werd

* De secretaris biedt ons hier een overzicht van de op 15 Febr. 1942 gehouden jaarvergadering der Gemeente.

de ledenlijst gecorrigeerd. Enkele namen moesten worden doorgehaald, omreden ze niet meer tot de Gemeente konden worden gerekend. 7 nieuwe leden werden door de doop de Gemeente binnengeleid. Ons ledental bedroeg het vorig jaar 230; thans tellen we 219. Uit de verslagen van de diverse penningmeesters vernamen we, dat zij geen reden tot klagen hadden, doch veeleer gestemd waren tot dankbaarheid. Alles bij elkaar genomen zijn we Gode dankbaar, dat de Gemeente Muntendam het in vele opzichten goed gaat. Alleenlijk de beproeving, welke zij moet doormaken met haar geliefden voorganger, stemt haar tot droefheid. 't Is of een donkere wolk zich boven de Gemeente samenspakt. Vertrouwende, dat de Heere ook hiermede Zijn wijze bedoelingen heeft, gaan we voorwaarts in Zijn Naam.

NIEUWE PEKELA kan geen grote gebeurtenissen melden. Doch ook in het heel gewone willen we de zegeningen Gods opmerken. De diensten te N. Pekela worden goed bezocht, doch te Winschoten kan het beter.

Het jeugdwerk stemt tot tevredenheid. De onderlinge verhouding is goed. Het ledental bleef stabiel.

NW. WEERDINGE. Niettegenstaande de buitengewone omstandigheden, waaronder wij leven, is het ons als Gemeente in 't afgelopen jaar heel goed gegaan.

Onze gel. Voorg. doet met veel ijver en lust zijn werk. De arbeid der Gemeente vond geregeld voortgang, de diensten werden flink bezocht en de jeugddiensten wel in 't bijzonder.

Gods zegen rustte op deze arbeid. 30 broeders en zusters mochten we op hun hartelijke belijdenis dopen en 4 zusters, die geruime tijd buiten de Gemeente leefden, werden weer opgenomen. Intussen gaan wij voort te arbeiden in 's Heeren wijngaard zolang „het dag is“.

NOORDBERGUM. Wij kunnen in dit afgelopen jaar niet van grote gebeurtenissen in onze gemeente gewagen. Maar het werk in des Heeren wijngaard gaat gestadig zijn gang. Het zand des Evangelies wordt door onzen Voorganger geregeld uitgestrooid en we geloven zeker dat God op Zijn tijd vruchten zal geven op deze arbeid. De Heere geve, dat de onderlinge liefde mag oplaaien, opdat onze Gemeenten voor deze arme verwaalde wereld tot een eeuwigheidszegen mogen zijn.

R'DAM—Centrum. Gel. brs. en zrs. Het behoeft geen betoog, dat het afgelopen jaar voor de Gemeente een bewogen jaar was. Onze voorganger, Ds. J. A. Monsma, ging heen. De

Gemeente bleef. De moeilijkheden waren vele. Maar dank zij de activiteit der Unie werden de moeilijkheden overwonnen. Dankbaar denken wij ook aan de goede diensten bewezen door de voorgangers der zuster-gemeenten. Een beroep uitgebracht op Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden werd tot onze grote verrassing aanvaard. Hij deed Zondag 29 Maart 1942 zijn intrede. Wij mogen nu bemoedigd voorwaarts gaan. Ziende op Hem die onze vrede is en nimmer verlaat die op Hem bouwen, willen wij volmoed en vertrouwen verder gaan.

ROTTERDAM-Zuid: geen bericht.

SIDDEBUREN: geen bericht.

SNEEK. Met dankbaarheid kunnen wij op het afgelopen jaar terugzien. De arbeid kon regelmatig voortgang vinden. Ons kerkbezoek gaat in stijgende lijn. Aan de Gemeente werden verschillende broeders en zusters door de doop en wederopname toegevoegd. Het ledental steeg van 116 tot 127 leden.

STADSKANAAL. De zegeningen ons van God geschonken waren groot dit jaar. Alleen reeds het feit met elkaar te kunnen voortwerken om het Evangeliezaad te kunnen uitstrooien, is op zichzelf een groot voorrecht.

Dat God ook dit jaar weer onzen geliefden voorganger en zijn echtgenote spaarde voor het vele werk stemt tot dankbaarheid.

Vele plaatsen kwamen leeg door overlijden en vertrek, doch meerderen kwamen om de plaatsen te vullen, zodat ons ledental groeiende is.

Broeders en zusters, we willen eindigen met de wens uit te spreken, dat God u ook allen zo mag zegenen als Hij dat ons gedaan heeft, ja, dat de zegeningen voor u allen nog groter mogen worden.

In **STAVOREN** gaat het de Gemeente zeer goed. Onze Voorganger doet in liefde en trouw en met ijver zijn arbeid in de Gemeente.

Het Evangelie wordt op alle mogelijke manieren verkondigd, zoals kerkdienst, Evangelische samenkomsten en jeugdavonden, waardoor de Gemeente gesterkt werd. Een enkele ziel gaf zich aan den Heer, alsook aan de Gemeente.

De Gemeente is eensgezind en onze jeugd actief, zodat wij vol goede moed dit jaar tegemoet treden, al onze wensen Hem bekend makende, wetende dat wie het van den Heer verwachten nimmer beschaamd zullen uitkomen.

TER-APEL. Het ging ons in het afgelopen jaar goed. De Heer heeft ons gezegend. We mochten zien dat er zielen tot den Heiland kwamen, 6 brs.

en zrs. werden door de doop in de Gemeente opgenomen.

Met de hulp van de C. I. Z. werkt br. Veenstra sinds Januari in en om de Gemeente, welke arbeid de Gemeente zeer ten goede komt.

Dit jaar werden we opgenomen in de Unie van Baptisten Gemeenten.

UTRECHT. Ondanks de moeilijke tijdsomstandigheden gaat het de Gemeente goed. Een achttal kerken werd de doopvont geopend. Br. Zerbst gaat ons nog steeds met ijver voor.

De arbeid in de verenigingen enz. gaat gezegend voort.

VRIESCHELOO. Wij zijn God dankbaar, dat Hij ons dit jaar heeft bewaard. Bij ons is niet veel veranderd. Het ledental bleef vrijwel gelijk. De opkomst onder de prediking is bevredigend. Ook wat betreft de aanverwante takken van arbeid, hebben zich geen veranderingen voorgedaan. Wij hebben drie moeilijke maanden moeten doormaken, hetgeen inzonderheid gold voor onzen voorg. en zijn gezin. De Heer heeft zowel voorg. en zijn gezin alsmede de Gemeente er genadiglijk door geholpen. De Heer heeft alles wel gemaakt, dies zijn wij verblijd.

WORKUM. Het afgelopen jaar is voor onze Gemeente een stil jaar geweest. De arbeid werd geregeld gedaan met eigen krachten. Onze avonddiensten op de eerste Zondag der maand alsook de prediking op die dag werden door Ds. H. Visser waargenomen. Enige malen op Zondag werden we voorgegaan door de broeders voorgangers der Friese Gemeenten, waar we recht dankbaar voor zijn.

Onze Gemeente wordt klein in ledental. Er is weer geregelde arbeid nodig. We hopen, dat hierin voorzien mag worden. Besprekingen zijn dienaangaande in gang. Plaatselijk is Workum kerkelijk, doch in voorgaande jaren was er nog al belangstelling in onze Gemeente-arbeid. We willen hopen, dat weer nieuwe moed en lust moge komen, om het werk des Heeren te doen. Het Zondagsschoolwerk der Gemeente is wel levendig, alsook afd. Zusterhulp.

We willen voortgaan arbeidende in de wetenschap, dat Hij, die ons voorgaat getrouw is.

ZANDBULTEN: geen bericht.

U ziet slechts enkele Gemeenten zonden dit jaar geen bericht voor het Jaarverslag.

d. H.

De afstand tus- Hoever moeten sen geloof en doop. geloof en doop van elkander afstaan? M. a. w.: hoeveel tijd behoort er te verlopen tussen de overgave van de ziel aan God en de doop? Deze vraag hangt samen met deze andere: wat moet er tussen geloof en doop in nog gebeuren? Of, nog anders gezegd: wie moeten er gedoopt worden?

"Gelovigen" antwoordt men. Goed. Maar dan is de vraag: gelovigen zonder meer, of slechts gelovigen, die het b.v. drie maanden of korter of langer zijn? Moet aan de bediening van de doop een proeftijd vooraf gaan? Daarop komt het neer. Het antwoord van de praktijk is haast algemeen: ja. Maar wat zegt de Schrift en wat ligt in de lijn van het beginsel?

De va- Van de gemeente-praktijk van deren. den eersten Baptisten predikant op Nederlandse bodem is niet veel bekend. Het ware zeer te wensen dat, als er onder ons nog een enkele zijn zou, die van nabij wist, hoe Dr Feisser de gemeente leidde, hij dat eens op schrift stelde. Van betrouwbare zijde weet ik, dat Dr Feisser meende, dat men niet moest wachten totdat iemand, die gelovig geworden was, de doop aanvraag, doch hem eenvoudig gezegd moest worden, dat en wanneer hij gedoopt kon worden. Weigerde de betrouwbare van die gelegenheid gebruik te maken, dan droeg hijzelf daarvoor de verantwoording. De gemeente had echter niet het recht te vragen aan een gelovige: wilt ge gedoopt worden? doch de roeping hem te zeggen: gij kunt gedoopt worden, dan en daar.

Ons is van een ander onder de ouden bekend, dat onder een doopprediking een paar heilssoldaten overtuigd werden dat de weg door het water de weg van hun Koning was en dezen na de doopsbediening naar voren kwamen, hun gevoelens uitspreken, de trui uitrokken en onmiddellijk gedoopt werden.

De Tent- Tentwerk en doopwerk praktijk. worden in ons lieve vaderland gescheiden gehouden. Terecht? Houdt de Heilige Schrift (o Schriftbe-minnende Baptist!) evangelieverkondiging en doopsbediening uit elkaar? In het land onze Oosterburen deden de Baptisten jaren aaneen eigen tentwerk. Ze keerden daarbij terug tot wat, naar hun gevoelens, oud-christelijke praktijk was en lieten evangeliseren en dopen hand in hand gaan. Allen, die in de tent tot overgave gekomen waren, werd de weg der Heilige Schrift voor de gelovigen voorgehouden en het tentwerk werd afgesloten met een

doopsbediening. De gedoopten werden dan ingeschreven bij de naast-liggende gemeente of gemeenten.

Apostoli- We krijgen uit de ge-sche praktijk. gevens der Heilige Schrift geen andere indruk, dan dat de bediening van de doop als iets vanzelfsprekends en bij het geloof-behorends, onmiddellijk op de belijdenis van het geloof volgde. Het was als 't ware de belijdenis — de belijdenis, uitgesproken door de daad van de ondergang in het water in de Naam des Heeren. Bleek achteraf dan nimmer dat iemand ten onrechte gedoopt was? Ongetwijfeld, maar dat leidde niet tot verandering in de doopspraktijk.

We mogen de gedachte niet voet geven, dat het geloof nog enige aanvulling zou behoeven, zal de doop er op mogen volgen. Wanneer men zegt: „de keuze moet eerst maar eens bezinken”, dan is onze vraag: hoe diep? Wanneer is de bekering genoegzaam bezonken om haar in de doop uit te drukken? Als men zegt „de echtheid moet blijken” dan is de vraag: wanneer is die gebleken? Na één of na drie maanden? Vele zielen, die bij zichzelf zo redeneren, zijn al jaren lang bezig om zo de echtheid van hun bekering te onderzoeken en grotere zekerheid te krijgen. Maar het blijkt van echtheid en de begeerde zekerheid krijgen wij niet buiten, doch slechts in de weg der gehoorzaamheid.

Om het geloof De inzetten zijn ge-te versterken. geven om ons geloof te versterken — niet voor de sterken in het geloof. Daarom moeten de gelovigen de tekenen zo spoedig mogelijk ontvangen. Juist om het opkomen van de twijfel te ondervangen. „De doop maakt zeker”, zeide op een Liefdemaal eens een eenvoudige schippersvrouw, die zeker uit ondervinding sprak. Onthoudt dus jongebekeerden de doop niet.

Wachten kan geboden zijn en is het n.l. dan, als men geen voldoende grond heeft om aan te nemen dat werkelijk geloof voorhanden is. Dan moet men uitstellen, opdat de doop niet ijdel, hol, gemaakt worde.

L.

UIT DE GEMEENTEN

DELFIJL. Het was voor onze gemeente op Zondag 7 Juni een zeer blijde en dankbare dag.

Toen voor enkele maanden geleden Ds. Hekhuis mededeelde, dat hij het

beroep naar Hoogezand had aangenomen, waren wij zeer ontroerd, ten eerste door de scheiding, die zou aanbreken, en ten tweede door de vraag: wie zal de plaats van Ds. Hekhuis in onze gemeente weer innemen? Hoe lang zal onze gemeente, die zo bloeiende is, herderloos blijven? Wij hebben het alles gelegd in de hand des Heeren en wij hebben ervaren, dat God niet alleen een Hoorder, doch ook een Verhoorder der gebeden is.

Slechts enkele weken zijn wij zonder eigen voorganger geweest, en daardoor is het ook voor ieder begrijpelijk, dat we zeer dankbaar waren toen op gemelde datum Ds. Slort, gekomen van Rotterdam—Z, zijn intrede deed in onze gemeente.

Des morgens had de bevestiging plaats, waarvoor onze oud-voorganger Ds. Hekhuis van Hoogezand was overgekomen, die als tekst had gekozen 1 Tim. 4: 16. Naar aanleiding hiervan zette spreker uiteen, welke roeping en taak de voorganger der gemeente heeft, en omgekeerd, wat de gemeente voor haar voorganger moet zijn. Aan het einde van deze ernstige predikatie, werden door den bevestigster verschillende vragen gesteld aan voorganger en kerkbestuur, welke met een duidelijk ja werden beantwoord. Aan de handoplegging namen de beide ouderlingen br. Pleyzier en br. Engelsman deel. Na de plechtige inzegening werd Ds. Slort door de gemeente toegezongen Gez. 91: 3.

Evenals des morgens waren ook des middags zeer velen opgekomen om getuige te zijn van de intrede van Ds. Slort. O.a. waren aanwezig de burgemeester, wethouder en secretaris der gemeente Delfzijl, afgevaardigden der Ned. Herv. Gem. te Delfzijl en te Farmsum, van de Geref. Gem., Vrijzinnig Hervormden en Leger des Heils, allen te Delfzijl en verder afgevaardigden van de gemeenten te Groningen, Hoogezand, Siddeburen, Muntendam, Haulerwijk en van de Noordelijke Bond.

Als tekst had Ds. Slort gekozen Richt. 6: 11—24. Allereerst sprak onze broeder over zijn beroepingsstrijd, toen bij binnen een half uur twee beroepen ontving n.l. van de gemeenten te Apeldoorn en Delfzijl. Veel strijd had hij gestreden, daar ook de gemeente Apeldoorn hem na aan het hart lag, doch ook ondervond hij, dat wanneer wij in oprechtheid Gods wil wensen te volgen, het aan duidelijkheid niet ontbreekt. Na ernstig gebed, aldus spreker, waarin we God hadden gesmeekt ons Zijn wil te openbaren, geschiedde dat op onmiskenbaar duidelijke wijze en zijn wij Zijn stem gehoorzaam geweest.

Dan behandelde de voorganger zijn onderwerp, waarbij we werden bepaald bij de roeping van Gideon, die moest uitgaan in de kracht Gods. In die kracht willen wij uitgaan, vertrouwend op den Heer.

Na deze ernstige rede werden woorden van welkom gericht tot den burgemeester en verdere officiële personen.

Daarna sprak allereerst de burgemeester van Delfzijl woorden van welkom tot Ds. Slort en echtgenote, daarbij de hoop uitsprekende, dat Ds. Slort een zegenrijke arbeid te Delfzijl mocht verrichten, niet

alleen voor de Bapt. Gem., maar ook voor de burgerlijke gemeente, evenals dat het geval was met Ds. Hekhuis. Verder spraken nog verschillende afgevaardigden, die alle hun beste wensen overbrachten.

Tenslotte sprak ouderling Engelsman nog woorden van welkom, die de verzekering gaf dat Ds. Slort en echtgenote hier niet alleen staan, doch dat de gemeente achter hen staat.

De nieuwe voorganger richtte tot elken spreker woorden van dank, alsmede tot Ds. Hekhuis voor zijn bevestiging en broederlijke hulp.

Des avonds werd nog een begroetings-samenkomst gehouden, waar nog vele hartelijke woorden werden gesproken, ook namens de verenigingen enz.

Rest mij nog te vermelden, dat bij alle diensten de zangvereniging haar gewaardeerde medewerking verleende, alsmede de muziekvereniging, die des avonds het muzikale gedeelte verzorgde. Het was voor onze gemeente een vreugdevolle dag.

Vol goede moed gaan we verder, gelovende, dat, waar de Heere voorganger en gemeente heeft samengevoegd, wij op de hulp en zegen des Heeren kunnen rekenen.

Met hart. br.gr.,

P. W. BRONGERS, Secr.

Verblijvende verschijnselen in de stad Groningen

Tezamen met de Chr. Geref Kerk, Vrij Evang. Gemeente en Geloofsgemeenschap Leger des Heils hield onze gemeente op 15, 16, 17 en 18 Juni Evangelisatie Samenkomsten in „Het Tehuis” grote benedenzaal, met middagsamenkomsten in 't bijzonder voor gelovigen, afwisselend in elkanders gebouw gehouden. Was het reeds een verblijvend verschijnsel, dat aan de oproep om gemeenschappelijk te evangeliseren gehoor gegeven werd, (alhoewel niet door allen, die aangezocht werden), bijzonder verheugend was het op te mogen merken, hoe men zich in elkaars gemeenschap één gevoelde, wat vooral in de middagdiensten tot uiting kwam in het spreken, lied en gebed. Ervaren werd de zegen, die volgt op de gehoorzaamheid aan het bevel des Heeren: Ik wil dat gij één zijt en Gij zult mijne getuigen zijn.

Gezamenlijk werden des middags de evangelisatiediensten opgedragen aan den Heer.

Vroeg voor de aanvang 's avonds stroomden honderden mensen de zaal binnen, terwijl er opwekkingsliederen werden aangeheven. Predikanten der verschillende kerken en Heilsofficieren hadden naast elkaar op het platform plaats genomen en brachten om beurten de Boodschap des Heils, afwisselend door muziek en zang van koren en de enthousiast gezongen liederen der vergadering, onder begeleiding van een muziekcorps. De Heer heeft ons beschaamd in onze verwachtingen. Ernstig klonk Zijn Stem en dréunt nog in onze ziel na: „Geef mij Jezus of ik sterf!” „Het komt op het hart aan!” „Er is maar één Gemeente!”

„Ik wenste wel van God, dat én bijna én geheelijk, niet alleen gij, maar ook allen, die mij heden horen, zodanig werden, gelijk als ik ben, uitgenomen deze banden!”

Mocht de Heilige Geest zijn vuur in ons brandende houden, steeds helderder doen schijnen. Er is een honger naar het Evangelie, dat is weer duidelijk gebleken.

God geve ons spoedig de gelegenheid, gelijksoortige samenkomsten te houden, zo mogelijk in nog groter verband.

Zijn Naam zij geloofd!

Met br.groet,

de Secretaris.

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN. Daar we door middel van het jeugdblad niets meer van ons kunnen laten weten, wil ik door ons unieblad iets mededelen. Tevens verbandhoudend met het vertrek van Ds. v. d. Flier.

Het werk onder de jongelui is met veel zegen verricht, de jongeliedenvergadering werd steeds best bezocht en onze voorganger heeft met veel liefde zijn beste gaven en krachten hieraan geschonken. Het werk is niet ongezegd gebleven, verschillende jonge mensen gaven zich aan den Heer en later ook aan de gemeente.

Ons kerkkoor gaf met Pasen een zeer geslaagde uitvoering, waar onze voorganger op voortreffelijke wijze als feestleider optrad.

Verschiedende verenigingen hielden een onderlinge feestavond en uit alles bleek, dat het werk bloeiende en er veel eensgezindheid is en dat de liefde de boventoon voert.

Dat de jeugd het werk van Ds. v. d. Flier heeft gewaardeerd, bleek in het bijzonder bij het afscheid, waar br. Booi namens het jeugdwerkerscomité sprak, terwijl de zusters de Vries, Wijnholds en Olijslager nog het woord voerden voor de verenigingen, waar de voorganger steeds ter vergadering kwam voor de bijbelbespreking.

De jeugd van Emmer Erfscheidenveen hoopt en bidt, dat ook in Apeldoorn het werk onder de jeugd rijk gezegend mag worden en dat de schare van jonge mensen allengs zal groeien, opdat ook Ds. v. d. Flier zijn gaven en krachten mag kunnen ontplooien tot eer van God, tot heil van het verlorene en tot opbouw der gemeente.

Met vriendelijke groeten,

G. J. OLIJSLAGER.

MEDEDELINGEN

2 Juli '42 Algemene vergadering van Zusterhulp te Groningen.

Nog een kleine week en we zullen weer vergaderen, zo God wil. Welk

een voorrecht in deze tijd zusters; laten we dit wel beseffen en zoveel mogelijk trachten deze vergadering te bezoeken; het zal ons versterken en opbouwen. En dat is het wat we in deze tijd nodig hebben. Het dagelijks werk vraagt zoveel van ons; het is moeilijk om iedere dag maar weer een goede maaltijd te bereiden, het werk goed te doen met minderwaardige hulpmiddelen en soms worden we moedeloos. Maar daarom is het goed een dag er tussenuit, een dag naar een plaats waar we opgebouwd worden in ons geloof, waar we andere zusters spreken, die met dezelfde moeilijkheden te kampen hebben. Maar laten we ons voornemen deze dag de gedachten aan de moeilijkheden thuis te laten, en er dus niet telkens met elkaar over spreken, maar tezamen roemen in de dingen, die God ons tot nu toe gelaten heeft. Als we zien op onze zegeningen en we gaan ze tellen één voor één, dan zijn er nog zovele en we gaan dankbaar en met nieuwe moed naar huis met de wetenschap: We hebben een machtigen Heiland.

En thuis gekomen nemen we het werk weer op, zetten onze schouders onder de moeilijkheden, want we hebben weer nieuwe kracht en nieuwe moed.

Zusters, dat is het resultaat van een dag gezamenlijk doorgebracht in Gods gebouw. Daarom allen op Donderdag 2 Juli naar Groningen. Tot ziens.

T. O. H.

Groningen, Friesland, Drente.

Jeugdvrienden van Friesland. Weet u reeds, dat er Donderdag 16 Juli a.s. een Jeugdconferentie te Sneek wordt gehouden in 't Gebouw van Christelijke Belangen aldaar?

En gij Groningers en Drentenaren, is het u bekend dat er Zaterdag daaropvolgende, voor u zulk een conferentie zal zijn te Stadskanaal in de Baptiste Kerk?

Of hebt ge het al gehoord van uw secretaris(esse)? Zo niet, vraagt hem (haar) dan eens, want zij weten er meer van.

Wilt u voor genoemde data vooral even uw fietsbanden of schoenzolen goed nakijken?

Is het voor u te ver in één dag?

Raadpleeg dan eens de dienstregeling van spoor, tram of bus; want u komt toch, nietwaar?

WEEKKALENDER

Het licht voor mijn pad.

Wat dat zeggen wil — een licht op je pad — dat weten we nu allemaal. Wat is 't een gescharrel op een winteravond, als de maan weggesmolten is en geen ster te zien is. Herinnert ge u nog, hoe ge soms weifeldet verder te gaan, hoe ge voorzichtig de voet vooruitgestoken hebt, of met een stok de diepten voor u hebt willen peilen. Wat een voorrecht dan een lampje in de hand te hebben, dat alle geheimen der duisternis onthult en u bewaart voor struikelen en stoten. In het Oosten waar men niet een straatverlichting kende, zoals wij die hadden, was men ook dankbaar voor een lamp voor de voet. Dat nu wil het Woord Gods ons zijn op de in duisternis gelegen wegen van het heden en de toekomst. Vele christenen laten die lamp echter thuis en komen bebuid en bespat terug. Gelijk het zout in het vlees wegtrekt, zo moet gij gedurig dat Woord in u laten wegtrekken, intrekken. Zo ontstaat in u een zuiver gevoel voor de juiste richting en gij zult weten wat ge doen moet.

Zondag 28 Juni. Spr. 3 : 1—12.

Vandaag hebt gij wel gelegenheid u onder de inwerking van het Woord te stellen. Neem het bewust op en laat het in u wegzinken. Vul uw gedachtenleven met het zuivere en zuiverende Woord Gods.

Maandag 29 Juni. Spr. 3 : 13—20.

Kennis is geen wijsheid en aan wijze mensen heeft de wereld altijd al behoefte gehad. Frederik van Eeden zei: Veelheid van kennis is nog wijsheid niet, maar wijsheid is een zuivere structuur der ziel. Wanneer gij het Woord leest zijt ge gekomen tot de bron der enige wijsheid en de vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid.

Dinsdag 30 Juni. Kol. 3 : 9—17.

Mensen, die het Woord geregeld lezen en dat ook in zich opnemen, worden daardoor geleid in hunne overwegingen en uitingen. Het Woord wordt niet een wetboek doch een loods op de levenszee. Zij zijn, door

het Woord en den Geest, tot een nieuw leven gekomen en openbaren een nieuwe leefwijze.

Woensdag 1 Juli. Hebr. 11 : 1—7.

Onze wijsheid heeft haar wortel in het geloof. Het geloof ontsluit de deuren, waardoor het hart binnengaat in de zalen Gods, waar het wijs kan worden. Moge in de wereld verwondering de wieg der kennis zijn, hier is geloof de wieg en de weg der ware wijsheid. Het licht voor uw pad wordt in het geloof ontstoken.

Donderdag 2 Juli. Ps. 119 : 97-105.

Wat verkiest gij: een bord vol moderne vitaminen of één vol erwtensoep met klui. Wat een vergelijking. Ja, helemaal mank. Maar heel wat mensen leven van kunstmatige stoffen, ofschoon het Woord, krachtig en vol merg, vlak naast dat romannetje ligt. Wie hamstert slootwater, als hij zich alle dagen laven mag uit deze bron. Neem het beste.

Vrijdag 3 Juli. Joh. 14 : 23—27.

Jezus is het Woord Gods aan de wereld en wat Jezus zegt is Woord van het Woord. Dat willen wij bewaren in onze harten. Zou het soms voor ons ondoorgrondelijk schijnen of geen boodschap hebben, de Geest is gekomen, om dat Woord op te nemen en ons leven binnen te dragen.

Zaterdag 4 Juli. Joh. 10 : 22—30.

Het Woord Gods is toch duidelijk en het wil voor ons uitgaan, gelijk de stroom waarop wij drijven, de weg, waarop wij ons voortbewegen. Jezus is het Woord van God en die dat Woord gelooft, volgt de stem van dat Woord en het Woord van die Stem en heeft het leven gevonden.

HUIZINGA.

Adreswijziging.

Het adres van Ds. H. C. v. d. Flier is nu:

Stationsplein 9,
Apeldoorn. Tel 2550.

CORRESPONDENTIE

Br. L. te Z. Hoop binnenkort op Uw brief, die ik zonder meer niet kan plaatsen, terug te komen. Hartelijk gegroet.
E. R.

ADVERTENTIE

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij **werkzame Agenten** bij geschiktheid vaste toelage.

**N.V. Nederlandsche
Varia Verzekering Mij.**

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen

Plaats Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—EÉN HEER, EÉN—
GELOOF, EÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN EÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 1.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

GODS BEDOELING MET ZIJN VOLK.

„Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen”.

Jes. 43 : 21.

We kunnen Gods deugden alleen verkondigen en Gods lof vertellen, wanneer we in Hem geloven. Ik heb geloofd en daarom spreek ik.

Maar dat geloven in God stuit geregeld weer op moeilijkheden onzerzijds. Onoverkomelijke bezwaren vindt het op z'n weg geplaatst. Althans zo lijkt het. Die bezwaren worden soms toch weer overwonnen, maar dan duurt het gewoonlijk niet lang of de weg lijkt opnieuw gebarricadeerd.

De geloofsweg zal altijd weer blijken te zijn de moeilijke weg. Maar wie deze weg met overtuiging heeft leren gaan, zal voor geen enkele prijs een andere weg begeren.

En wanneer we nu denken aan Gods bedoeling met Zijn volk Israel, dan kunnen we de gedachte toch niet, verdringen, dat er van deze bedoeling nu juist niet zo heel veel terecht is gekomen. De oorzaak daarvan hebben we geenszins bij God te zoeken. (Natuurlijk druk ik mij hier buitengewoon menselijk uit, doch de lezer zal mij begrijpen.) De oorzaak moet alleen gezocht worden bij het volk Israel zelf. Hoe ongestadig was dit volk op al z'n wegen. Het was menigmaal een broeiplaats van opstandigheid. Ongeloof en ongehoorzaamheid verstikten als woekerplanten het geestelijk leven. En van het God-loven kwam dan niet veel meer terecht. Al betekent Juda ook Godlover. De tragiek van Israel is nog nimmer in de geschiedenis der volkeren overtroffen.

* * *

Verstaan wij N. Testamentische

christenen Gods bedoeling met Zijn volk?

„Indien gij van Christus zijt, zo zijt ge Abrahams zaad”. Dan hebt ge Abraham als vader der gelovigen tot uw stamvader. Dan zijt ge geestelijk Israel.

Gods bedoeling met Zijn volk is volkomen in overeenstemming met Hem.

Het zal u niet onbekend zijn, dat het eerste subject (onderwerp), dat u in de bijbel vindt, God is. „In den beginne schiep God den hemel en de aarde”. Op het gebied van de schepping ontmoeten we dus het eerst . . . God! En op het gebied van de her-schepping, van de verlossing, is het al niet anders. Lang voordat wij aan God konden denken, heeft God reeds aan ons gedacht. Eer een kind aan z'n ouders kan denken, hebben de ouders reeds aan hun kind gedachten. Och, voordat het kind geboren werd, was het alrede het voorwerp van de tederste gedachten van Moeder.

Zo ontmoeten we op het gebied van de nieuwe schepping (2 Kor. 5 : 17) dan het eerst God. Deze schepping is geen herstelling maar een formatie; niet iets toevalligs, maar achter deze schepping staat ook een Wil (de wil Gods). Ze is uit Hem en door Hem en tot Hem. Daardoor ontstaat de meest innige betrekking tussen Hem en de Zijnen, als bron van het hoogste geluk.

„Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen”.

* * *

Gods bedoeling met Zijn volk is natuurlijk.

Dat wil zeggen: in overeenstemming met de natuur van het nieuwe leven. Evenzo natuurlijk als de kreet van een pasgeboren kind, of als het schreien van een hongerige zuigeling. Hierover verwondert zich niemand. Dat vindt men gewoon, want het is natuurlijk.

Zo is het voor de gelovigen iets heel normaal, wanneer ze Gods deugden

roemen en Zijn lof verbreiden. Wanneer ze 's Heeren naam prijzen met lofgezing en trompetgeschal. Wanneer ze den Heere juichen met lofaccorden.

Waar het nieuwe leven zich baan breekt, daar worden krachten van hemelse oorsprong mobiel.

Het nieuwe leven wil en moet en kan Gods lof vertellen. Want is de diepere onderstroom van elk christenleven niet blijdschap? Een ware christen lacht door zijn tranen van grote droefheid heen.

„Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen”.

Verstaat gij Gods bedoeling?

* * *

Gods bedoeling met Zijn volk is volkomen redelijk.

Het volk des Heeren is in bijzondere zin het eigendom van God, Schepper en Herschepper. Het is Zijn volk. Op dat volk kan God Zijn rechten laten gelden. En Hij doet het!

Zo de kinderen Gods hier in gebreke zouden blijven, zo zouden de stenen gaan roepen.

Hélaas, Israel is in gebreke gebleven. Met al de snode gevolgen er van. We huiveren wanneer we hieraan denken. Welk een ontaarding is daar op gevolgd.

Dat wij toch Gods bedoeling met Zijn volk niet zullen veronachtzamen. Deze bedoeling is volkomen redelijk.

Zalig degenen, die Gods lof kunnen vertellen. En dat ook in tijden van zware beproeving en diep leed. Want dit getuigt van zielewelstand. En het verhoogt de zielevreugde. En niet te vergeten — het brengt zegen aan anderen. Het prikkelt tot een heilig leven en het doet rijpen voor de hemel.

In beproeving en in lijden, als de nood klimt hemelhoog, zal Gods kind zich nog verblijden, omdat hij kent Gods bedoeling met Zijn volk.

„Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen”.

Looft, alle volken, God den Heer!
Zingt, halleluja, zingt Zijn eer!
Zijn goedheid is, in nood en dood,
alom voor ons oneindig groot;
want Gods genade heerst altijd,
Zijn trouw duurt tot in eeuwigheid.

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Unie Commissievergadering.

Op Dinsdag 7 Juli a.s., op de dag vóór de e.k. Algemene Vergadering, hoopt de Commissie der Unie nog in vergadering bijeen te komen. Brieven, rapporten etc. voor deze vergadering moeten op 6 Juli bij ons Uniebureau zijn binnengekomen. De Unie Commissieleden, die nachtlogies begeren, hebben zich toch met de daarvoor aangewezen broeders in Groningen in verbinding gesteld?

* * *

Stembiljetten.

We hebben de stembriefjes dit jaar niet aan de secretarissen onzer Gemeenten verzonden. Woensdag 8 Juli 's morgens van 11.30—12 uur is er gelegenheid om de presentielijst te tekenen. Een stemcommissie houdt dan tevens zitting, welke aan elke afgevaardigde de stembriefjes overhandigt. Na de briefjes te hebben ingevuld kan men ze onmiddellijk weer bij dezelfde commissie inleveren. Vermoedelijk komen ruim honderd afgevaardigden hun stemmen uitbrengen. Wordt het „stembureau“ een kwartier vroeger geopend dan is aangekondigd, dan zal dat onzerzijds geen bezwaar opleveren. De broeders afgevaardigden gelieven er aan te denken, dat ze vóór 12 uur de presentielijst moeten hebben getekend en stembriefjes hebben ingeleverd. Wacht daarmee niet tot het laatste ogenblik. Doet eerst uw plicht. Precies 12 uur wil de voorzitter van de Unie Commissie graag de vergadering openen.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

De eenheid van de Doop. Paulus zegt de Efeziërs, dat er één Doop is, althans voor den christen. Er waren in de dagen van den Apostel vele dopen in zwang. De christen erkende echter geen van die dopen. Voor hem was er slechts één doop en wat waren zijne kenmerken?

De Christelijke Doop is één
in zijn grond;
in zijn voorwaarden en
in zijn betekenis.

De grond van de Christelijke Doop is de wil van God, uitgesproken door Christus. De Doop was geen gebruik, dat de Apostelen overnamen. Hij zou nimmer zo algemeen geweest zijn en als iets zo vanzelfsprekends gegolden hebben, als hij niet de autoriteit van Christus gehad had. Het is om die reden, dat we de Doop handhaven. Lage zijn oorsprong elders dan in de wil van God, we zouden geen reden hebben hem te handhaven. Hij kon dan gesteld worden in de vrijheid van den enkelen gelovige.

De voorwaarde voor de Doop is het beleden geloof.

Wordt de Doop in sommige gevallen op een andere voorwaarde bediend, dan wordt de eenheid van de Doop verbroken. Over de voorwaarde, waarop hij bediend mag worden, heerst in het Nieuwe Testament geen onduidelijkheid. De voorwaarde ligt in den persoon, die hem ontvangt. Niet in zijn afstamming, niet in het ouderpaar of iets dergelijks. „Zonder geloof geen sacrament“ zeiden de Hervormers in hun afwijzing van het Roomse sacramentsbegrip. Ze zijn tekenen om het geloof te versterken. Zij veronderstellen het geloof bij den ontvanger. Terwille van deze hunne betekenis is het beter de inzettingen niet als „sacramenten“ te betitelen.

De betekenis van de Doop is de verzekering van Gods wege, dat we met Christus gestorven en opgewekt zijn.

Het geloof is Gods werk maar het is een eenvoudig iets. Het is een daad, die door ieder volbracht kan worden als de Geest van God hem bearbeit. Verdienstelijks heeft het niets. Nu is de vraag, welke waarde heeft dit geloof? Is het genoeg? Kan ik erop zalig worden? Wie kan die vraag beantwoorden dan God alleen? En Hij geeft het antwoord. Hij geeft het in de Doop. Daarin beveelt Hij ons dat we ons zullen laten begraven. Wat God begraven wil zien, dat is dood, dood voor Hem, in Zijn oordeel — dus werkelijk dood. Daarmede is afgedaan. Daaraan is het oordeel voltrokken. Maar Hij wekt ook op. Hij haalt ons door de dood heen. We zijn, gelovende (!) met Christus gestorven en met Christus opgewekt. Dit

en geen andere is de betekenis van de Doop.

Er is geen andere Doop. Er is maar één Doop, die de autoriteit Gods heeft. Elke andere Doop staat niet in betrekking tot God en stelt niet in betrekking tot God. Daarom zijn wij, die mensen, die de bovenstaande Doop niet hebben ontvangen, dopen, nooit en te nimmer wederdopers. Een woord geeft een zaak geen wezen. Daarmede, dat bij zekere godsdienstige handeling gezegd wordt: „Ik doop u“, wordt deze handeling niet tot Doop. Ze kan een kerkelijke plechtigheid zijn, een plechtigheid van opvoedende betekenis. Ze kan een daad zijn, die tussen een of ander godsdienstig instituut en een bepaald klein of groot mens een band legt, maar een Doop in de christelijke zin van het woord is ze niet. Dat ze daarvoor gelden moet, achten wij misleidend en betreuren wij. Haar erkennen, op grond van de goede bedoeling of het niet betere inzicht der betrokkenen kunnen wij evenmin. Er is maar één Doop, die wij niet gaarne zouden willen herhalen.

Een onvoorstelbaar beeld? Johannes zeide: Ik doop u wel met water, maar die na mij komt, zal u met den Heiligen Geest en met vuur dopen. Nu zegt Schlatter in zijn werk: De Evangelist Mattheus, dat, wie zich aan de eigenlijke betekenis van het woord „dopen“ houdt, hier voor een onvoorstelbaar beeld staat. Onderduiken in den Geest kan men zich niet voorstellen, meent hij. Daarom zouden wij de etymologische betekenis van het woord „dopen“ maar moeten laten varen en water en Geest moeten beschouwen als doopmiddelen: ik doop u door middel van water tot bekering, maar die na mij komt zal u door middel van den Geest dopen — en dan moet er wat achter — Schlatter stelt voor: in het eeuwige leven. Maar kan men zich een indompelen in den Heiligen Geest niet voorstellen? Waarom niet? De verbeelding, die dat niet kan, is toch wel heel zwak. De Heilige Geest is toch niet zulk een harde substantie, dat men in haar niet zou kunnen worden ingedompeld? Waarom zou iemand wel kunnen worden opgenomen in God (in Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij. Hand. 17), doch niet ingedompeld kunnen worden in den Geest van God? We geloven dat de Geest van God inderdaad het element is, waarin we ingedompeld moeten worden, zullen we nieuw gevormd, herschapen worden.

I Kor. 1. Het eerste hoofdstuk van de 1ste brief aan de Korinthiërs is een hoofdstuk van grote waarde. De Apos-

tel bespreekt daar de verhouding van het Evangelie tot de „wijsheid”. Het kan niet worden ingevoegd in wat onder de mensen als wijsheid geldt. Het is anders. Het valt er buiten. Het botst er tegen. Het is van andere orde. „Wijsheid” is theorie; het Evangelie is echter „kracht”, openbaring van een andere, ons onbekende, voor ons verloren gegane, doch door God in Christus herstelde werkelijkheid.

God komt van de tegenovergestelde zijde:

het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou;

het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke beschamen zou;

en het onedele der wereld en het verachte heeft God uitverkoren.

Dwaas te zijn, gold in de wereld dier dagen voor een schande, maar voor nog groter schande hield men zwakheid. Daaronder stond, weer het uitvaagsel; het onedele en het verachte. En die dwazen en zwakken en onedelen en verachten had God, zo bleek nu wel, uitverkoren om Zijn heil te aanschouwen.

Dan gaat de Apostel nóg verder:

en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is teniet zou maken.

Zo de Statenvertaling. 1. Cor. 1:28. De Nieuwe Vertaling zegt:

dat wat niets is om aan hetgeen wel iets is, zijn kracht te ontnemen.

De climax. De Statenvertaling plaatst het woordje „iets” schuin gedrukt, ten teken daarvan, dat het er door hen tussen gevoegd is. Laten we het weg, dan staat er dus:

en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen is, teniet zou maken.

Nu vormen „iets zijn” en „niets zijn” wel een goede tegenstelling, maar „iets zijn” en „niet zijn” niet. Beter gaat het als we de „s” achter „niets” weglaten en lezen:

en hetgeen niet is, opdat Hij hetgeen is, teniet zou maken.

Inderdaad geven verschillende vertalingen de tekst zo weer. En wij menen dat dat beter is, dan die vertalingen, die woorden of een letter bij- of tussen voegen, zoals ook de Nieuwe Vertaling doet. Dat „niets is” en „wel iets is” van de Nieuwe Vertaling is o.i. maar een verzwakking van de uitspraak van den Apostel. De Apostel maakt de hoogst denkbare tegenstelling, de tegenstelling tussen zijn en niet-zijn, en verklaart, dat God het niet-zijnde heeft uitverkoren om het zijnde te verdringen en te vervangen. Zo openbaart zich God in het Evangelie het heerlijkst: in Zijn volstrekte onafhankelijkheid van

al het bestaande — niet alleen van de „wijzen” en „sterken”. Zo openbaart Hij zich in het Evangelie op het duidelijkst als Schepper, die „de dingen, die niet zijn, roept, alsof ze waren”. Hetgeen er niet is, heeft Hij, de Schepper, uitverkoren om het zijnde te vervangen. Hier ruist het heerlijke woord: Zo iemand in Christus is, die is een nieuwe schepping. Vergel. ook Ef. 2:15.

Het doel van deze wijze van handelen bij God, dit geweldige afbreken en op-zij-zetten en opheffen is:

opdat geen vlees zou roemen voor Hem,

en hoe zou het vlees nu nog voor God kunnen roemen, waar Hij er een oordeel over laat gaan, dat met zijn opheffing en vervanging door iets, dat de Schepper nog eerst in het aanzijn roept, gelijk staat?

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Eren, wien geen ere toekomt.

Dagorders voor de rechters.

In de primitieve gemeenschap was het, evenals in elke periode van onze beschavingsgeschiedenis, een dagelijks zich opdringend probleem op welke wijze een ieder het recht kon worden verzekerd.

De oude rechtspraak steunde, zelfs meer dan dat in de latere tijd het geval is, voor een niet gering deel op de betrouwbaarheid van de rechters en de uitvoerders van hun vonnissen.

Welke ernstige waarschuwingen heeft de bijbel niet te geven aan het adres van de Joodse rechters! Alsof het nog al eens gebeurde, dat deze aan het recht doen zich te buiten gingen. „Gij zult het aangezicht des geringen niet aannemen, wel des groten aangezicht voortrekken: in gerechtigheid zult gij uw naaste richten”. „Ook zult gij geen geschenk nemen, want het geschenk verblindt de ogen der wijzen en verkeert de oren der rechtvaardigen”. Aldus Mozes. En hij wijst daarbij de zwakke broeders op God, die zij zich in de uitoefening van hun beroep tot voorbeeld moeten stellen: „Want de Heere uw God, die is een God der goden en Heer der heren; die grote, die machtige, die vreselijke God, die geen aangezichten aanneemt, noch geschenken ontvangt”.

Geen aangezichten aannemen. Geen geschenken ontvangen. Dat waren de dagorders dergenen, die tot recht doen waren geroepen. En deze dagorders ontsprongen in de rechtvaardigheid van den Allerhoogste.

* * *

Moeilikheden in de toepassing.

Deze elementaire waarheden verrassen ons niet. Wij vinden ze even vanzelfsprekend als de zomer in Juni. Wij aanvaarden ze voor het kleine rijksgedebiet van onszelf, dat de beschaving ons heeft overgelaten, evenzeer als voor het uitgebreide veld dergenen, die op de rechterstoel zijn gezeten. Wij debatteren niet over ze; wij accepteren ze als de grondslag, waarop elk lid der gemeenschap moet staan. Wij prijzen ze hoog tot aan de hemelen toe. In elk geval brengen wij ze naar ons vermogen onze lippenlof. Laat ons de toepassing van deze voor een gemeente en volk onontbeerlijk geachte waarheden eens bezien niet in de rechters en leiders van de nakomelingschap van Mozes' Hebreë, noch in de uitdelers van het recht in de Westerse landen van het heden, maar in onze eigen handelingen.

De opmerking moet ons al dadelijk uit de pen, dat de toepassing toch niet zo gemakkelijk is, als de eenvoud van het gegeven doet vermoeden.

Wij mogen geen aangezichten aannemen. Wat deed David dan met Abigaël? En koning Ahasveros met Ester? En Pilatus met zijn vrouw, toen deze voor Jezus in de bres sprong? En wat moeten wij doen met iemand van eerbiedwaardige leeftijd? Of met een broeder, die vergrijsd is in een leven van avontuur met God? Of met een mens, die onze gemeenschap vele uitnemende diensten heeft bewezen? Of met een burger, die zich onderscheiden heeft door wetenschap, zelfopoffering of iets anders, dat algemene erkentelijkheid mag afdwingen?

* * *

Zijn wij laffe mensen?

Alle deze aangezichten hebben medegewerkt om recht en liefde beide op hun plaats te brengen. En wanneer het aannemen van een aangezicht dat doet — en dat doet het dikwijls — is aannemen plicht en niet-aannemen verzaking van de plicht.

Maar waar een aangezicht ons van de betrachting van recht en liefde afhoudt; waar wij eren, wien geen ere toekomt, daar beoedelen wij onze zielen. Waar wij het bijkomstige voor het wezen eren; waar we het masker van den mens huldigen, daar vergripen wij ons aan de waarheid en doen wij schromelijk tekort aan onszelf. Daar

gedragen wij ons niet als kinderen van God, als zonen en dochteren van onzen Vader, die in de hemelen woont, als een herenvolk, maar als slaven van de tijd, als een bende lafaards.

Welk een succes heeft het succes hier op aarde! Wie worden meer geroemd dan zij, wier hoofden omvlochten zijn met de lauwerkrans! En wat is in wezen onchristelijker dan dat! In een tijd van concurrentie en zelf-reclame en kapitaalvergoding en geweldaanbidding wordt succes lang niet altijd verkregen door middelen, waarover de engelen in de handen klappen en waarin Jezus een welgevallen heeft. Toch zetten wij den schrijver, die zijn boeken in een oplaag van vele duizenden kan doen verschijnen, op een piedestal in onze salons, en brengen wij den redeenaar, die te allen tijd een schare tot zich trekt, een applaus, en doppen wij eerbiedig voor den zakenman, die over honderdduizenden beschikken kan. De apostelen van den Heer, de Petrusen en Jacobussen en Johannessen en Andreassen en Filippussen en de overigen zijn gelukkig nog te vinden in de wereld, maar wie denkt eraan om in ze mannen te zien, in wie de mens meer geslaagd is dan in den rijken koopman of vermaarden generaal?

Of denk aan de dwaze rang- en standaanbidding van talloos velen. De oude adel heeft reeds lang de slagbomen opgeruimd en zijn isolement opgegeven. De kaste van de aristocratie, die eertijds alleen genaderd kon worden door de blauw-bloedigen, is bezweken voor den evangelischen geest van de broederschap aller mensen en heeft zijn poorten wijd opengeworpen en zijn perken verruimd. Niettemin slaan wij dagelijks een beweging gade in tegenovergestelde richting. Bijna een ieder probeert in de stand te klimmen, die vlak boven hem is. Die beneden hem staat, durven ze wel lomp en plomp te behandelen, terwijl zij zich gaarne van de vleitaal bedienen tegenover de meerderen in de hoop zelf hoger op te kunnen komen. O, wat wordt er geprezen met de bedoeling om zichzelf naar boven te werken! De slak leeft in de mensen meer dan zijzelve wel willen bekennen! Of zou dat beest in ons de vos wezen, die de kraai prijst om de kaas?

* * *

Ridders zonder vrees en blaam.

De dagen roepen om deze mannen en vrouwen. Neen zij roepen er niet om maar zij schreeuwen er om.

John Knox vreesde het aangezicht van koningin Maria Stuart niet. Hij vreesde alleen het aangezicht van God. Wij zijn geen John Knox en behoeven het ook niet te wezen. Maar wat wij 8306

zeer zeker moeten hebben, is zijn grote liefde voor en trouw aan de waarheid. Heeft onze Heer ook de zonde om het aangezicht aan te nemen, om te eren wien geen ere toekomt, niet uitgewist en genageld aan het kruis? En zal de christen die zonde niet gestorven zijn?

Wij zijn krijgsknechten van Jezus Christus. Geen conscriptie of algemene dienstplicht heeft ons in de militaire rok gestoken, doch vrijwillige dienstneming. Gaan de vrijwilligers niet altijd voor? Zijn ze niet steeds de betrouwbaarste, de beste soldaten? Zijn ze doorgaans niet de kracht van een leger?

Wij behoren tot de stoottroepen van onzen Oversten Leidsman en Vol-einder des geloofs. Zullen wij bang zijn voor een stootje? A, wat kan de dood ons deren! Wij zijn immers al gestorven!

Laat ons in deze fel bewogen tijd, waarin alles uit het evenwicht gescheurd wordt, pal staan voor de waarheid en de liefde in Christus Jezus en weigeren een ander, aangezicht aan te nemen dan dat van Hem, in Wien God zich zo wonderbaar heerlijk heeft uitgedrukt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

DE GEESTELIJKE SITUATIE ONZER GEMEENTEN.

Wat ik er nu nog van zal zeggen, is niet meer dan een samenvatting en een slotopmerking. Niet dat alle zijden nu reeds belicht zijn geworden door de uitgesproken gedachten in de verschillende artikeltjes. Want 't behandelde onderwerp is een zeer gecompliceerd geheel, zoals dat met het leven het geval is. En 't is mogelijk wel hierdoor, dat sommigen, wier geestelijk inzicht en oordeel in dezen men gaarne had gehoord en gewaardeerd, er het zwijgen maar toe doen. Desniettemin dringt 't zich wel eens aan ons op, dat 't een hartebehoefte van Gods kinderen is dat de levende gemeente heerlijk aan den dag, trede en dat 't een levenstaak der Zijnen is zich daaraan te wijden.

Dat er een bepaalde sfeer is, die de verschillende levensuitingen der gemeente ongunstig beïnvloedde, is door allen die schreven eveneens gevoeld en onderstreept. Daarbij is dan natuurlijk niet aan uitsluitend locale factoren gedacht, maar aan die, die in de structuur van 't hedendaagse leven liggen. Om dat te erkennen, behoeft men nog niet stad en land af te reizen. Wie zijn ogen de kost geeft en wie 't getuigenis uit de gemeenten hoort, kan

met een gerust hart gewagen van „de geestelijke situatie onzer gemeenten”, zonder daarbij de pretentie te hebben, dat hij alles overziet en 't alleen weet. Hij, die de gemeente liefheeft, kan niet nalaten te spreken van dat, waar zijn hart vol van is, ook al zouden daar enige ongewenste trekken zijn. En 't is juist de in liefde dienende geest, die zich instelt op 't luisteren naar anderen, wier leven de geest der toewijding uitademt, om aldus daardoor bevrucht en verrijkt te worden. Wie dient waardeert anderer dienst!

Nu kan men allerlei oorzaken voor die sfeer proberen vast te stellen. Die zijn er namelijk vele. Want 't leven is niet van eenvoudige structuur. Ik heb ook niet geprobeerd om volledig te zijn. Daarom sprak ik over die, waarop m.i. de klemtoon viel! Daarbij hangt 't weer van 't gezichtspunt af, waar men vanuitgaat. Vandaar dat men op dit rijke, veel omvattende gebied moeilijk uitgeput en uitgepraat raakt. Derhalve zal ik nu dan maar kort zijn. Ds. Huizinga noemt ook een drietal oorzaken. Ook deze spelen zeer zeker hun rol. Maar vanzelfsprekend kan daarmee geen volledige opsomming bedoeld zijn. Men zou zich wel kunnen afvragen, of dan de eschatologische (eindtijds) geaardheid die hij noemt iets specifiek van deze tijd is; men heeft die n.l. ook wel in andere tijden op grond van gelijke verschijnselen gezien. Inderdaad speelt zich wel heden een en ander in apocalyptische omvang af; en de vreselijkheid van al dat gebeuren houdt de geesten onder een zekere ban. Of niet de eschatologische geaardheid en daarnaast de satanische werkzaamheid zich mogelijk mede manifesteert in de door mij genoemde „historische” feiten? — En wat zou er niet meer te noemen zijn. Het lijkt me in dit verband niet voorzichtig om, zoals br. Bolman doet, te zeggen dat 't niet komt door oorzaken op dit of dat terrein. Wie zal 't precies uitmaken welke alledaagsheden of welke geheimzinnige invloeden, welke nuchtere feiten of welke satanische krachten ons leven mee bepalen? O, de werkelijkheid leert ons dat er onberekenbare veelvuldigheid is van krachten van Boven en beneden, ten goede en ten kwade. En welke van deze zou niet, zij 't dan mogelijk ongemerkt, zich aandienen om mee een rol in 't leven te spelen?

Hoe valt dat, wat genoemd werd, te overwinnen? Br. B. Hof attendeerde op de activiteit als geneesmiddel. Dat valt inderdaad aan te prijzen! Waar aangepakt en gewerkt wordt, heeft men geen tijd voor allerlei stemmingen als gesignaleerd. Inderdaad zou ik alle gemeenten, alle broeders en zusters willen oproepen tot werk! Juist waar heden de Boze zich zo alom aandient, geeft hem nog niet meer kans door uw

lusteloosheid en uw nietsdoen. Wat is er al veel werk gestagneerd, doordat men zich van meewerken onthield! Komt, zet ook uw schouders onder 't werk. Treedt in in de actieve slagorden des levenden Gods. — Of dit nu hét middel tegen gans de kwaal is? Ik ben bang van niet. Er is veel, wat wij niet uit 't leven kunnen wegnemen, ook niet door activiteit. Wordt 't kruis van de hedendaagse tijdsstructuur ons ontnomen? Wij moeten 't dragen. Maar wacht: heeft deze zich misschien gezet tussen uw ziel en uw Heer?

Zet zich de angst en daardoor de matheid als een verstoppende bal in uw levensaderen? Wil daardoor de stroom des Geestes niet vloeien? Is er een afstand gekomen tussen uw hart en uw Heiland, juist door al die golven van levensellende en levenswrevel?

Indersdaad komt 't er in de huidige situatie ook maar weer op aan, dat de persoonlijk betrekking tussen de mens en Christus niet geschonden of gebroken wordt. 't Gevaar van die schending is groot, daar de tijd zwanger is van satanische invloeden. Wie een gaaf verband met Christus bewaart, kan in de kracht van Hem 't kruis van heden dragen. Wie zichzelf bij voortdurend restloos kwijt wordt aan Hem, diens ziel leeft in aanraking met de dageraad van Zijn grote dag, en hij vermeit zich in de vermoeienissen van Zijn dienst al de dagen zijns levens! Wat er zich heden ten dage moge voordoen, de diepste beslissingen voor iemands houding liggen in zijn hart: Is uw hart, broeder, zuster, dicht bij 't hart van God, dicht bij Christus, ja vol van Christus?

T. JANSMA.

DE JUISTE MAN OP DE JUISTE PLAATS.

Een meelevende broeder in de verstrooiing geeft nu en dan blijk, dat hem in onze gemeenschap niets ontgaat en dat hij mededenkt, in wat ons te denken geeft. Met name valt het Unie-leven daaronder.

Het eerst heeft de Uniecommissie zijn aandacht. Daarin „moeten wij grote mannen hebben, met een ruime blik op de arbeid onzer gemeenten, en die in de praktijk getoond hebben een organisatorische gave te bezitten”. Onze broeder zou liever meer zakenmensen in de commissie zien, in elk geval zag hij het getal der voorgangers in die commissie gaarne tot een derde gereduceerd.

Gij moet niet denken, dat deze broeder zulks schrijft om eigen kansen van

commissielid te worden te doen toenemen, de goede man is niet eens candidaat; en evenmin moet gij dit van dezen schrijver denken, wanneer hij hem moet antwoorden, dat juist de voorgangers toch in staat zijn die ruime blik op het werk te verwerven, die zo nodig is om besluiten te nemen, die het geheel ten goede kunnen komen. Men mag toch aannemen, dat in het bijzonder voorgangers zich interesseren voor alle gemeenten en voor hare gemeenschappelijke belangen. Indien deze belangen alleen of overwegend van geldelijke aard waren, dan zou er aanleiding bestaan om de gedachte van onzen broeder te bestuderen, doch ieder weet, dat onze Unie geestelijke doeleinden nastreeft. Het Unieleven is geen Unilever. Die firma zult ge nog wel in uwe herinnering hebben.

Op iets anders moet ik u nog wijzen, broeder. U vraagt: „Hoe kan ik zien, dat ik de juiste man op de juiste plaats ben?” En dan antwoordt ge: „Dat is volgens mij zeer eenvoudig. Sta stil en beoordeel Uw werk eerlijk, met een open oog, en vraag U af: waar is mijn succes (vergeef hem die „wereldse”, „zakelijke” uitdrukking, broeders — hij verbeterd zichzelf), waar is resultaat, waar is de vrucht op mijn arbeid, waar zie ik lust en leven om mij heen? En zo U van dit alles niets kunt bemerken . . . dan wordt het heus tijd om te gaan. Vraag dan God niet nogmaals om antwoord, want volgens mij, was Zijn antwoord U reeds bekend. Doe afstand van Uw plaats als voorganger”. Deze zelfde vragen wil de schrijver ook aan ambtsdragers en jeugdwerkers richten.

Hier schuilt een gevaar. Ik kan mij voorstellen, dat een patroon een reiziger de laan uitstuurt als hij alleen maar rekeningen kan declareren en geen orders weet binnen te brengen. Juist daarvoor heeft hij den man in dienst genomen. Maar deze gedachte mag zich niet laten overdragen op de positie van een voorganger. Ik kan slecht overweg met gemakzuchtigen en de berekenaars staan ook niet in de gunst; ze irriteren den arbeider, wiens lust en loon in de arbeid is. We willen geen goed woord voor hen zeggen. Doch het is toch werkelijk niet zo, dat het gepresteerde werk zich altijd moet manifesteren in zichtbare resultaten. Afgezien van helingen van zieke lichamen — waren de geestelijke „resultaten” van onzen Heiland zo overweldigend? Integendeel. Hebben de profeten Gods in het volk Israel steeds dat gehoor gevonden, dat ze toch op grond van hun roeping mochten verwachten? Geenszins: Wie heeft onze prediking gelooft en aan wien is de arm des Heeren geopenbaard? Denk slechts aan de zendingen, die soms jaren aaneen gewerkt hebben onder de verschrikke-

lijkste omstandigheden en toen stierven, zonder vruchten te hebben aanschouwd. Maar spreken zij zo niet zeer menselijk? Want al de mannen Gods voor en na den Zoon Gods en met Hem hebben geweldige veranderingen teweeggebracht in de structuur van een geheel volk, van een gehele wereld. Hoe zullen wij de werkingen des Geestes meten? Alleen aan het getal der bekeerden, der bezoekers onzer diensten, de algehele welstand der gemeente? Ja, maar niet alleen daaraan. Eén woord van een „niet-geslaagden” broeder, die ernstig poogt den Heer te dienen, kan de aanstoot zijn voor een beweging, die als een lawine naar beneden komt. Wij moeten zo voorzichtig zijn in het beoordelen van een mens op grond van wat wij kunnen zien. Want wij kunnen zo weinig zien. Heb ik u niet reeds eens gezegd, dat mensen in elk geval in één opzicht ijsbergen zijn? Viervijfde van zulk een berg zit onder water. Daaraan moogt ge denken, wanneer ge over een mens peinst.

En wanneer gij, broeder, dan voldoende aandacht geschonken hebt daaraan, beproef dan ook eens het resultaat dergenen, die gij beschouwt als „geslaagden”. Mannen, die gij, op grond van hun „prestaties” zouwt willen bevorderen. Denkt u niet, dat zij soms aan de woorden van Paulus herinnerd worden, die geschreven heeft over goud, zilver en edele stenen en ook over hooi, stroo en stoppelen? Wat wij als vooruitgang, leven, bloei betitelen kan in de ogen Gods zeer wel niets anders zijn dan ongeestelijke drijfverij, waarin echt leven stikt.

Neen, de wijsheid wordt gerechtvaardigd door hare kinderen. Dat wil in dit verband niet anders zeggen, dan dat de volgende generatie meer recht van beoordeling heeft dan wij, wijl nog altijd de vruchten, die gaaf zijn, na lange tijd de boom loven. In de brief aan de Hebreërs staat: Gedenkt uwer voorgangers, die u het woord Gods gesproken hebben; en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandeling. Men moet de dag niet eerder prijzen, dan dat hij voorbij is en ten opzichte der voorgangers zij men voorzichtig.

Zet deze theoretische beschouwing niet de lossen op vaste schroeven en de vasten op losse? Is de woordspeling te onduidelijk? Nu — plaatst deze uiteenzetting de niet-geslaagde niet te vast in het zadel en heft het den van-zich-zelf-zekeren er niet uit? Wellicht broeder hebben ze beide een rukje nodig: de een naar boven en de andere naar beneden. Het beste zal zijn, dat we ze beiden voor God wensen met hun leven. Misschien dat ze in Zijn licht het licht over zichzelf ontvangen en zich met schroom terugtrekken uit de heilige dienst, de een zowel als de

andere, omdat beiden zich onbekwaam achten. Of liever nog: dat zij zich beiden voor Hem verootmoedigen en belijden, dat alleen in onze zwakheid Zijn kracht zich zal kunnen openbaren.

Mij dunkt, we zijn helemaal van 't begin weggereisd. Nu, als 't einde maar goed is.

Met hartelijke groeten,

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN. Zondag 21 Juni nam onze geliefde voorganger Ds. H. C. van der Flier afscheid van onze gemeente. Deze dienst werd des namiddags gehouden. Er was veel belangstelling; de kerk was stampvol en 't lokaal moest in gebruik worden genomen om ieder een plaatsje te kunnen geven. Van de gemeenten te Nw. Weerdinge, Ter Apel en 2e Exloërmond en ook van de Algemeene Christelijke School en de Ned. Herv. gemeente alhier waren afgevaardigden. Voor de prediking had onze voorganger Handelingen 20 vers 32 gekozen, met 't onderwerp: Gode bevolen, ons wijzende naar 't erfdeel der opbouw, dat der geheiligden en dat van het Evangelie. Ds. van der Flier werd door ouderling br. W. Wolters namens de gemeente toegesproken. Deze broeder had verwacht en dit was ook de verwachting der gemeente, dat de broeder voorganger voor 't beroep bedankt had en nog een paar jaar bij ons was gebleven, doch als 't Gods weg was, hadden wij hierin te berusten. Opze ouderling bracht dank voor de arbeid van bijna 5 jaren in de gemeente. Op die arbeid was veel zegen ontvangen. En hij wenste namens de gemeente br. Ds. van der Flier en echtgenote Gods zegen toe. Ouderling br. Booi sprak namens het Jeugdwerkers Comité, bracht dank voor de arbeid onder de jeugd; deze arbeid was gezegend geweest en ook hij betreurde 't heengaan, de wens uitsprekend dat de voorganger en zijn vrouw in de toekomst rijke zegeningen mochten ontvangen. Daarna spraken nog enigen namens het Jongeliedencomité, de Jongedochtersvereniging en Zusterhulp, hunne dankbaarheid en goede wensen overbrengend.

Ds. K. Prins sprak als afgevaardigde van de gemeente te Nw. Weerdinge en als die der Jeugdgroep Z. O. Drente en als naburige collega. Br. Schrap van Ter Apel voor de gemeente aldaar. Br. Vriezema namens de gemeente te 2e Exloërmond. De Heeren de Jong namens de algemene christelijke school en Bos namens de Ned. Herv. Gemeente alhier.

De scheidende voorganger bedankte alle sprekers voor de goede woorden en wensen tot hem en zijn vrouw gericht.

Door vier zusters en twee broeders werd een afscheidslied, hiervoor gedicht, gezongen. Dezen werd ook door Ds. van der Flier hartelijk dank gebracht. Ook bedankte de vertrekkende voorganger de broeders en zusters der gemeente

voor al het goede en vriendelijke aan hen bewezen.

Door Ds. K. Prins werd deze samenkomst met dankgebed gesloten, waarna door velen met een handdruk en een hartelijk woord afscheid van Ds. van der Flier en echtgenote werd genomen.

Voor de gemeente,

H. SJOERDS, Secr.

's GRAVENHAGE, Juni 1942. Een halve eeuw geleden kwamen een vijf en twintig broeders en zusters, die zich voordien Vrije Evangelische Gemeente noemden, er toe de Baptistische beginselen te omhelzen. De Heer heeft dit werk onder Zijn zegen doen groeien, niettegenstaande de fouten en gebreken der belijders. Dit feit werd Zondag 28 Juni in onze gemeente met dankbaarheid herdacht. Voor de morgendienst hadden wij Ds. B. Planting van Amsterdam bereid gevonden een herdenkingswoord uit te spreken. Zijn Eerw. deed dit door de uitroep van Jacob in Beth-El: „Dit is niet dan een huis des Heeren, een poort des Hemels” als punt van uitgang te nemen. Spreker schetste de gemeente als zo'n huis, waarin God wonen en werken wil en Zijn zegen afgiet. In het bijzonder werd aangetoond hoeveel heerlijke voorrechten de gemeente en elk lid in het bijzonder geniet, als de bede in het harte leeft evenals bij David: alle dagen te mogen wonen in het huis des Heeren. 's Middags had ons samenzijn een meer feestelijk karakter. De secretaris gaf een overzicht van de geschiedenis der gemeente gedurende de achterliggende 50 jaar. Hieruit bleek dat meer dan eens het vlees de overhand had over den geest. Maar door alles was het te bespeuren dat God toch Zijn bewarende en zegenende hand over de Zijnen had uitgestrekt gehouden.

Niemand der oprichters is meer in leven. Toch hadden wij een lid in ons midden, dat de eerste periode van de constituering heeft meegemaakt. Het is zuster Marie van Leeuwen, dochter van Karel van Leeuwen, een der pioniers. Zij werd verrast door de aanbieding van bloemen. De verenigingen hadden gezorgd door een passende bloemversiering luister aan ons samenzijn bij te brengen. Door het zingen van liederen, voor deze gelegenheid gedicht door broeder ouderling P. Maat, sprak het zangkoor de lof des Heeren uit zowel als de goede wensen voor de toekomst der gemeente. Ook een koortje uit de Meisjesvereniging liet zich op deze wijze horen. De dienende Martha's waren in staat gesteld, mede door de hulp van gemeenteleden en vrienden, om een en andermaal op koffie met koek te vergasten. Behalve mondelinge felicitaties van den afgevaardigde der Unie Commissie en van de gemeente te Amsterdam, kwamen schriftelijke gelukwensen binnen van de gemeenten te 's-Gravenhage—Oost, Groningen, Leeuwarden, Haarlem en Rotterdam—Centrum. Ook enkele verspreid wonende leden deden op deze wijze van hun belangstelling blijken. Uit de boezem der gemeente viel nog menig goed woord, uit de volheid des harten gesproken, te beluisteren. Tot slot sprak onze geachte voorganger een opwekkend woord met

de vermaning actief deel te nemen aan evangeliseren door geschrift en door wandel. Deze welgeslaagde en gezegende bijeenkomst heeft onze harten met nieuwe moed vervuld om in 's Heeren kracht voort te gaan. De herinnering aan dit jubileum zal niet spoedig uit ons geheugen worden gewist. Moge het ten slotte leiden tot grootmaking van de naam van onzen Drieënigen God en Zaligmaker door den Heiligen Geest.

Namens de jubilerende gemeente,
de secretaris,

F. H. DE RUIJTER.

HOOGEZAND. Gaarne willen we iets van ons laten horen over de arbeid te Hoogezand. Trots de moeilijke tijdsomstandigheden gaat het onze gemeente zeer goed. Onze gel. voorganger, Ds. Hekhuis, mag reeds met veel zegen zijn arbeid hier verrichten. Zijn roep te Hoogezand om tot Jezus te komen, is niet te vergeefs. Drie zielen hebben reeds vrede gevonden bij het Kruis van Christus, terwijl meerderen zijn aangeraakt. De opkomst gaat boven verwachting. Vele vreemden zijn in de prediking aanwezig en zijn begerig naar de waarheid des Evangelies.

Zondag 14 Juni hadden we een onvergetelijke dag. Een broeder en een zuster werden die dag door de doop aan de gemeente toegevoegd. Tevens werd een zuster, die reeds bij de Adventisten de doop der gelovigen had ontvangen, in de gemeente opgenomen. Ook een zuster, die met attestatie uit een andere gemeente tot ons was overgekomen, was aanwezig. In zijn prediking, die met diepe aandacht gevolgd werd, herinnerde onze voorganger de aanwezigen eraan, naar aanleiding van Rom. 6: 4. „We zijn dan met Hem begraven door de doop in Zijn dood . . . , dat de doop der gelovigen door onderdompeling alleen waarde voor God heeft. Ons kerkgebouw was bij deze plechtigheid geheel gevuld. Bij monde van onzen ouderling werd onze nieuwe leden een hartelijk welkom toegeroepen.

Zondag 30 Mei hadden we een gezegende dag. Onze voorganger en echtgenote waren die dag 25 jaar in de echt verbonden. We achten het een eer voor onze Gemeente, dat we met hen hun jubileum feestelijk mochten herdenken. 's Namiddags 4 uur vond de bijeenkomst plaats. Reeds ver van te voren was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet. De leiding berustte bij één van de ouderlingen. Vele broeders en zusters uit Delfzijl, Siddeburen, Foxhol en Muntendam waren bij deze feestelijke herdenking aanwezig. Er was een aangename sfeer. Vele felicitaties en toespraken werden uitgesproken. Het was ons zeer aangenaam dat onze oude broeder Ds. Visser van Sneek in ons midden verscheen. Het was hem een grote begeerte onzen voorganger en echtgenote persoonlijk te komen feliciteren. Wij allen hebben in zijn toespraak een zegen ontvangen. Onder het genot van koffie en koek en met medewerking van de muziekvereniging was de avond veel te spoedig om. Aan het slot van de bijeenkomst dankte onze voorganger allen voor de belangstelling hun betoond.

Broeders en zusters, zo kunt ge blijde klanken uit Hoogezand vernemen. We genieten van de zegeningen Gods. Geve de Heere ons bij voortdurend Zijn zegen.

Namens de gemeente,
seer. S. KLUIN.

MEDEDELINGEN

Emmer-Erfscheidenveen.

Emmer-Erfscheidenveen deelt mede, dat Ds. H. Bakker van Harlingen het beroep heeft aangenomen.

De Secr.

Apeldoorn.

Alle gasten uit de omliggende gemeenten roepen wij reeds een hartelijk welkom toe. Grote scharen, met bidende harten, zullen D.V. 5 Juli (Zondag a.s.) ons met hun komst verblijden, om de bevestiging en intrede van ds. H. v. d. Flier met ons mee te maken.

We delen voor de goede orde nog even mede, dat er na afloop van de intrede-dienst, die des n.m. om half vier in Patrimonium aan de Roggestraat aanvangt, een koffietafel zal worden aangericht, waar alle gasten zich kunnen laven aan een kopje koffie. Een ieder neme dus zijn mondvoorraad mede, die dan gezamenlijk genuttigd kan worden.

Moge het een gezegende dag worden!

Namens de gemeente,

G. W. GROENHUIJZEN.

Correspondent.

Sneek — Stadskanaal.

Twee plaatsnamen, rijk aan belofte en verwachting voor onze jeugdvrienden in de drie noordelijke provincies.

Vrienden van Friesland, hebt u zich al vrij gemaakt voor Donderdag, 16 Juli a.s. om naar Sneek te gaan?

En de Groningers en Drenthenaren om op Zaterdag, 18 Juli a.s. naar Stadskanaal te gaan?

Zijn er al fiets-, wandel-, spoor- of busclubjes georganiseerd?

Ja?

Prachtig!

Tot ziens dan vrienden op onze Gewestelijke Conferenties op bovengenoemde data en plaatsen.

Zij, die voor één nacht logies wensen,

Vervolg 3e kolom.

ZENDINGSACTIE.

Voor onze Pioniers.

HET IS DE HEERE.

Zeven discipelen keerden, enige tijd na het sterven van Jezus, terug naar Galiléa, om op de zee van Tiberias weer te gaan vissen. Onder hen waren er die daar drie jaar geleden hun netten hadden verlaten om Jezus te volgen. Daar ook had Jezus de hongerige schare gevoed, zieken genezen, zonden vergeven en Zijn macht over storm en wind openbaard. En, na Zijn opstanding, ontmoet Hij hier weer Zijn discipelen.

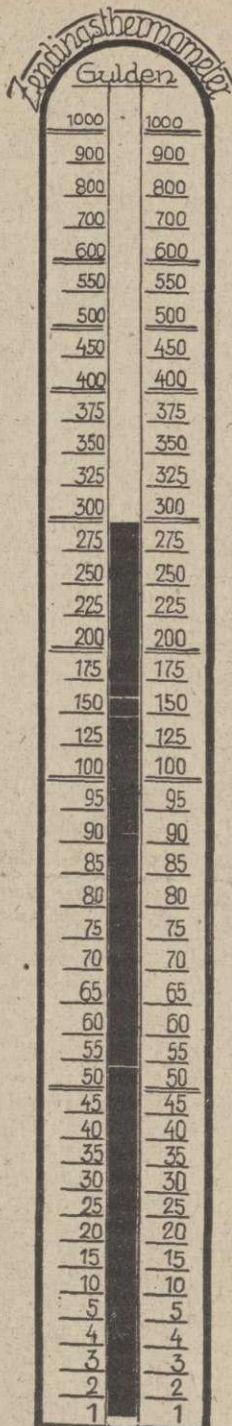
Ontmoedigden mannen waren daar in het scheepje op de vroege morgen. De gehele nacht gevestigd en niets gevangen. Er zijn mannen en vrouwen in Gods Koninkrijk die sympathiseren kunnen met deze werkers. Niets gevangen! Gearbeid, niet één nacht, maar maanden lang en . . . geen interesse, geen zichtbaar resultaat. Anderen bidden, zonder ophouden, voor de redding van een lid der familie, voor een vriend of vriendin. En er is geen bemoeidigend teken. Gearbeid en niets gevangen!

Dan komt Jezus op de oever en zegt: „Werpt het net uit . . . en gij zult vinden”. Probeert opnieuw. Het net werd gevuld, overvol. „Het is de Heere”!

De wonderbare visvangst was verklaard: „Het is de Heere”! Adoniram Judson mag 7 jaar arbeiden voor hij de eerste bekeerde kan dopen, maar op zeker ogenblik begint de toeloop van hen, die Christus aanvaarden. Het is de Heere!

Jezus ziet Zijn discipelen arbeiden hier en elders. Zijn zien is weten, kennen en helpen. „Het is de Heere”, zo zal elke getrouwe arbeider eens stamelen. Er is niets te moeilijk voor Hem. Hij geeft overwinning, zo wij volharden en niet verslappen.

Ter bemoediging schonk Hij voor uw arbeid door de jeugd van Utrecht — ererondje jeugddag f 27,20; Vriescheloo, ererondje f 5,— en f 12,—; Haulerwijk f 2,77; Harlingen f 6,24; Nw. Weerdinge f 7,51; Stavoren f 4,50; Stadskanaal f 8,—; Sneek f 9,50; Zendingsvriend te West Terschelling f 7,25; Amsterdam f 4,25;

Groningen f 13,77; N. Pekela f 3,99; Enschede f 4,25; Leeuwarden, met ererondje van f 7,25; f 21,50; vriend Ongersma, Urk f 1,50.

De thermometer stijgt tot f 295,73. Iemand merkte eens op blij te zijn, dat de discipelen die nacht niets gevangen hadden. Misschien hadden zij zich dan voortaan weer geheel aan dit vissersberoep gegeven. Maar Hij, staande op de oever, doorkruiste deze plannen.

Soms worden onze plannen terzijde geschoven, onze dromen niet vervuld, daar de verzoeking zou komen Christus te vergeten en niet te bouwen op genade alleen. Maar als de dag aanbreekt zien wij Zijn wonderbare macht en roemen: Het is de Heere!

Wij hebben dan altijd goede moed, zij die de netten uitwerpen en zij die de netten boeten, want aan de oever staat Hij, de Heer!

Met hart. groet „Spek de bus”.

Uw G. PLANTING.

A'dam, Lutmastr. 170.
Giro 223785.

BEDE.

Heer, maak mijn oog mild.

Het is zo wild,
zo doodlijk als pijlen,
die nimmer feilen.

Heer, bewaak mijn mond,
die steeds maar wondt,
die gedurig maar spreekt
als een, die zich wreekt.

Heer, maak tot een hand
mijn vuist weer, want
ik mag niet verdoemen;
ik wil verzoenen.

Heer, vorm toch mijn hart,
dat telkens tart
en altijd weer haat,
en vlammen uitslaat.

Heer Jezus, laat mij op U lijken.
Uw naam moet in mijn wezen
prijken.

Dan zal het eindelijk toch blijken:
Jezus is Heer in alle koninkrijken!
de Zwerver.

kunnen zich wenden tot W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek en H. Aeilkema, Paterslaan, Stadskanaal, hetzij persoonlijk of per afdeling, met vermelding van dame of heer.

Vacantiegeangangers uit de andere gewesten zijn ook hartelijk welkom!

Het adres van Ds. A. A. Har-
denberg is nu:

Achter de Hoven 105,
Leeuwarden.

Nabij God te zijn.

De nabijheid Gods is de hemel, men moge dan midden in een hel staan. Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen; d.w.z. in Zijn nabijheid. Wat is heerlijker voor den gelovige, dan Gods verborgen omgang te smaken. Een ding heb ik begeerd; dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, dat is in Zijne nabijheid. Het verlangen naar God vindt zijn uitdrukking zowel in het Oude als Nieuwe Testament. Want niet alleen ver in de oudheid schreeuwde de ziel eens mensen gelijk een hert, dat naar water roept, naar den God des levens. Nog heden is het de diepste behoefte van het hart voor Zijn aangezicht te verschijnen. Wat anders inspireerde den dichter van het in alle landen bekende: Nader mijn God bij U, U nader bij. Dit meest oorspronkelijke verlangen ligt dieper nog dan het verlangen van een kind naar zijn vader of moeder. Het is het heimwee der ziel, het zoeken of wij Hem tasten en vinden mochten. In Jezus is God onder ons verschenen. Wend u tot Jezus en gij ontmoet God.

Zondag 5 Juli. Matth. 6 : 1—15.

Bij God wordt alles tot de werkelijkheid geroepen. Bij Hem houdt de wereld van schijn op. Daar valt alle pracht van het godsdienstig gewaad weg en mogen wij op onze knieën storten en stamelen: Onze Vader . . . Komt, nadert voor Zijn aangezicht.

Maandag 6 Juli. Rom. 12 : 9—21.

Als ge zo deze verzen leest, merkt ge misschien op, dat ge hier niet veel van Gods nabijheid leest. Zo? Dan moet ge de verzen nog maar eens doorgaan. Heel het leven is hier een wandelen met God, ja, hier woont God door Zijn Geest in dien mens. Gij, die zo Gods nabijheid begeert, verdriift gij Hem ook door uw leven?

Dinsdag 7 Juli. Hand. 10 : 1—8.

Wat een fijne man, deze sol-

daat, officier. Een man met een open hart naar Jerusalem. Een man des gebeds; dat kan men van alle mannen niet zeggen; in 't bijzonder niet van soldaten. Een man met een groot hart; hij kon geen armoe zien. Hij was niet verre van het Koninkrijk. God is zeer dicht bij hem, dichter dan hij ooit had durven dromen. God is nooit verre.

Woensdag 8 Juli. Mark. 11 : 19—26.

Bij God is geen ding onmogelijk en hoe groter uw vertrouwen op God is, hoe schoner en rijker uw leven wordt. Hoe opener de wegen tussen u en God zijn, hoe meer kan van Zijn entwege u ten goede komen. Doch op vele wegen liggen versperringen of ook de weg is opgebroken. Wat hindert het verkeer tussen u en God? Bekijk het eens goed.

Donderdag 9 Juli. 1 Thess. 5 : 12—25.

Wat is frisser dan een veldbouquet? Alle mogelijke kleuren staan doorelkaar en brengen heel het heerlijke veld op tafel. Zoigts zie je als je al deze kleine vermaningen leest. Gouden appels op zilveren gebeeelde schalen. Als bindende slinger er rondom dat heerlijk priesterlijk gebed tot den God des vredes. Paulus leefde toch dicht bij God.

Vrijdag 10 Juli. Ps. 62.

Van God is mijn heil. Inderdaad, en arm, schreiend arm is de man, die zijn heil van zichzelf, van zijn bezit of van andere mensen verwacht. Dat alles zal van hem worden weggenomen en hij heeft niet het goede deel uitgekozen. Leg het anker van uw leven niet in het drijfzand van menselijk kunnen, weten, willen — zij zullen teniet gedaan worden. Zoek den Heer.

Zaterdag 11 Juli. Matth. 10 : 26—39.

Telkens herhaalt zich hier dezelfde gedachte: Vreest niet. Vrees verderft het leven. Zij

Attentie s.v.p.

Aan onze abonnee's die geregeld per post betalen zond ik per 1 Juli een stortingsformulier met verzoek om 78 cent te storten op mijn postrekening als abonnementsgeld voor het 3e kwartaal.

Heeft U reeds aan mijn verzoek voldaan? Zo niet, doe het dan nu. 't Bespaart U incassokosten en mij werk.

Mag ik op aller medewerking rekenen?

Uw Adm.

ADVERTENTIE

Heden verblijdde God ons met de voorspoedige geboorte van een Dochter, welke we noemden

BOUWINA.

B. JANSMA

J. JANSMA—Postma.

Haulerwijk, 29 Juni 1912.

Gevraagd een flinke DIENSTBODE

tegen 1 Juli v. d. e. n.

Wed. W. v. d. ZWAAG,
Bakkerij en Kruidenier,
Odoornerveen E. 9.

sluit de zon buiten, trekt de hemel dicht en laat de ziel in nevelen voorttasten. Dat Jezus bij ons is alle dagen moet ons over elke vrees heendragen, ons in alle nood vol kalmte doen zijn. Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM.C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEEDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

TE-VER-GEEFS!

Ze hadden alles aan hem opgeofferd, de ouders. Hun zoon was een jongen met een helder hoofd en een warm hart. Jarenlang had de studie in de medicijnen geduurd en dat had een hoop geld gekost. Maar de moeite en de zorg van de ouders noch van den zoon waren tevergeefs. Met vlag en wimpel ging hij door alle examens. Toen hij het laatste achter de rug had en de weg naar een onbezorgde toekomst voor hem en zijn vader en moeder openlag, greep hem op straat een tram en hij werd dood thuisgebracht. Alles te-ver-geefs.

De dokter had zijn uiterste gedaan en toen zei hij, dat het het beste zou zijn, wanneer de zieke naar het hospitaal ging om geopereerd te worden. Dat zou zeker de genezing brengen. Ieder zag er tegen op. Wat een wolk van zorg lag er over het huis; wat een angst, vrees. Maar het moest en het zou immers baat brengen. Het werd een zware operatie. Vier dagen later stond men aan het bed van den stervende. Alles te-ver-geefs.

Te-ver-geefs — dat is geen woord; dat is een mes, een strop, een greep rondom mijn hart, mijn keel. Het steekt, het boort; het vlijmt, het moordt, het doet in nacht en wanhoop nederzinken. De oogst is tegen d'aard gesmeten, de dijken zijn vaneen gereten en van het slagveld stijgen kreten: Te-ver-geefs!

Niet tevergeefs. De man heeft de drie kinderen uit het brandend huis gehaald. De reddingsploeg heeft de ingesloten mijnarbeiders kunnen bereiken en redden. De pogingen om tot vredesonderhandelingen te komen zijn met vrucht bekroond. Niet tevergeefs. Wat een zucht van vreugde en verlichting. Veel moeite, strijd, kosten, maar het is beloond. De zon schijnt weer en men lacht tegen elkaar.

Het woord te-ver-geefs is ook daar van toepassing, waar men direct niet van dramatische spanningen kan spreken, doch waar gaven, talenten, vaardigheden onbenut blijven, niet geëxploiteerd worden. Het is tevergeefs dat iemand een goed stel hersens heeft, technische aanleg heeft, kunstenaarsgaven bezit als hij te lui is ze te ontwikkelen. En zelfs achter de grens van het tevergeefs ligt het, wanneer krachten verkeerd worden aangewend. Daar wordt de zonde der nalatigheid tot de misdaad van het verkeerd handelen.

„En wij bidden u ook, dat gij de genade Gods niet te vergeefs moogt ontvangen hebben”. Dat schrijft Paulus, nadat hij het lied der verzoening gezongen heeft, gejubeld heeft over de bediening der genadefijding hem opgedragen. In zijn uitgestrekte, biddende handen ziet men de biddende handen Gods en achter zijn smekende stem verschuilt zich de smeking Gods: laat u toch verzoenen. Waar de zonde machtig moge zijn — de genade wordt slechts overvloediger. Zondaar, dat deze genade niet tevergeefs tot u kome. Wee u, wanneer gij de genade veracht. Geweigerde genade voedt eeuwig de toorn.

Hier worden gelovigen aangesproken, die de genade Gods gesmaakt hebben. Die uit de dood in het leven zijn overgegaan. Die in de barmhartigheden Gods zijn ondergedompeld gelijk Naäman in de Jordaan. Die kunnen zeggen: het oude is voorbijgegaan — ziet, het is alles nieuw geworden. Van wie de omgeving moet ontdekken: Lag deze niet aan de poort te bedelen... en nu?

Paulus had de genade niet tevergeefs ontvangen. Hij roemde in verdrinkingen, gevangenissen en beproevingen van alle aard. De genade Gods was hem een levensdrank, die hem in staat stelde de zwaarste wegen blijmoedig te bewandelen. Hij ging niet onder. En wanneer hij even onder ging, hij kwam onmiddellijk weer boven. De duivel sloeg hem wel, maar nooit tussen de

touwen. De mensen haatten hem wel, maar zijn liefde triomfeerde. Niets bleef hem gespaard, doch hij was in alles meer dan overwinnaar. Broeders, wij eten gedurig en dat moeten wij ook, willen we kunnen werken. Wij hebben slechts verachting voor hen, die in hun leven niets anders gedaan hebben dan eten. Ieder mens moet tonen, dat hij zijn eten waard is. Maar staat het anders met de genade Gods, die ons geworden is tot een spijze der ziel? Moet die genade niet ook in ons wat heerlijks tot stand brengen? Van nature zijt ge driftig, gierig, heerszuchtig, allerlei zonden willen over u heersen — waartoe hebben wij de genade ontvangen? Om onbeheerst, hebzuchtig, wellustig of wat ook te blijven? Om ons daarin als in een kleed te hullen, dat ons bedekken moet voor het oog der achterdochtige mensen? Of om veranderd te worden in ons gemoed? Te-ver-geefs. Niet te-ver-geefs. Wat dunkt u?

Indien iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods; indien iemand dient, die diene als uit kracht, die God verleent; opdat God in allen geprezen worde door Jezus Christus, welken toekomt de heerlijkheid en de kracht, in alle eeuwigheid. Amen.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Ongelovig en gelovig. Naar de opvatting van den Apostel Paulus brengt de afgodendienst in aanraking niet de demonen. Wat zij, nl. de heidenen, den afgoden offeren, dat offeren zij den demonen. Paulus wil daarom niet, dat de christen aan de offermaaltijden der heidenen deel zal nemen. Wie dat doet heeft deel aan de tafel der duivelen.

zegt hij. De heidenwereld staat in betrekking tot en onder de invloed der demonen of duivelen.

Deze beschouwing is daar van betekenis, waar in de heidenwereld zielen voor Christus gewonnen worden. Betreft de bekering een getrouwd mens, dan wordt het huwelijk een ernstig probleem. De vrouw heeft gemeenschap met haar man en omgekeerd. Als nu een der beide echtgenoten bekeerd wordt, dan betekent dat breuk met de demonische wereld. Maar via de echte lijke wederhelft blijft er contact met de wereld der demonen bestaan. Wat moet er dan gebeuren?

Te Korinthe was deze vraag brandende geworden. Men overwoog den heidens gebleven echtgenoot te verlaten — niet vanwege zijn persoon maar vanwege de demonische macht, waaraan deze nog onderworpen was. Moest de gelovige zijn ziel tegen deze macht niet beschermen, door zich te laten scheiden van de ongelovige wederhelft? Was dat geen geloofseis?

In hoofdst. 7 van de eerste brief aan de gemeente te Korinthe gaat de Apostel op deze zaak in en geeft zijn gevoelen dienaangaande te kennen.

De beslissende factor. Paulus lost deze moeilijke heid op door te wijzen op de betekenis, die het gelovig zijn van een der echtgenoten heeft voor het karakter van het huwelijk. Waarnaar is het huwelijk te beoordelen? Waar ligt het zwaartepunt? In het gelovige of in het ongelovige deel? De Apostel zegt: bij het gelovige deel. Is een der echtgenoten gelovig, dan is het een „Christelijk” huwelijk. Versta wel: dat christelijke ziet niet op de wijze, waarop het geleid wordt, maar op het feit, dat Christus er in aanwezig is, hetzij in den man of in de vrouw. De aanwezigheid van Christus „heiligt” het huwelijk. En daar, waar een der echtgenoten christen of christin is, is Christus. Hij — niet onze manier van leven, maar Hij maakt het huwelijk „christelijk”. Niet de manier waarop wij het huwelijk uitleven „heiligt” het, maar de tegenwoordigheid van Christus „heiligt” het. Waarmede nu niet gezegd is, en niemand mag dat zo verstaan, dat de tegenwoordigheid van Christus zich niet zou openbaren en uitdrukken in de levenswijze van hem of haar, die in het huwelijk Hem toebehoort. Maar de heiligende is niet de mens, maar Christus. In de vrouw staat de ongelovige man onder de invloed, binnen de machtsfeer van Christus, en in den gelovigen man staat de ongelovige vrouw onder Christus' machtsbereik. De, het huwelijk stempende, is niet de demonische wereld, waarmede de ongelovige in betrekking staat, maar Christus, die in de gelovige helft woont. De ongelovige man is

vanwege zijn vrouw met Christus in contact en niet omgekeerd de gelovige vrouw, vanwege haar onbekeerden man, met de demonen.

„Heilig” en gelovig. Paulus onderscheidt „heilig” en gelovig. De ongelovige man is geheiligd door de gelovige vrouw en de ongelovige vrouw in of door den gelovigen broeder (man). Gelovig is de man niet en voor gelovig wordt de man vanwege het geloof van zijn vrouw niet gehouden. Hij is door of in haar „geheiligd”. „Geheiligd” zijn is dus voor den Apostel een wijder begrip dan gelovig zijn. Het omspant meer mensen. Het ziet niet op een uitsluitend persoonlijke betrekking tot Christus, zoals bij het gelovig zijn het geval is, maar op de indirecte betrekking, waarin wij tot Christus staan. Christus betekent via de gelovige echtgenote iets voor den ongelovigen echtgenoot. Wat? Dat Hij diens Zaligmaker is? Neen, dat is niet gezegd. Dat veronderstelt meer dan een vrome vrouw te hebben. Dat gaat nimmer buiten eigen hart en keus om. Maar hij geniet de zegeningen van Christus' tegenwoordigheid; de sfeer, die Christus' heerschappij over de onzen en in onze omgeving schept.

Onze kinderen: heiligen. Waarvoor hebben we dus de kinderen der gelovigen te houden — hetzij dat één of dat beide hun ouders, gelovig zijn? Hebben wij de kinderen der gelovigen voor gelovigen te rekenen? Neen, dat is het juist wat de Apostel niet zegt. We hebben ze aan te zien als heiligen. Een ruimer begrip dan „gelovig” omsluit hen. Ze staan, evenals de ongelovige vader of moeder, in indirecte betrekking tot Christus. Ze zijn geen zielen, levende in de sfeer der demonen; ze staan onder de heerschappij van Christus. Zij ondergaan Zijn invloed — zelfs als er in de ouderlijke woning maar een slap christelijk leven heerst.

Christenheid en gemeente. De Apostel onderscheidt hier, al zegt hij het niet met deze woorden, tussen Christenheid en gemeente. Rondom de gemeente ligt „Christenheid”. Men kan niet evangelistisch werkzaam zijn, er kunnen geen zielen tot God geleid worden, of men schept „Christenheid”. Tot deze Christenheid behoren ook onze kinderen. En daar blijven ze, tot ze hun indirecte betrekking tot Christus veranderen in een directe. De band met Christus, die er in hun ziel ligt en via vader of moeder of beide ouders loopt, moet rechtstreeks van hun eigen hart uit naar Christus gelegd worden. Dan behoren ze niet meer tot de Christenheid alleen, doch ook tot de gemeente.

Zo zag de Apostel het en zo hield hij het den Korinthiërs voor. Hij opende

hun oog voor de in hun dagen bij hen en overal waar het Evangelie geloof vond, ontstaande Christenheid. Dat gaf den gelovigen een ruimere bewegingsmogelijkheid.

Daar krachten heel het onderwijs der Schrift de Doop niet behoort bij het geheiligd zijn doch bij het gelovig zijn, is de vraag naar het recht van de kinderdoop hiermede meteen beantwoord. De tekst I Kor. 7: 14 zegt duidelijk dat de Korinthiërs de kinderdoop niet kenden en Paulus hem niet veronderstelde bij hen. „Dit vers” — zegt Bachmann — „heeft slechts zin, indien het nog geen gebruik was kinderen in de gemeenten te dopen”.

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Een boerenplaats voor de
Pinkstercollecte.

Maar ze kwam er niet in.

Een voor ons vreemde geschiedenis?

Wat moet de Jeruzalemse gemeente toch veel Heilige, Geest hebben gehad. We komen tot deze conclusie, nadat wij ernstig tot ons het feit hebben laten spreken, dat „zovelen als er bezitters waren van landen of huizen, die verkochten zij en brachten de prijs der verkochte goederen en leiden die aan de voeten der apostelen en aan een iegelijk werd uitgedeeld, naardat elk van node had”.

Probeer u broeders voor te stellen, die huizen voor de gemeente verkopen! Of die stukken land te gelde maken ten behoeve van hun medebroeders en zusters en van de arbeid in Gods Koninkrijk! Wij kwelden onze hensen in geen geringe mate, doch het gelukt ons niet.

Wij kunnen ons wel broeders voorstellen — en dat gaat ons zelfs heel gemakkelijk af — die de offervaardigheid van de leden en vooral van de gegoede leden van de Jeruzalemse gemeente bewonderen en prijzen hoger dan de wolkenhoog; die deze edele mannen — en de vrouwen zijn natuurlijk bij de mannen inbegrepen — hun beter gesitueerde medebroeders als een stimulerend voorbeeld voorhouden; en zelf er niet aan denken om ook maar één pakje sigaretten minder te roken voor gemeente en zending!

Ook kunnen wij ons heel goed broeders voorstellen, die in tegenstelling met de broeders van de pinkstergemeente geschikte huizen en vruchtbare akkers kopen om eigen bedrijf te vergroten of om hun geld te beleggen, en die als gevolg hiervan slechts een uiterst klein beetje afschuiven voor een extra armen-collecte of voor een Pinkster-offer.

Maar broeders, die huizen en boerenplaatsen verkopen teneinde met de opbrengst de gemeente te dienen! Het gaat ons verstand bijna te boven! Als dat het gevolg is van een vervuld zijn met den Heiligen Geest, dan vermoeden wij, dat velen onzer — indien niet de meesten — zulk een vervulling voor zichzelf in het geheel niet begeren! Hoe velen onzer zouden God nog willen dienen als ze alles zouden moeten verkopen?

* * *

Wij geloven in de macht der pinkstergemeente.

Ja, de Jeruzalemse gemeente moet veel Heilige Geest hebben gehad. Wij lezen van haar buitengewone dingen; dingen die ons ongelooflijk in de oren klinken. „En ook de menigte uit de omliggende steden kwam gezamenlijk te Jeruzalem, bringende kranken en die van onreine geesten gekweld waren, welke allen werden genezen”. Hebt ge ooit iets dergelijks van een van onze gemeenten vernomen? De pinkstergemeente was geen herstellingsoord — een inrichting, waarin de zieken geduldig uitzien naar beterschap en niet zelden de dood als bezoeker ontvangen —; zij was een genezingsoord. Zij was geladen met gezondmakende kracht. Zij was, wat Jezus zelve geweest was jegens de lijdende mensheid. Zij was, wat elke gemeente van Jezus moet wezen en waarvan zij belijdt, dat zij dat kan wezen en waarvan zij ook belijdt, dat zij dat in de verste verte niet is.

En geloven wij nu werkelijk, dat de Jeruzalemse gemeente geheel heeft beantwoord aan de beschrijving, die van haar wordt gegeven?

Ik voor mij geloof het van heler harte.

En waarom? Omdat de broeders dusdanig onder de stroom van den Heiligen Geest stonden, dat zij huizen en land verkochten ten einde de opbrengsten in de collecte te doen!

Dat verkopen van huizen en boerenplaatsen ten bate van de broederschap zegt ons genoeg. Dat verschijnsel is op zichzelf al een verbijsterend wonder en waar dit wonder zich voltrokken kan, verwondert het ons niet, dat er meerdere wonderen gebeuren!

* * *

Broeders, die tweehartig zijn.

Het echtpaar Ananias is lange tijd

voor ons een puzzle geweest in het boek van de Handelingen van de apostelen. Maar de jaren hebben vele nevelen voor ons doen verdwijnen en nu zien wij het verhaal van zijn daden en lotgevallen als een voltooiing van de beschrijving, die ons Lucas geeft van de pinkstergemeente. Het verkocht een boerenplaats in verband met de pinkster-collecte — d.w.z. de collecte, die gehouden werd op aandringen van den Heiligen Geest. Het deed echter de gehele opbrengst er niet in, waarop wij niets afdingen. Het stond hun immers vrij te geven zo veel het wilde. Petrus zelf erkent dat ten volle: „Zo het gebleven ware, bleef het niet uwe, en verkocht zijnde, was het niet in uwe macht?” Hadden Ananias en zijn vrouw maar met een eerlijk hart geofferd, wat zij den apostelen brachten, zo zou het anders met hen zijn afgelopen. O, dat hart, dat hart, dat eindeloos blijft begeren en dat toch niet bestemd is voor deze tijd! Wat kan dat hart dubbelhartig wezen! En wat waren de heer en mevrouw Ananias dubbelhartig. Zij hadden zich opgepronkt met het hemels-reine gewaad van de zich geheel offerende liefde gelijk aan die van een Barnabas en al de overige broeders en zusters, terwijl in de werkelijkheid die liefde in hen niet werd gevonden. Zij waren mensen, die het afschuwelijk spel van de schijn speelden en deden alsof. Zij, goed gesitueerde en vooraanstaande leden als zij waren, hadden zich van de aanvang af over de groeiende vrijgevigheid der broeders geërgerd, en waar het enthousiasme algemeen zich voordeed, een instemmende glimlach over hun wrevelig aangezicht gehangen! Valt het ons moeilijk ze te begrijpen? Maar begrijpen of niet, in hen wordt ons duidelijk geïllustreerd, dat in een gemeente, waarvan aller motor de Heilige Geest is, geen mensen passen, wier drijfkracht ergens anders wegkomt. Deze mensen schakelen zichzelf uit. Het verterend vuur van God verbrandt de banden.

* * *

Is ons alles den Heer gewijd?

De schrijver van het boek „Christus op de berg” legt de zaligspreekings: „Zalig zijn de armen van geest” zo uit, alsof zij luidde: „Zalig zijn zij, die in hun innerlijke afstand hebben gedaan”.

Ligt hierin niet een wereld van waarheid opgesloten?

Waarom kon Abraham zijn zoon, zijn erfgenaam offeren? Omdat hij innerlijk afstand van hem had gedaan.

Waarom kon de rijke jongeling Jezus niet volgen? Waarom ging hij bedroefd heen? Omdat hij innerlijk geen afstand had gedaan van zijn vele goederen.

Waarom kon Barnabas blijmoedig zijn grote som gelds aan Petrus over-

handigen. Omdat hij niet in woord maar in der daad der wereld gestorven was.

En hoe stond het met Ananias en zijn echtgenote? Zij hadden in hun innerlijke geen afstand gedaan. En daarom konden zij wel een demonstratief gebaar maken en doen alsof een gehele boerenplaats in de gemeenschappelijke pot ging, doch die plaats in de gemeenschappelijke pot doen, konden zij niet.

Weet gij welk lied zij gaarne thuis en op de samenkomsten zongen? Dit:

‘k Gaf mijn alles op voor Jezus;
al het and're acht ik scha.’

‘t Is heus waar. Zij beijverden zich op getuigenisdiensten de broeders en zusters op te wekken om toch met een volkomen hart Jezus te vertrouwen. ‘t Is heus waar, zij geloofden zelf, dat zij alles voor Jezus over hadden.

Doch zij hadden in hun innerlijke geen afstand gedaan.

Toen de Geest kwam en het hunne vroeg, bleek hun onmacht om het offer te brengen.

* * *

Achterkleinkinderen van . . .

Op de ledenlijst van de hedendaagse plaatselijke gemeente van Christus komen de namen van mijnheer en mevrouw Ananias voor. De dragers ervan zijn zeer zeker telgen uit het geslacht van die Ananias en Saffira, van wie ons Lucas heeft verhaald. Zij zijn vrij trouwe kerkbezoekers; zij tonen belangstelling en niet zelden ernstige belangstelling in de geestelijke gesteldheid en de arbeid van de gemeenschap. Zij bewonderen de geest van een Abraham en een Barnabas en een Paulus, maar deze geest, deze nobele geest bezitten zij niet. Zij hebben geen afstand gedaan en dienen twee heren. Zij kunnen niet geven, wat de Heilige Geest van hen vraagt. Zij kunnen wel redeneren.

Het is slechts een kwestie van tijd, vaak van slechts enkele jaren, of alle deze helden van de planken tellen in de worsteling om het Koninkrijk van God niet meer mee. Zij zijn of weggedragen en begraven, of de lijkstenen staan opgebaard aan de rand van de gemeente, gereed voor de teraardebestelling!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

LEEWARDEN. Geliefde broeders en zusters. Zondag 28 Juni '42, de met volle verwachting tegemoetgeziene dag was aangebroken en reeds verre voor het aanvangsuur van de dienst was ons kerkgebouw geheel gevuld. Ds. J. W. Weenink had zich gaarne bereid verklaard om als bevestiger op te treden. Zijn Eerw. liet bij aanvang van deze dienst enige verzen van Ps. 98 zingen, vervolgens werd ons Jesaja 50 voorgelezen en als tekst daaruit het vierde vers genomen: „De Heere Heere heeft mij een tong der geleerdengegeven, opdat ik wete met den moede een woord ter rechter tijd te spreken; Hij wekt allen morgen, Hij wekt mij het oor, dat ik hore gelijk die geleerd worden”. Op de hem eigene wijze en in gloedvolle bewoording bepaalde geachte prediker zijn aandachtig gehoor bij de roeping, plicht enz. van den ambtsdrager, de grote profeet hem als voorbeeld dienende; ook de dienaar des Woords moet een luisterend oor hebben zowel ten hemel als voor de hem toevertrouwde kudde, opdat hij het gehoorde vertolke tot heil en vertroosting en opbouw. Let wel, onze woorden krijgen waarde niet naar hun inhoud, doch naar haar karakter. Na deze predikatie werd overgegaan tot de ceremoniële plechtigheden. Het was een gewijde ure; nadat onze nieuwe herder en leraar br. Ds. A. A. Hardenberg het ja had uitgesproken op de aan hem gestelde vragen, en onze ouderling br. H. v. d. Heide namens de gemeente eveneens de belofte had gegeven, werd des Heeren onmisbare zegen afgesmeekt over dit nieuw dienstverband en hiermede was de dienst van deze goede morgen afgelopen. In de namiddagdienst heeft br. Ds. A. A. Hardenberg zijn intrede gehouden. Bij het binnentreden van de kerk werd zijn Eerw. door onze zangvereniging een kostelijk welkomslid toegezongen, wat al direct een schoon harmonisch geheel vormde. Nadat we Ps. 100 hadden gezongen en ons 2 Cor. 4 was voorgelezen bepaalde br. Ds. A. A. Hardenberg ons speciaal bij het 7e vers: „Maar we hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht Godes zij en niet uit ons”. In het vorige gedeelte van deze brief zien wij hoe Paulus vele teleurstellingen heeft moeten incasseren, maar ziende veel volks in deze stad, grijpt hij moed en wordt door God bemoedigd zijn roeping trouw te blijven en zijn werk voort te zetten. Spreker schilderde daarbij de figuur van den groten apostel Paulus en vooral diens arbeid in den breedsten zin des 8316

woords, vooral wijzende op de grote waarde van de schat in aarden vaten. Onder ademloze stilte en volle aandacht werd deze zeer goede intredepredikatie beluisterd. Na afloop sprak br. v. d. Heide een hartelijk welkomswoord toe in de gemeente aan br. Hardenberg en diens echtgenote. Namens de Unie werden we gefeliciteerd door br. Ds. J. W. Weenink, namens de Lutherse gemeente door Ds. Bergman, namens de Vrije Ev. Zendingsgemeente door br. E. Slot, namens het Leger des Heils door br. Bakker, namens de gemeente Heerenveen door br. Moed, waarna br. Ds. Hardenberg aan allen dank bracht voor de goede woorden. En nog was het einde van die dag niet daar.

Voor de derde maal spoeden wij ons in grote getale naar de begroetings-samenkomst. Deze vergadering werd op eminente wijze gepresideerd door br. Ds. J. W. Weenink. Het zou te veel ruimte eisen om alles weer te geven. In 't kort samen gevat: persoonlijke felicitaties werden aangehoord van de gemeenten te Harlingen, Sneek, Noordbergum, Zandbulten en Almelo, voor de friese bond br. Ds. G. Visser, voor de friese jeugd br. K. Baptist, door br. F. J. de Vries, oud-ouderling en Zr. Eikelaar uit Groningen, oud-lid, vervolgens diverse verenigingen. Schriftelijke wensen werden gezonden door br. Ds. F. E. Huizinga, br. Ds. J. Louw, br. Ds. H. Visser en de gem. te Stavoren. Ons samenzijn werd nog in schoonheid verhoogd door liederen, ten gehore gebracht door onze zangvereniging, terwijl de dienende Martha's ons op een geurige kop koffie met versnaperingen kwamen tracteren.

Aan het eind sprak br. Ds. Hardenberg ook namens zijn vrouw nog enige woorden van oprechte dank en werd gelegenheid gegeven voor persoonlijke kennismaking. Hiermede was deze dag ten einde gesnel. Wij gaan vol goede moed en goede verwachting de toekomst tegemoet. Voor dat ik ga eindigen nog een woord van grote dank en diepe erkentelijkheid aan al de broeders voorgangers etc., die ons in deze vacante tijd hebben gediend met de prediking des Woords, en aan de gemeenten, die haar voorganger een Zondag hebben afgestaan.

Met broederlijke groeten in den Heer,
namens de gemeente,
de secr. H. FENNEMA.

AMSTERDAM had j.l. Zondag een hoogtij.

Een drietal nieuwe leden werd door de doop in de gemeente opgenomen.

Ds. Planting sprak bij deze gelegenheid over Matth. 3 : 15:

- de vervulling van de gerechtigheid door Christus;
- de vervulling van de gerechtigheid van onze zijde.

Terwijl het drietal neerknielde bad de gemeente om de zegen.

Na de doop volgde een hartelijk welkom aan de dis des Heeren. Een aanzienlijk getal vreemden was mede getuige van deze dingen. Dat er nog velen rust mogen vinden in de gerechtigheid Christi.

W. V., secr.

VRIESCHELOO. Het is alweer een geruime tijd geleden, dat wij door middel van ons orgaan iets van ons lieten horen. Dit wil niet zeggen dat het ons als gemeente niet goed gaat. Integendeel, het gaat ons zelfs heel goed. Zondag j.l. was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet. Wij hadden het voorrecht een jongen broeder in ons midden te hebben, die de wens te kennen had gegeven door de doop in de gemeente te worden opgenomen.

Onze geliefde br. voorg. mocht bij die gelegenheid aan velen weer het rijke evangelie der verlossing verkondigen.

Na de doopsbediening vierden wij met vele broeders en zusters het Avondmaal en onze broeder werd bij monde van ouderling Hamster in de gemeente welkom geheten. Voorwaar wij hadden een heerlijke dag.

Met br.gr., uw br. in Chr.,

BL.

APELDOORN. Zondag j.l. was het een zeer bijzondere dag voor de gemeente. Vele broeders en zusters van elders waren deze dag tot ons overgekomen, om met ons onze vreugde te delen. Des morgens te tien uur had in het gebouw „Patrimonium” de bevestiging plaats, waarin vooring onze br. ouderling K. A. v. Beek

In 't bijzonder werd stilgestaan bij het tekstwoord uit Efeze 4 : 12b „Tot opbouw van het lichaam van Christus”. De voorganger kondigde als zijn thema aan: „De opbouw der gemeente” en sprak over 1. het verheven karakter der gemeente; 2. de bedoeling Gods met de gemeente; 3. de middelen, die God tot de opbouw gebruiken wil. Onder gebed vond hierna de bevestiging van onzen nieuwen voorganger plaats.

's Middags 3.30 uur waren we wederom bijeen in „Patrimonium” om de intrededrukatie te beluisteren. Er was

een geweldige opkomst, waaronder we vele afgevaardigden opmerkten. Als tekstwoord voor deze middag had ds. H. C. v. d. Flier gekozen de woorden uit 2 Samuel 12 : 7 „Gij zijt die man”. Op treffende wijze werd ons David voorgesteld. Een man naar Gods hart, maar met ontzettend veel afwijkingen. Overduidelijk bleek, dat wanneer men zijn activiteit en werken prijsgeeft, men tijd heeft om den boze plaats te geven. Een ieder werd opgewekt persoonlijk te arbeiden in de gemeente, niet voorzien van een masker van vroomheid en braafheid, doch ons te geven in 's Heeren dienst, zoals wij zijn. Spr. eindigde met de wens, dat hij nog lange tijd Gods woord en genade zou mogen verkondigen tot redding van kostbare mensenharten.

Hierna sprak br. de Vries namens de gemeente, ds. en mevr. v. d. Flier hartelijk welkom hetend.

Hierna voerden nog het woord ds. Mietes namens de Vrij Evang. Gem., de kapitein van het Leger des Heils, een afgevaardigde van de Evang. Luth. kerk, ds. de Neef namens de gemeente te Arnhem, benevens afgev. van de gemeenten te E. Erfscheidenveen, Deventer, Hengelo en Haarlem, allen ds. v. d. Flier en mevr. veel goeds en zegen toebiddende, ook hem vragende om zijn medewerking. Om niemand iets te kort te doen, beantwoordde ds. v. d. Flier allen in deze zin, dat al het gesprokene door God gezegend en bewaarheid moge worden. Vol goede moed gingen we huiswaarts, waarna broeders en zusters van elders gezamenlijk een koffietafel werd aangeboden.

's Avonds 7.30 uur kwamen we samen in een feestelijke bijeenkomst, welke onder leiding stond van br. K. A. van Beek. Na het zingen van een lied werden ds. en mevr. v. d. Flier in de bloemetjes gezet namens de gemeente, de muziek en de zangvereniging. Het werd een pracht feestavond. Zang, muziek en zang wisselden elkander af en alles werkte dus mede tot het welslagen van deze avond. Na een hartelijk dankwoord van ds. v. d. Flier in 't bijzonder voor de prachtige arbeid door Ds. Hardenberg hier verricht, togen we allen verheugd huiswaarts, God dankende voor de talloze zegeningen deze dag genoten.

G. W. GROENHUIJZEN;
correspondent.

MEDEDELINGEN

Donderdag 16 Juli
en Zaterdag 18 Juli

Een vriendelijk verzoek aan al onze jeugdvrienden in ons dierbaar vaderland.

Wil zo goed zijn om op Zondag 12 Juli a.s. in alle Jeugd-Kerkdiensten een bidstond te houden voor de Gewestelijke Conferenties te Sneek en Stads-kanaal op bovengenoemde data.

Dan kunnen het goede dagen worden.

Dan zullen er stromen van zegen komen.

En vrienden in het Noorden, is alles klaar voor de reis?

U vergeet uw boterham toch niet, is 't wel?

Zo het enigszins mogelijk is, komt op tijd, want . . . .

het belooft goed te worden.

het belooft prachtig te worden, bovenal

het belooft gezegend te worden!

VAN DE ADMINISTRATIE.

Velen van onze abonnee's die ik begin dezer maand een stortingsformulier zond hebben aan mijn verzoek voldaan en het abonnementsgeld voor het 3e kwartaal per giro betaald.

Er zijn echter ook abonnee's die dit nog niet hebben gedaan. Mag ik dezen nog eens aan mijn verzoek herinneren? U weet mijn postrek.no. is 42318.

Met vr. groet,

Uw Adm.

DE MACHT DER ZONDE.

Kort voor het uitbreken van één der eerste Christenvervolgingen te Rome vestigde zich in die stad een volgeling van Jezus, wiens vrijmoedige belijdenis en krachtig optreden in het openbaar al spoedig den keizer ter ore kwam.

Een wijsgeer, die tot 's keizers raadslieden behoorde, maakte zijn vorst opmerkzaam op het gevaar, dat de romeinse staat zou kunnen dreigen, indien de nieuwe leer veld won en vroeg, welke maatregelen de keizer daartegen dacht te nemen.

„Ik zal den man verbannen”, klonk het antwoord.

„Dat zal u niet baten, want zijn God zal met hem zijn en Hem kunt gij niet in ballingschap zenden”.

„Welnu, dan zal ik zijn bezittingen verbeurd verklaren. Als het hem alles kosten moet, wat hij heeft, zal hij het nieuwe geloof wel afzweren”.

„Ook dat zal hem niet schaden”, beweerde de wijsgeer glimlachend, „want hij draagt een schat in zijn binnenste om, die de mot niet verteert”.

De keizer fronste de wenkbrauwen. „Dan zal ik hem laten doden!” sprak hij gramstorig.

Maar weer sprak de wijsgeer:

„Zelfs dat schaadt hem niet, wijze keizer; integendeel, de dood zal hem welkom zijn, want hij verlangt uit dit lichaam uit te wonen en bij God te zijn”.

„Wat dan, lastige wijsgeer?” vroeg de keizer heftig verstoord.

„Ik zou hem noodzaken te zondigen” was het merkwaardige antwoord, „dat is het enigste middel om hem machteloos en zijn leer krachteloos te maken”.

Uit „Kerkbode”.

ADVERTENTIE

Bakkersknecht

oud 20 jaar, Baptist, nu in groot stadsbedrijf werkzaam, zag zich gaarne elders te werk gesteld, teneinde zijn vak beter te kunnen beoefenen. Kan zelfstandig werken.

Brieven a.u.b. onder letter A aan den administrateur van dit blad.

Geloofshelden.

Wel ja, laten wij ons nog eens stellen voor de geweldige beeldhouwwerken, die uit de Schrift en de historie oprijzen, steil, onvertelbaar, hemelhoog. Staande aan de voet dezer bergen zullen wij onze nietigheid beseffen. We zullen tot in het diepst van ons klein hart onze onwaarde voelen. Wij, die in het land der blinden zo graag eenoog zijn, zullen beschaamd dat ene oog dichtdoen, want al wat die berg, die held des geloofs uitstraalt, is kracht en heerlijkheid en hemelglans. Daarbij vergeleken zijn we molshopen, onbetekenende zandkruimels, die op een vlakke tafel wel rotsen lijken, maar restloos in het niet verzinken, waar bergen de wolken doorboren. O, wat voor helden zijn we op de kansel, achter de veilige tafel; wat een woord en pen voeren we. Een blik op de berg doet ons verstommen. En toch, we willen de helden zien. Zien en horen hoe ze gesproken hebben, hoe ze geen mens gevreesd hebben, de kracht van het vuur hebben geblijst, de wateren hebben omarmd en overwonnen. Ziende op hen, zal in ons een begeerte gaan branden: maak mij zo sterk Heer. Niet om een stralenkrans om mijn hoofd te krijgen, doch om te zijn tot meerdere eer van Uw grote Naam. Opdat Uw Naam eeuwig eer ontvangt.

Zondag 12 Juli. Matth. 15: 21—28.

Zo, is die vrouw ook al een heldin? Ha, gij wilt natuurlijk alleen maar bergen in de zee werpen en doden opwekken en opwekkingen ontketenen. Neen, deze vrouw is geweldig. Alles is tegen haar en toch houdt zij vast. Dat is geloof: als ge boven het leven zet — en toch!

Maandag 13 Juli. Matth. 8: 5—13.

Alweer een held. Hij ontvangt een grote onderscheiding: zo groot een geloof heb ik in Israël niet gevonden. Geloofde hij een wereld te kunnen redden? Hij geloofde, dat Jezus Zich zou bekommeren om een slaaf en dat Hij dien zou kunnen genezen, waar Hij ook was. Ik geloof Uw macht onvoorwaardelijk. Dat worden de helden. Geloof zonder een scheurtje van weifeling.

Dinsdag 14 Juli. Hebr. 11: 8—19.

Dat zijn de helden, die blind voor de uitkomst, zich aan God overgeven, niet wetende waar ze uitkomen. Wij zijn aartsrekenaars. En bij dat rekenen hopeloos onzeker, want duizend onberekenbare factoren kunnen de hele som van ons leven in een raadsel laten eindigen. Grijp den Onzienlijke. Reken met God. Laat God rekenen. Werp al en heel uw leven op Hem. Zet alles op de ene kaart: God. Wordt een dobbelaar Gods. En al verliest ge alles, dan zult ge nog meer winnen.

Woensdag 15 Juli. Joz. 3: 9—17.

Alleen een ongelovige, die God niet kent, lacht om drooggeveegde zeeën en gespleten rivieren. Die lachen om alles wat ze met hun klein verstand niet omvatten en doorgronden kunnen. O, het zijn zulke arme mensen, deze, die hun verstand tot maat van al het mogelijke gezet hebben. Ze zijn verwaand zonder dat ze het weten. Bij God is geen ding onmogelijk. Die de wolken formeerde en uw oog kan nog meer en kan ook dat, wat volgens uwe natuurwetten niet kan.

Donderdag 16 Juli. Richt. 7: 1—15

Van dit verhaal hebben we als kinderen al genoten. Nu we ouder geworden zijn zien we het gevaarlijke van Gideons ondernemen wel in. Maar God had hem bewogen Hem volkomen te vertrouwen. De verlossing zou van des Heeren hand komen. Het zou geen kwaad kunnen, dat we nu en dan overdachten, dat God ons wel gebruiken wil, maar dat Hij Zich nimmer door ons laat gebruiken. En dat in onze zwakte Zijne kracht wordt volbracht.

Vrijdag 17 Juli. Richt. 7: 16—25.

Heeft Gideon door slimheid gewonnen? Natuurlijk zegt er daar een. Die de Schrift kent weet, dat God nimmer den mens uitschakelt; dat Hij den mens in zijn kracht en vernuft en liefde wil inschakelen — dat is immers het goddelijke in Hem, dat Hij ons niet buiten

De God van dood en leven nam door een auto-ongeval op Woensdag 1 Juli 1942, ons oudste zoontje, broer, kleinzoon en neefje

KLAAS RUNHART

in de leeftijd van 2 jaar en 4 maanden weer tot zich.

*God is Heer van dood en leven
En bij onzer dierb'ren graf
Zij Zijn wijsheid eer gegeven.
Als Hij weervraagt wat Hij gaf.*

Groningen, 1 Juli 1942.

J. RUNHART C. MIDDEL
NICOLAAS

K. RUNHART G.v.d. VEEN
N. MIDDEL G. VOS
W. BAKKERS A. VOS

Bij een bejaarde juffrouw wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

Huishoudster

met huiselijk verkeer, niet beneden 45 jaar. Liefst Baptist of van beslist Chr. beginselen.

In het Noorden van het land. Brieven met uitvoerige inlichtingen onder no. 24 aan den adm. van dit blad.

werking zet, doch ons opneemt in de vervulling van Zijn wil. De ongelovige ergert zich aan deze redenering, de gelovige aanbidt God. Die ons verwerkt met onze medewerking in het geheel, dat uit Zijn handen voortkomt.

Zaterdag 18 Juli. Hebr. 11: 32—12: 2.

En wat zal ik nog meer zeggen? Een rij van helden zijn ons getoond en nog staan daar duizenden, die geloofd hebben, ook toen verder geloven waanzinnig leek. Dat is immers geloven: gaan op het water; heengaan en niet weten waar je komen zult; verdertrekken achter God aan. Bezeten van God. Mijn spijt mijn drank, mijn ademen — voort, met God. Ziende op de helden, ziende op Jezus. Ik geloof, en daarom zing ik.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

Het adres van den
eindredacteur is:

**Willemstraat 9
SNEEK**

Openingswoord van den Voorzitter
onzer Unie, Ds. K. Reiling van Hengelo, uitgesproken op de 62e Algemene Vergadering 8 Juli j.l. te Groningen gehouden.

DIE DEN HEERE VERWACHTEN . . . . .

Lezen Jes. 40 : 21—31.

Waarde medestrijders in des Heeren werk; leden der Uniecommissie, afgevaardigden, gasten.

Laat ons, na ons gemeenschappelijk bidden, elkander nog eens hartelijk groeten. Velen hebben reeds persoonlijke groeten gewisseld met handdruk en woord. Nu, in vergadering bijeen, herhalen wij dat in gedachten, opdat het bewustzijn van onze gemeenschap in 's Heeren dienst sterk zij . . . alle dagen, maar heden in 't bijzonder.

Nog thuis zijnde in Hengelo was het mij een behoefte u te wijzen op het laatste vers van Jes. 40: „Maar die den Heere verwachten . . . . .”

Ten tijde dezer profetie waren er blijkbaar vele klagers. Het was ook een harde tijd voor Israël. Velen dachten, dat God zich niet om Zijn volk bekommerde, geen notitie nam van onrecht, dat het dragen moest. Velen werden blijkbaar moedeloos.

Totaal anders de profet. Frisse,

moedige kracht spreekt uit zijn woorden. Hij ziet wel het moeitevolle leven; maar hij ziet er tevens over heen. Hij ziet de daden Gods. Hij ziet, dat God onvergankelijk groot is en hij weet zich verzekerd, dat hij zich op God verlaten kan. Alle menselijke krachten raken uitgeput. Zelfs de besten moeten het opgeven, als het geweld, het onrecht, de zonde groot worden. Maar . . . die den Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen. Ik lees dit woord en zeg in mijn hart: Amen . . . ja waarlijk!

Voor de derde keer vergaderen wij onder de druk van de oorlogstoestanden. En we zitten vol van alles, wat er om ons heen gebeurt. Het drukt ons dikwijls neer en beneemt ons het uitzicht.

De geestelijke situatie onzer gemeenten geeft reden tot nadenken; meerder, hebben ons hun gedachten dien-aangaande medegedeeld in ons orgaan.

De rij onzer arbeiders werd veront-rustend gedund. Arnhem waagde het, voor 't eerst een voorganger te be-roepen. Wij kregen vijf open plaatsen; terwijl wij geen jonge broeders hebben, wier opleiding weldra voltooid zal zijn.

Maar die den Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen.

Ik verwacht den Heer in Oud- en Nw. Testamentische zin beide.

Ik verwacht Hem als de machtige, de eeuwige God, de Heere, die niet moede noch mat wordt. En er is geen doorgronding van Zijn verstand!

Hij zal niet laten varen Zijn eigen werk. Hij zal het voltooien en daarmee ook in deze tijd doorgaan; als het moet zonder ons, zelfs ondanks ons; misschien ook mede door ons. Het laatste hoop ik met heel mijn hart. Als werker ingeschakeld te mogen zijn en blijven in Gods werk, lijkt mij het begeerlijkste, dat een kind van God geschonken kan worden.

Broeders, wij mogen den Heer verwachten bij ons werk. Ziet niet zo zeer op de moeilijkheden als wel op Hem. En bedenkt: Die den Heere

verwachten zullen de kracht vernieuwen. Hij komt tot Zijn werk — óók bij ons. Ik weet niet hoe, maar ik kan niet somber wezen. Wij kennen Zijn macht, Zijn liefde, Zijn trouw. En als Hij tot ons komt in onze open plaatsen en in onze oorlogsmoeiten, dan wordt ons de kracht vernieuwd. Zal Hij het doen door ons personen te zenden, die wij heden nog niet kennen? Of door sommige van onze lekebroeders tot ongewone ontplooiing te doen komen? Of door ons allen diep te vernederen en te verootmoedigen? Of nog op een heel andere manier? Ik weet het niet. Maar ik verwacht den Heer bij het werk.

Ik verwacht hem ook als de Heiland, die eens Zijn gemeente tot zich nemen zal. Hij zal komen tot hen, die Hij noemt Zijn verlost, die Hij duur gekocht heeft met Zijn bloed. Tot Zijn volk, dat met wonder-zoete klanken Zijn Bruidsgemeente wordt genoemd.

Hoe dat zijn zal, weet ik waarlijk niet. En of ik het in dit lichaam beleven zal weet ik evenmin. Maar dat doet er ook weinig toe. Ik verwacht Hem, want wij hebben Zijn belofte.

En deze verwachting is zegenrijk. Ook hier kan het Oud-Testamentische woord onze ervaring vertolken: Die den Heere verwachten krijgen telkens nieuwe kracht.

Velen verwachtten hun succes, het resultaat van hun ijver en hun talent. Maar toen het op het punt stond van te komen — naar het scheen — veranderden de omstandigheden, veranderden de mensen. Teleurstelling werd hun deel. Er is groot gevaar; dat dezen juist in de gemeente spoedig moe worden en moedeloos.

De gemeente moet den Heer verwachten. Dat moeten de gemeenten allemaal. Maar met verwachting is niet bedoeld het ongeduldig wachten, dat de dagen telt, alsof men wachtte op iemand, die zich verlaat heeft. Ook dezen worden spoedig moe. Geen wonder; zij vertrouwen den Heer niet;

zij maken Hem voorschriften; zij leven niet uit het geloof.

Het werkelijke geloof verwacht den Heer. Dat vernemen we in het Oude Testament uit tal van teksten. Menig psalmwoord getuigt er van evenals dat der profeten.

In de nieuwe bedeling heeft die verwachting zich in een bepaalde richting uitgebreid, zij heeft nog rijker inhoud gekregen. Maar zij blijft in wezen dezelfde: de verwachting van het geloof.

En waar zij is, daar worden de krachten vernieuwd. Daar werkt men door, totdat Hij komt. Het is volstrekt niet gezegd, dat de gemeente des Heeren in de thans levende generatie de wederkomst van haar Zaligmaker beleeft, maar zij blijft Hem verwachten. En daarom kan zij voort.

De tijd, die wij doorleven, verschrikt ons keer op keer. Broeders, blijft den Heer verwachten. Hij volvoert Zijn werk in de wereld en aan Zijn gemeente. Verwacht Hem als het moeilijk gaat, of als gij niet weet, hoe het in orde komen moet. Of Hij komt om u bij te staan; en of Hij komt, om u op te nemen, verwacht hem altijd door.

Hier wijzen de ervaringen der gelovigen ons duidelijk de weg. Talrijk waren steeds de teleurstellingen. De evangeliieverkondiging was velen een ergernis en andermaal velen een dwaasheid. Het lijden der gemeenten scheen vruchteloos; tevergeefs vloeide het bloed der martelaren: De wereld trok het zich niet aan. Maar altoos was er nieuwe kracht bij hen, die God verwachtten. Steeds waren er ook nieuwe getuigen voor den Heer ter beschikking. En het werk, dat soms haast scheen te sterven, bloeide op en gaf rijkelijk vrucht. Zo hulpe van God gekregen hebbende, staat het tot op deze dag.

Zo blijft dan Hem verwachten en gaat gelovig voort.

Wij krijgen nieuwe krachten:

God houdt zich aan Zijn woord.

K. REILING.

ONZE 62e ALGEM. VERGADERING TE GRONINGEN

Van deze vergadering valt veel goeds te melden. Wij willen er iets van vertellen, mede in de hoop, dat er volgend jaar geen enkele gemeente ontbreken zal. Woensdag 8 juli 1942 waren in de Bapt. kerk te Groningen 117 afgevaardigden plus de commissie dus 125 mannen broeders samen om onze Uniezaken te behartigen. Dit betekent een record-aantal. De saamhorig-

heid is op schitterende wijze gedemonstreerd door de overwinning van de tegenwoordige reis- en distributiezorgen. Zelfs was ook een mooi getal gasten aanwezig, hoewel het smakelijkste gedeelte van zo'n vergadering er tegenwoordig niet meer bij is. Zou de goede deelname niet een aanwijzing zijn voor de Comm. om te overwegen of de conferentiedag er toch maar niet weer bij moet?

De voorzitter der Comm., die later door de verg. als leider werd aangezien, las uit Jes. 40 vanaf vers 21, daarmede een korte bidstond voorbereidend. Het openingswoord behandelde de woorden uit vers 31: „Maar die den Heer verwachten”. Het wordt u in zijn geheel in de Christen aangeboden. Ds. Reiling sprak daarin de gedachte uit, die onze vergadering zou leiden.

De waarnemende secr. Ds. de Haan deed de mededeling, dat de comm. van beheer van het Pensioenfonds onze voorgangers naar mogelijkheden zoekt om de uitkeringen van dit fonds in bijzondere gevallen te verhogen. Daartoe zullen de baten van het Wezenfonds worden aangewend. Bij de behandeling der begroting besloot de vergadering hiertoe. Eveneens aanvaardde de vergadering het beleid der Commissie, die van gevoelen was, dat broeders in loondienst der Comm. geen lid der Comm. kunnen zijn. De secr. deelde mede, dat door een gemeente zulk een broeder candidaat was gesteld.

Tenslotte de mededeling van de benoeming van financiële commissies en de gebruikelijke aanvullingen der agenda. Van de secr., die noodgedwongen afwezig moest zijn, bereikte een hartelijke groet de vergadering. In de vorm van een Groninger koek met begeleidende wensen zal hij beantwoord worden.

Het Jaarverslag van den secr. gaf geen aanleiding tot opmerkingen. Ook den administrateur werd weinig gevraagd. Op vlotte wijze konden de verslagen dus worden afgehandeld, achtereenvolgens van de Unie, de Christen, de Zaaier en het Depôt. De rapporten van de financiële commissies luiden onverdeeld gunstig, zodat de charge werd verleend. Een woord van dank voor deze waardevolle arbeid van onzen administrateur is op zijn plaats.

De begroting kreeg de goedkeuring der vergadering, nadat deze met een enkele post was aangevuld en een andere was verhoogd.

De Unie Commissie bleek na de stemmingen te worden aangevuld met de brs. Ds. Huizinga van Rotterdam en Modderman van Sneek.

De aftredende redactie van de Christen werd herkozen, evenals de Zaaier-redacteur. Het tot de agenda gevoegde voorstel van Groningen werd na be-

spreking teruggenomen. Dit voorzag in de aanvulling van de Zaaierredactie met een lid. De gestelde candidaat trok zich terug.

Op voorstel van de Commissie besloot de vergadering.

a. Heerenveen in de Unie op te nemen

b. mandaat aan de Comm. te geven om gelden aan gemeenten te lenen als belegging onder hypothecair verband

c. de brs. Ds. Tijman van Sneek en Ds. Brandt van 2e Exloërmond als Unie-voorgangers te erkennen

d. br. J. Broertjes van Apeldoorn als Unie-kwekeling (wanneer gaan we eens een beter woord voor onze studenten gebruiken?) te aanvaarden. De secr. der Comm. t. Opleiding Ds. Louw deed de verblijdende mededeling, dat binnenkort weer twee broeders in opleiding zullen zijn. 't Was een mooi ogenblik, toen Ds. Reiling voor onzen nieuwen student een zegen van God afsmeekte. Laat de bede om nieuwe arbeiders niet verstommen, maar ook de bereidheid ze te helpen niet verflauwen.

Het Jaarboekje van den Haag—Oost kon geen genade vinden, dus moest het voorstel daartoe worden verworpen. We wachten op betere tijden; dan komt het vast!

Groningen had meer geluk. Er komt een lijst van lekeprekers. Dat is wat voor vacante gemeenten.

Met de exegese van Ds. Louw ging de vergadering accoord, waar hij betoogde, dat het „bij voorkeur schriftelijk” stemmen over personen, de term die u vindt in art. 2 f van het huish. regl. der Unie, reeds van kracht is, wanneer een afgevaardigde zulks wenst.

Voortaan staat beroep bij de Unie Comm. open voor hen, die menen ten onrechte door een Unie-gemeente te zijn buitengesloten, evenwel onder de beperkende voorwaarden, die het voorstel van Groningen nader noemt.

Haulerwijk trok gehoord de bespreking haar voorstel in.

Sneek met het laatste voorstel op de agenda bereikte haar doel, hoewel het voorstel moest worden losgelaten. De vergadering sprak eenstemmig de wens uit, dat voortaan de jongere predikanten hun schroom of bescheidenheid of nog wat anders aan de kant zullen zetten en met hun goede bijdragen de aantrekkelijkheid van „De Christen” zullen verhogen. Het zal dus nu komen, broeders. Dat dit nu juist in tijden van papierschaarste moet! Wanneer iemand zich in 't geval verblijdde, dan zeker onze eind-redacteur. (Een kinderhand is gauw gevuld! E.-R.) Het genoeg glom op zijn aangezicht. Ik heb het gezien. Dus jonge predikanten, wij zien verlangend naar u uit!

Ds. Reiling dankte de aftredende leden der Comm. Ds. de Haan en D.

Olijslager voor hun arbeid en liefde voor onze Unie en deelde mede, dat Ds. de Haan tijdelijk aan het secretariaat verbonden blijft, zonder lid der Comm. te zijn. Zijn broederdienst in dubbele woordzin wordt op prijs gesteld.

De gemeente Groningen en haar comm. van ontvangst werden in de dank der vergadering betrokken.

De notulen werden na lezing vastgelegd.

Tot slot herinnerde Ds. Reiling aan zijn openingswoord: Wij mogen den Heer verwachten. Hij zal ons bijstaan, totdat Hij komt!

Aan God wordt onze dank gebracht voor de zegen van deze vergadering, waarna de vergadering biddend zingt: „Heer Jezus, neem mijn handen”.

Rest mij nog de mededeling, dat de bijkans traditionele hittegolf bij deze gelegenheid ontbrak. En toch zijn we allen weer warm geworden!

H. BAKKER.

LOSSE SCHAKELS

De handoplegging. De handoplegging is een teken van overdracht. De Hogepriester legde het offer aler het geslacht werd, de handen op. Eveneens den bok, die de woestijn werd ingezonden. Door deze handoplegging werd Israëls zonde overgedragen op het dier, dat geslacht zou worden. Met de doding van het dier had de vernietiging van Israëls zonde plaats. De bok, die de woestijn inging, droeg Israëls zonde weg. Hij verduidelijkt door zijn verwijdering uit het legerplaats der Israëlieten, wat de dood van den eersten bok betekende. Zoals hij weggedaan werd uit het legerkamp, zo was door de dood van den eersten bok, de zonde uit Israëls midden weggedaan. Deze dubbele handeling, verricht aan twee plaatsbekleders, vond hare vervulling in Christus. Aan deze plechtigheid kan Johannes de Doper gedacht hebben, toen hij, wijzende op Jezus, tot zijn discipelen zeide: Ziet het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Het is hierbij de vraag of het niet beter ware dat in de vertaling gesproken werd van den Ram Gods dan van het Lam Gods. Dacht Johannes aan de verzoeningsplechtigheden van den groten Verzoendag, dan is het zeker beter te spreken van den Ram (Bok) Gods, dan van het Lam Gods.

Bovendien brengt het begrip „wegdragen” meer mede te denken aan een sterk dier dan aan een lam. De zonde der wereld is toch zeker te denken als

een last van ongehoorde zwaarte. Hem, die dat deed of doen zou, te vergelijken met een lam is toch minder logisch dan voor Hem het beeld van een ram, een sterk dier te kiezen.

Niet herhalen. Doch over de vraag: Lam of Ram wilden wij thans niet spreken. 't Is ons te doen om de oplegging der handen en haar betekenis. Timotheus was onder oplegging der handen der gezamenlijke ouderlingen gewijd voor zijn werk. De Apostelen legden de tot ouderlingen aangewezen de handen op. Dat opleggen der handen was symbool van de mededeling des Geestes, bepaaldelijk van den ambtsgeest. De strekking van de handoplegging blijkt telkens uit de daarbij uitgesproken woorden. Zijn iemand eenmaal, ter bevestiging in een ambt, de handen opgelegd, dan kunnen hem de handen nog wel eens worden opgelegd, wanneer hij b.v. in het huwelijk treedt. Maar men mag hem niet ten tweeden male de handen opleggen als hij zijn werk in een andere gemeente voortzet. Zelfs als er een onderbreking in de bediening van het ambt heeft plaats gehad, mag het wederopnemen van het ambt niet gepaard gaan met hernieuwde handoplegging. Een voorganger wordt in een tweede, derde gemeente enz. wel bevestigd, beantwoordt de gestelde vragen, de opvatting en uitvoering van zijn ambt betreffende, maar een handoplegging heeft daarbij niet weer plaats. Die geschiedde eens voor immer.

Notulen. Men kan van een vergadering notulen maken, men kan er ook een verslag van geven. Maar wat men ook doet, men moet die beide wel uit elkaar houden. Notulen moeten niet ontaarden in verslagen. Voorheen is daartegen veel gezondigd. Wanneer men de oude notulenboeken naleest, verneemt men uitvoerige mededelingen over het in de bedoelde vergaderingen verhandelde. De woorden der sprekers worden weergegeven. Soms vertelt de Secretaris-verslaggever zelfs hoe de stemming en sfeer in de bijeenkomst was. Dat is mis. Niet dat het verkeerd zou zijn van de vergaderingen verslagen te maken, maar men moet ze niet voorzien met het opschrift: „Notulen”. In de notulen wensen we niets te horen van de redematies van de aanwezigen. We wensen er ook niet in te vernemen hoe de sfeer was. Notulen dragen een streng zakelijk karakter. Welke overwegingen te berde gebracht zijn bij de bespreking der punten van de agenda doet niet ter zake; we behoeven ook niet te weten welke motieven de doorslag gegeven hebben. Men zegge ons slechts welke punten aan de orde geweest zijn en hoe ten opzichte

van die punten besloten is. — Wie zo zijn taak van notulen-maken opvat, kan ze wel tijdens de vergadering schrijven. Want terwijl de aanwezigen bomen kan hij schrijven — niet wat ze bomen, maar wat er uit voort komt.

Wat wel moet uitkomen. Wat wel moet uitkomen is dit, wie verantwoordelijk te stellen zijn voor de genomen besluiten en gevallen beslissingen. Men moet uit elke notulen kunnen vaststellen, wie ter vergadering aanwezig waren. Daarom moet er melding van gemaakt worden, wanneer b.v. tijdens de vergadering een broeder binnenkomt. Men weet dan later dat hij niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor een besluit, dat viel vóór zijn binnenkomen. Verklaren de notulen van zulk een besluit dat het met algemene stemmen werd aangenomen zonder te vermelden wanneer genoemde broeder ter vergadering verscheen, dan zou hem later uit de notulen kunnen worden bewezen, dat hij er vóór gestemd had — al was hij er ook bitter tegen.

Dan verdient het aanbeveling om de notulen artikelsgewijs op te stellen. Dat is bij eventuele navraag gemakkelijker. Men heeft b.v. bij een punt een vraag. Eerst nadat de gehele notulen gelezen zijn, mag men zijn opmerking maken en dan moet dat geschieden bij wijze van: „Hebt ge niet gelezen in het boek van Mozes, hoe God in het doornenbos tot hem gesproken heeft?” Bij gebrek van een indeling van de boeken van Mozes in hoofdstukken en verzen in Zijn dagen moest de Heere Jezus op deze omstandige wijze de plaats aanduiden, die Hij bedoelde. Wij maken het onszelf gemakkelijker en besparen ons tijd, als we de notulen opstellen in artikels. B.v.:

- Art. 1. De Voorz. opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
- Art. 2. Aanwezig zijn de broeders....
- Art. 3. De Secr. doet mededeling van de volgende ingekomen stukken:
  - a. een brief van den Secr. der Unie meldende ....
Wordt voor kennisgeving aangenomen.
  - b. Een brief van br. N. N. betreffende ....
Besloten wordt br. N. N. te antwoorden, enz.
(Worden de notulen niet aan het eind der vergadering vastgesteld, dan zijn ze art. 3 van de agenda).
- Art. 4. Het Bestuur (de Kerkeraad) stelt voor ....
Besloten wordt deze zaak aan te houden tot de volgende vergadering.
- Art. 5. Br. A. B. komt ter vergadering.
- Art. 6. .... enz.

Uniebestuur. We merkten onlangs uit ons Unieorgaan, dat ge thans voor u hebt, dat er gepleit was voor het opnemen van „zaken-mensen” in de Unie-Commissie. Deze wens berust wel op enige eigenaardige vooronderstellingen.

In de eerste plaats verkrijgt men zich als men meent, dat de Unie half of misschien wel voor driekwart een zakelijke onderneming is. Het zakelijke is er volmaakt, bijkomstig. De Unie is een lichaam, samengesteld uit gemeenten. Gelukkig dragen onze gemeenten een overheersend geestelijk karakter. Ze beschikken niet over kapitalen, fabrieken en noch over andere gebouwen dan ze voor hun arbeid nodig hebben. Kerkegoederen in de vorm van landerijen hebben ze ook niet. Gelukkig niet, voeg ik er aan toe, want zulke bezittingen maken maar vatsig. De Unie heeft een overwegend geestelijke taak. Geldelijk beheer is maar bijzaak en zo in

gewikkeld is dat niet, dat onze predikanten dat niet zouden afkunnen. Hebben ze advies nodig, dan zijn de adressen, waar ze die kunnen krijgen, hun wel bekend.

Alle Unie-aangelegenheden moeten bekeken worden van uit een geestelijke gezichtshoek. Er is in de vergaderingen der Unie Commissie weinig te verhandelen, dat tot de specialiteit van den zakenman zou behoren.

Is elke zakenman een geslaagd zakenman? Is niet menige man in zaken, omdat zijn vader nu eenmaal een zaak had? Is het niet mogelijk dat een predikant, als hij in zijn schoenen stond, de zaak heel wat beter zou drijven, dan zulk een „zakenman”? Terwijl omgekeerd menige echte zakenman het werk, zoals sommige predikanten het verrichten, heel wat beter zou kunnen doen? De naam zegt in dit geval zo weinig.

Niet dat we het niet goed zouden

achten, dat broeders niet-predikanten, met een ernstig geestelijk leven en begaafd met een gezond verstand, mede werkten in de Commissie der Unie. Wat we onjuist achten is, dat men de klemtoon legt op den zakenman.

L.

OOG EN OOR

Vergeven.

Op menig woord uit de Bijbel valt in deze tijd nieuw licht. Vele Schriftplaatsen, van welker bestaan we niet onkundig zijn gebleven, krijgen voor ons een betekenis als nimmer tevoren. Uitspraken, welke algemene bekendheid

EEN GERONNEN EN
EEN GEWONNEN HEIL.

Een onzer gezangen eindigt met de verklaring:

„Dan blijft mijn ziel voor U
gewonnen,
Dan wint mijn ziel door U in
kracht!”

Wanneer zal dat gebeuren? Op welke voorwaarde?

Wanneer de christen leeft bij deze
begeerte :

„Nee, Heer, ik wil van U niet
scheiden,
'k Blijf de U we a l t i j d, blijf
Gij de m i j n !
Uw liefde moet a l o m m i j l e i d e n ,
Uw leven moet m i j n l e v e n z i j n !”

Is dat uw keus, dan moogt ge ten volle verzekerd verklaren:

„Dan blijft mijn ziel voor U
gewonnen
Dan wint mijn ziel door U in
kracht”

en blijmoedig vooruitziende belijden :

„Het werk in nederigheid
Wordt dan in heerlijkheid
volbracht!”

De waarheid omtrent ons geestelijk heil is in deze regels schoon en duidelijk uiteengezet. Het komt daarop aan, dat de ziel blijft in het geloof en zich alom en altijd laat leiden. Dan blijft ze een gewonnen, een

8322

behouden ziel; dan wint ze in kracht.
Dan is er geestelijke wasdom.

We zien het verschil tussen een gewonnen en een gewonnen heil in Gen. 11 : 32 en Gen. 12 : 4; tussen hen, die wel uitgingen uit het Ur der Chaldeen doch niet verder kwamen dan Haran, en hen, die doorgingen, nadat ze waren uitgegaan uit Ur en in het Heilige Land, op de nieuwe goddelijke levensbodem kwamen.

Veelzeggend is dit verschil.

Het spreekt, de eeuwen door.

Wie strandt er, inplaats van de haven
zijner begeerte te bereiken?

Niet allen, die zijn uitgegaan, zijn ook ingegaan.

Wat leidt tot deze mislukking?

De Schrift stelt ons Abram als voorbeeld. Vader der gelovigen mag hij heten. Een vriend Gods noemt hem het Oosten! Hij wandelde met God.

De Heilige Schrift beschrijft het leven van mannen en vrouwen, zoals zich dat onder de invloed van het geloof vormde en uitte. Over de verborgen zijde van het leven, die zijde, waar God het direct aanraakt, laat zij haar licht niet vallen. Wat daar, in de geboortegrond der ziel wordt doorge-
maakt aan strijd en benauwdheid, verzwijgt zij. Het mysterie van geboorte en wasdom blijft voor ons oog bedekt.

Deze kuisheid der Schrift kan oorzaak zijn, dat we menen dat de oude heiligen, die Gods Naam in de wereld geopenbaard hebben, een gemakkelijk leven gehad hebben en hun weg zonder strijd geweest is. Maar inderdaad staan zij, en onder hen vooraan een Abram, als verlost zondaars dicht bij

ons en hebben zij de moeilijkheden gekend, die zovelen doorworstelen moeten om tot vrede met God te komen.

Abram heeft als gelovige gewandeld. Dat was zijn aard niet. Dat was geen uiting van zijn aanleg. Dat was openbaring en gevolg van Gods verkiezende genade. Aan zijn leven in overgave aan God en onder Gods leiding schijnen jaren van inwendige onrust, jaren van strijd te zijn voorafgegaan.

We kennen Genesis 12, de geschiedenis van Abrams uittocht en doortocht naar Kanaän, maar het begin van die opzienbarende en verreikende verandering ligt in het slot van hoofdstuk 11, in het 31ste vers:

En Terach nam Abram zijn zoon, en Lot, Haran's zoon, zijn zoons zoon, en Sarai, zijn schoondochter, de huisvrouw van zijn zoon Abram, en zij togen met hen uit Ur der Chaldeënen om te gaan naar het land Kanaän; en zij kwamen tot Haran en woonden aldaar.

Hier begint het.

Er kwam beweging in Terach's gezin, daar in die grote stad Ur in Chaldea, geestelijke beweging. God riep in dat gezin deze geestelijke beweging te voorschijn en hij deed dat doordat hij een lid van dat gezin, een zoon, aanraakte, verlichtte, in onrust bracht, van zonde overtuigde.

Die zoon was Abram.

Merk op het verschil tussen Gen. 12 : 1 en Hand. 7 : 3.

In Gen. 12 : 1 lezen we :

genoten, worden ons op het geweten gebonden. Wie in deze tijd nog durft te spreken van een goedkoop Evangelie, die heeft de wezenlijke betekenis van het Evangeliewoord niet begrepen, vroeger niet en ook nu niet;

Hoe vaak zou het Onze Vader reeds gebeden zijn? Denk aan onze voorgelaten, reikende tot in het apostolisch tijdvak. Het Onze Vader kwam door de eeuwen heen tot ons. Dit gebed werd gebeden door de discipelen van Jezus. En door de christenen van de eerste eeuwen. En door de martelaren, die in deze tijd hun geloof met hun leven bezegelden. In de eeuwen van leergeschieden en kerkstrijd werd het Onze Vader gebeden. Het werd gekend en gebeden zowel in de middeleeuwen als in de eeuwen daarop volgende. In kerken en kloosters, in openbare godsdienstoefeningen en in het stille bidvertrek, in nacht en stormgebruis, bij voor en tegenspoed, onder druk en

vervolging, op brandstapels en in vunjige kerkerholten, ja ten allen tijde en onder alle omstandigheden werd dit gebed door ouden en jongen, door mannen en vrouwen van elke stand en positie opgezonden tot God den Vader. Ik vermoed dat van de christelijke gebeden het Onze Vader wel het veelvuldigst gebeden is en wordt.

En telkens wanneer dit gebed gebeden wordt is er ook sprake van schuldvergeven. „En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren”. In deze bede wordt gevraagd om vergiffenis en belijdt men tevens z'n vergevingsgezindheid. Het eerste gaat gemakkelijker dan het laatste.

Ik hoorde van domine's, die na de woorden „en vergeef ons onze schulden” even wachtten, opdat de woorden „gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren” de nodige aandacht zouden krijgen. We kunnen dit verstaan. En toch, vermoeden we dat een ieder, die

het Onze Vader naar z'n geestelijke inhoud heeft trachten te benaderen, wel begrepen heeft dat de eis Gods van vergevingsgezindheid alleen door het geloof te volbrengen is. Hier wordt iets meer gevraagd dan de natuurlijke mens kan volbrengen. Theologische redeneringen van welke aard ook kunnen hier niet uit de moeilijkheid redden. Hoe zal men vergiffenis van God kunnen ontvangen, wanneer men zelf niet vergevingsgezind is?

Zo werd mij onlangs verteld, dat een predikant het Onze Vader biddende na de woorden „en vergeef ons onze schulden” even wachtte en toen volgde met de woorden „en leid ons niet in verzoeking”. Deze predikant maakte dus in zijn gebed een kleine sprong. Of was het misschien een hele grote sprong? Ik vermoed van wel! Sommigen zullen wellicht concluderen: dat is eerlijk van dien predikant. Dat mag zijn. Doch dan ware hij nog „eer-

Ga uit uw land en uit uw maag-schap en uit uws vaders huis, naar het land, dat ik u wijzen zal,

terwijl we in Hand. 7 : 3 lezen :

Ga uit uw land en uit uw maag-schap, en kom in een land, dat ik u wijzen zal.

De roeping, waarvan Stefanus ge-waagt, had plaats toen Abram nog in Chaldea was. Zij sloot niet in, een uitgaan uit des vaders huis.

Waarom dit verschil?

Gods bedoeling was, dat het hele gezin van Terach zou optrekken en doortrekken naar Kanaän Gen. 11 : 31. Doch wat gebeurde er? Zij „kwamen kwamen tot Haran en woonden aldaar”.

Een droevig beeld van een geloof, dat oplaait en gaandeweg dooft, dewijl het de kracht der volharding mist. „Terach stierf aldaar” (Gen. 11 : 32). Niemand kan zeggen, hoe groot het verlies was dat Terach daardoor leed, dat hij in Haran bleef. Hij is geen „Hebreër” geworden; hij is de Eufraat niet overgestoken. Hij heeft de „andere zijde” niet bereikt.

Er is een heel geslacht van Terachieten: ze komen tot aan de grenzen der belofte doch beleven de vervulling niet. Door traagheid en besluiteloosheid blijven ze, geroepen om Kanaän in te gaan en Gods volk te worden, achter in Haran. Ze zijn niet los van Ur; hun ziel blijft gehecht aan het verleden. Verandering? Ja, maar ten dele. Als de dood komt vindt hij hen in Haran — niet in Kanaän.

Wie is onze geestelijke vader? Abram of Terach?

Hoe lang zullen we hinken op twee gedachten en de beslissende stap uitstellen? Waar zal de dood ons vinden? Terach was uit Ur uitgegaan, maar toch in Chaldea gebleven. Abram ging over de rivier, door het scheidende water en werd een „Hebreër”, een „die van de overzijde kwam”.

Er zijn half-diamanten; stenen, in welke door een of andere oorzaak het proces, dat hen zou omzetten van steenkool in diamant, tot stilstand kwam. Nu deugen ze nergens toe. Als steenkool zijn ze waardeloos, als diamanten kunnen ze niet verhandeld worden.

Tussenvormen verdwijnen.

Die een vriend der wereld genaamd wil worden wordt een vijand van God gesteld. God verdraagt geen halven. Wie de vriendschap der wereld niet wil opgeven, stelt Hij tot Zijn vijand.

Abram had in Haran geen vrede.

Halverwege blijven staan?

Neen! dat was geen verlossing. Hij bleef zich veroordeeld voelen. God eist den helen mens op. Steeds dieper werd Abram's onrust, uit welke God hem verlost door hem een nieuwe opdracht te geven, hem ten tweeden male, maar nu hem persoonlijk te roepen: „Ga uit . . . en uit uws vaders huis!”

Wil uw gezin niet verder? Laat het dan maar achter. Maak u los, ook van uw Terach.

Welk een strijd zal dat Abram gekost hebben . . . en toch ook: welk een verlichting zal het deze tweede roeping gebracht hebben! Het leven in Haran

moet Abram een dagelijkse marteling en worsteling geweest zijn.

God zeide nu: Ga gij uit.

Eerst riep Hij de gehele familie. Maar met families komt God niet tot Zijn doel. Daarom roept Hij ons als enkelingen; daarom roept Hij u tussen de anderen weg. Hij roept ons tot persoonlijke gehoorzaamheid. Laat geen Terach, geen mens, wie ook, u hinderen. 't Gaat om God, die uw leven zin moet geven.

„Neen, Heer, ik wil van U niet scheiden.”

Is dat uw keus, dan kunt ge verze-kerd zijn:

„Dan blijft mijn ziel voor U gewonnen
En wint mijn ziel door U in kracht,
Het werk, in nederigheid begonnen,
Wordt dan in heerlijkheid volbracht.”

Abram werd „Abraham”, dat is: verheven vader, vader in overdrachtelijke zin. Niet als familiehoofd werd hij uitgekozen en geroepen, doch als hoofd van een geestelijk geslacht.

Terachiet — Abramiet. Wat zijn we?

Laat ons toezien dat we niet in Haran gevonden worden.

Daar wordt geen vrede gesmaakt, want God roept ons verder.

Trek heen door de wateren van de Rivier der Scheiding!

L.

lijker" geweest, wanneer hij maar helemaal niet gebeden had. Er is ook een eerlijkheid, welke ons aanklaagt bij God. We kunnen zo „eerlijk" zijn dat we helemaal niet meer bidden, zeker, doch dan staan we in elk geval schuldig voor God.

Wat God in Zijn Evangelie van ons vraagt is iets dat boven onze menselijke kracht uitgaat. Hoe zouden we als christenen aan onze roeping getrouw kunnen zijn zonder daartoe het inzicht, de wijsheid en de kracht te ontvangen? Wie onzer zou in eigen kracht niet falen?

* * *

Veertig slagen min één.

In 2 Kor. 11 schrijft Paulus over zijn lijden terwille van het Evangelie. In vers 24 lezen we, dat hij van de Joden veertig slagen min één vijfmaal ontvangen heeft.

Bij Schlatter lezen we, dat elke Joodse Gemeente haar gerechtshof had, dat allen die volhardden in hun ongehoorzaamheid tegenover de wet, tot veertig slagen veroordeelde. We lezen in Deuteronomium 25, vers 3: „Met veertig slagen zal hij hem doen slaan, hij zal er niet toedoen; opdat niet misschien, zo hij voortvoere hem daarboven met meerslagen te doen slaan, uw broeder dan voor uw ogen verachtelijk gehouden worde".

Opdat het door de wet genoemde getal toch maar niet overschreden zou worden, was het regel geworden dat de veertigste slag niet gegeven werd. Vandaar veertig min één.

Paulus heeft op zijn zendingsreizen steeds weer getracht de Joden het Evangelie van Christus te brengen. Wat hij dan over Israël en over de wet zeide klonk den Joden gewoonlijk als een godslastering in de oren. Vijfmaal moet het in elk geval zo heftig zijn toegegaan in de synagogen, dat Paulus gestraft werd met het aantal door de wet vastgestelde slagen. Wel een bewijs hoe Paulus, in weerwil van de straffen, steeds weer getracht heeft het Evangelie in de synagogen te verkondigen. Hij had er desnoods straf voor over. Hij kon lijden ter wille van het Evangelie.

Wat hebben wij over voor het Evangelie? De boodschap van Christus' wege moet verkondigd worden, al belijft men haar ook niet te horen. Men mag de waarheid van het Evangelie niet verzwijgen al vindt men de rede nog zo hard. De boodschap van het heil, dat in Christus is, mag niet eerst aan menselijke maatstaven getoetst worden voordat ze wordt doorgegeven. Het Evangelie verheft zich boven alle menselijke inzichten, het dingt niet naar de gunst van brede volkmassa's en laat zich niet naar een van te voren vastgesteld of aangegeven gebied terugdringen. Wanneer we een Evan-

gelie naar den mens krijgen, dan zal het niet meer voor den mens kunnen zijn.

Wat Christus van ons vraagt is getrouwheid aan het gegeven zendingsbevel: „Gaaf dan henen, maakt al de volken tot Mijn discipelen en doopt hen in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb". Getrouwheid, ook wanneer het ons moeilijk gemaakt wordt. Dat de Evangelieverkondiging gedurig weer op tegenstand stuitte leert ons de les der geschiedenis. En daarover behoeven we ons het allerminst te verbazen. Geloven in het Evangelie is meer dan er een bepaalde „christelijke" levens- en wereldbeschouwing op na houden. Geloven is niet uiteindelijk een kwestie van denken doch raakt het hart, dat is de plaats waar de uitgangen des levens zijn. Dan leert men van God uit de mensen en deze wereld te zien. Waar de mens van zich uit gaat denken, daar zal zijn levens- en wereldbeschouwing tegenover het Evangelie komen te staan. En behoeft het conflict niet meer geboren te worden doch is het er reeds.

Hoe heeft Paulus dit alles begrepen. Hij kende de vijandschap tegenover het Evangelie van Christus. En toch heeft hij het bijltje er niet bij neergelegd, wilde hij van geen retireren weten. Hij moest de boodschap van het Evangelie verkondigen. Hij mocht niet ontrouw zijn aan z'n roeping. En dat in weerwil van de veertig slagen min één.

* * *

Met vakantie.

Wanneer dit nummer in het bezit der lezers komt, zijn we reeds met vakantie. En hebben we onze jeugdvergadering in Sneek reeds gehouden. Ja, we maken ons dan alrede op voor de samenkomsten, welke we als jongeren op Stadskanaal hopen te houden.

Het weertype is aanmerkelijk verbeterd. Enige dagen heeft het hier van tijd tot tijd pijpestelen geregend. Het leek wel of we de herfst reeds te pakken hadden. Zwaar en laag hingen de regenwolken. Een koude wind uit noordelijke richting deed menigeen huiveren. Sommigen dachten met heimwee aan de kachelwarmte.

Doch gelukkig — vandaag schijnt de zon weer. Het windje waait uit zuidwestelijke richting. En de barometer geeft hoop voor goed weer in de komende dagen. Misschien dat deze of gene zou willen opmerken, dat er hier in de lage landen aan de Noordzee niets veranderlijker is dan het weer, om zo het optimisme van den schrijver dezer woorden wat te temperen. Ga gerust uw gang — ik heb wel hoop,

dat we de eerste dagen goed weer zullen houden. Laten we maar rustig afwachten.

Zoals ik reeds opmerkte is de vacantie in het zicht. 't Is nu Maandag. Woensdag hopen we met een Lemmerboot het IJsselmeer over te steken om dan in Heerenveen voor een korte wijle onze tenten op te slaan. En dan Donderdag naar Sneek. Het grootste deel onzer vacantie hopen we ergens in Groningerland door te brengen.

Voor allen die in de komende weken aan het secretariaat onzer Uniegemeenten moeten schrijven deel ik mede, dat dit secretariaat voorlopig nog door mij wordt waargenomen en dat men mij kan schrijven met als vacantieadres: Fa. J. G. de Haan te Musselkanaal. Tot 6 Augustus duurt de vacantie. Daarna is het adres weer Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

DELFIJL. Het was voor onze gemeente op Zondag 5 Juli een ware feestdag. De oorzaak hiervan was, dat vijf jonge mensen, die den Heiland hadden leren kennen als hun Verlosser en Zaligmaker, gehoorzaam wilden zijn ook in de doop.

Een grote schare broeders, zusters en belangstellenden waren opgekomen om hiervan getuige te zijn. Onze voorganger ds. D. Slort had tot tekst gekozen Hand. 2: 47b: En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden.

Onze broeder zette uiteen wat noodzakelijk aan de doop moet voorafgaan, n.l. de bekering. Zonder bekering is de doop niet geoorloofd. Ook moet de doop niet zijn het werk van den voorganger of personen, neen het moet zijn zoals onze tekst het zegt: En de Heere deed dagelijks tot de gemeente. Slechts als de Heere toe doet, zal de gemeente ook werkelijk gezegend worden. En de Heere wil zeker toedoen, wanneer de gemeente maar op haar plaats is. Met grote belangstelling is er geluisterd naar deze duidelijke uiteenzetting aangaande de doop. Aan het eind werden de dopelingen nog verschillende vragen gesteld, die alle met een duidelijk „ja" werden beantwoord; waarop de doop aan twee jonge zusters en drie jonge broeders werd voltrokken.

Na afloop mochten we met vele broeders en zusters aanzitten aan de dis des Heeren, waar onze nieuwe leden hartelijk welkom werden geheten bij monde van onze beide ouderlingen, de broeders Pleijzier en Engelsman.

Het was voor ons allen een kostelijke dag, en we geloven dat de Heere nog meerderen wil toedoen tot de gemeente, die zalig worden.

Geve de Heer ons allen kracht en genade om getrouw te zijn tot het einde.

Met hart. br.gr.,

P. W. BRONGERS, secr.

DANKWOORD.

Geliefde broeders en zusters.

Bescheiden schuchterheid weerhield mij om op de laatstgehouden Unievergadering in Groningen te zeggen, wat ik nu gaarne alsnog door middel van ons orgaan onder uw aandacht wil brengen:

Met grote vreugde hoorde ik de mededeling, dat U mij als Uniekwekeling aanvaard hebt. Ik ben God héél dankbaar, dat Hij mijn weg tot nu toe zo wonderlijk goed en voorspoedig heeft doen zijn, zodat ik reeds binnenkort aan de studie kan gaan en Hij mij o.a. daardoor klaar wil maken voor het werk, dat Hij me in Zijn wijngaard wil laten verrichten. Reeds nu zie ik met groot verlangen naar dat ogenblik uit, in weerwil van de vele moeilijkheden, die er aan mijn toekomstige taak zijn verbonden. Maar daarin vertrouwd ik geheel en al op Hem.

Ook ben ik ontroerd door het vertrouwen, dat de Unievergadering in mij heeft gesteld en ik hoop van harte, dat ik dat vertrouwen niet zal beschamen.

Ik spreek de wens uit, dat U allen br. Jut en mij in uw dagelijkse gebeden zult gedenken. Dan gaat het zeker goed.

Met broedergroeten,
de uwe in Hem,

JAC. BROERTJES.

Apeldoorn, 11 Juli 1942.

RECTIFICATIE.

In 't verslag van 't Pensioenfonds moet een aanvulling aangebracht worden. Achter 's-Gravenhage op de lijst der gemeenten, van welke in 1941 geen bijdrage werd ontvangen, is namelijk de toevoeging (O.) weggevalen. 't Is dus de gemeente 's-Gravenhage (Z.B.-singel), die f 50,— bijdroeg. Op verzoek van den penningmeester dezer

CHRISTUS IS DE STERKE HELD!

*Christus is de sterke Held!
't Heil der wereld is voldongen,
duist're machten ruimen 't veld,
door de eng'len weggezongen.
Overwinnend stijgt ten troon
Jezus: God en mensenzoon!*

*Hij slaat elken vijand neer.
Heel de aard ligt aan Zijn voeten.
Jezus Christus is de Heer!
Eenmaal zullen wij begroeten
Jezus, stralend in Zijn pracht,
die ten licht leidt uit de nacht!*

n. J. C. Blumhardt.

gemeente geef ik bij dezen de correctie aan hen, die genoemd verslag ontvingen, door.

Voor de Contrôle-Commissie.

T. JANSMA, N.-Pekela.

MEDEDELINGEN

Ds. H. Bakker hoopt Zondag 26 Juli afscheid te nemen van de gemeente Harlingen. Afgevaardigden van omliggende gemeenten zijn hartelijk welkom.

't Afscheid vindt plaats 's namiddags 5 uur. 's Avonds 8 uur bijzondere samenkomst der gemeente.

Namens de gemeente,

J. HAMER, secr.

NOOIT.

Stel nooit uit tot morgen, wat uw plicht is voor heden.

Veroordeel nooit iets, dat ge niet begrijpt; vraag er een verklaring van.

Wees nooit te terughoudend, om tot een man, een vrouw, een kind dat lijdt, te zeggen, dat ge medelijden met hen hebt.

Tracht nooit de moeilijkheden te ontlopen; ze recht in het gelaat zien, dat is vaak ze overwinnen.

Schaam u nooit, de uitlegging te vragen van iets, waartoe ge niet in de gelegenheid waart het te leren.

Mopper nooit; dat doet geen goed, noch aan u, noch aan anderen.

Zeg nooit, dat ge van de mensen houdt, als ge niet in staat zijt voor hen te lijden.

Zeg nooit: „Ik kan niet”, als ge het niet eerst hebt geprobeerd.

Ontwijk nooit een behoefte of een vraag die ge kunt beantwoorden.

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

Reinheid.

In een der gezangen luidt het: Heilig God, voor Wien steeds waarheid, reinheid van het harte geldt — en het tweede vers zegt: Heilig is, o God, Uw wezen, reiner dan het zonnelicht: engelen zelfs, hoe rein in wezen, dekken voor U 't aangezicht. Wij zijn nietig, onrein stof, onbekwaam tot Uwe lof, vol van zonden vol van vlekken, die ons angst en schrik verwekken. Het is ons bekend, dat velen laadunkend lachen over zulk een benauwde taal. Dat komt, dat ze zelfs geen straal van het licht zagen, waarin Jesaja gedompeld werd, die toen uitriep: Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben en ik woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is; want mijne ogen hebben den Koning, den Heere der heirscharen, gezien. Wat onreinheid is weten zij alleen, die van verre den Heilige gezien hebben. In een donkere kamer kan, het stof vingerdik liggen, zonder dat iemand het merkt. Schaamte echter bedekt het ge-laai, wanneer de zon haar stralen binnenwerpt en onthult wat verborgen was. Dat overkomt den mens, die staat in het licht van het Woord en den Geest.

Zondag 19 Juli. Luk. 11:37—44.

Men zegt, dat vele mensen boven hun stand leven. Prachtige gordijnen, schitterende ameublementen, maar niets in de maag. Pracht, pronk en praal. Staan we niet allen in het gevaar ons rijker en reiner voor te doen dan we in werkelijkheid zijn? Wij moeten allen geopenbaard worden.

Maandag 20 Juli. 1 Thess. 4:1—8.

Het woord reinheid wordt vaak gebruikt in verband met het sexuele leven. Ja, daar moet veel strijd gestreden zijn en veel gebeds gebeden zijn, daar moeten heil'ge zeden zijn — zo ongeveer luidt een rijmpje. En velen uwer denken wellicht aan Paulus, die spreekt van het willen en niet-willen. Het leven is: een krijgsbanier door goede en kwade dagen, gescheurd, gevlekt, ontvallen schier, kloekmoedig voorwaarts dragen. Jezus, help winnen.

Dinsdag 21 Juli. Hebr. 10:5—10.

Wanneer wij steeds vroegen: Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal — dan zouden vele tranen niet geschreid en vele harten niet door kwellend berouw gepijnigd zijn. Liberate nos, Domine — Verlos ons, Heer.

Woensdag 22 Juli. Rom. 6:11—23.

Toen wij knielden onder het kruis ontvingen wij de doods-steek. Onze doop was de belijdenis, dat wij niet meer wilden leven het oude eigen leven. En toch stormt in ons het ond begere. Denk aan uw belijdenis. Gij zijt nu dienaars van Christus. Dat we Hem niet ontrouw worden en andere goden nawandelen en aanbidden.

Donderdag 23 Juli. 2 Sam. 1:17—27.

Droefheid moet ons hart vervullen, wanneer sommigen vallen. Men zij voorzichtig in het oordeel. Weet gij hoe ze stre-den eer ze neerstortten? God zal over hen rechten. Die staat zie toe, dat hij niet valle.

Vrijdag 24 Juli. Hebr. 7:24—28.

Hij kan volkomen zalig maken. Als wij spelen op de registers van ons leven, verglijden wij soms in de schrille disharmonieën. Geef onder Jezus' handen het toetsenbord van uwe krachten. Leg heel uw bestaan met al de strijd voor Hem neer. Hij verlost en maakt vrij. Kunt gij dat niet? Wilt ge uzelf vasthouden en genieten? Liever het linzenmoes dan het eerstgeboorterecht? Jezus, help winnen.

Zaterdag 25 Juli. Openb. 7:9—17.

Het komt u soms voor, alsof gij tussen twee molenstenen ligt. De hete begeerte naar de volle beker, die schuimend naar uw lippen geheven wordt — het smartend verlangen het witte kleed niet te bezoedelen, dat ge ontvangen hebt. Heen en weer gesmeten tussen beiden. Dan helpt alleen het zien op Jezus. Die ook nu nog stormen silt. Ontferm U onzer.

HUIZINGA.

D.V. hopen op 2 Augustus a.s. onze geliefde Ouders

J. B. DE NEEF

en

J. CH. MICHIELSEN

hun

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Dat de Heer hen nog lang voor elkander en ons moge sparen is de wens van hun

dankbare Kinderen
GERRY en NELLY.

Arnhem, 19 Juli 1942.

Da Costastraat No. 7.

Pension gezocht

bij familie. half Aug. of begin Sept. voor 1 à 2 weken.

Brieven Mevrouw H. J. CRAAMER, Bosch en Vaartstraat 23, Haarlem.

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij **werkzame Agenten** bij geschiktheid vaste toelage.

N.V. Nederlandsche Varia Verzekering Mij.

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

Het adres van den
eindredacteur is:

**Willemstraat 9
SNEEK**

**AAN ZEER STILLE
WATEREN**

HET BEZIT DER GEMEENTE.

Niemand dan roeme op
mensen, want alles is uwe:
hetzij Paulus, hetzij Apollos,
hetzij Cefas, hetzij de wereld,
hetzij leven, hetzij dood, hetzij
tegenwoordige, hetzij toekomende
dingen, zij zijn alle
uwe:

doch gij zijt van Christus
en Christus is Gods.

1 Kor. 3 : 21, 22, 23.

In de gemeente te Korinthe heerste
verdeeldheid. Er hadden zich zelfs
partijen gevormd. Deze partijen groe-
peerden zich om personen, wier eigen-
aardigheden op verschillende gemeente-
leden een verschillende bekoring uit-
oefenden.

Paulus was de man van het diepe
inzicht in het heilsplan. Om door hem
te worden geboeid en aan zijn predi-
king wat „te hebben” moest men goed
acht geven op wat hij zeide. Gemakke-
lijk was hij niet te volgen, want zijn
prediking droeg sterk het stempel ener
grote oorspronkelijkheid. Wie hem ge-
nieten wou, moest hem goed volgen
en wie hem goed volgen wou, moest
ingespannen luisteren. Anders was
Apollos. Hij had een boeiende voor-
dracht. Goed thuis in de Schriften,

wist hij die met duidelijke stem te doen
spreken tot hart en geweten. Naar
hem luisterde men gemakkelijk; hij
sleepte mee. De vorm behaagde.

Petrus had op deze beiden dit voor,
dat hij den Heere Jezus persoonlijk ge-
kend had en het „eigen Woord des
Heeren” de gemeente kon overleveren.
Daarom had zijn prediking een bizon-
der gezag, dat onwillekeurig op den
prediker werd overgedragen en hem
vóór de anderen zette.

Deze verscheidenheid was er. Ze
werd terecht opgemerkt. Maar de
werking, die deze verscheidenheid in-
geruimd werd, was geheel in strijd met
de bedoeling van den Heer dezer
knechten.

De gemeente keerde de orde om.
Sommigen zeiden: „ik ben van Paulus”,
anderen: „en ik van Apollos” en weer
anderen: „en ik van Cefas”.

Dit, zegt de Apostel, moet gij om-
keren en heel de gemeente moet zeggen:
Paulus is van ons, en Apollos is van
ons en Cefas is van ons.

Geen voorkeur mag partijdig maken!
Geen opzettelijke verarming mag
intreden.

Er is verscheidenheid van gaven
onder de dienaren, maar de gemeente
heeft alle r bediening nodig. Ze zijn
verschillend begaafd, opdat ze elkander
zouden aanvullen en tezamen werkende
dienen ze de opbouw van het lichaam
Christus. De gemeente moet niet —
eenzijdig — afstoten, wat de Heer haar,
ter vervulling van hare veelzijdige be-
hoeften heeft geschonken. De enkeling
bedenke, dat er in het geheel ook
andere behoeften leven dan de zijne.
Dat zal groeppvorming in de gemeente
voorkomen.

De gemeente is er niet om de dien-
aren.

De dienaren zijn er om de gemeente.

Dat houde ze in het oog en danke
God te meer, naarmate dit bezit ge-
varieerder is.

* * *

De wereld is uwe.

Eens kwam na een prediking een
man naar voren, stak den prediker de
hand toe en zeide met doffe stem: „de
wereld heeft mij veel kwaad gedaan!”

Hij was van de wereld.

De wereld stond boven hem.

Daarom kon de wereld hem wat
aandoen.

Bij den christen is de orde hersteld:
de wereld is van hem. Ze is een voor
hem overwonnen. Ze is hem onder-
worpen en nu dient ze hem.

De wereld doet hem geen kwaad
meer.

Ze is van hem.

Leven en dood zijn uwe.

Christus heeft het leven overwonnen.
Christus heeft ook de dood overwonnen.

Menigeen wordt door het leven ge-
sloopt. Het is tegen hem. Het doodt
hem. Den zondaar is het leven een
vijand. Hij staat er niet boven. Hij
vreest het. Zijn dagen zijn een vlucht.
Met moeite volbrengt hij het en als
een verlorene drijft het hem achter het
zwarte gordijn.

Maar voor den Christen is het leven
een overwonnen. Het dient hem. Hij
treedt er straks uit te voorschijn als
een geredde, gelouterde en Gode ge-
heiligde naar lichaam en ziel.

De dood — hij staat niet meer tegen-
over hem.

Hij staat in de rij zijner dienaren.

Hij moet, als het ogenblik gekomen
is dat Gods kind naar Binnen geleid
zal worden, het de zware, bevelde en
gehavende mantel afnemen.

Ervaringen van nu en ervaringen
van straks — ze werken allen in één
richting: des christens zaligheid.

De omkeer is groots en wonderbaar
is haar werkingen: de omkeer tot God!

Als gij omkeert tot God, keert zich
alles om tot u en haast zich tot uw
dienst.

Gezegend ogenblik toen mijn ziel
weer in haar omgeving werd inge-
schakeld en opnieuw in harmonie kwam
met het groot heelal.

L.

8327

MIJN GEMEENTE.

Résumé van een inleiding, gehouden op een Jaarvergadering der Baptiste Gemeente te Amsterdam door den voorganger Ds. B. Planting.

Geliefde brs. en zrs.,

Ter inleiding van onze Jaarvergadering wil ik een kort woord tot u spreken over hetgeen de Heere Jezus „MIJN GEMEENTE” noemt.

De Gemeente van Christus is het bijzonder bezit van Christus. Dat bezit is Hem dierbaar boven alles. Daarvoor heeft Hij Zichzelf (Zijn levensbloed) gegeven.

Onze verhouding tot Christus bepaalt onze verhouding tot de Gemeente.

Door Christus kom ik tot Zijn Gemeente.

Ben ik het eigendom van Christus, dan is Zijn Gemeente ook MIJN Gemeente. Eenheid met Christus brengt mee éénzijn met Zijn Gemeente.

Verstoring in de gemeenschap met Christus heeft tengevolge verstoring der gemeenschap met de Gemeente.

In onze verhouding tot de Gemeente wordt onze verhouding tot Christus openbaar.

De liefde tot Christus uit zich in liefde tot de Gemeente.

Wie zich onttrekt aan de Gemeente, zondigt tegen het Hoofd der Gemeente.

Het verzuimen van de bijeenkomsten der Gemeente is een blijk van koelheid tegenover Christus.

Nalatigheid in het bijdragen voor de arbeid der Gemeente is plichtsverzuim tegenover den Heer der Gemeente.

De Gemeente van Christus is ons geestelijk tehuis.

Daar wordt praktisch de gemeenschap der heiligen beoefend.

Daar wil de Heere zich bijzonder vertegenwoordigen.

Daar worden we onderwezen in al hetgeen de Heere bevolen heeft.

Daar wordt ons de tafel toe bereid.

Daar wordt Gods liefdestem gehoord.

Daar wordt gemeenschappelijk gebeden.

Daar wordt Gods naam verheerlijkt in woord en lied.

Daar is een poorte des hemels.

„Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods, gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen”. (Efeze 2: 19, 20).

„Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk, opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht”. (1 Petr. 2: 9).

„Zo iemand zich onttrekt, Mijne ziel heeft in hem geen welbehagen”. (Hebr. 10: 38b).

LOSSE SCHAKELS

„Op losse schroeven”. Iemand, die lectuur over de Doop gelezen had, schreef naar aanleiding daarvan het volgende:

„En wat de vertaling van het Griekse woord, dat door onderdopen is vertaald, betreft, ik las in een geschriftje van, naar ik meen Ds. van Lingbeek, dat overal, waar het oorspronkelijke woord met „onderdopen” moet vertaald worden, er in het Grieks staat „embaptizein” en niet „baptizein”. Ik heb die woorden in mijn Grieks testamentje nog niet kunnen vinden, maar als het zo is, zet het voor mij de hele, laat ik maar zeggen, Baptistische bewijsvoering, op losse schroeven”.

Dopen en indopen. Inderdaad komt het woord je embaptoo in het Nieuwe Testament voor en wel twee maal: in Matth. 26: 23 en Mark. 14: 20. Het heeft beide malen betrekking op dezelfde handeling, n.l. het insteken van de bete bij het Avondmaal in de schotel. Bewijst dat nu dat er alleen dan van onderdopen sprake is, als het woordje baptoo gebruikt is? Ons dunkt juist het tegendeel. Immers wat doet men als men een stukje brood in een schotel indoopt, het gebruikende bij wijze van lepel? Steekt men het er zo diep in, dat het in de saus verdwijnt? Dompelt men het in de saus onder? Immers neen! En juist omdat er in dit geval geen sprake is van een onderdompeling gebruikt de Schrift hier een wel gelijk-luidend maar toch enigszins anders gevormd woord. Niet het woord, dat steeds gebezigd wordt, waar van de doop sprake is, maar een woord waarvan de klank wel aan dat woord herinnert, maar toch anders is. Wat niet ingedompeld, doch slechts gedeeltelijk in een of andere vloeistof gebracht wordt, wordt niet „gedoopt”, maar „ingedoopt”. — Als de rijke man in de pijn vraagt of Lazarus het uiterste van zijn vinger mag indopen in water, dan gebruikt hij ook niet het woord, dat steeds voor „dopen” gebruikt wordt, maar een ander. Wat gebeurt er dus — om nu de woorden eens zuiver, dat is in de zin der Schrift te gebruiken — wanneer een predikant aan een doopbekken staat en daar bedient wat zijn kerk een „doop” noemt? Dan steekt hij zijn vinger in het water (baptoo) en het kind wordt met het water dat door zijn vingers wordt opgenomen, besprengel (rhantizoo).

Wat moet de Doper doen? Dit is duidelijk, wie ge-roepen is te dopen, moet iets doen. Schlatter zegt, dat het niet is aan te nemen dat de Doper moet

onderdopen, want er is in de bijbel sprake van een „dopen in den Heiligen Geest” en onderdopen in den Heiligen Geest is een „onvoorstelbaar beeld”. Van de betekenis van het woord „dopen” moet men zich dus losmaken, zegt Schlatter. Men kan zeggen: dopen is wijden. Dan krijgen we dus dit: Ik wijd u door middel van water tot vergeving der zonden en: Hij (Christus) zal u door middel van den Heiligen Geest wijden tot het eeuwige leven. („Tot het eeuwige leven” is een aanvulling, door Schlatter voorgesteld). Maar dan blijft toch de vraag: hoe moet ik nu wijden? Wat moet de doper nu doen met dat water, door middel waarvan hij den dopeling moet wijden tot vergeving der zonden? Zelfs als men de woorden „dopen in water” instrumentaal opvat, dus als het middel, waardoor ik de doop voltrek, moet ik toch weten hoe ik dat „instrument” in dit geval het water, gebruiken moet. Dat is mij gezegd door het woord baptizein. Terwijl ik in het water den dopeling onderdompel wordt het het instrument, waardoor ik hem wijd tot vergeving der zonden, of tot de gemeenschap met den gestorven en verzen Zaligmaker — zoals wij, die na Johannes den Doper leven, misschien beter kunnen zeggen.

Waarom onderdopen? En waarom moet ik dit instrument, dit middel, waardoor ik de doop moet voltrekken, nu zo gebruiken? Dat wordt bepaald door hetgeen moet worden uitgedrukt door deze handeling. Water wordt er bij gebruikt. Is slechts de reinigende kracht van het water hierbij van betekenis? Zelfs al nemen wij dat aan, dan moet nog tot uitdrukking komen, dat de mens, die gered zal worden, een algehele reiniging behoeft, een zodanige reiniging als gelijk komt met een wedergeboorte. Dit vindt zijn uitdrukking zeker niet in een besprenging van een enkel lichaamsdeel, al is dat ook het voornaamste lichaamsdeel. Een algehele ondergang in het water zegt eerst hoe ver de reiniging gaan moet, en gaat bij hen, die geloven in Christus; dat het een totale reiniging is.

Maar slechts een enkel keer zinspeelt de Schrift, als ze over de doop spreekt, op de reinigende kracht van het water. Water is leven-gevend symbool. In het water ontstaat en uit het water komt alle leven op aarde op. Het teruggebracht worden in het water en het terugkeren uit het water, maakt duidelijk waarom de Apostel de doop noemt „het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes”. Het is n.l. niet het water als zodanig, dat een nieuwe geboorte doet ontstaan, maar het feit, dat de Heilige Geest er achter staat: de realiteit van dit sym-

bool is. Hij en Zijn werkzaamheid (waardoor de wedergeboorte ontstaat) is de werkelijkheid, die achter de doop staat en hem maakt tot meer dan een bloot symbool, n.l. een goddelijk waarteken. Wie, op de voor-

waarden door den Schepper God gesteld, zich liet dopen, heeft in die doop het waarmark van zijn wedergeboorte. We herhalen met alle nadruk de onderstreepte woorden, want zonder die woorden is de uitspraak niet waar, hoe luid Rome en de Anglikaanse Kerk ze ook verkondigen. De leer van de wedergeboorte door de doop is niet waar, is misleidend, mechaniseert het heil, maar wel is de doop (de Nieuw-Testamentische n.l.) een waarmark van de wedergeboorte. Rome is is ook in haar leer van de doopwedergeboorte vlak bij de waarheid. Maar juist daár, waar de bergen elkander schijnbaar het dichtst naderen, zijn de afgronden het diepste. Des te nauwkeuriger het valse geld het echte is nageemaakt, des te gevaarlijker is het. Waakt!

ABEL BIJ HET ALTAAR.

Abel wordt ons door twee Nieuw-Testamentische briefschrijvers genoemd en beide stellen hem aan ons voor als een rechtvaardige. In de Hebreënbrieff wordt verklaard, dat hij door zijn offer — en vooral door wat zijn offer meerder deed zijn dan dat van zijn broeder — getuigenis heeft bekomen, dat hij rechtvaardig was. En Johannes merkt in zijn eerste algemene brief op, dat wij elkander moeten liefhebben, maar niet gelijk Kaïn, die zijn broeder dood-sloeg, omdat diens werken rechtvaardig waren.

Nu is het niet onmogelijk, dat mensen zich vergissen. Wij geloven echter, dat vergissen bij den Zoon des mensen uitgesloten is. Jezus heeft zich ook eens over Abel uitgelaten. Het was in een tempel-toespraak vlak voor Zijn kruisdood. In een felle ontboezeming aan het adres van de schriftgeleerden en farizeërs, die Hij in heilige verbolgenheid geveinsden, witgepleisterde graven, slangen en adderengebroedsels noemde, zeide Hij onder meer, dat op hen komen zoude het rechtvaardige bloed, dat op de aarde vergoten is, van het bloed van den rechtvaardigen Abel af. Als Jezus iemand rechtvaardig noemt, dan zal hij het ook wel wezen.

* * *

Maar wat is een rechtvaardige? Het is altijd goed nauwkeurig weer te geven,

wat wij met zekere termen bedoelen. Het gebeurt nog al eens, dat wij elkaar voorbij praten, juist omdat elk onzer aan dezelfde woorden een andere inhoud toekent.

Wat een rechtvaardige is? Laat ons eerst zeggen, wie de rechtvaardige is. De rechtvaardige is God. Het woord rechtvaardig is vol vaardigheid voor recht, vol activiteit. Nu een rechtvaardige is geen dromer, geen zitter; niet een zoet-kijkend en zoet-lopend mens, die handjes vouwt en bidt en zijn plicht tegenover God, gezin en naaste verzaakt. Een rechtvaardige is iemand, die de armen uit de mouwen weet te steken; een mens van de daad; een mens van de rechte daad.

Zoals gezegd. God is de rechtvaardige. En hij, die in God geschakeld is; in wie de Geest van God is binnengestroomd en door dien Geest wordt aangedreven; die de pols is, de menselijke pols van Gods vaderhart; die het verlengstuk van Gods hand is en niets meer; in wie God dus handelend optreedt; hij is een rechtvaardige. Iemand heeft eens gezegd: „Groot staatsmansbeleid is te ontdekken in welke richting God zich beweegt, en zich dan bezig houden met het opruimen van de hindernissen, die God op Zijn weg ontmoet.” Een rechtvaardige vertoont groot staatsmansbeleid. Hij werkt de hindernissen weg, die God op Zijn wegen naar de mensen ontmoet.

Abel was een rechtvaardige.

* * *

En hoe is Abel een rechtvaardige geworden?

Waar ontving hij die impuls om hindernissen weg te werken, om de paden te effenen voor de inkomst van God?

Was het niet bij het altaar? Abel was een man van het altaar.

En Kaïn dan? Deze was wel een man, die nu en dan bij het altaar kwam, maar geen altaar-man. Wat is de tegenstelling groot tussen de offers der beide broeders! Even groot als de beide broeders zelve! De oudste offerde van de vrucht des lands, wat tarwe mischien, of wat anders, maar in elk geval wat hij gemakkelijk kon missen. Hij bracht een dankoffer voor wat hij niet was. Hij is de grootvader van dien farizeër, die bad: „O God, ik dank u, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers of ook gelijk deze tollenaar”.

Abel offerde niet van de vrucht des lands, ofschoon hij evenals zijn broeder die voor het grijpen had. Hij offerde de eerstgeborene van zijn schapen en van hun vet. En waarom deed hij dat? Waarom keelde hij dieren? Waarom de meest waardevolle dieren, die hij bezat? Waarom levende dieren? Omdat

het offer van hem niet een hooghartig dankoffertje was, dat met een bagatel voor elkaar gemaakt kon worden. Zijn offer was een zonde-offer. Abel voelde zich zondaar voor God. Hij zag zichzelf en het menselijk geslacht verwerpelijk voor God. Hoor hem zuchten:

En o, dat ik mijn bloed van 't
schuldmerk kon bevrijden,
geweven in mijn ziel; 'k had
mooglijk met dat bloed,
gestort voor Uw altaar, der
oud'ren schuld geboet;
en Gij wellicht schonk nu,
rechtvaardig beide en teder,
mijn vader en zijn huis het
paradijsheil weder.

Het was in de schaduw van dit altaar van bloed, dit altaar van zondebelijdenis, dat Abel's loopbaan als een rechtvaardige begon. Het was zijn leven in de schaduw van dat altaar, dat hem een rechtvaardige deed zijn. Het was dat altaar, en geen enkel ander altaar, dat hem inschakelde in God en vervulde van Gods Geest en hem een opgewekte mede-arbeider van God maakte.

En Abel stort de lof des Allerhoogsten uit in stromende gezangen, die al wat adem haalt, doen aan zijn adem hangen.

— — — — —
En 't diep geroerd heelal deelde
in de harmonie
van mens- en engendom, door
Adam's schuld verloren,
maar thans een ogenblik herlevende
in hun koren. —
Aldus werd Abel rijp voor 't
hemelse gebied!

* * *

Zal Abel zich beter hebben geacht dan zijn broeder?

Wij geloven het niet. Abel was Kaïn en Abel heeft dat altijd wel geweten. En juist omdat Abel Kaïn was en het wist, had hij behoefte aan een bloedaltaar, aan het brengen van een zonde-offer. Abel was een broedermoordenaar in zijn hart en hij zou het met zijn vuist zijn geworden, als Gods genade hem niet had bewaard. Wij weten, wat Abel stervend onder de knots van zijn broeder, heeft gebeden. Het was zijn laatste gebed hier op aarde. Het luidde aldus: „Heere, reken deze zonde mijn „broeder niet toe. Vergeef ze hem, ik „smeeke het u. O broeder, broeder, ik „had mij niet mogen laten voorstaan „op mijn voorspoed. Ik had u beter „moeten begrijpen; ik had weer de „minste moeten zijn. Vergeef mij Kaïn, „mijn broeder, mijn broeder, mijn „broeder!”

Abel had ten allen tijde het besef Kaïn te zijn, Kaïn in al zijn weerzinwekkende handelingen. Het was juist

dat gevoel, dat hem uitdreef naar de plaats van het zonde-offer.

Wie zijn wij?

Kaïns? Wij huiveren. Kaïns? Wij wenden het aangezicht angstig af. En toch?

Doorwandel het land, dat achter u ligt. Denk aan uw schooljaren; aan uw eerste kantoor, fabriek, boerderij, winkel of schip. Laat in uw herinnering verschijnen de eerste jongeman, de eerste jongevrouw, met wie gij op voet van vriendschap en vertrouwen hebt verkeer. Graaf op het bijna geheel verteerde lijk van uw eerste genegenheden; de lijken van de beloften en de waarheden, die gij geschonden en geveld hebt. Laat nog eens aan u voorbijgaan de heilige gestalten, die u zijn verschenen in hulpbehoevende medeburgers of geloofsgenoten, of in mooie maar in vele opzichten zwakke godsdienstige of sociale verenigingen, en bedenk dat het niets anders dan zelfzucht van de allerlelijkste soort is geweest, die u de deur heeft doen grendelen met zeven grendels. Herinner u het heilig vuur, waarmede de engelen Gods u hebben bezocht, en dat gij hebt

geblust om geen andere reden dan dat gij bang waart uw geveerd bed te verliezen.

Heeft God ooit zulk een schuldig en riekend geval als dat van ons in Zijn boeken genoteerd?

Wij zijn Kaïns! Wij zijn Kaïns! Zie, hoe de ene geest de andere wakker maakt en een leger van dode geesten zich tegen ons opstelt!

Kind gedenk! zeide Abraham tot den rijken man, toen deze in de hel zijn ogen had opgeslagen.

Laat ons gedenken. Het is de best betaalde tijd van de gehele week, de gehele maand, ons gehele leven.

* * *

Het bloed van Jezus Christus.

Het is wonder-werkend bloed.

Men heeft er over gestreden; men heeft er zich van afgewend. Maar feit is het, dat het ons, Kaïns, witter maakt dan sneeuw.

En het doet niet enkel onze zonde te niet. Het werkt nog veel meer uit. Het verzekert ons van de inkomst van den Heiligen Geest. Het schakelt ons op God in en in God in. Wij komen

onder Zijn onmiddellijke leiding te staan; wij worden als Zijn medewerkers door Hem in dienst genomen; wij zijn het verlengstuk van God zelf hier op aarde in de vestiging en opbouw van Zijn Koninkrijk. Wij zijn rechtvaardigen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

DE PROTESTANTEN UIT DEN DUIVEL.

't Is ongeveer tien jaar geleden, dat ik in Vlaanderen voor het eerst contact kreeg met de bevolking. Ik was nog maar een week of drie in het land en op zekere Maandag stapte ik er op uit met een tas, gevuld met tractaten en Evangelies.

't Was een dag vol nieuwe levenservaringen. Verschillende soorten van mensen kruisten die dag mijn weg en diepe indrukken bleven mij bij. De een sprak je mee, een ander weer tegen, de een was dadelijk overtuigd, de andere nimmer. Mijn wijk was kort tevoren door

BLIJDE JEUGD.

Ook aan de rijpende jeugd en hare behoeften schenkt de Heilige Schrift aandacht. Zij verstaat en erkent de behoeften van het rijpende leven en wijst het spoor aan, waarin dat leven gezet moet worden, zal het zich zuiver ontwikkelen en zullen de steeds wisselende behoeften bestendig bevrediging vinden. Wie 't zoekt buiten het spoor, dat de Heilige Schrift trekt, eindigt met het leven te verliezen.

De „Prediker” is een eigenaardig boek. Men kijkt er soms vreemd van op dat het een plaats in onze Bijbel heeft ontvangen. Alle franje knipt de Schrijver van dit boek van het leven af. Het leven is hem zwaar en vreemd geworden. Hij voelt zich overbelast. Heeft het leven zip? Is er een lijn in te ontdekken en zo ja: hoe loopt die? Buigt het leven als een cirkel in zichzelf terug of wijst het boven zichzelf uit? Ziet — dát wil de Prediker weten.

Zijn slotsom is: losgemaakt als het is van God en geleefd als het wordt los van God, laat het leeg, onbevredigd en is het tenslotte een last zonder meer.

Wie dit tijdig inziet en bedenkt, kan zulk een afloop voorkomen.

Daarom richt de, door de ervaring gerijpte Schrijver van dit boek, zich tot de rijpende jeugd en wijdt haar in in de voorwaarden, waarop een behouden en zich opbouwend leven mogelijk is.

8330

God wil ons geluk.

Hij, de volzalige God, wenst ons in Zijn heil te doen delen en in Zijn heerlijkheid op te nemen. Dat is de prediking van heel de Bijbel. God bemoeit zich alleen met ons om ons bestwil.

Verblijd u o jongeling in uw jeugd en laat uw hart zich vermaken in de dagen uwer jongelingschap!

Er is behoefte aan blijdschap want we zijn voor 't geluk geschapen. We gaan allen uit, wanneer we ontwaken en een plaats onder de rijpende jeugd gaan innemen, om het geluk te vinden. Daar heen voelen we ons getrokken, waar de olie der vreugde vloeit.

En die behoefte, door God zélf, die God, die Liefde is, in ons gewekt, wordt in de Heilige Schrift erkend; ze bestaat terecht, God wil ze bevredigen.

* * *

I. Voor twee dingen moet de jonge mens, die het geluk zoekt, zich in acht nemen.

Twee dingen, die bevrediging beloven, doch slechts knagende onrust nalaten.

Het eerste, wat de rijpende jeugd moet doen, zal ze blijvend geluk vinden, is alles vermijden, wat het hart bevlekt.

Zo doe dan de, toorn wijken van uw hart. Pred. 11: 10.

Bij „toornigheid” moeten we denken

aan drift, ontstemming, bitterheid. Worden deze gevoelens geduld, dan krijgen ze mettertijd de overhand en maken ongelukkig. Wie kent ze niet — de mensen en ook de christenen, wier hele leven grauw geworden is, doordat ze onaangename gevoelens lieten wortelen in hun hart? Ze zijn nu als een gebarsten viool: bij elke aanraking geven ze een onaangename klank. Men mijdt ze en die ervaring doet hun bitterheid weer groeien. Ze zoeken bij anderen, wat ze zichzelf te wijten hebben.

Bewaar uw hart boven al wat te bewaren is!

Laat deze slangen niet toe bij u naar binnen te sluipen. Laat niet toe dat uw hart een slangenhuis wordt, want ge draagt het overal mee heen en nergens kunt ge meer echt vrolijk worden. Geen mens kan u helpen, want de onreinheid, die de zon der blijdschap verhindert u met haar stralen te verwarmen, zit aan de binnenkant van uw leven.

Houd uw hart rein. Houd het in de reinigende gemeenschap met den Heiligen Geest.

En het andere is, dat ge het kwade weg houdt van uw lichaam!

Er ligt een verzoeking in dit lichaam. Om zijn heerschappij te kunnen uitoefenen en bevestigen, heeft het kwade het lichaam nodig. Maar het kwade, waartoe het lichaam geleend wordt, bederft in elk geval het eigen leven. Men kan niet gelukkig zijn als de hersens kwaad denken (en hoevelen

onze tent bezocht geweest en velen waren ontvankelijk voor het Evangelie geworden. Maar zoiets laat de pastoor er vanzelfsprekend niet bij zitten en hij was dan ook ijverig in de weer geweest om den mensen eens te vertellen wie wij eigenlijk wel waren.

Nog zie ik mij een klein winkeltje binnentreden waar een jonge dame van een 20 jaar mij te woord stond. Wat ik dan wel moest? Ja, of de juffrouw niet eens een gazetje van het Evangelie wilde kopen? . . . . Wat zou ze zeggen? Is het van de protestanten? Mijn antwoord was bevestigend. Wel, zij had in de biechtstoel den pastoor gevraagd en deze had haar in het vertrouwen gezegd, dat de „Protestanten uit den duivel waren”. Ik weet niet meer welk een vreemd gezicht ik trok bij zulk een gezegde. „Uit den duivel? Neen dat wilde er bij mij niet in. Wat moest ik zeggen? (Nog maar enige weken geleden had ik het rustige noorden verlaten, om mij nu in België voor te bereiden voor de arbeid in 's Heeren Wijngaard. Om op de school te worden aanvaard, moesten we eerst een maand proeftijd in een der posten der Zending doormaken en daar kregen we voor het eerst voeling met het werk, om daarna, zo het rapport gunstig luidde, onze broeken voor onze scholing te gaan verslijten op de banken).

Wat nu geantwoord? Gods Woord geeft ons echter de verzekering, dat de Heer wel woorden in de mond zal leggen, welke we moeten spreken, als het er ten minste op aan komt om van den Heiland te getuigen. Zo mocht ik het ervaren.

Ik dacht aan wat Jezus overkwam, toen Hij op zekere keer met de Farizeërs woorden kreeg en ze Hem beschuldigden, dat Hij de duivelen uitwierp door Beëlzebul, den overste der duivelen. Het antwoord, dat Jezus gaf aan deze lieden flitste me door den geest. „Een ieder Koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verwoest; en een iedere stad of huis, dat tegen zichzelf verdeeld is zal niet bestaan; en indien de satan den satan uitwerpt, zo is hij tegen zichzelf verdeeld: hoe zal dan zijn rijk bestaan?” Dus als de Protestanten uit den duivel zijn en we prediken Jezus en Dien gekruisigd, ja dan zou de duivel tegen zichzelf verdeeld zijn.

Het meisje moest bekennen, dat deze waarheid voor zichzelf sprak. Wij uit den duivel en we verkochten Bijbels en wilden de mensen tot het geloof bewegen. Neen dat was niet te rijmen. Zij kon het niet loochenen, al was zij dan ook een zeer getrouwe dochter van de Roomse kerk, dat er in het systeem van haar kerk heel wat dingen waren die verre van juist waren. Zo had zij de pastoor ook op

een onwaarheid betrapt. Eerst mocht ze de Bijbel niet lezen later wel een, kerkelijk goedgekeurd N. T. De protestantse was vervalst had hij megedeeld. Het meisje had evenwel in onze tent een N. T. gekocht en is nu aan het vergelijken geweest en wat bleek toen? Er was in het geheel geen verschil. Ik kreeg dan ook toestemming om enkele dagen later nog wat lectuur te mogen brengen en liet tegelijk wat van mijn z.g. ketterse lectuur achter.

Een week later stapte ik blijmoed de richting in van de wijk met het winkeltje. Vol verwachting stapte ik de deur binnen. Een vrouw op jaren kwam voor. Wat ik wel moest? Ik had wat meegebracht om te lezen. Van het Evangelie? Ja, ... Voor ik meer kon zeggen, vloog ik de straat op en hoorde de deur achter me toevliegen. . . . Een van mijn eerste ervaringen in het werk voor den Heer was mijn eigendom geworden.

Eerste indrukken gaan niet zo gemakkelijk uit het geheugen en ook deze ervaring zal ik nooit meer vergeten. Als ons vandaag eens wat vreemds overkomt, och dan bemerk je het niet meer, want we staan midden in de strijd.

Vele jaren zijn sindsdien voorbijgegaan. We waren op een conferentie. De Geest Gods werkte op heerlijke wijze. Er was een sfeer van vertrouwen en vrijmoedig-

vergeten dit!), als de tong achterklapt, de voet zondepaden betreedt. Neen, als het lichaam een tuighuis van ongerechtigheid is, blijft het geluk verre van ons!

Zal de rijpende jeugd vinden, wat God haar heeft toegedacht, dan moet de wil Gods de norm, de maatstaf van haar leven zijn.

Maar weet, dat God u om al deze dingen zal doen komen in het gericht. Het gericht Gods zal over heel ons leven gaan. Dus zal, als dat gericht ons vrij zal laten, heel ons leven moeten gaan in het spoor van Gods geboden.

Wat ik móet en niet wat ik wil moet vooropstaan!

Tucht, zelftucht moet er zijn

Zelftucht is niet mogelijk zonder de tucht van den Heiligen Geest.

De Geest van God brenghet ons en buigt ons onder het juk van God.

Een jeugd, die zich laat gaan, laat glijden; een jeugd, die doet, wat zij het liefste wil en nalaat, waarin ze geen lust heeft, is een verloren jeugd. Haar leven is als een vuurtje, dat uitbrandt. Het is erger dan een korte vreugd: het is een valse vreugd.

Aanvaard o Jeugd, de tucht! Aanvaard de wil van een Ander over uw leven: Gods wil.

Doe, wat van u geëist wordt, met kruisiging van uw eigen begeerten. Leef niet uzelfen uit maar lever

uzelfen uit! In het Kruis klopt het geheim van het leven dat vreugde is.

Weét, dat God u om al deze dingen, om alles wat gij doet, zal doen komen in het gericht!

Doen komen.

Niemand zal zich daaraan kunnen onttrekken!

Geef dus het Koninkrijk Gods en Gods gerechtigheid de eerste plaats in uw leven en de engelen der vreugde zult ge in uw weg ontmoeten.

Een blijde jeugd staat achter Christus. Het is een jeugd, die gelooft in Hem, die met Zijne gehoorzaamheid ons dekt en met Zijn kracht ons tot gehoorzaamheid bekwaam maakt.

De rijpende jeugd zal ene, zich in God verblijdende jeugd zijn, als ze haar Schepper gedenkt!

Gedenken wil zeggen: een feit in gedachtenis houden om uit de waarheid van hetzelfde te leven. Leeft de jeugd uit de waarheid, dat God haar Schepper, dus de Eigenaar en Wetgever van haar leven is, dan zal ze hart en lichaam rein bewaren en in 't gericht kunnen bestaan.

Want ze kan dit niet weten, niet „gedenken” buiten Jezus Christus om, in Wien God is opgetreden als verlossend Eigenaar en bewarende Rechter.

Aan uw Schepper dankt ge uw leven; gevallen zijnde, greep Hij het. Gij zijt het Hem schuldig en kunt het, hoe

vuil en verminkt ook, aan Hem kwijt in Christus. Laat uw gedachten langs het geschapene als langs een ladder opklimmen naar Hem — elke dag!

In Hem ligt uw levensdoel!

Houd rekening met wat God deed tot uw heil.

Rondom u ziet ge hoe, door de zonde verblind en van God vervreemd, mensen eigen geluk en toekomst verwoesten.

Zie die waarheid onder 't oog, vóórdat de zonde u neerstort.

Gedenkt aan wat uw Schepper gedaan heeft tot uw heil! Hij zond Zijn Zoon voor u. Hij zond Zijn Geest tot u.

„Mijn zoon, geef Mij uw hart!” Dat vraagt God van u, vol ontferming.

Geef ge gehoor aan andere stemmen, dan komt er onrust, schaamte, zelfverwijt. Het blijde leven van heilige hope en goede verwachting ligt open onder het Kruis.

Leg een goed fundament in uw jeugd. Elke verzuimde gelegenheid brengt ons verder van God af, maakt de muur tussen Hem en ons hoger.

„Verblijd en gedenk”.

Ze sluiten elkander niet buiten, maar gaan hand in hand.

Heil de jeugd, die dit toont te verstaan!

L.

heid tot getuigen. Na de maaltijd waren er vele broeders en zusters, die een goed woord van den Heiland zeiden. Onder dezen ook een jonge vrouw. Zij vertelde haar bekeringsgeschiedenis. 't Was aangrijpend hoe de Heer haar gegrepen had uit het on- en bijgeloof van Rome's kerk. Zij had van haar jeugd af een vurige begeerte gehad om in het klooster te gaan en als non Gode een welgevallig leven te leiden. Zij meende, dat dit de weg was om den Heer te dienen.

Zij vertelde van de tent, die in haar buurt gekomen was en hoe ze met alles wat in haar was het werk des Heeren, door middel van de tent gedaan, had getracht te remmen. Aan de kinderen, die haar beloofden om niet naar de kindersamenkomst van de tent te gaan gaf ze waardevolle dingen en ouderen had ze geprobeerd te overreden om toch vooral niet in de tent te komen. Het was duivelskunst wat daar werd beoefend. Doch nieuwsgierigheid is een van 's mensen eigenschappen. Om toch er van overtuigd te zijn, dat haar werk niet zonder resultaat zou zijn, sloop zij op zekere avond de tent binnen, kocht een N. T. om niet in de gaten te lopen, en zette zich neer om te spionneren wie er zoal waren. Gods Woord is echter krachtig en ook zij ontving die avond iets, dat ze nooit meer kwijt kon. Gods Geest had haar hart geraakt. Om kort te gaan, het was het bewuste meisje uit het winkeltje. Na lang strijden kwam ze tot Jezus. Nu begon evenwel de grootste strijd. Haar pleegmoeder, die van haar verandering had vernomen en haar Bijbeltje had gevonden deed nu alles om haar terug te brengen tot de Roomse kerk. Meer dan eens heeft het meisje daar in stilte de samenkomst bezocht, doch toen dit ruchtbaar werd, heeft men haar twee jaar vastgehouden, totdat zij eindelijk haar toevlucht heeft moeten nemen tot de vlucht.

Kort tevoren was ze nu getrouwd en met haar man vormde ze nu een gelukkig gezin. Haar liefde tot de waarheid van het Evangelie kostte haar evenwel haar liefste familiebetrekking en op het sterfbed van haar pleegmoeder heeft ze de vrouw, die alles voor haar was geweest, niet meer mogen zien. Het huis, waar ze was groot gebracht, mocht ze niet meer betreden, tenzij zij met het Evangelie wilde breken.

Dankbaar ben ik naar Genk teruggekeerd. Ik kreeg de verzekering, dat de arbeid der liefde gedaan, vruchten gaat dragen, ook al schijnt het tegendeel waar.

Wel is het werk op het Rooms Zendingsterrein niet altijd gemakkelijk, toch draagt het heerlijke vruchten.

A. H. DEELSTRA.

De duisternis gaat voorbij.

1 Joh. 2 : 8.

Nochtans zal op aard geschieden
wat Gij, Jezus, ons belooft,
dat Gij alle kwaad doet vlieden.
't boze van zijn macht berooft.
Nochtans zal Uw kracht verbreken
wat ons boeit in blinde waan;
nochtans zal wat Gij woudt spreken.
heerlijk in vervulling gaan!

naar Chr. Blumhardt.

OOG EN OOR

Regen, regen . . .

En nu ben je dan eindelijk met vacatie. Ik mag wel zeggen en schrijven: al weer met vacatie. Want waar blijven de jaren. Je herinnert je nog heel goed vorige vacaties, waar tussenin toch steeds een tijdsbestek van 52 weken ligt.

Gewoonlijk gaat het zo, dat de kinderen al vroegtijdig aan de vacatie herinneren. En als verstandige ouders zeg je natuurlijk tegen je kroost, dat de vacatie nog zo ver is en dat het nog lang niet zeker is of men straks wel met vacatie kan gaan. Doch de kinderen plagen hun hersenen niet met zulke overwegingen. De sombere overwegingen laten ze rustig voor wat ze zijn. Ze denken maar aan de komende vacatie en halen herinneringen aan vorige vacaties op. En stillekens hebben ze wel geloof in de goede uitkomst van hun hartewensen.

Ook dit jaar hebben ze weer gelijk gekregen. De vacatie is gekomen en ze zijn met vacatie gegaan. Ze hebben zich niet overgegeven aan sombere voorspellingen. Erg bezorgd hebben ze zich ook niet gemaakt. En waarvoor ook? Verwacht van een kind toch geen redeneringen als die van mensen, die zich groot wanen en verstandig achten. Dit weet ik wel zeker, dat de zogenaamde kinderlogica er lang niet altijd naast is.

De schrijver dezer regelen is dan met vacatie. Natuurlijk is hij niet alleen gegaan. Hij is hoofd van een middelmatig groot gezin. En dan weet u er alles van. Het is een groot voorrecht, wanneer je in deze tijd familie bezit, welke zich over je gaat ontfermen. Daar druk ik mij wel wat te sterk uit. Doch de lezer zal mij begrijpen.

En wanneer het hemelwater nu in pijpestelen op je wil neerregenen, wat dan? Dan mag je je gelukkig prijzen, dat je niet ergens in ons goede vaderland in pension bent, maar dat je het dak van de familiewoning boven je hoofd hebt.

Waren velen niet erg bezorgd voor de productieslag, omdat de regen op zich liet wachten? Het bleef véél te lang droog. Er had al lang regen moeten komen. En ze hebben hun wijze hoofden geschud. U kent deze soort van mensen wel. Elk jaar ontmoet u ze weer. Het zijn dezelfde mensen, die in tijden van heet zomerweer een gelijksoortig betoog houden als in een natte periode met steeds dezelfde conclusie: het komt zo niet goed. En kreeg deze categorie van mensen ook gelijk? Een ieder weet wel beter. Als alles zo getrouw was als de natuur, we zouden voor vele tegenslagen gespaard blijven.

In elk geval hebben we de laatste dagen wel kunnen profiteren van het hemelwater. Het motregende, het regende, het stortregende, ja het water stroomde neer bij tijd en wijle. Wij geloven echter, dat God het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Wie van ons zou het wereldbestuur in handen willen nemen? Zou het er dan beter voor staan in de wereld? Laat ons maar rustig vertrouwen op Hem, Die wolken lucht en winden wijst spoor en loop en baan. Bij Hem is geen kortzichtigheid. Elke vergissing is bij Hem uitgesloten. O menskind, vertrouw uw leven aan God uw Schepper toe. En wanneer het dan eens regent en nog eens regent, dan zult ge uw vacatiegenoegens wellicht moeten beperken en dan zullen van te voren opgestelde plannen misschien niet tot uitvoering kunnen komen, doch dan kunt ge nochtans rustig zijn, want de alleen wijze God weet ook wat gij van node

hebt. Bovendien is het nog altijd zo geweest, dat na regen zonneschijn komt.

(Wordt vervolgd).

d. H.

KINDERKENS, HET IS DE LAATSTE URE!

1 Joh. 2 : 18.

„Geliefden, beseffen wij het wel recht, dat wij in de laatste ure zijn? De laatste ure, waarin grote wereldgebeurtenissen ons wachten, waar verrassende ontwikkelingen aanschouwd zullen worden. En deze laatste ure is ook de ure van de gemeente van Christus. Hoe liefelijk, hoe troostend, hoe teder spreekt ons de Apostel aan.

Kinderkens! Het is de aanhef van een beproefden vader in Christus, die zijn uren heeft doorgemaakt en nu met profetische blik reeds de laatste ure ziet, waarin de gemeente van Christus moet komen, voor haar „de grote geopende deur” wordt gegeven, waardoor zij zal ingaan, om met haar Hoofd verenigd te worden.

Ja, de apostel ziet haar, de gemeente, als „kinderkens”, zwakken, eenvoudigen, armen van geest, in diepe afhankelijkheid levende. Maar tot de kinderkens, aan wie hij de intrede van de laatste ure heeft bekend gemaakt, zeide hij ook: „De zonden zijn u vergeven om Zijns naams wil” en nogmaals: „Kinderkens! ik schrijf u, want gij hebt den Vader gekend” 1 Joh. 2 : 12—13.

En zoals degenen, die „den Vader kennen”, zullen de „kinderkens” de laatste ure binnengaan.

De laatste ure is een moeilijke en een blijde ure. In de laatste ure gaan lijden en heerlijkheid gepaard. Ziet, de laatste ure van den Stervende — ik spreek hier van gelovigen — stelt heerlijkheid in vooruitzicht, maar de vallei der donkere schaduwen moet hij door. In de laatste ure moet hij alle banden verbreken, geliefden achterlaten, illusies en idealen neerleggen, plannen opgeven, en zo als één, van alles ontdaan, eenzaam zijn weg gaan, alleen gesteund door de hope den Koning aller koningen weldra te mogen aanschouwen. Ziet de moeder, die in de laatste ure is van haar barensnood. Nieuw leven moet geboren worden en de mogelijkheid moet onder de ogen gezien worden, dat haar leven gegeven moet worden om dat andere leven te voorschijn te brengen. Het is de ure van donkerheid en lijden en van mogelijk sterven. Haar gedachten zijn gevestigd op die ure; niemand kan meemaken, wat zij meemaakt, alleen dragen, alleen lijden, slechts gesteund door de hope van de blijdschap en heerlijkheid, die haar straks wacht. Zo kan men nog allerlei voorbeelden aanvoeren, maar wij zien telkens weer, dat lijden en donkerheid, verlatenheid, opoffering, verloochening gepaard gaan met blijde hope en krachtig geloof.

Die de laatste ure ingaan, zijn ten

dode gewijden. Wanneer ten tijde der Romeinse keizers de gladiatoren de arena binnentraden, waar zij aan de worstelwedstrijden zouden deelnemen, defileerden zij voorbij den keizer en riepen hem deze woorden toe: „Ave Caesar, morituri te salutant”. — „De ten dode gewijden groeten u, o Caesar!”

Geliefden, wij zijn in de laatste ure gekomen van de grote geestelijke en aardse worstelstrijd. Als geestelijke worstelaars, als geestelijke kampioenen betreden ook wij deze wereldarena en wij groeten deze wereld, die als een Romeinse Caesar op de troon zit, met deze woorden: „De ten dode gewijden groeten u”.

Ja, want wij zijn der wereld gekruisigd, wij zijn voor deze wereld de ten dode gewijden. Wij hebben geen gemeenschap met haar. Onze gedachten, onze gevoelens, onze vooruitzichten, onze wandel, onze handel zijn niet meer van deze wereld.

Christus zeide van Zijn discipelen in het hogepriesterlijk gebed: „Ze zijn niet van de wereld, gelijkwijs Ik van de wereld niet ben”. Alle banden, die ons nog met de wereld verbinden, alle werken, die nog gemeenschap hebben met de duisternis, alle last en zonde, die ons lichtelijk omringt, laten ze worden afgelegd en laten we met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons is voorgesteld.

En deze loopbaan wordt voleindigd in de laatste ure. Het zal een ure van donkerheid, van lijden en smart zijn, een ure, waar men afgerekend heeft met het aardse leven, waar men niets meer te verliezen heeft. Als doden groeten wij onzen Koning der Koningen en Heer der heirscharen. En op Hem ziende, den oversten Leidsman, gaan wij de laatste ure in met heilige onverschilligheid, niet rekenende met gevoelens, omstandigheden of wat dan ook, maar slechts hopen en gelovende in het nieuwe leven, dat zal doorbreken aan het eind der laatste ure.

Kinderkens, het is de laatste ure! Wie zijn zij, die den Vader kennen, die gekruisigd zijn en willig zijn de laatste ure in te gaan? De vreesachtigen, de ongelovigen, de zwakelingen kunnen deze laatste ure niet ingaan, zij zullen weggenomen worden uit de strijd, maar zij, die een „welbehagen hebben in zwakheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus' wil. Zij worden voortgedreven door de kracht en macht Gods, die in hen werkt. Voor hen wordt de laatste ure een ure van hope, geloof, kracht en blijdschap. Zij kennen den Vader en worden door Hem gekend. In hen wast de Christus tot een volkomen Man. Hun lijden en strijd, hun opoffering en verloochening, hun duistere weg en eenzaamheid, hun smart en beproeving „werkt een gans zeer uitnemend gewicht der heerlijkheid”.

En geliefden, is deze laatste ure dan een verschrikkelijke ure? Wordt deze laatste ure ons niet, niettegenstaande wij ten dode gewijden zijn, een ure van diepe, zalige vrede, zal de blijdschap des Heeren niet onze sterkte zijn?

Wij, als de leden der gemeente van Christus, wij zijn in barensnood, wij

moeten onze weeën doormaken, wij moeten door de wateren van diepe vernedering, van volkomen overgave van geest, ziel en lichaam, want de nieuwe, volle dag moet aanbreken, de dag des Lams. De strijd zal hevig worden. Maar „kinderkens” noemt ons de apostel. Zijn wij als kinderkens dan bestand tegen deze strijd? Wanneer ons geboden wordt alles af te leggen, ons eigen verstand, de redelijkheid van zaken en omstandigheden, de vragen van de maatschappij rondom ons, wat blijft dan nog over?

De eeuwige, almachtige Vader blijft en in Hem laten wij ons zinken als verlorenen en in Hem worden wij geborgen met Christus. Dan is alles in Zijn handen en Hij draagt ons door het eeuwig woord Zijner kracht. De verantwoordings van ons gehele zijn, kunnen, weten, willen is op Hem en wij zijn, kunnen, weten, willen alleen, wat uit Hem geboren wordt. Geliefden, dit te bereiken eist onbegrensd geloof. Geloof, uit God geboren, berekent niet, rekent niet met omstandigheden of zichtbare dingen, maar stort zich in datgene, wat men niet ziet, niet voelt, niet verstaat en laat de gevolgen over aan den Vader, Wiens kinderkens wij zijn geworden. Dorsten wij niet naar dit leven? Het is het enige, het eeuwige leven, dat alleen geleefd kan worden door Gods kinderen. En wat zullen dan de gevolgen daarvan zijn? Willen wij het weten, omdat wij de kosten wensen te berekenen, voordat wij ons begeven in de laatste ure of is het 't diepe verlangen van des Vaders kind, dat zijn hoofd opheft en zegt: „Ik wil volgen, waar het ook henen gaat”.

Hoort dan, wat de gevolgen zullen zijn, opdat gij weet, dat de kracht, om de loopbaan te lopen, niet uit u kan voortkomen, maar uit Hem.

„Want om uwentwil worden wij de ganse dag gedood, wij zijn geacht als schapen ter slachting . . . wij zijn een schouwspel geworden der wereld en den engelen en den mensen. Wij zijn dwazen om Christus' wil . . . wij zijn zwakken . . . wij zijn verachten . . . wij worden gescholden en wij zegenen; wij worden vervolgd en wij verdragen; wij worden gelasterd en wij bidden; wij zijn geworden als uitvaagsel der wereld en aller afschrapel tot nu toe” Rom. 8 : 36; 1 Kor. 4 : 9—13.

Zijt ge gewillig, kinderkens, om met Hem de laatste ure in te gaan?

„Ja, Heer, maar we zijn tot niets in staat; zwak, bevende, hulpeloos; hoe zullen we dan kunnen?”

„Mijn genade is u genoeg, want mijn kracht wordt in zwakheid volbracht” 2 Kor. 12 : 9.

„Dan Heer, gaan we, want wij vermogen alle dingen door Christus, die ons kracht geeft”. Halleluja!

S.

God is liefde.

Zondag 26 Juli. Gen. 1: 26—31.

De mens geschapen naar Gods beeld! D.w.z. wij, gij en ik moesten iets van 't goddelijk wezen openbaren. Hoe ver zijn wij afgezonken van onze oorspronkelijke bestemming. 't Is met ons als met een geldstuk. Het beeld van den vorst is er in gedrukt, maar 't geldstuk kwam in 't vuil terecht, 't kleefde eraan. 't Beeld van den eigenaar werd er door bedolven. Wie ziet er God nog in de vechtende, hatende mens van onze tijd? God schiep den mens naar Zijn beeld. Denk daar vandaag eens over na.

Maandag 27 Juli. Hebr. 1: 1—8.

Steeds weer hebben de mensen geprobeerd het beeld Gods. dat zoek was, uit te beelden. Op deze wijze wilden zij hun dorst naar God voldoen. Zij vormden een God van goud, hout of steen. Men kon wel iets van Gods majesteit en grootheid uitdrukken. Vooral de Grieken verstonden die kunst. Maar 't wezen Gods, Zijn innerlijk zijn kon alleen geopenbaard worden in een zedelijk leven. De profeten konden Gods almacht en verhevenheid bezingen, maar Jezus moest komen om ons Gods wezen te openbaren. Hij was 't uitgedrukte beeld van de Goddelijke zelfstandigheid, de afdruk Zijns wezens.

Dinsdag 28 Juli. Joh. 14: 1—11.

Wilt gij God zien? Zie op Jezus! Wilt gij weten, hoe God is? Bestudeer dan 't leven van Jezus! Johannes zegt ons in één woord wat God is, n.l. Liefde! Jezus zelf vat het samen in een naam, Vader! Ook de profeten zeiden ons iets van God. Zij noemden Hem Herder van Zijn volk, Vader der wezen. Hozea spreekt van de liefde van een man. 't Zijn echter alles slechts onzekere stralen. Bij Jezus omstraalt ons Gods liefde gans. 't Is een zuivere witte straal, die ontleed kan worden in verschillende kleuren.

Woensdag 29 Juli. Luc. 15: 11—24.

Wondere liefde Gods. Deernis en genade straalt ons daaruit tegen. Zie de weerspannige zoon. Daar gaat hij. Daar zinkt hij, steeds dieper. Op 't diepst komt de herinnering aan 't vaderhuis boven. Zou er voor hem nog plaats zijn? Ja, vader wacht! Geen verwijt noch klacht, enkel deernis en gena. In dezen vader ziet ge Gods beeld. Jezus wil ons leren hoe God is. Welnu, zo is Hij, deernisvol, vergevend. Wat Jezus met woorden uitbeelde, illustreerde Hij in daden. Daarom zeide men: „Deze ontvangt zondaars!” O liefde Gods, oneindig groot. Wie Jezus ziet, ziet God.

Donderdag 30 Juli. Luc. 7: 11—17

In Gods liefde is ook medelijden. Dat was de grond van Zijn helende daden. Ja, Hij leed mede. Hij voelde de smarten van mannen en vrouwen. Daarom strekte Hij Zijn hand uit naar een melaatse, wat nooit iemand deed. Daarom voedt Hij de 5000. Daarom weent Hij bij Lazarus' graf. God ziet niet koud en onverschillig toe vanaf Z'n troon. Zoals Jezus onze smarten droeg, zo draagt God ze. Er is geen plaats waar 't aardse leed meer gevoeld wordt dan in de hemel. God lijdt met ons, want Hij heeft ons lief. 't Kruis is er 't eeuwige teken van. God was in Christus om 'onzent wil.

Vrijdag 31 Juli. Luc. 13: 31—35.

Hier hoor ik niet slechts oordeel, maar bovenal het smachtend verlangen der liefde. Jerusaleem heeft Hem geenszins vriendelijk ontvangen. De Farizeërs worden straks Zijn moordenaars. Toch gaat Zijn verlangen uit naar deze stad, naar deze mensen. Hij waagt nog een poging, bidt zelfs voor hen. Hierin is Jezus Gods beeld. Zo is Gods liefde, zij houdt alles loslaat. God hoopt waar wij alle hoop laten varen. 'k Vraag me wel eens af, of Gods liefde 't wel ooit zal opgeven. Zij strekt zich uit tot U en mij, tot gans de wereld.

Zaterdag 1 Aug. Joh. 17: 13—23.

Opgenomen in de hoogste lief-

ALBERT NIEMEIJER

en

JANTJE VAN DEN BERG

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen Huwelijk, D.V. Donderdag 6 Aug. 1942.

Kerkelijke inzegening door den Wel-Eerw. Heer Ds. H. Soesan.

Toekomstig adres:

Engerstr. 31, Treebeek (L)

Zo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders, Behuwd-, Groot- en Overgrootouders

D. BUURMA

en

T. BUURMA—de Raad

Vrijdag 31 Juli a.s. hunne

50-jarige Echtvereniging

te herdenken.

Dat ze nog lang gespaard mogen blijven, is de bede van

hun dankbare Kinderen,
Behuwd, Klein- en Achterkleinkinderen.

Delfzijl, Juli 1942.

Havenstraat no. 29.

Ds. en Mevrouw HEKHUIS danken alle broeders en zusters, die hun 31 Mei tot een onvergetelijke dag gemaakt hebben.

Hoogezand, 1942.

Singelstraat 7.

Plaatst Uv

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

de. Een drievoudig verbond. God de Vader. God de Zoon en ik Zondaar. Had Christus het mij niet geopenbaard, 'k zou 't nimmer geloofd hebben. Hebt gij Jezus gezien? Dan weet gij hoe God is. Laat ons 't licht dat wij ontvangen hebben verder stralen.

G. W. TIJMAN.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

Het adres van den
eindredacteur is:

**Markstraat 26
VEENDAM**

**AAN ZEER STILLE
WATEREN**

DE VREUGDE UWS HEEREN.

Maar is Hij dan geen Man van smarten en verzocht in krankheid?

Draagt Hij in Zijn aangezicht niet vele en diepe trekken van lijden?

Ja, dat alles en nog veel meer is waarheid, maar toch gewagen Zijn lippen en ogen en ganse gestalte van vreugde.

Hij was het Lam van Golgotha; niettemin sprak Hij binnen vier en twintig uur van Zijn kruisiging met Zijn aangezicht naar Jeruzalem gericht en met Zijn voeten reeds op de doornige weg van „Mijn blijdschap”. „Deze dingen heb ik tot u gesproken, opdat mijn blijdschap in u blijve”.

Een Man van smarten. — „Mijn blijdschap”.

Spreken deze dingen elkander tegen? Zij vullen elkander aan. De een werpt licht op de ander. De smart verduidelijkt de vreugde, de vreugde op haar beurt de smart. Wij zullen de smarten van Jezus moeten delen om geen vreemdelingen te zijn van Zijn vreugde.

* * *

Wat is de vreugde des Heeren?

In een van zijn onvergelykelijk schone verhalen vergunt Jezus het ons om een blik te slaan op een deel van Zijn

blijdschap. Een herder heeft een schaap verloren. Het is al etende de kudde kwijt geworden. De herder zoekt het op en dwaalt over vlakten en beklimt steile berghellingen en daalt in donkere ravijnen, en al de tijd roept hij en tuurt hij naar de verten en schouwt hij in het rond. Zou het in de grepe zijn van een doornige struik? Of ergens gewond neerliggen, getroffen als het misschien werd door een steen, die verraderlijk van de top kwam rollen?

„En als hij het gevonden heeft, legt hij het op zijn schouders, verblijd zijnde”.

Dat is een deel van de vreugde des Heeren: het vinden van het verlorene.

„Ga in in de vreugde uws Heeren”. Kunnen wij ingaan?

Wacht, laat ons den herder op zijn thuisgang volgen. „En te huis komende, roept hij de vrienden en de geburen tezamen, zeggende tot hen: „Weest blijde met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was”. Konden zij blijde zijn? Zij konden zeer zeker hem bezoeken en met opgewektheid en dankbaarheid de eregaven nuttigen, waarmede de gastheer zijn tafel had laten dekken; zij konden zingen en musiceren. Maar konden zij wel werkelijk in zijn vreugde treden? Veronderstel, dat er onder zijn geburen enkelen waren, die hem in het opzoeken hadden geholpen; die evenals hij de gevaren van de smalle bergpaden en van de wilde dieren en het ongerief van regen en koude hadden getrotseerd. Zouden zij niet juist die geburen zijn, die werkelijk in de vreugde van den herder konden ingaan?

Om in de vreugde van het vinden te kunnen ingaan, moeten wij eerst ons in de ontberingen van het zoeken hebben begeven.

Teneinde de vreugde onzes Heeren te kunnen smaken — en o, hoe heerlijk is ze! — zullen wij eerst mensen van „smart en verzocht in krankheid” moeten worden.

* * *

Duidelijk toch is een en ander uit-

gebeeld in de gelijkenis van den verloren zoon. Elke dag ziet de vader uit naar de terugkeer van zijn jongen. Hij houdt menigen koopman en trekker bij de weg aan en informeert of hij ook iets van zijn zoon heeft vernomen. Eindelijk ontwaart hij een vage en zich voortbewegende donkere verschijning, in wie het scherpe oog der liefde het berouwvolle kind ontdekt. „En als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming bewogen en toelopende viel hij hem om zijn hals en kuste hem”. . . . Dat is een onderdeel van de blijdschap des Heeren. „Brengt het gemeste kalf en slacht het en laat ons eten en vrolijk zijn”.

„En zijn oudste zoon was in het veld” en hij had nooit getreurd om zijn broeder, nooit voor hem gebeden; nooit was hij op een hoogte gaan staan om te zien of hij misschien ook kwam.

„Uw broeder is gekomen — wees blijde met mij!”

„Maar hij werd toornig en wilde niet ingaan”.

Hij kon niet in zijns vaders vreugde treden, omdat hij nooit iets van zijns vaders smarten had geleden.

* * *

En zo is het met al de vreugde, die de Heer geniet.

Wij delen ze naar de mate wij de smarten delen, waaruit Zijn vreugde is geboren.

„En gij zijt degenen, die met mij steeds gebleven zijt in mijn verzoeken.”

En ik verordineer u het Koninkrijk, gelijkerwijs mijn Vader mij dat verordineerd heeft, opdat gij eet en drinkt aan mijn tafel in mijn Koninkrijk”.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT ONS UNIE-BUREAU

De Commissie der Unie.

Vacantiestemming en vacantedrukke is mede oorzaak geweest, dat ik vergat de nieuwe samenstelling van de Commissie der Unie in ons wekelijks orgaan te melden.

Op de Alg. Verg., 8 Juli te Groningen gehouden, werden als nieuwe commissieleden gekozen Ds. F. E. Huizinga van Rotterdam—C. en br. W. Modderman van Sneek.

De volgende broeders vormen thans samen de Unie Commissie:

Ds. K. Reiling, voorzitter,	} dagelijks bestuur.
Ds. J. Louw,	
Ds. J. W. Weenink,	
Ds. H. Bakker,	} leden.
K. Drent,	
Ds. F. E. Huizinga,	
W. Modderman,	

Br. E. de Haan van Heerenveen is secretaris.

Tijdelijk wordt het secretariaat door mij waargenomen. Adres: Haarlem, Tetterodestr. 47.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Partijen Het Israël in Christus' dagen in Israël. was een verdeeld volk. Het N. Testament onderricht ons a.g. de verschillende partijen, waarin Israël uiteenviel. Er waren meer godsdienstig, en meer politiek georiënteerde partijen. Over de Esseërs spreekt het N. Testament niet, noemt althans deze naam niet. De Esseërs waren ook eigenlijk niet zozeer een partij. Ze waren wel geestverwanten maar vermoedelijk vormden ze geen nationaal voeling houdende gemeenschap. Ze waren, voorzover ons bekend, strict godsdienstig geïnteresseerd. Ze schijnen meer het ideaal der kluisenaars gekoesterd te hebben. — Men heeft Joh. de Doper wel bij hen willen indelen. Joh. was „in de woestijn” tot de dag van zijn openbaring aan Israël. Daaruit leidde men z'n verband met de Esseërs af, die ook teruggetrokken leefden. Maar deze veronderstelling verliest aan waarschijnlijkheid, wanneer we horen dat Joh. de Doper niet in de dorre woestijn was, maar zich ophield in de weidestrecken, dus waarschijnlijk herder was.

Godsdienst en politiek. Daar in Israël het godsdienstige en nationale eng

verbonden waren, raakte elke godsdienstige richting ook politieke vraagstukken. In Israël had men inderdaad een — wanneer we het woord „kerk” nu eens in deze zin mogen gebruiken — : volkskerk. Het nationale viel met het godsdienstige leven samen. Als Israëliet geboren zijn betekende een bepaalde godsdienstige gemeenschap toebehoren. En daarom was de band tussen Staat en Kerk er erg nauw aangehaald — ofschoon de Wet een eenhoofdig bestuur van Staat en „Kerk” beslist verbood. Ontbrak het Israël echter aan een Staatshoofd, dan verving de Hogepriester hem wel tegenover eigen volk en tegenover den overheerser.

Godsdienst en oppositie. Israël verdroeg dus uit den aard der zaak moeilijk een scheur tussen Kerk en Staat, en was toch genoodzaakt de zelfstandigheid van beide grootheden naast elkaar te verdragen. Maar velen viel dit moeilijk. Velen — niet allen. Er was een groep, die de toestand van Israëls staatkundige afhankelijkheid aanvaardde zonder openlijk noch innerlijk protest. Het waren degenen, die de Hellenistische cultuur bewonderden en in Israël wensten in te voeren. Zo vond men in Jeruzalem theater en arena. De Griekse taal werd in heel Palestina gebruikt naast de moedertaal, het Aramees.

De partij der farizeëen had zich aanvankelijk verzet, doch haar standpunt gewijzigd nadat pogingen, om het juk ener vreemde overheersing af te schudden volslagen mislukt waren. Ze kwamen daardoor tot de overtuiging, dat zij tegen Gods wil ingingen door zich tegen den heidensers heerser te verzetten.

Zeloten. Deze zwenking had ten gevolge dat een belangrijk deel der aanhangers zich van deze partij afscheidde en een eigen partij gingen vormen: die der Zeloten. Deze vormden nu de Vrijheidspartij, van wier activiteit we in het N. Testament meer gewaar worden. Deze partij had een godsdienstig uitgangspunt. Zij zeide: God is Israëls Heer. Het mag naast God geen heiden erkennen als zijn heer. Den Keizer erkennen betekent ontrouw aan God. Daarom was deze partij beslist revolutionair. Zij ontketende meermalen een opstand, en dat zij deze telkens weer verloor was niet wegens gebrek aan moed, maar aan . . . voedsel. Voor het zwaard van de honger moest zij telkens weer zwichten.

In het jaar 14 na Chr. werd een stad, gelegen op 5 K.M. afstand van Nazareth, waarin deze vrijheidstrijders zich teruggetrokken hadden, door de Romeinen belegerd en door de honger tot

overgave gedwongen, waarna langs de weg, die van deze stad naar Nazareth leidde, honderden Joden gekruisigd werden.

Op het Loofhuttenfeest vóór het Paasfeest, waarop onze Heer gedood werd, brak er te Jeruzalem een zorgvuldig voorbereide opstand uit, die echter door de Sadduceërs verraden was en daarom mislukte. Wat er toen gebeurde leest ge in Luk. 13 : 1—5. Barabbas was met twee onderaanvoerders gevangen genomen en zou op het Paasfeest gekruisigd worden. Zijn aanhangers kwamen met het verhaal van de wijze, waarop Pilatus de opstand onderdrukt had, tot Jezus, rekenende op Zijn sympathie. Duidelijk bleek echter uit het antwoord van onzen Heer, dat zij zich in Zijn verhouding tot hun streven vergisten. Hij waarschuwde hen dat zij op een verkeerde weg waren met hun revolutieplannen, zeggende dat zij, indien zij die plannen niet lieten varen, „insgelijks” vergaan zouden, d.w.z. op dezelfde gewelddadige wijze om het leven zouden komen.

„Zij verwonderden zich”. Deze afwijzende, ja afkeurende houding van Christus ten opzichte van ideaal en streven der Vrijheidspartij bezorgde haar aanhangers een grote teleurstelling en baarde bij de andere Joden verwondering. Had de Heiland niet een Zeloot, een man van deze partij gekozen tot apostel? Behoorden misschien niet meer der uitverkoren Twaalf tot haar? Moest de taak van den Christus-Koning: de bevrijding van Israël, niet samengaan met de verbreking van het Romeinse juk? Had Zacharia, de vader van Joh. de Doper, het zo niet begrepen? Kon men het zich wel anders denken?

Daarom verwonderden zich Herodianen en Farizeëen, die op voorzichtige wijze gepoogd hadden bij den Heere Jezus een geheim te ontdekken . . . dat bij Hem niet gevonden werd.

Zij kwamen tot Hem met de verzekering van hun hoogachting, om Hem spraakzaam te maken. Hun vraag was: Is het geoorloofd den keizer schatting te betalen? Zullen wij geven of niet geven? Zij geloofden vast dat Hij heimelijk sympathiseerde met de Zeloten, die zeiden: wij mogen niet betalen. Tot hun verbazing luidde Zijn antwoord echter: geeft den keizer, wat des keizers is en Gode, wat Gods is — en dit zeide Hij, nadat ze Hem een penning getoond hadden, die de beelden der keizers droeg. Dus stond Hij toch niet aan de zijde van hen, die zeiden, dat erkenning der Romeinse overheersing op zichzelf reeds gelijk stond met ontrouw aan God.

Nochtans had zich die mening zo vastgezet bij hen, dat zij Hem tegenover Pilatus toch er van beschuldigden,

OOG EN OOR

dat Hij verbood den keizer schatting te geven. Ze konden het zich eenvoudig niet anders denken. Messias-aanspraken hebben moe'st in zich sluiten opstand tegen Rome beogen.

Zo heeft onze Heer geleden vanwege het feit, dat Hij niet begrepen werd.

Wie Hem verstaan wil en Hem wil uitleggen moet Zijn Geest deelachtig zijn.

Al te rechtvaardig en al te goddeloos. De Spreukendichter waarschuwt er ons voor niet al te rechtvaardig en niet al te goddeloos te zijn. Die waarschuwing klinkt, waar zij opstijgt van het Bijbelblad, wel wat vreemd. Kan men té rechtvaardig zijn en té goddeloos? M.a.w. zal ons geleerd worden dat een beetje goddeloos zijn niet erg is en men ook té rechtvaardig kan zijn?

Er kunnen omstandigheden zijn dat de nadruk gelegd moet worden op het tweede gedeelte, maar we kunnen ook in omstandigheden komen te verkeren, dat het nodig is ons te hoeden voor te grote rechtvaardigheid.

Maar hoe is het dan te verstaan? Rechtvaardig zijn en onrechtvaardig zijn zijn beide betrokken op een derde begrip: de wet. Zonder wet kon er noch van rechtvaardig-zijn noch van goddeloos-zijn sprake zijn. Rechtvaardig is, wat overeenkomt met de wet; goddeloos is, wat de wet overtreedt.

Nu kan in bepaalde omstandigheden een formeel rechtvaardig handelen in feite zeer onbillijk zijn en rechtstreeks tegen geest en bedoeling van de wet ingaan. De wet is tot ons nut gegeven; om ons leven te bevorderen en te beveiligen. Een letterlijke toepassing der wet, zuiver formeel, kan in bepaalde omstandigheden schadelijk werken.

Voor zulk een uitlegging en toepassing van de wet waarschuwt de Spreukendichter.

Niet al te rechtvaardig: d.i. niet streng-formeel, niet zo, dat geest en strekking van de wet (die althans elke wet behoort te hebben: het welzijn van den mens) miskent, ja, verbroken wordt. Niet bloot-formele maar feitelijke handhaving van de wet moet het streven zijn.

Maar — zegt de Spreukendichter: nu ook niet al te goddeloos, d.w.z. nu niet in een zodanige wijze van een formeel-zuivere rechtspraak afgeweken, dat de bedoeling van den wetgever daárdoor weer doorkruist wordt.

Niet te rechtvaardig, d.i. niet eenzijdig formeel, maar niet de vrijheid ten opzichte van de wet zover doorgevoerd, dat de wet ondermijnd en in feite opzij gezet wordt — dus ook weer het leven geschaad in stede van gebaat wordt.

L.

Verantwoordelijkheidsbesef.

Mensen zonder verantwoordelijkheidsbesef zijn als klokken zonder uurwerk of als mensen zonder scherpe kant. Men kan niet op ze aan en ze deugen eigenlijk nergens voor. Een klok zonder uurwerk kan nog een sieraad zijn op de schoorsteenmantel of op een kast, doch tot het doel waartoe ze gemaakt is, is ze ongeschikt. En met een bot mes kan men schrabben en ook nog wel iets meer, doch het is tot snijden ten eenmale ongeschikt.

Zo kunnen mensen zonder verantwoordelijkheidsbesef lid zijn van een Gemeente of vereniging, en als zodanig kunnen ze ook mee geteld worden, doch wat heeft men eigenlijk aan zulke lieden. Zeker, ze komen wel in godsdienst-oefening en op vereniging, ook spreken ze in bepaalde aangelegenheden gaarne een woordje mee, doch ze zijn niet uit geschikt hout gesneden. Wie op dezulken wil bouwen, zal ongetwijfeld teleurstelling oogsten. Men kan werkelijk niet op ze aan. En eerlijk gezegd deugen ze nergens toe.

Wanneer zulke mensen verantwoordelijke posten bekleden, dan wordt het werk in Gemeente en vereniging met lamheid geslagen. Dan helpen geen nieuwe comité's van actie, dan zijn alle evangelisatiecampagnes bij voorbaat tot mislukking gedoemd, tenzij — — — God enkele mannen broeders de nood der Gemeenten zo op het hart bindt, dat ze om Christus' wil gaan spreken en tonen alleen het heil van 's Heeren werk te beogen. En dat doet God! Gelukkig maar. Doch welke schone kansen zijn er dan alrede verloren gegaan. Hoe had het zo heel anders gekund.

Gij leden der Gemeenten, kiest in het kerkbestuur of welk ander college alleen dezulken, die hebben getoond verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Mannen 'die waarlijk vervuld zijn met den Heiligen Geest. Natuurlijk zullen de gaven niet mogen ontbreken. Doch begaafdenzonder verantwoordelijkheidsbesef kunnen als ornament enige waarde vertegenwoordigen, doch men taxere die waarde vooral niet te hoog!

Wanneer Jezus onze Heer Zijn zedingsbevel geeft, dan spreekt Hij tot mannen uit het volk, die verantwoordelijkheid kunnen dragen. En welk een grote verantwoordelijkheid legt Jezus op hun schouders! Groot is hun roeping en heilig hun taak. Een wereld van moeilijkheden, van lijden en strijden wacht op hen. Doch ze zijn gegaan in getrouwheid en in gehoorzaamheid. En de Meester was bij hen.

Kent gij de vreugde welke de verantwoordelijkheid u als kostelijke vrucht in de schoot werpt? Lacht u het woord

van den Meester niet toe: „Kom in, gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal Ik u zetten"? Wat zult ge moeten zeggen, wanneer gij eens ter verantwoording geroepen wordt? Zult ge dan met beschaamd aangezicht staan of zal uw oog dan stralen van louter vreugde?

Wanneer gij een ambt of een functie hebt in de Gemeente dan hebt gij dat toch niet om het ambt of om de functie — wanneer dat zo ware dan moest u zo spoedig mogelijk terugtreden — maar dan weet gij u toch mede verantwoordelijk voor het werk des Heeren, dat voortgang moet vinden trots moeilijke tijdsomstandigheden en beperkende bepalingen. Wie zich onttrekt aan de verantwoordelijkheid gelijkt op den vliedenden herder uit de gelijkenis.

In vele gevallen moet het verantwoordelijkheidsbesef gewekt worden. Dit moet gebeuren in huisgezin, op school en in de Gemeente. Zij die hier hun opvoedende taak vinden moeten zelf verantwoordelijkheid kunnen dragen. Het goede voorbeeld in dezen is van nauwelijks te overschatten betekenis.

* * *

De eerste vacanziezondag.

Och, wanneer je met je vakantie begint, wat gaan de dagen dan vlug voorbij. Op Woensdag vertrokken we en nu is het al weer Maandag. En de eerste vacanziezondag ligt nu achter ons.

Met grote dankbaarheid heb ik mij zowel 's morgens als 's middags onder de prediking van het Woord mogen zetten. Van heler harte heb ik beide diensten mogen meemaken. Ik geloof, dat voorgangers met vakantie het aan hun Gemeenten en aan zichzelf verplicht zijn om minstens één vacanziezondag niet voor te gaan in de dienst des Woords en zich met de anderen onder de kansel te plaatsen. Natuurlijk weet ik het wel, dat er een aantal vacante Gemeenten is. En wat hebben vele predikanten en anderen op de laatstgehouden Algemene Vergadering niet getracht sprekers te krijgen voor bepaalde vacanziezondagen. Ikzelf heb ook mijn best gedaan. Doch vragen is vrij en weigeren . . . erbij. Ik had tenminste wel een vakantie met acht zondagen mogen hebben om alle vragers tevreden te kunnen stellen. En zoals u nu wel begrijpt heb ik inderdaad voor verschillende uitnodigingen moeten bedanken.

Ook onze Gemeenten zullen begrijpen, dat haar predikanten en evangelisten ook wel eens graag willen luisteren.

Ik dan heb gisteren gaarne willen luisteren en God gaf zegen voor het hart. We kunnen dunkt me niet gauw te veel bidden voor alle broeders, die

voorgaan in de prediking. Kanselarheid is een verantwoordelijke arbeid, moeilijk en zwaar, doch heerlijk zo men zich geroepen weet door God en gedragen door de gebeden van broeders en zusters.

Conservatisme als rem.

Conservatisme wil zo veel zeggen als behoudzucht. Wie het oude of bestaande voorstaat, wie zich blijft vasthouden aan het historisch gegroeide — daarvoor geen of wel gegronde redenen hebbende — mogen wij terecht als conservatief aanduiden. Dit geldt ook op het gebied van de staatkunde. Wie vasthoudt aan oude of bestaande staatsvormen en maatschappelijke toestanden; anders gezegd: wie het aangezicht om bepaalde redenen steeds naar het verleden blijft keren, daarbij wel eens het leven negerend zoals zich dat vlakbij aan ons vertoont, die kan voor conservatief versleten worden.

Niemand versta mij echter verkeerd. Enkele opmerkingen in het algemeen gedaan mogen niet zonder meer leiden tot het trekken van een conclusie in bepaalde gevallen. Hoe vaak gebeurt dat niet. Iemand leest enkele gedachten gevloeid uit de pen van een ander, en hij trekt onmiddellijk zijn conclusie in een speciaal geval, terwijl hij zich daarbij beroept op het gelezene. Neen, neen, zo eenvoudig gaat het toch niet.

Het is trouwens geenszins mijn bedoeling, om het conservatisme zonder meer als uiterst verwerpelijk te kwalificeren. De zucht om definitief met het verleden te willen breken kan een symptoom zijn van ziekelijke ontaarding. Dat deze zucht onder de jeugd kan worden waargenomen heeft ons niet te verwonderen.

Men zou over het conservatisme ellenlange beschouwingen kunnen houden met natuurlijk weinig bevredigend resultaat, doch daarvoor is onze tijd veel te ernstig en willen wij de kolommen van ons weekblad niet gebruiken.

Ik wilde hier slechts een enkele opmerking maken over conservatisme als rem.

Een rem kan nodig zijn en een rem kan ook schaden.

Een slechte of helemaal niet werkende rem kan een fietser en ook anderen in groot gevaar brengen. In bergachtige streken behoort een stevige remblok mede tot de allernodigste onderdelen van wagens en rijtuigen. Welke verantwoordelijke automobilist zou een wagen met ondeugdelijke remmen willen besturen? Het hele verkeer zou hopeloos stagneren wanneer aan allerhande voertuigen de remmen ontbraken.

Zo kan in vele gevallen het conservatisme als rem goede diensten bewijzen. Want er is een soort van

vooruitstrevendheid, welke het verleden ten enenmale negeert. Hier hebben we dan de zucht om definitief met het voorbijgegaane te willen breken. Theoretisch geeft men toe, dat wij staan op de schouders van ons voorgelacht, doch in de praktijk blijkt dat men er al lang afgesprongen is en dat men zich een strijder waant van een nieuwe tijd. Een vooruitstrevendheid, welke niet gevoed wordt uit deugdelijke bronnen, zal een symptoom van een ziekelijke ontaarding blijken te zijn.

Wij leven altijd tussen verleden en toekomst. Juist als christenen dienen we ons daarvan bewust te zijn. Evenmin als wij het verleden zonder meer als afgedaan kunnen beschouwen, zullen wij de toekomst onvoorwaardelijk kunnen accepteren.

Het Evangelie spreekt ons van de openbaring Gods in het verleden en laat tegelijkertijd de boodschap voor de toekomst horen. Ik wenste wel voor God, dat alle christenen conservatief waren in de goede zin van het woord. „Behoudt wat ge hebt, opdat niemand uw kroon neme.”

Doch inmiddels vergeten we niet, dat een rem ook kan schaden. Sommige voertuigen kunnen absoluut niet vooruit wanneer de remmen aanstaan. Remmen zijn goed en nodig als ze maar op de juiste tijd gebruikt worden. Niemand zij conservatief om het conservatisme. Het evangelie verlangt van niemand onzer, dat hij zich bezig houde enkel met het verleden. Niemand overheer de boodschap van het Evangelie voor de toekomst. Een christen zal moeten leren het verleden op z'n juiste waarde te schatten, doch zijn roeping ligt in het heden en houdt verband met de toekomst. Uit het onderwijs van Jezus blijkt, dat het verleden voor den mens van heden onschatbare waarde kan hebben doch eveneens dat dit verleden altijd weer de nodige correcties behoeft. Wee den christen, die deze correcties niet zou willen toelaten. Wee hem, die de voortgang van het Evangelie stuit door zich op onredelijke en daarom onhoudbare gronden verklaart tegen het nieuwe, enkel en alleen omdat het nieuw is. Denk ik b.v. aan ons nieuw kerkboek, dan kunnen er inderdaad wel enkele bezwaren worden aangevoerd. Doch wanneer men het nieuwe kerkboek niet wil, omdat men nu eenmaal groot geworden is bij het oude psalmen- en gezangenboek en van een rustige bespreking ten gunste van de oude psalmen in een betere berijming en op de oorspronkelijke melodieën niet wil weten — zie, dan kan men volharden bij het eenmaal ingenomen standpunt, doch dan toont men een conservatisme, dat remmend werkt. Het is merkwaardig, hoe er door elk leven een ader van conservatisme loopt. De

meest vooruitstrevende geest kent z'n ogenblikken van conservatisme in de ongunstige zin van het woord.

Laten we conservatief zijn in de goede zin van het woord. Laten we op de bres blijven staan voor het Evangelie, dat uit het verleden tot ons komt en dat een boodschap heeft voor de wereld van nu. Dan zullen we in de toekomst niet beschaamd staan.

d. H.

VACANTIE PERIKELLEN.

„Bij overvloedigen regen”.

Reeds een andere redacteur vermeldde u, wat ieder uwer ook al wist: dat het regende. Hoe liefelijk ontwaakte ik deze morgen. De zon straalde de kamer binnen en je zou er aan kunnen twijfelen, of dit nog het zelfde waterland was, waarin men zich gisteravond ter ruste begaf. Mijn twijfel is weggesmolten in de weer neerstriemende regenstromen, die als een grijs gordijn aan de andere kant van de ramen hangt. Het regent, het zegent, de pannen worden nat . . . . Of het nog zegent? Mijn kennis omtrent groei en rijpen van aardappelen en koren is onvoldoende om daarop een antwoord te kunnen geven, maar zo langzamerhand begeert dunkt me ieder en alles naar de hitte van de zomerzon. Doch wat zullen wij eraan doen? Indertijd had Nederland een deskundige, die, in tijden van droogte door ijs uit een vliegmaschine te strooien een kunstmatige afkoeling in de atmosfeer te voorschijn wilde roepen, teneinde de waterdampen te dwingen zich te verdichten tot waterdruppels, moge hij nu proberen de druppels te veranderen in prachtige wolken, die als schepen langs de blauwe diepten van de hemel zeilen. Ik vrees, dat er geen benzine beschikbaar is, anders zou 't al lang in orde zijn. Of niet.

Wij zullen 't moeten nemen, zoals het komt en ook nu geloven in Hem, Die wolken, lucht en winden, wijst spoor en loop en baan. Onwillekeurig denkt men aan het oude gezangenboek, waarin een lied voorkomt, dat de gemeente aangeboden wordt te zingen „bij overvloedigen regen”. „O God! bewaar het veldgewas, dat d' akkers ons voorspelden; het ligt als in een waterplas op onze drazze velden. O Gij! die onzen kommer ziet, gebied de wolken, dat zij niet des landmans hoop verwoesten”. In het derde vers zegt de dichter: „'t Is waar, wij hebben zwaar misdaan, altijd gehecht aan 't kwade; maar zie ons in ontferming aan, verleen ons, Heer, genade”. Gedurig ko-

men we de gedachte onder de mensen tegen, dat er verband is tussen de daden der mensen en de bewegingen in de natuur en ik zal de laatste zijn om dat te bestrijden; integendeel. De woorden over de zuchtende schepping doen ons ook in die richting denken.

In de trein.

Dan is men niet ongelukkig. Want hier geldt de macht van den sterke, hier is de „Kampf ums Dasein“, de „Survival of the fittest“. Als je nu maar precies wist waar de derde klasse wagens stopten. Een loterij gelijk. Nerveus wandelt de schare het perron op en neer en de zenuwachtigheid komt op 't kookpunt, wanneer de kop van de trein zichtbaar wordt. De rollen zijn al verdeeld. De een de koffers, de andere de kinderen. Waar is de wijze, de beschaafde, de welopgevoede der twintigste eeuw? Zie ze drukken, trekken, duwen, dringen. Hoor ze schelden, beledigen. Vroeger waren ze toch zeer voorkomend, verschillende reizigers. Want als de derde vol was, bracht de conducteur ze wel naar de tweede. Maar nu die deuren hermetisch gesloten blijven, zorgt ieder voor zich. Wanneer de perrons leeg zijn en de trein vol, begint in menig gezeten toerist de strijd te ontbranden of hij eigenlijk niet behoort op te staan voor die andere, die in het looppad heen en weer wiebelt. Als ge de ingeving krijgt zulks te doen, redeneer dan niet met uzelf, maar verhef u. Want als ge gaat redeneren, zult ge waarschijnlijk voldoende motieven hebben om te blijven zitten. Doch gij zult op hete kolen zitten. Strooi die liever op het hoofd der verharderen, die net doen of ze in hun boek of het landschap verdiept zijn en niet merken, hoe de andere op bevedene benen zich staande moet houden.

Op de tandem.

Wat is een Nederlander zonder fiets? Een gekortwiekte kraai, die wat in het tuintje op en neer huppelt en met scheve ogen ten hemel blikkt, alwaar de soortgenoten in vrijheid rondrijven. Een vis op het droge gesmeten. Een mens in banden. Een gevangene, dromend van verten, die onbereikbaar geworden zijn. De fiets is een stuk van je leven. En hoe ouder en vervelozter het karretje, hoe schoner wordt het in het oog des meesters. Helaas, zij zijn heengegaan. En de lust tot zwerven is brandend groot geworden. Derhalve werd bij elkaar gezocht, wat nog enigszins fiets kon heten. En daarbij een tandem, een überfiets. Ik zette mij op het achterste zadel en het eerste wat we presteerden was, dat we bijna een dame torpedeerden. Dat was mijn schuld, want de tweede man mag niet sturen. Die mag alleen maar trappen. En die

oren heeft om te horen, hore. Een oorlog wordt verloren als twee hetzelfde leger bevelen, een schip strandt als twee aan 't stuurwiel draaien en een tandem gaat in de sloot als ieder de richting wil geven. Een gemeente gaat tegronde als ieder het alleen wil weten en uw eigen leven eindigt in onvrede en teleurstelling als ge zelf nog sturen wilt, nadat ge Jezus het roer in handen hebt gegeven. Er kan maar één aan 't stuur zitten.

Aan het water.

Tussen de buien door was het droog en in die droge periode begaven wij ons op damesfietsen naar het water, gewapend met hengelstokken. Het is misschien geen verheven sport, maar reeds Petrus ging eens naar de oever om op die wijze een vis te vangen, teneinde tempelbelasting te kunnen betalen. Er stond een stevige bries uit het westen en nu en dan leek het er op, dat wij de vissen gelijk zouden worden, zo verraderlijk duwde de wind ons in de rug. Over het wijde water scheerden de lichte bootjes, sommigen nog met grote lappen zeil. Wat gingen ze gevaarlijk scheef. Een mens speelt graag met het gevaar, zolang hij het gevoel heeft de dreigingen nog juist te kunnen beheersen. Durf gevaarlijk te leven, schijnt de leuze dezer zeilers te zijn. En daar zit wat boeiends in dat woord. Sommige mensen begeren een leven zonder enige spanning of inspanning, doch men zou de vraag kunnen stellen of dat nog leven mag heten. Hoe sterker de spanning, hoe schoner het leven. Hoe zwaarder de strijd, hoe roemrijker de overwinning, ja zelfs de nederlaag. Hebben al de mannen en vrouwen Gods niet juist in grote spanningen geleefd? Toen Abram uittoog en niet wist waar hij komen zou, toen Gideon met driehonderd mannen optrok, toen Paulus den Christus predikte, die den een een ergernis en den ander een dwaasheid was. Toen de gelovigen in de bergen, in de bossen, in catacomben en schuren samenkwamen, de zendelingen onbekende gebieden betraden, als de man van heden zijn overtuiging uitleeft — leefden en leven zij niet in een spanning, die niets dan zegen afwierp voor hen zelf en de wereld om hen?

Om de tafel zitten de kinderen en eten de vissen, vol spanning uit het water veroverd. Buiten plentst de regen van een eentonige hemel.

Hoe brengen we de avond door?

Dat plenzen zette zich de ganse dag voort. Eindeloos goten de wolken water uit. En de fietstocht, die ons in een oud dorpje of stadje — in Friesland moet je voorzichtig zijn met één dezer aanduidingen — zou brengen, moest

veranderd worden in een rit per tram.

Wij kwamen waar we wilden wezen. We zouden er de avond doorbrengen. Dat kan op allerlei wijze gebeuren. Men kan zwemmen in 't verleden, huiveren voor de toekomst, klagen en kankeren (niet een mooi, maar wel tekenend woord) over het heden. Wij deden iets mooiers. Terwijl ik er zat, we waren er met een goeie tien, dacht ik, hoe veel beter het zou zijn, wanneer men slechts één keer in de week of bij bezoek zo de avond vulde, inplaats van op de wijze, die in doorsnee gebruikelijk is. We hebben namelijk niet over bonnen gepraat, niet over de oorlog, niet over den dominee en de gemeenteraad en diverse mensen. Hoe we de avond dan wel vol kregen? We hebben de bijbel genomen en gelezen. We hebben liederen gezongen en God gedankt. En niemand had dat ellendig gevoel, dat het een verloren avond was. Ik geef u hierbij gaarne het recept door. Verlos uzelf van de last aller dagen en van zinledige, afbrekende gesprekken door heel de avond. Wij zijn nuchter genoeg geen dweppers of drijvers te worden, laten wij ook nuchter genoeg zijn om niet dronken te worden van de gemengde dranken, die dezer dagen alom geschonken worden.

HUIZINGA.

VERSLAG

van de

INTER-PROVINCIALE JEUGDKERKDIENTEN.

De regen ging van tik, tik, tik, toen we Donderdag 16 Juli j.l. arriveerden te Sneek voor het houden van de Gewestelijke Jeugdkerkdienst aldaar.

Hoe zou dat worden? Zouden de jongeren van Friesland komen? Zouden er door de weersomstandigheden niet velen thuis moeten blijven? Dat waren de vragen, waarmede we ons bezig hielden toen we naar het gebouw van Christelijke Belangen stapten. Maar gelukkig, alle pessimisme ten spijt, is onze ontmoeting aldaar een heerlijke openbaring geweest van de warme liefde en het enthousiasme, dat daar leeft in de harten van de friese N. B. J. B.ers.

Oerein! Fryske jongerein, klomk het ons fris en monter tegen uit de kelen van ongeveer 200 N. B. J. B.ers, die samen waren gekomen, nadat Ds. de Haan om goed twee uur de middagvergadering had geopend.

Na gebed, schriftlezing en een pittig openingswoord, werd eerst appèl ge-

houden, waarbij bleek, dat alle afdelingen vertegenwoordigd waren en zelfs nog enkele vacatiegangers uit Holland.

Kernachtig werden alle afdelingen met een: „Blijf trouw!” door de vergadering begroet.

De referaten van de jeugdraadsleden Prins en Jansma waren leerzaam en opbouwend en bepaalden de jongeren bij de taak in het heden.

Staveren leverde een voordracht, terwijl Noordbergums muziekgezelschap op zeer verdienstelijke wijze voor de muzikale omlijsting van de middagvergadering zorgde. Het viel zelfs zo goed in de smaak, dat ze ook 's avonds zich nog één keer moest laten horen.

Des avonds was de leiding in handen van den voorzitter, Ds. Weenink, die op z'n eigen zo prettige en smakelijke wijze de jongeren weet bezig te houden. Hoe glunderden de, naar des voorzitters, woord, lange gezichten van de friese jongeren en hoe machtig werkte de Geest des Heeren in de vergadering. De avondvergadering was een ure van blijdschap en geestelijk genieten. Het Sneeker zangkoor zong heel mooi. Br. H. v. d. Werf had door z'n duidelijk opstel over Ds. de Liefde een boodschap voor allen.

Ds. Hardenberg hield de Spek-debus-toespraak, met als resultaat, dat de jongeren niet de beurs maar wel de bus gespekt hebben gelukkig.

Het slot, met de sommatie van den voorzitter: „Overste Leidsman, spreek!”, was verheffend. Hoe stil en bewogen was het niet bij de uitnodiging, en hoe heerlijk dat een jongeman tot een beslissende keuze kwam; wie zal zeggen hoeveel goede besluiten er meer genomen zijn?

God was in ons midden, dat was het heerlijke van de conferentie.

Door de weersomstandigheden konden velen niet teruggaan des avonds en een woord van hartelijke dank aan het adres van de gemeente te Sneek voor de verleende gastvrijheid is dan ook wel op zijn plaats.

We hebben het goed gehad te Sneek en dat deed ons vol moeten met grote verwachtingen naar Stadskanaal gaan, waar des Zaterdags 18 Juli j.l. de N.B.J.B.ers uit Groningen en Drente elkaar zouden ontmoeten.

Tegen twee uur was het dan ook al een drukte van belang bij de fietsencontrole en toen om twee uur de vergadering door Ds. de Haan werd geopend waren er reeds een kleine 400 N.B.J.B.ers aanwezig, terwijl 's avonds nog bijna 100 bij kwamen. Nu werkte het weer dan ook wel mee; reeds bij de aanvang was de stemming er goed in.

Om zoveel mogelijk het program van een Nat. Conferentie te bewaren, werd hier hetzelfde program afgewerkt als te Sneek.

Nw. Pekela zorgde voor zang van 8340

het Zangkoor, terwijl enkele jongeren van Stadskanaal nog enkele nummers op hun mondorgels lieten horen.

De declamatrice van Vriescheloo schitterde door afwezigheid. Het dagbestuur van de Jeugdraad kreeg van de vergadering opdracht om dat zwaar(?) te beboeten. Luut Siesling van Groningen liet in zijn critisch goed uitgewerkt opstel een goede boodschap horen. De „bus” kreeg 'n goede beurt en werd gespekt met ruim f 41.

Hier was het de voorzitter, die 's avonds appél hield en met een: „wees sterk!” werden de aanwezigen begroet, waarbij bleek dat er meerderen uit Holland vertegenwoordigd waren.

Hoe machtig schoon en rijk van inhoud was hier toch de avondvergadering en vooral het slot daarvan.

Het ruisen des Geestes was onder ons en met bewogen én dankbare harten mochten we getuige zijn hoe velen door handopsteken te kennen gaven, dat zij het wilden zeggen: „Spreek Heer, hier ben ik”, terwijl anderen de wens te kennen gaven gaarne gedoopt te willen worden.

Het was ons allen of de Geest fluisterde: „Trek uwe schoenen van uwe voeten, want de plaats waarop gij staat is heilig land”.

Het waren ogenblikken van diep geestelijke ervaring, die niet licht vergeten zullen worden. God heeft ons een hart onder de riem gestoken; we kunnen weer voorwaarts en zelfs volmoed en blijde verwachting. Hem daarvoor onze dank!

De organisatie van regeling, ontvangst, enz. was prima in orde.

Hulde aan de jongeren te Stadskanaal!

Zo kunnen en mogen we op goede en rijk gezegende dagen terugzien. Met de stille hoop, dat we het volgende jaar weer een Nat. Conferentie kunnen houden, groeten we alle N. B. J. B.ers met een: „Blijf trouw en Wees sterk!”

K. PRINS.

Voor jongeren. Ouderen mogen het trouwens ook lezen.

JONGEMENSEN IN VUUR!

(en vuur in jongemensen. E.-R.)

Jongemensen en vuur horen bij elkaar. Tenminste als het goed is. Zo is het altijd geweest. Als men ouderen hoort spreken over iets waar veel actie bij nodig is, hoort men ook direct spreken over hun jeugd. Toen wij jong

waren konden wij dit en dat, maar nu? Waarom zou in de ouderen ook geen vuur kunnen zijn?

Toch voelen wij jongeren, dat van ons verondersteld wordt, dat wij vol vuur zijn. Ook zegt men wel dat wij te vurig zijn, dus meer vuur in ons hebben dan volgens hen nodig is. Dat kan wel waar zijn. Ik geloof zeker, dat wij soms voor bepaalde zaken te veel vuur aanwenden. Maar — en dat doet mij soms pijn — er is meestal te weinig vuur voor de zaak van Jezus Christus, die ons verrijken wil met Zijn heilig vuur. Hij wil jongeren en ook ouderen vervullen met het vuur van Zijn Liefde. Wat staat ons in de weg om ons te laten vullen? Je werk mischien? Of een goede bekende, zoals zovaak gebeurt? Of een oudere broeder, die wel heel vroom kan praten, maar die zegt dat jongelui zich kalm moeten houden.

Kijk niet naar mensen en verwacht het niet van hen, maar van Jezus Christus.

Zelfs vrome mensen kunnen ons teleurstellen. Jezus stelt nooit teleur. Daarom moeten wij ook steeds naar Hem zien. Het gaat ons precies als den bergbeklimmer. Als hij naar beneden kijkt wordt hij duizelig. Hij moet zijn doel, de top, in het oog houden. Doe dat ook. Ga, vol vuur, de top tegemoet. Dan zul je zeker het einddoel bereiken. Laat je vullen met het vuur!

Daar staat een beeld, een gouden beeld. Bij het machtige beeld staat een groot muziekcorps. Geweldig, wat kunnen ze spelen. Heel veel mensen liggen geknield voor dat machtige beeld, een gouden beeld. Wie zal daar ook niet voor in vuur komen? En een machtige koning wrijft zich in de handen van genot. Dat is zijn werk. Al deze mensen knielen voor zijn beeld. Een groot gedeelte der wereld heeft hij in zijn macht. Is hij niet de machtigste?

Drie jonge kerels staan rechtop, terwijl allen knielen voor het beeld. Hoe durven ze! De machtige koning wordt kwaad. Zullen deze drie jongelui zijn plan in de war sturen? Ze worden voor hem gebracht. Hij mag ze toch wel. Flinke jongens zijn het maar hij

(Vervolg op pag. 8341, 3e kolom.)

ZENDINGSACTIE.

De werkelijkheid.

Christenen kunnen mensen der werkelijkheid zijn. Niet omdat zij zo sterk zijn in zichzelf dat zij geen vrees kennen en niet bang gemaakt kunnen worden, maar omdat zij veilig bij hun Heiland, geen schuilevinkje behoeven te spelen met de problemen van het leven. Omdat zij staan op vaste grond, op het Evangelie der werkelijkheid, waarvan Jezus Christus de centrale figuur is, en Hij alle dingen kent en doorgrondt en voor Hem geen raadsels of mysterie's bestaan. Al geeft het Evangelie niet altijd een rechtstreeks antwoord op de vragen des levens, het wijst wel immer de weg tot rust en zekerheid. Zij, die bouwen op het Evangelie, behoeven niet, om in balans te blijven, te vluchten in de fantasie. Met een klaar en open oog kunnen zij alle problemen beziën, wetend, dat de uitkomst van alles ligt in de hand van hun Meester. Hij, Jezus Christus, door Stanley Jones den „Zoon der Werkelijkheid” genoemd, laat ons in Zijn boodschap geen „mischien's”, geen raadsels horen, geen vraagtekens zien, maar vertelt helder en klaar Gods bedoeling met ons.

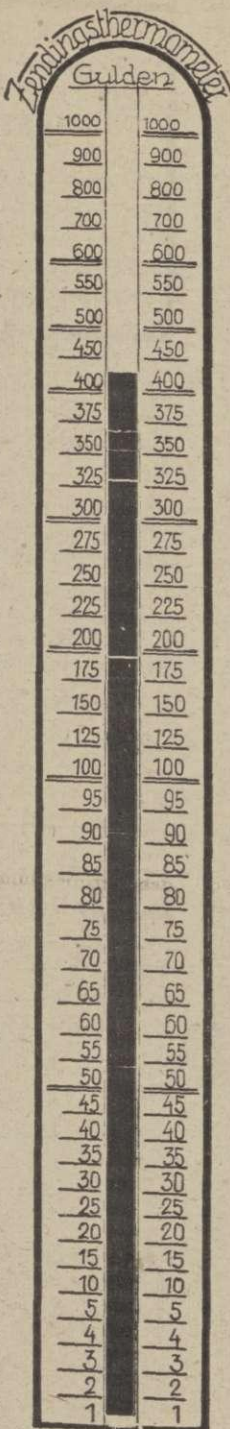
Die dit kent, weet, hoe het ook ga, toch behouden.

In deze tijd vol spanning en beroering moeten wij tegenover de vlucht in de fantasie stellen het Evangelie der werkelijkheid. Daarin ligt de redding, het behoud, de uitkomst aller dingen. Immermeer is het een lust de verkondiging van dat Evangelie te bevorderen, ook door middel van onze

Zendingsactie: *Trebeek* f 11,08; *Ter Apel* ererondje f 20,—; *Muntendam* f 11,—; *Amsterdam* f 2,60; *Haulerwijk* f 3,—; *N. Pekela* f 4,66; *N. Weerdinge* f 5,54; *Stadskanaal* f 7,75; *Haarlem* f 3,80; *Leeuwarden* f 4,—; *Hoogezand* f 13,60; *Hengelo* f 25,—; *Drachten* f 4,20; *Den Haag—Singel* f 9,74.

De thermometer stijgt tot f 421,70.

Onze jeugdwerkers die staan in de realiteit, wachten niet op een stem van verre gewesten,

dromen niet van onbereikbare velden, wit om te oogsten, maar zij doen wat de hand vindt om te doen, zij beoefenen de daadwerkelijke Zendingsliefde, opdat de nevelen rondom de mensen opklaren en zij allen wandelen in het „Licht”.

Met hart. groet: *Spek de bus!*

uw G. PLANTING.
Giro 223785.

A'dam, Lutmastr. 170.

MEDEDELINGEN

De Gemeente te Harlingen

heeft Ds. G. Visser van Noordbergum tot haar herder en leraar beroepen.

Noteert U dit!

Het adres van den scriba der gemeente te Haarlem is vanaf 1 Augustus a.s.

G. H. TER BRAAK.

Kenaustraats 9.

Broeder Sikkema, werkzaam in België schrijft:

„Zo de Heer wil hoop ik van begin Augustus tot begin September binnen de vaderlandse grenzen te vertoeven. Nu zou ik op de Zondagen wel gaarne de gemeenten dienen. Zou U dat misschien kunnen en willen bekendmaken? Mijn adres is:

H. SIKKEMA.

p.a. F. Sikkema, Noorbergum,
post Veenwouden.

Gaarne heb ik aan het verzoek van onzen broeder voldaan.

E-R.

PLAATST UW

FAMILIEBERICHTEN

IN „DE CHRISTEN”

(Vervolg „Jonge mensen in vuur”).

is de baas. Nu moesten ze eigenlijk in de vurige oven geworpen worden. Maar de koning doet het nog niet. Hij wil ze nog een kans geven. Hij zegt: „en wie is de God, die u uit mijne handen verlossen zou?” Wat heeft deze koning een hoge dunk van zichzelf. En wat zeggen onze vrienden nu? „Wij vinden het niet nodig u op deze zaken te antwoorden. Gooit u ons in het vuur? Ook goed! Onze God is machtig ons uit het vuur en uit uw hand te verlossen. Doet Hij het niet? dan is het ook goed, maar in geen geval zullen wij uwe goden eren en dat gouden beeld aanbidden. De mensen, die dit horen, staan te trillen op hun benen. Hoe durven ze de koning zo aan te spreken. De koning wordt woedend en heeft toch ook weer respect voor deze jonge mannen. Maar zijn eerzucht en trots! De oven wordt nog zeven keer heter gemaakt. Wat een machtig vuur. De bedienden, die ze er in moeten werpen, worden gedood door het vuur. En zij, onze drie vrienden, komen er midden in.

(Slot volgt.)

ADVERTENTIE

De 20ste Juli overleed zacht en kalm in zijn Heer en Heiland, onze lieve Man, Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

MARTINUS LIST

in de ouderdom van 79 jaar.
Delfzijl, 20 Juli 1942.

Wed. T. LIST—de Boer

Chicago

H. LIST

Groningen

J. SJOERDS—List

J. SJOERDS

Den Haag

G. LIST

Chicago

R. LIST

Den Haag

A. LIST

Zwolle

I. SCHUT—List

D. SCHUT

Klein- en

Achterkleinkinderen.

WEEKKALENDER

Zondag 2 Aug. Rom. 5:12-17.

'k Ga niet met u debatteren over de tegenstelling tussen den eersten en den tweeden Adam. Paulus gaat van de veronderstelling uit, dat de eerste niet voldeed aan Gods doel. Hij rebelleerde en de zonde drong door tot gans de mensheid. God maakte in Christus een nieuw begin. Hij is einddoel en tegelijk beginpunt. Hij is de Alfa en de Omega. Hij is de levendmakende Geest in deze dode wereld. Hier staan wij voor het wonder der menswording Gods. Zelfs de engelen waren begerig hier in te blikken. God maakt in Christus een nieuw begin met een verloren mensheid.

Maandag 3 Aug. 1 Tim. 3:1-16.

Aan 't einde van een hoofdstuk vol zakelijke opmerkingen schrijft Paulus dit diepe woord: „God is geopenbaard in het vlees”. Hoe was 't mogelijk dat God mens kon worden! Hier mag ik u wijzen op de grootheid en verhevenheid der menselijke natuur. God kon woning maken in een menselijk lichaam. Hij kon dit nooit in een ster of boom of enig dier. Nooit in een gouden kalf, zodat men nu zeggen kon: „Zie, dit is God!” Hij was gebonden door de wetten van Zijn eigen wezen. God kon nooit vlees worden in een lager schepsel, wel in den mens Jezus. Daarom kon de Heer zeggen: „Wie Mij gezien heeft, heeft den Vader gezien”.

Dinsdag 4 Aug. Hand. 17:24-29.

Daarom kon God mens worden, omdat er tussen Hem en ons verwantschap bestond. Daarvan hadden ook de heidense poëten een vermoeden. In den mens was nog iets van 't goddelijke. Hij was een zedelijke persoonlijkheid, zoals God zelf. Een denkend, voelend, willend wezen. Toen God alles voleindigd had, schiep Hij den mens en blies hem de adem des levens in. Dat is het! De mens alléén is geschapen naar Gods beeld. Zeker, dit legt ons een grote verantwoordelijkheid op, maar 't doet ons tevens zien onze grote waarde voor God.

Woensdag 5 Aug. Gal. 2:16-21.

God in Christus, Christus in ons. Ja, dat is de ware grootheid en heerlijkheid van den mens. De mens is in staat God te ontvangen. Wij zoeken de grootheid van den mens vaak op de verkeerde plaats. Wij denken aan uitvinders, kunstenaars of technici. De menselijke geest heeft grote dingen tot stand gebracht. Sterren gewogen, schone boeken geschreven, tunnels gegraven, maar dat alles maakt 's mensen grootheid niet uit. God kan in den mens wonen, dat is 't geheim van onze grootheid.

Donderdag 6 Aug. Psalm 8.

Ja, als we zien op Gods majesteit en de werken Zijner handen, dan roepen we uit: „Wat is de mens?” En dat zoveel te meer als wij onszelf kennen en weten wat uit het hart voortkomt. Toch mogen wij niet teveel zien op wat de mens geworden is, dan zouden wij vertwijfelen, dan verliezen wij de drang tot redding van zielen. Denk eraan, welk een waarde de mens moet hebben in Gods oog. Alleen in den mens kan God wonen. Ook in den diepst gevallen mens! De grootste zondaar kan God ontvangen. Jezus kan in zulk een ziel geboren worden.

Vrijdag 7 Aug. Matth. 13:53-58.

Jezus' menswording verheerlijkt niet alleen onze menselijke natuur, maar ook onze menselijke betrekkingen. Hij ging niet in een klooster. Hij was de tweede Adam, het nieuwe begin. Hij toonde ons, dat 't gewone leven heilig kan zijn. Hij was Zijn ouders onderdanig, ging naar school, timmerde. Ik geloof, dat 't werk dat Jezus van Nazareth afleverde in orde was. Toch, ondanks deze aardse dingen, was Hij Gods Zoon. Ook in 't dagelijks leven kan men God behagen.

Zaterdag 8 Aug. Kol. 2:4-10.

Wij zijn in Hem volmaakt. Koningskinderen. Niet door iets uit onszelf, maar door Gods genade. Geschapen naar Gods beeld. Door Christus ver-

Het behaagde den Heere uit ons midden weg te nemen onze oude broeder

MARTINUS LIST

in de ouderdom van 79 jaar.

Hij was vele jaren een trouw lid onzer gemeente.

De Baptiste gemeente te Delfzijl.

Delfzijl, 20 Juli 1942.

Getrouwd:

W. DE JONG

en

G. VAN VELDHUIJSEN

die, mede namens wederzijdse familie, hartelijk dank zeggen voor de vele bewijzen van belangstelling voor en bij hun huwelijk ondervonden.

Eindhoven, 23 Juli 1942.

Adres in Haarlem:

Nassaulaan 64 B. rd.

Elke BAPTIST een EVANGELIST

Inl. M. HETTEMA, Hulshorst.

nieuwd. Minderwaardigheidsgevoelens passen ons geenszins, zij remmen de goede geestelijke ontwikkeling van ons leven. O sterveling, gevoel uw waarde! God wil wonen in u, zondaar. De ziel van een enkelen mens heeft voor God meer waarde dan duizend zonnen. Voor die zielen gaf Hij Zijn Zoon. Ook voor u. Laat ons God danken voor ons menszijn en onzen medemens achten als een wezen, waarin God woning wil maken.

G. W. TIJMAN.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP.

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE

Het adres van den
eindredacteur is weer:

**Walenburgerweg 72a
ROTTERDAM-C.**

**AAN ZEER STILLE
WATEREN**

GODE GEHOORZAAM.

De profeet Elia leefde in een tijd van grote goddeloosheid. 't Was één van de donkerste tijden uit de geschiedenis van Israël, het Tienstammenrijk; dat ook wel naar de leidende stam Efraïm genoemd werd.

Achab, de zoon van Omri, deed wat kwaad was in de ogen des Heeren, meer dan allen die vóór hem geweest waren. De koning stond vooraan in de rij der afgodendienaars. Het volk liet zich maar al te gemakkelijk verleiden. Groot was de afval van den levenden God.

Elia's taak was zwaar, geweldig zwaar. Hij moest het woord des Heeren verkondigen. Een boodschapper Gods te zijn in goddeloze tijden vergt meer dan een mens aan moed en kracht, aan geduld en volharding bijeen kan brengen. Slechts hij kan een dienst-knecht Gods zijn, die zich een geroepene weet. Een geroepene heeft de roepstem van God gehoord. In zijn leven heeft de roep Gods niet tevergeefs geklonken. Hij is het woord Gods niet ongehoorzaam geweest.

Van Elia kan zeer veel goeds gezegd worden. In de christelijke literatuur ontbreekt het niet aan boeken gewijd aan dezen machtigen profeet van dat

oude volk Israël. Schrijvers van professie hebben zich gaarne tijd en moeite willen geven om dezen man Gods voor het voetlicht te plaatsen.

Wij willen in dit korte artikel uw aandacht vragen voor de gehoorzaamheid van Elia. Bij de overdenking van Elia's leven móet ons opvallen, dat deze profeet een man des gebeds, een geloofsheld is geweest. Hoe dat wel kwam? Ik ben van gevoelen, dat we hier vooral moeten wijzen op één van de voornaamste vruchten van het geloof: de gehoorzaamheid. Wat betekent ons geloof in God, wanneer we Hem niet gehoorzamen? Geloof en gehoorzaamheid gaan hand in hand. Een gelovige, die ten aanzien van Gods bevelen in ongehoorzaamheid volhardt, zal spoediger dan hem lief is voor het bankroet van zijn geloof komen te staan.

In Elia's dagen brak er voor Israël een tijd van langdurige droogte aan; d.w.z. een tijd van broodschaarste, een tijd van hongersnood. Gods hand drukte zwaar op Zijn halsstarrig en in zonde volhardend volk. God toornde over Israël vanwege de zonden des volks. Het was een tijd van zware beproeving. Het eerste boek der koningen licht ons over dit tijdvak uit Israëls geschiedenis vrij nauwkeurig in. Van Elia lezen we één en andermaal. En wat lezen we dan van hem? God sprak tegen Elia: „Ga weg van hier en wend u naar het oosten en verberg u aan de beek Krith" (17 : 3). En Elia gehoorzaamde! „Hij (Elia) ging dan heen en deed naar het woord des Heeren" (17 : 5).

God sprak wederom tot Elia: „Maak u op, ga heen naar Zarfath, dat bij Sidon is, en woon aldaar. Ik heb daar een weduwvrouw geboden, dat zij u onderhoude" (17 : 9). En Elia gehoorzaamde!! „Toen maakte hij zich op en ging naar Zarfath" (17 : 10a).

Andermaal sprak God tot Elia: „Ga heenen, vertoon u aan Achab, want Ik zal regen geven op de aardbodem" (18 : 1). En Elia gehoorzaamde!!!

„En Elia ging heen om zich aan Achab te vertonen" (18 : 2a).

Wat zegt u daar van? Verwondert u zich nog, dat God een man als Elia in Zijn dienst kon gebruiken en tot zegen stellen voor het volk?

Elia was Gode gehoorzaam, trotserende de haat des konings. De gehoorzaamheid aan God stelde hij boven elke andere gehoorzaamheid. En inderdaad kunnen er ogenblikken komen, waarin een christen het gebod des konings zal moeten trotseren. Dat er voeren de apostelen, toen ze ter verantwoording werden geroepen (Hand. 4). „Oordeelt gij of het recht is voor God, ulieden meer te horen dan God". Denk aan Luther toen hij stond voor het aangezicht van Karel V op de rijksdag te Worms. Hij moest in zijn ongehoorzaamheid jegens den keizer volharden, omdat hij onder alle omstandigheden Gode gehoorzaam wilde zijn. Hij kón niet anders.

God in Christus geopenbaard vraagt van ons gehoorzaamheid. Gehoorzaamheid uit liefde en niet uit vrees. Onze verhouding tot Jezus Christus bepaalt onze verhouding tot den medemens en niet omgekeerd.

Jezus Christus is onze overste Leidsman.

Overste Leidsman, spreek tot Uw volk. Uw soldaten scharen zich in slagorden. Uw machtwoord houdt hen gevangen in een ijzeren greep. Wanneer Gij beveelt, dan zullen ze U in gehoorzaamheid dienen. Groot is hun roeping en heilig hun taak.

Dat de vreesachtigen zich wel mogen bedenken, en alle versaagden zich achterwaarts mogen keren.

En dat alle helden van het kruis mogen opstaan en strijden voor Koning Jezus.

Moge de Geest van God ons troosten en bemoedigen, opdat wij in gehoorzaamheid des harten Hem zullen dienen en dat wij zullen volhouden tot aan het einde.

Broeders en zusters, weest Gode gehoorzaam!

Denk aan Daniël, denk aan de apostelen des Heeren, denk aan Luther, denk aan de martelaren aller eeuwen. Wees moedig en sterk. God is in Christus altijd nabij, alle dagen, tot aan de voleinding dezer wereld. Zijn Naam zij geprezen!

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Geen scheldwoorden. Er komen in de Schrift enkele uitdrukkingen voor, die voor ons gevoel de betekenis van scheldwoorden gekregen hebben. Ze klinken ons lelijk in de oren, terwijl ze toch ongetwijfeld met een andere bedoeling gesproken moeten zijn, dan om iemand of een bepaalde groep van mensen onaangenaam te zijn. Bij ons moge de neiging al eens opkomen zekere woorden met die bedoeling te gebruiken, van hen, die in de Heilige Schrift spreken, mogen we dat geenszins veronderstellen. Daar wordt het woord — ook het gewone woord — nooit misbruikt. En zodra een woord scheldwoord geworden is, is het misbruikt. Daarom komen er in de Schrift geen scheldwoorden voor, ook al nemen we soms bepaalde woorden uit de Schrift met die bedoeling over.

„Adderen-gebroed“. Het was uit bovenstaande overwegingen, dat we indertijd de gedachte opperden of het niet beter ware om, inplaats van Johannes de Doper te laten spreken van „adderengebroed“ hem den Farizeën en Sadduceën te laten toespreken als kinderen der slang. „Adderen-gebroed“ zegt voor ons gehoor zo weinig. Het wekt ook bij den bijbelkundigen lezer geen herinnering aan andere uitspraken der Heilige Schrift op. Het blijft voor ons gevoel zo op zich zelf staan. Het geeft niet anders dan de indruk, dat Johannes ontstemd was en onaangename gevoelens voelde opkomen, toen mannen uit die beide volksgroepen naderden om door hem gedoopt te worden. Hij moge al aan de zuiverheid van hunne bedoeling getwijfeld hebben — afstoten doet de Evangeliebode geen enkelen zondaar. Hij grijpt over de zonde heen naar de ziel van den overtreder, hoe dat overtreden-zijn zich ook uite-.

Met de Slang is de lezer van de bijbel echter heel goed bekend. De Slang neemt een voorname plaats in in de geschiedenis der mensheid. Met haar had en heeft de mens het te doen. Er bestaat een boze relatie tussen den mens en de Slang. De Slang heeft de

geschiedenis van den mens op de hare geënt. Het is Christus' bedoeling en werk geweest deze betrekking te verbreken en het lot der mensheid met het Zijne te verbinden. Vanwege de betrekking, waarin de Boze den mens met zichzelf heeft weten te brengen, wordt er in de Schrift gesproken van „kinderen des Duivels“. Het bijzondere in het bestaan des Duivels is, dat hij van de beginne af aan-een-stuk-door heeft gezondigd, gezondigd heeft zonder onderbreking, zonder ooit tot een breuk met de zonde te komen. „Kinderen des Duivels“ heten in het nieuwe Testament daarom zij, die in de zonde volharden, die blijven d zondigen. Die verraden daardoor hun verwantschap met den Duivel. Tot de zodanigen zeide de Heere Jezus: Gij zijt uit den vader den Duivel. En op deze verwantschap met den Boze wees Johannes de Doper, sommigen aanduidende als slangenkinderen. In Johannes' mond was het een ontdekkend woord. Hij wees hen op de overeenkomst tussen hun leven en dat des Duivels. Hij herinnerde hen aan de verschrikkelijke betrekking, waarin de mens eens door de zondeval gekomen was tot den Duivel. Aleer gedoopt te kunnen worden moesten ze de ernst van hun toestand leren kennen. Ze schatten zichzelf hoog; niet zó slecht en zó hulpbehoevend als de andere mensen. En met deze geestesgesteldheid waren ze niet in staat de doop van Johannes te ontvangen. Die was voor zondaren en niet voor rechtvaardigen. Uit die slaap van zelfgenoegzaamheid wilde Johannes hen wekken door dat krasse woord, die duidelijke herinnering aan de zondeval: Gij adderengebroed!

„Geveinsden.“ Geen andere waarde en strekking dan het woord „adderengebroed“ in de mond van Johannes de Doper had, kan het woord „geveinsden“ gehad hebben in de mond van den Heiland. Het woord „geveinsden“ wijst op een scheur in het leven. Maar waar loopt die scheur? Voor ons besef tussen denken en spreken. Een geveinsde, een huichelaar is, naar ons gebruik van het woord, iemand, die zich anders geeft, dan hij zelf wel weet dat hij is. De geveinsde is de man, die van het leven een rol maakt. Wanneer we zeggen: hij geeft zich anders dan hij zelf wel weet dat hij is, dan bedoelen we: beter; vooral: vromer.

„Geveinsden“ wijst o.i. echter op een andere scheur en wel op die tussen zijn en denken. Deze scheur zit dieper en is gevaarlijker dan die wij zo even noemden. Deze te ontdekken is niet licht. Het is een scheur, wier voorhanden zijn ons onbekend blijft, totdat er licht van Elders opvalt. Geveinsden zijn wij, zondaars, allen. Wij zijn „verduisterd in het verstand“, onkundig geworden

a.g. onszelven. We hebben de bodem en sfeer der werkelijkheid verlaten, zijn daar van af en daar uit gevallen. We zijn in de zonde d.i. in de leugen terecht gekomen. Nu is ons leven onwaar, irreëel. Wij spreken niet onwaarheden, d.w.z. we spreken niet anders dan we zelf geloven dat het is. Neen, onze nood is veel groter: we zijn onwaar.

Dit is de grond voor de grote gedachte, die in de bijbelse prediking telkens weer doorklinkt, dat n.l. de mens aan zichzelf ontdekt moet worden. Dat kan hij niet, tenzij het „licht boven de glans der zon“ hem gaat beschijnen. Eerst als hij heengeleid is en in zijn bewustzijn gesteld op de bodem der werkelijkheid, daar zichzelf vindt, waar hij inderdaad IS: in de verlorenheid, kan hij Jezus Christus ontmoeten en den Waarachtige leren kennen. Want eerst als de Geest der Waarheid hem de ogen geopend heeft voor de plaats, waarheen hij viel, de bodem waarop hij zich beweegt, kan hij gaan vragen: ik ellendig mens, wie zal mij verlossen? En eerst daar kan hij het antwoord Gods horen en vinden: Jezus Christus.

Christus en de waarheid. Christus zegt: Ik ben de waarheid. Hij beweegt zich op de bodem van de werkelijkheid van ons bestaan. Hij is „vlees“ geworden. De diepte van Zijn vernedering bestaat niet daarin, dat Hij mens werd, doch dat Hij vlees werd. Dat Hij daarhenen afdaalde — niet waar God ons als mensen gesteld had, doch waar wij als zondaren zijn terecht gekomen. Aan en door Hem leren wij nu de waarheid kennen, de waarheid a.g. onszelf. Hij trad in onze plaats. Daar waar wij Hem zien staan, daar bevinden wij ons. Daar, aan het Kruis wordt de volle werkelijkheid van ons bestaan zichtbaar. Onder het oordeel, dat Hij daar draagt, bevinden wij ons; dat zijn wij „waard“. Daar leerde de gemeente belijden: het mensdom lag in schuld en vloek voor God verloren. Daarom is van alle ware heilsprediking het Kruis uitgangspunt en kracht.

Godsdienstigheid en geveinsdheid. Door alle godsdienstigheid van den mens haalt de Schrift een streep. Alle menselijke vroomheid is voor God waardeloos. De Heiland is niet gekomen om den mens godsdienstig te maken, maar, integendeel, om aan alle menselijke godsdienstigheid een einde te maken. Geen tempel laat Hij staan. Onze godsdienstigheid is in de grond der zaak niet anders dan een vlucht voor God: een pogen om ons voor God te verbergen, de schijn op te houden, het masker te blijven dragen. Elke poging om God te dienen, die buiten het Kruis omgaat en niet aan het Kruis zijn norm

heeft, is ijdel, ja, niet anders dan een wijze om de strijd tegen God voort te zetten. Het gaat in onze godsdienstigheid om niets anders dan om zelfhandhaving. Het is de zelfhandhaving in haar fijnste en daarom gevaarlijkste vorm. Het is het ontkennen van de scheur, die er loopt tussen zijn en denken; tussen ons en God. Daarom stonden de godsdienstigen meer afwijzend, ja vijandig tegenover het Evangelie dan de „tollenaren en zondaren”. Bij de farizeën, dat wil zeggen, bij de godsdienstigen, was een intuïtieve afweer van het Evangelie, hetwelk de schijn wegscheurt van het menselijk leven. „Tollenaren en zondaren” die het hadden opgegeven goed te schijnen, voelden niet die vijandschap tegen het Evangelie. Ze hadden dit met Jezus gemeen, dat zij beiden de wereld „door” hadden: Jezus krachtens zijn door den Geest verlichte blik en zij door de ervaring. Het leven van den tollenaar en dat van den farizeër was beide onwerkelijk, een schijnleven. Doch noemde de Heere Jezus den farizeër een geveinsde en niet den tollenaar, omdat de farizeër voor 't behoud van de schijn streed en niet de tollenaar.

De grootte der gemeente. Hoe groot moet een gemeente worden? Eigenaardige vraag, denkt ge misschien.

Een gemeente moet natuurlijk zo groot mogelijk worden. Ze kan nooit te groot worden. Het spreekt vanzelf, dat men nooit kan wensen dat de arbeid ener gemeente zal ophouden vrucht te dragen. Doordat die arbeid vrucht draagt groeit de gemeente en overeenkomstig haar groei moet dan haar vergadering worden ingericht.

Zo was zo ongeveer de praktijk. De vraag, hoe groot een gemeente bij voorkeur moet zijn, is nooit speciaal in studie genomen. Toch is het nuttig deze vraag eens te bekijken, want een gemeente kan zowel te groot als te klein zijn.

In Zweden, waar het werk sneller gewassen is dan bij ons, heeft men blijkbaar reeds vroegtijdig deze vraag onder het oog gezien. Tenminste, men bouwt er zijn kerken niet zo groot als de grootste der d.w.z. het ledental der gemeente zulks eist, maar zo groot als voor de arbeid het beste is. In Stockholm, zo werd ons verteld vindt men geen Baptisten kerkgebouw, dat meer dan een driehonderd zitplaatsen telt. De reden daarvoor is, dat men geen grotere gemeenten wil hebben. Een gemeente met een driehonderd leden is te overzien en kan door een voorganger zo bediend worden, dat de leden in de verzorging niet tekort komen. Bovendien behoeven bij dit getal de leden niet van elkander te vervreemden. Er kan, zelfs in een stad, een band tussen

leden ener gemeente bewaard blijven als hun aantal dat van driehonderd niet te boven gaat.

Een tweede reden is, dat een grotere gemeente minder intensief werkt dan een gemeente, die zo ongeveer aan de norm voldoet. Een gemeente van negenhonderd leden b.v. doet niet driemaal zoveel werk als een gemeente van driehonderd leden. Let op het getal van hen, die de verschillende takken van gemeentelijke arbeid bezoeken en daar bearbeiden worden. Ze zijn niet het drievoudige van hen, die door een gemeente van normale grootte bereikt worden. Evenzo is het met de opbrengsten. Het wordt in de grote gemeente te gemakkelijk om op te brengen wat voor de voortzetting van het werk vereist wordt. De inspanning verslapt en met de inspanning de belangstelling en het medeleven.

Op grond daarvan geloven we dat het goed is, dat men groei ener gemeente maar niet aan het beloop overlaat, doch ook daarin leiding geeft.

De rondvraag. Onder aan de agenda voor menige vergadering staat het woord: rondvraag. Met de rondvraag begint soms het verdriet. De agenda is behandeld en nu komt br. A. en na hem br. B. en soms nog br. C. met „iets voor de rondvraag”. Nu, dat is niet erg, want daarvoor staat dat punt op de agenda. Maar . . . wat betekent de rondvraag? Niet een willekeurig verlengstuk van de door het Bestuur of Dagelijks Bestuur opgemaakte agenda. Het betekent niet, dat ieder lid het recht zou toekomen om de agenda willekeurig te verlengen. Op een punt, bij de rondvraag ter sprake gebracht, volgt een antwoord van den Voorzitter of dien broeder, op wiens terrein de vraag brengt. Op dat antwoord volgt echter geen bespreking, onverschillig of het bevredigde of niet. Kan de vraag (en het gaat bij de rondvraag om vragen) niet direct beantwoord worden, dan belooft de Voorzitter, dat de vraag als punt op de agenda van de volgende vergadering geplaatst zal worden. — Wordt de „rondvraag” zo behandeld, dan kan ze de vergadering nooit rekken en de oorzaak zijn van een vergadering na de vergadering.

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

„Ik heb gezondigd”.

Dat zijn de woorden van den verloren zoon, toen hij verteed door berouw in de armen van vader zich had geworpen.

Dat zijn ook de woorden van David. Hij bezigde ze met dezelfde gevoelens als de teruggekeerde zwerfver.

Maar vele andere bijbelmensen hebben ze op de lippen genomen, die met de stemming als die van den jongsten zoon en den grootsten koning van Israël weinig gemeen hadden.

De Egyptische farao bezigde ze, toen hij, verbijsterd door een van de plagen, zich tot Mozes en Aäron wendde. Maar zijn zondebesef ging niet ver. Hij volhardde in de eens aangenomen houding tegen de Hebreëen en vond zijn graf in de golven van de Roode zee.

Bileam sprak ze in het antwoord, dat hij den Engel des Heeren gaf. Hij dacht er echter niet aan om zijn handelsverdrag, met Barak gesloten, op te zeggen. De lippen zijn vaak zeer misleidend. Zij brengen soms een ovatie aan God en de vrede, waar de wil op de troon van de ziel, zich zo juist extra heeft versterkt om de strijd voort te zetten.

Acham beleed daarmee zijn zonde voor Jozua, doch het veranderde niets aan de uitvoering van het doodvonnis, dat over hem was uitgesproken.

Saul gebruikte ze in zijn jammerklachten voor Samuel. Echter bleef hij even ego-centrisch als voorheen.

Judas stiet ze uit in zijn door wroeging hem afgeperste belijdenis voor de overpriester. Maar hij ging heen om in een ontzettende zelfmoord zijn jammerlijk leven te beëindigen.

„Ik heb gezondigd”.

De heilbrengende kracht van deze woorden ligt niet in de woorden zelve, doch in de aanwezigheid van een hart, dat met berouw naar God gekeerd is.

Een berouwvol hart kan ook naar zichzelf gekeerd zijn. Dan ligt het juist verkeerd om vergeving te ontvangen.

Het moet naar God gewend zijn.

Het naar God gekeerde berouwvolle hart kenmerkt zich hierdoor, dat het o zo gaarne weer wil goed maken, wat in het verleden verkeerd is gedaan.

Denk aan dien man, die stamelde „ik heb gezondigd” en tot bekering kwam. Hij wist wat zijn bekering zou kosten: een som gelds, bovendien schande, en dan nog de gevangenis. En hij . . . betaalde de prijs!

* * *

Het voornaamste geloofsartikel van de Baptisten.

Wat is dat?

Het is, dat de mens alleen uit het geloof gerechtvaardigd wordt. „Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus”.

Dit is de kastanje-appel, waarin de gehele wonderbare constructie van stam, takken, vingerige bladeren, brandende kaarsen en wat er meer is, ligt opgevoeren.

Uit dit voornaamste geloofsartikel vloeit al het eigene van een Baptiste gemeente voort:

1e dat de mens persoonlijk en direct verantwoordelijk is aan God en de hulpe van geen enkele tussenpersoon behoeft om zijn verhouding tot God te regelen;

2e dat gemeenten uitsluitend bestaan uit gelovigen, die belijden — en niet laten belijden — gerechtvaardigd te zijn en vrede te bezitten door Christus Jezus, den Heer; dat alleen dergelijke gelovigen aan haar kunnen worden toegevoegd;

3e dat er in de gemeente voor het dopen van kleine kinderen geen plaats is;

4e dat het lidmaatschap der gemeente geheel vrijwillig is en alle leden dezelfde rechten en verplichtingen hebben; in eenzelfde verhouding tot God en tot elkander staan;

5e dat kinderen, die geen of nauwelijks kennis hebben van goed en kwaad en dus niet verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor hun handelingen, Gods eigen kinderen zijn en blijven, en geen doop of wijding of enige andere sacramentele of heilige plichtpleging behoeven om dat te worden;

6e dat gemeente en staat van elkander gescheiden moeten zijn. Immers is de gemeente niet de staat en de staat niet de gemeente. Staatssteun aan de gemeente heeft van de gemeente uit gezien voor de gemeente geen zin.

* * *

Uit dezelfde hoek wordt verschillend gekeken.

In een gezellige waranda zaten een hartelijke gastvrouw en een opgewekte bezoeker onder het genot van een ouderwets kopje thee heerlijk met elkaar te keuvelen.

„Wat hebt u hier een prachtig uitzicht!” merkte de bezoeker op.

„Op het pompstation bedoelt u?” schertste de gastvrouw.

„Och neen. Ik kijk naar het wondermooie dal met dat aardige beekje en die brede verkeersweg er langs. Deze schitterende view is bepaald een verassing. Ons land is anders zo vlak.”

8346

Wat zien wij? Wat zien wij in onze gemeenten? In onze voormannen en voorvrouwen? In onze broeders en zusters, allen medeverbondenen in Christus? In onze jeugdwerkers?

Wat zien wij? Wij zitten allen in dezelfde wachtkamer. De gesprekken lopen dag in dag uit en week in week uit en maand in maand uit over dezelfde dingen. Nu en dan werpen wij blikken door de vensters. Wat zien wij? Heus, er valt nog heel wat moois te ontwaren. Ge zoudt het niet zeggen, als gij uw buurman hoort praten of de frontpagina van uw dag- of weekblad doorleest. Toch is het zo. Wat zien wij? Enkel den mens der zonde? Enkel wat u met een diepe afkeer van elke medemens vervult? Of de hand van God, die bezig is uit het ontzettende oordeel van thans over de dag van gisteren een nieuwe, betere morgen te scheppen? God verricht wonderwerken in de nacht, die over ons is gekomen. Hebt gij Zijn lichtende vingers in het zwarte donker bezig gezien? De Vrededorst komt, Zijn weg wordt gebaad.

* * *

Waar vindt ge zulk een voorganger?

Wat wordt er van een stadsdominé verlangd? Deze vraag werd gericht tot een predikant ener gemeente in een grote stad. Hij antwoordde als volgt: de kracht van een stier; de taaiheid van een bulhond; de durf van een leeuw; het geduld van een ezel; de ijver van een bever; de aanpassing van een kameleon; de visie van een arend; de zachtheid van een lam; de zoetheid van een nachtegaal; de huid van een olifant; de gezindheid van een engel; de overgegevenheid van een ongeheel; de trouw van een apostel; de heldhaftigheid van een martelaar; de eerlijkheid van een profeet; de ijver van een evangelist; de tederheid van een herder; de toewijding ener moeder.

Is het lijstje compleet? Wij, Baptisten zijn precies op de hoogte met de eisen, die aan een voorganger in stad of op land gesteld mogen worden. Moet er aan deze reeks nog wat worden toegevoegd? B.v. de goedheid van een meelzak; de blijdschap van een teddy-beer?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR

Zelfkennis.

Het is niet zonder bedoeling, dat de Bijbel gedurig weer de noodzakelijkheid van de zelfkennis in het licht stelt. Al wordt het woord zelf of een afleiding er van maar zeer spaarzaam gebruikt, zo kan het den aandachtigen bijbellezer toch niet ontgaan dat de betekenis van de zelfkennis op allerlei wijze beklemtoond wordt. In persoonsbeschrijving en gedetailleerde vermelding van bijzonderheden, in geschiedenis en gelijkenis wordt het onderwerp zelfkennis aan de orde gesteld. Dit moge blijken uit enkele voorbeelden. Wanneer het eerste mensenaar in overtreding is en schuldig staat tegenover z'n Schepper, lezen we in het eerste bijbelboek, dat het zich verbergt. Het is op de vlucht voor God. De zonde is ingekomen en trekt alle verhoudingen scheef. Of Adam zich hiervan volkomen bewust is geweest? Dat mogen we m.i. met recht betwijfelen. Want één der gevolgen van de zonde is dat ze verblindt. En het is genade van God dat Hij den mens wil brengen tot zelfkennis. In Gen. 3:9 lezen we: „En de Heere God riep Adam en zei tot hem: Waar zijt gij?” De zich verbergende Adam moet zich bewust worden van de toestand, waarin hij door de ongehoorzaamheid aan Gods gebod is gekomen. Adam moet zichzelf leren kennen als een overtreder. Hij moet tot de bekentenis komen: „ik heb gezondigd”. En niet de schuld schuiven op een ander. Want dat doet een ieder, wien het ontbreekt aan de zelfkennis.

Een ander voorbeeld. In het twaalfde hoofdstuk van 2 Samuel vinden we een bijzonder treffend gedeelte, waarin de noodzakelijkheid van de zelfkennis onderstreept wordt. David, koning van Israël, heeft zwaar gezondigd. Hij is een moordenaar en een overspeler geworden. De profeet Nathan moet naar den koning gezonden worden, opdat deze door het bestraffende woord des Heeren tot inkeer worde gebracht. De bedreven zonde moet David voor ogen worden gesteld. Maar David ziet gemakkelijker de schuld van een ander dan z'n eigen schuld. Dat blijkt duidelijk uit de gelijkenis, welke Nathan den koning vertelt. David meent echter een ware geschiedenis aan te horen. De profeet heeft het woord: O, koning, daar waren twee mannen in een stad; de één was rijk en de ander arm. De rijke had zeer veel schapen en runderen, maar de arme slechts één ooilam. Dat ooilam was door hem gekocht en grootgebracht. Het werd beschouwd als bij het gezin behorende. Toen de rijke man bezoek ontving en hij z'n gast een maaltijd wilde bereiden, nam hij

niet één van zijn schapen doch dat ene ooilam van dien armen man, slachtte het en bereidde den vreemdeling een maaltijd.

Tot zover de gelijkenis. De reactie blijft natuurlijk niet uit. „Toen ontstak Davids toorn zeer tegen dien (rijken) man en hij zeide tot Nathan: Zo waarachtig als de Heere leeft, de man die dat gedaan heeft is een kind des doods”. David als koning-rechter heeft het vonnis geveld. En niet ten onrechte. David heeft gevoel voor gerechtigheid. Zal hij nu ook tot zelfkennis komen en zichzelf voor schuldig houden? Dat gaat meestal niet zo gemakkelijk en duurt gewoonlijk te lang. Hooft de profeet des Heeren tot David spreken: „Gij zijt die man”. O. koning van Israël ken uzelf.

Zelfkennis.

Mag ik nog aan twee gelijkenissen van onzen Heiland herinneren? Wie kent niet de gelijkenis van dien vader, die twee zonen had. De jongste zoon eist het deel des goeds, dat hem toekomt, op en zal zich voortaan zelf een weg door het leven banen. Hij zal de richting en het doel van zijn leven nu zelf bepalen. Vrij zal hij zijn in z'n doen en laten. Volkomen vrij! Hooggeprezen vrijheid, zo begeerd door de geslachten der eeuwen, zeg mij hoe lang gij het mensdom nog zult vangen in uw valse leuzen. Paulus spreekt van een andere vrijheid, wanneer hij schrijft aan de Galaten: „Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft. De dienst der zonde betekent in erge mate gebondenheid. En wie zichzelf leeft en de hogere zin van het leven miskent, is een zondaar in optima forma.

De jongste zoon uit de gelijkenis, het ouderlijk huis verlatende en van het leven genieten willende, kent zichzelf niet. Gelukkig laat hij zich door de tegenspoeden, door teleurstelling en bittere ontgoocheling onderrichten en wordt hij werkelijk wijs. „En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij . . .” Eindelijk! Gelukkig maar voegen we er onmiddellijk aan toe.

En nu nog de gelijkenis van den Farizeër en den tollenaar, die samen naar de tempel gingen om te bidden. Wanneer de Farizeër bidt, dan staat hij daar voor ons als een man, wien ten enen male alle zelfkennis ontbreekt. Hij begint met vast te stellen — echt menselijk! — in welke verhouding hij staat tegenover z'genaamde publieke zondaren. Daarin is hij dunkt mij wel eerlijk, dat hij best wil weten hoe ver hij zich verheven waant boven al die mensen, die behoren tot de categorie van openbare zondaren. Daarom meent hij in zijn schijnheiligheid, dat zijn verhouding tot God bepaald wordt door de verhouding waarin hij zichzelf plaatst tegenover de alom bekende groep van

openbare zondaren. Welk een verblindend! De Farizeër ging heen gelijk hij gekomen was. Niet gerechtvaardigd. De gerechtigheid Gods staat nog altijd lijnrecht tegenover die der Farizeën. Wat komt er van ons bidden terecht, wanneer wij in ons bidden geen blijk geven van zelfkennis?

En nu die tollenaar. Zijn gebed is maar kort. Veel te kort volgens veler opvatting. Is dat wel een gebed? Maar één zin! „O God, wees mij zondaar genadig”. Het kan haast niet korter. Doch let op de plaats waar hij staat te bidden. In een paar woorden bepaalt Jezus Christus ons bij de gesteldheid zijns harten. Het dan volgend gebed correspondeert daarmee volkomen. De man is inderdaad een zondaar. En hij weet het. Hij weet het zo goed, dat hij slechts kan pleiten op Gods genade, op die genade welke triumpheert over de gerechtigheid. Deze tollenaar heeft zelfkennis. Hij is zich bewust dat hij staat onder het oordeel Gods. Daar helpt geen menselijke voorspraak aan. De getuigen à charge kunnen allen wel thuis blijven. Hij wenst ook geen overwegingen aan te horen, welke zouden kunnen leiden tot een milder oordeel. Dat zou hem innerlijk maar tot conflicten leiden, waardoor het grote conflict, waarin hij zich door de zonde geplaatst weet met God, toch niet zou veranderen. 't Is alleen de genade van God waardoor hij nog vermag te leven. Deze tollenaar ging af gerechtvaardigd!

Welk een zelfkennis bij dezen man.

En nu kunnen wij het gebed van dien tollenaar wel van buiten leren, doch daarmee kunnen we niet volstaan. Wat heeft ons bidden voor waarde, wanneer de woorden een duidelijke demonstratie zijn van het farizeïsme onzes harten? Och, woorden kunnen zo spotgoedkoop zijn. Vooral wanneer ze vloeien uit de bron van schijnvroomheid.

Het is daarom geen wonder, dat de Bijbel op zulk een veelvuldige wijze de noodzakelijkheid van de zelfkennis in het licht stelt. Ik ken geen ander boek, dat hierin de Bijbel evenaart.

De vier bekend geworden maatstaven van de Oxford Groepbeweging, wanneer ze ook inderdaad worden aangelegd, kunnen een belangrijke hulp zijn in het verkrijgen van meerdere zelfkennis. Er zijn christenen, wier geestelijk leven verdiept is geworden, toen ze vergaderingen van de Oxford Groep bezochten. Maar er zijn er ook, die weer zijn teruggekeerd naar het vroegere peil van een sleurchristenleven. Ze kennen de maatstaven nog wel doch daarmee is dan ook precies alles gezegd. De zelfzucht heeft hen weer stevig in haar greep. Ze spreken over anderen weer even liefdeloos als vroeger. De paden der reinheid zijn verwisseld met de kronkelgangen van zinnenlust. En

de eerlijkheid heeft een geduchte knauw gekregen. Toch willen ze doen alsof. Met andere woorden: het schijnleven tiert welig. Vroomheid wordt slechts geveinsd. En de Farizeër is weer opgestaan uit het graf. Het gebed van den tollenaar uit de gelijkenis kan nog wel met de lippen gebeden worden, doch het hart houdt zich ver van de oprechtheid en de waarheid. En er is dunkt me niets zo ontzettend en verfoeilijk als wanneer de Farizeër het gebed van den tollenaar bidt en toch z'n eigen huichelachtige wegen blijft bewandelen. Wee ons, wanneer de duivel in ons vroom gaat worden.

Hoe wijst ons de Schrift op de noodzaak van de zelfkennis wanneer ze zegt, dat God het hart des mensen aanziet, dat Hij weet wie wij zijn, gedachtig zijnde dat wij stof zijn, dat Zijn ogen de ganse aarde doorlopen om zich sterk te betonen dengene wiens hart volkomen is tot Hem, dat God harten en nieren proeft, dat God de weg der rechtvaardigen kent maar dat de weg der goddelozen zal vergaan, dat niet de Heere Heereroepers zonder meer zullen ingaan in het Koninkrijk der hemelen maar alleen zij die de wil van den hemels Vader hebben gedaan, dat God eens volkomen rechtvaardig oordeelt naar hetgeen we hebben gedaan hetzij goed hetzij kwaad, enz.

Dat wij het ons steeds bewust mogen zijn, dat de Heere ons doorgront en kent. Een schijnleven heeft voor Hem geen enkele waarde.

En tot zichzelf gekomen zijnde zeide hij: „ . . . ik heb gezondigd”!

d. H.

Voor jongeren. Ouderen mogen het trouwens ook lezen.

JONGEMENSEN IN VUUR!

(en vuur in jongemensen. E.-R.)

(Slot.)

Vier mannen wandelen in het vuur, terwijl velen in de omgeving ervan omvallen van de hitte. Hoe is het mogelijk? Waar komt de vierde weg? Het is de Engel van God, Die machtiger bleek te zijn dan de machtige koning. Zij zijn blijven staan, omdat zij niet bang waren voor vuur.

Er brandde een groot vuur in hen. Het vuur van liefde tot God. Terwijl duizenden knielden bleven drie jonge mensen staan, omdat hun God het wilde. Zij deden wat Hij hen zei en stoorden zich niet aan mensen, ook niet aan den

machtigen koning van Babel. Zij gloeden van vuur voor Zijn glorie! Daarom deerde hen het vuur niet. Hun vuur voor Gods Naam wordt heerlijk beloond. De machtige koning erkent dat er Eén is, Die machtiger is dan hij. Daarom komt hij op de tweede plaats en de levende God wordt alom eer en aanbidding gebracht.

Slechts drie jonge mensen op duizenden zijn vol vuur voor de zaak van koning Jezus. Slechts drie en toch de naam van Hem wordt glorie toegebracht. Dat komt door het vuur, door den Heiligen Geest, Die hen vervulde.

Hoe staat het nú met jou, jonge vriend of vriendin? Kom eens echt in vuur voor de zaak van Jezus! Werk eens echt actief mee in ons jeugdwerk. Vertel dat meisje, waarmee je dagelijks in aanraking komt eens van Jezus en Zijn Liefde. Die jongen, die naast je werkt in de fabriek, moet van Jezus verteld worden. Dat mag jij doen. Wat verhindert je dit te doen? Waarom kom je niet op de bidstond, die elke week in jouw gemeente gehouden wordt? Of denk je dat zoiets alleen voor ouderen is? Neen, ook voor jou, juist voor jongelui. Zeg, elke dag zie je die zieke daar liggen. Loop er eens binnen en breng er een bloemetje met een handdruk en een vriendelijk woord over Jezus. Dat durf ik niet, zeg je misschien? Denk eens echt aan de drie jongemannen, die bleven staan, terwijl anderen knielden. Zij durfden wel, omdat ze vol vuur waren voor hun Meester. Dat moet jij ook worden. Jezus wil jou vervullen met Zijn vuur. Dan, als je je leven door Jezus laat vullen, zeg je niet meer: „ik durf niet! of ik wil niet!” Je doet het heel gewoon, omdat het vuur van de Liefde van Christus je dringt. Wat staat jou in de weg? Zet jezelf aan kant en zie niet naar mensen, ook niet naar vrome mensen, maar naar Jezus alleen. Hij wil jou nú vervullen met het vuur van Pinksteren.

Ons jeugdwerk zal het merken, de bidstond wordt beter bezocht en er komen zielen door ons vuur tot Jezus.

Jonge mensen, wordt vervuld met den Heiligen Geest!

EVERT INBERG.

VACANTIEPERIKELLEN.

Gastvrijheid.

U rimpelt het voorhoofd. U is een beetje geërgerd, dat u weer een verhaal zult krijgen van allerlei onaangenaamheden, die een volkomen onbelangrijk mens-kind, dat op vele aangenaamheden hoopte, 8348

zijn overkomen. Beginnen we daarom met te zeggen, dat we over de mensen, die we in onze vrijheid ontmoetten, alleszins tevreden kunnen zijn. Wat is gastvrijheid een prachtige deugd. En dat moet nu eens gezegd worden: onder ons is die deugd niet zeldzaam. Eer het tegendeel. Mijn ervaring op dat gebied zou me kunnen inspireren tot een loflied.

Slechts eens in mijn leven heb ik een nacht onder een mager dekentje van ondoorgronde kleur huiverend en rillend doorgebracht. Ik heb geslapen op veldbedden, stromatassen, bedden, die op en neerwaaien langs de muur, in bedsteden en koetsen, waarop Salomo in al zijn heerlijkheid niet heeft mogen liggen en heb genoten van een slaap zo diep, dat geen „nachtzuster” noch vallend ontuig mij boven kon brengen. Zeker, dan is men gezegend en ik waardeer die zegen ook. Maar we willen de gastvrijheid niet uit het oog verliezen. Het wordt me altijd warm om het hart als ik aan de velen denk, die onmiddellijk en wijd de deuren van hun huis openzetten, indien men nog in de verte is. Hoe weldadig is de oprechte vreugde van de ontmoeting en de uitwisseling der belangstelling. Wat zijn er vele banden, die over onze levens gesponnen werden en ons het gevoel geven, dat we bijelkaar behoren. We zijn geen vreemden meer. Trouwens, dat is toch merkwaardig onder de christenen. Vooral het tentwerk bracht me wel eens in mij onbekende streken onder vreemde mensen. Een grote vraag is dan altijd waar je terecht komt. Wat een geruststelling geeft het als je met een enkel oogopslag ontdekt hebt, dat het in orde is. Dat de geest van Jezus Christus hart en huis gereinigt en gevuld heeft. Of men dan wegzinkt in tapijten of haast haken blijft achter een chinees-matje komt er niet op aan.

Gij kunt u niet verenigen met mijn lof op de gastvrijheid. Voor u zijn natuurlijk alle deuren gesloten. Ze zien u aankomen. Dat kan best zijn. Misschien zag ik u ook aankomen. Ik zal u wat vragen: beoefent gij deze deugd? Zijt gij herbergzaam? Het is een wet, ouder dan die der Meden en Perzen, dat de mens oogst wat hij gezaaid heeft. Er groeien geen peultjes uit goudsbloemzaad. Zaai een vriendelijk woord, een glimlach, doe een broederdaad en ge zult zeker geen storm oogsten. Er kan eens wat zaad op onvruchtbare grond komen, er kan van andere zijde onkruidzaad uitgegoid worden, toch zult ge dertigvoudig terugzien, wat ge vertrouwend hebt uitgegeven. Ik denk met grote dankbaarheid aan allen, die gastvrijheid toonden

en zó een koninklijke deugd openbaarden, die alleen maar tot navolging kan prikkelen.

Moet ik nog over perikelen schrijven? Ge hebt ze zelf misschien genoeg. Het kwam, moet ge weten, door een reis, die ik, terwille van onze gemeenschappelijke zaak, nu belichaamd in de C.I.Z., moest ondernemen. Ik zal u niet vervelen met treinen, waar nauwelijks ruimte is om adem te halen, met bussen, die er niet meer zijn en je aan de rand van de rimboe wanhopig starend laten staan — wij zijn er nog.

Natuurlijk kan men nog van andere, betere dingen gewagen. Hoe kan men genieten van de stilte. Ik moet toegeven, vroeger zag ik de uittocht der stedelingen naar het platteland, naar de bossen en velden, met een scheef oog aan. Wat moest je er ook van denken. De dorpingen immers bewogen zich in tegenovergestelde richting en wierpen zich op de stad. Nu weet ik hoe gaarne een stadsmens aan de rand van een bos, een heideveld, een waterplas of veenkoloniale vaart zit. Niet om de „betere levensvoorwaarden”, ook om de stilte. Geen gekrijs van stoppende trams, geen autogedaver, geen ren naar de trein. Rust. Een eenzame wandelaar, een onhoorbare fietser, een verre lach, een blaffende hond op de hofstede daarginds, een frisse morgenbries, een wijde avondhemel. Ieder natuurlijk mens heeft de goede aarde lief. Wat loopt zachter dan een grastapijt, wat ruikt zoeter dan de bloeiende lindeboom? Maar 't is altijd zo, wat de mens heeft, beseft hij niet. De dorpeling zegt wel eens wat anders van de lieve aarde, die zo stug en zwaar kan zijn. Hij ziet met gierige ogen naar de stad, die belovende stad. De ligende, dodende stad. Evengoed, er wonen nog levende mensen met een hart, dat heimwee heeft, niet alleen naar de paarse hei, de gouden korenvelden, maar ook naar de wereld van God — de wereld van schoonheid en waarheid en goedheid. Wij willen daarom terugkeren tot de stad en zoeken naar hen, die God zoeken, al weten ze 't zelf niet. Als ge dit leest, hopen we er weer te zijn, waar de huizen zo groot schijnen en de aarde en de hemel zo klein.

HUIZINGA.

WORDT VERVULD MET DEN HEILIGEN GEEST!

Wanneer daar iets is, boven alle dingen, dat de predikers en de leden van alle kerken nodig hebben, is het wel de doop des Heiligen Geestes. Indien er één boodschap is uit het Woord Gods, die de Heer zegent en eert, is het zeker de boodschap betreffende den Heiligen Geest.

Ik heb dikwijls opgemerkt, dat, wanneer iemand den Heiligen Geest aanhaalt in zijn prediking, er een kleine ontroering komt onder het gehoor.

De prediker kan stil bidden en het gehoor kan in vormelijk, zwijgend aanbidden het hoofd buigen, maar op het ogenblik, dat de prediker zegt: „O God, zend den Heiligen Geest in ons midden, komt er iets als een golf van heerlijkheid over het koudste, droogste gehoor en iemand zal zeggen: „Amen! Halleluja! Dat is het wat wij nodig hebben!” En prijst den Heer, de Geest antwoordt altijd, wanneer wij Hem erkennen.

Waarom is dit onderwerp zo belangrijk? Ten eerste omdat het het tijdperk is van den Heiligen Geest. Daar zijn drie tijdperken geweest, dat van God den Vader, God den Zoon en nu zijn wij in het tijdperk des Heiligen Geestes.

Waarom wordt dit onderwerp zo veronachtzaamd?

Omdat het de tijd is, waarin men den Heiligen Geest verwerpt.

Tijdens het tijdperk van den Vader zien wij, hoe het afvallige volk vanaf Genesis tot Maleachi de liefdewerkingen des Vaders verwierp.

Gedurende het tijdperk van den Zoon, dat ons in het Nieuwe Testament vanaf het evangelie van Mattheus tot Johannes, en het eerste hoofdstuk der Handelingen aangegeven wordt, zien wij, hoe ook de Zoon verworpen en veracht wordt.

Nu zijn wij in het tijdperk des Heiligen Geestes en daarom kunnen wij ook een zekere mate van verwerping des Heiligen Geestes opmerken, want wij leven nu in de derde en laatste uitnodiging tot het bruiloftsmaal des Lams — het derde tijdperk van God, waarin Hij met Zijn volk handelt.

Wij hebben den Heiligen Geest nodig: om bekleed te worden met kracht, om uitgerust te worden tot de dienst, opdat wij uitgezonden kunnen worden om het Evangelie te prediken, om ons te versterken voor de dag, wanneer de nachten der duisternis rondom ons zich zullen legeren; om ons te bereiden voor de tweede komst van onzen Heer en Verlosser Jezus Christus.

Wij hebben den Heiligen Geest nodig:

want de Heilige Geest is de zegen, die de oogst tot rijpheid zal brengen. Het is thans de tijd des oogstes, en de spade regen komt neder en rijpt de oogst des levens, opdat hij ingehaald kan worden, voordat de Verlosser op de wolken der heerlijkheid zal verschijnen.

De doop des Geestes is een belangrijk onderwerp, omdat het geheim van een opwekking is, dat de Heilige Geest Zijn eigen werk kan doen.

Enige tijd geleden las ik in een oud tijdschrift, dat een klein plezierbootje op de Niagararivier dicht bij de watervallen dreef. Aan boord van het kleine stoombootje waren verschillende toeristen, die de watervallen wilden bezien. Op één of andere wijze kwam het schip te dicht bij de watervallen. Volle stoom werd aangewend, opdat de boot van de gevaarlijke plaats zou weg kunnen komen, maar in plaats dat ze vooruitgingen, werd het bootje langzaam maar zeker achteruit gezogen door de machtige stroom, naar de watervallen. Het gezicht van den kapitein was wit en verwrongen. De stokers en machinisten werkten koortsachtig, maar de kracht van het water was te groot en ze gleden achteruit — langzaam achteruit, zoals zo vele van onze kerken heden ten dage langzaam achteruitglijden; zij glijden uit hun „Amen en hallelujakoer”, ze gaan achteruit in hun bidden, de bidstonden worden niet bezocht, zij verliezen hun ijver om zielen voor God te winnen — zij glijden achteruit naar de sterke stroom van wereldzin en verliezen het machtige geloof in God.

En het bootje gleed langzaam weg.

Maar plotseling herinnerde zich één van de scheepslui, dat er in het ruim van het schip een vat met olie lag, dat daar opgeborgen was voor onverwachte omstandigheden.

„Laat ons olie op het vuur werpen”, schreeuwde hij, „misschien zal ons dat helpen uit de stroom te komen”.

Men bracht het vat met olie naar de machinekamer en ledigde het in de vlammen. Daar werd een machtig geluid gehoord en vlammen schoten op. Het kleine schip schudde en beefde van het ene tot het andere einde. Volle kracht vooruit werd bevolen; de kleine boot kwam uit de sterke stroom en landde in veiligheid. De olie had hen gered.

Wat wij nodig hebben als gemeente in 't algemeen is de olie des Geestes op uitdovend vuur. De gemeente verzinkt hoe langer zo meer in wereldzin; wij verzinken in koudheid, lautheid en vormendienst.

Wij hebben onze eerste liefde verloren.

De gemeente heeft de kracht des Heiligen Geestes nodig om in nieuwigheid des levens opgewekt te worden. „Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, die over u komen zal en gij zult Mijne getuigen zijn, zo te Jeruzalem als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde”.

(Slot volgt.)

ADVERTENTIE

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij

werkzame Agenten

bij geschiktheid vaste toelage.

**N.V. Nederlandsche
Varia Verzekering Mij.**

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen

Heden nam de Heere plotseling tot Zich ons innig geliefd Kleindochtertje en Nichtje

IJBELTJE

in de aanvallige leeftijd van 2 jaar.

Fam. F. BAKKER
Fam. T. KIJF.

WEEKKALENDER

Stel God geen grenzen!

Zondag 9 Aug. Ps. 92.

Vandaag zingen wij het: „Dit is de dag, de roem der dagen”. 't Is Zondag. Deze dag wijden wij aan God en Zijn dienst. Dat is goed. Wat meer Zondagswijding zou ons nuttig zijn. Maar . . . met Zondagswijding alleen komen we er niet. Zal ons leven gelijken op den rechtvaardige uit deze psalm, dan moet elke dag van ons leven Hem gewijd zijn. Die ons kocht met Zijn bloed. Stel den Heilige Israels geen perken. D.w.z. beperk Zijn arbeidssfeer niet tot een bepaalde dag of plaats. Laat Hem heersen in heel uw leven. Niet slechts op Zondag, maar ook de overige dagen. Niet alleen in de kerk, maar ook in uw huis. Zo wordt ons leven een lied ter ere Gods.

Maandag 10 Aug. 1 Cor. 10 : 23—31.

Eten en drinken ter ere Gods. Kunnen wij hier een greis trekken? 't Is goed, dat Paulus er bij schrijft: „hetzij gij iets anders doet”. Zijt gij in de kerk, eer God! Doet gij uw werk, eer God! Beweegt ge u in de politiek, eer God! Of stelt gij God ergens perken? Zegt gij: „Daar heeft God niets mee uit te staan?” Godsdienst is niet slechts eredienst. Godsdienst is leven! Wie God in 't dagelijks leven niet eert, eert Hem ook 's Zondags niet. Zulk één dient God helemaal niet!

Dinsdag 11 Aug. Joh. 16 : 1—13.

Gods Geest werkt nog! Hij leidt ons in al de waarheid. Gods Geest is niet beperkt tot de reformatie. Zijn werk eindigde niet met de werken der vaderen. Wat zij ons nalieten zijn wegwijzers, niet laatste doel. Gods Geest hield niet op te werken bij Luthers dood of Spurgeons laatste preek. Wij mogen van deze mannen leren, maar wij moeten de werking van Gods Geest geen perken stellen. Hij is het die ons leidt, ook nu nog. Geloof gij dat? Laat u leiden!

Woensdag 12 Aug. Joh. 4 : 27—42.

God is niet gebonden aan een bepaald volk. Zeker: „De zaligheid is uit de Joden”. Maar niet alleen vóór de Joden. Ook voor den Samaritaan en Griek. Laat ons God geen perken stellen. De wind blaast waar heen hij wil. Zo ook Gods Geest. God werkt door elke kerk en kring. Zij zijn voor Hem evenzovele kanalen. Laat ons letten op deze werkingen. 't Zal ons meer gemeenschap doen zien. „Wie was ik”, zegt Petrus, „dat ik God konde wezen”. Gods Geest is niet gebonden aan een predikant of kerk of volk. Hij werkt in allen en komt tot allen.

Donderdag 13 Aug. Joh. 5 : 5—16.

Wij maken Gods liefde te eng, door de valse grenzen van onze liefde. Wij sluiten bepaalde mensen buiten onze liefde en 't wil er bij ons maar half in, dat God nochtans ook hen liefheeft. Gods liefde strekt zich niet slechts uit tot uitverkooenen. Er staat niet: „Alzo lief had God de uitverkooenen”. Zijn bloed is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze, maar ook voor die der gehele wereld. Waarom zouden wij Gods liefde perken stellen?

Vrijdag 14 Aug. Ps. 78 : 1—19.

Hier hoort ge de stem van 't ongelooft, van een twijfelen aan Gods vermogen. Daarom zijn wij vaak zo gedrukt, omdat wij niet geloven, dat God op buitengewone wijze kan helpen. Onze God is een gevangene aan Zijn eigen wetten, of onze ervaringen. Welk een kleine God! Zou God eeh tafel kunnen toerichten in de woestijn? Ja! Weg hebt Gij aller wegen!

Zaterdag 15 Aug. Ps. 78 : 32—43.

Stellen wij God perken? Is gans ons leven open voor Hem? God kan alles, zelfs de wetten van de natuur verbreken. Vertrouw u vrij aan Hem toe. Let op Gods wonderlijke leidingen met Zijn volk en in uw leven. Zo blijft

Heden nam de Heere plotseling tot Zich, onze enigste lieveling

IJBELTJE

nog maar 2 jaar oud.

Groningen, 3 Augustus 1942.

Winschoterdiep 75.

W. BAKKER

F. BAKKER—Kijf.

Heden nam de Heere plotseling tot Zich in Zijn heerlijkheid onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

MARIE A. C. J. SCHÜTZ Weduwe van den heer
JAN LODEWIJK EILERS.

in de ouderdom van 67 jaar.

Haar leven was Christus, haar sterven gewin.

Den Haag, 1 Augustus 1942.

Ananasstraat 85.

Semarang (N.O.I.):

LOUIS EILERS

FRANCISCA EILERS—
de Liser de Morsain.

's-Gravenhage:

AGNES EILERS.

Delfzijl:

ANNIE SLORT—Eilers

DOUWE SLORT

MARIETJE en HENNY.

's-Gravenhage:

FRIEDA EILERS

JO BOITEN.

gij er voor bewaard den Heilige Israels perken te stellen. Zou voor God enig ding te wonderlijk zijn? Beveel gerust uw wegen, aan Hem, Die 't al regeert!

G. W. TIJMAN.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

IS JEZUS TE EENZIJDIG?

Martha, Martha, gij maakt u bezorgd en druk over vele dingen, maar weinige zijn nodig of slechts een ding; want Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat van haar niet zal worden weggenomen.

Zou Jezus dat in onze dagen nog hebben durven herhalen?

Martha had het erg druk opeens. Wanneer men onverwacht dertien gasten krijgt, allemaal mannen, die hun deel wel lusten, dan moet er gekookt en gebakken worden; en niet zo weinig. Geen wonder, idat de volmaakte rust van Maria haar irriteert. Alle vrouwen zouden net zo gedacht hebben, wanneer zij verhit van het vuur in de keuken, de kamer waren binnengekomen en zagen hoe hun zuster maar neerzat, alsof haar deze dingen niet aangingen. We hebben behoefte Martha een beetje in bescherming te nemen tegen de harde woorden aan de dienende gericht. Zij zou eens niet gekookt en gebakken hebben. Van de wind kan niemand leven.

Dat weet de Heer ook wel. Maar hij weet ook, dat de mens bij brood alleen niet zal leven. Onze Heer mis kent de gerechtvaardigde eisen van het dagelijks leven niet. Daarvoor was Hij veel te veel een mens der werkelijkheid. Weet ge hoe de Joden Hem scholden? Vraat en wijnzuiper. Hij at en dronk op tijd, want ook het lichaam is van God en er is geen verdienste in een tekortdoen aan spijze en drank. In het „Onze Vader” leert Hij ons, wanneer wij bidden moeten voor onze noden, allereerst te vragen om het dagelijks brood en niet om de vergeving der schulden. Hij wist welk een grote plaats het broodvraagstuk inneemt

in ons leven. Maar Hij wist ook hoe eenzijdig wij mensen altijd dreigen te worden. Tegenover die verderfelijke eenzijdigheid plaatst Hij Zijn heilzame eenzijdigheid.

En wij lopen gevaar eenzijdig te worden, aards, van de aarde. Wat houdt onze gedachten van de vroege morgen tot de late avond bezig? Dit: Wat zullen wij eten en wat zullen wij drinken en waarmede zullen wij ons kleden? Wij begraven ons in de kansen van de oorlog en weten precies waar de Duitsers liggen en hoe de Russen vechten en wat Engeland in Indië doet en wat Amerika doet om de oorlogsproductie te vergroten. Wij pijnigen ons met het probleem hoe de wereld eruit zal zien na de strijd, wat het lot van Nederland en overzeese gewesten zal zijn. Wij verblijden en ergeren ons. We klimmen op de bergen der verwachting en storten in de dalen der vertwijfeling. En aan het einde van de dag staren wij in een sombere toekomst en schudden voor de zoveelste keer het hoofd en klagen: Waar moet het heen? Ik weet het niet. Onze vrouwen zuchten en onze mannen en de ouders zien met zorg op hunne kinderen.

Tegenover zoveel eenzijdigheid zet Jezus: Martha, Martha, gij maakt u bezorgd en druk over vele dingen. Hij begrijpt ons. Wij zijn mensen en niets menselijks is ons vreemd. Maar Hij waarschuwt ons voor het ondergaan in de dingen, die voorbijgaan. Die van ons weggenomen zullen worden. Dwaas is de mens, die het anker van zijn leven uitwerpt in een voorbijvarend schip. Die met de laatste vezelen van zijn bestaan geworteld is in wat niet standhoudt. Jezus was een grotere realist dan wij, die zeggen met de realiteiten van het leven rekening te houden. Hij hield rekening met de ware realiteiten. Hij hield rekening met God, met de betrekkelijkheid van het leven, met de dood. En wat heeft werkelijk waarde voor het aangezicht van God en de dood? Gij, die bekommerd en ontrust

zijt, zijt gij dat niet over dingen, die van u worden weggenomen? Zijn niet al uwe krachten gespannen op dat wat slechts betrekkelijke waarde heeft?

Maria weet net zo goed als Martha dat een mens eten moet om te leven. Dat weet de Heer ook. Het is de zonde van Martha, dat zij geen oog meer heeft voor andere dingen. Dat zij alleen nog maar haar keuken ziet. Het is onze zonde, dat wij alleen nog maar bonnen zien, vechten om schaarse artikelen, dat wij op alle fronten thuis zijn en dat wij God vergeten. Dat er geen tijd meer overblijft om stil te worden voor Hem, in Wiens handen de draden samenlopen. Wij begrijpen de klacht van den dichter, die Jezus benijdt, klimmende op een hoge berg alleen, terwijl hij geen berg kan vinden, waar hij hoog genoeg kan klimmen; de wereld wil hem achterna, al waar hij gaat of staat. Zo gaat het ons vandaag precies. Daar klinkt ons het woord van den Heiland tegen, dat Hij sprak tot Martha.

Jezus' eerste wonder was, dat Hij wijn maakte op een bruiloft en dat moge voldoende het woord onderstrepen: Zoek eerst het Koninkrijk Gods en alle andere dingen zullen u toegeworpen worden. Als Zijn woord eenzijdig klinkt, dan is dat, om ons van de eenzijdigheid te verlossen. Daartoe helpe ons de genade des Heeren.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Mariaver- Duidelijk onderscheidt zich ering. de Roomse Kerk van het Protestantisme door hare Mariaverering. De Kerken van het Oosten staan hierin op de zijde van de Kerk van Rome. Ze mogen de Mariaverering leerstellig minder hebben uitgewerkt,

in de praktijk van het godsdienstig leven neemt ze er ook een brede plaats in. Misschien houdt deze verering van de Moeder des Heeren daar verband met het feit, dat de Kerk van het Oosten bijzondere nadruk legt op de vleeswording. De Roomse Kerk spreekt van de onbevleete ontvangenis van Maria: Door een ingrijpen Gods zou zij, die was voorbestemd de Moeder van den Zoon Gods te worden, vrijgehouden zijn van de erfzonde. Dan heet ze in Rome's Kerk „Middelares van genade”, waarmee gezegd zal zijn, dat Maria's middelaarschap ongelijk is aan dat van Christus. Christus is Middelaar van verdienste. Ook de andere heiligen kunnen worden aangeroepen en deze kunnen ook genade mededelen, maar Maria staat hiérin boven hen, dat zij de rijkst begenadigde is en elke genade van haar kan worden verwacht. Een derde punt in de leer der Roomse Kerk Maria betreffende is haar ten-hemel-opneming. Dat laatste is geen dogma doch slechts leer der Roomse Kerk. Het verschil tussen leer en dogma is dat ook wat de Kerk leert wel als waarheid dient te worden aangevaard, doch niet in dié mate verplicht als het dogma dat doet. Wie weigert aan een door de Kerk vastgesteld dogma te geloven, treft het „anathema”, het „vervloekt” der Kerk.

Nu is er in de Roomse Kerk een sterke stroming, die de leer van Maria's ten-hemel-opneming tot dogma wenst verheven te zien. Vooral in Belgische Roomse kringen wordt hierop bij het Vaticaan sterk aangedrongen, en dat de Paus dit dogma zal afkondigen is wel zo goed als zeker. Het ligt geheel in de lijn van de ontwikkeling van het Roomse dogma.

Men lette bij de beoordeling van de Roomse dogma's echter wel steeds op het fijne onderscheid, dat ze maakt tussen datgene wat ze omtrent Christus belijdt en omtrent datgene, wat ze als waarheid de schare omtrent de Moedermaagd voor houdt. Het eenvoudige volk verwaarloost deze verschillen en stelt praktisch Maria voor Christus en in de plaats van Christus. Doch de Kerk zelf doet dat niet. Ze geeft Maria een plaats beneden Christus en van Hem afhankelijk.

Gemeenteverering Welke is nu de trekking tussen Maria en de Kerk? Ik meen, dat het Friedrich Heiler is, die gezegd heeft dat de Kerk van Rome met hare Mariaverering eigenlijk zichzelf bedoelt. De Kerk voorzover ze geen abstracte, geestelijke grootheid is, doch gekend wordt aan de mensen, die tot haar behoren, haar vormen, is vol van gebreken en vlekken. Deze Kerk te vereren is geen lichte zaak. Haar onvolmaaktheden en tekortkomingen zijn te

groot en treden te zeer op de voorgrond, dan dat men dat van de scharen kan vragen. Toch is de Kerk heilig. Ze is dat niet vanwege de braafheid, vroomheid en heiligheid van hare leden, maar krachtens hare relatie tot Christus. Wilt ze Lichaam van Christus is, dient ze te zijn voorwerp van liefde en verering. Hoe nu deze liefde voor de Kerk op te wekken en te voeden én hoe de menigte te bewegen deze Kerk te vereren? Rome heeft dat gedaan, door Maria te maken tot de personificatie van de Kerk. Daarom moeten we, wat de Roomse Kerk van Maria leert, eigenlijk betrekken op de Kerk, het Lichaam van Christus. Want wat van Maria gezegd wordt, betreft de Kerk. De Kerk is „onbevleete ontvangen”. Ze heeft een bijzondere oorsprong. Ze is niet gelijk te stellen met een of andere organisatie. Ze is op hemelse wijze geboren; een reine schepping.

De Kerk is „middelaars van genade”. Dit komt overeen met de stelling, dat er buiten de Kerk geen zaligheid is. Wie behouden wil worden, moet op een of andere wijze met de Kerk in aanraking komen. Haar is de schat van het Evangelie toevertrouwd, zij bedient de inzettingen.

De Kerk zal ten hemel worden opgenomen. Deze verwachting is geheel schriftuurlijk. Ze komt overeen met de bijzondere wijze, waarop de Gemeente ontstaan is en met het goddelijke leven, dat haar doorstroomt.

Wij en de Mariaverering. Het moest niet nodig zijn dat de liefde tot en de verering van de Gemeente via Maria, de Moeder des Heeren, moet gaan. We hebben alle reden „Maria” te vereren. Het zou voor de Gemeente heel goed geweest zijn, als ze meer liefde en verering genoten had. We zouden haar beide beter kunnen brengen als we haar meer zagen, gelijk God haar ziet. Moesten wij niet geestelijk genoeg zijn om de, voor het natuurlijk oog verborgen schoonheid der Gemeente op te merken? Als we zo stilstaan bij de fouten en gebreken die haar aankleven (en steeds aankleefden), zijn wij dan niet vleselijk? Moesten we de Gemeente niet zien in haar heilige oorsprong? In haar voortdurend leven uit den Geest van God en in het licht van haar hemelse bestemming, haar opneming in de lucht, den Heere tegemoet? En als telkens weer blijkt, dat we dat zo „slecht kunnen, haar naar haar menselijke zijde zien en becritiseren — mogen we het de Kerk van Rome dan wel zo euvel duiden, dat ze de Kerk gepersonificeerd heeft in Maria en liefde tot en verering dezer goddelijke planting opwekt en gaande houdt, door ze te vragen voor Maria?

Wij geloven, dat wij deze weg niet

mogen gaan. Maar daarmee, dat we Rome's Mariaverering afkeuren zijn wij niet klaar. Tonen we deze personificatie te kunnen missen? Tonen we de Gemeente te kunnen zien in haar goddelijke schoonheid, verhevenheid en waardij, zonder dat ze ons wordt voorgesteld in de persoon van de Moeder des Heeren? Onze versplintering in talloos veel „kleine” groepen en kringen bewijst hoe vleselijk we wel zijn. Onze handelwijze ten opzichte van de Gemeente toont vaak dat we niet in staat zijn achter de verschijningswijze der Gemeente haar goddelijk wezen te zien. We doen alsof het bijkomstige en voorbijgaande: de gebreken en de zonden, het voornaamste waren en bepalen daarnaar onze verhouding tot de Gemeente, althans onze liefde tot en onze verering van haar. Wij pleiten niet voor de Mariaverering, doch wel voor een zodanige verering der Gemeente, als haar vanwege haar oorsprong, wezen en bestemming toekomt. En deze liefde en verering moeten niet gaan buiten de concrete gestalte om, die de Gemeente hier en nu heeft — niet een „onzichtbare” Gemeente gelden (wat een vlucht uit de werkelijkheid is), doch de Gemeente, gelijk ze voor ons staat in mensen van vlees en bloed met hun zonden en strijd. Want deze mensen vormen de Gemeente; zij vormen die nu. Uit hen treedt eenmaal het Wonder Gods te voorschijn. Gij, die geestelijk zijt, moet een Gemeente, vol gebreken en fouten, kunnen lief hebben en vereren. Ge moet het kunnen doen buiten Maria om.

L.

VERGADER DE OVERGESCHOTEN BROKKEN.

Een tegenstelling.

Mogen wij hier niet spreken van overdréven spaarzaamheid?

Gij kent de toedracht. Een schare van omtrent vijfduizend in getal verzadigde zich aan „vijf gerstebroden en twee visjes”. Nu zoudt ge denken, dat het een uiterst zuinige verzadiging moet zijn geweest, een verzadiging van de welwillendheid, dat is een verzadiging, waarbij men zich met niets of een kruimel gaarne tevreden stelt. Maar niets is minder waar dan dat. De evangelist zegt ons nadrukkelijk, dat de deelnemers aan de maaltijd zoveel konden eten als „zij wilden”.

Vijfduizend mensen. Vijf gerstebroden en twee visjes. Eten zoveel elk wilde.

Het is een wonder.

Dat er bij zulk een wonder vele

brokken overbleven, harmonieert met de kwistige gebaren van de hand, die het heeft verricht.

Maar dat bij zulk een gemakkelijke vermenigvuldiging van brood en vis de Vermenigvuldiger erop gesteld is, dat de overgeschoten brokken moesten worden vergaderd, spitst ons de oren! Wat beduiden twaalf korven vol bij de berg, die zulk een grote schare heeft geconsumeerd! En toch kon Jezus niet hebben, dat de resten werden weggevoerd en vertreden.

* * *

Behandel brood met eerbied.

Mensen dus, die aan een wondermaaltijd hebben deelgenomen, mogen de overgeschoten brokken niet veronachtzamen.

En mensen dan, die geen wondermaaltijden voor zich vinden uitgespreid?

Dat zijn verreweg de meeste mensen; daartoe behoren gij en ik.

Het heeft er wel wat van, dat wij een turf naar het veen dragen, als wij elkander opwekken om spaarzaam te zijn met ons brood. Wie is dat in deze dagen van schaarste niet? De broodzorgen houden ons bezig van de vroege morgen tot de late avond. Wij zitten al geruime tijd met het probleem van onze voeding. Hoe vijfduizend mensen te verzadigen met vijf gerstebroden en twee visjes zonder Jezus!

Maar er zullen voor velen onzer andere tijden komen, gelijk er voor velen onzer andere tijden zijn geweest, tijden waarop de overgeschoten brokken als een bagatel afsteken bij de overvloed en gevaar lopen niet te worden geacht.

Hoe zorgvuldig hebben de ouden ons jongeren de heiligheid van het voedsel, vooral van het brood ingeprent. Zij hebben dat gedaan niet omdat zij zelve zeven magere jaren hadden doorworsteld en bang waren, dat hun kroost eenzelfde periode van ontbering zou moeten doormaken, maar omdat zij vervuld waren met diepe eerbied voor de machten en krachten, die het goede eten hadden geproduceerd.

Wanneer de dag van de voedselruimte weer daar is en uw kind een stukje brood wegwerpt, doe het dan dat brokje oprapen en vertel het de belangwekkende geschiedenis, die eraan verbonden is. Vertel het hoe de boer onder de herfsthemel, zo guur en veranderlijk, ervoor geploegd en gewoegd heeft. Vertel het van het ontkiemen van het zaad in de donkere keldertjes van de aarde; van de lange slaap onder een sneeuwvacht; van het blijde ontwaken in de lente. Vertel het van de zorgen van de landman bij hagelslag of te veel regen of een zware noord-wester-storm. Vertel het ook van het moeizaam zichten in een brandende

Juli- of Augustuszon; van de mulder, die krom gaat onder zware balen en van den bakker voor zijn overhete oven.

Eerbied voor een overgeschoten brokje houdt in eerbied voor God en arbeiders.

Als uw kind uw verhaal hoort, zal het nooit weer een stukje brood verwaarlozen.

Gij hebt een goed werk aan zijn hartje gedaan. Gij hebt een ziel gered.

* * *

Brokken in ons.

Hebt ge ogen om te zien? Gij ontwaart brokken, brokken overal.

En zullen wij niet allereerst denken aan de wrakstukken van een leven, waarover de golven van de tijd gespoeld hebben? We noemen de onfortuinlijken, bij wie de jaren ten roof zijn gegaan.

Een mens in blakerende gezondheid is als een gast aan een welvoorzien tafel gezeten. De overvloed is zijn vrede en sterkte. Hij geeft uit en verbruikt en houdt maar weinig rekening met de kosten. Doch er breken dagen aan, waarop van de warmte van zijn bloed, van de snelheid van zijn gedachten, van het vuur van zijn ogen, van de voorraad van zijn levenskracht slechts een schaduw is overgebleven. Ouderdom, ziekten en ongevallen doen een hartbrekend slopend werk. En dan gaan wij in droeve stemming het glorie-rijke verleden vergelijken met het magere heden en wij vouwen de handen als iemand, die overgeleverd is aan de ongeneeslijkheid. Vergader de overgeschoten brokken! Laat ons ons op de restanten werpen en ze gebruiken! Gehavend uit de strijd gekomen? Geld, goed, gezondheid, geesteskracht wellicht verloren? Houd de moed er toch in! Is uw schip getorpedeerd, spring in een boot. Kan dat niet meer, grijp dan een plank! Maar bovenal: leef; wil leven; wil leven om Hem, die u het leven heeft geschonken!

Misschien gaat ge gebukt onder een groot verdriet. Gij hebt lief en uw leven heeft zich opgroeiend gestrengeld om andere levens overeenkomstig de goede bestelling van God. Doch de dood is verschenen en heeft uw dierbare weggenomen en uw leven verdord. Soms weet gij niet, waar gij u ophoudt; gebogen in de armstoel ommanteld door het duister of sluimerend in het kille graf. Een geliefde sterft niet alleen; wij sterven mee.

Vergader de overgeschoten brokken, de overgeschoten brokken der zoete herinnering! Maar doe meer. Vergader de overgeschoten brokken van onvol-eindige arbeid!

Heb ze lief in de wandelgangen van hun leven; bemin ze in wat er van hun werk overgebleven is om gedaan te worden; omgord de lendenen en sla

de handen ineen om te helpen vervullen hun reinste wensen en vroomste idealen en onsterfelijkste begeerten. En gij zult weldra verzekerd zijn, dat het niet de dood is, die regeert, maar het leven; niet het noodlot maar God; niet natuurwet maar God in Jezus Christus.

* * *

Brokken rondom ons.

Ja, overgeschoten brokken liggen overal.

Wat geven ze ons niet te denken, die stenen hamers en andere werktuigen met volmaakte nauwkeurigheid en in hoogst bevallige en smaakvolle lijnen vervaardigd, afkomstig uit midden- en noord-Europa! Zij zijn de schamele maar toch welsprekende restanten van het neolietisch tijdperk. Zij gewagen van bevolkingen, die bij hun geringe behulpzelen over een uitstekende techniek beschikten, waaraan ze bewonderenswaardige zin voor schoonheid van vormen paarden.

De menselijke geslachten van overoude tijden hebben ons niets meer gelaten dan enkele overgeschoten brokken. De enige erfenis, die wij van lang geleden bloeiende en verbloeiende beschavingen bezitten, zijn een handvol manuscripten, enige gebroken zuilen, verminkte beelden, fragmenten van vazen, oorkonden op stukken steen of leem en bovendien enkele mummi's om onze nieuwsgierigheid des te meer te prikkelen.

En is het niet door middel van een overgeschoten brok, dat de geleerde ons allerlei bijzonderheden weet te vertellen over verschijnselen, die de diepe slaap der eeuwen met een schijnbaar ondoordringbaar kleed heeft omhuld? Hij vindt een been of een stuk van een been, het kleine restje van een feestmaal van een holbewoner of van een voor-wereldlijk vlees-etend beest. Hij vergelijkt dit been met een tand, met een voetindruk op een rots, en schepselen, die reeds lang tot het stof der aarde zijn teruggekeerd, hervatten in onze verbeelding het leven.

* * *

Brokken en de blijde boodschap.

Het evangelie is een overgeschoten brok.

De bevoorrechte en blijde discipelen genoten het volle feestmaal.

Voor ons zijn slechts een paar korvenvol met brokken overgebleven.

Maar wij mogen u een geheimenis toevertrouwen: de rijkdom van het feestmaal is ook de rijkdom van de brokken. Wie van de brokken eet, geniet het leven! Het is alsof God een welgevallen heeft in kleine dingen. Is het niet een ontroerende waarheid, dat het eenvoudigste evangeliewoord, het

geringste brokje, dat van de tafel van onzen Heiland is gevallen, hetzij vis of brood, voldoende is om de ziel vrij te maken en te doen leven? Het zij mij vergund u allen tot getuigen op te roepen. Is het niet veel eerder regel dan uitzondering, dat degenen, die belijden mogen van de dood te zijn overgegaan tot het leven, verlost zijn geworden door een enkel woord, een korte opmerking, een aanhaling, een brokje uit de evangeliënkorf, doorgegeven door een kind van God? Het brokje had de geest van het feestmaal, van de Koning van het feestmaal, van Jezus zelf.

Vergader de overgeschoten brokken. Nuttig ze, broeders en zusters. En deel ze uit.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR

De voertaal in Palestina ten tijde van Jezus.

In de dagen van Jezus' omwandeling op aarde kon men in Palestina verschillende talen horen spreken.

Het Hebreeuws was de taal van het Oude Testament. Hoe stond het met deze taal in de tijd toen Jezus op aarde was? Was Hebreeuws toen de voertaal van het volk? Neen. Vele eeuwen vroeger werd door het volk de Hebreeuwse taal gebezigd. Doch toen Juda in 586 v. Chr. in ballingschap werd geleid, kwam hierin verandering. De gevankelijk weggevoerden leerden in het land der ballingschap de taal van het noorden spreken. Deze taal van het noorden drong in de jaren der ballingschap ook Palestina binnen doordat heidense kolonisten van het noorden naar het zuiden gedeporteerd werden. De Joden, die na de ballingschap terugkeerden naar het land der vaderen, kwamen tot de ontdekking, dat de taal door hen in ballingschap geleerd ook Palestina was binnengedrongen. Ze bleven trouw aan deze taal en voegden er allerlei Hebreeuwse woorden aan toe. Het boek Ezra en het boek Daniël zijn voor een deel in deze gemengde taal geschreven. Deze taal, het Aramees, was in de dagen van Jezus Christus de gewone voertaal van heel het land. De taal van het volk. Deze taal ontleende zijn naam aan Aram, de vijfde zoon van Sem, en werd gesproken in Noord-Syrië en in Mesopotamië.

Het Aramees in Jezus' dagen stamde dus oorspronkelijk uit noordelijker streken. Voor den doorsnee Palestijner moet in die dagen het Hebreeuws een 8354

dode taal geweest zijn. Ik las bij Morton, dat het Hebreeuws ten tijde van Christus zo weinig meer bekend was, dat de Heilige Schrift in de synagoge uit het Hebreeuws in het Aramees vertaald moest worden door een tolk.

Het Hebreeuws was de taal der geleerden en der rabbijnen. Zonder twijfel heeft Jezus Hebreeuws gekend. Doch in de omgang met Zijn ouders en met het volk zal Hij zich ongetwijfeld van het Aramees, de taal van het volk in die dagen, bediend hebben.

Niet te ontkennen is, dat wij in het Nieuwe Testament tal van Aramese woorden en zinnen aantreffen. Wij allen kennen de zeven kruiswoorden. Toen Jezus het dochttertje van Jairus opwekte, sprak Hij de woorden: „Talitha kumi”. In onze Bijbel staat de vertaling er gewoonlijk bij: „Dochtertje, ik zeg u, sta op”. Het is merkwaardig te lezen, dat de Arabieren tegenwoordig nog steeds het woord „kumi” gebruiken om uit te drukken: „sta op”. We kennen allen het Aramese woord „Abba”, dat „Vader” betekent. Een Aramese woord, dat wij bijna iedere dag gebruiken is „mammon”. Dit woord komt viermaal in het Nieuwe Testament voor. 't Is het gewone Aramese woord voor rijkdommen. Andere Aramese woorden zijn o.a. Gabbatha (Joh. 19 : 13), raka (Matth. 5 : 22) en Golgotha. Het woord Golgotha is een Griekse vorm van het Aramese Gulgulta.

Hebreeuws was dus de taal der rabbijnen, doch de voertaal van het gewone volk was het Aramees. En deze taal heeft ook Jezus gekend en voornamelijk gesproken.

* * *

Opsarion.

Laat dit woord u niet afschrikken. In het boek „In de voetstappen van den Meester” van H. V. Morton las ik over dit woord enkele regels, die elken aandachtigen bijbellezer zullen interesseren. De bekwaame schrijver heeft het over de wonderbare spijziging der vijfduizend. Dit verhaal vinden we bij Johannes het uitvoerigst vermeld.

Er komt, aldus de schrijver, één punt voor in het verhaal van Johannes dat bijzonder interessant is. Als hij de vis aanduidt, die bij die gelegenheid gegeven werd, gebruikt hij het woord opsarion, dat onze vertalers weergeven door „viskens”. Johannes is nu de enige Evangelist die dit woord gebruikt, en de ware betekenis is niet „visje” maar „een smakelijk gerecht”, of, zoals wij zouden zeggen een „hors d'oeuvre”. Dit was inderdaad het gebruik, dat men in Jezus' dagen maakte van de kleine gepekde vis in Galilea.

En dan merkt Morton verder nog op, dat dit weer een bewijs is voor de

mooie locale kleur, die men overal in het Johannes' Evangelie aantreft. Iemand die niet op de hoogte is met het leven en het spraakgebruik in Galilea, zou dit woord nooit gebezigd hebben. Door een woord als opsarion te gebruiken, verraaft Johannes zijn Galilese afkomst. Voorts lezen we nog de opmerking, dat men op z'n studeerkamer gemakkelijk schrijven kan over Matthëus, Marcus en Lucas, doch dat niemand ooit over Johannes moet schrijven, die niet enige tijd in Galilea heeft doorgebracht.

* * *

De gemeenschap der kinderen Gods.

Wanneer men van den mens uit denkt en redeneert dan kan men van allerlei gemeenschappen spreken. Mensen kunnen een gemeenschap vormen, wanneer ze b.v. eenzelfde doel nastreven omdat ze dezelfde belangen hebben of dezelfde idealen trachten te verwezenlijken. Zo gezien kan men van velerlei gemeenschap spreken. En dat gebeurt ook inderdaad.

De Bijbel spreekt ons ook van een gemeenschap: de gemeenschap der heiligen, dat is de gemeenschap der kinderen Gods. In de Handelingen lezen we daar van. „En zij bleven volharden bij de gemeenschap”. Dat is de waarachtige gemeenschap. Deze gemeenschap zouden we de gemeenschap kunnen noemen. Alleen daar waar Jezus Christus met zondaren samenwoont wordt deze gemeenschap gemaakt. Dat is een gemeenschap welke ver uitreikt boven elke andere gemeenschap. De banden van bloed en bodem, van taal en traditie, van volk en volkerengemeenschap spelen een zeer onbeduidende rol in de gemeenschap, welke wij in en door Jezus Christus met elkander mogen hebben. Denk slechts aan de christengemeente te Jeruzalem. De gelovigen verschilden van elkander vanwege karakter, gewoonten, ras en zeden. En toch bleven zij volharden in de gemeenschap!

Wij hebben onze gezinnen lief. Door banden van traditie zijn we aan het verleden verbonden. We weten ons een deel van ons volk. Doch dit alles is en blijft van betrekkelijke waarde, wanneer we het leven in al z'n verhoudingen hebben leren zien vanuit het Evangelie van Jezus Christus. Jezus Christus overschrijdt nog altijd de grenzen. En de gemeenschap der kinderen Gods omsluit alle Christusbelijders, tot welk volk of ras ze ook mogen behoren.

Dit getuigenis zullen we gedurig weer moeten laten horen. Ook in de verscheurde volkerenwereld van nu zullen we de aandacht op de gemeenschap moeten vestigen. En het is onze roeping als volgelingen van Jezus Christus bij de waarachtige ge-

meenschap te volharden. Christenen van welk land of volk ook zijn onze medeburgers in het Koninkrijk van God. Met hen hebben wij een eeuwige onverbreekelijke gemeenschap in en door Christus Jezus.

Dat alle christenen in deze fel bewogen dagen bij de gemeenschap mogen volharden. Daartoe helpe ons God almachtig en Jezus Christus Zijn Zoon door den Heiligen Geest.

d. H.

WORDT VERVULD MET DEN HEILIGEN GEEST!

(Slot.)

De duivel bestrijdt deze waarheid met alle macht, omdat hij weet, dat, indien de gemeente van Jezus Christus op hare knieën valt en teruggaat naar Pinksteren, dat Pinksteren wederkeert in de gemeente Gods. Hij weet, wat op de Pinksterdag gebeurde. Hoe een man, Petrus genaamd, die een lafaard was geweest en voor een dienstmeisje weggevloden was, een man, die gefaald had in de twee hoogten van een christelijke ervaring: gebed en getuigenis, hoe, toen deze man de doop des Heiligen Geestes en vuur ontving, in hem een wonderlijke, bovennatuurlijke verandering plaats had. Inplaats dat hij zeide: „Nee, ik ben niet één van hen”, inplaats dat hij sliep, toen hij moest bidden, werd hij gelijk een cycloon.

Toen Petrus op de Pinksterdag predikte, viel de kracht van God op het volk en zij begonnen uit te roepen: „Wat zullen we doen?”

„Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen: want u komt de belofte toe en uwen kinderen en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heer, onze God, toe roepen zal.”

Indien de Heer u geroepen heeft, is de belofte des Heiligen Geest in al zijn heerlijkheid en vurige volheid, met de verhoging van Christus en de verheerlijking van het bloed van het Lam, met al zijn uitrusting, met al zijn levendmakende kracht, voor u — „voor zovelen als er de Heer, onze God, toe roepen zal.”

Inplaats dat zij, ongeletterde, stamelende vissers waren, die hun boodschap onbeholpen en aarzelend gaven, zag men hen staan, met schijnende, verheerlijkte aangezichten, en zij brachten het Evangelie, niet als de schriftgeleerden en farizeërs, maar als machthebbers.

Iemand vroeg: „Zijn dezen niet onwetende vissers? Hoe is het dan, dat wij ze horen spreken met deze zekerheid — met deze stroom van gouden wel-sprekendheid?”

Ja, wanneer de Heilige Geest inkomt, kan Hij zelfs een visser of een boerenmeisje van achter de melkammer of een mijnwerker nemen, hen met den Heiligen Geest vullen, hen ontledigen van zichzelf en „stromen des levenden waters zullen uit hun binnenste vloeien”.

De duivel weet, dat de prediking, voortgebracht door de kracht des Heiligen Geestes, de mensen doet beven, dat de bekeerlingen gedoopt worden, de hongerigen vervuld worden met den Heiligen Geest, honderden zich gereed maken om uit te gaan en het Evangelie te prediken.

Wij kunnen wonderbare toespraken houden zonder de inspiraties des Heiligen Geestes; wij kunnen op het platform staan en onze preken houden; daar geeft de duivel niets om. Hij weet, dat de man op de eerste rij een dutje gaat doen, de man in de middenste rij misschien er over peinst, of het eten klaar zal zijn, als hij thuis komt. De duivel weet, dat indien wij niet prediken in de kracht des Heiligen Geestes, het Evangelie niet in de harten zal zinken. Wat wij nodig hebben, is een doop van vuur.

Door het bloed van Jezus zijn wij gereinigd, ontledigd, aan Hem gewijd en geheiligd. Het is alleen dan, dat wij den Heiligen Geest ontvangen kunnen. De Heilige Geest kan niet in een zondig hart binnenkomen. Wij moeten eerst verlost zijn van de zonde. De Heilige Geest komt in het verlangende, gloeiende en toegewijde hart en vult het tot overloopen toe.

Kom, Heil'ge Geest, o kom!
Want op U is ons vertrouwen,
Leer ons steeds op U te bouwen,
Doop ons met Uw heilig vuur,
Daal neer, o Heer;
Doop ons met Uw heilig vuur.

OMMER BISSINGE.

Onze vakantie kenmerkte zich door weer, dat men in de regel geen vakantie-weer noemt. Nauwelijks een half uur binnen de muren van het huis der fam. Pots „ergens in Overijssel”, viel de regen, met blijdschap begroet door velen in ons land, neer. En sedert dat begin hebben we in de eerste helft van onze vakantie geen dag droog weer gehad. Wel zo nu en dan eens een paar uur van hoopvol uitzicht, maar in de regel

was die hoop spoedig weer verdwenen om plaats te maken voor het grijze gordijn van water en nog eens water.

En toch hebben we ons niet verveld. We hebben ons heel huiselijk genesteld in ons verblijf en een goede vakantie genoten. 't Komt immers op de sfeer aan. En die was goed. . . .

Over sfeer gesproken. Dat woord verbind ik met de woorden die u boven dit stukje ziet. Voor hen die 't tweede woord niet verstaan, wil ik even zeggen wat 't zo ongeveer is; want precies weet ik 't ook niet. Al mijn pogingen om gewaar te worden wat 't betekent, liepen op niets uit. Met mijn gastheer trok ik op een Dinsdagmorgen naar Ommen. Een oude stad met een prachtige omgeving. In voorbijgejaren verzamelpaats van Krishnamurti en z'n aanhangers, die waarschijnlijk hun inspiratie's in deze omgeving hebben opgedaan of versterkt. Maar er was nu geen sprake van zulk een bijeenkomst. Er was Ommer Bissinge. 't Is eigenlijk een soort markt; toch onderscheidt deze dag zich van andere marktdagen in Ommen. Uit vele plaatsen in de omtrek kwamen de mensen hierheen. Jong — en zelfs heel jong — en oud werd door dit gebeuren, dat niet alleen jaren maar tientallen jaren als gebruik bekend is, naar Ommen getrokken. In vroeger jaren waren er kermisvermakelikheden aan verbonden, die zoals een inwoner van Ommen me verzekerde, de echte „sfeer” gaven aan 't geheel. 'k Vermoed dan ook dat het wel 't meest om deze „pret” was dat men er zo graag heen trok. Allerlei gebruiken werden en worden gehandhaafd, geworteld in en gegroeid uit de geest van de bevolking. Ommer Bissinge betekende voor Ommens ingezetenen een dag van veel vertier en zakendoen, voor de bezoekers een dag van grote pret en uitgelatenheid; 't laatste waarschijnlijk wel 't meest voor het jongere deel.

Hoe dit jaar de Ommer Bissinge verlopen is, ik weet het niet. We hadden ons voorgenomen om als nette huisvaders tijdig weer thuis te zijn. Bovendien regende het . . . en dat beïnvloedde wel heel erg de sfeer van de dag. Dat zag men aan de bezoekers. Wel was er dat hunkeren naar een verandering, maar iets nieuws, naar 't ongekende, maar echt uitbundig was men, toen wij er waren — en dat was in de loop van de voormiddag — niet. Met het verstrijken van de dag zal de sfeer wel anders geworden zijn en heeft waarschijnlijk menige jonge man de gunst verworven om gedurende de „Bissinge” de tas of het tasje van 't

Herodes en Pilatus werden vrienden.

Bij Lucas lezen we: „en op die dag werden Herodes en Pilatus vrienden, waar zij te voren in vijandschap met elkander hadden geleefd”.

We kennen deze woorden uit de geschiedenis, van het verhoor van Jezus. Doch het is de vraag, of velen hebben nagedacht over de oorzaak van deze vijandschap. Het komt trouwens wel meer voor, dat machthebbers die eenzelfde staat dienen, op voet van vijandschap met elkaar leven. Tussen Herodes en Pilatus moet er dus iets zijn voorgevallen, waardoor deze beide mannen elkander zijn gaan haten.

Het Nieuwe Testament bewaart over deze aangelegenheid het stilzwijgen. Het vertelt alleen, dat op de dag, waarop Jezus ter „verantwoording” werd geroepen, Herodes en Pilatus vrienden werden, en wel omdat Pilatus Jezus naar Herodus zond, want deze laatste stelde een ontmoeting met Jezus bijzonder op prijs.

Of werpt wellicht een andere mededeling van Lucas licht op deze zaak? Ik bedoel de woorden: „Galileërs wier bloed Pilatus gemengd had met hun offeranden”.

Bijzonderheden van de levensloop van Pilatus moeten gezocht worden bij de schrijvers Josephus en Philo. Volgens hen had Pilatus een diepe verachting voor alles wat Joods was en zag hij uit de hoogte neer op hun godsdienstige gewoonten. Conflicten bleven dan ook niet uit.

Bij H. V. Morton lees ik in zijn boek „In de voetstappen van den Meester” van één dezer conflicten, met de veronderstelling van den schrijver, dat dit conflict wel de aanleiding geweest kan zijn tot de verwijdering tussen Herodes en Pilatus.

Pilatus besloot tot de bouw van een waterleiding, waarvan de restanten nog zichtbaar zijn op de weg naar Bethlehem. Om de kosten van deze aanleg te kunnen betalen, sprak Pilatus de enorme tempelschatten aan, die bekend zijn onder de naam corban. Toen dit gebeurde, brak er van de zijde der Joden, bij wie de stadhouder het toch al verkorven had, een algemeen verzet los.

„De storm stak op”, en nu volg ik den genoemden schrijver, „toen Pilatus uit zijn hoofdkwartier te Cesarea naar Jeruzalem kwam, waarschijnlijk tijdens het jaarlijkse feest van het Pascha, bij welke gelegenheid hij zich steeds liet escorteren door bijzondere troepen met het oog op eventuele troebelen. Bij deze gelegenheid zond Pilatus troepen die als Joodse pelgrims verkleed waren

onder het volk. Op een gegeven signaal vielen deze troepen de Joden aan en verwekten een opstand. Wanneer dit incident in de Paasweek voorgevallen is, hebben wij er een herinnering aan in het woord dat Lucas schrijft; „Galileërs wier bloed Pilatus gemengd had met hun offeranden”. Indien deze veronderstelling juist is, moeten wij nog op een andere mogelijkheid wijzen. De Galileërs, die door Pilatus gedood werden, waren geen onderdanen van hem; zij waren onderdanen van Herodes Antipas”.

„Het is heel goed mogelijk, dat Pilatus Jezus als een soort zoenoffer naar den vorst van Galilea zond, om goed te maken wat hij misdaan had, toen hij enige Galileërs kort geleden had laten doden”.

Hoewel we hier geen zekerheid hebben, zo is het toch heel wel mogelijk, dat Pilatus zelf schuldig is geweest aan de verwijdering tussen hem en koning Herodes Antipas. En dat hij daarom, toen hij vernam dat de koning in de stad was, maar wat graag (en wel om meer dan één reden) Jezus naar Herodes zond. En Herodes schijnt dan deze daad van Pilatus zeer op prijs te hebben gesteld.

Natuurlijk is het slechts een veronderstelling. Gij kunt wellicht een andere gelachte zijn toegedaan. Daarom geven we bovenstaande alleen maar in vriendelijke overweging.

* * *

Waar Jezus geboren werd.

De auteur van „In de voetstappen van den Meester” geeft ons een zeer boeiend en hoogst interessant en niet minder leerzaam verhaal van zijn reis door Palestina. We lazen ook andere reisverhalen van personen, die het land waar Jezus woonde doorkruisten, doch het boek van Morton is wel enig in zijn soort. Je geniet eenvoudig van de wijze waarop Morton vertelt. De schrijver bezit een zeer scherpe opmerkingsgave en toont gedurig weer goed op de hoogte te zijn met het moderne bijbelonderzoek. Hij laat verrassend licht vallen op feiten en dingen, waar hij anderen je nimmer of zo goed als niet bepaalden.

Zo bezocht Morton Bethlehem en schrijft, dat hij in de primitieve huizen van deze plaats een totaal nieuw inzicht in het verhaal van de geboorte van Jezus Christus kreeg. „Het zijn kleine huizen uit één kamer bestaande boven spelonken gebouwd. Of deze spelonken kunstmatig zijn aangebracht of door de natuur gevormd werden, weet ik niet; zij liggen even hoog als de straat, maar de kamer erboven bereikt men langs een stenen trap van ongeveer twintig treden. Tegenwoordig worden deze

spelonken nog gebruikt als stallen voor het vee dat van de straat naar binnen komt. Meestal treft men binnen een stenen trog of krib aan, die uit de rots gehouwen is, en ijzeren ringen waaraan de beesten vastgebonden worden voor de nacht.

De familie woont in de kamer erboven, die enkel door de stenen vloer gescheiden is van de kelder, waarin de beesten slapen.

Wanneer Jozef en Maria de „herberg” bezocht en die vol bevonden hadden, zouden zij geen stal hebben ontdekt, waarin zij hun intrek konden nemen, want de „herbergen” of khans in de dagen van Christus waren niets anders dan open binnenplaatsen, omringd door een hoge muur en een rij zuilen, onder wier bogen zich kamers voor de reizigers bevonden. De dieren werden niet gestald in de zin waarin wij, Europeanen, dat kennen, maar werden saamgebonden binnen de muur. Het Griekse woord „katalyma” dat Lucas gebruikt en dat wij vertalen door „herberg” kan beter weergegeven worden met „gastenkamer”.

Daarom meen ik, dat wij het ons zo moeten voorstellen, dat de geboorte plaats had in één van die oude spelonkwoningen van Bethlehem. De gastenkamer of bovenkamer, die de Joden gewoonlijk aan reizende volksgenoten aanboden, was blijkbaar reeds bezet, en daarom kwam de gastheer hun tegemoet door aan de Heilige familie onderdak te verschaffen in de kamer die daaronder lag, of in de grot”.

Let in dit verband op hetgeen Mattheus ons van Jezus' geboorte mededeelt. Bij hem toch lezen we de woorden: „En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeke met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij het aanbeden”.

Natuurlijk is het ook mogelijk, dat toen de Wijzen den geboren Koning der Joden kwamen aanbidden, Jozef voor zijn vrouw en het Kindeke inmiddels een betere huisvesting had gevonden. Toch is de korte beschrijving van de huizen van Bethlehem, in verband met het geboorteverhaal van Jezus, voor allen die de bijbel liefhebben van betekenis.

* * *

De verloren penning.

Tijdens zijn verblijf in Bethlehem ontving Morton bezoek van een van zijn vrienden, die zijn leven lang in Jeruzalem gewoond had en uitstekend Arabisch sprak. Door de bemiddeling van dezen vriend kreeg Morton de gelegenheid één van de huizen van Bethlehem te bezichtigen. In dat huis woonde een arme, eenvoudige familie. Vader en Moeder waren thuis alsmede

twee dochters, van wie de oudste een weduwe was. De vriend had een geanimeerd gesprek met de bewoners, zodat de kamer echode van hun gelach.

„Ik zal je eens laten zien”, zei de vriend tegen Morton, „wat de vrouwen van Bethlehem onder haar sluier dragen. Ik zal het oudste meisje, dat een weduwe is, verzoeken of zij haar bruijftskleed wil aantrekken”.

Dit verzoek werd ingewilligd en het duurde niet lang of de jonge weduwe verscheen in haar zwartbestikte huwelijksgewaad, met haar znekb of ketting, en de hoge Bethlehemietische hoed met afhangende sluier. Zij was aanstonds bereid de voile weg te nemen en liet mij zien dat de kleine toren, waarover de voile heenhangt een kleine rode fez is die rechtop gehouden wordt op het hoofd door twee koorden, die onder de kin vastgebonden worden. Om deze kleine fez heen zijn talloze rijen munten genaaid. De „znekb” hangt van het hoofdbedeksel af en bestaat uit tien muntstukken met in het midden een pendan.

„Deze munten stellen de huwelijkschat voor,” vertelde de vriend, „en het is niet onmogelijk, dat zij een illustratie geven van Christus' gelijkenis over de verloren penning. Jij herinnert je wel hoe het verhaal luidt. „Welke vrouw hebbende tien penningen en er een verliezende, ontsteekt niet een kandelaar, en keert het huis met bezemen en zoekt met inspanning totdat zij het vindt”? En zo voort. Maar waarom zou zij zich er zo druk over maken één van de tien muntstukken te zoeken?”

„Ik heb altijd gedacht dat dit henenwees naar de grote zorg, die vrouwen hebben voor haar huisraad.”

„Ja, daaraan denkt iedereen. Maar er ligt nog meer in opgesloten. In de tijd der Joden werden tien drachmen of tien zilverstukken genaaid op de hoofdtooi van de gehuwde vrouw, en als zij er een van verloor, was dat een heel slecht getuigenis voor haar; dan was zij slordig en had waarschijnlijk niet veel vrouwelijke behaagzucht tegenover haar man. Het vervulde haar soms met dezelfde bijgelovige vrees, die moderne vrouwen hebben, wanneer zij haar ring verliezen. Dat was de oorzaak waarom de vrouw uit de gelijkenis een lamp ontstak en het huis met zoveel toewijding met bezemen keerde...”

Ik las nog nimmer van die znekb of ketting, welke afhangt van het hoofdbedeksel en bestaat uit tien muntstukken. Zou Jezus daarom van tien penningen gesproken hebben, omdat in Zijn tijd tien drachmen of tien zilverstukken genaaid werden op de hoofdtooi van de gehuwde vrouw? Nu verstaan we ook, waarom die vrouw uit de gelijkenis naarstiglijk zocht naar haar penning, die zij verloren had.

d. H.

VERBI DIVINI MINISTER.

Soms leest ge achter de naam van een predikant de drie letters: v.d.m., dat is de afkorting van wat hierboven staat en deze woorden betekenen: dienaar van het goddelijk woord. Kortgeleden schreven we onder ons het woord voorganger te prefereren boven dominee, aangezien het eerste woord zelf aanduidt wat de taak van bedoelden man is. Het doet hem meer de verantwoordelijkheid van zijn werk voor de ogen staan, de verantwoordelijkheid, die hij heeft ten opzichte van de hem toevertrouwde en hem vertrouwende mensen. Het accent bij voorganger ligt dus vooral op zijn taak als mens onder mensen. Anders is het bij den dienaar van het Woord. Nu richt de blik van den voorganger zich niet allereerst op de gemeente, doch op God, Die hem riep tot deze dienst en hem Zijn opdrachten wil geven, die hij zal hebben te volvoeren onder de mensen. Wanneer er nog mensen zijn, die den man in quaestie benijden om zijn werk, dan zal deze man een verkeerde opvatting van zijn taak zelf gewekt hebben, of, de benijders, in de regel slechts „zoekers van vuil gewin”, hebben geen grein besef van wat ze begeren, of, de nood, die Paulus uitdreef, heeft ook den anderen gegrepen en stuwt hem tegen wil en dank naar de plaats, waar hij Gods boodschap kan horen en zeggen.

Er zijn er onder de dominees, die een verkeerde indruk gewekt hebben over hun taak. Ze hebben zo gemakkelijk geleefd, dat de zwoeger zich aan hen ergerde; en vaak terecht. Ze hebben zo rijk geleefd, dat de arme zich ontmoedigd en teleurgesteld afwendde. Ze hebben zich zo in zaken, politiek e.d. bewogen, dat niemand meer in hun hemel geloofde. Daardoor is bij velen het werk van een dienaar van het Woord in discredit gebracht en zij worden bij voorbaat niet geloofd. Niet alleen bij de predikanten is de schuld te zoeken van deze toestand. Ten allen tijde zijn er spotters geweest, die met letterlijk of figuurlijk vuil gesmeten hebben en die door duistere motieven gedreven, geageerd en geagiteerd hebben tegen dezulken, die in alle oprechtheid God en het volk trachtten te dienen.

De dienaar van het goddelijk Woord, die het ernstig meent en wiens ambt hem niet een sinecure is, dat wil zeggen een ambt zonder ambtsbezigheid, heeft altijd een moeilijke taak gehad en het is de vraag of zijn werk in rustige tijden niet minstens zo gevaarvol is als in meer bewogen dagen. Want geen storm is zo gevaarlijk als een windstille. Op een brede zandweg rolt de wagen zo gemakkelijk in het spoor der vele jaren en dommelt de koetsier licht in. Voor indommelen bestaat vandaag geen gevaar. Meer dan ooit wil de dienaar naar het Woord luisteren, heeft hij behoefte aan een klare boodschap van God voor het volk. Hij zou zondigen aan zijn ambt als hij niet vooral nu zichzelf door God liet richten en oprichten, teneinde straks tot de verzamelden de waarheid en de genade te kunnen verkondigen. Misschien is zelden het gevaar meer, dus minder, dan het Woord Gods te brengen, groter

geweest dan nu. Sommige mensen schijnen naar de kerk te komen, omdat ze hopen, dat vanaf de hoge, haast onaanastbare kansel pijlen zullen worden afgevuurd, die zeker niet weggelingerd worden door de boog des Geestes en wier punten zeker wel gedrenkt zijn in verachting en bitterheid. Het schijnt, dat er zulken zijn, die denken, dat de kansel het laatste bolwerk is van een aftrekkend tijdsbestek en een basis tegen een voorbijgaande bedeling. Wie nu op de kansel staat, zie toe, dat hij niet valle in de verleidelijke strikken van de gunst des volks. En eveneens, dat hij niet bevreesd zij te richten en op te richten, wat God hem gebiedt zo te doen. De voorganger is een dienaar des Woords en niet een dienaar der mensen; of die in of buiten de kerk zitten doet niet ter zake. „Wij hebben verworpen de bedeksels der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelf aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods”. Het komt er niet allereerst op aan, dat we ons aangenaam maken bij alle mensen, maar bij alle gewetens. We zullen in de regel dan wel aan de kant van de verdrukte staan, maar dat bevreesde niet, alsof u iets vreemds overkwame.

De dienaar zal allereerst het Woord tot de huisgenoten des geloofs hebben te brengen en deze tot het Woord. Vele van onze volksgenoten, en daaronder ook christenen, voeden in zich een leven, dat vijandig is aan het leven Gods. Gelovigen, die geestelijk willen leven, zonder daarbij in dronkenschap der dweperij grenzen uit het oog te verliezen, moeten herinnerd worden aan het woord, dat zij eerst het Koninkrijk Gods hebben te zoeken; dat zij zich niet moeten bekommeren en ontrusten over vele dingen, doch dat ze het ene nodige moeten kiezen; dat het kwade alleen door het goede kan worden overwonnen en dat de kolen vuurs der liefde heter zijn dan de vuren van Nebukadnezars oven; dat zij zichzelf niet mogen wreken, maar dat moeten overlaten aan Hem, Die rechtvaardig oordeelt; dat zij zich bewust moeten blijven van vreemdelingen te zijn en bijwoners, die een beter vaderland zoeken; dat zij aan de machthebbers, die boven hen gesteld zijn, onderdanig moeten zijn, tenzij iets van hen gevraagd zou worden, waarin zij, mensen gehoorzamende, Gode ongehoorzaam zouden worden.

Wie wil den dienaar des Woords benijden? Gij weet zelve, dat we nog maar even het gebied raakten, waarop hij gedurig rondgaat en werkt. Gij beseft ook welk een last van verantwoordelijkheid op hem drukt. Gelukkig staat daartegenover de vreugde van Gods goede tijding aan allen te mogen brengen. Te mogen zeggen, dat God deze wereld liefgehad heeft en nog liefheeft, of zij ervan wil weten of niet. Dat Hij trouwe houdt en niet in het duister laat, die van Hem wegdolen.

Paulus zegt, mede namens zijne medewerkers aller eeuwen: Bidt voor ons.

HUIZINGA.

meisje, dat hij zich uitgezocht en verworven had, te mogen dragen. Men verzekerde me, dat zo menige „band voor het leven” was gelegd. Werd 't niet toegestaan de tas te dragen, dan was dat zoveel als een „blauwtje lopen”, iets wat me niet aangenaam lijkt.

Was dus de sfeer anders, minder levendig dan vroeger — de tijdsomstandigheden hebben zich ook laten gelden — toch merkte men een bepaalde verwachting bij allen die er heen gekomen waren. De hoop op een weer ontmoeten van oude bekenden en ook de verwachting van het onbekende hielden de mensen in spanning. Bij dat alles een gemoedelijkheid waar men in 't dagelijks leven jaloers op kon zijn. Stelt u zich voor dat men tegen u opbotste zonder: „O, neemt u me niet kwalijk” of u lekker op uw tenen ging staan . . . , wat zou u — en ik ook — mopperen. Maar hier: een gemoedelijk lachje of ondeugende glinstering in de ogen en de opkomende storm was al weer gestild. Men kon niet anders dan beïnvloed worden door de algemene sfeer.

Zoals gezegd: omtrent 't eind van die dag in Ommen is me niets bekend. Als degelijke huisvaders hebben we gezorgd op tijd weer thuis te zijn om aan tafel onze maag te vullen met datgene wat dient tot instandhouding van wat men ons broos en bouwvallig lichaam gelieft te noemen. En 't heeft gesmaakt dat verzeker ik u! De sfeer aan tafel deed niet onder voor die in Ommen, al waren aan tafel geen kermisvermakelijkheden of stalletjes van verkopers. Ik heb al de bezoekers van Ommen graag gegund, wat ze van deze dag verwachtten en er zelf van moesten maken. Want daar komt het op aan: de sfeer! En de sfeer is immers de weerklank van wat er in 't hart leeft.

Zo kun je 14 dagen ergens logeren met 14 dagen regen en toch kan 't een goede vakantie zijn. Zo kun je, zoals me dat ook in deze vakantie overkwam: in een bus zitten (?) (een autobus) met 30 à 35 mensen, waar normaliter 18 à 20 mensen kunnen zitten en toch: je treurt niet. Want je bent blij dat je meekomt. Vroeger zouden we gemopperd en gefoeterd hebben en om een tweede bus hebben gevraagd: want waar betaal je anders voor! Nu leren we vergeenoegd te zijn met het tegenwoordige, zoals dat ergens in onze Bijbel wordt gezegd. En daarvoor blijft de sfeer goed en de geest fit.

Sfeer en geest zijn niet te scheiden. Want de sfeer werkt op de geest en de geest beïnvloedt de sfeer van ons leven. Dat merkt men op een marktdag in Om-

men, dat merkt men in een overvol vervoermiddel, dat merken we in ons dagelijks leven. Leven we in de sfeer der hemelse dingen, dan zal onze geest daarvan de zegenrijke gevolgen ondervinden. 'k Bedoel daarmee niet: alleen maar „in den hemel” verkeren met onze gedachten, want dat brengt botsingen te weeg. Dan lopen de gewone dagelijkse dingen hopeloos vast en er komt niets van terecht. Nee ik bedoel dit: laten we onze longen in geestelijk opzicht vullen met dat wat tot de sfeer des „Geestes” behoort, dan zal zulks zuiverend werken op onze gehele constitutie, onze „bouw”. We zullen meer geschikt worden om dragers te zijn van de ons toevertrouwde geestelijke waarden. We zullen meer de minder belangrijke dingen, de toekomstige dingen leren wegcijferen en 't grote doel in 't oog houden en de dingen, de gebeurtenissen in hoger licht leren zien. We zullen beproevingen beter en meer in overgeevenheid aan God leren dragen en zo God verheerlijken. We zullen innerlijk vrijer en ruimer ademen.

In Ommen heb ik opnieuw gemerkt hoe gehecht wij mensen zijn aan wat ons van onze voorvaders is overgeleverd. Oeroude gebruiken worden gehandhaafd zonder dat men precies de betekenis er van verstaat, maar ze spreken eenvoudig tot het hart des volks en daarom hebben ze zulk een grote invloed op 't geestesleven. Wee degene die er aan tornt of probeert ze om te buigen. Hij stuit menigmaal op verzet, want volksgebruiken en streekgewoonten zijn muurvast ingeburgerd in ons volksbestaan. 't Is geen klakkeloos aanvaarden der dingen maar een intuïtief aanvoelen van de grote waarde die er in opgesloten ligt.

Ik dacht in Ommen: als de mensen ook eens zo hechten aan godsdienstige gebruiken of juist: hun geest eens meer afstemden op de sfeer der goddelijke dingen, wat zou 't leven een stuk meer inhoud hebben. Wat zouden de waarheden, die God ons in Zijn Woord heeft nagelaten, meer voor ons gaan betekenen, als ze wat meer gemeengoed, d.w.z. gemeenschappelijk bezit waren. Wat zou 't geestelijk leven er rijker en dieper door worden, want achter al deze dingen staat God, de eeuwige en waarachtige. De Trouwe, die door Zijn Geest de sfeer van ons leven rijker wil maken en onze geest in de sfeer van het hemelse wil overplaatsen. Dat hebben we gemerkt, toen we in Stadskanaal een prediking beluisterden naar aanleiding van Hebr. 11: het „geloofs” hoofdstuk en werden gewezen op de noodzakelijkheid van het

geloof in God en 't grote geluk dat daardoor ons deel wordt: n.l. in een geheel andere verhouding tot God te komen.

We merkten 't ook, toen we op de Zaterdag daarvoor in een kerkje in de Drouwenersmond een huwelijksinzegening meemaakten. Twee mensen, beide geen kinderen meer, waren samen tot overeenstemming gekomen over de vraag, die zoveel jonge — en ook wel oudere — harten bezighoudt. 't Huwelijk was langs de „meer en meer gebruikelijke weg” tot stand gekomen en dit feit zal niet vreemd geweest zijn aan de belangstelling — 't kan ook wat anders geweest zijn, — bij de plechtigheid in de kerk. De dominee wist de juiste sfeer te scheppen en te bewaren en gaf allen aanwezig het recept mee voor een gelukkig huwelijk maar ook voor een gelukkig leven: Draagt elkanders lasten, en vervult alzo de wet van Christus. Wees erop dat we in de regel dit woord bezigen in de zin van: elkaar helpen als we in nood zijn; elkaar steunen, en elkaars moeilijkheden dragen. Zijns inziens ging dit woord dieper en verlangde het van ons elkaars gebreken te dragen in grote liefde, elkaar er af te helpen en zo de wet van Christus te vervullen. Dat vraagt nog meer dan 't eerste: 't eerste vloeit voort uit de gemeenschapszin, die ons ingeboren is. 't Laatste is alleen mogelijk bij een zich zelf wegcijferen. Maar 't brengt geluk in uw huis. Dat merkten we op Ommer Bissinge, dat merkten we bij zoveel gelegenheden in de achter ons liggende vakantie, dat merken wij — gij toch ook — dagelijks als we door Gods Geest geleid in staat gesteld worden als kinderen Gods te leven: in de sfeer waarin Jezus Christus ons plaatste.

HORNSTRA.

UIT DE GEMEENTEN

ARNHEM, 3 Aug. 1942. Geliefde broeders en zusters, voor onze gemeente was Zondag 26 Juli een bijzondere dag. Wij hadden het voorrecht twee jonge zusters en een jonge broeder af te zien dalen in het watergraf. Een van deze zusters was de oudste dochter van onzen voorganger. Vooraf bepaalde onze voorganger ons bij de doop van onzen Heiland. — Laat nu af, want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen. Na afloop van de doop kwamen we als gemeente andermaal bijeen om met elkaar 's Heeren dood te gedenken bij brood en beker. Onze nieuwe leden werden hartelijk welkom geheten door br. Moerke. Het was

een voorrecht mede te mogen aanzitten aan de dis des Nieuwen Verbonds, als mede het getuigenis van de blijdschap te mogen aanhoren. De ene vader had het voorrecht zijn dochter te dopen, de andere vader vertelde, dat het die dag juist 32 jaar geleden was, dat hij zelf gedoopt werd en nu zijn dochter. Het slotlied was: Loof, loof den Heer mijn ziel met alle krachten.

Zondag 2 Aug. vierden onze geliefde voorganger en zijn echtgenote hun 25-jarig huwelijksfeest. Als gemeente mochten we die dag niet ongemerkt laten voorbij gaan. Des morgens was het podium gevuld met het groen der palmen en bloemen, 's avonds was de kerkzaal in feestgewaad. Broeders, zusters en vrienden waren tezamen gekomen om den Heere te danken voor al de zegeningen, ons ook geschonken in onzen voorganger. Het was een avond van vreugde. Veel te vlug kwam het slotwoord van Ds. J. B. de Neef, die mede namens zijn vrouw de gemeente en vrienden hartelijk dankte voor de bewezen daden van vriendschap maar bovenal de Naam des Heeren groot maakte voor al de zegeningen hun geschonken.

Rest ons nog de mededeling, dat ons kerkgebouw elke Zondagmorgen meer en meer gevuld wordt met een aandachtig gehoor.

H. KIP, Secret.

HENGEL (O). Zondag 9 Aug.

Waarlijk, Gods rijk zal op aarde niet worden verslagen.

Bezielde klank uit honderden kelen dit lied op deze bijzondere Zondag door onze kerk. Bewogen door de machtige klank der grote schare, door de geloofstoeiwijding, die ons dit lied met ons gehele hart deed zingen, meer nog door de levende voorbeelden voor ons van de macht van Gods rijk op aarde, die zes jonge mensen uit de strijd en de nacht tot overwinning had gebracht, trilde de waarheid van dit lied in onze harten na. Wij hadden het gevoel, dat de klank er van zelfs in de hemel moest doordringen. Hoe kwam deze overwinning tot stand? Het evangelie was gepredikt, eenvoudig maar reëel. Aan het bevel van onzen Heiland: Predikt het evangelie, was voldaan.

Zes kinderen der gemeente, zes Baptiste zonen, waaronder vijf eerstgeboornen, waren door de stem van dit evangelie geraakt, hadden geloofd en wilden daarom ook gedoopt worden. Zij volgden de weg, die Jezus zelf bevolen had, n.l. die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.

Zij hebben niet gevraagd: kan het ook zonder de doop?, maar vonden hun daad vanzelfsprekend.

Jezus vond het blijkbaar niet nodig bij het tweede gedeelte van deze text de doop nog te noemen, omdat voor hen, die niet geloven de doop geen betekenis heeft. Of onze Heiland heeft hier opzettelijk deze beide: geloof—doop niet gecombineerd, opdat niemand zich op doop zonder geloof zou kunnen beroepen, aldus onze voorganger.

Onze dopelingen hebben in elk geval

geloofd en daarom mochten zij gedoopt worden.

't Was voor de gemeente en voor onze nieuwe jonge leden een onvergetelijke dag.

God heeft ons rijkelijk gezegend door prediking, doop en avondmaal.

De correspondent.

MEDEDELINGEN

De gemeente te Emmer Erfscheidenveen deelt mede, dat Ds. H. Bakker D.V. Zondag 23 Aug. a.s. zijn intrede hoopt te doen.

De diensten zijn als volgt:

v.m. 10 uur bevestiging door Ds. H. C. v. d. Flier van Apeldoorn;

n.m. 3 uur intrede Ds. H. Bakker; 's avonds 7 uur begroetingssamenkomst.

Afgevaardigden van zustergemeenten worden bij dezen hartelijk uitgenodigd. (Voor brs. en zrs. van elders zal in 't lokaal koffie worden geschonken).

Met hart. br.groet.

H. SJOERDS, Secr.

Adreswijziging.

Het adres van Ds. H. BAKKER is nu:

Kanaal A NZ 189

te Emmer-Erfscheidenveen.

Harlingen.

Ds. G. Visser van Noordbergum heeft voor het door de gemeente Harlingen op hem uitgebrachte beroep bedankt.

Pl.v. Secr. J. GORTER.

Muntendam.

De gemeente te Muntendam heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds. G. Visser van Noordbergum.

Rotterdam-C., 11-8-'42.

Walburgerweg 72a.

Oproep!

Verschillende jongemensen hebben zich reeds bij de Commissie voor inwendige zending aangeboden, teneinde als colporteur-huisbezoeker in een der gemeenten te worden tewerkgesteld.

Indien er nog meerdere jongemensen zijn, die menen geroepen te zijn den Heer op deze wijze te moeten dienen, verzoek ik hen mij daarvan in kennis te stellen.

Wij kunnen niet garanderen, dat wij ieder, die zich aanmeldt, ook kunnen aanvaarden, maar terwille van het werk hebben wij gaarne een ruim aanbod.

HUIZINGA, Secr. C. I. Z.

ADVERTENTIE

Zondag 23 Aug. hopen D.V. onze lieve Oom en Tante

C. J. DE BOER

en

T. DE BOER—Smits

hun

25-jarige Echtvereniging te herdenken.

Dat de Heere hun nog vele jaren moge sparen is de wens van

WILLY en ANNIE.

Staveren, Aug. 1942.

De Heere riep plotseling uit onze Gemeente op naar de Hemel onze Zuster

MARIE A. C. J. SCHÜTZ

Weduwe van JAN L. EILERS.

Zij was een stille in den lande, maar een schijnend licht voor den Heiland.

De Baptiste Gemeente te 's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 1. Aug. 1942.

Een vriendelijk verzoek tot de Gemeenten.

Wie helpt de Gemeente Enschedé in bruikleen of te koop aan

50 Stoelen.

Brieven aan D. NIJHOF, Bataviastr. 21, Enschedé.

WEEKKALENDER

Jezus — onze wijsheid.

Te Gibeon verscheen de Heere aan Salomo in een droom des nachts; en God zeide: Begeer wat Ik u geven zal. Salomo belijdt zijn kleinheid, zijn onvermogen dit groot volk te regeren en zegt dan: Geef dan Uwen knecht een verstandig hart om Uw volk te richten. . . . En God antwoordt: Zie, Ik heb u een wijs en verstandig hart gegeven. Dat was reeds gebleken uit Salomo's bede: hij verzocht wijsheid en dat was wijsheid. Ieder woord heeft zijn eigen klank en sfeer; vooral is dat het geval met dit woord. Bij kennis denkt ge aan iets scherp, doordringends, gelijk een herfstmorgenwind; aan een scherpgesneden gelaat, een alziend oog. Wijsheid draagt een wijde mantel met diepe plooiën, schrijdt langzaam voort, heeft een milde blik, een heilzaam en helend woord. Deze week spreken wij over Jezus, onze wijsheid. Vermoedelijk denkt ge nu aan uitspraken van Paulus, die gezien heeft hoe wereldse wijsheid dwaling en dwaasheid, hoe Gods dwaasheid in het einde de enige wijsheid is.

Zondag 16 Aug. Spr. 2 : 1—8.

Verzamel u veel kennis mijn zoon, opdat gij straks in de werkplaats des levens mee kunt arbeiden, doch denk eraan, dat kennis geen wijsheid des levens is, maar dat het kunstwerk der ware wijsheid opgehangen is tussen God, je leven en de dood. Zoek God zo ge wijs wilt worden en ontmoet Hem bovenal in Jezus Christus, Zijn Woord aan ons.

Maandag 17 Aug. Rom. 11 : 25-36.

Het is niet mogelijk om nu nog in een paar woorden wat van deze verzen te zeggen. De lofzang van Paulus kunt ge slechts meezingen, indien ge de hoofdstukken 9, 10 en 11 leest. Dan misschien zult ge een gezicht krijgen op dien groten ondoorgrondelijken God, die de eeuwen en de volkeren in Zijn hand houdt en de duisternissen weet te gebruiken om het licht te nopen helderder te stralen, totdat de schaduwen zijn geweken.

Dinsdag 18 Aug. 1 Kor. 2 : 1—10.

Het zou voor God een geringe moeite geweest zijn alle mensen te overtuigen van Zijn onvergelykelijke grootheid en macht. Daartoe behoefde Hij niet eens de kracht van een onweerstaanbaar redenaar. Ons bereikt de simpele boodschap van de kribbe, het kruis, de verborgen opstanding. Inderdaad, de Geest moet ons hier het gezicht geven in Gods wegen en werken. Wij glimlachen ongelovig en medelijdend of buigen aanbeddend neer.

Woensdag 19 Aug. Spr. 3 : 13-23.

De wijze bij God beschikt over het deel, dat van hem niet kan worden weggenomen. In de ware vragen des levens zijn goud en robijnen zonder waarde. Wijsheid kan niet gekocht worden, moet gezocht worden. Die God leert kennen wordt wijs.

Donderdag 20 Aug. Jak. 3 : 13-18.

De wijze twist niet. Twisten doen zij, die zichzelf zoeken. En die zichzelf zoeken zijn dwaas. De dwazen twisten. Die van boven is getuigt en gelooft dat de waarheid onsterfelijk is en dat zij door hare kinderen gerechtvaardigd zal worden. Lees goed wat van de ware wijsheid gezegd wordt: zuiver, vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van barmhertigheid en van goede vruchten, niet partijdig oordelende en ongeveinsd.

Vrijdag 21 Aug. Jak. 1 : 5—12.

Iemand zeide: Kennis is trots dat zij zoveel geleerd heeft, wijsheid is nederig omdat zij niet meer weet. Een kind van God, dat gaarne volgens zijn roeping wil leven, zal gedurig om meer wijsheid bidden, om inzicht en verstand, teneinde ter ere Gods te kunnen leven.

Zaterdag 22 Aug. 1 Petr. 3 : 8—17.

Juist Petrus kan hier uit de ervaring van zijn leven spreken. Al deze raadgevingen worden geboren uit een door het leven onderwezen hart, dat is de

Zo de Heere wil en zij leven hopen op 23 Aug. onze geliefde Ouders

C. DE BOER

en

T. DE BOER—Smits

hunne

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Dat ze nog lang gespaard mogen blijven, is de wens van hun dankbare Kinderen.

JAN en Verl.

ANNA

GEERTJE.

Staveren, Aug. 1942.

GEVRAAGD, zo spoedig mogelijk,

een nette hulp in de huishouding

bij man alleen. Leeftijd plm. 50 jaar, niet geheel onbemiddeld, van Bapt. beginselen. Om gezamenlijk de huishouding in stand te houden.

Adres JOUKE FINK, Noordbergum, no. 86.

Plaatst Uv

FAMILIEBERICHTEN
in „De Christen”

wijsheid. Moge het lezen van Gods woord u wijs maken, uw hart onderwijzen. God zegene u.

HUIZINGA.

Drie weken lang heeft Ds. G. W. Tijman de kalender willen verzorgen en hij heeft het zo gedaan, dat ik zeker weet, dat meerdere lezers gaarne iets van zijn hand in ons blad zouden willen vinden. Was het niet de gemeente te Sneek, die voorstelde, dat onze voorgangers verplicht moesten worden hun hart en hoofd eens voor ons uit te storten? Als br. Tijman de rij wil openen, dan wil ik daarna wel Ds. Brongers van Enschedé verzoeken ons iets aan te bieden. Inmiddels nog en bij voorbaat hartelijk dank. E.-R.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

LIJZAAAMHEID IS NODIG.

Toen reisden zij van de berg Hor, op de weg der Schelfzee, dat zij om het land der Edomieten heentogen; doch des volks ziel werd verdrietig, op deze weg. Num. 21: 4.

Want gij hebt lijzzaamheid van node opdat gij, de wil Gods gedaan hebbende, de be-loftenis moogt wegdragen. Hebr. 10: 36.

Wie in stille ogenblikken zijn levensboek ter hand neemt en het doorbladt, zal daarin ook het hoofdstuk „Teleurstellingen” vinden. Elk jaar heeft aan dat hoofdstuk zijn regels toegevoegd en de 31ste December van elk jaar schreef er onder: „Wordt vervolg”.

De werkelijkheid beantwoordt niet altoos aan onze verwachting. En of het nu door eigen toedoen of buiten eigen schuld was: als onze wens geen werkelijkheid werd beleefden we een teleurstelling.

De teleurstellingen hebben invloed op ons zieleleven. Ze kunnen ons verdrietig en mismoedig maken, zoals de vervulling onzer wensen ons verblijden kan en . . . overmoedig maken. Daarom is bij teleurstelling zowel als bij voorspoed waakzaamheid geboden, opdat we ze beiden doormaken met God. Die er het gevaar voor ons uit wegneemt en beide heiligt aan ons hart.

In de jaren van zijn tocht door de woestijn werd Israël beproefd.

Ze waren uitgegaan, gelokt door een grote belofte. Achtendertig jaar had nu het zwerfen geduurd. Wat ze hoopten te bereiken was telkens weer

teruggeweken. Maar nu, nu stonden ze dan eindelijk voor de poort van het beloofde land. Eindelijk zou hun verlangen vervuld worden. Een mars van nog slechts enkele dagen door het land der Edomieten en . . . hun leven zou zijn doel bereikt hebben.

Toen kwam de teleurstelling.

De Edomieten wilden hen niet door hun land laten trekken.

Hoe bitter viel dat!

De deur, die toegang gaf tot het beloofde land, bleef dicht. Toen werd de ziel van het volk verdrietig.

Deze ervaring is den kinderen Gods niet vreemd.

We meenden er te zijn en toen — ineens — stonden we voor een kloof. Een omweg was noodzakelijk. In hen, van wie wij de meeste verwachtingen hadden, werden wij teleurgesteld. Zij, die het meest van Christus hoorden, bleven Hem de rug toekeren. Wat oogst leek, bleek loze tarwe te zijn.

* * *

Een teleurstelling is een naaste gelegenheid tot de zonde.

Tussen de teleurstelling en de zonde is maar één schrede. 't Is moeilijk onrecht te lijden zonder onrecht te doen. Zachtmoedig te blijven onder tegenspoed.

„En het volk sprak tegen God en tegen Mozes”.

Vreemd, voorwaar!

De Edomieten weigerden Israël de doortocht en nu kwam het in opstand tegen . . . God en tegen Mozes. Was Mozes er niet het meeste in betrokken en was voor hem de teleurstelling niet het grootst?

Bovendien: werd daardoor de weg ook maar een schrede korter of iets gemakkelijker?

We zijn zelden heldhaftig genoeg om zelf onze last te dragen. We kunnen niet rechtvaardig blijven als het ons tegen loopt. Die zichzelf be-

heerst is sterker dan die een stad inneemt. Maar wie is zo sterk?

Neemt God deze zonde licht?

Verontschuldigt Hij Israël's houding?

Neen! Hij zendt vurige slangen.

Dat is Zijn „Halt!” den zondaar toegeroepen, opdat inkeer en omkeer volge en het geloof weer opwake. Zonder het geloof kunnen wij de loop niet volbrengen.

* Het omzien brengt tot inkeer.

'k Zal gedenken, hoe vóór dezen,

Ons de Heer heeft gunst bewezen

En, inplaats van bitt're klacht,

Dáárvan spreken, dag en nacht!

Die geloven haasten niet.

Als Israël, inplaats van bittere klachten te lozen, gedaan had wat de psalmist zichzelf voorhoudt, zou het geweten hebben, dat God ook uit dat kwaad het goede kon laten voortkomen. Had Gods wijsheid in de moeilijkste dagen niet helder geschitterd? Had Hij, toen Israël voor de Schelfzee stond met Farao's heir in de rug, geen uitkomst geschonken? Was dan nu „Zijn arm verkort”? De kortste weg is niet immer de beste. Zullen we morgen wellicht niet danken voor iets, waarover we heden zouden willen klagen?

Kruisen moeilijkheden uw pad; rijzen bezwaren voor u op uit de bodem, dreigt ge u in een doolhof te verliezen, dan: Gedenk de weg, die de Heere, uw God, u geleid heeft.

Een mislukking kan nodig zijn om ons volgzamer te maken. We komen bij Mara en vinden er bitterheid, doch dicht nabij Mara groeit het hout dat het bittere zoet, heilzaam maakt. Leer in uw nood omzien naar het Kruis. Teleurstellingen zijn als de leuningen aan de smalle brug over een diepliggende bergstroom: ze dwingen ons te gaan in de enige richting, waarin ons leven veilig is.

We beleven teleurstellingen, opdat ons leven niet zal worden een teleur-

stelling voor eeuwig.

Elke teleurstelling is bedoeld als een golfslag, die onze boot dichter bij de kust brengt.

Gij hebt lijdzaamheid — „lijdvaardigheid” van node.

Als we de zonden belijden, die we bedreven in onze teleurstelling en opzien tot Hem, die aan het Kruis verhoogd is, zal God de leiding van ons leven weer op Zich nemen.

En, door de ervaring geleerd, bidden wij:

Neem Heer, mijn handen beide
En leid Uw kind,
Tot het aan eeuw'ge stranden,
de ruste vindt!

L.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Het is een verblijdend verschijnsel, wanneer in de laatste tijd jonge mannen in onze Gemeenten zich door God geroepen weten tot het predikambt. De arbeidsmogelijkheden zijn vele en nu roept God sommigen in Zijn bijzondere dienst. Dat de Gemeenten zich daarover verheugen spreekt wel vanzelf. Sommige secretarissen schijnen echter niet te weten, dat ze broeders, die gaarne in aanmerking wenssen te komen voor opleiding tot predikant, moeten aanmelden bij den secretaris van onze Unie. Willen de secretarissen er wel op letten, dat eandidaten voor de opleiding via de Gemeenten waarvan ze lid zijn worden aangemeld bij ons Uniesecretariaat? Deze kleine attentie kom ik hier van de betreffende broeders vragen.

* *

Die zich geroepen weten.

De ervaring, we kunnen ook zeggen de ondervinding, leert dat velen, die zich geroepen weten tot predikant of zendeling, niet geroepen blijken te zijn. Sommigen meenden voor de Evangelieverkondiging geroepen te zijn kort nadat ze tot de overgave des harten kwamen. Anderen werden zich van hun roepingsbesef bewust toen ze reeds enige tijd op het arbeidsterrein van de Gemeente waren werkzaam geweest. Hoe het ook zij, de voorzichtige weg zal altijd aanbeveling verdienen. Iemand, die zich geroepen weet tot de verkondiging van de heilsboodschap, moet begrijpen dat dit niet enkel een persoonlijke aangelegenheid is, waar anderen niet mee hebben te maken. Zeker, God roept. En wannéer God

8360.

roept tot Zijn bijzondere dienst, dan bekwaamt Hij ook en zullen de mogelijkheden om zich meer en beter te bekwamen geschapen worden. Doch niemand vergete, dat het zich-geroepen-weten ook een zaak is van de Gemeente en daarna van al onze Gemeenten. En het is daarom, dat een jonge man, die zich geroepen weet, door zijn Gemeente wordt voorgedragen tot opleiding. Hier heeft de Gemeente een zeer verantwoordelijke taak. En de voorganger alsmede de gemeenteraad wel in het bijzonder.

Het is bijzonder jammer, dat we de laatste drie jaar inzake de opleiding gehandicapt worden. En dat terwijl het aantal vacante Gemeenten vermeerderd. De leden zullen actief moeten zijn. Want waarom zou God ook niet Zijn zegen kunnen geven door middel van broeders, die naast hun maatschappelijke werkkring de Gemeenten dienen met de prediking? Ook daartoe kan men zich geroepen weten. Dat ook deze roeping niet slechts een persoonlijke aangelegenheid is, maar een zaak van de Gemeente en daarna van al onze Gemeenten, bleek op de laatstgehouden Algemene Vergadering, toen besloten werd op voorstel van de Gemeente Groningen sprekerslijsten aan te leggen, om te voorzien in sprekers voor vacante Gemeenten en ter vervangen. De toelichting van dit voorstel luidde: „Indien iemand gevraagd wordt met het Woord te dienen in een bepaalde Gemeente, is het ten zeerste gewenst dat dit gebeurt in overleg met de Gemeente, waarvan hij lid is, opdat hij uitgaat namens zijn Gemeente en er zich door gedragen weet”.

Deze sprekerslijst zal binnen korte tijd worden aangelegd. Dat velen zich ook voor deze dienst in en aan de Gemeenten geroepen mogen weten. En dat zij dat niet alleen mogen weten maar ook de Gemeenten waarvan ze lid zijn.

d. H.

WAT HEBT GIJ DAAR VOOR EEN DIENST?

Iets over de betekenis van het Heilige Avondmaal.

Het Heilige Avondmaal houden wij ter gedachtenis van Jezus.

Heeft Jezus zelf niet gezegd: „Doe dat tot mijne gedachtenis”?

Wij doen dat om Zijner te gedenken.

Er zijn families, die de loffelijke gewoonte hebben op de sterfdag van vader of moeder bijeen te komen ten einde een gang te ondernemen naar de

laatste rustplaats van de lieve dode. Op het graf leggen kinderhanden, gebruid en gegroefd door de jaren, weer de Aronskelken. Rondom het graf verliezen kinderharten, kloppend in oude-rende lichamen, zich in de stilte en wandelen kinderzielen terug over de heerlijke dreven van het verleden. Bij het graf worden de onderlinge overtredingen vergeven en weggeborgen, terwijl elk terugtreedt op zijn plaats in het gezin van weleer.

Wij ontmoeten elkander op gezette tijden ter gedachtenis van Jezus. Die gezette tijden zijn ons dierbaar; niet gaarne zouden wij onze paats onder de deelnemers ledig laten. Wat wij ook zouden kunnen missen in ons verkeer met elkander, de plechtigheid, waarbij wij Zijner gedenken nimmer! Geen offer is ons te groot om onze gang naar de gewijde plaats te ondernemen, waar wij, verenigt met al de kinderen van hetzelfde huis, door middel van een stukje brood en een dronk uit de beker tot ons laten spreken een liefde, waarvan die van eigen vader en moeder slechts schaduwen zijn.

Ja wij worden ten allen tijde gedrongen om het Heilige Avondmaal te nuttigen.

Maar is het niet bevreemdend, dat de gedachte om Jezus te gedenken, niet is uitgegaan van ons, noch van onze ouders, nog van onze vaderen, noch van de Hervormers, aan wie wij veel hebben te danken, noch van de vromen van de middeleeuwen, noch van de eerste gemeenten, noch van de apostelen?

Ze is opgestaan niet in het hart van een discipel, doch in het heilig hart van Jezus zelf. Dat geeft te denken.

Wie onder de mensen bidt om her-dacht te worden? Wie richt zich tot zijn omstanders met de woorden: „Vergeet mij niet”?

Dat doet Hij alleen, die zich bewust is in de korte spanne tijds van drie en dertig jaren een werk te hebben verricht, waarop de eeuwen eerbiedig de ogen slaan; een werk, waaraan de geslachten niet voorbij kunnen gaan; een werk, dat de val maar ook de opstanding betekent voor velen.

Dat doet Hij alleen, die zich bewust is gekomen te zijn om de Schriften te vervullen.

Dat doet de Zoon des Mensen, die in Zijn „vergeet Mij niet” schreeuwt om de verlossing van de gehele wereld.

* *

Het Heilige Avondmaal houden wij ter gedachtenis van Jezus' dood.

Veronderstel, dat wij het initiatief tot het gedenken van Jezus hadden moeten nemen, welke vorm zouden wij dan hebben gekozen?

Zeker niet die, welke Hij zelf heeft bepaald.

Wij hebben onze gemeentelijke jubi-

OOG EN OOR

60 jaar lid der Gemeente.

Zondag j.l. herdachten we hier in Haarlem in de ochtenddienst het feit, dat twee zusters 60 jaar lid ener Baptiste Gemeente zijn. De namen dezer beide zusters zijn: Ida Elisabeth van der Steur en Gerritje Jansen. Eerstgenoemde zuster is een Haarlemse van geboorte en heeft heel haar leven in de Spaarnestad gewoond, terwijl zuster Jansen voor ongeveer 45 jaar met attestatie van de Gemeente Zutphen naar hier kwam.

Zr. v. d. Steur heeft als meisje het ontstaan van de Baptiste Gemeente meegemaakt. Dat was in 1880. De eigenlijke oorsprong van de Gemeente moet echter gezocht worden in de herfstmaanden van het jaar 1869, toen een kleine Gemeente van gelovig gedoopte christenen ontstond met als voorganger de bekend geworden br. Gerard Velthuyzen, van beroep broodbakker, doch die zich later geheel wijdde aan de Evangelieverkondiging. Deze Gemeente vergaderde de eerste jaren in de blikslagerij van een broeder der Gemeente, de Nobel geheten. Doch de arbeid der Gemeente breidde zich zo uit, dat naar een ander vergaderlokaal moest worden omgezien. De ondernomen pogingen in deze richting slaagden. Ook kon de financiële aangelegenheid zeer bevredigend worden opgelost. Op 3 Aug. 1872 kon de Gemeente een eigen vergaderlokaal in gebruik nemen, dat nog altijd staat aan de Parklaan en al jaren eigendom is van de Sabbatisten. Het werk in de kleine Gemeente had een gezegende voortgang. Een drietal Zondagsscholen met een paar honderd kinderen mocht zich in de grootste bloei verheugen.

Doch — helaas — na slechts enkele jaren werd de sabbatskwestie aan de orde gesteld. Twist en tweedracht bleven niet uit. Het kleinste deel der Gemeente, dat de noodzaak van de sabbatviering niet inzag, scheidde zich af en zo werd op 3 Mei 1880 de Gemeente geïnstitueerd, welke wij thans kennen als de Baptiste Gemeente van Haarlem. Voorganger van deze Gemeente werd Abraham H. van der Steur. De Gemeente heeft zich lange tijd moeten behelpen met primitieve vergaderlokalen. Door onenigheid tussen de broederen kwam het gemeentelijk leven de eerste jaren niet tot bloei. In deze tijd werd reeds de hulp van de Gemeente te Amsterdam ingeroepen.

Op 13 Aug. 1882 werd zr. I. E. van der Steur door haar oom, br. A. H. v. de Steur, op de belijdenis van haar geloof gedoopt. Ze was toen 12 jaar oud. Zr. G. Jansen werd in de maand November van hetzelfde jaar door één van onze voortrekkers, br.

lea, waarbij wij de pioniers een ereplaats inruimen. Wij leggen kransen op hun graven en aureolen om hun hoofden.

Wij brengen in herinnering hun grote geloofshandelingen, hun geloofsmoed, waarmede zij de hoon van de wereld en de kerk hebben getrotseerd; hun zelfverloochening; hun trouw aan God en het geweten. Kortom wij spreken met elkander over hun leven, en steeds weer over hun leven. Immers is het dat leven, dat hun voor ons betekenis heeft geschonken.

Ongetwijfeld zouden wij in dezelfde zin met Jezus doen. Wij zouden op het scherm van onzen geest projecteren Zijn doop in de Jordaan, Zijn wonderen, Zijn wijze woorden, Zijn barmhartigheden, Zijn verheerlijking op de berg, Zijn ontroerende uitingen van naastenliefde.

Jezus echter vraagt enkel aandacht voor Zijn dood.

Dat treft ons ten zeerste. Wanneer er één dood was, die in aanmerking kwam om vergeten te worden, dan was het wel de Zijne. Is er wel een dood, die meer op een misrekening lijkt dan de Zijne? Eens sprak Hij met heilige geestdrift: „Zoek eerst het Koninkrijk Gods en alle deze dingen zullen u worden toegeworpen”. En wat kreeg Hij toegeworpen? Het kruis, het ontzettende kruis. Wel mogen Zijn vijanden spotten: „Hij heeft op God betrouwd, dat Hij hem nu verlosse!”

En zie, Jezus begeert, dat Zijn dood, die Hem meer vernederd heeft dan al Zijn vijanden tezamen in Zijn leven, zal herdacht worden.

Dat is opmerkelijk.

Zag Hij Zijn dood misschien anders? Anders dan de mensen van Zijn dagen? Anders dan wij? A, dat is inderdaad het geval. Hij, die zich bewust was voor de eeuwen te zijn gekomen, zag Zijn sterven niet als een handeling, die Hij onvermijdelijk moest ondergaan maar als de kroonhandeling van Zijn leven.

Het was op de avond vóór Zijn dood, dat Hij Zijn gedachtenismaal instelde. Geen enkel apostel of discipel had van de vorm van Zijn sterven het geringste vermoeden. Hij zelf daarentegen schijnt die vorm voorvoeld te hebben. In de zinnebeelden van brood en wijn als een gevoelige plaat legt Hij met ontstellende zuiverheid het beeld vast van het komende Golgotha. „Dit is mijn lichaam”. „Dit is mijn bloed”. Lichaam en bloed zijn in het leven met elkander verenigd. In de dood alleen scheiden zij van elkaar. Maar niet in elke dood. Dat is uitsluitend het geval in een dood, waarbij bloeduitstorting te pas komt. En bloeduitstorting kwam te pas bij het offerdier.

Het was de tijd van het Joodse Paasfeest.

Het ganse Jodendom dacht aan die

wonderbaarlijke nacht, toen de engel des doods Egypteland sloeg en de Hebreërs spaarde; aan de zwartste nacht in haar geschiedenis toen het uur der vrijheid sloeg.

Het offerlam was weer centraal in het Joodse bewustzijn.

Jezus stond gereed om het offerlam te offeren.

En het offerlam, dat Hij offerde, was zichzelf.

Wat hebt gij daar voor een dienst?

De dienst, waarbij herdacht wordt — en zulks op Z'n eigen bestel — de kroonhandeling van Jezus.

Het heilige Avondmaal houden wij ter gedachtenis van Jezus' verzoenend sterven.

Uit bovenstaande is duidelijk, dat Jezus zelf Zijn dood van geheel enige betekenis beschouwde.

Is het niet opmerkelijk, dat Hij nooit naar Zijn geboortedag heeft verwezen, maar wel dikwijls naar Zijn dood?

En is het ook niet opmerkelijk, dat als Hij een instelling nalaat, ze niet een is, die zijn geboortedag in herinnering brengt, doch Zijn dood, zoals Hij die — neen niet ondergaan — gedaan heeft?

Er zijn er, die in het kruis een martelaarspaal ontwaren. Zij zeggen, dat het de prijs was, die Jezus betaalde voor Zijn trouw aan God.

Zeker was het kruis zulk een paal. Maar het was veel meer.

Er zijn er, die het kruis voorstellen als een afschuwelijke openbaring van wat er in het hart van den mens woont.

Zeker was en is het dat. Maar het was en is veel meer.

Het is de verzoening voor onze zonden.

„Dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt”.

„Dit is mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt”.

„Wat hebt gij daar voor een dienst?”

Dit is de dienst van Jezus' verzoenend sterven.

Uw leven van de kribbe tot

het kruis

was één bewijs, o Jezus, hooggezinde, hoezeer Gij ons, onwaardigen,

bemide,

ons brengen wildet in Uws Vaders

Huis!

In ruil daarvoor klonk men U aan

't kruis. . . .

Men? . . . Men alleen? . . .

Neen, 't is ook voor mijn zonden, dat Gij daar bloedt uit lijfs- en

zielewonden!

Ook ik ben, Heiland, aan Uw

lijden schuldig. . . .

En toch . . . en toch verdraagt

Gij mij geduldig,

en toch . . . en toch wenst Gij

mij veilig thuis!

Stadskanaal, J. W. WEENINK.

B. Roeles, na belijdenis des geloofs te hebben afgelegd te Deventer gedoopt en in de Gemeente opgenomen. Ze was toen een jongedochter van 17 jaar. Als merkwaardige bijzonderheid vermelden we, dat deze beide zusters, die nimmer gehuwd zijn geweest, reeds 45 jaar samen wonen en lief en leed met elkaar hebben gedeeld. In wekelijkse bijeenkomsten en zondagse diensten zijn ze trouw op hun post. Ze beschamen vele leden onzer Gemeente, die zichzelf al heel flink vinden wanneer ze des Zondags éénmaal ter kerke gaan. De trouw van deze oude zusters is bewonderenswaardig en heeft den voorganger der Gemeente menigmaal bemoedigd in zijn arbeid.

60 jaar lid van de Gemeente!

Dit feit was het waard om met een passend woord in het midden der Gemeente herdacht te worden. Gods liefde en trouw hebben we geprezen. En wij hebben Zijn naam geloofd, omdat Hij in Zijn genade deze beide zusters heeft willen schragen, ook bij de arbeid welke ze voor den Meester hebben mogen doen.

In hun jonge jaren hebben ze den Heere mogen zoeken en vinden. We kunnen ook zeggen, dat de Heiland hen op nog jeugdige leeftijd heeft gezocht, en zij hebben zich laten vinden.

Moge onze trouwe God onze beide zusters nog enkele jaren voor elkander sparen en tot zegen stellen voor anderen.

d. H.

DE REUK UWER KLEDEREN.

Alles en ieder heeft zijn eigen geur.

Loopt u maar eens door een winkelstraat met gesloten ogen, het liefst dan aan de hand van iemand, die een open oog heeft. Gij zult in staat zijn precies te zeggen welke winkels ge voorbijkomt. Wat een vertrouwde geur heeft een kruidenierswinkel, waarin vooral de koffie domineert. Ook een klerenzaak, een stoffenmagazijn heeft zo'n karakteristieke reuk. Ge kunt wel niet juist zeggen welke, maar 't is iets apart. Ge zult u niet vergissen als ge een apotheek of drogisterij voorbijkomt, om maar te zwijgen van een schoenenwinkel en bakkerij.

Hebt ge ooit het genot gehad van vers gesneden gras te ruiken? Of hooi, dat op het veld vergeelt? Kent ge de geur van stervende aardappelen? Van een stal met vee, van een boerderij en van een bos in de herfst? Hoe onnatuurlijk is daartegen de zoete walm, 8362

die uit een parfumeriezaak over de straat golft en waarin sommige mensen blijkbaar zulk een behagen scheppen, dat zij zich met deze cultuurproducten wel moeten overgoten of overstoven hebben. Geef mij maar liever den man, die de reuk des velds in de kleren draagt.

Wat een jammerlijke geschiedenis is dat. De oude man voelt zijn einde naderen en wil zijn zoon zegenen. Maar de oude vrouw heeft het meest met haar jongen op, die de hele dag om haar is. Deze moet nu alleen naar haar stem luisteren en zich kleden in de kostelijke klederen van Ezau, haar grootsten zoon, die zij bij zich in huis had. Straks trekt hij met dampend wildbraad, het waren maar doodgewone geitenbokjes, naar den verblinden grijsaard, die de stem niet vertrouwt. Die daarom den zoon verzoekt naderbij te komen, opdat hij de ruwe veldhanden betaste. Die eerst ten volle overtuigd is, wanneer de andere vlak bij hem komt om hem te kussen. Toen rook hij de reuk zijner klederen en zegende hem. Wat kunnen wij bedriegen en bedrogen worden. Het oog kan ons in de steek laten, maar ook de neus.

Het oog kan er tussen genomen worden. Sisak, de koning van Egypte, haalde de gouden schilden, die Salomo eens had laten slaan, weg. De koning Rehabeam was niet verlegen. Wat het goud het meest in kleur nabijkomt is koper. Hij liet koper komen en maakte daarvan prachtige schilden, precies zo als de vroegere. Ze werden krachtig opgepoetst en wanneer hij nu voor een of andere officiële plechtigheid op straat moest, werden de blinkende en glimmende goudgelijkende schilden gepresenteerd met een gezicht alsof ze werkelijk van het edelst metaal waren. Jakob stak in de frisse naar het veld ruikende kleren van Ezau. Hij zei ook, dat hij Ezau was. Veel later werd hem nog eens naar zijn naam gevraagd, door God. Toen zei hij, dat hij Jacob was.

Van sommige kleding zegt men, dat zij werelds is. Zij is met raffinement geknipt en genaaid. Er gaat een bepaalde reuke van haar uit en menigeen is gereserveerd ten opzichte van de persoon, die er min of meer in verborgen is. Aan het andere eind van de reeks mogelijkheden staat het deugdzame kleed, welks kleur meestal naar het donkere en welks vorm nu en dan naar het vormloze neigt. Men zei ook voorzichtig met dezulken, die zich daarin schijnbaar met welbehagen gestoken hebben. Ik vermoed, dat Annanias en Saffira zo rondliepen om vooral de indruk te wekken, dat zij aan de goede kant stonden. En toch deugden ze niet.

Hen kleed, het uiterlijke, de verschijningsvorm, de reuke is niet steeds een getrouwe afspiegeling van het

verborgene. Integendeel, er kan een grote kloof liggen tussen schijn en wezen. Nooit wordt een Jakob Ezau, al lijkt hij er op. Zijn stem verraadt hem. De openbaring van zijn innerlijk zijn staat in strijd met wat naar buiten voorgespiegeld wordt. Zulk een mens is gespleten en daarom ongelukkig. Een goeie boer ruikt naar paarden en koeien en niet naar een-kapperssalon. Een goeie schoenmaker ruikt naar leer en niet naar een ziekenhuis. En van een goed christen gaat een goede reuk uit. Wij zijn Gode een goede reuk van Christus. Die het oog formeerde, zal Hij niet zien en kennen? Die het oor bouwde, zal Hij niet horen, door de woorden heen naar het hart? En die het reukorgaan schiep, zal Hij niet weten of wij Jakob zijn of Ezau? De wereld wil bedrogen zijn en bedriegen. Een oude vader kunt ge om de tuin leiden, en het valt den christen moeilijk om te ontdekken, wanneer er een wolf binnen de schapenvacht versholen is, maar God gaat toch verder dan de reuk uwer klederen.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

HARLINGEN.* Op 26 Juli 1942 nam Ds. Bakker wegens vertrek naar Emmer Erscheidenveen van onze gemeente afscheid. In de middagdienst sprak hij tot ons over een woord van Paulus uit Efeze 5 : 1 en 2. „Zijt dan navolgers Gods als geliefde kinderen. En wandel in de liefde, gelijkterwijs ook Christus ons heeft liefgehad en Zichzelve voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer Gods, tot een welriekende reuk". In de predikatie legde Ds. Bakker vooral de nadruk op drie dingen: Het volgen van God — het wandelen in de liefde — de liefde van God tot ons. Na afloop van de predikatie werden enkele afscheidswaardigheden gesproken door afgevaardigden van Sneek en Stavoren, die niet in de gelegenheid waren, het intiem samenzijn, het welk om 8 uur aanvang bij te wonen. Deze laatste bijeenkomst stond onder leiding van één der brs. ouderlingen, die in zijn openingswoord constateerde dat de scheidende voorganger zich voor onze gemeente zeer verdienstelijk heeft gemaakt. Zijn ambtsaanvaarding in Harlingen vond

* Een misverstand is oorzaak van vertraagde inzending geweest.

plaats onder uiterst moeilijke omstandigheden, welke mede dank zij zijn tactvolle leiding spoedig in betere tijden verkeerden. Spreker uitte zijn erkentelijkheid voor de zegeningen van Godswege door hem aan de gemeente geschonken. Woorden van waardering werden vervolgens gesproken door afgevaardigden van Leeuwarden, Friese Bond en Friese jeugd. Ook de predikant der Christelijk Gereformeerde Gemeente, door ds. Bakker als „collega-broeder-vriend” aangesproken, rept van aangename samenwerking in interkerkelijke evangelisatie en spreekt zijn dank uit voor de uitstekende persoonlijke verhouding, die er tussen hen bestond. Enkele bestuursleden gaven uiting aan hun hoogachting voor dencheidenden voorganger en roemden zijn goede leiding in de bestuursvergaderingen. Van gemeentewege werden vervolgens aan br. en zr. Bakker enige boeken en een kunstvoorwerp ter herinnering aangeboden. Ook Zusterhulp, Mandolineclub en Zangvereniging, waarvan zr. Bakker leidster was, voegden in woord en geschenk hier het hunne bij. Ds. Bakker, hierna het woord verkrijgende, releveerde de goede jaren in Harlingen doorgebracht en bracht dank aan allen die op enigerlei wijze zijn taak in Harlingen hebben vergemakkelijkt. Hij is dankbaar bij zijn vertrek naar elders een prettige herinnering te kunnen meenemen. Ook zr. Bakker richt het woord tot de vergadering en spreekt de wens uit, dat het verenigingswerk door haar vertrek niet in bloei zal afnemen. Het vergevorderd uur was oorzaak, dat velen, die het woord nog tot huncheidenden leraar wilden richten, hiervoor niet meer de gelegenheid kon worden gegeven. Het was een ontroerend oogenblik, toen de voorganger de gemeente verzocht op te staan en hij voor de laatste maal zijn zegengroet uitsprak.

plv. Secr. J. GORTER.

APELDOORN. Met grote dankbaarheid mogen we gewagen van de rijke zegeningen van den Heere ons geschonken. Onze nieuwe voorganger ds. H. C. v. d. Flier, werkt met flink enthousiasme. Iedere Zondag is ons kerkje meer dan bezet, waaronder vele vreemdelingen. Ook onder de jeugd wordt het werk flink aangepakt. De evangelisatiesamenkomsten welke iedere Donderdagavond in het gebouw „Patrimonium” worden gehouden, mogen zich in een overweldigende belangstelling verheugen. Voor afwisseling wordt gezorgd door zang en muziek, o.a. van het Leger des Heils. Ook ds. Slort van Delfzijl bracht één avond de boodschap des heils.

Afgedwaalden keren terug en ook mochten we er een door de doop in onze gemeente zien opgenomen.

Met blijdschap zien we de toekomst tegemoet, verwachtende van den Heere een rijke zegen.

G. W. GROENHUIJZEN.

Correspondent.

DRAAGT ELKANDERS LASTEN.

Gal. 6 : 2.

Wij, die sterk zijn, zijn schuldig....

Rom. 15 : 1.

Het staat er zo eenvoudig en toch, wat heeft dat woord een veelomvattende en verstrekkende betekenis.

Lasten dragen is voor ons niet de meest begerenswaardige zaak. Wat kan het dragen van eigen lasten dikwijls onze schouders reeds doen krommen en toch vraagt niemand minder dan Christus zelf van ons, dat wij ook nog elkanders lasten zullen dragen om alzo Zijn heilige wet te vervullen. Het is heus geen lichte eis, die Hij ons hier stelt. Immers, and'rer lasten kunnen dikwijls nog moeilijker zijn te dragen dan onze eigen. Het kan gebeuren, dat wij met een vriendelijk knikje, een warme handdruk of een liefdevol en bemoedigend woord iemands lasten al enigszins kunnen verlichten, maar daarmee alléén zijn we nog niet klaar; de Heer eist van ons, dat we ze zullen dragen.

Hij stelde ons tot voorbeeld de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan. Ziek en ellendig, van alles beroofd, lag daar de aangevallene en steeds weer wordt het ons warm om 't hart, wanneer we lezen hoe liefdevol die Samaritaan zich over hem ontfermde — „ga heen”, zegt de Heer, „en doe gij desgelijks!” Willen we eens de hand in eigen boezem steken en ons zelf afvragen of deze gezindheid wel steeds de onze is?

Staan wij dikwijls niet heel spoedig klaar met de verontschuldiging, dat we zelf reeds genoeg hebben te dragen en ons niet met andermans zaken willen bemoeien? Ogenschoonlijk klinkt dat laatste argument heel mooi, ja, bijna zelfs voorbeeldig, maar — is dit naar de zin van Christus? Immers neen; want in werkelijkheid is dat onze gemakzucht en kiezen

we de „gulden middenweg”, maar mijn broeder en zuster, dat is nooit de „koninklijke weg”, die onze Meester vóór ons is gegaan, in volkomene zelfovergave en dienende liefde tot den naaste. Droeg Hij niet al onze lasten en zouden wij dan, uit dankbare wederliefde tot Hem, naast onze eigene, ook niet and'rer lasten willen dragen? 'k Weet wel, dat is lang niet altijd gemakkelijk. Een broeder of zuster kan zich in zeer bijzondere omstandigheden bevinden en dringend behoefte hebben aan medeleven en medelijden. Evenwel mogen we ook dan er niet voor terugschrikken om hem of haar lasten mede te dragen, maar is het meer dan ooit onze heilige plicht onzen God te smeken om de hulp en leiding Zijns Geestes, opdat wij met wijsheid en tact in dienende liefde onze lijdende en geslagene broeder of zuster mogen bijstaan in woord en daad en bewaren voor de wanhoop die zich, zo wij ons onthouden, wellicht van hem (haar) meester zou maken. Ontmoeten we mensen, die een zondelast torsen, laten we dan niet als een farizeër aan hen voorbijgaan, doch medelijden tonen met hun zwakheden, gelijk ook onze hemelse Hogepriester medelijden heeft met onze zwakheden.

't Is aan ons hen te wijzen op dien Hogepriester, opdat niet eenmaal hun bloed van onze hand zal worden geëist. Wij zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen. Verharden zij zich, willens en wetens, zo blijft ons slechts over hen „los” te laten en over te dragen aan God, voor Wiens rekening ze zijn.

And'rer leed en smart te verzachten en alzo de wil des Vaders te volbrengen, dat is het waarin onze goddelijke Meester ons is voorgegaan en waarin wij Hem krachtens onze belijdenis en doop hebben te volgen, opdat wij alzo de wet van Christus vervullen.

Ja, het lastdragen moet ons een lust zijn! Wie is tot deze dingen bekwaam? Paulus geeft ons het antwoord, vol ontroerende geloofsroem: „Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft!”

H.

O. MATERS—de Vries.

PENSIOENFONDS.

In dank ontvangen voor het pensioen-
fonds van de gemeente

te 's-Gravenhage (Z.B.S.) . . . f 50,—

„ Hengelo (O.) . . . . . f 70,—

Dat is sedert de verantwoording van
19 Juni al weer een mooie cent; twee
dikke, grote centen zijn het! Zulke maar
meer.

Maar . . . ja, waarde lezers, ditmaal
kom ik met een „maar”. Het feit, dat
de Heer onzen broeder ds. Barendregt
tot zich nam, plaatst ons voor een nieu-
we, of — laat ik zeggen — meer uitge-
breide taak. Nu is wel het „aardse slijk”
niet het voornaamste, maar niemand kan
er goed zonder, ook onze ouden, wedu-
wen en wezen niet. Dus moet er thans
meer geld inkomen in het fonds, opdat ik
ook meer zal kunnen uitbetalen.

Wij leven allen uit de hand des Heeren;
dat is een heerlijke geruststelling op de
achtergrond. In sommige gevallen is even-
wel die hand des Heeren zichtbaar op
aarde, heeft zij vlees en bloed aangenomen
in mensen, dikwijls in Zijne gemeen-
ten. Zo is het in dezen ook: De hand
des Heeren, de palm en de vingers,
vormt gij, gemeenten onzer Unie; en ik
weet, dat gij die ook gaarne wilt zijn.

Daarom doe ik vol vertrouwen een
beroep op U. In de Unievergadering
werd goedgevonden, thans de inhoud
van het wezenfonds te storten in het
pensioenfonds als een eerste inkomst voor
de nieuwe uitgaven, die nu gedaan moe-
ten worden. Maar daar moet nog heel
wat bij komen. Gemeenten, die elk jaar
bijdroegen aan het fonds, vraag ik thans
heel vrijmoedig om een extra-bijdrage.
En gemeenten, die in het verleden meen-
den niets te kunnen doen, vraag ik even
vrijmoedig: Probeert eens, of ge niet
een inzameling voor dit doel kunt houden.

Ik verwacht — eerlijk gezegd — een
stroom van bijdragen, want ik vertrouw,
dat er een algemeen plichtsgevoel voor
God onder ons gevonden zal worden;
dat ieder op z'n minst iets zal willen
doen. En als ik me daarin niet vergis,
dan wordt het uitstekend. Het zal mij
een grote vreugde zijn, als er zeer spoed-
ig antwoord komt op dit mijn verzoek.
We kunnen dan gerust zijn, dat uitstel
geen afstel wordt.

U weet, het nummer van mijn postre-
8364

AAN ONZE LEZERS
EN LEZERESSEN.

Het stemt ons tot dankbaarheid, dat wij steeds van elkander
kunnen lezen. Het is een voorrecht en ik weet, dat velen dat ook
als zodanig beschouwen en God ervoor danken. Voegt daarbij
dan de bede, dat het ons vergund blijve door ons blad met el-
kander verbonden te blijven. Terwijl gij bidt, gedenkt dan ook
hen, die week in week uit trachten u te geven, wat uw leven zou
kunnen verrijken. Schrijven is moeilijk werk. Het is voor ons ge-
lukkig minder moeilijk, dan voor hen, die vroeger veel in politieke
organisaties bezig waren. De wereld, waarin zij verkeerden, is
opgebroken, weggevaagd. De wereld, waarin wij toen verkeer-
den, is gebleven. En christen leeft allereerst en allermeeest met
God, bij het Woord en in de Gemeente. Daaruit putten wij toen
de stof tot schrijven. Dat doen wij ook nu. Wij hadden en heb-
ben geen behoefte ons met staatszaken of politieke aangelegen-
heden te bemoeien, zoals mannen, die zich daarin begeven, dat
doen. Op een christelijk blad kon men vroeger lezen, dat het
openlijk noch bedektelijk in een of andere kerkelijke richting
stuurde. Datzelfde zouden wij vrijmoedig met het oog op bedoelde
zaken aan de kop van De Christen kunnen afdrucken. Wij be-
ogen niets anders dan het geestelijk leven te wekken en te beves-
gen en, voorzover mogelijk, te beschermen. Een preek, die eigen-
lijk niets anders bevat dan verborgen verzet en versierd is met
allerlei steekjes onder water, is geen preek en sticht niet. Zo
groot onze afkeer moet zijn van deze bediening des Woords, zo
ver wensen wij ook in dit blad verwijderd te blijven van heel
kunstig gecamoufleerde aanvallen tegen wat over ons kwam en
komt. Wanneer iemand meent om God en zijn geweten ten strijde
te moeten trekken, hij ga uit tot den tegenstander en schrijve of
zegge het hem aan. De Christen is ons blad, waarin we elkaar
groeten en de hand drukken en wijzen op God, Die regeert en
op Zijn Zoon, ons tot heil gegeven.

Het was helemaal niet mijn bedoeling om dit te schrijven. De
administrateur verzocht mij alleen maar u mede te delen, dat voor-
lopig geen nieuwe abonné's kunnen worden ingeschreven; dat
ook geen proefnummers meer zullen worden verzonden. Het beste
wat gij nu kunt doen is uw Christen door te geven aan gemeente-
leden, die beseffen, nu te laat te zijn om zich te abonneren. Ver-
geet u het in het begin tot u gerichte verzoek niet?

E.-R.

kening is 109502. Met hartelijke groeten
en beste wensen blijf ik de Uwe in
's Heeren dienst

K. REILING.

Hengelo (O.) 14-8-42.

CORRESPONDENTIE

Daar wij, in verband met het trein-
verkeer, de copie een dag te laat ont-
vingen, waren wij genoodzaakt ons blad
een dag later te posten dan gewoonlijk.

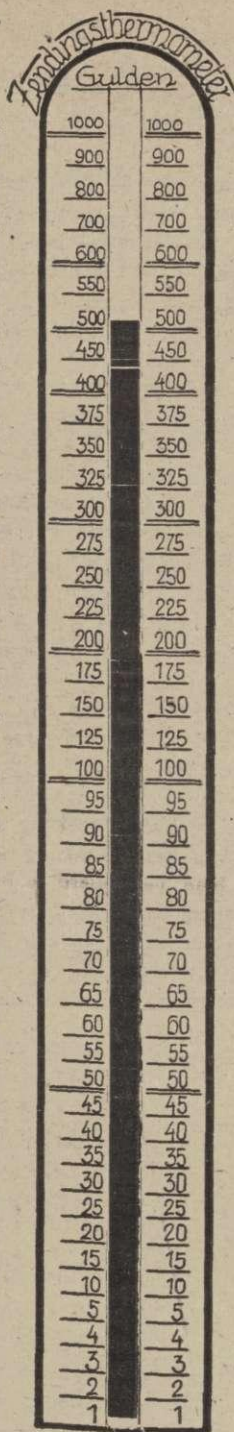
ZENDINGSACTIE.

Een vacantieartikel.

Met de keuze van dit artikel plaats ik mij in goed gezelschap, n.l. bij hen, die in ons weekblad ontboezemingen over vacantiestienbestegaven. Daar mijn verlof, nu op 15 Augustus, nog moet beginnen, kan ik niet putten uit recente persoonlijke ervaring, reden waarom ik iets te berde breng over de mieren. Mijn bedoeling daarmee is niet die van Salomo, want met ons orgaan „de Christen” bereik je toch de luiards niet. De activiteit en samenwerking der mieren staan mij in de gedachten. Ik herinner mij, dat een onderzoeker, Pease genaamd, vertelt van avonturen met mieren in Afrika. Hij zag eens een slanke gazel, bedekt met mieren — als een golvend vacht — wankelend, stervend. De man snelde de antilope te hulp, maar het leger van mieren keerde zich tegen hem en de met geweren gewapende vluchtte. De sterkste dieren gaan voor een mieren optocht opzij. Hun aantal en buitengewone actieve samenwerking overwint elke moeilijkheid en elk gevaar. Nu is activiteit een mooi woord, maar het is meer dan dat. Activiteit is een levensvoorwaarde. Voor het geestelijk leven geldt, dat de geest, het geloof en de vrede groeit door arbeid. Het besteden van gaven vermeerdert de kennis. De krachten vermeederen door ze te gebruiken.

Over het nut van samenwerking behoeft haast niet geschreven te worden. Weet ge hoe gij het mierenvolk zoudt kunnen uitroeien? Als ge hun samenwerking zoudt kunnen verbieden. Want het is daar zó dat de een bestaat door de ander.

Dat de kinderen Gods, samenwerken, ook

voor de Zending, komt, omdat zij saamverbonden zijn met één Heer en Zijn immer actieve Geest hen doorstroomt. Zo hebben ook wij het ervaren in de arbeid des Heeren, dat ons onvermogen werd opgeheven door samenwerking. Rijke vruchten bracht Zijn actie door ons. Een dezer vruchten is onze Zendingssactie. Met de volgende verantwoording toont zij ons nu reeds een bedrag van fl. 506,84, stand thermometer 15 Aug. 1942; Nw. Weerdinge f 3,75; Amsterdam f 3,—; Enschedé f 4,50; Groningen f 9,91; Stavoren f 8,25; Haulerwijk f 3,53; Stadskanaal f 9,50 en ererondje jeugddag f 42,70 (prachtig, dat was een ererond).

Wij zijn maar een zwak volkje, zegt men wel eens. Maar wij kunnen sterk en dienstbaar zijn door eendracht. De basis van samenwerking is de liefde tot den Heer. Een ieder van ons is maar een zwak menskind, toch wordt onze grote taak volbracht door Zijn Geest, die samenbindt en actieve hulp verleent.

En zo eindigen wij, niet bij de mieren, of vakantie-ervaringen, doch met de blijde oproep:

Spek de bus!

Met hart. groet,

Uw G. PLANTING.
Giro 223785.

A'dam, Lutmastr. 170.

Wat Gij wilt — dat wil
ik Heer.

Wijl Gij 't wilt — wil ik
het Heer.

Zó Gij 't wilt — wil ik het
Heer,

en zolang Gij 't wilt,
o Heer!

Houd mij willig trouwe
Heer.

Maak mij willig, altoos
meer.

Nelly van Kol.

*Wegen Gods,
hoe duister zijt gij.*

*Wegen Gods, hoe duister zijt gij.
Wij omwinden ons het hoofd
voor het bang gezicht der toekomst,
lichtloos en van vreugd beroofd;
maar wij blijven stil vertrouwen,
ook in nacht en donkerheid,
dat ons oog eens zal aanschouwen
't doel, waar Hij ons henenleidt.*

*God en Vader van ons allen,
o, vergeef 't onrustig hart
al zijn zorg en ijd'le kwelling,
als 't door angsten is verward.
Gij kunt in 't onzeker leven,
vaak verlangd en vaak beschreid,
licht en rust en vrede geven
door Uw tegenwoordigheid.*

*Hem, die door de nood der tijden
met zijn God is heengegaan,
zal de Vader aller eeuwen
Zijn geheimen doen verstaan.
Als Gods werk zal zijn voleindigd,
Hij in allen alles is,
zal het licht zijn, eeuwig licht zijn,
licht uit licht en duisternis*

ADVERTENTIE

Met grote vreugde en dankbaarheid
geven wij kennis van de geboorte van
onzen Zoon

JAN WILLEM.

W. DE JONG

J. DE JONG—Kuiper.

Den Haag, 13 Aug. '42.

Copernicuslaan 126.

JOHAN CAREL BOESCHOTEN

en

JACOBA LEGERSTEE

geven U kennis van hun voorgenomen
huwelijk.

Inzegening D.V. Woensdag 26 Aug.,
n.m. 3 uur, gebouw Molenwaterweg
28 te Rotterdam.

Toek. adres: Groenestr. 53, Utrecht.

8365

Voorwaarts in de heilige strijd.

Komt broeders, niet versagen — zo luidt het lied, dat wij zo vaak gezongen hebben, verder. Maar wie onder ons versaagt soms niet? Gods grote mannen kenden uren en dagen van verslagen te zijn. Maar daar zij Hem verwachtten, vernieuwden zij de krachten. Zij leefden naar het woord van David, die met de ervaring van zijn leven achter dat getuigenis stond: Wacht op den Heere; zijt sterk en Hij zal uw hart versterken. Ja, wacht op den Heere. Wilt gij in 's levens harde strijd meester blijven, dan hebt ge grotere reserves nodig, dan waarover gij van nature beschikt: tast terug op God. Die uit God leeft, zal het bestaan voorwaarts te trekken, al vallen er duizend aan zijn zijde en tienduizend aan zijn rechterhand. In Gods hoede zijn wij wel geborgen, ook al stond een oorlog tegen ons op. Strijd is er. Er is ook een goede, heilige oorlog. God zegene onze wapens.

Zondag 23 Aug. Efez. 6:10—20.

Overbekend ja. Lees het dan nog eens en zeer langzaam. Ken en herken de machten, waartegen gij te strijden hebt. De Heilige Geest, Die zich in u manifesteert moet stijgen tegen den geest uit de afgrond, die zich ook openbaart. Let er op hoe vaak het werkwoord staan gebruikt wordt. Sta voor hetgeen gij plicht weet pal.

Maandag 24 Aug. Gen. 32:22—32.

Onze strijd begint daar waar wij God ontmoeten. God dwingt ons tot eerlijkheid omtrent onszelf. Een blinden vader kan men wijsmaken Ezau te zijn. Gods open zien scherper en Zijn oor is fijner. Jakob bekent dat hij Jakob is. Zo iemand God ontmoet, hij zal vinden, dat

God hem in staat van beschuldiging stelt en tot belijdenis brengt.

Dinsdag 25 Aug. Kol. 2:1—15.

Wanneer wij, onszelf geschouwd hebbend, ons tot Christus gewend en vrede door Hem ontvangen hebben, is er vreugde en dankbaarheid. Maar na de uittocht en doortocht door de wateren van de doop, begint de woestijn. Veertig jaren, veertig dagen, verzocht en in gevaren. Wij willen niet versagen. Onze Heer heeft de zwaarste last gedragen, de strijd gestreden.

Woensdag 26 Aug. Matth. 4:1—11.

Hier komt, waaraan wij gisteren reeds herinnerden. Christus verzocht van den duivel. De laatste moest het veld ruimen. Dat heeft hij telkens moeten doen, waar Christus verscheen. En dat zal hij nog eens en dan voorgoed moeten doen. Hoe woedt hij nu nog. Hij draagt zijn rusting nog, van gruwel en bedrog. Heer, help ons onzen vijand te herkennen, hoe hij ook tot ons komt en sterk ons tot de strijd.

Donderdag 27 Aug. 1 Thess. 3:1-13.

Een prachtgedeelte. De gelovigen in Thessalonika beleven moeilijke tijden en Paulus ook. Dat is onze weg broeders. De mannen Gods zijn steeds weer vervolgd. Opdat wij nimmer zouden vergeten vreemdelingen en bijwoners te zijn. De Thessalonicensen zijn niet gewicht voor het leed. Laten wij God danken, dat wij niet behoeven te lijden om het getuigenis.

Vrijdag 28 Aug. Rom. 7:18—25.

Nog eens worden we herinnerd aan de strijd, die wij allen kennen. De strijd in onszelf. De strijd met onze

MINI KRUISSELBRINK

en

EGBERT HOGENBERG

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. op Zaterdag 26 September a.s. des middags 12 uur, in het gebouw der Baptiste Gemeente, door den WelEerw. Heer Ds. Brongers.

Enschede, 20 Aug. '42.

Bloemendaalstr. 35.

De vele broeders en zusters, die ons ter gelegenheid van ons zilveren huwelijksfeest gelukwensen toezonden, zeggen wij daarvoor **hartelijk dank**.

Het is ons niet mogelijk al die gelukwensen schriftelijk te beantwoorden, waarom wij dit door middel van onze „Christen” doen.

J. B. DE NEEF

J. CH. DE NEEF—Michielsen.

Arnhem, 21 Augustus 1942.

Da Costastraat 7.

Plaatst Uv

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

begeerten, zorgen, vrees, menselijke gevoelens, met onze twijfel, wanhoop. Nu eens hier, dan daar breekt de brand uit. Jezus, help winnen, dan zal ik U zingen het lied van verlossing en rust na de strijd.

Zaterdag 29 Aug. 1 Petr. 2:11—20.

Petrus schrijft hier over de houding ten opzichte van de overheid. Christenen, d.w.z. vreemdelingen en bijwoners, moeten zich niet zo druk maken over bijkomstige dingen. Zij moeten het koninkrijk Gods zoeken. Laten zij dat eerst eens doen in hun eigen dagelijks, huiselijk, zakelijk leven. Wees steeds een volgeling van Christus en Hij zal voor u strijden.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE SLEUTEL.

In sommige gevallen wordt van geheimschrift gebruik gemaakt. Wanneer wij een brief, daarin geschreven in handen zouden krijgen, dan zou het ons onmogelijk zijn iets te lezen uit deze, schijnbaar willekeurig door elkaar gesmeten woorden en getallen. Slechts indien iemand ons de sleutel zou willen toevertrouwen, zouden wij in staat zijn met behulp daarvan de weg in die doolhof te vinden. Zulk een sleutel lijkt dan wel een toverstaf, die de deur vanzelf doet opengaan.

Er zijn kasten, die goud en zilver bergen en daarom voor zekere mensen een zeer begeerlijk object vormen. Zij zouden zo graag eens hun handen achter de deuren steken. Derhalve heeft men ter sluiting dezer schatkamers sloten uitgevonden, die door een buitenstaander niet te openen zijn. Er bevinden zich enige schijven met allerlei cijfers en/of misschien ook lettercombinaties, die in een bepaalde stand moeten worden gebracht, eer zich de deuren laten openen. De kennis der combinatie is de sleutel die toegang zal verschaffen. Als ge de sleutel maar weet.

De mensheid in haar geheel zowel als de enkeling is gedurig bezig de sleutel te vinden op de deur, die ons de toegang tot een betere wereld moet geven. Iedereen is overtuigd, dat het in deze wereld niet uit te houden is. Door maatregelen kan men soms de ergste buitensporigheden in de samenleving doen dood lopen, het komt ook voor, dat de excessen het van de redelijke gedragslijnen winnen en dat ieder en alles in een toestand van wanhoop gedreven wordt. Over en weer geeft men elkaar de schuld, de zwaarden van geest en staal worden getrokken — redde zich wie kan.

De denker, die deze gebeurtenissen

beschouwt, zet voorzichtig het mes zijner gedachten in het lichaam der samenleving en gaat ontleden, komt tot conclusies en beveelt deze of gene regeling aan om weer tot orde te geraken. Er is veel gedacht over de oorzaken der gedurige ellende, die de wereld te dragen heeft en in haar de enkeling. Men heeft de schuld op een mens, een systeem, een volk geworpen. Men heeft nieuwe mensen, systemen en volken aanbevolen. Men heeft de godsdienst aangewezen als de bron van alle misère en daarvoor andere goden in de plaats gegeven. Er is geen nieuws onder de zon. Er is zo iets als een vicieuze cirkel en niemand heeft de sleutel om de cirkel te doorbreken. De poort van het paradijs zowel als van het nieuwe Jeruzalem zijn hermetisch gesloten. En kreupel ligt de mensheid ervoor.

Wij hebben nog met geen woord gerept over de onoverwinnelijke vijanden van het menselijk geluk. Gestel dat de mensheid eindelijk ertoe zou kunnen komen om als vreedzame volken naast elkaar te leven, dan zou daar nog de zee van zorg, van ziekte zijn, de dreigement des doods. Een mens heeft nu een keer een hart, een zeer gevoelig hart. Zelfs de meest harteloze, als men dat kan zeggen, heeft dat hart. Ik moet telkens denken aan de koningen van woud en woestijn, die in de diefentuinen achter de tralies onophoudelijk heen en weer lopen; ze gaan heen, heffen de kop op, blikken in verten en keren om — al maar door. De mens voelt zich gevangen. Nu misschien niet, maar straks. Waar is de sleutel? Hoe overwint hij de last der zorgen, de vrees voor het leven en de dood?

„Zilver en goud heb ik niet . . .”

Twee mannen staan voor een bedelenden kreupelaar, die aan de Schone poort ligt. Zeggen ze het klagend, jammerend? Ze zeggen het juichend, want ze zijn rijker dan al de geldmannen in Jeruzalem. Al die heren met elkaar konden den kreupelen hoogstens een

uitkering tot zijn dood toe geven, maar nooit wat deze mannen hem gaven: de gezondheid.

Twee mannen staan in het midden ener menigte. Wie vreest niet de massa? De onberekenbare massa, die tot alles in staat is; die geen rekenschap geeft, maar impulsief handelt. Twee onbewapende, onaanzienlijke mannen, waarvan de een, die het woord voert blijkens zijn dialect wel uit Galilea moet komen, staan er midden in en wagen het die menigte van moord op den Messias te beschuldigen.

Twee mannen staan voor de mannen uit Israël. Die mannen beschikken over leven en dood. Nog niet lang geleden zaten zij samen en besloten tot de dood van den Nazarener. Voor deze machtigen staan de ongeletterden en slechts-eenvoudige-vissers van vroeger en, zij buigen niet; ze wijken geen haarbreed. Al dreigt dan de dood en de schande, zij staan en vrezen niets en niemand dan God alleen.

Vanwaar die kracht om kreupelen te doen springen en zelf onvervaard te zijn? Zij hebben de sleutel tot onmetelijke reserves en lachen met Gods lach over tegenstand en opstand.

„In de naam van Jezus Christus, den Nazarener, sta op en wandel!”

„Door het geloof in Zijn naam, heeft Zijn naam dezen gesterkt . . .”

„Door de naam van Jezus Christus staat deze hier voor u gezond”.

„Want er is ook onder de hemel geen andere naam . . .”

Hier wappert hun banier: de naam van Jezus Christus. Zij nemen deze naam mede als een schild in ied're strijd. Waar die naam wordt verheven, vlieden de duiv'len en vallen terneer.

Wie is Petrus, wie Johannes? Mensen, zeer doodgewone, kleine, vreesachtige mensen, van gelijke beweging als wij, maar met een wapen, dat machtiger is dan Simsons ezelskinnebakken, al velde hij daarmee duizend man; machtiger, dan Mozes' staf, al

kliedde hij zeeën en rotsen. Deze kleine mannen worden reuzen. Want zij hebben de sleutel tot de schatten Gods. „Al wat gij den Vader zult bidden in Mijn naam, dat zal Hij u geven“.

De mensheid is op zoek naar de sleutel, die de deuren tot het geluk zal opensluiten. Terwijl het grote, algemene leed over de aarde golft, gelijk de wateren van de zondvloed in Noach's dagen, verkeert de enkeling in smart en zorg, in wanhoop en doodsnood. Waar is de sleutel? Hoe kom ik er uit?

En het zal zijn, dat een iegelijk, die de naam des Heeren zal aanroepen zalig zal worden.

Waarom zou ons harte vrezen, als wij de sleutel op de deur van Gods hart hebben?

O, zoete naam, sleutel van het geluk der ziel en der aarde.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

„Vrije“ Baptisten Gemeenten. Het doet bepaald vreemd aan te lezen van „vrije“ Baptisten Gemeenten. Want dat „vrije“ heeft toch alleen zin als er ook onvrije Baptisten Gemeenten bestaan. En voor zover wij weten zijn die er toch niet. Hoe bedoelt men het dus als men van „vrije“ Baptisten Gemeenten spreekt? Vrij — waarvan? Men spreekt in het Buitenland wel van „Vrije Kerken“. Daarmede bedoelt men dan die Kerken, die niet aan de Staat gekoppeld zijn. Zij ontvangen geen staatsubsidies. De Staat heeft geen zeggenschap over de inrichting der Kerk en generlei invloed op haar Bestuur. In Nederland kent men eigenlijk geen Vrije Kerken, omdat er geen Staatskerk meer is. In de Franse tijd is de band tussen de Gereformeerde Kerk, de Kerk, die hier sedert de Hervorming een heersende positie innam, los gemaakt. De door de Staat geconfiscieerde kerkegoederen zijn later gekapitaliseerd en onder de kerken, die voor de Franse Revolutie hier bestonden, wordt nu de rente dier goederen verdeeld.

Als er zelfs geen sprake kan zijn van „Vrije Kerken“ in ons land om de eenvoudige reden dat er geen andere dan Vrije Kerken zijn en kunnen zijn, hoe kan men dan spreken van „Vrije Baptisten Gemeenten“?

Unie en Gemeenten. Er is o.i. maar één verklaring mogelijk: men bedoelt er mede: los van de Unie; niet

geünieerd. Beter ware het dan te spreken van „Losse“ Baptisten Gemeenten. Los = op-zichzelf-staande. „Vrij“ roept voor het gevoel als tegenstelling op (en beweegt ons denken zich niet altijd in tegenstellingen?) dwang; overheersing. Nu is a.g. de Unie van Baptisten Gemeenten statuair vastgelegd, dat ze een „dienende macht“ is. Ze beoogt niet anders dan de afzonderlijke Gemeenten behulpzaam te zijn in de vervulling van haar plaatselijke, nationale en wereldtaak. Plaatselijk moge een Gemeente al in staat zijn haar roeping te vervullen — nationaal zal zij het alleen niet kunnen. En wat haar wereldroeping betreft — haar roeping het Evangelie onder heidenen te verkondigen — hoe zou ze die, alleen staande, kunnen volbrengen? Haar kracht ware geheel ontoereikend. Om haar taak te vervullen moeten de plaatselijke Gemeenten elkander zoeken, zich „uniëren“. De zich noemende „Vrije Gemeenten“ zullen dat ook moeten doen, als ze tenminste zich hun roeping bewust zijn en in de vervulling daarvan niet tekort zullen schieten. En we menen dat er onder de, niet in de bestaande Unie van Baptisten Gemeenten opgenomen gemeenten, wel eens gesproken is over zich uniëren. We vinden dat vanzelfsprekend, doch vragen opnieuw waarom ze zich dan toch „Vrije Baptisten Gemeenten“ noemen?

„Oud-Baptisten Gemeente“. Ook deze betiteling zijn we in ons vaderland tegengekomen. Oud-Baptisten zou men kunnen verstaan als: gewezen Baptisten, zoals men spreekt van oud-burgemeester enz. Zo is het echter niet bedoeld. Hoe het dan wel bedoeld is? Waarin het „oude“ bij deze gemeente zit? Ze zijn in Amerika bekend als de „Zes-beginselen-baptisten“ en deze zes beginselen, waarin, naar hun mening, heel de Evangelie-boodschap is samen-gevat, vinden ze in Hebr. 6:1 en 2. De Schrijver van deze brief zegt daar, dat hij niet wederom wil leggen het fundament van de bekering van dode werken en van het geloof in God, van de leer der dopen en van de oplegging der handen, van de opstanding der doden en van het eeuwig oordeel.

De dingen, die de Schrijver hier opsomt, kennen wij. Het is niet duidelijk waarom die grondslag moeten vormen voor een nieuw soort Baptisten Gemeenten. Hebben onze vadersen deze grondslag ooit verlaten? Staan niet ook wij er op? De toelichting op deze grondslag, verstrekt door den Eerwaarden Heer Thomas H. Squire, D.D., president der Internationale Oud-Baptisten Unie, heeft ons daaromtrent niet wijzer gemaakt. Zouden er nu werkelijk principiële motieven er toe gedrongen

hebben om in Nederland een Gemeente met deze „zes beginselen“ als grondslag in het aanzijn te roepen? Hebben persoonlijke lotgevallen daarbij niet actief gemaakt? Voor beginselverschillen hebben we eerbied. Maar dit?

De melk en de room. Met het geloof en de zekerheid is het gelijk met de melk en de room. In het ware geloof zit zekerheid des heils. Het geloof is in zijn wezen zekerheid. Maar wie pas tot het geloof gekomen is, merkt dat nog niet. Het jonge geloof kent zijn schommelingen. Op den duur komt echter de zekerheid, die er in verborgen is, naar boven, tot het bewustzijn, en daarmede verdiept zich de rust en de vreugde des heils.

Mens en christen. Is een christen een mens? Een vreemde vraag vindt ge dat misschien. Toch moet ik ze stellen. Is de zondaar nog een mens? Is de christen weer een mens? Hoe zit dat? Hoe ver gaat de wedergeboorte? Schatten we haar hoog genoeg? Hebben we oog voor haar werkingen? Hoe hoog stelt de Heilige Schrift het werk der vernieuwing, der wedergeboorte. Ze stelt het op een lijn met de schepping, waarvan ons verhaald wordt in de eerste hoofdstukken van Genesis. Niet zo eventjes raakt God den mens aan, als Hij in Christus de hand over Hem laat gaan. Als we proberen het Nieuwe Testament te lezen als ware het voor de eerste keer, dan worden we getroffen door de wijze, waarop het spreekt over hetgeen God in Christus deed en doet. Het is inderdaad iets nieuws, dat aan het licht treedt. Denk aan de slotwoorden van het machtige eerste hoofdstuk van de eerste brief aan de Korinthiërs: hetgeen er niet is, heeft God uitverkoren, opdat het hetgeen is, zou verdringen — een uitspraak, die de gedachten terug leidt naar het eerste vers van Genesis 1: In den beginne schiep God de hemel en de aarde.

Voorzover mij voor de aandacht staat, noemt het Nieuwe Testament nergens een christen zonder meer een mens. Als het over den christen als mens spreekt, voegt het er altijd een nadere bepaling aan toe, b.v. de mens Gods; de nieuwe mens. Daarentegen heten in het Nieuwe Testament de onbekeerden als ze geplaatst worden tegenover de christenen, gewoon mensen: Laat uw licht schijnen voor de mensen. • Wacht u voor de mensen (!)

De nieuwe mens. Christus heeft Jood en heiden één gemaakt, Hij heeft de vijandschap in zijn vlees teniet gemaakt opdat Hij die twee in Zich-zelfen tot een nieuwen mens zou scheppen, vrede makende.

Zo luidt Efeze 2 : 14 en 15 in de Oude Overzetting. De Nieuwe Vertaling bracht hier geen verbetering, door te lezen: Hij heeft de vijandschap weggebroken om in zichzelf, vrede makende, de twee tot een nieuwen mens om te scheppen. Afgezien nog van dat lelijke „omscheppen”, verzwakt deze vertaling de gedachte van den Apostel. Want als we hier van herscheppen spreken (wat wel de bedoeling zal zijn van dat „omscheppen”), dan is dat minder dan hetgeen Paulus inderdaad zegt. Herscheppen is herstel van het oude. We menen echter dat de Heilige Schrift leert, dat er in Christus meer gedaan is dan dat het oude hersteld is.

In Adam door de dood geveld,
In Christus schoner
weer hersteld.

Deze gedachten uit een onzer gezangen lijkt ons Nieuw-Testamentisch. Er is méér gewonnen dan er verloren gegaan is. God is: „meer dan Overwinnaar”.

Hij schept uit lijden hemelvreugd,
Uit zonde een hoger trap
van deugd!

Nemen we het rationalistisch vaak misbruikte woord „deugd” hier nu in zijn volle bijbelse waarde van: deugdelijkheid, kwaliteit, dan is dat ook juist uitgedrukt. Een leven van hogere kwaliteit dan door de zonde verloren ging, heeft God in Christus geopend en deelt Hij den gelovigen in Christus mede. Niet gelijk de zonde also is de genadegift! Waar de zonde machtig geworden is, is de genade véél méér overvloedig geworden.

De Schepping, waarmede God in Christus begonnen is, is een schepping van hogere orde dan de eerste schepping. God herhaalt Zich niet. Het is meer christen te zijn, dan mens te zijn. Dat wil zeggen: het is meer „mens in Christus” te zijn dan afstameling van Adam. De eerste Adam was uit de aarde aards; de tweede was de Heer uit de hemel. Daarom moet er nu goed onderscheiden worden tussen de christenen en de mensen, want er is een belangrijk onderscheid tussen die beiden. Wil men den christen al „mens” noemen, dan is hij een ander mens, dan de Adamiet; een mens van hogere orde.

Gevolgtrekkingen. Het verschil tussen het bloot-mens zijn en het christen zijn moest de gelovigen wel steeds voor ogen staan. Ten onrechte spreken we vaak zo, alsof de tegenstelling niet sterker ware dan: zondaar-christen. Dan ware de christen niet meer dan een goed mens en het ideaal niet hoger dan dat te zijn. Dat ging echter buiten den Schepper om. Die

het zo zien en leren, weten dan ook geen weg met een wedergeboorte en met uitdrukkingen in de Heilige Schrift als: „een nieuw schepsel”. Ze zien daarin niet anders dan uitdrukkingen van een Oosters, overdreven zelfgevoel. Geen woorden, die openbaringen zijn van een nieuwe realiteit.

De christen moet bedenken dat hij meer is dan een zondaar-zonder-zonde, voor meer bestemd dan om een „zondaar-zonder-zonde” te zijn. De gewoon menselijke maatstaven vinden we bij Mozes. De wet is door Mozes gegeven. De christen behoort te leven naar andere dan menselijke maatstaven: Christus is zijn norm. Hij behoort boven de wet te leven. Men kan „naar de gerechtigheid, die naar de wet is, onberispelijk zijn” (Paulus), zonder een christen te zijn. Bij de wet kon men mens zijn, maar christen zijn kan men alleen door den Geest. De mens is hij, die de eerste mijl gaat; de christen begint, waar de voet op de tweede mijl gezet wordt. Bij al uw doen en spreken moet uw vraag zijn: is het naar Christus? Is het dus „boven-menselijk”?

Laten we ons van deze norm niet afkeren doch dankbaar zijn dat God ons also lief gehad heeft, dat zulk een leven door Hem voor ons geopend werd in Christus en Hij ons in Christus in zulk een leven overzet. Aanvaard het in het geloof en God de Heere realiseert het in u. Nu in 't verborgen en straks in heerlijkheid.

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Wie zijn de conservatieven?

Mijn vrouw en ik waren tegen het einde van de tweede volle week in Augustus gepakt en gezakt in zuidelijke richting getogen en op de late namiddag van Zaterdag in de Baptiste hoofdstad van Twente aangekomen. De Zondag opende voor ons met de bijwoning van een inspirerende doopdienst — niet minder dan zes jongelingen werden op Jezus' bestel door het water heen tot de gemeente geleid. De dag ging voorbij en wij voelden ons de ganse tijd gedragen door de zwelling van de Jordaan. En toen wij 's avonds betrekkelijk laat geschaard waren in de wijde familiekring van een onzer

vrienden, moesten de bijzonderheden van de ochtend natuurlijk nog eens parade maken. Wij zouden misschien geen goede Baptisten zijn, indien wij het zonder deze revue konden stellen! Alles kwam nog eens even weer op tafel: de jongemannen, de vorm van de dienst, de grote opkomst — vreemd, al onze mensen hebben het bij hun thuiskomst van de kerk zonder uitzondering over veel of weinig volk — het zingen, de droge Baptisten, die nog maar niet nat willen worden, de vreemden, enz. Alleen de sermoen werd met rust gelaten. Dat kwam vanwege de tegenwoordigheid van den preker zelf met nog een dominee.

Onder al de aangehaalde punten van dit Zondagavond familie-programma genoot dat van het zingen de geestdriftige belangstelling van ieder. Immers zingt de gemeente uit de eigen nieuwe liederenbundel en blijkbaar waren alle aanwezigen apostelen van deze uitgave. „De bundel zit er bij ons goed in”, verzekerde men ons van alle zijden. „Misschien dat een enkele nog zegt: „de oude is beter”, maar dat is toch een hoge uitzondering. De ouden, die aanvankelijk een afwijzende houding hadden aangenomen, zingen nu opgewekt mee. Zij wensen niet weer terug!”

„Dat is prachtig!” riepen wij opgetogen uit. „De ouden kunnen over de nieuwe bundel beter oordelen dan wij, omdat zij een bundel moeten missen, waarmede zij zijn samengegroeid. Maar bij ons vertoont zich het opmerkelijk verschijnsel, dat niet de ouden tegenstanders zijn doch de mensen van middelbare leeftijd. Het boekje is bij ons populair bij jong en oud, doch er zijn enkelen van de tussenklasse, die zich er niet bij kunnen of willen vinden. Ik had nooit kunnen denken, dat deze lieden zo conservatief zijn, want het spreekt immers vanzelf, dat ik het conservatisme zoek bij de dragers van de grijze haren en kale schedels”.

En daarop antwoordde een jongedame met een triomfantelijk lachje op het gelaat van een, die even ondeugend wil wezen om ten koste van ons een succesje te boeken: „Maar het conservatisme zit niet in de jongeren, en ook niet in de ouden, doch in mensen zoals u!”

* * *

Rommel in een keurig bandje.

Grote hilariteit vlocht een lauwerkrans om het hoofd van de kampioene voor het nieuwe geestelijke lied. En de aanwezige mensen van onze leeftijd hadden niet nagelaten er met eigen hand een paar takken aan toe te voegen. Een vriendelijke reprimande van de zijde van onzen collega, kennelijk de bedoeling dragende om de eer van de tussenklasse te redden, oogstte slechts een heftig protest en de herhaalde ver-

zekering van de bestrijder van het conservatisme, dat het voor Twente althans waar is, wat zij beweerde.

Twee dagen later zaten we tussen de wielen met het aangezicht gericht naar het westen. Het was een stoptrein, die ons tot onder de rook van Amsterdam ging brengen. Wij zouden het tot in het begin van onze oorlog ondoenlijk hebben gevonden om met zulk een voorhistorisch vervoermiddel de lange afstand af te leggen. Maar nu zetten wij ons gemakkelijk in een hoekje van een compartiment neer en gevoelden ons meer dan dankbaar en tevreden over het ongedachte gelukje, dat mijn vrouw en ik zulk een begeerlijk zitje hadden kunnen veroveren, alsmede over het voorrecht nog op deze wijze het doel van onze tocht te mogen bereiken. De trein zette zich in beweging en het ging met een slakkengangetje door het mooie Salland en over de schone Veluwe. Aanvankelijk verdiepten wij ons in het panorama, dat als een film aan het venster voorbijtrok; daarna namen we een boek ter hand, dat wij in een stationsboekhandel voor duur geld hadden gekocht. We hadden naar wat lichte lectuur gezocht, wat zogenaamde vacantie-lectuur, maar, o hemel, wat een rommel in een keurig bandje met een klinkende titel erop gedrukt had men mij in de handen gestopt! Ik dacht mijn hart eens te kunnen ophalen aan een levendige beschrijving van een kommervolle tocht ener expeditie naar een onbekend stukje wereld en ik kwam in een detectivegeschiedenis van de onderste plank terecht! Het is eenvoudig ongelooflijk, wat de drukpers in dit bundeltje op het publiek had losgelaten. Ik heb van verbazing en van ergernis mij de ogen haast uitgewreven en ik sta er nog versteld van dat men zulk een vod als dat ik had bemachtigd, den mens durft aan te bieden. Het getuigt van verregaande zelfoverschatting en onderschatting van den naaste; het is niets minder dan een ergerlijk stuk brutaliteit; het is een belediging van het ganse menselijke geslacht. Het gaat van de veronderstelling uit, dat het lezende publiek noch hersenen noch geest bezit! Als de nijpende papierschaarste, die aan menige nuttige periodiek een einde heeft gemaakt, ook eens dit bocht opruimde! Maar misschien is ze daarmede reeds bezig. In elk geval willen we het van ganser harte hopen.

* * *

Waarschuwing aan de tussenklasse.

Het boek, dat we als reisvriend verkoren hadden en waarvan we de beste verwachtingen koesterden, stelde ons danig teleur. We legden het achtteloos aan de kant en gaven ons over aan zoet gepeins: we doorleefden nog

eens de Zondag van de vroege morgen af tot de late avond toe; we staarden weer op die zes jongelingen, die Jezus' voetstappen wensten te drukken; wij hoorden weer dat opgewekte zingen uit de nieuwe eigen liederenbundel; wij zaten opnieuw in die familiekring en hoorden de Jeanne d'Arc van het Baptiste Gemeentelied beschuldigen: „Het conservatisme zit niet in de jongeren en ook niet in de ouden maar in mensen zoals u!”

De woorden voelden me stekelig aan. Ze deden mij in de vrolijke omlijsting van die gezellige Zondagavond weer lachen, maar ze deden toch ook meer: zij deden mij denken, ernstig en lang nadenken. En ik kwam tot een ontdekking.

Niet in de jongeren. Daarover zijn wij het wel met elkander eens. De eerste jeugd moge conservatief, zeer conservatief zijn, doch de latere, de rijpere jeugd vertoont een beeld van tegenovergestelde lijnen en kleuren. Deze latere jeugd zoekt bij voorkeur de weg van het avontuur. Zij roemt in het niet bezitten en schept waar niet is.

Niet in de ouden. Wij moeten deze bewering even toetsen. Wij gaan in de eigen gemeente rond. Wij gaan in andere gemeenten rond, voor zover wij ze kennen. Wij gaan in politieke en sociale bewegingen rond. Wij zien overal hetzelfde verschijnsel, namelijk, dat de ouden bij en met de jongeren zijn: zij delen hun vreugde, delen hun smart; zij hopen met ze; zij bidden met ze; zij zingen met ze; zij hebben hun harten verpand aan de toekomst; zij geloven in de toekomst.

Maar in mensen zoals u. Maar in de tussenklasse.

We worden even stil om deze stelling tot ons te laten spreken. Wie zijn het, die de wereld hebben verbaasd met geweldige concerns? Wie zijn de bouwmeesters op het gebied van handel en industrie? Het zijn allerwege de mannen van de tussenklasse geweest! Deze mannen maken grote fabrieken, grote ondernemingen, grote ontginningen, zij maken alles groot. Zij zijn op elk gebied de drijvers. Zij gebruiken al hun energie in dienst van hun branche en het gevolg hiervan is, dat zij in hun geestelijke groei stilstaan. Zij worden ouder; zij worden rijker; zij worden invloedrijker, maar zij staan geestelijk stil. Vandaar het wonderlijk contrast: succesrijke, bewaarde, voortvarende mannen op het terrein van het economische leven en daarbij conservatief in merg en been te midden van de broeders! Zij hebben geloof voor een nieuwe fabriek maar geen geloof voor een nieuwe kerk; zij hebben oog voor nieuwe bedrijfsmethoden maar geen oog voor een nieuwe liturgie en een nieuw gezangen- en gebedenboek. Zij zijn

progressief in het economische leven doch conservatief in het geestelijk leven in geheel zijn breedte en lengte, diepte en hoogte.

Dat onze veertigers en vijftigers op hun hoede zij!

De verzoeken des levens komen niet alleen in de jonkheid.

Zij laten zich ook gelden als de haren beginnen te verkleuren.

Zij laten zich dan zelfs veel krachtiger en bedriegelijker gelden.

Op reis.

J. W. WEENINK.

OOG EN OOR

Levensroeping en levenshouding.

Een christen is een geroepene des Heeren. Zijn ogen zijn geopend voor de werkelijkheid Gods en het Koninkrijk der hemelen. Hij wandelt niet meer in de duisternis maar in het licht. Hij is bekeerd van de macht des satans tot den levenden God. Zijn verwachting gaat niet meer op in de mogelijkheden van dit leven, doch ze is gericht op den wederkomenden Christus.

Dat een geroepene des Heeren een bepaalde roeping heeft is iets dat vanzelf spreekt. Een christen zal in woord en daad moeten getuigen van hetgeen God in zijn leven gewrocht heeft. Hij leeft niet in een apart wereldje en staat niet in een soort van uitzonderingspositie, doch hij is een klein deel van een groot geheel. Ook zijn leven vormt mee de gemeenschap. Hij staat in een bepaalde verhouding tot anderen. Zijn levensroeping bepaalt mee zijn levenshouding.

Het is van groot belang hoe een christen zich gedraagt, hoe zijn houding is tegenover anderen. Zijn levenshouding kan zodanig zijn dat aan zijn levensroeping weinig of geen geloof wordt gehecht. Natuurlijk zal de levenshouding van een christen bepaald moeten worden vanuit het standpunt van het Evangelie. We willen hier alleen maar wijzen op twee aanhalingen uit het N. Testament.

We lezen in de Jakobusbrief, hoofdstuk 2, in de eerste verzen deze woorden:

„Mijn broeders, houdt uw geloof in onzen Heere der heerlijkheid, Jezus Christus, vrij van aanzien des persoons. Want stel, er kwam in uw vergadering een man binnen met een gouden ring aan zijn vinger en

in prachtige kleding, en er kwam ook een arme binnen in schamele kleding en gij zoudt opzien tegen den man met de prachtige kleding en zeggen: neem gij hier deze goede plaats, maar tot den arme zoudt gij zeggen: ga gij daar staan, of ga maar zitten onder op mijn voetbank, zoudt gij dan niet met uzelf in tegenspraak komen en optreden als rechters, die zich door verkeerde overwegingen laten leiden?"

Een levenshouding als Jakobus hier in deze woorden veronderstelt is een christen ten enenmale onwaardig; en trouwens niet alleen een christen, we mogen gerust zeggen van alle mensen. Maar een christen toch wel bovenal. Hoe heeft Jezus Christus gewaarschuwd voor de vreselijke dienst van de mammon. Hoe heeft Hij gewezen op de gevaren van de rijkdom. En toch — hoe vaak blijkt het dat de volksmond de spijker op de kop slaat met de woorden: geld dat stom is, maakt recht dat krom is. Het stomme geld kan welsprekender zijn dan de begaafte redenaar.

In een Gemeente van Jezus Christus mag het geld niet de verhouding onder de leden bepalen. En in de samenkomsten der Gemeente moeten armen even welkom zijn als de rijken. Een behandeling als waarvan Jakobus in bovenstaande woorden gewaagt, verdient onze diepe verachting en felle afkeuring.

Moeten er in de onderlinge verhouding dan geen bepaald vormen in acht genomen worden? Mag het optreden tegenover anderen willekeurig zijn?

Ons optreden tegenover anderen zij steeds waardig. Geen hooghartigheid. Maar ook geen kruiperigheid. In bepaalde gevallen zal men de nodige afstand weten te bewaren, terwijl de goede verstandhouding daaronder geenszins behoeft te lijden. Christenen behoren een afkeer te hebben van ruwe omgangsvormen en moeten zelf beschaafd zijn in hun manieren. Neen, neen, geen overdrevenheid — dat bedoel ik niet. Maar ik denk aan een levenshouding, waaraan de apostel Paulus gedacht moet hebben, toen hij aan de Filippijzen schreef:

„Voorts, broeders, al wat waar, al wat edel, al wat rechtvaardig is, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, al wat deugd heet en lof verdient, bedenkt dat; wat u geleerd en overgeleverd is, wat gij gehoord en gezien hebt van mij, brengt dat in toepassing, en de God des vredes zal met u zijn”.

De vraag naar onze levenshouding als

christenen is niet van ondergeschikt belang. Onze levensroeping en onze levenshouding behoren met elkaar in overeenstemming te zijn. Geef uw ogen de kost en merk op of dat inderdaad bij anderen het geval is. Zet uw oren open en luister. Maar vergeet ook uzelf niet!

Het wapen der Gemeente.

Het gebed is het wapen, waarmee de Gemeente van Christus moet strijden. En het gebed blijkt volgens de Bijbel een machtig wapen te zijn. De geschiedenis van Christus' Gemeente op aarde kan ons hierover veel interessants mededelen. Wanneer de Gemeente het wapen des gebeds hanteerde, heeft ze verrassende uitwerkingen mogen aanschouwen. Dan heeft God menigmaal van de dood gered. En de loop der gebeurtenissen op aarde nam een gunstige wending voor het volk des Heeren. De God van het wonder heeft meermalen ingegrepen in de geschiedenis der volkeren.

Zo dikwijls de Gemeente van Christus Jezus het wapen des gebeds inruilde voor een meer — althans van menselijk standpunt beschouwd — deugdelijker wapen, heeft ze aan de haar eigen kracht ingeboet, is ze niet trouw gebleven aan haar roeping en trad de verwereldlijking in.

In Openbaring 8, de eerste verzen, leest u b.v. welk een geweldig wapen het gebed is. Prof. Dr. Gunning moet meermalen de opmerking hebben gemaakt, dat God de wereld regeert door de gebeden van Zijn kinderen. Dat is inderdaad een heel sterke uitdrukking. Maar is ze onschriftuurlijk? In Openb. 8 : 5 staat:

„En de engel nam het wierookvat en vulde dat met het vuur van het altaar, en wierp het op de aarde; en er kwamen donderslagen en stemmen en bliksemen en aardbeving”.

Dus de gebeden der Gemeente keren op aarde terug en verwekken aldaar oordelen. Deze oordelen zijn de naar de aarde teruggekeerde gebeden der Gemeente.

De Gemeente van alle tijden en dus ook van onze tijd moge verstaan, dat haar strijd een geestelijke strijd is. Het wapen, waarmee ze strijdt, is het gebed. Opdat geen vlees zou roemen voor Hem.

Het is ons niet onbekend, dat de groten dezer aarde meermalen de spot gedreven hebben met dit wapen van het gebed. Kunnen gebeden dan b.v. een oorlog be-

slissen? Men heeft zich grotelijks vermaakt over zoveel onnozelheid. In een kentering der tijden zijn er andere wapenen, welke de beslissing moeten en ook zullen brengen. Zo heeft men gedacht en gesproken. Doch wat bleek menigmaal? Wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen; en wat voor de wereld zwak is, heeft God uitverkoren om wat sterk is te beschamen.

De gebeden der rechtvaardigen vermogen niet alles doch wel veel. God hoort de gebeden Zijner kinderen en verhoort ze op Zijn wijze en op Zijn tijd. Zijn wil geschiede in den hemel alsook op de aarde.

Laat de Gemeente van Jezus Christus ook in deze tijd het wapen van het gebed hanteren. En laat ze zien op haar oversten Leidsman, Jezus Christus. Waarlijk, Gods Rijk zal op aarde niet worden verslagen.

Zij die zich onttrekken.

Wanneer de statistiek onzer Uniegemeenten wordt samengesteld, dan moet in de cijfers ook vermeld worden het aantal dergenen die zich hebben onttrokken aan de Gemeenten. Over deze groep van onttrokkenen wil ik het echter niet hebben. Maar ik denk hier meer aan hen die bezig zijn zich te onttrekken. Zeker, het kan gebeuren, dat de Gemeente over verloop van tijd haar houding tegenover dezulken moet bepalen. In vele gevallen wordt dan besloten om hen te beschouwen als personen die zich hebben onttrokken. Doch hiermee zij men toch erg voorzichtig. Men blijve de Gemeente steeds zien als het lichaam van Christus. De Gemeente is geen vereniging. Dat er echter over verloop van tijd met dezulken „gehandeld” moet worden is wel duidelijk.

Zij die zich onttrekken hebben voor hun gedrag doorgaans heel veel redenen. Ze proberen zich met welsprekende en minder welsprekende woorden te rechtvaardigen. Natuurlijk. Men luistere in dat geval niet alleen rustig maar ook zeer scherp. En men onderwijze en vermane en bestraffe waar zulks nodig is.

Zij die zich onttrekken aan de Gemeente lijden in de meeste gevallen geestelijk schade. Dit zich onttrekken wrekt zich heel vaak in de gezinnen.

En nu wil ik geenszins beweren, dat de oorzaken, welke deze ontrouwe leden aanvoeren, steeds bezijden de waarheid zijn. Het kan heus wel voorkomen, dat de oorzaak in de Gemeente gezocht moet worden. Doch iemand, die zich onttrekt, ontnemt zich bij voorbaat het recht een

„aanklacht” tegen de Gemeente in te dienen. Zo iemand staat zelf schuldig en verloochent z'n belijdenis in de doop afgelegd: „Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij”. Niet allen kunnen om Christus' wil schade en onrecht lijden. Liever onrecht lijden in het midden der Gemeente dan zogenaamd in z'n recht te staan, terwijl men zich onttrekt.

Wanneer zij die zich onttrekken geen rede willen verstaan of elk onderhoud weigeren, dan kan men nog slechts voor dezulken bidden en tevens een groot geduld aan den dag leggen. In de meeste gevallen zal een onderhoud op prijs worden gesteld. Algemene richtlijnen voor zulk een onderhoud zijn m.i. moeilijk aan te geven, omdat elk geval een bepaalde „behandeling” behoeft. Wil men enig resultaat van het onderhoud verwachten, dan luistere men aandachtig naar elkander en sprek tot elkaar in de geest der liefde. Wie een broeder van de dwaling zijns wegs bekeert doet een Gode welgevallig werk.

Het is bepaald jammer, dat zij die zich onttrekken soms zoveel kostbare tijd in beslag nemen. En toch zal deze tijd er afgenomen moeten worden, wanneer het gaat om op zichzelf welmenende broeders en zusters. Er zijn er natuurlijk ook, die het nergens kunnen vinden en die het maar een blauwe Maandag in deze of gene Gemeente uithouden. Sommigen schijnen niet in het gareel te kunnen lopen. Of het dezen wel altijd gaat om het welzijn der Gemeente? Het welzijn der Gemeente bepale onze plaats in de Gemeente en tevens onze verhouding tot elkander.

We danken God voor de Gemeente. In de Gemeente hebben we volop gelegenheid om elkander te leren verdragen, om elkander lief te hebben. Daar wil God ons geestelijk leven vormen. We kunnen ons daar volop oefenen in de lijdzaamheid. Daar mogen en kunnen we onze doop beleven en uitleven. De Gemeente is ons geestelijk tehuis. En de Gemeente is de gemeenschap van onvolmaakte heiligen. De Gemeente is nog hier beneden. Ons hemels tehuis, het Vaderhuis, is boven!

d. H.

TWAALF AMBACHTEN, DERTIEN ONGELUKKEN.

In dit spreekwoord zeggen wij kort
8372

en bondig, wat er met een mens gebeurt, die zich niet bij zijn leest houdt, maar alle hazen tegelijk wil vangen. Hijgend en zwaaiend staat hij in de ruimte en er zal niemand van die hem kent naar hem luisteren. Niets maakt onze gang zo zeker als een vast doel en niets maakt het leven zo ledig als doelloos te zijn. Dat moet uiteindelijk tot vertwijfeling leiden. Tenzij men reeds gestorven is voor zijn dood.

Een volk, dat leeft, bouwt aan zijn toekomst. En dan systematisch, net zo vast en zo recht op het doel af als de dijk, die dwars door de golven steekt. Een mens, die leeft, heeft zijn doelstellingen. Er kunnen stormen losbreken, zeeën stukslaan, een mens kan alles uit de handen geslagen worden, bestek en tekening kunnen door bijtende stoffen onleesbaar worden, er is een overmacht, waarachter tenslotte de Almachtige staat, maar zelfs de teleurgestelde teruggeslagene is rijker dan die niet streed en leed.

Welke doelstelling hebt gij met uw leven? Tot welk doel zouden wij eigenlijk hier zijn? Dat onze aanwezigheid een bedoeling heeft, daaraan kunnen wij niet twijfelen zolang wij geloven, dat wij „op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt” zijn. Onze aanwezigheid is niet een speling van het toeval, maar gevolg van een wilsdaad Gods. Hij is de Schepper, Oorsprong en Onderhouder van al wat leeft. Waartoe zou God ons hier gesteld hebben? Welk doel had God voor ogen, toen Hij ons formeerde? Toch zeker niet alleen om ons de heerschappij over schepselen van lagere orde te geven. Lag in alles wat Hij ons gaf en in wat Hij ons deed zijn niet tegelijkertijd de roeping voor ons om onzen Formeerder te prijzen? Dat prijzen van God door de mensen zou zeer natuurlijk zijn.

De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt Zijner handen werk. De dag aan de dag spreekt van God en de nacht aan de nacht toont wetenschap. Gods mateloze wijsheid roemend, gelijk alleen zo machtig en imponerend de sterren dat vermogen te doen. Wat doet het gouden korenveld, de stoere roos, de blanke appel anders dan den Kunstenaar en Bouwmeester loven? Wie gaf de regenboog de tere kleuren en vormde een sneeuwvlok? Alles wat leeft en adem heeft looft den Heere. Alles openbaart Hem, den Onzienlijke. Ja, ook de mens als schepping is onvergelijkelijk en verheerlijkt den Maker. Maar waarom looft die mens dan niet bewust zijn Schepper? Waarom vervult hij niet wetens en willens die eerlijke taak? Wanneer wij over de wereld zien en in het eigen leven, kunnen wij niet zeggen, dat door onze daden en woorden God geprezen wordt.

Integendeel. Wat wij eigenlijk het eerst en het meest en het best kunnen, dat laten wij na en handelen zelfs in strijd daarmee. Wij missen zo het doel, dat ons gesteld is. En die zijn doel mist, is ongelukkig, onbevredigd. Er mist iets in zijn geluk.

Wat zou een artist, een kunstenaar, een mens, die bijkans leeft van klanken en kleuren zich diep ongelukkig voelen, als men hem op een kantoorkruk zette en cijfers liet optellen. Hij is geboren voor wat anders. En alleen wanneer hij in zijn wereld leven mag is hij tevreden, gelukkig. Een mens zal in zijn hart steeds heimwee hebben naar zijn eigenlijke bestemming. En zijn eigenlijke bestemming is, dat heel zijn wezen en werken God verheerlijkt. Dan eerst komt hij tot zijn doel.

Christus kwam om ons weer op de weg te helpen. Wat is zonde anders dan van de weg afdwalen en zo het doel missen? Hij is gekomen om ons te leren God te prijzen. Om ons daar te brengen, waar wij zeggen: Looft den Heere, mijne ziel, en al wat binnen in mij is Zijn heilige naam. Hij brengt ons weer tot het bewustzijn wie wij zijn en waartoe wij hier zijn. Ik ben de wijnstok en gij de ranken en hierin is de Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt. Veel vrucht prijst den Landman.

Het hoogste doel van een mens is zijn eigenlijk doel: God verheerlijken. Het is niet het allergrootste, dat uwe kinderen een goede positie, een goede ontwikkeling krijgen, hoe mooi (?) dat kan zijn — het voornaamste is, dat zij mannen en vrouwen worden, die God verheerlijken. En dat kunnen ze als boer en als smid zeker zo goed als onderwijzer, dominee of minister. Het komt er niet op aan of men ons eert, waardeert en promoveert of negeert en vergeet, het komt er niet op aan of wij dienstbode of directrice, schoenmaker of geestelijke zijn — het komt er op aan, dat wij ons doel bereiken, de doelstelling Gods met ons leven verwerkelijken: dat is, dat ons leven Hem looft.

Het hoogste geluk ligt in de gehele vervulling van het doel. En de straatlegger, die op de knieën en in het stof God verheerlijkt door zijn stenen met zorg te leggen is meer dan de bankdirecteur, die gokt met geld van zijn cliënten; want daarin verheerlijkt hij God niet. Daarom is de stoffige straatmaker oneindig veel gelukkiger dan de welverzorgde, gladde, glimmende heer.

Welk doel hebt ge met uw leven gesteld? Geld, aanzien, vooraanzitting, macht en zo voort? Ge grijpt veel te laag. Gij zijt gesteld om uwen Schepper te eren. Daarop komt het aan. Het andere is bijzaak. Gelukkig is hij, die tot zijn doel, zijn bestemming komt.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN, 21 Aug. 1942. Geliefde broeders en zusters. Het is reeds lang geleden, dat een berichtje uit de lichtstad in het Zuiden in deze kolommen verscheen. Moeilijkheden, ja stormen zelfs, bedreigden ons ranke bootje, zodat alle hens aan dek moest zijn en het schrijven van verslagjes moest worden uitgesteld tot kalmer dagen. Doch prijst den Heer! Hij zelf hield het roer en stuurde. Wind en golven bedaarden en vol vertrouwen op Zijn leiding gaan wij voort, nauwer aaneengesloten, meer bereid tot offer en zelfverloochening, vastbesloten ons te wijden aan Zijn dienst en aan de redding van kostbare zielen.

De Heere zal niet beschamen, die op Hem vertrouwen. Hoe heerlijk mochten we dit ervaren in de afgelopen dagen, 15 en 16 Aug. We hadden het gewaagd, ondanks de ongunst der tijden, ondanks bonnen en schaarste een jeugdconferentie te organiseren. Vele waren de moeilijkheden, groot waren de zorgen, maar nog groter was de offervaardigheid en gastvrijheid der broeders en zusters en plm. 45 personen kwamen onderdak.

Ds. en Mevr. Weenink en Ds. Soesan, waarvan de eerste de algemene leiding op zich had genomen, waren tot ons overgekomen en hebben ons met hun gaven gediend. In de bidstond, waarmede wij Zaterdagmorgen begonnen, hebben velen den Heer gesmeekt ons een zegen te bereiden, en Hij heeft ons wonderbaar verhoord, ja boven bidden en denken. Humor en ernst wisselden elkaar af. Lof en aanbidding werden gebracht aan den Heiland van zondaren, Die Zijn bloed gaf om ons te redden, en ons geloof werd gesterkt door het Woord des levens, onze zielen verkwikt door het levend water.

Toen dan ook in de slot meeting het uur van getuigen was aangebroken, maakten vele jongeren spontaan van de gelegenheid gebruik om te vertellen, wat Jezus in hun leven betekende.

De Geest werkte machtig en toen Ds. Weenink onder diepe stilte zijn slotwoord sprak en hij hen, die dien Heiland nog niet kenden uitnodigde, hun hart aan Jezus te geven, toen braken heerlijke ogenblikken aan.

Werkte Satan met kracht. Gods Geest, de Heilige Geest werkte met macht en vele overwinningen werden behaald.

De poorten des hemels werden geopend en de engelen konden juichen over zielen, die behouden werden. Ds. Weenink telde onder gebed en tranen, vreugdetranen, één en daar één, en nog één en zo mocht hij gaan tot twaalf toe. Prijst den Heer voor zoveel genade en zegen, geschonken aan ons die het niet waard zijn.

Wel heerlijk werd hier bewaardheid, wat ons aan het begin der conferentie werd voorgehouden: 2 Kron. 32: 7 en 8, met hem (satan en de wereld) is een vleselijke arm, maar met ons is de Heere. Op Hem alleen is ons vertrouwen, ook voor de toekomst. Zoals weleer het volk van Israël, zo willen ook wij steunen op Zijn Woord. Hij is Heer der Heeren en Koning der Koningen. Hij zal eenmaal

A V O N D.

Draal nog even op uw pad!
De avondstad
Ligt nog niet in schouw verdoken;
Van haar bruggen broze vloer
Roept het laatste dagrumoer
Door de schemerstilt' gebroken.

Over 't brede watervlak
Scheert het luchtige gemak
Van een avondvogel even . . .
'k Zie in diepte van de nacht,
Onverwacht,
Glans van zilvren luchters leven.

Tin en torens donkren snel;
Hooft gij 't verre ruisen wel
Aan het water in de bomen?
Laatste lichtvleug die hij vindt
Heeft de wind
Op zijn vleuglen meegenomen.

Draal nog even op uw pad!
De avond had
Zoveel stille troost te geven,
Dat ge een wijle luistren moet,
Eer uw voet
Treedt weer in het licht van 't leven.

J. A. RISPENS.

heersen op Zijn troon en wij met Hem.
In dien geest willen wij voortgaan te arbeiden, totdat Hij komt.

Wij wensen U allen 's Heeren zegen in deze moeilijke dagen.

De secretaris
K.

ADVERTENTIE

Met dankbaarheid geven wij kennis dat God ons wederom heeft willen zegenen met de geboorte van een Dochter die wij

JOHANNA MARGARETHA
noemden.

L. ZWART

J. M. ZWART—Eindhoven.

Utrecht, 20 Aug. '42.

Weltevredenstr. 13

MEDEDELINGEN

Ds. G. Visser van Noord-Bergum heeft het beroep, dat door de gemeente te Muntendam op hem is uitgebracht, aangenomen.

Waar de sprekerslijst van onze gemeenten nog in circulatie is, verzoeken we den voorganger, die de lijst momenteel heeft, deze aan onderstaand adres te willen zenden.

B. VELTHUIS, secr.
Muntendam, Kerkstr. B 38¹.

Heden 25 Aug. werd van ons weggenomen ons geliefd Dochtertje

MARGARETHA

in de jeugdige leeftijd van 13 jaar en 2 1/2 maand.

Dat zij thans juicht voor de troon Gods, is ons aller troost.

Lit aller naam,
fam. WILTS.

Emmer-Ersch.veen, 26-8-'42.

De uitvaart zal plaats hebben a.s. Zaterdag om een uur.

In Gods school.

Eer we aan de kalender zelf beginnen, wil ik iets opmerken omtrent het lezen van wat hier in verband met elk Schriftgedeelte afgedrukt staat. Mij kwam ter ore, dat sommigen met grote getrouweheid zowel dit als de bijbel lezen, doch de volgorde is anders dan dezerzijds bedoeld. De weinige woorden, die hier staan voor elke dag, moeten niet zozeer als een uitleg van het te lezen Schriftgedeelte worden aangezien, doch meer als een samenvatting van de inhoud. Derhalve leze men eerst De Christen, daarna de bijbel. Onze opmerkingen zijn slechts aanduidingen, geen meditaties.

Deze week lezen we samen een geschiedenis, die ons op de banken van Gods leerschool zet. Dat wil zeggen: we zien er iemand zitten. Het is zeer de vraag of de man zelf altijd wel wist, waarom hij die ervaringen had. Wellicht zal hij nu en dan gezocht hebben over Gods duistere wegen. Gods onderricht strekt zich uit over lange jaren en sommigen hebben veertig jaren over een les zitten leren. God heeft geen haast ons snel te bevorderen. En als wij in sommige vakken, zoals ootmoed, broederliefde, vertrouwen een onvoldoende halen, worden wij soms gevoelig teruggezeten, opdat wij het zouden leren.

Zondag 30 Aug. Gen. 37: 12—28.

Jozef schijnt me een vervelende broeder te zijn geweest. Vooral dan voor zijn broers, die misschien wel eens te ver gingen. Jozef vertelde dat aan hun vader. Dat Jozef een veelkleurige rok kreeg leek ook nergens op. En dan die onuitstaanbare dromen. Vermoedelijk zijn deze dromen openbaringen van zijn innerlijkste gedachten: hij wilde heersen. Geen wonder, dat de broers hem willen laten verdwijnen. En dat God dezen jongeman, dien Hij wil gebruiken, in de klas neemt, waar vooral nederigheid wordt geleerd.

Maandag 31 Aug. Gen. 39: 1—6.

Jozef heeft jammerd, toen hij verkocht en gebonden werd weggevoerd. Hij is innerlijk uitelkaar gescheurd en zijn dromen zijn vangengereten,

zijn gedachten doorelkaar gesmeten. Daar ging hij, het Zuiden in. Na deze zware les, waarin meer verwerkt moest worden, dan wij in twee woorden kunnen zeggen, komt een periode van rust.

Dinsdag 1 Sept. Gen. 39: 19—23.

Wat een vrouw heeft die Potifar gehad. Jozef, gedurig gezocht, wederstaat en haalt daarmee de haat van die vrouw op zijn hals. Zijn eerlijkheid, betrouwbaarheid, zuiverheid brengt hem in de gevangenis. Dat is moeilijk — door de gemeenschap van anderen te moeten lijden. En dan te geloven, dat dat ook een onderdeel is van de grote levensles: Godsvertrouwen.

Woensdag 2 Sept. Gen. 41: 37—43.

Jozef zat in de gevangenis — een week, een maand, een jaar, twee jaar. Hij had het er niet slecht, maar hier verbleken wel dromen van sterren en schoven. Hier wordt de mens wel klein. Farao droomt van koeien en aren. De overste der schenkers herinnert zich plotseling Jozef. Jozef ontvangt van God gezicht in die dromen; En hij verhuist van 't gevang naar 't gezang. Wist hij elk ogenblik, dat God zijn leven bestuurde? Ik weet het niet. Maar gij kunt dit leven overzien en zeggen: hoe onnaspeurlijk zijn Zijne wegen. Hij leidt ook u.

Donderdag 3 Sept. Gen. 46: 1—7.

De sterk ontroerende geschiedenissen liggen achter ons. De broeders hebben gebogen en zijn de laatste keer met de boodschap thuisgekomen: Jozef leeft nog. En de oude man, Jakob, zal gaan; eer hij sterft. En Israël verreisd. Merkwaardig, die naamsverandering weer. Nog eens rollen de wagens en trekken de kudden van dezen zwerver voort. Hoe dikwerf vluchtend, nu in rust en vreugde.

Vrijdag 4 Sept. Gen. 46: 28—34.

Jakob en Jozef hadden beiden reden genoeg om lang na te peinzen over de wegen Gods. En dan zagen zij nog maar wat voor ogen was en konden zij

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij

werkzame Agenten

bij geschiktheid vaste toelage.

N.V. Nederlandsche

Varia Verzekering Mij.

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen

Plaatst Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

er niet aan denken, wat er in en na vier eeuwen met dit volk uit hen zou gebeuren en met de Egyptenaren. Zo wordt de geschiedenis van de enkeling en de volken gesponnen in het leven der mensen. God staat voor het machtig weefsel en heeft de spoel in handen. Wees stil, mijn hart: God weeft.

Zaterdag 5 Sept. Ps. 71: 1—8.

Deze verzen sluiten wondermooi het gelezene van deze week af. Welk een rust kan er toch zijn in het leven dergenen, die hun leven in Gods handen hebben gegeven. Hij is hunne Verwachting, Vertrouwen. Zij weten, dat alle dingen mede werken ten goede. Zij leren de les en danken God voor het onderwijs hun gegeven.

HUIZINGA.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

HOUD GOEDE BUURSHIP MET GOD.

Gewen u aan hem en
heb vrede.

Job. 22 : 21.

Job moet een verschrikkelijk groot
zondaar zijn geweest.

Dat is de overtuiging van Elifaz,
een zijner vrienden. Hij kan tenminste
geen andere verklaring voor zijn lij-
den vinden. Hij moet zeer zeker als
iemand hebben geleefd, die den arme
niet heeft gegeven en de weduwen le-
dig heeft weggezonden; die zich weder-
rechtelijk andermans goed heeft toege-
eigend; die dagelijks handelt in de
mening, dat God heel ver weg is op
een wandeling in de omgang der he-
melen. „Hoor eens, mijn broeder”,
zegt de zeer ontstemde vriend, die niet
wil heengaan zonder een schuifje ach-
ter te laten van zijn godsdienst, „gij
moet u aan God gewennen, dan hebt
gij vrede”.

En wat hij onder vrede verstaat, wordt
in zijn verdere welgemeende raad duidel-
ijk genoeg: „Gij zult het goud op het
stof leggen en het goud van Ofir bij
de rotssteen der beken. Ja, de Almach-
tige zal u overvloedig goud en krachtig
zilver zijn... Als gij een zaak besluit,
zoo zal zij u bestendig zijn — m. a. w. gij
doet altijd goede zaken — en op uw
wegen zal het licht schijnen”.

* * *

„Gewen u aan God” — of, zoals
de beeldrijke oorspronkelijke taal te
verstaan geeft: „Houd goede buur-
schap met God”.

De mening van Elifaz komt hierop
neer, dat het onderhouden van goede
buurschap met God den mens stoffelijk
lang niet onvoordelig is.

Is die mening niet ten allen tijde

overheersend geweest? En is ze nog
niet overheersend?

Hier is een tekening van Helene
Christaller in haar boek „Heilige
Liefde” van de diepe ontoeroering, waar-
mede de bevolking van Assissi kennis
nam van het overlijden van Franciscus.

„Nu zullen wij weldra een heil-
ig lichaam hebben; wie zal Assissi
nog kunnen schaden?” riep geest-
driftig een oude priester in een
smerig lang gewaad. „Het kleine
Assissi zal beroemd worden, be-
roemder dan alle steden der we-
reld, Rome en Florence inclusief”.

„Dat brengt welvaart, grote
welvaart”, sprak een welgedane
koopman met bolle wangen. „Ik
zie de processies al naar onze ker-
ken trekken en de herbergen
vullen”.

„O, en wij zullen bij zijn graf
bidden”, zuchtte een jonge vrouw,
die haar bleke zuigeling tegen haar
borst drukte. „Niemand heeft zo-
veel liefde voor de zieken en ar-
men als hij, en mijn kleine Pietro
is zo zwak”.

Is deze beschrijving niet een midden-
eeuwse weergave van wat onder de
mensen van het heden aan godsdienst
gezien wordt? Ze gaan God dienen
niet om de weelde van het dienen, niet
om het rijke, eeuwige leven dat als
een bron in dat dienen opwelt, maar
om het eens prozaïsch uit te drukken:
om het smeer, likt de kat de kande-
leer! Er wordt gekerkt om het han-
deltje, immers doet kerken op Zondag
goed verkopen op werkdag. Men sluit
zich aan bij een gemeente met de heil-
melijke hoop op onderstand. Of men
zoekt het erf der gemeente om zijn
sensatie-lust of machtswellust te bevre-
digen. Wat een inferieuren hebben be-
hoefte om zich onder de broederen te
openbaren als verongelijkte of gekrenkte
superieuren!

* * *

De raad van Elifaz, zoals hij die

heeft bedoeld, is bezijden de waarheid.
God stelt in goud en zilver, in huizen
en boerderijen, in plezierjachten en
plezierauto's lang niet zoveel belang
als wij.

Feit is het, dat wie goede buurschap
met God onderhoudt, dikwijls met een
zeer klein beetje tevreden moet wezen.
't Is waar, Job werd in zijn vriend-
schap met God later rijk, zelfs schat-
rijk. Maar het is niet minder waar,
dat hierin Job's leven niet parallel loopt
met dat van verreweg de meesten, die
zijn gezindheid bewaren.

En toch is het woord van Job's
 vertrooster in de Nieuw Testamentische
zin heerlijk waar.

Houd goede buurschap met God.
God is Jezus onze buurman. Niet onze
overbuurman. Wij dikwijls bij Hem op
bezoek. Hij voortdurend bij ons. Wij
met het verhaal van onze lotgevallen.
Hij met de Zijne. Wij met onze ver-
rassingen. Hij met Zijn onverwachte
blijken van genegenheid.

En wat wij in rijke mate dan mogen
bezitten, is een goed, welks waarde en
glans ook in deze stormtijd de waarde
en de glans van alle dingen in de
schaduw stelt.

Waar de buurschap wordt beoefend
tussen ons en Jezus, daar smaken wij
hemelbrood.

Vrede, o vrede daalt diep in ons
neer:

maakt 't harte stil, als op 't
avondlijk meer.

Heilige vrede, waar Jezus slechts
spreekt

en het rumoer van de wereld
ontbreekt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Gebedshouding Voor het bidden is in de Schrift ons in de Bijbel geen bepaalde houding voorgeschreven. Het ligt voor de hand, dat men steeds die houding aannam, die eerbied uitdrukte. Abraham schijnt zijn pleitrede voor het behoud van Sodom gevoerd te hebben in staande houding. We lezen althans: „Abraham trad toe en zeide: . . . Het grote tempelgebed sprak Salomo eveneens staande uit en wel met uitgebreide handen. Daniël kon, als hij bad voor het venster van zijn woning, van buiten gezien worden. Daaruit schijnt wel te moeten worden afgeleid, dat ook hij in staande houding placht te bidden. Het bijzondere in die tijden van ballingschap was, dat de Joden baden met het aangezicht naar Jeruzalem gekeerd. De Heiland schijnt als regel ook in staande houding te hebben gebeden. Bad Hij in andere houding, dan wordt dat n.l. uitdrukkelijk vermeld. Zo was het in Gethsemané. De geestelijke last, die Hij droeg, drukte hem neer. Overigens acht de Schrift de vraag, in welke houding het gebed gedaan wordt van zo ondergeschikt belang, dat zij er geen bepaalde aandacht aan wijdt.

Onze gebedshouding. Daarmede is gezegd, dat voor ons geen bepaalde houding bij het persoonlijke of openbaar gebed vereist is. Bewust on-eerbiedig of onverschillig . . . kan ze dat wel zijn? Bidt iemand, die zich daaraan schuldig maakt, eigenlijk wel? We vermoeden dat zich aan zo'n houding niet meer dan een schijngebed kan paren. Men neme bij het bidden die houding aan, waardoor de geest het meeste vrij komt voor de hoge geestelijke arbeid, die wij bidden noemen. Geen vermoeiende houding dus, waarbij men verlangen moet naar het einde. Men kan moeilijk een uur in 't gebed door brengen in een houding, waarbij van het lichaam het uiterste gevergd wordt. Men geve het lichaam een rusthouding, vooral als men langere tijd voor 't gebed samen is. Het is heel goed, dat men bij het openbaar bidden gaat staan, maar ieder vat wel, dat het niet mogelijk is dat gedurende een bidstond vol te houden. Verlangt men dat de bidder zal gaan staan, dan is de vraag: waarom hij alleen? Bidden de anderen dan niet mee? Ja immers; dus dienden die dan ook te gaan staan. Als men het wenselijk acht, dat iemand die voorgaat in het gebed, daarbij gaat staan, dan kan de reden, dunkt ons, alleen zijn, dat men hem dan beter verstaan kan.

Vrouwen in 't gebed. Eigenlijk geldt wat van de mannen gezegd is ook

voor de vrouwen. Het is niet in te zien, waarom een man eerbiediger in 't gebed zou moeten zijn dan een vrouw. Toch eist men van een vrouw niet zo gauw dat ze staande zal bidden als van een man. Zeker, 't gebeurt wel dat een zuster, die op een bidstond of bij andere gelegenheid voorgaat in 't gebed, zich van haar plaats verheft, maar vanzelfsprekend is dat niet. — We hebben ook biddende vrouwen, d.w.z. vrouwen, die in 't openbaar gebed zich laten horen. We nemen daaraan volstrekt geen aanstoot. Paulus kende reeds vrouwen die in 't openbaar profeteerden en baden en hij vond het goed. Alleen verlangde hij dat ze een „macht" op het hoofd zouden hebben bij die geestelijke bezigheid en wel naar 't schijnt als een teken van onderdanigheid aan haar man. De zede dier dagen zal dat wel geëist hebben. Het doet ons wat vreemd aan en men plantte, wat elders onder de invloed van bepaalde opvattingen ontstond, niet over in een bodem, waar dergelijke planten niet „willen". De strekking van dergelijke opmerkingen moeten we goed in 't oog vatten, maar ze vooral niet als voorschriften voor alle eeuwen en plaatsen geldende uitleggen. We moeten in onze godsdienstige handelingen de openbare eerbaarheid niet kwetsen en tegen de heersende zeden niet iagaan. Maar terwille van Paulus' opmerkingen aan het adres van erg geëmancipeerde zusters in de Korinthische gemeente kunnen we onze zusters toch niet gaan opleggen om gesluierd te lopen. In deze zin hangen we zeker niet aan de letter, want zo opgevat, dóódt de letter.

Vorm-eenheid. Ieder is vrij die gebedshouding aan te nemen, die hem in de omstandigheden en bij de toestand waarin hij verkeert, het beste past. Toch is eenheid van houding beter dan verscheidenheid. Het doet altijd wat vreemd aan als men in een kerkgebouw het meemaakt, dat zo hier en daar een broeder optijst bij het gebed en anderen blijven zitten. Staan alle broeders tijdens het openbaar gebed, dan is dat minder storend. Daarom ware het te wensen, dat allen dezelfde houding aannamen en de houding, die mannen en vrouwen, sterken en vermoeiden evengoed past, is de knielende houding. Aan de achterkant van de banken moest een smalle plank zijn vastgemaakt, waarop de kerkgangers tijdens het bidden hun knieën konden steunen. Dan konden allen in één houding: de knielende, het openbaar gebed meebidden. Dit mogelijk te maken ware een zaak van geringe kosten en de gewoonte zou ongetwijfeld bevredigen.

Dat onder het openbaar gebed de Ouderlingen en Diakonen staan, achten we in elk geval vanzelfsprekend. Steunden Aaron en Hur de handen van

Mozes niet in Israëls strijd tegen Amalek?

Denken en zijn. Voor enkele weken spraken we over de betekenis van het woord „geveinsdheid". Geveinsdheid wijst op een scheur in het leven, een scheur echter, die niet loopt tussen denken en spreken, doch tussen zijn en bewustzijn of zijn en denken. We verkeren „buiten ons zelf". De geschiedenis van den verloren zoon, dat is van den verloren geganen mens, dat zijt gij en dat ben ik, leert ons dat. We zijn ons zelf vreemd geworden. We kennen ons zelf niet. We leven in een opware voorstelling a.g. ons zelf. En daarvan uitgaande zijn we er steeds „naast". Er „naast zijn" is de oorspronkelijke betekenis van het woord „zondigen". In dit contrast tussen zijn en bewustzijn bestaat onze diepste nood.

Daarom eist het Nieuwe Testament van ons de bekering, dat is, naar de betekenis van het grondwoord: verandering van denken, van inzicht. Paulus waarschuwt de christenen te Rome dat ze de wereld niet gelijkvormig moeten worden. Neemt, zo zegt hij, de wereldlijke levensvormen niet over. Immers, met de vormen sluipt ook zo licht de geest der wereld mee naar binnen. Ieder, de wereld en de christen, heeft zo zijn eigen wijze van leven, zijne eigen „wandel". De wereldse levensvormen moet gij niet overnemen, maar gij moet veranderd worden door de vernieuwing uws gemoeds. De Nieuwe Vertaling zegt: wordt hervormd door de vernieuwing van uw verstand. En dan horen we dat het woord „verstand" betekent: geest, en ziet op de bekwaamheid om met de rede te observeren.

Veranderd worden en denken. Paulus richt zich in de brief aan de Romeinen tot mensen, die een principiële verandering hebben ondergaan. De meest ingrijpende verandering, een verandering, hun wezen rakende, bracht God bij hen tot stand. Het was dié verandering, die in de bijbel genoemd wordt met de veel omvattende uitdrukking: wedergeboorte. Op grond van deze fundamentele verandering moet nu tweërlei verandering intreden: een vormverandering en een verandering in het denken, en de eerste weer als vrucht van de laatste. Het nieuwe levensbeginsel moet hun leven een nieuwe gestalte geven. Er moet hij hen een gedaanteverwisseling plaats grijpen. Ook in het uitwendige moet het nieuwe levensbeginsel tot openbaring komen.

Hoe kan dat?

Het antwoord is: door vernieuwing van het denken. De wedergeboorte vernieuwde hun zijn (hun wezen). Nu moet ook hun bewustzijn worden omgezet. Hun denken moet in overeenstemming

komen met de vernieuwing van hun wezen. Hun denken moet zich wijzigen. Dat moet voorop gaan. Van ouds staat bij Gods kinderen hun denken onder de invloed van het oude leven. Daarom heet het van den zondaar dat hij „verduisterd is in het verstand”. Uit zijn bedorven hart stijgen bedorven gedachten omhoog. Een kwade (slechte) boom kan nu eenmaal geen goede vrucht voortbrengen. Uit de gedachten van den mens kan men den mens zelf leren kennen. De christen moet nu toezien, dat hij met die oude denkwijze breekt. Hij moet leren denken van de wedergeboorte uit. „Houdt het daarvoor, dat gij der zonde gestorven zijt.” Dat wil zeggen: ga van deze werkelijkheid uit. Verwerp elke gedachte die niet strookt met de wedergeboorte; die niet strookt met het feit, dat gij een vernieuwde van hart zijt. Het nieuw-zijn moet uw denken gaan beheersen en uw denken uw levenswandel.

Welk christen voelt niet, dat zijn en denken bij hem nog te veel uit elkaar liggen? Maar de christen mag geen sleurleven leiden. Het denken moet zich oriënteren op de wedergeboorte en door de wedergeboorte beheerst worden. Dan zal het leven de daarbij passende vormen, gebruiken en gewoonten aannemen.

L.

RONDBLIK.

Nog zomer.

Ik heb een rustig ogenblik en meen het niet beter te kunnen benutten dan te schrijven voor ons weekblad. De gordijnen van de ramen vóór zijn gesloten, terwijl de tuindeuren wijd openstaan. 't Is ineens volop zomer. De bladeren van de bomen bewegen zich nauwelijks, terwijl de zon aan de wolkenloze hemel verzengende stralen neerzendt op de aarde, als wilde ze de mensen eens laten voelen, dat haar macht en kracht nog altijd ongebroken is.

Ik moest vanmiddag denken aan een hoofdstuk, ik meen wel uit de Camera Obscura, dat we vroeger op school lazen: Hoe warm het was en hoe ver. We lazen om de beurt en in onze verbeelding zagen we dien mijnheer z'n weg vervolgen over stoffige en boomloze wegen, terwijl de hete zonnestralen het zweet uit de poriën van zijn huid tevoorschijn toverden.

We mogen God wel danken voor deze echte zomerse dagen. De boeren zullen het druk hebben. Tijd is nu geld. Vele gewassen hadden zonnewarmte ook zo nodig. En toch hoor je de

mensen al weer puffen — en dat is nog niet zo erg — maar ook wel zeggen: „Het is nu toch wel warm genoeg. Foei, foei, het is niet om uit te houden. Kwam er maar eens een fris buitje.” Welk een dwaasheid en betweterij ontmoeten we dikwijls bij den mens. Zou dat niet liggen aan de beperktheid van zijn inzicht en aan de bekrompenheid van zijn ideeën? En bewijst de mens niet telkens weer, dat hij van nature opgesloten ligt in de gevangenis van zijn eigen ik? Neen, de mens moet maar niet voor Schepper-God gaan spelen; verondersteld natuurlijk, dat zulks mogelijk is. God heeft de loop der hemellichamen bepaald, vastgesteld. Het is door Hem dat de jaargetijden komen en gaan. Niets geschiedt er buiten Zijn wil. Natte zomers en droge zomers, het ligt alles in Zijn wijsheid besloten. De mens kan Hem niet ter verantwoording roepen. On-doorgrondelijk zijn Zijn wegen en verborgen is veelal Zijn raad.

Straks winter.

Wat kun je het al weer merken, dat de dagen korter worden. De zon verwijderd zich steeds meer van dat deel der aarde, dat wij bewonen. Het duurt geen maand meer of ze staat al weer boven de evenaar. En dan komen de donkere wintermaanden. Die kwamen wel elk jaar, doch nu het oorlogstijd is en we zo zoetjes aan vertrouwd zijn geraakt met de verduisteringsvoorschriften, merk je dat veel meer. Het kan 's winters op het platteland erg duister zijn, wanneer er nergens een lichtstraal is te ontdekken. Maar vergeet de stad niet. Hoe donker kan het zijn tussen de hoge huizen! En hoe voorzichtig moet je dan zijn, wanneer je gaat fietsen, omdat de afstanden soms zo groot zijn. Ik heb tenminste al een paar maal een tuimeling gemaakt, omdat de trottoirband bleef liggen waar hij lag. En daarom kon ik niet blijven zitten waar ik zat.

Nu de maand Augustus over enkele dagen weer voorbij is, ga je als vanzelf denken aan de arbeid in onze Gemeenten. Hoe zal het gaan met de avonddiensten des Zondags en met de wekelijkse bijeenkomsten? Wanneer moet er catechisatie gehouden worden? Bovendien beschikken velen niet meer over een goede fiets. De banden verslijten, terwijl het busverkeer wordt beperkt. Zo nu en dan zie je om de vellingen smalle repen rubber van oude autobanden liggen. Ook ontdek je van tijd tot tijd, dat iemand een wiel van een autoped gemonteerd heeft aan de voorvork van z'n fiets. 't Lijkt koddig, maar het schijnt te gaan. Vindingrijk is de mens ongetwijfeld. In de wereldoorlog van 1914—18 waren er houten

fietsbanden in de omloop. Ook bij ons thuis hadden we toen een fiets met houten banden. De animo van mijn oudere broers om deze fiets te berijden scheen niet erg groot te zijn. Ik herinner mij, dat ik vele kilometers op deze fiets heb afgelegd. Op klinkerwegen ging het allermint geruisloos. Harde zandpaden en sintelwegen kon men met deze fiets nog het beste berijden.

Van groot belang is hier voor ons de vraag, in hoeverre de arbeid in in onze Gemeenten gedurende de komende wintermaanden voortgang kan vinden. Laten we dankbaar zijn voor de gelegenheden, welke we hebben, om in 's Heeren Naam samen te komen. Liefde tot onze gemeenschappelijke arbeid maakt ook vindingrijk. We zullen desnoods met lijn twee moeten gaan. En dan bij donkere avonden elkaars gezelschap maar bijzonder op prijs gesteld. Huissamenkomsten kunnen er weer gehouden worden. We zullen het op prijs stellen, wanneer onze Gemeenten haar plannen in ons weekblad gaan mededelen. De berichten uit de Gemeenten worden steeds gaarne gelezen.

Moge God de arbeid in de komende maanden rijkelijk zegenen. We mogen samenkomen, we kunnen samenkomen en daarom zullen we samenkomen. Dat niemand onzer verflauwe in de liefde en dat elkeen z'n roeping moge verstaan. En dat onze trouw aan God en aan de Gemeente moge blijken.

De nood der tijden.

De wereldoorlog van nu overtreft verre de wereldoorlog van 1914—18 in omvang en aan betekenis. Dit feit te constateren is gemakkelijk voor een ieder, die ogen en oren wijd open doet. De gevolgen zullen dienaangaande ook veel groter zijn.

Een christen mag z'n ogen niet sluiten voor de nood der tijden. Hij leeft niet op een verlaten eilandje, waar het rumoer der volkeren hem niet deert. Hij kan en hij mag zich ook niet isoleren van de gemeenschap, waartoe hij krachtens Gods scheppingsorde behoort. Wanneer de winden van Gods oordelen over de aarde waaien, dan buige ook hij zijn hoofd. Gods stem kan in het suizen van een zachte stilte zijn, maar ook in een loeiende orkaan. Zeker, wanneer zijn leven gekenmerkt wordt door een sterk Godsvertrouwen, dan kan hij rustig zijn, wetende dat de Heere regeert, ook wanneer rondom Hem wolken en donkerheid zijn. Doch deze rust mag niet gelijken op een soort verdovingstoestand.

Een christen wordt niet geleefd, maar hij moet zelf leven. Hij legge geen onverschilligheid omtrent het leven en de loop der wereldgebeurtenissen aan den dag. Nog minder tone hij een lus-

telootheid, die 's levens werkelijkheden negeert.

In de nood der tijden kan een christen gemakkelijk op drift geraken. Dan drijft hij weg uit de goede richting en is er gevaar, dat hij de haven der behoudenis niet zal bereiken. Daarom zal in de nood der tijden het gebed van den christen meer dan ooit te voren zijn tot God, tot den God des levens. „Laat uw begeerten in alles onder bidden en smeken, met dankzegging, bekend worden bij God", en dan vervolgt de apostel met de woorden: „en de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, beware uwe harten en zinnen in Jezus Christus onzen Heer". Bidden en danken, danken en bidden. Dat kan alleen het gelovige hart. Het hart, dat meevoelt en meelijdt: waarin de bitterheid geen wortel mag schieten. Dat is het hart, waarin de Heiland woont. Zulk een hart kan bitter lijden, doch tevens een vrede smaken die alle verstand te boven gaat.

In de nood der tijden wordt het geloof beproefd. Dan wordt het kaf van het koren gescheiden. Dan wordt veel franje aan flarden gescheurd. De naamchristen zal dan voor het fiasco van zijn geloof komen te staan. Hij gaat geestelijk failliet, omdat hij innerlijk gescheiden leefde van de waarheid van het Evangelie.

Een oprecht kind van God zal door de nood der tijden worden uitgedreven tot Hem, die eeuwig is. Het leed zal hem doen buigen doch niet breken. De smarten zullen zijn lichaamskrachten verteren, doch zijn ziel zal leven.

In beproeving en in lijden,

als de nood klimt hemelhoog;

laat Zijn troostwoord u verblijden:

„k Zal u leiden met Mijn oog!"

Ik heb juist dezer dagen de levensbeschrijving van een zekeren Jantzen gelezen, in Rusland aan de Wolga geboren uit Duitse ouders, en die een veertig jaar in Turkestan, Centraal Azië, heeft gewoond. Hij heeft ook de bolsjewistische revolutie meegemaakt. Zijn aantekeningen, — 't is een autobiografie doch niet in druk verschenen — dateren van enkele jaren terug. Men staat versteld wat deze broeder niet al heeft meegemaakt. Door een diep dal van lijden ging zijn leven en de levens van vele anderen. Doch in de nood der tijden ervoer hij kennelijk Gods nabijheid. Vele van zijn geloofsgenoten hebben het geloof met hun leven moeten bezegelen. Doch hij werd in alle nood en onder de grootste smarten bewaard door God, dien hij in de tijd waarin hij vervolgd werd trouw bleef dienen.

Wanneer het christen-zijn ernst wordt, volle ernst, en men trouw blijft in beproeving en in lijden, dan zal men met vele anderen mogen ervaren, dat in de

grootste smarten onze harten in den Heer gerust blijven. Hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.

d. H.

VIER VAN ZULKE MANNEN.

Het is werkelijk jammer, dat niemand ons kan zeggen, hoe die vier mannen geheten hebben, maar zij behoren in de rij van Hebr. 11. Ik ben er van overtuigd, dat Bunyan prachtige namen voor hen had gevonden, die hun innerlijk wezen aan ons zouden hebben geopenbaard; nu moeten wij ze laten in de stoet der ongenoemden. Maar ook daar zijn ze in goed gezelschap. Weet gij hoe de barmhartige Samaritaan heette? Kent gij de naam van het jongskens, dat z'n boterham aan den Heer gaf? Weet gij wie die jongeling was, die Jezus volgde, toen allen Hem verlaten hadden en hoe hij ternauwernood naakt kon ontkomen? Gij ziet, er zijn velen wier namen wij niet kennen, maar die wel staan in het boek des levens.

Jezus was omringd van een gewel-

dige schare. Van alle kanten kwamen ze om Hem te horen, om van Hem genezen te worden, en om te ontdekken wie Hij eigenlijk mocht zijn. Talloze deskundigen hadden zich naar Kaper-naum begeven — ze kwamen uit Galilea, Judea en Jeruzalem, de bloem der natie dus — om Hem te classificeren. En de kracht des Heeren was er om te genezen. Wat een schoon woord broeders. Hier staat de boom des levens in een stervende wereld, hier is de borrelende bron, de oase in de woestijn. Hier is de kracht des Heeren voor zieken van lichaam en hart. Hij zit in een huis en het is er stampvol met mensen, die Hem zoeken. Onze Heer is geen specialist, dat is een, die al meer van al minder weet, doch Hij heeft een polikliniek en helpt allen, die geholpen willen worden.

Een straat verder ligt iemand op z'n matje, alleen. Hij is lam, hij kan niet lopen. Hij begeert en vreest een ontmoeting met dien Jezus. Hij ligt daar, en denkt. Dear gaat de deur open. Vier mannen komen de kamer binnen. Zij kennen hem, hij kent ze ook. Ja, wij zijn gekomen om je naar Jezus te brengen, want als een Hem nodig heeft, dan ben jij het. Nee, blijf maar liggen; dat gaat best zo. We dragen je zo op je slaapmat er heen. Daar gaan ze het lege huis uit, de verlaten straat op,

Door steen en staal.

Zie hoe 't geloof door steen en staal
Gods macht te grijpen weet,
en God — zo het geloof ook faal' —
Zijn kind toch niet vergeet.

't Geloof ervaart wel duizendmaal
in rampspoed en in leed,
dat God — hoe diep het leven daal' —
terecht een Helper heet.

't Geloof spreekt altijd ene taal:
het roemt al wat God deed,
omdat het in de zwakste straal
Zijn liefde oneindig weet.

Gods liefde is zonder perk en paal
Zijn arm met macht bekleed;
door muren, hard van steen en staal,
vindt men zijn God gereed.

(Uit de nieuwe bundel.)

ieder een tip van de mat in de hand. Er speelt een glimlach om de mond en in de ogen.

Dit zijn je ware vrienden, dit zijn mannen. Wie zou er niet graag in dat huis, waar Jezus was, gegaan zijn? Voor mannen als zij moest het een kleinigheid zijn om er een plaats te veroveren. Ze hadden er kunnen luisteren. Misschien hadden ze wonderen gezien, hadden ze een gesprek tussen de leraars en dien rabbi kunnen beluisteren. Dat zou allemaal verbazend interessant geweest zijn, iets, dat haast nimmer voorviel. Zoiets moet men zich niet laten ontkomen. Zij laten zich dat wel ontglippen. Ze staan bij elkaar en denken aan dien lammen vriend in de dwarsstraat. Ze kijken elkaar aan en knikken elkander toe: we halen hem op. Dat zijn je broeders. Dat zijn de dragers van het Rijk. Terwijl anderen baden in een oceaan vol zalige ontroeringen en genietingen slepen zij met een lamme over de straat en brengen hem tot Jezus. Terwijl anderen de vurigste beloften plengen zich aan den Heer te wijden, zitten zij aan de rand van de straat te peinzen hoe ze hun vriend bij Jezus krijgen.

Ze zijn niet zo gauw ontmoedigd. Als ze gearriveerd zijn, ontdekken ze dat ze onmogelijk het huis binnen kunnen dringen; het is eivol. Nou, laten we hem dan maar weer naar huis dragen, nietwaar mannen? We hebben gedaan wat we konden en heel wat meer dan de rest. We hebben onze goede wil getoond. En ze paken de vier hoeken beet en maakten rechtsomkeer. Dat zou niet zo wonderlijk geweest zijn. Dat is vaker gebeurd. Misschien is het uzelf wel eens overkomen, dat gij een offer zoudt brengen, een daad wildet verrichten, waarbij ge uzelf wat moest overwinnen, dat ge eigenlijk stiekum heel blij waart, dat er wat tussen kwam. Natuurlijk ge wildet wel, maar nog liever niet.

Geef mij vier van deze mannen. Daar zitten ze aan de rand van de weg. Wat nu? We gaan met hem het dak op, breken dat open en laten hem er door zakken. Zie wat geloof vermag en lijdde. Wat een originele weg om tot Christus te komen. Het is bij het brutale af. Maar geloof en liefde hebben elkaar de hand gereikt en daar gaan ze. Zie, hoe 't geloof door steen en staal Gods macht te grijpen weet. Zijn er vandaag geen geraakten meer? geen mensen met een verdorde hand? geen kreupelen voor de Schone Poort des levens? Waar zijn de twee, drie, vier mannen, die ze tot Jezus zullen brengen? En als het dan niet gewoon wil, dan maar ongewoon. Die vier hebben niet gezegd: wat zullen de mensen wel denken, of zal dat den rabbi aangenaam zijn? Zij hebben geloof gehad in Zijn liefde en macht en

een groot medelijden met den man, die geen leven had. Als zij in Jeruzalem gewoond hadden, zou die man niet achtendertig jaren lang in het ziekenhuis gelegen hebben. Zij zouden ook dien geplunderden reiziger op de rug genomen hebben. Vier zulke mannen doen wonderen.

Wij weten niet hoe ze heten; we lezen ook geen woord, dat zij zouden hebben gesproken. Maar het kwartet zingt een lied, dat ons jaloers maakt. En de lamme leert ook mee te zingen. Nog even en heel het volk bejubelt het heil.

De kracht des Heeren is er ook nu om te genezen. Wie van ons zal Hem een geraakte brengen?

HUIZINGA.

EEN VEEG EN EEN LIK.

Het komt mij voor, dat twee gezegden in mijn hoofd met elkaar aan het hossen zijn gegaan; ik kan ze tenminste niet meer uit elkaar houden. Hoe is dat; zegt men niet: iemand een veeg uit de pan geven? Maar er wordt ook wel eens beweerd, dat iemand een lik uit de pan heeft gekregen. Tot mijn spijt bezit ik geen boek, waarin men de betekenis van spreken kan naslaan. Maar voor het gevoel is het zo, dat je liever een lik dan een veeg krijgt. Een veeg herinnert te zeer aan een veeg, een feeks, die met de pollepel geen eten, maar klappen uitdeelt. Een lik uit de pan brengt ons terug in de kinderjaren, toen we met de vinger, kromgebogen wijsvinger nietwaar?, door de puddingpan voeren — een heerlijke lik. Otschoon lik ook de betekenis van veeg kan hebben. Misschien hebt ge wel eens gehoord, dat iemand een ander een lik gaf. Men kan ook in de lik zitten, maar dat is geen Nederlands meer. Teruggekeerd tot het opschrift: in het navolgende vindt ge het-aangename naast het minder aangename.

Diaconesse worden?

Wie de kalender op de laatste pagina volgt zal deze week die vraag tegenkomen. We raakten even iets van het principiële en van de geschiedenis der diaconie. In „Herder en Leeraar“, een boek van D. van der Stoep over dominee's en hun dagelijks werk maken we ook kennis met Ds. A. C. van Uchelen, predikant-directeur van het Hervormde Diaconessenhuis te Amsterdam en met vragen, die met de dienst der barmhartigheid samenhangen. Ter bevestiging van wat in de kalender staat diene nog het volgende: „Het vrouwelijk diaconaat, als arbeid in de kerk, is niet iets dat

uitsluitend in den apostolischen tijd heeft bestaan. De Christelijke kerk van de 16e eeuw en van de latere eeuwen heeft het ook gekend. In 1566 werden door de Hervormde kerk te Amsterdam diaconessen aangesteld, om zich bezig te houden met armverzorging, ziekenbezoek en ander werk van dienstbetoon. Ten tijde van de Fransche revolutie of mogelijk reeds eerder zijn deze vrouwen, als verpleegster en helpster in de woningen, verdwenen, maar als regentessen van kerkelijke stichtingen, zooals Weeshuis en Oudeliedenhuis, blijven ze voortleven onder dezelfde benaming: diaconessen.“ „Wel koestert dominee van Uchelen den vurigen wensch, dat de diaconessen ook kerkelijk tot haar taak worden ingeleid of bevestigd. Hij wil het doel van den diaconessenarbeid aldus geformuleerd zien: in opdracht van den Heer der Kerk een gemeenschap van diaconessen te vormen en in stand te houden, die de verkondiging des Woords in dienst van hulpbetoon en reddende liefde tastbaar tracht te maken in de wereld; een diacones is een vrouw, die door inzegening en bevestiging bewust tot die gemeenschap is toegetreden.“ „De belofte, die de diacones bij haar inzegening of bevestiging aflegt, bindt, en de diacones dient zich daardoor ook wel degelijk gebonden te weten; maar dit alles heeft in de verste verte niets met de kloostergelofte te maken. Wanneer wij in het laatste jaarverslag van het Amsterdamsche diaconessenhuis lezen, dat er een zuster, in verband met haar voorgenomen huwelijk, afscheid nam van haar arbeid, nadat zij zich gedurende ruim vijf-en-twintig jaren door sterke banden aan het huis had verbonden gevoeld, terwijl daar zoo simpel en logisch bij gezegd wordt, dat zij de taak der dienende liefde, die zij met toewijding als zuster van het huis heeft vervuld, in haar nieuwe levensroeping zal kunnen blijven vervullen, zij het dan ook anders gericht en bepaald, dan wijst dit reeds op de persoonlijke vrijheid, die men behoudt, omdat God en niemand anders iemands weg bepaalt.“ „Theoretisch wil hij (Ds. v. U.) niet ontkennen, dat men wel een goede verpleegster kan zijn buiten het diaconessenhuis. Maar waar de gemeenschapsfeer, gesteund door de kerk, weer levend wordt, daar zal men zich meer en meer moeten afvragen: heb ik mijn taak en roeping als christelijk verpleegster en als christelijk sociaal werkster niet te verrichten in contact met het diaconessenhuis, in elk geval in een verband, waarin men elkaar zal zoeken en steunen. Zoo wordt tenslotte de vraag naar de plaats van het diaconessenhuis opgevangen door de groote vraag naar het verband tusschen kerk en inwendige zending. Het blijft de taak der inwendige zending, om nood

te lenigen, om de Woordverkondiging tastbaar te maken in de daad van hulpbetoon. Het gaat dan bij het diaconessenwerk niet alleen om de verpleging, maar om het Evangelie. Het is zendingsarbeid."

INWENDIGE ZENDING.

Door het bovenstaande komen we bij het onderstaande. De commissie, die voor dat werk zitting heeft, hoopt 8 Sept. a.s., dus Dinsdag, in Groningen te vergaderen. Enige gemeenten hebben om een arbeider gevraagd en wij hopen aan die aanvragen te kunnen voldoen. Daarnaast zijn er nog enige andere dingen, die de volle aandacht der commissieleden zullen vergen en waarover wij later, misschien reeds de volgende week, een en ander hopen te kunnen berichten. Moge God dat werk zegenen en, indien gij er aan denkt, wilt gij dan medearbeiden door uw gebed voor dit groeiend werk.

LEVERANCIERS VAN KOPIJ.

Willen de redacteurs toezien, dat de stille wateren gedurig kunnen vloeien? Willen zij er aan denken, dat in het geheel 24 kolommen gevuld moeten worden? Dat de postverbindingen het nodig maken, dat de E. R. uiterlijk Dinsdagmorgens het geschrevene moet ontvangen, willen wij des Vrijdags verschijnen. Zouden de secretarissen en correspondenten ons niet eens willen vertellen, hoe het in de gemeenten gaat? Sedert wanneer hebt gij geschreven, broeders? Het is al wel een half jaar geleden. Moet ik man en paard noemen? Wat wilt gij: een veeg of een lik? Zal ik met de roede tot u komen?

HUIZINGA.

'T GEBED IN 'T VERBORGENE.

Matth. 6 : 6.

Jezus wijst ons een weg des gebeds, die door vele kinderen Gods van alle tijden bewandeld werd. 't Gebed in 't verborgene was hun niet vreemd. Jezus zelf pleegde het te doen. Toen Hij in Galilea vertoefde, trok Hij zich somtijds terug in de eenzaamheid der bergen. De Evangelisten melden ons, dat Hij nachten aldaar doorbracht in 't gebed. In Jeruzalem nam Hij de toevlucht tot de Olijfberg. Waarschijnlijk verborg het zware geboomte Hem voor spiedende blikken. Onze Heere had behoefte aan deze eenzaamheid en aan een afgezonderd gebed.

Als tegenstelling van 't gebedsleven

van den Heiland wordt ons dat van de Farizeërs genoemd. Zij pleegden gaarne te staan in de synagogen en op de hoeken der straten, om van de mensen gezien te worden. Jezus zegt: „Zij hebben hun loon weg!“ Een gebed, uitgesproken om van de mensen geprezen te worden, wordt niet gezegend door God. Op zulk een gebed kan men Jacobus' woord toepassen: „Gij bidt en ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt.“

Er is een gebedsleven achter gesloten deuren. Ga in uw binnenkamer, sluit uw deur, bid tot uw Vader, die in 't verborgene is! Zo luidt Jezus' vermaning. 't Gebed in de binnenkamer is geheel verschillend van al het andere bidden. Hier bidt men alleen als men gebedsbehoefte heeft. Wie bidt in 't verborgene zonder dezelve? Hier bidt men niet om gehoord of gezien te worden van de mensen. Hier is slechts Een, die hoort en ziet, n.l. God. Hier bidt men ook niet, omdat toch iemand moet „voorgaan!“ Wij kennen deze uitdrukking van onze bidstonden, Zij, die dikwijls in 't openbaar bidden, kennen dit: „nu moet ik bidden.“ Soms maant een voorganger tot gebed, maar in 't verborgene is 't Gods Geest die maant. In 't verborgene bidt men. Daar heeft men ook niet te zoeken naar stof tot gebed. Hij, die in 't verborgene bidt, heeft behoefte met God te spreken over die dingen, waar hij niet met mensen over spreken kan. Hier staat de bidder voor Iemand, die hem niet verraadt noch verkeerd verstaat. Dit bidden schenkt levenskracht.

Jezus verbindt aan 't verborgen gebed een heerlijke belofte n.l.: „Uw Vader zal 't u in 't openbaar vergelden.“

Ik geloof, dat de zegen in onze gemeenten meer afhangt van ons verborgen gebed dan van 't openbare. Door de binnenkamer leidt de weg naar Gods heerlijkheid. 't Is de wapenkamer voor de geestelijke strijd, die wij in deze dagen doorworstelen. 't Gebed in 't verborgen is kostbaar en — aanbevolen door Jezus onzen Heer.

Sneek

G. W. TIJMAN.

Br. G. W. Tijman heeft de rij willen openen. Wij hopen nu gedurig wat van onze niet schrijvende voorgangers te lezen. Daar voorgangers behoren te behoren tot de bescheidenen en zij altijd graag wachten of niet iemand anders toch nog maar voor wil gaan, zal ik zo vrij zijn ze uit te nodigen binnen te treden. We noemden reeds Br. Brongers van Enschede. Hij mag twee keer zoveel ruimte innemen. Vermoedelijk vragen we daarna den voorganger van Almelo. Komt broeders, draalt niet. We wachten.

E. R.

UIT DE GEMEENTEN

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN. Zondag 23 Aug. j.l. was een bijzondere feestdag voor de gemeente. Ver voor de aanvang van deze dienst was de kerk al overvol. Ds. H. C. v. d. Flier had aan onze uitnodiging om als bevestiger op te treden gehoor gegeven en was overgekomen. Tot tekst was gekozen 2 Samuel 12 : 7: Gij zijt die man. Davids ellende, zijn verlossing en zijn dankbaarheid werd hier op treffende wijze vertolkt. Er werd gemaand om te werken, opdat de boze geen plaats krijgt en dit zonder masker van vroomheid en braafheid, doch door zich persoonlijk te geven in 's Heeren dienst. Na de predikatie had de bevestiging plaats. Het was een plechtig ogenblik, toen Ds. Bakker, op de aan hem gestelde vragen het ja uitsprak. Ds. v. d. Flier legde met br. ouderling W. Wolters den nieuwen voorganger de handen op en bad om 's Heeren zegen. De gemeente zong staande de zegenbede.

's Middags 3 uur deed br. Ds. H. Bakker zijn intrade. Voor deze dienst was de kerk niet groot genoeg en moesten velen in 't lokaal geplaatst worden. Het tekstwoord luidde: Maak mijn voetstappen vast in Uw woord en laat geen ongerechtigheid over mij heersen, Ps. 119 : 133. Gewezen werd niet op zichzelf, ook niet op mensen te vertrouwen, doch dat de innerlijke bede van gemeente en voorganger moet zijn, dat de voetstappen vast mochten worden in 's Heeren woord en geen ongerechtigheid over ons zou heersen.

Na afloop der prediking sprak namens de gemeente onze ouderling br. W. Wolters een hartelijk welkomstwoord in de gemeente aan Ds. Bakker en echtgenote. Br. H. Koning, als afgevaardigde der Unie, feliciteerde en bood de beste wensen aan br. en zr. Bakker en gemeente aan.

Ds. C. Brandt deed zulks namens de gemeente te 2e Exloërmond; br. P. de Boer namens de gemeente te Ter Apel; Ds. K. Prins namens de Jeugdgroep van Z.O. Drènte; Ds. Hornstra namens de gemeente te Vriescheloo en de Veenkoloniale Bond; de Heer de Jong namens de Algemene Christelijke School en de Heer Bos namens de Herv. Evangelisatie, beide alhier.

Ds. Bakker dankte Ds. v. d. Flier voor de bevestiging en de afgevaardigden voor hun goede woorden en gelukwensen.

's Avonds 7 uur kwamen we nog eens samen voor de begroetingsamenkomst. Weer was de kerk overvol. Ds. v. d. Flier had de leiding en na gebed en lezen van Ps. 65, gaf deze 't woord aan de afgevaardigden. De afgevaardigden van alle verenigingen heten Ds. Bakker en Mevr. hart, welkom en boden bloemen aan. Vier zusters van Zusterhulp zongen een welkomslied. Een afgevaardigde van de gemeente te Nw. Weerdinge sprak namens de gemeente aldaar. De afgevaardigden van de gemeente te Harlingen merkten op, toen Ds. v. d. Flier zei blij te zijn, dat ze hier waren, dat zij niet blij waren, daar het voor hen droefheid was dat Ds. Bakker was vertrokken, doch

dat hun wens en bede was, dat Ds. Bakker met even veel zegen in het midden van deze gemeente mocht werken als wijlen Ds. Barendregt, die ook van Harlingen naar hier was vertrokken. Ds. Vegter, die in ons midden was en op verzoek sprak, zei ook bij de bedroefden te behoren, daar hij gaarne Ds. Bakker in de friese broederschap had gehouden.

Schriftelijke wensen hadden br. Ds. G. Visser, br. K. Baptist, br. Ds. J. Hekhuis en br. Ds. Tijman gezonden.

De zangvereniging verhoogde de gezellige sfeer door de mooie liederen, die deze liet horen.

Br. Ds. Bakker sprak ook namens zijn vrouw zijn oprechte dank uit. Daarna dankte een broeder den Heere voor al 't goede deze dag ontvangen.

Met h. br. groet,
namens de gemeente,
H. SJOERDS, Secr.

ZINGT ONS EEN VAN DE LIEDEREN ZIONS.

De harpen hingen aan de wilgen en de harten aan 't verleden. Star zagen ze voor zich uit, de bannelingen. Ze zaten aan de rivieren en weenden.

"Zingt ons toch een van de liederen Zions."

"Hoe zouden wij een lied des Heeren zingen in een vreemd land?"

Wat zij meenden niet te kunnen, dat kunnen wij: een lied des Heeren zingen in een vreemd land. Onze Heer zong een lofzang eer Hij de weg in de nacht ging en toen Paulus en Silas gevangen zaten, stemden zij ter middernacht een loflied aan. De gemeente heeft den Heer geprezen met psalmen, lofgezangen en geestelijke liederen. Groot en liefelijk is de macht van het lied. Guido Gezelle zegt:

O lied, o lied, gij helpt de smert
wanneer de rampen raken.

Gij kunt, o lied, de wonde in 't hert,
de wonde in 't hert vermaken.

In een oud tijdschrift kwam ik een verhaal tegen van een ouden boer uit het Schotse hoogland. Tengevolge van een ziekte was hij, ver van zijn huisje in het ziekenhuis van de provinciehoofdstad terechtgekomen. Toch voelde hij zich niet eenzaam. Nu en dan hoorde men hem zeggen: „Ik weet wien ik geloofd heb; ik ben overtuigd, datnoch dood noch leven.... Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar...."

Een zuster van de Stadszending, die een keer in de week de patiënten bezocht en ze dan wat voorlas of zong, kwam ook aan het bed van onzen

ouden boer. Zij vroeg hem of ze hem het lied: „Rots der eeuwen" mocht zingen.

Hij antwoordde: „U is zeer vriendelijk, mevrouw, maar mijn hele leven heb ik gestreden tegen het gebruik van menselijke liederen om God te loven. Ik ben om die reden uit drie kerken getreden en nu zou u mij de eeuwigheid willen inzenden met de naklank van een lied in mijn oren?"

De zuster zei, dat ze hem graag een psalm wilde zingen, maar eer ze ertoe kwam, ging hij voort: „Weet u, wat ik wel zou willen? Zolang ik kracht heb en mijn verstand helder blijft (want ik zal niet lang meer leven) ben ik bereid met u te redeneren over de wetigheid van het gebruiken van iets anders dan de Psalmen van David om God te loven, hetzij in het openbaar, hetzij in het huisgezin."

Zij ging niet met hem debatteren, maar zong op zijn verzoek: De Heer is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.

Daarna bleef het stil, totdat hij zei: „Tien jaar geleden werd mijn vrouw van mij weggenomen. Gedurende heel ons huwelijksleven zongen wij, voor wij te bed gingen, altijd samen een Psalm. Zij zong de eerste en ik de tweede stem. De nacht voordat zij stierf zongen wij de 23e Psalm. Ik heb sedert dien nooit meer die Psalm gezongen, en ik heb met U niet meegezongen, want ik wacht er op, dat ik hem met haar weer zal zingen in het Vaderhuis, waar geen nacht en geen scheiding meer wezen zal."

Er worden nog altijd gevonden, die het liefst of alleen maar Psalmen zingen. Terwijl de Bijbel toch veel meer bevat dan honderdenvijftig Psalmen. Vanwaar zouden wij de liederen der verlossing, der vervulling, der verwachting ontvangen, indien we niet ook het Nieuwe Testament als bron der inspiratie hadden? Hoe schoon is het die liederen samen te zingen. Zingen in de kerk is niet om de dienst te laten aanvangen, de collecte mogelijk te maken en op een plechtige manier tot een einde te geraken, zingen is dienst, is aanbidding, verheerlijking, belijdenis en getuigenis. Zingen is uiting van de gedachten en gevoelens tegelijkertijd en daarom een rijke en verrijkende bezigheid. Zullen wij onze liederen niet zingen in een vreemd land? Zingen willen we, zingen.

HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Aan belanghebbenden.

De commissie voor inwendige zending vergadert D.V.

Dinsdag 8 Sept. a.s.

te Grofingen in de consistorie der Bapt. Kerk, aldaar.

H.

Verantwoording.

Pensioenfonds.

In dank ontvangen voor het pensioenfonds van

de gem. te Muntendam	f 40.—
" " Sneek	- 100.—
van K. L. O. te Urk (met speciale N. B. J. B. groet)	- 5.—

Wat zegt U er van? Is zulke medewerking niet prachtig? Wat is het toch een genot bij werk als dit, dat je het niet „al zuchtende" behoeft te doen. Ik zie met vertrouwen de toekomst tegemoet.

Als altijd gaarne de Uwe in den Heer.

Postr. 109502. K. REILING,
Hengelo (O.).

Brs. Correspondenten

die het 3e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik beleefd dit nu zo spoedig mogelijk te willen doen.

In afwachting,
Uw Adm.

ADVERTENTIE

Hedenmorgen 5 uur ontsiep zacht en kalm in zijn Heer en Heiland, onze geliefde oude broeder

GERKE J. VISSER

in de gezegende ouderdom van bijna 84 jaar.

Hij was een zeer trouw lid.

Namens de Gemeente
Workum.

Workum, 2 Sept. 1942.

De vele broeders en zusters en vrienden, die ons ter gelegenheid van ons zilveren huwelijksfeest gelukwensen toezonden, zeggen we daarvoor hartelijk dank.

C. DE BOER
T. DE BOER—Smits.
en Kinderen.

Staveren, Aug. 1942.

WEEKKALENDER

Diaconesse worden?

Een ogenblik heb ik gearzeld om dit opschrift boven de kalender over te nemen. Wat zal een zakenman, landbouwer, fabrieksarbeider, huismoeder aan vragen en antwoorden hebben, die met deze zaak in verband staan. De Schriftgedeelten, die wij samen zullen lezen, zullen ons wel de gelegenheid geven ook tot anderen dan alleen jongedochters de oproep tot de dienst te richten. Eer we daartoe overgaan luisteren we naar wat een onzer broeders schreef over de vrouw in de dienst van het evangelie. „Het N. Testament laat duidelijk uitkomen, dat er voor de vrouw niet slechts een plaats, maar ook een taak is in de gemeente. In de oude gemeenten waren er vrouwen, die met de apostelen medearbeidden. Ze bezochten en verzorgden zieken, en waren behulpzaam bij de voorbereiding en voltrekking van een doop aan vrouwelijke doop-candidaten. Met het opkomen van een aparte priesterstand is de vrouw verdrongen uit de positie, die ze oudtijds in de gemeentelijke arbeid innam”. Derhalve is het vanzelfsprekend dat in de reformatietijd de vrouw in de gemeente als medearbeidster terugkeert. In een boekje van Ds. Keers lees ik: „Als Luther zijn stem laat weerklinken, dan komt, als een natuurlijke plant op de evangelische bodem, het diaconessenwerk weer te voorschijn; in 1530 wordt door de Kerkorde van Minden aan vrouwen kerkelijk werk opgedragen. In 1560 wordt in het Luthers geworden stift een vrouw met handoplegging als diacones ingezegend, terwijl reeds eerder graaf Wilhelm van Nassau Siegen het diaconessenambt als kerkelijk ambt had laten herstellen”. Tot zover een weinig over het principe en de historie van deze belangwekkende tak in de arbeid.

Zondag 6 Sept. Jes. 35.

Avondmaalszondag in onze gemeenten. Herdenking van den groten Dienaar, Die rondging en rondgaat met Zijn eigen leven. Midden in de woestijn heeft Hij de oase gebracht en de kracht des Heeren is er om te genezen. Heer, leer ons dienen.

Maandag 7 Sept. Matth. 9 : 1—8.

Geef mij vier mannen als deze. Zij hebben een groot geloof in den Heer. Zij hebben een diepe liefde tot hun kameraad. Zij staan voor onoverkomelijke moeilijkheden. Maar geloof en liefde overwinnen en breken een gat in het dak. Geef mij vier zulke mannen, zulke di-naren, die geen weg te wonderlijk is; die zo origineel durven te zijn. Die willen dienen. Vier zulke mannen.

Dinsdag 8 Sept. Hand. 9 : 32—43.

Petrus doet wonderen en dat kan ieder, die geloof heeft in de onmetelijke kracht van den Heer en een sterke liefde tot de andere. Petrus hanteert de sleutel. Tabitha dient. Ze vraagt niet: wat zal ik nu doen? Er zijn altijd gescheurde kleren, afgematte moeders, dwalende broeders. Geef mij vier mannen, één Thabitha. Zij zijn het cement in het bouwwerk der gemeente.

Woensdag 9 Sept. Luk. 9 : 1—6.

Ik kan nooit recht begrijpen, waarom wij ook niet de macht zouden hebben in Jezus' naam wonderen te doen. Het evangelie geldt ook het lichaam. Ps. 103 leert: Die al uwe ongerechtigheid vergeeft, die al uwe krankheden geneest. Jes. 53: Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op zich genomen. Zal God behagen scheppen in een ziek lichaam? In pijn? Geenszins. Zeker, God gebruikt deze dingen. Gelijk een schipper de tegenwind. Komt, laat ons voortgaan en bidden om kracht Hem zo te dienen, dat Zijn naam eeuwig eer ontvange.

Donderdag 10 Sept. Hebr. 12 : 12—17.

Wanneer zal het vuur in ons komen, de eerste liefde weer gaan branden? Die zielen vangt is wijs. Wij zouden wel dwaas zijn, wanneer we onze krachten verspilden in het najagen van dingen, die vergaan. We moesten er eindelijk eens ernst mee gaan maken, met het dienen. De Samaritaan preekte niet, maar hielp. Preken hebben de wereld niet verlost, wel het offer van Christus.

Zo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

J. MAARSSSEN

en

M. MAARSSSEN — v. d. Ridder op Donderdag 10 Sept. a.s. hun

40-jarige Echtvereniging

te herdenken.

Dat de Heere hun nog vele jaren moge sparen is de wens van

E. MOLIJN—Maarssen

D. MOLIJN

B. MAARSSSEN

M. MAARSSSEN—Zwart

J. MAARSSSEN

E. MAARSSSEN—Jonker en Kleinkinderen.

Utrecht, Sept. 1942.

Surinamestraat 38bis.

Vrijdag 11 Sept. Jak. 5 : 13—18.

Natuurlijk, geen ding zal u onmogelijk zijn. Zonder beperking? Wij zijn materialisten en rationalisten en kunnen niet beter doen, dan ons voor God neer te werpen en te bidden om geloof en om liefde. O Heer, heb nog een weinig geduld met ons en leer ons u te vertrouwen zonder enig voorbehoud.

Zaterdag 12 Sept. 1 Kor. 12 : 1—11 en : 28

Elk lid aan ons lichaam heeft zijn taak. Dacht gij lid van het Lichaam des Heeren te kunnen zijn zonder ook een taak te hebben? Neem er de tijd eens af en denk bij uzelf na, wat gij misschien zoudt kunnen doen als Jezus' discipel. In uw eigen huis, in de buurt, op het werk, in de kerk. De velden zijn wit om te oogsten. Bidt toch den Heer des oogstes, dat Hij ARBEIDERS in Zijn oogst uitstote.

HUIZINGA.

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 2548

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 1.16

MENS EN SCHEPPING. *)

Ver stelt de Heilige Schrift den mens boven het geschapene, dat rondom hem is. De mens is méér dan enig ander schepsel. Hij heeft een leven van hoger orde en bestemming. Hij kan gelukkiger zijn, en hij kan ellendiger zijn dan enig ander aards schepsel.

Maar hoe hoog hij ook staan moge, geplaatst zijnde aan de spits der schepping, zo staat hij toch niet los van haar. Hij is aan haar verwant, met haar verbonden, van haar afhankelijk. Hij is genomen uit het stof der aarde, waaruit zijn lichaam geformeerd is en door dit lichaam is hij verbonden met de aarde en met al, wat uit de aarde voortkomt.

De Schrift toont ons den mens, zoals hij werkelijk is en dit van haar eerste tot haar laatste bladzijde. Niet eenzijdig ziet zij den mens, niet los van zijn omgeving. Aldoor wijst zij op de nauwe band tussen den mens, het hoogste aardse schepsel en alle andere schepselen hier op aarde.

In ons lijden zijn ze betrokken; in onze verheerlijking zullen ze delen.

Ze vielen met ons en zij herrijzen met ons.

Ongebroken, ja onbreekbaar is de band tussen mens en schepping.

Dat is het wat de Apostel treffend in het licht stelt in de verzen 19 tot 22 van het achtste hoofdstuk van de brief aan de Romeinen.

Machtig, aangrijpend is de blik, die de Heilige Schrift geeft op het wereldgebeuren. Deze veelvormige schepping en veelsoortige schepselen zijn als een eenheid door God gedacht en uit Zijn

*) De hoofdgedachten van het onderstaande artikel zijn ontleend aan een schets van wijlen Ds A. P. Barendregt over Rom. 8 : 19, die door hem als volgt waren geformuleerd:

Er is een universele zuchting, een universele verwachting en een universele bevrijding.

hand voortgekomen. Zij beleven die eenheid en wij horen en aanschouwen ze, in hun lijden, in hunne verwachting en straks in hun herstel.

Op drie dingen wijst dit grootse woord:

1. Er is een alom gehoord zuchten.

Zuchten is een teken, een uiting van moeite, van teleurstelling en smart. Heel het schepsel zucht . . . door onze schuld. Het lijdt onder onze overtreding, ons onverstand, onze wreedheid en onmacht.

Hoe is de verhouding tussen den mens en het dier bedorven!

De goddelijke opdracht luidde:

Hebt heerschappij over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het gedierte, dat over de aarde kruipt! Gen. 1 : 28.

En dan lezen we de nieuwe opdracht, den mens gegeven na de zondvloed:

Ulieder vrees en verschrikking zij over al het gedierte des velds en over al het gevogelte des hemels, over alles wat zich op de aarde roert en over alle vissen der zee. Gen. 9 : 2.

Was eens de heerschappij van den mens voor deze schepselen een zegen — de heerschappij van den zondig-geworden mens is hun een marteling. Vrees en verschrikking jaagt deze gevallen heerser hun aan! We moeten met diepe schaamte denken aan het lijden, het woord-loze en weer-loze lijden, ontelbaren schepselen door ons aangedaan. Onder alles, wat ons tot schande strekt en waarvoor we ons moeten schamen, behoort zeker ook het weergaloze lijden van het schepsel, dat onder onze hoede en heerschappij gesteld was!

Van den Heere Jezus Christus lezen wij, dat Hij „bij de wilde dieren des velds was”. Tegenover Hem waren ze niet „wild”, tegenover Hem zweeg hun afweerinstinct. Dat was Christus' erē:

de onderwerping, ook der dierenwereld aan Hem.

Ook uit de plantenwereld stijgt een zuchten omhoog; ook daar is strijd en pijn, kwijnen en lijden. Hoe klagelijk ziet de eik er uit met zijn dode, door de klimop verstikte takken, of de beuk, door de bliksem versplinterd, of de vertreden of uitgerukte en verwelkte veldbloem. Hoe zucht het woud, als de stormwind er doorheen giert. Dit zuchten — het zuchten van heel de creatuur, ieder naar zijn aard, hoorde de Apostel.

En de reden van dit zuchten?

Paulus zegt: het is der ijdelheid onderworpen.

Wat wil dat zeggen: der ijdelheid onderworpen zijn? Heel eenvoudig dit: het beantwoordt niet meer aan zijn bestemming. Het moest God openbaren — nu kunnen we God niet meer leren kennen uit de natuur. De natuur, die bedoeld was een spiegel van God te zijn, die God weerspiegelen moest, is een sluier geworden. Hier roept men: „er is geen God!” Daar schrijft men Hem allerlei ongerijmds toe. Alle schepselen moesten letters zijn en de schepping één groot boek — een bijbel in 't groot. En dat is de schepping en dat zijn de schepselen niet meer. Deze letters liggen geschonden en zinloos door elkaar.

Niet gewillig, dat wil zeggen: niet door eigen schuld zijn de schepselen de ijdelheid onderworpen en in het zinloze terecht gekomen. Neen! Om onze twijl! Door onze schuld!

Niet de andere schepselen hebben gefaald, maar WIJ! en ook zij dragen de gevolgen. Wie een oor heeft om te horen — een oor, waarachter een gevoelig, meer nog: een schuld bewust hart klopt — hoort het.

Wie slaapt, hoort niet wat er om hem heen gebeurt.

En de mens hoort het zuchten der schepselen niet, zolang hij de slaap der zonde slaapt.

Maar wie uit deze slaap opwaakte, hoort het zuchten alom.

De uit de zondeslaap ontwaakte en zich zijn schuld bewust geworden mens voelt, dat het volle Evangelie het herstel der schepping moet insluiten. Zouden wij, zondaars, ooit gelukkig kunnen zijn als het leed, dat het scheepsel om onzentwille lijdt, niet werd opgeheven? Zouden de wonden in ons hart ooit dicht gaan als de wonden, waaruit het scheepsel door onze schuld, bloedt, niet geheeld werden?

Hoe verheugt het ons, dat de Troon van het Lam staat temidden der vier dieren en der vierentwintig ouderlingen en dat de dieren met de ouderlingen voor het Lam nedervallen! We kunnen Jesaja XI, het visioen, de profetie van de wolf, die met het lam verkeert en de berin, die met de koe weidt, niet missen! Hoe 't ook verwerkelijkt zal worden — het spreekt van herstel van de schade die onze zonde aanrichtte, en dat alleen kan ons geweten troosten. Fantasie kan dat niet zijn, want er is voor mij als mens geen zaligheid als datgene, wat mede om mijnentwil vervloekt werd, niet met mij van die vloek ontslagen wordt.

II. Er is een alom levende verwachting.

„Want het scheepsel . . . verwacht” . . .

Het scheepsel, bezocht door den Geest van God, is in vreugdevolle verwachting. Ze verwacht . . . haar wedergeboorte. Dat heeft de Zaligmaker beloofd. Deze schepping gaat niet voorbij, maar de gedaante, die ze nu heeft, haar tegenwoordige bestaanswijze, vervalt. Ze gaat heen door een grote, goddelijke vuurgloed. Dat zal voor haar zijn: „het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes”. En dan is het sterfelijke en verderfelijke en verwelkelijke weg. Dan straalt ze in onvergankelijk leven.

Ze is een vrijgekochte.

Ook haar losprijs is betaald.

Naar het ogenblik, dat ze dit bad harer wedergeboorte zal ontvangen ziet het scheepsel uit als met opgestoken hoofde. Reikhalzend. Dat is haar „maranatha!” Haar zuchten is haar bede om de komst van den Verlosser, die ook haar Verlosser is en alle dingen (en niet alleen de mensen) nieuw maakt.

Dan zal de reden van haar bestaan hersteld zijn.

Dan zal het raadsel van haar lijden zijn opgelost.

Wij rekken de halzen!

Gods kinderen zien met bewust verlangen uit naar de dag, dat zij zijn zullen als degenen, die dromen. Daarvoor — voor deze dag en voor niets

minder, zijn we verkoren, gekocht, verlost, gedoopt — voor dié Dag!

Naar het lichaam gewassen zijnde met rein water, laat ons de onwankelbare belijdenis der hope vasthouden.

We zijn naar ziel en lichaam gewijd om aan het hoofd te staan van een herstellende schepping!

Daarnaar zuchten wij — wij die de eerstelingen des Geestes hebben!

Welk een blijdschap zal dat zijn, als de eerste dingen zullen zijn voorbij gegaan! Geen zonde, geen misverstand, geen verwijdering, geen ziekte en geen dood meer. Een zaligheid niet af te meten.

III. Er is een al het scheepsel omvattende bevrijding.

Er komt een bevrijding, voor ieder scheepsel naar zijn aard.

De mens, hersteld in zijn staat, wordt hersteld in zijn stand. De gelovige wordt bekleed met een lichaam, stralend van heerlijkheid, wijl drager van eeuwig, goddelijk leven.

Elk dier wordt hersteld in zijn aard.

Elk scheepsel komt op zijn plaats onder Gods plaatsbekleder: den mens.

En dan heerst er nergens meer vreze des doods.

Inplaats dat aller leven als een zucht onder Gods toorn ligt, stijgt het als een loflied omhoog tot Gods Troon. En elk scheepsel zingt daarin mede, naar zijn aard.

Allen zullen het Lam verheerlijken:

En alle scheepsel . . . hoorde ik zeggen: Hem die op de Troon zit en het Lam zij de dankzegging en de ere en de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid!

Als onze Verlosser zich geopenbaard zal hebben als hunne en onze Zaligmaker, zal de vreugde volkomen zijn.

L.

LOSSE SCHAKELS

De nieuw-wijn. Nieuw was de boodschap, nieuw was de gave, die Christus bracht. Er waren momenten, dat het de scharen in verbazing, in geestdrift bracht, maar algemene en duurzame toestemming vond het niet. Hoe groot bijwijle de bewondering ook was voor het nieuwe dat Christus bracht, zo hield men zich toch aan het oude, waarmede men was samen gegroeid. Wat ons dan opvalt is het geduld en de wijsheid, waarmede Christus deze conservatieve, afwijzende houding, beoordeelt. Niemand — zo zegt Hij — die oude wijn proeft begeert terstond nieuwe want hij zegt: de oude is beter.

Christus verstond de mensen. Dat gaf Hem zulk een aantrekkingskracht en invloed. Nimmer trad Hij op als een revolutionnaire. Nooit gebruikte Hij Zijn macht om de zielen Zijn gedachten op te leggen. Hij beschermde de vrijheid van elke ziel, zelfs van Zijn tegenstanders. Alles wat Hij deed was het tegendeel van het uitoefenen van tyrannie. Bezwaren, die tegen Zijn onderwijs werden ingebracht, zag Hij met de bezwaarden vriendelijk onder het oog. Zo won Hij er direct niet velen, maar die Hij won, won Hij volkomen. Wie vertrouwen heeft in Zijn werk en boodschap, overhaast niet.

De nieuwe Men behoeft Hasper's **bundel.** werk: Een reformatorisch kerkboek niet te hebben doorgelezen om te weten dat de inoering van een liederenboek in de Kerken der Reformatie met veel moeite gepaard is gegaan. Men kan — als men een beetje thuis is in de vaderlandse kerkgeschiedenis — ook wel weten, hoeveel strijd er gevoerd is als een bestaande zangbundel door een andere zou worden vervangen. Geesteloze drijverij en geesteloze traagheid riepen toestanden te voorschijn, die men niet kan lezen zonder zich als christen-mens te schamen. Wat verbinden moest, verdeelde. Het lied, waarin de harten zich moesten verenigen tot ere van den Verlosser, maakte een heirleger van zonden mobiel. De mens werd eens goed wakker — de vrome mens; de gevaarlijke mens. De mens, die niet zoekt te winnen, maar het wil winnen, en . . . ze zaten in Jac. 4.

Niets is verkeerd, omdat het nieuw is.

Niets is verkeerd, omdat het oud is.

Niets is goed, omdat het nieuw is.

Niets is goed, omdat het oud is.

Wanneer niemand nu maar niet van een van deze verkeerde stellingen uitgaat, is er altijd te praten.

De ervaring kan ons wel leren, dat een nieuwe bundel niet zonder meer een goede bundel is. Hoe zou men anders bezwaren kunnen aanvoeren tegen de oude Hervormde bundel, die die van Datheen vervangen heeft? Had-den zij, die het Evangelie er in aange-tast zagen, helemaal ongelijk? Was hun felle strijd tegen deze bundel, die zij voerden om des Evangelies wille, be-slist te veroordelen? Draagt die bundel niet de sporen van de „Verlichting”? Zijn die liederen er niet in aan te wijzen, die rationaliserend het Evange-lie vervlakken? Maar hoe boosaardig was soms ook de kritiek, wijl ze on-zeuwer, bevooroordeeld was, als ze, doelende op de gezangen (de „nieuwe” speciaal) deze als „hoereliedjes” be-stempelde.

Men zij maar overtuigd van het be-trekkelijk goede van het nieuwe zowel als van het oude en voor door-

vloeien en drijfverijen over en weer blijft men bewaard. De oude Hervormde bundel is vervangen door een nieuwe. Deze wordt nu weer aangevallen als „romaniserend“, dat is naar Rome leidende. Liefde tot iets nieuws behoeft niet voort te komen uit zucht om te veranderen. Ze zal vaak geboren zijn uit de behoefte het volmaakte nader te komen. Het kan ook zijn, dat de ontwikkeling van het leven over heel zijn breedte, verandering eist, ook van de gezangenbundel. En de weigering om aan die vernieuwing, zo als ze zich voltrok, mede te doen, behoeft niet voort te komen uit star conservatisme, maar kan voortspruiten uit bezwaren, die vruchten zijn van een objectief oordeel.

Laat, wat méér dan iets moet samen binden: het geestelijke lied, toch nooit worden tot een sijnbooth! Het lied worde geen splijtzam. Niet slechts formeel, doch ook zakelijk late men elkander daarin vrij — ook zakelijk, dat wil zeggen: zonder omwille daarvan enig odium op iemand te leggen.

Bij regen. In het bouwbedrijf kan bij alle weersgesteldheid het werk niet worden voortgezet, tenminste het buitenwerk niet. Maar kan men buiten niet verder, dan gaat men over op andere bezigheden, wier voortzetting de voltooiing van het geheel dienen. Wie zou daarom treuren? Als men maar verder kan. Het moet binnen even goed klaar komen als buiten. — Is het ook met onze gemeentelijke arbeid niet zo? Het is geen tijd, dat we veel buitenwerk kunnen doen. Waarom zouden we door dat feit ons mistroostig laten maken? Misschien bepaalt God ons nu bij werkzaamheden, die we anders licht verwaarloosden. Wij „timmeren“ nog al graag „aan den weg“. We doen graag die dingen, waardoor het werk „zich uitbreidt“, waardoor een voortgang bereikt wordt, die in cijfers valt uit te drukken en door de mensen gezien kan worden. Misschien hebben we daaraan wel te veel gedaan en worden we nu geroepen tot „binnenwerk“. Kunnen we minder mensen op straat bereiken; zitten we met gebrek aan vergaderruimte of kolengebrek, dan kunnen we ons toelleggen op de innerlijke opbouw der gemeente. Broeders en zusters kunnen bidstond houden bij elkander aan huis. En we kunnen elkander eens afvragen of onze lamp wel helder schijnt? Of die ook reiniging behoeft; of daar ook olie ontbreekt? We kunnen eens denken aan de welstand van onze eigen ziel. Als we nu trouw binnenwerk doen — werk dat naar buiten niet veel zegt — dan zullen we later des te beter in staat zijn het werk naar buiten weer goed voort te zetten.

Kleer-vrijheid. Er bestaat onder ons „kleer-vrijheid“. Een voorgeschreven dracht hebben we niet. Voor niemand. Ook niet voor onze ambtsdragers. Slechts onze, in Tabitha samenwonende diaconessen, hebben een ambtskostuum. Maar anders is niemand bij enige bezigheid een bepaalde klederdracht voorgeschreven of verboden. Wil een voorganger op zijn uitgaven voor zijn kleren besparen, die veroorzaakt worden door de wisselende mode in voor wat voor „gekleed“ doorgaat, en zich derhalve in een toga hullen, dan begaaf hij daarmee op zichzelf geen overtreding van welk voorschrift ook. Evenmin doet hij dat als hij in een sportkostuum de kansel beklimt of het Avondmaal bedient.

En toch voelt ieder wel, dat hier ongeschreven wetten zijn. Neen: alles is toch niet geoorloofd. De grootste vrijbuiters zal dit moeten toegeven. Wel is het moeilijk om vast te stellen wat al of niet betamelijk is, maar er zijn grenzen, dat voelt ieder.

Paulus was van oordeel dat de kleding der vrouw, die in de gemeente wou profeteren of bidden, aan zekere eisen moest voldoen. Evenzo oordeelde hij over de haardracht. Petrus heeft trouwens over de haardracht der vrouwen ook zijn mening gezegd. Maar niet alleen voor de vrouwen gelden zekere regels, wat haar kleding betreft bij godsdienstige handelingen, ook voor de mannen. We drukken door onze kleding nu eenmaal iets uit en we missen het recht ons boven het algemeen gevoelen in dezen te plaatsen. We hebben daarmee rekening te houden. We mogen geen aanstoot geven in enig ding. Ook niet door onze kleren.

Kerk en kleren. Dat de Zondag een feestdag is, mag ook in onze kleding op Zondag wel uitkomen. Maar eveneens moet daarin uitkomen, dat we ons bewust zijn, dat we in de tegenwoordigheid des Heeren verschijnen, als we met de gemeente samen komen. Daar zijn we „allen tegenwoordig voor God“ en voor God mag niemand naakt verschijnen. Men klede zich niet slechts, maar zij ook inderdaad „gekleed“, als men met de gemeente voor Gods aangezicht komt. Niet overdadig; niet om zich te laten zien.

Waarom sommige broeders altijd met gedekt hoofd de kerk binnen komen en hun hoofddeksel ophouden, totdat zij gezeten zijn, is mij nooit duidelijk geworden. Evenmin waarom ze, zodra de dienst geëindigd is, nog in de kerk zijnde, het hoofd bedekken. Zó tochten doet het er toch niet? Ik heb die gewoonte opgemerkt in allerlei kerken. In Nederland n.l. Het is geen zonde doch weer het beter bij het betreden der kerk het hoofd te ontbloten en

ontbloeit te houden totdat men de deur weer bereikt heeft, dat zegt mijn gevoel.

De betekenis en waarde van het Avondmaal is niet afhankelijk van de wijze waarop zij gekleed zijn, die het Avondmaal bedienen. Toch vinden we het allen mooi, dat overal gevoeld wordt dat zij, die daartoe geroepen zijn, dat doen in een kostuum van de minst-opvallende kleur: het zwart. Waarom zouden we op deze kleinigheden niet letten? Beginselen zijn er niet mede gemoeid. 't Zijn slechts zaken de vorm rakende, maar daarom toch niet onverschillig? We drukken er toch iets mee uit. En is dat „iets“ niet onze eerbied voor datgene wat in bijzondere betrekking tot den Heer staat?

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Een man, die een tekst illustreert.
Geloven op bevel.

Een dominé, die zwaar op de hand was.

Wij hebben wel honderd malen het verhaal van de bekering van den stokbewaarder gelezen of horen vertellen en nog vaker in toespraken en discussies ernaar horen verwijzen. Het heeft ons steeds geboeid, nu eens meer en dan weer minder, maar nog nimmer heeft het tot ons zo verrassend gesproken als in de levensverandering van een van Schotlands uitnemendste zonen.

Thomas Chalmers, de vermaarde stichter van de Vrije Kerk van zijn land en een prediker van buitengewoon talent, werd in het jaar 1803 op de jeugdige leeftijd van 23 jaar in een klein dorpje tot leraar bevestigd. Hij en zijn eenvoudige boeren konden het al spoedig heel goed met elkander vinden. Doch er was iets, dat die boeren in hun dominé niet konden begrijpen. Hij preekte namelijk tot hen — degelijke, welmenende, ordelievende mensen als zij waren — alsof zij allen het donkerste hol van de gevangenis verdienden. Zondag op Zondag daverde en donderde hij tegen hen als dieven en moordenaren en overspelers. Als zij een week van harde arbeid achter de rug hadden en zij met hun vrouwen en kinderen in hun mooie bonte Schotse kledij in de kerkbanken zaten, stortte hij zijn verbolgenheid over hen uit.

vormt zich karakter. Van de invloed van omstandigheden en omgeving wil de Heere ons vrijmaken. Het is nu nog vaak zo:

'k Weet het Heer, ik ben lichtvaardig,
Snel bewogen, ras ontroerd . . .

Dat lijdt tot excessen. Daarom moet onze bede zijn:

Regel onze *gang,
Heiland, levenslang.

De ziel moet, evenals het horloge, kracht ontvangen.

In het horloge zit een veer, die moet worden opgewonden, in spanning gebracht. De in de gespannen veer opgehoopte kracht zet zich op de raderen en drijft ze voort. Verdwijnt de spanning uit de veer, dan blijft het horloge staan.

Onze ziel leeft niet op eigen kracht. Onze geestelijke kracht, die ons in staat stelt onze taak te volbrengen, moet van elders komen en waar ze geregeld verbruikt wordt, geregeld onderhouden worden. Boven het dak van sommige boerderijen ziet men soms op een paar hoge ijzeren stangen, een molentje staan. Dat molentje brengt een dynamo in beweging, die accu's vult. Zo wordt de boerderij voorzien van licht wat een groot gemak is. De kleine molen op het dak vangt de windkracht op en zet ze, via de dynamo, om in electriciteit. Zo moeten we door ons gebedsleven de krachten van den Heiligen Geest opvangen en in onze ziel overbrengen.

De ten hemel opgeheven handen zijn onze „molen” aangebracht boven ons levenshuis. Door het „bidden zonder ophouden” wordt ons geestelijk leven gesterkt „met alle kracht”, die zij nodig heeft, om te kunnen werken.

Als ge een blik op uw horloge slaat, denk dan ook eens aan uw ziel, aan haar waarde en aan hare behoeften en . . . behandel haar goed!

Uit de Groninger
Gemeentebode.

WIE WOONT DAAR?

In een lade van mijn schrijftafel ligt een stapeltje kaarten, waarop adressen voorkomen van gemeenteleden in de verstrooiing. Wanneer iedere secretaris mij telkens, wanneer er een of meer gemeenteleden naar een gemeenteloze plaats vertrekken, mededeling zou doen, zou ik in staat zijn soms iemand een dienst te bewijzen, door hem of haar of hun te melden, dat ze in hun nieuwe woonplaats gemeenschap zouden kunnen hebben met die en die. Nu wordt mij gevraagd of er te Middenmeer (i. d. Haarlemmermeer) of omgeving ook Baptisten wonen. Ik weet het niet. Gij? Zo ja, wilt u mij dat schrijven?

HUIZINGA.

OOG EN OOR

Kajafas.

Over den hogepriester Kajafas, dien we kennen uit de geschiedenis van Jezus' verantwoording en kruisdood, wordt soms heel verschillend gedacht.

Ik herinner mij, dat ik eens gepredikt heb over de woorden: „Gij beseft niet, dat het in uw belang is, dat één mens sterft voor het volk en niet het gehele volk verloren gaat” (Joh. 11 : 50). We kennen allen deze woorden als woorden van Kajafas. Ik sprak toen over den gewetenlozen priester en over den onbewusten profeet. Enkele jaren later maakte ik kennis met Hilbrand Boschma's gedachten over de persoon van Kajafas. Je kreeg toen een heel andere kijk op dezen hogepriester. En ik moet toegeven, dat ik Kajafas al te gemakkelijk in de hoek der beschuldigen had geplaatst. Althans had ik de getuigen à décharge bij voorbaat het zwijgen opgelegd, want Kajafas was nu eenmaal gekwalificeerd als gewetenloos. En is gewetenloos niet zoveel als karakterloos? Op het moment herinner

ik mij het opschrift van dat bewuste epistel van Boschma niet, doch zeker is dat ik vanaf dat ogenblik voorzichtig ben geworden in mijn oordeel over Kajafas.

We mogen gerust zeggen, dat Kajafas een gelovig man is geweest. De zaak van God was voor hem alles. Hij heeft zijn ambt als hogepriester zo nauwgezet mogelijk willen waarnemen. In Jezus van Nazareth heeft hij een groot gevaar gezien voor volk en godsdienst. Door het optreden van Jezus kwam de tempeldienst in gevaar en werd de daarbij behorende traditie ontheiligd. Althans zo zag Kajafas het. Door Jezus' woorden en daden werd inderdaad niet alleen de tempeldienst maar ook de schriftgeleerdheid van die dagen dodelijk bedreigd. Dat is dan ook de reden geweest, waarom de priesterpartij en die der Farizeën, tussen welke partijen de tegenstelling vrij groot was, op het beslissende moment samenspanden tegen Jezus.

Het proces tegen Jezus werd door Kajafas met de uiterste nauwkeurigheid gevoerd. Toen Kajafas hoorde van het aanbod van Judas, heeft hij zich natuurlijk verblijd. In dat verraad van Judas moet hij een bestiering van God hebben gezien. Toen Jezus gevangen genomen was, werden de getuigen gehoord. Wel jammer voor den hogepriester, dat de verklaringen niet in alles eenstemmig waren. En toch moest het bewijs geleverd worden, dat Jezus de dood schuldig was. Vandaar dat Kajafas om tot een resultaat te komen, Jezus de vraag heeft voorgelegd, of Hij de Christus, de beloofde koning der Joden is. Waarop Jezus in bevestigende zin heeft geantwoord. Daarop heeft Kajafas zijn klederen gescheurd ten teken van rouw en constateerde hij, dat Jezus God gelasterd heeft. Dit optreden van Kajafas mag m.i. niet beschouwd worden als een daad van onoprechtheid. Dat „scheuren” van zijn klederen is niet de vrucht geweest van schijnheiligheid doch van godsdienstige geloofsiijver. Hij moet zich de ernst van de zaak volkomen bewust zijn geweest. In het belang van volk, tempel en godsdienst zag hij volkomen duidelijk de noodzakelijkheid van Jezus' sterven in. Dat hij met zijn woorden in de Raad (Joh. 11 : 50) onbewust profetische klanken heeft laten horen, is hij zich

niet bewust geweest. Ook de evangelist Johannes heeft aan deze woorden van Kajafas diepere zin en hogere betekenis toegekend. En terecht.

In de geschiedenis van Jezus' verantwoording zien we dus Kajafas niet als een karakterloos mens naar voren komen. Voor zijn eigen bewustzijn was de veroordeling van Jezus heilige ernst. Hij was weliswaar met blindheid geslagen voor de ware grootheid van Jezus, die zich de Christus noemde. Op fanatieke wijze sloot hij zich voor de woorden en werken van den profeet van Nazareth. Hij kon in Jezus niet den Redder doch slechts een verderver van zijn volk zien. En door een geloofsijver aangespoord heeft hij zijn uiterste best gedaan om Jezus' invloed op het volk te breken. Het is dezelfde geloofsijver, die we later bij den jeugdigen Saulus van Tarsen constateren, wanneer hij de Gemeente des Heeren vervolgt. Gelijk Saulus toen meende een Godewelgevallig werk te doen, zo heeft ook Kajafas zich „naar eer en geweten" van zijn verantwoordelijke taak als hogepriester gekwet.

Wanneer Jezus aan het kruis bidt voor Zijn vervolgers en moordenaars, en zegt dat zij niet weten wat ze doen, dan heeft ook Kajafas tot deze onwetenden behoord.

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO, 6-9-'42. Als in de Gemeente een grote rij jonge mensen door de doop gaan belijden dat zij hun jonge leven aan Christus willen geven, dan verheugt zich daarover de ganse Gemeente. In de harten en huizen van ouders, broers en zusters, van grootouders, ja van alle gemeenteleden ontstaat een dankbaarheid tegenover God, dat Hij dit heeft willen bewerken. Dan stemmen wij nog meer dan anders in met het gebed van den voorganger en klinkt zijn woord nog gewijder, en is ons hart meer ontvankelijk voor de dingen van Gods koninkrijk.

En toch, als één broeder, die reeds heel lang in onze rijen heeft gezeten, reeds lang zich innerlijk één wist met ons, tot het besluit komt om volkomen,

in gehoorzaamheid aan Gods woord ook de laatste stap te doen en zich bij de Gemeente aansluit, dan is er niet minder vreugde bij allen, omdat de rijpende vrucht heel langzaam, toch tot volle ontplooiing is gekomen.

Dat was Zondag in Hengelo, het geval en dat wij daarover bijzonder verheugd zijn, ligt voor de hand. Wij denken vaak met weemoed en ongeloof aan de zielen die onder ons opgaan en tot die laatste stap maar niet kunnen komen. Zij wachten, wachten en het wordt steeds moeilijker. Doch dan komt onze Heiland en raakt hun harten aan en zegt: Mijn zoon, Mijn dochter, wilt gij minder doen dan Ikzelf? En zij gehoorzamen.

Ons geloof is versterkt. God helpe allen die dichtbij en toch nog te ver af staan.

De correspondent.

Diep, diep aan Uwe voeten,
O Jezus buig ik neêr
En voel den troost, den zoeten,
Dat Gij mij aanneemt Heer!
Ja, bij het hout des kruises,
Rust 't harte moe en mat.
Het dierbaar bloed van Jezus,
Dat is mijn roem en schat.

Stil, stil zijn in Uw handen,
Wil Ik Immanuël;
Dan slaakt Gij al mijn banden,
Maakt alle dingen wel.
Dan kunt Gij uit mij maken
Een vat, Uw naam ter eer,
Opdat ik moge blaken
Van teed're liefde, Heer.

MEDEDELINGEN

Adreswijzigingen.

Met ingang van heden is het adres van den Secretaris der gemeente te 's-Gravenhage—Oost:

H. J. Steenberghe

Goudenregenstraat 286, Den Haag

en dat van den Penningmeester der gemeente:

C. Meijner

De-la-Reijweg 421, Den Haag

Girono. 302568.

De Secr.

Verantwoording.

Pensioenfonds.

In dank ontvangen van
de gem. te Rotterdam—C. f 120.—
" " " Enschede - 7.50

De ene verrassing volgt snel op de andere. Ik ben vol goede moed en dank, naast God, allen, die zo bereidwillig helpen.

K. REILING,

Postr. 109502.

Hengelo (O.).

8389

Zend ook mij.

Verleden week hadden wij het over dienen en wellicht staan u die vier vrienden, die den geraakte tot Jezus brachten, nog levendig voor den geest. Paulus bidt de christenen in Rome, dat zij hunne lichamen tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande zullen stellen; dat zij dus van zichzelf zullen afzien, zichzelf zullen afstaan ter ere Gods. Wat is groter dan dat een mens zichzelf afstaat, afstand doet van zichzelf? Hij ziet af van zijn eigen verlangens, begeerten, gedachten en hij verzint niet de dingen die der mensen zijn, doch die Gods zijn. Wanneer iemand zegt: Zend mij, dan is hij een vrij-williger, die alleen nog oog heeft voor de wil Gods. God verheugt zich over dezulken, die zich geheel ten offer geven, met nooit volbrachte dankbaarheid. Zullen wij trachten zo te leven? Wij allen weten: Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere, zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar die daar doet de wil Mijns Vaders. Wat baat de zuiverheid van leer, ja, de macht om te profeteren en duivelen uit te werpen, als het hart niet willig is tot de dienst? Zend ook mij.

Zondag 13 Sept. Jes. 6 : 1—8.

Gelukkig hij, die den Heer op een hoge en verheven troon ziet zitten, ook wanneer de vorsten der aarde die moeten verlaten. Hij dient een groteren Heer. Doch wie zijn wij dat wij God zouden kunnen dienen? Heer, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens; ik ben niet waard, dat gij tot mij komt. Daarom roept Hij juist u, want: Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen.

Maandag 14 Sept. 1 Petr. 1 : 13-25.

Zullen wij er nog eens aan denken hoe wij verlost zijn? Het kruis blijft een ondoordringelijk geheim, den mens een dwaasheid en ergernis, den gelovige een voorwerp van bepeinzing, oorzaak van diepe dankbaarheid, aandrift tot volkomen toewijding. Het Lam Gods draagt de zonden, ook de mijne. Heer, wat wilt gij dat ik doe?

Dinsdag 15 Sept. Ex. 19 : 1—14.

Op vleugelen der arenden heb ik u gedragen en tot Mij gebracht. Zult gij Mij nu dienen? Niets dan goedheid en genade heb ik u bewezen, wilt gij nu Mijn volk zijn? Heiligt u dan, zondert u af. Willen wij dat ook? Zalig zijn de radicalen, de eenzijdigen, die afstaan van de ongerechtigheid.

Woensdag 16 Sept. 1 Thess 4 : 1—8

Een christen moet een christen zijn, tegenover zijn meerdere en tegenover hem, die onder hem geplaatst is. Daartoe behoort veel gebeds, want er is veel wijsheid toe nodig om in deze wereld ter ere Gods te leven. Christen is niet een ander woord voor dweper of kwezel; in de wereld behoorde men daarmee te kunnen aanduiden een nuchter, eerlijk en vrolijk mens.

Donderdag 17 Sept. Joh. 17 : 11—17.

We leven in deze wereld en het ligt voor de hand, dat zij ons niet verdragen kan. Wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid; welke gemeenschap het licht met de duisternis; wat samenstemming .... maar, dat lezen we deze week nog. Als de gemeente niet lijdt zijn er twee mogelijkheden: de wereld is verchristelijkt of de gemeente verwereldlijkt. In deze wereld zult gij verdrukking hebben. Het kan niet anders.

Vrijdag 18 Sept. Ex. 15 : 11—17.

In Uw hoede zijn wij wel geborgen en zalig is hij, die in dit leven Jakobs God ter hulpe heeft. God staat op de zijde van hen, die zich aan Zijn zijde willen scharen. Wij mogen de wereld van haat en kwaad niet vrezen, want Christus heeft overwonnen. En dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof. Het geloof zegt: Zend mij, gelijkertwij Gij gezonden zijt in liefde.

Zaterdag 19 Sept. 2 Kor. 6 : 14-18.

Wij zijn geen mensenhaters,

geen vijanden der mensheid, integendeel. Wij zouden niets liever dan allen dienen, zo bewijzende, dat Christus gelijk heeft: dienen redt. Wij kunnen slechts lijden, wanneer wij de mensheid zien lijden en bidden: Heer, zend mij tot dit volk en help mij onder hen een volgeling van Jezus te zijn. God zegene de volken door onze dienst.

HUIZINGA.

ADVERTENTIE

Door Gods goedheid werden wij zeer verblijd met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen Dochter die wij

ELISABETH

noemden.

G. J. VOORHANS
J. VOORHANS—Eikenaar.Amsterdam, Baffinstr. 29¹

ANT DOORNKAMP

en

NICO VAN BEEK

gaan zich Vrijdag 18 September
verloven.

Apeldoorn, Mr. van Hasseltlaan 67.

Verloofd:

MIEP POPPEN

en

LAMMERT DE JONGE

Nieuw-Weerdinge, Sept. 1942.

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 2548

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.

WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

HIJ ZAL HET MAKEN.

„Wentel uw weg op den
Heere en vertrouw op Hem,
Hij zal het maken”.

Dat klinkt niet slecht.

Hij zal het maken! De Heere maakt
het einde goed. Eind goed al goed.
Het komt dus best in orde.

Doch voordat er van het einde sprake
kan zijn, moet er gesproken worden
over het begin.

Een goed begin is het halve werk.

Wij allen kennen deze woorden en
verstaan de betekenis er van.

Elke huismoeder, die zich voor een
nieuwe dagtaak geplaatst ziet, weet dat
een juist overzicht van de werkzaam-
heden en de ernstige wil om haar dag-
taak te volbrengen een goed begin
mogelijk maken. Maar dat goede be-
gin moet er dan ook zijn. Doch zij
weet eveneens, dat een goed begin
geen halve dagtaak voor z'n rekening
neemt. De betekenis van het aange-
haalde spreekwoord is dan ook een-
voudig deze: een goed begin is veel
waard, is van verstrekkende betekenis.
En inderdaad.

Een jongmens, die zich een positie
heeft verworven en eindelijk aan de
slag kan gaan, zal natuurlijk de vraag
overwegen, hoe hij zijn arbeid zal aan-
vangen; op welke wijze hij zijn taak
op plichtsgetrouwe wijze hoopt te ver-
vullen. Hij let op het begin.

En wijst een vader zijn gelovigen
zoon, die in den vreemde z'n beroep
zal uitoefenen, niet op de roeping eens
christens, om vanaf het allereerste be-
gin den Heiland trouw te belijden?
„Maak een goed begin, mijn zoon.
Openbaar je dadelijk als een volgeling
van den Heer. De mensen mogen en
moeten weten, wat ze aan je hebben.
Want belijd je niet in het begin, dat

je een christen bent, hoe moeilijk zal
het je dan later, vallen”.

Een goed begin is van onschatbare
waarde.

* * *

Hij zal het maken.

Ja zeker, we mogen en we moeten
ook op het einde letten.

De huismoeder van daar straks zal
er steeds aan moeten denken, dat ze
haar huishoudelijke werkzaamheden te-
gen een bepaalde tijd beëindigd heeft.
Ze wil natuurlijk ook wel eens klaar
zijn.

We mogen het einde niet onder-
schatten.

En wanneer volgens een bekend
woord de eerste slag een daalder
waard is, hoeveel is dan wel de
laatste slag waard? Treedt hij niet
als overwinnaar uit de krijg tevoor-
schijn, die de laatste en beslissende
slag weet toe te brengen?

Let ook op het einde.

Houd het einddoel steeds voor ogen.

Strijd de goede strijd des geloofs
tot aan het einde. Eerst dan moogt
ge uw loop beëindigen en aanspraak
maken op de kroon, die voor u is
weggelegd.

Wie volharden zal tot aan het einde,
die zal zalig worden.

* * *

Hij zal het maken.

In Psalm 37 onderwijst David de ge-
lovigen, zich niet te kwellen over het
tijdelijk geluk der goddelozen. De Heere
zal het wel maken met allen, die hun
vertrouwen op Hem stellen.

Hij zal het maken! En wie zou dat
nu niet willen? Alles komt terecht. Het
einde wordt toch goed. Dat klinkt ons
als schone toekomstmuziek in de oren.

Wel kerel, je moet niet langer in de
put zitten. Kom, kom, niet zo droef-
geestig. Neem het leven toch niet zo
zwaar op. Zeker, je hebt gelijk, het is
een zware tijd. Maar weet je wel, dat
er in Psalm 37 staat, dat de Heere het
zal maken? En geloof mij, dat het dan

wel goed komt. Je kunt er trouwens
toch niets aan veranderen.

Doch gij lezer, gij zult begrijpen, dat
deze redenering niet zonder meer op
gaat. 't Is goed, dat men op het einde
gaat letten. Doch geen, laissez faire-
politiek, d.w.z. alles maar rustig laten
gaan, alles aan z'n beloop over laten.
De Heere maakt toch alle dingen wel.

Neen, neen, we moeten het hele
vers rustig gaan lezen. En dan doen
we goed, om maar dadelijk twee woor-
den te onderstrepen: wentel en ver-
trouw.

* * *

Wentel uw weg op den Heere.

Zal de goddeloze zijn weg op den
Heere wentelen?

Wel neen — hij zal in eigen kracht
zijn weg willen gaan. En hij schouder-
t zich wel branescheppend een weg
door het leven. Hij gelooft in eigen
kunnen en kennen. Of anders gezegd:
hij gelooft in zichzelf. Hij kent ook wel
zijn zorgen en weet van tegenslagen
mee te spreken. Doch dat hoort nu
eenmaal bij het leven. Het noodlot heeft
het zo gewild. Je denkt maar niet te
diep na over de zin van het leven.

David richt zich tot den rechtvaar-
dige, wiens weg door den Heere ge-
kend wordt. God overziet z'n levens-
weg. Met alle moeiten en zorgen is
Hij op de hoogte. Met elke situatie
is Hij bekend.

Gij, die gelooft in God, ga toch niet
alleen door het leven. Die last is u te
zwaar. Strijd niet in eigen kracht, want
dan delft ge zeker het onderspit. Zeg
Hem uw nood. Leg alles, wat u drukt,
bij Hem neer.

Zal Hij het eens kunnen maken, wen-
tel dan uw weg op den Heere.

Dat móogt ge doen, omdat Jezus
Christus noodt: „Mijn kind, leg heden
bij Mij uw lasten neer”.

Handelt, menig christen niet dwaas,
wanneer hij in het gebed 's levens last
bij den Heere neerlegt, om onmiddel-
lijk na het „amen” de last weer in
eigen kracht te gaan torsen?

Een moede reiziger, die op z'n rug een zwaar pak droeg, werd ingehaald door een wagen. De vriendelijke bestuurder nodigde den reiziger uit naast hem plaats te nemen. De uitnodiging werd gaarne aangenomen. De tippelaar zette zich dankbaar neer. Hij kon zich nu laten rijden. Doch z'n allereerste werk was geweest om dat zware pak van zijn rug te laten glijden. Nu hoefde hij dat pak niet meer te dragen. Doch gestel eens, dat de reiziger, gezeten op de wagen, zijn pak was blijven dragen. Zou dat niet uitermate dwaas zijn geweest? En wat zegt u dan van christenen, die worden uitgenodigd hun weg op den Heere te wentelen en toch maar hun levenslast zelf blijven torsen?

* * *

En vertrouw op Hem.

Den Heere kunt gij vertrouwen.

Bij Hem is geen verandering noch schaduw van omkering. Wat Hij belooft, volbrengt Hij. Hij doet Zijn woord altijd gestand.

Blik in de wereldgeschiedenis, o menskind, en word wijs. Menige koersverandering werd voorgesteld als de meest rechtvaardige zaak van de wereld. Dikwijls werden beloften geschonden. Pacten, verdragen en overeenkomsten bleken van nul en generlei waarde meer te zijn. En het vertrouwen in mensen werd gedurig weer geschoot.

Doch God verandert niet. Zijn verbond houdt eeuwig stand. Zijn Naam is onveranderlijk. Hij is dezelfde nu!

En lezen we niet van Jezus Christus, dat Hij gisteren en heden dezelfde is en tot in eeuwigheid? En wil Hij niet bij de Zijnen blijven alle dagen tot aan de voleinding dezer wereld?

Daarom wekt de Psalmist de gelovigen op, om hun weg op den Heere te wentelen en Hem te vertrouwen, want Hij zal het maken. Dan is eind goed al goed.

Geef uw lot in handen van uw Vader, laat uw toekomst over aan den Heer. Hart vol onrust, zie Zijn licht komt nader, en de bergen werpt Zijn almacht neer.

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Spreekerslijsten.

De Unie Commissie is als een dienende Martha in het midden der Gemeenten. Ze is gedurig bezig, ze peinst en overlegt, ze steekt de handen uit de mouwen en wil gaarne haar beste

8392

kracht geven voor het welzijn van al onze Gemeenten.

Bij de gedachte aan de Commissie der Unie heeft deze of gene wel eens gesproken van een „synodaal juk”. 't Is om te lachen. De gedachte is zelfs te zot, om er ernstig de aandacht aan te schenken. En dat gaan we dan ook maar niet doen.

Op de agenda van de j.l. gehouden Algemene Vergadering prijkte ook een voorstel van de Gemeente Groningen. Het luidde: „De Unie Commissie legge in overleg met betreffende Gemeenten sprekerslijsten aan, om te voorzien in sprekers voor vacante Gemeenten en ter vervanging”. De toelichting op dit voorstel was duidelijk. De Algemene Vergadering week af van het praeadvies van de Unie Commissie en nam Groningens voorstel aan.

Nu heb ik aan alle Gemeenten een schrijven gezonden. Niet alle Gemeenten zullen namen opgeven, doch van verreweg het grootste deel verwacht ik toch antwoord. De Unie Commissie vergadert gewoonlijk in de tweede helft van de maand October. Vóór deze vergadering verwacht ik het antwoord der Gemeenten.

* * *

Gemeenteberichten.

Sommige Gemeenten hebben behalve een secretaris ook nog een correspondent. En waarom ook niet? Doch ik stel mij toch voor, dat het den eindredacteur, die onlangs gepromoveerd is tot hoofdredacteur, om het even is wie hem de gemeenteberichten doen toekomen. Er zijn Gemeenten, welke gedurig van zich laten horen. En dat wordt door alle lezers van ons unieorgaan op prijs gesteld.

Sommige secretarissen of correspondenten schijnen te wachten op de inspiratie. Met als gevolg, dat ze zo goed als nooit een berichtje inzenden. Want ik stel mij toch voor, dat voor het opstellen van een gemeentebericht weinig inspiratie nodig is.

We hebben het voorrecht, dat we door middel van ons weekblad tot elkander kunnen spreken. En we horen heel graag hoe het in de Gemeenten gaat met de arbeid onder jong en oud. Wanneer we eens maandelijks een bericht van elke Gemeente in ons orgaan lezen! Er zijn ongeveer 40 Gemeenten. We zouden dan gemiddeld elke week 10 gemeenteberichten kunnen lezen. En is er weinig te melden, welnu, dan worden de berichten wat korter. Maar in elk geval horen we dan toch van elkaar.

Zijn er secretarissen of correspondenten, die eens het goede voorbeeld willen geven?

d. H.

EEN SERMOEN, DIE MET EEN ZILVERBON BEGINT.

De geschiedenis van een gulden.

Vóór mij op tafel staat mij een papieren gulden aan, achtergelaten door een bankloper als het verschil tussen zijn kwitantie en mijn aanbieding van een Nederlands betaalmiddel.

Vreemd maar het is alsof die gulden met mij praten wil over zijn lotgeval. Neen, ik vergis mij niet; hij staat mij vragend aan en neemt eindelijk de vrijmoedigheid mij zijn verhaal te doen. En wat voor een verhaal krijg ik te horen! Veroorloof mij een deel ervan hier door te geven.

Ongeveer een maand geleden kregen twee broers over deze papieren gulden een ruzie, die zo hoog liep, dat de een een mes trok en den ander in de rug stak. Een korte wijle later ging hij van de handen van een arme weduwe in die van een gulzigen bakker, omdat deze zijn roggebrood niet dan met woeker wilde verkopen. Daarna werd hij gebruikt om een jongeman, die te veel gezien en gehoord had, de ogen dicht te plakken en de mond toe te stoppen, vervolgens deed hij dienst om een arbeider, die de grens van wat hij verdragen kon, reeds bereikt had, dronken bij zijn vrouw en kinderen te brengen. Een jongen gapte hem uit de lade van de tapkast en kocht er cigaretten voor. Van den tabakshandelaar is hij naar de bank verhuisd en vandaar naar mijn tafel.

* * *

Wat zal ik ermee doen?

Het leven van deze arme gulden is bepaald deerniswaardig geweest en het moet gezegd, dat hij onder de omstandigheden een vrij goed uiterlijk heeft weten te bewaren.

Maar nu is het mijn beurt met hem. Wat zal ik met hem doen? Zal ik zijn lijdenspad verlengen of hem voeren op de weg der vreugde? Zal ik . . .

Een vraag houdt plotseling haar meedogenloze ogen strak op mij gericht. Is die gulden, die ik zoeven van den wisselloper heb geïnd en die al drie jaar lang rusteloos onder ons volk heeft rondgezworven, wel van mij? Er wordt een woord in de stilte van de stilte van mijzelf gesproken. Of gesproken niet; dat is veel te luid en te hard. Gedragen dan? Dat brengt ons wel wat dichterbij, doch niet waar wij moeten wezen. Geboren! Ja, dat is het; langs onzichtbare en onhoorbare en onwaarneembare wegen is het tot mij gekomen. Het is dit woord: „En ik zeg ulieden, maakt uzelfen vrienden uit den onrechtvaardigen mammon”.

Vreemd dat het eigendomsrecht van deze hulpeloze gulden nu verbonden wordt met den onrechtvaardigen mam-

mon. En toch is dit ook al weer niet zo vreemd. Wat is de mammon? In wat voor betekenis werd hij door Jezus gebruikt? Mammon is een van de weinige woorden, die ons zijn overgebleven van de taal, die Jezus gesproken heeft. Het is Aramees en betekent schat, geld. Het herinnert ons aan mammoet en is nauw daarmee verbonden; gij weet wel dat voorhistorische beest uit het diluviale tijdperk, dat ook in ons land in grote getale gewoond heeft en waaraan diabolische krachten werden toegeschreven. Ook in Mammon ademt een diabolische geest. Zij is onrechtvaardig door en door. Zij hypnotiseert de mensen en doet ze geloven, dat het geld van hen is. Hebben zij niet altijd de mond vol van mijn: mijn geld, mijn huis, mijn goed, mijn grond, mijn, mijn?

Van wien is deze papieren gulden? Van wien zijn al de papieren gulden, die over de dorpel van mijn woning zijn gestrompeld? Van wie is ons geld? De wereld spreekt alom van: mijn. Maar is dat juist?

* *

Wij zijn rentmeesters.

Dat is de beschouwing van de Heilige Schrift. Wij zijn Godes, omdat Hij ons gewrocht heeft. Maar wij zijn nog veel meer Godes, omdat Hij ons gekocht heeft. De apostel zegt van de Corinthiërs en van allen, die belijden discipelen van Christus te zijn: „Want gij zijt duur gekocht: zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uwen geest, welke Gods zijn”. Wie het schaaft heeft, heeft ook de wol. Wie ons heeft, heeft ook wat aan ons gegroeid is: ons geld en goed. „Of weet gij niet, dat gij uzelve niet zijt?” vraagt dezelfde apostel aan dezelfde Corinthiërs. Dat is toch zeker zo helder als de dag. Wij zijn lichaam, ziel en geest met alles dat wij het onze mogen noemen, het geheel en onvoorwaardelijk bezit van God. Wij gedijen stoffelijk voor den Heer.

Aldus bezag Paulus het en hij ontleende zijn visie op zichzelf en zijn mede-gelovigen aan Jezus. Maar bezien zijn medegelovigen het ook in dier voege? Hoe staat het met ons? Theoretisch kunnen wij allen het wel met den apostel vinden. Theorie doet geen pijn. Doch praktisch?

Jezus ging in Zijn onderwijs over ons geld en goed verder dan de zo-evengenoemde Paulus en wel hierin, dat Hij niet schroomde conclusies te trekken, die als wij ze tot ons laten spreken, ons met diepe ernst vervullen. Het was Hem opgevallen, dat vooral de bekeerde tollenaars en zondaars onder Zijn discipelen zich wel in de vergeving der zonden door God verblijdden, maar dat ze vrijbuitiger hun geld be-

steedden naar de zinnen van hun hart en niet overeenkomstig de wil van Vader. Hij vertelde hun daarom de gelijkenis van den ontrouwen rentmeester en knoopte er de opmerking aan vast: „Zo gij dan in den onrechtvaardigen Mammon niet getrouw zijt geweest, wie zal u het ware vertrouwen?”

Met andere woorden: als gij als rentmeester van God over al het uwe niet eerlijk uw taak volbrengt, wat voor recht hebt gij dan — neen, sterker nog: gij hebt geen enkele grond — te geloven, dat God u tot het kindschap heeft geroepen? Immers begint het kindschap Gods met een eerlijk rentmeesterschap over ons stoffelijk bezit.

Jezus ziet ons als rentmeesters.

Niet als rentmeester titulaires.

Maar rentmeesters in actieve dienst. De trouwe beoefening van het rentmeesterschap is de primaire uiting van ons geloofsleven.

* * *

Boekhouders.

Rentmeesters zijn verplicht boek te houden. Wat denkt ge van een rentmeester, die dat niet doet? Hoe hoog taxeert gij zijn betrouwbaarheid?

Als wij rentmeesters zijn — en wij zijn het — dan moeten wij de boeken bijhouden voor onzen Heer.

Gij hebt misschien er nooit aan gedacht om dit te doen. Doe het dan nu maar.

Vul in wat uw inkomsten zijn. Denk erom, dat ge boekhoudt voor den Heer en niet voor den ambtenaar van de belastingen!

Vul in wat uw uitgaven zijn voor uzelf en voor het koninkrijk Gods. Specificeer die uitgaven zorgvuldig: noodzakelijk levensonderhoud, luxe, ontspanning; bijdragen aan verenigingen, zending, gemeente, collecten, enz. Rubriceer en capiculeer: „Voor mijzelf”, „voor God”.

„Het begint waarlijk fraai te worden”, zullen sommigen zeggen. „Wij zijn vrij gemaakt van de wet, en zullen wij nu ons weer onder het juk plaatsen?”

Inderdaad zijn wij vrij, maar niet vrijer dan een rentmeester is! Broeders en zusters, die heel goed weten welke rekeningen zij moeten schrijven voor diensten bewezen aan hun medemensen of aan corporaties en gemeenten, en voor de arbeid van de in- en uitwendige zending nauwelijks een kruimel laten vallen, mogen zich wel afvragen of zij werkelijk het geloofsleven bezitten en met enige grond mogen hopen op de onnaspeurlijke rijkdom in Christus. „Vereer den Heer van uw goed en van de eerstelingen van al uw inkomst”, zegt de Spreukendichter.

* * *

Opwekkings-samenkomsten voor de gemeente.

Die zijn soms nodig, dringend nodig. Niet zelden bedienen de overgekomen sprekers zich dan van Andreas, die toen hij den Heer gevonden had, het eerst aan zijn broeder Simon dacht. „En hij leidde hem tot Jezus”. Het voorbeeld van dezen apostel is ontegenzeggelijk magnifiek en navolgenswaard. Och of al onze mensen Andreassen waren!

Maar er is nog een naam in de evangeliën, die aansporen kan tot een vernieuwde overgave en wijding aan God en Zijn rijk. Dat is de naam van Zacheus. „Heer, de helft van mijn goederen geef ik den armen”.

Meestal zo niet bijna altijd wordt op de Andreas-snaar gefiedeld, want dat schrikt de mensen niet zo af, terwijl de Zacheus-snaar alleen bespeeld wordt als een inleiding tot de collecte teneinde de onkosten te kunnen dekken.

Waarom niet wat meer de Zacheus-snaar betokkeld?

Immers waar de discipelen van Jezus zichzelf leren zien als rentmeesters, die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud en de uitbouw van het Godsrijk hier, op aarde; waar de geest van geven, van opofferen geven in hen wakker wordt, daar zijn de beletselen op de koninklijke weg opgeruimd en komt God, de grote Gever, verheugd naar ze toe om hen te omarmen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Een verre reis met verstreckende gevolgen.

Met een 103 jarige op reis.

Hij was er 's morgens al eer dan ik en stond klaar voor 't vertrek. Van zijn geboorte af, was hij echter een man van de klok en geen seconde vroeger dan afgesproken gingen we samen op stap. De weg was ver en de dag warm en nu en dan vreesde ik, dat we ergens onderweg zouden blijven steken. Maar dat was de eer des grijsaards, die maar niet oud wil worden, te na. Onversaagd spoedden wij ons langs de harde, onbeschaduwde weg voort en het was zo heet. Spoedden, zei ik. Ja, soms wel, doch het gebeurde ook wel, dat we beiden als vastgehouden werden. Daarom, hoe goed onze voornemens waren, we konden ons niet aan de vooruit vastgestelde tijdstippen hou-

den en verloren op onze plannen. Doch bereikten het doel, na veel gezwoeg en gezweet.

Gij kent wel de oude 103 jarige. Gij zijt ook wel eens met hem op reis geweest. Niets minder dan de trein is bedoeld, de goeie oude, gezellige trein, waarover wij met evenveel waardering spreken als de voorvaderen over de trekschuit. De service is door omstandigheden wel niet zo als in vredigere dagen, maar we kunnen samen nog wel opschieten, al is 't niet zo vlug. Wat kan 't gezellig zijn in een coupé. O ja, ook allerverschrikkelijkst vervelend. Als ieder zwijgt en niemand leest.

Onlangs zat ik ergens tussen Haarlem en den Haag in zo 'n vlugge electrische, die harder gaat dan je je hoofd kunt omdraaien. Zaten een jonge dame, oudere heer, oudere werkman, jongere man en deze hier bijelkaar. Eerst werden de prijzen in de zwarte handel overdacht en gelaakt, daarna kwam de oorlog in zijn verschrikking ter sprake. Waarbij de heer, die ons verraden had, dat hij die middag ergens kip gegeten had met nog wat, opmerkte, dat het sterke altijd het zwakke verdrong, verdreef. Dat was de natuur. Om nu bij hem te blijven: de kip eet de worm, de man de kip, en een grotere man den kleineren man, soms letterlijk, soms figuurlijk, maar wel grondig. Neen, zegt hij, dat is natuur. Dat is een wet. Waarop dezerzijds werd gerepliceerd, dat het toch zeer onnatuurlijk was. Toen dook deze heer, die zuiver de prijs van allerlei mij onbekende, nooitgeproefde dranken wist en van diverse eetwaren en die ook wel eens een woord liet vallen, dat mij van jongsaf verboden werd in de mond te nemen, onder in het verhaal van Adam en Eva en van de ellenden die sedertdien over de aarde gekomen zijn. En hoe het toen precies liep weet ik niet meer, maar plotseling ging het over goed en kwaad. Wat was kwaad en wat goed. Wij kwamen overeen, dat dat niet door de meerderheid kan worden uitgemaakt, noch door de minderheid. Nee, zegt die kleine werkman met schitteroogjes, gezet in een huid zo teer als van een kind: niemand is goed. God is alleen goed. Wij doen allemaal verkeerd. Als we eens een keer wat goeds doen, dan is dat het goddelijke, dan heeft God dat in ons gewerkt. En zo ging hij een korte wijle door, totdat de oudere heer terug wilde naar de uitgang: wie geeft te kennen wat goed en kwaad is. Nou, zegt die jongere man, die merkwaardig ook zeer goed thuis was in wat het gelovig deel de wereld pleegt te noemen: dat weten we allemaal wel. Dat hebben we vroeger al geleerd: eert uw vader en moeder en ge zult niet stelen enzovoort. Toen remde de trein en den Haag roofde ons die drie vreemde mannen weg. Drie mannen, die over heel wat

dingen wisten te praten, waar ik geen weet van heb, maar die alle drie merkwaardig genoeg ook thuis waren in de grondbeginselen van de bijbel. Jammer, dat ze eruit gingen.

Besluiten van een tienjarige.

Maar laat mij u niet langer bezighouden met treinverhalen. Van Rotterdam—Maas naar Groningen is een heel eind. Maar er komt toch een eind aan. En aan dat einde ligt het begin van de vergadering van de commissie voor zending in eigen land. Het vorstelijk onthaal in de Baptiste kerk aldaar, ons ten deel gevallen op de laatste algemene vergadering, bevestigde in ons het voornemen ook nu daar bijeen te komen. En er is goed voor ons gezorgd.

Er is veel besproken en besloten. Verschillende broeders waren op onze uitnodiging verschenen om met hen de belangen van het werk te overleggen. Evangelist Scholte, reeds enige jaren werkzaam in Heerenveen was met een hart vol van vreemde verwachtingen naar ons toegekomen. Diverse berichten konden in hem de gedachte wekken, dat hij zijn langste tijd daar gewerkt had. Verschillende gemeenten namelijk hadden om een broeder gevraagd, die de arbeid in haar midden zou kunnen opvatten. Vooraan in onze gedachten lag het werk, dat vele jaren lang door den huidige voorganger van Delfzijl te Rotterdam—Zuid was verricht. De broeders daar hadden wel getracht de ledige plaats weer te zien ingenomen door een andere broeder, maar zulks zonder succes. Toch mochten wij dat arbeidsveld niet zonder verzorging laten. En steeds weer verscheen bovengenoemde broeder in den geest op het blanke doek. Het resultaat onzer bespreking met hem en met den vertegenwoordiger van de gemeente te Heerenveen was, dat we allen spijt hadden br. Scholte van Heerenveen te moeten wegnemen, maar dat zijn aanwezigheid zeer vereist werd in de stad over de Maas. Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen. Dat wil niet zeggen, dat Heerenveen nu binnenkort zonder een werker zal zijn. Het ligt in de bedoeling om br. Veenstra van Ter-Apel, daar nu reeds voor zijn tweede halfjaar bezig, na afloop van de lopende diensttijd over te plaatsen naar deze gemeente, daarbij gegronde hoop koesterend, dat wij dan, indien gewenst, ook zijn verlaten veld weer met een man kunnen voorzien. Doch daarover kan nog niets meegedeeld worden in dit nummer. Belanghebbenden en belangstellenden zijn met mij gedwongen geduld te hebben en af te wachten op het besluit van een andere instantie.

Wel kan gemeld worden, dat in elk

geval één nieuwe werker is aangenomen. Br. H. v. d. Werf, die zijn hart eigenlijk verpand heeft aan zending buiten onze grenzen en zich daartoe hoopte te kunnen voorbereiden, heeft dienst genomen in onze rijen en zal in de eerste week van October zijn tenten in Workum opslaan. Vermoedelijk trekt ge uw wenkbrouwen op. Workum. Dan zijn er toch wel andere plaatsen, die beter een werker kunnen gebruiken. Misschien wel. Maar Workum zal, naar ons verzekerd en ten dele bewezen wordt, zeer blij zijn een broeder te mogen ontvangen, die trachten wil de banier weer te doen wapperen. De kleine gemeente bewees metterdaad, dat bij haar het ernstige voornemen ligt in de komende wintermaanden alle zeilen bij te spannen om het scheepje weer zee te doen kiezen. Het is wel een eindje van daar naar de kust, maar met vereende krachten zal 't misschien gaan.

En met gevouwen handen. Want als iets de hemelen kan bewegen, dan zijn het gevouwen handen. Dat wij dat niet vergeten, wie wij zijn en wat wij ook doen. Niet de organisatie maar de Geest wekt het leven. En de Geest daalt neer, waar men geduriglijk en eendrachtelijk bijeen is, biddende. Door gebed sterk tot het werk.

Het zal mij een vreugde zijn, wanneer ik de volgende week nadere berichten kan geven.

HUIZINGA,
Secr. C. I. Z.

„ . . . Schik u, o Israël!
om uwen God te ontmoeten.”

Amos 4 : 12b.

Er is in het gemeentelijk leven steeds een trachten naar een nette en geschikte gelegenheid, waar de gemeente haar godsdienstoefeningen kan houden en overige takken van arbeid kan uitoefenen. Een dergelijk verschijnsel vindt men ook wel bij andere instellingen en verenigingen. In de gemeente heeft dit echter een diepere oorsprong, want het is het zoeken naar een rustige, tevens geschikte gelegenheid, waar ik als eenkeling en waar wij als gemeente tezamen God kunnen ontmoeten. In de bedrijvigheid van de werkweek vinden wij daarvoor zo weinig tijd. Bovendien is er in onze dagen zoveel dat onze aandacht vraagt, dat wij dikwijls de nodige concentratie voor de eeuwige dingen missen. Maar op de rustdag kunnen

wij ons daarmede bezig houden, en wensen daarvoor dan in de eerste plaats een gelegenheid, waar wij ongestoord kunnen luisteren naar Gods Woord! En nu is voorlopig dat doel bereikt. God heeft ruimte gemaakt voor ons. Maar als God ons nu de gelegenheid schenkt om Hem te zoeken, te ontmoeten, legt dat onzerzijds de verplichting op, hiervan ook ruimschoots gebruik te maken. Dit herinnerde mij aan Amos 4 : 12b: „... Schik u, o Israël! om uwen God te ontmoeten”.

Door wien en tot wien werden deze woorden gesproken?

Het is de profeet Amos, die deze woorden richt tot het 10-stammen rijk. Door God midden uit z'n herdersberoep tot het profetische ambt geroepen, heeft hij van zijn Oprachtgever geen aangename taak ontvangen. Niet minder dan aan vijf omliggende volken moet hij oordelen profeteren, vanwege hun handelwijze tegenover Israël. En dan, terugkomende, moet hij aan z'n eigen volk Gods straffen verkondigen als gevolg van hun hardnekkig verzet om zich te bekeren. Het oordeel van God over Israël is hard, het omvat niet minder dan: ondergang van rijk en staat door 's vijands geweld, wegvoering en verstrooiing van het volk onder de heidenen. Want, zo klinkt de prediking van dezen voormaligen herder, wiens taal doorspekt is van vaktermen, die herinneren aan z'n vroeger beroep: God is een God, Die God blijft. Die het recht niet verkracht, de waarheid niet verkeert tot leugen en zulks niet kan gedogen! —

En als wij nu deze donkere, onheilspellende achtergrond zien, hoeveel te meer ontroeren ons dan de woorden voorafgaande aan ons tekstwoord:

„... Ik heb onder u het onderste naar boven gekeerd, gelijk Sodom en Gomorra, nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij —”.

Het is de hartstochtelijke roep van een vader om z'n verloren kind. Vijfmaal weerklinkt die roep in éénzelfde hoofdstuk. Maar de graad van menselijke verstoktheid is zo diep, dat het kind, dolend in de vreemde, geen enkel blijk van ontroering en terugkeer geeft. Zodat God zich genoodzaakt ziet te zeggen:

„... „Daarom zal ik voortgaan met u zó te doen, en omdat Ik u zo doen zal, daarom schik u, o Israël, om uwen God te ontmoeten” (: 12).

Langs een grote omweg zijn wij weer teruggekomen bij onze tekst. Die omweg was echter niet tevergeefs. Nadat wij gezien hebben die geweldige achtergrond, dat dreigende — onheilspellende,

is ons tekstwoord in kracht genomen! Want het betekent immers: midden in de verwerping — aanneming!

Maar Israël schikte zich niet. Ook niet toen God Zelf in de gestalte van Zijn Zoon tot Z'n volk kwam. Het verwierp Hem! — „Daarom zal Ik voortgaan met u zó te doen”. — Ook nu nog in onze dagen. Maar te midden van dat onheilspellende, dat donker dreigende, staan toch de woorden van onze tekst nóg te lichten met onverbleekte glans:

„... Schik u, o Israël, om uwen God te ontmoeten!”

— Ik geloof nu voldoende het woord te hebben belicht in z'n verband en tijdsomstandigheden, om de juiste betekenis ervan te kunnen verstaan en deze vruchtbaar te maken voor ons als enkeling en als gemeente.

Hebben deze woorden dan ook nog haar betekenis voor ons? Wel-is-waar leven wij ruim twee duizend jaar later en bevinden ons ook in andere levensomstandigheden, maar waarom zou daardoor de zin van deze oproep voor ons verloren zijn gegaan?

Bovendien geloof ik, dat wij niet zo ver verwijderd zijn van de toestand, welke Amos ons schildert van Israël. Als wij gewogen zouden worden op Gods weegschaal, zal deze zeker niet doorslaan in ons voordeel. Als God het pasloot zou aanleggen op ons levensgebouw, zal dit heel wat afwijkingen aantonen, misschien zelfs dat het geheel scheef was opgetrokken, precies eender als bij 't 10-stammenrijk!

In één opzicht echter staan wij anders dan 't volk Israël van toen: God ontnam hun, om ze te brengen tot een ontmoeting met Hem.

God zegent ons — tot hetzelfde doel, n.l. om Hem te ontmoeten!

Wij danken God, dat Hij ruimte gaf, zodat wij een geschikte gelegenheid hebben om Hem te zoeken, Hem in en door Zijn Woord te ontmoeten.

Gods zegen verplicht ons, gemeente! Drukt ons de verantwoording op: nu ook ten allen tijde ruimschoots van die gelegenheid gebruik te maken?

„— Schikt u —”, d.w.z. regelt het zo, dat het kan!

Stelt daar alles op in, zo dat dat voorgaat! Maakt het zó, dat ge in de gelegenheid zijt om God te ontmoeten.

Echter nog één vraag: is God inderdaad te ontmoeten door 't opgaan onder de prediking van Zijn Woord?

Als het Woord door den bedienaar recht gesneden wordt, is dat inderdaad mogelijk. Want door dat Woord

worden wij in kennis gebracht met Jezus Christus, Gods Zoon. En Hij is het ontmoetingspunt, waar God den mens kan benaderen en de mens God mag benaderen.

In Christus is datzelfde ontroerende van vers 12 uit Amos 4:

vervloeking — vergeving.

verwerping — aanneming.

Dat is het wonder Gods! Kent gij het reeds?

„... Schik u dan, om uw God te ontmoeten!”

G. BRONGERS.

Toespraak, gehouden bij het in gebruik nemen van het nieuwe gebouw in Enschedé.

Gij zijt mét mij verheugd, dat de voorganger van Enschedé nu met de gemeente in een mooie, passende zaal kan bijeenkomen. God zegene hen, ontmoete hen dikwerf.

Gij zijt ook dankbaar, dat wij br. Brongers eens gehoord hebben in dit woord van hem. Zeiden we niet dat br. Hooghwinkel hem zou navolgen? En in de verte zie ik reeds de „monden”. Maak u gereed, broeders in de Venen. Doch eerst is Almelo's predikant aan de beurt.

E.-R.

UIT DE GEMEENTEN

ENSCHEDÉ. Geachte broeders en zusters in Christus. Zondag 6 September was voor ons als gemeente te Enschedé een belangrijke dag. Een lang gekoesterde wens ging in vervulling. We mochten een nieuw gebouw betrekken. En welk een gebouw. Keurig in alle opzichten. Niets te wensen overlatend. Zou er nog wat aan te merken zijn, dan zou het alleen kunnen wezen: het moest een beetje groter zijn. Maar voor de gemeentelijke samenkomsten is het groot genoeg. Dus zijn we vooreerst gered. En, we willen ons geen zorgen maken voor de dag van morgen.

Zondagmorgen hadden we onze gewone dienst. De zaal, welke op enkele plaatsen na geheel bezet was, was voor deze eerste dienst met bloemen versierd en de voorganger hield een toespraak naar aanleiding van het Bijbelwoord: Schik u, om uwen God te ontmoeten. „Moge dit ons nieuwe gebouw de plaats zijn, waar velen zich schikken om God te ontmoeten”.

's Avonds kwamen we in een speciale samenkomst bijeen om ons nieuwe gebouw officieel in gebruik te nemen. Voor deze gelegenheid was Ds. Reiling van Hengelo tot ons gekomen. Deze het woord verkrijgend bepaalde ons, na zijn

tevredenheid over zaal en inrichting te hebben uitgesproken, bij een stukje geschiedenis uit het leven van Mozes. Deze man, moede geworden, wordt ondersteund door twee medestrijders, hetwelk hem kracht geeft vol te houden. „Ook dit”, aldus spreker, „hebben wij als kinderen Gods van node, steun van elkander en geen miskenning”.

Onze oudste ouderling br. Dokter, de gelegenheid krijgend een woord te spreken, voert onze gedachten opwaarts uit ons nieuwe tehuis naar het hemels Vaderhuis.

En zo was het einde al weer daar van deze gezellige samenkomsten. Dienende zusters hadden ons verrast met een kopje koffie en een koekje. Terwijl aan het einde allen, die hun best hadden gedaan bij de inrichting van het nieuwe gebouw, een woord van dank ontvingen.

Rest mij nog te vermelden dat er door een gezin bij deze gelegenheid een Statenbijbel aan de gemeente werd aangeboden. Allen, die blijken van belangstelling, op welke wijze dan ook, hebben betoond, betuigen wij langs deze weg onze hartelijke dank.

H.

GEBED EN LEVEN.

Het woord „hopeloos” is de laatste tijd bij velen een geliefd woord geworden. Zelfs bij degenen, die zich naar Christus noemen. Steeds weer hoort men dit woord. Velen maken van dit woord hun motto voor alle mogelijke gesprekken. „’t Is hopeloos”. Zo eindigt vaak een gesprek en met dit vreselijk woord neemt men afscheid.

Is het tegenwoordig werkelijk hopeloos? Voor een Christen: nooit! Voor iemand die weet behouden te zijn voor dit leven en voor de eeuwigheid is het nooit hopeloos. Wij zijn niet als degenen, die geen hoop hebben. Kunt u dat zeggen voor u zelf? Ik ben niet als degenen, die geen hoop hebben of voor mij bestaat het woord hopeloos niet? Ja? Dan is u een blij en gelukkig mens. Maar gebruik het woord dan ook niet uit gewoonte. Zulke woorden staan niet in het woordenboek van een Christen. Daar heeft onze Heer zelf een streep door gedaan. Weet u voor wie het wel hopeloos is? Voor hem en haar, die Jezus niet kennen als hun Heer. Gelukkig is het nu nog de tijd dat de Hoop, Jezus Christus, in hun leven, evenals in het onze, wil komen wonen.

En toch zullen er Christenen zijn, ja ze zijn er, die zeggen: en toch is het nu hopeloos. Dat zijn wel de optimisten in de hoogste graad, die zeggen dat het nooit hopeloos is.

Lieve broeder en zuster, heeft onze

Heer niet tot u gesproken als de Bijbel zegt: Verbleijdt u te allen tijd? Dat wil dus zeggen: altijd. Dus ook in 1942, ook onder de moeilijkste omstandigheden. Weet u, wat er in de eerste brief aan de Thessalonicenzen (hoofdstuk 5) op deze woorden volgt? Leest u het eens goed met mij. Ziet u het wel? Er staat: Bidt zonder ophouden. Dus ook altijd. Niet eens als het u goed uitkomt, maar vaak; veel en voor alles en allen.

Zou dat niet de oorzaak kunnen zijn dat u alles zo hopeloos inziet en daarom het woord hopeloos „haast zonder ophouden” gebruikt? Neemt u nu eens voor dat woord niet meer te gebruiken en de vrijgekomen tijd nog meer te gebruiken voor contact met de Hemel. Uit eigen ervaring mag ik u zeggen, dat het dan echt blij wordt in u, zelfs als alles donker is rondom u. Gebed en leven behoren bij elkaar. Gebed brengt hoop en is het Leven, omdat het contact brengt met den Vader, met uw en mijn Vader. U moogt altijd spreken met uw Vader en Hem alles vertellen wat u zo drukt en wat uw gedachten voor de toekomst zo donker doet zijn. Ook moogt u luisteren naar Hem door Zijn Woord, dat u in alles wil leiden. Neemt u eens 15 minuten b.v. per dag om naar Hem te luisteren en met Hem te spreken. Dat is wonderbaar. U zegt dan: Ik moet nog meer met den Vader bespreken, want Hij weet alles beter dan ik. Hij geeft mij hoop als ik alles donker zie. Probeer u dat eens. U weet dan dat het met Hem nooit hopeloos is.

U moogt den Vader alles vertellen! Dus, ook die lastige kwestie met mijn buurvrouw? Ook dat ik dien broeder niet zo best kan uitstaan? Ook . . . vult u zelf maar in. Alles, alles, alles moogt u bij den Vader brengen in Jezus naam. Die lastige kwestie wordt opgelost. Misschien moet u zelf een beetje van uw waardigheid laten vallen, maar u wordt blij! U gaat met uw broeder weer echt broederlijk om en het wordt feest in u, omdat Hij wil dat broeders samenwonen. Alles moogt u in 't gebed bij den Vader brengen. Ook uw stoffelijke belangen. Uw gebed zal verhoord worden, als u in 't geloof bidt. U gelooft toch dat uw Vader machtig is? Waarom vraagt u Hem dan niet alles? Als u het nog niet deed, begint er dan nu mee.

Bidt u ook voor anderen? U hebt b.v. een broer, die nog niet van Jezus is. Laat hij uit uw leven merken, dat u behouden bent, maar bidt zonder ophouden, dagelijks voor hem. Uw gebed wordt verhoord, want dat is juist naar het hart van den Vader. Hij wil gebeden zijn. Het gebed van een rechtvaardige (iemand, die behouden is) vermag veel.

George Müller wordt de mandes gebeds genoemd. Hij had vijf vrienden waar hij geregeld voor bad. Vier er van kwamen tot Jezus. Voor de vijfde heeft hij 38 jaar lang gebeden. Toen hij op zijn sterfbed lag stonden zijn vrienden bij hem. Ze spraken er over, dat God zijn gebeden voor 80 % had verhoord. Weet u wat Müller toen zei: „Mijn God verhoort 100 %”. Dat is geloof. Zulk een geloof wordt niet beschaamd. Een vriend vertelde dit in een samenkomst. Toen hij uitgesproken was stond een man op. Die vijfde ben ik, zei hij en hij werd behouden! Dat is de uitkomst van gelovig bidden zonder ophouden. Begint u nu ook meer te bidden voor anderen? Voor bedroefden en zieken en onbeslist? Uw blijdschap zal groot zijn en uw leven is rijk in Jezus en nooit meer zult u spreken over hopeloosheid.

En nu nog iets over het gemeenschappelijk bidden. Bezoekt u ook de bidstonden in uw gemeente? Geen tijd, zegt u! Hebt u geen tijd om dichter bij den Hemel te komen en om meer blij in uw Heer te worden. U hebt toch ook behoefte aan leven? Komt dan vooral in deze bidstonden samen met de uwen in Christus. U wordt zo heerlijk gesterkt en kunt u weer te allen tijd verblijden en kunt uw God daarna in alles danken. Ja, het danken behoort er ook bij (1 Thessalonicenzen 5 : 18). Dat is een natuurlijk gevolg van de ontvangen zegeningen. U moet danken. Dat maakt u innerlijk nog blijer. Dat is iets anders dan spreken over hopeloze gevallen. U zult merken dat de Heer uw gebeden gaat horen en verhoren.

Tel uw zegeningen, tel ze één voor één en ge ziet Gods liefde dan door alles heen!

Ik heb een tekst waarop staat: Het gebed is de thermometer van ons geestelijke leven. Hoe hoog staat uw thermometer? De Heer geve ons hoge, geestelijke thermometers en er zullen zielen komen en behouden worden door de warmte, die er van ons leven uitstraalt.

E. I.

Vriendelijk verzoek aan onze abonnees die geregeld het abonnementsgeld per POST betalen om voor 28 Sept.

78 cent

te storten op mijn postrekening 42318 als abonnementsgeld voor het 4e kwartaal.

Bij voorbaat hartelijk dank.

DE ADM.

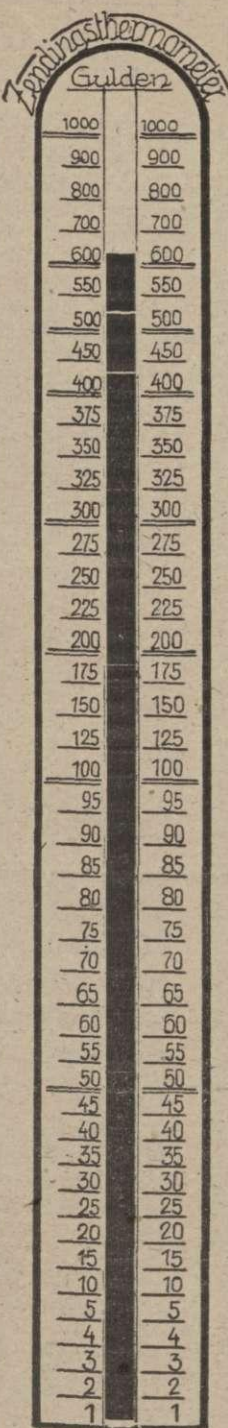
ZENDINGSACTIE.

De appelboom.

De appelboom, in welks kruin ik kijk vanaf de waranda, draagt één, zegge en schrijve één appel. Wat de oorzaak is van deze geringe opbrengst is mij niet bekend. Er waren in het voorjaar toch wel bloesems, maar nu helaas bijna geen vrucht. En verleden jaar was de oogst van dit boompje zo rijk geweest. Nu heb ik persoonlijk geen belang bij deze appelboom. Verleden jaar toch heeft geen zijner appeltjes mijn tong gestreeld. Het moest mij dus eigenlijk niets kunnen schelen dat de eigenaar er nu maar één heeft, terwijl in deze tijd velen zeer welkom zouden geweest zijn. Maar ik wens mijn buur een goede oogst en vind een boom, met één appel een pover gezicht, iets droevigs, om te spreken van och, och. Terwijl ik nu zo naar die ene appel kijk en me afvraag: wie zal hem eten, gaan de gedachten onwillekeurig naar de oogst van onze Zendingsactie. Aan die actie mogen wij denken zonder zorgelijke rimpel boven de neus, maar met een glimlach op de lippen. Op onze jeugddiensten, vooral die in groter verband, bemerk je een veelbelovende geestelijke bloei. Zouden er dan ook vruchten der dankbaarheid komen? Hoe zal de oogst zijn? Vergeet niet, dat het zonnetje van voorspoed ons niet beschijnt, dat wij leven in stormgetij.

Dat de vroeger eens per jaar gehouden grote meeting met z'n levenwekkende sfeer, nu aan verdeling en beperking onderhevig was.

Toch zijn de vruchten der dankbaarheid niet minder, eerder meer. Die appelboom in de tuin van de Lutmastraat is dit jaar gelukkig geen beeld van onze Zendingsactie. Ziet U maar: *Vriescheloo* f 10.—; *K. L. Ongersma* f 1,50; *Hengelo* f 20.—; *Amsterdam* f 3,30; *Rotterdam—Centrum* f 12,72; *Arnhem*, ererondje 25 j. huwelijksfeest Ds. de Neef — gelukwens, onze dank — f 10,55; *N. Weerdinger* f 8,52; *Muntendam* f 8,95; *N. Pekela* f 8,25; *Staveren* f 4,45; *Teebeek* f 9,46; *Sneek* f 10.—; *Ter Apel* f 10.—; *Foxhol* f 9,40; *Haulerwijk* f 2,79; *Stadskanaal* f 4,30.

De thermometer stijgt tot
f 641,03.

Zal ik dan blijven zien naar die éne appel? Zal ik blijven staren op het tekort en gebrek dat zich allerwege openbaart? Zal ik een heimwee koesteren naar hetgeen mijn oog eens zag? Neen, ziende op de zegen van het heden, op de rijke oogst, die God schenkt, wordt het harte weer blij en gerust. Als Hij Zijn zegen ons maar bestendigt! Dan is het goed. Voor die zegen een ontvankelijk hart te hebben is een grote rijkdom in deez' arme wereld.

Eén appel? Neen, honderdvoudig zal de oogst zijn! God is getrouw! Met hart. groet — *Spek de bus!*

Uw
G. PLANTING.
giro 223785.

A'dam, Lutmastr. 170.

„TABITHA“.

Ontvangen van onze Tabitha-vrienden en vriendinnen te

Sneek	f 7.96
Haarlem	- 5.37
Muntendam Zondags-school	- 5.35
Stadskanaal	- 4.—
Harlingen	- 5.60
Haarlem	- 7.16
N. Bergum	- 2.30

M'n hartelijke dank,
met Tabitha-groet.

T. OLIJSLAGER—Hardenberg.
Gironummer 167276.

„Zoudt u in de eerstkomende Christen wel een herinnering aan onze friese predikantenvergadering op Woensdag 23 Sept. a.s. willen opnemen? Wij komen op de bekende plaats te Leeuwarden bijeen en wel om 10 uur.“ Zo schrijft de secretaris der friese broederschap. Ik wil die herinnering, wanneer zij gezonden wordt, wel opnemen; maar misschien is dit ook voldoende.
E R.

De gemeente te Noordbergum heeft als haar voorganger beroepen Ds. J. de Jong van den Haag.
Secr. Noordbergum
A. K.

Van de Unie-Administratie.

In dank ontvangen voor de Binnenlandse Zending (C.I.Z.)

N. N. te H.	f 10.—
Gem. Nieuwe Pekela	f 16.28
Gem. Stadskanaal	f 100.—
Gem. den Haag [O]	f 15.—

Voor de Unie bestemd voor liederenbundels.

A. D. te E.	f 50.—
W. V. te R.	f 120.—
A. G. te A.	f 35.58
A. P. te R.	f 100.—
H. de B. te T.	f 12.—
E. t. S. te L.	f 8.40
H. B. te G.	f 60.—
P. W. te S.	f 173.40
J. L. B. te H.	f 100.—
A. G. te A.	f 26.59
J. B. te M.	f 28.—
M. P. te D.	f 8.—
G. V. te N.	f 24.20
A. J. K. te N.	f 6.—
A. K. te E.	f 140.—
Gem. Rotterdam [C.]	f 8.40
Gem. Den Haag [O.]	f 40.—
Verder om door te zenden van	
Gem. Stadskanaal bestemd voor „Tabitha“	f 20.—
Gem. Den Haag (O.) bijdrage t.b.v. de arbeid van Zs. Borg in België	f 15.—
Hartelijke groeten.	
De administrateur	
Unie van Bapt. Gem. in Nederland,	
H. KONING,	
Coevorden, v. Heutszsingel 52.	
Postrekening 275770.	

ANTON SCHOTVANGER

en

JANTJE ROZEMA

geven kennis van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op 24 Sept.

Kerkelijke inzegening om half vier door den WelEerw. Heer Ds. J. Louw in de Baptiste kerk te Groningen.

Haren, September 1942.
Rijksstraat 157.

Receptie 5—6 uur Winschoterdiep 51 Groningen.

Zondag 27 September hopen wij D.V. met onze lieve Ouders
D. TER BRAAK

en

B. F. Z. TER BRAAK—Grotendiek hun

25-jarig Huwelijksfeest

te herdenken.

Dat God ze nog vele jaren voor ons spare is onze innigste wens.

GRIETJE — ALBERT
FRITS
BEP
MERTHA
MIMI
DIKKY
ANNEKE.

Hengelo (O.),
Langelermaatsweg 69.

Receptie Maandag 28 Sept. 's avonds 7.30—9 uur in het Jeugdgebouw der Bapt. Gem. Tollenstraat.

Onderzoekt de Schriften.

Het woord onderzoeken bekoort mij altijd doordat het zo juist de bedoelde bezigheid tekent. Onderzoeken, dat is grondig zoeken. In het grieks wordt een woord gebruikt, dat vertaald kan worden met naspeuren, opsporen. Deze beide woorden doen aan sporen denken, die zijn nagelaten en waardoor het mogelijk is, die te vinden, die de sporen achterliet. De Grieken gebruikten datzelfde woord ook voor het doen van huiszoekingen. Dat tovert een levendig beeld voor de ogen. We zien daar bevoegde mannen het huis binnenkomen. Alle deuren moeten ontsloten worden, alle kleeden opgenomen, de bedden afgehaald, vloeren misschien opgebroken, zolders en vloeringen leeggesleept — ze onderzoeken de zaak grondig. Zo zouden wij de Schriften onderzoeken. Niet lezen als een brief, die wij voor kennisgeving aannemen, maar als een document, waarin ons zeer wetenswaardige zaken worden medegedeeld, waarbij wij het grootste belang hebben. Lezen, zoals een testament gelezen wordt. Ge moet er bij zijn. Met uw gedachten, met uw hart. Ge leest een brief van uw naaste verwanten, die ver weg zijn, ook niet als een onbelangrijke krant. Ge hoopt iets van hen te vernemen en van de wereld, waarin zij leven. Lees zo Gods brief aan ons.

Zondag 20 Sept. Luk. 2 : 42—50.

Wij kennen allen de plaat, waarop ons Jezus temidden der wijzen Israëls wordt voorgesteld. We vergeten dikwerf te lezen, dat Hij hoorde en ondervroeg. Hij was leergierig. Mensen, die het rechte willen weten, hebben vaak ook wat rechts te zeggen. Hij was daar in de dingen Zijns Vaders. In welke dingen zijt gij het beste thuis? Zijt gij een vreemdeling in deze dingen?

Maandag 21 Sept. Joh. 5 : 30—39.

Als iemand van zichzelf zegt, dat hij wat is, wordt hij niet licht geloofd; in de regel terecht. Doch van Christus getuigde Johannes, dien zij zelf achtten; ook getuigen de werken van Hem; ja, de Vader heeft bij Zijn doop van Hem gesproken. Maar bovendien zijn daar de

Schriften. Speur ze na, vind er Zijn spoor. In geschiedenis, cultus en profetie is Zijn beeld gegeven.

Dinsdag 22 Sept. Luk. 18 : 31—43.

Zij waren blind, doof voor het woord, dat Hij tot hen sprak. Ze zagen de ontwikkeling niet. Hij wist Zijn weg, zowel uit de Schriften als door openbaring. Velen klagen dat zij in menig opzicht blind zijn; het Woord is hun duister; ze begrijpen het niet. Hoe goed past deze geschiedenis bij het voorgaand gedeelte: „Heer, dat ik ziende mag worden”.

Woensdag 23 Sept. Mark. 12 : 24—34.

Zelfs die geleerden wisten de Schriften niet. Natuurlijk konden zij zonder haperen een tekst citeren en precies zeggen waar het stond ook. Maar ze hadden nooit huiszoeking in zo'n tekst gedaan; ze waren er niet in doorgedrongen. Dat had wel die Schriftgeleerde. Hij had het begrepen, dat men er met formalisme niet kwam. Het enige wat hij nog niet wist was, dat hij niet kon wat hij zei te moeten; hij wist nog niet van de genade. Maar ver was hij niet meer. Hij was weldra aan de genade toe.

Donderdag 24 Sept. Ps. 22 : 1—9, 17—25.

Aan het kruis heeft „de Auteur Zijn eigen psalmen gezongen”. Onze Heer is thuis geweest in de Schriften en toen Hij tot op de gronden van Zijn bestaan geschud werd en bewogen, beredden de Schriftwoorden naar buiten. Er komt altijd uit, wat er in zit. De een haakt vast in zaken, in effecten, in kinderen en met het gezicht daarop sterft hij, de ander wortelt in Gods Woord en gaat met Zijne beloften door de donkere dalen.

Vrijdag 25 Sept. Matth. 5 : 21—44.

Nu kunt gij beginnen met de Schriften te onderzoeken. Deze Schriften zullen u wel onderzoeken, huiszoeking in uw hart houden en wat kan ik anders raden, dan u te onderwerpen aan de macht van het Woord.

Wij staan boven het Woord of er onder.

Zaterdag 26 Sept. Matth. 5 : 13—19.

Een dokter, die zijn patiënten steeds het beste wil geven, zal moeten blijven studeren. Een zeeman is niet verantwoord als hij zegt verleden week nog zijn juiste plaats te hebben vastgesteld en de rechte koers te hebben uitgestippeld: hij moet het zeker elke dag doen. Willen wij het zout der aarde blijven en het licht der wereld, zo moeten we ons eigen gedachtenleven laten zuiveren door het Woord, laten vullen met de olie des Geestes. Met en na Christus is het Woord niet overbodig. Het blijft de wieg en staf van ons geloof.

HUIZINGA.

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij

werkzame Agenten

bij geschiktheid vaste toelage.

N.V. Nederlandsche

Varia Verzekering Mij.

Directeur S. ZUIDERSMA

Boleringesingel 3 - Groningen

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertenties: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 2548

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM.C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEBT DE WERELD NIET LIEF.

„Hebt de wereld niet lief
en hetgeen in de wereld is”.

1 Joh. 2 : 15.

Deze ernstige waarschuwing vormt een onderdeel van een niet minder ernstige boodschap, welke Johannes, apostel en evangelist, richt aan de vaders, jongelingen en kinderen, die we mogen zien als vertegenwoordigers van verschillende stadia van persoonlijk christelijke ervaring.

Willen we deze waarschuwing ter harte nemen, dan is natuurlijk de vraag van groot belang, wat Johannes onder de „wereld” verstaat. Daarna komt de vraag aan de orde, wat deze waarschuwing voor ons kan betekenen.

* * *

Laten we daarom maar direct de vraag stellen: wat wordt hier met „de wereld” bedoeld?

In het Nieuwe Testament vinden we drie verschillende woorden, die alle vertaald worden met: wereld. Het vaakst komen we het woord „kosmos” tegen. Een 150 maal. Nu kan kosmos drieërlei betekenis hebben. Kosmos kan betekenen: 1. de wereld als schepping. Paulus gebruikt dit woord, wanneer hij staande op de Areopagus te Athene tot de weetgierige Grieken spreekt: „De God, die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is; deze zijnde een Heere des hemels en der aarde, woont niet in tempels met handen gemaakt”. 2. Het kan ook betekenen de wereld als samenvatting van mensen. Ik herinner slechts aan dat bekende woord van Jezus: „Alzo lief heeft God de wereld gehad”. 3. De wereld als uitdrukking van de houding van den natuurlijke mens tegenover God.

* * *

Dus wanneer Johannes waarschuwt met de woorden: „Hebt de wereld niet lief”, dan bedoelt hij niet de wereld als schepping.

Hoe schoon is toch deze wereld. Men behoeft nog geen wereldreiziger te zijn om te kunnen zingen en wel van ganser harte:

„Uw schepping Heer, is godd'lijk
schoon;
vol levenskracht en majesteit”.

We kennen allen de berijmde Psalm 19. Dikwerf hebben we in onze godsdienstoefeningen gezongen:

„Het wijde hemelrond vertelt met blijde
mond Gods eer en heerlijkheid;
ook roemt het firmament, in talen ongekend,
het werk door Hem bereid.
De ene dag beduidt dit d'and're, en
stort uit zijn ongehoorde spraken;
ook meldt de ene nacht de and're Godes
macht, wiens hand dit kon volmaken”.

En moet ik u hier nog herinneren aan de bekende natuursalm? Psalm 104. In vers 24 staat: „Hoe groot zijn uwe werken, o Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van uwe goederen”.

In de wereld als schepping mogen we ons verlustigen. We hebben deze wereld lief en zeggen met den dichter van Ps. 104: „Ik zal den Heere zingen in mijn leven; ik zal mijn God psalm-zingen, terwijl ik nog ben”.

* * *

Johannes kan met zijn waarschuwend woord ook niet bedoeld hebben de wereld gedacht als samenvatting van mensen.

Kosmos kan ook betekenen: mensen wereld. Onder „wereld” worden dus heel gewoon de mensen verstaan. „De wereld wordt zo slecht, Mijnheer” — zo sprak eens een zich braaf wanend menskind mij aan. „De wereld wordt zo slecht”. Bedoeld werd natuurlijk: de mensen.

„God heeft de wereld (de mensen)

alzo liefgehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve maar het eeuwige leven hebbe”. Wie kent dit woord niet?

God heeft de wereld lief. En zouden wij deze wereld niet lief mogen hebben?

* * *

Wanneer Johannes, apostel en evangelist, op hoge leeftijd gekomen en beschikkende over vele geloofservaringen, zeer ernstig waarschuwt om de wereld niet lief te hebben, dan heeft hij gedacht aan de wereld, waarvan we lezen dat ze in het boze ligt. (1 Joh. 5 : 19). Dat is een wereld zonder God.

Deze wereld kunnen we ons denken als tegen den Schepper gericht. Hier kunnen we spreken van een macht, die los wil zijn van God.

In deze wereld heerst de geest der goddeloosheid. Om het nog duidelijker te zeggen: deze wereld staat principieel tegenover Gods Koninkrijk. En daarom kan deze wereld niet anders dan afwijzend staan tegenover het Evangelie van Jezus Christus.

Alle eeuwen door en overal is te merken, dat deze wereld in het boze ligt, en dat ze ook een overste heeft, in de Bijbel genoemd: „de overste dezer wereld”.

Wat dat betekent? Paulus schrijft aan de Gemeente te Efeze: „Ook u, hoewel gij dood waart in uw misdaden en zonden, waarin gij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig den overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de zonen der ongehoorzaamheid”.

En aan de Galaten schrijft dezelfde apostel: „Christus, die zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, om ons te trekken uit de tegenwoordige boze wereld, naar de wil van onze God en Vader”.

* * *

„Hebt de wereld niet lief”, dat is dus

de wereld, waar de zonde is ingekomen.

Als christenen kennen we deze wereld, maar kennen we ook Christus Jezus, die ons getrokken heeft uit de tegenwoordige boze wereld. En daarom zullen we ons niet verwonderen, wanneer de wereld ons haat.

Verstaan we nu de waarschuwing van Johannes? En willen we nu ook gaarne vernemen, waarom hij zo ernstig waarschuwt?

Op deze vraag willen we de volgende week trachten het antwoord te geven.

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Br. J. Broertjes.

Deze broeder zal straks in Groningen zijn theologische studies aanvangen. Doch reeds nu en ook straks wil hij gaarne de Gemeenten des Zondags en op de feestdagen met de prediking van het Woord dienen.

Tot 4 October is zijn adres: Lammerweg 21, Apeldoorn; en daarna: Eijsoniusstr. 3, Groningen.

* * *

Catechisaties.

We vestigen hier de nadruk op het „Lesboekje voor Geloofsleer“ geschreven door Ds. Louw. Er is een tweede druk verschenen. Prijs per exemplaar is thans f 0.25 franco per post. Te bestellen bij br. G. Bourritius, Oudegoedstr. 99, Deventer. (Giro No. 151970.)

Bestellingen zullen vlot worden uitgevoerd.

d. H.

OOG EN OOR

Intuïtie.

Je kunt iets bij intuïtie, dat wil zeggen: als bij „ingeping“, weten. Een nadere verklaring van dat weten kan men moeilijk geven. En toch is men innerlijk overtuigd, gelijk iemand overtuigd kan zijn die aangaande een bepaalde persoon of zaak is ingelicht.

Met het woord intuïtie wordt dus een kennis aangeduid, welke niet de vrucht is van diep nadenken of ernstig en nauwkeurig onderzoek. Ik las daar-
8400

van een aardig voorbeeld uit de vaderlandse geschiedenis. We kennen allen de naam van den moordenaar van Willem van Oranje. Welnu, toen Willem van Oranje in aanraking kwam met Balthasar Gerards, stelde de Prins het volste vertrouwen in dezen man. De Prinses had den man maar even gezien, doch zijn uiterlijk had op haar zulk een ongunstige indruk gemaakt, dat ze haar man vroeg wie toch wel die vreemdeling mocht zijn. Louise de Coligny, zo heette de vrouw van Willem van Oranje, werd door een onverklaarbare vrees aangegrepen. En ze smeekte haar man om zich toch niet met dien vreemden boodschapper, die zich Guyon noemde, in te laten. „Hij deugt niet. Je kunt hem niet vertrouwen“. Doch de Prins stelde meer vertrouwen in de prachtige brieven van aanbeveling, die de vrome predikant Guyon bij zich had, dan in de waarschuwendende woorden van zijn vrouw. Doch het intuïtief aanvoelen bleek maar al te gegrond te zijn geweest. De predikaat Guyon ontpopte zich als de moordenaar Balthasar Gerards.

Intuïtie wil zoveel zeggen als invloeiing.

En zou God ons in bepaalde aangelegenheden ook niet door middel van de intuïtie kunnen leiden?

Natuurlijk diene men de nodige voorzichtigheid aan den dag te leggen, omdat lang niet alle vermoedens bewaarheid worden. We worden niet steeds door het juiste inzicht geleid. Maar bij intuïtie iets zeker weten, bestaat.

* * *

Evangelisatie vanwege en ten bate.

Wie evangeliseert verkondigt het Evangelie. En de wereld heeft niets zo zeer van node dan de boodschap van Christus Jezus te horen. In Hem ligt het heil besloten. De boodschap van Christus en Zijn kruis is van wereldomvattende betekenis. Zo heeft Jezus het zelf gezien en zo hebben ook de apostelen het grote zendingsbevel begrepen en dienovereenkomstig ge-evangeliseerd.

Wanneer men evangeliseert, dan moet men ergens beginnen en tevens moet men hen die geloven de weg naar de nieuwe gemeenschap wijzen. Deze weg is de weg der Gemeente!

In Jeruzalem werd voor het eerst de boodschap van het sterven en de opstanding van Christus verkondigd. En in diezelfde stad vinden we ook de eerste Gemeente van gelovig gedoopte christenen.

Wanneer later Paulus en zijn medehelpers de eerste zendingsreis (Handelingen 13) gaan ondernemen, dan zijn ze de gezonden van de Gemeente te Antiochië. Op deze reis zijn nog

andere reizen gevolgd. Het aantal van hen, die het Evangelie verkondigden, werd steeds groter. Doch deze dienaars van het Woord wisten zich ook verantwoordelijk voor hen die tot het geloof in Jezus Christus kwamen. Uit de Handelingen en de brieven van de apostelen blijkt, dat overal Gemeenten van Jezus Christus zijn ontstaan.

Dit inzicht schijnt bij sommige evangelisten in ons land zoek te zijn. Ze beschouwen het hele land als hun parochie, doch ze zijn niet de gezonden van één Gemeente of een aantal Gemeenten. En evenmin ligt het in hun bedoeling om de bekeerden, de gelovigen, in gemeentelijk verband samen te brengen. Noch openlijk noch bedektelijk willen ze naar een bepaalde Gemeente heenwerken, zoals ze zeggen. En door dit standpunt in te nemen, achten ze zich zelf veelal te staan in de vrijheid. Ze evangeliseren, doch niet vanwege en ook niet ten bate. Ik voor mij, ik geloof dat dit standpunt niet gedekt wordt door de opvatting van het Nieuwe Testament. Wil men de volle raad Gods verkondigen, dan behoort daartoe ook de prediking van de Gemeente.

Hoe de arbeid van onze Gemeenten in Duitsland op het ogenblik geschiedt kan ik niet zeggen, omdat ik dienaangaande geen berichten ter mijner beschikking heb. Doch hoe vaak hebben we destijds in „Der Wahrheitszeuge“ berichten kunnen lezen van rondtrekkende evangelisten, die door de duitse bond van Baptiste Gemeenten waren aangesteld en zich door al die Gemeenten gedragen wisten. Deze Gemeenten — het was geen particuliere onderneming — deden aan wagenzending en aan tentzending. Overal in den lande werden op pleinen, in kerken en lokalen evangelisatiesamenkomsten gehouden.

Wat ons toen vooral trof, was dat men dikwijls een veertien dagen achter elkaar samenkomsten hield. En dat de laatste avonden gewijd waren aan Gemeente, aan doop en avondmaal. De prediking van geloof en doop werd niet van elkaar gescheiden. Niet zelden gebeurde het, dat zo'n evangelisatiecampagne besloten werd met een doopdienst en een avondmaalsviering. De bekeerden en pasgedoopten waren leden geworden van een plaatselijke Gemeente.

En daarmee was men er niet. Dan begon de arbeid eerst. Elke moeder is dankbaar en blij, wanneer ze het leven schenkt aan een kind, doch ze weet tevens — wanneer ze een verantwoordelijke moeder is — dat het kind moet worden grootgebracht en vooral opgevoed. Welk een taak! En deze taak volbrengt ze in haar gezin. Evenzo behoren zij, die tot het geloof in Christus komen, in de Gemeente! Daar in de Gemeente begint de geestelijke vor-

ming. In de omgang met andere leden kan men de zelfkennis beoefenen en de lijdzaamheid betrachten. De geestelijke vorming van een christen behoort te geschieden in de Gemeente. Zo wil God het.

Evangelisatie is goed, is nodig. Doch dan evangelisatie vanwege en ten bate van de Gemeente.

Het nieuwe Jeruzalem.

In Openbaring 21 lezen we de beschrijving van het nieuwe Jeruzalem. Daar lezen we van de heilige stad, die van God uit den hemel nederdaalde en vervuld was van Gods luister. Deze stad had een grote hoge muur en twaalf poorten. De muur der stad had weer twaalf fundamenten. „En hij die met mij sprak had een gouden staf als meetstok, om de stad te meten, en haar poorten en haar muur. En de stad strekte zich in een vierkant uit, gelijk in lengte en in breedte. En hij mat de stad met de staf op twaalf duizend stadiën. Haar lengte en haar breedte en haar hoogte waren gelijk. En de twaalf poorten waren twaalf paaren, elk der poorten bestond uit één enkele paarl; en de bestrating van de stad was zuiver goud, gelijk doorzichtig glas”.

Ds. Buskes merkte eens terecht op, dat de tekening van het nieuwe Jeruzalem, zoals we die vinden in Openbaring 21, een echt oosters karakter draagt. Stel je toch eens voor: straten van goud en paaren poorten! En dan schrijft hij ergens: „Wij kunnen zo meevoelen met den Texelaar, die zijn leven lang in de duinen en aan het strand met de vogels en de bloemen leefde onder Gods hemel en zeide: Wanneer ik dit alles letterlijk moet opvatten, heeft het Nieuwe Jeruzalem voor mij al zijn bekoring verloren”.

De beelden hebben een geestelijke betekenis en daarom een diepere zin dan een letterlijke aanvaarding.

Die grote en hoge muur rondom de stad spreekt van veiligheid en bescherming. De twaalf poorten, die altijd openstaan, spreken van een ruime toegang, die er gedurig en overal — aan elke zijde drie poorten! — is. Twaalf engelen bewaken de poorten, d. w. z. niet ieder kan zo maar binnen komen, doch alleen zij mogen binnen gaan die door het geloof in Christus gerechtvaardigd zijn.

En de muur der stad had twaalf fundamenten, en daarop twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam. Hier hebben we te denken aan de grond, waarop Gods kinderen hun verlossing en eeuwige heerlijkheid mogen bouwen: namelijk de prediking van Jezus Christus en Zijn volkomen verlossingswerk.

Lengte, breedte en hoogte van de stad zijn gelijk. Dus het nieuwe Je-

ruzalem heeft de kubusvorm. De vorm van de stad spreekt dus van haar volkomenheid.

De edelstenen, het goud en de paaren beelden op echt oosterse wijze de heerlijkheid en de rijkdom der stad uit.

* *

Gemeente en Koninkrijk Gods.

In vers 22 van Openbaring 21 — het gaat over het nieuwe Jeruzalem — lezen we: „En een tempel zag ik in haar niet; want God, de Heere, de heerser van het heelal, is haar tempel en het Lam”.

In het nieuwe Jeruzalem, in de wereld die komt en komende is, ziet Johannes geen tempel. Doch tot de tegenwoordige wereld behoort wel een tempel.

Er komt dus een tijd, waarin de tempel niet meer nodig zal zijn. Is dat achteruitgang of vooruitgang? Mij dunk het laatste: vooruitgang! Doch in onze tijd en in deze bedeling hebben we de tempel nog nodig. We behoeven nog de plaats der aanbidding. We hebben de Gemeente nog nodig. Dat is de Gemeente, welke zichtbare gestalte verkrijgt in de levens van de onvolmaakte heiligen, die samen het ledental vormen.

Er zijn christenen, die van een zichtbare Gemeente niet willen weten en die b.v. deze leuze aanheffen: niet de Gemeente, maar het Koninkrijk!

Zeker, zo zal het eenmaal zijn. Het einddoel is het Koninkrijk van God. De Gemeente is geen doel in zichzelf. Doch in deze bedeling kunnen we de Gemeente nog niet missen. In het oude Jeruzalem vinden we de tempel. Doch in het nieuwe Jeruzalem ontbreekt de tempel, want God is haar tempel en het Lam.

Verstaan we de prediking?

Laten we toch niet vooruitgrijpen op hetgeen God eenmaal zal geven.

Wie gemeenschap zegt, die zegge ook: Gemeente. Het einddoel — doch de verwezenlijking van dit doel ligt niet in deze bedeling — blijve echter: het Koninkrijk Gods.

d. H.

VAN BLIJDE BLOEM EN DIEPE WORTEL.

Er is aan alle ding een bloem, die blij naar buiten bloeit. Maar ook een donk're wortel, die diep in de aarde groeit.

En alle mensen zien de bloem en gaan er blijde heen, maar niemand ziet die wortel diep, dan God alleen.

H. S. S. Kuyper zegt dit van de bloem, van de plant, die voor een deel zichtbaar is en voor een deel niet gezien wordt. Wie weet, wat wij allemaal kunnen zeggen over die plant, wanneer we haar in de tuin zien staan. We kunnen de fijngetande bladeren bewonderen, die tere kleur en schone vorm van haar bloem, de ranke stengel; maar een deel blijft onbesproken. Een voor-naam deel: de wortel. De plant heeft een verborgen zijde.

Gelijk een huis, dat daar als een rots uit de grond oprijst en haar slanke muren ten hemel werpt. Wat een stijl en gratie. Wij blikken eerbiedig tegen het bouwwerk op en roemen de verhoudingen, prijzen de kleur van de steen en loven den schepper. Doch ons oordeel is gebaseerd op dat wat we konden zien alleen. Wij weten niets van de fundamenten, hoe diep en breed en sterk ze zijn. Dat huis heeft een verborgen zijde.

Gelijk uw leven dat heeft. Er is een publieke kant aan en een verborgen zijde. De mensen kennen u, misschien al jaren. Ze kennen u aan uw gang, uw verschijning, de klank van uw stem, uw eigenaardigheden. Ze hebben een oordeel over u gevormd en spreken over u, als u er niet bij is. Ze roemen uwe goede hoedanigheden en laken de slechte eigenschappen. Met elkaar kennen ze u door en door, zou men denken. Het is niet waar. Ze zien alleen wat boven de aarde staat, het andere blijft hun onbekend. De mens heeft een verborgen zijde.

Die zijde behoeft niet lelijk te zijn. Gij bidt. Gij bidt aan tafel, in het gezin, in de gemeente, maar gij bidt ook in de eenzaamheid. Het is misschien niet altijd in een kamer met vensters naar Jeruzalem, noch op de een of andere berg, maar gij bidt. Als ge op de fiets u naar uw werk begeeft, als ge door de straat wandelt, als ge met uwe huishoudelijke bezigheden de uren vult: gij bidt. Dat is een verborgen zijde van uw leven, die niemand kent, niemand zo maar kan waarnemen. Wanneer men een oordeel over uw leven velt, dan kunnen zij dat slechts over een zeer klein deel van uw leven doen. Is het niet reeds eens gezegd, dat een mens is gelijk een ijsberg, die voor viervijfde onder water drijft? Gij hebt deze en gene zo in stilte eens geholpen met uw raad, een handreiking en de buitenwacht weet daar niet van. Die buitenwacht vormt zich wel een mening over uw leven, maar gij glimlacht daarover. Gij strijdt een eerlijke, voortdurende strijd in uw leven, waarvan anderen geen weet hebben. Zij zien slechts wat voor ogen is en oordelen daarnaar. Misschien valt het oordeel niet gunstig uit, maar hoe kunnen zij oordelen, als zij niet weten, hoe gijzelf onder deze dingen staat?

Uw leven heeft een verborgen zijde en, wanneer het zijn moest, gij zoudt het openbaarmaken van dat leven niet vrezen. Het zou bekend worden, dat ge een groots en diep innerlijk leven geleid hebt, dat verborgen bleef gelijk de stroom in het gebergte.

Waarschijnlijk echter ligt daarachter nog een stuk leven, dat gij zeer angstvallig vasthoudt. Op de kaarten vindt men boven en onder witte plekken: terra incognita — onbekend land, onontdekt. Zo zoudt gij, wanneer ge opengekeerd werd gelijk een sleutel een blikje opent, een deel van uw leven tegen een in het licht brengen willen beschermen. Uw leven heeft niet alleen een vrome, schone, zuivere verborgen zijde, maar ook een donkere, onsteltende. Dat is het verborgen deel van uw leven, waarover gij nimmer wilt reppen, waarover gij gesprekken mijdt, welk gebied gij schuwt als een die op dat terrein gegrepen kan worden. Dat deel camoufleert gij met godsdienstige handelingen of onverschilligheid, maar verheimelijken doet ge het zeker. Ge schermst het af aan alle zijden en uw geest staat voortdurend op de wacht, dat niemand daar binnentrede. Daarover hangt ge een sluier en zelfs de mens naast u gunt ge geen blik in dat stuk leven. Gij vreest de openbaarmaking.

Dat leven vormt de kern van uw onrust. Jezus heeft wel eens gesproken over de worm, die niet sterft en het vuur, dat niet uitgeblust wordt, maar is hier niet de worm en het vuur? Altijd de knaging, de vertering, zonder verteerd te worden. Immer de onrust. De onrust van den misdadiger, die vreest, dat men hem op het spoor is, dat hij weldra ontmaskerd zal worden. Dat drijft hem voort en doet hem dolende zijn op aarde, al woont hij ook in het midden van een gezin, van een gemeente. Hij kent geen vrede.

Wij moeten allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus.

Dat moeten wij. Al zouden we het niet willen. Al zouden we graag dat ene stuk verborgen houden, gelijk de schooljongen de ene bladzijde wil overslaan, omdat er geknoeid is. De boeken zullen worden geopend en post voor post wordt doorgezien met ogen als een vlamme vuurs. Daar zal geen bedekking baten. Onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelij kleeft.

Het is goed, dat Paulus, wanneer hij over deze openbaring onzer levens spreekt, deze onthulling der verborgenheden, juist in dit hoofdstuk van de verzoening getuigt. Dat hij hier de mensen bewegen wil tot het geloof. Tot het geloof in Jezus Christus.

Want zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods;

en worden om niet gerechtvaardigd,

uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is:

Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed.

Een blijde bloem, een diepe wortel. Een zeer diepe wortel, wegborend in de gronden der hel.

Een blijde bloem. Waar de zonde machtig geworden is, meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest.

Heer, de wortel is er: en niemand ziet die wortel diep, dan Gij alleen.

Geef mij die blijde bloem, die rode roos, gekleurd door de stromen van Uw leven, dragend de zoete geur Uwer liefde en genade.

HUIZINGA.

VAN PARADIJS TOT PARADIJS.

Een bijbelstudie.

I.

De Heilige Schrift geeft ons een ruim gezichtsveld en brede blik. Ze is het meest volledige geschiedboek der wereld, want ze beschrijft ons het begin en ook de slotsom van de geschiedenis der mensheid. En dat is onschatbaar veel waard. Want om de dingen goed te kunnen verstaan en beoordelen moeten we het einde, de afloop kennen. Wie vóór die tijd oordeelt treft zelden het juiste. Het einde rechtvaardigt of veroordeelt aanvang en uitvoering van elke onderneming. De Schrift vermaant ons op het einde te letten — reden waarom ze ons dat einde zo uitvoerig beschrijft.

We hebben tweemaal in onze bijbel een beschrijving van het paradijs. In het paradijs ontmoeten we den eersten mens en in het paradijs verliezen we de mensheid weer uit het oog. Haar levensgang gaat van paradijs tot paradijs. Ze keert naar de plaats van haar oorsprong terug.

Wat dan?

Is dan de weg van zoveel eeuwen, de weg van zoveel tranen en klachten, zorgen en smart niet meer dan een grote omweg? Zal de mensheid, na de tocht door de eeuwen lijdend en strijdend te hebben volbracht, nog niets verder zijn dan bij de aanvang? Zal alles tevergeefs zijn doorgemaakt en de ommekeer van paradijs tot paradijs opnieuw beginnen? Zou het paradijs dan misschien niet meer zijn dan een doorgangspunt op de doolweg der mensheid? de plaats, om een wijle te rusten, teneinde kracht te vergaderen tot voort-

zetting van de doelloze en eindeloze reis? Ware het dan niet beter, dat we zijn poort nimmermeer zagen, zodat een laatste uitputting een einde maakte aan dit doelloos bestaan?

De weg der mensheid loopt van paradijs tot paradijs, maar een cirkelgang is het niet, want God heeft de leiding en Hij herhaalt zich niet.

Alles wat we in onze bijbel lezen tussen de beschrijving van het eerste en van het tweede paradijs, wordt duidelijk in zijn strekking en waarde wanneer we de beschrijving van het paradijs in Genesis vergelijken met die in de Openbaring. (Gen. 2 : 8—17 : 3 : 6 en 22—24. Openb. 22 : 1—5). Het onderscheid tussen de vroegere en toekomstige paradijsbewoners is zo groot dat een ieder, die daarop acht geeft, moet toegeven dat, wat de Boze ten kwade gedacht heeft, door God op wonderbare wijze ten goede gekeerd is. Tussen de laatste en de eerste paradijsbewoners is het verschil zo groot en heerlijk, dat het de lange weg van strijd en smart ruimschoots waard is. Inplaats van een doelloos mijmeren over het ontzonken geluk en een slopend verlangen naar het verloren paradijs, zal de overdenking van dat verschil een krachtig heimwee in ons opwekken naar het paradijs, dat met ontsloten poort ons in de toekomst wenkt.

* * *

1. Hoe was de mens, toen hij in het eerste paradijs ontwaakte en hoe zal hij zijn als hij in het tweede paradijs zal binnen gaan?

Het paradijs was er, voor de mens er was. Toen Gods beeldrager de ogen opsloeg vond hij alle dingen gereed en de gehele schepping als op hem wachtende. Het paradijs was de plaats, die God hem ter woning bereid had. Daar wenkte hem van alle zijden de overvloed en waren de omstandigheden voor zijn wasdom gunstig. Niet, dat hij geheel buiten gevaar was, want in de hof stond ook de boom der kennis des goeds en des kwaads, welks vrucht hij niet mocht eten. Onthouding, zelfverloochening ten opzichte van die éne boom eiste de gehoorzaamheid aan God van hem. Meer niet. Maar dat ene dan ook op straffe des doods.

Het gehele onderscheid tussen het paradijs aan het begin en het paradijs aan het einde der wereld komt dan ook hierop neer, dat in het paradijs, dat we hopen te betreden, de boom der kennis des goeds en des kwaads niet gevonden wordt. Het doel van Gods verlossende arbeid is dienovereenkomstig dan ook geen andere, dan die boom overbodig te maken.

a. Toen de mens in het eerste paradijs ontwaakte, was hij nog onschuldig, wanneer hij het tweede weer be-

treedt, zal hij schuldloos zijn.

Dat is het onderscheid tussen iemand, die nog geen schuld heeft en iemand, die geen schuld meer heeft.

Toen de mens door God in het paradijs gesteld werd, geleek hij op het kind, dat van goed en kwaad nog geen weet heeft. Natuurlijk met enig onderscheid. Het kind heeft al een verkeerd hart, maar heeft nog geen weet van het kwade, terwijl de mens rein door God geschapen werd, en vanwege deze reinheid geen bewustzijn van het kwaad had. Hij behoefde zichzelf niet te veroordelen, of schoon hij zichzelf kende, terwijl het kind nog geen zelfbeschuldiging heeft, omdat het zichzelf nog niet kent.

Maar geheel veranderd keert de mens in het paradijs terug. Als een zonde-loze. Niet zonder kennis van goed en kwaad maar met de kennis van beide. Dan zal hij het goede niet doen, omdat hij het kwade niet kent, maar omdat hij het goede liefheeft en het kwade haat. Niet als iemand, die nog niet gezondigd heeft, maar als iemand, die niet meer zondigen kan betreedt hij het tweede paradijs. De vrede, waarmee hij in dat paradijs verkeren zal, zal niet die der onschuld zijn, maar die der schuldvergeving.

2. *De mens in 't eerste paradijs werd op de proef gesteld, de mens in 't tweede paradijs heeft iedere proef doorstaan.*

De onschuld met haar vruchten van vrede en geluk, was in de hof van Eden nog een onzeker bezit — want de mens kon zijn onschuld nog verliezen. Daaraan herinnerde de boom der kennis des goeds en des kwaads. God stelde gehoorzaamheid en trouw op de proef; gaf den mens gelegenheid te tonen, hoeveel zijn onschuld hem waard was. Want onschuldig zijn wanneer men zich aan geen overtreding kan schuldig maken, is waardeloos. Daarom bezat de mens in het eerste paradijs nog niet die diepe rust, die vaste vrede. 't Was immers nog niet uitgemakt of hij die proef zou kunnen doorstaan. Rust was niet zijn onvoorwaardelijk, zijn onvervreemdbaar bezit, maar hij moest ze door standvastigheid eerst nog zichzelf verzeiken. Hij kende nog niet de pijn van iemand, die gevallen is, doch ook niet de vreugde van iemand, die niet meer vallen kan.

Die vreugde zal het deel zijn van hen, die straks het tweede paradijs betreden zullen. Dié hebben de ure der verzoeking achter zich. Dié hebben overwonnen; dié hebben in vreugd en leed hun beginsel bewaard. Nu kan hen niets meer deren; niets meer tot ongehoorzaamheid verleiden. Te zondigen is voor hen een onmogelijkheid geworden en daarom is hun geluk en vreugde voor eeuwig verzekerd.

Er vaart een onrust door mijn leven;
zolang mijn schuld niet is vergeven,
zolang de worm niet is gedood,
zolang het vuur niet is gedoofd.

Mijn leven jaagt mijn leven voort,
en ieder uur word 'k aangespoord,
niets meer te willen weten
en het verleden te vergeten.

Maar al wat gisteren was is heden;
wat ooit gebeurde volgt mijn schreden.
Er is geen plaats der ruste meer:
Wat moet ik doen, alwetend Heer?

— — —

Als gij dan nergens ruste vindt,
als gij de zonde niet bemint,
maar haar bedrijvend u veracht,
haar vreugdekreet niets is dan klacht,
dan zal Ik u genadig zijn
dan zult gij ook nog zalig zijn:

„Vergeven zij u alle schuld
en word met Mijnen vree vervuld!”

de Zwerver.

3. *In het eerste paradijs was de mens in het bereik van den Verzoeker in het tweede paradijs is hij voor altoos buiten diens bereik.*

Een bedekte aanduiding van de aanwezigheid van den Verzoeker gaf God den mens reeds in de opdracht om de aarde te bebouwen en te bewaren. Dat laatste moest de gedachte aan een vreemde, verstorende macht doen opkomen, die des mensens geluk bedreigde. In dat woord „bewaren” lag een zachte vermaning tot voorzichtigheid. Zonder tussenkomst van den Verzoeker waren de gedachten van den mens misschien niet zo uitdrukkelijk bij de verboden boom bepaald geworden, althans de verzoeking om van diens vrucht te eten, niet zo groot geweest. Maar de werking, die de Verzoeker aan het eten van die vrucht toeschreef, was zo bekorend, dat de mens een overtreder werd. Verleid geworden zijnde, is de mens een overtreder geworden.

Maar in het tweede paradijs treedt

geen Verzoeker meer op. Aan de schil-dering van dat paradijs gaat de beschrijving van de nederlaag van den Verzoeker vooraf. De Oude Slang, de Satan, wordt geworpen in de poel, die brandt van vuur en sulfer en de rook zijner pijniging gaat op in alle eeuwigheid. Voor zijn verderfelijke invloed blijft de nieuwe mensheid voor eeuwig bewaard. De plaats, die in het eerste paradijs werd ingenomen door den Verzoeker, die den mens van God weglakte, wordt in het tweede ingenomen door den Verlosser, die den mens tot God terug bracht en met God herenigde.

4. *Toen de mens in het eerste paradijs geplaatst werd was hij sterfelijk, als hij het tweede betreedt, zal hij onsterfelijk wezen.*

„Ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven”, waarschuwde God hem. Hij moest niet sterven, maar kon wel sterven. Twee wegen

stonden voor hem open: opklommen tot onsterfelijkheid of een prooi des doods worden. Hij was het leven deelachtig, maar dat was nog niet het eeuwige leven, dat zich met de krachten des doods gemeten had. Hij kon het leven zowel verliezen als behouden. Bleef hij aan God gehoorzaam, dan stroomde hem het leven toe: werd hij ongehoorzaam, dan stroomde het weg. Hij kon het leven verbeuren. Die onzekerheid maakte dat zijn blijdschap nog niet volkomen was.

Maar voor het paradijs ten tweede male ontsloten wordt, worden eerst dood en dodenrijk geworpen in de poel des vuurs. De bewoners van het tweede paradijs zijn door de dood heen gegaan. Ze hebben hem niet meer vóór doch achter zich. Hun leven is nu dat van den verzezen Heiland, die dood geweest is en zie, Hij leeft in alle eeuwigheid. Hun laatste en grootste vijand is teniet gedaan. Zij kunnen niet meer sterven. Daarom is hun blijdschap volkomen. Ze ontvingen het leven en de onverderfelijkheid.

(Wordt voortgezet.)

L.

OVERGAAN TOT DE AANVAL.

We raken wel thuis, of we willen of niet, in uitdrukkingen, die aan het kriegsleven ontleend zijn. Dat moge u niet hinderen. Ik herinner mij nog enige jaren geleden de ervaring gemaakt te hebben, dat een bezoeker onzer kerkdiensten verkoos niet langer naar mij te luisteren, daar ik teveel termen gebruikt had, die hem aan het militaire leven herinnerden. Wij spreken allen in beelden uit onze omgeving. Jezus, gold Hij niet voor een zoon van den dorpsen timmerman, spreekt van den zaaiër, den herder, de vrouw, die deeg maakt en een kleed herstelt, van de splinter en de balk, van het huis op zand- en rotsgrond. Paulus, man van steden, tekent geen verloren zoon doch een verloren geslacht, zoals dat te vinden is in een stad; herinnert aan de sportwedstrijden; kent de wapenrusting van een romeins soldaat. En wij? Gedurig wiselen wij onze woorden, naarmate de tijd is, doch het ligt voor de

hand, dat we nu ook eens spreken van offensief en defensief, van bewegingen en stellingenoorlog, van indeukingen moreel en slagvaardigheid.

En het zal ons soms ook wel als de soldaten gaan. Wat kan een mens neerslachtig zijn. Allerlei berichten lopen binnen, we overzien nu het hele front en niet een klein stukje, en we worden even geschud. Of er komen geen verslagen en het gevoel sluipt binnen, dat we vastgelopen zijn. Verlossend moet onder bepaalde omstandigheden het bevel klinken: Over tot de aanval — of hoe zo'n bevel nu ook mag luiden. We zijn er dus nog en we zijn nog niet verslagen. We hebben wel tegenstand, maar die demoraliseert niet. Valt aan.

De wijze, waarop wij met onze krachten de zending in eigen land verrichten, toont aan, dat we niet in de verdediging zijn, nog minder dat we ingesloten werden: wij slaan om ons heen in de naam des Heeren. Br. Scholte, dat weet ge, zal het zuidelijk front versterken en moge God dat besluit met overwinningen bevestigen. Br. Veenstra volgt hem daarna in Heerenveen op. Br. v. d. Werf „ontketent een offensief” in Workum en wie zou niet wensen voor de gemeente en den broeder, dat onze Heer wonderen en tekenen-moge verrichten in het verstorven stadje. Br. Bosma van Veendam zal in de gemeente te Groningen zijn beste krachten geven. Dat konden we u de vorige week nog niet melden. Wij zijn verblijd het nu te kunnen. Het is onze bede, dat God dezen broeder bekrachtige en tot een zegen stelle. Wees sterk en Hij zal uw hart versterken.

Gaarne zou ik u nu ook wat van onze andere evangelisten vertellen, maar momenteel zijn er geen meldingen. We troosten ons dan wel met het spreekwoord, dat geen bericht goed bericht is, maar geven toe, dat die troost zeer schraal is.

We concluderen echter, dat we nog steeds in de aanval zijn. Moge het aantal der boodschappers van de goede tijding, een grote heerschare worden. En wanneer we aan hen denken, herinneren we ons ook, dat we „een school” in Groningen hebben, waar onze werkers onderricht ontvangen. Als Ds. Bakker, die les geeft, daar nu eens iets over schreef, dan zijn we weer volledig geïnformeerd.

Het is natuurlijk overbodig, zegt of schrijft gij soms niet overbodige dingen?, maar ik wil het toch zeggen: heel dit werk kost natuurlijk handen vol geld. Wat zou dat, zegt gij. Precies, zo sta ik er ook onder. Het werk, het werk moeten we in 't oog houden. Zien wij niet elke maand, hoe de jeugd offert en zo op haar wijze medearbeidt? Lezen we niet gedurig namen van gemeenten en personen in ons weekblad, die geld stortten voor deze arbeid? Geld? Er is geld genoeg. Houdt u maar eens een collecte voor de inwendige zending en ge zult halverwege de kerk de zak moeten ledigen.

De zaak roept ons tot de orde. De zaak heeft onze liefde, en daarmee ons gebed, ons meeleven, geven en al wat er bij komt. Wij gaan voorwaarts.

HUIZINGA,

Secr. C.I.Z.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Het ging ons als gemeente de laatste tijd goed. Thans zijn donkere wolken boven ons saamgetrokken. Ds. v. d. Flier, die ons sinds kort diende, heeft gemeend te moeten bedanken, en is nu buiten gemeentelijk verband werkzaam. Dit heeft ons als gemeente smartelijk getroffen en we zijn dus onverwachts herderloos geworden. Christus Jezus is echter in ons midden gebleven, Hij waakt over Zijn gemeente.

Zondagmiddag hadden we Ds. de Neef van Arnhem in ons midden, die in een krachtig getuigenis ons wees op het wandelen met Christus. Ook zeide hij zijn volle medewerking toe. Vol vertrouwen gaan we een nieuwe toekomst tegemoet, den Heer biddende, dat de ledige plaats in ons midden, spoedig weer bezet moge worden.

Wij bevelen onze gemeente in uw aler voorbede aan.

G. W. GROENHUIJZEN.

Correspondent.

MEDEDELINGEN

Van de Unie-Administratie.

In dank ontvangen voor de Binnenlandse Zending (C. I. Z.):

K. v. d. W. te M. een
bedrag van f 2.—
Kleine Meisjesver.
te Harlingen - 8.72

Voor de Unie, bestemd voor betaling liederenbundels van:

J. B. te W. een bedrag van f 8.40
Gem. Rotterdam (C.) - 100.—

Verder verzoek ik beleefd alle gemeenten, welke nog niet de vragenlijst ingevuld aan ondertekende zijn adres hebben verzonden, dit omgaand te doen. Volgende week hoop ik een lijstje van verschuldigde bijdragen 1e halfjaar 1942/43 te publiceren en dan is nodig te weten het aantal leden der Gemeente per 1 Januari 1942. Vele brs. secretarissen hebben aan mijn verzoek voldaan doch helaas er zijn steeds vele laatkomers.

Met h. gr.

Uw adm.

H. KONING,
Coevorden, v. Heutszingsel 52.
Postrekening 275770.

Verantwoording.

Pensioenfonds.

In dank ontvangen van:

de gem. te Amsterdam f 50.—
" " Haarlem - 25.—
" " Haulerwijk - 60.—
N. N. te Al. - 3.—
A. V. te R. - 10.—
K. v. d. W. te Mp. - 2.—

Het gaat heus uitstekend. En toch zijn er nog enkele gemeenten, die mij — naar 't schijnt althans — vergeten. Die zal ik nog wel even apart moeten aanschieten. Of verrassen zij mij deze week?

Met br.gr.

K. REILING,
Postr. 109502. Hengelo (O.).

MUZIEK ZONDER NOTEN.

Er zijn liederen zonder woorden, als men componisten mag geloven. Alleen dus maar zo'n zwevende melodie, waarbij ieder naar hartelust zijn woorden kan dichten. Waarom zouden wij dan niet muziek zonder noten leveren, daarbij bedoelende, dat wij de woorden brengen, die bij de een of de ander vanzelf tot een melodie zullen worden?

Vasthouden in de bocht.

Het is u ook wel opgevallen wel een onrust zich van de meesten meester maakt, wanneer de trein, die de mensen vlug, veilig en voordelig vervoerd heeft, een groot station nadert. Die nadering is vast te stellen aan het toenemend aantal keren kruisen van een wissel, aan de lijnen, die van links en rechts komen opdrijven en naast de onze zich voortspoen. Eén begint er mee. Een dame. De kleding moet in orde gemaakt worden, de diverse koffers van verschillende makelij, sommige met zuinig bewaarde hotelplaatjes er op gekleefd, symbool van rijkdom en haast even vaak armoede, die koffers dan moeten uit de netten gevestig worden. Maar nauwelijks is er een begonnen of daar verrijzen her en der ouden en jongen om zich op de uittocht voor te bereiden. Dan komt een precair ogenblik. Niet ver van 't einddoel begint de wagen, nog in flinke vaart, vervaarlijk over te hellen, te schudden en menig reiziger belandt ergens tegen een deur, venster, op de tenen van den buurman en iedere hand grijpt naar een houvast. Zulks geeft te denken.

Men moet zich vasthouden in de bochten. Het is nog beter zich gedurig vast te houden, omdat men op een onbekende lijn nooit recht weet, waar de bochten zitten. Dit geeft nog meer te denken. Het bepaalt den mens bij zijn levensreis, die hem langs onverkende paden voert van uur tot uur. Het leven is zo avontuurlijk, want men weet nooit wat de volgende dag voor grote dingen zullen gebeuren. Het is derhalve geraden zich in de bochten, waarin wij geworpen worden, vast te houden. Het is nog raadzaam zich gedurig van steun te verzekeren, want onverwacht komen ruk en stoot en zijwaartse bewegingen. Het is mij goed nabij God te zijn, met God te wandelen. Je kunt niet weten. Nee, je kunt het wel weten. Je weet zeker, dat er straks stukken komen, die je heen en weer zullen slingeren, die je tegen de wand zullen smijten. Dat er aan het eind een rail helemaal zal missen. Dat stuk, waarvan een dichter zeide, dat er de zwaarste branding staat. Omdat je alles

weet en nooit en nimmer weet, wanneer die gebeurtenissen zullen zijn, maar zijn zullen ze, daarom is het beter een houvast te hebben. Niet alleen in bochten, die je kent. Gedurende de hele reis. Zo juist werd daar de uitdrukking: wandelen met God — gebruikt. Die vinden we als we lezen van Henoch en Noach. Dezer dagen las ik een boek van Ds. Buskes, die het volgende verhaalt: Ds. Jonker preekte eens over Henoch en hij, de kindervriend, vertelde, hoe een zondagsschoolkind het verhaal van Henoch navertelde: „Henoch wandelde met God en zij praatten met elkander en zij liepen al maar door, zodat zij de tijd vergaten, zij hadden zo veel te vertellen, dat zij niet merkten, hoever ze liepen . . . plotseling, geheel onverwacht stonden zij voor het huis van God . . . Henoch wilde terugkeren, maar God zei: nu je zover bent, moet je maar binnen komen.”

Henoch leefde in een geweldige tijd. Ontwikkeling, vooruitgang op elk terrein. In de landbouw, in de techniek, in de kunst en in machtsvertoon. Het slingerde hevig in zijn tijd en het was zijn wereld, die onderging, toen Noach wegdreef in de ark; Noach, die ook wandelde met God. Mannen, die niet wankelden en tenslotte niet omkwamen. Die de wereld overleefden.

Onze gemeenschappelijke trein gaat met een beklemmende vaart de totaal duistere toekomst tegen. Geen sterveling ter wereld weet hoe het er morgenvroeg uit zal zien. Of de sterren in hunne plaatsen zullen blijven! of het evenwicht in de schepping bewaard zal blijven; of de groten dezer aarde nog leven; of de wrede oorlog nog lang zal duren; of de volken elkaar zullen vinden of niet. Men zegt, dat bij een aardbeving dat het verschrikkelijkste is, dat juist de aarde beeft en wiegt — die vaste aarde. Hemel en aarde zullen voorbijgaan. Vasthouden in de bocht. Waaraan dan? Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan. Zullen wij ons klemmen aan de boomstam, die met ons naar de steile waterval afdrijft? Ons knijpen tegen de bank, die straks aan spaanders zal slaan?

Uit de altijd vloeiende maalstroom van de tijd verrijst het Woord der waarheid. Daaraan houden wij ons vast. En daardoor worden wij vastgehouden. De Rots der eeuwen ontfermt zich over ons en redt onze zielen van de dood.

H.

Oogstdankfeest.

Het is in deze landen gewoonte geweest om in het voorjaar een biduur te houden voor het gewas en in de herfst een dankstond voor de oogst. In onze gemeenten heeft men, voor zover ik weet, deze goede gewoonte niet gekend. Voelde men zich niet afhankelijk, wanneer er gezaaid en gepoot moest worden? Was er geen dankbaarheid, wanneer de volle wagens op de schuur aanschommelden? Zowel het een als het ander zal aanwezig geweest zijn. Waren onze gemeenten van oorsprong stadsgemeenten, zodat er direct geen contact met het landelijk leven was? Integendeel. Was het misschien te kerkelijk en te verward, vooral niets dan „gewoonte”, wat onze vaders afschrok om tot bede en dank zich te verenigen? Hoe dan ook: wat zou er tegen zijn om een paar keren in het jaar stil te staan bij wat God op de akker doet? Voor de stedelingen zou het schoon zijn dan een echte boer te horen, een, die nog de reuk des velds als een gewaad om zich draagt; te horen, wanneer het groeit en hoe, van de arbeid en de verwachting. Het koren is nu reeds binnen en over de wijde velden kruipen de rooiers der aardappelen. God heeft genoeg gegeven, dat ieder leven kan.

Zondag 27 Sept. Ex. 23: 10—19.

Waar God regeert is vrede en vreugde. Daar kan de zuchtende schepping een lied aanheffen en de mens zal dat gezang ondersteunen. Zullen wij vandaag in onze huizen in elk geval niet eens in het bijzonder denken aan wat God in de oogst geschonken heeft? Boven verdienste. Als er ooit onzerzijds van verdienen sprake kon zijn.

Maandag 28 Sept. Gen. 8: 15—22.

De mens, die leven mag in het rijk der genade, verlieze het rijk der schepping niet uit het oog, want ook daar toont God Zich barmhartig en lankmoedig. Zie de lelie op het veld. En beweën in het midden dezer wonderen uw hart, dat boos is. Hoe heerlijk zal alles zijn, wanneer geen zonde meer in

ons wroet en woelt en alles Hem ter ere zingt.

Dinsdag 29 Sept. Matth. 6: 25—34.

Deze woorden behoren tot de schoonste en zwaarste, die we van den Heer hebben. Want wat ligt meer in ons dan de bezorgdheid. Juist deze tijd openbaart ons in dat opzicht wel ons eigen hart. Ja, maar . . . Ja, maar de Heer heeft dit gezegd. En Hij zeide dat, opdat wij een stil en gerust leven zouden leiden. O, dat wij Hem toch vertrouwden zonder een rimpel van twijfel.

Woensdag 30 Sept. Ex. 16: 1—10.

Bij den Heer is geen ding te wonderlijk. Ik weet, dat van de lezers er sommigen zijn, die wonderlijke verhalen kunnen doen over Gods zegenende handen. Hoe God de gebeden hoorde. Willen zij die ervaringen niet eens op schrift stellen en ze mij toezenden? We zouden elkander kunnen sterken door het wijzen op Hem, Dien niets te wonderlijk is. Hij kan, en wil, en zal.

Donderdag 1 Oct. Ps. 104: 24—35.

Groot is de Heer en zeer te prijzen. Alle landen zijn vol van Zijne heerlijkheid. Op bergen en in dalen, ja overal is God. Aan de tafel Gods komt niemand tekort. Hoe zou de Schepper Zich verheugen, indien wij allen zorgden, dat ieder genoeg had. Hij schenkt mild en overvloedig.

Vrijdag 2 Oct. Pred. 11: 1—10.

Er zijn raadselen hier op aarde, die wij niet kunnen oplossen. Nu en dan staan wij voor afgronden. Maar dit is zeker: des mensen gedrag keert op zijn hoofd terug. Indien gij dan het goede voor hebt, zo aarzel niet dat te doen, want de vrucht zal zoet zijn en laven in de woestijntocht. Zaai dan het goede zaad. Zaai het bij dag en bij nacht, in zonneschijn en regen, tijdig en ontijdig. Zie op niemand, doch zaai. Eenmaal toch zien wij van alles de vrucht.

Zaterdag 3 Oct. Ps. 126.

Een lied, waarin tranen op muziek gezet zijn, vreugdetranen. Wij verstaan het lied. Meer nog wil het ons zeggen: wij zullen voortgaan met het zaaien, ook al is het wenend. Zal de vijand niet alles vertrappen? Zal de woestijnwind niet verschroeiend waaien? Gaat voort met het zaaien van 't Woord. Die volharden zullen wederkomen, juichend, met schoven onder de arm.

HUIZINGA.

ADVERTENTIE

Door Gods goedheid werden wij zeer verblijd met de geboorte van een welgeschapen Zoon dien wij

PIETER

noemden.

P. DE RAAF

J. DE RAAF—van Wijk.

2de Exloërmond, Kijl 7.

Harlingen, 20 Sept. '42.

Heden overleed zacht en kalm, in haar Heer en Heiland, onze Zuster

MAATJE v. d. MEER,

Weduwe van

ANDRIES A. TUINSTRA,

in de ouderdom van bijna 75 jaar.

Namens de Bapt. Gemeente Harlingen.

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 1992

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEBT DE WERELD
NIET LIEF. (2)

„Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleses en de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader maar is uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid”

I Joh. 2 : 16, 17.

We schreven de vorige keer over de ernstige waarschuwing van Johannes aan de christenen van zijn tijd: „Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is.”

Wat verstaat Johannes onder de wereld, zo hebben we toen gevraagd. Op deze vraag werd een antwoord gegeven.

Hebben we allen de waarschuwing verstaan? En willen we nu vernemen waarom hij zo ernstig waarschuwt?

Lezen we aandachtig: Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleses en de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader maar is uit de wereld....

Johannes spreekt hier over verzoeking en verleiding.

Zijn oordeel over de wereld is niet mals! Hij ziet drie grote principes, waardoor het leven in de wereld beheerst wordt.

* * *

De begeerlijkheid des vleses.

Wat bedoelt de apostel en evangelist met deze woorden?

Natuurlijk denkt hij hier niet aan de verschillende behoeften van het lichaam, dat is samengesteld uit vlees en bloed.

Op de dag voor 't Avondmaal.

Jezus,
ik ken de geschiedenis van Uw leven,
ik weet hoe Gij U in de dood hebt gegeven;
hoe God op d' opstandingsmorgen de aarde deed beven;
en Gij voor d' ogen der apostelen ten hemel zijt gerezen.
Ik heb dat allemaal zovaak in de bijbel gelezen
en 't is mij honderd keer verteld — het zal wel zo wezen.
Men heeft mij ook gezegd, dat Gij dat voor mij hebt gedaan,
dat Gij U door de soldaten hebt laten slaan
en dat Gij voor mij aan 't kruis zijt gegaan.
Maar waarom beroert dat nauwelijks mijn hart?
Ik vind het wel erg, maar zeg ik: diep is mijn smart —
dan ben ik niet eerlijk. En dat juist verwart
mij en maakt mij bang. Ik moet U meer beminnen,
maar kan toch niet bevelen mijn hart en mijn zinnen?
Zeg gij dan Heer, wat moet ik met mijzelf beginnen?

Ik zal meer aan U denken, aan wat Gij voor mij deedt.
Misschien groeit zo in mij een diep're liefde. Wie weet.
En maak Gij nu voor 't Avondmaal mijn hart gereed.

de Zwerver.

Maar hij denkt hier aan vlees als instrument van den boze.

De begeerlijkheid des vleses doet iemand totaal voor zichzelf leven. Men drijft en wordt altijd maar voortgedreven op de woelige zee van eigen begeerten.

Dat is natuurlijk een leven zonder God. Zijn wetten worden terzijde geschoven. Met als gevolg, dat men een leven gaat leiden van lager orde.

Een leven, dat beheerst wordt door de begeerlijkheid des vleses, kan daarom nimmer een heerlijk leven zijn. Want immers, zulk een leven negeert z'n hogere bestemming. En heel de levenswandel of openbaring is een miskenning van het leven der ziel.

Wordt ons leven beheerst door de begeerlijkheid des vleses?

Hebt de wereld niet lief!

* * *

De begeerlijkheid der ogen.

Hoe kunnen de ogen soms begeren. Men spreekt wel eens van begeerlijke blikken.

Johannes denkt hier bij de begeerlijkheid der ogen ongetwijfeld aan een leven, dat gericht is op ijdelheid; aan een leven, waarin men zich blind staart op het vergankelijke. Zulk een leven is in de maalstroom van het tijdelijke leven terecht gekomen.

Hoeveel kwaad komt niet door de ogen het leven van den mens binnen.

De Psalmist bad eens: „o Heer, zet een wacht voor mijn mond en behoed de deur mijner lippen". Met een variant op dit gebed zouden wij kunnen bidden: „o Heer, zet een wacht voor mijn ogen en behoed de deur mijner oogleden."

De oogpoort moet onder strenge bewaking staan. Hoe gemakkelijk dringt de wereld door de oogpoort het zieleleven binnen. Laat ik maar een paar concrete voorbeelden noemen.

Denk eens aan de vele verderfelijke lectuur. Zogenaamd prikkellectuur. Ouders, let op hetgeen uw kinderen lezen. En ouderen, stelt uzelf onder strenge controle.

En denk voorts aan de bioscoop. Zeker, ik weet wel dat er ook goede films zijn. Maar er zijn in elk geval veel meer verkeerde films. Natuurlijk ook wel pruldingen. Ik denk hier voornamelijk aan die films, die de brede scharen tot zich trekken. Vooral dan wanneer er een leeftijdsgrens is vastgesteld.

Begeerlijkheid der ogen. En hier gaat deze begeerlijkheid zusterlijk samen met de begeerlijkheid des vleses.

* * *

De grootsheid des levens.

Wat moeten we hier onder grootsheid des levens verstaan? Neen, Johannes is geen zwartkijker, wanneer hij hier voor alles en nog wat komt waarschuwen.

Onder grootsheid des levens verstaat hij een bepaalde levenshouding, welke in wezen afwijzend staat tegenover de beginselen van het Evangelie.

We kunnen hier daarom denken aan de menselijke geest, die streeft naar het hogere in het leven zonder den Allerhoogste te willen kennen en erkennen.

We kunnen hier ook denken aan de hooggeroemde wijsheid dezer wereld, welke tevergeefs antwoord zoekt op de diepste levensvragen.

En denken we hier toch ook aan de vermenigvuldigde kennis, die niet heeft kunnen verhinderen, dat volkeren elkaar op leven en dood bestrijden.

Ik vermoed, dat Johannes hier met zijn waarschuwende woorden heeft moeten denken aan het verhaal uit Genesis 3, het verhaal van de zondeval. Leest u het begin van dat hoofdstuk eens en let u dan vooral op hetgeen in vers 6 staat: „En de vrouw zag, dat die boom goed was tot spijze en dat hij een lust was voor de ogen, ja, een boom die begeerlijk was om verstandig te maken; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook haar man met haar en hij at". Hier heeft u die drie grote principes, waardoor het leven in de wereld beheerst wordt. In Genesis 3: 6 leest u achtereenvolgens van de begeerlijkheid des vleses, van de begeerlijkheid

der ogen en van de grootsheid des levens.

En wanneer u Mattheus 4, het eerste gedeelte, leest, dan zult u verstaan dat de duivel geprobeerd heeft Jezus Christus te verzoeken door middel van deze begeerlijkheden.

Deze drie verleidingen of verlokkingen vormen inderdaad een fascinerende macht in de wereld. En het is deze wereld, die los wil zijn van God, die Gods wetten overtreedt, die zich stelt tegenover Gods bedoeling met de wereld.

Deze wereld is de wereld van den antichrist.

* * *

„En de wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid."

Dat is de weg van deze wereld.

Deze wereld wil Jezus niet. Ze heeft Hem gekruisigd. En ze zou Hem andermaal willen kruisigen.

In wezen is deze wereld niets veranderd. Ze mag intellectueel zijn — ze mag nieuwe politieke wegen gaan — ze mag sociale hervormingen doorvoeren — en toch zal ze zichzelf niet kunnen verloochenen.

Vandaar de waarschuwing van Johannes. En nog wel een waarschuwing aan het adres van de christenen!

De wereld gaat voorbij...

Des christens verhouding tot de wereld wordt bepaald door zijn verhouding tot God. En God leren wij kennen door Jezus Christus. Daarom is Jezus Christus voor den christen de Overste Leidsman.

En deze Jezus Christus werd door de wereld verworpen.

Hoe kunnen wij deze wereld welgezind zijn? (Let wel: onder deze wereld niet te verstaan de schepping of de mensen! Ik verwijs hier naar het voorgaand artikel). De vriendschap dezer wereld is vijandschap tegen God.

De wereld stelt zich tegenover de fundamentele waarheden van de Bijbel. En daarmee en daardoor is onze positie bepaald!

Weest op uw hoede voor de geest dezer wereld.

„Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleses en de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader maar is uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid".

Een gewaarschuwd man geldt voor twee, zegt men wel. Doch ons gebed blijve: „Leid ons niet in de verzoeking, maar verlos ons van den boze".

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU

De Gemeente Apeldoorn.

Het lag in onze bedoeling om in dit nummer nadere bijzonderheden over het neerleggen van zijn ambt door br. v. d. Flier en over de wijze, waarop de Gemeente op deze onheuse behandeling heeft gereageerd, mede te delen. Doch nu de correspondent van Apeldoorn een kort bericht in ons weekblad heeft laten opnemen, zal er met een mededeling van de zijde der Unie Commissie nog even gewacht worden. Aan het feit als zodanig is thans in het blad onzer Gemeenten bekendheid gegeven. Ook een deel van de kerkelijke pers heeft een mededeling dienaangaande verstrekt.

De Gemeente Apeldoorn is diep teleurgesteld, smartelijk getroffen. Vermenigvuldigen we onze gebeden voor deze Gemeente en haar arbeid. Hij schenke aan de leden vernieuwde toewijding en verhoogde ijver. En moge er in de vacature spoedig voorzien worden.

* * *

Herfstvergadering van de Unie Commissie.

De Commissie der Unie hoopt Maandag 26 en Dinsdag 27 Oct. as. bijeen te komen in Groningen. We vermoeden, dat slechts enkele leden de begeerte zullen hebben, dat nachtlogies voor hen wordt aangevraagd. Willen deze broeders zich maar aanmelden bij den secretaris van de Gemeente aldaar, met het verzoek wel te willen uitzien naar een nachtelijke beschutting bij deze of gene gastvrije familie in de Grunostad. Het adres van den secretaris is: B. Hof, J. C. Kapteijnlaan 14a.

Rapporten, brieven etc. voor deze vergadering zende men naar Haarlem, Tetterodestr. 47.

Vóór Vrijdag 23 Oct. moet één en ander in ons Uniebureau aanwezig zijn.

* * *

Catechisaties.

Nog eens weer vestigen we de aandacht op de tweede druk van het „Lesboekje voor Geloofsleer", geschreven door Ds. Louw. Men diene in z'n eigen belang zo spoedig mogelijk te bestellen bij br. G. Bouritius, Oudegoedstr. 99, Deventer. De prijs per exemplaar is f 0.25 franco per post. Men doet verstandig om het bedrag maar direct te gireren. Gironummer is 151970. Dat bespaart moeite en kosten.

d. H.

Goed nieuws van onze zending GEERTRUIDA REILING.

God vergeet haar arbeid niet.

Enige dagen geleden ontving de familie Reiling, Drouwenersmond, Stadskanaal verblijvend nieuws van haar dochter in Yakusu, Afrika. Een lange brief, gedateerd 15 Maart j.l., had zijn weg via Lausanne, Zwitserland, naar haar gevonden. Wij zijn zo vrij het volgende daaruit over te nemen, ons verzekerd houdende van de warme belangstelling van al onze Christen-lezers.

„Uw brieven van October mocht ik goed en wel ontvangen. Ik was blij te horen, dat U toen juist een brief van mij hebt gekregen. Ik denk wel dat vele brieven verloren gaan . . . . Van Th. Pina, die verpleegster in Zuid-Afrika is (deze zuster is lid van de gemeente te den Haag, J. W. W.) ontvang ik geregeld bericht . . . . Deze zuster en haar vriendin zenden mij twee of drie keer per jaar een gift, die ongeveer dezelfde waarde heeft als de Kerstkist gewoonlijk had. Dus kunnen de meisjes

nog steeds jurken dragen door Nederlanders gegeven.

Is dat niet buitengewoon mooi van haar en voor mij? Zij schrijven altijd zulke goede brieven en ik ben dankbaar, dat zij in Afrika zijn en dat zij ons zo belangrijk financieel steunen. Dat is toch zo bemoedigend in deze tijd.”

Over haar arbeid bevat de brief dit nieuws:

„Wij hebben 48 meisjes en waarschijnlijk komen er nog een paar. De jongensschool telt 400 leerlingen. Dat getal is groter dan vroeger. Velen moesten worden teleurgesteld, omdat er voor hen geen plaats is.

Wij hebben thans minder meisjes op school dan een jaar geleden. Toch geloof ik, dat wij vooruitgaan.

Ook zijn er in de school voor kleine kinderen minder leerlingen. Dat komt, omdat in de nabijgelegen dorpen scholen voor ze zijn geopend. Wij nemen nu die kinderen aan, die bijna kunnen lezen. In het dorp Yakusu is nu een school met 100 leerlingen.

Ik heb u toch verteld, dat Ennals en Parris hier zijn? Zij zijn in '40 weer teruggekeerd. Nu zijn Ds. Young en zijn echtgenote wellicht op reis naar hier toe. Overigens zijn allen hier aanwezig en is niemand met vakantie naar huis.

Het gaat mij heel goed. Het is

verbazend warm geweest tot nu toe dit jaar. Vanmorgen regent het en is het dus wat koeler. Het weer is erg vermoeiend geweest. Als Alice voor het einde van dit jaar terugkomt (zij is met vakantie in Zuid-Afrika. J. W. W.) dan zal ik ook wel een lange vakantie in Zuid-Afrika moeten nemen.

Ik hoop, dat de laatste winter niet te moeilijk is geweest voor u allen. God regeert en Hij is onze Vader. Wij willen blijven vertrouwen.

Groet allen, die naar mij vragen . . . .

GEERTRUIDA REILING.

Wel is dit schrijven van onze zuster een half jaar oud, toch vervult het ons allen met grote blijdschap en dankbaarheid. Geeft het ons niet bijzondere voldoening te vernemen, dat Yakusu nog steeds met echt Nederlandse zilveren koorden verbonden is, al lopen deze niet langer van het noorden naar het zuiden, maar juist andersom? Voor wie zr. Reiling willen schrijven vermelden wij hier haar adres: Madame P. Mercier Golay, Boulevard de Grancy 39, Lausanne, Zwitserland.

St.

J. W. W.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Aren lezen.

Een acte uit een historisch toneelstuk.

Wie had enige jaren geleden kunnen vermoeden, dat het reeds lang verouderde aren lezen uit zijn graf zou opstaan en een zekere mate van populariteit zou genieten? Wij zien thans niet alleen de stoffelijk misdeelde van de achterbuurten zich dankbaar over een verdwaalde aar op het akkerland zich buigen, maar zelfs de burgerman, immer gestoken in het keurslijf van wat hem betamelijk is, aan deze sport der armoede meedoen. De alom vermaarde Nederlandse deftigheid beleeft zeer benauwende tijden. De weinige aanhangers, die ze nog heeft, torsen een zeer zwaar kruis.

Toen wij enige weken geleden door het venster van een spoorwegcoupé een blik lieten vallen, werden we getroffen door een schouwspel, dat een acte had kunnen wezen uit een historisch toneelstuk, of een aanschouwe-

lijke voorstelling van een bijbels tafereel. Mijn ogen rustten voor een wijle op een moeder met drie volwassen dochters; diep gebogen zich voortbewegend over een stoppelveld, waarvan de schoven door den boer waren binnengehaald. Naar haar uiterlijk te oordelen waren het geen stiefkinderen onzer maatschappij.

* * *

Die lelijke boeren.

Tijdens onze vakantie hebben wij een paar dagen doorgebracht in het zuiden van ons land in het blijde midden ener stadse familie, waarvan de vrouw des huizes met haar oudste meisje samen zich beijerden om op verafgelegen velden aren te rapen. Zij deed ons een kleurenrijk verhaal van haar lotgevallen en maakte ons de betekenis van haar opofferingen duidelijk door ons het jongste zakje te laten zien, dat stijf stond van de rijkdragende pluimen. Zij vertelde van mooie en lelijke Brabantse boeren; onder deze laatste te verstaan de landbouwers, die op een invasie van ootmoedige stedelingen niet waren gesteld.

Bij onze thuiskomst deden wij al spoedig de ontdekking, dat die „lelijke boeren” ook al in onze gewesten worden gevonden. Ons plaatselijk weekblad nieuwsgierig ter hand nemend ontmoetten we daarin enkele advertentiën van landbouwersverenigingen, inhoudende de oprecht gemeente bedreiging om allen met strenge straffen te zullen treffen, die op de plaatsen van haar aangesloten leden gingen aren lezen. De „lelijkheid” van deze boeren zal wel een oorzaak hebben. Vermoedelijk hebben deze lelijke boeren onderzocht, dat menige arenlezer in de zonderlinge mening verkeert, dat zij rogge en tarwe verbouwen meer om het stro dan om wat anders en hebben zij dus den goedgehartigen eigenaar, zinnig als hij gewoonlijk met geld omgaat, wat dorsloon willen besparen!

* * *

Aren lezen bij de Joden van vroeger.

In ons land was het aren lezen oudtijds een recht geworteld in traditie.

Bij onze burens op het eilandennrijk heerste in sommige landstreken het gebruik om door klokgelui bekend te maken, wanneer het lezen beginnen kon en eindigen moest.

De Joden van Palestina respecteerden het aren lezen als een door de wet van Mozes vastgesteld privilege der bevolking. Verleden week zag ik een boer bezig zijn leeggehaalde akker af te harken. Hij wilde blijkbaar niets voor zich verloren laten gaan. Zulk een naar zich toe krabben was den Joodschen boer bij de wet verboden. Een Jood mocht de hoek des lands niet ganselijk

alsof zij dag en nacht in openbare schande hadden geleefd. Hij beschuldigde ze van al de misdaden van het woordenboek!

Een enkele maal liet de ijverige leraar de vloed van zijn welsprekendheid door zij-kanalen lopen. Dan hekelde hij de plannen van den fransen keizer om naar zijn land te komen. Maar waar het de nuchtere boeren niet duidelijk was, hoe de harde mokerslagen het arme hoofd van den keizer van Frankrijk konden treffen, begrepen zij de zin van deze philippica's evenmin.

Aldus fulmineerde Thomas Chalmers acht jaren achtereenvolgend tegen zijn trouwe gemeente, tegen zijn volk, tegen den geweldige van zijn tijd en tegen de hele wereld.

Toen vond er een ommekeer in hem plaats en hij bulderde niet langer tegen zijn dorpelingen, landgenoten en Bonaparte. En het was alsof met de domine de kerk was veranderd. Chalmers had elke Zondag iets moois, iets fris te zeggen van de liefde Gods en van het kruis van Christus en van de weg der zaligheid. Hij kon voortaan over de kansel heenbuigen en den mensen smeken om de genadegave van God, welke is het eeuwige leven in Christus den Heer, aan te nemen. Dikwijls gebeurde het, dat als bij het einde van de dienst de mensen stonden om de zegen te ontvangen, hij in een roerend pleiten uitbarstte om toch Christus als de Verlosser en Zaligmaker voor het eigen hart het volle vertrouwen te schenken.

* * *

Een theoloog, die bekeerd werd.

Wat had die opmerkelijke verandering in Chalmers teweeggebracht?

Het antwoord behoeven we niet ver te zoeken. Hij was bekeerd geworden.

Hij had de grootste ontdekking gedaan, die een mens hier op aarde doen kan.

Hij had altijd gemeend, dat er slechts tien geboden waren. En nu was hij tot de ontstellende ontdekking gekomen, dat er niet alleen meer geboden zijn dan tien, doch dat de voornaamste geboden niet eens in de tien zijn opgenomen.

Hij had ontdekt, dat — om het hem zelf te laten zeggen — het geloven een gebod is! En niet slechts een gebod, maar ook een gebod van primaire betekenis, omvattende alle andere geboden.

Hijzelf verklaart, dat zich een grote revolutie in zijn denken voltrok. „Ik ben nu van mening, dat met het programma van „doen” nooit de ware vrede verkregen wordt. Het is: geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden. Dit geloof betreedt het hart en is vergezeld van vreugde en vertrouwen.”

Het geloven een gebod! Het doet ons even vreemd aan, maar is het niet heerlijk waar? Gods Zoon heeft Zijn arbeid hier op aarde volbracht. Wij zijn van Gods wege gezanten niet om den mensen te vragen of zij geloven willen, doch om ze aan te kondigen, dat zij geloven moeten! Wij zijn ook van Christus wege gezanten om hetzelfde te proclameren. Hij zendt ons henen niet om de mensen te vragen of zij zo goed willen wezen om te geloven, maar om ze voor het geloven op te eisen: geloof!

En zal, wat de hemel verlangt, door de aarde niet gegeven kunnen worden?

Een christen, die van zijn bekering genoot.

„Geloof in den Heere Jezus en gij zult zalig worden”. Moest Chalmers voor zijn zaligheid wachten, tot hij op het eind van zijn levensreis gekomen was?

Kan een gelovige niet eerder met het feestmaal beginnen?

A, de zaligheid laat zich onmiddellijk op kostelijke wijze gelden.

Tot 1815 — d.i. het jaar van de slag bij Waterloo — is onze bekeerde domine zijn eerste gemeente getrouw gebleven. Toen nam hij een beroep aan naar een grote stad. En scheidende van de hem zo dierbaar geworden boeren en arbeiders zeide hij: „gedurende de eerste acht jaren van mijn leven onder u heb ik gemeend te keer te moeten gaan tegen allerlei afschuwelijke boosheden. Ik heb u in trouwe onder het oordeel gebracht. Maar in weerwil van al mijn ijveren kon ik niet bespeuren, dat ook maar een uwer zich beterde. Al de heftigheid, waarmede ik de zonde en den zondaar bestreed, oefende niet de minste invloed op uw gewoonten uit. Eerst toen ik de vrije vergeving door het dierbaar bloed van Jezus Christus verkondigde, begont gij u te ontzondigen. Gij hebt mij een van de belangrijkste lessen van het leven geleerd. Hier heb ik gezien, dat de prediking van Christus de enige is, die doeltreffend werkt en de mensen van hun zonden vrij maakt.”

Chalmers werd bekeerd en de zaligheid begon onmiddellijk in hem en rondom hem. Hij had met zijn bekering zijn boodschap gevonden. Hij was met zijn bekering de man geworden, die geschiedenis zou maken voor zijn volk en de wereld. Hij had met zijn bekering zijn voeten gezet op het pad van de hervorming. Hij zou een tweede John Knox worden.

En niet enkel zou Chalmers door zich onder het nieuwe gebod: „geloof in den Heere Jezus Christus” te stellen, zalig leven en werken.

Ook zou hij zalig sterven.

De leeftijd van 67 jaar had hij bereikt en hij voelde zich nog in de volle kracht van zijn leven. Tezamen met zijn kinderen en kleinkinderen had hij in zijn woning een zeer gelukkige avond doorgebracht. Tegen bedtijd verzocht hij een predikant, die als huisvriend aanwezig was, om den Heer dank te brengen. „Ik zal het morgen vroeg doen”, zeide hij. En op de volgende morgen vond men hem met een hemelse uitdrukking van rust en vrede op zijn gelaat, ontslapen in Jezus.

„Ik zal het morgen vroeg doen”.

En hij deed het! Hij betaalde God zijn dank in de hemelzalen.

St.

J. W. W.

WIJ STEKEN 'T HOOFD OMHOOG.

Ja, durven wij dat wel? Gaat het eigenlijk niet te ver? Nietwaar, als we bedenken wie we zijn voor God: er is niemand, die goed doet; al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelij kleeft. Wat komen we alle dagen weer veel te kort. Ach ja, wij struikelen allen in vele. En als wij het soms niet meer wisten, dan is de wereldling er wel om ons dat voor te houden. Hij herinnert ons gedurig smalend aan onze plichten en verplichtingen en laat ons tegelijkertijd al zijn meelijden en minachting voelen. Nee, wij zingen het niet graag: wij steken 't hoofd omhoog. Het is beter, dat wij bij onze ellende bepaald worden.

Er dreigen elk mens altijd twee gevaren; hij kan zich overschatten, dat leidt tot hoogmoed; en hij kan zich onderschatten, dat leidt tot onnodige, verkeerde beperking der levensmogelijkheden; hij leeft in een gevoel van minderwaardigheid en dat gevoel is een rem op de wagen, die anders zo gemakkelijk zou lopen. Een mens moet daarom trachten zichzelf te leren kennen in wat hij is en niet is, weet en niet weet, kan en niet kan. Hij moet zijn maat vinden. Want en te ruime en te nauwe kleren en schoenen brengen verdriet.

Een christen moet ook zien wie hij is. Daarbij moet hij niet alleen zijn eigen oog gebruiken, maar ook de ogen van anderen en evenzeer luisteren naar wat anderen zeggen. En dan niet naar hen, die het onmogelijk kunnen weten, maar naar deskundigen. Wij jammeren vaak over onze verdorvenheid en wie zou die willen ontkennen. Er is ook een andere zijde. Niemand minder dan

Jezus Christus heeft gezegd, en dat woord gold mensen als wij: „Gij zijt het licht der wereld, gij zijt het zout der aarde. Dat wil zeggen: zowel horizontaal als verticaal zijt gij het middel ter redding en bewaring. Gij zijt de kurk waar de wereld op drijft. En Paulus heeft ons geleerd, dat de christenen het Lichaam van Christus zijn en niets minder dan dat. Petrus spreekt tot de verstrooiden in Klein-Azië en zegt van hen, dat zij een uitverkoren geslacht zijn, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk.

Dat zijt gij, christenen. Steekt het hoofd omhoog.

Gij zijt een uitverkoren geslacht. Dat zijt ge niet in de ogen der wereld. Gij behoort misschien tot het onedele, dwaze, zwakke, verachte deel hier beneden. Gij hebt niets in de melk te brokkelen. Gij telt niet mee. En evenmin zijt gij verkoren vanwege uw herkomst, kwaliteiten, begaafdheid. Want als de rest zijt gij in zonde ontvangen en geboren. En toch — uitverkoren. Door God uitverkoren. Door God gekend, verkoren, geroepen, gerechtvaardigd. Hierin wordt juist God openbaar. Dat Hij verkiest hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, teniet zou maken. Hier is God, die Jakob boven een Ezau verkiest, den mindere boven den meerdere. Hier is Hij, die Zijn naam grootmaakt, opdat niemand zich beroemen kan. Die Zich niet stoort aan de opgewonden spraak en krampachtig geschudde vuisten van mensenkinderen, maar Die Zijn weg gaat en Zich verheerlijkt in het zwakke, dat Hij verkiest. Welzalig, dien Gij hebt verkoren; dien G' uit al 't aards gedruis doet naad'ren en Uw heilstem horen; ja, wonen in Uw huis. Gij zijt een uitverkoren geslacht. Kent uzelf, vreemdelingen en steekt uw hoofd omhoog, om 't eeuwig welbehagen.

Gij zijt een koninklijk priesterdom. Koningen zijn zelden priesters geweest en wilden het dikwerf zijn. En omgekeerd: Priesters zijn zelden koningen geweest en hebben het nu en dan toch geprobeerd. Kerk en staat hebben het hier beneden lang niet altijd met elkaar kunnen vinden. De priester droeg soms het zwaard, de koning de sleutel. In de staat Gods zal het een priesterlijk koninkrijk zijn, zo staat het in Ex. 19, en een koninklijk priesterdom (1 Petr. 2 : 9). Oorspronkelijk was elk gezinshoofd priester. Toen God de wet wilde geven, gaf Hij daarbij de belofte, dat indien het volk Israel de wet wilde houden, het Hem een priesterlijk koninkrijk zou zijn. Door het overtreden van de wet mochten alleen Aaron en zijne nakomelingen offeren, terwijl de stam Levi behulpzaam mocht zijn. Wat Israel door ongehoorzaamheid verloor is ons uit genade door de gehoorzaamheid van

Christus geschonken. God beschouwt ons als priesters en priesteressen, zelfs koninklijke. Wij mogen door het gescheurde voorhang binnengaan en onszelf als een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande voor Hem neerleggen. Onze gebeden zijn wierook en een welbehagen heeft God aan weldadigheid en mededeelzaamheid. Ga dan als priester, priesteres het heiligdom binnen en dank God, voor wat gij moogt zijn. Steek het hoofd omhoog.

Gij zijt een heilig volk. Petrus schreef aan allerlei volksstammen, verstrooid in bijna geheel Klein Azië. Maar nu een volk. Hier bonden niet bloed en bodem, niet taal en geschiedenis en toch één volk. Gescheiden door bergen, rivieren, grenzen, opvattingen en toch één volk. Verdeeld door eigen leven, zonden, strijd en toch — nu één volk. Petrus schrijft aan de vroegere heidenen en wat scheidde hem niet van die mensen: de onoverkomelijke middelmuur des afscheidsels, maar nu met hen één volk. Een heilig volk. Vergeten wij deze fundamentele waarheid niet in deze dagen. Van God verkoren om priesters te zijn en waar wij wonen en wie wij zijn: één volk, een heilig volk.

Gij zijt een verkregen volk. Gelijk de schat in de akker verkregen werd met opoffering van het gehele bezit. Zo heeft God ons verworven door Zijn Zoon te zenden, te geven tot een losprijs. Wij zijn Zijn eigendom, Zijn bezit. Dat betekent adeldom en verplichting.

Opdat wij zouden verkondigen de deugden desgenen, die ons uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht. Een zoon zou naar verre streken reizen en zijn vader bracht hem naar het schip, dat hem over de oceanen naar het nieuwe land zou voeren. „Denk aan je naam“, zei hem de vader. Denk aan uw naam, uw stand, gij, die van God zijt.

Uit vrije gunst alleen, uit eeuwig
welbehagen,
heft Gij ons hoofd omhoog, doet
ons de eerkroon dragen.
Gij zelf zijt ons ten schild, Gij
geeft ons Uw bescherming;
Gij draagt en Gij regeert Uw volk
door Uw ontferming.

HUIZINGA.

HET HORLOGE EN NOG WAT.

Van het horloge is het uurwerk 't voornaamste. Niet, dat het horloge bruikbaar zou zijn zonder de kast. De kast hoort erbij, maar het metaal, waarvan de kast vervaardigd is heeft niets uit te staan met de bruikbaarheid van het horloge.

Het voornaamste aan den mens is dat, wat binnen in hem is. Dat wat wij gewoon zijn aan te duiden met de ziel. Zeker, de ziel moet bekleed zijn. Zij kan zich slechts openbaren en werken door middel van het lichaam. Maar het is niet het lichaam, dat zich openbaart en dat werkt, het is de ziel. Van haar en van haar toestand hangt het af, wat het lichaam doet en hoe het geschiedt. Daarom moet onze voornaamste aandacht op de ziel gericht zijn. De zorg voor haar moet voorop staan. En wat zij van ons eist kunnen we, vergelijkenderwijze, van het horloge leren. De ziel moet, evenals het uurwerk in het horloge, goed schoon gehouden worden. De kast heeft een dubbele deksel en is voorzien van een nauwkeurig sluitend glas, teneinde het stof zo goed mogelijk buiten het uurwerk te houden. Want dringt er stof tussen de radertjes, dan begint het onregelmatig te lopen en staat ten laatste helemaal stil.

Heel licht dringt de zonde onze ziel binnen. Zij verschijnt niet altijd in grove vormen, maar in fijne haast onzichtbare kleinigheden zoekt ze meestal onze ziel binnen te dringen. En dat gelukt haar vaak. Daarom moeten we ons inwendig leven geregeld laten reinigen. Elke dag moeten we ons stellen onder des Heeren heilige ogen, opdat Hij Zijn Geest door onze ziel heen blaze en de zonde er zo uit verdrijve! Zorg er voor, dat zich geen zondestof in Uw ziel ophoopt!

De ziel moet, evenals het horloge, een regelmatige gang hebben.

In voorname huizen kwam vroeger elke dag de horlogemaker om de uurwerken te controleren en bij te zetten. Er zijn horloges, die erg gevoelig zijn voor temperatuurswisselingen. Een gouvernante kreeg eens als aandenken van een familie een horloge mee, waarop te lezen stond, dat het beproefd was bij een hoge en een lage temperatuur. Bij elke temperatuur was het gelijkmatig blijven lopen: in de koude niet langzamer en in de hitte niet vlugger.

De geestelijke temperatuur, waarin onze ziel verkeert, is niet altijd dezelfde. Soms is ze hoog; soms is het kil. — Er zijn mooie, aangename tijden voor het geestelijke leven, maar er komen ook lage temperaturen voor. In elke temperatuur moet de ziel met dezelfde trouw den Heer volgen, haar taak verrichten en haar plaats innemen. Zo

afoogsten en wat van het koren op de grond viel moest hij laten liggen. Zelfs een vergeten schoof mocht hij niet opladen en naar de schuren brengen. „Voor den arme en den vreemdeling zult gij ze laten. Ik ben de Heere, uw God”.

Dergelijke bepalingen van barmhertigheid had de wijze Mozes ook gemaakt voor de olijven- en druivenoogst. Een olijfboom mocht slechts éénmaal worden geschud en aan de wijnstok moest zoveel achterblijven, dat de arme en de vreemdeling zich kon verzadigen aan het edele vocht van de druif.

Och, hadden de Joden toch deze edele gedragslijn, door Mozes uitgestippeld, ten allen tijde en op elk terrein van het economische leven gevolgd! Welk een zegen zouden zij zijn geworden! God beloofde Abraham dat in hem alle volkeren der aarde gezegend zouden worden. God heeft woord gehouden. Hij heeft ons Jezus geschonken. O, welk een gave is Jezus! Doch indien de Joden zich wat meer ingeslacht hadden op de bestellingen van Amram's groten zoon, zowel in de landbouw als in de handel en industrie, zo zou de beloofde zegen lang vóór

Jezus' komst in een heerlijkheid zijn uitgebroken, die elke beschrijving tart.

En neem eens aan, dat de volkeren der wereld wat meer geluisterd hadden naar Mozes? Neem eens aan, dat ons eigen volk in de praktijk had gebracht, wat de alom hoog geprezen maar overal verlaten Mozes verordeneert heeft aangaande het gemeenschapsleven. Ons geschiedenisboek met zijn vele donkere bladzijden zou een geheel andere inhoud hebben gekregen. En wij zouden thans niet gewikkeld zijn in de wredeste en bloedigste van alle oorlogen.

Symboliek.

Maar laat ons naar een veld gaan, dat hoger ligt dan de akker van den boer met zijn arenlezende en koppen-snellende mannen en vrouwen uit de stad.

Mogen wij in de akker met zijn maaiers niet een beeld zien van de bijbel en van allen, die het hemelkoren vergaderen ten einde het te dorsen en te vermalen in biddende overdenkingen, opdat het ziele spijs worde voor zichzelf en de hunnen?

En mogen wij in die toevallige,

stadse arenlezers, die in normale tijden nauwelijks weten, dat er een boer bestaat en zich om rogge of tarwe niet bekommeren maar, nu de nood nijpt, het land intrekken, niet zien degenen, welke door de ellende van de tijd gegrepen en voortgedreven, zich wenden tot de bladzijden van de Heilige Schrift in de hoop daarin iets te kunnen vergaderen, wat hun tot vrede en rust kan brengen?

Wat ik zag.

Zoals gezegd keek ik enige tijd geleden door het venster van een spoorwégscoupé en ontwaarde een moeder met drie dochters gebukt bezig aren te vergaderen. Maar ik ontwaarde meer, veel meer. Ik zag Pieter Jelles Troelstra in de moeilijkste uren van zijn zwaar beproefd leven grijpen naar de aloude bijbel en zich krommen over het boek Job, er een handvol aren oprapen en zich te goed doen aan het brood des levens.

Ik zag dien Jood, van wien mij een paar dagen tevoren een broeder in Eindhoven had verteld. Hij had door middel van vernuft en geld een

VAN PARADIJS TOT PARADIJS.

Een bijbelstudie.

II.

Dit diepgaand verschil tussen den mens zoals hij was toen hij het paradijs betrad en hij zijn zal als hij het éénmaal weer betreden zal, is de vrucht van al wat God voor en aan hem deed gedurende de lange tijd van zijn vreemdelingschap.

II. De veranderingen, die in den mens plaats grijpen zijn oorzaak, dat hij uit het tweede paradijs nimmermeer zal worden verdreven.

Uit het eerste paradijs werd hij verdreven:

1. Omdat hij aan God ongehoorzaam werd, in het tweede mag hij blijven, omdat hij daar God altijd gehoorzamen zal.

Zonde komt daarop neer, dat men doet wat God verbiedt en Hem dus de gehoorzaamheid opzegt. Eerst door eenswillendheid komt gemeenschap tot stand, daarom stelde God den mens in de gelegenheid om zijn eigen wil in overeenstemming te brengen met die van zijn Schepper. Toen God gezegd had: „van de boom der kennis des goeds en des kwaads zult gij niet eten”, kon de mens zeggen: van die boom wil ik niet eten. Zodoende zou hij

zich aan God onderworpen en gewijd hebben. Dan ware hij in Gods gemeenschap en ook in 't paradijs gebleven. Maar dat deed hij niet. Hij zei: „ja” waar God „neen!” gezegd had. Zodoende ontroonde hij zijn Schepper en werd zijn eigen meester; vroeg niet langer naar Gods wet maar stelde zichzelf de wet en kwam als gevolg daarvan alleen te staan. Het paradijs werd achter hem gesloten en voortaan ging hij eenzaam zijn weg. Wie het gebod overtreedt, over het gebod henen gaat, scheidt zich af van God en betreedt een ver, een eenzaam land.

Maar in het tweede paradijs komt geen gedachte aan ongehoorzaamheid meer op. Daar is „dienen” aller grondwet en levensregel. Van de bewoners van het tweede paradijs lezen we: en Zijne dienstknechten zullen Hem dag en nacht dienen in Zijn tempel. Tegenover God zijn daar allen als slaven, en een slaaf voert niet zijn eigen wil uit. In zijn doen en laten wordt openbaar wat zijn heer wil. Is hij een goede slaaf en heeft hij een goeden Heer, dan doet hij de wil zijns meesters niet willoos of onwillig, maar van ganser harte. Zo dienen de hemelingen hun Koning. Ze hebben hier op aarde langs vaak moeilijke wegen leren inzien dat Zijn wil goed is en geleerd die te doen. En waar in het eerste paradijs God ontroond werd, heet het van het tweede zo nadrukkelijk: En de troon Gods en des Lams zal daarin zijn. Wijl

opstandeling werd de mens uit het eerste paradijs verdreven; wijl dienstknecht geworden blijft hij eeuwig in het tweede.

2. Uit het eerste paradijs werd de mens verdreven dewijl hij door het kwade was overwonnen; in het tweede zal hij altoos blijven, omdat hij het binnengaait als overwinnaar van het kwade.

Ofschoon gewaarschuwd leed hij toch in de eerste verzoeking de nederlaag. De Boze sloeg hem in de boeien der zonde, in welke hij wel zuchten, maar waaruit hij zich niet bevrijden kan. Hij is een slaaf geworden der ongerechtigheid.

In overeenstemming daarmede lezen wij dan ook in heel de Schrift dat overwinnen voorwaarde is om de krans des levens te ontvangen. Niemand is aan deze strijd ontheven. Slechts strijdende, aangegrepen door de kracht van den Verlosser, heeft zijn bevrijding uit de zondemacht plaats. Een overwinningsskreet gaat door heel de Openbaring: „Zij hebben overwonnen door het bloed des Lams!” is de getuigenis aangaande de hemelingen. In elk der zeven brieven geeft de Heere Jezus Zijn belofte aan hem, die overwint. In het tweede paradijs zijn slechts gekroonde hoofden en daar rust geen kroon op het hoofd van een onwaardige. Zo zegt de Openbaring (Hoofdst. 22 : 3 en 5) van dezelfde mensen, die zij Gods „slaven” noemt: „zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid”. De weg

pad weten te vinden om, als het moest, in veiligheid te kunnen verdwijnen. De hitte van de smeltkroes, waarin zijn volk geworpen is, had hem intussen gedrongen om het boek op te nemen, waarvan hij nooit iets had willen weten en om op zijn bladzijden aren te vergaderen tot stilling van zijn tot nog toe ongekende honger naar God. En hij vond al bukkende en bijeenbrengende en met zijn geest vermalende de korrels van het levende woord der Messias van Israël, den Heiland der wereld. En toen het zijn beurt was om zich bij een schare ballingen te voegen, weigerde hij de weg der verdwijning op te gaan. Hij wilde liever zich met zijn lotgenoten laten deporteren ten einde als evangelist van Jezus onder hen werkzaam te mogen zijn.

Ik zag duizenden en tienduizenden van elke stand, van allerlei taal, van allerlei uitrusting; vaders en moeders thuis; jonge kerels op het slagveld; zwaar beproefde ouders; allen mensen in nood; ik zag ze stillekens gaan naar de vruchtbare dreven van Gods heilig woord en zich krommen en zoeken naar een of meer aren.

Ik zag — of neen, ik zag het toen nog niet maar wel een weinig later:

een stoere arbeider, die gedurende een halve eeuw het zonder God had gesteld. Toen kwam de dood over de dorpel van zijn woning en nam den oudsten zoon, een ruim drie en twintig jarigen jongeman, die zich in Jezus kon verheugen, naar het huis des Vaders met zijn vele woningen.

Ik zag verleden Zondag dien vader bedeesd onder ons kerkvolk zitten.

Hij was gekomen om enkele aren op te lezen voor zichzelf en voor moeder de vrouw.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZONDE EN GENADE.

„Die al uwe ongerechtigheid vergeeft, Die al uwe krankheden geneest; Die uw leven verlost van het verderf”.

Ps. 103 : 3 en 4a.

Ps. 103 is een geweldige lofzang op God, omdat God een God van genade is, Die de zonden vergeeft.

Het begin en het einde van Ps. 103 is: loof den Heere, mijne ziel! Lof, zegt Calvijn ergens, komt van geloof. „Ik heb geloofd en daarom zing ik”. Voor loven staat er in het hebreuws eigenlijk: zegenen.

Met Ps. 103 begint een serie lofliederen. Onze psalm bestaat uit drie gedeelten: de verzen 1—5 beschrijven Gods genadebewijzen in het persoonlijk leven en werden in de tijd, dat men deze psalm in de tempel zong, aangeheven door één stem; de verzen 6—18 beschrijven Gods genadebewijzen in verleden en toekomst en werden in de tempel gezongen door een koor en in de verzen 19—22 zingt weer één stem, waarschijnlijk een priester.

1. Misschien worden wezenen aard van zonde en genade in weinige woorden nergens scherper getekend dan in Ps. 103 : 3 en 4a.

Tegenover de drievoudige kanten der zonde: ongerechtigheid, krankheden en verderf, stelt de psalmist de drievoudige werking der genade Gods: vergeving, genezing, verlossing.

Uit Ps. 103 wordt buitengewoon duidelijk, wat de zonde eigenlijk is. Zó scherp, zó eenvoudig en zó diep

tot heerschappij is die van onderwerping. Des te dieper we ons voor God buigen, des te hoger klimmen wij. Wie God onvoorwaardelijk en van harte dient, zal eeuwig als koning heersen.

3. *Uit het eerste paradijs werd de mens verdreven, dewijl hij God de rug toekeerde, terwijl hij in het tweede altoos zal blijven, omdat hij daar Gods aangezicht zien zal.*

Uit de richting van ons aangezicht blijkt de richting van ons leven. Na de overtreding ontvluchtte de mens God en zocht zich voor Hem te verbergen. „Weg van God” was zijn gedachte. Maar in tegenstelling daarmede lezen we van de bewoners van het tweede paradijs: „en zij zullen Zijn aangezicht zien”. Die houding spreekt van verzoening en vernieuwing. Hun leven beweegt zich weer naar God toe. Gods „Aangezicht” betekent zoveel als Gods liefde, Zijn gunst en ontferming, en dat Aangezicht zien, wil zeggen, die liefde, gunst en ontferming deelachtig zijn. Van Gods zijde is er dan geen toorn meer en van des mensen zijde geen vrees.

4. *Uit het eerste paradijs werd de mens verdreven, omdat hij door ongehoorzaamheid van God vervreemd was en in het tweede zal hij altoos blijven, dewijl hij weer Gods eigendom werd.*

Adam heet in de Heilige Schrift „de zoon van God”. Hij woonde aan Gods

hart, kende Gods stem uit de wind des daags en leefde in vertrouwelijke omgang met Hem. Maar de zonde maakte daaraan een einde, scheurde hem weg van Gods hart, maakte hem doof voor Gods stem en ondermijnde zijn vertrouwen in God. Een toestand van vervreemding trad in. Daarom kon het paradijs zijn tehuis niet blijven.

Maar van de bewoners van het tweede paradijs lezen we: „zij zullen Gods Naam op hunne voorhoofden dragen”, dat wil zeggen: ze zullen weer Gods eigendom zijn en zich als Gods eigendom kennen en als zodanig gekend worden, want ze dragen Gods Naam op hunne voorhoofden, dat is: voor allen zichtbaar. Daarom strekt het tweede paradijs hun voor altoos ter woning.

5. *Toen de mens het eerste paradijs verliet, zag hij zich omringd door de gevolgen der zonde, wanneer hij in het tweede zijn zal, zal niets meer aan zijn zonde herinneren.*

Om des mensen wil was het aardrijk vervloekt. Het droeg hem doornen en distelen en alles scheen tegen hem te zijn gekant. Tegen datgene, dat hem vroeger onderworpen was en diende, moest hij zich nu verweren; wat hem vroeger in overvloed wenkte, moest hij zich nu onder inspanning verwerven. Man en vrouw deelden beide in de gevolgen der overtreding: zij waren met gans de schepping met de banvloek belegd.

Door hun toedoen was deze aarde een tranendal geworden en het leven hier een strijd.

Hoe vertroostend heet het daarom van het tweede paradijs: Er zal niets meer met de banvloek belegd worden. Dat slaat kennelijk terug op de woorden uit Genesis 3: „Zo is het aardrijk om uwentwil vervloekt”. Dan is alles uit de staat van zijn vernedering opgeheven; heel de zuchtende schepping verlost van het juk der dienstbaarheid en deelgenote van de heerlijkheid der kinderen Gods. Alles heeft daar weer een plaats gekregen in Gods gemeenschap! De val van den mens bracht alles in disorde; zijn oprichting en wederaaneming herstelt de orde weer. Zijn blijdschap zou nooit volkomen kunnen zijn zolang zijn oog nog maar iets zag, dat onder de gevolgen van zijn overtreding leed.

Van paradijs tot paradijs gaat de weg der mensheid.

Wil dat zeggen dat deze weg aller weg zal zijn?

Achter ons — ja, hebben we allen een paradijs liggen. Maar vóór ons?

Christus zeide tot één der medegekruisgiden: Heden zult gij MET MIJ in het paradijs zijn.

Voor Christus staat het tweede paradijs open — voor Christus, én voor degenen, die van Christus zijn.

L.

8411

wordt gespeeld wat zonde en wat genade is. Of beter gezegd: hoe zondig de mens en hoe genadig God is.

Zonde en genade zijn woorden waarmee wij telkens in aanraking komen. We zijn zo langzamerhand innig vertrouwd geraakt met deze begrippen. Maar daardoor bestaat ook het gevaar, dat ze ons niets meer zeggen. De woorden: zonde en genade gelijken dikwijls op muntstukken, die door veelvuldig gebruik en gedurig overgaan in andere handen afgesleten dreigen te worden. Het begrip zonde jaagt ons geen vrees meer aan en het woord genade brengt ons ook al niet eens meer in blijde verwondering.

Geheel anders was het met de psalmisten gesteld. Voor hen was de zonde iets ontzettends, iets afgrijselijks, iets verderfelijks, eensatanische werkelijkheid in het leven van den mens. Daarom was voor hen genade een begrip, waarin God Zijn wezen uitdrukt. En zo is voor den psalmist van Ps. 103 zonde: ongerechtigheid, krankheden, verderf.

Wanneer komt een mens nu niet in theorie, maar in de praktijk te weten wat zonde is? Wanneer komt een mens tot zondebesef? Wanneer deze mens door Jezus Christus met den heiligen God in aanraking komt. Christus roept dan het schuldbesef bij ons wakker.

Wij als menschen leven twee levens: één leven boven de grond en één leven onder de grond. Onze levenswoning bestaat uit deze twee verdiepingen. Op de tweede verdieping, d.i. ons leven boven de grond leven wij ons zichtbare leven. Dat leven is voor een ieder te zien. Dat is ons fatsoenlijk, net leven. Dat mag en kan gezien worden. Het is ons eerbare leven, misschien wel als degelijke christenen.

Maar onder de grond wordt ook een stuk van ons leven geleefd, ontoegankelijk en angstvallig verborgen voor het oog der mensen. Dat leven onder de grond is ons kelderleven, ons geheime leven. Wat vinden we daar? Och, daar praten wij liever maar niet over. In het leven van den mens onder de grond wordt gevonden: onze ongerechtigheid, krankheden, ons verderf! In ons leven onder de grond wordt gevonden: onze zonden! Hier wordt alles gevonden, wat wij gaarne voor onze medemensen geheim houden, ook geheim trachten te houden voor God. In het leven van de menschen onder de grond heerst de boze als koning. Hier heeft hij alles voor het zeggen! Hier is hij heer en meester!

Wij hebben allen in ons levenshuis deze twee verdiepingen. En de onderste verdieping sluiten wij steeds secuur af. Althans dat proberen wij! Maar het lukt niet altijd. Toen David

gezonddigd had de zonde van het overspel met de vrouw Bathseba, nadat de profeet Natan zijn geweten als een wakker had laten aflopen, moest David uitroepen: „ik ken mijn overtreding en mijn zonde is steeds voor mij”. Neen, die onderste verdieping van ons levenshuis kunnen wij niet steeds gesloten houden.

Toen Luther nog een monnik was, liep hij eens een hele nacht door zijn kloostercel op en neer en hij jammerde het uit: „mijn zonden, mijn zonden!”

Zonde is daarom ongerechtigheid, onrecht, om wat de mens door zijn leven den heiligen God aandoet. En God dult geen onrecht. Van niemand! Ongerechtigheid is onrecht, waarmee wij God trachten te bejegenen. Maar — dat neemt God niet. Daartegen komt Hij in toorn op. God heeft er recht op, dat wij Hem dienen zoals het behoort. Den mens is uit zichzelf geneigd om het niet te doen. De mens zoals hij is heeft de ongerechtigheid lief. Want het is gemakkelijker een dienaar der zonde te zijn dan een dienstknecht van den levenden God.

Zonde is ongerechtigheid, zegt onze psalmist en omdat zonde ongerechtigheid is, wil God er niets mee hebben uit te staan.

Zonde is ook een krankheid, een ziekte. De zonde hoort in deze door God geschapen wereld niet thuis. Toen God de aarde formeerde, schiep Hij een schone, een volmaakte, een harmonische wereld. Maar deze gezonde, schone wereld als schepping van God heeft de boze besmet met de ziektekiemen der zonde. Dat is hem maar al te goed gelukt. Wij hebben allen gezondigd. Wij derven allen Gods heerlijkheid, want wij zijn kranke mensen, ziek van zonde. In zonde is God niet te benaderen.

Daarom staat Hij ver van ons af, van ons als zondige mensen.

Zonde is tenslotte nog verderf. Het hollandsche woord, dat de Statenvertaling met verderf vertaald heeft, kan ook weergegeven worden met dood. Zonde is tenslotte de dood! De zonde betaalt als premie, levert op als beloning de dood. Wie zondigt, sterft! En wie van ons is vrij van zonde? Niemand immers! Daarom is het menselijk leven een sterven! Een rijpen voor het graf! Een gang naar de dood!

Wanneer de psalmist van Ps. 103 gezegd heeft: „zonde is ongerechtigheid, krankheden, verderf (dood)”, dan heeft hij niets anders gedaan dan het driedovoudige karakter der zonde genoemd. Daarin bestaat het wezen der zonde nu.

2. Maar dezelfde psalmist zegt echter ook, dat de genade van God zich

openbaart in: vergeving, genezing en verlossing.

De heilige God in Jezus Christus komt tot ons en Hij dringt door tot in het leven van den mens onder de grond. In de onderste verdieping van ons levenshuis komt Jezus en Hij smijt er den duivel uit. Waar Jezus Christus komt (in dat leven van den mens onder de grond, daar wordt het zondebesef wakker. Dan ziet de mens in, dat hij schuldig staat tegenover God. Waar Christus komt in het verzondigde leven, daar moet de mens, zoals een David uitroepen: „tegen U, U alleen heb ik gezondigd en gedaan, dat kwaad is in Uw ogen.” In de afgrond van ons leven daalt God in Jezus Christus af en Hij verdrijft er den boze. In dat heimelijke leven kraaide eens de haan van den boze koning, maar nu wordt Christus weer onze Koning. En Hij vergeeft het ons, dat wij den boze zolang de gelegenheid en de tijd gegeven hebben om koning te spelen over ons. „Die al uwe ongerechtigheid vergeeft”, zingt de psalmist. Vergeven is dus het ons niet meer aanrekenen. God zorgt er voor, dat onze zonden ons niets meer maken kunnen. De zonde, die als ongerechtigheid een vijandige macht is, heeft Christus opgeruimd. Dit is het Evangelie, de blijde boodschap, het Woord van God, dat vergeving uitroept over ons verzondigde leven.

Gods genade is niet alleen vergeving, maar ook genezing. Zonde is, heeft onze psalmist gezegd, een krankheid. En nu komt God in Jezus Christus als de Geneesheer van ons leven. Hij wil ons weer gezond maken. En wij worden gezond — indien wij zelf het ook willen.

Dat de psalmist zonde als een krankheid, een ziekte beschouwt, ligt m.i. in de lijn van het N. T. In de Evangelien vinden wij deze uitspraak van Christus: Die gezond zijn hebben den Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn. Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. Jezus was er zich dus van bewust, dat de mensheid ziek was en aan een krankheid leed, die haar niet alleen lichamelijk, maar ook zedelijk en geestelijk aantastte en ondermijnde. En zo komt God in Jezus Christus tot ons om ons te genezen van de ziekte, die zonde heet.

De genade van God, is niet alleen vergeving, genezing, maar ook verlossing. Wat verlossing van zonde betekent, behoef ik u niet meer te zeggen.

„Die al uwe ongerechtigheid vergeeft, Die al uwe krankheden geneest, Die uw leven verlost van het verderf”. Zo looft de psalmist God! En zo vertolken deze verzen al in het O. Testa-

ment het Evangelie van den genadigen God! En God zelf zegt, dat het waar is.

H. D. HOOGHWINKEL.

Almelo.

Na deze verkondiging van de enige, goddelijke boodschap, waarvoor wij Almelo's voorganger dankzeggen, willen wij het woord geven aan Ds. Prins van Nieuw-Weerdinge.

UIT DE GEMEENTEN

HEERLEN—TREEBEEK. Geachte broeders en zusters. Zondag 19 Sept. was voor ons als gemeente een grote dag. En om deze reden wil ik u allen deelgenoot maken van de rijke zegeningen, die we op deze dag mochten ontvangen. Het was de dag, dat God ons in de gelegenheid stelde om ons nieuw kerkorgel in gebruik te nemen. Vele jaren was er door de broeders en zusters geofferd om te komen tot het bouwen van een kerk, een gebouw, waar de gemeente samen kon komen. De tijdsomstandigheden lieten ons dat niet toe, zodat de gemeente en haar bestuur besloot om voor het gespaarde geld een kerkorgel aan te schaffen. Wij allen hadden het eerst even moeilijk om tot dat besluit te komen, doch het is toch goed zo.

Zoals gezegd was die Zondag een zegende dag. Zondagavond zes uur vond de in-gebruik-neming plaats. De zaal was meer dan vol. Onze voorganger, die een kenner is van deze instrumenten, begon met het lied voor te lezen: Wij hebben een machtigen Heiland. Wie kan niet getuigen dat onze Heiland een machtige Heiland is? De gemeente zong dan ook uit volle borst onder begeleiding van ons kleine orgeltje. Onze voorganger bepaalde ons toen bij het woord van de 150ste psalm: Looft Hem met snarenspeel en orgel. Ds. Soesan liet ons denken aan ons klein orgeltje, dat ons altijd zo trouw had geholpen, maar hij beloofde hem, „dat hij nog menig keer zijn diensen zou moeten bewijzen; hij zou zich maar niet laten afschrikken door de reus, die naast hem stond, want naar grootte en kracht had hij veel gedaan”. Er moest nog al veel gebeuren en vertimmerd worden om het grote orgel een plaats te geven, maar met hulp van de „mijnen” kwam het voor elkaar.

Eerst speelde Ds. Soesan ons een orgelfantasie, waarna Mevr. Fûgel van Geleen, „Das Lamm Gottes”, begeleid door het orgel, als solo zong. Ons zangkoor liet zich daarna horen, ook met orgelbegeleiding. Het zong: de hemelen roemen. Onze voorganger speelde daarna een fantasie van „Cor Kee over: Scheepje onder Jezus' hoede. Mevr. Soesan wist zich ook op haar plaats en zong een solo met begeleiding en wel: Jeruzalem. Zo ging het door: solo, orgel, solo, koorzang tot 's avonds half negen. Toen moesten we naar huis want de duisternis trad in; maar onze gedachten bleven doorzingen en het jubelt nog in onze

harten: Wat zal ik met Gods gunsten overlaan? Zie hier, wat God ons op deze dag heeft gegeven en we hopen en bidden dat we gauw een nieuwe kerk zullen krijgen. We hebben een rijken Vader en een machtigen Heiland. Daarom, laat ons voortgaan, laten wij God loven met snarenspeel en orgel, opdat nog velen toegebracht mogen worden tot de gemeente. Gode zij lof.

Met groeten van de gemeente,
de secr. H. NIEMEIJER.

VRIESCHELOO. Woensdag 23 Sept. j.l. is na een smartelijk lijden rustig en kalm in zijn Heer en Heiland ontslapen onze broeder. Adrianus Jacobs, oud bestuurslid der gemeente. Vanaf 13 Mei 1894 is genoemde broeder een getrouw lid der gemeente geweest. Hij was een mee van de harde strijders, die ook in moeilijke tijden trouw op zijn post is gebleven. Zaterdag 26 Sept. is hij onder veler belangstelling van de zijde der gemeente naar zijn laatste rustplaats gebracht. Zijn heengaan was vrede en wij willen niet bedroefd zijn, zoals de andere mensen, die geen hoop hebben.

Het gaat ons als gemeente overigens goed. Er heerst een goede geest in de gemeente. De opkomst onder de prediking is vrij goed. Alles te samen genomen kunnen wij Gode dankbaar zijn. Wij wensen al onze medeverbondenen Gods beste zegen toe.

Met br.g.,

H. Bl.

MEDEDELINGEN

Eindhoven.

Het adres van onzen Penningmeester A. Kost is geworden
Cornelis Bloemaertstraat 19.

Het secretariaat der gemeente te **HOOGEZAND** wordt vanaf heden waargenomen door:

P. v. d. VEEN.

Hoofdstraat 89 te Hoogezand.

WIE WOONT DAAR?

Br. Knecht, secret. der gemeente te Eindhoven meldt, dat een lid in Schoonoord woont, n.l. Zr. A. Haan—Venema en wel op No. D 102.

„Wonen er soms te Schoonoord verborgen Baptisten? Dat ze zich dan aan deze zuster openbaren en elkander tot hulp en zegen mogen wezen”.

E.-R.

DE KANDELAAR.

Wat de abonne's waarschijnlijk al wel gedacht hebben, wordt hen langs deze weg nog eens verzekerd: „De Kandelaar” verschijnt niet meer.

Met ingang van September is het blad wegens papierschaarste verboden.

Het pogen, om in elk geval de beide laatste nummers van de lopende jaargang nog te doen verschijnen, was vruchteloos.

Willen de afdelingen, die nog moeten afrekenen, dit zo spoedig mogelijk doen?

Met laatste Kandelaargroet,
L. SPEELMAN—Kruit.
Giro 78792.

Verantwoording.

Pensioenfonds.

Voor het pensioenfonds in dank ontvangen van de

gem. te Almelo	f 15.—
„ „ Foxhol	- 10.—
M. A. v. W. te G.	- 25.—

Samen f 50.—

K. REILING,
Hengelo (O.).

Postr. 109502.

CORRESPONDENTIE

Mej. J. d. G. te G. Indien U onder deze naam leeft, hebt U bepaald een verkeerd adres achter op Uw enveloppe geschreven. Uw woordloze brief met sprekende getuigen van Uw meeleven met ons in deze stad beantwoordde ik onmiddellijk met een dankbetuiging, die na vergeefse reis weer bij mij belandde. Vandaar de toevlucht tot ons weekblad, in de hoop, dat U dit onder de ogen krijgt en van onze dankbaarheid verzekerd zult zijn.

HUIZINGA, E.-R.

ADVERTENTIE

Met grote dankbaarheid aan God geven wij kennis van de geboorte van ons Zoonkje en Broertje

PIETER WILDRIK

P. W. BRONGERS

E. BRONGERS—Smeltekop

AFIE TRIJNTJE

JAN.

Delfzijl, 25 September 1942.

B. BULTHUIS

en

T. THIESCHEFFER

hebben de eer U mede namens wederzijdse Ouders kennis te geven van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Dinsdag 6 October a.s.

Kerkelijke inzegening des nam. 3 30 uur in de Baptisten kerk te Delfzijl door den WelEerw. Heer Ds. Slort.

Delfzijl, 21 September 1942.

Waterstraat 68.

Groningen,

Meeuwerderweg 125.

Receptie op de trouwdag van 5—6 uur Waterstraat 68.

Toekomstig adres: Delfzijl.

Zalig zijn de barmhartigen.

„Hoe menig een is in het oog van zichzelf of anderen wel barmhartig. Heeft iets voor een mens in moeilijkheid over. Is geboren philanthroop. Maar mist het eigenlijke, het beste van de waarachtige barmhartigheid, die voor God geldt, die vaderlijk en moederlijk is in enen, als de hemelse Heer. Niet voor niet klaagde reeds de Spreukendichter: de barmhartigheden der goddelozen zijn wreed. Vele edele wereldlingen niet te na gesproken, hoe waar blijkt ook nu telkens dit gezegde. Hoeveel leden van allerlei verenigingen tot bescherming van dieren en mensen, laten beest en mens op de niet erkende dag des Heeren voor hen sjouwen. Geheel afgezien van de door God gestelde eis der heiliging — hoe wreed, hoe onbarmhartig, om zelf te rusten, te genieten, vaak ten koste van de extra-zware arbeid van tram-personeel, van, kellers en chauffeurs. Maar het totaal gemis aan barmhartigheid wordt niet wreed openbaar, dan wanneer de ongelovige medicus zijn patiënt, soms hem vleidend met een valse hoop op de komende lente, onwetend de dood in laat gaan. Nergens scherper staat de barmhartigheid der wereld tegenover die van God en wie Hem begeren te gelijken. De wereld bliest over dat beangst maken met de doodsgedachte, over dat praten over zonde en eeuwige straf. Maar haar barmhartig in-slaap-sussen van den zondaar en den zieke is satanisch-wreed” (Ds. D. J. Couvée in Met Jezus op den berg.)

Zondag 4 Oct. 2 Sam. 9.

Een roerende geschiedenis van barmhartigheid. Schoon beeld van den zondaar, die door God genodigd wordt aan de tafel te zitten, zoals gij dat vandaag moogt doen met de anderen, die met u Gods barmhartigheid roemen.

Maandag 5 Oct. Luk. 10: 25—37.

Wij kennen allen het verhaal van den barmhartigen Samaritaan. „Ga heen, en doe gij desgelijks.”

Dinsdag 6 Oct. Job. 29 : 1—16.

Wat een levendige schildering

geeft Job hier van de dagen, toen hij nog in achting was. Ieder luisterde naar hem. En ofschoon hij zo voornaam was, boog hij zich tot den ellendige. Maar dat is immers juist de voornaamheid. De voornaamheid van Jezus Christus.

Woensdag 7 Oct. 1 Kon. 18: 1—13.

Obadja heeft des konings gebod niet gevreesd, maar is barmhartig geweest. Hij moge geen held zijn geweest, een lafaard was hij evenmin. Hij heeft in gegeven omstandigheden gedaan wat hij kon. En meer zal God van hem noch van u verlangen. Maar dat verwacht Hij ook.

Donderdag 8 Oct. Ruth 2 : 1—20.

Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden. Ruth heeft haar schoonmoeder niet verlaten. Al de liefde van haar hart ging uit naar de zwaar beproefde Naomi. Daarom heeft God haar genade doen vinden in de ogen van mensen en is haar toekomst schoner geworden, dan die van Orpa, wier gestalte uit ons oog verdwenen is, ooit kon zijn.

Vrijdag 9 Oct. Jak. 2 : 1—13.

Met de theorie hebben we in de regel geen moeite; het komt op de praktijk aan. Niet die daar zeggen: Heere, Heere, maar die daar doen de wil des Vaders.

Zaterdag 10 Oct. Tit. 3 : 1—7.

Wat zijn wij geweest en wat zijn wij nog? Opstandelingen, zwakkelingen, verdwaasden, ten dode gedoemden. Doch God is barmhartig en genadig. Hij, en niemand beter dan Hij, weet wie ik ben, en toch, en juist daarom buigt Hij zich over mij neder en btengt mij in Zijn herberg. Nu roem ik Gods barmhartigheid.

HUIZINGA.

SOLI DEO GLORIA

Donderdag 15 October a.s. honpen D.V. onze geliefde Ouders
WILLEM VELDHIJS

en

AALTJE BRAKEMA

hun

50-jarig Huwelijksfeest
te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen, October 1942.

Frieschestratweg 66.

Receptie van 3 tot 4 uur.

Heden nam de Heere tot zich in Zijn Heerlijkheid, na een smartelijk lijden, in de volle verzekerdheid des geloofs, onzen geliefden Man, Vader, Groot- en Overgrootvader

ADRIANUS JACOBS.

in de ouderdom van 68 jaar en 7 maanden, na een gelukkige Echtvereniging van ruim 45 jaren.

„Want wij weten, dat zo het aardse huis onzes tabernakels verbroken wordt, wij een gebouw van God hebben, eeuwig en in de hemelen”

Namens Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen,

M. JACOBS—Timmer.

Vriescheloo, 23 September '42.

Heden nam de Heer tot zich onze Zuster

AALTJE DEVRIES-Reinders
op de leeftijd van bijna 45 jaar.

Namens de Bapt. Gemeente,
L. JANSMA, Secr.

Haulerwijk, 26 Sept. '42.

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 1992

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEEDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE HEERE BEMINT DE POORTEN SIONS.

Christus en Zijn Gemeente.

De brief van Paulus aan de Efeziërs schenkt terloops bijzondere aandacht aan de gemeente. De bedoeling van zijn schrijven was den Christenen van Azië duidelijk te maken, dat het geloof een genadegave van God is. Maar eens menschen brein is wonderlijk in zijn bedenkingen. En de apostel is ook een mens. Terwijl hij enthousiast zich op de heirweg bezig houdt met Gods nederbuigende liefde jegens het arme, zondige, afgestompte kind, dat Zijn beeld draagt, raakt hij herhaaldelijk verdwaald op de sprookjesachtige zijdreven van de intieme verhouding tussen Jezus en Zijn Gemeente.

Volgens de apostel is de gemeente een geslacht, of beter gezegd stam (patria), welks stamvader Jezus Christus is, die Zijn kinderen heeft onder alle volken op aarde van welke kleur of van welk bloed zij ook zijn, en die Zijn kinderen evenzeer heeft in de hemelen.

De apostel ziet voorts in de gemeente een lichaam met zijn talloze samenwerkende onderdelen:

Geheel 't gemeent'lijk lichaam toch is gebouwd uit kleine cellen. Elk vormt een wereldje voor zich, dat van Gods wijsheid kan vertellen, en dat zijn eigen taak ook heeft, tot 's avonds laat van vroege morgen. Zij hebben saam voor reuk en smaak, ja voor elk onderdeel te zorgen! Zij helpen, waken, strijden steeds voor 't heil van heel d'organisatie; want cellen volgen bij haar werk 't beginsel van coöperatie!

Ook ziet de apostel in de gemeente een gebouw, van schone architectuur en edele materialen, waarin elke chris-

ten ingebouwd en waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen is.

Maar het aangrijpendste beeld, dat Paulus gebruikt van de innige verhouding tussen Christus en de gemeente blakert van liefde en leven en bedrijvigheid. Het is dat van het gezonde huwelijk.

De apostel had geleerd om in de dingen, die gezien worden, gelijkenissen te ontwaren van de dingen, die niet worden gezien. Deze zichtbare en tastbare wereld is voor hem het rijk der schaduwen, geworpen door het bestaande in de onzienlijke wereld van het eeuwig licht. En wat ten behoeve van den mens gesproken is: „het is niet goed, dat hij alleen zij”, is voor de dichterlijke geest van Paulus een zwakke echo van de stem van het hoogland, waarin de zon nimmer daalt, en dat zich boven de tijd verheft. Het is niet goed voor Christus, dat Hij alleen zij. Hij heeft behoefte aan een, die Hij kan liefhebben; voor wie Hij kan zijn als een verbergend tegen de wind en een schuilplaats tegen de vloed; over wie Hij Zijn sterke arm kan uitstrekken en in wier noden Hij kan voorzien.

Maar waar zou de Vader die ene moeten zoeken? Waar voor Jezus een partner te vinden, die Zijner waardig was?

Ze is er niet. De Vader gaat ze scheppen en Hij schept een partner gelijk de schaduw te voren het in Adam en Eva heeft uitgestippeld. Hij legde Christus te slapen in een nieuw graf van een hof en nam uit Zijn zijde de Eva, op wie Adams Eva in de schemering van de tijd gewezen heeft. En tot deze Eva van Christus behoren allen, die door het geloof met Hem verenigd zijn. Zij zijn Zijn bruid, Zijn gemeente, Zijn bruidsgemeente.

Christus heeft de gemeente lief. „Daarom zal een mens vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees worden. Dit heilsgemein is groot; ik denk hierbij aan Christus en de gemeente.”

Ja, Christus heeft de gemeente lief. En welk een welgevallen heeft de Vader in haar!

Want Hij geeft haar, volgens Paulus in de meergenoemde brief, den Heiligen Geest, die in haar wil wonen en de ogen van haar verstand verlichten en die haar doet weten welke rijkdommen zij met haar Echtgenoot mag delen.

De Vader heeft zulk een vreugde in Zijn schoondochter, dat Hij haar de grootheid van Zijn kracht begeert te laten weten. En die grootheid van Zijn kracht gaat ver, heel ver, zo ver als de kracht, waarmede Hij den gekruisten en begraven Zoon Zijner liefde heeft doen opstaan!

„Opdat, de God onzes Heeren Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve — aldus de apostel — den Geest der wijsheid en der openbaring in zijn kennis namelijk verlichte ogen uws verstands, opdat gij moogt weten . . . . . welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons die geloven naar de werking der sterkte Zijner macht, die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt en Hem heeft gezet aan Zijn rechterhand in de hemel.”

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS.

Oecumenisch. Er is een oecumenische beweging, dat is een beweging, die de Christelijke Kerken in ruimer verband wenst te omvatten. Natuurlijk is de band, die hen samenbindt, heel soepel, want veel is er dat de Christelijke Kerken onderling scheidt. Deze oecumenische Beweging, die van tijd tot tijd placht samen te komen omvat de Grieks

Katholieke Kerken, de Orthodoxe Kerken van het Oosten, de Anglikaanse Kerk, de Lutherse Kerken van het vaste land, en behalve deze nog enkele kleinere groepen. Aan hare samenkomsten werd ook door Amerikaanse en Engelse Baptisten deelgenomen. Als we het wel hebben, was het Baptist Wereldverbond er niet in vertegenwoordigd. De De Oud-Katholieke Kerk neemt er echter wel deel aan. Haar gemeenschappelijk uitgangspunt hebben deze Kerken in wat we zouden kunnen noemen de voor-Roomse periode der Christenheid.

Oecumenisch — De Oecumenische Beweging waarin verschillende groepen der georganiseerde Christenheid elkander ontmoeten is niet anarchistisch. Anarchistisch getinte acties kennen we ook. Het zijn de acties van enkelingen, die doen, waartoe niet de enkelingen geroepen zijn, doch die de gemeente zijn opgedragen. Hun streven naar gemeenschap is een miskenning en ondermijning van de bijbelse eis van gemeenschapsvorming en -beoefening der gelovigen. Als enkelingen kunnen we niet bestaan. De Schrift wil dat ook niet. Duidelijk zegt het Evangelie ons, dat gered worden wil zeggen: opgenomen worden in de gemeenschap. Het verloren schaap wordt maar niet door den herder gevonden doch ook tot de kudde weergebracht. Onze ondergang ligt in onze isolering. De gelijkenis van den verloren zoon stelt ons dat voor ogen. Onze redding bestaat in het herstel der gemeenschap. En wie gemeenschap der gelovigen zegt, zegt gemeente. Aan de behoefte aan gemeenschap te willen voldoen buiten de gemeente om, is revolutionair. Ze kan voortkomen uit het feit, dat de gemeente zo ontwaard is, dat ze aan de behoefte van gemeenschap geen bevrediging meer kan bieden. Dan is natuurlijk de eerste plicht te werken aan en te bidden voor herstel der gemeente, doch onderwijl kan men — zich wel bewust blijvende dat men een noodwoning bouwt! — buiten de gemeente om gemeenschap zoeken. Abnormaal is echter zulk een toestand en nimmer „heerlijk!“ Ze is een onere voor Gods volk en wie recht staat tegenover den Heere Christus zal dat voelen en met smachtend verlangen uitzien naar gemeente-herstel, naar een normaal, bijbels gemeenschapsleven!

Bemeenteleven — Waar echter een normaal gemeentelven voorhanden is, is het zoeken naar gemeenschapsvormen buiten de gemeente om, een onere voor de gemeente en een ondermijning van dit werk des Heeren. Dit streven kunnen we nooit steunen. Wie het doet, zelf lid der gemeente zijnde, stelt zijn eigen geestelijk gezin aan de kaak. We spreken van

Evangelisatie-samenkomsten.

20, 21 en 22 Oct. Rotterdam—C.
i. d. Vriendenlaan.

„Broeders! bidt voor ons, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . . .“

een normaal gemeentelven. Dat wil niet zeggen: een volmaakt gemeentelven. Gelijk alles wat aan de aarde gebonden is, het merk der onvolkomenheid draagt, zo ook de gemeente des Heeren zolang ze op aarde is. Ze kan perioden van inzinking hebben. Het kan zijn, dat enkele van haar organen onbevredigend werken; dat haar ambtsdragers tekort schieten. Maar dat alles raakt het wezen der gemeente niet. Dat betreft slechts haar welstand, die hier op aarde steeds betrekkelijk blijft. Het is mogelijk dat het om een of andere reden gedurende een tijd, buiten de gemeente aantrekkelijker is, maar daarnaar mogen wij onze houding niet bepalen. Niemand loopt uit zijn gezin, omdat daar ziekte heerst. Integendeel: een rechtgeaard kind zal dan juist zijn liefde tot het huisgezin tonen door bijzondere trouw en toewijding aan het welzijn van de anderen ten koste te leggen.

Wie dan wegblijft totdat het weer beter gaat, toont geen mooi karakter te hebben.

Anarchie en Avondmaal. In die kringen, waarin men, met opzetting der gemeente gemeenschap zoekt, gaat men soms over tot het vieren van het Avondmaal. Hierbij is toezicht en tucht, die aan het Avondmaal toch evenzeer verbonden zijn als aan de Doop, buitengesloten. Wie bedienen het Avondmaal? Doop en Avondmaal zijn de gemeente gegeven. Ze worden bediend in opdracht van Christus door hen, die fungeren als de handen der gemeente. Zonder instelling der ambten is geen gemeentevorming mogelijk. De ambtsdragers staan niet als mensen of christen boven de andere leden der gemeente. Ze komen niet met een zeker meerderheidsgevoel naar voren. Hun ambt geeft hun een voorrangpositie. In hun ambt vertegenwoordigen ze Christus. Treden ze uit hun ambt, of handelen ze niet ambtshalve dan staan ze naast de anderen. In hun ambt echter staan ze vooraan en geven leiding. Zij zijn belast met de bediening der inzettingen binnen de kring, waarvoor hun ambt geldt.

Het ambt in abnormale tijden. In tijden, waarin een normaal gemeentelven mogelijk is, blijft de bediening der inzettingen beperkt tot hen, die gemeentelijk verbonden zijn. Dat is reeds eis der orde. Zo blijven de inzettingen ook het beste bewaard voor ontheiliging. In tijden, waarin de gemeente niet kan samenkomen mag van deze regel worden afgeweken. Is de gemeente uiteengedreven, dan mag noch de prediking van het Woord Gods, noch de bediening der inzettingen worden nagelaten. Dat moet steeds door gaan, ook in de moeilijkste omstandigheden en onder de grootste persoonlijke gevaren. Ontmoeten dan enkele gelovigen elkander, dan mogen ze één uit hun midden aanwijzen om voor te gaan en eventueel Doop en Avondmaal te bedienen. En dit om deze reden, dat het ambt potentieel in elken gelovige aanwezig is. Daarom kan in abnormale omstandigheden elke gelovige geroepen worden om te doen, wat in geordende omstandigheden alleen de ambtsdragers mogen doen. Keren echter geordende toestanden weer, dan vervalt vanzelf het recht van elke handeling, die haar oorsprong en rechtvaardiging vond in de afwezigheid van zulke toestanden.

Bij aanwezigheid en activiteit ener plaatselijke gemeente dus geen buitengemeentelijke Avondmaalsviering! Bij aanwezigheid en activiteit ener plaatselijke gemeente geen buitengemeentelijk jeugdwerk! Ieder gemeentelid moet er op bedacht zijn alles na te laten, wat zijn gemeente negeert en haar bestaan ondermijnt. Hij moet dat doen om de ere van de gemeente op te houden en omdat op de duur de komst van het Koninkrijk van God en het heil der zielen gebonden is aan het bestaan der gemeente. Haar gedijen dient de zielen en brengt het Koninkrijk nader.

L.

OOG EN OOR

De les der ervaring.

De ondervinding is de beste leermeesteres. Men hoort ook wel eens zeggen, dat ze een harde leermeesteres is. En dat is ze ongetwijfeld, wanneer men zich door de lessen der geschiedenis niet laat onderrichten. Wie de les der ervaring niet wil bestuderen, krijgt voor dat vak een dikke onvoldoende op zijn levensrapport. En deze onvoldoende neme men toch niet te gemakkelijk op.

Kunnen christenen ook een onvoldoende krijgen voor het vak, dat zich

met de praktijk van het leven bezig houdt? We weten, dat dit maar al te vaak het geval is. O, welk een onverstand kenmerkt dikwijls het leven van een christen. Het is alsof sommige christenen willens en wetens de ogen en oren sluiten. Ze zijn ziende blind en horende doof. Veel levenswijsheid doen ze dan ook niet op.

We lezen in de Hebreërbrief, helemaal aan het begin, dat God voortijds vele malen en op velerlei wijze tot de vaders gesproken heeft door de profeten, en dat Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken heeft door den Zoon. En mogen we ook niet zeggen, dat de God der openbaring gedurig weer tot ons spreekt door de ervaring?

Bestudeer de bladzijden van het lijvige boek der geschiedenis, o mens-kind, en word wijs. Doch het zij hier voldoende, om de aandacht te vestigen op de geschiedenis van Gods Gemeente op aarde. In elk hoofdstuk en op vele bladzijden treffen we ervaringslessen uit het leven van menig kind van God aan. Ik herinner hier aan het lijvige boek, geschreven door P. H. Muller, dat tot titel draagt: „Gedenkt uwen voorgangers . . .”. In dat boek vinden we de korte, soms wel wat erg korte — ik denk hier aan het hoofdstuk over Ludwig Ingwer Nommensen — levensbeschrijvingen van veertien mannen, die in de 18e en 19e eeuw tot een groot werk in Gods Koninkrijk in staat bleken te zijn.

En wanneer we hier zo een enkele gedachte neerschrijven over de les der ervaring, moeten we dan ook niet gewagen van de leiding des Heiligen Geestes? Hoe menigmaal heeft Jezus kort voor Zijn sterven gesproken van den Heiligen Geest! En denk aan de Handelingen der apostelen. De daden door hen verricht, waren daden van mannen vervuld met en geleid door Gods Geest. Ook de Brieven wijzen gedurig weer heen naar Geestesleiding en Geesteskracht.

Als christenen kunnen we de les der ervaring niet goed leren zonder de hulp van den Geest Gods. Let wel — ik breng hier de ervaringslessen in verbinding met den Geest van God. Er zijn christenen, die alleen maar spreken van de leiding des Geestes, en die min of meer afwijzend staan tegenover de les der ervaring. Daartegenover kunnen we ook dezulken ontmoeten, die de les der ervaring van het allergrootste belang achten te zijn, maar zo goed als nooit willen weten van Geestesleiding.

Wie als christen onder de leiding des Heiligen Geestes ernstig de les der ervaring bestudeert, zal, zonder het slachtoffer van traditie te worden, het verleden ernstig nemen; die zal b.v. niet zo maar en achteloos willen negeren de besluiten, welke op de ver-

gadering van onze grote Uniegemeente werden genomen. Achter de genomen besluiten staat de les der ervaring.

Gods Geest werkt in het heden, doch spreekt tevens van het verleden, om ons tegelijkertijd te bepalen bij de toekomst. Niemand onzer veronachtzame de les der ervaring. En onze bede blijve: o God, sta met Uw Geest ons bij.

d. H.

EEN NIEUW ARBEIDSVELD.

Om u van bovenstaande iets te vertellen, zal ik bij het begin moeten beginnen. Zoals wel bijna iedere gemeente heeft ook de gemeente Nieuw-Weerdinge haar leden in de verstrooiing wonen. En steeds wanneer iemand gaat verhuizen naar een plaats waar geen gemeente is, komt de vraag naar boven: hoe blijft het contact met de gemeente bewaard?

Het beste zou natuurlijk zijn om ze eens per jaar te bezoeken, maar och, hoe gaat dat, door allerlei omstandigheden blijft dat er meest wel bij. Drukke werkzaamheden in de gemeente, de afstand, het reisgeld, e.d. spelen ongetwijfeld een grote rol. Tot dusverre was er dan ook nog niets van gekomen om ze eens persoonlijk te bezoeken; wel was er schriftelijk contact; telkens wanneer de leden der gemeente weer een huisbezoek gehad hadden, gingen we per brief op huisbezoek bij degenen, die in de verstrooiing woonden. Dat zulks ten eerste op prijs werd gesteld, bleek wel uit de brieven, die we terug mochten ontvangen.

Dat schriftelijk contact was zelfs zo goed, dat alhoewel we elkaar persoonlijk toch niet kenden en elkaar nooit eerder gezien noch ontmoet hadden, het toch precies was alsof we elkaar al jaren kenden. Zo leerden wij de gezinnen kennen, de moeilijkheden, enz. en mochten geestelijk de mensen helpen in de strijd des levens, en omgekeerd bleven zij met de toestanden en zegeningen van de gemeente op de hoogte.

Zo hadden en hebben wij o.a. ook twee gezinnen op Wieringen wonen met wie we alleen maar schriftelijk contact hadden. Per brief was er wel eens gevraagd: kunt u ons ook niet eens bezoeken?, en dat werd mondeling herhaald door een zuster, die deze zomer enkele dagen alhier vertoefde en er zelfs zeer sterk op aandrong om het maar eens te doen. Enfin, om kort te zijn, er werd toen afgesproken, dat we D.V. eens zouden komen, temeer daar we nog een week vacantie in

September zouden nemen en de mogelijkheid dan groot zou zijn, om van die week enkele dagen op Wieringen door te brengen. Intussen bepaalden wij per brief de data en kwam het verzoek of we genegen waren daar een huissamenkomst te houden.

Natuurlijk als dat kon, niets liever dan dat!

En zo zijn we dan Dinsdag, 22 Sept. j.l. naar Wieringen gereisd. De moeilijkheden van de reis over Harlingen en de afsluitdijk, zal ik u besparen; we zijn er gekomen, dat is het voornaamste; maar 't wase en zware en ook natte tocht.

Mede door de weersomstandigheden was het al laat geworden en mijn gastvrouw had al ettelijke keren uitgekeken of we nog niet kwamen, want ze had zo haar best gedaan om maar veel mensen bij zich aan huis uit te nodigen voor de samenkomst. Tien voor acht waren we 's avonds bij zr. Wed. v. d. Kaap aan de Koningsweg 50 te Wieringen en we behoeven u natuurlijk niet te vertellen, dat de ontvangst allerhartelijkst was.

Intussen kwamen de mensen reeds en toen we om goed acht uur de voorkamer binnen stapten waren er 24 personen aanwezig. Na kennismaking bleken het vogels (mensen) van diverse pluimage te zijn. Enkele Baptisten, Hervormden, Adventisten, J. N. C'ers, enkele bewerkt door de getuigen van Jehova, enz. Maar hoe heerlijk is het om elkaar samen te vinden in een loflied ter eer van God en in een innig dankgebed. Machtig werkte de Geest des Heeren in ons midden. Hoe licht was het daar te spreken over de liefde Gods; vragen werden gesteld en beantwoord, een Herv. broeder liet een klaar getuigenis horen, en zo was de tijd eerder verstreken dan we gedacht hadden.

't Was een goede avond, een gezellige avond, die nawerkte in veler hart, want de volgende morgen kwam er een vrouw met haar moeilijkheden en nood van haar ziel om zich eens uit te spreken, met als gevolg dat zij zich heerlijk aan Jezus heeft overgegeven. Hoe riep zij om verlossing en hoe groot was de blijdschap toen het Licht doorbrak in haar hart.

Is er wel iets heerlijkers dan om zielen naar Jezus te brengen?

Dat was 's morgens vroeg; het beloofde een goede dag te worden.

Daags werden er nog verschillende mensen bezocht en 's avonds gingen wij met elkaar naar Oosterland waar we ten huize van br. en zr. van Dijk ook leden onzer gemeente, weer een samenkomst zouden houden.

Door de weersomstandigheden was het aantal bezoekers hier niet zo groot, maar toch waren er nog 14 mensen aanwezig, en de harten van de brs.

en zrs. waren vol verwachting. Twee dochters van mijn gastvrouw vormden een duet en dienden ons door enkele mooie liederen. Toen we na het beëindigen van de toespraak over: „Levenszekerheid in stormgetij“, de mensen weer in de gelegenheid stelden om zo nodig iets te vragen, zei een Chr. Geref. vrouw: „Gaat dat nu wel zo gemakkelijk om tot Jezus te komen? Er is mij altijd geleerd, dat het niet zo gemakkelijk ging en dat ik nooit moest vergeten, dat er vele van degenen, die dat zeiden, met een ingebeelde hemel verloren zouden gaan.“

Hier sprak een zoekende ziel en hoe heerlijk is het om aan dezulken het volle Evangelie van Gods genade te mogen verkondigen. God werkte dan ook kennelijk aan haar ziel en in een ontroerend gebed gaf zij zich over aan den Heer.

Is het een wonder dat God gedankt werd uit een bewogen hart, vol van blijdschap en dankbaarheid?

Ja, die blijdschap had u moeten zien en meemaken. Stel u voor: hier wonen mensen, broeders en zusters, die al jaren de zegeningen van het gemeentelijke leven moeten missen, en die nu plotseling zulke heerlijke zegeningen mogen meemaken, dat er zelfs in hun huis zielen gewonnen worden voor Jezus. Is dat geen heerlijke genade en is groter blijdschap denkbaar?

Telkens mogen we het toch weer ervaren, dat bij alles wat heden verandert, God dezelfde blijft en Zijn werk zegent, opdat ook in het heden Zijn Koninkrijk kome!

Diezelfde avond mochten we kennis maken met een zekeren broeder Visser, die voor de oorlog reeds in den Helder, waar hij toen woonde, samenkomsten bij zich aan huis heeft gehouden; dat wisten we n.l. en het lag natuurlijk voor de hand, dat we hem verzochten of hij genegen was dit werk voort te zetten. Het was nu wel gebleken, dat er een grote behoefte op het eiland was naar de verkondiging van het volle Evangelie, en waar zr. v. d. Kaap en ook br. en zr. van Dijk gaarne genegen waren om hun huiskamer voor dergelijke samenkomsten af te staan, was het alleen maar de vraag: waar is de broeder, die ons kan dienen? Het was natuurlijk door de grote afstand niet te doen om zelf te komen, en onze broeder bleek gaarne bereid dit werk op zich te nemen, voor zover de Heer hem daar krachten en gaven voor gegeven had.

Besloten werd alzoo, dat er nu voortaan elke Zondagavond aldaar ten huize van zr. Wed. v. d. Kaap een samenkomst gehouden zal worden. Is dat niet heerlijk? Brs. en zrs., wilt ge niet met ons God bidden om Zijn zegen voor dat nieuwe werk op Wieringen en wilt ge niet met ons danken

voor de heerlijke zegen, die God reeds bij de aanvang schonk, voor die kostbare zielen, die gered werden? Is er geen blijdschap in ons aller hart voor deze nieuwe deur die opengaat, of beter gezegd, die de Heer ons opendoet?

Nog iets, zou het niet goed zijn, dat de Friese Bond er elke maand eens een werker, wie dan ook, desnoods om de beurt, heenzond om de toekomstige gemeente te Wieringen te dienen. Broeders in Friesland, plaatst dit op de agenda van uw e.k. vergadering, en helpt even een handje, ja?

Bovenal zou het toe te juichen zijn als de C.I.Z. eens een half jaar lang een colporteur-huisbezoeker naar het eiland zond om daar te werken en de verstrooide, en helaas sommige verdwaalde, schapen eens op te zoeken.

De Herv. broeder van de eerste avond vertelde me n.l. dat er wel 20 Baptisten op het eiland wonen, van wie velen zo verachtend waren in de genade, dat ze niet eens graag meer over geestelijke dingen spraken. Licht hier dan geen schitterend arbeidsveld voor de C.I.Z.?

Broeders, neemt zelf desnoods eens polshoogte; ik heb met vele zoekende zielen mogen spreken, die snakten naar het volle Evangelie.

Zelf kon ik helaas niet langer blijven. De winterarbeid in het Veen riep, maar grote dank vervult ons hart, dat we ongewild, maar Godgewild, daar een begin mochten maken met de arbeid.

God zegene onze broeders en zusters op het eiland en Hij zegene aldaar Zijn werk, tot eer van Zijn grote Naam!

Nw. Weerdinge. K. PRINS.

Naschrift. Wij hebben allen met klimmende belangstelling deze woorden gelezen en dezelfde snaren, die in het hart van br. Prins zo luid zingen, zijn bij ons begonnen te trillen. Wat nu? Komt het op uw agenda, Friezen? Laten wij afspreken: het wordt bij u en in de C.I.Z. een punt van bespreking. Misschien kunnen we samenwerken.

Ds. Prins heeft hiermede tevens prachtig aan zijn vrijwillige plicht voldaan zich in De Christen te laten horen. Zijn vuur slaat nu over op Ds. Brandt, die wel niet een der jongeren, maar wel een der stillen is. Wij zullen gaarne een artikel van hem ontvangen. Daarna komt br. Bakker met, laten we zeggen: Een dag in de evangelisten-school. Afgesproken.

E.-R.

PROGRAMMA VOOR EEN WIJDINGSDIENST.

Gebruikelijke opening en Schrift-lezing.

Toespraak tot de kinderen. Onderw.: de zoekende liefde van God. Zacheus. Gemeenschappelijk gezang.

Kinderen scharen zich vóór het spreekgestoelte en zingen op de wijze van: „Rijst op, rijst op voor Jezus“:

Wij zijn maar jonge kind'ren,
zoals gij aan ons ziet.
D'een draagt de naam van Jantje,
De ander die van Piet
Maar wat wij willen weten,
is of gij blijde zijt,
en dat g'ons hier van harte
een welkom hebt bereid.

Gemeente zingt op de wijze van: „Beveel gerust uw wegen“:

Welzeker lieve kind'ren,
't Verblijdt ons allen zeer,
u met ons hier te vinden
in 't huis van onzen Heer.
Och moge onze Vader
en Jezus, Zoon van God,
moog Zijne Geest, zo heilig,
bestieren heel uw lot.

Voorganger: Gij kent het mooie verhaal van het verloren schaap?

Kinderen: Ja.

Voorganger: Een boer in Palestina had hoeveel schapen?

Kinderen: Honderd.

Voorganger: En wat gebeurde met een der schapen?

Kinderen:

Het at zich zat
en keek niet op,
Het at,
tordat
't zich van de kud-de weg-ge-ge-ten had.

Het sid-der-de
en bib-ber-de
van vrees en kou.

„Bè, bè“, riep 't schaapje smart-lijk uit,
„Och, herder, och, kom gauw“.

Voorganger: Wat deed de herder?

Kinderen: (solo, duet, enz. Lied 500: 3 Joh. de Heer)

En weg ging de herder, maar
geen vernam
hoe hoog het water stond,
en hoe hij moest worst'len eer hij kwam,
waar hij de zwerver vond.
Geklemd in het hout, van wringen moe,
en krachtloos van 't blaten tot stervens toe.

Voorganger: De herder bracht het schaap terug tot de stal, en zo gelukkig was hij met de terugkeer van het dier, dat hij zijn vrienden en burens op

een lekkere bete en dronk nodigde en zeide:

Kinderen: „Wees blijde met mij, want ik heb mijn schaap ge-von-den, dat ver-lo-ren was”.

Voorganger: De Heiland wil met dit verhaal ons iets schoons leren. In de eerste plaats?

Kinderen zingen: „De Zoon des men-sen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was”.

Gemeente zingt daarna dezelfde woorden.

Voorganger: Zo is het. Amen. En evenals die herder grote onrust had over het gemis van dat éne schaap, alzo heeft God grote onrust over één verloren mens, dat is een mens, die de leiding van God en Godzelf kwijt is. En evenals die herder erop uitging om te zoeken, zo is God in de gedaante van Jezus Christus erop uitgegaan om de verlorenen te achterhalen.

Maar met dit verhaal heeft Jezus nog meer willen zeggen. Wat is dat?

Kinderen: „Ik zeg u-lie-den, dat er al-zo blijd-schap zal zijn in de he-melen o-ver één zon-daar, die zich be-keert”.

Voorganger: Kinderen, laat ons den Goeden Herder bidden, dat Hij jullie bewaart voor de verleidingen van deze wereld en jullie altijd een schaapje van Zijn kudde doet wezen.

Voorganger: Wijdingsgebed.

Gemeente: Amen.

Gemeente zingt staande: Gez. 164: Zie ons met d'onzen voor U staan, enz.

Kinderen en Gemeente gaan zitten.

Voorganger geeft een toespraak tot ouders en opvoeders.

Slotzang en zegenbede.

ONZE NIEUWE LIEDERENBUNDEL.

In ons nummer van 4 September j.l. werd aan de redacteurs gevraagd, of zij er op wilden toezien, dat „de stille wateren gedurig kunnen vloeien”, want wekelijks moeten er 24 kolommen gevuld worden. Nu hebben wij als „Commissie van voorbereiding” vroeger nooit geschreven om de kolommen te „vullen”, maar alleen, omdat hetgeen wij schreven ons niet op het hart kon blijven liggen. Zolang wij daarom geen bijzondere aanleiding hadden, liet de Commissie haar pen liggen. Einde Februari vroeg onze administrateur om

regelmatige mededeling omtrent de verkoop en omschrijving van de gelden. In het jaarverslag van Juni werd medegedeeld, dat de nieuwe bundel in vele gemeenten in gebruik moest zijn en de gemeenten, waar de bundel is ingevoerd, werden aangemoedigd om eens een woordje daarover te schrijven. Daaraan heeft geen enkele gemeente gevolg gegeven, hoewel de Heer Van der Flier uit E. op 27 Maart de quaestie van het lied op bijzondere wijze aan de orde stelde door zijn grote waardering uit te spreken voor ons boek, waarachter een jarenlange arbeid van Ds. Hasper ligt. Hij deed dit in een bespreking van het referaat van Ds. Hasper: „Een Reformatorisch Kerkboek”. Dit geschrift is voor ons van zoveel betekenis, omdat wij daaruit de achtergrond leren kennen van ons eigen liederenboek.

De rubriek „VLUCHTIGE GE-DACHTEN” van 28 Augustus vestigde de aandacht op een eigenaardig verband tussen enkelen, die niet terstond voor een nieuwe liederenbundel gewonnen kunnen worden, terwijl zij — harde werkers in het zakenleven — dadelijk te vinden zijn voor allerlei vernieuwing op het terrein, waar geld verdiend wordt.

Nu is er op het ogenblik weer een aanleiding om te schrijven. Dat is de volgende. Er bestaat in kerkelijk Nederland een „Comité Zangdiensten”, gevestigd te Rijswijk (Noord-Holland). Dat Comité zond vroeger een Kerst-zangdienst ter plaatse per radio uit. Nu dat niet meer kon, nodigde het Comité alle predikanten in Nederland uit om hun kerkeraden te bewegen, gezamenlijke zangdiensten te ondernemen op de Kerstdag. Die slaagden overal zo uitnemend, dat gevraagd werd om een dergelijk plan uit te werken voor de Paasdag. Ook daarvoor was wij en zij belangstelling.

Thans worden zangdiensten uitgeschreven voor ADVENT, KERST-MIS, LIJDENSTIJD, PASEN, PINK-STEREN. Naar wij van ter zijde vernemen, is de redactie van alle liederen geheel naar de tekst, die in onze nieuwe bundel voorkomt. Het is een strelende gedachte, dat wij dus met de nieuwe bundel geen geïsoleerd zang-leven hebben in onze eredienst, maar — om zo te zeggen — anderen vooruit waren. In ons volgend nummer zullen wij een overzicht geven van de meditaties, of liever van de daarvoor aangegeven onderwerpen.

De commissie
van voorbereiding.

ROOMSE MENTALITEIT.

Iemand heeft eens gezegd: „Wie den dichter wil verstaan, moet in het land des dichters gaan”.

Met een variant hierop zou ik willen zeggen: wie Rome wil verstaan, moet gaan in een land waar zij oppermachtig is, daar waar elk protestants correctief ontbreekt. Want dan en daar alleen is men in staat de Roomse Kerk in haar ware gedaante te leren kennen. Daar heeft zij haar masker afgelegd en viert haar machtswellust hoogtij; daar is het haar een waar genot een andersdenkende te tyranniseren.

Zij kan zulks met een gerust gemoed doen, want haar wandaden dringen toch niet tot het grote publiek door. Mocht het soms toch tot over de grenzen gehoord worden, dan haalt men daar de schouders op en spreekt van een exceptioneel geval.

Wie zo denkt en spreekt zou ik aanraden eens de besluiten van het concilie van Trente te lezen en daarbij goed te bedenken, dat dat nog de hendaagse leer van Rome is, waarnaar zij haar ethiek richt.

Een verachtelijk staaltje van Roomse hatelijkheid beleefden we onlangs in Borgloon.

Daar zou voor het eerst iemand op protestantse wijze ter aarde worden besteld. Zo'n eerste begrafenis geeft hier te lande gewoonlijk altijd aanleiding tot wrijving met de geestelijke en/of wereldlijke overheid.

Laat mij u eerst even mogen vertellen, dat de wet op de begraafplaatsen hier zeer streng is, voor België de uitzondering die de regel bevestigt. Hier moet ieder op het kerkhof, hetwelk staatseigendom is, in de rij begraven worden. Men kan hier niet zoals b.v. in Nederland zelfmoordenaars of ketters in een z.g.n. ongewijde hoek begraven. Maar het is ons wel eens gebeurd, dat men geen graf gedolven had, ofwel één dat te klein was.

Wetend dat de mogelijkheid bestond, dat er ons iets dergelijks te B. zou kunnen overkomen, ging ik 's daags voor de begrafenis naar den burgemeester, om met hem het geval te bespreken. Hij verzekerde mij, dat hij er voor zorgen zou, dat alles in orde kwam.

Doch nu kwam het.

Het vervoer van de overledene, hoe moest dat?

Wie is er eigenaar van de draagbaar?

Dat wist de burgemeester niet naar hij verzekerde, aangezien hij eerst sedert kort benoemd was. Als goed zoon der R. K. veronderstelde hij natuurlijk dat ze eigendom was van die kerk. Ondergetekende was echter van mening dat ze eigendom was van de gemeente,

aangezien zij vervaardigd was in de ultra-liberale tijd. Daarmee bleven we evenwel in het rijk der meningen. Dus werd de secretaris te hulp geroepen, die verzekerde dat de baar eigendom der kerk was. Bewijzen kon hij het nochtans niet.

„Weet u wat”, zei de burgemeester, „ik zal den deken (dat is het plaatselijk hoofd der Roomse Kerk) even opbellen en horen wat hij zegt”.

Mijn antwoord was: „Dat kan ik u wel zeggen”.

Het was zoals 'k reeds veronderstelde. De deken zei, dat de berrie eigendom der kerk was. Maar dat hij ons ter wille zou zijn en haar voor dit maal aan ons zou afstaan. 'k Vertrouwde mijn oren bijna niet.

De volgende morgen begaven br. Deelstra en ondergetekende zich onder een stralende hemel naar het sterfhuis. Aan weerskanten van de straat stond een dichte haag nieuwsgierigen vol spanning te wachten op de dingen, die komen zouden.

Het is elf uur, als we op de plaats van bestemming arriveren. Wij hadden juist dit uur gekozen, omdat dit het voornaamste begrafenisuur is volgens de Rooms en daar ter plaatse. Een begrafenis is bij Rome n.l. een zeer dure gebeurtenis. En hoe dichter bij het middaguur hoe duurder, waarbij dan ook het aantal geestelijken varieert. Het wekte daarom allerwege verwondering dat zo'n arme als onze dode was, om elf uur begraven werd. IJverig waren de toeschouwers, die zich langs de weg hadden opgesteld aan 't pronostieken, wat zo'n begrafenis wel kosten zou.

Reeds van verre zagen we een grote mensenmassa zich naar het kerkhof spoeden, terwijl een andere schare zich voor het sterfhuis verzamelde. Wat kregen wij een prachtkans om velen te bereiken met de Blijde Boodschap en hoe luisterden de scharen. Velen mochten wij een woord des levens meegeven.

De deken gaf ons echter een prachtig staaltje van Roomse mentaliteit. Neen, hij was niet zo groot dat hij respect had voor de dode. Hij zond de draagbaar niet, maar wel een hele kleine berrie, waarmee nauwelijks een lijk te vervoeren was.

Het woord aan een ketter gegeven behoeft men immers niet te houden.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

Naschrift: Inderdaad spreken wij van het protestantse noorden hier van een buitengewoon geval. Wij zijn geneigd allerlei verontschuldigen aan te voeren, omdat we ons niet kunnen voorstellen, dat een geestelijke zo ongeestelijk kan handelen. Op onze geloofsgenoten in het zuiden rust de taak te tonen, dat zij een anderen geest 8420

bezitten. Hoe groot is in zulke omstandigheden de verleiding om, indien mogelijk, met gelijke munt te betalen. „Maar. Ik zeg u . . . .”

E.-R.

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT, 3 Oct. 1942. Waarde broeders en zusters. Blijdschap en droefheid wisselen elkaar af in het menselijk leven. Zo ook in onze gemeente. Zondag 27 Sept. was voor de gemeente een blijde dag. Een jonge broeder, die te kennen had gegeven het eigendom van Christus te zijn, wenste door de doop ook aan de gemeente te worden toegevoegd. Ds. de Haan was hiervoor tot ons overgekomen. Na de doopplechtigheid scharden wij ons aan de tafel des Heeren. Onze jonge broeder werd door br. Zerbst hartelijk welkom geheten in de gemeente. Gesterkt in Zijne liefde gingen wij huiswaarts. Mogen nog meerderen volgen.

Woensdag 30 Sept. ontvingen wij de tijding, dat onze oude zuster H. van de Berg—de Ridder in de ouderdom van 77 jaar plotseling was overleden. Zij behoorde tot de trouwste leden. Zolang ze kon was ze steeds op haar plaats, totdat lichaamszwakte haar verhinderde. Haar heengaan was vrede. De Heere sterke de familie.

De secr.
L. H. JANSEN.

„s-GRAVENHAGE, 4 October 1942. „Geen tijding, goede tijding”, is een Hollands spreekwoord. Het geeft altijd echter geen voldoening. Onze Uniesecretaris denkt er tenminste anders over. Daarom weer eens een teken van leven uit de Haagse gemeente. Grote dingen zijn er sedert ons laatste bericht niet geschied en toch . . . . Is de bekering van één zondaar niet zo'n geweldig feit, dat het Engelenkoor er door in beweging komt? Zó gezien, ja, dan is het de vermelding waard dat in September een broeder en zuster van middelbare leeftijd en in October drie jeugdige zusters in het midden der gemeente belijdenis aflegden van hun geloof in schuldvergeving door des Heilands bloed. En na zich aan den Heer te hebben gegeven, gingen zij er toe over zich aan de gemeente te geven. De doop is daartoe de poort. Dit is steeds een ernstig maar toch feestelijk gebeuren. Hoe straalt de blijdschap uit elks oog en schallen de lofzangen tot eer van Vader en Zoon. Die zulke dingen door den Heiligen Geest gewerkt hebben. Maar ook stonden van vrees maakte de gemeente mede. Tot tweemaal toe werd onze geachte voorganger in overweging gegeven zich aan een andere gemeente als herder en leraar te verbinden. De Heer heeft echter die vrees in vreugde verkeerd. Ds. de Jong heeft zich opnieuw met zijn volle persoonlijkheid aan de gemeente gewijd. Zowel in hartelijke dankgebeden tot Hem,

Die de harten neigt, als in blijken van blijdschap door woord en daad tegenover onzen beminden broeder gaf de gemeente uiting aan haar gevoelens. Zo gaan wij over hoogten en door dalen bemoedigd voort, biddend en arbeidend, totdat de Heiland komt om Zijn Bruid tot zich te nemen.

De groet der gemeenschap aan alle verbonden gemeenten in ons vaderland.

de Secretaris,

F. H. DE RUIJTER.

De gemeente te GRONINGEN beleefde 21, 22, 23 en 25 Sept. j.l. de tweede conferentie, tesamen met de Chr. Geref. Kerk, de Vrije Evangelische Gemeente en de Geloofsgemeenschap het Legrs des Heils. In allerlei toonaarden werd de Blijde Boodschap verkondigd — door middel van het gesproken woord, muziek en zang.

Een permanent comité is opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers der vier genoemde gemeenschappen, om geregeld gelijksoortige evangelisatiesamenkomsten voor te bereiden. Wij geloven, dat op deze wijze onkerkelijken gemakkelijker in aanraking gebracht kunnen worden met den Verlosser. Dat Gods zegen moge rusten op dit gezamenlijk streven het Evangelie te verkondigen.

Zondag 4 Oct. n.m. werden een zuster en vier broeders op hun belijdenis gedoopt. De Heiland gaat door met Zijn verlossend werk en Hij is het, die aan de Gemeente toedoet, waarin wij ons telkens weer mogen verblijden. Maar ook ons is een taak opgelegd. Hieraan werden we door onzen voorganger herinnerd naar aanleiding van Markus 16 : 15: Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het Evangelie aan de ganse schepping. Jezus zelf geeft het bevel om uit te trekken; maar aan mensen, die geheel en al door Zijn Geest worden beheerst.

Met broedergroet,

B. H., Secretaris.

NIEUW-WEERDINGE. Alhoewel er geen grote dingen in de gemeente gebeuren, kan ik u toch berichten, dat het ons goed gaat. Alle takken van arbeid gaan regelmatig door.

16 Sept. vierde onze voorganger zijn verjaardag. Als gemeente waren we 's avonds bijeen om God te danken, dat Hij onzen voorganger ook in dat levensjaar heeft willen sparen en hem voor velen tot zegen heeft willen stellen. 't Was een recht gezellige avond.

Nu staat de winter voor de deur en hebben we de winterarbeid weer geregeld. Evangelisatiesamenkomsten staan ook op het programma en onze bede is, dat God al deze voorbereidingen moge zegenen tot eer van Zijn naam en tot redding van het verlorene.

Met h. br.groet,

de Secr.

HERFSTGEDACHTEN.

Nu is het weer herfst en binnenkort zal het winter zijn. We gaan de duistere tijd van het jaar tegemoet. Het koren is van de landerijen en de landman heeft het land weer geploegd. Alles wordt donker. Ook de wolken aan de hemel worden donkerder en het schijnt soms of alle licht bezig is te verdwijnen. De omstandigheden zijn ook al donker. De winter wordt met angst tegemoet gezien. Hoe zal het worden? Dat is het wat men tegenwoordig in vele gesprekken hoort. Overal waar mensen bij elkaar zijn, zijn sombere gesprekken. Als God dan toch werkelijk een God van liefde is, moest Hij toch nu eindelijk eens ingrijpen, zegt men. Zo praat de mens. En ook binnen in hun harten komen er dreigende, donkere wolken. Het is er vaak zo donker en het wordt door alles van deze tijd nog donkerder. En God krijgt de schuld van de duisternis in het hart van den mens. Wie heeft de schuld van dit alles?

Is het ook zo donker in uw hart?

Zit u ook nu vaak eens vast met uzelf en weet u geen raad?

Toch heeft elke donkere wolk een zilveren rand. Ook deze donkere wolken hebben zilveren randen. Hebt u ze reeds gezien? Nu is het herfst, het jaargetijde, dat ons somber kan stemmen en ook weer echt blij kan maken, omdat na dit alles een blijde lente volgt. Al het schone van het ontwakend leven wordt nu in de donkerheid klaargemaakt om straks zo volmaakt mogelijk te zijn. Ook na deze herfst volgt een lente. Gelooft u dat? Ja? Laten we dan eens meer daaraan denken en minder aan de donkere wolk. Het zal ons zeker goed doen en de omgeving zal het kunnen merken.

In de herfst gaan alle bladeren van de bomen, ook de mooi gekleurde. De prachtige paarse, rode en oranje herfsttinten zullen hun glorie verliezen, omdat het nieuwe leven dan eerst ten volle kan ontwikkelen. De boom moet helemaal kaal worden, want anders staat het oude leven het komende nieuwe leven in de weg. Het oude leven doet nog steeds zijn best nu zo mooi mogelijk te lijken. Kijkt u maar eens naar de klimop met zijn schoonheid van kleuren. Toch moet al dit schone verdwijnen, want de lente gaat zich voorbereiden nu in deze donkere tijd. Deze mooie bladeren zouden straks het nieuwe leven hinderen. Herkennen wij onszelf misschien in de herfst? U is een christen en toch even somber als uw buurman met wien u altijd spreekt over moeilijke tijden? Is dit zo wel in orde? O, die mooie, vrome bladeren, die het volle, nieuwe leven zo dikwijls in de weg staan. Wij moeten kaal zijn voor God of anders worden, willen we het nieuwe leven echt beleven. Klaagt

u ook over deze donkere tijden? U gelooft toch dat God hier achter staat en met alles Zijn plan heeft? Ook u kunt voordeel trekken uit deze donkere tijd, zoals zovelen het reeds beleefden, vroeger en nu. Leest u eens de levensgeschiedenissen van grote mannen en vrouwen op elk gebied en u zult ontdekken, dat juist de moeilijkheden in hun leven hun tot zegen zijn geweest. Ze zijn er sterk door geworden. Ieder die iets boven de massa is uitgegroeid zal dit kunnen bevestigen. Zij, die de diepten, de moeilijkheden, ontvluchten genieten het leven niet ten volle. Als wij van de ene berg naar de andere gaan, moeten we eerst door een diepte wandelen. Wilt u hoogten bereiken wees dan niet bevreesd voor de diepten, maar grijp ze als uw kans naar de volmaking van uw leven. U zult er uw Vader in de hemel dankbaar voor zijn, u zult dichter bij Hem zijn en uw leven zal meer waarde hebben voor uzelf en voor de gemeenschap.

Van Mary Slessor, de grote zendelinge van Afrika, kunt u lezen dat zij door haar moeilijke jeugd veel leerde: „In het donker van de zorgen werd zij vriendelijker en zachtaardiger; in de schaduw van het leven leerde zij geduldig te zijn en moedig en onzelfzuchtig”. Door haar leven heeft God in vele harten de Zon van eeuwige vreugde doen opgaan. En toch wat een moeilijkheden heeft zij moeten overwinnen.

Hebt u de zilveren rand al gezien aan de donkere wolken van de herfst en van uw leven en van deze tijd?

Ziet u nu eens meer naar de zonzijde van uw leven. Ga eens rechtsomkeert maken en niet meer al dat donkere en sombere bezien, maar de lichtpunten.

Na de herfst volgt een nieuwe lente, na het dal van uw leven komt toch weer een hoogte. En na al deze aardse druk komen wij in het volle geluk. Prijst den Heer!

Herfst 1942.

E. I.

NAKLANK.

KINDEREN NAAR BUITEN.

Daar wij het blad de Kandelaar missen, nemen wij De Christen om er een woordje in te schrijven.

In de eerste plaats een woord van dank aan het Bestuur van Centraal Zusterhulp, daar, naast onze plaatselijke afdeling, dit onzen kinderen een prettige vakantie heeft bezorgd. Wij kunnen zeggen: de kinderen, waar zij ook waren, hebben volop genoten.

Op 31 Juli gingen ze op reis, en zij waren zo blij, dat zij uitgingen, dat niet één van hen een traan heeft gelaten, toen zij hun moeder op het station achterlieten. Zo was de reis begonnen naar het Noorden. Alles is zo goed gegaan en we vernamen van allen dat zij goed waren aangekomen. De kin-

deren zelf hebben zich best vermaakt, en waar zij kwamen was de ontvangst hartelijk; ze waren spoedig aan de nieuwe omgeving gewend. En uiteen dit, door die broeders en zusters, die voor hen zorgden oom en tante te noemen.

Het is dan ook een heerlijke tijd voor onze kinderen geweest en het heeft allen goed gedaan, daar zij vele dingen, die zij hier moeten missen, daar hebben kunnen genieten.

Zo gingen de weken voorbij en was de tijd spoedig daar, dat zij naar huis kwamen. 1 Sept. Geduldig stonden de ouders te wachten aan het station, en ja, daar kwamen ze, blozend en stralend holden zij ieder naar de moeder toe en waren toch weer blij thuis te zijn. Zo was de vakantie weer voorbij, maar wij zijn overtuigd dat het bij ons allen in geheugen blijft en de kinderen het niet zullen vergeten hoe goed zij het hebben gehad.

Wij hopen dat onze hemelse Vader, die toch de Gever is van alles, allen, die hier aan hebben medegewerkt, rijkelijk mogen zegenen.

Van dankbare ouders.
Afd. den Haag, Singel.

MEDEDELINGEN

Verantwoording.
Pensioenfonds.

Voor het pensioenfonds in dank ontvangen van

de gem. te Heeg f 10.—

„ „ „ Rotterdam-Z. - 10.—

Ziet, hoe ook de kleinen niet achter blijven. Er is geen reden om de moed te verliezen!

Met br.gr.,

K. REILING,
Postr. 109502. Hengelo (O.).

Aan onze abonnees

die geregeld per post betalen, zond ik per 1 October een stortingsformulier met verzoek om 78 cent te willen storten op mijn postrekening als abonnementsgeld voor het 4e kwartaal.

Mag ik U aan dit verzoek herinneren?
Uw Adm.

Zo de Heer wil zullen onze geliefde Ouders

F. H. DE RUIJTER
en

M. J. DE RUIJTER—Meijner
op 18 October a.s. herdenken dat zij

35 jaar

geleden in het huwelijk werden verbonden.

Hun dankbare Kinderen
en Kleinkinderen.

Den Haag, Oct. 1942.

Mijtenstraat 163.

Wandelen onder open hemel.

Er is dus nog een hemel? We zien niets dan wolken, zware, zwarte wolken. Wolken, die opstijgen van de verschroeide aarde, de uitgebrande steden, de slagvelden zonder tal. Hemel. Daarginder liggen ze met stukgeschoten benen, opgereten lichamen en nu en dan glijdt er stom en geluidloos een zeeschip naar de diepe gronden. Open hemel nog wel. Er zou nog veel meer te zeggen zijn en al dat vele kan alleen maar die open hemel voor ons dicht smijten. Wandelen onder open hemel. Het leven lijkt meer op een strijd achter de deuren der hel. Kunnen wij, opgegroeid tussen tanks en vlieg-machines, in de atmosfeer van verdenking en haat nog onder zulk een open hemel wandelen? Wij kunnen. Laten wij erbij zeggen: het is moeilijk. Maar indien die open hemel er niet was, dan zou al dat wandelen en dit hele leven waanzin, onzin zijn. Zonder open hemel, dat is zonder God in de wereld en dat is in de hel. Die open hemel geeft kracht, in die hemel gaan wij door onze en met onze gebeden binnen en daaruit zal eens het nieuwe Jeruzalem nederdalen. Ja, de voeten staan wel in de kolken, maar het hart is boven de wolken.

Zondag 11 Oct. Gen. 28:10—17.

God is niet een God van zijns vaders tent. De God van Abraham en Izak is ook in het hart der woestijn. Ik weet niet waar gij u nu bevindt en in welke omstandigheden. Die van Jakob waren niet fraai en dat nog wel mee door eigen schuld en toch: God gaf hem een open hemel. Moge de zegen Gods over u komen vandaag. Nimmer laat Hij u alleen.

Maandag 12 Oct. Joh. 1:43—51.

In het licht van een open hemel worden wij tot op de grond geschouwd en er is niets wat verborgen kan blijven. Dat juist opent ook de ogen en het hart voor den Verlosser en herkent in Hem Dien, Die hemel en aarde verenigt tesaam.

Dinsdag 13 Oct. Ps. 4.

De Heere zal horen als ik tot Hem roep; omdat de hemel openstaat. Omdat ik in Jezus' naam tot de troon der genade mag naderen. Daarom zal ik in vrede nederliggen en slapen ofschoon het schip kraakt, de wereld wankelt. Want Hij zal mij zeker doen wonen.

Woensdag 14 Oct. Num. 12:1—16.

Mirjam vooral schijnt erg tegen haar schoonzuster ingenomen en Mozes' gezag wordt bedenkelijk aangetast. Dat hoorde de Heere, vanwege de open hemel, Hem ontgaat niets. De Heer zal het zien en zoeken. Als mensen torens bouwen, steden verderven, Zijn gezalfden aanraken, dan ziet Hij dat. Voor Mozes stond de deur altijd open. God beschermt Zijn huisvrienden.

Donderdag 15 Oct. 1 Kon. 19:1—8.

De hemel stond wel open en al de legerscharen Gods bereid om Elia ook verder in de strijd bij te staan, maar de profeet zag paleisdeuren opengaan en gewapende macht in 't geweer komen. Toen vergat hij de hemelpoorten en stormde de woestijn in. Maar ook daar verzorgde God hem. Barmhartig en genadig is de Heere.

Vrijdag 16 Oct. Dan. 3:8—28.

We kennen de drie jongemannen, het was met voorbedachten rade dat zij niet bogen en ze zouden 't niet doen ook, of hun God hen nu redde of niet. De poorten naar de vuren werden opengeworpen. Tegelijkertijd verliet de Redder de hemel door de open deur en wandelde met hen. Heer, wanneer ik met U wil wandelen, zult Gij met mij gaan.

Zaterdag 17 Oct. Ps. 121.

Overbodig iets hiervan te zeggen. Willen de jongemensen eens tellen hoe vaak er het woord Bewaarder en bewaren in voorkomt? Bewaren. „En niemand zal u uit Zijne hand rukken”.

HUIZINGA.

Heden overleed zacht en kalm, na een langdurig geduldig gedragen lijden in de hope des Eeuwigen Levens, mijn innig geliefde Vrouw

AALTJE CAUKES REINDERS

in de ouderdom van 44 jaar en 11 maanden, na een genoegelijke echtvereniging van bijna 10 jaar.

De diepbedroefde,

JACOBUS B. DE VRIES.

Oosterwolde, 27 Sept. 1942.

Woensdag 30 Sept. nam de Heere plotseling van ons weg onze oude Zuster

E. VAN DEN BERG— de Ridder

in de ouderdom van 77 jaren.

Haar heengaan was vrede in Hem.

Bapt. Gemeente
Utrecht.

Hiermede betuigen wij onze dank voor de vele blijken van belangstelling bij ons huwelijk ondervonden.

ANT. SCHOTVANGER
J. SCHOTVANGER—Rozema.

Haren, Oct. 1942.

Rijksstr. weg 157.

Langs deze weg betuigen wij aan allen en in het bijzonder aan de Baptiste Gemeente te Utrecht onze hartelijke dank voor de vele bewijzen van liefde en vriendschap bij ons 40-jarig huwelijk ondervonden.

J. MAARSSSEN
M. MAARSSSEN—v. d. Ridder.

Utrecht, Oct. 1942.

Surinamestr. 38bis.

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburg, Workum. Kengetal 1992

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

GIJ, ARMEN.

Zalig zijn de armen van geest,
want hunner is het Koninkrijk
der hemelen. Matth. 5: 3.

Wanneer we zeggen, dat Christus
de armen heeft zalig gesproken, dan
zijn we niet trouw aan het bijbelwoord.

Niet de armen, doch bepaalde armen
zijn door den Heer zalig geprezen.
Mattheüs geeft ze daarmede hun bi-
zonder kenmerk, dat hij ze armen van
geest noemt. Gemakkelijk wordt het
ons door deze nadere bepaling niet
gemaakt, vast te stellen, wie door den
Heere bedoeld zijn. Immers onder arm
van geest plegen wij wat anders te
verstaan, dan de Heere hier heeft aan-
geduid. Onder armen van geest of naar
den geest zouden wij kunnen verstaan
de verstandelijk minder begaafden. Doch
niet dezen zijn begrepen onder de eerste
zaligspreking. „Geestelijk arm” noemt
hen de broeder, die in gezang 203 de
zaligsprekingen, op rijm bracht. En
misschien is het nog het beste, het
woord zó in onze oren te leggen.

Lukas beperkt in zijn weergave van
de bergrede de armen, die de Heere
Jezus zalig noemde, ook. Hij doet dat
door er het woordje „gij” voor te plaat-
sen. Hen, die daar voor Hem stonden,
toen Hij zich had nedergezet om te
leren, sprak de Heiland zalig. Dat wa-
ren de twaalf discipelen. Zo kunnen
we langs indirecte weg vaststellen wie
zij zijn, op wie de eerste zaligspreking
van toepassing is. Wie is zoals de
discipelen toen waren, dien geldt dit
woord van zaligheid.

Er zijn mensen van een bepaalde
innerlijke gesteldheid, die de Heere
Jezus gelukkig noemt. Met verschillen-
de trekken tekent Hij het beeld van
hun inwendigen mens. Hun innerlijk
leven is gekenmerkt door armoede,
droefheid, zachtmoedigheid, hongeren,

dorsten, barmhartigheid, reinheid en
vredelievendheid. Alles tezamen geno-
men een toestand, die ver van het ge-
luk schijnt af te liggen. Ja, dit is meer
dan schijn. Van den mens uit gezien
zijn ze er ver van af. Het wonder is
dit, dat God nabij de gebrokenen van
geest en verslagenen van hart is. Het
heil is voor hen, die het niet verdienen;
de goddelozen worden ge-
rechtvaardigd. Die plaats neemt midden
in zijn verlorenheid, wordt aangenomen.

Dat is het Evangelie.

Niet naar den mens.

Zalig zijn . . . de geestelijk armen!

In het grondwoord ligt een herinne-
ring aan . . . de bedelstaf.

Arm is een rekbaar begrip.

Wie is arm?

Arm wordt genoemd wie niet meer
heeft dan het hoogst noodzakelijke.

Maar arm is ook, die minder heeft
dan dat; die niets heeft en van
aalmoezen moet leven.

Nog diepere armoede is er: nog
armer dan hij, die van gaven in het
leven moet blijven is hij, die schuld
heeft.

Aan deze diepste armoede zullen we
hier moeten denken, want zo ziet en
tekent de Heere Jezus den mens in Zijn
onderwijs.

Zalig zijn de armen van geest.

Het woord herinnert aan den bede-
laar.

Het roept ons een uitspraak van
Jeremia voor den geest: wat klaagt
dan een levend mens? Een ieder klage
vanwege zijne zonde!

Want ons wordt gezegd dat dat
„klagen” een stam heeft, die aan de
gekromde olijfbom doet denken. Wie
klaagt, laat het hoofd zakken, die staat
ineen gedoken. Zo zag de profeet de
mensen staan.

‘t Had zijn instemming niet.

Wel die houding, maar niet wat zij
uitdrukte.

„Een ieder kromme zich vanwege
zijne zonde!”

Krom staat de klager, maar krom
staat ook de bedelaar.

Die houding past ons — de houding
van den bedelaar.

En de Zaligmaker zegt: zalig zijn
zij, die in de gebogen houding, met
uitgestrekte hand, voor God staan.

Zalig zijn zij, die voor God komen
als zulken, die niets hebben en weten,
door genade alléén behouden te kunnen
worden.

Zalig zijn zij, die tot de bedelstaf
gekomen zijn, want hunner is het Ko-
ninkrijk der hemelen!

L.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Spreekerslijsten

Van een groot aantal Gemeenten ont-
ving ik reeds bericht. Ook van Ge-
meenten, die geen namen konden noe-
men. De herfstvergadering van de
Commissie der Unie zal binnenkort ge-
houden worden. Willen die Gemeenten,
waarvan ik nog geen bericht ontving,
mij vóór 23 October antwoorden op
het destijds gezonden schrijven? Het
adres van ons Uniebureau is bekend.

* * *

26 en 27 October a.s.

Op deze data hoopt de Commissie
der Unie haar herfstvergadering in
Groningen te houden. Een grote ver-
antwoordelijkheid inzake de arbeid in
onze Gemeenten rust op de schouders
van de leden dezer Commissie. Moge
de Geest Gods deze broeders leiden
bij het doórdenken van verschillende
vraagstukken, bij het behandelen van
diverse aangelegenheden en bij het ne-

8423

men van besluiten. Dat de broeders zich gedragen mogen weten door het gebod der Gemeenten.

* * *

Vacante Gemeenten.

Procentsgewijze is het aantal vacante Gemeenten op het ogenblik nog al groot. Dit heeft tot gevolg, dat er nog al eens een beroep wordt gedaan op de dienstdoende predikanten en evangelisten. Ook de diensten van lekebroeders zullen meermalen gevraagd worden. Voor de medewerking van deze laatste broeders moeten we bijzonder dankbaar zijn. Vergeten we niet, dat ze in de week doorgaans volop hun bezigheden hebben, en dat ze des Zondags hun gaven en krachten geven in hun eigen of een andere Gemeente. De op te stellen sprekerslijsten vermelden ons straks de namen dezer broeders. Vacante Gemeenten zullen straks van deze lijsten gebruik kunnen maken. Ook al met het oog op de tegenwoordige reisduur en de dagelijkse bezigheden der broeders, ligt het voor de hand dat men zo mogelijk krachten uit eigen omgeving zal vragen. Deze in de naaste omgeving wonende broeders zijn meestal geen onbekenden meer.

Natuurlijk laten de vacante Gemeenten de voorgangers van andere Gemeenten ook niet met rust. En geef ze eens ongelijk? Ik vermoed, dat de meeste voorgangers al lang hun maximum van vrije Zondagen, waarop ze andere Gemeenten kunnen dienen, hebben overschreden. Wanneer eigen Gemeente vacant wordt, dan wil ze ook graag geholpen worden. Wiespaarzaamlijk zaait, zal ook spaarzaamlijk oogsten.

Doch dit neemt niet weg, dat er wel eens een verzoek moet worden afgewezen. Een mens kan maar op één plaats tegelijk zijn. Dit is geen kwestie van begrijpen, doch alleen een feit waarmee men rekening dient te houden.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Gevoel en H. Schrift. Door sommige christenen wordt een zaak nog wel eens afgedaan met de woorden: „daar voel ik niet voor”. Nu mogen we niet vergeten dat, zomin als ons verstand een betrouwbare gids is, dit van ons gevoel gezegd kan worden. Die op zijn verstand vertrouwt is een dwaas, zegt de Spreukendichter. Maar hetzelfde geldt van het gevoel. Ook dat bleef niet ongeschonden. De zonde tastte

8424

Evangelisatie-samenkomsten.

20, 21 en 22 Oct. Rotterdam—C.
i. d. Vriendenlaan.
20, 21 en 22 Oct. Arnhem.

„Broeders! bidt voor ons, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde . . .”

héél ons wezen aan en nu is ons gevoel vals gestemd. Het zegt ons evenmin wat den Heere welbehagelijk is, als ons verstand dat doet. Evenmin is ons geweten een betrouwbare gids. Het kan dwalen en dwaalt menigmaal en er is haast niets zo gevaarlijk als een dwalend geweten. We moeten bij de beoordeling van een zaak dus niet op ons gevoel afgaan. We moeten de Heilige Schrift raadplegen. Dat Woord is gegeven als een licht op ons pad en een lamp voor onze voet. Het corrigeert verstand, geweten en gevoel. Wat eist het Woord van mij? moet onze eerste vraag zijn. Hoe oordeelt het Woord? en in het licht van dat Woord hebben wij te wandelen. Maak van uw christen-zijn vooral geen gevoelswerk. Dat wordt een ziekelijk christendom.

Geest en H. Schrift. We zijn zonen Gods door het geloof in Christus Jezus. Geen kinderen meer; geen onmondigen, die aan de leiband moeten gaan. Dat was Israël. Daar was derhalve gebod op gebod en regel op regel. Zo moeten kleine kinderen geleid worden. God leidt ons door den Heiligen Geest. En menigmaal komen wij voor vragen te staan, waarop de Schrift geen rechtstreeks antwoord geeft. Dan moeten we zelfstandig beslissen. Dan mag echter niet ons „gevoel” spreken, maar moeten we luisteren naar de stem van den Heiligen Geest.

Maar hoe die beiden te onderscheiden? Hoe te weten of ons eigen gevoel aan het woord is of dat de Heilige Geest in ons spreekt? De Heilige Geest werkt altijd in de lijnen van het Woord Gods en van het kruis. Als in het antwoord het kruis zit, dan heeft de Heilige Geest in u gesproken. Want de Heilige Geest werkt overal het kruis doorheen. Dat is het middel om ons op het goddelijke spoor te houden en onze ziel gezond te maken.

Gevoel en H. Schrift. Sommigen willen niet naar een vaste regel geven. Ze willen geven naardat ze een ingeving

krijgen. Dat is geven op gevoel en in strijd met de aanwijzing van den Apostel, die dit vraagstuk op eenvoudige en praktische wijze heeft opgelost toen hij zeide, dat we moeten geven naardat we welvaren verkregen hebben. Hij deed ons dus geen subjectieve maatstaf aan de hand (het gevoel), doch een objectieve (ons welvaren of inkomen). En dan zeide hij ook, dat we dat moesten doen elke eerste dag der week. Regel — geen gevoelswerk. Stellen we ons onder de tucht van deze dubbele regel, door den Apostel aangegeven!

Niet af-leiden. Het kan heel nuttig zijn om, midden in rede of toespraak, of midden in de samenkomst eens even van het onderwerp af te stappen. De aandacht kan niet altoos gespannen zijn. Een kleine ontspanning verhoogt de vatbaarheid voor hetgeen de spreker dan gaat zeggen. Scherts kan nuttig werken, maar men moet dan wel weten dat men de situatie blijft beheersen en niet voor heel de dienst of samenkomst de sfeer bederft. Daarom waarschuwt Spurgeon om er zich liever niet aan te wagen als men niet zeker is de situatie in de hand te zullen houden.

Maar er is ook een manier van af-leiden, die geen goed doet en waarvan men zich slechts afvraagt, waarvoor het eigenlijk dient? De zaak dient ze niet. De spreker hoopt er zichzelf mee te dienen, vermoedelijk. Wanneer men intergemeentelijk evangeliseert of in een tent het Evangelie verkondigt, is het maar storend te herinneren aan kerkelijk verschil en te betogen dat dat in die arbeid is uitgeschakeld. Waar dient die herinnering toe? Komen de mensen daarom samen? Moeten we hun gedachten bij de kerken en hun geschillen bepalen? Dient hun dat? Brengt dat hen nader tot de kennis hunner zonde? Lukt hen dat naar het Kruis? Immers neen! Het leidt maar af van het eigenlijke doel van de samenkomst. Daarom late men die dingen buiten beschouwing. Dat iemand „noch heimelijk noch openlijk aanstuurt op enige kerk of secte”, interesseert ons op dat ogenblik helemaal niet. Ons interesseert het hoe de zondaar behouden kan worden. Hem wensen we overtuigd te zien van zijne zonde. Alles wat de aandacht daarvan afleidt is meer dan contrabande; het is schadelijk en verwerpelijk. De zonde van, onverschillig welke regering, interesseert ons daar ook niet en dat louter vanwege het doel, waartoe we de mensen samen roepen. Men neme maar zonder meer aan, dat men „zeer ruim” is, en helemaal niet „kerkelijk” bevonden zal worden. Men trompette zijn eigen lof niet vooraf zelf uit. „Laat een ander u prijzen en niet uw eigen mond” zegt de Spreukendichter. En als we voor

koningen en stadhouders gesteld worden, laat ons dan en daar spreken over hunne zonden; niet tegenover anderen, in wier ziel er geen berouw door gewekt zal worden.

De jongste zoon en de kerk. Er is een gelijkenis in Luk. 15, die we allen kennen als de gelijkenis van den verloren zoon. Niet iedereen keurt die naam goed. De verloren en wedergevonden zoon ware vollediger. „De twee verloren zonen” trof de inhoud ook beter. We kunnen ons ook voorstellen dat men liever spreekt van de gelijkenis van den Vader, want als we zien op datgene, wat aanleiding gaf tot het uitspreken van deze gelijkenis, dan treft dat opschrift de bedoeling en strekking nog het beste. Het gaat om een verdediging van 's Heeren houding tegenover de tot hem naderende tollenaars en zondaren. Die houding verdedigt de Heiland door te schilderen hoe een rechtgeaarde vader staat tegenover zijn zonen. Over den jongsten zoon en zijn lotgevallen wordt het uitvoerigst gesproken. Daarom staan we daarbij allicht het meeste stil en spreken het meeste over hem. Toch is de vraag op te werpen of dat wel juist is? Wie zitten er op de banken en stoelen? Komen verloren zonen daar wel? Heel weinig. Maar oudste zonen? Het ligt in de lijn van hun gedrag en levensopvatting, dat die er wel zitten en zij...? Zij zijn ook verloren gelijk dan blijkt als het leven thuis eens een onverwachte wending neemt. Ook zij hebben de bekering vannode.

De oudste zoon en de bekering. De prediking over den jongsten zoon baat in de kerk veelal weinig, wijl zijn oudere broeder vreemd tegenover dat alles staat. Het is zijn geschiedenis nu eenmaal niet en daarom zegt dat deel van het verhaal hem weinig. Moet hij dan niet ook bekeerd worden? Hij denkt van niet doch denkt daarin krom. Zeker — ook hij heeft de bekering vannode maar een bekering die geheel anders zal verlopen dan die van zijn jongen broeder verloopt. Hij was nimmer ver van huis. Hij was nimmer „ver van het Koninkrijk Gods”. Hij liep in en uit als kind aan huis. Als hij verloren gaat is dat een „uitgeworpen worden”. Wat dan met hem? Er komt een dag, dat blijkt, dat hij wel binnen was, maar er toch niet bij hoorde! Wannéer die dag aanbreekt tekent de Heiland duidelijk. Dan blijft hij buiten staan. Dan wordt zijn hart openbaar. Hij schijnt binnen, dat is op zijn plaats te zijn. Dan blijkt dat dat slechts schijn is. Inderdaad staat hij buiten de heerschappij des Vaders, is zijn hart verre van Hem. Wat is de bekering nu voor hem? Thans naar

binnen gaan. Meer niet. Naar binnen gaan wil voor hem zeggen: in de rechte verhouding komen, én tot zijn broeder én tot zijn Vader. En wat is de bekering in haar wezen anders?

Ziek- In de staat der volmaaktheid zijn is ziekte buitengesloten. Wonderbare genezing van ziekte is symptoom van het nieuwe leven: een „teken”. Het is niet kenmerk van de verlossing, want dan mocht geen verlorene meer ziek worden. Wonderbare genezing komt zo nu en dan, zo hier en daar voor, dewijl het voorkomt als symptoom van de heerlijkheid van het nieuwe leven, dat Gods kind bezit. Het demonstreert de onverderfelijkheid, aan dat leven eigen. Het toont, dat dat leven buiten de greep van het verderf staat en het verderf, dat het op zijn weg ontmoet, kan overwinnen. Het toont zijn „superioriteit”. Zijn hogere hoedanigheid en macht.

We mogen bidden om genezing en om bewaring voor de ziekte, doch moeten niet vergeten dat we ook door de ziekte bewaard kunnen worden. En het zal mede daarom zijn, dat niet elk gebed om voor ziekte bewaard te blijven, verhoord wordt. Vaak zal ziekte, die het lichaam raakt, moeten dienen om gevaren, die de ziel bedreigen, af te wenden. De ziekte van het lichaam staat soms als een schild rondom de ziel. Ziekte blijft iets vreemds, iets dat in de toekomstige wereld geen plaats zal hebben, maar laat ons hier niet de bewarende invloed vergeten, die van de ziekte kan uitgaan.

L.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

Kraamkamerchristenen.

Een sprookje
van Andriessen.

Wie onzer kent het verhaaltje niet van die twee bedriegers, die de kunst verstonen wonderschone stof en kleren te maken, welke niemand kon zien? Zij kregen zowaar een bestelling van hun koning en zij togen met geestdrift aan de arbeid ten einde hem te believen. Zij weefden en knipten en naaiden en floten daarbij hun hoogste deuntjes, terwijl nu en dan hovelingen eens kwamen kijken en, gadeslaande de opge-

wektheid en ernst, waarmede gewerkt werd, onder de indruk kwamen van de mooie tekening van de stof en de originele coupe van het kleeid, dat niemand kon zien. Eindelijk zeiden de slimmerds klaar te wezen. Zij werden in des konings kleedkamer ontboden, ontdeden hem van zijn oppergewaad en hielpen hem voorzichtig het kleeid aan, dat niemand kon zien. Zij manipuleerden met handen en vingers over zijn lichaam precies als geschoolde tailleurs en bewonderden zijn majesteit om de kleur en pasvorm van zijn nieuw ongekend schoon costuum. De koning was zeer voldaan over de belangrijke diensten door deze beide vernuftelingen den lande bewezen en versierde hun borsten met een menigte erelinten en vulde hun buidels met een zware vracht goud. Hij liet zich door een ieder in zijn nieuw-modisch costuum van originele stof en dessin bewonderen en elk achtte zich aan de eerlijkheid en de liefde verplicht hem te prijzen. Maar toen een kind hem in zijn fonkelnieuw prachtpak zag, dat niemand zien kon, begon het te schateren van de pret en riep: „Moeder, zie eens, daar hebt ge den koning in zijn onderkleren!”

Verder zal ik Andriessen maar niet navertellen.

* * *

Fantasie of
werkelijkheid.

Wij allen hebben fantasie en sommigen onzer bezitten ze in rijkere mate dan anderen. Maar dit weten wij, dat ons burgerschap van het Koninkrijk der hemelen evenmin op fantasie berust als dat van het Koninkrijk der Nederlanden. Wij verblijden ons niet in een ingebeeld kindschap van God. Wij zijn geen lijdens aan hallucinaties. Wij roemen niet in een rechtvaardigmaking door God, welke ieder prijst en in het geheel niet bestaat. Wij staan met onze beide voeten op de rots der zekerheid en zeggen met den apostel: wij weten. Wij mogen zingen met dankbare jubel in onze harten:

Ik heb een kleeid overdekkend
mijne zonden.
't Is blinkend van reinheid en
schitterend van licht.

Nee, het was niet in de drukte van elke dag, dat wij, arme, verlegen zoekers zijn rijk gemaakt met de nalatenschap van Christus Jezus. De drukte brengt een roepende en biddende ziel niets anders dan bedrog. Maar het was in de eenzaamheid, toen wij alleen waren, God en ik. Toen zijn wij gewaar geworden, dat zonde geen uitvinding is van domine's doch dat ze een werkelijkheid is, die ons verschrikkelijk teistert. Toen beseften wij als nimmer tevoren onze persoonlijke verantwoordelijkheid

en begaf ons de goedigheid van God, waarbij wij altijd hadden geleefd om plaats te maken voor Zijn heilige, gloeiende, verterende liefde. Toen kreeg ons het woord verloren een geheel andere inhoud: het was niet langer meer een stok, waarmede predikers moesten toeslaan teneinde succes te boeken en een behoorlijk broodje te verdienen; maar een staat, die ons doorpriemde van de hoofdschedel af tot de voetzolen toe. En toen hebben wij uitgezucht, wat Jesaja onder dergelijke omstandigheden over zijn lippen stiet: „Wee mij, want ik verga”.

Maar het samenzijn met God in de eenzaamheid heeft ons behalve kennis van ons ware zelf ook kennis van Gods helpende ontferming gebracht. Het heeft ons iets doen vatten van Gods kruis en van Gods liefde in Gods kruis. Het heeft ons doen sterven aan onszelf en opnieuw geboren doen worden. Een nieuwe hoop, een nieuw vertrouwen, een nieuwe zekerheid stonden in ons op.

Sinds is ons de eenzaamheid lief geworden en keren wij er vaak in terug. Het is daar, dat God ons de zin van ons leven doet begrijpen en de zin van onze ervaringen. Het is daar, dat wij de gouden Teugels zien glinsteren, waarmede Hij ons leidt.

* * *

Wat gedaan met wat God
mij laat ondervinden.

Moeten al de wonderwerken Gods aan onze ziel verricht als een geheim door ons worden bewaard? Te oordelen naar de houding van sommige christenen is zulks zeer zeker het geval. Zij reppen er nooit over. Zelfs als zij op hun uiterste liggen, zullen zij nog niet spreken en volstaan met een bevestigend knikje, wanneer een vroom, vertrouwd huisvriend hun bepaalt bij de zalige hoop, die het hart ten allen tijde verblijdt.

Is deze zwijgzame houding juist?

Moet het wonder der wedergeboorte verborgen blijven? En de wonderen van Gods leidingen met ons?

De natuurlijke geboorte is eveneens een wonder, dat zich in de eenzaamheid voltrekt. Blijft het kind immer tot de kraamkamer beperkt? O, wat popelen de ouderharten van vreugde als het na enige dagen bij bloemen en feestbete en feestdrank aan burens, familie en vrienden getoond wordt! En daarna wordt het zoveel mogelijk aan de openbaarheid overgegeven, aan licht, lucht, zon, kinderen en mensen.

Zal het wederomgeboren kind voor altijd in de kraamkamer opgesloten moeten worden?

Veronderstel, dat een babie zijn leven lang kamers moet in het schemerdonker van het vertrek, waarin het het eerste blijde welkom van deze aarde

ontving. De kans, dat het jong sterft, is niet gering. En indien het de leeftijd van een man of vrouw mag bereiken? Wat een ouderlijke zorgen, verpleegsters, apothekers, dokters, specialisten en Staphorster boertjes zijn er dan wel nodig geweest om het de dood van het lijf te doen houden! En wat nog veel meer zegt is, dat dank zij deze kraamkamerbehandeling een zeer belangrijk stuk arbeidskracht en wellicht vele kostelijke talenten voor de gemeenschap zijn verloren gegaan.

Dezelfde verschijnselen vertonen zich op het hogere niveau van de wedergeboorte. Wat een gedokter vaak! Wat een huismiddeltjes worden aanbevolen! Ja, het leven zit er nog wel in, doch het heeft een figuur om erover te schreien! En bedenken daarbij, wat het mensdom aan Geesteskracht al de tijd heeft moeten derven! Als de apostelen gezwezen hadden, bezaten wij geen evangelie.

* * *

Het kenmerk van de ware
Gemeente.

Wat is ze? Haar historiciteit, verbonden aan een bepaalde stad als Rome of Dordt? Of haar inrichting?

De verbondenheid van een kerk of gemeente met een zekere stad, alsmede haar bestuursvorm, en of zij veel of weinig water gebruikt bij het dopen, hebben met de kenmerken van de ware gemeente veel minder uit te staan, dan wij aanvankelijk bereid zijn te beamen.

Het ware kenmerk van de ware en elke andere gemeente is evenals het ware kenmerk van de ware en elke andere boom n.l. de vrucht.

De ware gemeente kondigt zich aan door de conversatie en de wandel van haar leden.

Waarover praten de leden? Wat doen zij? Waarover praten wij? Wat doen wij?

Zijn wij kraamkamerchristenen?

Of zijn wij getuigen van Christus Jezus, Zijn trouwe getuigen, die weten een woord te hebben voor de wereld?

„Hetgeen Ik u zeg in de duisternis, zegt het in het licht; en hetgeen gij hoort in het oor, predikt dat van de daken”.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OOG EN OOR

Toyohiko Kagawa.

We hebben in ons blad al enkele malen de aandacht gevestigd op de thans wereldbekende figuur van den Ja-

panner Toyohiko Kagawa. Wie heeft nog nimmer gehoord van dezen getrouwen discipel van Jezus Christus, die door zijn opvattingen van het Evangelie en door zijn wijze van werken in de loop der jaren geworden is tot een sociale en religieuze hervormer van zijn volk? Reeds in zijn jeugd werd Kagawa verterd door een fanatieke liefde tot de verproletariseerde krotbewoners van de moderne grote steden in zijn land. Dezer dagen las ik nog eens weer een levensbeschrijving van dezen thans 54 jarigen Japanner, om opnieuw onder de indruk te komen van de ernst, waarmee hij de boodschap van Jezus heeft verstaan en in praktijk brengt.

Kagawa is een getuigende en schrijvende, een helpende en lijdende, een moedige en getrouwe discipel van zijn Meester.

Zijn jeugd was bijzonder moeilijk. Zijn vader leed een goddeloos en zedeloos leven. Hij was vier jaar oud, toen hij reeds wees was. De daarop volgende opvoeding bij enkele familieleden was buitengewoon hardhandig en door en door liefdeloos. Hoe vaak werd de knaap niet geranseld. De mishandeling van zijn achterlijk zusje vervulde hem met machteloze woede jegens de grote mensen.

Reeds als jongen toonde Kagawa een grote liefde tot de natuur. Hoe vaak zwierf hij niet door de velden om het leven van de natuur te leren kennen. Hij kreeg de planten- en dierenwereld lief. Ook bood hij den boeren in de omtrek menigmaal de behulpzame hand.

Zijn weetgierigheid trachtte hij te bevredigen door oude boeken te lezen, die hij ergens op een rommelplaats in een donker gebouw, een oude voorraadschuur, vond.

Vanaf zijn vierde jaar bezocht Toyohiko de Boeddhistische tempelschool. Jaren later wist hij met behulp van zijn oudsten broer, die evenals vader een goddeloos leven leidde, als leerling op een middelbare school, een onderwijsinrichting voor jongens, geplaatst te worden. Toyohiko was eigenlijk nog te jong om in het internaat opgenomen te worden, doch door vervalsing van de datum op zijn geboortebewijs wist hij zijn doel te bereiken, en wist zich meteen bevrijd van de knellende banden van het „ouderlijk” tehuis.

De jongen studeerde ijverig. En toch maakte hij op deze school een sombere tijd mede, omdat vele medescholieren hem vijandig gezind waren. Want Toyohiko weigerde pertinent mede te doen aan verkeerde gesprekken en slechte daden.

Het was in deze tijd dat de jonge student in aanraking kwam met een paar zendelingen, bij wie hij gaarne en veelvuldig op bezoek kwam. Hier leerde hij ook de bijbel kennen. Een nieuwe wereld opende zich voor hem. En een

totale ommekeer voltrok zich in zijn geest, toen hij van Christus en Zijn verzoenend sterven las en hij tot den God en Vader van Jezus Christus leerde bidden.

Nu begon het leven eerst recht betekenis voor hem te krijgen. Hij begon een ernstig gebedsleven te leiden, las vele boeken en voelde zich vooral aangetrokken tot de allerarmsten en allereendigsten in de maatschappij.

Omdat hij christen werd en zich bij de kerk aansloot, werd hij door zijn familie onterfd. Doch geen nood, de jonge Kagawa had een nieuw levensdoel gekregen en gebruikte elke gelegenheid tot het lezen van boeken, waardoor hij z'n kennis niet weinig verrijkte.

De grote verandering in Kagawa's leven kwam in het jaar 1905. Hij was toen een jongeling van zeventien jaar. In dat jaar begaf hij zich ook naar het Presbyteriaanse College te Tokio, om er theologie te gaan studeren. Hij had toen reeds kennis gemaakt met verschillende wetenschappelijke boekwerken. Ook tijdens z'n tweejarig verblijf op het College las hij een zeer groot aantal boeken. Het kwam meermalen voor, dat Kagawa op sommige punten zijn docenten in kennis de baas was.

In deze tijd woedde de Japans-Russische oorlog. Kagawa schroomde niet om onbevreesd en in het openbaar z'n pacifistische gedachten uit te spreken. Daardoor kwam hij alleen te staan onder z'n medestudenten. Als gevolg van zijn overtuiging moet hij eens van enigen van hen een flink pak slaag hebben opgelopen.

P. H. Muller schrijft in zijn: „Gedenkt uwen Voorgangers...“: „Gedurende de twee jaar, welke hij in het seminarie verbleef, werden zijn collega's er evenwel langzamerhand toch van overtuigd, dat deze Kagawa wat meer was dan een mooi-pratende idealist. Zijn bereidheid tot het persoonlijke offer, zijn vurig woord, maar vooral zijn ernstig gebedsleven bewezen hen, dat hij een beter christen was dan zij zelf.“

Omdat vooral de praktijk van het christelijk geloof Kagawa belangstelling inboezemde, en hij niets liever wenste dan in woord en daad een getuige van Christus te zijn, begon hij als negentienjarige jongeling op straat het Evangelie te verkondigen. Doch kort daarop werd hij ernstig ziek. Na zijn herstel was hij vastbesloten, om in de krottenwijk Shinkawa te gaan werken.

Hij studeerde en evangeliseerde. Opnieuw werd hij ziek. Een korte tijd werd hij verpleegd in een sanatorium. Daarna zocht hij ongeveer een jaar lang op een afgelegen vissersplaats herstel van zijn gezondheid. Toch zette hij z'n studie zoveel mogelijk voort. In deze

tijd begon hij met zijn eerste boek te schrijven.

Nog maar nauwelijks hersteld reisde hij weer terug naar Tokio, om er in de ochtenduren te studeren en de middag en avond te geven voor z'n werk in de krottenwijk. Doch het duurde niet lang, of hij besloot in Shinkawa te gaan wonen. Wat dit besluit betekende, kunnen we ons onmogelijk indenken, wanneer we niet worden ingelicht over de voorwaarden, waaronder de bewoners van dit stadsdeel leefden. Wie het boek van William Booth „In Englands donkerste wildernissen“ kent, kan zich er enige voorstelling van vormen. Kagawa zette zijn leven op het spel, toen hij in Shinkawa ging wonen. Kagawa's vrienden trachtten natuurlijk om hem te weerhouden, z'n besluit in de daad om te zetten. Doch niets en niemand vermocht verandering te brengen in het voornemen van Kagawa, om juist in die armenwijk zich te vestigen.

Ik verzoek u nu kennis te nemen van hetgeen in het genoemde boek van P. H. Muller op bladzijde 272 staat te lezen:

„De armenwijk Shinkawa huisvestte meer dan tienduizend volkomen verproletariseerde arbeiders uit de verschillende bedrijven en industrieën, die met hun grote gezinnen samenrokken in onmogelijk kleine, smerige kamertjes, waar alle licht en lucht slechts door de open voordeur toegang hadden. Twintig families beschikten er samen over één keukentje, één waterkraan en één w.c. Shinkawa met zijn nauwe, ongeplaveide stegen, waar de massa's opgehoopt afval een ondragelijke stank verspreidden, was echter niet zonder meer een arme arbeiderswijk, doch, behalve dat ook de verzamelaars van bedelaars, dieven en misdadigers. Het uitvaagsel der stad had hier zijn kroegen, zijn bordelen, zijn schuilplaatsen. Hier zwierf een groot aantal kinderen rond, ondervoed, overdekt met zweren, lijdend aan allerlei besmettelijke ziekten. In Shinkawa bedroeg het sterftecijfer dezer kinderen vijftig procent en wat de volwassenen aangaat: velen hunner leden aan huidziekten, syphilis, trachoom, tuberculose en zelfs aan de pest.“

In deze poel van ellende, in dit voorportaal der hel bracht de nu twee en twintigjarige student op de eerste kerstdag van 1909 (Kagawa was toen 21 jaar; geboren 10 Juli 1888, d. H.) zijn schamele bezittingen en installeerde zich in een „woning“, even klein en vol ongedierte als die zijner talloze buren. De gaten in de muren plakten hij dicht met oude kranten en de weinige boeken, die hij meebracht, sloot hij in een kist om ze tegen de aanvallen der muizen te beschermen. De wanden en het

plafond getuigden nog van de moord, die hier enige tijd geleden gepleegd was, en die het vertrekje in de ogen der buurtbewoners tot een verblijfplaats van boze geesten maakte.“

Dat is een korte tekening van de toestand in Shinkawa, toen Kagawa er kwam wonen.

En nu nog iets over Kagawa's allereerste begin in deze krottenwijk, in deze „zwarte zone“ van Tokio.

We lezen: „De eerste verschoppeling, die bij hem binnen kwam was een jongen, die aan een vreselijke huidziekte leed, en die van top tot teen overdekt was met jeukende, rode blaren. Kagawa beschouwde de komst van dezen bedelaar als Gods eerste proefneming met hem en daarom aarzde hij niet te doen, wat blijkbaar van hem werd verwacht. Hij liet den jongen op zijn eigen mat slapen en kreeg dientengevolge al spoedig ook zijn ziekte.“

Van de eerste dag af stond Kagawa's éénkamerwoning open voor ieder, die daar binnentreden wilde en allerlei gasten maakten van die gelegenheid spoedig een vrijmoedig en ruim gebruik. Eén der eersten die kwam, was „het koperen beeld“, door den student zo genoemd naar de kleur van zijn alcoholisch gezicht; een man, die bijna de gehele dag onbewegelijk bleef staan en het alleszins billijk vond, dat zijn gastheer hem nu voortaan gratis voeden zou. Een ander, een verkoper van bonenkoeken, had jaren geleden in drift een moord gepleegd en meende nu, dat de geest van zijn slachtoffer hem dag en nacht vervolgde. Hij kon slechts slapen, wanneer Kagawa zijn hand vasthield, doch wanneer hij die in zijn slaap weer losliet, werd hij aanstands overvallen door de vreselijkste nachtmerries, waaruit hij heel moeilijk wakker te krijgen was. Weer een ander was bij zijn komst volkomen uitgehongerd; dagen lang had hij slechts van water geleefd.“

We citeren niet meer, doch willen in een volgend artikel nog nadere bijzonderheden vermelden over Kagawa's wijze van werken met haar zegenrijke gevolgen.

d. H.

ONZE NIEUWE LIEDERENBUNDEL.

Wij vroegen bijzondere belangstelling voor de Zangdiensten van het Comité te Rijswijk, omdat tekst en melodieën daarvan geheel aansluiten

bij onze nieuwe bundel. Het moet voor onze Gemeenten aangenaam zijn, de inhoud van ons nieuwe boek terug te vinden in zulk een groter verband van het Nederlandse kerkelijke leven.

Hieronder volgt een opgave van de ontworpen Zangdiensten, waarbij tevens de onderwerpen der meditaties zijn aangegeven:

ADVENT 1942 (op of omstreeks 29 November 1942).

a. De behoefte aan openbaring van Gods heerlijkheid.

Toon mij nu uwe heerlijkheid!

Exodus 33 : 18.

Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij neder kwaamt. Jesaja 64 : 1.

b. Gods openbaring in de verberg.

Mijn gelaat kunt gij niet aanschouwen. Ik zal u met mijn hand overdekken, totdat Ik zal zijn voorbijgegaan. Ik zal al mijn goedheid voorbij uw aangezicht laten gaan.

Exodus 33 : 20, 22, 19.

KERSTMIS 1942.

a. De verberg van Gods heerlijkheid.

Jezus Christus is den menschen gelijk geworden. Filippenzen 2 : 7.

b. De openbaring van Gods heerlijkheid.

Hierin is de liefde van God geopenbaard. 1 Johannes 4 : 9.

LIJDENSTIJD 1943 (op of omstreeks 7 Maart).

a. De atwijzing van Gods openbaring in de verberg.

Een ieder verbergde het aangezicht voor Hem. Jesaja 53 : 3.

Zij hebben den Heere der heerlijkheid gekruisigd. 1 Kor. 2 : 8.

b. De begeerte naar eene openbaring van uitsluitend heerlijkheid.

Ontwaakt zijnde zagen zij zijne heerlijkheid. Lukas 9 : 32.

Moest de Christus niet deze dingen lijden om tot zijne heerlijkheid in te gaan? Lukas 24 : 26.

PASCHEN 1943.

a. De openbaring der heerlijkheid. Wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond. Hebr. 2 : 9.

De verborgenheid, die verborgen is geweest van eeuwen her en voor alle geslachten, is nu geopenbaard aan zijne heiligen. Colossen 1 : 26.

b. De verberg van der heerlijkheid. Raak Mij niet aan! Ik vaar op tot mijnen Vader en tot uwen Vader.

Johannes 20 : 17.

Nog een kleine tijd en de wereld zal Mij niet meer zien. Johannes 14 : 19.

Een wolk nam Hem weg van hunne oogen. Handelingen 1 : 9.

PINKSTEREN 1943.

a. De behoefte aan openbaring

van Gods heerlijkheid voorloopig vervuld.

De verborgenheid, die bedekt was, heeft God geopenbaard door zijnen Geest. 1 Korinthen 2 : 7.

b. De eeuwige voleinding der heerlijkheid.

Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzoo komen gelijk gij Hem naar den hemel hebt zien heengaan. Handelingen 1 : 11.

Het Comité voegt hier aan toe:

„Met het uitschrijven van deze vijf Zangdiensten voldoen wij aan het uit tal van plaatsen ontvangen verzoek om met de Zangdiensten het geheele kerkelijke jaar te omvatten. Hiermede heeft het Comité ook haar ideaal bereikt. Mocht het organiseren van vijf Zangdiensten in sommige plaatsen om praktische redenen bezwaren onder vinden, dan doe men uit ons voorstel een keuze.”

Alle gemeenschappelijk te zingen liederen zoowel als de koorliederen zijn voorzien van de bijbehorende muziek.

Gratis-Proefexemplaren van de orde van dienst voor Advent en voor Kerstfeest kunnen door onze predikanten aangevraagd worden bij de firma A. Jongbloed te Leeuwarden.

Tevens ontvangt U dan enkele richtlijnen en wenken in verband met de organisatie van deze Zangdiensten.

In veel plaatsen was het in de vorige winter mogelijk gemeenschappelijke diensten te beleggen. Dat blijve voor het kerkelijke leven het ideaal. Waar dat echter niet mogelijk is, late men de organisatie van een Zangdienst in eigen Gemeente niet achterwege. Men onderschatte niet de rijke zegen die het gevolg van deze samenkomsten is voor jong en oud.

In verband met de voorbereiding is het wenselijk dat, indien in onze Gemeenten voor deze Zangdiensten belangstelling bestaat, het verzoek om toezending van de programma's zo spoedig mogelijk aan de firma A. Jongbloed te Leeuwarden te richten.

De Commissie van Voorbereiding.

dachten, n.l.: 1e. Aan de doop van Israël ging vooraf de verlossing; 2e. aan onze doop moet de verlossing (beking) vooraf gaan, om ten slotte ons de vraag voor te houden: Ging aan uw doop de verlossing vooraf? Nadat de haar gestelde vragen met een duidelijk „Ja” beantwoord waren, zag men de dopelinge in het watergraf afdalen en werd zij op haar belijdenis gedoopt. Bij de nu volgende Avondmaalsviering werd onze jonge zuster hartelijk welkom geheten onder uitreiking van een herinneringskaart. Verder begroette onze leraar de opgekomen leden van IJmuiden—Oost en Alkmaar, terwijl ook een paar leden uit Amsterdam en Almelo een hartelijk welkom werd toegeroepen. Bij brood en wijn werden onze zielen heerlijk verkwikt en gesterkt in Hem, Die ons Hoofd is en de Gemeente verblijdde met Zijne zegeningen.

Woensdagmiddag 4 uur verzamelde zich een kleinere schare in onze zaal om de huwelijksinzegening bij te wonen van onze zuster D. Strickling en broeder C. Kuypers. Als huwelijksstext koos Ds. de Haan Psalm 46 : 12: De Heere der heirscharen is met ons, de God van Jacob is ons een Hoog vertrek. In een kort passehd woord tekende spreker ons zijn tekst als een jubelzang des geloofs — een heerlijke waarheid — een onomstotelijk feit. Na een gedeelte van Efeze 5 gelezen te hebben stelde Ds. de Haan de gebruikelijke vragen, die met een duidelijk „Ja” beantwoord werden. Hierop knielden bruid en bruidegom neder en terwijl de gemeente zich verhie, werd de zegen des Heeren over het bruidspaar afgesmeekt. Hierna werd als aandenken en gids op de levensweg een huisbijbel aangeboden. Nadat hun nog de zegenbede uit Psalm 134 : 3 was toegezongen werd deze dienst gesloten, waarna velen van de gelegenheid gebruik maakten het bruidspaar geluk te wensen.

G. H. t. B., scriba.

MEDEDELINGEN

Jeugd van Z.O. Groningen.

Onze eerste gemeenschappelijke Jeugdkerkdienst is aanstaande! Hebben jullie de voorbereidselen al getroffen — je vrij gemaakt voor die grote dag? Je hart innerlijk op een ontmoeting met den Heer ingesteld? Dan kun je met een verwachting van een heerlijke zegen die dag tegemoetzien!

Komt allen zó naar onze Gemeenschappelijke Jeugdkerkdienst op Donderd. 22 Oct. te Nieuwe-Pekela; middagdienst om 3.30 u., avonddienst om 6.30 u.

Met hart. gr.

namens Jedaco, de secr.

T. Jansma.

UIT DE GEMEENTEN

HAARLEM. Wij doorleefden twee schone dagen. Allereerst Zondag 4 Oct., toen een grote schare opkwam naar „Salem” om getuige te zijn van de doop ener jonge zuster, reeds geruime tijd een trouwe bezoeker onzer samenkomsten. Als tekstwoord voor deze gelegenheid koos Ds. de Haan 1 Corinthe 10 : 1 en 2, en ontwikkelde hierbij twee hoofde-

Een nieuw arbeidsveld.

Ds. Prins verhaalde ons verleden week van de wonderen in Wieringen. Naar aanleiding van wat hij ons mededeelde, ontving ik deze week een brief van een jongen broeder uit Holwerd, een dorpje boven in Friesland, niet ver van de zee. Hij en z'n vrouw behoren ook al tot de „verstrooide” Baptisten. Maar aan hen gaat het woord onzer vaders in vervulling: Iedere Baptist een Evangelist. Er staan wel enige kerken in het dorp, maar er schijnen weinigen te zijn, die van het stuk der verlossing en dankbaarheid gehoord hebben. Daarin nu zijn wij juist zo zeer thuis. Geen wonder, dat onze broeder en zuster een boodschap voor hun wereld hebben.

Hij zal het mij niet euvel duiden, wanneer ik een regel meer dan direct nodig uit zijn brief citeer: „Voor enige tijd wilde ik mij bij U opgeven als colporteur-huisbezoeker, doch het is niet meer nodig: mijn arbeidsveld ligt naast mijn werk, hier in de plaats onzer inwoning.” Zo is het. Het moge dan waar zijn, dat een profeet in zijn eigen vaderland niet geëerd wordt, er staat toch geschreven, dat wij in Jeruzalem zouden beginnen. Geve de Heer onzen broeder de tact, de wijsheid en de liefde deze arbeid met zegen te doen.

„Ik zal eindigen met een vraag. Zoudt U ook kans zien een adres te vinden, waar ik oude Zaaiers, tractaten of iets dergelijks kan bekomen; ik wil ze wel betalen.”

Kunt gij, die dit leest, hem helpen? Zijn adres is: B. de Wit, Dames- en Herenkleding, Holwerd (Fr.) E. R.

Wie woont daar?

Op Urk woont een lid der gemeente te Drachten. Zijn naam is Ongersma en „verborgen Baptisten, die in de N. O. Polder rondom Urk hun werk verrichten”, kunnen hem in de Raadhuisstr. 11 vinden. E. R.

Van de Unie-Administratie.

Gemakshalve wordt onderstaande lijst gepubliceerd van verschuldigde contributie Unie over het eerste halfjaar 1942/43, tijdvak 1 April 1942 t/m 31 October 1942. Zoals de Gemeenten bekend is heeft de laatstgehouden Unie-Vergadering besloten dit boekjaar f 1,— per lid te heffen. Ledental, voor zover mij bekend is, is berekend per 1 Januari 1942. Van die Gemeenten waarvan dit niet bij mij bekend is, zijn voorlopig aangeslagen en kan het meerdere of te weinig berekende met het tweede halfjaar definitief verrekend worden.

Almelo 66 f 33.—

Amsterdam	185	- 92.50
Apeldoorn	82	- 41.—
Arnhem	51	- 25.—
Delfzijl	134	- 67.—
Deventer	87	- 43.50
Drachten	42	- 21.—
Eindhoven	123	- 61.50
Emmer Erfsch.veen	267	- 133.50
Enschede		
(voorl. aanslag)	125	- 62.50
2e Exloermond	155	- 77.50
Foxhol (vrl. aansl.)	92	- 46.—
's-Gravenhage	202	- 101.—
's Gravenhage (Oost)	74	- 37.—
Groningen	637	- 318.50
Haarlem	159	- 79.50
Harlingen		
(voorl. aansl.)	100	- 50.—
Haulerwijk	76	- 38.—
Heeg	19	- 9.50
Heerenveen	25	- 12.50
Hengelo (O.)	326	- 163.—
Hoogezand	69	- 34.50
Leeuwarden	249	- 124.50
Muntendam	219	- 109.50
Nw.-Pekela	134	- 67.—
Nw.-Weerdinge	230	- 115.—
Noordbergum	164	- 82.—
Rotterdam (C.)	67	- 33.50
Rotterdam (Z.)		
(voorl. aanslag)	139	- 69.50
Siddeburen	35	- 17.50
Sneek	127	- 63.50
Stadskanaal	388	- 194.—
Stavoren	83	- 41.50
Ter-Apel	89	- 44.50
Trebeek	110	- 55.—
Utrecht (vrl. aansl.)	103	- 51.50
Vriescheloo	195	- 97.50
Workum	44	- 22.—
Zandbulten	76	- 38.—

Gemeenten, welke de vorige contributie nog niet betaald hebben, verzoek ik beleefd dit spoedig te willen voldoen.

Zijn er Gemeenten die thans over een ruime kas beschikken dan kan ook de contributie over het tweede halfjaar thans wel betaald worden.

Ook zal ik prijs stellen op betalingen van verkochte liederenbundels. Betalingen-bij voorkeur op mijn postrekening nr. 275770, waarvoor bij voorbaat mijn dank.

In dank ontvangen voor de Binnenlandse Zending (C. I. Z.) van:

N. N. te A. een bedrag van	f 10.—
G. H. te F. „ „	- 1.50
Gem. Nw.-Pekela	
een bedrag van	- 16.50

Voor liederenbundels:

J. B. te G. een bedr. van	f 8.75
B. S. te H. „ „	- 46.07
A. v. d. G. te H. „ „	- 2.—
H. de R. te G. „ „	- 32.—

H. KONING,

Administrateur.

Coevorden, v. Heutszsingel 52.

Verantwoording geldelijk beheer Zusterhulp.

Contributie.

Afdeling Groningen	f 4.80
„ Emmer-Erfsch.veen	- 5.—
„ Amsterdam	- 3.—

Bijdrage.

Afdeling Harlingen	f 4.70
„ E.-Erfscheidenveen	- 6.—
„ Amsterdam	- 18.—

Dankofferweek

Afdeling Workum	f 10.25
„ Heerenveen	- 3.50
„ Amsterdam	- 14.10
„ Apeldoorn	- 13.05
„ Makkum	- 3.80
„ Noord-Bergum	- 29.04

Met hartel. dank en zustergroeten,

S. v. Beek—Reiling.

Giro no. 266444 ten name van

K. A. v. Beek.

Mr. v. Hasseltlaan 67, Apeldoorn.

CORRESPONDENTIE

J. de R. a/b te S. Uw „enveloppe met inhoud” ontvangen en vooral dat ene stukje bracht tot zoete mijmeringen. Ook de andere bijdragen waren goed, ofschoon ik vrees, dat het ene soort geen goede ontvangst zal vinden. Het zal mij aangenaam zijn eens wat meer van U te vernemen. Intussen zeer hartelijk bedankt.

Huizinga.

O. te U. Dank U voor het uitknipsel en de daaruit gebleken belangstelling. Ik wens U sterkte.

E. R.

B. te R'dam Z. Uw brief heb ik met belangstelling gelezen. Het komt mij echter voor, dat het beter is de inhoud niet over te nemen. Het waarom is beter te zeggen dan te schrijven.

E. R.

ADVERTENTIE

BIEDT ZICH AAN

een nette weduwvrouw als

Huishoudster

liefst in Bapt. gezin.

Brieven te adresseren: G. BRONGERS, Zuiderstr. 19, Enschedé.

Maak mij kleiner.

Daarvoor gingen we anders niet in de Meiregen staan. De droom van ieder kind is groot te worden. En ook vele groten dromen nog van buigende schoven. Wij willen geen kwaad woord zeggen van de goede drift in een mens al zijn gaven te mogen ontplooiën. Een mens voelt zich zo gelukkig als hij zich uit kan leven, zich uit kan rijden, om eens in motortermen te spreken. Maar rijk worden en groot en machtig en invloedrijk is geen zonde. Doch zij vallen in vele strikken, die al dat willen worden. Die geen ander doel kennen, dan de glorie van hun naam, de komst van hun rijk en het geschieden van hun wil. Die zijn het ook die de samenleving ruïneren, de samenwerking onmogelijk maken. Zij hebben dan rust als ieder aan de voetbank hunner voeten neerbuigt. De Heere Jezus heeft echter geleerd, dat hij waarlijk groot is, die klein is. Dat hij de meester is, die de dienaar wil zijn. Dat hebben heerszuchtigen nog nooit begrepen en zij verachten ook zulke praat, maar de leerling van den Meester verstaat Zijn woord en weet, dat de zachtmoedigen het aardrijk zullen beërven.

Zondag 18 Oct. Matth. 11:25—30.

Bekend, deze woorden. Maar toch vol melodie. Een wijze, die we zo graag zingen. De geheimen van het Godsrijk worden den armen van geest meegedeeld, opdat zij rijk worden. Het water stroomt in de dalen en de vrede Gods in de ootmoedigen. Hoe dieper we buigen, hoe hoger we stijgen. Dwaasheid en ergernis den mens, doch openbaring en vervulling den gelovige.

Maandag 19 Oct. Matth. 18:1—6.

Het gaat er maar om wat gij wilt zijn. Wilt gij groot zijn in het koninkrijk hier beneden? Gebruik dan uw ellebogen en spaar de zwakken niet. Stoot ze zonder mededogen van hun plaats en denk, dat het recht van den sterkste altijd en overal geldt. Maar dat is niet de weg in Gods Rijk. Het is wonderlijk in onze ogen, maar het heeft God behaagd de kracht en de sterkte en de wijsheid en

al wat des mensen is terzijde te schuiven en te rechvaardigen, die als een kind voor Hem verschijnen.

Dinsdag 20 Oct. Jes. 57:15—21.

Nee, de goddeloze, die zo sterk is en zich steeds sterker maakt, heeft geen vrede. Het lied, dat Lamech eens zong, het lied van de wraak, wat is dat anders dan de benauwde kreet ener ziel in de angst voor het te wachten gericht? Die het meest lawaai maken hebben de grootste onrust. Modder en slijk komt in de woeling der ziele diepten naar boven. Doeh die daar weent en zijn val betreurt, wordt bezocht van God. Die de sterren telt en harten heelt.

Woensdag 21 Oct. Ps. 102:20-29.

De Heer is God en niemand meer. Hij verhoogt en vernedert, dien Hij wil en Hij is onveranderlijk. Boven het komen en gaan der geslachten is Hij verheven. Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Welgelukzalig de mens, die dezen God kent. Hij kan rustig zijn.

Donderdag 22 Oct. 1 Petr. 5:1-9.

Wie onder ons zou de grootste zijn? Verderfelijke vraag. Vraag, die in de wereld gedurig gesteld wordt en waarop men met wapens van velerlei soort een antwoord wil geven. Christus is gekomen als een die dient, als een slaaf en allen voelen, dat wanneer ieder Hem wilde navolgen de wereld Gods eigen land zou zijn. De wereld verbeteren? Begin bij uzelf — dien.

Vrijdag 23 Oct. 1 Petr. 2:18—25.

Ja, wij zien wel het voetspoor van den Meester. Nu is het altijd moeilijk in het spoor van iemand anders te wandelen. Men verliest zo licht het evenwicht. Maar toch, wij willen het doen. Nu de geweldige tekst goed lezen en zeggen: Heer, ik wil U volgen. Maak mij een beeld van U.

Zaterdag 24 Oct. Job 22:23—30.

Elifaz raadt tot ootmoed, tot godsvrucht en hij moge Job

een slechte vertrooster geweest zijn, zijn raad geldt allen, die groot willen zijn. Zoek eerst het Koninkrijk Gods — al de andere dingen zullen u toegeworpen worden. Wat baat het wanneer uw naam in alle kranten staat en niet in het boek des levens? Daarom. God geeft oog voor het werkelijke waardevolle.

HUIZINGA.

HERMAN HARBUS

en

JANTJE VAN OOSTEN

geven kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op 22 October 1942.

Kerkelijke inzegening in de Baptiste kerk te Treebeek, des nam. 6.30 uur, door den WelEerw. Heer Ds. H. Soesan.

Treebeek, Wenckebachstr 17) Oct.

Treebeek, Treebeekstr. 142) 1942.

Toekomstig adres:

Treebeek, Wenckebachstr. 17.

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f. 3.— per dag, premie f. 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij

werkzame Agenten

bij geschiktheid vaste toelage.

N.V. Nederlandsche**Varia Verzekering Mij.**

Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringesingel 3 - Groningen

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 1992

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM.C.
WALENBURGERWEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

ATTENTIE.

In verband met de U.C. vergadering vertoefte de eindredacteur Maandag en Dinsdag in Groningen D.V. Men zende kopy derhalve aan

Ds. J. LOUW,
Parkweg 6a, Groningen.

AAN ZEER STILLE
WATEREN

LANGE KOORDEN. VASTE PINNEN.

Maak uw koorden lang en steek uw pinnen vast.

Jesaja 54 : 2.

Het 54e hoofdstuk van Jesaja is een schitterend voorbeeld van profetisch optimisme. Het vervult ons met bewondering voor een man, die, staande in een troosteloze omgeving, naar de verten der toekomst staart en indrinkend verrassende schouwtonelen, blakert van heilige geestdrift. Hij ontwaart niets minder dan dat ontelbare menigten zich onder het koningschap van God willen stellen. Daarom sommeert hij om de tent der samenkomst te verwijderen, om de touwen, die de kleden dragen, te lengen, om de pinnen, die nu zoveel forser en zwaarder constructie moeten houden, dieper in de grond te drijven.

* * *

Maak uw koorden lang.

Voor ons zijn deze woorden ook een sommatie van God tot evangelisatie.

De Heer heeft meer om ons te geven, daarom: evangeliseer! Elke Baptist een evangelist. Er is veel, wat wij vanwege

de onverbiddelijke blokkade der papier-schaarste en gestremd internationaal verkeer en allerlei andere hindernissen niet meer kunnen doen. Maar wat wij nog steeds vermogen te doen en ten allen tijde moeten doen en wat geen macht, hoe geharnast ook, ons zal kunnen beletten om te doen, is persoonlijk van onzen Heer en Zaligmaker te getuigen. En zullen wij dit, wat ons in deze dagen, fel bewogen door anti-goddelijke geestesstromingen, praktisch alleen maar overgebleven is, niet doen?

O, wij hebben onze verontschuldigingen. Wij beroepen ons zo gaarne op de almacht en al-liefde van God precies als die dominé, die een vergadering presideerde, waarin een jonge man in vurige taal de toehoorders opwekte om persoonlijk zielen te winnen voor Jezus. „Ga maar zitten, vriend”, zeide hij, „als God de zondaren wil bekeren, kan Hij dat wel doen zonder jouw hulp of die van mij”.

Ja, wat God niet kan! En wat God niet doet!

Maar feit is het — en dit feit wordt schitterend bewezen door de geschiedenis van Zijn Gemeente — dat de grote heitweg van den Verlosser loopt over de enthousiaste harten van Zijn discipelen.

Maak uw koorden lang. Elke Baptist een evangelist! De Heer heeft meer om u te geven!

* * *

Voor ons zijn deze woorden ook een sommatie van God tot sanctificatie.

Kan er niet veel meer ruimte in onszelf gemaakt worden voor Jezus? Wij roemen Hem als onzen Zaligmaker. Wij loven Hem als den Vriend van arme zondaren. Maar hoe staat het met Zijn Koningsheerschappij over ons? Moet Hij in het gebied van ons hart rekening houden met onafhankelijke vorstendommen? We kunnen het elkander zo kernachtig voorhouden: „Hij moet wassen, ik moet minder worden”. Maar wat komt er wezenlijk

van het minder worden terecht? De Duitsers moeten de steden in Rusland veroveren tot de laatste straat en het laatste huizenblok toe. De machtige Emanuel, die door de poorten in de stad Mensziel is gedrongen, heeft de veste wel in handen doch ondervindt allerwege nog verzet.

Maak uw koorden lang. De Heer heeft meer om u te geven.

* * *

Voor ons zijn deze woorden ook een sommatie van God tot socialisatie.

De beginselen van het rijke evangelie moeten worden toegepast op het brede gebied van het gemeenschapsleven.

Er is een tijd geweest, dat er een diepe kloof lag tussen de Zondag en de werkdag. Men oordeelde het niet nodig het evangelie in onze verhouding tot elkander toe te passen. Wij weten thans wel beter. Maar hoe ver zijn wij in de toepassing gevorderd? Breng meer en meer in uw bedrijf onder het onmiddellijk bestier van Jezus. Schrijf op uw lessenaar, toonbank, boeken, maten, gewichten, op uw omgang met elkander: „de heiligheid, des Heeren”. Laat de verhouding tussen u en uw patroon of personeel niet enkel zijn ene van papieren guldens, maar laat ze van zeer godsdienstige betekenis voor u wezen.

„Maak uw koorden lang”. De Heer heeft meer om u te geven.

* * *

Voor ons zijn deze woorden ook een sommatie van God tot oriëntatie van wat wij in Hem bezitten.

„Steek uw pinnen vast”.

Zonder een dieper inleven van Jezus zal ons ijveren voor evangelisatie en sanctificatie en socialisatie op een catastrofe uitlopen. De evangelist, sterft een vroege dood; de heilige wordt een onheilige; de hervormer een gecamou-

fleerde egoïst, en de godsdienst een aanfluiting.

Wij moeten Jezus diep inleven.

Eens kwam een vrouw bij een vromen kluisenaar om zijn raad in te winnen. Zij sprak over haar geloofsmoeilijkheden en zeide, dat zij alles zou willen geven om het geloof te bezitten. Het antwoord, dat de bezoeker ontving, luidde: „Gij hebt het geloof. Hoe kunt gij alles geven voor wat gij niet gelooft? Geloof uw eigen geloof”.

Laat ons dat ook van heler harte doen: geloven wat wij geloven.

En wat geloven wij? Is het niet de waarheid van de verzekering, die Hij, Jezus, ons geschonken heeft: „Mij is gegeven alle macht . . . Gaat gij heen . . . Ik ben met u”.

Immers is Hij meer dan machtig.

Maak uw koorden lang!

Zeker, maar ook: Steek uw pinnen vast!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Beeld-spraak. De bijbel is rijk aan beeld-vele beelden wordt er gesproken over God. Aan verschillende dieren en dingen worden bijzonderheden ontleend om iets van Christus te belijden of om den Satan te karakteriseren. Het gaat bij het gebruik van deze vergelijkingen steeds om een enkele trek. Wanneer men dat uit het oog verliest en het gehele beeld toepast op hem over wien gesproken wordt, maakt men een ernstige fout. De kunst is vast te stellen welke trek gemeend is.

Van den duivel wordt b.v. gezegd, dat hij zich soms voordoeft als een engel des lichts, maar ook, dat hij rondgaat als een briesende leeuw. Nu zegt echter de Heere van zichzelf in Hosea 13: 7 en 8: „Dies werd ik hun als een felle leeuw . . .” „Ik verslond ze aldaar als een oude leeuw”.

Des Duivels manier van werken herinnert in zeker opzicht aan dat van de leeuw terwijl we andere trekken van de leeuw terug vinden in het doen des Heeren.

Trekken in het beeld van Christus. De persoonlijkheid van Christus is zo rijk, dat allerlei trekken in Zijn beeld gevonden worden. Grote tegenstellingen zijn in Hem verenigd. Hij heet de leeuw uit de stam van Juda en het Lam Gods. Hij is als een lam ter slachting geleid en als een schaap dat stemmeloos is voor dien, die het scheert, also deed Hij Zijn mond niet open. Hij is de deur en de ware wijnstok, en de herder der

schapen. Hij is de hogepriester en offer; koning en de knecht des Heeren; vader en zoon. Hij is niet uitsluitend het ene of het andere, maar deze personen, dieren en dingen geven een punt van vergelijking ten opzichte van Zijn persoon en werk. Zijn persoon en werk vertonen trekken, die aan een vader en die aan een zoon herinneren; die aan een bruidegom doen denken en die de herinnering aan een schaap opwekken. Men moet gene van deze trekken te dik maken, want dan gaat die domineren ten koste van de anderen en het beeld van Zijn persoon en werk wordt vals.

Christus het „lam”. In de openbaring van Johannes wordt Christus meermalen het „lam” genoemd. Of dat juist vertaald is, is reeds daarom de vraag, dat we in hoofdstuk 13: 11 lezen:

En ik zag een ander beest uit de aarde opkomen, en het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk en het sprak als de draak.

Een lam heeft geen hoornen. Als de figuur, waaronder Johannes de gestorven Heiland zag, hoornen had, dan was het geen lam dat hij zag, maar een ram of bok. Er is ook niets op tegen het woord met bok of ram weer te geven. Men kan, ofschoon Johannes de figuur van den lijdenden Verlosser hoornen toekent, van een „lam” blijven spreken, maar dan spreekt men ondoordacht en stelt men zich niet voor wat men leest. Wie nadenkt bij hetgeen hij leest en zich het gelezene tracht voor te stellen, te realiseren, stuit hier op iets.

Christus, de Zondedragers. Dat Christus degene is, die de zondeschuld wegdraagt deelde Johannes zijn toehoorders eens mede met de woorden, die we lezen in Joh. 1: 29: Zie het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. In De Christen Nr 2739 schreven we daarover:

„Aan deze plechtigheid (n.l. van het wegzenden van den tweeden bok op de grote verzoendag) kan Johannes de Doper gedacht hebben, toen hij, wijzende op Jezus, tot Zijn discipelen zeide: ziet het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Het is hierbij de vraag of het niet beter ware, dat in de vertaling gesproken werd van den Ram Gods dan van het Lam Gods. Dacht Johannes aan de verzoeningsplechtigheden van de grote verzoendag, dan is het zeker beter te spreken van den Ram (Bok) Gods, dan van het Lam Gods. Bovendien brengt het begrip „wegdragen” meer mee te denken aan een sterk dier dan aan een lam. De zonde der wereld is toch

zeker te denken als een last van ongehoorde zwaarte. Hem, die dat deed of doen zou te vergelijken met een lam is toch minder logisch dan voor hem het beeld van een ram, een sterk dier, te kiezen”.

Johannes sprak deze woorden geleid door den Heiligen Geest, maar men moet nu niet menen dat dat wil zeggen, dat Johannes er zich niets bij gedacht heeft. De Heilige Geest leidt ons niet buiten ons denken om maar door ons denken heen. We ontvingen „verlichte ogen des verstands” en zij, die het Woord Gods mochten openbaren, werden daartoe niet als denkende mensen uitgeschakeld, doch met hun denken opgenomen in deze arbeid des Geestes. Waaraan liet de Heilige Geest Johannes denken, toen deze die woorden sprak? Dat is de vraag.

Het antwoord moeten wij trachten op te vangen uit geheel de openbaring Gods. Er is in dit woord sprake van een wegdragen van de schuld der zonde. Niet de zonde als handeling wordt n.l. met het grondwoord aangeduid, maar het zonde-resultaat, datgene, wat uit de zonde voortvloeit en blijft, ook als de zondige daad als zodanig tot het verleden behoort. Het is de schuld. Die heeft Christus weggedragen.

Johannes zegt dat in een beeld, waardoor voor zijn toenmalige joodse toehoorders het woord direct achtergrond kreeg. Hij betitelt Jezus als, naar luid der Statenoverzetting: het Lam Gods.

Nu wordt in Lev. 5 de verzen 15 tot 17 gesproken over het schuldoffer dat dan gebracht moest worden als men zich in onwetendheid vergrepen had aan de heilige dingen des Heeren. Dat schuldoffer moest zijn een volkomen ram. Jesaja zegt van Christus dat Hij Zijn ziel gesteld heeft als een schuldoffer, en als kenner der offervoorschriften moet Jesaja daarbij dus gedacht hebben aan den volkomen ram. Het offer van de grote verzoendag was een ram, terwijl een tweede ram, nadat de zonde des volks zinnebeeldig door handoplegging op hem was overgedragen, de woestijn in gezonden werd.

Het is dus mogelijk, ziende op dit gedachtencomplex, dat Johannes verlicht, door den Heiligen Geest, in Christus de vervulling gezien heeft van het schuldoffer en derhalve van Hem sprak als van den Ram Gods.

Bij Israëls uittocht uit Egypte werd een lam geslacht en gegeten, en Paulus zegt: ook ons pascha is voor ons geslacht n.l. Christus. Hier vinden wij bij den Apostel dus een herinnering aan Israëls uittocht en in het werk van Christus ziet hij een trek, die hem herinnert aan het lam, dat Israël vóór de uittocht moest slachten.

Johannes de Doper kan daaraan ook gedacht hebben, toen hij sprak van

„het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt", maar zeer waarschijnlijk lijkt ons dat niet, omdat het lam, dat Israël slachtte, geen schuldoffer genoemd wordt. Waarschijnlijker achten we het dat den Apostel Petrus dit voor ogen stond, toen hij den gelovigen schreef, dat ze verlost zijn, niet door goud of zilver, maar door het dierbaar bloed van Christus als van een onstraffelijk en onbevlekt lam, I Petr. 1: 18 en 19.

Lijdelijkheid Lijdelijkheid en lijden en lijzaamheid,zaamheid mogen niet verward worden. Lijdelijkheid is meebuigen, toegeven; lijzaamheid is onder de last standhouden. Christus was niet lijdelijk, maar lijzaam. Hij hield onder de last onzer zonde volmaakt stand; Hij gaf niet 't minste mee. Hij gaf zich en gaf zich volkomen, doch gaf geen moment en niet het minste toe. Hij was volmaakt lijzaam, volkomen vaardig te lijden, te lijden tot het uiterste. Zijn lijden was geen lijdelijkheid, doch hoogste activiteit, geweldigste arbeid; Jes. 53: 11: om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien en verzadigd worden. Toen Hij stierf riep Hij niet: het is doorstaan, doch: het is volbracht! Hij was helder van bewustzijn (en wilde dat zijn, de teug der bedwelmeling weigerende), en actief met de ziel arbeidende tot in het geven van den geest toe. Ook dat was (bij Hém) nog d a a d.

Geenszins kan het Nieuwe Testament Hem dus vergelijken bij een lam om de lijdelijkheid van Zijn houding aan te duiden. Als Zijn stervensgang naar het Kruis vergeleken wordt met de gang van een lam ter slachtbank dan is dat niet omdat Hij (gelijk een lam) geen weerstand bieden kon, maar omdat Hij — hoe sterk ook — geen weerstand bieden wilde. Dit weerloos gaan was niet Zijn lot doch Zijn d a a d! Daarom Heeft Zijn dood verdienste, want in de wil van Jezus Christus zijn wij geheiligd.

Lijdelijkheid ontnam aan Christus' lijden en sterven alle verdienste. Het verdienstelijke daarin ligt in het wel kunnen, maar niet willen ontgaan of weerstaan: in Zijn wils-overgave!

L.

OOG EN OOR

Toyohiko Kagawa (2).
Slot.

In ons vorig artikel zagen we op welke wijze Kagawa, nog student zijnde,

een begin maakte met zijn arbeid als Evangelist van de daad in de krottenwijk Shinkawa, de zwarte zône van Tokio.

Zelf was hij niet bemiddeld, zodat hij in de begintijd van zijn arbeid in Shinkawa zich wel eens genooddaakt zag om er door het vegen van schoorstenen wat bij te verdienen, teneinde een aantal aan lager wal geraakten, die bij hem waren komen inwonen, te kunnen verzorgen met twee maaltijden per dag. Al z'n kleren had hij weggeschonken, zodat hij alleen nog maar een mooie kimono z'n eigendom kon noemen.

Het aantal „gasten", dat zich gaarne onder zijn zorgen stelde, wisselde gedurig. Onder hen bevonden zich tuberculoselidiers, bedelaars, publieke vrouwen, lijdens aan oogziekten en huidziekten, om van andere ziekten maar niet te gewagen. Zelf leed hij ook een tijdlang ernstig aan de vreselijke oogziekte (de trachoom), zodat hij weken lang in een donkere kamer moest verblijven, opdat z'n ogen de nodige rust zouden krijgen.

We kunnen hier alleen maar vermelden, dat hij dikwijls omringd was door dieven en boeven van het ergste soort. Men stond hem meermalen naar het leven. Een pak ransel was geen uitzondering. Vaak moest hij z'n leven door de vlucht redden.

En onder welke moeilijke en uiterst gevaarlijke omstandigheden zette hij zijn straatprediking voort. Hij was zich zijn leven vaak niet zeker. En toch versaaide Kagawa niet. Onverdroten hield hij stand op de gevaarlijkste posten. Zijn geloofsmoed wankelde niet. Hij vergat zijn eigen armoede en verdroeg geduldig alle smaad en hoon, vijandschap en vervolging, om Christus' wil. Zijn liefde tot de verlorenen was groot. Gods genade werkte machtig in zijn leven.

's Morgens om 5 uur was hij reeds te vinden onder de arbeiders, die zich spoedden naar de havens, de dokken en de fabrieken. Bij het licht van een lampion verkondigde hij het Evangelie, zodra hij maar de gelegenheid daarvoor kreeg. De hele dag bleef hij in touw en 's avonds vond men hem weer evangeliserende op alle mogelijke en onmogelijke plaatsen.

Het is te begrijpen dat langzaam aan de stemming in de sloppen ten zijnen gunste veranderde, terwijl Kagawa's zelfverloochenende arbeid meerdere bekendheid verwierf onder de buitenstaanders. Mede door de hulp van anderen kon Kagawa de arbeid enigszins uitbreiden. Hij richtte naast zijn woning een ziekenhuisje in en opende zelfs een kleine apotheek. Later kreeg hij ook de beschikking over een klein vergaderlokaal.

Terwijl Kagawa in getrouweheid aan Christus zijn arbeid in de krottenbuurt Shinkawa voortzette, werd inmiddels zijn naam als schrijver in geheel Japan gevestigd. Zijn eerste boek maakte een geweldige opgang. Meerdere boeken werden door hem geschreven. Daardoor begonnen zijn inkomsten rijkelijk te vloeien. Doch men kan zich voorstellen, dat Kagawa slechts een goede en getrouwe rentmeester wilde zijn over zijn bezittingen.

Kagawa was ook de man, die door woord en geschrift de aandacht vestigde op de sociale wantoestanden onder de arbeiders. Een geweldige sociale actie ontstond, welke gericht was op een menswaardig bestaan voor de werklieden. En zo zien we Kagawa als een jonge man van vier en twintig jaar reeds aan het hoofd van een massabetoging, waaraan 35000 arbeiders deelnamen.

Op 27 Mei 1914 trad hij in het huwelijk met het fabrieksmeisje Haroe, dat inmiddels een trouwe medearbeidster van Kagawa was geworden.

Wilt ge graag iets van dit huwelijksleven weten? De jonge vrouw moest vanaf de eerste huwelijksdag voor niet minder dan elf personen zorgen, terwijl ze slechts over een heel bescheiden beurs kon beschikken. De vuilheid, de stank, het ongedierte, temidden waarvan zij haar eenvoudige en huiselijke bezigheden moest verrichten, deden haar vaak walgen. In het nauwe en vieze steegje moest ze haar was doen.

En toch versaaide ook zij niet. Zij deed huisbezoek, verpleegde zieken, hielp bij bevallingen en stond gedurig klaar mensen in haar armzalige woning te ontvangen. Bovendien vond ze nog tijd voor bijbelstudie en meer algemene ontwikkeling.

In hun trouwjaar nog vertrok Kagawa naar Amerika, om aldaar zijn theologische studiën te voltooien. Zijn vrouw deed haar toelatingsexamen tot de Christelijke Opleidingsschool voor Vrouwen te Yokohama en studeerde aldaar drie jaar. Daardoor werd de arbeid te Shinkawa een tijdlang onderbroken.

Na deze studietijd zetten de beide echtgenoten hun arbeid in de sloppenwijk weer voort. Een kleine kliniek werd geopend, waar Haroe volijverig haar beste krachten gaf. Ook zij liep de gevreesde oogziekte op. Maandenlang werd ze met volslagen blindheid bedreigd. Na deze ziekte bleek haar gezichtsvermogen erg geleden te hebben.

Tien jaar lang hebben ze nog samen gewerkt onder de armsten van de armen, onder dieven en boosdoeners, onder misdadigers en prostitutés.

In 1921 werd hun eerste kind geboren. Terwille van hun kind verhuisden ze naar een gezonder omgeving, doch zetten hun arbeid onder de mis-

deelden en de aan-lager-wal-geraakten voort.

Inmiddels had Kagawa reeds ingezien hoe nodig het was, dat de christelijke kerk in Japan een brede sociale actie ging ontplooiën tot zegen van de arbeidende klasse. De kerk behoorde de sociale eisen van rechtvaardigheid en naastenliefde, die wortelden in het Evangelie van Jezus Christus, te steunen en te verkondigen. De oorzaken van de armoede moesten worden blootgelegd. De drijfveren tot diefstal, tot sociale en zedelijke misdaden moesten worden onderkend. De oorzaken, welke leidden tot ziekten en kwalen, moesten worden onderzocht.

Kagawa werkte, studeerde en verzamelde statistische gegevens. De toekomstige sociale en religieuze hervormer van Japan doorliep een harde leerschool.

Kagawa werd de stichter van de Algemene Japanse Arbeidersfederatie. Doch bij de wet was de vorming van vakverenigingen nadrukkelijk verboden. Door zijn sociale actie — in 1921 organiseerde hij een grote staking onder de duizenden dokwerkers — kwam hij zelfs in de gevangenis terecht. De gevangenisstraf was echter van geen lange duur. En de arbeid werd voortgezet. Ook de ontrechten op het platteland mochten Kagawa's krachtige steun ervaren. Kagawa werd een felle bestrijder van de systemen der uitbuiting, waarvan het kapitalisme zich veelal bediende. Hij wilde niet de gewelddadige omwenteling van de bestaande toestanden. Hij wenste de doorwerking van de beginselen van het Evangelie ook op terreinen van het sociale leven. Daarom was hij vanaf het begin een grote tegenstander van materialisme en communisme. Bij het laatste gedacht aan het atheïstisch communisme, zoals zich dat voor een aantal jaren in Rusland baan brak. Dit bolsjewisme noemde Kagawa een besmetting, die steeds verder om zich heen grijpt. „Het ware communisme is de consequente toepassing van het Christendom. Als wij de Bergrede in praktijk brengen zijn wij werkelijke communisten, d.w.z.: gevende communisten, geen rovende communisten. Ik ben tegen elke leer, elke instelling, elke regering, elke godsdienst, die de liefde verwerpt. Ik protesteer tegen elke zogenaamde kerk, die het geloof predikt, maar tekort schiet in de liefde". Deze uitspraak typeert duidelijk de persoon van Kagawa.

In deze tijd schreef Kagawa tal van vlugschriften, trok het land door en sprak overal op vergaderingen. Natuurlijk stuitte hij op veel tegenstand. Bezwaren van allerlei aard, verdachtmakingen, verborgen en openlijke vijandschap. Doch de vurige strijder hield vol. En niet zonder succes. Langzaam aan zag de regering, dat Kagawa geen

bolsjewistische propagandist onder een christelijke vermomming was, maar dat hij integendeel een onwaardeerbare kracht betekende voor de hervorming van het sociale en maatschappelijke leven.

Natuurlijk zijn er dezulken, die Kagawa's methode van werken afwijzen, omdat ze hun bedenkingen hebben tegen wat ze noemen een vermenging van Evangelieverkondiging en sociale arbeid. Vergeten we niet, dat Kagawa's opvattingen en ideeën in de christelijke kerk van Japan eerst fel bestreden werden. Doch het gelukte Kagawa de kerk te mobiliseren voor de brede taak, waarvoor ze zich geplaatst zag. Bovendien mogen wij in de beoordeling van de persoon van Kagawa en alles wat daarmee samenhangt niet gebruik maken van een maatstaf van westerse begrippen en opvattingen.

Omdat Kagawa zijn sociale arbeid zag als vrucht van z'n christelijke overtuiging, en ook de kerk langzaam aan tot dit inzicht kwam en haar roeping in dezen beter, leerde verstaan, kon het niet uitblijven dat de links georiënteerde arbeidersgroepen, dat waren zij die heil zochten in een gewelddadige revolutie, zich steeds meer van hem verwijderden.

Nadat Kagawa van een bezoek aan Europa in 1925 was teruggekeerd, zette hij een grote evangelisatie-campagne op touw. Het doel was: één miljoen zielen voor Christus te winnen. De beginselen van het Evangelie zouden moeten doordringen in alle groepen en lagen der bevolking.

Kagawa was en werd hier niet het slachtoffer van een bevestiging, want de evangelisatie-veldtocht werd wel overwogen georganiseerd. Hij dacht ernstig na over de vraag of hij de arbeid in zijn verschillende nederzettingen voor een lange tijd, kon en mocht verlaten. Want ook zou hij dan geen gelegenheid krijgen om te schrijven. Door middel van de honoraria van zijn vele boeken en geschriften salarieerde hij ongeveer dertig mannen en vrouwen, die met hem samenwerkten in de achterbuurten der grote steden. En deze arbeid nam nog steeds in omvang toe. Wanneer hij echter een zendingreis op de Japanse eilanden zou ondernemen, dan moest hij z'n pen in die tijd wel neerleggen. Wat moest hij nu doen? Dat hij niet overijld een besluit nam, bleek wel uit het feit, dat hij eerst in de Paasweek van 1928 deze hele gelegenheid tot een onderwerp van langdurig gebed maakte. Ook overlegde hij met zijn medearbeiders. Na deze gebedsweek ontving hij de zekere overtuiging, dat hij moest gaan. En dat God wel zou zorgen, dat het werk in de sloppen en stegen voortgang zou hebben. En God zorgde ook voor deze zo nodige arbeid!

In 1929, nog vóór Kagawa zijn zendingreis aanving, stichtte hij een vereniging van medewerkers, die spoedig de naam zou krijgen van „Koninkrijk-Gods-beweging". De leiders der kerken stonden nu achter het werk van Kagawa. Met vereende krachten kon het enorme werk van evangelisatie onder de Japanners begonnen worden.

Het plan werd onderverdeeld in: evangelisatie, zowel in woord als geschrift, onderwijs en sociaal werk.

De actie richtte zich en richt zich op al die bevolkingsgroepen, die door de zending moeilijk te bereiken zouden zijn geweest: de boeren, de vissers, de industrie-, haven- en transportarbeiders, de ambtenaren in overheidsdienst.

Volgens Kagawa is de kerk in onze dagen al te zeer een instelling geworden, die zich bezig houdt met theoretiseren en met formalistisch onderwijs. De nood van deze tijd kan slechts gelenigd worden door een Evangelie, „dat zich openbaart in persoonlijkheden, die geheel onder de invloed van de liefde staan en dat zich uitsprekt in instellingen, die bereid zijn tot het offer en tot dienen".

Tijdens zijn reizen door Japan gaf Kagawa in duidelijke bewoordingen blijk van zijn visie op het Evangelie. Voor grote scharen trad hij op met een prediking, waardoor duizenden tot Christus kwamen. Hij bracht inderdaad een ommekeer teweeg in het kerkelijk denken in zijn land. En hij werd de stuwkracht van een machtige sociale hervorming onder zijn volk. De overheid kon zijn grote verdiensten voor land en volk niet loochenen. Zo heeft het stadsbestuur van Tokio enkele malen de hulp van Kagawa ingeroepen.

We kunnen zonder enige overdrijving zeggen, dat Kagawa temidden van zijn volk een brief van Christus is, een open en leesbare brief, bekend en gelezen van alle mensen. Zijn geloof is niet een mening, zelfs ook geen overtuiging, doch een daad, waarin heel zijn leven opgaat. En zouden wij hier in het westen niet van Kagawa kunnen leren?

d. H.

WAT HEBBEN WE NODIG? IDEALISME OF ...

Het is een verblijdend gezicht: mensen, die aan het werk blijven. De nood mag hoog zijn en de gevaren vele; de teleurstellingen mogen zich opeenvolgen, ze willen hun taak volbrengen. Ze vragen naar geen loon en eer ach-

ten ze niet, dat wat ze zich hebben voorgenomen dient gedaan!

Wat is het geheim van zulk een volhardend streven? Men spreekt van onverwoestbaar idealisme. Anderen zeggen, dat het een besef van roeping is, die men gehoorzamen wil.

Is er verschil tussen deze beide uitdrukkingen? En zo er verschil is, wat moet dan worden aangemerkt als het nodige?

Ik meen inderdaad verschil op te merken! En dat verschil schijnt mij zo groot, dat ik het nodig oordeel, elk van deze licht- en krachtbronnen hun terrein van arbeid te moeten wijzen, nadat ik eerst iets van hun wezen heb gezegd. Want dit zij reeds tevoren opgemerkt, dat ik bij de waardering van het ene het andere niet als overbodig of zelfs als gevaarlijk zonder meer wil afwijzen.

Eerst een paar gedachten over hetgeen met „idealisme” verband houdt. Een ideaal is een in den geest geschilderde staat of toestand, die wel is waar nog niet bereikt is, maar toch bereikbaar wordt en die waardig wordt gekeurd, verwerkelijkt te worden. Van zulk een ideaal gaat een min of meer sterke magnetische kracht uit. Is die kracht zwak, dan kan het de dagdromerij in gang brengen. De wensen, die men koestert, kunnen dan de activiteit niet prikkelen. Is het magnetisme sterk, dan wordt het wensen tot een vaste wil, die onverdroten aan de verwerkelijking van het ideaal gaat arbeiden. De „Idealist” aanvaardt het ideaal als een soort gebiedende macht, die hij de hoogste autoriteit toekent. D.w.z. hij sluit alles uit, dat de invloed van het magnetisme zou kunnen belemmeren. Daarom telt hij geen moeilijkheden, geen gevaren, geen teleurstellingen of wat dan ook! Ze zijn er, om overwonnen te worden.

De waarde van zulk een geesteshouding valt direct in het oog. Trouw aan het ideaal doet de weg der zelfverloochening gaan en kweekt lieden, die kunnen volharden. En zonder resultaat blijft dit idealisme niet: de voortdurend scherpe concentratie op het doelwit wekt initiatief, d.i. men vindt de weg uit verschillende wegen, die zich opendoen, zodat de activiteit nimmer door besluiteloosheid gestremd wordt. Zo wordt althans de voortgang van het streven gewaarborgd. (Ik zeg met opzet niet, dat het welslagen van de hele onderneming gegarandeerd zou zijn, wanneer er maar initiatief aanwezig is!)

Maar . . . Het idealisme behoort aan zijn grenzen herinnerd te worden. In de verte ziet de Mont Blanc er voor onervaren bergbeklimmers heel niet zo onherbergzaam en onbedwing-

baar uit. Bij een van onze bekende schrijvers vond ik de berg als de „witte molshoop” betiteld. Maar hoe dichter men de berg nadert, hoe hoger hij wordt. Juist als men dicht bij het ideaal genaderd is, moet men constateren, dat het ideaal onbereikbaar is! Dat zal ontelbare malen zich herhalen. We kennen wel dat verhaal van die kinderen, die God zochten om voor hun zieken vader te bidden. Ze meenden door dezelfde kleurige poort te moeten gaan als waarlangs ook de zon haar weg kiest zodra de avond daalt. Ze werden teleurgesteld en geen macht ter wereld zou hun de verwerkelijking van hun ideaal kunnen schenken. Het was een bedriegelijk ideaal. Er zijn er vele zo! Idealisme kan dus trots al de inspanning en zelfverloochening, waartoe het inspireert, een dwaalspoor volgen en dus alle volharding vergeefs doen zijn. Wanneer we bedenken hoe hoog de inzet pleegt te zijn, begrijpen we, hoe catastrofaal een ideaal is, dat zijn magnetisme „onrechtmatig” tot gelding brengt. Zulk een ideaal is oorzaak van vergeefse levens.

De laatste indrukken spreken het sterkst. Het zou daarom kunnen wezen, dat we, na zovele tekortkomingen bij het idealisme te hebben opgespoord, het alle waardering gingen onthouden. Dat zou onjuist zijn. Want ook voor mensen, die bewust geen „idealisten” willen zijn uit boven besproken gronden, zijn idealen belangrijk. Slechts de rol die het voor hen speelt is een andere. Voor hen is het ideaal niet de Autoriteit, die met souvereiniteit is omkleed, die men dus volkomen onderwerping schuldig is. Het is slechts datgene, wat de compasnaald naar zich toetrekt en zo de richting aangeeft, die het leven te gaan heeft. (Vergeef me, dat het beeld niet volkomen zuiver is!) Zomin echter onze zeevarenden het het wagen zullen alleen met een compas zich buitengaats te wagen, zomin wagen zij het, de reis door het leven alleen met idealen te beginnen. Terecht: men kan het doelwit van de reis alsook de richting, die men kiezen moet, wel enigermate vaststellen met behulp van het compas, respect. het ideaal, de weg erheen moet nauwkeurig bepaald zijn. We moeten weten, waar de blinde klippen en de gevaarlijke stromingen zijn, daar we anders in weerwil van de goede richting hopeloos stranden kunnen! De leemte in ons eigen weten mogen we niet trachten aan te vullen door eigen initiatief of, nog gevaarlijker, overlaten aan ons „goede gesternte”. Om het kort te zeggen: wij moeten met ons initiatief van de brug en de leiding tot onze bestemming aan een Ander overgeven! Die Andere kan niemand anders zijn dan de alwijze en algoede God! Maar laat dat geen sym-

bolische geste blijven. Slechts als dienaar of dienaars van God komen we aan onze levensbestemming!! Slechts als gehoorzamen zullen we de zwaarste taak beheersen!!

Nu komen we gevaarlijk dicht aan klinkende gemeenplaatsen. Wat is leiding en hoe leidt God ons eigenlijk? Men heeft het zich met de beantwoording van die vragen soms merkwaardig gemakkelijk gemaakt. Ik heb eens horen aanraden: „Doe precies het tegendeel van waarin je lust hebt, want Gods wil gaat altijd tegen de wil van het vlees in”. Wanneer we deze „raad” in zijn consequentie's doortrekken, zien we vanzelf de dwaasheid ervan. Het stillen van honger en het lessen van dorst zou dan zonde zijn. De heiligheid zou er dus mee gediend zijn, wanneer het lichaam verwaarloosd werd, terwijl dit in de Schrift een Tempel Gods genoemd wordt! Laten we bedenken, dat alleen ontaarde begeerten afgewezen dienen te worden. Op zichzelf echter heeft God de natuurdrijven geschapen, opdat het leven instand gehouden zou worden. Neen, Goddelijke leiding is niet met behulp van zo'n simpel sommetje te berekenen! — Anderen zeggen: „De Bijbel geeft antwoord op iedere vraag”. Zo in het algemeen hoeft dit niet te worden betwist; maar hoe komt het dan, dat vele kenners van de Bijbel vaak zo besluiteloos kunnen zijn wanneer ze op een belangrijke wegkruising zijn gekomen? Daarentegen waar halen „onkundige” broeders en zusters, die zo uit de wereld gegrepen zijn, de wijsheid tot verrassend juiste daden en woorden vandaan? Is er wellicht nog iets meer dan het geschreven woord, dat onze daden wil en kan beïnvloeden? Ongetwijfeld! De Bijbel zelf spreekt van een verborgen en zeer persoonlijke omgang van God met de mensen en van een geleid worden door den Geest. Dat is niet uitsluitend weggelegd voor de reuzen in het Rijk van God, voor de profeten en de apostelen. Het geldt juist voor de nederigen, voor hen die zich bij de geringen scharen. Wanneer we die leiding weinig bespeuren hebben we geen brede visie nodig maar de wil ootmoedig te gehoorzamen! (. . . niet zinnende op hoge dingen, maar voegt u tot de nederigen. Rom. 12 : 16). Den gehoorzamen zegt God als het ware handeling na handeling en woord voor woord voor. Zo wordt het leven van den mens tot een leven Gods. Het zal de vrucht van Zijn wijsheid en liefde zijn als we dan eindelijk onze bestemming bereiken. En daarvoor is Hij borg!

Idealisme of dienaarschap Gods? Het antwoord kan niet moeilijk meer zijn. Het idealisme ruimen we een plaats in, want de lokking van een lichtend verschiert kan moedelozen opbeuren en tot hervatting van de arbeid

brèngen. Maar we houden de grenzen zijner bevoegdheden wel in 't oog! Waar het zich niet meer laat verenigen met de dienaarschap jegens God, geven we het prijs om in gehoorzaamheid Zijn wegen te gaan al begrijpen wij ze niet. En terwijl wij ons bij de nederigen voegen laten we het aan God over, voor ons „te zinnen op hoge dingen”.

C. BRANDT.

Br. Brandt dankend voor zijn uiteenzetting, die ieder dienaar Gods tot zelfonderzoek moet drijven, willen wij inmiddels den voorganger uit E.E.veen uitnodigen op het podium te verschijnen.

E.-R.

VERBERGEN.

Er hangt over alle heidense religies een waas van geheimzinnigheid, waarachter alleen de ingewijden mogen zien. Het is hun privilege om met de godheid te verkeren.

Het is met recht de wereld der duisternis.

Wat een scherpe tegenstelling met den God des bijbels, die reeds bij de eerste woorden van Zijn Boek vol majesteit in het helder daglicht treedt als Hij laat neerschrijven: „In den beginne schiep God hemel en aarde”.

Deze uitspraak staat geheel op zichzelf in de wereldliteratuur. Waar wij ook gaan speuren, hoe wij ook om een tweede zoeken, wij vinden er geen. Een leer der schepping als die der H. Schrift zo zuiver, zo helder en rein is uniek.

De Babyloniërs mogen de oplossing zoeken in de strijd van Mardoek en Tiamat, de Egyptenaren in allerlei mythen — een scheppingsverhaal hebben ze daarmee allerminst geleverd.

„God schiep”, dat is de hoogheid van het Woord, waarmee het tot ons komt.

De Heer begint niet met een beetje met ons te filosoferen, en allerlei bewijzen bijeen te verzamelen, opdat wij daarna uit het aangevoerde zouden kunnen concluderen, of Hij de Schepper is.

Welk koning komt bij al zijn onderdanen om hun de bewijzen voor te leggen, dat hij inderdaad hun koning is?

N A J A A R.

't Al geeft zijn best;
och God, ons leven
is mede naar den herfst gerukt.
Maar och, de vruchten
die wij geven,
verdienen niet dat Gij ze plukt.

Doch wilt Gij in Uw
goedheid zenden
een langen najaarsdag vol zon,
misschien mocht iets zijn
groeien enden
en rijpen dat men 't plukken kon.

W. DE MÉRODE.

Uit: De steile tocht.

Hij denkt er niet aan.

Zijn onderdanen hebben eenvoudig te aanvaarden, dat hij hun koning is.

Hoeveel te meer hebben wij ons te buigen voor den groten Schepper aller dingen. Wiens werelden ons Zijn macht doen kennen.

Dat wij er zo moeilijk toe komen om ons voor Hem te buigen, komt omdat wij aan de causaliteit gebonden zijn; wij kunnen ons het heden niet voorstellen, los van gisteren. Slechts door het geloof verstaan wij dat de wereld door het Woord Gods tot stand gebracht is. De verhevenheid van de Scheppersgedachte gaat boven alle rede uit. Zij behoort tot een hogere orde, dan die waartoe wij mensen, die van gisteren zijn, behoren.

Het ongelukkige is evenwel, dat wij dat niet erkennen willen en daarom gaan we proberen, al het hogere weg te cijferen en weg te redeneren. Het wordt dan voorgesteld, alsof de bronnen van onze kennis ruimschoots voldoende zijn om tot het wezen der dingen door te dringen.

Groot is daarom de onvergankelijke verdienste van Kant, dat hij aan zulke

eigenwijze lieden het heeft geleerd, dat over de grens van ons kenvermogen het voornaamste kennis-terrein ligt.

Over de grens.

Maar dan moeten wij naar God.

God, Die reeds bij het eerste woord van de bijbel geloof van ons vraagt. Hij roept ons op om de geloofssprong te doen. Een sprong in het donker, neen een gaan in het licht. Wie deze stap doet, die ervaart het dat zijn voeten gesteld worden op een rots.

Het geloof brengt ons in aanraking met God, die van eeuwigheid tot eeuwigheid God is.

Met God, Die de Eigenaar is van hemel en aarde.

Eigenaar ook van uw leven.

Aan wie ook gij rekenschap schuldig zijt voor uw daden.

En . . . voor wien ge u nergens verbergen kunt, want Hij doordringt hemel en aarde.

Ge lacht misschien om Adam, daar hij achter wat twijgen weg kroop.

Maar gij, waarachter gaat gij u verbergen?

Meent gij ergens een betere schuilplaats te hebben, waar God u niet

bereiken kan?

Lees dan dat eerste bijbelwoord eens goed.

Zijt gij niet zo slecht als die anderen?

Pas op als de Heilige begint met de bladen van uw levensboek om te slaan. Mogelijk vinden Zijn vlamme ogen posten, waarvoor gij innerlijk siddert.

Verberg u dan, maar niet achter twijgen.

Verberg u achter Christus Jezus.

Tongeren (B.) H. SIKKEMA.

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. 11 Oct. j.l. werd voor de gemeente een blijde dag. De achter ons liggende jaren baarden, door 't heengaan van broeders, welke we zo nòde konden missen, veel zorg. Toen ook br. Hornstra door vertrek naar elders ons ging verlaten, bleven er te weinig krachten over om de gemeente te dienen. Dankbaar hebben we toen de bereidwilligheid van Ds. Vegter, om als consulent de gemeente te dienen, aanvaard. Terwijl we 't ook op hoge prijs stellen, dat onze oude br. Ds. H. Visser geregeld tot ons komt voor de bediening van het H. Avondmaal. Toch had de Heere grotere zegeningen voor ons. Br. v. d. Werf werd ons door de C. I. Z. toegezonden om onder ons te werken en 't was Zondagmiddag, dat deze broeder door Ds. Vegter de gemeente werd ingeleid. Br. Vegter deed dit naar aanleiding van 's Heilands woorden tot Zijne discipelen: De oogst is wel groot maar de arbeiders zijn weinige. Bidt dan den Heere des oogstes dat Hij arbeiders in Zijn wijngaard uitsende. Hoe ernstig klonk dat woord ook voor onze tijd en hoe ernstig was de vermaning tot de gemeente om ook voor den arbeider, haar door God toegezonden te bidden. Daarna luisterden we met harten vol lof en dank naar br. v. d. Werf en hoorden, hoe 't zijn voornemen was te bouwen op 't vaste fundament, welke is Christus Jezus onzen Heere.

Wij hadden een goede ure; en wij gaan vol verwachting de toekomst tegemoet.

Met broedergroeten,

W. DIJKSTRA, Secr.

HAAT EN NIJD.

De storm in de natuur is niet

zo vreeslijk

als de verdwaasdheid van den mens,

De wonden, die zij slaat, zijn

ongeneeslijk;

Aan haat en nijd is nergens grens.

Albert Verweij.

ZENDINGSACTIE.

De witte handel.

Onze zendingsactie vindt haar oorsprong en voortzetting in de witte handel. Met witte handel wordt bedoeld, die handel en wandel, die getuigt van een gereinigd gemoed, een hart witter dan sneeuw. Als gevolg van de reiniging geurt nu in de „hartetuin” de liefdebloem, een sneeuw witte bloem. Waar eens distelen en doornen en enkele bloempjes, „medelijden” genaamd, groeiden, daar kwam nu „de liefde” in haar lichtend gewaad. Het hart, vanwaar uit eens zwarte overleggingen kwamen, geeft nu de stem van den Meester weer, die zegt: „koopt zonder geld wijn en melk”.

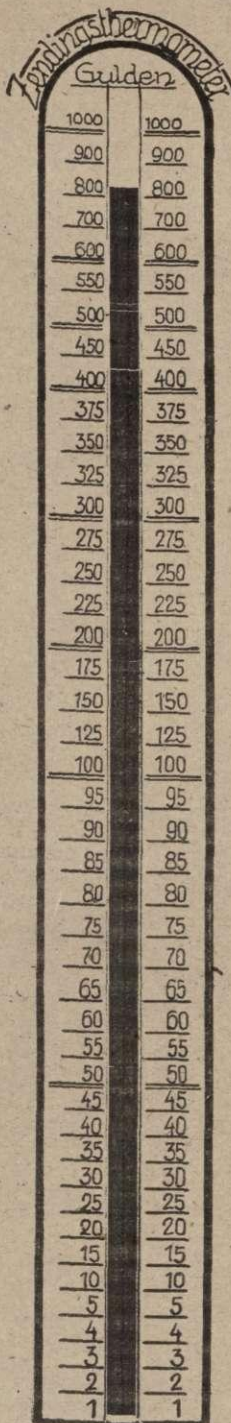
De witte handel is de verkondiging van 'tevangelië, de enige boodschap in de wereld, die bij aanvaarding, een mensenhart kan reinigen en het verleden, heden en de toekomst kan maken zonder vlek of smet.

De zendingsactie heeft ten doel de witte handel te bevorderen. Liefde is vindingrijk. Zij vond in deze actie een middel om de heilstroom, die reinigende vloed, te brengen op vergeten plaatsen. En ziet, ook daar bloeit nu de witte handel. Het is een lichtende cirkel, steeds wijder wordend op aard, tot eens alle volkeren het weten.

Tot zolang ijveren wij voor de witte handel, wij: Eindhoven f 25,—; Leeuwarden f 19,50; Haarlem f 5,05; Speek, ererondje conf., f 24,75; Delfzijl f 18,76; Harlingen f 6,48; Heerenveen f 8,—; N. Weerdinge f 6,25; N. Pekela f 2,70; Leeuwarden f 8,50; Stavoren f 5,10; Delfzijl, ererondje conf., f 40,—; Stadskanaal f 8,—; Groningen f 11,04.

De thermometer stijgt tot f 830,16.

Wij kennen ook moeilijkheden in de witte handel, maar de oorzaak ligt meestal bij onszelf. Zonder kracht is ons woord en ons leven, als door zonde ons hart is onrein. De zonde, die het meest de witte handel belemmert is die van eigen roem en eigen eer. De beste stimulans voor de witte handel is dan ook de bede:

„Heer, houdt Gij mij rein en klein”.

Met hart. groet: „Spek de bus”,

uw G. PLANTING.
Giro 223785.

A'dam, Lutmastr. 170.

MEDEDELINGEN

Wanneer verschijnt De Christen?

Waarom kan De Christen niet meer op Vrijdag verschijnen? Vroeger viel op Vrijdag dit lijfblad door de deur. Nu Zaterdagavond of in de loop van Maandag. En dan is de Zondag, de beste tijd om te lezen, voorbij.

Wij vinden dat net zo vervelend en spijtig als u. Misschien stilt de storm enigszins, wanneer gij bedenkt, dat dat wat u aan 't eind der week wilt lezen, diezelfde week drie keer het land moest doorkruisen, en dat wil wat zeggen, zelfs al gaat het per expres.

Niettemin, wij — schrijvers, correspondenten etc., wij willen u beloven ons best te doen den drukker alles uiterlijk Woensdagmorgen te bezorgen. Dat betekent dat de eindredacteur alles uiterlijk Dinsdagmorgen moet ontvangen. Dat zal de ontvangst van De Christen nog vóór de Zondag verzekeren.

E.-R.

Obligatielening.

Bapt. Gem. te Leeuwarden.

Uitgeloot Obligatie No. 10; betaalbaar gesteld per 1 Nov. 1942; alsmede coupon No. 18 bij de Amsterd. Bank of den penningmeester

E. A. SCHLUTER,
Noordvliet 11, Leeuwarden.

CORRESPONDENTIE

M. O. te G. Of er een verhaal in De Christen geplaatst kan worden? Dat ligt eraan. Is het lang? Wie heeft het geschreven? Is 't voor kinderen of voor groot en klein? Je mag het mij wel eens sturen, maar daarmee belooft ik niet het op te nemen. Je kunt het ook Zondag 25 Oct. aan den koster der kerk geven. Die zou het mij Maandag ter hand kunnen stellen, want dan ben ik in jullie stad.

E.-R.

WEEKKALENDER

Is er bij mij een
schadelijke weg?

De meesten onzer zullen Ps. 139 wel kennen. David spreekt daarin van God, voor Wien niemand vlieden kan. Wij hebben te doen met dien God. Dien niets onbekend blijft; Die de geheime roerselen van het hart verstaat. Dat lied eindigt: Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij en ken mijne gedachten. En zie of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg. Schandelijk, staat er in deze vertaling. In een andere lees ik: schadelijk. Nu, een schadelijke weg is schadelijk en omgekeerd. Maar wij vrezen misschien vooral de schadelijke. Zeker, ook de schadelijke. Maar er wordt innerlijk veel schade geleden, die uiterlijk direct niet in schande zich openbaart. Een mens kan inwendige kwetsuren oplopen, zonder dat het uitwendig opgemerkt kan worden. Juist die inwendige wonden zijn levensgevaarlijk. De haat, de onreinheid, de zelfzucht zijn verschrikkelijker dan een schoonheidsgebrek. Zij teren aan het merg van het leven en laten een mens een prooi worden van den Verderver der zielen. Is er bij u een weg, die u schaadt? Gij zijt zo bang voor schade aan uw lichaam, aan uw eigendommen. Zijt gij het ook voor den mens in u?

Zondag 25 Oct. 1 Tim. 6: 17—21.

Rijkdom kan schaden en zeker wordt hij beschadigd. die rijk wil worden. Niemand aanbidde het geld. God vermaalt toch de gouden kalveren en laat het water drinken, waarin het stof gestrooid werd; en het is bitter. Bewaar uw pand, uw beter erfdeel.

Maandag 26 Oct. Jes. 2: 5—22.

Hoe waar is het Woord Gods. De mensheid ligt gekniel voor het goud en wringt zich in alle bochten om in de gunst van dezen god te geraken. Voor dezen god gaat men door het vuur en door het water en verdraagt men den Zoon des mensen. En niet alleen Judas deed hef. Wacht u voor zulk een god.

Dinsdag 27 Oct. Luk. 9: 57—62

Geld heeft over u geen macht, maar andere mensen regeren uw leven. Het is voor hen, dat gij buigt en gij durft ze niet te vertoornen. De volgelingen van Jezus mogen geen ruzie maken, maar het kan wel gebeuren, dat het volgen van den Heer tot onaangenaamheden leidt. Die moeilijkheden moeten wij zonder aarzelen accepteren. Het is beter van mensen, dan van Jezus gescheiden te zijn. Heer help mij U te volgen.

Woensdag 28 Oct. Luk. 8: 4—15.

Een harde weg, een weinig aarde, doornen en distelen. Schadelijke en misschien schadelijke wegen, die het goede zaad geen leven veroorloven. Die handel, die omgang, die eerezucht — het zijn de vossen, die de wijngaard verderven en uw geestelijk leven ombrengen. Kiest u heden, wien gij dienen zult.

Donderdag 29 Oct. Hand: 26: 24—29.

Waarom verlaat gij die schadelijke weg niet. Steeds door beschadigt gij de teuerste organen, van uw verborgen bestaan. Gij mishandelt de fijnste snaren van het instrument in u. Gij draagt zelf ook leed over die verwoestingen, maar houdt er niet mee op. Waarom wordt gij geen Christen? Waarom wordt gij het niet meer, beter, dieper? Paulus in al zijn ellende was er beter aan toe dan zij, die zijn leven in de hand hadden.

Vrijdag 30 Oct. 2 Thess. 2: 7—12.

Niets staat stil. Uw lichamelijk leven niet en evenmin het geestelijke. Gij gaat van kracht tot kracht of van kwaad tot erger. De mens, die van God wegwijkt valt in de handen van zijn wijand. Die het geloof verwerpt komt om in het bijgeloof. Die God de rug toekeert, wendt zich tot de gezellen des doods. En wil een mens verloren gaan, dan zal God hem verloren laten gaan. De wegen der zonde zijn schadelijke wegen, want de ziel die zondigt, zal sterven.

Zaterdag 31 Oct. Luk. 13: 6—9.

Naast Luther rijzen de andere reformatoren voor ons op. Wat hebben zij anders gedaan, dan gegraven en verzorgd, opdat de boom vruchten zou voortbrengen. Is er niet ook aan u ge- arbeid? Uwe ouders, uw voorganger, ouderling hebben bij uw levensboom gestaan. Zij hebben gebeden. Nu wachten zij af. Heer, Gij hebt geduld gehad, oneindig veel geduld. Geef mij genade, dat ik U aan het eind niet teleurstel.

HUIZINGA.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een Zoon

BARTUS KAREL.

Alles wel.

G. W. TIJMAN

H. TIJMAN—Schröder.

Sneek, 20 Oct. '42.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze lieve Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

WIJTSE DE VRIES

in de gezegende ouderdom van 87 jaren.

Uit aller naam,
B. DE VRIES Wzn.

Deventer, 14 Oct. '42.

Eendrachtstr. 13.

Heden deed de Heere tot Zijne Rust ingaan het oudste lid onzer Gemeente: Broeder

WIJTSE DE VRIES

in de gezegende ouderdom van 87-jaren.

Als mede-oprichter der gemeente was deze Broeder gedurende 61 jaren een trouw lid, die onder alle omstandigheden lief en leed met haar deelde.

Bapt. gemeente
Deventer.

Deventer, 14 Oct. '42.

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertenties: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburgh, Workum. Kengetal 1992

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ROTTERDAM-C.
WALENBURGER WEG 72a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.78 BUITENLAND PER JAAR f 4.16

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAAROM EN WAARTOE.

„Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen zou leren.”

Ps. 119 : 71.

Er zijn grote en er zijn kleine vraagtekens.

We kunnen ons bezighouden met zeer belangrijke vragen; vragen, die de moeite waard zijn ernstig overdacht te worden, terwijl we toch ook menigmalen vele vragen rustig laten voor wat ze willen zijn, omdat ze voor ons óf minder belangrijk, óf helemaal van geen betekenis zijn.

Wanneer je met een kleine peuter over de straat gaat, dan duurt het gewoonlijk niet lang of je krijgt een hele serie vragen te beantwoorden. Soms zijn de vragen gemakkelijk, doch soms ook zo moeilijk, dat je naar het antwoord moet zoeken; ja, het gebeurt, dat men het antwoord schuldig moet blijven.

Het kind vraagt . . .

Waarom is de aarde rond, pa? Waarom is zij niet vierkant? Waarom komt de zee niet verder dan precies tot aan het strand?

Ge glimlacht — en in de geest ziet ge zo'n kleine weetgraag, het hoofdje wat opgeheven en de ogen ernstig vragend naar vader gericht.

Dat de ouders hun vragende kinderen met tact, wijsheid en liefde mogen tegemoet treden. Op elk waarom zal niet altijd een antwoord gegeven kunnen worden. Ik bedoel: het antwoord. Doch een onwáár antwoord is steeds verwerpelijk.

Doch niet alleen kinderen vragen.

Het waarom wordt ook menigvuldig door volwassen kinderen uitgesproken. Het kind in den mens kan zich moeilijk verloochen!

Hoe dikwerf ziet de mens zich niet omgeven door vraagtekens. Grote en kleine. Maar toch vooral grote. Soms voeren ze een grillige rondedans uit. Dan weer komen ze als in stormloop op je aanvallen. Doch nooit laten ze je met rust. En mocht er soms één of zelfs méerdere verdwijnen, onmiddellijk komen er andere vóór in de plaats.

En denk nu eens aan de tegenwoordige tijd. Zie de mensen ernstig aan en luister naar hun dagelijkse gesprekken. Dan zie en hoor je de waaroms in groten getale. Wat al een vragen. Persoonlijke vragen. Kleine en grote levensvragen. Vragen van wereld omvattende betekenis.

Waarom . . . ? O God, waarom!

In alle bescheidenheid constateren we hier, dat in het waarom niet de hoogste levenswijsheid ligt opgesloten.

Een christen zoekt de ware levenswijsheid niet in zichzelf doch bij Hem, in wiens hand zijn leven is. Daarmee wil hij niet ontkennen, dat de vraag naar het waarom soms heel belangrijk kan zijn. Het dáárom als antwoord op het wáárom laat hem lang niet altijd onverschillig. Maar een christen wil nadenken over de diepere zin van het leven. Belangrijker dan de vraag naar het wáárom is voor hem de vraag naar het waartoe.

Bij het waarom is de mens zelf het subject, denkt en redeneert hij van zich uit. Bij het waartoe wordt hijzelf het object en probeert van een ander, in dit geval van de Schrift uit te denken en te spreken.

Denken we nu aan den dichter van Psalm 119. Niemand zal willen ontkennen, dat de Psalmist de vragen naar het waarom heeft gekend. Doch eveneens kunnen we vaststellen, dat de Psalmist van het waarom gekomen is tot het waartoe.

„Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen zou leren.”

Dus nu niet meer: waarom moest ik

verdrukt worden, doch: waartoe ben ik verdrukt geweest.

Wie zo spreekt, die houdt zich bezig met de diepere zin van het leven. Niet: wat wil ik graag, maar: wat is nodig voor mij. Hoe ziet God mijn leven. Waartoe zou Hij mij kunnen en willen gebruiken. Ik leet niet voor mijzelf, doch ik ben er voor anderen. Achter mijn leven, en boven mijn leven, ja rondom mijn leven staat God! Daarom juist moeten we van de Schrift uit leren denken. Opdat we ons leven in groter verband leren zien. Och, het waarom kan ook wel eens belangrijk zijn, doch véél belangrijker is en blijft de vraag naar het waartoe. „Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest.” De Psalmist had goede vorderingen gemaakt op de leerschool van het lijden. Ook de allermoeilijkste lessen heeft hij niet willen overslaan.

„Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen zou leren.”

Iemand heeft eens gezegd, dat er in de leerschool van het lijden drie klassen zijn.

In de eerste klas zitten al degenen, die zich gewillig of ongewillig bukken onder het vaak harde noodlot van het leven en de mening zijn toegedaan: we moeten nu eenmaal lijden, daar is niets aan te doen — het beste is, om zich nu maar te schikken, hoe goed of kwaad dat ook gaat.

In de tweede klas bevinden zich zij, die enigszins prat gaan op hun weerstandsvermogen en zich al aardig bij al de moeilijkheden hebben weten aan te passen. Nu het leven toch eenmaal niet anders is, moet je niet bij de pakken gaan neerzitten. Diepe groeven van lijden tekenen zich af op hun gezichten. Ze zijn hard geworden in 's levens strijd. Toch heffen ze hun hoofden op en zeggen met een van de ernst des levens doortilde stem: wij kunnen lijden.

In de hoogste klas zitten alleen zij, die zich rekenschap hebben gegeven van

de vraag: beantwoordt mijn leven aan het doel, dat God er aan gesteld heeft. Zij weten, dat het in hun leven moet gaan om Gods eer. Het woord van hun Schepper en Heer heeft hen zó gegrepen, dat zij slechts begeren Zijn wil te mogen doen. Hun ogen zijn geopend voor de hogere werkelijkheid. Ze willen zijn discipelen, leerlingen, van den groten Meester. Daarom willen ze niets liever dan zich stellen onder de leiding des Heiligen Geestes. Ze hebben vrede, volle vrede door het geloof in Hem. En ze smaken Zijn gemeenschap, al gaat het ook door een dal van tranen heen. Daarom kunnen ze, ziende op hun oversten Leidsman, deze geloofswoorden spreken: we mogen lijden. Het is ons goed, dat wij verdrukt zijn geweest, opdat wij Uw inzettingen zouden leren, o God.

Daarom zal een christen meer vragen naar het waartoe dan naar het waarom.

d. H.

VLUCHTIGE GEDACHTEN.

WONDEREN IN PORTEFEUILLE.

Inval.

Het woord doet ons huiveren en verdriift in de donkere uren van deze najaarsnachten ons de slaap uit de ogen. Wij horen in onze verbeelding het bulderen van de kanonnen, het springen van granaten en bommen, het knetteren van machinegeweren, het kermen van de gewonden. Wij zien mensen bij drommen vluchten; allen verbijsterd, niet wetende waarheen zij gaan. De krachten, geroofd uit Gods opslagschuren, leggen onder donderend gehoon stad en dorp in puin en spuwen dood en verderf wijd in het rond.

Maar er is een inval, die ons in deze tijd van druk en nood en verschrikking met verbazing en ontroering zegent; een inval, die de witte vlag van de vrede voert en mensen en volkeren opeist voor de heilstaat, die zijn grenzen tot ver over de doods-rivier heeft liggen.

God heeft een inval gedaan in het land der mensen.

Jezus is Zijn voorhoede en achtertocht. In Hem gaat Hij op aarde rond en verschijnt Hij aan individu en in huisgezin, op straat en in tempel. En

Evangelisatie- samenkomsten.

17, 18 en 19 Nov. Em.-Erfsch.veen.

„Broeders! bidt voor ons, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheeflijk worde . . . .”

overal waar Hij komt en Hem onderwerping wordt aangeboden, verbreekt Hij de knellende banden van de slavernij en brengt Hij het rijke, volle leven.

* * *

Jezus en het wonder.

Aan de naam van Jezus verbinden wij onwillekeurig het wonder.

In de beschrijvingen, die ons in de evangeliën van Hem worden gegeven, liggen Zijn wonderen als helderschijnende bollen in de blauwe hemel van een bezig en liefhebbend leven. Hij kon de niets en niemand ontziende wetten der natuur met zulk een ontzag voor Hem vervullen, dat zij terugweken en eerbiedig voor Hem bogen. Alles en allen legden zij haar wil op en alles en allen waren aan ze onderworpen. Maar aan Jezus boden zij haar wil aan. Hij was haar meester en zij gehoorzaamden Hem als zodanig.

God had een inval gedaan in het land der mensen.

Waar Jezus verscheen, stond een wonder te gebeuren.

Hij vertoonde zich op zekere dag in de woning van een overste van de synagoge. Zeker Zijn komst was er ernstig begeerd. De nood had Jairus alle bezwaren op zijde doen zetten en hem gedrongen om Jezus persoonlijk uit te nodigen. En Jezus, het invalscorps van God in het land der mensen, was verschenen om er Zijn werk te doen. En wat was dat werk? Het houden van een tijdrovende en welsprekende troostrede? Och, Jezus was lang niet zo dichtterlijk en filosofisch en hoogdravend en aandoenlijk en overbluffend als vele van onze tijdredenen. Ook hield Hij zich wars van diplomatieke betogingen, voorgedragen in de taal van Kanaän. Hij deed eenvoudig Zijn werk. Hij nam een gestorven kind bij de hand, ontrukte het aan de dood en gaf het aan de ouders terug.

Moeten wij de voorbeelden nog vermeerderen? Het zal niet nodig zijn. Elke kenner van het evangelie weet, dat Jezus, onze Jezus, de Jezus is van het wonder.

* * *

Wonderen, die niet hebben plaats gevonden.

Maar er komen in de evangeliën zinsneden voor, die ons te kennen geven, dat Jezus voornemens was een wonder te verrichten, doch het wonder in portefeuille moest houden. Wordt ons niet nadrukkelijk meegedeeld, dat Hij in Zijn eigen land geen kracht kon doen vanwege het ongelooft? Hij was soms grote dingen van plan, doch moest zich tevreden stellen met wonderen van kleiner formaat, omdat de menselijke factoren ontbraken, nodig voor de grotere.

Johannes verhaalt ons van een opzienbarende spijziging van een omvangrijke schare. Ik weet wel, dat er critici zijn, die de noodzakelijkheid van dit wonder in het geheel niet kunnen inzien. Zij zeggen, dat de hongerende mensen zich gemakkelijk in de omliggende dorpen en gehuchten hadden kunnen verspreiden, waar een ieder wel een bete voor zichzelf verkregen zou hebben. De befaamde oosterse gastvrijheid zou daarvoor zorg hebben gedragen. Het is heel goed mogelijk, dat deze critici gelijk hebben. Noch zij noch wij kunnen hierover oordelen. In elk geval vind ik het heerlijk, dat God nooit zo ellendig afgestapt toemeet als wij! Wij vragen altijd: hoe zuinig kan het? God vraagt altijd: hoeveel kan ik kwijt worden? Hij geeft steeds een geschudde en neergedrukte en overlopende maat.

Maar hoe dan ook Johannes heeft ons het wonder van de spijziging doorgegeven. En het komt mij voor, dat hij dat gedaan heeft met het stellige geloof, dat Jezus aanvankelijk van plan was een ander, een veel groter wonder te verrichten. Overweeg maar eens, wat de apostel schrijft: „Jezus dan de ogen opheffende en ziende, dat een grote schare tot Hem kwam, zeide tot Filippus: Vanwaar zullen wij broden kopen, opdat dezen eten mogen? Doch dit zeide Hij, hem beproevende, want Hij wist zelf, wat Hij doen zoude.

Jezus had dus een wonder bij de hand, eerdat Hij tot Filippus sprak. Maar nu komt deze vriend hem tegen met zijn pessimisme: Voor tweehonderd penningen brood is deze niet genoeg, opdat een iegelijk van hen een weinig neme”. En wat Filippus zeide, werd door de overige apostelen bevestigd. Filippus vertolkt de sfeer, waarin de anderen ademden. Zij waren blind voor de mogelijkheden in Jezus en hadden de ogen wijd open voor de onmogelijkheden bij een geweldige vraag en aanbod.

Indien Petrus en Jacobus en Johannes en Andreas en Filippus zich eens met zielen, welker zeilen bol stonden van verwachting, tot Jezus hadden gewend! In-

dien zij eens plat op hun aangezichten waren gevallen voor Jezus en hadden uitgeroepen: „Rabbi, wat moeten wij beginnen? De nood is zo groot en wij hebben niets om te geven. Hebben wij bij Uw doop niet gezien, dat de hemelen werden geopend en de Geest van God op U nederdaalde als een duif? Hebt Gij niet de achtendertigjarige kranke tot gezondheid en sterkte teruggeroepen? Meester, U is niets onmogelijk!”

Wie zal zeggen, wat Jezus op deze betuiging van geloof en afhankelijkheid zou hebben gedaan? Misschien zou Hij dan gedaan hebben, wat Hij eens den Boze geweigerd had, en stenen in brood veranderd hebben. Misschien zou Hij het manna van de hemel hebben willen doen regenen en het wonder van de woestijn hebben herhaald. „Want Hij wist zelf wat Hij doen zoude”.

* * *

Jezus is dezelfde nu.

Waar Hij verschijnt, staat niets minder dan een wonder op Zijn programma.

Redwood vertelt in „het Komende Koninkrijk” van een juffrouw, die in de vorige wereldoorlog had dienst gedaan als bus-conductrice. Zij werd door een aanrijding zwaar gewond. Een Röntgenologisch onderzoek had vastgesteld, dat haar ruggemerg was aangedaan en zij als ongeneeslijk moest worden beschouwd. Vele jaren van ziekte en hulpbehoefvendheid volgden, die zij deels in zieken- en rusthuizen doorbracht. Zij vermocht zich alleen voort te bewegen in een toestel van staal en leer of in een wagentje. Toen gebeurde het op zekere dag, dat zij, vrome christin en trouwe bijbelstudente als zij was, meer dan voorheen gegrepen werd door wat Jacobus schrijft in het 5e hoofdstuk van zijn brief. Zij voelde, dat Jezus gekomen was om Zijn werk aan haar te doen. Zij aarzelde geen ogenblik. De eenvoudige plechtigheid duurde hoogstens tien minuten en... zij had geen staal en leer, geen krukken of wagentje meer nodig. Haar ledematen werden recht en de volgende Zondag ging zij naar de kerk om te vertellen, welke grote dingen aan haar waren geschied. Drie jaar later heeft Redwood deze opzienbarende gebeurtenis te boek gesteld en nog altijd was ze de opgewekte, gezonde, vaardige, genezen dame, die een volwaardige plaats in de gemeenschap blijft innemen.

Waar Jezus verschijnt, staat een wonder te gebeuren. Welke wonderen van zieleheling heeft Hij tot stand gebracht! En is zieleheling niet veel wonderlijker dan de spijziging van enige duizenden mensen in de woestijn met een paar visjes en broodjes als enige voorraad? Is ze niet veel wonderlijker dan de

genezing van een lichamelijk euvel?

Jezus heeft onder ons, die lichamelijk door Hem zijn geholpen.

Maar Hij heeft onder ons niet minder, die geestelijk Zijn bijstand — neen, Zijn scheppende werkzaamheid, hebben ervaren. Wij hebben onze geraakten, die van hun bed der zonde zijn opgesprongen. Wij hebben onze Lazarussen, die Hij uit hun graven tot het leven heeft geroepen. Als wij schouwen op de wonderen die Hij in ons midden heeft verricht; op de treffende uitkomsten, die Hij heeft geschenken; op de indrukwekkende revoluties, die Hij heeft voltrokken in vele zielen; op de meesterwerken, waartoe Hij eenvoudigen inspireerde en uitrustte, daar stamelen wij ootmoedig: Jezus, het invalscorps van God in het land der mensen is nog steeds in de aanval. Hij is de Jezus van het wonder.

Doch wij hebben nog meer dan wonderen van Zijn goddelijke macht.

Wij hebben evenals de apostelen en discipelen van weleer wonderen, die Hij niet heeft verricht. Wij hebben wonderen, die Hij ons wilde doen, maar die Hij in portefeuille heeft moeten houden.

O, dat ongelovige hart van ons, dat zo gemakkelijk gelooft in de onmogelijkheden van de omstandigheden en zo moeilijk in de mogelijkheden van God!

Indien het eens geheel Gode ware gewijd!

Indien het eens geheel opbloeide in Zijn licht!

Vele en grote en grotere wonderen zouden er zijn geschied tot verbazing der wereld, wonderen, die nu achterwege zijn gebleven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT HET LEVEN VAN EEN GEZEGENDE, DIE EEN ZEGEN WAS.

Uit een zeer gezegend leven, het leven van Kate Lee geschreven door M. Carpenter, wil ik u het een en ander doorgeven.

Volgens de schrijfster heeft Kate Lee 50 jaar in de Geloofsgemeenschap van het Leger des Heils gediend en daardoor de arbeid in Gods koninkrijk. Verder vertelt zij, dat Kate een groot geloof had in de kracht van God om zelfs de slechtsten te kunnen verlossen uit de macht der zonde. Dat geloof hield haar staande ondanks een zwak en dikwijls ziek lichaam, ondanks slapeloze nachten en dagen van fysiek lijden. Dat geloof overwon den diepst

gevallen en meest verstokten mens, dien zij in haar liefdewerk ontmoette. Zij bracht hem er toe om te geloven in haarzelf, in haar boodschap en ten slotte in haar Heiland.

Het gezin Lee woonde in een voorstad van Londen. De vader stierf toen Kate zes jaar oud was. Daardoor moesten zij verhuizen naar een kleinere woning. Toen kwam de grote gebeurtenis, die het leven van de beide meisjes Lucy en Kate geheel veranderde. Lucy werd door het zingen op straat van de Heilsoldaten getrokken tot de samenkomsten, waardoor haar verlangend hart den Heiland vond. Lucy was nog geen twintig jaar en het is aandoenlijk te lezen, hoe zij haar zuster Kate tot den Heiland heeft geleid, nadat zij eerst den Heiland had gebeden, om gelegenheid, kracht en wijsheid.

Het boek is verdeeld in verschillende hoofdstukken, die de waarde laten zien van de enkeling, van een leven geheel gesteld in de dienst van God; hoe zij eerst is gekomen tot het bewuste geloofsleven en de levenskeuze, hoe haar positie was in het leger, haar reizen, haar huisbezoek, hoe zeer velen door haar tot den Heiland zijn geleid en hoe vindingrijk zij hierin is geweest.

Het persoonlijk contact van mens tot mens is van grote waarde en komt ook sterk uit in haar leven, niet alleen door de positie, die zij innam in haar geloofsgemeenschap, maar ook in het altijd vinden tot een persoonlijk gesprek. Aan een gelovige jongeman schreef zij een paar weken voor haar sterven:

„Er gaat op deze wereld niets boven de heerlijkheid om zielen voor God te winnen. Als gij u maar volkomen wilt geven en toestaan, dat God u daarvoor bekwaamt, dan kan Hij, Die geen aannemer des persoons is voor u hetzelfde doen, als Hij voor anderen die Hij riep gedaan heeft.

Ik heb ondervonden, dat er naast Bijbelstudie en gebed niets zozeer van nut is bij het zielreddend werk als het lezen van goede boeken. Het lezen van zulke boeken, terwijl ge biddend de wondere waarheden, die ze verkondigen, in u opneemt, zou u helpen, om al uw verlangens in dezen bevredigd te zien.

Een ander waardevol stuk toont ons haar zoeken naar heiliging. Nadat zij bijna dertig jaar lang zich over deze zegen verheugd had, vroeg men haar, of zij haar ervaring hieromtrent wilde mededelen. Het volgende artikel verscheen enige jaren geleden in haar maandblad:

„Spoedig na mijn bekering ontstond er in mijn hart een nieuwe behoefte. Ik had mij van het oude leven afgewend en mijn aangezicht tot God gekeerd. Ik was begonnen om de omhoog lopende weg te bewandelen. De eerste weken ging dit snel, omdat de vreug-

de van het nieuwe leven mij grote veerkracht gaf. Het was mij of ik op de wolken ging. Ik gevoelde niets van de inspanning van het bergopwaarts gaan. Maar spoedig begon ik de vermoeienis van de dagelijkse strijd te ervaren. Er waren hinderpalen op die weg, die mijn vooruitgang tegenhielden. Mijn omstandigheden waren mij tegen en invloeden, die mij omringden, schenen mij van Christus af te trekken. Ik begon te struikelen en ook te vallen. De verzoeker was spoedig aan mijn zijde en fluisterde mij in: „Ge zijt niet bekeerd; het is een verkeerde illusie. Anders zoudt ge immers van binnen heel anders gesteld zijn. Ge zoudt niet zoveel mislukkingen hebben, als ge nu hebt te boeken, indien ge werkelijk een kind van God waart. Geef het maar op; het helpt toch niets, of ge het al probeert”. Zo redetwistte hij met mij. En, erger dan dit alles was, dat ik mij inderdaad bewust was, dat er in mijn hart nog zonden leefden. Wat had mijn humeur dikwijls mijn vrede verstoord. Wat hadden bitterheid en zonde zich dikwijls in mijn natuur openbaard! Had ik mij vergist? Was ik wel bekeerd? Of was alles een waan-denkbild geweest?

Juist op dat ogenblik kwam God in

Zijn liefde en medelijden tot mijn hart en gaf mij licht. Hij liet mij niet alleen mijzelf en mijn zonden zien, maar Hij liet mij ook zien, wat ik nodig had. Ik had inderdaad nog iets nodig, en toen ik op een keer in de Heiligingssamenkomst was, zag ik, dat een volkomen reiniging voor mij het ene nodige was.

Maandenlang was het woord heiliging mij tot een zware last geweest, een pijniging. Ik kon de betekenis ternauwernood begrijpen. Ik las en herlas de theorie der heiligmaking en ging om raad van de ene gezaghebbende in dezen tot de andere, om telkens nog meer in de war te geraken. Toen besloot ik haar in het openbaar te zoeken en vele malen knielde ik aan de Heiligingstafel neer, biddende om de zegen, die ik niet begreep. Telkens en telkens weer kwam ik tot het altaar en voor zover ik het begreep, legde ik mijn al daar neer. Maar zodra de verzoeking kwam, nam ik, zonder dat ik het zelf wist, weer van het altaar weg, wat ik erop had neergelegd, of nam weer van de offers, die ik aan God had gewijd.

Daardoor maakte ik telkens fouten, en in mijn loopbaan heb ik tal van andere zielen ontmoet, die op dezelfde wijze schipbreuk leden. Zij komen met ernst tot het altaar en leggen hun gaven

met beslistheid neer, een levende offerande; maar wanneer het mes gevoeld wordt, dan komt het bewustzijn van een stervende over hen; zij voelen de pijn en begrijpen dan ten volle wat die levende offerande betekent; zij vrezen en trekken zich terug.

Abrahams ondervinding, opgetekend in Gen. XV, is een grote hulp voor mij geweest. Hij moest wachten op het vuur. Hij bad de gehele dag, zelfs tot de avond viel en toen kwamen de roofvogels; maar hij bleef bij het offer staan en joeg ze weg. Toen kwam het vuur en verteerde het offer.

Dat was juist het punt waartoe ik komen moest. Ik had mijn al op het altaar gelegd, maar toen moest ik wachten op het vuur. Ondertussen kwamen de vogels van de twijfel, de vrees en de ontmoediging om mij heen te vliegen. Ik moest weer opstaan en ze weggagen en op God blijven vertrouwen.

Nieuw licht kwam er. Een nieuwe weg werd mij gewezen. Het leggen van mijzelf op het altaar betekende, dat ik God volkomen moest volgen en overal mijn kleuren moest tonen. Kon ik dat doen? Het was moeilijk om aan zichzelf te sterven en te zeggen: „Ja Heer”. Maar zodra ik het zei, gevoelde ik, dat ik was aangenomen en later,

HET HUWELIJK.

(Toespraak bij een huwelijksbevestiging)

Nadat uw huwelijk voor de Nederlandse wet gesloten is, zijt ge hier gekomen, bruidspaar, om het in het midden der gemeente te laten bevestigen. We heten U met de Uwen hier in dit uur hartelijk welkom.

Na het gemeentehuis — de kerk, het huis van de gemeente Gods. Daarin ligt de erkenning dat het huwelijk heel den mens raakt: de aardse en geestelijke zijde van zijn wezen. Wat slagen zal moet van het begin af gezet worden op de volle werkelijkheid. Wie haar negeert of half erkent zal teleurstelling moeten oogsten. Zo moet in het huwelijk gerekend worden met het feit, dat de mens een dubbel wezen is: gebonden aan de aarde en aangelegd op de hemel. Hij is geschapen: ziel en lichaam en deze beide werken op elkander in. Een huwelijk, waarbij een der beide zijden verwaarloosd wordt, bevredigt niet; het „komt niet uit”.

Daarin ligt het grote bezwaar tegen een — wat waarlijk genoemd mag worden gemengd huwelijk. Wanneer ook in het huwelijk de liefde „de band der volkomenheid” is, man en vrouw elkander moeten liefhebben, dan moeten ze wel weten, wat ze in elkaar te zien hebben. Zijn ze elkander op één terrein vreemd — en dat wil zeggen: op het

terrein van het zieleleven, dan kan hun huwelijk niet volkomen zijn.

Het verheugt ons dat ge, beide kinderen Gods zijnde door het geloof in Christus Jezus, ook op geestelijk terrein niet vreemd staat tegenover elkander.

Het huwelijk is door God ingesteld.

God gaf Adam niet onmiddellijk een vrouw, maar eerst nadat de behoefte daaraan in hem ontwaakt was. Bij het verrichten van de hem opgedragen taak, werd hij zich zijn bijzondere positie onder de schepselen bewust. „Voor den mens vond hij geen hulpe die als tegenover hem ware”. Een bij hem behorend, bij hem passend schepsel vond hij niet onder alle schepselen, die God gemaakt had. Niet één van hen was hem gelijkwaardig. In hoeveel opzichten ze ook op hem geleken — wezensgelijk met hem was er niet één! Het diepgaand verschil tussen den mens en de andere aardse schepselen, in later tijd zo graag geloofend, is den eersten mens al opgevallen. Hij had behoefte aan een wezen van gelijke rang met hem.

Aan deze behoefte komt God tegemoet met de schepping van Eva en de instelling van het huwelijk. Uit den man neemt God haar en Adam zegt van haar: „deze is been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees”.

Dit tekent het karakter van het hu-

welijk: *leven*sgemeenschap — niet slechts *lichaam*sgemeenschap. Aan iemand, met hem, wezensgelijk, had Adam behoefte; aan iemand, met wie hij op elk terrein, omgang kon hebben als mens. Hij had behoefte aan iemand, die was afgestemd op dezelfde wereld als hij, met wien hij gedachtenwisseling kon hebben; geestelijke omgang óók!

Met dit eerste woord over de echt is het huwelijk reeds op zeer hoog plan gesteld. Al wat daar beneden blijft miskent de bedoeling van den Schepper niet minder dan de behoefte van den mens.

Leven-omvattend moet het huwelijk zijn. Daarom moeten en man en vrouw innerlijk zijn afgestemd op God. Staat het niet op dit plan, dan blijft het huwelijk beneden Gods bedoeling.

Het huwelijk is door Christus geheiligd.

Paulus vergelijkt het met de verhouding tussen Christus en de gemeente en eist, daarop ziende, van den man, dat hij zijn vrouw zal liefhebben. —

Deze liefde wordt beproefd. Blijken moet hoe diep ze wortelt en ze moet steeds dieper gaan wortelen. Liefde betuigen is een lichte zaak, die allicht té licht wordt opgevat, maar liefde betonen kan niet zonder het aanvaarden van kruis en leed. Het huwelijk is voor alle dingen een *taak*. Het moet

toen ik die belofte ten uitvoer bracht, stroomde vreugde mijn ziel binnen en ervoer ik, dat de Geest des Heeren op mij was.

Het verlangen om te zondigen was weggenomen, en mijn hart smachtte ernaar rein en onbesmet bewaard te blijven.

Ik heb sterk de behoefte aan grote waakzaamheid gevoeld, heb veel gebed nodig gehad om mijn ziel in contact met God en vol vuur voor 't behoud van kostbare zielen te houden.

Men moet het pad der heiligheid met omzichtigheid bewandelen, met een wakend oog en opmerkzaam oor om op Zijn stem te letten, en een geest, die steeds tot gehoorzamen bereid is.

Maar dan bewandelt men ook een wonderbare weg, de weg van reinheid, waar de ziel God kan zien, zelfs in de strijd van het leven. Het is een weg van krachtsopenbaring. Wanneer het kanaal zuiver is, werkt Hij er door en volbrengt er Zijn wil mede.

Dit uittreksel uit haar levensschets eindig ik met de woorden van Generaal Booth bij haar heengaan naar het vaderhuis gesproken: „Ik bid, dat velen, die haar gekend hebben en zij, die haar niet hebben gekend, door het getuigenis van haar leven bewogen mogen worden.

om dezelfde weg in te slaan, om op die wijze God te verheerlijken en hun medemensen te zegenen.”

Uit: „Het blijde offer”, levensschets van Kate Lee.

H. J. C.—T.

DE FARIZEËR.

Het woord farizeër zal aanvankelijk een scheldwoord geweest zijn. Het betekent „afgescheiden”. Elke afscheiding begint met een scheldnaam voor degenen, die moed genoeg tonen te bezitten om zich los te maken van het logge lichaam, waarvan zij deel hebben uitgemaakt. Het is echter met de scheldnaam „farizeër” gegaan als met menige andere naam van zijn soort. Hij kreeg na verloop van tijden een ere-inhoud.

In Jezus' dagen vormden de farizeërs een religieus-politieke partij, welke leden door het volk geëerd werden als heiligen. Hun aantal was niet zo groot, als wij na het lezen van de evangeliën geneigd zijn te veronderstellen. Jeruzalem had een bevolking ongeveer gelijk aan die van de stad Groningen en op

deze bevolking kwamen hoogstens vijfduizend van deze mensen voor. Maar deze betrekkelijk kleine schare, die zichzelf gaarne de Chaberim, d.i. broederschap noemde, oefende op het Jodendom van die tijd buitengewoon grote invloed uit, niet in het minst door middel van de schriftgeleerden, die uit hun gelederen werden gerecruteerd.

Jezus' krasse critiek op den farizeër tekent ons de figuur van dezen mens ten voeten uit. Het is deze critiek, die voor onze oren aan de naam weer een hoogst onaangename klank heeft verbonden.

De farizeër leefde bij uitstek een waanleven. En hij leefde dat waanleven met al de scherpe lijnen van een, die meent zijn roeping te vervullen. Dat is de reden, dat wij zowel deernis en bewondering als afkeer voor hem bewaren. Denk u een markante verschijning in; bewonderd door de tienduizenden; met een toegespitst puriteins levensprogramma; trouw en met vreugde zijn grote offers aan geld, goed, tijd en moeite brengend; alles bijeen genomen, een leven levend niet zonder belangrijke waarde voor de gemeenschap; maar die bij al de ernst hem eigen niet anders leeft dan een waanleven!

* * *

volbracht worden. Juist vanwege zijn hoge karakter als een, heel den mens omvattende gemeenschap, een levensgemeenschap, kan het aan de liefde harde eisen stellen. Het bijzondere van elks persoonlijkheid moet altijd weer worden ondergebracht onder de band der liefde. Gelijk op elk terrein laat ook hier de zonde zich gelden. Ze moet worden overwonnen. De liefde is nooit zonder geduld. Ze maakt de edelste krachten in den mens wakker; ze tilt hem op hoger plan. Ze adelt zijn leven tot een offerande van welriekende geur.

„Christus heeft de gemeente liefgehad en zichzelf voor haar gegeven.” Liefde is overgave. „Opdat Hij ze zichzelf zou heerlijk voorstellen”. Dat is de gezegende invloed der liefde: zij reinigt; zij heiligt.

Van den man wordt vooral de liefde geëist.

Het valt hem het zwaarste liefde te bewijzen.

Hij zie op Christus en vraag ze van Hem.

Christus is de Bron, waaruit de man drinkt en leve.

Hij smeke zijn hemels voorbeeld zich aan Hem gelijk te maken. —

Op welk een hoogte moet hij verkeren:

„Gij mannen, hebt uwe eigene vrouwen lief, gelijk ook Christus de gemeente liefgehad heeft en

zichzelf voor haar heeft overgegeven!”

Broeder, zie op Hem!

Christus en Zijn gemeente in hare onderlinge verhouding — ziet daar het spiegelbeeld van het huwelijk.

Ook gezien van de kant van de vrouw!

„Gelijk de gemeente Christus onderdanig is, alsoo ook de vrouwen hare eigene mannen in alles.”

De man is het hoofd der vrouw gelijk ook Christus het hoofd der gemeente is.

Het zou er in de wereld heel wat beter uitzien als met dit woord van den Apostel minder gespot geworden ware. Men heeft er voor de vrouw iets vernederends in gezien. Alsof wezensgelijkheid en gelijkwaardigheid niet gepaard kon gaan aan onderschikking!

Bovendien heeft men dit woord los gemaakt uit zijn verband en daarmee vervalst! De Apostel zegt het tot vrouwen, wier mannen hij, als in één adem, de eis voorhoudt: hebt uwe eigene vrouwen lief gelijk ook Christus de gemeente heeft liefgehad!

Wie zulk een eis aan den man stelt, mag tot de vrouw zeggen: wees uw man onderdanig in alles.

Is het zo moeilijk iemand onderdanig te zijn, door wien men bemind wordt? Dat ware toch wel heel vreemd! De

onderwerping kan alleen dan moeilijk vallen, als de vrouw twijfelt aan de liefde van haar man. Doch wie een man trouwt zonder in zijn liefde te geloven, doet den man onrecht aan en het gevolg zal zijn, dat de onderdanigheid te zwaar valt. Maar zulk een huwelijk is al in zijn grondslag gekneusd. En als het uitgangspunt niet deugt, hoe kan dan het huwelijk schriftuurlijk geleefd worden?

De man als hoofd draagt de verantwoordelijkheid. Hoe kan hij die dragen als hem de onderwerping geweigerd wordt?

Ligt de eenheid van beider leven niet in den enen Heer?

De vrouw moge de onderwerping soms zwaar vallen — ze bedenke dat lief te hebben den man soms niet minder zwaar valt.

Als zo beiden op hun plaats zijn, is de Heer in het midden en het zal een geslaagd huwelijk worden. Geslaagd — dat is niet altoos een huwelijk vol voorspoed, maar het is een huwelijk, waarin alles omgezet wordt in een zegen en de moeilijkheden zich openbaren als hemelboden.

Bruidspaar! zie en leef uw huwelijk uit in het licht der Schepping en in het licht, dat er opvalt van Christus en Zijn gemeente.

L.
8443

De farizeër had een waanvoorstelling van God.

„O, God, ik dank u, dat ik niet ben gelijk de andere mensen . . .”, aldus laat Jezus in zijn vlijmscherpe satire den typischen farizeër bidden.

Deze wist, dat hij door zijn leven van niet zijn als de andere mensen en door zijn tweemaal vasten per week en het geven van tienden, door zijn sombere verschijning en lange gebeden indruk maakte, op zijn volksgenoten. En nu meende hij, dat de eerbied, die de schare voor hem bewaarde, regelrecht van de hemel kwam, van God zelf, de God van Abraham, Izaac en Jacob. Het volk bewonderde hem — hij kon het nu eenmaal niet anders zien — omdat het zich gelukkig achtte een mens te bezitten, die was, zoals zij allen moesten wezen. En God was hem veel dank schuldig en had een welgevalen in Zijn volmaakte dienstknecht, omdat hij Hem zo goed verstond en zuiver onder de mensen uitdroeg, wat Hij van de mensen afeiste.

Voor den farizeër was God weinig meer dan een vergroting van zichzelf.

Zijn bidden tot God was wezenlijk tot niets en niemand anders dan tot de vergroting van zichzelf. Vandaar, dat hij met een driestheid, die ons zeer hindert, tegenover God durfde op te treden.

En God is in het geheel niet een vergroting van een farizeër, noch van een Sadduceër, noch van een of enig mens, noch van den idealen Nederlander, Brit of Germaan.

God is God, en indien Hij niet diep tot ons neerbuigt en zich aan ons openbaart, blijven wij ten allen tijde onkundig van Hem. God wordt niet door ons gekend. God laat zich door ons kennen. Vandaar, dat de wijze theoloog, geëerd door vele universiteiten van vele landen en geprezen door een menigte discipelen, het wel eens bij het verkeerde eind heeft, terwijl een eenvoudige broeder, een kind in de wetenschap, vol is van de ware kennis des Heeren.

De farizeër had een waanvoorstelling van zichzelf.

Hij hield er zich van overtuigd, dat God hem dolgraag mocht lijden, omdat hij zich streng afgescheiden hield, dikwijls vastte en de tienden gaf.

Hij hield zich streng afgescheiden en welke andere houding jegens zijn medemens kon men van hem verwachten? Hij zag in een ieder slechts zonde en schuld. Zijn arm hart kromp dogmatisch ineen — dogmatische inkrimpingen komen veelvuldig voor, maar doen geen pijn — als hij aan de vreselijke boosheden dacht, die zijn volksgenoten bedreven. In zijn hoofd

stonden een paar argus-ogen, die allerlei ongerechtigheden wisten op te sporen. Hij had het niet nodig naar een dierenpark te gaan om wilde en minder wilde dieren te monsteren.

Hij vastte. De Jood behoefde slechts éénmaal per jaar te vasten n.l. op de grote verzoendag. De farizeër echter vastte tweemaal per week. Wat een voordelig verschil, dat niet na kon laten op God en mensen diepe indruk te maken!

Hij gaf tienden. De tienden waren een soort kerkelijke belasting voor het onderhoud van priesters en levieten, door Mozes ingesteld. Ze werden van de voornaamste bodemproducten geheven — en behoeften slechts éénmaal te worden geofferd. Maar het gebeurde, dat de Joodse boer meer voor zijn beurs dan voor God en Zijn dienst gevoelde en vergat de tienden te brengen. En om nu geheel zeker te zijn, dat de tienden waren betaald van wat hij gekocht had, vertiende de farizeër het gekochte nog eens een keer! Mocht hij hiermede niet aanspraak maken op de lauwerkrans der echte vroomheid?

De farizeër geloofde, dat het met de zaak van God hier op aarde er niet best meer zou uitzien, als hij er niet was.

En hoe woog God deze allerpuikste van Zijn dienaren?

Wat dacht hij van onze afgescheiden broeder? Heeft God den mens niet geschapen om met Hem te zijn? Zeker. Hij wil den mens afgescheiden hebben van den Boze en afgescheiden voor Zichzelf. En waar de mens zulk een eenzame is, daar is het de begeerte van zijn hart om gemeenzaam te zijn met iedereen. Wie was er zuiverder afgescheiden dan Jezus! Wie was er meer gemeenzaam, zelfs met de tollenaars en zondaren, dan Hij! De af scheiding van den farizeër ging dwars over de bedoeling, die God met af scheiding had. Ze was de paal, waaraan hij Gods bedoeling kruisigde.

En wat dacht God van diens vasten? Had Hij het vasten niet laten instellen, opdat de vastende zoude beseffen, hoe innerlijk arm hij is, arm aan God en arm aan goed? Het vasten was dus een middel om op de beurs van het eigen hart de koërs van zichzelf geducht te doen dalen. Het vasten had echter bij den farizeër een tegengestelde uitwerking! Het vasten bracht hem in de hausse-stand! Het was ook een paal, waaraan hij Gods bedoeling nagelde.

En hoe stond het met het geven van tienden? God legde de tienden op, opdat de mens ten allen tijde zoude weten, dat wat hij bezit, niet het zijne is maar Gods. Het geven van tienden hield dus in een erkennen van God als de Heer van al het onze en retourneren van een klein deel aan den recht-

matigen Eigenaar. Hoe kan nu de farizeër pochen over het offeren van tienden. Was hij in zijn hart een dief?

Dat pochen was het hout, waaraan Gods bedoeling geklonken wordt.

De farizeër had een waanvoorstelling van zichzelf.

Hij was geen bijzondere gunsteling van God. Hij was een telg uit een verdraaid geslacht.

Hij was een kruisschuldig zondaar.

* * *

De farizeër had een waanvoorstelling van de naaste.

Hoe zou dat ook anders kunnen!

Prof. Veldhuizen schrijft dat ik in het gebed van den farizeër met een hoofdletter. Hij doet dat om in deze satire van Jezus diens bedoeling des te beter te doen uitkomen: „O God! Ik dank U, dat Ik niet ben gelijk de andere mensen . . .; Ik vast tweemaal per week; Ik geef tienden van alles wat Ik bezit”.

De farizeër zag de andere mensen als een donkere achtergrond, waarbij hijzelf o zo voordelig kon afsteken! En daar ging het voor hem immers om hier op aarde, n.l. om af te steken!

Arme man. Wie af wil steken wordt op de duur afgestoken! Dat is het einde van het proces, dat met afsteken begint.

Hoe anders zag Jezus de naaste. Het was Zijn grootste vreugd hem te kunnen helpen. Hij hechtte zulk een waarde aan hem, dat Hij Zijn leven voor hem heeft gegeven.

* * *

Kan de farizeër bekeerd worden?

Het spreekt vanzelf, dat in onze mijmeringen over den farizeër deze vraag op onze deur klopt. Tollenaars zijn bekeerd geworden, dat weten we. Maar farizeërs?

Ja, het kan! Doch de bekering zal bij het begin moeten beginnen en dat begin is werkelijk niet gemakkelijk. Het is niets meer en minder dan een open en eerlijke bekentenis, dat men een farizeër is. De voortzetting bestaat uit het zien op Jezus.

Wij kennen een farizeër, die zo grondig bekeerd werd, dat er geen kruimel van den ouden mens in hem overgebleven is. Hij heet Saulus, een trotse, afgescheiden, van de wereld afkerige, onberispelijke farizeër. Hij werd veranderd in Paulus, die honger en gevaar niet telde teneinde den naaste te zoeken en gelukkig te maken. Sinds hij zijn farizeïsche deugden zag als een vuil, wegwerpelij kleeft en God Christus in hem openbaarde, kon hij belijden: „niet meer Ik leef . . .”

Er is hoop zelfs voor een farizeër.

Dan is er ook nog hoop voor ons!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

GEBED DES HEEREN.

Uw koninkrijk koom' toch, o Heer!
 Ai! werp den troon des Satans neer;
 Regeer ons met Uw Geest en Woord!
 Uw lof word' eens alom gehoord,
 En d' aarde met Uw vrees vervuld,
 Totdat G' Uw Rijk volmaken zult!

Uw wil geschied', Uw wil alleen,
 Als in den hemel, hier beneen!
 Uw wil is altijd wijs en goed,
 't Is Majesteit al wat Gij doet;
 Dat ieder stil daarin berust',
 En Uw bevelen doe met lust.

J. S. BACH.

Heden in volle vrede ontslapen
 onze Zuster

SUZANNA JOHANNA PROST

in leven Echtgen. van
 G. HULLEMAN

in de ouderdom van 69 jaren.

Ze was 54 jaar trouw lid on-
 zer gemeente.

Haar heengaan betekent voor
 ons een gevoelig verlies.

Bapt. Gemeente
 Deventer.

Deventer, 22 Oct. '42.

Door dezen vervullen wij de
 treurige plicht U het overlijden
 van

Zuster MARTHA SPITSE
 geb. TOP

te berichten.

K. SPITSE.

Rotterdam, 23 Oct. 1942.

MEDEDELINGEN

Adreswijziging.

Het adres van den penningmeester
 der gemeente te Almelo is voorlopig:

H. J. REUVEKAMP,

Deldenschestraat 156, Almelo.

Verantwoording.

Pensioenfonds.

In dank ontvangen van de	
gemeente te Stavoren	f 30.25
" " Eindhoven	- 10.—
" " Treebeek	- 37.25
" " Leeuwarden	- 33.25
" " Noordbergum	- 67.02
" " Zandbulten	- 27.87
" " Hoogezand	- 16.—
" " Ter Apel	- 20.62
" " Exloermond	- 31.50
Zondagsschool te Veensloot	- 7.—
N. N. (via Mevr. Jer.)	- 10.—
J. G. te H.	- 5.—
G. H. te Zw.	- 10.—

Dit is van twee weken. Door om-
 standigheden ontglipte het mij verleden
 week, op tijd een verantwoording in
 te zenden. 't Was anders ook in twee
 keer wel de moeite waard geweest, hé.
 En nog is dit het einde niet; dat zult u
 maar zien. Zelfs de kinderen gaan mee
 doen. Allen hartelijk dank hoor!

K. REILING,

Postr. 109502. Hengelo (O.).

ADVERTENTIE

Heden overleed plotseling onze
 lieveling

SIMON

in de nog jeugdige leeftijd van
 3 jaar en 9 maanden.

„De Heere heeft gegeven, de
 Heere heeft genomen, de Naam
 des Heeren zij geloofd”.

B. v. d. VEEN

G. v. d. VEEN—Olthof
 en Kinderen.

Amsterdam, 19 October 1942.
 Orionstraat 59.

Heden ontsliep, in vollen vre-
 de des geloofs, in Zijn Heer en
 Heiland, onze geliefde Man en
 Vader

JAN POTJEWIJ

in de gezegende ouderdom van
 ruim 70 jaar.

G. POTJEWIJ—Heidelberg
 GRIETJE POTJEWIJ
 JANTJE POTJEWIJ
 HERMAN POTJEWIJ
 STIENTJE SMIT, Verloofde.

Nieuwe-Pekela, 27 Oct. 1942.
 D 91

De begrafenis zal plaats hebben
 Zaterdag 31 Oct. '42.

Heden ontsliep in haar Heer
 en Heiland, onze innig geliefde
 Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

SUSANNA JOHANNA
HULLEMAN geb. PROST

in de ouderdom van ruim 69 jaar.

Uit aller naam,

G. HULLEMAN.

Deventer, 22 October 1942.

Lange Zandstraat 135.

Heden ontsliep, na een zeer
 geduldig gedragen lijden, in haar
 Heer en Heiland, onze innig ge-
 liefde Moeder, Groot- en Over-
 grootmoeder

FRANCINA ANTONETTA VEENENDAAL

sedert 19 Aug. 1940 Wed. van
 JOHANNES HAMER
 in de ouderdom van 77 jaar.

Uit naam der Kinderen.

Workum, 29 Oct. 1942.

Christus maakt alle dingen nieuw

Dat is wat anders dan dat Hij alle dingen herstelt. Wanneer door allerlei ongerechtigheid de samenleving verstoord is en datzelfde woord samenleving zichzelf bespot, dan worden er krachten wakker, die herstel zoeken. Men wil trachten weer wat evenwicht te brengen. Dat het niet volmaakt zal worden weet ieder, maar het huis der gemeenschap zal tenminste enigszins wind- en waterdicht zijn. Reformaties en revoluties zijn pogingen het verminkte en verdrukte leven in de lichte ruimte van het blijde ideaal te brengen. Het is altijd een teruggrijpen op en vooruitgrijpen naar, doch voert nimmer tot verwerkelijking van het geschouwde en begeerde, daar de mens de kiem van het verderf in zich draagt en meebrengt in elke gemeenschap. Elke nieuwe wereld, wanneer we het zo eens willen uitdrukken, wordt toch opnieuw bewoond door mensen, die van de oude afkomstig zijn. De geschiedenis is gelijk de golfslag der zee en wat maakt het uit of de wind van noord of zuid komt? Christus maakt alle dingen nieuw. Nieuwe schepselen, nieuwe banen. Een nieuwe aarde en daarop een wedergeboren mensheid. Dat is onze enigste hope. Hoezeer wij elke echte poging der edelen tot verheffing toejuichen, wij weten wat in den mens is en kunnen de werkelijke verlossing alleen van Christus verwachten.

Zondag 1 Nov. Joh. 16 : 16—22.

Door een nacht, hoe zwart, hoe dicht, voert Hij ons in 't eeuwig licht. Maar door de nacht gaat het. Wij zijn in donkere uren der wereldgeschiedenis gekomen en het is nog geen midernacht. Met Christus zal het Licht der wereld schijnen van het ene einde der aarde tot het andere. Ziet, Hij komt. En: gedenkt Zijn dood, totdat Hij komt.

Maandag 2 Nov. Jes. 1 : 1—20.

Lees de klacht van God, Die een volk verloor tot Zijn dienst en dat zo wederspanning is. En toch nog laat Hij niet varen het werk Zijner handen, maar nodigt om met Hem samen te

komen. God is een God, Die een volk, een mens een nieuw begin wil geven. Met God begint uw toekomst vandaag.

Dinsdag 3 Nov. Ps. 104.

Waarin den Schepper geloofd wordt in Zijn werken. Alles prijst Hem: de blauwe hemel, de witte wolk, de steile berg, het groene dal, het ruisende woud, de wijde zee en al wat daarin is. Zou deze God niet in staat zijn om een wereld te geven, waarin alle eerste dingen zijn weggegaan? Dan zal er geen wanklank meer zijn en al wat adem heeft zal Hem zingen.

Woensdag 4 Nov. Mark. 4 : 25—29.

Hoe alle dingen in zijn werk zullen toegaan, weten we niet. Maar dat Zijn rijk komt is zeker. Weten wij hoe stof tot graan wordt? Wij begrijpen er niets van, want wij weten niet wat het leven is. Wanneer wij niet weten hoe aarde, zuren en zouten en water en licht tot brood wordt, hoe zullen wij dan de grote herschepping kunnen doorgronden? Maar het komt, naar Zijn Woord.

Donderdag 5 Nov. Luk. 5 : 27—32.

Er bestaan bij Jezus geen hope-loze gevallen. Gij zijt ook geen hope-loos geval. Gij zijt zeer gebonden en geen mens zal u kunnen verlossen, evenmin als gijzelf u kunt bevrijden. Maar als Hij een jood bevrijden kan van zijn dorst naar geld, dan bewijst Hij machtiger te zijn dan alle zwakheid van een mens en slimheid van den duivel. Jezus redt nu.

Vrijdag 6 Nov. 2 Kor. 5 : 14—20.

De man, die eens zuchtte: ik ellendig mens, wie zal mij bevrijden, verlossen — zingt hier het lied der vrijmaking. 'k Lag machteloos gebonden: Gij komt en maakt mij vrij. Ik was bevlekt met zonden: Gij komt en reinigt mij. Het leven was mij sterven, tot Gij mij op deed staan. Gij doet mij schatten erven, die nimmermeer vergaan. Het kruis van Christus is het fundament van de nieuwe wereld.

Zaterdag 7 Nov. Openb. 21 : 1—5.

Zolang de gemeente op aarde rondzwerft, zal zij dit lied zingen. Heel de mensheid zingt een lied. Het is altijd hetzelfde lied, geboren uit het onverzadigd verlangen naar de volmaakte samenleving. Er staat een engel aan de poort van het paradijs. Wat zal het zijn, wanneer God zal geven, waarnaar de gelovigen aller eeuwen hebben verlangd. In die ure zult gij niets vragen, maar vreugdetranen zullen als diamanten de onuitsprekelijke zaligheid vertolken.

HUIZINGA.

WIJ DRAGEN UW RISICO

Tegen lage premie en ruime voorwaarden sluit U bij ons een

VERZEKERING tegen Ziekenhuis- en Operatiekosten, Brand, Glas, Ongevallen, Ziekte, Dienstpersoneel, Dokterskosten en Molest.

Wij vergoeden 75 dagen voor Ziekenhuisverpleging à f 3.— per dag, premie f 3.30 per jaar en per persoon, beneden 16 jaar halve premie.

Over het geheele land vragen wij

werkzame Agenten

bij geschiktheid vaste toelage.

N.V. Nederlandsche

Varia Verzekering Mij.

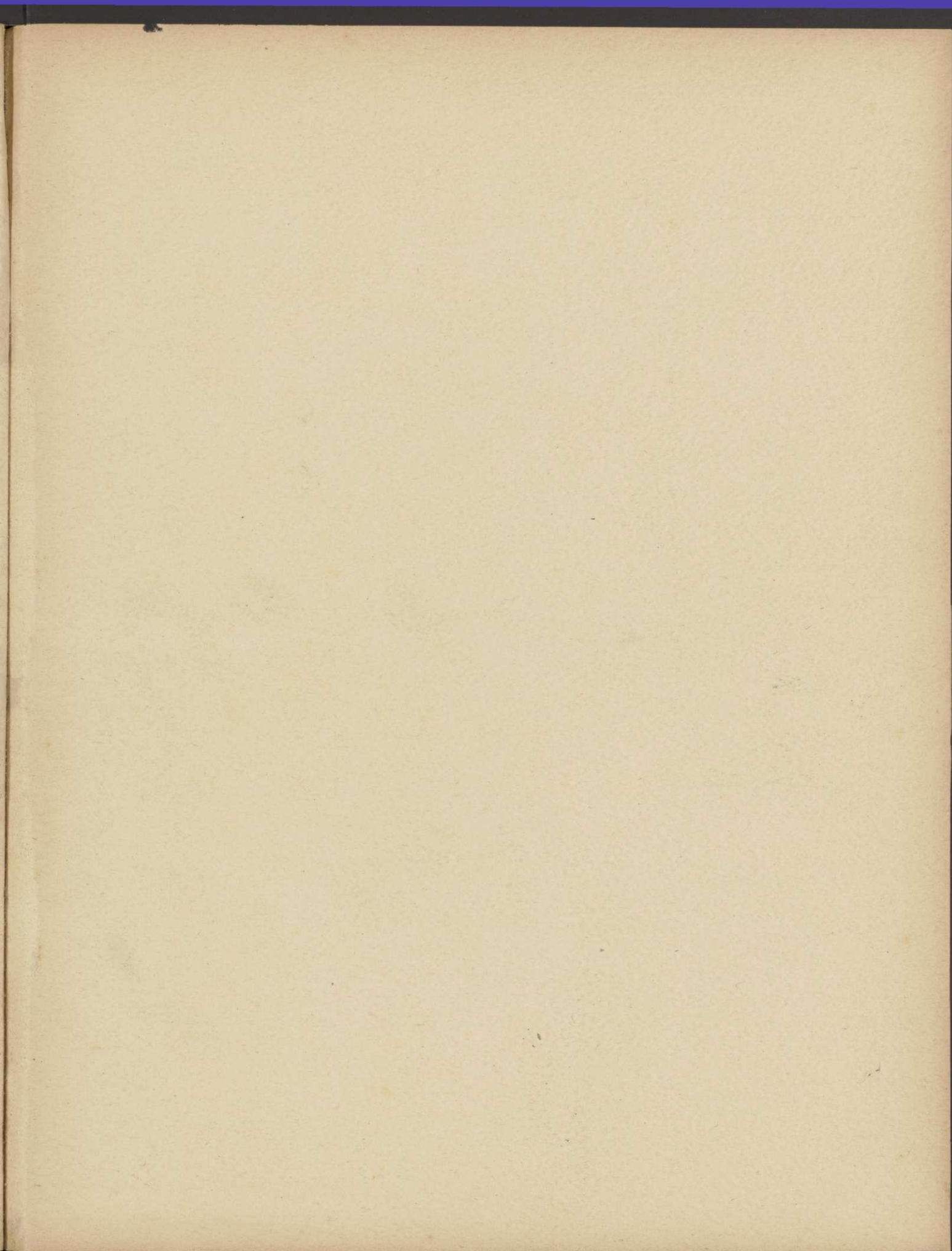
Directeur S. ZUIDERSMA

Boteringensingel 3 - Groningen

Verantwoordelijk voor het redactionele gedeelte van de inhoud: Ds. F. E. Huizinga, Rotterdam—C. Verantwoordelijk voor de advertentiën: H. de Jonge, Nw. Weerdinge. Uitgeefster: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Drukker: L. Brandenburg, Workum. Kengetal 1992

ROTTERDAM-C., 3 Nov. 1942.
Walenburgerweg 72a.

Aan onze predikanten, lerende ouderlingen
of secretarissen.

Waarde broeders,

De Christen zal wellicht niet meer mogen verschijnen en de vergunning een mededelingen-
blaadje uit te geven is nog niet aangevraagd. Teneinde toch onze lezers en lezeressen zoveel
mogelijk hiermee in kennis te stellen, verzoek ik U het onderstaande in de kerkdiensten van de
komende Zondag te willen (laten) voorlezen. U dankend voor deze dienst blijf ik

Uw mededienaar
HUIZINGA.

ROTTERDAM-C., 10 Nov. 1942.
Walenburgerweg 72a.

Aan de lezers en lezeressen van De Christen.

Velen Uwer hebben reeds verleden Zondag in de kerkdiensten kennis
genomen van het feit, dat ons weekblad met ingang van 1 Nov. j.l. diende
te worden opgeheven. De mededeling daarvan, uitgaande van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten, den Haag, werd niet vergezeld
door motieven, die tot dit besluit hebben gevoerd.

Wij hebben ons daarom een en andermaal met het departement in
verbinding gesteld, tot dusver echter niet met het gewenste resultaat. Wij
geven de pogingen, dit besluit, dat ons zo pijnlijk treft, te doen opheffen,
nog niet op. Zou desondanks het blad niet meer mogen worden gedrukt,
dan zullen wij trachten vergunning te verkrijgen voor het uitgeven van een
mededelingenblaadje. Wij hopen binnenkort weer op de een of andere
wijze met U in verbinding te kunnen komen.

Vertrouwende op Uw geduld, medewerking en gebed te mogen rekenen,
verblijven wij, met hartelijke groeten aan U,

Uw broeder in Jezus Christus
HUIZINGA, E.R.

K 2548

te ondernemen om met het beoogde mededelingen-
ning te verkrijgen een mededelingenblaadje te mogen uitgeven, waardoor het onderling
contact bewaard zal kunnen blijven.

Genoemd besluit treft ons allen pijnlijk. Drijve het, naast vermelde pogingen tot
weder-intrekking, tot gebed tot den Heer, in Wiens hand des konings hart is als water-
beken; Hij neigt het tot al wat Hij wil.

Inmiddels verblijf ik,

Uw broeder in Christus
HUIZINGA E.R.

Den Welken Sleer
Ds. T. Jansma
Bapt. pred
N. Pehela

ROTTERDAM-C., 3 Nov. 1942.
Walenburgerweg 72a.

Aan onze predikanten, lerende ouderlingen
of secretarissen.

Waarde broeders,

De Christen zal wellicht niet meer mogen verschijnen en de vergunning een mededelingenblaadje uit te geven is nog niet aangevraagd. Teneinde toch onze lezers en lezeressen zoveel mogelijk hiermee in kennis te stellen, verzoek ik U het onderstaande in de kerkdiensten van de komende Zondag te willen (laten) voorlezen. U dankend voor deze dienst blijf ik

Uw mededienaar
HUIZINGA.

ROTTERDAM-C., 3 Nov. 1942.
Walenburgerweg 72a.

Aan de lezers en lezeressen van DE CHRISTEN.

Deze week hebt u tevergeefs moeten uitzien naar uw weekblad. Wij koesteren de vrees, dat u het ook de komende week en misschien weken zult doen. Op 29 Oct. j.l. bereikte ons de mededeling:

„In opdracht van den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche Gebied en ingevolge Beschikking van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten enz. deel ik U mede, dat Uw uitgave: De Christen, Orgaan der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland met ingang van 1 Nov. 1942 dient te worden opgeheven.”

Pogingen om dit besluit te doen herroepen zijn wel onmiddellijk aangewend, maar hebben tot dusver niet het door ons gewenste resultaat opgeleverd. Zou ook onze nog te ondernemen actie niet het begeerde doel bereiken, dan zullen wij trachten vergunning te verkrijgen een mededelingenblaadje te mogen uitgeven, waardoor het onderling contact bewaard zal kunnen blijven.

Genoemd besluit treft ons allen pijnlijk. Drijve het, naast vermelde pogingen tot weder-intrekking, tot gebed tot den Heer, in Wiens hand des konings hart is als waterbeken; Hij neigt het tot al wat Hij wil.

Inmiddels verblijf ik,

Uw broeder in Christus
HUIZINGA E.R.

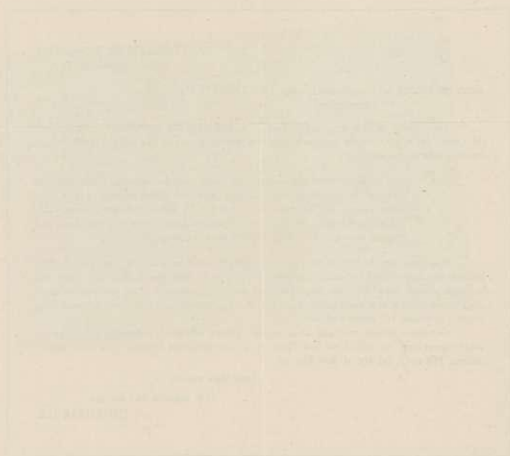

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY

AND
GEOGRAPHICAL SOCIETY
OF LONDON

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
GEOGRAPHICAL SOCIETY
OF LONDON

1871

1871

RIJKSARCH

BAPT

Nr.